

The Letters

by Bediuzzaman Said Nursi

Translated from the Turkish by Şükran Vahide

Mektubat

Müellifi

Bediüzzaman Said Nursî

Contents

THE FIRST LETTER: The answers to four questions:

The First answers a question about Khidr' s life, and in connection with it explains the five levels of life.. 19

The Second. explains how, in accordance with Qur'anic verses, death is created anda bounty, like life. 21

The Third describes where Hell is situated. it explains the wisdom in the creation of the Greater Hell, and how in majestic fashion, manifesting divine favour and wrath, Heaven and Hell are the two fruits of the tree of the universe and will be filled with the produce of this world 23

The Fourth shows that like passing love for persons may be transformed into true love, so through belief in God, passing love of this world may be transformed into true love, which is acceptable 25

THE SECOND LETTER: Six reasons why, in accordance with Qur' anic verses, those working for the cause of religion should practice self-sufficiency, and if there is no compelling reason to do so, not accept alms and gifts 28

THE THIRD LETTER: A description of two verses which in miraculous fashion allude to the face of the heavens and orderly motion of the heavenly bodies. It explains too firstly, how the wicked will travel to Hell, and secondly, the infinite ease in unity and infinite difficulty in multiplicity 31

THE FOURTH LETTER makes two points about the *Risale-i Nur* and its way: firstly, that it manifests the meaning of the verse, "*He who has been given wisdom ... ;*" and secondly, about the way of impotence. Finally is a piece "resembling poetry" on the Utterance of the Stars 35

THE FIFTH LETTER: In the face of the tendency to attach too much importance to Sufism at the expense of spreading the truths of belief, this letter describes the three sorts of sainthood, and how the unfolding of the truths of belief is the chief aim of the Sufi ways, but is also possible through the *Risale-i Nur*, though in a shorter time 38

THE SIXTH LETTER explains the meaning of two verses about reliance on God and describes a light and consolation proceeding from them and from belief that dispelled the darkness of five degrees of exile 40

THE SEVENTH LETTER: A decisive answer to atheists who seek to criticize the Prophet Muhammad's (UWBP) number of wives and his marriage with Zaynab in particular. It also explains some important instances of wisdom in his marriages. 43

THE EIGHTH LETTER: In explanation of the verse, "*God is the Best of Protectors and He is the Most Merciful of the Merciful*," this shows that what the Prophet Jacob (UWP) felt for Joseph (UWP), was not love of a passionate kind, but compassion - compassion being more elevated and pure, and the means of attaining to the divine names Merciful and Compassionate. 46

THE NINTH LETTER: A discussion about wonder - working , divine bestowal, and divine favour. Secondly is an explanation of how such intense emotions as curiosity, love, greed, ambition, and stubbornness are of two sorts, worldly and real. Thirdly is a discussion about the differences between Islam and belief or faith. 48

THE TENTH LETTER consists of the answers to two questions. The first explains the realities of the Clear Book and the Clear Record, mentioned in several places in the Qur' an. The second is a convincing explanation of where the Great Gathering and Last Judgement will take place 52

THE ELEVENTH LETTER consists of four topics . Expounding the verse, "*Indeed the wiles of Satan are weak* ," the first is a cure for those who suffer from scruples . The second is included not here but in the Seventeenth Word. The third and fourth are two examples demonstrating the impotence of modern civilization before the Qur' an. The examples show how the Qur'anic decrees on women's inheritance are both pure justice and pure compassion 55

THE TWELFTH LETTER: The brief replies to three questions disputed over by people with a modern educational background:

The First explains why Adam was expelled from Paradise and why some of his descendants are sent to Hell 58

The Second explains why the creation of evil is not evil, and why divine mercy permits it. 59

The Third explains why calamities and tribulations being inflicted on even the innocent and animals is not contrary to justice 61

THE THIRTEENTH LETTER: The reply to frequent questions as to how Bediuzzaman endured the oppression inflicted on him by the politicians and 'the worldly.' it shows how the ill treatment was transformed into various sorts of mercy. it also gives the reasons Bediuzzaman did not apply for his release papers, and for his indifference towards politics 63

THE FOURTEENTH LETTER: was not written.

THE FIFTEENTH LETTER: Six important answers to six important questions:

The First: The answer in two stations concerning the Companions of the Prophet (UWBP) not perceiving the troublemakers, so that it resulted in three of the four Rightly-Guided Caliphs being martyred 68

The Second explains the reality of the wars that started in 'Ali's time, and how those who took part in them should be looked upon 70

The Third: Concerning the wisdom in the cruel treatment received by members of the Prophet's (UWBP) family 73

The Fourth: Narrations state that when Jesus (UWP) kills the Dajjal at the end of time, most people will enter the true religion, while others say that no believers will remain. A convincing answer to this 74

The Fifth: An answer to the question: Will the immortal spirits be grieved by the events of the Last Day? 77

The Sixth: An answer to the question: Does the verse, *"Everything will perish save His countenance"* include the hereafter and Paradise and Hell? 77

THE SIXTEENTH LETTER consists of five points:

First Point explains why service of the Qur'an precluded Bediuzzaman's involvement in politics 80

Second Point: Service of the Qur'an and working seriously for the hereafter necessitated his aloofness from politics 81

Third Point: Two stories illustrating why Bediuzzaman endured the severe oppression he was subject to 83

#8

Fourth Point: The answer to a number of suspicious questions put to him by 'the worldly.' it describes some undeniable instances of divine favours connected with his service of the Quran. 85

Fifth Point: The replies concerning five further matters 89

ADDENDUM TO THE SIXTEENTH LETTER:

Written to dispel the groundless fears of the authorities and atheists concerning Bediuzzaman , despite his having completely withdrawn from the world and politics; also written to preserve the dignity of learning 92

THE SEVENTEENTH LETTER: A letter of condolence on the death of a child. Although short and addressed to a close student of Bediuzzaman, it is of considerable interest. it establishes that , as the Qur' an teaches, children who die before the age of puberty remain as children in the everlasting realm, and are returned to the embrace of their parents 97

THE EIGHTEENTH LETTER consists of three important matters:

The First explains and illustrates by means of a comparison how sometimes the things the saints witness and have unfolded to them through illumination in other worlds and levels of existence appear contrary to reality in this Manifest World. 101

The Second: A clear explanation of the way of the Unity of Existence, which has been the cause of confusion and controversy. it proves that the way of the Companions of the Prophet (UWBP) and the veracious, the people of sobriety, is sounder and more elevated and acceptable. 103

An Addendum to the Second Matter 106

The Third: A brief indication solving one of the three main riddles of creation. These have been solved completely in the Twenty -Ninth and Thirtieth Words, and this third one, in the Twenty -Fourth Letter. 110

THE NINETEENTH LETTER, The Miracles of Muhammad (UWBP): Itself a marvel in several respects, this letter describes more than three hundred miracles of Muhammad (UWBP) . It consists of nineteen signs:

The First Sign establishes that the Master and Owner of the Universe will speak with man, and foremost the most perfect of mankind, with Muhammad (UWBP), and make him the guide to the rest of humanity. 114

#9

Second Sign: On the prophethood of Muhammad (UWBP) 115

Third Sign: The evidences for his messengership 116

Fourth Sign: Comprises six principles to ensure a complete understanding of the Prophet's (UWBP) predictions about his Companions, his family, and his community 118

Fifth Sign: Examples of Hadiths concerning the Prophet's (UWBP) predictions relating to the Unseen. It includes important answers to the questions of why 'Ali did not precede the others in holding the Caliphate, and why Islam experienced such disorders during his Caliphate; why the Caliphate did not remain in his family; and the reasons for the dissensions at that time. 125

Sixth Sign: Consists of further predictions of future events, and includes the answer to a question about the Shi'a's love for 'Ali. 132

Seventh Sign: Sixteen examples relating to the Prophet's (UWBP) affecting increase in food 144

Eighth Sign: Relates miracles that were manifested in connection with water. 149

Ninth Sign: Examples of miracles related to trees. Like human beings, trees obeyed his orders, and moving from their places, came to him. 155

Tenth Sign: The miracle of the Moaning of the Pole. 159

Eleventh Sign: Shows how rocks and mountains from among lifeless creatures demonstrated prophetic miracles 162

Twelfth Sign: Consists of three examples related to the Eleventh Sign, but which are of great importance 166

Thirteenth Sign: Examples of the Prophet's (UWBP) healing the sick and the wounded 169

Fourteenth Sign: describes wonders manifested as a result of his prayers. 175

Fifteenth Sign: Consists of three branches:

The First shows how the animal kingdom recognized the Prophet (UWBP) and displayed his miracles. 185

The Second concerns corpses, jinns, and angels recognizing God's Messenger (UWBP). 189

The Third is the protection and preservation of the Noble Prophet (UWBP), of which there were many instances, and which were clear miracles. 193

Sixteenth Sign describes the wonders that took place before his prophetic mission, but which were related to it, called *irhasat*. They were of three kinds :

#10

The First Kind : The tidings of Muhammad's (UWBP) prophet hood given by the Torah, the Bible, the Psalms, and other scriptures 197

The Second Kind : Tidings of his coming given by soothsayers, and people known as saints and gnostics 209

The Third Kind : The wondrous events that occurred at the time of the birth of God's Messenger (UWBP) 214

Seventeenth Sign: The Messenger's (UWBP) own self
217

Eighteenth Sign: The greatest miracle of the Messenger (UWBP), the All-Wise Qur'an. It consists of three points describing aspects of the Qur'an's miraculousness 219

Nineteenth Sign: Fifteen principles indicating the integrity, and veracity of the Prophet (UWBP), the most conclusive proof of divine unity and eternal happiness
228

FIRST ADDENDUM TO THE MIRACLES OF MUHAMMAD (UWBP): The Nineteenth Word, proving decisively Muhammad's (UWBP) messengership 234

SECOND ADDENDUM: About the Miracle of the Splitting of the Moon. Refuting objections made to the miracle in the name of science, it demonstrates that there was nothing to prevent its occurrence, and proves it clearly 245

THIRD ADDENDUM: About the Messengership of Muhammad (UWBP), this is a concise index-like answer to the question: "Why was the Ascension particular to Muhammad the Arabian (UWBP)?" 250

FOURTH ADDENDUM : The Sixteenth Degree from *The Supreme Sign* , about Muhammad's (UWBP) Messengership 254

THE TWENTIETH LETTER contains two stations and an introduction, and expounds the verse, "*So know there is no god but God,*" and the eleven phrases of the Hadith: "*There is no god but God, He is One, He has no partner* etc." The first station points out the good news contained in each phrase, and the second demonstrates with powerful proofs the degrees of the true affirmation of divine unity 261

ADDENDUM TO THE TENTH PHRASE OF THE TWENTIETH LETTER: That is: "*And He is Powerful over all things .*" It points out through three comparisons that when all things are attributed to divine power, they become as simple as one thing, and if they are not and are ascribed to things other than Him, each becomes as difficult as all things 298

THE TWENTY-FIRST LETTER: A short but important letter showing how on five levels the verse, *"Whether one or both of them attain old age in your life..."* summons children to be kindly towards their parents 303

THE TWENTY-SECOND LETTER: In accordance with a number of Qur'anic verses, the **First Topic** summons believers to love and brotherhood. It points out effective ways of preventing discord, rancour, and enmity, and proves their harm both from the point of view of truth, wisdom, humanity, and Islam, and for personal, social, and spiritual life 306

The Second Topic points out effective ways of avoiding greed, another awesome disease, as harmful for the life of Islam as enmity. It also explains the importance of *zakat* and the wisdom in this pillar of Islam.. 316

Conclusion showing how the Qur'an reproaches the backbiter on six levels with the verse, *"Would any among you like to eat the flesh of his dead brother?"* 321

THE TWENTY-THIRD LETTER: The answers to seven questions: 323

The First: What is the best way believers can pray for one another? 324

The Second: May the phrase "May God be pleased with him" be used for anyone other than the Companions? 325

The Third: Which were superior, the great interpreters of the Holy Law, or the 'shahs' of the true Sufi paths? 325

The Fourth: What is the meaning of the verse, *"God is with those who patiently persevere"*? 326

The Fifth: How did the Prophet (UWP) worship before his prophetic mission? 327

The Sixth: What was the wisdom in his prophethood commencing when he was forty years of age? 327

The Seventh: Is the following a Hadith: "The best of your youths are those who resemble men of mature age"? 328

The letter concludes with a subtle point about Joseph's (UWP) elevated veracity, inspired by the verse, *"Take my soul at death as one submitting to Your will"* 329

THE TWENTY-FOURTH LETTER consists of two stations that solve one of the obscure riddles of the universe, and form an answer to the question: How can the divine names All Compassionate, Wise, and Loving be reconciled with death, separation, calamity, and suffering? The first station consists of five signs which show the necessitating cause and reason, the second station, five indications, which point out the aims and benefits 330

FIRST ADDENDUM TO THE TWENTY-FOURTH

LETTER: In five points, this expounds aspects of the verse, *"No importance would your Sustainer attach to you, were it not far your supplication"* 347

SECOND ADDENDUM: A convincing, reasoned answer, in five points, to three questions about the Prophet's (UWBP) Ascension and the *Mevlid* . The conclusion shows the Messenger (UWBP) to be the most perfect person in the cosmos and its universal master 352

THE TWENTY-FIFTH LETTER was to consist of twenty-five points about Sura Ya. Sin., but was not written.

THE TWENTY-SIXTH LETTER consists of four topics :

First Topic: A Proof of the Qur'an Against Satan and His Party. This defeats in argument the Devil and his followers by refuting one of their cunning stratagems, which is to be unbiased ; that is, their deceiving people into considering the Qur'an and matters of religion ' impartially' 359

Second Topic explains how a person may have numerous personalities in respect of his different duties, and describes the author' s three personalities 370

Third Topic: In seven matters, this expounds the verse, *"We made you into nations and tribes, that you may know each other,"* pointing out significant truths about social relations and mankind being created as peoples and groups. It is a beneficial remedy for nationalism, an awesome disease of the times, and also exposes the pseudo-patriots and their fraudulent attitudes 372

Fourth Topic consists of ten unrelated matters, which are the answers to six questions :

First Matter explains several points inspired by the Qur'an related to "the worlds" in the phrase *"Sustainer of All the Worlds"*. 379

Second Matter explains what Muhyi'l -Din al-' Arabi meant by saying to Fakhr al-Din Razi: "To know God is different to knowing He exists." 381

#13

Third Matter: How the verse, *"We have honoured the sons of Adam,"* is conformable with the verse, *"He was indeed unjust and foolish"* 382

Fourth Matter: A brilliant reply to a question about the wisdom contained in the Hadith: *"Renew your belief by means of 'There is no god but God.'"* 383

Fifth Matter: Are both parts of the confession of faith necessary? 386

Sixth Matter: With a comparison, this drives Satan and his party into a corner and takes possession of the field in the name of the Qur'an, thus showing all the Prophet's (UWP) qualities and conduct to be miraculous and proving his prophethood. 387

Seventh Matter: Seven brief examples of people who for various reasons ceased their service to the Qur'an and received blows contrary to their intentions, written to strengthen their morale and dispel their groundless fears 389

Eighth Matter: A lucid explanation of why the Qur'an and prophetic glorifications cannot be translated 391

Ninth Matter: A reply to the question, "Can there be saints outside the Sunnis, since they are the people of truth?" 394

Tenth Matter: Principles for Bediuzzaman's visitors, who are of three sorts, and their connection with his three personalities. 394

THE TWENTY-SEVENTH LETTER has been published separately under the titles of *Barla Lahikası*, *Kastamonu Lahikası*, and *Emirdağ Lahikası*.

THE TWENTY-EIGHTH LETTER consists of eight matters:

First Matter: Seven points explaining the reality and benefits of true dreams 399

Second Matter: A reply intending to solve an argument about the Hadith which describes how Moses (UWP) struck Azra'il (UWP) in the eye, and is a satisfying answer to objections of this sort levelled at Hadiths 404

Third Matter: Five points explaining that those who visit Bediuzzaman should do so only in respect of his being herald of the Qur'an, not with any other intention. It mentions too some of the divine favours associated with service of the Qur'an that Bediuzzaman and his students had received 408

Fourth Matter: Four points written in the tongue of the Old Said in reply to questions about the small mosque he used being unlawfully raided on a number of occasions, and subsequently closed 415

#14

Fifth Matter: On Thanks; this expounds the many Qur'anic commands to offer thanks. It demonstrates that the universe is a treasury with thanks being the key; and that sustenance is its result of and the introduction to thanks 419

Sixth Matter: This was not included here, as it was to be included in another collection.

Seventh Matter: This consists of seven signs describing seven instances of divine favour connected with the *Risale-i Nur* and those who serve it. These are preceded by seven reasons for making known the above favours 424

Answer to a Confidential Question explains the power and effectiveness of the *Risale-i Nur* 434

Conclusion to the Seventh Matter describes a further divine favour in the form of the coincidences (*tevafulakat*) 436

Eighth Matter consists of eight points, which form the answers to six questions:

First Point concerns 'coincidences' being found in all the parts of the *Risale-i Nur* 439

Second and **Third Points** were not included.

Fourth Point consists of answers to six questions about the Last Judgement and Great Gathering 441

Fifth Point : In the period between prophets, did the Messenger's (UWBP) forefathers belong to a religion and were they religious? 443

Sixth Point : Were there any prophets among the Messenger's (UWBP) forefathers? 444

Seventh Point : Which of the narrations about the belief of the Messenger's (UWBP) parents and his grandfather are the most authentic? 444

Eighth Point: Which is the authentic narration concerning his uncle, Abu Talib? 445

THE TWENTY-NINTH LETTER consists of nine sections, and contains twenty-nine important points:

First Section consists of nine points:

First Point : An answer to those who say, "The Qur'an's mysteries are not known; the commentators have not understood its realities." 447

Second Point explains the wisdom in such Qur'anic oaths as, "*By the sun and its glorious splendour*" 448

#15

Third Point is about the Disjointed Letters, found at the beginning of some Suras 449

Fourth Point points out a flash of the Qur'an's miraculousness in its style, showing that its translation is not possible 449

Fifth Point demonstrates that it is impossible to translate the phrase, "*All praise be to God*," since its meaning can be expressed only in a few lines 451

Sixth Point: An illuminating explanation of the use of the first person plural in "*You alone do we worship and from You alone do we seek help*". 452

Seventh Point: Expounding, "*Guide us to the Straight Path*," it points out the harm caused by innovations 455

Eighth Point explains a point about the marks of Islam being general rights *Ninth Point* explains the reason the matters of the Shari'ah related to worship are of two kinds 456

Second Section: On the Month of Ramadan. Nine points explaining nine instances of wisdom in the fast of Ramadan, expounding the verse, *"It was the month of Ramadan in which the Qur'an was revealed"* 457

Third Section concerns the writing of a Qur'an showing the 'coinciding' of the word Allah. It consists of nine matters, only the first of which was included here 465

Fourth Section is also about 'coincidences;' it consists of three points, the four points of the third being included here 466

Fifth Section: One beautiful light of the many mysteries of the verse, *"God is the Light of the heavens and earth."* This treatise is short, yet important. 470

Sixth Section: Written to warn students and servants of the Qur'an against six of the stratagems of satanic individuals and dissemblers:

First Stratagem exposes their attempts to attract people through desire for rank and position 474

Second Stratagem points out how they take advantage of the vein of fear. 477

Third Stratagem: They hunt people through greed and ambition, to make them give up service to the Qur'an 480

Fourth Stratagem: They excite nationalist feelings in order to create discord and make Bediuzzaman's students lose their love of him. 482

#16

Fifth Stratagem: They encourage egotism 488

Sixth Stratagem: They take advantage of the human characteristics of laziness, the desire for physical comfort, and attachment to other duties 490

A Sacred Date: The date a Qur'anic mystery became clear 491

Addendum to the Sixth Section: Sixth Questions exposing the arbitrary, unjust treatment Bediuzzaman received 492

Seventh Section: Seven signs consisting of seven powerful answers to seven questions:

First Sign: A firm answer to those people of innovation who claim that it is permissible to translate the call to prayer into other languages because some people who embraced Islam do so in Europe 496

Second Sign: Decisive answers to false comparisons between Christianity and Islam 498

Third Sign: An illuminating answer to misplaced accusations of bigotry and its results 501

Fourth Sign: An answer revealing the false claims of nationalists 502

Fifth Sign: A powerful answer explaining the reality of the Mahdi 503

Sixth Sign: A brief answer mentioning the Mahdi's community and a Christian community routing the secret society of the Dajjal 505

Seventh Sign: An explanation of why as the New Said, Bediuzzaman gave up the method of the Old Said 505

Eighth Section: The Eight Symbols. Eight short pieces on 'coincidences' are included elsewhere and not included here.

Ninth Section: The Nine Allusions, elucidating the ways of sainthood and Sufism:

First Allusion: A definition of the Sufi path, and explanation of the truth underlying the terms Sufism, path, sainthood, and spiritual journeying 507

Second Allusion: Explains how the heart is worked through reflective thought and remembrance of God, and how this is a means to happiness 508

Third Allusion: Explains how sainthood is a proof of prophethood, and the Sufi way, a proof of the Shari'a 508

Fourth Allusion: This explains the two ways on the Sufi path of inward journeying and outward journeying 510

#17

Fifth Allusion explains the reality of the Unity of Existence and the Unity of Witnessing, and establishes the superiority of the followers of the legacy of prophethood 513

Sixth Allusion: Three points showing that the best of the ways of sainthood is following the practices of the Prophet (UWBP), and its most important foundation, sincerity; and that this world is the realm of wisdom and service, not reward 515

Seventh Allusion: Four points explaining that the Sufi way should serve the Shari'a; that its highest degrees are matters of the Shari'a; that it should always remain as a means and follow the Shari'a; and whether or not those outside the bounds of the Sunna and Shari'a are acceptable 516

Eighth Allusion: Describes eight abysses on the Sufi way 520

Ninth Allusion: Nine of the sweet fruits of the Sufi way 522

ADDENDUM: A short, safe, and direct way leading to Almighty God, taken from the Qur'an 524

THE THIRTIETH LETTER: The Arabic Qur'anic commentary, *Signs of Miraculousness: The Inimitability of the Qur'an's Conciseness (Isharat al-l'jaz fi Mazann al-ljaz)*.

THE THIRTY-FIRST LETTER: The thirty-one *Flashes*.

THE THIRTY-SECOND LETTER: The treatise in free verse called *Lemeat*. It is also the Thirty-Second Flash and has been included at the end of *The Words (Sözler)*.

THE THIRTY-THIRD LETTER: *Thirty-Three Windows Making Known the Creator*. This is in one respect the Thirty-Third Word and has therefore been included in *The Words* and not repeated here.

SEEDS OF REALITY: Aphorisms compiled from a number of Bediuzzaman's early works and first published in 1920. 528

#19

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate

And from Him do we seek help

The First Letter

In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.*

**{Bediuzzaman explained as follows his reasons for heading his letters with this verse (17:44): "This was the first door opened to me from the sacred treasuries of the All-Wise Qur'an. Of the divine truths of the Qur'an, it was the truth of this verse that first became clear to me and it is this truth that pervades most parts of the Risale-i Nur. Another reason is that the masters in whom I have confidence used it at the head of their letters." (See, Barla Lahikası, 335.) (Tr.)}*

[This consists of the brief answers to four questions.]

First Question

Is Khidr alive? If he is alive, why do some leading religious scholars not accept it?

The Answer: He is alive, but there are five levels of life. He is at the second. It is because of this that some religious scholars have been doubtful about it.

The First Level of Life is that of our life, which is very restricted.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِهِ نَسْتَعِينُ

Birinci Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[Dört سوالin muhtasar cevabıdır]

Birinci Sual

Hazret-i Hızır Aleyhisselâm hayatta mıdır? Hayatta ise niçin bazı mühim ulema hayatını kabul etmiyorlar?

Elcevap: Hayattadır, fakat meratib-i hayat beştir. O, ikinci mertebededir. Bu sebebdan bazı ulema hayatında şüphe etmişler.

Birinci Tabaka-i Hayat: Bizim hayatımızdır ki, çok kayıdılarla mukayyedir.

The Second Level of Life is that of Khidr and Ilyas (May God grant them peace), which is free to an extent; that is to say, they can be present in numerous places at the same time.

#20

They are not permanently restricted by the requirements of humanity like we are.

They can eat and drink like us when they want to, but are not compelled to like we are.

Saints who attain to direct vision and knowledge of reality have reported virtually unanimously their adventures with Khidr and these elucidate and prove this level of life.

One of the degrees of sainthood, even, is called the degree of Khidr. A saint who reaches it receives instruction from Khidr and meets with him.

But it sometimes happens that such a person is mistakenly thought to be Khidr himself.

The Third Level of Life is that of Idris and Jesus (May God grant them peace), which is removed from the requirements of humanity, and is an angelic level of life and acquires a luminous fineness.

Quite simply, Idris and Jesus are present in the heavens with their earthly bodies, which have the subtlety of bodies from the World of Similitudes and the luminosity of astral bodies.

There is a Hadith that states that at the end of time, Jesus (Upon whom be peace) will come and will act in accordance with the Shari'a of Muhammad (UWBP).

**{Bukhari, Mazalim 31; Buyu' 102; Muslim, Iman 242, 343; Ibn Maja, Fitan 33.}*

This indicates that at the end times the religion of Christianity will be purified and divest itself of superstition in the face of the current of unbelief and atheism born of naturalist philosophy, and will be transformed into Islam.

At that point, on the one hand the collective personality of Christianity will kill the fearsome collective personality of irreligion with the sword of heavenly revelation;

and on the other, representing the collective personality of Christianity, Jesus (Upon whom be peace) will kill the Dajjal, who represents the collective personality of irreligion; that is, he will kill atheistic thought.

The Fourth Level of Life is that of the martyrs. According to the Qur'an, the martyrs are at a level of life higher than that of the other dead in their graves.

Since they sacrificed their worldly lives in the way of truth, in His perfect munificence Almighty God bestows on them in the Intermediate Realm a life resembling earthly life, but without its sorrows and hardships.

İkinci Tabaka-i Hayat: Hazret-i Hızır ve İlyas Aleyhisselâm'ın hayatlarıdır ki, bir derece serbesttir. Yani bir vakitte pek çok yerlerde bulunabilirler.

Bizim gibi beşeriyet levazımatıyla daimî mukayyed değillerdir.

Bazan istedikleri vakit bizim gibi yerler, içerler; fakat bizim gibi mecbur değillerdir.

Tevatür derecesinde ehl-i şuhud ve keşif olan evliyanın, Hazret-i Hızır ile maceraları, bu tabaka-i hayatı tenvir ve isbat eder.

Hattâ makamat-ı velayette bir makam vardır ki, "Makam-ı Hızır" tabir edilir. O makama gelen bir veli, Hızır'dan ders alır ve Hızır ile görüşür.

Fakat bazan o makam sahibi yanlış olarak, ayn-ı Hızır telakki olunur.

Üçüncü Tabaka-i Hayat: Hazret-i İdris ve İsa Aleyhisselâm'ın tabaka-i hayatlarıdır ki, beşeriyet levazımatından tecerrüd ile, melek hayatı gibi bir hayata girerek nuranî bir letafet kesbeder.

Âdeta beden-i misalî letafetinde ve cesed-i necmî nuraniyetinde olan cism-i dünyevîleriyle semavatta bulunurlar.

Âhırzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm gelecek, Şariat-ı Muhammediye (A.S.M.) ile amel edecek mealindeki hadîsin sırrı şudur ki:

Âhırzamanda felsefe-i tabîiyyenin verdiği cereyan-ı küfrîye ve inkâr-ı ulûhiyete karşı İsevîlik dini tasaffi ederek ve hurafattan tecerrüd edip İslâmiyete inkılab edeceği bir sırada,

Nasıl ki İsevîlik şahs-ı manevîsi, vahy-i semavî kılınıyla o müdhîş dinsizliğin şahs-ı manevîsini öldürür;

öyle de Hazret-i İsa Aleyhisselâm, İsevîlik şahs-ı manevîsini temsil ederek, dinsizliğin şahs-ı manevîsini temsil eden Deccal'ı öldürür, yani inkâr-ı uluhiyet fikrini öldürecek.

Dördüncü Tabaka-i Hayat: Şüheda hayatıdır. Nass-ı Kur'anla şühedanın, ehl-i kuburun fevkinde bir tabaka-i hayatları vardır.

Evet şüheda, hayat-ı dünyevîlerini tarîk-ı hakta feda ettikleri için, Cenab-ı Hak kemal-i kereminden onlara hayat-ı dünyevîyeye benzer; fakat kedersiz, zahmetsiz bir hayatı Âlem-i Berzahta onlara ihsan eder.

They do not know themselves to be dead and suppose only that they have gone to a better world.

Enjoying themselves in perfect happiness, they do not suffer the pains of separation that accompany death. {3. See, Tirmidhi, Jihad, 6; Nasa'i, Jihad, 35; Ibn Maja , Jihad, 16; Darimi, Jihad, 7.}

For sure the spirits of the dead are immortal, but they know they are dead.

The happiness and pleasure they experience in the Intermediate World are not equal to the martyrs' happiness.

Like if two men in their dreams enter a beautiful palace resembling Paradise: one knows that he is dreaming and the pleasure and enjoyment he receives are deficient.

Onlar kendilerini ölmüş bilmiyorlar.. yalnız kendilerinin daha iyi bir âleme gittiklerini biliyorlar..

kemal-i saadetle mütelezziz oluyorlar.. ölümdaki firak acılığını hissetmiyorlar.

Ehl-i kuburun çendan ruhları bâkidir, fakat kendilerini ölmüş biliyorlar.

Berzahta aldıkları lezzet ve saadet, şühedanın lezzetine yetişmez.

Nasıl ki iki adam bir rü'yada Cennet gibi bir güzel saraya girerler. Birisi rü'yada olduğunu bilir. Aldığı keyf ve lezzet pek noksandır.

www.risaleglobal.com

He thinks: "If I wake up, all this enjoyment will disappear." While the other man is unaware that he is dreaming, and he experiences true pleasure and delight.

Thus, the martyrs partake of life in the Intermediate Realm differently to the other dead.

It has been definitely established by innumerable incidents and narrations that they manifest life in the way described above and suppose themselves to be alive.

Indeed, their level of life has been illuminated and proved on numerous occasions by such occurrences as Hamza (May God be pleased with him) - the lord of the martyrs - protecting those who have recourse to him, and his performing and making performed tasks in this world.

I myself, even, had a nephew and student called Ubeyd.

He was killed at my side and in my place and became a martyr. Then, when I was being held as a prisoner-of-war at a place three months' distance away,

I entered his grave in a true dream, which was a sort of dwelling-place under the earth, although I did not know where he was buried.

I saw him living the martyrs' level of life. He evidently thought that I was dead and said that he had grieved over me greatly.

He thought he was alive, but having retreated before the Russian invasion, had made himself a good home under the ground.

Thus, owing to such indications, my unimportant dream convinced me about the above-mentioned truth as certainly as having witnessed it.

The Fifth Level of Life is that of the spirits of the dead in their graves.

Yes, death is a change of residence, the liberation of the spirit, a discharge from duties; it is not annihilation, non-existence, and a going to nothingness.

Many evidences illuminate and prove this level of life, such as the innumerable occasions the spirits of saints have assumed forms and appeared to those who unveil the realities, and the other dead have communicated with us while awake or sleeping and have told us of things that are conformable with reality.

In fact, the Twenty-Ninth Word, which is about the immortality of man's spirit, demonstrates this level of life with incontrovertible proofs.

Second Question

Who creates death and life that He may try you, which of you is the best in conduct.(67:2)

"Ben uyanmam şu lezzet kaçacak" diye düşünür. Diğer rü'yada olduğunu bilmiyor. Hakikî lezzet ile hakikî saadete mazhar olur.

İşte Âlem-i Berzahtaki emvat ve şühedanın hayat-ı berzahiyeden istifadeleri, öyle farklıdır.

Hadsiz vakıatla ve rivayatla şühedanın bu tarz-ı hayata mazhariyetleri ve kendilerini sağ bildikleri sabit ve kat'îdir.

Hattâ Seyyidüşşüheda olan Hazret-i Hamza Radiyallahü Anh, mükerrer vakıatla kendine iltica eden adamları muhafaza etmesi ve dünyevî işlerini görmesi ve gördürmesi gibi çok vakıatla, bu tabaka-i hayat tenvir ve isbat edilmiştir.

Hattâ -ben kendim- Ubeyd isminde bir yeğenim ve talebem vardı.

Benim yanımda ve benim yerime şehid olduktan sonra, üç aylık mesafede esarete bulunduğum zaman,

mahall-i defnini bilmediğim halde, bence bir rü'ya-yı sadıkada, taht-el Arz bir menzil suretindeki kabrine girmişim.

Onu şüheda tabaka-i hayatında gördüm. O, beni ölmüş biliyormuş. Benim için çok ağladığını söyledi.

Kendisini hayatta biliyor; fakat Rus'un istilasından çekindiği için, yer altında kendine güzel bir menzil yapmış.

İşte bu cüz'î rü'ya, bazı şerait ve emaratla, geçen hakikata, bana şuhud derecesinde bir kanaat vermiştir.

Beşinci Tabaka-i Hayat: Ehl-i kuburun hayat-ı ruhanîleridir.

Evet mevt; tebdil-i mekândır, ıtlak-ı ruhtur, vazifeden terhistir. İdam ve adem ve fena değildir.

Hadsiz vakıatla ervah-ı evliyanın temessülleri ve ehl-i keşfe tezahürleri ve sair ehl-i kuburun yakazaten ve menamen bizlerle münasebetleri ve vakıa mutabık olarak bizlere ihbaratları gibi çok delail, o tabaka-i hayatı tenvir ve isbat eder.

Zâten beka-i ruha dair "Yirmidokuzuncu Söz" bu tabaka-i hayatı delail-i kat'îye ile isbat etmiştir.

İkinci Sual

Furkan-ı Hakîm'de

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

Verses like this in the All-Wise Qur'an, the Criterion of Truth and Falsehood,

make it understood that death is created like life; it too is a bounty.

But on the face of it, death is dissolution, non-existence, decay, the extinction of life, the annihilator of pleasures; so how can it be created and a bounty?

#22

The Answer: As was stated at the end of the answer to the first question, death is a discharge from the duties of life;

it is a rest, a change of residence, a transformation of existence; it is an invitation to eternal life, a beginning, the introduction to an immortal life.

Just as life comes into the world through an act of creation and is appointed and determined, so departure from the world is created and determined, and is planned wisely and purposively.

The ways plants die, plant life being the simplest level of life, show their death to be a more orderly work of art than life.

For although the death of fruits, seeds, and grains appears to occur through their decay and dissolution,

it is in fact a sort of kneading that comprises exceedingly well-ordered chemical reactions and a balanced combining of elements and wise formation of particles; their unseen, orderly and wise deaths appear through the life of the new shoots.

That is to say, the death of the seed is the onset of the shoot's life. Indeed, since its death is like life itself, it is created and regular the same as life is.

Moreover, the death of living fruits or animals in the human stomach is the beginning of their rising to the level of human life;

it may therefore be said that being thus, their death is more orderly and created than is their life.

If the death of plant life, the lowest level of life, is created, wise, and ordered in that way,

the death that befalls human life, the highest level of life, must be the same. Similarly, as a seed sown in the ground becomes a tree in the world of the air,

so a man who is laid in the earth will surely produce the shoots of an everlasting life in the Intermediate Realm.

Now for the aspects of death that are bounties; we shall point out four of them.

gibi âyetlerde

"Mevt dahi, hayat gibi mahluktur, hem bir nimettir." diye ifham ediliyor.

Halbuki zâhiren mevt; inhilâldir, ademdir, tefessühtür, hayatın sönmesidir, hâdimüllezattır.. nasıl mahluk ve nimet olabilir?

Elcevap: "Birinci Sual"ın cevabının âhirinde denildiği gibi: Mevt, vazife-i hayattan bir terhistir, bir paydostur,

bir tebdil-i mekândır, bir tahvil-i vücuddur, hayat-ı bâkiyeye bir davettir, bir mebde'dir, bir hayat-ı bâkiyenin mukaddimesidir.

Nasıl ki hayatın dünyaya gelmesi bir halk ve takdir iledir; öyle de, dünyadan gitmesi de bir halk ve takdir ile, bir hikmet ve tedbir iledir.

Çünkü en basit tabaka-i hayat olan hayat-ı nebatiyenin mevti, hayattan daha muntazam bir eser-i san'at olduğunu gösteriyor.

Zira meyvelerin, çekirdeklerin, tohumların mevti; tefessüh ile çürümek ve dağılmakla görüldüğü halde,

gayet muntazam bir muamele-i kimyeviye ve mizanlı bir imtizacat-ı unsuriye ve hikmetli bir teşekkülât-ı zerreviyeden ibaret olan bir yoğurmaktır ki, bu görünmeyen intizamlı ve hikmetli ölümü, sünbülün hayatıyla tezahür ediyor.

Demek çekirdeğin mevti, sünbülün mebde-i hayatıdır; belki ayn-ı hayatı hükmünde olduğu için, şu ölüm dahi, hayat kadar mahluk ve muntazamdır.

Hem zîhayat meyvelerin yahut hayvanların mide-i insaniyede ölümleri, hayat-ı insaniyeye çıkmalarına menşe' olduğundan;

"o mevt, onların hayatından daha muntazam ve mahluk" denilir.

İşte en edna tabaka-i hayat olan hayat-ı nebatiyenin mevti; böyle mahluk, hikmetli ve intizamlı olsa,

tabaka-i hayatın en ulvîsi olan hayat-ı insaniyenin başına gelen mevt, elbette yer altına girmiş bir çekirdeğin hava âleminde bir ağaç olması gibi,

yer altına giren bir insan da, Âlem-i Berzah'ta, elbette bir hayat-ı bâkiye sünbülü verecektir.

Amma mevt, nimet olduğunun ciheti ise, çok vücuhundan dört vechine işaret ederiz.

The First: Death is a great bounty because it means one is freed from the duties and obligations of life, which become burdensome. It is also a door through which one passes in order to join and be united with one's friends, ninety-nine out of a hundred of whom are already in the Intermediate Realm.

The Second: It is to be released from the narrow, irksome, turbulent prison of this world,

and to receive an expansive, joyful, trouble free immortal life, and to enter the sphere of the Eternally Beloved One's mercy.

The Third: There are numerous factors like old age which make life arduous and show death to be a far superior bounty.

For example, if together with your very elderly parents who cause you much distress you beheld before you your grandfather's grandfathers in all their pitiful state,

you would understand what a calamity life is, and what a bounty, death.

#23

Another example: one can imagine how difficult life is in the harsh conditions of winter for the beautiful flying insects, the lovers of the beautiful flowers, and what a mercy death is for them.

The Fourth: Just as sleep is a comfort, a mercy, a rest, particularly for those afflicted by disaster and the wounded and the sick,

so too is death, the elder brother of sleep, a pure bounty and mercy for the disaster-struck and those who suffer tribulations that drive them to suicide.

However, as is proved decisively in many of the Words, for the people of misguidance, death is pure torment the same as life, and pure affliction, but that is outside the discussion here.

Third Question

Where is Hell? The Answer:

Say: the knowledge is with God alone. (67:26) * None knows the Unseen save God.(27:65)

According to some narrations, Hell is beneath the earth.

**{al-Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 281; al-Hakim, al-Mustadrak, iv, 568.}*

As we have explained in other places, in its annual orbit the globe traces a circle around an area that in the future will accommodate the Great Gathering and Last Judgement.

It means that Hell is beneath the area of its orbit.

Birincisi: Ağırlaşmış olan vazife-i hayattan ve tekâlif-i hayatiyeden âzad edip, yüzde doksandokuz ahabına kavuşmak için, Âlem-i Berzah'ta bir visal kapısı olduğundan, en büyük bir nimettir.

İkincisi: Dar, sıkıntılı, dağdağalı, zelzeleli dünya zindanından çıkarıp;

vüs'atlı, sürurlu, ızdırabsız, bâki bir hayata mazhariyetle Mahbub-u Bâki'nin daire-i rahmetine girmektir.

Üçüncüsü: İhtiyarlık gibi şerait-i hayatiyeyi ağırlaştıran bir çok esbab vardır ki; mevti, hayatın pek fevkinde nimet olarak gösterir.

Meselâ: Sana ızdırab veren pek ihtiyar olmuş peder ve validen ile beraber, ceddin cedleri, sefalet-i halleriyle senin önünde şimdi bulunsaydı;

hayat ne kadar nıkmet, mevt ne kadar nimet olduğunu bilecektin.

Hem meselâ: Güzel çiçeklerin âşıkları olan güzel sineklerin, kışın şedaidi içinde hayatları ne kadar zahmet ve ölümleri ne kadar rahmet olduğu anlaşılır.

Dördüncüsü: Nevm nasıl ki bir rahat, bir rahmet, bir istirahatir; hususan musibetzedeler, yaralılar, hastalar için.

öyle de: Nevmin büyük kardeşi olan mevt dahi, musibetzedelere ve intihara sevkeden belalarla mübtela olanlar için ayn-ı nimet ve rahmettir.

Amma ehl-i dalalet için müteaddid Sözlerde kat'î isbat edildiği gibi; mevt dahi hayat gibi nıkmet içinde nıkmet, azab içinde azabdır. O, bahisten hariçtir.

Üçüncü Sual

Cehennem nerededir? Elcevap:

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ * لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

Cehennemin yeri, bazı rivayatlara "Taht-el Arz" denilmiştir.

Başka yerlerde beyan ettiğimiz gibi; Küre-i Arz, hareket-i seneviyesiyle ileride mecma-ı haşır olacak bir meydanın etrafında bir daire çiziyor.

Cehennem ise, Arzın o medar-ı senevîsi altındadır demektir.

It is invisible and imperceptible because it consists of veiled, lightless fire.

Within the vast stretch of space travelled by the earth many creatures are found that are invisible because they are without light.

Just as the moon loses its existence when its light recedes, so we are unable to see numerous lightless globes and creatures, although they are before our eyes.

There are two Hells, the Lesser and the Greater. In the future, the Lesser will be transformed into the Greater and is like its seed; in the future it will become one of its habitations.

The Lesser Hell is under the earth, that is, at the earth's centre. It is the inside and centre of the globe.

Geology informs us that in digging downwards, the heat for the most part increases one degree every thirty-three metres.

That means that since half the diameter of the earth is around six thousand kilometres, the fire at the centre is at a temperature of around two hundred thousand degrees,

that is, two hundred times hotter than fire at the circumference; this is in agreement with what is stated in Hadiths.

**(See, Bukhari, Bad'al-Khalq, 10; Muslim, Janna, 30; Tirmidhi, Jahannam, 7; Musnad, ii, 313.)*

The Lesser Hell performs many of the Greater Hell's functions in this world and Intermediate Realm, and this is indicated in Hadiths.

#24

Just as in the world of the hereafter, the earth will pour its inhabitants into the arena of the resurrection within its annual orbit;

so at the divine command it will hand over the Lesser Hell within it to the Greater Hell.

Some of the Mu'tazilite authorities said that Hell will be created later, but such an idea is mistaken and foolish, and arises from Hell not having completely opened up at the present time and developed into a form entirely appropriate for its inhabitants.

In order to see with our worldly eyes the dwelling places of the next world within the veil of the Unseen and to demonstrate their existence,

either the universe has to be shrunk to the size of two provinces, or our eyes have to be enlarged to the size of stars, so that we can see and specify their places.

God knows best, the dwelling-places of the hereafter are not visible to our worldly eyes,

Görünmemeleri ve hissedilmemeleri, perdeli ve nirsuz ateş olduğu içindir.

Küre-i Arzın seyahat ettiği mesafe-i azîmede pek çok mahlukat var ki, nirsuz oldukları için görünmezler.

Kamer, nuru çekildikçe vücudunu kaybettiđi gibi, nirsuz çok küreler, mahluklar gözümüzün önünde olup göremiyoruz.

Cehennem ikidir: Biri suğra, biri kübradır. İleride suğra, kübraya inkılab edeceği ve çekirdeği hükmünde olduğu gibi, ileride ondan bir menzil olur.

Cehennem-i Suğra yerin altında, yani merkezindedir. Kürenin altı, merkezidir.

İlm-i Tabakat-ül Arzca malûmdur ki: Ekseriya her otuzüç metre hafriyatta, bir derece-i hararet tezayüd eder.

Demek merkeze kadar nisf-ı kutr-u Arz, altıbin küsur kilometre olduğundan, ikiyüz bin derece-i harareti câmi',

yani ikiyüz defa ateş-i dünyevîden şedid ve rivayet-i hadîse muvafık bir ateş bulunuyor.

Şu Cehennem-i Suğra, Cehennem-i Kübra'ya ait çok vezaifi, dünyada ve Âlem-i Berzah'ta görmüş ve ehadîslerle işaret edilmiştir.

Âlem-i Âhiret'te, Küre-i Arz nasıtki sekenesini medar-ı senevîsindeki meydan-ı haşre döker;

öyle de içindeki Cehennem-i Suğra'yı dahi Cehennem-i Kübra'ya emr-i İlahî ile teslim eder.

Ehl-i İtizal'in bazı imamaları "Cehennem sonradan hakedilecektir" demeleri, hâl-i hazırda tamamıyla inbisat etmediğinden ve sekenelerine tam münasib bir tarzda inkişaf etmediğinden, galattır ve gabavettir.

Hem perde-i gayb içindeki âlem-i âhirete ait menzilleri dünya gözümüzle görmek ve göstermek için,

ya kâinatı küçültüp iki vilayet derecesine getirmeli veyahut gözümüzü büyütüp yıldızlar gibi gözlerimiz olmalı ki yerlerini görüp tayin edelim.

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ âhiret âlemine ait menziller, bu dünyevî gözümüzle görülmez.

but as indicated by certain narrations, the Hell of the hereafter is connected with our world. A Hadith says about the intense heat of summer: "It gives an inkling of Hell."

{Bukhari, Mawaqit 9, 10; Adhan 18; Bad'l-Khalq 10; Muslim, Masajid 180, 181, 183, 184, 186; Abu Da'ud, Salat 4; Tirmidhi, Mawaqit 5; Nasa'i, Mawaqit 5; Ibn Maja, Salat 4; Tibb 19; Darimi, Salat 14; Muwatta, Waqut 27, 28, 29; Musnad ii, 229, 238, 256, 266, 285, 318, 324, 393, 394, 462, 501, 507; iii, 9, 53, 59; iv, 250, 662; v, 155, 162, 176, 368.}

That is to say, the Greater Hell is not visible to the tiny, dim eyes of this world's minds. However, we may look with the light of the divine name All-Wise, as follows:

The Greater Hell beneath the earth's annual orbit has as though made the Lesser Hell at the earth's centre its deputy and made it perform some of its functions.

The possessions of the All-Powerful One of Glory are truly extensive; He situated the Greater Hell wherever divine wisdom required.

Yes, the All-Powerful One of Glory, the All-Wise One of Perfection, who issues the command of "'Be!' and it is," (36 :82) has tied the moon to the earth before our very eyes with perfect wisdom and order,

and with vast power and perfect order tied the earth to the sun, and has made the sun travel together with its planets at a speed close to that of the annual rotation of the earth,

and with His majestic dominicality, according to one possibility, made it travel towards the sun of suns,

and like a fleet decked out with electric lights has made the stars luminous witnesses to His sovereign dominicality.

...

It is not far from the perfect wisdom, tremendous power, and sovereign dominicality of one thus All-Glorious

to make the Greater Hell like the boiler of an electric-light factory and with it set fire to the stars of the heavens that look to the hereafter, and give them heat and power.

#25

That is, give light to the stars from Paradise, the world of light, and send them fire and heat from Hell,

and at the same time, make part of that Hell a habitation and place of imprisonment for those who are to be tormented.

Furthermore, He is an All-Wise Creator who conceals a tree as large as a mountain in a seed the size of a finger-nail.

Fakat bazı rivayatin işaretıyla, âhiretteki Cehennem, bu dünyamızla münasebetdardır. Yaz'ın şiddet-i hararetine

مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ denilmiştir.

Demek bu dünyevî küçücük ve sönük akıl gözüyle, o büyük Cehennem görülmez. Fakat ism-i Hakîm'in nuruyla bakabiliriz. Şöyle ki:

Arzın medar-ı senevîsi altında bulunan Cehennem-i Kübra, yerin merkezindeki Cehennem-i Suğra'yı güya tevkil ederek bazı vezaifini gördürmüş.

Kadîr-i Zülcelal'in mülkü pek çok geniştir. Hikmet-i İlâhiye nereyi göstermiş ise Cehennem-i Kübra oraya yerleşir.

Evet bir Kadîr-i Zülcelal ve emr-i كُنْ فَيَكُونُ e mâlik bir Hakîm-i Zülkema, gözümüzün önünde kema-i hikmet ve intizam ile Kamer'i Arz'a bağlamış;

azamet-i kudret ve intizam ile Arz'ı Güneş'e rabtetmiş ve Güneş'i seyyaratıyla beraber Arz'ın sür'at-i seneviyesine yakın bir sür'at ile

ve haşmet-i Rububiyetiyle, bir ihtimale göre Şemsü'ş-şümus tarafına bir hareket vermiş

ve donanma elektrik lâmbaları gibi yıldızları, saltanat-ı Rububiyetine nuranî şahidler yapmış;

onunla saltanat-ı Rububiyetini ve azamet-i kudretini göstermiş

bir Zât-ı Zülcelal'in kema-i hikmetinden ve azamet-i kudretinden ve saltanat-ı Rububiyetinden uzak değildir ki,

Cehennem-i Kübra'yı elektrik lâmbalarının fabrikasının kazanı hükmüne getirip âhirete bakan semanın yıldızlarını onunla iş'al etsin; hararet ve kuvvet versin.

Yani, âlem-i nur olan Cennet'ten yıldızlara nur verip, Cehennem'den nâr ve hararet göndersin.

Aynı halde o Cehennem'in bir kısmını ehl-i azaba mesken ve mahbes yapısın.

Hem bir Fâtır-ı Hakîm ki; dağ gibi koca bir ağacı, tırnak gibi bir çekirdekte saklar.

It is surely not far then from the power and wisdom of such an All-Glorious One to conceal the Greater Hell in the seed of the Lesser Hell in the heart of the globe of the earth.

In Short: Paradise and Hell are the two fruits of a branch of the tree of creation, which stretches out towards eternity.

The fruits' place is at the branch's tip. And they are the two results of the chain of the universe; and the places of the results are the two sides of the chain.

The base and heavy are on its lower side, the luminous and elevated on its upper side.

They are also the two stores of the flood of events and the immaterial produce of the earth.

The store-places vary according to the produce, the bad beneath, the good above.

They are also the two pools of the flood of beings, which flows in waves towards eternity.

As for the pool's place, it is where the flood stops and gathers.

That is, the obscene and filthy below, the good and the pure above.

They are also the two places of manifestation, the one of beneficence and mercy, the other of wrath and grandeur. Places of manifestation may be anywhere;

the All-Merciful One of Beauty, the All-Compelling One of Glory, situates His places of manifestation where He wishes.

As for the existence of Paradise and Hell, they have been proved conclusively in the Tenth, Twenty-Eighth, and Twenty-Ninth Words.

Here, we only say this: the existence of the fruit is as definite and certain as the existence of the branch; the result is as definite as the chain;

the store as the produce; the pool as the river; and the places of manifestation are as definite and certain as the existence of mercy and wrath.

Fourth Question

Passing (mecazi) love for things can be transformed into true love, so can the passing love most people have for this world also be transformed into true love?

The Answer: Yes, if a person who loves with passing love the transitory face of the world sees the ugliness of the decline and transience on that face and turns away from it; if he searches for an immortal beloved

and is successful in seeing the world's other two, beautiful, faces, of being a mirror to the divine names and the tillage of the hereafter,

Elbette o Zât-ı Zülcelal'in kudret ve hikmetinden uzak değildir ki; Küre-i Arz'ın kalbindeki Cehennem-i Suğra çekirdeğinde Cehennem-i Kübra'yı saklasın.

Elhasıl: Cennet ve Cehennem, şecere-i hilkatten ebed tarafına uzanıp eğilerek giden bir dalın iki meyvesidir.

Meyvenin yeri ise, dalın müntehasındadır. Hem şu silsile-i kâinatın iki neticesidir. Neticelelerin mahalleri, silsilenin iki tarafındadır.

Süflîsi, sakili aşağı tarafında; nuranîsi, ulvîsi yukarı tarafındadır.

Hem şu seyl-i şununatın ve mahsulat-ı maneviye-i arziyenin iki mahzenidir.

Mahzenin mekânı ise, mahsulâtın nev'ine göre, fenası altında, iyisi üstündedir.

Hem ebede karşı cereyan eden ve dalgalanan mevcudat-ı seyyalenin iki havzıdır.

Havzın yeri ise, seylin durduğu ve tecemmu' ettiği yerdedir.

Yani habîsatı ve müzahrefatı esfelde, tayyibatı ve safiyatı a'lâdadır.

Hem lütuf ve kahrın, rahmet ve azametinin iki tecelligâhıdır. Tecelligâhın yeri ise, her yerde olabilir.

Rahmân-ı Zülcemâl ve Kahrî-ı Zülcelâl nerede isterse tecelligâhını açar.

Amma Cennet ve Cehennem'in vücudları ise, Onuncu ve Yirmisekizinci ve Yirmidokuzuncu Sözler'de gayet kat'î bir surette isbat edilmiştir.

Şurada yalnız bu kadar deriz ki: Meyvenin vücudu dal kadar ve neticenin silsile kadar ve

mahzenin mahsulât kadar ve havzın ırmak kadar ve tecelligâhın, rahmet ve kahrın vücudları kadar kat'î ve yakîndir.

Dördüncü Sual

Mahbublara olan aşk-ı mecazî aşk-ı hakikîye inkılab ettiği gibi, acaba ekser nâsda bulunan dünyaya karşı olan aşk-ı mecazî dahi bir aşk-ı hakikîye inkılab edebilir mi?

Elcevap: Evet. Dünyanın fânî yüzüne karşı olan aşk-ı mecazî, eğer o âşık, o yüzün üstündeki zeval ve fena çirkinliğini görüp ondan yüzünü çevirse, bâki bir mahbub arasa,

dünyanın pek güzel ve âyine-i esma-i İlahiye ve mezraa-i âhiret olan iki diğer yüzüne bakmağa muvaffak olursa,

his illicit passing love then starts to be transformed into true love.

But on the one condition that he does not confuse with the outside world his inner fleeting, unstable world, which is bound to his life.

#26

If like the people of misguidance and heedlessness he forgets himself, plunges into the outside world,

and supposing the general world to be his private world comes to love it, he will fall into the swamp of nature and drown.

Unless, extraordinarily, a hand of favour saves him.

Consider the following comparison which will illuminate this truth.

For example, if on the four walls of this finely decorated room are four full-length mirrors belonging to the four of us, then there would be five rooms.

One would be actual and general, and four, similitudes and personal.

Each of us would be able to change the shape, form, and colour of his personal room by means of his mirror.

If we were to paint it red, it would appear red, if we were to paint it green, it would appear green.

Likewise, we could alter it by adjusting the mirror; we could make it ugly, or beautiful, or give it different forms.

But we could not easily adjust and change the outer, general room.

While in reality the general and personal rooms are the same, in practice they are different.

You could destroy your own room with one finger, but you could not make one stone of the other stir.

Thus, this world is a decorated house. The life of each of us is a full-length mirror.

Each of us has a world from this world, but its support, centre, and door is our life.

Indeed, that personal world of ours is a page and our life is a pen; many things that are written with it pass to the page of our actions.

We love our world, but later see that since it is constructed on our life, like it, it is fleeting, transitory, and unstable. We perceive and understand this,

and our love for it is redirected to the beautiful impresses of the divine names to which our personal world is the mirror and which it reflects; it switches from our world to the manifestations of the names.

Moreover, if we are aware that that personal world of ours is a temporary seedbed of the hereafter and Paradise,

o gayr-ı meşru mecazî aşk, o vakit, aşk-ı hakikîye inkılaba yüz tutar.

Fakat bir şart ile ki, kendinin zâil ve hayatıyla bağlı kararsız dünyasını, haricî dünyaya iltibas etmemektir.

Eğer ehl-i dalalet ve gaflet gibi kendini unutup âfâka dalıp,

umumî dünyayı hususî dünyası zannedip ona âşık olsa, tabiat bataklığına düşer boğulur.

Meğer ki hârika olarak bir dest-i inayet onu kurtarsın.

Şu hakikatı tenvir için şu temsile bak.

Meselâ: Şu güzel zînetli odanın dört duvarında, dördümüze ait dört endam âyinesi bulunsa, o vakit beş oda olur.

Biri hakikî ve umumî, dördü misalî ve hususî...

Herbirimiz kendi âyinemiz vasıtasıyla, hususî odamızın şeklini, heyetini, rengini değiştirebiliriz.

Kırmızı boya vursak, kırmızı; yeşil boyasak, yeşil gösterir.

Ve hakeza.. âyinede tasarrufla çok vaziyetler verebiliriz; çirkinleştirir, güzelleştirir, çok şekillere koyabiliriz.

Fakat haricî ve umumî odayı ise kolaylıkla tasarruf ve tağyir edemeyiz.

Hususî oda ile umumî oda hakikatta birbirinin aynı iken, ahkâmda ayırdırlar.

Sen bir parmak ile odanı harab edebilirsin, ötekinin bir taşını bile kımıldatamazsın.

İşte dünya süslü bir menzildir. Herbirimizin hayatı, bir endam âyinesidir.

Şu dünyadan herbirimize birer dünya var, birer âlemimiz var. Fakat direği, merkezi, kapısı, hayatımızdır.

Belki o hususî dünyamız ve âlemimiz, bir sahifedir. Hayatımız bir kalem.. onunla sahife-i a'malimize geçecek çok şeyler yazılıyor.

Eğer dünyamızı sevdikse, sonra gördük ki: Dünyamız hayatımız üstünde bina edildiği için, hayatımız gibi zâil, fânî, kararsızdır, hissedip bildik.

Ona ait muhabbetimiz, o hususî dünyamız âyine olduğu ve temsil ettiği güzel nukuş-u esmâ-i İlâhiyeye döner; ondan, cilve-i esmâya intikal eder.

Hem o hususî dünyamız, âhiret ve Cennet'in muvakkat bir fidanlığı olduğunu derkedip,

and if we direct our feelings for it like intense desire, love, and greed, towards the benefits of the hereafter, which are its results, fruits, and shoots,

then that passing love is transformed into true love.

Otherwise, manifesting the meaning of the verse, **Those who forget God; and he made them forget their own souls. Such are the rebellious transgressors, (59 :19)**

a person will forget himself, not think of life's fleeting nature, suppose his personal, unstable world to be constant like the general world,

and imagine himself to be undying; he will fix himself on the world and embrace it with intense emotions; he will drown in it and depart.

Such love will be boundless torment and tribulation for him. For an orphan-like compassion, a despairing softness of heart will be born of that love.

#27

He will pity all living beings. Indeed, he will feel sympathy for all beautiful creatures which suffer decline, and the pain of separation,

but he will be able to do nothing, he will suffer in absolute despair.

However, the first man, who is saved from heedlessness, finds an elevated antidote for the pain of that intense compassion.

For in the death and decline of all the living beings he pities, he sees that the mirrors of their spirits are immortal, for in them are depicted the perpetual manifestations of the enduring names of an Ever-Enduring One; his compassion is transformed into joy.

He also sees behind all beautiful creatures, which are subject to death and transience, an impress, a making beautiful, an art, adornment, bestowal, and illuminating that are permanent and that make perceived a transcendent beauty, a sacred loveliness.

He sees the death and transience to be renewal, the purpose of which is to increase the beauty, refresh the pleasure, and exhibit the art, and this augments his pleasure, his ardour, his wonder.

The Eternal One, He is the Eternal One

Said Nursi

#28

The Second Letter

In His Name, be He Glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.
(17:44)

ona karşı şedid hırs ve talep ve muhabbet gibi hissiyatımızı onun neticesi ve semeresi ve sünbülü olan uhrevî fevaidine çevirsek,

o vakit o mecazî aşk, hakikî aşka inkılab eder.

Yoksa

نَسُوا اللَّهَ فَاَنْفَسِيْهُمْ اَنْفُسَهُمْ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ

sırrına mazhar olup, nefsinin unutup, hayatın zevalini düşünmeyerek, hususî kararsız dünyasını, aynı umumî dünya gibi sabit bilip,

kendini lâyemut farzederek dünyaya sapsansa, şedid hissiyat ile ona sarılrsa, onda boğulur gider.

O muhabbet onun için hadsiz bela ve azabdır. Çünkü o muhabbetten yetimâne bir şefkat, me'yusâne bir rikkat tevellüd eder.

Bütün zîhayatlara acır; hattâ güzel ve zevale maruz bütün mahlûkata bir rikkat ve bir firkat hisseder;

elinden bir şey gelmez, ye's-i mutlak içinde elem çeker.

Fakat gafletten kurtulan evvelki adam, o şedid şefkatin elemine karşı ulvî bir tiryak bulur ki;

acıdığı bütün zîhayatların mevt ve zevalinde bir Zât-ı Bâki'nin bâkî esmâsının daimî cilvelerini temsil eden âyine-i ervahları bâkî görür; şefkati, bir sürura inkılab eder.

Hem zeval ve fenaya maruz bütün güzel mahlûkatın arkasında bir cemâl-i münezzeh ve hüsn-ü mukaddes ihsas eden bir nakş ve tahsin ve san'at ve tezyin ve ihsan ve tenvir-i daimîyi görür.

O zeval ve fenayı tezyid-i hüsn ve tecdid-i lezzet ve teşhir-i san'at için bir tazelandirmek şeklinde görüp, lezzetini ve şevkini ve hayretini ziyadeleştirir.

اَلْبَاقِيْ هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

İkinci Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[Part of a letter written in response to a gift from his abovementioned, well-known student.*]

**{This refers to Hulusi Yahyagil, "the first student of the Risale-i Nur." He was from Elazığ in eastern Turkey and was then serving as a captain in the army stationed at Eğridir. He first visited Bediuzzaman in the spring of 1929. In Bediuzzaman's words, "his zeal and seriousness were the most important reason for the last of The Words (Sözler) and Letters (Mektubat) being written. See, Barla Lahikası , 21. Also, Necmeddin Şahiner, Son Şahitler, i (1st ed.), 33-55. (Tr.)}*

Thirdly: You sent me a present and want to break an extremely important rule of mine!

Just this time I am not going to say: "I don't accept presents from you in the same way that I don't accept them from Abdülmecid* and Abdurrahman** my brother and nephew"

**{Abdülmecid ('Abd al-Majid) was Bediuzzaman's younger brother. A teacher of the religious sciences, then a Mufti, he translated parts of the Risale-i Nur into Arabic, and Isharat al-I'jaz and al-Mathnawi al-'Arabi al-Nuri (Mesnevi-i Nuriye) from Arabic into Turkish. He died in 1967. (Tr.)}*

***{Abdurrahman was the son of Bediuzzaman's elder brother, Abdullah. He was born in Nurs in 1903. Bediuzzaman called him his spiritual son, student, and assistant. He joined his uncle in Istanbul following First World War, and published a short biography of him at that time. He died in 1928. (Tr.)}*

because since you are more advanced than them and closer in spirit, I can't refuse them even if I refuse everyone else's.

But apropos of this, I shall tell you the reason for my rule. It is like this:

The Old Said never accepted favours. He preferred death to becoming obliged to people.

He never broke that rule of his despite suffering great hardship and difficulty.

This wretched brother of yours inherited this characteristic from the Old Said, and it is not asceticism or artificial self-sufficiency; there are four or five important reasons for it:

#29

The First: The people of misguidance accuse religious scholars of securing advantage through their learning.

They attack them unfairly, saying: "They are exploiting knowledge and religion to make a living for themselves." This has to be shown to be false in practice.

[O mezkûr ve malûm talebesinin hediyesine karşı cevaptan bir parçadır.]

Sâlisen: Bana bir hediye gönderdin. Gayet ehemmiyetli bir kaideyi bozmak istersin.

Ben demiyorum ki "Kardeşim ve biraderzadem olan Abdülmecid ve Abdurrahman'dan kabul etmediğim gibi senden de kabul etmem."

Çünkü sen onlardan daha ileri ve ruhuma daha yakın olduğundan, herkesin hediyesi reddedilse, seninki bir defaya mahsus olmak üzere reddedilmez.

Fakat bu münasebetle o kaidemin sırrını söyleyeceğim. Şöyle ki:

Eski Said minnet almazdı. Minnetin altına girmektense, ölümü tercih ederdi.

Çok zahmet ve meşakkat çektiği halde, kaidelerini bozmadı.

Eski Said'in senin bu bîçare kardeşine irsiyet kalan şu hasleti ise, tezehhüd ve sun'î bir istiğna değil, belki dört-beş ciddî esbaba istinad eder.

Birincisi: Ehl-i dalalet, ehl-i ilmi; ilmi vasıta-i cerr etmekle itham ediyorlar.

"İlmi ve dini kendilerine medar-ı maişet yapıyorlar" deyip insafsızcasına onlara hücum ediyorlar. Bunları fiilen tekzib lâzımdır.

The Second: We are charged with following the prophets in disseminating the truth.

In the All-Wise Qur'an those who do this say:

*My reward is only due from God * My reward is only due from God,(10:72, etc.)* and they display independence.

Most meaningful in regard to this matter is the verse in Sura Yasin.: *Follow those who ask no reward of you, and who have themselves received guidance.(36:21)*

The Third: As is explained in the First Word, one should give in God's name and take in God's name.

Whereas mostly either the one giving is heedless and gives in his own name and implicitly puts the recipient under an obligation,

or the recipient is heedless; he gives the thanks and praise due to the True Provider to apparent causes and is in error.

The Fourth: Reliance on God, contentment, and frugality are such a treasury and wealth they can be exchanged for nothing.

I do not want to take things from people and shut up that inexhaustible treasury.

I offer endless thanks to the All-Glorious Provider that since my childhood He has not compelled me to remain under obligation and so suffer abasement.

Relying on His munificence, I beseech His mercy that I may remain faithful to this rule for the rest of my life.

The Fifth: In consequence of many signs and experiences over the past year or two I have formed the firm conviction that

I am not permitted to accept people's goods and particularly the gifts of the rich and of officials.

Some make me ill. Indeed, they are made to be like that; they are made so that I cannot eat them. Sometimes they are turned into a form that upsets me.

This must be a sort of command not to accept the goods of others, prohibiting me from accepting them.

Moreover, I have a need for solitude, I cannot receive everyone all the time.

Accepting people's gifts necessitates considering their feelings and accepting them at times I do not want to. And I do not find that agreeable.

I find it more agreeable to eat a small piece of dry bread and wear clothes patched in a hundred places, and be saved from fawning and artificiality.

İkincisi: Neşr-i hak için Enbiyaya ittiba' etmekle mükellefiz.

Kur'an-ı Hakîm'de, hakkı neşredenler:

إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ * إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ diyerek, insanlardan istiğna göstermişler.

Sure-i Yâsin'de إَتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ cümlesi, mes'elemiz hakkında çok mânidardır...

Üçüncüsü: Birinci Söz'de beyan edildiği gibi: Allah namına vermek, Allah namına almak lâzımdır.

Halbuki ekseriya ya veren gafildir; kendi namına verir, zımnî bir minnet eder.

Ya alan gafildir; Mün'im-i Hakikî'ye ait şükrü, senayı, zâhirî esbaba verir, hata eder.

Dördüncüsü: Tevekkül, kanaat ve iktisad öyle bir hazine ve bir servettir ki, hiçbir şey ile değişilmez.

İnsanlardan ahz-ı mal edip o tükenmez hazine ve defineleri kapatmak istemem.

Rezzak-ı Zülcelâl'e yüzbinler şükrediyorum ki, küçüklüğümden beri beni minnet ve zillet altına girmeye mecbur etmemiş.

Onun keremine istinaden, bâkiye-i ömrümü de o kaide ile geçirmesini rahmetinden niyaz ediyorum.

Beşincisi: Bir-iki senedir çok emareler ve tecrübelerle kat'î kanaatım oldu ki;

Halkların malını, hususan zenginlerin ve memurların hediyelerini almağa me'zun değilim.

Bazıları bana dokunuyor.. belki dokunduruluyor, yedirilmiyor. Bazan bana zararlı bir surete çevriliyor.

Demek gayrın malını almamağa manen bir emirdir ve almaktan bir nehiydir.

Hem bende bir tevahhuş var; herkesi, her vakit kabul edemiyorum.

Halkın hediyesini kabul etmek, onların hatrını sayıp istemediğim vakitte onları kabul etmek lâzım geliyor.. o da hoşuma gitmiyor.

Hem tasannu' ve temelluktan beni kurtaran bir parça kuru ekmek yemek ve yüz yamalı bir libas giymek, bana daha hoş geliyor.

It is disagreeable for me to eat the best quality baklava and wear the finest clothes at the hands of others and be obliged to consider their feelings.

#30

The Sixth: The most important reason for self-sufficiency is what Ibn Hajar, the most reliable scholar of our school of law, says:

"If you are not righteous it is forbidden to accept something intended for the righteous."

{Ibn Hajar al-Haythami al-Shafi'i, Tuhfat al-Muhtaj li-Sharh al-Minhaji, 178.}

Out of their greed and ambition, the people of this age sell the smallest gift very expensively .

They imagine a sinful wretch like myself to be righteous or a saint and they give him a loaf of bread.

If, God forbid, I consider myself to be righteous, it is a sign of pride and points to the absence of righteousness.

If I do not consider myself to be righteous, it is not permissible to accept those goods.

Also, to receive alms and gifts in return for actions that look to the hereafter means consuming the eternal fruits of the hereafter in transitory form in this world.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

Gayrın en a'lâ baklavasını yemek, en murassa' libasını giymek ve onların hatırını saymağa mecbur olmak, bana nâhoş geliyor.

Altıncısı: Ve istiğna sebebinin en mühimmi; mezhebimizce en mu'teber olan İbn-i Hacer diyor ki:

"Salahat niyetiyle sana verilen bir şeyi, sâlih olmazsan kabul etmek haramdır."

İşte bu zamanın insanları hırs ve tama' yüzünden küçük bir hediyesini pek pahalı satıyorlar.

Benim gibi günahkâr bir bîcareyi, sâlih veya veli tasavvur ederek, sonra bir ekmek veriyorlar.

Eğer hâşâ ben kendimi sâlih bilsem; o alâmet-i gururdur, salahatin ademine delildir.

Eğer kendimi sâlih bilmezsem, o malı kabul etmek caiz değildir.

Hem âhirete müteveccih a'male mukabil sadaka ve hediye almak, âhiretin bâki meyvelerini dünyada fânî bir surette yemek demektir.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

The Third Letter

In His Name, be He glorified!

*And there is nothing but it glorifies Him with praise .
(17:44)*

(Part of a letter sent to the well-known student of his.)

Fifthly: You wrote in one of your letters to me that you wanted to share my feelings here, so listen now to one thousandth of them.

One night at the height of a hundred-storey building in my tree-house at the top of a cedar tree, I looked at the beautiful face of the heavens gilded with stars

and saw an elevated light of miraculousness and brilliant secret of eloquence in the All-Wise Qur'an's oath of, *So verily I call to witness the planets * That recede, go forth, or hide. (81: 15-16)*

This verse, which refers to the planets and their being concealed and spread abroad, displays to the gaze of observers an elevated embroidery full of art and an exalted, instructive tapestry.

The planets emerge from the sphere of the sun, their commander, and entering that of the fixed stars, display fresh embroideries and instances of art in the skies.

Sometimes they come shoulder to shoulder with another star like themselves and display a beautiful situation.

At other times they enter among the small stars and assume the position of commander.

Especially in this season after evening, Venus on the horizon, and before the early dawn one of its shining companions, display a truly graceful and lovely scene.

Later, after carrying out their duties as inspectors and acting as shuttles in the tapestries of art, they return, and entering the dazzling sphere of the sun, hide themselves.

#32

Now they demonstrate as brilliantly as the sun the majestic dominicality and glittering divine sovereignty of the One who spins this earth of ours and the planets described in the above verse with perfect order in space, each like a ship or aeroplane.

See that majestic dominion which has under its sway ships and aeroplanes a thousand times larger than the earth, and that travel thousands of times faster.

You can see from this what an elevated happiness, what a great honour, it is to be connected to such a Monarch through worship and belief, and to be his guest.

Üçüncü Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

(O malûm talebesine gönderilen mektubun bir parçasıdır.)

Hâmisen: Bir mektupta, buradaki hissiyatıma hissedar olmak arzusunu yazmıştın. İşte binden birini işit.

Bir gece, yüz tabakalık irtifada, bir katran ağacının başındaki yuvada, semanın yıldızlarla yaldızlanmış güzel yüzüne baktım;

Kur'an-ı Hakîm'in *فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنُوسِ الْجَوَارِ الْكُنُوسِ* kaseminde ulvî bir nur-u i'caz ve parlak bir sır-ı belâğat gördüm.

Evet seyyar yıldızlara ve istitar ve intişarlarına işaret eden şu âyet, gayet âlî bir nakş-ı san'at ve âlî bir levha-i ibret, nazar-ı temaşaya gösteriyor.

Evet şu seyyareler, kumandanları olan güneşin dairesinden çıkıyorlar, sabit yıldızlar dairesine girerek semada yeni yeni nakışları ve san'atları gösteriyorlar.

Bazan kendileri gibi parlak bir yıldız omuz omuza verir güzel bir vaziyet gösteriyorlar.

Bazan küçük yıldızlar içine girip bir kumandan suretini gösteriyorlar.

Hususuyla bu mevsimde, akşamdan sonra ufukta Zühre yıldızı ve fecirden evvel diğer parlak bir arkadaşı, gayet şirin ve güzel bir vaziyet gösteriyorlar.

Sonra vazife-i teftişiyelerini ve nakş-ı san'atta mekiklik hizmetini ifadan sonra yine dönüp sultanları olan Güneşin şaşaalı dairesine girip gizleniyorlar.

Şimdi şu "Hunnes, Künnes" tabir edilen seyyarelerle şu zeminimizi kâinat fezasında birer gemi, birer tayyare suretinde kemal-i intizamla döndüren ve seyr ü seyahat ettiren Zât'ın haşmet-i Rububiyetini ve şaşaa-i saltanat-ı Ulûhiyetini güneş gibi parlaklığıyla gösteriyorlar.

Bak bir saltanatın haşmetine ki, gemileri ve tayyareleri içinde öyleleri var ki, bin defa küre-i arz kadar bir cesamette ve bir saniyede sekiz saat mesafeyi kat'eden sür'attedir.

İşte böyle bir sultana ubûdiyet ve îmanla intisab etmek ve şu dünyada Ona misafir olmak ne kadar âlî bir saadet, ne derece büyük bir şeref olduğunu kıyas et.

Then I looked at the moon and saw a shining light of miraculousness in the verse,
And the moon, We have measured for her mansions till she returns like the old lower part of a date stalk. (36: 39)

Indeed, the determining, rotating, regulating, and illuminating of the moon, and its positioning in regard to the earth and the sun with precise reckoning is so wonderful, so astonishing,

that nothing at all could be difficult for the All-Powerful One who orders and determines it thus.

It instructs all beings with intelligence who behold it, conveying to them the idea that the One who makes it thus can surely do everything.

It follows the sun and does not deviate from its path even for a second, or lag behind one iota in its duties.

It makes those who observe it carefully exclaim: "Glory be to the One whose art bewilders the mind!"

Especially when like at the end of May it comes into conjunction with the Pleiades in the shape of a fine crescent, appearing as the curved white branch of a date-palm, and the Pleiades appear as a bunch of grapes,

it conjures up in the imagination the existence of a huge luminous tree behind the veil of the green heavens.

As if the pointed tip of one of the tree's branches had pierced the veil and stuck out its head together with its bunch of grapes and become the Pleiades and the crescent moon, and the other stars had become the fruits of that hidden tree.

See the subtlety and eloquence of the metaphor of: "Like the old lower part of a date stalk."

Then this verse occurred to me, He it is who has made the earth submissive to you, so traverse you its tracts, (67:15) which suggests that the earth is a mastered ship or mount.

From this I saw myself high up in a huge ship speeding through space.

#33

I recited the verse, Glory be to Him Whom has subjected these to us, for we could never have accomplished this, (43:13) which it is Sunna to recite when mounting such means of transport as horses or ships. {Muslim, Hajj 425; Abu Da'ud, Jihad 72, 74; Tirmidhi, Da'wat 46.}

Sonra Kamer'e baktım. وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ

كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ âyetinin gayet parlak bir nur-u i'cazı ifade ettiğini gördüm.

Evet Kamer'in takdîri ve tedvîri ve tedbîr ve tenvîri ve zemine ve Güneş'e karşı gayet dakik bir hesaba vaziyetleri, o kadar hayret-feza, o derece hârikadır ki,

onu öyle tanzim eden ve takdir eden bir Kadîr'e hiçbir şey ağır gelmez.

"Onu öyle yapan her şey'i yapabilir" fikrini, temaşa eden herbir zîşuura ders verir.

Hem öyle bir tarzda Güneş'i takib ediyor ki; bir saniye kadar yolunu şaşırıyor, zerre kadar vazifesinden geri kalmıyor.

Dikkatle bakana: سُبْحَانَ مَنْ تَحَيَّرَ فِي صُنْعِهِ الْعُقُولُ dedirtiyor.

Hususan Mayıs'ın âhirinde olduğu gibi, bazı vakitte ince hilâl şeklinde Süreyya menziline girdiği vakit, hurma ağacının eğilmiş beyaz bir dalı suretini ve Süreyya bir salkım suretini gösterdiğinden,

o yeşil sema perdesi arkasında, hayale nuranî büyük bir ağacın vücudunu tahayyül ettirir.

Güya o ağaçtan bir dalının bir sivri ucu, o perdeyi delmiş, bir salkımıyla beraber başını çıkarmış, Süreyya ve Hilâl olmuş ve sair yıldızlar da o gaybî ağacın meyveleri olduğunu hayale telkin eder.

İşte كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ teşbihinin letafetini, belâğatını gör.

Sonra هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي

مَنَاكِهَا âyeti hatırıma geldi ki; zemin müsahhar bir sefine, bir merkûb olduğunu işaret ediyor.

O işaretten kendimi feza-yı kâinata sür'atle seyahat eden pek büyük bir geminin yüksek bir mevkiinde gördüm.

At ve gemi gibi bir merkûbe binildiği zaman kiraeti

sünnet olan سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ

مُقْرِنِينَ âyetini okudum.

I saw that with its motion the globe of the earth had assumed the position of a projector showing images as in the cinema;

it brought into movement all the heavens and began to mobilize all the stars like a magnificent army.

It shows such lofty scenes that it intoxicates those who think and fills them with wonder.

"Glory be to God!" I exclaimed, "What numerous, vast, strange, wonderful, and elevated works are performed at so little expense!"

Two subtle points concerning belief occurred to me after this:

The First: A few days ago I was asked a question by a guest: the gist of it, which inferred doubt, was this: Paradise and Hell are a great distance away.

Through divine grace, the people of Paradise will pass through the resurrection like lightning or as swiftly as Buraq, and enter Paradise.

But the people of Hell, how will they go, with their ponderous bodies, loaded down with the heavy burdens of their sins? How will they travel?

What occurred to me was this: if for example all nations are invited to a general congress in America and each boards a huge boat and goes there,

in the same way, the globe, which travels the long distance of twenty-five thousand years in one year in the vast ocean of the universe,

will take on its people, travel to the field of the resurrection, and disembark them.

Furthermore, the Hell at the centre of the earth is indicated by the fact that the earth's temperature increases one degree every thirty-three metres.

That Hell will pour its fire into the Greater Hell, whose temperature of two hundred thousand degrees is similar to that described in Hadith

and according to Hadiths will carry out some of the duties of the Greater Hell in this world and the Intermediate Realm. {See, Bukhari, Bad'al-Khalq, 10; Muslim, Janna, 30; Tirmidhi, Jahannam, 7; Musnad, ii, 313.}

Then at a divine command, the earth will be transformed into a better, eternal form, and will become one of the habitations of the hereafter.

The Second Point which comes to mind: it is the custom of the All-Powerful Maker, the All-Wise Creator, the Single One of Unity, in order to demonstrate the perfection of His power and beauty of His wisdom and proofs of His unity,

Hem gördüm ki: Küre-i Arz şu hareketle, sinema levhalarını gösteren bir makina vaziyetini aldı;

bütün semavatı harekete getirdi, bütün yıldızları muhteşem bir ordu gibi sevke başladı.

Öyle şirin ve yüksek manzaraları gösterdi ki, ehl-i fikri mest ü hayran eder.

"Fesühbanallah!" dedim; ne kadar az bir masrafla ne kadar çok ve büyük ve garib ve acib, âlî ve gâlî işler görülüyor.

Bu noktadan iki nükte-i îmaniye hatıra geldi:

Birincisi: Birkaç gün evvel bir misafirim bana sual etti. O şüpheli sualin esası şudur: Cennet ve Cehennem pek çok uzaktırlar.

Haydi ehl-i Cennet, lütf-u İlâhî ile berk ve burak gibi uçarak Haşîrden geçerler, Cennet'e giderler.

Fakat ehl-i Cehennem, sakil cisimleri ve büyük ve ağır günahların yükleri altında nasıl gidecekler? Hangi vasıta ile?

İşte hatıra gelen şudur: Nasıl ki meselâ Amerika'da, bütün milletler umumî bir kongreye davet edilse, her millet büyük gemisine biner, oraya gider.

Öyle de: Bahr-i muhît-i kâinatta, bir senede yirmibeş bin senelik uzun bir seyahata alışan Küre-i Arz;

ahalisini alır, gider mahşer meydanına boşaltır.

Hem her otuzüç metrede bir derece-i hararet tezayüd ettiği delaletiyle,

merkez-i Arz'da bulunan Cehennem ateşinin hadîsçe beyan olunan derece-i hararetine muvafık ikiyüz bin derece-i harareti taşıyan

ve hadîsin rivayatına göre, dünyada ve berzahta büyük Cehennem'in bazı vazifelerini gören ateşini Cehennem'e döker;

sonra emr-i İlâhî ile daha güzel ve bâki bir surete tebeddül eder; âhiret âleminde bir menzil olur.

Hatıra gelen ikinci nükte: Sâni'-i Kadîr, Fâtır-ı Hakîm, Vâhid-i Ehad kemâl-i kudretini ve cemâl-i hikmetini ve delil-i vahdetini göstermek için,

to perform many works with very little and to have large duties carried out by small things.

As I have said in some of the Words, if all things are attributed to a single being, they become so easy as to be necessary.

Whereas if they are attributed to numerous makers and causes, as many difficulties arise as to make them impossible.

#34

For a single person like an officer or master builder easily positions numerous soldiers or numerous stones with a single act, a single movement, and obtains a result.

But if, in order to obtain those positions and results, it is referred to the soldiers in the army or the stones of the dome, which is without support,

they could be achieved only with truly numerous acts, numerous difficulties, and great confusion.

And so, if such acts as the whirling and rotations, the circulation and revolutions, and the glorification-scattering promenading and excursions of the four seasons and day and night in the universe are ascribed to unity,

then by impelling a single globe with a single command, a Single Being can obtain those elevated situations and exalted results. He can display the wonders of art in the alternation of the seasons, and the marvels of wisdom in the revolutions of day and night, and the graceful spectacles in the apparent motions of the stars, sun, and moon. For the army of all beings is His.

If He wishes, He may appoint a soldier like the earth to be commander of all the stars,

make the mighty sun a lamp furnishing heat and light for his people, and the four seasons, which are tablets of the inscriptions of His power, as shuttles, and night and day, which are pages for the writings of His wisdom, He can make into bows.

By showing each day the moon in a different shape, He makes it a calendar for reckoning time.

And just as He makes the stars adorned, elegant, shining lanterns in the hands of the angels, dancing in ecstasy, so too He demonstrates many instances of wisdom that look to the earth.

If these situations are not sought from One Being whose command, order, law, and regulation address all beings,

then all the suns and stars would have to cut an infinite distance each day with actual motion and infinite speed.

It is because of the infinite ease in unity and infinite difficulty in multiplicity that

pek az birşeyle çok işleri görmek; pek küçük birşeyle, pek büyük vazifeleri gördürmeyi âdet etmiştir.

Bazı Sözlerde demiştim ki: Eğer bütün eşya bir tek zâta isnad edilse, vücub derecesinde bir sühûlet, bir kolaylık peyda eder.

Eğer eşya müteaddid sâni'lere, esbablara isnad edilse; imtina' derecesinde bir suûbet, bir müşkilât ortaya düşer.

Çünkü bir zabıt gibi veya usta gibi bir tek zât, kesretli efrada ve kesretli taşlara bir fiil ile, bir hareket ile ve sühuletle bir vaziyet verip bir netice hasıl eder ki,

eğer o vaziyeti alması ve o neticeyi istihsal etmesi, o ordudaki efrada ve o direksiz kubbedeki taşlara havale edilse;

pek çok fiillerle, pek çok müşkilâtla, pek çok karışıklıklarla ancak yapılabilir.

İşte şu kâinattaki raks u deveran, seyr ü cevelan ve temâşâ-i tesbihfeşan ve fusûl-i erbaa ve gece-gündüzdeki seyeran gibi ef'al, eğer vahdete verilse;

bir tek zât, birtek emirle, birtek küreyi tahrik ile mevsimlerin değişmesindeki acâib-i san'atı ve gece gündüzün deveranındaki garâib-i hikmeti ve yıldızların ve Şems ve Kamer'in sûrî hareketlerinde şirin temâşâ levhalarını göstermek gibi o âlî vaziyetleri ve gâlî neticeleri istihsal eder. Çünkü umum mevcudat ordusu Onundur.

İstese, Arz gibi bir neferi, umum yıldızlara kumandan tayin eder;

koca Güneş'i, ahalisine ısıtıcı ve ışık verici bir lâmba ve elvah-ı nukuş-u kudret olan fusûl-i erbaayı da bir mekik ve sahâif-i kitabet-i hikmet olan gece gündüzü de bir yay yapar.

Herbir gününe, ayrı bir şekilde bir Kamer'i göstererek, evkatın hesabı için takvimcilik yaptırır..

ve yıldızların kendilerine, raksa gelen ve cezbeden rakseden melâikenin ellerinde süslü ve şirin, parlak nazenin misbahlar suretini vermek gibi, Arz'a ait çok hikmetlerini gösterir.

Eğer bu vaziyetler, umum mevcudata hükmü ve nizamı ve kanunu ve tedbiri müteveccih olan bir zâtan istenilmezse,

o vakit umum güneşler, yıldızlar, hakikî hareket ile ve hadsiz bir sür'atle hadsiz bir mesafeyi her gün kat'etmeleri lâzım gelir.

İşte vahdete nihayetsiz sühûlet ve kesrette nihayetsiz suûbet bulunduğundandır ki;

businessmen and industrialists give a unity to multiplicity and so make things easy; that is, they form companies.

In Short: There are infinite difficulties in the way of misguidance, and infinite ease in the way of unity.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#35

The Fourth Letter

In His Name be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.
(17:44)

May God's peace and mercy and blessings be upon you,
and upon my brothers especially...

My Dear Brothers!

I am now on a high peak on Çam Dağı (Pine Mountain),
at the top of a mighty pine-tree in a tree-house.

In lonely solitude far from men, I have grown
accustomed to this isolation.

When I wish for conversation, I imagine you to be here
with me, and I talk with you and find consolation.

If there is nothing to prevent it, I would like to remain
alone here for a month or two.

When I return to Barla*, I shall search for some means
for the verbal conversation with you I so long for, if you
would like it.

**{Barla: the village in Isparta Province in S. W.
Turkey where Bediuzzaman spent eight years in exile,
from 1926-1934. (Tr.)}*

For now I am writing two or three things that come to
mind here in this pine-tree.

The First: This is somewhat confidential, but no secrets
are concealed from you. It is as follows:

Some of the people of reality manifest the divine name
Loving One, and with its manifestations at a maximum
degree look to the Necessarily Existent One through the
windows of beings.

In the same way --but only when he is employed in
service of the Qur'an and is the herald of its infinite
treasuries-- this brother of yours who is nothing, but
nothing, is given a state whereby he manifests the divine
names All-Compassionate and All Wise.

ehl-i san'at ve ticaret, kesrete bir vahdet verir, tâ sühûlet
ve kolaylık olsun, yani şirketler teşkil ederler.

Elhasıl: Dalalet yolunda nihayetsiz müşkilât var, hidayet
ve vahdet yolunda nihayetsiz sühûlet var.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursi

Dördüncü Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى إِخْوَانِكُمْ
لَا سَيِّمًا...الْخَرَّة

Aziz kardeşlerim!

Ben şimdi Çam Dağı'nda, yüksek bir tepede, büyük bir
çam ağacının tepesinde bir menzilde bulunuyorum.

İnsten tevahhuş ve vuhuşa ünsiyet ettim.

İnsanlarla sohbet arzu ettiğim vakit, hayalen sizleri
yanımda bulur, bir hasbihal ederim, sizinle müteselli
olurum.

Bir mani olmazsa, bir-iki ay burada yalnız kalmak
arzusundayım.

Barla'ya dönsem, arzunuz vechile sizden ziyade müştak
olduğum şifahî bir musahabe çaresini arayacağız.

Şimdi bu çam ağacında hatıra gelen iki-üç hatırayı
yazıyorum.

Birincisi: Bir parça mahrem bir sırdır; fakat senden sır
saklanmaz. Şöyle ki:

Ehl-i hakikatın bir kısmı nasilki İsm-i Vedûd'a
mazhardırlar ve azamî bir mertebede o ismin cilveleriyle,
mevcudatın pencereleriyle Vâcib-ül Vücut'a bakıyorlar.

Öyle de: Şu hiç-ender hiç olan kardeşinize, yalnız hizmet-
i Kur'ana istihdamı hengâmında ve o hazine-i
bînihayenin dellâlı olduğu bir vakitte, İsm-i Rahîm ve
İsm-i Hakîm mazhariyetine medar bir vaziyet verilmiş.
Bütün Sözler, o mazhariyetin cilveleridir.

God willing, the Words manifest the meaning of the verse: "He who has been given wisdom, has been given great good."(2:269)

The Second: This excellent saying about the Naqshbandi Order suddenly occurred to me: "On the Naqshbandi way one has to abandon four things: the world, the hereafter, existence, and abandoning itself." It gave rise to the following thought:

#36

"On the way of impotence four things are necessary: absolute poverty, absolute impotence, absolute thanks, and absolute ardour, my friend."

Then the rich and colourful poem you had written, "Look at the multicoloured page of the book of the universe, etc." came to mind.

I gazed at the stars on the face of skies in the light of it, and I said to myself: If only I could have been a poet and completed it!

Then I set about it although I have no ability to write poetry or verse, and what I wrote was not poetry. I wrote it as it occurred to me.

You, my heir, may convert it into poetry and put it into verse. This is what occurred to me:

Then listen to the stars, listen to their harmonious address!

See what wisdom has emblazed on the decree of its light.

Altogether they start to speak with the tongue of truth,

They address the majesty of the All-Powerful, All-Glorious One's sovereignty:

We are each of us light-scattering proofs of the existence of our Maker,

We are witnesses to both His Unity and His Power,

We are subtle miracles gilding the face of the skies for the angels to gaze upon

We are the innumerable attentive eyes of the heavens which watch the earth, which study Paradise.*

*{That is, since innumerable miracles of power are exhibited on the face of the earth, which is the seedbed and tillage for Paradise,

the angels in the world of the heavens gaze on those miracles, those marvels.

And like the angels, the stars, resembling the eyes of the heavenly bodies,

İnşâallah o Sözlər, وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا

كثيرًا sırrına mazhardırlar.

İkincisi: Tarîk-ı Nakşî hakkında denilen: "Der tarîk-ı Nakşibendî lâzım âmed çâr terk terk-i dünya, terk-i ukbâ, terk-i hestî, terk-i terk" olan fıkra-i ra'nâ birden hatıra geldi. O hatıra ile beraber, birden şu fıkra tulû' etti:

"Der tarîk-ı acz-mendî lâzım âmed çâr çiz: fakr-ı mutlak, acz-i mutlak, şükr-ü mutlak, şevk-i mutlak ey aziz!"

Sonra senin yazdığın: "Bak kitab-ı kâinatın safha-i renginine, ilâ âhir.." olan rengin ve zengin şiir hatırıma geldi.

O şiir ile semanın yüzündeki yıldızlara baktım. "Keşki şâir olsaydım, bunu tekmi etseydim" dedim.

Halbuki şiir ve nazma istidadım yokken yine başladım, fakat nazım ve şiir yapamadım; nasıl hutur etti ise, öyle yazdım.

Benim vârisim olan sen, istersen nazma çevir, tanzim et. İşte birden hatıra gelen şu:

Dinle de yıldızları şu hutbe-i şîrinine

Nâme-i nurîn-i hikmet, bak ne takrîr eylemiş.

Hep beraber nutka gelmiş, hak lisanıyla derler:

"Bir Kadîr-i Zülcelal"ın haşmet-i Sultanına

Birer bürhan-ı nur-efşanız biz, vücud-u Sânia

Hem vahdete, hem kudrete şahidleriz biz.

Şu zeminin yüzünü yaldızlayan Nazenin mu'cizatı çün melek seyrânına.

Şu semanın arza bakan, Cennete dikkat eden Binler müdakkik gözleriz biz(Hâşiye)

{(Hâşiye): Yani Cennet çiçeklerinin fidanlık ve mezraacığın olan zeminin yüzünde hadsiz mu'cizat-ı kudret teşhir edildiğinden

semavat âlemindeki melâikeler o mu'cizatı ve o hârikaları temaşa ettikleri gibi;

ecram-ı semaviyenin gözleri hükmünde olan yıldızlar dahi, güya melâikeler gibi

gaze on the finely fashioned creatures on the earth, and in so doing look at the world of Paradise.

They look on both the earth and Paradise at the same time; they observe those fleeting wonders in an enduring form in Paradise.

That is to say, in the heavens, there are prospects of both worlds.}

*We are the innumerable exquisite fruits that the hand of wisdom of the All-Glorious and Beauteous One has fastened
To the celestial portion of the tree of creation, to all the branches of the Milky Way.*

For the inhabitants of the heavens,

We are each of us a travelling mosque, a spinning house, a lofty home;

Each is an illumining lamp, a mighty ship, an aeroplane.

We are each of us a miracle of power, a wonder of creative art Created by the Powerful One of Perfection, the All-Wise One of Glory;

A rarity of His wisdom, a marvel of His creation, a world of light.

#37

*We demonstrated to mankind innumerable proofs,
We made them hear with these innumerable tongues of ours;*

But their accursed unseeing, unbelieving eyes did not see our faces, They did not hear our words. we are signs that speak the truth:

Our stamp is one, our seal is one, We are mastered by our Sustainer, We glorify Him through our subjugation, We recite His Names,

We are each of us in ecstasy, A member of the mighty circle of the Milky Way.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#38

The Fifth Letter

**In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.
(17:44)**

In his Letters (Maktubat), Imam Rabbani* (May God be pleased with him), a sun of the Naqshbandi Order and its hero, said:

zemin yüzündeki nazenin masnuatı gördükçe Cennet âlemine bakıyorlar

ve muvakkat hârikaları bâkî bir surette Cennet'te dahi temaşa ediyorlar gibi bir zemine, bir Cennet'e bakıyorlar.

Yani o iki âleme nezaretleri var demektir.}

*Tûba-i hilkatten semavat şikkına Hep kehkeşan ağsânına..
Bir Cemîl-i Zülcelâl'in, dest-i hikmetiyle takılmış
Pek güzel meyveleriz biz.*

Şu semavat ehline birer mescid-i seyyar,

Birer hane-i devvar, birer ulvî âşiyâne,

Birer misbah-ı nevvâr, birer gemi-i cebbar, Birer tayyareleriz biz.

*Bir Kadîr-i Zülkemâl'in, bir Hakîm-i Zülcelâl'in
Birer mu'cize-i kudret birer hârîka-i san'at-ı hâlıkâne,*

Birer nadire-i hikmet, birer dâhiye-i hilkat, Birer nur âlemiyiz biz.

*Böyle yüzbin dil ile yüzbin bürhan gösteririz,
İşittiririz insan olan insana.*

*Kör olası dinsiz gözü, görmez oldu yüzümüzü,
Hem işitmez sözümüzü, hak söyleyen âyetleriz biz.*

*Sikkemiz bir, turramız bir, Rabbimize müsahharız.
Müsebbihiz, zikrederiz abîdâne.*

Kehkeşan'ın halka-i kübrasına mensub birer meczublarız biz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Beşinci Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Silsile-i Nakşî'nin kahramanı ve bir güneşi olan İmâm-ı Rabbânî (R.A) Mektubât'ında demiş ki:

**{Shaykh Ahmad Sirhindi was also known by the titles of Imam-i Rabbani, Ahmad Faruqi, and Regenerator of the Second Millennium. He lived in India 971/1563-1034/ 1624, where he purified the religion of Islam of polytheistic accretions and efforts to degenerate it. He is also famous for his efforts to reform Sufism. (Tr.)}*

"For me, the disclosure of a single matter of the truths of faith is preferable to thousands of illuminations, ecstasies, and instances of wonder-working." **{Imam Rabbani, al-Maktubat, i, 182 (no: 210).}*

He also said: "The final point of all the Sufi ways is the clarification and unfolding of the truths of faith."

He also said: "Sainthood is of three sorts: one is the lesser sainthood, which is the well-known sainthood.

The others are the middle sainthood and the greater sainthood.

Greater sainthood is to open up by way of the legacy of prophethood a direct way to reality without entering the intermediate realm of Sufism." *{Ibid., i, 240 (no: 260).}*

He said also: "The Naqshi way is traversed with two wings; that is, by having firm belief in the truths of faith and by carrying out the religious obligations.

The way cannot be covered if either of these two wings is defective."* In which case, the Naqshi way consists of three veils: *{Ibid., i, 98 (no: 91); i, 99 (no: 94).}*

The First and most important is to serve the truths of faith directly; Imam-i Rabbani travelled this way in his later years.

The Second is to [advance the cause of] the religious obligations and serve the glorious practices (Sunna) of the Prophet (UWBP) under the veil of the Sufi way.

#39

The Third is to strive to eliminate the sicknesses of the heart by way of Sufism and to journey with the feet of the heart.

Of these, the first is the equivalent of obligatory, the second, close to obligatory, and the third, Sunna.

Since the reality of the matter is thus, my conjecture is that if such persons as Shaykh 'Abd al-Qadir Gilani* (May God be pleased with him) and Shah Naqshband** (May God be pleased with him) and Imam Rabbani (May God be pleased with him) were alive today,

**{Sayyid 'Abd al-Qadir Gilani (Geylani), known as the Gawth al-A'zam, was a towering spiritual figure in the history of Islam. He lived 470/1077-561/1166. (Tr.)}*

***{Muhammad Baha'uddin Naqshband. He was the founder of the Naqshbandi Order, and died in 791/1389 in Bukhara. (Tr.)}*

"Hakaik-i îmaniyeden bir mes'elenin inkişafını, binler ezvak ve mevacid ve keramata tercih ederim."

Hem demiş ki: "Bütün tarîklerin nokta-i müntehası, hakaik-i îmaniyenin vuzuh ve inkişafıdır."

Hem demiş ki: "Velayet üç kısımdır: Biri velayet-i suğra ki, meşhur velayettir.

Biri velayet-i vustâ, biri velayet-i kübradır.

Velayet-i kübra ise; veraset-i nübüvvet yoluyla, tasavvuf berzahına girmeden, doğrudan doğruya hakikata yol açmaktır."

Hem demiş ki: "Tarîk-i Nakşî'de iki kanad ile sülûk edilir." Yani: Hakaik-i îmaniyeye sağlam bir surette itikad etmek ve feraiz-i diniyeyi imtisal etmekle olur.

Bu iki cenahta kusur varsa, o yolda gidilmez. Öyle ise tarîk-ı Nakşî'nin üç perdesi var:

Birisi ve en birincisi ve en büyüğü: Doğrudan doğruya hakaik-i îmaniyeye hizmettir ki, İmâm-ı Rabbânî de (R.A.) âhir zamanında ona sülûk etmiştir.

İkincisi: Feraiz-i diniyeye ve Sünnet-i Seniyyeye tarîkat perdesi altında hizmettir.

Üçüncüsü: Tasavvuf yoluyla emraz-ı kalbiyenin izalesine çalışmak, kalb ayağıyla sülûk etmektir.

Birincisi farz, ikincisi vâcib, bu üçüncüsü ise sünnet hükmündedir.

Mâdem hakikat böyledir; ben tahmin ediyorum ki: Eğer Şeyh Abdülkadir-i Geylânî (R.A.) ve Şâh-ı Nakşibend (R.A.) ve İmâm-ı Rabbânî (R.A.) gibi zâtlar bu zamanda olsaydılar,

they would expend all their efforts on strengthening the truths of faith and tenets of Islam.

For it is through them that eternal happiness is won. Any deficiency in them results in eternal misery.

A person without faith will not enter Paradise, but very many will go there without Sufism.

Man cannot live without bread, but he can live without fruit. Sufism is the fruit, the truths of Islam, basic sustenance.

In former times, through spiritual journeying from forty days to as much as forty years, a person could rise to some of the truths of faith.

But now, if through Almighty God's mercy there is a way to rise to those truths in forty minutes, it surely is not sensible to remain indifferent to it.

Thus, people who have studied the thirty-three Words closely state that they have opened up just such a Qur'anic way.

Since this is a fact, [I am of the opinion that](#) the Words so far written about the mysteries of the Qur'an are a most appropriate medicine and salve for the wounds of this time,

and a most beneficial light for Islam as a whole, which has been subject to the assaults of darkness, and a most right guide for those wandering bewildered in the valleys of misguidance.

You know that if misguidance arises from ignorance it is easy to dispel, but if it results from science and learning it is difficult to eliminate.

In former times only one person in a thousand was in the latter category, and only one in a thousand such people would be reformed through guidance.

For such people fancy themselves. They do not know, but they think they do know.

I think that Almighty God has bestowed the Words at this time, which are flashes of the Qur'an's miraculousness, as an antidote to this atheistic misguidance.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#40

The Sixth Letter

In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.
(17:44)

bütün himmetlerini, hakaik-i îmanîyenin ve akaid-i İslâmiyenin takviyesine sarfedeceklerdi.

Çünkü saadet-i ebediyyenin medarı onlardır. Onlarda kusur edilse, şekavet-i ebediyyeye sebebiyet verir.

İmansız Cennet'e gidemez, fakat tasavvufsuz Cennet'e giden pek çoktur.

Ekmeksiz insan yaşayamaz, fakat meyvesiz yaşayabilir. Tasavvuf meyvedir, hakaik-i İslâmiye gıdadır.

Eskiden kırk günden tut, tâ kırk seneye kadar bir seyr ü sülûk ile bazı hakaik-i îmanîyyeye ancak çıkılabilirdi.

Şimdi ise Cenâb-ı Hakk'ın rahmetiyle, kırk dakikada o hakaika çıkılacak bir yol bulunsa; o yola karşı lâkayd kalmak, elbette kâr-ı akıl değil...

İşte otuzüç aded Sözler, böyle Kur'anî bir yolu açtığını, dikkatle okuyanlar hükmediyorlar.

Mâdem hakikat budur; esrar-ı Kur'anîyyeye ait yazılan Sözler, şu zamanın yaralarına en münasib bir ilâç, bir merhem

ve zulûmatın tehacümatına maruz heyet-i İslâmiyyeye en nâfi' bir nur ve dalalet vadilerinde hayrete düşenler için en doğru bir rehber olduğu [itikadındayım](#).

Bilirsiniz ki: Eğer dalalet cehaletten gelse izalesi kolaydır. Fakat dalalet, fenden ve ilimden gelse, izalesi müşkildir.

Eski zamanda ikinci kısım, binde bir bulunuyordu. Bulunanlardan ancak binden biri irşad ile yola gelebilirdi.

Çünkü öyleler kendilerini beğeniyorlar; hem bilmiyorlar, hem kendilerini bilir zannediyorlar.

Cenab-ı Hak şu zamanda, i'caz-ı Kur'anın manevî lemaâtından olan malûm Sözler'i, şu dalalet zındıkasına bir tiryak hâsiyetini vermiş tasavvurundayım.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Altıncı Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

May God's peace and His mercy and His blessings be upon you and upon your brothers so long as day and night continue and the ages follow on in succession and the sun and moon endure and the two stars in Ursa Minor are in opposition.

My hard-working brothers, zealous friends, and means of consolation in these lands of exile known as the world!

Seeing that Almighty God has made you shareholders in the notions He has imparted to my mind, it is surely also your right to share in my feelings.

So as not to sadden you unduly, I shall skip the excessively grievous part of my loneliness in exile and tell you about another part, as follows:

These last two or three months I have been very much alone. Sometimes, once every two or three weeks or so, I have a guest with me; the rest of the time I am alone.

For nearly three weeks now there has been no one working in the mountains near me; they have all dispersed.

One night in these foreign mountains, silent and alone amid the mournful sighing of the trees, I saw myself in five exiles of different hues.

The First: because of old age I was alone and a stranger far from most of my friends, relations, and those close to me;

I felt a sad exile at their having left me and departed for the Intermediate Realm.

Then another sphere of exile was disclosed within that one:

I felt a sad sense of separation and exile at most of the beings to which I was attached, like last spring, having left me and departed.

Then within that one a further sphere of exile opened up, which was that I had been parted from my native land and relatives, and was alone. I felt a sense of separation and exile arising from that too.

Then because of it, the loneliness of the night and the mountains made me feel another pitiable exile.

سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمَا وَعَلَى إِخْوَانِكُمَا
مَادَامَ الْمَلَوَانِ وَتَعَاقَبَ الْعَصْرَانِ وَمَادَارَ الْقَمْرَانِ وَ
اسْتَقْبَلَ الْفَرْقَدَانِ

Gayretli kardeşlerim, hamiyetli arkadaşlarım ve dünya denilen diyâr-ı gurbette medâr-ı tesellilerim!

Mâdem Cenâb-ı Hak sizleri, fikrime ihsan ettiği manalara hissedar etmiştir; elbette hissiyatıma da hissedar olmak hakkınızdır.

Sizleri ziyade müteessir etmemek için, gurbetimdeki firkatimin ziyade elîm kısmını tayyedip, bir kısmını sizlere hikâye edeceğim. Şöyle ki:

Şu iki-üç aydır pek yalnız kaldım. Bazan onbeş-yirmi günde bir defa misafir yanımda bulunur. Sair vakitlerde yalnızım.

Hem yirmi güne yakındır, dağcılar yakınımda yok, dağıldılar...

İşte gece vakti, şu garibane dağlarda; sessiz, sadasız, yalnız ağaçların hazînane hemhemeleri içinde kendimi birbiri içinde beş muhtelif renkli gurbetlerde gördüm.

Birincisi: İhtiyarlık sırrıyla, hemen ekseriyet-i mutlaka ile, akran ve ahabım ve akaribimden yalnız ve garib kaldım.

Onlar beni bırakıp âlem-i berzaha gittiklerinden neş'et eden hazîn bir gurbeti hissettim.

İşte şu gurbet içinde ayrı diğer bir daire-i gurbet açıldı.

O da geçen bahar gibi alâkadar olduğum ekser mevcudat beni bırakıp gittiklerinden hasıl olan fir katli bir gurbeti hissettim.

Ve şu gurbet içinde bir daire-i gurbet daha açıldı ki, vatanımdan ve akaribimden ayrı düşüp, yalnız kaldığımdan tevellüd eden firkatli bir gurbeti hissettim.

Ve şu gurbet içinde, gecenin ve dağların garibane vaziyeti bana rikkatli bir gurbeti daha hissettirdi.

And then I beheld my spirit in an overwhelming exile: it was ready to journey to eternity both from this exile and from the temporary guesthouse of this world.

I exclaimed to myself suddenly: My God! How can I endure these exiles and layers of darkness? My heart cried out:

My Lord! I am a stranger, I have no one, I am weak, I am powerless, I am impotent, I am old;

I am without will; I seek recourse, I seek forgiveness, I seek help from Your Court, O God!

Suddenly the light of belief, the effulgence of the Qur'an, and the grace of the Most Merciful came to my aid.

They transformed those five dark exiles into five luminous, familiar spheres. My tongue declared:

God is enough for us, and He is the best disposer of affairs. (3:173)

While my heart recited the verse:

And if they turn away, say: God is enough for me, there is no god but He; in Him do I place my trust, for He is the Lord of the Mighty Throne. (9:129)

My mind too addressed my soul, crying out in such distress and terror, saying:

Cry not out at misfortune, O wretch, come, trust in God!

For know that complaint compounds the misfortune and is a great error.

Find misfortune's Sender, and know it is a gift within gifts, and pleasure.

So leave complaint and offer thanks; like the nightingale, smile through your tears!

If you find Him not, know the world is all pain within pain, transience and loss.

So why lament at a small misfortune while upon you is a worldful of woe? Come trust in God!

Trust in God! Laugh in misfortune's face; it too will laugh. As it laughs, it will diminish; it will be changed and transformed.

As Mawlana Jalal al-Din,* one of my masters, addressed his soul, I said:

**{Mawlana Jalal al-Din Rumi, born in Balkh in 604/1208. He migrated to Konya with his father, where he died in 672/1273. He was the author of the Mathnawi, and pir of the Mevlevi Order.}*

Ve şu gurbetten dahi, şu fânî misafirhaneden ebed-ül âbâd tarafına harekete âmâde olan ruhumu fevkalâde bir gurbette gördüm.

Birden Fesübhanallah dedim; bu gurbetlere ve karanlıklara nasıl dayanılır düşündüm. Kalbim feryad ile dedi:

Yâ Rab! Garîbem, bîkesem, zaîfem, nâtüvanem, alîlem, âcizem, ihtiyarem.

Bî-ihtiyarem, el'aman gûyem, afv cûyem, meded hâhem zidergâhet Îlâhî!

Birden nur-u îman, feyz-i Kur'an, lütf-u Rahman imdadıma yetiştiler.

O beş karanlıklı gurbetleri, beş nuranî ünsiyet dairelerine çevirdiler.

Lisanım *حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ* söyledi,

Kalbim

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ âyetini okudu.

Aklım dahi ızdırabından ve dehşetinden feryad eden nefsim hitaben dedi:

Bırak bîçare feryâdı, belâdan kıl tevekkül.

Zira feryâd; belâ-ender hatâ-ender belâdır bil.

Belâ vereni buldunsa eğer; safâ-ender, vefâ-ender, atâ-ender belâdır bil.

Mâdem öyle, bırak şekvayı şükret, çün belâbil, demâ keyfinden güler hep gül mül.

Ger bulmazsan, bütün dünya cefâ-ender, fenâ-ender, hebâ-ender belâdır bil.

Cihan dolu belâ başında varken, ne bağırsın küçücük bir belâdan gel tevekkül kıl.

Tevekkül ile belâ yüzünde gül, tâ o da gülsün; o güldükçe küçülür, eder tebeddül.

Hem üstadlarımdan Mevlâna Celâleddin'in nefsine dediği gibi dedim:

He said: "Am I not your Lord? ", and you assented. So what is thanks for that "Yes"? it is to suffer tribulation. And what is the true meaning of tribulation? It is to be the door -knocker on the abode of poverty and annihilation. {Mawlana Jalal al-Din, Diwan-i Kabir, 157 (ghazal no: 251).}

So then my soul declared: "Yes, yes, through impotence and reliance on God, and poverty and seeking refuge with Him, the door of light is flung open and the layers of darkness are dispersed. All praise be to God for the light of belief and Islam!"

I understood the elevated truth expressed by the following lines of the famous Hikam Ata'iyya:

What does he who finds God lose? And what does he who loses Him find? {Ibn 'Ata'illah al-Iskandari, Sharh al-Hikam al-'Ata'iyya, 208.}

That is, the person who finds Him finds everything, while the person who fails to find Him, can find nothing. If he does find something, it will only bring him trouble.

I understood the meaning of the Hadith, "*Tuba (happiness) for strangers in exile*,"* and I offered thanks.

**{Muslim, Iman 232; Tirmidhi, Iman 132; Ibn Maja, Fitn 15; Darimi, Riqaq 42; Musnad i, 184, 398; ii, 177, 222, 389; iv, 73.}*

My brothers! Those dark exiles were lit up through the light of belief,

yet they still affected me somewhat, provoking the following thought:

"Seeing that I am a stranger and in exile and shall go to another exile, have my duties in this guesthouse been completed?

Should I hand over the Words to my brothers and completely sever all my ties?"

This is why I asked you whether the Words that have been written will suffice or whether they are lacking something.

That is, have I accomplished my duty so that with an easy heart I can cast myself into a light-filled, pleasurable, true exile, forget the world and say like Mawlana Jalal al-Din,

Do you know what the sama' is? To become unconscious of existence, To taste eternity in absolute annihilation?

Asking, "Can I search for an elevated exile?", I troubled you with these questions.

أَوْ كَفْتُ أَلَسْتُ وَتَوُ كَفْتِي بَلَى شُكْرِ بَلَى چيست
كشيدَنْ بَلَا سِرِّ بَلَا
چيست كه يعنِي مَنْم حَلَقَه زَنْ دَرْگِه فَقْر و فَنَا

O vakit nefsim dahi: "Evet evet.. acz ve tevekkül ile, fakr ve iltica ile nur kapısı açılır, zulmetler dağılır. "Elhamdülillahi alâ nur-il îman ve-l İslâm" dedi.

Meşhur Hikem-i Atâiye'nin şu fıkrası:

مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَهُ * وَ مَاذَا فَقَدَ مَنْ وَجَدَهُ

Yani: "Cenâb-ı Hakk'ı bulan, neyi kaybeder? Ve Onu kaybeden, neyi kazanır?"

Yani: "Onu bulan her şeyi bulur; Onu bulmayan hiçbir şey bulmaz, bulsa da başına bela bulur." ne derece âlî bir hakikat olduğunu gördüm

ve طُوبَى لِلْغُرَبَاءِ hadîsinin sırrını anladım, şükrettim.

İşte kardeşlerim, karanlıklı bu gurbetler, çendan nur-u îmanla nurlandılar;

fakat yine bende bir derece hükümlerini icra ettiler ve şöyle bir düşünceyi verdiler:

"Mâdem ben garibim ve gurbetteyim ve gurbete gideceğim; acaba şu misafirhanedeki vazifem bitmiş midir?

Tâ ki sizleri ve Sözler'i tevkil etsem ve bütün bütün alâkamı kessem." fikri hatırıma geldi.

Onun için sizden sormuştum ki: "Acaba yazılan Sözler kâfi midir, noksanı var mı?

Yani: Vazifem bitmiş midir? Tâ ki rahat-ı kalble kendimi nurlu, zevkli hakikî bir gurbete atıp, dünyayı unutup, Mevlâna Celaleddin'in dediği gibi

دَانِي سَمَاعٍ چِه بُودَ بِي خُودُ شُدَنْ زِهَسْتِي
أَنْدَرُ فَنَائِي مُطْلَقُ دَوَقِ بَقَا چَشِيدَنْ

deyip, ulvî bir gurbeti arayabilir miyim?" diye sizi o sualler ile tasdi' etmiştim.

The Seventh Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

May peace be upon you and God's mercy and blessings for ever and ever.

My Dear Brothers!

I gather you told Şamlı Hafız* to ask me two things:

**{Tevfik Göksu; he was known as Şamlı since his father had been an army officer in Damascus for twenty years. See, Şahiner, Son Şahitler, i (new ed.), 288.}*

The First: "Like the dissemblers in early times, the misguided of modern times make the marriage of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) with Zaynab a pretext for criticism, considering it was intended to satisfy the lusts of the soul."

The Answer: God forbid, a hundred thousand times! Such vile doubts cannot be harboured against that lofty one!

The Messenger (UWBP) was such that from the age of fifteen to forty when the blood is fiery and exuberant and the passions of the soul enflamed,

with complete chastity and purity he sufficed and was content with a single older woman, Khadija the Great (May God be pleased with her) - as is agreed by friend and foe alike.

His having numerous wives after the age of forty, that is, when bodily heat subsides and the passions are quietened,

is decisive, self-evident proof for those who are even a little fair-minded that such marriages were not to satisfy the carnal appetites, but were for other important reasons and instances of wisdom.

One of those instances of wisdom is this: as with his words, the actions, states, conduct, and deeds of God's Messenger (UWBP) are the sources of religion and the Shari'a, and provide authority for its injunctions.

The Companions transmitted the outward, public things, and his wives were the transmitters and narrators of the private matters of religion and injunctions of the Shari' a that became clear from his private conduct in the personal sphere; they performed that function.

Yedinci Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz kardeşlerim!

Bana söylemek üzere Şamlı Hâfız'a iki şey demişsiniz:

Birincisi: "Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Zeyneb'i tezevvücünü; eski zaman münafıkları gibi, yeni zamanın ehl-i dalaleti dahi medar-ı tenkid buluyorlar, nefsanî, şehevânî telakki ediyorlar." diyorsunuz.

Elcevap: Yüzbin defa hâşâ ve kellâ! O dâmen-i muallâya şöyle pest şübehatın eli yetişmez.

Evet onbeş yaşından kırk yaşına kadar, hararet-i gariziyenin galeyanı hengâmında ve hevesat-ı nefsanîyenin iltihabı zamanında,

dost ve düşmanın ittifakıyla kemâl-i iffet ve tamam-ı ismet ile Haticet-ül Kübra (R.A.) gibi ihtiyarca bir tek kadın ile iktifa ve kanaat eden bir zâtın

kırıktan sonra, yani hararet-i gariziye tevakkufu hengâmında ve hevesat-ı nefsanîyenin sükûneti zamanında kesret-i izdivac ve tezevvücatı,

bizzarure ve bilbedahe nefsanî olmadığını ve başka ehemmiyetli hikmetlere müstenid olduğunu, zerre kadar insaflı olana isbat eder bir hüccettir.

O hikmetlerden birisi şudur ki: Zât-ı Risaletin akvali gibi, e'fal ve ahvali ve etvar ve harekâtı dahi menabi-i din ve şeriattır ve ahkâmın me'hazleridir.

Şıkk-ı zâhîrîsine Sahabeler hamele oldukları gibi, hususî dairesinde mahfî ahvalâtından tezahür eden esrar-ı din ve ahkâm-ı şeriâtın hameleleri ve râvileri de, Ezvâc-ı Tâhîrattır ve bilfiil o vazifeyi ifa etmişlerdir.

Perhaps half of the personal matters of religion and the injunctions concerning them come from them.

That is to say, numerous wives of differing temperament were required to perform this necessary duty.

Now let us consider his marriage with Zaynab. In connection with the verse, **Muhammad is not the father of any of your men, but [he is] the Messenger of God and the Seal of the Prophets**, (33:40) which is one of the examples given in the Third Ray of the First Light in the Twenty-Fifth Word,

it is written that given their many aspects, single verses state meanings that address all classes of men, each with its own understanding.

One class' s share of understanding of the above verse is this:

according to a sound narration based on his own admission, Zayd, the Noble Messenger's (UWBP) servant whom he addressed as "my son," divorced his proud wife because he did not find himself equal to her.

That is to say, with his perceptiveness, Zayd realized that Zaynab had been created with an elevated character different to his and that it was in her nature to be a prophet's wife.

As a spouse he found himself unequal to her and this caused incompatibility, so he divorced her.

At God's command, His Messenger (Upon whom be blessings and peace) took her.

That is, as indicated by the verse, **We joined her in marriage to you**, (33 :37) which shows that it was a heavenly contract,

the marriage was out of the ordinary, above external relations, and entered into purely on the orders of divine determining.

Thus, the Noble Messenger (UWBP) submitted to the decree of divine determining and was compelled to do so; it was not at the behest of carnal desire.

The verse, **in order that [in future] there may be no difficulty to the believers in [the matter of] marriage with the wives of their adopted sons** (33:37) comprises an important injunction of the Shari ' a, a general instance of wisdom, and a comprehensive, general benefit pertaining to this decree of divine determining;

it indicates that adults calling the young "my son" is not forbidden so that it should be the cause of ordinances being changed -as though "zihar," that is, a man saying to his wife "you are like my mother," is forbidden.

Esrar ve ahkâm-ı dinin hemen yarısı, belki onlardan geliyor.

Demek bu azîm vazifeye, birçok ve meşrebce muhtelif Ezvâc-ı Tahirat lâzımdır.

Gelelim Hazret-i Zeyneb'in tezevvücüne: Yirmibeşinci Söz'ün Birinci Şu'lesinin Üçüncü Şuaı'nın misallerinden olan **مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولٌ** olan **اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ** âyetine dair

şöyle yazılmış ki: İnsanların tabakatına göre birtek âyet, müteaddid vücuhlarla, herbir tabakanın fehmine göre bir mana ifade ediyor.

Bir tabakanın şu âyetten hisse-i fehmi şudur ki:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hizmetkârı veya "oğlum" hitabına mazhar olan Zeyd (R.A.), rivayet-i sahiha ile itirafına binaen, izzetli zevcesini kendine manen küfüv bulmadığı için tatlik etmiş.

Yani: Hazret-i Zeyneb, başka yüksek bir ahlâkta yaratılmış ve bir Peygambere zevce olacak fıtratta olduğunu,

Zeyd ferasetle hissetmiş ve kendisini ona zevc olacak fıtratta kendine küfüv bulmadığından, manevî imtiyazsızlığa sebebiyet verdiği için tatlik etmiştir.

Allah'ın emriyle Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm almış;

yani **زَوَّجْنَاكَهَا** nın işaretiyle, o nikâh bir akd-i semavî olduğuna delaletiyle,

hârikulâde ve örf ve muamelat-ı zâhiriye fevkinde, sırf kaderin hükmüyledir ki

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, o hükm-ü kadere inkıyad göstermiştir ve mecbur olmuştur. Nefis arzusuyla değildir.

Şu kader hükmünün de ehemmiyetli bir hükm-ü şer'î ve mühim bir hikmet-i âmmeyi ve şümullü bir maslahat-ı umumiye'yi tazammun eden

لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ âyet-i kerimesinin işaretiyle:

Büyüklerin küçüklere "oğlum" demeleri, zihar mes'eleleri gibi, yani karısına "anam gibisin" dese, haram olduğu gibi değildir ki, ahkâm onunla değişsin.

Also, great personages look to their followers in fatherly fashion and address them as such, and divine messengers do the same with their communities. But this is because of their positions as leaders and messengers;

it is not in respect of their human personalities making it inappropriate for them to take wives from among them.

Another class's share of understanding the verse is this:

A great ruler looks on his subjects with paternal compassion.

If he is a spiritual king holding both outward and inward rule,

his compassion will be a hundred times greater than that of a father,

and his subjects will look on him as their father as though they were his real sons.

The paternal view is not easily transformed into that of a husband, nor a girl's view into that of a wife.

Since according to this the public find it inappropriate that a prophet should take the believers' daughters in marriage, the Qur'an repels such doubts, saying:

By virtue of divine mercy the Prophet (UWBP) is kindly towards you and he deals with you in fatherly fashion, and in the name of messengership you are like his children.

But in regard to his human personality he is not your father so that it should be inappropriate for him to take a wife from among you.

Even if he calls you "son," according to the Shari'a you can't be his children!"

...

Hem büyüklerin raiyetlerine ve peygamberlerin ümmetlerine pederane nazar ve hitabları, vazife-i risalet itibariyledir;

şahsiyet-i insaniye itibariyle değildir ki onlardan zevce almak uygun düşmesin?

İkinci bir tabakanın hisse-i fehmi şudur ki:

Bir büyük âmir, raiyetine pederane bir şefkat ile bakar.

Eğer o âmir, zâhirî ve bâtinî bir padişah-ı ruhanî olsa;

merhameti, pederin yüz defa şefkatinden ileri gittiği için,

raiyetinin efradı, onun hakikî evlâdı gibi, ona peder nazarıyla bakarlar.

Peder nazarı ise, zevc nazarına inkılab edemediğinden ve kız nazarı da zevce nazarına kolayca değişmediğinden,

efkâr-ı âmmede, Peygamberin mü'minlerin kızlarını alması şu sırra uygun gelmediği için, Kur'an o vehmi def maksadıyla der:

"Peygamber rahmet-i İlahiye hesabıyla size şefkat eder, pederane muamele eder ve risalet namına siz onun evlâdı gibisiniz.

Fakat şahsiyet-i insaniye itibariyle pederiniz değildir ki, sizden zevce alması münasib düşmesin?

Ve sizlere "oğlum" dese, ahkâm-ı şeriat itibariyle siz onun evlâdı olamazsınız!.."

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

#46

The Eighth Letter

In His Name! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

There are numerous instances of wisdom in the names Most Merciful and Compassionate being included in "In the Name of God, the Merciful, the Compassionate" and at the start of all things good.

Postponing the explanation of these to another time, I shall for now recount a feeling of mine:

Sekizinci Mektub

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

e بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ isimleri girdiklerinin ve her mübarek şey'in başında zikredilmelerinin çok hikmetleri var.

Onların beyanını başka vakte talikan, şimdilik kendime ait bir hissimi söyleyeceğim:

My brother, to me the names **Merciful and Compassionate** appear as a light so vast it embraces the whole universe and satisfies all the eternal needs of all spirits,

and so luminous and powerful it secures a person against all his innumerable enemies.

The most important means I have found for attaining to these names, these two vast lights, are poverty and thanks, impotence and compassion;

that is, worship and realizing one's neediness.

What comes to mind in this connection and I say contrary to the great mystics and religious scholars, and even to Imam-i Rabbani, one of my masters, is this:

the intense and brilliant emotion the Prophet Jacob (Upon whom be peace) felt for Joseph (Upon whom be peace) was not love or passion, but compassion.

For compassion is much more acute and brilliant and elevated than passionate love, and purer and more worthy of the rank of prophethood.

Intense love and passion for worldly beloveds and creatures are not fitting for the elevated rank of prophethood.

This means that Jacob's feelings were a high degree of compassion which the All-Wise Qur'an describes with brilliant eloquence and were a way of attaining to the name All-Compassionate.

As for passionate love, which is a way of attaining to the name of All-Loving, it is more like Zulaikha's love for Joseph (Upon whom be peace).

That is to say, however much higher the Qur'an of Miraculous Exposition shows Jacob's (Upon whom be peace) emotions to be than Zulaikha's,

compassion is higher than passionate love to the same degree.

#47

My master, Imam-i Rabbani, did not consider worldly love to be altogether fitting for the rank of prophethood and therefore said:

"Joseph's virtues pertained to the hereafter, so love for him was not of a worldly kind that it should have been defective." {Imam Rabbani, al-Maktubat, iii, 134 (no: 100).}

But I say: "Master! That is an artificial interpretation, the truth of the matter must be this:

Jacob's was not love but a degree of compassion a hundred times more brilliant, more extensive, and more elevated than love."

Kardeşim ben **الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** isimlerini öyle bir nur-u azam görüyorum ki, bütün kâinatı ihata eder ve her ruhun bütün hacat-ı ebediyelerini tatmin edecek

ve hadsiz düşmanlarından emin edecek, nurlu ve kuvvetli görünüyorlar.

Bu iki nur-u azam olan isimlere yetişmek için en mühim bulduğum vesile; fakr ile şükr, acz ile şefkattir.

Yani: Ubudiyet ve iftikardır.

Şu mes'ele münasebetiyle hatıra gelen ve muhakkikîne, hattâ bir üstadım olan İmâm-ı Rabbânî'ye muhalif olarak diyorum ki:

Hazret-i Yâkub Aleyhisselâm'ın Yûsuf Aleyhisselâm'a karşı şedid ve parlak hissiyatı, muhabbet ve aşk değildir; belki şefkattir.

Çünkü şefkat, aşk ve muhabbetten çok keskin ve parlak ve ulvî ve nezihtir ve makam-ı nübüvvete lâyıktır.

Fakat muhabbet ve aşk, mecazî mahbublara ve mahluklara karşı derece-i şiddette olsa, o makam-ı muallâ-yı nübüvvete lâyük düşmüyor.

Demek Kur'an-ı Hakîm'in parlak bir i'caz ile, parlak bir surette gösterdiği ve ism-i Rahîm'in vusulüne vesile olan hissiyat-ı Yûkubiye, yüksek bir derece-i şefkattir.

İsm-i Vedûd'a vesile-i vusul olan aşk ise; Züleyha'nın Yûsuf Aleyhisselâm'a karşı olan muhabbet mes'elesindedir.

Demek Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, Hazret-i Yâkub Aleyhisselâm'ın hissiyatını, ne derece Züleyha'nın hissiyatından yüksek göstermişse;

şefkat dahi o derece aşktan daha yüksek görünüyor.

Üstadım İmâm-ı Rabbânî aşk-ı mecazîyi makam-ı nübüvvete pek münasib görmediği için demiş ki:

"Mehasin-i Yûsufiye, mehasin-i uhreviye nev'inden olduğundan, ona muhabbet ise mecazî muhabbetler nev'inden değildir ki, kusur olsun."

Ben de derim: "Ey Üstad! O, tekellüflü bir tevildir; hakikat şu olmak gerektir ki:

O, muhabbet değil, belki yüz defa muhabbetten daha parlak, daha geniş, daha yüksek bir mertebe-i şefkattir."

Yes, in all its varieties, compassion is subtle and pure, while many sorts of love and passion may not be condescended to.

Furthermore, compassion is extremely broad.

Because of the compassion a person feels for his child, he may well feel a kindness towards all young and all living beings

even, and act as a sort of mirror to the comprehensive name All-Compassionate.

Whereas passionate love restricts its gaze to its beloved and sacrifices everything for it.

Or else while elevating and praising its beloved, it denigrates others and in effect insults them and abuses their honour.

For example, someone said: "The sun espied my beloved's beauty and was embarrassed. Not to see it, it veiled itself in cloud."

Lover, fine sir! What right do you have to impute shame to the sun, which is a light-filled page of eight Greatest Names?

Moreover, compassion is sincere and wants nothing in return; it is pure and seeks no recompense.

The self-sacrificing, unselfish tenderness of animals towards their young is evidence for this at the lowest level.

Passionate love, however, desires remuneration and seeks return. The weepings of passionate love are a sort of demanding, a desiring remuneration.

Thus, Jacob's (Upon whom be peace) compassion, the most brilliant light of Sura Yusuf - the most brilliant of the Qur'an's Suras - points to the names Merciful and Compassionate.

It informs us that the way of compassion is the way of mercy.

And as a salve for the pain of compassion, it induces a person to utter: **For God is the Best of Protectors and He is the Most Merciful of the Merciful!**(12:64)

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#48

The Ninth Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

[Again part of a letter he sent to the same sincere student of his.]

Evet şefkat bütün enva'ıyla latif ve nezihtir. Aşk ve muhabbet ise, çok enva'ına tenezzül edilmiyor.

Hem şefkat pek geniştir.

Bir zât, şefkat ettiği evlâdı münasebetiyle bütün yavrulara, hattâ zîruhlara şefkatini ihata eder

ve Rahîm isminin ihatasına bir nevi âyinedarlık gösterir.

Halbuki aşk, mahbubuna hasr-ı nazar edip, herşey'i mahbubuna feda eder;

yahut mahbubunu i'lâ ve sena etmek için, başkalarını tenzil ve manen zemmeder ve hürmetlerini kırar.

Meselâ biri demiş: "Güneş mahbubumun hüsnünü görüp utanıyor, görmemek için bulut perdesini başına çekiyor."

Hey âşık efendi! Ne hakkın var, sekiz ism-i azamın bir sahife-i nuranîsi olan Güneş'i böyle utandırıyor?

Hem şefkat hâlistir, mukabele istemiyor; safi ve ivazsızdır.

Hattâ en âdi mertebede olan hayvanatın yavrularına karşı fedakârane ivazsız şefkatleri buna delildir.

Halbuki aşk ücret ister ve mukabele taleb eder. Aşkın ağlamaları, bir nevi talebdir, bir ücret istemektir.

Demek suver-i Kur'aniyenin en parlağı olan, Sure-i Yûsuf'un en parlak nuru olan Hazret-i Yâkub'un (A.S.) şefkati, ism-i Rahman ve Rahîm'i gösterir

ve şefkat yolu, rahmet yolu olduğunu bildirir

ve o elem-i şefkate deva olarak da

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ dedirir.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Dokuzuncu Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[Yine o hâlis talebesine gönderdiği mektubun bir parçasıdır.]

Secondly: Your success, endeavour, and eagerness in spreading the lights of the Qur'an are a divine bestowal, a wonder of the Qur'an, a dominical (rabbani) favour.

I congratulate you! Now that we have come to a discussion of wonder-working, bestowal, and favour, I shall tell you one of the differences between wonder - working and bestowal. It is like this:

So long as there is no necessity for it, to display wonder-working is harmful. Whereas to make known bestowal is to make known a divine bounty.

If someone honoured with wonder-working knowingly manifests an extraordinary matter and his evil-commanding soul is persistent,

then since he relies on himself and on his soul and what he has disclosed and falls into pride, it may be that Almighty God is drawing him on by at first granting him success.

If he displays a wondrous act unknowingly; for example, a person has an unvoiced question and involuntarily he gives an appropriate answer and afterwards realizes this,

it increases his confidence, not in himself but in his Lord and Sustainer.

He says: "I have a Preserver who is training me better than I could myself," and this increases his reliance on God.

It is a harmless sort of wonder-working: He is not obliged to conceal it but should not advertize it intentionally, because of pride.

For since it is apparently associated with the human power to act, he may ascribe it to himself.

When it comes to bestowal, it is sounder than the second sort of wonder-working, the sound sort, and in my opinion is more elevated.

To make it known it is to make known a bounty. The power to act has no connection with it, and the soul does not ascribe it to itself.

#49

My brother! The divine bounties received by both you and me, particularly in our service of the Qur'an, which for a long time past I have seen and written about, are bestowals, and to make them known is to make known a divine bounty.

This is why - to make known the divine bounty - I am mentioning the success of both of us in our service. I always knew that it would encourage you to offer thanks and not make you proud.

Sâniyen: Neşr-i envar-ı Kur'anîyedeki muvaffakiyetin ve gayretin ve şevkin, bir ikrâm-ı İlâhîdir, belki bir keramet-i Kur'anîyedir bir inayet-i Rabbâniyedir.

Sizi tebrik ediyorum. Kerâmet ve ikram ve inayetin bahsi geldiği münasebetiyle, kerâmet ve ikramın bir farkını söyleyeceğim. Şöyle ki:

Kerâmetin izharı, zaruret olmadan zarardır. İkrâmın izharı ise, bir tahdis-i nimettir.

Eğer kerâmet ile müşerref olan bir şahıs, bilerek hârika bir emre mazhar olursa,

o halde eğer nefs-i emmaresi bâki ise, kendine güvenmek ve nefsine ve keşfine itimad etmek ve gurura düşmek cihetinde istidrac olabilir.

Eğer bilmeyerek hârika bir emre mazhar olursa, meselâ birisinin kalbinde bir sual var, intak-ı bilhak nev'inden ona muvafık bir cevap verir; sonra anlar.

Anladıktan sonra kendi nefsine değil, belki kendi Rabbisine itimadı ziyadeleşir

ve "Beni benden ziyade terbiye eden bir hafızım vardır." der, tevekkülünü ziyadeleştirir.

Bu kısım, hatarsız bir kerâmettir; ihfasına mükellef değil, fakat fahr için kasden izharına çalışmamalı.

Çünkü onda zâhiren insanın kesbinin bir medhali bulunduğundan, nefsine nisbet edebilir.

Amma ikram ise; o, kerâmetin selâmetli olan ikinci nev'inden daha selâmetli, bence daha âlîdir.

İzharı, tahdis-i nimettir. Kesbin medhali yoktur, nefsi onu kendine isnad etmez.

İşte kardeşim; hem senin hakkında, hem benim hakkımda, bhusus Kur'an hakkındaki hizmetimizde eskiden beri gördüğüm ve yazdığım ihsanat-ı İlahiye bir ikramdır; izharı, tahdis-i nimettir.

Onun için sana karşı tahdis-i nimet nev'inden ikimizin hizmetimize ait muvaffakiyâtı yazıyorum. Biliyordum ki sende fahr değil, şükür damarını tahrik ediyor.

Thirdly: I observe that the most fortunate person in this worldly life is he who sees the world as a military guesthouse, and submits himself and acts accordingly.

Seeing it in this way, he may rise swiftly to the rank of winning God's pleasure, the highest rank.

Such a person will not give the price of a lasting diamond for something as valueless as glass, doomed to be broken.

He will pass his life uprightly and with pleasure.

Yes, matters to do with this world are like pieces of glass that will be broken, while the lasting matters of the hereafter are as precious as flawless diamonds.

The intense curiosity, fervent love, terrible greed, stubborn desires, and other intense innate human emotions were given to gain the matters of the hereafter.

To direct them fervently towards the transitory things of this world is to give the price of eternal diamonds for doomed fragments of glass.

A point has occurred to me in connection with this, so I shall recount it. It is like this:

Passionate love is an ardent sort of love.

When it is directed towards transitory objects, it either causes its owner perpetual torment and pain,

or, since the ephemeral (mecazi) beloved is not worth the price of such fervent love, it causes the lover to search for an eternal one. Then passing love is transformed into true love.

Man possesses thousands of emotions, each of which has two degrees, one worldly (mecazi), the other, true.

For example, everyone feels anxiety about the future. A person is intensely anxious about the future,

but then sees that he has no guarantee that he will reach the future he is so anxious about.

Also, if it is his livelihood he is worried about, anyway it is promised, and the brief future is not worth such terrible anxiety.

So he turns away from the future towards the true future beyond the grave, which is long-lasting and which for the heedless has not been promised.

Man also displays intense ambition for possessions and rank, then he sees that the transient property which has been put temporarily under his supervision,

and calamitous fame and high rank, which are dangerous and lead to hypocrisy, are not worth such intense ambition.

Sâlisen: Görüyorum ki: Şu dünya hayatında en bahtiyar odur ki: Dünyayı bir misafirhane-i askerî telakki etsin ve öyle de iz'an etsin ve ona göre hareket etsin.

Ve o telakki ile, en büyük mertebe olan mertebe-i rızayı çabuk elde edebilir.

Kırılacak şişe pahasına, daimî bir elmasın fiyatını vermez;

istikamet ve lezzetle hayatını geçirir.

Evet dünyaya ait işler, kırılmağa mahkûm şişeler hükmündedir; bâkî umûr-u uhreviye ise, gayet sağlam elmaslar kıymetindedir.

İnsanın fıtratındaki şiddetli merak ve hararetli muhabbet ve dehşetli hırs ve inadlı taleb ve hâkeza şedid hissiyatlar, umûr-u uhreviyeyi kazanmak için verilmiştir.

O hissiyatı, şiddetli bir surette fâni umûr-u dünyeviyeye tevcih etmek, fâni ve kırılacak şişelere, bâkî elmas fiyatlarını vermek demektir.

Şu münasebetle bir nokta hatıra gelmiş, söyleyeceğim. Şöyle ki:

Aşk, şiddetli bir muhabbettir;

fâni mahbublara müteveccih olduğu vakit ya o aşk kendi sahibini daimî bir azab ve elemde bırakır

veyahut o mecazî mahbub, o şiddetli muhabbetin fiyatına değmediği için bâkî bir mahbubu arattırır; aşk-ı mecazî, aşk-ı hakikîye inkılab eder.

İşte insanda binlerle hissiyat var. Herbirisinin aşk gibi iki mertebesi var. Biri mecazî, biri hakikî.

Meselâ: Endişe-i istikbal hissi herkeste var; şiddetli bir surette endişe ettiği vakit bakar ki,

o endişe ettiği istikbale yetişmek için elinde sened yok.

Hem rızık cihetinde bir taahhüd altında ve kısa olan bir istikbal, o şiddetli endişeye değmiyor.

Ondan yüzünü çevirip, kabirden sonra hakikî ve uzun ve gafiller hakkında taahhüd altına alınmamış bir istikbale teveccüh eder.

Hem mala ve câha karşı şiddetli bir hırs gösterir.. bakar ki: Muvakkaten onun nezaretine verilmiş o fâni mal

ve âfetli şöhrat ve tehlikeli ve riyaya medar olan câh, o şiddetli hırsa değmiyor.

He turns away from them towards spiritual rank and degrees in closeness to God, which constitute true rank, and towards provisions for the hereafter, and good works, which are true property.

Worldly ambition, which is a bad quality, is transformed into true ambition, a lofty quality.

#50

And, for example, with wilful obstinacy man expends his emotions on trivial, fleeting, transient things.

Then he sees that he pursues for a year something not worth even a minute's obstinacy.

Also, just to be obstinate, he persists in something damaging and harmful.

Then he sees that this powerful emotion was not given to him for such things and that to expend it on them is contrary to wisdom and truth.

So he utilizes his intense obstinacy, not on those unnecessary transient matters, but on the elevated and eternal truths of belief and essentials of Islam and service and duties pertaining to the hereafter.

Worldly obstinacy, a base quality, is transformed into true obstinacy; that is, ardent steadfastness and constancy in what is right, a fine and good quality.

As these three examples show, if man uses the faculties given to him on account of the soul and this world,

and behaves heedlessly as though he were going to remain here for ever, they will be the cause of bad morals and will be misspent and futile.

But if he expends the lesser of them on the matters of this world and the more intense of them on spiritual duties and tasks pertaining to the hereafter,

they become the source of laudable morals and the means to happiness in this world and the next in conformity with wisdom and reality.

My guess is that one reason the advice and admonitions given at the present time have been ineffective is that those offering them say:

"Don't be ambitious! Don't be greedy! Don't hate! Don't be obstinate! Don't love the world!"

That is, they propose something that is apparently impossible for those they address like changing their inborn natures.

If only they would say: "Turn these emotions towards beneficial things, change their direction, their channel," both their advice would be effective, and they would be proposing something within those persons' will power.

Fourthly: The differences between Islam and belief (or faith iman) have been frequently discussed by Islamic scholars.

Ondan, hakikî câh olan meratib-i maneviyeye ve derecat-ı kurbiyeye ve zâd-ı âhirete ve hakikî mal olan a'mal-i sâlihaya teveccüh eder.

Fena haslet olan hırs-ı mecazî ise, âlî bir haslet olan hırs-ı hakikîye inkılab eder.

Hem meselâ: Şiddetli bir inad ile; ehemmiyetsiz, zâil, fâni umûrlara karşı hissiyatını sarfeder.

Bakar ki, bir dakika inada değmeyen birşey'e, bir sene inad ediyor.

Hem zararlı, zehirli bir şey'e inad namına sebat eder.

Bakar ki, bu kuvvetli his, böyle şeyler için verilmemiş. Onu onlara sarfetmek, hikmet ve hakikata münafidir.

O şiddetli inadı, o lüzumsuz umûr-u zâileye vermeyip, âlî ve bâkî olan hakaik-i îmaniyeye ve esasat-ı İslâmiyeye ve hidemat-ı uhreviyeye sarfeder.

O haslet-i rezile olan inad-ı mecazî, güzel ve âlî bir haslet olan hakikî inada, -yani hakta şiddetli sebata- inkılab eder.

İşte şu üç misal gibi; insanlar, insana verilen cihazat-ı maneviyeyi, eğer nefsin ve dünyanın hesabıyla istimal etse

ve dünyada ebedî kalacak gibi gafilane davranrsa, ahlâk-ı rezileye ve israfat ve abesiyete medar olur.

Eğer hafiflerini dünya umûruna ve şiddetlilerini vezaif-i uhreviyeye ve maneviyeye sarfetse,

ahlâk-ı hamîdeye menşe', hikmet ve hakikata muvafık olarak saadet-i dâreyne medar olur.

İşte tahmin ederim ki, nâsihlerin nasihatları şu zamanda tesirsiz kaldığının bir sebebi şudur ki: Ahlâksız insanlara derler:

"Hased etme! Hırs gösterme! Adâvet etme! İnad etme! Dünyayı sevme!"

Yani, fıtratını değiştir gibi zâhiren onlarca mâlâyutak bir teklifte bulunurlar.

Eğer deseler ki: "Bunların yüzlerini hayırlı şeylere çeviriniz, mecralarını değiştiriniz." Hem nasihat tesir eder, hem daire-i ihtiyarlarında bir emr-i teklif olur.

Râbian: Ulema-i İslâm ortasında "İslâm" ve "îman"ın farkları çok medar-ı bahsolmuş.

One group has said that they are the same, while another has said that they are not the same but that you cannot have one without the other.

They have expressed various ideas similar to this. I myself have understood the following difference:

Islam is a preference, while belief is a conviction.

To put it another way, Islam is to take the part of the truth and is submission and obedience to it, and belief is acceptance of and assent to the truth.

Long ago I saw certain irreligious people who fervently supported the injunctions of the Qur'an.

Bir kısmı "ikisi birdir", diğer kısmı "ikisi bir değil, fakat biri birisiz olmaz" demişler

ve bunun gibi çok muhtelif fikirler beyan etmişler. Ben şöyle bir fark anladım ki:

İslâmiyet, iltizamdır; îman, iz'andır.

Tabir-i diğerle: İslâmiyet, hakka tarafgirlik ve teslim ve inkıyaddır; îman ise, hakkı kabul ve tasdiktir.

Eskide bazı dinsizleri gördüm ki: Ahkâm-ı Kur'aniyeye şiddetli tarafgirlik gösteriyorlardı.

www.risaleglobal.com

That is to say, by taking the part of the truth, such people were in one respect Muslim and were called "irreligious Muslims."

Then later I saw certain believers who did not evince support for the injunctions of the Qur'an nor take the part of them, and they reflected the epithet "non Muslim believers."

Can belief without Islam be the means of salvation?

The Answer: Neither can Islam without belief be a means of salvation, nor can belief without Islam be a means.

All praise and bounty is God's, through the grace of the Qur'an's miraculousness the comparisons of the Risale-i Nur have shown the fruits of the religion of Islam and results of the Qur'anic truths in such a way that

even if someone without religion does not understand them, he cannot be unsympathetic towards them.

And they have demonstrated proofs of belief and Islam in such powerful fashion that if even a non-Muslim understands them, he is sure to assent to them.

While being a non-Muslim, he would believe.

Yes, the Words show that the fruits of belief and Islam are as delectable as the fruits of the Tuba-tree of Paradise, and that their results are as agreeable as the pleasures of happiness in this world and the next.

They therefore induce in those who see them and know them a feeling of infinite partiality, support, and surrender.

Demonstrating proofs as powerful as the chains of beings and numerous as minute particles, they give rise to infinite submission and strength of belief.

On certain occasions even, when testifying to belief while reciting the invocations of Shah Naqshband, and when saying:

"In accordance with that we live, in accordance with it we shall die, and in accordance with it shall we be raised up on the morrow," I have experienced an infinite feeling of partiality.

If the whole world were given me, I would not sacrifice a single truth of belief. It causes me extreme distress to imagine the reverse of a single truth for a minute even.

Were the whole world to be given me, my soul would renounce it unhesitatingly for the existence of a single truth of belief.

Demek o dinsiz, bir cihette hakkın iltizamıyla İslâmiyete mazhardı; "dinsiz bir müslüman" denilirdi.

Sonra bazı mü'minleri gördüm ki; ahkâm-ı Kur'aniyeye tarafgirlik göstermiyorlar, iltizam etmiyorlar.. "gayr-ı müslim bir mü'min" tabirine mazhar oluyorlar.

Acaba İslâmiyetsiz îman, medar-ı necat olabilir mi?

Elcevap: İmansız İslâmiyet, sebep-i necat olmadığı gibi; İslâmiyetsiz iman da medâr-ı necat olamaz.

Felillahilhamdü vel minnetü, Kur'anın i'caz-ı manevîsinin feyziyle Risale-i Nur mizanları, din-i İslâmın ve hakaik-i Kur'aniyenin meyvelerini ve neticelerini öyle bir tarzda göstermişlerdir ki;

dinsiz dahi onları anlasa, taraftar olmamak kabil değil.

Hem îman ve İslâmın delil ve bürhanlarını o derece kuvvetli göstermişlerdir ki; gayr-ı müslim dahi anlasa, herhalde tasdik edecektir.

Gayr-ı müslim kaldığı halde, îman eder.

Evet Sözler, Tûba-i Cennet'in meyveleri gibi tatlı ve güzel olan îman ve İslâmiyetin meyvelerini ve saadet-i dâreynin mehasini gibi hoş ve şirin öyle neticelerini göstermişler ki,

görenlere ve tanıyanlara nihayetsiz bir tarafgirlik ve iltizam ve teslim hissini verir.

Ve silsile-i mevcudat gibi kuvvetli ve zerrat gibi kesretli îman ve İslâmın bürhanlarını göstermişler ki, nihayetsiz bir iz'an ve kuvvet-i îman verirler.

Hattâ bazı defa Evrad-ı Şah-ı Nakşibendî'de şehadet getirdiğim vakit,

عَلَىٰ ذَٰلِكَ نَحْيَ وَ عَلَيْهِ نَمُوتُ وَ عَلَيْهِ نُبْعَثُ غَدًا

dediğim zaman, nihayetsiz bir tarafgirlik hissediyorum.

Eğer bütün dünya bana verilse, bir hakikat-ı îmaniyeyi feda edemiyorum. Bir hakikatın bir dakika aksini farzetmek, bana gayet elîm geliyor.

Bütün dünya benim olsa, bir tek hakaik-i îmaniyenin vücud bulmasına bilâ tereddüd vermesine, nefsim itaat ediyor.

I feel an infinite strength of belief when I say, "We believe in what You have sent through the Prophet, and we believe in what You have revealed through the Book, and we assent to it."

I consider the opposite of any of the truths of belief to be rationally impossible, and I look on the people of misguidance as infinitely foolish and crazy.

I send many greetings to your parents and offer them my respects. Let them pray for me.

They are mother and father to me since you are my brother. And I send greetings to the people of your village, especially all those who listen to you reading the Words.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#52

The Tenth Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

[This consists of the answers to two questions.]

The First

is about the footnote to the long sentence describing the transformations of minute particles in the Second Aim of the Thirtieth Word .

The Clear Book and the Clear Record are mentioned in many places in the All-Wise Qur'an.

Some Qur'anic commentators said they are the same, while others said they are different.

Their explanations as to their reality differ, but in short they said they are titles for divine knowledge.

However, through the effulgence of the Qur'an I have formed this opinion:

the Clear Record is a title for a variety of divine knowledge and command that looks to the World of the Unseen rather than to the Manifest World.

That is, it looks to the past and the future more than to the present.

That is, it looks to the origin, progeny, roots and seeds of things more than to their external existence.

It is a notebook of divine determining (kader), the existence of which has been proved both in the Twenty-Sixth Word and in a footnote in the Tenth Word.

وَأَمَّا بِمَا أَرْسَلْتَ مِنْ رَسُولٍ وَآمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ مِنْ كِتَابٍ وَصَدَقْنَا dediğim vakit nihayetsiz bir kuvvet-i îman hissediyorum.

Hakaik-i îmaniyenin herbirisinin aksini aklen muhal telakki ediyorum, ehl-i dalaleti nihayetsiz ebleh ve divane görüyorum.

Senin valideynine pek çok selâm ve arz-ı hürmet ederim. Onlar da bana dua etsinler.

Sen benim kardeşim olduğun için, onlar da benim peder ve validem hükmündedirler. Hem köyünüze, hususan senden "Sözler"i işitenlere umumen selâm ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Onuncu Mektub

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[İki sualin cevabıdır]

Birincisi

Otuzuncu Söz'ün İkinci Maksadının tahavvülât-ı zerrat tarifine dair olan uzun cümlesinin hâşiyesidir.

Kur'an-ı Hakîm'de "İmam-ı Mübin" ve "Kitab-ı Mübin", mükerrer yerlerde zikredilmiştir.

Ehl-i tefsir, "İkisi birdir"; bir kısmı, "Ayrı ayrıdır" demişler.

Hakikatlarına dair beyanatları muhtelifdir. Hülâsa: "İlm-i İlâhînin ünvanlarıdır" demişler.

Fakat Kur'anın feyzi ile şöyle kanaatım gelmiş ki:

"İmam-ı Mübin", ilim ve emr-i İlâhînin bir nev'ine bir ünvandır ki; âlem-i şهادetten ziyade âlem-i gayba bakıyor.

Yani zaman-ı hâlden ziyade, mazi ve müstakbele nazar eder.

Yani, her şeyin vücud-u zâhîrîsinden ziyade aslına, nesline ve köklerine ve tohumlarına bakar.

Kader-i İlâhînin bir defteridir. Şu defterin vücudu, Yirmialtıncı Söz'de, hem Onuncu Söz'ün Hâşiyesinde isbat edilmiştir.

Yes, the Clear Record is the title for an aspect of divine knowledge and the divine command.

For since the origins, roots, and sources of things result, with the utmost order and perfect art, in their [external] existences,

they show that they are set in order in accordance with a notebook of the principles of divine knowledge.

And since the results, progeny, and seeds of things comprise the programmes and indexes of beings that will come in the future,

#53

they surely infer that they are miniature collections of divine commands.

For example, it may be said that a seed resembles the programmes and indexes which will impart order to all the parts of the tree, and is like a miniature embodiment of the creative commands that specify the index and programme.

In short, the Clear Record resembles a programme or index of the tree of creation, the branches of which have spread throughout the past and the future and the World of the Unseen.

In this sense it is a notebook of divine determining and a collection of its principles.

Minute particles are despatched to their duties and motions in the bodies of things through the dictation and decree of those principles.

As for the Clear Book, it looks to the Manifest World rather than the World of the Unseen.

That is, it looks to the present more than to the past and the future.

It is a title, a notebook, a ledger, of divine power and will more than of divine knowledge and command.

If the Clear Record is the notebook of divine determining, the Clear Book is the notebook of divine power.

That is to say, the perfect art and order in the beings, essences, attributes, and qualities of things show that

they are being clothed in existence through the principles of a perfect power and the laws of a penetrating will.

Their forms are determined and specified, each is given definite proportions and a particular shape.

This means the power and will have a universal, general collection of laws, a great ledger, according to which the particular existences and forms of things are cut out, sewn, and clothed.

The existence of this notebook, like the Clear Record, has been proved in the discussions about divine determining and man's will.

Evet şu "İmam-ı Mübin", bir nevi ilim ve emr-i İlahînin bir ünvanıdır.

Yani, eşyanın mebadileri ve kökleri ve asılları, kemal-i intizam ile eşyanın vücudlarını gayet san'atkârane intac etmesi cihetiyle

elbette desatir-i ilm-i İlahînin bir defteri ile tanzim edildiğini gösteriyorlar ve

eşyanın neticeleri, nesilleri, tohumları; ileride gelecek mevcudatın programlarını, fihristelerini tazammun ettiklerinden

elbette evamir-i İlahîyenin bir küçük mecmuası olduğunu bildiriyorlar.

Meselâ: Bir çekirdek bütün ağacın teşkilâtını tanzim edecek olan programları ve fihristeleri ve o fihriste ve programları tayin eden o evamir-i tekvinîyenin küçücük bir mücessemi hükmünde denilebilir.

Elhasıl: Mâdem "İmam-ı Mübin", mazi ve müstakbelin ve âlem-i gaybın etrafında dal-budak salan şecere-i hilkatın bir programı, bir fihristesi hükmündedir.

Şu manadaki "İmam-ı Mübin", kader-i İlahînin bir defteri, bir mecmua-i desatiridir.

O desatirin imlâsı ile ve hükmü ile zerrat, vücud-u eşyadaki hidematına ve harekâtına sevk edilir.

Amma "Kitab-ı Mübin" ise, âlem-i gaybdan ziyade, âlem-i şehadete bakar.

Yani, mazi ve müstakbelden ziyade, zaman-ı hazırâ nazar eder

ve ilim ve emirden ziyade, kudret ve irade-i İlahîyenin bir ünvanı, bir defteri, bir kitabıdır.

"İmam-ı Mübin", kader defteri ise; "Kitab-ı Mübin", kudret defteridir.

Yani: Herşey vücudunda, mahiyetinde ve sıfât ve şuunatında kemal-i san'at ve intizamları gösteriyor ki;

bir kudret-i kâmilinin desatiri ile ve bir irade-i nafîzenin kavanini ile vücud giydiriliyor.

Suretleri tayin, teşhis edilip; birer miktar-ı muayyen, birer şekl-i mahsus veriliyor.

Demek o kudret ve iradenin, küllî ve umumî bir mecmua-i kavanini, bir defter-i ekberi vardır ki; herbir şeyin hususî vücudları ve mahsus suretleri ona göre biçilir, dikilir, giydirilir.

İşte şu defterin vücudu "İmam-ı Mübin" gibi kader ve cüz'-i ihtiyârî mesailinde isbat edilmiştir.

So see the foolishness of the people of misguidance, heedlessness, and philosophy, for

they perceived the Preserved Tablet of creative power and the manifestation, reflection, and similitude in things of that perspicuous book of dominical wisdom and will,

but, God forbid, calling it "nature," they made it blind.

Thus, through the dictation of the Clear Record, that is, through the decree of divine determining and according to its principles,

on creating, divine power writes the chains of beings, each of which is a sign, on the page of time known as the Tablet of Appearance and Dissolution (Levh-i Mahv, Isbat), and causes the motion of particles.

This means that the motion of particles is a vibration, a movement, arising from that writing and copying, as beings pass from the World of the Unseen to the Manifest World, from knowledge to power.

As for the Tablet of Appearance and Dissolution, it is an ever-changing notebook, a slate for writing and erasing, of the Supreme Preserved Tablet - which is fixed and constant - in the sphere of contingency, that is, in beings, which constantly manifest life and death, existence and annihilation; it is the reality of time.

#54

Yes, time has a reality as does everything; the reality of what we call time, a mighty river flowing through the universe, is like the page and ink of power as it writes on the Tablet of Appearance and Dissolution.

None knows the Unseen save God.

Second Question

Where will the Great Gathering and Last Judgement take place?

The Answer: *The knowledge is with God alone.* The elevated instances of wisdom the All-Wise Creator displays in all things, and His even attaching vast instances of wisdom to a single insignificant thing, suggests to the point of being plain that

the globe does not revolve in a circle aimlessly and pointlessly, but revolves around something important;

it depicts the circumference of a vast arena. It travels around a huge place of exhibition and hands over its immaterial produce to it;

because in the future the produce will be displayed there before the gazes of men.

Ehl-i gaflet ve dalalet ve felsefenin ahmaklığına bak ki:

Kudret-i Fâtıranın o Levh-i Mahfuzunu ve hikmet ve irade-i Rabbanîyenin o basirane kitabının eşyadaki cilvesini, aksini, misalini hissetmişler;

hâşâ "Tabiat" namıyla tesmiye etmişler, körletmişler.

İşte "İmam-ı Mübin'in imlâsı ile, yani kaderin hükmüyle ve düsturu ile

kudret-i İlâhiye, icad-ı eşyada herbiri birer âyet olan silsile-i mevcudatı, "Levh-i Mahv-İsbat" denilen zamanın sahife-i misaliyesinde yazıyor, icad ediyor, zerratı tahrik ediyor.

Demek harekât-ı zerrat o kitabetten, o istinsahtan; mevcudat, âlem-i gaybdan âlem-i şهادete ve ilimden kudrete geçmelerinde bir ihtizazdır, bir harekâtıdır.

Amma "Levh-i Mahv-İsbat" ise, sabit ve daim olan Levh-i Mahfuz-u Azam'ın daire-i mümkinatta, yani mevt ve hayata, vücud ve fenaya daima mazhar olan eşyada mütebeddil bir defteri ve yazar bozar bir tahtasıdır ki, hakikat-ı zaman odur.

Evet her şeyin bir hakikatı olduğu gibi, zaman dediğimiz, kâinatta cereyan eden bir nehr-i azîmin hakikatı dahi "Levh-i Mahv-İsbat"taki kitabet-i kudretin sahifesi ve mürekkebi hükmündedir.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

İkinci Sual

Meydan-ı Haşir nerededir?

Elcevap: وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ

Hâlık-ı Hakîm'in herşeyde gösterdiği hikmet-i âliye, hattâ tek küçük bir şey'e, çok büyük hikmetleri takmasıyla tasrih derecesinde işaret ediyor ki:

Küre-i Arz, serseriyane, bâd-i heva azîm bir daireyi çizmiyor. Belki mühim bir şey etrafında dönüyor

ve meydan-ı ekberin daire-i muhitasını çiziyor, gösteriyor ve bir meşher-i azîmin etrafında gezip, mahsulat-ı manevîyesini ona devrediyor ki;

ileride o meşherde, enzar-ı nâs önünde gösterilecektir.

That is to say, it will fill the circle, the circumference of which is a distance of approximately twenty-five thousand years. Syria will be like a seed, according to one narration;* the arena of the Great Gathering will be expanded out of that region. *{al-Hakim, al-Mustadrak, ii, 440; Musnad, iv, 447; v, 3, 5.}

All the immaterial produce of the earth is for now sent to the notebooks and tablets of the arena which is beneath the veil of the Unseen,

and in the future when the arena is opened up, the earth will pour its inhabitants into it too.

Its immaterial produce will also be transposed to the Manifest Realm from that of the Unseen.

Yes, as though it were an arable field, a spring, or a measure, the earth has produced crops enough to fill that vast arena,

and the creatures that will occupy it have flowed on from the earth; the beings to fill it have departed from the earth.

That is to say, the globe is a seed, and the arena of the Great Gathering and what it holds, a tree, a shoot, and a store.

Just as a point of light becomes a luminous line or circle on moving at speed, so with its rapid, purposeful motion,

the earth describes a circle of existence, and together with that circle of existence and its produce, gives rise to the arena of the Great Gathering.

Say, the knowledge of it is with God alone. (67:26)

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#55

The Eleventh Letter

In His Name, And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

[This letter comprises a significant remedy and points out four small gems from the treasures of four verses.]

My Dear Brother!

The All-Wise Qur'an taught my soul these four different matters at various times.

I am writing them now so that those of my brothers who wish may also receive instruction or have a share of them.

Demek yirmibeş bin seneye karib bir daire-i muhitanın içinde, rivayete binaen Şam-ı Şerif kıt'ası bir çekirdek hükmünde olarak o daireyi dolduracak bir meydan-ı haşır bastedilecektir.

Küre-i Arz'ın bütün manevî mahsulatı, şimdilik perde-i gayb altında olan o meydanın defterlerine ve elvahlara gönderiliyor

ve ileride meydan açıldığı vakit, sekenesini de yine o meydana dökcek;

o manevî mahsulatları da, gaibden şehadete geçecektir.

Evet Küre-i Arz bir tarla, bir çeşme, bir ölçek hükmünde olarak o meydan-ı ekberi dolduracak kadar mahsulat vermiş

ve onu istiaab edecek mahlukat ondan akmiş ve onu imlâ edecek masnuat ondan çıkmış.

Demek Küre-i Arz bir çekirdek ve meydan-ı haşır, içindekilerle beraber bir ağaçtır, bir sümbüldür ve bir mahzendir.

Evet nasıl ki nuranî bir nokta, sür'at-i hareketiyle nuranî bir hat olur veya bir daire olur.

Öyle de: Küre-i Arz sür'atli, hikmetli hareketiyle bir daire-i vücudun temessülüne ve o daire-i vücud mahsulatıyla beraber, bir meydan-ı haşr-i ekberin teşekkülüne medardır.

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Onbirinci Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[Bu mektub, mühim bir ilâç olup, dört âyetin hazinesinden dört küçük cevherine işaret eder.]

Aziz kardeşim!

Şu dört muhtelif mes'eleyi muhtelif vakitlerde Kur'an-ı Hakîm nefsimde ders vermiş.

Arzu eden kardeşlerim dahi bundan bir ders veya bir hisse almaları için yazdım.

With regard to subject matter, each is a sample, a small jewel, from the treasures of four different verses and their truths.

The form of each of the four topics is different, and so are the benefits each yields.

First Topic

Indeed the wiles of Satan are weak.(4:76)

O my soul which is in despair due to doubts and scruples!

The association of ideas and the imaginings or suppositions that occur to one are a sort of involuntary expression or depiction.

If they arise from good and luminosity, the qualities and reality they possess are transposed to an extent to their forms and images

just like the sun's light and heat are transposed to its reflection in a mirror.

If such depictions are of something evil and dense, their qualities and requirements cannot pass or spread to their reflections.

For example, the reflection in a mirror of something unclean or corrupt is neither unclean nor corrupt. Nor can a snake's image bite.

In consequence, to imagine unbelief is not unbelief, and to imagine abuse is not abuse.

Particularly if it is involuntary or some notion or speculation occurs to one, then it is altogether harmless.

Furthermore, according to the Sunni school, the people of truth, if the Shari'a rules that a thing is bad or unclean, it is because it is prohibited by God.

#56

Since what we are discussing are involuntary associations of ideas and imaginings that occur to one without one's consent, they are not subject to such prohibitions.

However ugly or unclean the form they take, they are not ugly and unclean.

Second Topic

This is a fruit of the Pine, Cedar, and Black Poplar trees of Tepelice in the mountains of Barla, which has been included in The Words and not repeated here. {See, the Second Station of the Seventeenth Word, Words}

Third Topic

Mebhas itibariyle başka başka dört âyet-i kerimenin hazine-i hakaikından birer küçük cevher nümune olarak gösterilmiştir.

O dört mebhasın herbir mebhasın ayrı bir sureti, ayrı bir faidesi var.

Birinci Mebhas

إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

Ey sût-i vesveseden me'yus nefsim!

Tedai-yi hayalât, tahattur-u faraziyat, bir nevi irtisam-ı gayr-ı ihtiyarîdir.

İrtisam ise, eğer hayırdan ve nuraniyetten olsa, hakikatın hükmü bir derece suretine ve misaline geçer.

Güneşin ziyası ve harareti, âyinedeki misaline geçtiği gibi...

Eğer şerden ve kesiften olsa, aslın hükmü ve hassası, suretine geçmez ve timsaline sirayet etmez.

Meselâ necis ve murdar bir şey'in âyinedeki sureti ne necistir, ne murdardır. Ve yılanın timsali, ısırılmaz.

İşte şu sırta binaen, tasavvur-u küfür, küfür değil; tahayyül-ü şetm, şetm değil.

Hususan ihtiyarsız olsa ve farazî bir tahattur olsa, bütün bütün zararsızdır.

Hem ehl-i hak olan Ehl-i Sünnet ve Cemaatin mezhebinde bir şey'in şer'an çirkinliği, pislîği; nehy-i İlahî sebebiyledir.

Mâdem ki ihtiyarsız ve rızasız bir tahattur-u farazîdir, bir tedai-yi hayalîdir; nehiy ona taalluk etmez.

O dahi ne kadar çirkin ve pis bir şey'in sureti dahi olsa, çirkin ve pis olmaz.

İkinci Mes'ele

Barla Yaylası, Tepelice'de çam, katran, karakavağın bir meyvesi olup, Sözler Mecmuası'na yazıldığı için buraya yazılmamıştır.

Üçüncü Mes'ele

The two following matters are part of the examples given in the Twenty-Fifth Word showing the impotence of present-day civilization before the miraculousness of the Qur'an.

They are two examples out of thousands proving how unjust are the laws of present-day civilization, which opposes the Qur'an:

The ruling of the Qur'an: **And for the man a portion equal of that of two women (4: 176)** is both pure justice, and pure compassion .

Yes, it is justice, for the overwhelming majority of men take a wife and undertake to provide for her.

As for women, they take a husband and load their livelihood on him, and this makes up for the deficiency in what they inherit.

It is also a mercy, for a weak girl is greatly in need of kindness from her father and brothers.

The Qur'an decrees that she receives this without worry.

Her father does not look on her with misgivings, thinking of her as a harmful child because of whom half of his wealth will go to a stranger.

His kindness is untainted by anxiety and anger.

Her brother's kindness and protection are free of rivalry and jealousy.

He does not consider her as a rival who will destroy half the family and give a significant part of their property to someone else.

His protective and kindly feelings for her will not be marred by resentment and hostility.

Thus, the girl, who is delicate and weak by nature, is apparently deprived of a small part,

but in place of it she gains inexhaustible wealth in the form of the compassion and kindness of those close to her.

Also, to give her more than her due with the idea of being more merciful to her than divine mercy, is not kindness but a great wrong.

Indeed, the savage greed of the present time, which recalls the appalling cruelty of the live burial of girl children in the Age of Ignorance due to savage jealousy, may possibly open the way to merciless wickedness.

#57

Like this one, all Qur'anic rulings confirm the decree,

And we did not send you but as a Mercy to all the worlds.(21:107)

Şu iki mes'ele, Yirmibeşinci Söz'ün i'caz-ı Kur'ana karşı medeniyetin aczini gösteren misallerinden bir kısmıdır.

Kur'ana muhalif olan hukuk-u medeniyetin ne kadar haksız olduğunu isbat eden binler misallerinden iki misal:

فَلِلَّذِي كَرِهُتْهُ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيْنِ

olan hükm-ü Kur'anî, mahz-ı adalet olduğu gibi, ayn-ı merhamettir.

Evet adalettir. Çünkü ekseriyet-i mutlaka itibariyle bir erkek, bir kadın alır, nafakasını taahhüd eder.

Bir kadın ise, bir kocaya gider, nafakasını ona yükler; irsiyetteki noksanını telafi eder.

Hem merhamettir, çünkü o zaîfe kız, pederinden şefkate ve kardeşinden merhamete çok muhtaçtır.

Hükm-ü Kur'ana göre o kız, pederinden endişesiz bir şefkat görür.

Pederi ona, "Benim servetimin yarısını, ellerin ve yabanilerin ellerine geçmesine sebep olacak zararlı bir çocuk" nazarıyla endişe edip bakmaz.

O şefkate, endişe ve hiddet karışmaz.

Hem kardeşinden rekabetsiz, hasedsiz bir merhamet ve himayet görür.

Kardeşi ona, "hanedanımızın yarısını bozacak ve malımızın mühim bir kısmını ellerin eline verecek bir rakib" nazarıyla bakmaz;

o merhamete ve himayete bir kin, bir iğbirar katmaz.

Şu halde o fitraten nazik, nazenin ve hilkatene zaîfe ve nahife kız, sureten az bir şey kaybeder;

fakat ona bedel akaribin şefkatinden, merhametinden, tükenmez bir servet kazanır.

Yoksa rahmet-i Hak'tan ziyade ona merhamet edeceğiz diye haktan fazla ona hak vermek, ona merhamet değil, şedid bir zulümdür.

Belki zaman-ı cahiliyette gayret-i vahşiyane binaen kızlarını sağ olarak defnetmek gibi gaddarane bir zulmü andıracak şu zamanın hırs-ı vahşiyanesi, merhametsiz bir şenaate yol açmak ihtimali vardır.

Bunun gibi bütün ahkâm-ı Kur'aniye,

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ fermanını tasdik ediyorlar.

Fourth Topic

And to the mother, a sixth.(4:11)

This low civilization, which causes injustice by giving daughters more than their due,

perpetrates an even greater injustice by denying the mother her right.

Yes, the compassion of mothers is a truly sweet, subtle, and lovely manifestation of dominical mercy,

and among the truths of the universe, is the one most worthy of respect and reverence.

A mother is so generous, so compassionate, so self-sacrificing a friend that driven by her compassion she will sacrifice all her world, her life, and her comfort for her child.

A timid hen, even, at the simplest and lowest level of motherhood, will cast herself at a dog or attack a lion in order to protect her young, through a tiny manifestation of that compassion.

To deprive a mother, who is the bearer of such an honourable, lofty truth, of the property of her child

is an appalling injustice, a savage lack of respect, a compounded wrongful insult, an ingratitude for bounties,

that causes the divine throne of mercy to tremble and adds poison to a brilliant and beneficial cure for man's social life.

If those human monsters who claim to love humanity cannot understand this, for sure true humans can.

They know that the All-Wise Qur'an's command of, "And to the mother a sixth," is pure truth and pure justice.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#58

The Twelfth Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

Peace be upon you and upon your companions.

My Dear Brothers!

Dördüncü Mes'ele

فَلَا مِثْلَ السُّدُسِ

İşte mimsiz medeniyet, nasıl kız hakkında, hakkından fazla hak verdiğinden böyle bir haksızlığa sebep oluyor..

öyle de: Valide hakkında hakkını kesmekle daha dehşetli haksızlık ediyor.

Evet rahmet-i Rabbanîyenin en hürmetli, en halâvetli, en latif ve en şirin bir cilvesi olan şefkat-i valide,

hakaik-i kâinat içinde en muhterem, en mükerrem bir hakikattır.

Ve valide, en kerim, en rahîm öyle fedakâr bir dosttur ki; o şefkat saikasıyla bir valide, bütün dünyasını ve hayatını ve rahatını, veledi için feda eder.

Hattâ valideliğin en basit ve en edna derecesinde olan korkak tavuk, o şefkatin küçücük bir lem'asıyla yavrusunu müdafaa için ite atılır, arslana saldırır.

İşte böyle muhterem ve muazzez bir hakikatı taşıyan bir valideyi, veledinin malından mahrum etmek,

o muhterem hakikata karşı ne kadar dehşetli bir haksızlık, ne derece vahşetli bir hürmetsizlik, ne mertebe cinayetli bir hakaret

ve arş-ı rahmeti titreten bir küfran-ı nimet ve hayat-ı içtimaiye-i beşerîyenin gayet parlak ve nafi' bir tiryakına bir zehir katmak olduğunu,

insaniyet-perverlik iddia eden insan canavarları anlamazlarsa, elbette hakikî insanlar anlar.

Kur'an-ı Hakîm'in فَلَا مِثْلَ السُّدُسِ hükmünü, ayn-ı hak ve mahz-ı adalet olduğunu bilirler.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Onikinci Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ عَلَى رُفَقَائِكُمْ

Aziz kardeşlerim!

You asked me a question that night and I did not reply, because it is not permissible to argue over questions of belief.

Your discussion of them had turned into a dispute. For now I am writing very brief replies to your three questions, about which you were arguing.

You will find the details in The Words; the chemist wrote down which.

But it did not occur to me to mention the Twenty-Sixth Word, about divine determining and man's faculty of will; have a look at that too, but don't read it like a newspaper.

The reason I advised the chemist to study of those Words is this:

doubts about matters of that sort arise from weakness of belief in the pillars of faith.

Those Words prove all of them.

First Question

What wisdom does it spring from, Adam (Upon whom be peace) being expelled from Paradise and some of mankind, the sons of Adam, being sent to Hell? What was the reason for it?

The Answer: The reason for it concerns the charging of duties: the duty with which Adam was charged yielded such results as the unfolding of all human spiritual progress and the revealing of all human potentialities and man's essential nature being a comprehensive mirror to all the divine names.

If he had remained in Paradise, his rank would have been fixed like that of the angels; man's potentialities would not have been disclosed.

In any case, the angels, with their unchanging ranks, are numerous and there is no need for man to perform their sort of worship.

Since divine wisdom required a realm of accountability commensurate with the potentialities of man, who would traverse infinite degrees,

#59

he was expelled from Paradise for his well-known sin, sin being the requirement of human nature and contrary to that of the angels.

That is to say, just as it was pure wisdom and pure mercy that Adam should be expelled from Paradise, so is it just and right that the unbelievers should be sent to Hell.

As is mentioned in the Third Indication in the Tenth Word, the unbeliever only committed only one sin in his short life, but the sin comprised infinite wrongdoing.

O gece benden sual ettiniz, ben cevabını vermedim. Çünkü mesail-i îmaniyenin münakaşa suretinde bahsi caiz değildir.

Siz münakaşa suretinde bahsetmişsiniz. Şimdilik münakaşanızın esası olan üç sualinize gayet muhtasar bir cevap yazıyorum.

Tafsilini, eczacı efendinin isimlerini yazmış olduğu *Sözler*'de bulursunuz.

Yalnız, kader ve cüz'-ü ihtiyarîye ait Yirmialtıncı Söz hatırıma gelmemişti, size söylememiştim, ona da bakınız, fakat gazete gibi okumayınız.

Eczacı efendinin o *Sözler*'i mütalaa etmesini havale ettiğimin sırrı şudur ki:

O çeşit mes'elelerdeki şüpheler, erkân-ı imaniyenin za'findan ileri geliyor.

O *Sözler* ise, erkân-ı imaniyeyi tamamıyla isbat ederler.

Birinci Sualiniz

Hazret-i Âdem'in (A.S.) Cennet'ten ihracı ve bir kısım benî-âdemin Cehennem'e idhali ne hikmete mebnîdir?

Elcevap: Hikmeti, tavziftir. Öyle bir vazife ile memur edilerek gönderilmiştir ki; bütün terakkiyat-ı maneviye-i beşeriyenin ve bütün istidat-ı beşeriyenin inkişaf ve inbisatları ve mahiyet-i insaniyenin bütün esma-i İlâhiyeye bir âyine-i câmia olması, o vazifenin netaicindendir.

Eğer Hazret-i Âdem Cennet'te kalsaydı; melek gibi makamı sabit kalırdı, istidat-ı beşeriye inkişaf etmezdi.

Halbuki yeknesak makam sahibi olan melâikeler çoktur, o tarz ubudiyet için insana ihtiyaç yok.

Belki hikmet-i İlâhiye, nihayetsiz makamâtı kat'edecek olan insanın istidadına muvafık bir dâr-ı teklifi iktiza ettiği için,

melâikelerin aksine olarak mukteza-yı fitratları olan malûm günahla Cennet'ten ihraç edildi.

Demek Hazret-i Âdem'in Cennet'ten ihracı, ayn-ı hikmet ve mahz-ı rahmet olduğu gibi; küffarın da Cehennem'e idhalleri, haktır ve adâlettir.

Onuncu Söz'ün Üçüncü İşaretinde denildiği gibi: Çendan, kâfir az bir ömürde bir günah işlemiş, fakat o günah içinde nihayetsiz bir cinayet var.

For unbelief is an insult to the whole universe; it negates the value of all beings, it denies the testimony to divine unity of all creatures,

and is contempt towards the divine names, the manifestations of which are to be seen in the mirrors of beings.

Therefore, in order to avenge the rights of beings on the unbeliever, their monarch, the All-Compelling One of Glory, casts the unbelievers into Hell, and this is pure right and justice.

For an infinite crime demands infinite punishment.

Second Question

Why are devils created? Almighty God created Satan and evil; what is the wisdom in it? Isn't the creation of evil, evil, and the creation of bad, bad?

The Answer: God forbid, the creation of evil is not evil, the acquisition of (kesb) or desire for evil, is evil.

For creation and bringing into existence look to all the consequences, whereas such a desire looks to a particular result, since it is a particular relation.

For example, there are thousands of consequences of rain falling, and all of them are good.

If due to misuse of their wills some people receive harm from the rain, they cannot say that the creation of rain is not mercy or that it is evil.

For it is evil for them due to their mischoice and inclinations.

Also, there are numerous benefits in the creation of fire and all of them are good.

But if some people are harmed by fire due to their misuse of it and their wills,

they cannot say that the creation of fire is evil; because it was not only created to burn them.

Rather, they made a wrong choice and thrust their hands into the fire while cooking the food, and made that servant inimical to themselves.

In Short: A lesser evil is acceptable for a greater good.

If an evil which will lead to a greater good is abandoned so that a lesser evil should not occur, a greater evil will have been perpetrated.

For example, there are certainly some minor material and physical harms and evils in sending soldiers to fight a jihad,

but the jihad leads to a greater good whereby Islam is saved from being conquered by infidels.

Çünkü küfür, bütün kâinatı tahkirdir, kıymetlerini tenzil etmektir ve bütün masnuatın vahdaniyete şehadetlerini tekzibdir

ve mevcudat âyinelerinde cilveleri görünen esmâ-i İlâhiyeyi tezyiftir.

Onun için, mevcudatın hakkını kâfirden almak üzere, mevcudatın sultanı olan Kahhâr-ı Zülcelâl'in kâfirleri ebedî cehenneme atması, ayn-ı hak ve adâlettir.

Çünkü nihayetsiz cinayet, nihayetsiz azabı ister.

İkinci Sualiniz

Şeytanların halkı ve icadı ne içindir? Cenab-ı Hak, şeytanı ve şerleri halketmiş, hikmeti nedir? Şerrin halkı şerdir, kabihin halkı kabihtir?

Elcevap: Hâşâ!.. Halk-ı şer, şer değil, belki kesb-i şer şerdir.

Çünkü halk ve icad, bütün netaice bakar; kesb, hususî bir mübaşeret olduğu için, hususî netaice bakar.

Meselâ: Yağmurun gelmesinin binlerle neticeleri var, bütünü de güzeldir.

Sû'-i ihtiyarıyla bazıları yağmurdan zarar görse, "Yağmurun icadı rahmet değildir" diyemez; "Yağmurun halkı şerdir" diye hükmedemez.

Belki sû'-i ihtiyarıyla ve kesbiyle onun hakkında şer oldu.

Hem ateşin halkında çok faideler var; bütünü de hayırdır.

Fakat bazıları sû'-i kesbiyle, sû'-i istimaliyle ateşten zarar görse,

"Ateşin halkı şerdir" diyemez. Çünkü ateş yalnız onu yakmak için yaratılmamış;

belki o, kendi sû'-i ihtiyarıyla, yemeğini pişiren ateşe elini soktu ve o hizmetkârını kendine düşman etti.

Elhasıl: Hayr-ı kesîr için, şerr-i kalil kabul edilir.

Eğer şerr-i kalil olmamak için, hayr-ı kesîri intac eden bir şer terkedilse; o vakit şerr-i kesîr irtikâb edilmiş olur.

Meselâ: Cihada asker sevketmekte elbette bazı cüz'î ve maddî ve bedenî zarar ve şer olur.

Fakat o cihadda hayr-ı kesîr var ki, İslâm küffarın istilasından kurtulur.

If the jihad is abandoned due to those lesser evils, the greater evil will come after the greater good has gone, and that is absolute wrong.

#60

Another example: to amputate a finger which is infected with gangrene and has to be amputated is good and right, although it is apparently an evil.

For if it is not amputated, the hand will be amputated and that would be a greater evil.

Thus, the creation and bringing into existence of evils, harms, tribulations, satans, and harmful things, is not evil and bad, for they are created for the many important results they yield.

For example, satans have not been set to pester the angels, and the angels cannot progress; their degrees are fixed and deficient.

However, in the world of humanity the degrees of progress and decline are infinite.

There is an extremely long distance through which to progress, from the Nimrod's and Pharaoh's as far as the veracious saints and the prophets.

Thus, because of the creation of satans and the mystery of man's accountability and the sending of prophets, an arena of trial and examination and striving and competition has been opened so that coal-like base spirits may be differentiated and separated out from diamond-like elevated spirits.

If there had been no striving and competition, the potentialities in the mine of humanity, resembling diamonds and coal, would have remained equal.

The spirit of Abu Bakr the Veracious at the highest of the high would have remained on a par with Abu Jahl at the lowest of the low.

This means that since the creation of satans and evils looks to vast, universal results, it is not evil or bad.

The evils and instances of bad that arise from abuses and the particular causes known as man's acquisition pertain to his voluntary actions not to divine creation.

If you ask: The majority of humanity become unbelievers due to the existence of Satan; they embrace unbelief and suffer harm, despite the sending of prophets.

If, according to the rule "The majority has the say," the majority suffers evil as a result, then the creation of evil is evil

and it may even be said that the sending of prophets is not a mercy. Isn't that so?

The Answer: Quantity has no importance in relation to quality. The true majority looks to quality.

Eğer o şerr-i kalil için cihad terkedilse, o vakit hayr-ı kesîr gittikten sonra şerr-i kesîr gelir. O ayn-ı zulümdür.

Hem meselâ: Gangren olmuş ve kesilmesi lâzım gelen bir parmağın kesilmesi hayırdır, iyidir; halbuki zâhiren bir şerdir.

Parmak kesilmezse, el kesilir; şerr-i kesîr olur.

İşte kâinattaki şerlerin, zararların, beliyyelerin ve şeytanların ve muzırların halk ve îcadları, şer ve çirkin değildir; çünkü çok netaic-i mühimme için halkolunmuşlardır.

Meselâ: Melâikelere şeytanlar musallat olmadıkları için, terakkiyatları yoktur; makamları sabittir, tebeddül etmez.

Keza hayvanatın dahi, şeytanlar musallat olmadıkları için, mertebeleri sabittir, nâkıstır.

Âlem-i insaniyette ise meratib-i terakkiyat ve tedenniyat nihayetsizdir. Nemrudlardan, firavunlardan tut, tâ Sıddıkîn-i Evliya ve Enbiyaya kadar gayet uzun bir mesafe-i terakki var.

İşte kömür gibi olan ervah-ı safileyi, elmas gibi olan ervah-ı âliyeden temyiz ve tefrik için, şeytanların hilkatıyla ve sırr-ı teklif ve ba's-i enbiya ile, bir meydan-ı imtihan ve tecrübe ve cihad ve müsabaka açılmış.

Eğer mücadele ve müsabaka olmasaydı, maden-i insaniyetteki elmas ve kömür hükmünde olan istidadlar, beraber kalacaktı.

A'lâ-yı illiyyîndeki Ebu Bekr-i Sıddık'ın ruhu, esfel-i safilîndeki Ebu Cehl'in ruhuyla bir seviyede kalacaktı.

Demek şeyatîn ve şerlerin yaratılması, büyük ve küllî neticeye baktığı için îcadları şer değil, çirkin değil;

belki sû-i istimalattan ve kesb denilen mübaşeret-i hususiyeden gelen şerler, çirkinlikler, kesb-i insana aittir; îcad-ı İlahîye ait değildir.

Eğer sual etseniz ki: Bi'set-i enbiya ile beraber şeytanların vücudundan ekser insanlar kâfir oluyor, küfre gidiyor, zarar görüyor.

"El-hükmü lil-ekser" kaidesince, ekser ondan şer görse, o vakit halk-ı şer şerdir,

hattâ bi'set-i enbiya dahi rahmet değil denilebilir?

Elcevap: Kemmiyetin, keyfiyete nisbeten ehemmiyeti yok. Asıl ekseriyet, keyfiyete bakar.

For example, if a date-palm has a hundred seeds and they are not planted in the earth and watered

and so do not undergo a chemical reaction and manifest the struggle for life, they remain a hundred seeds worth virtually nothing.

But if they are watered and are subject to the struggle for life, and then eighty out of the hundred rot due to their faulty make-up, but twenty become fruit-bearing trees,

can you say that watering them was evil because most of them rotted?

Of course you cannot say that, for the twenty have become twenty thousand.

A person who loses eighty and gains twenty thousand suffers no loss, so it cannot be evil.

Another example: a peahen lays one hundred eggs and they are worth five hundred kurush.

Meselâ: Yüz hurma çekirdeği bulunsa, toprak altına konup su verilmezse

ve muamele-i kimyeviye görmezse ve bir mücahede-i hayatiyeye mazhar olmazsa, yüz para kıymetinde yüz çekirdek olur.

Fakat su verildiği ve mücahede-i hayatiyeye maruz kaldığı vakit, sû'-i mizacından sekseni bozulsa, yirmisi meyvedar yirmi hurma ağacı olsa,

diyebilir misin ki "Suyu vermek şer oldu, ekserisini bozdu"?

Elbette diyemezsin. Çünkü o yirmi, yirmi bin hükmüne geçti.

Sekseni kaybeden, yirmi bini kazanan, zarar etmez; şer olmaz.

Hem meselâ: Tavus kuşunun yüz yumurtası bulunsa, yumurta itibariyle beşyüz kuruş eder.

www.risaleglobal.com

If the hen sits on the hundred eggs and eighty go bad and twenty hatch into peacocks,

can it be said that the loss was high and the affair, evil; that it was bad to put the broody hen on the eggs and an evil occurred?

No, it was not thus, it was good.

For the peacock species and egg family lost eighty eggs worth four hundred kurush, but gained twenty peacocks worth eighty liras.

Thus, through the sending of prophets and the mystery of man's accountability, and through striving and fighting with satans, in return for the hundreds of thousands of prophets and millions of saints and thousands of millions of purified scholars they have gained, who are like the suns, moons, and stars of the world of humanity,

mankind has lost the unbelievers and dissemblers, who are numerous in regard to quantity, insignificant in regard to quality, and like pernicious beasts.

Third Question

Almighty God sends calamities and inflicts tribulations; isn't this an injustice towards the innocent in particular, and animals even?

The Answer: God forbid, sovereignty is His. He holds sway over His possessions as He wishes.

Moreover, a skilful craftsman makes you a model in return for a wage and dresses you in a bejewelled garment that he has artistically fashioned.

Then in order to display his art and skill, he shortens it and lengthens it, measures it and trims it, and he makes you sit down and stand up.

Can you say to him: "You have made the garment that makes me beautiful ugly. You have caused me trouble, making me sit down and stand up."?

Of course, you cannot say that. If you did, you would be crazy.

In just the same way, the All-Glorious Maker has clothed you in an artistically wrought being bejewelled with such faculties as the eye, the ear, and the tongue.

To display the embroideries of various of His names, He makes you ill, He afflicts you with tribulations, He makes you hungry, He fills you, He makes you thirsty; He makes you revolve in states like these.

To strengthen the essence of life and display the manifestation of His names He makes you pass through numerous such conditions.

As is indicated in the comparison, if you ask: "Why do you inflict these calamities on me?" a hundred instances of wisdom will silence you.

Fakat o yüz yumurta üstünde tavus oturtulsa, sekseni bozulsa; yirmisi, yirmi tavus kuşu olsa,

denilebilir mi ki: "Çok zarar oldu, bu muamele şer oldu, bu kuluçkaya kapanmak çirkin oldu, şer oldu"?

Hayır öyle değil, belki hayırdır.

Çünkü o tavus milleti ve o yumurta taifesi, dört yüz kuruş fiyatında bulunan seksen yumurtayı kaybedip, seksen lira kıymetinde yirmi tavus kuşu kazandı.

İşte nev'-i beşer bi'set-i enbiya ile, sır-ı teklif ile, mücahede ile, şeytanlarla muharebe ile kazandıkları yüzbinlerle enbiya ve milyonlarla evliya ve milyarlarla asfiya gibi âlem-i insaniyetin güneşleri, ayları ve yıldızları mukabilinde;

kemmiyetçe kesretli, keyfiyetçe ehemmiyetsiz hayvanat-ı muzırta nev'inden olan küffarı ve münafıkları kaybetti.

Üçüncü Sualiniz

Cenab-ı Hak musibetleri veriyor, belaları musallat ediyor. Hususan masumlara, hattâ hayvanlara bu zulüm değil mi?

Elcevap: Hâşâ! Mülk Onundur. Mülkünde istediği gibi tasarruf eder.

Hem acaba: San'atkâr bir zât, bir ücret mukabilinde seni bir model yapıp gayet san'atkârane yaptığı murassa' bir libası sana giydiriyor,

hünerini, meharetinini göstermek için kısaltıyor, uzaltıyor, biçiyor, kesiyor.. seni oturtuyor, kaldırıyor.

Sen ona diyebilir misin ki: "Beni güzelleştiren elbiseyi çirkinleştirdin; bana, oturtup kaldırmakla zahmet verdin"?

Elbette diyemezsin. Dersen, divanelik edersin.

Aynen öyle de: Sâni'-i Zülcelal göz, kulak, lisan gibi duygularla murassa' gayet san'atkârane bir vücudu sana giydirmiş.

Mütenevvi esmâsının nakışlarını göstermek için seni hasta eder, mübtela eder, aç eder, tok eder, susuz eder.. bu gibi ahvalde yuvarlatır.

Mahiyet-i hayatiyeyi kuvvetleştirmek ve cilve-i esmâsını göstermek için, seni böyle çok tavırlarda gezdiriyor.

Sen eğer desen: "Beni ne için bu mesaibe mübtela ediyorsun?" Temsilde işaret edildiği gibi, yüz hikmet seni susturacak.

In an event, calm, repose, idleness, monotony, and arrest from motion are forms of nonexistence, and harm. Motion and change are existence and good.

Life finds its perfection through motion, it progresses by means of tribulations.

Life performs various motions through the manifestation of the divine names; it is purified, finds strength;

it unfolds and expands; it becomes a mobile pen to write its own appointed course;

it performs its duty and acquires the right to receive reward in the hereafter.

#62

Briefly, these are the answers to the three questions you were arguing over. Explanations of them are to be found in the thirty-three Words.

My Dear Brother! Read this letter to the chemist and to anyone who heard the argument that you deem suitable.

And convey my greetings to my new student, the chemist, and tell him the following:

It is not permissible to have a heated discussion about subtle matters of belief like these in a social gathering.

If it turns into an uncontrolled contest, while being a panacea it becomes poison. It is harmful for both those who speak and those who listen.

It is permissible to discuss such matters moderately and fairly, exchanging ideas.

And tell him that if doubts occur to him about matters of this sort and he cannot find the answer in The Words, he may write to me privately.

And tell the chemist that it occurred to me that the dream he had about his late father might mean this:

since his late father was a doctor, he may have helped some people who were close to God,

and at the time of his death the spirits of those blessed people who were grateful to him were seen by the one closest to him, his son, in the form of birds.

It occurred to me that they came to meet him with a sort of welcome and this would be intercession for his spirit.

I send greetings to all the friends who were together here that night, and I pray for them.

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

#63

Zâten sükûn ve sükûnet, atalet, yeknesaklık, tevakkuf; bir nevi ademdir, zarardır. Hareket ve tebeddül; vücuddur, hayırdır.

Hayat, harekâtla kemalâtını bulur; belıyyat vasıtasıyla terakki eder.

Hayat cilve-i esmâ ile muhtelif harekâta mazhar olur, tasaffi eder, kuvvet bulur,

inkışaf eder, inbisat eder, kendi mukadderatını yazmasına müteharrik bir kalem olur,

vazifesini ifa eder, ücret-i uhreviyyeye kesb-i istihkak eder.

İşte, münakaşanızın içindeki üç سوالınızın muhtasar cevapları bu kadardır. İzahları otuzüç aded "Sözler"dedir.

Aziz kardeşim, sen bu mektubu eczacıya ve münakaşayı işitenlerden münasib gördüklerine oku.

Benim tarafımdan da, yeni bir talebem olan eczacıya selâm et; de ki:

"Mezkûr mesail gibi dakik mesail-i îmaniyeyi, mizansız mücadele suretinde cemaat içinde bahsetmek caiz değildir.

Mizansız mücadele olduğundan, tiryak iken zehir olur. Diyenlere, dinleyenlere zarardır.

Belki böyle mesail-i îmaniyenin itidal-i demle, insafla, bir müdavele-i efkâr suretinde bahsi caizdir.

Ve de ki: "Eğer senin kalbine bu nevi mesailde şüpheler gelirse ve Sözler'den de cevabını bulmazsan, hususî bana yazarsınız..."

Hem eczacıya de ki: Merhum pederi hakkında gördüğü rü'ya için hatırıma şöyle bir mana geldi ki:

Merhum pederi doktor olmak münasebetiyle, çok sâlih ve mübarek, belki veli insanlara faidesi dokunmuş

ve ondan memnun olan ve menfaat gören o mübareklerin ervahları, onun vefatı hengâmında kuşlar suretinde en yakın akrabası olan oğluna görünmüş,

onun ruhuna şefaatkârane bir hoş-âmedî nev'inden bir istikbal ettikleri hatırıma geldi.

O gece burada beraber bulunan bütün dostlara selâm ve dua ederim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

In His Name! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

Peace on those who follow guidance, and may those who follow their own desires be censured!

My Dear Brothers!

You frequently ask about my situation and how I am, and why I have not applied for my release papers, and concerning my indifference towards politics and the state of the world.

Since you have asked these questions on numerous occasions, and also ask them implicitly, I am compelled to reply not as the New Said, but in the language of the Old Said.

Your First Question

Are you comfortable? How are you?

The Answer: I offer endless thanks to the Most Merciful of the Merciful that He has transformed the various wrongs the worldly* perpetrate against me into various forms of mercy. It is like this:

**{'The worldly' (ehl-i dünya): those people whose view is restricted to the life of this world and who disregard the hereafter, or those who sell religion for this world. (Tr.)}*

Having given up politics and withdrawn from the world, I was living in a mountain cave and thinking of the hereafter when the worldly wrongfully plucked me from it and sent me into exile.

The All-Compassionate and Wise Creator turned the exile into mercy;

He transformed the solitude on the mountain, which was unsafe and exposed to factors that would harm sincerity, into a retreat in the safe and sincere mountains of Barla.

While a prisoner-of-war in Russia I made up my mind to withdraw into a cave towards the end of my life and prayed for it.

The Most Merciful of the Merciful made Barla the and cave bestowed the benefits without burdening my weak self with the difficulties and troubles of a cave.

#64

Only, in Barla there were two or three distrustful people, and I suffered torments because of their groundless fears.

it was as though those friends of mine were thinking of my comfort, but because of their suspicions, they harmed both my heart and our service of the Qur'an.

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْمَلَأَمُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى

Aziz kardeşlerim!

Hâl ve istirahatımı ve vesika için adem-i müracaatımı ve hâl-i âlem siyasetine karşı lâkaydlığımı pek çok soruyorsunuz.

Şu sualleriniz çok tekerrür ettiğinden, hem manen de benden sorulduğundan; şu üç suale, Yeni Said değil, belki Eski Said lisanıyla cevap vermeğe mecbur oldum.

Birinci Sualiniz

İstirahatın nasıl? Hâlin nedir?

Elcevap: Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e yüzbin şükür ediyorum ki; ehl-i dünyanın bana ettiği enva'-ı zulmü, enva'-ı rahmete çevirdi. Şöyle ki:

Siyaseti terk ve dünyadan tecerrüd ederek bir dağın mağarasında âhireti düşünmekte iken, ehl-i dünya zulmen beni oradan çıkarıp nefyettiler.

Hâlık-ı Rahîm ve Hakîm o nefyi bana bir rahmete çevirdi.

Emniyetsiz ve ihlası bozacak esbaba maruz o dağdaki inzivayı; emniyetli, ihlaslı Barla Dağlarındaki halvete çevirdi.

Rusya'da esarette iken niyet ettim ve niyaz ettim ki, âhir ömrümde bir mağaraya çekileyim.

Erhamürrâhimîn bana Barla'yı o mağara yaptı, mağara faidesini verdi. Fakat sıkıntılı mağara zahmetini, zaîf vücuduma yükledi.

Yalnız Barla'da, iki-üç adamda bir vehhamlık vardı. O vehhamlık sebebiyle bana eziyet verildi.

Hattâ o dostlarım, güya istirahatımı düşünüyorlar. Halbuki o vehhamlık sebebiyle hem kalbime, hem Kur'anın hizmetine zarar verdiler.

Moreover, although the worldly gave the document in question to all the exiles, and released the criminals from prison and offered them an amnesty, they wrongfully did not give it to me.

However, in order to further employ me in the service of the Qur'an and make me write to a greater extent the lights of the Qur'an called the Words, my Compassionate Sustainer left me untroubled in this exile and transformed it into a great instance of compassion.

In addition, although the worldly left all the influential, powerful leaders and shaikhs who could interfere in their world in the towns and cities and permitted them to meet with their relatives and everyone, they unjustly isolated me and sent me to a village.

With one or two exceptions they allowed none of my relatives and fellow-countrymen to visit me.

But my All-Compassionate Creator transformed that isolation into a vast mercy for me,

for it left my mind clear and I was able to receive the effulgence of the All-Wise Qur'an as it is, free of malice and ill-will.

Also, the worldly deemed excessive the two commonplace letters I wrote in two years at the beginning of my exile.

And now even, they are displeased at one or two people visiting me purely for the sake of the hereafter once every week or two or once a month; and they have harassed me because of this.

But my Compassionate Sustainer and All-Wise Creator transformed their tyranny into mercy,

for He transformed it into a desirable solitude and acceptable retreat for me during these Three Months,* which may gain for a person ninety years of spiritual (manevi) life.

**{Şuhur- u selase: the holy months of Rajab, Sha' ban, and Ramadan. (Tr.)}*

All thanks be to God for all situations, my situation and comfort are thus.

Your Second Question

Why don't you apply for your release papers?

The Answer: I have been sentenced by divine determining (kader) in this matter, not by the worldly, so I apply to it.

Whenever it gives permission, whenever it cuts off my sustenance here, then I shall go.

The reality of this is as follows: there are two causes of everything that befalls one, one apparent and the other, real.

Hem ehl-i dünya bütün menfilere vesika verdiği ve canileri hapisten çıkarıp afvettikleri halde, bana zulüm olarak vermediler.

Benim Rabb-ı Rahîm'im, beni Kur'anın hizmetinde ziyade istihdam etmek ve Sözlere namıyla envar-ı Kur'aniyeyi bana fazla yazdırmak için, dağdağsız bir surette beni şu gurbette bırakıp, bir büyük merhamete çevirdi.

Hem ehl-i dünya, dünyalarına karışabilecek bütün nüfuzlu ve kuvvetli rüesaları ve şeyhleri, kasabalarda ve şehirlerde bırakıp akrabalarıyla beraber herkesle görüşmeye izin verdikleri halde, beni zulmen tecrid etti, bir köye gönderdi.

Hiç akraba ve hemşehrilerimi, -bir-iki tanesi müstesna olmak üzere- yanıma gelmeye izin vermedi.

Benim Hâlık-ı Rahîmim o tecridi, benim hakkımda bir azîm rahmete çevirdi.

Zihnimi safi bırakıp, gıl u gıştan âzade olarak Kur'an-ı Hakîm'in feyzini olduğu gibi almağa vesile etti.

Hem ehl-i dünya bidayette, iki sene zarfında iki âdi mektub yazdığımı çok gördü.

Hattâ şimdi bile, on veya yirmi günde veya bir ayda bir-iki misafirin sırf âhiret için yanıma gelmesini hoş görmediler, bana zulmettiler.

Benim Rabb-ı Rahîmim ve Hâlık-ı Hakîmim o zulmü bana merhamete çevirdi ki,

doksan sene manevî bir ömrü kazandıracak şu şuhûr-u selâsede, beni bir halvet-i mergubeye ve bir uzlet-i makbuleye koymağa çevirdi.

"Elhamdülillahi alâküllihal" İşte hal ve istirahatim böyle...

İkinci Sualiniz

Neden vesika almak için müracaat etmiyorsun?

Elcevap: Şu mes'eledede ben kaderin mahkûmuyum, ehl-i dünyanın mahkûmu değilim. Kadere müracaat ediyorum.

Ne vakit izin verirse, rızkımı buradan ne vakit keserse, o vakit giderim.

Şu mananın hakikatı şudur ki: Başa gelen her işte iki sebep var; biri zâhirî, diğeri hakikî.

The worldly are the apparent cause; they brought me here.	Ehl-i dünya zâhirî bir sebep oldu, beni buraya getirdi.
As for divine determining, that was the true cause; it sentenced me to this isolation.	Kader-i îlâhî ise, sebep-i hakikîdir; beni bu inzivaya mahkûm etti.
#65	
The apparent cause acted wrongfully, whereas the true cause acted with justice.	Sebeb-i zâhirî zulmetti; sebep-i hakikî ise adalet etti.
The apparent one thought like this:	Zâhirîsi şöyle düşündü:
"This man performs strenuous services to learning and religion; he may interfere in our world." Because of this possibility, they exiled me and perpetrated a threefold wrong.	"Şu adam, ziyadesiyle ilme ve dine hizmet eder, belki dünyamıza karışır" ihtimaliyle beni nefyedip üç cihetle katmerli bir zulüm etti.
Then divine determining saw that my service of religion and learning was not really sincere, so it sentenced me to this exile.	Kader-i îlâhî ise benim için gördü ki, hakkıyla ve ihlasla ilme ve dine hizmet edemiyorum; beni bu nefye mahkûm etti.
It transformed their compounded tyranny into a multiple mercy.	Onların bu katmerli zulmünü muzaaf bir rahmete çevirdi.
Divine determining governs in the question of my exile and it is just, so I have recourse to it.	Mâdem ki nefyimde kader hâkimdir ve o kader âdildir; ona müracaat ederim.
The apparent cause certainly has some ostensible reasons and things, but they make it meaningless to apply to them.	Zâhirî sebep ise, zâten bahane nev'inden birşeyleri var. Demek onlara müracaat manasızdır.
If they possessed some right or some powerful cause, then application could have been made to them too.	Eğer onların elinde bir hak veya kuvvetli bir esbab bulunsaydı, o vakit onlara karşı da müracaat olunurdu.
I have completely given up their world - <i>may it be the end of them</i> - and their politics - <i>may it rebound on them</i> -	<i>Başlarını yesin</i> , dünyalarını tamamen bıraktığım ve ayaklarına dolaşsın, siyasetlerini büsbütün terkettiğim halde;
so I do to not want imbue their suspicions with reality by applying to them, since the pretexts and suspicions they think up are of course baseless.	düşündükleri bahaneler, evhamlar, elbette asılsız olduğundan, onlara müracaatla o evhamlara bir hakikat vermek istemiyorum.
If I had felt any appetite to meddle in world politics, the reins of which are held by Westerners,	Eğer uçları ecnebi elinde olan dünya siyasetine karışmak için bir iştiham olsaydı;
it would not have remained thus secret for eight hours let alone eight years; it would have leaked out and become known.	değil sekiz sene, belki sekiz saat kalmayacak tereşsuh edecekti, kendini gösterecekti.
However, for eight years I have felt no desire to read a newspaper, and I have not read one.	Halbuki sekiz senedir birtek gazete okumak arzum olmadı ve okumadım.
And for four years I have been here under surveillance, and there has not been the slightest sign that I have meddled in politics.	Dört senedir burada taht-ı nezarete bulunuyorum; hiçbir tereşsuh görünmedi.
That is to say, service of the All-Wise Qur'an is superior to all politics so that it does not let a person condescend to [concern himself with] world politics, which consists mostly of falsehood.	Demek Kur'an-ı Hakîm'in hizmetinin bütün siyasetlerin fevkinde bir ulviyeti var ki, çoğu yalancılıktan ibaret olan dünya siyasetine tenezzüle meydan vermiyor.
The second reason for my not applying is this:	Adem-i müracaatımın ikinci sebebi şudur ki:
To claim a right before those who suppose wrong to be right, is a sort of wrong. I do not want to perpetrate such a wrong.	Haksızlığı hak zanneden adamlara karşı hak dava etmek, hakka bir nevi haksızlıktır. Bu nevi haksızlığı irtikâb etmek istemem.

Your Third Question

Why are you so indifferent towards world politics? You don't change your attitude at all, even though so many things are happening.

Does this mean you consider them to be good, or are you frightened, so remain silent?

The Answer: Service of the All-Wise Qur'an severely prohibited me from the world of politics. It even made me forget about it.

For the whole story of my life testifies that fear has never taken me by the hand and held me bade from taking a way I deemed right, nor could it.

And why should I be frightened? I have no connection with the world apart from the appointed hour.

I have no family or children to think of, nor any property. I don't belong to a noble family that I should consider its honour.

#66

I would not want to preserve worldly glory and renown which consists of hypocritical, undeserved fame; may God bless those who help in destroying it!

So all that remains is my death and that is in the hands of the All-Glorious Creator. Who has the power to intervene in it before the time of its coming?

Anyway we are one of those who prefer honourable death to degradation in life. Someone resembling the Old Said spoke the following lines:

"We are those for whom there is no middle way; For us is either a place of honour among the people, or the grave." {Abu Firas al-Hamadani. (Tr.)}

In any event, service of the Qur'an prohibits me from thinking of socio political life. It is like this: human life is a journey.

I saw at this time through the light of the Qur'an that the way has entered a swamp. The caravan of mankind is stumbling forward in stinking, filthy mud.

Part of it is travelling a safe way. Another part has found certain means to save itself as far as is possible from the muddy swamp.

But the great majority are travelling in darkness in the midst of it.

Twenty percent suppose the filthy mud to be musk and ambergris because they are drunk, and are smearing it over their faces and eyes; they stumble on till they drown in it.

Üçüncü Sualiniz

Dünyanın siyasetine karşı ne için bu kadar lâkaydsın? Bu kadar safahat-ı âleme karşı tavrını hiç bozmuyorsun?

Bu safahatı hoş mu görüyorsun? Veyahut korkuyor, musun ki, sükût ediyorsun?

Elcevap: Kur'an-ı Hakîm'in hizmeti, beni şiddetli bir surette siyaset âleminden men'etti. Hattâ düşünmesini de bana unutturdu.

Yoksa bütün sergüzeşt-i hayatım şahiddir ki, hak gördüğüm meslekte gitmeye karşı korku elimi tutup men' edememiş ve edemiyor.

Hem neden korkum olacak? Dünya ile, ecelimden başka bir alâkam yok.

Çoluk çocuğumu düşüneceğim yok. Malımı düşüneceğim yok. Hanedanımın şerefini düşüneceğim yok.

Riyakâr bir şöhet-i kâzibeden ibaret olan şan ü şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene rahmet...

Kaldı ecelim. O, Hâlık-ı Zülcelal'in elindedir. Kimin haddi var ki, vakti gelmeden ona ilişkin.

Zâten izzetle mevdi, zilletle hayata tercih edenlerdeniz. Eski Said gibi birisi şöyle demiş:

وَنَحْنُ أَنْاسٌ لَا تَوَسُّطَ بَيْنَنَا * لَنَا الصَّدْرُ دُونَ الْعَالَمِينَ
أَوِ الْقَبْرِ

Belki hizmet-i Kur'an, beni hayat-ı içtimaiye-i siyasiye-i beşeriye'yi düşünmekten men'ediyor. Şöyle ki: Hayat-ı beşeriye bir yolculuktur.

Şu zamanda, Kur'anın nuruyla gördüm ki, o yol bir bataklığa girdi. Mülevves ve ufûnetli bir çamur içinde kafil-i beşer düşe kalka gidiyor.

Bir kısmı, selâmetli bir yolda gider. Bir kısmı, mümkün olduğu kadar çamurdan, bataklıktan kurtulmak için bazı vasıtaları bulmuş.

Bir kısm-ı ekseri o ufûnetli, pis, çamurlu bataklık içinde karanlıkta gidiyor.

Yüzde yirmisi sarhoşluk sebebiyle, o pis çamuru misk ü anber zannederek yüzüne gözüne bulaştırıyor.. düşerek kalkarak gider, tâ boğulur.

However, eighty percent understand it is a swamp and realize it is stinking and filthy, but they are bewildered and cannot discern the safe way. There are two solutions:

The First: to bring the drunken twenty percent to their senses with a club.

The Second to point out the safe way to the bewildered by showing them a light.

I look and see that eighty people are brandishing clubs at the twenty per cent, while the light is not properly shown to the unhappy, bewildered eighty.

Even if it is shown, since those showing it hold both the club and the light in the same hand, it does not inspire confidence.

The bewildered person anxiously wonders: "Does he want to attract me with the light then hit me with the club?"

And sometimes when, due to some defect, the club is broken, the light flies away too or else is extinguished.

Thus, the swamp is mankind's dissolute social life, which breeds heedlessness and misguidance.

The drunkards are those obdurate people who take delight in misguidance, while the bewildered ones are those who detest misguidance but cannot extract themselves from it.

They want to be saved, but cannot find the way; they are confused. As for the clubs, they are the political currents, and the light, the truths of the Qur'an.

#67

Light cannot be disputed, nor can enmity be felt towards it. No one can detest it apart from Satan the Accursed.

So that I might take up the Qur'an's light, I declared: "I seek refuge with God from Satan and from politics" and threw away the club of politics; I embraced the light with both hands.

I saw that among the political movements are lovers of those lights in both the opposition and the supporters.

No side or group should cast aspersions on or hold back from the lights of the Qur'an that are held up, or from the teachings of the Qur'an, which are far superior to all political currents and partisanship and are exempt from and free of all their biased considerations.

Only satans in human form or animals in human dress would do so since they imagine irreligion and atheism to be politics and support them.

All praise be to God, because I withdrew from politics, I did not reduce to the value of glass fragments the truths of the Qur'an, which are as precious as diamonds, and leave myself open to accusations of political propaganda.

Yüzde sekseni ise, bataklığı anlar, ufûnetli, pis olduğunu hisseder.. fakat mütehayyirdirler, selâmetli yolu göremiyorlar. İşte bunlara karşı iki çare var:

Birisi: Topuz ile o sarhoş yirmisini ayıltmaktır.

İkincisi: Bir nur göstermekle mütehayyirlere selâmet yolunu irae etmektir.

Ben bakıyorum ki; yirmiye karşı seksen adam, elinde topuz tutuyor. Halbuki o bıçare ve mütehayyir olan seksene karşı hakkıyla nur gösterilmiyor.

Gösterilse de; bir elinde hem sopa, hem nur olduğu için emniyetsiz oluyor.

Mütehayyir adam "Acaba nurla beni celbedip, topuzla dövmek mi istiyor?" diye telaş eder.

Hem de bazan ârızalarla topuz kırıldığı vakit, nur dahi uçar veya söner.

İşte o bataklık ise, gafletkârane ve dalalet-pîşe olan sefihane hayat-ı içtimaiye-i beşeriyedir.

O sarhoşlar, dalaletle telezzüz eden mütemerridlerdir. O mütehayyir olanlar, dalaletten nefret edenlerdir, fakat çıkamıyorlar;

kurtulmak istiyorlar, yol bulamıyorlar.. mütehayyir insanlardır. O topuzlar ise, siyaset cereyanlarıdır. O nurlar ise, hakaik-i Kur'aniyedir.

Nura karşı kavga edilmez, ona karşı adâvet edilmez. Sırf şeytan-ı racîmden başka ondan nefret eden olmaz.

İşte ben de nur-u Kur'anı elde tutmak için "Euzü billahi mineşşeytani vessiyaseti" deyip, siyaset topuzunu atarak, iki elim ile nura sarıldım.

Gördüm ki: Siyaset cereyanlarında hem muvafıkta, hem muhalifte o nurların âşıkları var.

Bütün siyaset cereyanlarının ve tarafgirliklerin çok fevkinde ve onların garazkârane telakkiyatlarından müberra ve safi olan bir makamda verilen ders-i Kur'an ve gösterilen envar-ı Kur'aniyeden hiçbir taraf ve hiçbir kısım çekinmemek ve itham etmemek gerektir.

Meğer dinsizliği ve zındıkayı siyaset zannedip ona tarafgirlik eden insan suretinde şeytanlar ola veya beşer kıyafetinde hayvanlar ola...

Elhamdülillah, siyasetten tecerrüd sebebiyle, Kur'anın elmas gibi hakikatlarını propaganda-i siyaset ithamı altında cam parçalarının kıymetine indirmedim.

Indeed, the diamonds increase their value in the view of all groups in brilliant fashion.

And they shall say: "All praise be to God, who has guided us to this [felicity]; never could we have found guidance, had it not been for the guidance of God; indeed it was the truth that the prophets of our Sustainer brought to us!(7:43)

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

The Fourteenth Letter

Was not written

#68

The Fifteenth Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

My Dear Brother!

Your First Question:

Why didn't the Companions discover the troublemakers with the eye of sainthood, with the result that three of the four Rightly-Guided Caliphs were martyred?

For it is said that even the lesser Companions were greater than the greatest saints?

The Answer: This matter comprises two stations.

The question may be solved by explaining as follows a subtle mystery of sainthood:

The Companions' sainthood, known as the greater sainthood, is one that proceeds from the legacy of prophethood,

and passing directly from the apparent to reality without travelling the intermediate path, looks to the unfolding of divine immediacy.

Although this way of sainthood is very short, it is extremely elevated. Its wonders are few, but its virtues are many.

Illuminations and wonder -workings are to be encountered on it only infrequently.

Moreover, the wonder-working of the saints is mostly involuntary; wonders appear from them unexpectedly as a divine bestowal.

Belki gittikçe o elmaslar kıymetlerini her taifenin nazarında parlak bir tarzda ziyadeleştiriyor.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا
أَنْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبَّنَا بِالْحَقِّ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Öndördüncü Mektub

Te'lif edilmemiştir.

Unbeşinci Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz kardeşim!

Senin Birinci Sualin Ki:

Sahabeler nazar-ı velayetle müfsidlerini neden keşfedemediler? Tâ Hulefa-yı Raşidîn'in üçünün şehadetini netice verdi.

Halbuki küçük Sahabelere, büyük velilerden daha büyük deniliyor?

Elcevap: Bunda iki makam var.

Birinci Makam

Dakik bir sırr-ı velayetin beyanıyla sual halledilir. Şöyle ki:

Sahabelerin velayeti, velayet-i kübra denilen, veraset-i nübüvvetten gelen,

berzah tarîkına uğramayarak, doğrudan doğruya zâhirden hakikata geçip, akrebiyet-i İlâhiyenin inkişafına bakan bir velayettir ki,

o velayet yolu, gayet kısa olduğu halde gayet yüksektir. Hârikaları az, fakat meziyyatı çoktur.

Keşif ve kerâmet orada az görünür.

Hem evliyanın kerâmetleri ise, ekserîsi ihtiyarî değil. Ummadığı yerden, ikrâm-ı İlâhî olarak bir hârîka ondan zuhur eder.

And the majority of such illuminations and wonder-workings occur during their spiritual journeying, as they traverse the intermediate realm of the Sufi path; they manifest those extra-ordinary states because they have withdrawn to a degree from ordinary humanity.

As for the Companions, due to the reflection, attraction, and elixir of the company of prophethood, they were not obliged to traverse the vast sphere of spiritual journeying of the Sufi way.

They were able to pass from the apparent to reality in one step, through one conversation with the Prophet (UWBP).

#69

For instance, there are two ways of reaching the Night of Power, if it was last night:

One is to travel and wander for a year to reach it. One has to traverse a year's distance to gain proximity to it.

This is the method of those who embark on spiritual journeying, the way taken by most of those who follow the Sufi path.

The second is to slip free of and be divested of the sheath of corporeality, which is restricted by time, to rise in the spirit

and see the Night of Power, which was last night, together with the night of the 'Id, which is the day after tomorrow, as being present like today.

For the spirit is not restricted by time. When the human emotions rise to the level of the spirit, present time expands.

Time, which for others consists of the past and the future, is as though the present for such a person.

According to this comparison, to reach the Night of Power one has to rise to the level of the spirit and see the past as though it were the present.

Essentially, this obscure mystery is the unfolding of divine immediacy.

For example, the sun is near to us, for its light and heat are present in the mirror we are holding.

But we are far from it. If we perceive its immediacy from the point of view of luminosity,

and understand our relation to its reflection in our mirror, which is a similitude;

if we come to know it by that means and know what its light, heat, and totality are,

its immediacy is unfolded to us and we recognize it as close to us and we become connected to it.

Bu keşif ve kerâmetlerin ekserisi de, seyr ü sülûk zamanında, tarikat berzahından geçtikleri vakit, âdi beşeriyetten bir derece tecerrüd ettiklerinden, hilaf-ı âdet hâlâta mazhar olurlar.

Sahabeler ise, sohbet-i nübüvvetin in'ikasıyla ve incizabıyla ve iksiriyle tarıkattaki seyr ü sülûk daire-i azîminin tayyına mecbur değildirler.

Bir kademde ve bir sohbette zâhirden hakikata geçebilirler.

Meselâ: Nasılki dün geceki Leyle-i Kadr'e ulaşmak için iki yol var:

Biri: Bir sene gezip dolaşp, ta o geceye gelmektir. Bu kurbieti kazanmak için bir sene mesafeyi tayyetmek lâzım gelir.

Şu ise, ehl-i sülûkün mesleğidir ki, ehl-i tarikatın çoğu bununla gider.

İkincisi: Zamanla mukayyed olan cism-i maddî gılafından sıyrılıp, tecerrüdle ruhen yükselip,

dün geceki Leyle-i Kadr'i öbür gün Leyle-i İd ile beraber bugünkü gibi hazır görmektir.

Çünkü ruh zamanla mukayyed değil. Hissiyat-ı insaniye ruh derecesine çıktığı vakit, o hazır zaman genişlenir.

Başkalarına nisbeten mazi ve müstakbel olan vakitler, ona nisbeten hazır hükmündedir.

İşte bu temsile göre, dün geceki Leyle-i Kadr'e geçmek için, mertebe-i ruha çıkıp, maziye hazır derecesinde görmektir.

Şu sırr-ı gamızın esası akrebiyet-i İlâhiyenin inkişafıdır.

Meselâ: Güneş bize yakındır; çünkü ziyası, harareti ve misali âyinimizde ve elimizdedir.

Fakat biz ondan uzağız. Eğer biz nuraniyet noktasında onun akrebiyetini hissetsek,

âyinimizdeki misalî olan timsaline münasebetimizi anlasak,

o vasıta ile onu tanısak; ziyası harareti, heyeti ne olduğunu bilsek,

onun akrebiyeti bize inkişaf eder ve yakınımızda onu tanıyıp münasebetdar oluruz.

If we want to draw near to it and get to know it in respect of our distance from it,

we are compelled to embark on an extensive journeying in the mind,

so that by means of thought and the laws of science we can rise to the skies in the mind

and conceive of the sun there, and through lengthy scientific investigation understand its light and heat and the seven colours in its light.

Only then may we attain to the non-physical proximity the first man attained with little thought through his mirror.

Thus, like this comparison, the sainthood of prophethood and of the legacy of prophethood looks to the mystery of the unfolding of divine immediacy.

The other sainthood proceeds mostly on the basis of proximity, and is compelled to traverse numerous degrees in spiritual journeying.

The persons who were the cause of those events and instigated the trouble did not consist of a few Jews so that having discovered them the trouble could have been averted.

For with numerous different peoples entering Islam, many mutually conflicting currents and ideas had confused the situation.

#70

Particularly since the national pride of some of them had been terribly wounded by 'Umar's (May God be pleased with him) blows; they were waiting to take their revenge.

For both their old religions had been rendered null and void and their old rule and sovereignty, the source of their pride, been swept away.

Knowingly or unknowingly, they were emotionally in favour of seeking vengeance on Islamic rule.

It was therefore said that some clever, scheming dissemblers like the Jews took advantage of that state of society.

That is to say, it could have been averted by reforming the society and the various ideas of the time, not by discovering one or two troublemakers.

If it is asked: Why, with that piercing eye of sainthood of his, didn't 'Umar (May God be pleased with him) see his murderer, Firuz, who was with him, although while in the pulpit he said to one of his commanders called Sariya who was a month's distance away, "*Sariya! The mountain, the mountain!*",* making Sariya hear it and in wondrous fashion causing a strategic victory-showing how penetrating his sight was?

Eğer biz bu'diyetimiz nokta-i nazarından ona yakınlaşmak ve tanımak istesek,

pek çok seyr-i fikrîye ve sülûk-u aklîye mecbur oluruz ki;

kavanin-i fenniye ile fikren semavata çıkıp semadaki Güneşi tasavvur ederek,

sonra mahiyetindeki ziya ve harareti ve ziyasındaki elvan-ı seb'ayı uzun uzadıya tedkikat-ı fenniye ile anladıktan sonra,

birinci adamın kendi âyinesinde az bir tefekkürle elde ettiği kurbiyet-i maneviyeyi ancak elde edebiliriz.

İşte şu temsil gibi, nübüvvet ve veraset-i nübüvvetteki velayet, sırr-ı akrebiyetin inkişafına bakar.

Velayet-i saire ise, ekseri kurbiyet esası üzerine gider. Birçok meratibde seyr ü sülûke mecbur olur.

İkinci Makam

O hâdisata sebebiyet veren ve fesadı çeviren birkaç Yahudiden ibaret değildir ki, onları keşfetmekle fesadın önü alınsın.

Çünkü pek çok muhtelif milletlerin İslâmiyete girmeleriyle birbirine zıd ve muhalif çok cereyanlar ve efkâr karıştı.

Bahusus bazıların gurur-u millîleri, Hazret-i Ömer'in (R.A.) darbeleriyle dehşetli yaralandığından, seciyeten intikama fırsat beklerlerdi.

Çünkü onların hem eski dini ibtal edilmiş, hem medar-ı şerefi olan eski hükûmeti ve saltanatı tahrib edilmiş.

İntikamını, bilerek veya bilmeyerek hâkimiyet-i İslâmiyeden almağa hissien taraftar bir suret almış.

Onun için, Yahudi gibi zeki ve denses bir kısım münafıklar, o halet-i içtimaiyeden istifade ettiler denilmiş.

Demek o hâdisatın önünü almak, o vakitteki hayat-ı içtimaiyeyi ve muhtelif efkârı ıslahla olurdu. Yoksa bir-iki müfsidin keşfedilmesiyle olmazdı.

Eğer denilse: Hazret-i Ömer'in (R.A.) minber üstünde, bir aylık mesafede bulunan Sâriye namındaki bir

kumandanına **يَا سَارِيَّةُ الْجَبَلِ الْجَبَلِ** deyip, Sâriye'ye

işittirip, sevk-ül ceyş noktasından zaferine sebebiyet veren kerâmetkârane kumandası ne derece keskin nazarlı olduğunu gösterdiği halde, neden yanındaki katili Firuz'u o keskin nazar-ı velayetiyle görmedi?

**{Tabari, Ta'rikh al-'Umam wa'l-Muluk ii, 380; Abu Na'im, al-Dala'il iii, 210, 211; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 370; Suyuti, Ta'rikh al-Khulafa' 128; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vii, 131; al-'Asqalani, al-Isaba ii, 3; Ibn Hajar al-Haythami, al-Sawa'iq al-Muhriqa 101; Imam Sahawi, al-Maqasid al-Hasana 474 no: 1331; Suyuti, al-Durar al-Muntathira 182 No: 462; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa' ii, 380; al-Albani, Silsilat al-Ahadith al-Sahihah no: 1110.}*

The Answer: Our answer is that of the Prophet Jacob (UWP).

That is, Jacob was asked: "How did you perceive the odour of Joseph's shirt from Egypt when you did not see him in the well at Canaan close by?"

...

He replied: "This ability is like lightning; sometimes it appears and sometimes it is hidden.

Sometimes we are as though seated on the highest spot and can see everywhere, and sometimes we can't see even the arch of our foot."

In Short: Man is free to act as he wills, still, in accordance with the verse, "You do not will it except as God wills," (76:30) divine will is fundamental, divine determining (kader) is dominant.

Divine will restores man's will. It confirms the statement, "The eye no longer sees when divine determining acts,"* that is, when divine determining speaks, it is beyond human power to speak; man's will falls silent.

**{Bayhaqi, Shu'ab al-iman, I, 233. See also, Musnad, v, 234; al-Haythami, Majmu' al-Zawa'id, x, 146; Ibn Hajar, al-Ma'talib al-'Aliya, iii, 234; al-Hakim, al-Mustadrak, ii, 405, 406.}*

The Gist Of Your Second Question:

What was the true nature of the wars that started in the time of 'Ali (May God be pleased with him)?

Elcevap: Hazret-i Yâkub Aleyhisselâm'ın verdiği cevap ile cevap verilir. (Hâşiye)

Yani: Hazret-i Yâkub'dan sorulmuş ki: "Ne için Mısır'dan gelen gömleğinin kokusunu işittin de, yakınında bulunan Ken'an Kuyusundaki Yusuf'u görmedin?"

زِمْرَتُ بُيْ پَرَاهَنْ شَنِیدِ
چَرَا دَرُ چَاهِ کُنْعَانَشْ نَدِیدِ
بَغَفْتُ اَحْوَالِ مَا بَرَقَ جِهَانَسْت
دَمِ پَیْدَا وِ دِیْگَرُ دَمِ نِهَانَسْت
گَهی بَر طَارُمِ اَعْلَى نِشِیْنَمِ
گَهی بَر پِشْتِ پَایِ خُودِ نِیْنَمِ

Cevaben demiş ki: "Bizim halimiz şimşekler gibidir; bazan görünür, bazan saklanır.

Bazı vakit olur ki, en yüksek mevkide oturup her tarafı görüyoruz gibi oluruz. Bazı vakitte de ayağımızın üstünü göremiyoruz."

Elhasıl: İnsan her ne kadar fâil-i muhtar ise de, fakat **وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ** sırrınca, meşiet-i İlâhiye asıldır ve kader hâkimdir.

Meşiet-i İlâhiye, meşiet-i insaniyeyi geri verir. **إِذَا جَاءَ**

الْقَدَرُ عُمَى الْبَصَرُ hükmünü icra eder. Kader söylese; iktidar-ı beşer konuşmaz, ihtiyar-ı cüz'î susar.

İkinci Sualinizin Meali:

Hazret-i Ali (R.A.) zamanında başlayan muharebelerin mahiyeti nedir?

What should we call those who took part in them, and those who died and those who killed?

Muhariblere ve o harbde ölen ve öldürenlere ne nam verebiliriz?

www.risaleglobal.com

The Answer: The war between 'Ali and Talha, and Zubayr and 'A'isha the Veracious (May God be pleased with all of them), called the Event of the Camel, was a struggle between **pure justice** and **relative justice**. It was as follows:

'Ali took pure justice as his guiding principle and in his judgement of the Law proceeded on that basis, as was the case in the time of the Caliphs Abu Bakr and 'Umar.

Those who opposed him said that previously the purity of Islam had permitted pure justice,

but since with the passage of time various peoples whose Islam was weak had joined Islamic society, to apply pure justice was extremely difficult.

For this reason, their judgement of the Law was based on relative justice, known as the lesser of two evils. Dispute over interpretation of the Law led to war.

Since the interpretations had been purely for God's sake and for the benefit of Islam, and war had broken out because of interpretation of the Law,

we may surely say that both those who killed and those who were killed won Paradise, and both acted rightfully.

'Ali's interpretation was accurate, just as those who opposed him were in error, but they still did not deserve punishment.

For if a person makes a correct interpretation, he gains two rewards, but if he fails to do this he still earns one reward, the reward for making an interpretation, which is a form of worship. He is forgiven his error.

A learned person who was widely known amongst us and whose pronouncements were authoritative wrote in Kurdish:

"Don't gossip about the war between the Companions, for both killer and killed were destined for Paradise."

Pure justice and relative justice may be explained as follows:

according to the allusive meaning of the verse, **If any one slew a person - unless it be for murder or for spreading mischief in the land - it would be as if he slew the whole people, (5:32)**

the rights of an innocent man cannot be cancelled for the sake of all the people. An individual may not be sacrificed for the good of all.

In the view of Almighty God's compassion, right is right, there is no difference between great and small. The small may not be annulled for the great.

Elcevap: Cemel Vak'ası denilen Hazret-i Ali ile Hazret-i Talha ve Hazret-i Zübeyr ve Âişe-i Sıddıka (Radiyallahü Teâlâ anhum ecmaîn) arasında olan muharebe; **adalet-i mahza** ile, **adalet-i izafiyenin** mücadelesidir. Şöyle ki:

Hazret-i Ali, adalet-i mahzayı esas edip, Şeyheyn zamanındaki gibi o esas üzerine gitmek için i'tihad etmiş.

Muarızları ise: Şeyheyn zamanındaki safvet-i İslâmiye adalet-i mahzaya müsaid idi,

fakat mürur-u zamanla İslâmiyetleri zaîf muhtelif akvam hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye girdikleri için, adalet-i mahzanın tatbikatı çok müşkil olduğundan,

"ehvenüşşerri ihtiyar" denilen adalet-i nisbiye esası üzerine i'tihad ettiler. Münakaşa-i i'tihadiye siyasete girdiği için, muharebeyi intaç etmiştir.

Mâdem sırf Lillah için ve İslâmiyetin menafii için i'tihad edilmiş ve i'tihaddan muharebe tevellüd etmiş;

elbette hem katil, hem maktul ikisi de ehl-i Cennet'tir, ikisi de ehl-i sevabdır diyebiliriz.

Her ne kadar Hazret-i Ali'nin i'tihadı musîb ve mukabilindekilerin hata ise de, yine azaba müstehak değiller.

Çünkü i'tihad eden hakkı bulsa, iki sevab var. Bulmazsa, bir nevi ibadet olan i'tihad sevabı olarak bir sevab alır. Hatasından mazurdur.

Bizde gayet meşhur ve sözü hüccet bir zât-ı muhakkik Kürdçe demiş ki:

رَى شَرِّ صَحَابَانِ مَكَّةَ قَالَ وَقِيلَ لَوْ رَا جَنَّتَيْنِه قَاتِل و
هَمْ قَتِيل

Yani: Sahabelerin muharebesinde kıyl ü kâl etme. Çünkü hem katil ve hem maktul ikisi de ehl-i Cennet'tirler.

Adalet-i mahza ile adalet-i izafiyenin izahı şudur ki:

مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا âyetin mana-yı işaretisiyle:

Bir masumun hakkı, bütün halk için dahi ibtal edilmez. Bir ferd dahi, umurun selâmeti için feda edilmez.

Cenab-ı Hakk'ın nazar-ı merhametinde hak haktır, küçüğüne büyüğüne bakılmaz. Küçük, büyük için ibtal edilmez.

Without his consent, the life and rights of an individual may not be sacrificed for the good of the community.	Bir cemaatin selâmeti için, bir ferдин rızası bulunmadan hayatı ve hakkı feda edilmez.
If he consents to sacrifice them in the name of patriotism, that is a different matter.	Hamîyet namına rızasıyla olsa, o başka mes'eledir.
As for relative justice, a particular is sacrificed for the good of the universal; the rights of an individual are disregarded in the face of the community.	Adalet-i izafiye ise: Küllün selâmeti için, cüz'ü feda eder. Cemaat için, ferдин hakkını nazara almaz.
The attempt is made to apply a sort of relative justice as the lesser of two evils.	Ehvenü'sşer diye bir nevi adalet-i izafiyeyi yapmağa çalışır.
But if it is possible to apply pure justice, to apply relative justice is wrong and may not be undertaken.	Fakat adalet-i mahza kabil-i tatbik ise, adalet-i izafiyeye gidilmez, gidilse zulümdür.
#72	
Thus, Imam 'Ali (May God be pleased with him) judged it possible to apply pure justice as in the time of the Caliphs Abu Bakr and 'Umar, and he set up the Islamic Caliphate on that basis.	İşte İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü, adalet-i mahzayı Şeyheyn zamanındaki gibi kabil-i tatbiktir deyip, hilafet-i İslâmiyeyi o esas üzerine bina ediyordu.
Those who opposed him and objected to him said that it was impossible because of the great difficulties, and judged according to the Law that they should proceed with relative justice.	Mukabilleri ve muarızları ise, "Kabil-i tatbik değil, çok müşkilâtı var." diye adalet-i izafiye üzerine içtihad etmişler.
The other historical reasons are not true reasons, they are pretexts.	Tarihin gösterdiği sair esbab ise, hakikî sebep değil, bahanelerdir.
If you ask: What was the reason for imam 'Ali's lack of success in regard to the Islamic Caliphate relatively to his predecessors, despite his extraordinary capabilities, unusual intelligence, and great deservedness?	Eğer desen: Hilafet-i İslâmiye noktasında İmam-ı Ali'nin fevkalâde iktidarı, hârikulâde zekâsı ve yüksek liyakatıyla beraber seleflerine nisbeten muvaffakiyetsizliği nedendir?
The Answer: That blessed person was deserving of weighty duties other than politics and rule.	Elcevap: O mübarek zât, siyaset ve saltanattan ziyade, daha çok mühim başka vazifelere lâayk idi.
If he had been completely successful in politics and government, he would have been unable to acquire fully the meaningful title of King of Sainthood.	Eğer tam muvaffakiyet-i siyasiye ve tamam saltanat olsaydı, "Şah-ı Velayet" ünvan-ı manidarını bihakkın kazanamayacaktı.
Whereas he won a spiritual rule far surpassing the external, political Caliphate, and became a universal master; in fact, his spiritual rule will continue even until the end of the world.	Halbuki zâhirî ve siyasî hilafetin pek çok fevkinde manevî bir saltanat kazandı ve Üstad-ı Küll hükmüne geçti; hattâ kıyamete kadar saltanat-ı manevîsi bâki kaldı.
As for his war with Mu'awiya at Siffin, it was a war over the Caliphate and rule.	Amma Hazret-i İmam-ı Ali'nin Vak'a-i Sıffin'de, Hazret-i Muaviye'nin taraftarlarıyla muharebesi ise, hilafet ve saltanatın muharebesidir.
That is to say, imam 'Ali gave priority to the injunctions of religion, the truths of Islam, and the hereafter, and sacrificed some of the laws of government and pitiless demands of politics.	Yani: Hazret-i İmam-ı Ali, ahkâm-ı dini ve hakaik-i İslâmiyeyi ve âhireti esas tutup, saltanatın bir kısım kanunlarını ve siyasetin merhametsiz mukteziyatlarını onlara feda ediyordu.
Whereas Mu'awiya and his supporters, in order to strengthen Islamic society with their governmental policies, left aside resoluteness and favoured permissiveness;	Hazret-i Muaviye ve taraftarları ise; hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeyi, saltanat siyasetleriyle takviye etmek için azimeti bırakıp ruhsatı iltizam ettiler,
they supposed they were obliged to in the political realm; choosing permissiveness, they fell into error.	siyaset âleminde kendilerini mecbur zannedip ruhsatı tercih ettiler, hataya düştüler.

As for Hasan and Husain' s struggle against the Umayyads, it was a war between religion and nationalism.

That is, the Umayyads founded the Islamic state on Arab nationalism and put the bonds of nationalism before those of Islam, causing harm in two respects:

The First Respect: They offended the other nations and frightened them off.

The Other: The principles of racialism and nationalism are not based on justice and right, so are unjust and wrongful.

They do not proceed on justice. For a ruler of racialist leanings gives preference to people of the same race and cannot act justly.

According to the clear decree of, "Islam abrogated the tribalism of Ignorance. There is no difference between an Abyssinian slave and a leader of the Quraish, once they have accepted Islam,"*

the bonds of nationalism may not be set up in place of the bonds of religion. If they are, there will be no justice; right will disappear.

**{Bukhari, Ahkam 4; 'Imara 36, 37; Abu Da'ud ,Sunna 5; Tirmidhi, Jihad 28; 'Ilm 16; Nasa'i, Bay'a 26; Ibn Maja, Jihad 39; Musnad iv, 69, 70, 199, 204, 205; v, 381; vi, 402, 403.}*

#73

Thus, Husain accepted the bonds of religion as fundamental and struggled against those others as someone executing justice, until he attained the rank of martyrdom.

If it is asked: If he was so right and just, why wasn't he successful?

Also, why did divine determining and divine mercy permit them to meet with the tragic end they did?

The Answer: It was not Husain's close supporters that harboured feelings of revenge towards the Arab nation, but members of other nations who had joined his community, out of their wounded national pride.

They caused harm to the pure, shining creeds of Husain and his supporters, and were the cause of their defeat.

The wisdom in their tragic end from the point of view of divine determining was this:

Hasan and Husain and their family and descendants were destined to hold spiritual rule.

It is extremely difficult to bring together worldly role and spiritual rule.

Amma Hazret-i Hasan ve Hüseyin'in Emevîlere karşı mücadeleleri ise, din ile milliyet muharebesi idi.

Yani: Emevîler, Devlet-i İslâmiyeyi, Arab milliyeti üzerine istinad ettirip rabita-i İslâmiyeti, rabita-i milliyetten geri bıraktıklarından, iki cihetle zarar verdiler:

Birisi: Mîl-i saireyi rencide ederek tevhiş ettiler.

Diğeri: Unsuriyet ve milliyet esasları, adaleti ve hakkı takib etmediğinden zulmeder.

Adalet üzerine gitmez. Çünkü unsuriyet-perver bir hâkim, milletdaşını tercih eder, adalet edemez.

الْإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ لَا فَرْقَ بَيْنَ عَبْدٍ حَبَشِيٍّ وَسَيِّدٍ قُرَيْشِيٍّ إِذَا أَسْلَمَا

ferman-ı kat'îsiyle:

Rabita-i diniye yerine rabita-i milliye ikame edilmez; edilse adalet edilmez, hakkaniyet gider.

İşte Hazret-i Hüseyin rabita-i diniyeyi esas tutup, muhik olarak onlara karşı mücadele etmiş, tâ makam-ı şehadeti ihraz etmiş.

Eğer denilse: Bu kadar haklı ve hakikatlı olduğu halde, neden muvaffak olmadı?

Hem neden kader-i İlahî ve rahmet-i İlahiye onların feci bir akibete uğramasına müsaade etmiş?

Elcevap: Hazret-i Hüseyin'in yakın taraftarları değil, fakat cemaatine iltihak eden sair milletlerde, yaralanmış gurur-u milliyeleri cihetiyle, Arab milletine karşı bir fikr-i intikam bulunması

Hazret-i Hüseyin ve taraftarlarının safi ve parlak mesleklerine hâlel verip, mağlubiyetlerine sebep olmuş.

Amma kader nokta-i nazarında feci akibetin hikmeti ise:

Hasan ve Hüseyin ve onların hanedanları ve nesilleri, manevî bir saltanata namzed idiler.

Dünya saltanatı ile manevî saltanatın cem'i gayet müşkildir.

Therefore, divine determining made them feel disgust at the world; it showed them its ugly face so that they should cease to feel any attachment to it in their hearts.

They lost a temporary, superficial rule, but were appointed to a splendid, permanent spiritual rule.

They became the authorities of the spiritual poles among the saints instead of commonplace governors.

Your Third Question:

What was the wisdom in the tragically cruel treatment those blessed per sons received?

The Answer: As was explained above, there were three main reason for the pitiless cruelty Husain's opponents displayed during Umayyad rule:

One was the heartless principle of politics: "Individuals may be sacrificed for the welfare of the government and preservation of public order."

The Second was the cruel rule of nationalism: "Everything may be sacrificed for the well-being of the nation." For his opponents' rule was based on racialism and nationalism.

The Third: The traditional vein of rivalry between the Umayyads and the Hashimites was present in some people like Yazid, and he displayed a merciless ability to be cruel.

A Fourth Reason: The Umayyads made Arab nationalism the basis of their rule, and they looked on the members of other nations - who were found among Husain's supporters - as slaves.

This had wounded their national pride. So, since the other nations had joined Husain's community with mixed intentions and to take revenge,

#74

they felt excessively affronted at the Umayyad's fanatic nationalism and were the cause of that terrible well-known tragedy.

The four reasons mentioned above are outward and apparent.

When considered from the point of view of divine determining, the results pertaining to the hereafter and spiritual rule and spiritual progress that the tragedy won for Husain and his relatives were of such high worth that the distress they suffered due to it was made easy and cheap.

It resembled a soldier who dies after an hour's torture and becomes a martyr: he attains a rank so high that anyone else could reach it only if they strove for ten years.

If the soldier were to be asked about it after he had died, he would reply that he had gained much for very little.

Onun için onları dünyadan küstürdü, dünyanın çirkin yüzünü gösterdi. Tâ, kalben dünyaya karşı alâkaları kalmasin.

Onların elleri muvakkat ve sûrî bir saltanattan çekildi; fakat parlak ve daimî bir saltanat-ı maneviyeye tayin edildiler;

âdi valiler yerine, evliya aktaablarına merci' oldular.

Üçüncü Suâliniz:

"O mübarek zâtların başına gelen o feci gaddarane muâmelenin hikmeti nedir?" diyorsunuz.

Elcevap: Sâbıkan beyan ettiğimiz gibi, Hazret-i Hüseyin'in muarızları olan Emevîler saltanatında, merhametsiz gadre sebebiyet verecek üç esas vardı:

Birisi: Merhametsiz siyasetin bir düsturu olan: "Hükûmetin selâmeti ve asayişin devamı için, eşhas feda edilir."

İkincisi: Onların saltanatı, unsuriyet ve milliyete istinad ettiği için, milliyetin gaddarane bir düsturu olan: "Milletin selâmeti için her şey feda edilir."

Üçüncüsü: Emevîlerin Hâşimîlere karşı an'anesindeki rekabet damarı, Yezid gibi bazılarda bulunduğu için, şefkatsiz bir gadre kabiliyet göstermişti.

Dördüncü bir sebep de Hazret-i Hüseyin'in taraftarlarında bulunuyordu ki; Emevîlerin Arab milliyetini esas tutup, sair milletlerin efradına "memalik" tabir ederek köle nazarıyla bakmaları

ve gurur-u milliyelerini kırmaları yüzünden, milel-i saire Hazret-i Hüseyin'in cemaatine intikamkârane ve müşevveş bir niyetle iltihak ettiklerinden,

Emevîlerin asabiyet-i milliyelerine fazla dokunmuş, gayet gaddarane ve merhametsizcesine meşhur faciaya sebebiyet vermişlerdir.

Mezkûr dört esbab, zâhîrîdir.

Kader noktasından bakıldığı vakit; Hazret-i Hüseyin ve akrabasına o facia sebebiyle hasıl olan netaic-i uhreviye ve saltanat-ı ruhaniye ve terakkiyat-ı maneviye o kadar kıymetdardır ki, o facia ile çektikleri zahmet, gayet kolay ve ucuz düşer.

Nasıl ki bir nefer, bir saat işkence altında şehid edilse; öyle bir mertebeyi bulur ki, on sene başkası çalışsa, ancak o mertebeyi bulur.

Eğer o nefer şehid olduktan sonra ona sorulabilse, "Az bir şey ile pek çok şeyler kazandım" diyecektir.

The Gist Of Your Fourth Question:

After Jesus (Upon whom be peace) kills the Antichrist (Dajjal) at the end of time, most people will enter the true religion.

But it says in some narrations: "The end of the world will not occur as long as there remain on the earth people who say, Allah! Allah!" * So how after most people have come to believe, will they become unbelievers?

***{Muslim, Iman 234; Tirmidhi, Fitan 35; Musnad ii, 107, 201, 259; al-Hakim, al-Mus-tadrak, vi, 494.}

The Answer: Some people whose belief is weak regard as unlikely what is narrated in the sound Hadith: "Jesus (Upon whom be peace) will come and will act in accordance with the Shari' a of Islam. He will kill the Dajjal."5

But when its meaning is explained, it is seen that there is nothing unlikely about it. It is as follows: *{Bukhari, Anbiya', 49; Muslim, İman, 242-7; Tirmidhi, Fitan, 62; Musnad, iv, 226.}

What this Hadith and those about the Sufyan and the Mahdi* mean is this: at the end of time two atheistic movements will gain strength.

*{For the Sufyan, see, al-Hakim, al-Mustadrak, iv, 520; Bukhari, Fitan, 101-2; Tirmidhi, Fitan, 62; Musnad, iii, 115, 211, 228, 249-50; v, 38, 404-5; vi, 139-40. For the Mahdi, Bukhari, Anbiya', 49; Muslim, iman, 244-5; Ibn Maja, Fitan, 33; Musnad, ii, 336; iii, 368.}

One of them: Behind a screen of duplicity, a fearsome individual named the Sufyan will deny the messengership of Muhammad (UWBP), and coming to lead the dissemblers, will try to destroy the Islamic Shari' a.

To oppose him, a luminous individual called Muhammad Mahdi of the Family of the Prophet (UWBP) will assume leadership of the people of sainthood and perfection, who are bound to the luminous line of the Prophet's (UWBP) Family,

and he will kill the current of dissemblers, which will consist of the collective personality of the Sufyan, and scatter it.

#75

The Second Current: A tyrannical movement born of naturalist philosophy will gradually grow strong at the end of time and spread by means of materialist philosophy, going so far as to deny God.

A savage who does not recognize the king or accept that the officers and soldiers in the army are his soldiers ascribes a sort of kingship and rulership to everyone and to all the soldiers.

Dördüncü Sualinizin Meali:

Âhîrzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm Deccal'ı öldürdükten sonra, insanlar ekseriyetle din-i hakka girerler.

Halbuki rivayetlerde gelmiştir ki: Yeryüzünde Allah Allah diyenler bulundukça kıyamet kopmaz." Böyle umumiyetle imana geldikten sonra nasıl umumiyetle küfre giderler?

Elcevap: Hadîs-i sahihte rivayet edilen: "Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın geleceğini ve Şeriat-ı İslâmiye ile amel edeceğini, Deccal'ı öldüreceğini" imanî zaîf olanlar istib'ad ediyorlar.

Onun hakikatı izah edilse, hiç istib'ad yeri kalmaz. Şöyle ki:

O hadîsin ve Süfyan ve Mehdi hakkındaki hadîslerin ifade ettikleri mana budur ki: Âhîrzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak:

Birisi: Nifak perdesi altında, Risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr edecek Süfyan namında müdhiş bir şahıs, ehl-i nifakın başına geçecek, şeriat-ı İslâmiyenin tahribine çalışacaktır.

Ona karşı Âl-i Beyt-i Nebvînin silsile-i nuranîsine bağlanan, ehl-i velayet ve ehl-i kemalın başına geçecek Âl-i Beytten Muhammed Mehdi isminde bir zât-ı nuranî,

o Süfyan'ın şahs-ı manevîsi olan cereyan-ı münafıkaneyi öldürüp dağıtacaktır.

İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüd eden bir cereyan-ı Nemrudane, gittikçe âhîrzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, uluhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir.

Nasıl bir padişahı tanımayan ve ordudaki zabitan ve efrad onun askerleri olduğunu kabul etmeyen vahşi bir adam, herkese, her askere bir nevi padişahlık ve bir gûna hâkimiyet verir.

In just the same way, the members of that movement, who deny God, each ascribes dominicality to his soul like a little Nimrod.

And the greatest of them, the Dajjal, who will come to lead them, will manifest awesome wonders, a sort of spiritualism and hypnosis;

He will go even further, and imagining his tyrannical, superficial rule to be a sort of dominicality, he will proclaim his godhead.

It is clear just what foolish buffoonery it is for impotent man, who may be defeated by a fly and cannot create even a fly's wing, to claim godhead.

At that point, just when the movement appears to be very strong, the religion of true Christianity, which comprises the collective personality of Jesus (Upon whom be peace), will emerge.

That is, it will descend from the skies of divine mercy. Present-day Christianity will be purified in the face of that reality;

it will cast off superstition and distortion, and unite with the truths of Islam. Christianity will in effect be transformed into a sort of Islam.

Following the Qur'an, the collective personality of Christianity will be in the rank of follower, and Islam, in that of leader.

True religion will become a mighty force as a result of its joining it.

Although defeated before the atheistic movement while separate, as a result of their union Christianity and Islam will acquire the capability to defeat and rout it.

Then the person of Jesus (Upon whom be peace), who is present with his human body in the world of the heavens, will come to lead the current of true religion,

as, relying on the promise of One Powerful Over All Things, the Bringer of Sure News has said.

**{See, Qur'an, 4:159. See also, Bukhari, Anbiya', 49; Muslim, İman, 242-7; Tirmidhi, Fitan, 62; Musnad, iv, 226.}*

Since he has told of it, it is true, and since the One Powerful Over All Things has promised it, He will certainly bring it about.

Öyle de: Allah'ı inkâr eden o cereyan efradları, birer küçük Nemrud hükmünde nefislerine birer rububiyet verir.

Ve onların başına geçen en büyükleri, ispartizma ve manyetizmanın hâdisatı nev'inden müdhiş hârikalara mazhar olan Deccal ise;

daha ileri gidip, cebbarane sûrî hükûmetini bir nevi rububiyet tasavvur edip uluhiyetini ilân eder.

Bir sineğe mağlub olan ve bir sineğin kanadını bile icad edemeyen âciz bir insanın uluhiyet dava etmesi, ne derece ahmakçasına bir maskaralık olduğu malûmdur.

İşte böyle bir sırada, o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın şahsiyet-i manevîyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek,

yani rahmet-i İlâhiyenin semasından nüzul edecek; hâl-i hazır Hristiyanlık dini o hakikata karşı tasaffi edecek,

hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek; manen Hristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılab edecektir.

Ve Kur'ana iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı manevîsi tâbî' ve İslâmiyet metbu' makamında kalacak;

din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır.

Dinsizlik cereyanına karşı ayrı ayrı iken mağlub olan İsevîlik ve İslâmiyet ittihad neticesinde, dinsizlik cereyanına galebe edip dağıtacak istidadında iken;

âlem-i semavatta cism-i beşerîsiyle bulunan şahs-ı İsâ Aleyhisselâm, o din-i hak cereyanının başına geçeceğini,

bir Muhbir-i Sadık, bir Kadir-i Külli Şey'in va'dine istinad ederek haber vermiştir.

Mâdem haber vermiş, haktır; mâdem Kadir-i Külli Şey' va'detmiş, elbette yapacaktır.

Indeed, it is not far from the wisdom of the All-Wise One of Glory who all the time sends the angels to the earth from the heavens, sometimes in human form- like Gabriel appearing in the form of Dihya*- and sends spirit beings from the Spirit World making them appear in human form, and even sends the spirits of most of the dead saints to the world with similitudes of their bodies, it would not be far from His Wisdom even if he were not alive and present with his body in the skies of the world and had truly died and departed for the furthest corner of the hereafter - to clothe Jesus (Upon whom be peace) in his body and send him to the world, so to bring the religion of Jesus to a fitting conclusion; for such a momentous result.

***{See, Bukhari, Manaqib, 25; Muslim, Façla'il al-Şalaba, 100; al-Haythamî, Majma' al-Zawa'id, ix, 276.}

#76

Indeed He promised it because His wisdom required it to be thus, and since He promised it, He will most certainly send him.

When Jesus (Upon whom be peace) comes, not everyone will know him to be the true Jesus.

His elect and those close to him will recognize him through the light of belief. It will not be self-evident so that everyone will recognize him.

Question: There are narrations which say: "The Dajjal has a false paradise where he sends those who follow him, and he also has a false hell into which he casts those who do not follow him.

He has even made one of his mount's ears into a paradise and the other one into a hell; his body is of such-and-such vast dimensions;"* they describe him like this?

*{Bukhari, Anbiya', 3; Muslim, Fitan, 109; Mu snad, iii, 376; Ibn Abi Shayba, al Muşa nnafe, viii, 655.}

The Answer: The Dajjal superficially resembles a human being. But he is arrogant and pharaoh-like and has forgotten God, so is a foolish satan and intriguing man who calls his superficial, tyrannical rule godhead.

But his atheistic movement, his collective personality, is truly vast. The awesome descriptions of the Dajjal in the narrations allude to that. {See, Bukhari, Anbiya', 3; Muslim, Fitan, 100-5; Abu Da'ud, Fitan, 1; Tirmidhi, Fitan, 55-61.}

At one time, the commander-in-chief of the Japanese army was depicted with one foot in the Pacific Ocean and the other ten days' distance away in Port Arthur.

The collective personality of the commander-in-chief's army was illustrated by depicting him in that way.

The Dajjal's false paradise consists of the alluring amusements and enticements of civilization.

Evet her vakit semavattan melaikeleri yere gönderen ve bazı vakitte insan suretine vaz'eden (Hazret-i Cibril'in "Dihye" suretine girmesi gibi) ve ruhanîleri âlem-i ervahtan gönderip beşer suretine temessül ettiren, hattâ ölmüş evliyaların çoklarının ervahlarını cesed-i misaliyle dünyaya gönderen bir Hakîm-i Zülcelâl, Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm'ı, Îsâ dinine ait en mühim bir hüsn-ü hâtimesi için, değil sema-i dünyada cesediyle bulunan ve hayatta olan Hazret-i Îsâ, belki âlem-i âhiretin en uzak köşesine gitseydi ve hakikaten ölseydi, yine şöyle bir netice-i azîme için ona yeniden cesed giydirip dünyaya göndermek, o Hakîm'in hikmetinden uzak değil..

belki onun hikmeti öyle iktiza ettiği için va'detmiş ve va'dettiği için elbette gönderecek.

Hazret-i Îsâ Aleyhisselâm geldiği vakit, herkes onun hakikî Îsâ olduğunu bilmek lâzım değildir.

Onun mukarreb ve havassı, nur-u iman ile onu tanır. Yoksa bedahet derecesinde herkes onu tanımayacaktır.

Sual: Rivayetlerde gelmiş ki: "Deccal'ın bir yalancı Cennet'i var; kendine tâbi' olanları ona atar. Hem yalancı bir Cehennem'i var; tâbi' olmayanları ona atar.

Hattâ o kendi merkebinin de bir kulağını Cennet gibi, bir kulağını da Cehennem gibi yapmış. Azamet-i bedeniyesi bu kadardır, şu kadardır..." diye tarif var?

Elcevap: Deccal'ın şahs-ı surîsi insan gibidir. Mağrur, firavunlaşmış, Allah'ı unutmuş olduğundan; surî, cebbarane olan hâkimiyetine, uluhiyet namını vermiş bir şeytan-ı ahmaktır ve bir insan-ı dâsadır.

Fakat şahs-ı manevîsi olan dinsizlik cereyan-ı azîmi, pek cesîmdir. Rivayetlerde Deccal'a ait tavsifat-ı müdhîşe ona işaret eder.

Bir vakit Japonya'nın başkumandanının resmi, bir ayağı Bahr-i Muhi'te, diğer ayağı on günlük mesafedeki Port Artür Kal'asında tasvir edilmiş.

O küçük Japon Kumandanı'nın bu surette tasviriyle, ordusunun şahs-ı manevîsi gösterilmiş.

Amma Deccal'ın yalancı Cennet'i ise, medeniyetin cazibedar lehviyatı ve fantaziyeleridir.

His mount is means of transport like the railway; at one end of the train is the fire-box which sometimes sprays fire on those who do not follow him.

The other of the mount's ears, that is, the other end of it, has been furnished like Paradise, where he seats his followers.

Anyway, the railway, an important mount of sinful, cruel civilization, brings a false paradise for the dissolute and the worldly,

while for the people of religion and Islam like the angels of Hell it brings dangers in the hand of civilization, and casts them into captivity and indigence.

For sure, when the true religion of Christianity emerges and is transformed into Islam, it will spread its light to the great majority of people in the world,

#77

but when the end of the world approaches, an atheistic movement will again appear and become dominant.

According to the rule, "The word is with the majority," no one will remain on earth who says, "Allah! Allah!;"* that is, "Allah! Allah!" will not be uttered by any significant group that holds an important position on the earth. * {Muslim, Iman, 234; Tirmidhi, Fitan, 35; Musnad, iii, 107.}

The people of truth will form a minority or will be defeated, but they will remain permanently till the end of the world.

Only, the moment Doomsday occurs, as a token of divine mercy, the spirits of the believers will be seized first so that they do not see the terrors of the Last Day, and it will break forth over the unbelievers. {See, Ibn Hajar, al-Ma_talih al-'Aliya, iv, 353; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, viii, 9.}

The Gist Of Your Fifth Question:

Will the immortal spirits be grieved at the events of the Last Day?

The Answer: They will be grieved according to their degrees. They will be grieved in the same way that they are grieved at the overwhelming, wrathful manifestations of the angels towards themselves.

A person is affected in his mind and conscience if others are trembling in the snow and cold outside while he himself is inside in the warmth.

Similarly, since they are connected to the universe immortal spirits are affected according to their degree by its awesome events.

The Qur'an indicates and alludes to this and to the tormented being grievously afflicted, and those destined for happiness being struck by wonder and amazement, and even rejoicing.

Merkebi ise, şimendifer gibi bir vasıta'dır ki bir başında ateş ocağı bulunur, kendine tâbi' olmayanları bazan ateşe atar.

O merkebin bir kulağı, yani diğer başı Cennet gibi tefriş edilmiş, tâbi' olanları oraya oturtur.

Zâten sefih ve gaddar medeniyetin mühim bir merkebi olan şimendifer, ehl-i sefahet ve dünya için yalancı bir Cennet getirir.

Bîçare ehl-i diyanet ve ehl-i İslâm için medeniyet elinde Cehennem zebanisi gibi tehlike getirir, esaret ve sefalet altına atar.

İşte İsevîliğin din-i hakikîsi zuhur ile ve İslâmiyete inkılab etmesiyle, çendan âlemde ekseriyet-i mutlakaya nurunu neşreder.

Fakat yine kıyamet kopmasına yakın tekrar bir dinsizlik cereyanı başgösterir, galebe eder

ve "El-hükmü lil-ekser" kaidesince, yeryüzünde "Allah Allah" diyecek kalmayacak, yani ehemmiyetli bir cemaat, Küre-i Arz'da mühim bir mevkiye sahib olacak bir surette "Allah Allah" denilmeyecek demektir.

Yoksa ekalliyette kalan veyahut mağlub düşen ehl-i hak, kıyamete kadar bâki kalacak;

yalnız, kıyametin kopacağı anında, kıyametin dehşetlerini görmemek için, bir eser-i rahmet olarak, ehl-i imanın ruhları daha evvel kabzedilecek, kıyamet kâfirlerin başına kopacaktır.

Beşinci Sualinizin Meali:

Kıyametin hâdisatından ervah-ı bâkiye müteessir olacaklar mı?

Elcevap: Derecatlarına göre müteessir olacaklar. Melaikelerin tecelliyat-ı kahriyede kendilerine göre müteessir oldukları gibi müteessir olurlar.

Nasıl ki bir insan, sıcak bir yerde iken, hariçte kar ve tipi içinde titreyenleri görse, akıl ve vicdan itibariyle müteessir olur.

Öyle de: Zîşuur olan ervah-ı bâkiye, kâinatla alâkadar oldukları için, kâinatın hâdisat-ı azîmesinden derecelerine göre müteessir olmalarını;

ehl-i azab ise elemkârane, ehl-i saadet ise hayretkârane, istiğrabkârane, belki bir cihette istibşarkârane teessüratları bulunmasını, işaret-ı Kur'aniye gösteriyor.

For the All-Wise Qur'an always mentions the extraordinary events of the resurrection in the form of threats;

it says: "You will see it!" Whereas those who will witness it physically are those living at the Last Day.

That is to say, spirits whose bodies have rotted in their graves are also addressed by those Qur'anic threats.

The Gist Of Your Sixth Question:

Does the verse, **Everything will perish save His countenance** (28:88) include the hereafter, Paradise, and Hell, and their inhabitants, or does it not include them?

The Answer: This question has been much discussed by the scholars, the saints, and those who uncover the realities of creation.

They have the say in this matter. Moreover, the verse is very broad and contains many levels.

#78

The majority of scholars said that it does not include the everlasting realm,

while others suggested that those realms too will perish for just an instant, a brief interval of time, but so briefly that their being annihilated and restored will be imperceptible.

However, the absolute annihilation stated by some of those who uncover the realities whose ideas are extreme, is not right.

For since the Most Pure and Holy Divine Essence is eternal and everlasting, His attributes and names are also surely eternal and everlasting.

And since His attributes and names are everlasting and eternal, the immortal beings in the realm of eternity, which are the mirrors, manifestations, impresses, and places of reflection of His attributes and names, of necessity will not vanish into absolute non-existence.

A couple of points have occurred to me from the effulgence of the Qur'an, and I shall write them here in summary:

The First: Almighty God is the possessor of such absolute power that He can bring existence into being and despatch it to non-existence most easily, as though they were two houses in relation to His power and will.

If He wishes He can do this in a day or in an instant.

Anyway there is no absolute non-existence, for His knowledge is all-embracing; there is nothing outside the sphere of divine knowledge so that something can be cast there.

Zira Kur'an-ı Hakîm, her zaman kıyametin acaibini tehdid suretinde zikrediyor.

"Göreceksiniz..." diyor. Halbuki cism-i insanî ile onu görenler, kıyamete yetişenlerdir.

Demek, kabirde cesedleri çürüten ervahların da o tehdid-i Kur'aniyeden hisseleri var.

Altıncı Sualinizin Meali:

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ

Bu âyetin âhirete, Cennet'e, Cehennem'e ve ehillerine şümûlü var mı, yok mu?

Elcevap: Şu mes'ele, pek çok ehl-i tahkik ve ehl-i keşif ve ehl-i velayetin medâr-ı bahsi olmuş.

Şu mes'eledede söz onlarındır. Hem de şu âyetin çok genişliği ve çok meratibi var.

Ehl-i tahkikin bir kısm-ı ekseri demişler ki: Âlem-i bekaya şümûlü yok.

Diğer kısmı ise: Âni olarak onlar da az bir zamanda, bir nevi helâkete mazhar olurlar. O kadar az bir zamanda oluyor ki, fenaya gidip gelmiş hissetmeyecekler.

Amma bazı müfrit fikirli ehl-i keşfin hükmettikleri fena-yı mutlak ise, hakikat değildir.

Çünkü Zât-ı Akdes-i İlahî mâdem sermedî ve daimîdir; elbette sıfâtı ve esmâsı dahi sermedi ve daimîdirler.

Mâdem sıfâtı ve esmâsı daimî ve sermedîdirler; elbette onların âyineleri ve cilveleri ve nakışları ve mazharları olan âlem-i bekadaki bâkiyat ve ehl-i beka, fena-yı mutlaka bizzarure gidemez.

Kur'an-ı Hakîm'in feyzinden şimdilik iki nokta hatıra gelmiş, icmalen yazacağız:

Birincisi: Cenâb-ı Hak öyle bir Kadîr-i Mutlak'tır ki; adem ve vücud, kudretine ve iradesine nisbeten iki menzil gibi, gayet kolay bir surette oraya gönderir ve getirir.

İsterse bir günde, isterse bir anda oradan çevirir.

Hem adem-i mutlak zâten yoktur, çünkü bir ilm-i muhit var. Hem daire-i ilm-i İlahînin harici yok ki, bir şey ona atılsın.

The non-existence within the sphere of His knowledge is external non-existence and a title for something concealed but existent in divine knowledge.

Some scholars have called the beings existent in divine knowledge "latent realities."

In which case, to go to extinction is to be temporarily divested of external dress and to enter upon existence in divine knowledge, existence in meaning.

That is to say, transitory, ephemeral beings leave external existence and their essences are clothed in what has the meaning of existence; they pass from the sphere of divine power to that of divine knowledge.

The Second: As we have explained in many of the Words, in regard to their faces which look to themselves, all things are nothing.

They do not possess existences that are of themselves independent or constant, and they do not possess realities that subsist of themselves.

But in regard to their aspects that look to Almighty God, that is, that signify a meaning other than themselves, they are not nothing.

For in that aspect are to be seen the manifestations of eternal names. That aspect is not doomed for nonexistence, for it bears the shadow of an eternal existent.

It has a reality, it is constant, and it is elevated. For it is a sort of constant shadow of the eternal name which it manifests.

Furthermore, *"Everything will perish save His countenance"* is a sword to cut man's attachment to things other than God.

#79

It looks to the transitory things of this fleeting world in order to sever attachment to them, if it is not for Almighty God's sake.

That is to say, if man's attachment is for God's sake and on account of the face that looks to Him, and for Him, he cannot embrace what is other than Him so that his head should be cut off with the sword of *"Everything will perish save His countenance."*

In Short: If a person looks at things for God, if a person finds God, nothing will be other than Him so that his head should be severed.

But if he does not find God and does not look on his account, everything will be other than Him.

A person has to use the sword of *"Everything will perish save His countenance;"* he has to rend the veil so that he can find Him.

Daire-i ilim içinde bulunan adem ise, adem-i haricîdir ve vücud-u ilmîye perde olmuş bir ünvandır.

Hattâ bu mevcudat-ı ilmiyeye bazı ehl-i tahkik "a'yân-ı sabite" tabir etmişler.

Öyle ise fenaya gitmek, muvakkaten haricî libasını çıkarıp, vücud-u manevîye ve ilmîye girmektir.

Yani hâlik ve fâni olanlar vücud-u haricîyi bırakıp, mahiyetleri bir vücud-u manevî giyer, daire-i kudretten çıkıp daire-i ilme girer.

İkincisi: Çok Sözlerde izah ettiğimiz gibi: Her şey, mana-yı ismiyle ve kendine bakan vecihte hiçtir.

Kendi zâtında müstakil ve bizâtihî sabit bir vücudu yok. Ve yalnız kendi başıyla kaim bir hakikatı yok.

Fakat Cenâb-ı Hakk'a bakan vecihte ise, yani mana-yı harfiyle olsa, hiç değil.

Çünkü onda cilvesi görünen esma-i bâkiye var. Madum değil; çünkü sermedî bir vücudun gölgesini taşıyor.

Hakikatı vardır, sabittir, hem yüksektir. Çünkü mazhar olduğu bâki bir ismin sabit bir nevi gölgesidir.

Hem **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ** insanın elini masivadan kesmek için bir kılınçtır ki;

o da Cenâb-ı Hakk'ın hesabına olmayan fâni dünyada, fâni şeylere karşı alâkaları kesmek için, hükmü dünyadaki fâniyata bakar.

Demek Allah hesabına olsa, mana-yı harfiyle olsa, livechillah olsa; masivaya girmez ki **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ** kılınçla başı kesilsin.

Elhasıl: Eğer Allah için olsa, Allah'ı bulsa; gayr kalmaz ki, başı kesilsin.

Eğer Allah'ı bulmazsa ve hesabıyla bakmazsa, herşey gayrdır.

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ kılınçını istimal etmeli, perdeyi yırtmalı, ta Onu bulmalı!..

The Sixteenth Letter

Onaltıncı Mektub

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Men said to them: "A great army is gathering against you," and frightened them. But it [only] increased their belief; they said: "For us God suffices, and He is the best Disposer of Affairs." (3:173)

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ
الْوَكِيلُ

This letter manifested the meaning of the verse, "But speak to him mildly," (20:44) and was not written vehemently.

It is the answer to a question asked me explicitly and implicitly by many people.

[To reply is not agreeable to me and I do not want to, for I have bound everything to reliance on God.

But since I have not been left in peace to myself in my own world and since they have turned my attention towards the world,

I am compelled to propound five points in the language of the Old Said in order to explain the reality of the situation both to my friends, and to the worldly, and to those in authority, so as to save not myself, but my friends and my Words, from the suspicions and ill-treatment of the worldly.]

First Point

I am asked: "Why have you withdrawn from politics and now have nothing to do with them?"

The Answer: The Old Said of nine or ten years ago was involved in politics to a degree;

indeed, thinking he would serve religion and learning by means of politics, he was wearied for nothing.

He saw that it is a dangerous way which is dubious and full of difficulties, and for me superfluous as well as forming an obstacle to the most necessary duties.

It is mostly lies and may be exploited by foreigners without one being aware of it. Furthermore, a person who enters politics either wins or is in opposition.

Şu mektub sırrına mazhar olmuş, şiddetli yazılmamış.

Çoklar tarafından sarihan ve manen gelen bir suale cevaptır.

[Şu cevabı vermek benim için hoş değil, arzu etmiyorum. Her şeyimi, Cenâb-ı Hakk'ın tevekkülüne bağlamıştım.

Fakat ben kendi halimde ve âlemimde rahat bırakılmadığım ve yüzümü dünyaya çevirdikleri için,

Yeni Said değil, bilmecburiye Eski Said lisanıyla, şahsım için değil, belki dostlarımı ve Sözlerimi ehl-i dünyanın evham ve eziyetinden kurtarmak için; hakikat-ı hâli hem dostlarıma, hem ehl-i dünyaya ve ehl-i hükme beyan etmek için "Beş Nokta"yı beyan ediyorum.]

Birinci Nokta

Denilmiş: "Ne için siyasetten çekildin? Hiç yanaşmıyorsun?"

Elcevap: Dokuz-on sene evveldeki Eski Said, bir miktar siyasete girdi.

Belki siyaset vasıtasıyla dine ve ilme hizmet edeceğim diye beyhude yoruldu..

ve gördü ki; o yol meşkûk ve müşkilâtlı ve bana nisbeten fuzuliyane, hem en lüzumlu hizmete mani ve hatarlı bir yoldur.

Çoğu yalancılık ve bilmeyerek ecnebi parmağına âlet olmak ihtimali var. Hem siyasete giren, ya muvafık olur veya muhalif olur.

As for winning, since I am neither an official nor a deputy, to work in politics is unnecessary and nonsense for me.

Politics have no need for me that I should meddle in them for nothing. If I join the opposition, I would do so either with ideas or with force.

If it was with ideas there is no need for me, for the questions are all clear and everyone knows them as I do. To wag one's chin for nothing is pointless.

If I join the opposition intending to use force and to provoke an incident, I might commit thousands of sins to reach one doubtful goal. Numerous people would be struck by disaster on account of one.

So saying that in all conscience he could not commit sins and cause the innocent to commit them for a one or two in ten possibility,

the Old Said gave up cigarettes together with the newspapers, politics, and worldly conversation about politics.

Decisive evidence for this is the fact that for the past eight years I have not read a single newspaper nor listened to one being read. Let someone come forward and say that I have read one or listened to one.

Whereas eight years ago the Old Said used to read perhaps eight newspapers every day. Furthermore, for the past five years I have been under the closest scrutiny and surveillance. Anyone who has observed the slightest hint of political activity should say so.

For someone like me who is nervous, fearless, and without attachment, who considers *the best stratagem to be without stratagem*, his ideas will not remain secret for eight days, let alone eight years.

If he had had any appetite or desire for politics, there would have been no need for investigation and scrutiny, for he would have given voice like the firing of a cannon.

Second Point

Why does the New Said avoid politics with such vehemence?

The Answer: He avoids it so vehemently in order to serve belief and the Qur'an, which is of the greatest importance, the greatest necessity and is most pure and most right, and so as not to sacrifice unnecessarily and officiously for one or two doubtful years of worldly life the work of gaining more than millions of years of eternal life.

Eğer muvafık olsa; mâdem memur ve meb'us değilim, o halde siyasetçilik bana fuzulî ve malayani bir şeydir.

Bana ihtiyaç yok ki, beyhude karışayım. Eğer muhalif siyasete girsem, ya fikirle veya kuvvetle karışacağım.

Eğer fikirle olsa, bana ihtiyaç yok. Çünkü mesail tavazzuh etmiş, herkes benim gibi bilir. Beyhude çene çalmak manasızdır.

Eğer kuvvet ile ve hâdisе çıkarmak ile muhalefet etsem, husulü meşkûk bir maksad için binler günaha girmek ihtimali var. Birinin yüzünden çoklar belaya düşer.

Hem on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, masumları günaha atmak; vicdanım kabul etmiyor diye

Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i siyasiyeyi terketti.

Buna kat'î şahid, o vakitten beri sekiz senedir birtak gazete ne okudum ve ne dinledim. Okuduğumu ve dinlediğimi, biri çıksın söylesin.

Halbuki sekiz sene evvel, günde belki sekiz gazete Eski Said okuyordu. Hem beş senedir bütün dikkat ile benim halime nezaret ediliyor. Siyasetvari bir tereşşuh gören söylesin.

Halbuki benim gibi asabî ve **إِنَّمَا الْحِيلَةُ فِي تَرْكِ الْحِيلِ** düsturuyla, en büyük hileyi hilesizlikte bulan pervasız, alâkasız bir insanın, değil sekiz sene, sekiz gün bir fikri gizli kalmaz.

Siyasete iştihası ve arzusu olsaydı; tedkikata, taharriyata lüzum bırakmayarak top güllesi gibi sada verecekti.

İkinci Nokta

Yeni Said ne için bu kadar şiddetle siyasetten tecennüb ediyor?

Elcevap: Milyarlar seneden ziyade olan hayat-ı ebediyeye çalışmasını ve kazanmasını; meşkûk bir-iki sene hayat-ı dünyeviye lüzumsuz, fuzulî bir surette karışma ile feda etmemek için.. hem en mühim, en lüzumlu, en saf ve en hakikatlı olan hizmet-i îman ve Kur'an için şiddetle siyasetten kaçıyor.

For he says: I am growing old and I do not know how much longer I shall live, so for me the most important question should be working for eternal life.

The prime means of gaining eternal life and the key to everlasting happiness is belief (iman), so I have to work for that.

But since I am obliged by the Shari'a to serve people in respect of learning so that they may profit too, I want to perform that duty.

However, such service will either concern social and worldly life, which I cannot do, and also in stormy times it is not possible to perform such service soundly.

I therefore gave up that side of it and chose the side of serving belief, which is the most important, the most necessary, and the soundest.

#82

I leave that door open so that the truths of belief I have gained for myself and the spiritual remedies I have myself experienced may be acquired by others.

Perhaps Almighty God will accept this service and make it atonement for my former sins.

Apart from Satan the Accursed, no one, be it a believer or an unbeliever, one of the veracious or an atheist, has the right to oppose this work.

For unbelief resembles nothing else. In tyrannizing, vice, and grievous sins there may be an inauspicious diabolical pleasure,

but in unbelief there is no sort of pleasure at all. It is pain upon pain, darkness upon darkness, torment upon torment.

Just how **contrary to reason** it would be for someone like me who is unattached, alone, and compelled to atone for his former sins to leave aside working for an endless eternal life and serving a sacred light like belief, and to cast himself in old age into the unnecessary, perilous games of politics

just how contrary to wisdom, just what a lunacy it would be even lunatics would understand!

But if you ask why service of the Qur'an and belief prohibit me, I would say this:

The truths of belief and the Qur'an are each like diamonds.

If I were polluted by politics, the ordinary people who are easily deceived, would wonder about those diamonds I was holding:

"Aren't they for political propaganda, to attract more supporters?"

They might regard the diamonds as bits of common glass.

Çünkü diyor: "Ben ihtiyar oluyorum, bundan sonra kaç sene yaşayacağımı bilmiyorum. Öyle ise bana en mühim iş, hayat-ı ebediyeye çalışmak lâzım geliyor.

Hayat-ı ebediyeyi kazanmakta en birinci vasıta ve saadet-i ebediyenin anahtarı îmandır; ona çalışmak lâzım geliyor.

Fakat ilim itibariyle insanlara dahi bir menfaat dokundurmak için şer'an hizmete mükellef olduğumdan, hizmet etmek isterim.

Lâkin o hizmet, ya hayat-ı içtimaiye ve dünyeviye ait olacak; o ise elimden gelmez. Hem fırtınalı bir zamanda sağlam hizmet edilmez.

Onun için o ciheti bırakıp, en mühim, en lüzumlu, en selâmetli olan îmana hizmet cihetini tercih ettim.

Kendi nefsimde kazandığım hakaik-i îmaniyeyi ve nefsimde tecrübe ettiğim manevî ilâçları, sair insanların eline geçmek için o kapıyı açık bırakıyorum.

Belki Cenâb-ı Hak bu hizmeti kabul eder ve eski günahıma keffaret yapar.

Bu hizmete karşı şeytan-ı racîmden başka hiç kimsenin, - mü'min olsun kâfir olsun, sıddık olsun zındık olsun- karşı gelmeye hakkı yoktur.

Çünkü îmansızlık başka şeylere benzemiyor. Zulümde, fıkta, kebairede birer menhus lezzet-i şeytaniye bulunabilir.

Fakat îmansızlıkta hiçbir cihet-i lezzet yok. Elem içinde elem, zulmet içinde zulmettir, azab içinde azabdır.

İşte böyle hadsiz bir hayat-ı ebediyeye çalışmayı ve îman gibi kudsi bir nura hizmeti bırakmak, ihtiyarlık zamanında lüzumsuz tehlikeli siyaset oyuncaklarına atılmak; benim gibi alâkasız ve yalnız ve eski günahlarına keffaret aramağa mecbur bir adamda ne kadar **hilaf-ı akıldır**,

ne kadar hilaf-ı hikmettir, ne derece bir divaneliktir, divaneler de anlayabilirler.

Amma Kur'an ve îmanın hizmeti ne için beni men'ediyor dersin, ben de derim ki:

Hakaik-i îmaniye ve Kur'aniye birer elmas hükmünde olduğu halde,

siyaset ile âlûde olsa idim; elimdeki o elmaslar iğfal olunabilen avam tarafından,

"Acaba taraftar kazanmak için bir propaganda-i siyaset değil mi?" diye düşünürler.

O elmaslara, âdi şişeler nazarıyla bakabilirler.

Then, by being involved with politics I would be wronging the diamonds by as though reducing their value.

O you whose view is restricted to this world! Why do you struggle against me? Why do you not leave me to myself?

If you say: The shaikhs sometimes interfere in our business, and they sometimes call you a shaikh.

I reply: Good sirs! I am not a shaikh, I am a hoja (teacher).

The evidence is this : I have been here four years and if I had taught a single person the Sufi way, you would have had the right to be suspicious.

But I have told everyone who has come to me: Belief is necessary, Islam is necessary; this is not the age of Sufism.

If you say: They call you Said-i Kurdi; perhaps you have some nationalist ideas and that doesn't suit our interests .

I would reply: Sirs! The things the Old Said and the New Said have written are clear.

I cite as testimony the certain statement, "Islam has abrogated the tribalism of Ignorance."

#83

For years I have considered negative nationalism and racialism to be fatal poisons, since they are a variety of European disease.

And Europe has infected Islam with it thinking it would cause division, and Islam would break up and be easily swallowed.

My students and those people who have had anything to do with me know that for years I have tried to treat that disease.

Since it is thus, good sirs, why you make every incident a pretext to harass me?

According to what principle do you cause me distress at every worldly incident, which is like punishing and inflicting trouble on a soldier in the West because of a mistake made by a soldier in the East because they both belong to the army, or convicting a shopkeeper in Baghdad because of a crime committed by a tradesman in Istanbul due to their being in the same line of business? Who could do this in all conscience? What advantage is there that could require it?

Third Point

My friends who wonder how I am and are astonished at my meeting in patience every calamity, silently ask the following question:

O halde ben o siyasete temas etmekle, o elmaslara zulmederim ve kıymetlerini tenzil etmek hükmüne geçer.

İşte ey ehl-i dünya! Neden benim ile uğraşıyorsunuz? Beni kendi hâlimde bırakmıyorsunuz?

Eğer dersiniz: Şeyhler bazan işimize karışıyorlar. Sana da bazan şeyh derler.

Ben de derim: Hey efendiler! Ben şeyh değilim, ben hocayım.

Buna delil: Dört senedir buradayım; bir tek adama tarikat verseydim, şüpheyi hakkınız olurdu.

Belki yanıma gelen herkese demişim: İman lâzım, İslâmiyet lâzım; tarikat zamanı değil.

Eğer dersiniz: Sana Said-i Kürdî derler. Belki sende unsuriyet-perverlik fikri var; o işimize gelmiyor.

Ben de derim: Hey efendiler! Eski Said ve Yeni Said'in yazdıkları meydanda.

Şahid gösteriyorum ki: Ben **الإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصَبِيَّةُ** ferman-ı kat'îsiyle,

eski zamandan beri menfî milliyet ve unsuriyet-perverliğe, Avrupa'nın bir nevi firenk illeti olduğundan, bir zehr-i katil nazarıyla bakmışım.

Ve Avrupa, o firenk illetini İslâm içine atmış; ta tefrika versin, parçalasın, yutmasına hazır olsun diye düşünür.

O firenk illetine karşı eskiden beri tedaviye çalıştığımı, talebelerim ve bana temas edenler biliyorlar.

Mâdem böyledir; hey efendiler!. Herbir hâdiseyi bahane tutup, bana sıkıntı vermeye sebep nedir acaba?

Şarkta bir nefer hata etse, garbda bir nefere askerlik münasebetiyle zahmet ve ceza vermek.. veya İstanbul'da bir esnafın cinayetiyle, Bağdad'da bir dükkâncıyı esnafılık münasebetiyle mahkûm etmek nev'inden, her hâdis-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl ile dir? Hangi vicdan hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder?

Üçüncü Nokta

Hâlimi, istirahatimi düşünen ve her musibete karşı sabır ile sükûtumı istiğrab eden dostlarımin şöyle bir sualleri var ki:

"How can you endure the difficulties you're faced with, when formerly you were very proud and angry and could not endure even the least insult?"

The Answer: Listen to two short stories about two incidents and you will receive your answer:

The First Story: Two years ago an official spoke insultingly and contemptuously about me behind my back. They told me about it later.

A vein of temperament remaining from the Old Said made me feel upset about it for about an hour.

Then through Almighty God's mercy the following occurred to me; it dispelled the distress and made me forgive the man. It was this:

I addressed my soul saying: if his insults and the faults he described concerned my person, may God be pleased with him, because he recalled the faults of my soul.

If he spoke the truth, he prompted me to train my soul and helped to save me from arrogance.

If he spoke falsely, he helped to save me from hypocrisy and undeserved fame, the source of hypocrisy.

No, I am not reconciled with my soul, for I have not trained it.

If someone tells me there is a scorpion on my neck or breast or else points it out to me, I should be grateful to him, not offended.

If the man's insults were directed at my belief and my being a servant of the Qur'an, it does not concern me.

I refer him to the Qur'an's Owner, who employs me. He is mighty, He is wise.

And if it was merely to curse at me, insult me, and blacken my character, that does not concern me either.

For I am an exile, a prisoner, a stranger, and my hands are tied; it does not fall to me to try to restore my honour myself.

To do so is the business of the authorities of this village where I am a guest under surveillance, then of the district, then of the province.

#84

Insulting a person's prisoner concerns the person; he defends the prisoner. Since that was the reality of the matter, my heart became easy.

I declared: "My [own] affair I commit to God; for God [ever] watches over His servants." (40:44) I thought of the incident as not having happened.

But unfortunately it was later understood that the Qur'an had not forgiven the man.

"Sana gelen zahmetlere, sıkıntılara nasıl tahammül ediyorsun? Halbuki eskiden çok hiddetli ve izzetli idin, edna bir tahkire tahammül edemezdin?"

Elcevap: İki küçük hâdiseyi ve hikâyeyi dinleyiniz, cevabını alınız:

Birinci hikâye: İki sene evvel benim hakkımda bir müdür sebebsiz, gıyabımda tezyifkârane, hakaretli sözler söylemişti. Sonra bana söylediler.

Bir saat kadar Eski Said damarıyla müteessir oldum.

Sonra Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle şöyle bir hakikat kalbe geldi, sıkıntıyı izale edip o adamı da bana helâl ettirdi. O hakikat şudur:

Nefsime dedim: Eğer onun tahkiri ve beyan ettiği kusurlar, şahsıma ve nefsimde ait ise; Allah ondan razı olsun ki, benim nefsimin ayıplarını söyler.

Eğer doğru söylemiş ise, beni nefsimin terbiyesine sevkeder ve gururdan beni kurtarmaya yardımcıdır.

Eğer yalan söylemiş ise, beni riyadan ve riyanın esası olan şöhret-i kâzibeden kurtarmaya yardımcıdır.

Evet ben nefsim ile musalaha etmemişim. Çünkü terbiye etmemişim.

Benim boynumda veya koynumda bir akrep bulunduğunu biri söylese veya gösterse; ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir.

Eğer o adamın tahkiratı, benim îmana ve Kur'ana hizmetkârlığım sıfatıma ait ise, o bana ait değil.

O adamı, beni istihdam eden Sahib-i Kur'ana havale ediyorum. O Aziz'dir, Hakîm'dir.

Eğer sırf beni sövmek, tahkir etmek, çürütmek nev'inden ise; o da bana ait değil.

Ben menfî ve esir ve garib ve elim bağlı olduğundan, haysiyetimi kendi elimle düzeltmeye çalışmak bana düşmez.

Belki misafir olduğum ve bana nezaret eden şu köye, sonra kazaya, sonra vilayete hükmedenlere aittir.

Bir insanın elindeki esirini tahkir etmek, sahibine aittir; o müdafaa eder. Mâdem hakikat budur, kalbim istirahat etti.

وَأَقْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ dedim. O vakıayı olmamış gibi saydım, unuttum.

Fakat maatteessüf sonra anlaşıldı ki, Kur'an onu helâl etmemiş..

The Second Story: This year I heard that an incident had occurred.

Although I only heard a brief account of it after it had happened, I was treated as though I had been closely connected with it.

Anyway I hardly correspond with anyone, and if I do, I only write extremely rarely to a friend concerning some question of belief.

In fact I have written only one letter to my brother in four years.

Both I prevent myself from mixing with others, and the worldly prevent me.

I have only been able to meet with one or two close friends once or twice a week.

As for visitors to the village, once or twice a month perhaps one or two used to meet with me for one or two minutes concerning some matter to do with the hereafter.

In exile, a stranger, alone, with no one, I was barred from everything, from everyone, in a village that was unsuitable for someone like me to work for a livelihood.

As a matter of fact, four years ago I repaired a tumble-down mosque.

Although with the certificate I had from my own region to act an imam and preacher, I acted as imam in the mosque for four years (May God accept it), this past Ramadan I could not go there.

Sometimes I performed the five daily prayers alone. I was deprived of the twenty-fivefold merit of performing the prayers in congregation.

I showed the same patience and forbearance in the face of these two incidents that befell me as I did in the face of that official's treatment two years ago.

God willing I shall continue to do so. I think like this, and say: if this ill-treatment, distress, and oppression inflicted on me by the worldly is for my faulty soul, I forgive it.

Perhaps my soul will be reformed by means of it, and perhaps it will be atonement for its sins.

I have experienced many good things in this guesthouse of the world; if I experience a little of its trials, I shall still offer thanks.

But if the worldly oppress me because of my service of belief and the Qur'an, it is not up to me to defend it. I refer it to the Mighty and Compelling One.

If their intention is to destroy the regard in which I am held generally, to expunge my undeserved fame, which is baseless and causes hypocrisy and destroys sincerity, may God bless them!

İkinci hikâye: Şu senede işittim ki, bir hâdisе olmuş.

O hâdisenin vukuundan sonra yalnız icmalen vukuunu işittiğim halde, o vakia ile ciddî alâkadar imişim gibi bir muamele gördüm.

Zâten muhabere etmiyordum; etsem de pek nadir olarak bir mes'ele-i îmanîyeyi bir dostuma yazardım.

Hattâ dört senede kardeşime birtek mektub yazdım.

Ve ihtilattan hem ben kendimi men'ediyordum, hem de ehl-i dünya beni men'ediyordu.

Yalnız bir-iki ahab ile, haftada bir defa görüşebiliyordum.

Köye gelen misafirler ise; ayda bir-ikisi, bazı bir-iki dakika bir mes'ele-i âhirete dair benimle görüşüyordu.

Bu gurbet halimde; garib, yalnız, kimsesiz, nafaka için çalışmaya benim gibilere muvafık olmayan bir köyde, her şeyden herkesten men'edildim.

Hattâ dört sene evvel, harab olmuş bir câmiyi tamir ettirdim.

Memleketimde imamlık ve vaizlik vesikam elimde olduğundan, o câmide dört senedir (Allah kabul etsin) imamlık ettiğim halde, şu mübarek geçen Ramazanda mescide gidemedim.

Bazan yalnız namazımı kıldım. Cemaatle kılınan namazın yirmibeş sevabından ve hayrından mahrum kaldım.

İşte başıma gelen bu iki hâdiseye karşı, aynen iki sene evvel, o memurun bana karşı muamelesine gösterdiğim sabır ve tahammülü gösterdim.

İnşâallah devam da ettireceğim. Şöyle de düşünüyorum ve diyorum ki: Eğer ehl-i dünya tarafından başıma gelen şu eziyet, şu sıkıntı, şu tazyik; ayıplı ve kusurlu nefsim için ise, helâl ediyorum.

Benim nefsim belki bununla ıslah-ı hâl eder; hem ona keffaret-üz zünub olur.

Dünya misafirhanesinin safasını çok gördüm; azıcık cefasını görsem, yine şükrederim.

Eğer îmana ve Kur'ana hizmetkârlığım cihetiyle ehl-i dünya beni tazyik ediyorsa, onun müdafaası bana ait değil, onu Aziz-i Cebbâr'a havale ediyorum.

Eğer asılsız ve riyaya sebep ve ihlâsı kıracak bir şöhet-i kâzibeyi kırmak için teveccüh-ü âmmeyi hakkımda bozmak murad ise onlara rahmet.

For to be held in high regard by people generally and gain a name among them is harmful for people like me.

Those who have dealings with me know that I do not want respect to be shown to me, indeed, I can't abide it.

I have even scolded a valuable friend of mine perhaps fifty times for showing me excessive respect.

#85

If their intention in slandering me, belittling me in the eyes of the people, and defaming me is aimed at the truths of belief and the Qur'an of which I am the interpreter, it is pointless.

For a veil cannot be drawn over the stars of the Qur'an. A person who closes his eyes only himself does not see; he does not make it night for anyone else.

Fourth Point

The answer to a number of suspicious questions:

The First

The worldly say to me: "How do you live? What do you live on since you do not work?"

We don't want people in our country who sit around idly and live off the labour of others."

The Answer: I live through frugality and the resulting plenty. I am not obliged to anyone other than the One who Provides for me and I have taken the decision not to become indebted to anyone else.

Yes, someone who lives on a hundred para, or even forty para, does not become indebted to anyone.

I do not want to explain this matter. To do so is most disagreeable to me, as it may make me feel a sort of pride or egotism.

But since the worldly ask about it suspiciously, I reply as follows:

Since my childhood, throughout my life, it has been one of my **guiding principles** not to accept anything from people, even zakat, and not to accept a salary

- only I was compelled to accept one for one or two years in the Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye on the insistence of my friends -

and not to become obliged to people for a worldly livelihood.

The people of my native region and those who have known me in other places know this.

During these five years of exile, many friends have tried earnestly to make me accept their gifts, but I have accepted none of them.

Çünkü teveccüh-ü âmmeye mazhar olmak ve halkların nazarında şöhret kazanmak, benim gibi adamlara zarardır zannederim.

Benim ile temas edenler beni bilirler ki; şahsıma karşı hürmet istemiyorum, belki nefret ediyorum.

Hattâ kıymetdar mühim bir dostumu, fazla hürmeti için belki elli defa takdir etmişim.

Eğer beni çürütmek ve efkâr-ı âmmeden düşürmek, iskat ettirmekten muradları, tercümanlık ettiğim hakaik-i îmanîye ve Kur'anîyeye ait ise beyhudedir.

Zira Kur'an yıldızlarına perde çekilmez. Gözünü kapayan yalnız kendi görmez, başkasına gece yapamaz.

Dördüncü Nokta

Evhamlı birkaç sorunun cevabıdır:

Birincisi

Ehl-i dünya bana der: "Ne ile yaşıyorsun? Çalışmadan nasıl geçiniyorsun?"

Memleketimizde tenbelce oturanları ve başkasının sa'yi ile geçinenleri istemiyoruz."

Elcevap: Ben iktisad ve bereketle yaşıyorum. Rezzakımdan başka kimsenin minnetini almıyorum ve almamağa da karar vermişim.

Evet günde yüz para, belki kırk para ile yaşayan bir adam, başkasının minnetini almaz.

Şu mes'elenin izahını hiç arzu etmiyordum. Belki bir gururu ve bir enaniyeti ihsas eder fikriyle, beyan etmek bana pek nâhoştur.

Fakat mâdem ehl-i dünya evhamlı bir surette soruyorlar, ben de derim ki:

Küçüklüğümden beri halkların malını kabul etmemek - velev zekat dahi olsa- hem maaşı kabul etmemek

-yalnız bir-iki sene Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'de dostlarımin icbarıyla kabul etmeye mecbur oldum ve o parayı da manen millete iade ettik-

hem maişet-i dünyeviye için minnet altına girmemek, bütün ömrümde bir **düstur-u hayat**ımdır.

Ehl-i memleketim ve başka yerlerde beni tanıyanlar bunu biliyorlar.

Bu beş seneki nefyimde, çok dostlar bana hediyelerini kabul ettirmek için çok çalıştılar, kabul etmedim.

And so, if it is asked me, "So how do you manage to live?", I reply: "I live through divine bestowal and blessings."

For sure, my soul deserves every sort of insult and contempt, but the plenty and blessings, a divine bestowal, I receive as sustenance are a wonder resulting from service of the Qur'an.

In accordance with the verse, **But the bounty of your Sustainer rehearse and proclaim,**(93:11) I shall cite the bounties Almighty God has bestowed on me, and give a few examples by way of thanks.

To do so is thanks, but I am still frightened that it will induce hypocrisy and pride, and that blessed plenty will be cut.

For to make known a secret divine gift of plenty causes it to cease. But what can I do? I have to describe them.

#86

The First: This six months one bushel (kile) of wheat, consisting of thirty-six loaves of bread, has sufficed me. {1 kile= 36.5 lbs. (Tr.)}

There is still some left, it is not finished. How much longer it will last, I do not know.

{*It lasted a year.}

The Second: This blessed month of Ramadan I was given food by only two houses, and both of them made me ill.

I understood that I am prohibited from eating other people's food.

The rest of the time, in the whole of Ramadan, three loaves of bread and one okka* of rice were enough for me, as was witnessed and told by Abdullah Çavuş, the owner of a blessed house and a loyal friend who saw my economizing.

{*About 2.8 lbs. or 1,300 grammes. (Tr.)}

In fact, the rice was finished two weeks after the end of Ramadan.

The Third: For three months on the mountain one kıyye* of butter was enough for me and my guests, eating it every day together with bread.

{*About 2.8 lbs. (Tr.)}

On one occasion even I had a blessed visitor called Süleyman. Both his bread and my bread were about to be finished.

It was Wednesday. I told him to go and get some more. For two hours' distance on every side of us there was no one from whom he could have got any.

"Öyle ise nasıl idare edersin?" denilse, derim: Bereket ve ikrâm-ı İlâhî ile yaşıyorum.

Nefsim çendan her hakarete, her ihanete müstehak ise de; fakat Kur'an hizmetinin kerâmeti olarak, erzak hususunda ikrâm-ı İlâhî olan berekete mazhar oluyorum.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ sırrıyla, Cenâb-ı Hakk'ın bana ettiği ihsânâtı yâdedip, bir şükr-ü manevî nev'inde birkaç nümunesini söyleyeceğim.

Bir şükr-ü manevî olmakla beraber, korkuyorum ki, bir riya ve gururu ihsas ederek o mübarek bereket kesilsin.

Çünkü müftehirane gizli bereketi izhar etmek, kesilmesine sebep olur. Fakat ne çare, söylemeye mecbur oldum.

İşte birisi: Şu altı aydır otuzaltı ekmekten ibaret bir kile buğday bana kâfi geldi.

Daha var, bitmemiş. Ne mikdar kifayet (Hâşiye) edecek, bilmiyorum.

{(Hâşiye): Bir sene devam etti.}

İkincisi: Şu mübarek Ramazanda, yalnız iki haneden bana yemek geldi, ikisi de beni hasta etti.

Anladım ki, başkasının yemeğini yemekten memnû'um.

Mütebâkisi, bütün Ramazanda benim idareme bakan mübarek bir hanenin ve sadık bir arkadaşım olan o hane sahibi Abdullah Çavuş'un ihbarı ve şehadetiyle; üç ekmek, bir kıyye (kilo demek) pirinç bana kâfi gelmiştir.

Hattâ o pirinç, onbeş gün Ramazandan sonra bitmiştir.

Üçüncüsü: Dağda, üç ay bana ve misafirlerime bir kıyye tereyağı, -hergün ekmekle beraber yemek şartıyla- kâfi geldi.

Hattâ Süleyman isminde mübarek bir misafirim vardı. Benim ekmeğim de ve onun ekmeği de bitiyordu.

Çarşamba günü idi; dedim ona: Git ekmek getir. İki saat, her tarafımızda kimse yok ki, oradan ekmek alınsın.

He said that he wanted to stay with me on the mountain on Thursday night so that we could pray together. I declared: "Our reliance is on God," and told him to stay.

Later, although it had no connection with this and there was no reason for it, we both began walking till we reached the top of the mountain.

There was a little water in the ewer, and we had a small piece of sugar and some tea.

I told him: "Brother! Make some tea!" He set about making it and I sat down under a cedar-tree overlooking a deep ravine.

I thought regretfully to myself: we have a bit of mouldy bread which will only just be enough for us this evening.

What shall we do for two days and what shall I say to this ingenuous man?

While thinking this, I suddenly turned my head involuntarily and I saw a huge loaf of bread on the cedar-tree in among the branches; it was facing us.

I exclaimed: "Süleyman! Good news! Almighty God has sent us food." We took the bread, and looking at it saw that no bird or wild animal had touched it.

And for twenty or thirty days no one at all had climbed to the top of that mountain. The bread was sufficient for us for the two days.

While we were eating and it was about to be finished, righteous Süleyman who had been the most loyal of loyal friends for four years, suddenly appeared from below with more bread.

The Fourth: I bought this sack coat I'm wearing seven years ago second-hand.

In five years I have spent only four and a half liras on clothes, underwear, slippers, and stockings.

Frugality and divine mercy and the resulting plenty have sufficed me.

#87

There are many other things like these examples and numerous sorts of divine blessings. The people of this village know most of them.

But do not suppose I am mentioning them out of pride, I have been forced to, rather. And do not think they were due to my goodness.

These instances of plenty were either bestowal to the sincere friends who have visited me, or a bestowal on account of service of the Qur'an,

"Cum'a gecesi senin yanında bu dağda beraber dua etmek arzu ediyorum" dedi. Ben de dedim: تَوَكَّلْنَا عَلَى

الله kal."

Sonra hiç münasebeti olmadığı halde ve bir bahane yokken, ikimiz yürüye yürüye bir dağın tepesine çıktık.

İbrikte bir parça su vardı. Bir parça şeker ile çayımız vardı.

Dedim: "Kardeşim, bir parça çay yap." O ona başladı, ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum.

Müteessifane şöyle düşündüm ki: Küflenmiş bir parça ekmeğimiz var; bu akşam ancak ikimize yeter.

İki gün nasıl yapacağız ve bu sâfi-kalb adama ne diyeceğim?

diye düşünmede iken, birden bire başım çevrilir gibi başımı çevirdim; gördüm ki: Koca bir ekmeğe, katran ağacının üstünde, dalları içinde bize bakıyor.

Dedim: "Süleyman müjde! Cenâb-ı Hak bize rızık verdi." O ekmeği aldık; bakıyoruz ki, kuşlar ve hayvanat-ı vahşiye hiçbirli ilişmemiş.

Yirmi-otuz gündür hiçbir insan o tepeye çıkmamıştı. O ekmeğe, ikimize iki gün kâfi geldi.

Biz yerken, bitmek üzere iken, dört sene sâdık bir siddikim olan müstakim Süleyman, ekmeğe aşağıdan çıkageldi.

Dördüncüsü: Şu üstümdeki sakoyu, yedi sene evvel, eski olarak almıştım.

Beş senedir elbise, çamaşır, pabuç, çorap için dört buçuk lira ile idare ettim.

Bereket-i iktisad ve rahmet-i İlâhiye bana kâfi geldi.

İşte şu nûmuneler gibi çok şeyler var ve bereket-i İlâhiyenin çok cihetleri var. Bu köy halkı çoğunu bilirler.

Fakat sakın bunları fahr için zikrediyorum zannetmeyiniz, belki mecbur oldum. Hem benim için iyiliğe bir medar olduğunu düşünmeyiniz.

Bu bereketler, ya yanıma gelen hâlis dostlarıma ihsandır veya hizmet-i Kur'aniyeye bir ikramdır veya iktisadın bereketli bir menfaatıdır

or an abundance and benefit resulting from frugality, or they have been sustenance for the four cats I have which recite the divine names "O Most Compassionate One! O Most Compassionate One!", which comes in the form of plenty and from which I benefit too.

Yes, if you listen carefully to their mournful miaowings, you will understand that they are saying, "O Most Compassionate One! O Most Compassionate One!"

We have arrived at the subject of cats and it has recalled the hen. I have a hen. This winter every day almost without exception she brought me an egg from the treasury of mercy.

Then one day she brought me two eggs and I was astonished. I asked my friends "How can this be?" They replied: "Perhaps it is a divine gift."

The hen also has a young chick she hatched in the summer. It started to lay at the beginning of Ramadan and continued for forty days.

Neither I nor those who assist me have any doubt that, both its being a pullet, and the season being winter, and Ramadan, this blessed situation was a divine gift and bestowal.

And whenever the mother stopped laying, it immediately started, never leaving me without eggs.

Second Suspicious Question

The worldly ask: How can we be sure you won't meddle in our world? If we set you free, you may interfere in it.

Also, how do we know that you aren't being cunning?

How do we know that it isn't a stratagem, pretending to have abandoned the world and taking things from the people not openly, but secretly?

The Answer: My attitude in the Court Martial and in the period before the proclamation of the Constitution, which are known by many,

and my defence in the Court Martial at that time called The Testimony of Two Schools of Misfortune, show decisively that

the life I lived was such that I would not resort to the tiniest wiles, let alone cunning and subterfuge.

If I had resorted to trickery this last five years, I would have made application to you in sycophantic manner.

A wily man tries to ingratiate himself. He does not hold back; he always tries to deceive and hoodwink.

Whereas I have not condescended to respond to the severest attacks and criticisms levelled at me.

Saying, "I place my trust in God," I turned my back on the worldly.

veyahut "Yâ Rahîm, Yâ Rahîm" ile zikreden ve yanımda bulunan dört kedinin rızıklarıdır ki, bereket suretinde gelir, ben de ondan istifade ederim.

Evet hazîn mırımlarını dikkatle dinlesen, "Yâ Rahîm, Yâ Rahîm" çektiklerini anlarsın.

Kedi bahsi geldi, tavuğu hatıra getirdi. Bir tavuğum var. Şu kışta, yumurta makinesi gibi pek az fasıla ile her gün rahmet hazinesinden bana bir yumurta getiriyordu.

Hem bir gün iki yumurta getirdi; ben de hayrette kaldım. Dostlarımdan sordum: "Böyle olur mu?" dedim. Dediler: "Belki bir ihsan-ı İlahîdir."

Hem şu tavuğun yazın çıkardığı küçük bir yavrusu vardı. Ramazan-ı Şerifin başında yumurtaya başladı, tâ kırk gün devam etti.

Hem küçük, hem kışta, hem Ramazanda, bu mübarek hâli bir ikrâm-ı Rabbanî olduğuna, ne benim ve ne de bana hizmet edenlerin şübhemiz kalmadı.

Hem ne vakit annesi kesti, hemen o başladı.. beni yumurtasız bırakmadı.

İkinci Vehimli Sual

Ehl-i dünya diyorlar ki: Sana nasıl emniyet edeceğiz ki, sen dünyamıza karışmayacaksın? Seni serbest bıraksak, belki dünyamıza karışsın.

Hem nasıl bileceğiz ki, sen kurnazlık yapmıyorsun?

Kendini târik-i dünya gösterip halkın malını zâhiren almaz, gizli alır bir kurnazlık olmadığını nasıl bileceğiz?

Elcevap: Yirmi sene evvelki Dîvan-ı Harb-i Örfî'de ve Hürriyet'ten daha evvel zamanda çoklara malûm hal ve vaziyetim

ve "İki Mekteb-i Musibetin Şehâdetnamesi" namında o zaman Dîvan-ı Harb'deki müdafaatım kat'î gösterir ki,

değil kurnazlık belki edna bir hileye tenezzül etmez bir tarzda hayat geçirmişim.

Eğer hile olsaydı, bu beş sene zarfında sizlere temellukkârane bir müracaat edilecekti.

Hileli adam kendini sevdirebilir, kendini çekmez; iğfal ve aldatmaya daima çalışır.

Halbuki bana karşı en mühim hücumlara ve tenkidlere mukabil tezellüle tenezzül etmedim.

"Tevekkeltü Alallah" deyip, ehl-i dünyaya arkamı çevirdim.

Moreover, if he is sensible, a person who discovers the reality of this world and knows the hereafter, is not sorry; he does not turn back to the world and struggle with it again.

#88

After the age of fifty, a person who has no connection with anything and is alone, will not sacrifice eternal life for one or two years of the chatter and deception of this world.

If he does, he is not cunning but foolish and crazy. What can a crazy lunatic do so that anyone should bother with him?

As for suspecting me of outwardly abandoning the world while inwardly seeking it, in accordance with the verse,

Nor do I absolve my own self [of blame]; the [human] soul is certainly prone to evil,(12:53)

I do not exonerate my soul, for it wants everything bad.

But in this fleeting world, this temporary guesthouse, during old age, in a brief life, it is not reasonable to destroy eternal life and everlasting happiness for a little bit of pleasure.

Since it is not profitable for the reasonable and the aware, willynilly my soul has had to follow my reason.

The Third Suspicious Question

The worldly say: Do you like us? Do you approve of us? If you do like us, why are you standoffish and have nothing to do with us?

If you don't like us, that means you object to us and we crush those who object to us.

The Answer: Not you, if I had loved your world, I would not have withdrawn from it.

I don't like either you or your world, but I don't interfere with them.

For I have different goals; my heart is filled with different things, leaving no room for anything else.

Your duty is to look to a person's hand, not to his heart. For you seek your government and your public order.

So long as his hand does not interfere, what right do you have to interfere in his heart and tell him, "your heart should love us too," although you are in no way worthy of it?

Yes, just as I desire the spring during this winter and long for it but cannot will it or make it come;

so too I long for the world to be righted and I pray for it and I want the worldly to be reformed,

Hem de âhireti bilen ve dünyanın hakikatını keşfeden; akli varsa pişman olmaz, yeniden dünyaya dönüp uğraşmaz.

Elli seneden sonra, alâkasız, tek başıyla bir adam; hayat-ı ebediyesini dünyanın bir-iki sene gevezeliğine, şarlatanlığına feda etmez..

feda etse, kurnaz olmaz, belki ebleh bir divane olur. Ebleh bir divanenin elinden ne gelir ki, onun ile uğraşılın.

Amma zâhiren târik-i dünya, bâtinen tâlib-i dünya şübhesi ise,

وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ sırınca

"Ben nefsimi tebrie etmiyorum, nefsim her fenalığı ister.

Fakat şu fâni dünyada, şu muvakkat misafirhânedeki ihtiyarlık zamanında, kısa bir ömürde, az bir lezzet için; ebedî, daimî hayatını ve saadet-i ebediyesini berbad etmek, ehl-i aklın kârı değil.

Ehl-i aklın ve zîşuurun kârı olmadığından, nefsi emmarem ister istemez akla tâbi olmuştur.

Üçüncü Vehimli Sual

Ehl-i dünya diyorlar ki: Sen bizi sever misin? Beğeniyor musun? Eğer seversen, neden bize küsüp karışmıyorsun?

Eğer beğenmiyorsan bize muarızsın; biz muarızlarımızı ezeriz?

Elcevap: Ben değil sizi, belki dünyanızı sevseydim, dünyadan çekilmezdim.

Ne sizi ve ne de dünyanızı beğenmiyorum. Fakat karışmıyorum.

Çünkü ben başka maksaddayım; başka noktalar benim kalbimi doldurmuş, başka şeyleri düşünmeye kalbimde yer bırakmamış.

Sizin vazifeniz ele bakmaktır, kalbe bakmak değil! Çünkü idarenizi, asayişinizi istiyorsunuz.

El karışmadığı vakit, ne hakkınız var ki, hiç lâıyk olmadığınız halde "kalb de bizi sevsin" demeye... Kalbe karışsanız...

Evet ben nasıl bu kış içinde baharı temenni ediyorum ve arzu ediyorum; fakat irade edemiyorum, getirmeye teşebbüs edemiyorum.

Öyle de: Hâl-i âlemin salahını temenni ediyorum, dua ediyorum ve ehl-i dünyanın ıslahını arzu ediyorum;

but I cannot will these things because I do not have the power.

I cannot bring them about, because it is neither my duty, nor do I have the capacity.

Fourth Suspicious Question

The worldly say: we have experienced so many calamities, we no longer have confidence in anyone.

How can we be certain that given the opportunity you won't interfere like you want to?

The Answer: The previous points should assure you. In addition, I did not interfere in your world while in my native region among my students and relatives, with those who heeded me in the midst of volatile events.

So for someone who is alone in exile, with no one, a stranger, weak, powerless, turned with all his strength towards the hereafter, cut off from all social relations and communication,

#89

who has found only a few friends from far afield who also look to the hereafter, and who is a stranger to everyone else and whom everyone else regards as a stranger

- for such a person to interfere in your fruitless, dangerous world would surely be compounded lunacy.

Fifth Point

This concerns five small matters.

The First

The worldly ask me: Why don't you practise the principles of our civilization, our style of life, and our [manner of dressing](#)? Does this mean you oppose us?

My Reply: Sirs! What right do you have to propose to me the principles of your civilization?

For as though casting me outside the laws of civilization, you have wrongfully forced me to reside in a village for five years and prohibited me from having any social relations or communication.

You left all the exiles in the town with their friends and relatives, then gave them the papers granting them an amnesty,

but without reason you isolated me and did not allow me to meet with anyone from my native region, except for one or two.

That means you do not count me as a member of this nation or a citizen. How can you propose that I apply your civil code to myself?

fakat irade edemiyorum, çünkü elimden gelmiyor.

Bilfiil teşebbüs edemiyorum; çünkü ne vazifemdir, ne de iktidarım var.

Dördüncü Şüpheli Sual

Ehl-i dünya diyorlar ki: O kadar belâlar gördük ki, kimseye emniyetimiz kalmadı.

Sana nasıl emin olabiliriz ki; fırsat senin eline geçse, arzu ettiğin gibi karışmazsın?

Elcevap: Evvelki noktalar size emniyet vermekle beraber.. memleketimde, talebe ve akrabam içinde, beni dinleyenlerin ortasında, heyecanlı hâdiseler içinde dünyanıza karışmadığım halde;

diyar-ı gurbette ve yalnız, tek başıyla, garib, zaîf, âciz, bütün kuvvetiyle âhirete müteveccih, ihtilattan, muhabereden kesilmiş,

îman ve âhiret münasebetiyle uzaktan uzağa yalnız bazı ehl-i âhireti dost bulan ve başka herkese yabani ve herkes de ona yabani nazarıyla bakan bir insan;

semeresiz tehlikeli dünyanıza karışsa, muzaaf bir dîvâne olmak gerektir.

Beşinci Nokta

Beş küçük mes'eleye dairdir:

Birincisi

Ehl-i dünya bana diyorlar ki: Bizim usûl-ü medeniyetimizi, tarz-ı hayatımızı ve [suret-i telebbüsümüzü](#) ne için sen kendine tatbik etmiyorsun? Demek bize muarızsın?

Ben de derim: Hey efendiler! Ne hak ile bana usûl-ü medeniyetinizi teklif ediyorsunuz?

Halbuki siz, beni hukuk-u medeniyetten iskat etmiş gibi, haksız olarak beş sene bir köyde muhabereden ve ihtilattan memnu' bir tarzda ikamet ettirdiniz.

Her menfiyi şehirlerde dost ve akrabasıyla beraber bıraktınız ve sonra vesika verdiğiniz halde,

sebebsiz beni tecrid edip, bir-iki tane müstesna hiçbir hemşehri ile görüştürmediniz.

Demek beni efrad-ı milletten ve raiyetten saymıyorsunuz. Nasıl kanun-u medeniyetinizin bana tatbikini teklif ediyorsunuz?

You have turned the world into a prison for me. Such things cannot be proposed to someone in prison.

You closed the door of the world on me, so I knocked on the door of the hereafter and divine mercy opened it to me.

How can the confused customs and principles of the world be dictated to someone at the door of the hereafter?

Whenever you set me free and return me to my native region and restore my rights, then you can require me to conform to your principles.

Second Matter

The worldly say: "We have an official department for instructing in the [precepts of religion](#) and truths of Islam.

On what authority do you publish religious works? Since you are a convicted exile, you have no right to meddle in these matters."

The Answer: Truth and reality cannot be restricted. How can belief and the Qur'an be restricted?

You can restrict the principles and laws of your world,

but the truths of belief and Qur'anic principles cannot be forced into the form of worldly dealings or be given an official guise in return for a wage.

Those mysteries, which are divine gifts, those blessings, come rather through a sincere intention and giving up the world and carnal pleasures.

Moreover, that official department of yours accepted me and appointed me as a preacher while I was in my home region.

I accepted the position, but rejected the salary. I have the document in my possession. With it I can act as an imam and preacher everywhere, because my being exiled was unjust.

#90

Also, since the exiles have been returned, my old documents are still valid.

Secondly: I addressed the truths of belief I have written directly at my own soul. I do not invite everyone.

Rather, those whose spirits are needy and hearts wounded search out and find those Qur'anic remedies.

Only, to secure my livelihood I had printed a treatise of mine about the resurrection of the dead before the new script was introduced.

And the former governor, who was unfair to me, studied the treatise, but did nothing against it since he could find nothing in it to criticize.

Dünyayı bana zindan ettiniz. Zindanda olan bir adama böyle şeyler teklif edilmez.

Siz bana dünya kapısını kapadınız; ben de âhiret kapısını çaldım; rahmet-i İlâhiye açtı.

Âhiret kapısında bulunan bir adama, dünyanın karmakarışık usûl ve âdâtı ona nasıl teklif edilir?

Ne vakit beni serbest bırakıp memleketime iade edip hukukumu verdiniz, o vakit usûlünüzün tatbikini isteyebilirsiniz.

İkinci Mes'ele

Ehl-i dünya diyorlar ki: Bize [ahkâm-ı diniye](#)yi ve hakaik-i İslâmiye'yi talim edecek resmî bir dairemiz var.

Sen ne salahiyetle neşriyat-ı diniye yapıyorsun? Sen mâdem nefye mahkûmsun, bu işlere karışmaya hakkın yok.

Elcevap: Hak ve hakikat inhisar altına alınmaz! İman ve Kur'an nasıl inhisar altına alınabilir?

Siz dünyanın usûlünü, kanununu inhisar altına alabilirsiniz.

Fakat hakaik-i îmaniye ve esasat-ı Kur'aniye, resmî bir şekilde ve ücret mukabilinde dünya muamelatı suretine sokulmaz;

belki bir mevhibe-i İlâhiye olan o esrar, hâlis bir niyet ile ve dünyadan ve huzurat-ı nefsaniyeden tecerrüd etmek vesilesiyle o feyizler gelebilir.

Hem de sizin o resmî daireniz dahi, memlekette iken beni vaiz kabul etti, tayin etti.

Ben o vaizliği kabul ettim, fakat maaşını terkettim. Elimde vesikam var. Vaizlik, imamlık vesikasıyla her yerde amel edebilirim; çünkü benim nefyim haksız olmuştur.

Hem menfîler mâdem iade edildi, eski vesikalarımın hükmü bâkîdir.

Sâniyen: Yazdığım hakaik-i îmaniyeyi doğrudan doğruya nefsim'e hitab etmişim. Herkesi davet etmiyorum.

Belki ruhları muhtaç ve kalbleri yaralı olanlar, o edviye-i Kur'aniye'yi arayıp buluyorlar.

Yalnız medar-ı maişetim için, yeni huruf çıkmadan evvel, haşre dair bir risalemi tab'ettirdim.

Bunu da, bana karşı insafsız eski vali, o risaleyi tedkik edip, tenkid edecek bir cihet bulamadığı için ilişemedi.

Third Matter

Some of my friends remain apparently aloof from me because the worldly look on me with suspicion and in order to curry favour with the worldly, indeed, they criticize me.

But the cunning worldly attribute their aloofness and avoiding me not to their loyalty to the worldly

but to a sort of hypocrisy and lack of conscience, and they look on those friends of mine coldly.

So I say this: O my friends of the hereafter! Don't hold back from me as a servant of the Qur'an and run away.

God willing, no harm will come to you from me. Suppose some calamity is visited on you or I am oppressed, you still cannot be saved by avoiding me.

By doing that you will make yourselves more deserving of being visited by a calamity and receiving a blow. And what is there, that you should have these groundless fears?

Fourth Matter

I see during this time of exile that certain boastful people who have fallen into the swamp of politics regard me in a partisan manner, with rivalry,

as though I were connected with the worldly movements like they are.

Sirs! I am in the current of belief. Before me is the current of unbelief. I have no connection with other currents or movements.

Perhaps some of those who work for a wage consider themselves excused to a degree.

But to assume a stance opposing me in rivalry in the name of patriotism for no wage, and to harass me and oppress me, is truly a grievous error.

For as was proved above, I have no connection at all with world politics.

I have dedicated all my time and my life to the truths of belief and the Qur'an.

Since it is thus, the person who torments and harasses me in rivalry should realize that

to do so is like harming belief in the name of atheism and unbelief.

Fifth Matter

Since this world is transitory, and life is short, and one's essential duties are many,

and eternal life is gained here; and since this guesthouse of the world is not without an owner,

Üçüncü Mes'ele

Benim bazı dostlarım, ehl-i dünya bana şübheli baktıkları için, ehl-i dünyaya hoş görünmek için; benden zahiren teberri ediyorlar, belki tenkid ediyorlar.

Halbuki kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadakata değil,

belki bir nevi riyaya, vicdansızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar.

Ben de derim: Ey âhiret dostlarım! Benim Kur'ana hizmetkârlığımdan teberri edip kaçmayınız.

Çünkü inşaallah benden size zarar gelmez. Eğer faraza musibet gelse veya bana zulmedilse, siz benden teberri ile kurtulamazsınız..

o hal ile, musibete ve tokata daha ziyade istihkak kesbedersiniz. Hem ne var ki, evhama düşünüyorsunuz?

Dördüncü Mes'ele

Şu nefiy zamanımda görüyorum ki: Hodfüruş ve siyaset bataklığına düşmüş bazı insanlar, bana tarafgirane, rakibane bir nazarla bakıyorlar.

Güya ben de onlar gibi dünya cereyanlarıyla alâkadam.

Hey efendiler! Ben imanın cereyanındayım. Karşımda imansızlık cereyanı var. Başka cereyanlarla alâkam yok.

O adamlardan ücret mukabilinde iş görenler, belki kendini bir derece mazur görüyor.

Fakat ücretsiz, hamiyet namına bana karşı tarafgirane, rakibane vaziyet almak ve ilişmek ve eziyet etmek; gayet fena bir hatadır.

Çünkü sâbıkan isbat edildiği gibi, siyaset-i dünya ile hiç alâkadar değilim;

yalnız bütün vaktimi ve hayatımı, hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye hasr ve vakfetmişim.

Madem böyledir, bana eziyet verip rakibane ilişen adam düşünsün ki;

o muamelesi zındıka ve imansızlık namına imana ilişmek hükmüne geçer.

Beşinci Mes'ele

Dünya madem fânidir. Hem madem ömür kısadır. Hem madem gayet lüzumlu vazifeler çoktur.

Hem madem hayat-ı ebediye burada kazanılacaktır. Hem madem dünya sahipsiz değil.

indeed, has a most wise and generous director, and
neither good nor bad will remain without recompense;

and since according to the verse, **On no soul does God
place a burden greater than it can bear (2:286)** there is
no obligation that is insupportable,

Hem madem řu misafirhane-i dñyanın gayet Hakîm ve
Kerim bir Müdebbiri var. Hem madem ne iyilik ve ne
fenalık, cezasız kalmayacaktır.

Hem madem **لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا** sırınca
teklif-i mâlâyutak yoktur.

www.risaleglobal.com

and a safe way is preferable to a harmful one, and since friends and ranks last only till the door of the grave;

then surely the most fortunate person is the one who does not forget the hereafter for this world, nor sacrifice the hereafter for this world,

nor destroy the life of the hereafter for worldly life, nor waste his life on trivial things,

but considers himself to be a guest and acts in accordance with the commands of the guesthouse's Owner,

then opens the door of the grave in confidence and enters upon eternal happiness.

*{The reason for these 'sinces' is this: I take no notice of the wrongs and tyranny perpetrated against my person and give them no importance.

I say, "They are not worth worrying about," and I do not interfere in the world.}

Hem madem zararsız yol, zararlı yola müreccahtır. Hem madem dünyevî dostlar ve rütbeler, kabir kapısına kadardır.

Elbette en bahtiyar odur ki: Dünya için âhireti unutmasın, âhiretini dünyaya feda etmesin,

hayat-ı ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, malayani şeylerle ömrünü telef etmesin;

kendini misafir telakki edip misafirhane sahibinin emirlerine göre hareket etsin;

selâmetle kabir kapısını açıp saadet-i ebediye girsin.

{(Haşiye): Bu mademler içindir ki; şahsıma karşı olan zulümlere, sıkıntılara aldırımıyorum ve ehemmiyet vermiyorum.

"Meraka değmiyor" diyorum ve dünyaya karışmıyorum.}

An Addendum To The Sixteenth Letter

In His Name! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

Without reason the worldly became suspicious of a powerless stranger like myself, and imagining me to have the power of thousands, put me under numerous restrictions.

They did not give permission for me to stay a night or two in Bedre, a district of Barla, or on one of the mountains of Barla.

I heard that they say: "Said possesses the power of fifty thousand soldiers, so we can't set him free."

So I say: You unhappy people whose view is restricted to this world! How is it that you do not know the matters of the world, despite working for it with all your strength, and govern it like lunatics?

If it is my person you fear, one soldier even could do more than me, let alone fifty thousand.

That is, he could be posted at the door of my room and tell me: "You can't go out!"

But if it is my profession and my being herald of the Qur'an and the moral strength of belief that you fear, then you are wrong;

you should be aware that in that respect, I have the strength of fifty million soldiers, not fifty thousand!

For through the strength of the All-Wise Qur'an, I challenge all Europe including your irreligious people.

Onaltıncı Mektub'un Zeyli

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ehl-i dünya sebebsiz, benim gibi âciz, garib bir adamdan tevehhüm edip binler adam kuvvetinde tahayyül ederek, beni çok kayıdılar altına almışlar.

Barla'nın bir mahallesi olan Bedre'de ve Barla'nın bir dağında, bir-iki gece kalmaklığımı müsaade etmemişler.

İşittim ki, diyorlar: "Said ellibin nefer kuvvetindedir, onun için serbest bırakmıyoruz."

Ben de derim ki: Ey bedbaht ehl-i dünya! Bütün kuvvetinizle dünyaya çalıştığınız halde, neden dünyanın işini dahi bilmiyorsunuz? Divane gibi hükmediyorsunuz.

Eğer korkunuz şahsımdan ise; ellibin nefer değil, belki bir nefer elli defa benden ziyade işler görebilir.

Yani, odamın kapısında durup, bana "çıkamayacaksın" diyebilir.

Eğer korkunuz mesleğimden ve Kur'ana ait dellâllığımdan ve kuvve-i maneviye-i imaniyeden ise;

ellibin nefer değil, yanlışınsınız! Meslek itibariyle elli milyon kuvvetindeyim, haberiniz olsun!

Çünkü Kur'an-ı Hakîm'in kuvvetiyle sizin dinsizleriniz dâhil olduğu halde, bütün Avrupa'ya meydan okuyorum.

Through the lights of belief I have published I have razed
the sturdy bastions they call the physical sciences and
nature.

I have cast down lower than animals their greatest
irreligious philosophers.

If all Europe were to gather, of which your irreligious
people are apart,

through God's assistance, they could not make me recant
a single matter of that way of mine. God willing, they
could not defeat me!

Since the matter is thus, I do not interfere in your world,
so don't you interfere in my hereafter! If you do, if it will
be of no avail.

*What is determined by God cannot be turned by
force;*

*A flame that if lit by God, cannot be extinguished by
puffing.*

The worldly are exceptionally and excessively suspicious
of me; quite simply, they are frightened of me.

#93

Imagining about me non-existent things that even if they
did exist would not constitute a political crime and could
not be the cause of accusation, like being a shaikh, or
having high rank or belonging to a powerful family, or
being a tribal leader and influential

and having numerous followers, or meeting with people
from my native region, or being involved in the affairs of
the world, or even entering politics or the opposition;
imagining such things about me, they have been carried
away by groundless fears.

At a time they are discussing pardoning those in prison
and outside, that is, those that according to them cannot
be pardoned, they have quite simply barred me from
everything.

A bad and ephemeral person wrote the following good
and enduring words:

If tyranny has cannon, shot, and forts,

Right has an untwistable arm, a constant face.

And I say:

*If the worldly have rule, power, and strength,
Through the Qur'an's effulgence, its servant*

Has unfaltering knowledge, an unsilenceable voice;

He has an unerring heart, an unquenchable light.

Many friends, as well as a military commander under
whose surveillance I was, repeatedly asked:

"Why don't you apply for the release papers and present
a petition?"

Bütün neşrettiğim envâr-ı imaniye ile onların fûnun-u
müsbete ve tabiat dedikleri muhkem kal'alarını zîr ü zeber
etmişim.

Onların en büyük dinsiz feylesoflarını, hayvandan aşağı
düşürmüşüm.

Dinsizleriniz dahi içinde bulunan bütün Avrupa toplansa,

Allah'ın tevfiğiyle beni o mesleğimin bir mes'elesinden
geri çeviremezler; inşaallah mağlub edemezler!..

Madem böyledir, ben sizin dünyanıza karışmıyorum, siz
de benim âhiretime karışmayınız! Karışsanız da
beyhudedir.

Takdir-i Hudâ, kuvvet-i bâzu ile dönmez

Bir şem'a ki, Mevlâ yaka, üflemeyle sönmez.

Benim hakkımda, müstesna bir surette, pek ziyade ehl-i
dünya tevehhüm edip, âdeta korkuyorlar.

Bende bulunmayan ve bulunsa dahi siyasî bir kusur teşkil
etmeyen ve ittihama medar olmayan şeyhlik, büyüklük,
hanedan, aşiret sahibi, nüfuzlu,

etbai çok, hemşehrileriyle görüşmek, dünya ahvaliyle
alâkadar olmak, hattâ siyasete girmek, hattâ muhalif
olmak gibi bende bulunmayan emirleri tahayyül ederek
evhama düşmüşler.

Hattâ hapiste ve hariçteki, yani kendilerince kabil-i afv
olmayanların dahi aflatlarını müzakere ettikleri sırada, beni
âdeta her şeyden men'ettiler.

Fena ve fânî bir adamın, güzel ve bâkî şöyle bir sözü var:

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa;

Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır.

Ben de derim:

Ehl-i dünyanın hükmü var, şevketi var, kuvveti varsa;
Kur'anın feyziyle, hâdiminde de:

Şaşırmaz ilmi, susmaz sözü vardır;

Yanılmaz kalbi, sönmez nuru vardır.

Çok dostlarla beraber bana nezaret eden bir kumandan,
mükerreren sual ettiler:

Neden vesika için müracaat etmiyorsun? İstida
vermiyorsun?

The Answer: I do not apply and I cannot apply for five or six reasons:

The First: I did not interfere in the worldly's world that I should have been convicted and so apply to them.

I was convicted by divine determining; my faults are before it, and I apply to it.

The Second: I believe and have certain knowledge that this world is a swiftly changing guesthouse.

It is not the true homeland and everywhere is the same. Since I will not remain permanently in my home region, it is pointless to struggle for it; it is not worth going there.

Since everywhere is a guesthouse, if the mercy of the guesthouse's Owner befriends one, everyone is a friend and everywhere is familiar.

Whereas if it does not befriend one, everywhere is a load on the heart and everyone is hostile.

The Third: Application should be within the framework of the law, but the way I have been treated these six years has been arbitrary and outside the law.

The Exiles' Law was not applied to me. They looked on me as being stripped of all the rights of civilization and even of all worldly rights.

It is meaningless to apply in the name of the law to those whose treatment of me has been thus outside the law.

The Fourth: This year, the local official applied in my name for me to stay for a few days in the village of Bedre, which is a sort of district of Barla, for a change of air.

#94

How can those who reject such an unimportant request be applied to? To apply to them would be a futile, degrading abasement.

The Fifth: To claim a right before those who claim a wrong to be right, and to apply to them, is a wrong. It is disrespectful towards right.

I do not want to perpetrate such a wrong and show disrespect for right. And that's that!

The Sixth: The distress and difficulty the worldly have caused me has not been due to politics, because they know I do not meddle in politics but flee from them.

Rather, knowingly or unknowingly, they torment me on account of aggressive atheism because I adhere to religion.

In which case, to apply to them infers regretting religion and flattering the cause of aggressive atheism.

Elcevab: Beş-altı sebep için müracaat etmiyorum ve edemiyorum:

Birincisi: Ben ehl-i dünyanın dünyasına karışmadım ki onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim.

Ben, kader-i İlahînin mahkûmuyum ve ona karşı kusurum var, ona müracaat ediyorum.

İkincisi: Bu dünya çabuk tebeddül eder bir misafirhane olduğunu yakînen iman edip bildim.

Onun için, hakikî vatan değil, her yer birdir. Madem vatanımda bâki kalmayacağım; beyhude ona karşı çabalamak, oraya gitmek bir şey'e yaramıyor.

Madem her yer misafirhanedir; eğer misafirhane sahibinin rahmeti yâr ise, herkes yârdır, her yer yarar.

Eğer yâr değilse, her yer kalbe bârdır ve herkes düşmandır.

Üçüncüsü: Müracaat, kanun dairesinde olur. Halbuki bu altı senedir bana karşı muamele, keyfî ve fevkalkanundur.

Menfîler Kanunu'yla bana muamele edilmedi. Hukuk-u medeniyetten ve belki hukuk-u dünyeviyeden iskat edilmiş bir tarzda bana baktılar.

Bu fevkalkanun muamele edenlere, kanun namına müracaat manasız olur.

Dördüncüsü: Bu sene buranın müdürü, benim namıma, Barla'nın bir mahallesi hükmünde olan Bedre Karyesi'nde, tebdil-i hava için birkaç gün kalmağa dair müracaat etti; müsaade etmediler.

Böyle ehemmiyetsiz bir ihtiyacıma cevab-ı red verenlere nasıl müracaat edilir? Müracaat edilse, zillet içinde faidesiz bir tezellül olur.

Beşincisi: Haksızlığı hak iddia edenlere karşı hak dava etmek ve onlara müracaat etmek; bir haksızlıktır, hakka karşı bir hürmetsizliktir.

Ben bu haksızlığı ve hakka karşı hürmetsizliği irtikâb etmek istemem vesselâm.

Altıncı Sebeb: Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı, siyaset için değil; çünkü onlar da bilirler ki, siyasete karışmıyorum, siyasetten kaçıyorum.

Belki bilerek veya bilmeyerek zındıka hesabına, benim dine merbutiyetimden beni tazib ediyorlar.

Öyle ise onlara müracaat etmek, dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zındıkayı okşamak demektir.

Moreover, divine determining, which is just, would punish me through their tyrannical hand if I applied to them and had recourse to them, for they oppress me because I am religious.

As for divine determining, from time to time it represses me due to my hypocrisy before the worldly, because I am deficient in religion and in sincerity.

Since this is so, for the time being I cannot be saved from this distress. If I apply to the worldly, divine determining would say:

"Hypocrite! Pay the penalty for applying!" And if I do not apply, the worldly say: "You don't recognize us, go on suffering difficulties!"

The Seventh Reason: It is well-known that the official's duty is to allow harmful individuals no opportunity to cause harm and to assist those who are beneficial.

Whereas the official who took me into custody approached me, an elderly guest at the door of the grave, when I was expounding a subtle aspect of belief contained in the phrase "There is no god but God,"

as though I were perpetrating some misdemeanour, although he had not been to me for a long time previously.

He caused the sincere unfortunate who was listening to be deprived of the instruction, and made me angry. But there were other people there, and he gave them no importance.

Then when they acted discourteously in a way that would poison the life of the village, he started to be gracious and appreciative towards them.

Furthermore, it is well-known that someone in prison who has committed a hundred crimes can meet with the official supervising him whether he be of high rank or low.

But during this last year, although two people important in the eyes of the national government who were charged with supervising me have passed by my house several times,

they have absolutely neither met with me nor asked after me.

At first I supposed that they avoided me out of enmity, then it transpired that it was due to their fearful suspicions; they were fleeing from me as though as I were going to gobble them up.

#95

So to recognize a government whose members and officials are like them and have recourse to it and apply to it, is not sensible but a futile abasement.

If it had been the Old Said, he would have said like 'Antara:

Hem ben onlara müracaat ve dehalet ettikçe; âdil olan kader-i İlahî, beni onların zalim eliyle tazib edecektir. Çünkü onlar diyanete merbutiyetimden beni sıkıyorlar.

Kader ise, benim diyanette ve ihlasta noksanıyetim var; arasıra ehl-i dünyaya riyakârlıklarımın için beni sıkıyor.

Öyle ise, şimdilik şu sıkıntıdan kurtuluşum yok. Eğer ehl-i dünyaya müracaat etsem, kader der:

"Ey riyakâr! Bu müracaatın cezasını çek!" Eğer müracaat etmezsem, ehl-i dünya der: "Bizi tanımıyorsun, sıkıntıda kal!"

Yedinci Sebeb: Malûmdur ki, bir memurun vazifesi, heyet-i içtimaiyeye muzır eşhasa meydan vermemek ve nâfi'lere yardım etmektir.

Halbuki beni nezaret altına alan memur, kabir kapısına gelen, misafir bir ihtiyar adama "Lâ ilahe illallah"daki imanın latif bir zevkini izah ettiğim vakit,

-bir cürm-ü meşhud halinde beni yakalamak gibi- çok zaman yanıma gelmediği halde, o vakit güya bir kabahat işliyorum gibi yanıma geldi.

İhlas ile dinleyen o biçareyi de mahrum bıraktı; beni de hiddete getirdi. Halbuki burada bazı adamlar vardı; o onlara ehemmiyet vermiyordu.

Sonra edepsizliklerde ve köydeki hayat-ı içtimaiyeye zehir verecek surette bulundukları vakit, onlara iltifat etmeye ve takdir etmeye başladı.

Hem malûmdur ki: Zindanda yüz cinayeti bulunan bir adam, nezarete memur zabıt olsun, nefer olsun, her zaman onlarla görüşebilir.

Halbuki bir senedir, hem âmir, hem nezarete memur hükûmet-i milliyeye iki mühim zât kaç defa odamın yanından geçtikleri halde,

kat'â ve aslâ ne benim ile görüştüler ve ne de halimi sordular.

Ben evvel zannettim ki, adavetlerinden yanaşmıyorlar. Sonra tahakkuk etti ki, evhamlarından... Güya ben onları yutacağım gibi kaçıyorlar.

İşte şu adamlar gibi eczası ve memurları bulunan bir hükûmeti, hükûmet diyerek merci' tanıyıp müracaat etmek, kâr-ı akıl değil, beyhude bir zillettir.

Eski Said olsaydı Antere gibi diyecekti:

The very water of life becomes Hell through abasement,
Whereas Hell with dignity becomes a place of pride.

The Old Said no longer exists and the New Said
considers it meaningless to talk with the worldly.

Let their world be the end of them! They can do what
they like. He is silent, saying, we shall be judged together
with them at the Last Judgement.

The Eighth Reason for my not applying:

According to the rule, "The result of illicit love is
merciless torment,"

divine determining, which is just, torments me through
the tyrannous hand of the worldly, because I incline
towards them and they are not worthy of it.

So saying, "I deserve this torment," I remain silent. For in
the Great War I fought as the commander of a volunteer
regiment.

Applauded by the Commander-in-Chief of the army and
Enver Paşa, I sacrificed my valuable students and friends.

I was wounded and taken prisoner. Returning from
captivity, I cast myself into danger through such works as
The Seven Steps, aiming them at the heads of the
British, who had occupied Istanbul.

I assisted those who now hold me without reason in this
torturous captivity. As for them, they punish me in this
way for that help.

Those friends here cause me in three months the
hardship and distress I suffered in three years as a
prisoner-of-war in Russia.

Nor did the Russians prevent me from giving religious
instruction, although they regarded me as a Kurdish
militia commander, a cruel man who had slaughtered
Cossacks and prisoners.

I used to instruct the great majority of my ninety fellow-
officer prisoners. One time, the Russian commander
came and listened.

Because he did not know Turkish, he thought it was
political instruction and put a stop to it. Then later he
gave permission.

Also, in the same barracks we made a room into a
mosque and I used to lead the prayers. They did not
interfere at all.

They did not prevent me from mixing, or from
communicating, with the others.

Whereas my friends here, my fellow citizens and co-
religionists and those for whose benefits in the form of
religious belief I have struggled,

have held me in distressing captivity not for three years
but for six, for absolutely no reason and although they
know I have severed all my relations with the world.

مَاءُ الْحَيَاةِ بِذِلَّةٍ كَجَهَنَّمَ وَ جَهَنَّمَ بِالْعِزِّ فَخْرٌ مَزْلِي

Eski Said yok; Yeni Said ise, ehl-i dünya ile konuşmayı
manasız görüyor.

Dünyaları başlarını yesin! Ne yaparlarsa yapsınlar!
Mahkeme-i Kübra'da onlarla muhakeme olacağız der,
sükût eder.

Adem-i müracaatımın sebeblerinden sekizincisi:

"Gayr-ı meşru" bir muhabbetin neticesi, merhametsiz bir
adavet olduğu" kaidesine,

âdil olan kader-i İlahî, lâıyk olmadıkları halde meylettiğim
şu ehl-i dünyanın zalim eliyle beni tazib ediyor.

Ben de bu azaba müstehakım deyip sükût ediyorum.
Çünkü Harb-i Umumîde Gönüllü Alay Kumandanı olarak
iki sene çalıştım, çarpıştım.

Ordu Kumandanı ve Enver Paşa takdiratı altında
kıymetdar talebelerimi, dostlarımı feda ettim.

Yaralanıp esir düştüm. Esaretten geldikten sonra
Hutuvat-ı Sitte gibi eserlerimle kendimi tehlikeye atıp,
İngilizlerin İstanbul'a tasallutu altında, İngilizlerin başlarına
vurdum.

Şu beni işkenceli ve sebebsiz esaret altına alanlara
yardım ettim. İşte onlar da bana, o yardım cezasını böyle
veriyorlar.

Üç sene Rusya'da esaretimde çektiğim zahmet ve
sıkıntıyı, burada bu dostlarım bana üç ayda çektirdiler.

Halbuki Ruslar, beni Kürd Gönüllü Kumandanı suretinde,
Kazakları ve esirleri kesen gaddar adam nazarıyla bana
baktıkları halde, beni dersten men'etmediler.

Arkadaşım olan doksan esir zabitlerin kısm-ı ekserisine
ders veriyordum. Bir defa Rus Kumandanı geldi, dinledi.

Türkçe bilmediği için siyasî ders zannetti; bir defa beni
men'etti, sonra yine izin verdi.

Hem aynı kışlada bir odayı câmi yaptık. Ben imamlık
yapıyordum. Hiç müdahale etmediler,

ihtilattan men'etmediler, beni muhabereden kesmediler.

Halbuki bu dostlarım güya vatandaşlarım ve dindaşlarım
ve onların menfaat-ı imaniyelerine uğraştığım adamlar,

hiçbir sebep yokken, siyasetten ve dünyadan alâkamı
kestiğimi bilirlerken.. üç sene değil, belki beni altı sene
sıkıntılı bir esaret altına aldılar;

They have prevented me mixing with others. They have prevented me from giving religious instruction despite my having a certificate, and even from giving private instruction in my room. They have prevented me from communicating with others.

They have even barred me from the mosque which I repaired and where I acted as prayer-leader for four years, although I had the necessary certificate.

And now, to deprive me of the merit of performing the prayers in congregation, they do not accept me as prayer-leader even for three private individuals, my permanent congregation and brothers of the hereafter.

Furthermore, if, although I do not want it, someone is to call me good, the official who holds me in surveillance is jealous and angry.

Thinking he will destroy my influence, he entirely unscrupulously takes precautions and pesters me in order to curry favour with his superiors.

Who can someone in such a position have recourse to anyone other than God Almighty? If the judge is also the claimant, of course he cannot complain to him.

Come on, you say, what can we say to this? You say what you like, I say this: there are many dissemblers among these friends of mine.

A dissembler is worse than an unbeliever. That is the reason they make me suffer what the infidel Russian did not make me suffer.

You unfortunates! What have I done to you and what I am doing? I am trying to save your belief and am serving your eternal happiness!

It means that my service is not sincere and purely for God's sake so that it has the reverse effect. In return, you torment me at every opportunity.

For sure, we shall meet at the Last Judgement. I say:

God is enough for us and the best of protectors. (3:173)
* The best of lords and the best of helpers. (8:40; 22:78)

The Eternal One, He is the Eternal One!

Said Nursi

ihtilattan men'ettiler. Vesikam olduğu halde dersten, hattâ odamda hususî dersimi de men'ettiler; muhabereye sed çektiler.

Hattâ vesikam olduğu halde, kendim tamir ettiğim ve dört sene imamlık ettiğim mescidimden beni men'ettiler.

Şimdi dahi cemaat sevabından beni mahrum etmek için, -daimî cemaatım ve âhîret kardeşlerim- mahsus üç adama dahi imamet etmemi kabul etmiyorlar.

Hem istemediğim halde, birisi bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor;

nüfuzunu kırayım diye vicdansızcasına tedbirler yapıyor; âmirlerinden iltifat görmek için beni taciz ediyor.

İşte böyle vaziyette bir adam, Cenab-ı Hak'tan başka kime müracaat eder? Hâkim, kendi müddeî olsa, elbette ona şekva edilmez.

Gel sen söyle bu hale ne diyeceğiz? Sen ne dersen de.. ben derim ki: Bu dostlarım içinde çok münafıklar var.

Münafık kâfirden eşeddir. Onun için, kâfir Rus'un bana çektimediğini çektiyorlar.

Hey bedbahtlar! Ben size ne yaptım ve ne yapıyorum? İmanınızın kurtulmasına ve saadet-i ebediyenize hizmet ediyorum!

Demek hizmetim hâlis, lillah için olmamış ki aks-ül amel oluyor. Siz ona mukabil, her fırsatta beni incitiyorsunuz.

Elbette Mahkeme-i Kübra'da sizinle görüşeceğiz.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ
derim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

The Seventeenth Letter

[The Addendum to the Twenty-Fifth Flash]
A Letter of Condolence on The Death of a Child

And in His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise.

Onyedinci Mektûb

(Yirmibeşinci Lem'anın Zeyli)
(Çocuk Ta'ziyenamesi)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

My Dear Brother of the Hereafter, Hafiz Halid Efendi!

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.
And give good news to the patient, * Those who when afflicted with calamity say: To God do we belong and to Him is our return.

1 Qur'an, 2:155-6

My brother, your child's death saddened me. But, "the command is God's," contentment with **the Divine decree** and submission to **Divine Determining** is a mark of Islam.

May Almighty God **grant** you all patience.

And may He make **the deceased** a supporter and **intercessor** for you in the hereafter.

I shall explain Five Points which are truly good news and offer real **consolation** for you, and **pious** believers like you:

First Point

The meaning of the phrase, "immortal youths"

2 Qur'an, 56:17; 76:19.

in the All-Wise Qur'an is this: with this phrase, the verse indicates and gives the good news that

the children of believers who die before reaching **maturity** will remain perpetually as eternal, lovable children in a form **worthy of Paradise**;

that they will be an everlasting means of happiness in the embrace of their fathers and mothers who go to Paradise;

that they will be **the means** for **ensuring** for their parents the sweetest of pleasures like loving and caressing children; that

all pleasurable things will be found in Paradise;

that the statements of those who say that since Paradise is not the place for reproduction, there will be no loving and **caressing** of children are not correct;

#98

and that **gaining** millions of years of pure, painfree loving and caressing of eternal children in place of a short time like ten years of loving children **mixed** with sorrows in this world is a great source of happiness for believers.

Second Point

One time, a man was **in prison**. They sent one of his **lovable** children to him.

Aziz âhiret kardeşim Hâfız Hâlid Efendi!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ
وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Kardeşim, çocuğun vefatı beni müteessir etti. Fakat **الْحُكْمُ لِلَّهِ kazaya** rıza, **kadere** teslim İslâmiyetin bir şiarıdır.

Cenab-ı Hak sizlere sabr-ı cemil **versin**.

Merhumu da, size zahîre-i âhiret ve **şefaatçi** yapsın.

Size ve sizin gibi **müttaki** mü'minlere büyük bir müjde ve hakikî bir **teselli** gösterecek "Beş Nokta"yı beyan ederiz:

Birinci Nokta

Kur'an-ı Hakîm'de **وَلَدَانٌ مُّحَلَّدُونَ** sırrı ve meali şudur ki:

Mü'minlerin kabl-el **bülüğ** vefat eden evlâdları, Cennet'te ebedî, sevimli, **Cennet'e lâayık** bir surette daimî çocuk kalacaklarını..

ve Cennet'e giden peder ve vâlidelerinin kucaklarında ebedî medar-ı sürurları olacaklarını..

ve çocuk sevmek ve evlâd okşamak gibi en latif bir zevki, ebeveynine **temine medar** olacaklarını..

ve herbir lezzetli şey'in Cennet'te bulunduğunu..

"Cennet tenasül yeri olmadığından, evlâd muhabbeti ve **okşaması** olmadığı"nı diyenlerin hükümleri hakikat olmadığını..

hem dünyada on senelik kısa bir zamanda teellümatla **karışık** evlâd sevmesine ve okşamasına bedel safi, elemsiz milyonlar sene ebedî evlâd sevmesini ve okşamasını **kazanmak**, ehl-i imanın en büyük bir medar-ı saadeti olduğunu şu âyet-i kerime **وَلَدَانٌ مُّحَلَّدُونَ** cümlesiyle işaret ediyor ve müjde veriyor.

İkinci Nokta

Bir zaman bir zât, bir **zindanda** bulunuyor. **Sevimli** bir çocuğu yanına gönderilmiş.

The unhappy prisoner **suffered** both his own **sorrows**, and since he could not make the child comfortable, he was grieved also at his hardship.

Then the compassionate **ruler** sent a man to him with a message which said: "For sure this child is yours, but he is my **subject** and of my people.

I shall take him and look after him in a fine palace."

The man **wept** in anguish. He said: "I won't give you my child who is **my solace**!"

His friends said to him: "Your **grief** is **meaningless**.

If it is the child you **pity**, he will go to a spacious and happy palace in place of this dirty, **stinking**, distressing dungeon.

If you are grieved for yourself and are seeking your own benefits, if your child remains here,

you will **suffer** much distress and pain at the child's difficulties in addition to your single **dubious**, temporary benefit.

If he goes there, it will be of manifold advantage for you,

for it will be the cause of **attracting** the king's mercy and will be an **intercessor** for you.

The king will want to make you meet with him. He surely will not send him to the prison so that you can see him;

he will **release** you from the prison, **summon** you to the palace, and allow you to meet with the child there.

On condition that you have **confidence** in the king and you **obey** him...."

My dear brother, like this **comparison**, you must think as follows, like other **believers** when their children die:

the child was **innocent**, and his Creator is All-Compassionate and All-Generous.

He has taken him to His most perfect **grace** and mercy in place of my **deficient** up-bringing and compassion.

He has released him from the grievous, **calamitous**, difficult prison of this world and sent him to the gardens of Paradise.

How happy for the child! If he had stayed in this world, who knows what **form** he would have taken.

Therefore, I do not pity him, I know him to be **fortunate**.

There remains the **benefits** for myself, and I don't pity myself for those, and I do not grieve and be **sorrowful**.

For if he had remained in the world, he would have **secured** ten years of a child's **temporary** love mixed with pains.

O bîçare mahpus, hem kendi **elemini çekiyor**, hem veledinin istirahatını temin edemediği için, onun zahmetiyle müteallim oluyordu.

Sonra merhametkâr **hâkim** ona bir adam gönderir, der ki: "Şu çocuk çendan senin evlâdındır, fakat benim **raiyetim** ve milletimdir.

Onu ben alacağım, güzel bir sarayda beslettireceğim."

O adam **ağlar**, sızlar; "Benim medar-ı **tesellim** olan evlâdımı vermeyeceğim" der.

Ona arkadaşları der ki: "Senin **teessüratın manasızdır**.

Eğer sen çocuğa **acıyorsan**, çocuk şu mülevves, **ufûnetli**, sıkıntılı zindana bedel; ferahlı, saadetli bir saraya gidecek.

Eğer sen nefsin için müteessir oluyorsan, menfaatini arıyorsan; çocuk burada kalsa,

muvaakkaten **şübheli** bir menfaatinle beraber, çocuğun meşakkatlerinden çok sıkıntı ve elem **çekmek** var.

Eğer oraya gitse, sana bin menfaati var.

Çünkü padişahın merhametini **celbe** sebep olur, sana **şefaattçi** hükmüne geçer.

Padişah, onu seninle görüştürmek arzu edecek. Elbette görüşmek için onu zindana göndermeyecek,

belki seni zindandan **çıkarıp** o saraya **celbedecek**, çocukla görüştürecektir.

Şu şartla ki, padişaha **emniyetin** ve **itaatın** varsa..."

İşte şu **temsîl** gibi, aziz kardeşim, senin gibi **mü'minlerin** evlâdı vefat ettikleri vakit şöyle düşünmeli:

Şu veled **masumdur**, onun Hâlıkı dahi Rahîm ve Kerim'dir.

Benim **nâkıs** terbiye ve şefkatime bedel, gayet kâmil olan **inayet** ve rahmetine aldı.

Dünyanın elemli, **musibetli**, meşakkatli zindanından çıkarıp Cennet-ül Firdevsine gönderdi.

O çocuğa ne mutlulu! Şu dünyada kalsaydı, kim bilir ne **şekle** girerdi?

Onun için ben ona acımıyorum, **bahtiyar** biliyorum.

Kaldı kendi nefsim için **menfaati** için, kendime dahi acımıyorum, elîm **müteessir** olmuyorum.

Çünkü dünyada kalsaydı, on senelik **muvaakkat** elemle karışık bir evlâd muhabbeti **temin** edecekti.

If he had been **righteous** and if he had been capable in the matters of the world, perhaps he would have helped me.

But with his death, he has become like an **intercessor** who is the **means** to ten million years of a child's love in eternal Paradise and to everlasting happiness.

Most certainly, one who loses some **dubious, immediate** benefit and gains a thousand certain, **postponed** benefits does not display grief and sorrow, he does not cry out in despair.

#99

Third Point

The child who died was the creature, **possession**, servant, and together with all his members, **the artefact** of a Most Compassionate Creator,

and belonging to Him, was a friend of his parents, put temporarily under their supervision.

The Creator made the father and mother **servants** of the child.

In return for their services, He gave them pleasurable compassion as an immediate **wage**.

Now, if as **the requirement** of mercy and wisdom, that All-Compassionate Creator, Who owns nine hundred and ninety-nine shares out of a thousand of the child, takes the child from you and **puts an end** to your service, to cry out in grief and despair

due to that **apparent** single share in the face of the true owner of the thousand shares in a manner that recalls complaint, does not befit a believer; it befits rather the people of neglect and misguidance.

Fourth Point

If the world had been eternal, and man was to have remained in it eternally, and **separation** had been eternal; grievous sorrow and despairing **woe** would have had some meaning.

But since this world is a **guest-house**, wherever the dead child has gone, you, and we too, shall go there.

Moreover, this death is not **particular** to him, it is a general highway.

And, since separation is not for ever, in the future, both in **the Intermediate Realm** and in the hereafter, he will be met with.

One must say, **the command is God's**. He gave him and He took him away.

One must say, "All praise be to God for every situation," and offer thanks in patience.

Fifth Point

Eğer **sâlih** olsaydı, dünya içinde muktedir olsaydı, belki bana yardım edecekti.

Fakat vefatıyla, ebedî Cennet'te on milyon sene bana evlâd muhabbetine medar ve saadet-i ebediyeye **vesile** bir **şefaâtçı** hükmüne geçer.

Elbette ve elbette **meşuk, muaccel** bir menfaati kaybeden, muhakkak ve **müeccel** bin menfaati kazanan; elim teessürat göstermez; me'yusane feryad etmez.

Üçüncü Nokta

Vefat eden çocuk, bir Hâlık-ı Rahîm'in mahluku, **memlûkû**, abdi ve bütün heyetiyle onun **masnu'u** ve

ona ait olarak ebeveyninin bir arkadaşı idi ki; muvakkaten ebeveyninin nezaretine verilmiş.

Peder ve vâlideyi ona **hizmetkâr** etmiş.

Ebeveyninin o hizmetlerine **mukabil**, muaccel bir **ücret** olarak lezzetli bir şefkat vermiş.

Şimdi binden dokuzyüz doksandokuz hisse sahibi olan O Hâlık-ı Rahîm, **mukteza**-yı rahmet ve hikmet olarak o çocuğu senin elinden alsa, hizmetine **hâtıme verse**;

surî bir hisse ile, hakikî bin hisse sahibine karşı şekvayı andıracak bir tarzda me'yusane hüznün ve feryad etmek ehl-i imana yakışmaz, belki ehl-i gaflet ve dalalete yakışıyor.

Dördüncü Nokta

Eğer dünya ebedî olsaydı, insan içinde ebedî kalsaydı ve **firak** ebedî olsaydı; elimane teessürat ve me'yusane **teellümatın** bir manası olurdu.

Fakat madem dünya bir **misafirhanedir**; vefat eden çocuk nereye gitmişse, siz de biz de oraya gideceğiz.

Ve hem bu vefat ona **mahsus** değil, umumî bir caddedir.

Hem madem müfarakat dahi ebedî değil; ileride hem **berzahta**, hem Cennet'te görüşülecektir.

أَلْحَمُّ لِلَّهِ demeli.. O verdi, O aldı.

"Elhamdülillahi alâküllihal" sabır ile şükretmeli.

Beşinci Nokta

Compassion, one of the most **subtle**, beautiful, agreeable, and sweet **manifestations** of Divine mercy, is a luminous elixir.

It is much more direct than **passionate love**; it swiftly becomes a **means** to **union** with Almighty God.

Metaphorical love and worldly love **are transformed into** true love with the greatest difficulty, and find Almighty God,

but **compassion binds** the heart to Him in a shorter, purer **fashion** -and without difficulty.

Both father and mother love their child more than all the world.

When their child is taken from them, if they are fortunate and if they are true believers, it turns their faces from this world and finds **the True Bestower of Bounties**.

It says: "Since the world is **transitory**, it is not worthy of the heart's **attachment**."

Wherever the child has gone, a person forms an attachment with that place, and this gains for him high **spiritual rank**.

The people of neglect and misguidance are deprived of the happiness and good news of these Five Points.

You can see from the following how grievous their situation is:

they see their only child in **the throes of death** and due to their imagining the world to be eternal

and as a result of their heedlessness and misguidance, they think death is non-existence and eternal separation.

They think of him in the earth of his grave in place of his soft bed, and due to their heedlessness or misguidance,

they do not think of the Paradise of mercy and heaven of bounty of the Most Compassionate of the Compassionate; you can see by **comparison** what **despairing sorrow** and grief they suffer.

#100

Whereas belief and Islam say to the believer: his All-Compassionate Creator will take this child of yours who is **in the throes of death** from this base world and take him to Paradise.

He will make him both an **intercessor** for you, and an eternal child.

Separation is temporary, do not worry. **Say, the command is God's. * To God do we belong and to Him shall we return**, and bear it patiently.

The Enduring One, He is the Enduring One!
Said Nursi

Rahmet-i İlahiyenin en **latif**, en güzel, en hoş, en şirin **cilvelerinden** olan şefkat; bir iksir-i nuranîdir.

Aşktan çok keskindir. Çabuk Cenab-ı Hakk'a **vusule vesile** olur.

Nasıl aşk-ı **mecazî** ve aşk-ı dünyevî pek çok müşkilâtla aşk-ı hakikîye **inkılab eder**, Cenab-ı Hakk'ı bulur.

Öyle de **şefkat** -fakat müşkilâtsız- daha kısa, daha safi bir **tarzda** kalbi Cenab-ı Hakk'a **rabteder**.

Gerek peder ve gerek vâlide, veledini bütün dünya gibi severler.

Veledi elinden alındığı vakit, eğer bahtiyar ise, hakikî ehl-i iman ise; dünyadan yüzünü çevirir, **Mün'im-i Hakikî'yi** bulur.

Der ki: "Dünya madem **fânidir**, değmiyor **alâka-i kalbe**..."

Veledi nereye gitmişse oraya karşı bir alâka peyda eder, büyük **manevî bir hal** kazanır.

Ehl-i gaflet ve dalalet, şu beş hakikattaki saadet ve müjdeden mahrumdurlar.

Onların hali ne kadar elîm olduğunu şununla kıyas ediniz ki:

Bir ihtiyar hanım gayet sevdiği sevimli tek bir çocuğunu **sekeratta** görüp, dünyada tevehhüm-ü ebediyet hükmünce

gaflet veya dalalet neticesinde; mevti, adem ve firak-ı ebedî tasavvur ettiğinden,

yumuşak döşeğine bedel kabrin toprağını düşünüp gaflet veya dalalet cihetiyle,

Erhamürrâhimîn'in Cennet-i rahmetini, Firdevs-i nimetini düşünmediğinden, ne kadar **me'yusane bir hüzn** ve elem çektiğini **kıyas** edebilirsiniz.

Fakat vesile-i saadet-i dâreyn olan iman ve İslâmiyet, mü'mine der ki: Şu **sekeratta** olan çocuğun Hâlık-ı Rahîmi, onu bu fânî dünyadan çıkarıp Cennetine götürecektir.

Hem sana **şefaattçi**, hem ebedî bir evlâd yapacak.

Müfarakat muvakkattır, merak etme;

اَلْحُكْمُ لِلّٰهِ ؕ اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ

de, sabret.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

The Eighteenth Letter

In His Name, be He glorified! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

[This letter consists of three important matters.]

First Important Matter

Famous saints like Muhyi'l-Din al -'Arabi (May his mystery be sanctified), the author of al -Futuhat al - Makkiya,

and Sayyid 'Abd al -Karim (May his mystery be sanctified), the author of a well-known book entitled al - İnsan al-Kamil,*

speak of the seven levels of the globe of the earth and the white earth beyond the Kaf mountain, and strange things which in Futuhat are called "mashmashiya."

**['Abd al-Karim al-Jili 767/1365-6-832/1428, al - İnsan al-Kamil fi Ma'rifat al-Awakhir wa'l-Awa'il.]*

Are these true? But these places do not exist on the earth. Furthermore, the things that they say are not accepted by geography and science.

And if they are not true, how can they be saints? How can people who say things contrary to reality and the truth in this way be people of reality?

The Answer: They were the people of truth and reality. They were also saints and experienced direct vision of the realities.

They saw correctly what they saw, but since they were not correct in declarations they made while in the state of illumination and witnessing, which is without comprehension, and in their interpretations of their visions, which were like dreams, they were partially incorrect.

People of unveiling and direct vision of that sort cannot interpret their own visions while in such a state, just as a person cannot interpret his own dream while dreaming it.

Those who can interpret them are the exact scholars of the legacy of prophethood, called "the purified ones."

#102

For sure, when they rise to the rank of the purified ones, the people of direct vision belonging to that group

understand their errors through the guidance of the Qur'an and the Prophet's (UWBP) practices, and they correct them; and they did correct them.

Listen to this story which is the form of a comparison and will illustrate this truth. It is like this:

Onsekizinci Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

(Bu mektub üç mes'ele-i mühimmedir.)

Birinci Mes'ele-i Mühimme

"Fütühat-ı Mekkiye" sahibi Muhyiddin-i Arab (K.S.)

ve "İnsan-ı Kâmil" denilen meşhur bir kitabın sahibi Seyyid Abdülkerim (K.S) gibi evliya-i meşhure;

küre-i arzın tabakat-ı seb'asından ve Kaf Dağı arkasındaki Arz-ı Beyza'dan ve Fütuhat'ta Meşmeşiye dedikleri acaibden bahsediyorlar; "gördük" diyorlar.

Acaba bunların dedikleri doğru mudur? Doğru ise; halbuki, bu yerlerin yerde yerleri yoktur. Hem Coğrafya ve fen onların bu dediklerini kabul edemiyor.

Eğer doğru olmazsa, bunlar nasıl veli olabilirler? Böyle hilaf-ı vaki' ve hilaf-ı hak söyleyen nasıl ehl-i hakikat olabilir?

Elcevab: Onlar ehl-i hak ve hakikattırlar; hem ehl-i velayet ve şuhuddurlar.

Gördüklerini doğru görmüşler, fakat ihatasız olan halet-i şuhudda ve rü'ya gibi rü'yetlerini tabirde verdikleri hükümlerinde hakları olmadığı için, kısmen yanlıştır.

Rü'yadaki adam kendi rü'yasını tabir edemediği gibi, o kısım ehl-i keşf ve şuhud dahi rü'yetlerini o halde iken kendileri tabir edemezler.

Onları tabir edecek, "asfiya" denilen veraset-i nübüvvet muhakkikleridir.

Elbette o kısım ehl-i şuhud dahi, asfiya makamına çıktıkları zaman,

Kitab ve Sünnet'in irşadıyla yanlışlarını anlarlar, tashih ederler; hem etmişler.

Şu hakikatı izah edecek şu hikâye-i temsiliyeyi dinle. Şöyle ki:

One time, there were two shepherds who were from among those who approach reality with their hearts. They milked their sheep into a wooden pail and put the pail beside them.

They laid their shepherd's pipe on the pail, then one of them stretched out, overcome by sleep. He slept for a while.

The other shepherd was watching him carefully when he saw something like a fly emerge from the sleeping man's nose, look at the pail of milk,

enter the pipe at one end, emerge from the other, then disappear into a hole under a bush.

Some while later the thing emerged again, passed down the shepherd's pipe, entered the sleeping man's nose, whereupon he awoke.

He exclaimed: "I had an extraordinary dream!" His friend replied: "May God make good come of it. What was it?" The other man said:

"I saw a sea of milk stretching over which was a strange bridge. The upper part of the bridge was closed and contained windows.

I passed through the bridge. I saw a grove of oaks, the tops of which were all pointed. Beneath them was a cave;

I entered it, and I saw some treasure full of gold. How can this be interpreted, I wonder?"

His alert friend said to him: "The sea of milk you saw was this wooden pail, and the bridge, our shepherd's pipe.

The pointed oak trees were this bush, while the cave was this small hole. Get the pickaxe and I'll show you the treasure."

He brought the pick and they dug under the bush, and there they found gold enough to make them both prosperous in this world.

Thus, what the sleeping man dreamt was right, and what he saw, correct, but because he had no comprehension while dreaming and no right to interpret the dream,

he could not distinguish between the physical world and the non-material world and his assertions were partially wrong; he said: "I saw an actual physical sea."

But since the man who was awake could distinguish between the physical world and the World of Similitudes, he had the right to interpret the dream; he said:

"What you saw in the dream was right, but it wasn't an actual sea; our milk pail appeared to your imagination as a sea, and our pipe as a bridge, and so on."

Bir zaman ehl-i kalb iki çoban varmış. Kendileri ağaç kâsesine süt sağıp yanlarına bıraktılar.

Kaval tabir ettikleri düdüklerini, o süt kâsesi üzerine uzatmışlardı. Birisi "uykum geldi" deyip yatar. Uykuda bir zaman kalır.

Ötekisi yatana dikkat eder, bakar ki; sinek gibi bir şey, yatanın burnundan çıkıp, süt kâsesine bakıyor

ve sonra kaval içine girer, öbür ucundan çıkar gider, bir geven altındaki deliğe girip kaybolur.

Bir zaman sonra yine o şey döner, yine kavalıdan geçer, yatanın burnuna girer; o da uyanır.

Der ki: "Ey arkadaş! Acib bir rü'ya gördüm." O da der: "Allah hayır etsin, nedir?" Der ki:

"Sütten bir deniz gördüm. Üstünde acib bir köprü uzanmış. O köprünün üstü kapalı, pencere idi.

Ben o köprüden geçtim. Bir meşelik gördüm ki, başları hep sivri. Onun altında bir mağara gördüm,

içine girdim, altun dolu bir hazine gördüm. Acaba tabiri nedir?"

Uyanık arkadaşı dedi: "Gördüğün süt denizi, şu ağaç çanaktır. O köprü de, şu kavalımızdır.

O başı sivri meşelik de şu gevendir. O mağara da, şu küçük deliktir. İşte kazmayı getir, sana hazineyi de göstereceğim."

Kazmayı getirir. O gevenin altını kazdılar, ikisini de dünyada mes'ud edecek altunları buldular.

İşte yatan adamın gördüğü doğrudur, doğru görmüş, fakat rü'yada iken ihatasız olduğu için tabirde hakkı olmadığından,

âlem-i maddî ile âlem-i manevîyi birbirinden farketmediğinden, hükmü kısmen yanlıştır ki, "Ben hakikî maddî bir deniz gördüm." der.

Fakat uyanık adam, âlem-i misal ile âlem-i maddîyi farkettiği için tabirde hakkı vardır ki, dedi:

"Gördüğün doğrudur, fakat hakikî deniz değil; belki şu süt kâsemiz senin hayaline deniz gibi olmuş, kaval da köprü gibi olmuş ve hakeza..."

This means the physical and spiritual worlds have to be distinguished from one another. If they are combined, assertions about them appear wrong.

For example, you have a small room the four walls of which have been covered with four large mirrors.

When you enter it, you see the small room to be as broad as a large arena. If you say, "My room appears to be as large as a broad arena," what you say is correct.

#103

But if you assert, "My room is as large as a broad arena," you would be wrong, for you are confusing the World of Similitudes with the actual world.

Thus, having failed to weigh them on the balances of the Book and Sunna, the descriptions of the seven levels of the globe made by certain people of unveiling

do not refer only to its physical state from the point of view of geography.

For instance, they said that one of the earth's levels is that inhabited by the jinns and demons, and that it has a breadth of thousands of years.

But those strange levels are not found on our globe, which makes its circuit every one or two years.

However, if we suppose the globe to be like a pine-seed in the World of Meaning, the World of Similitudes, the Intermediate Realm,

and the World of Spirits, the similitude of the tree formed from it would be like a huge pine-tree in relation to the seed.

Thus, in the course of their spiritual journeyings, some of the people of direct vision have observed that some of the earth's levels in the World of Similitudes are extremely extensive and that they stretch over a distance of thousands of years.

What they saw was right, but because superficially the World of Similitudes resembles the physical world, they saw the two worlds blended together, and interpreted them thus.

When they returned to the world of sobriety, since they lacked balance, and since they wrote exactly what they witnessed, it has been thought to be contrary to reality.

Like the similitudes of a large palace and large garden may be found in a small mirror,

so similitudes and non-material realities as extensive as thousands of years may be situated in a single year's distance in the physical world.

Conclusion: It is understood from this matter that the degree of direct vision is far inferior to that of belief in the Unseen.

Demek oluyor ki; âlem-i maddî ile âlem-i ruhanîyi birbirinden farketmek lâzım gelir. Birbirine mezcedilse, hükümleri yanlış görünür.

Meselâ: Senin dar bir odan var; fakat dört duvarını kapayacak dört büyük âyine konulmuş.

Sen içine girdiğin vakit, o dar odayı bir meydan kadar geniş görürsün. Eğer desen "Odamı geniş bir meydan kadar görüyorum", doğru dersin.

Eğer "Odam bir meydan kadar geniştir" diye hükmetsen, yanlış edersin. Çünkü âlem-i misali, âlem-i hakikîye karıştırırsın.

İşte Küre-i Arz'ın tabakat-ı seb'asına dair bazı ehl-i keşfin, Kitab ve Sünnet'in mizanıyla tartmadan beyan ettiği tasvirat,

yalnız coğrafya nokta-i nazarındaki maddî vaziyetten ibaret değildir.

Meselâ, demişler: "Bir tabaka-i Arz, cinn ve ifritlerindir. Binler sene genişliği var."

Halbuki bir-iki senede devredilen küremizde, o acib tabakalar yerleşemez.

Fakat âlem-i mana ve âlem-i misalde ve âlem-i berzah ve ervahta, küremizi bir çamın çekirdeği hükmünde farzetsek,

ondan temessül ve teşekkül eden misalî şeceresi, o çekirdeğe nisbeten koca bir çam ağacı kadar olduğundan,

bir kısım ehl-i şühud, seyr-i ruhanîlerinde, Arz'ın tabakalarından bazılarını âlem-i misalde pek çok geniş görüyorlar; binler sene bir mesafe tuttuklarını görüyorlar.

Gördükleri doğrudur; fakat âlem-i misal, sureten âlem-i maddîye benzediği için, iki âlemi memzuç görüyorlar; öyle tabir ediyorlar.

Âlem-i sahveye döndükleri vakit, mizansız olduğu için, meşhudatlarını aynen yazdıklarından hilaf-ı hakikat telakki ediliyor.

Nasıl küçük bir âyinede büyük bir saray ile büyük bir bahçenin vücut-u misaliyeleri onda yerleşir.

Öyle de âlem-i maddînin bir senelik mesafesinde, binler sene vüs'atinde vücut-u misalî ve hakaik-i maneviye yerleşir.

Hâtime: Şu mes'eleden anlaşılıyor ki: Derece-i şühud, derece-i iman-ı bilgaybdan çok aşağıdır.

That is to say, the uncomprehending disclosures of some of the saints relying only on direct vision

do not attain to the statements about the truths of faith made by the purified and exact scholars, who are the people of the legacy of prophethood and who rely on the Qur'an and Revelation, not on direct vision – their statements that are about the Unseen but are lucid, comprehensive, and right.

That is to say, the balance of all illuminations, mental states, visions, and unveilings are the Book and Sunna,

and their touchstone are the sacred principles of the Book and Sunna, and the conjectural laws of the purified and exacting scholars.

Second Important Matter

Question: The Unity of Existence is considered by many people to be the most elevated station,

#104

but there was no explicit sign of it among the Companions and foremost the four Rightly-Guided Caliphs, who were at the level of the greatest sainthood, or among the Imams of the Prophet's Family and foremost the five People of the Cloak, or the great interpreters of the law and the generation following the Companions and foremost the founders of the four schools of law.

So did those who lived later advance further than them? Did they find a better highway on which to proceed?

The Answer: God forbid! Nobody at all has the ability to advance further than those purified ones who were the stars and heirs closest to the Sun of Prophethood; the highway is indeed theirs.

As for the Unity of Existence, it is a way and a state, but it is deficient.

However, because it is illuminating and pleasurable, most of those who have reached that degree on their spiritual journeyings have not wanted to leave it;

they have remained there and supposed it to be the ultimate degree.

If the spirit of the person who takes this way is divested of materiality and intermediaries and he has rent the veil of causes, and is immersed in a state of witnessing,

then an experiential – not pertaining to knowledge – unity of existence that arises not from the Unity of Existence but from the Unity of Witnessing, may obtain for him a certain attainment, a spiritual station.

He may even reach the degree of denying the universe for God's sake.

But if he is submerged in causes and preoccupied with materiality, for him, the Unity of Existence may mean going so far as denying God on account of the universe.

Yani: Yalnız şuhuduna istinad eden bir kısım ehl-i velayetin ihatasız keşfiyatı,

veraset-i nübüvvet ehli olan asfiya ve muhakkikînin şuhuda değil, Kur'ana ve vahye, gaybî fakat safi, ihatalı, doğru hakaik-i imaniyelerine dair ahkâmlarına yetişmez.

Demek bütün ahval ve keşfiyatın ve ezvak ve müşahedatın mizanı: Kitab ve Sünnettir.

Ve mihenkleri, Kitab ve Sünnetin desatir-i kudsiyeleri ve asfiya-i muhakkikînin kavanin-i hadsiyeleridir.

İkinci Mes'ele-i Mühimme

Sual: Vahdet-ül Vücut mes'eleşi, çoklar tarafından en yüksek makam telakki ediliyor.

Halbuki velayet-i kübrada bulunan başta Hulefa-yı Erbaa olmak üzere Sahabeler ve hem başta Hamse-i Âl-i Aba olarak Eimme-i Ehl-i Beyt ve hem başta Eimme-i Erbaa olarak müçtehidîn ve tâbiînden bu çeşit vahdet-ül vücut meşrebi sarihan görülmemiştir.

Acaba onlardan sonra çıkanlar daha ileri mi gitmişler, daha mükemmel bir cadde-i kübra mı bulmuşlar?

Elcevab: Hâşâ! Şems-i Risalet'in en yakın yıldızları ve en karib vereseleri bulunan o asfiyadan hiç kimsenin haddi değil, daha ileri gidebilsin. Belki cadde-i kübra onlarındır.

Vahdet-ül Vücut ise, bir meşreb ve bir hal ve bir nâkıs mertebedir.

Fakat zevkli, neş'eli olduğundan, seyr ü sülûkta o mertebeye girdikleri vakit çoğu çıkmak istemiyorlar,

orada kalıyorlar; en münteha mertebe zannediyorlar.

İşte şu meşreb sahibi, eğer maddiyattan ve vesaitten tecerrüd etmiş ve esbab perdesini yırtmış bir ruh ise, istiğrakârane bir şuhuda mazhar ise;

vahdet-ül vücuddan değil, belki vahdet-üş şuhuddan neş'et eden, ilmî değil, hâlî bir vahdet-i vücut onun için bir kemal, bir makam temin edebilir.

Hattâ Allah hesabına kâinatı inkâr etmek derecesine gidebilir.

Yoksa esbab içinde dalmış ise, maddiyata mütevaggil ise, vahdet-ül vücut demesi, kâinat hesabına Allah'ı inkâr etmeye kadar çıkar.

Yes, the great highway is the highway of the Companions, and those that followed them, and the Purified Ones. Their universal rule was, “*the reality of things is constant.*” {‘Umar al-Nasafi, al-Aqa’id, 1}

In accordance with the sense of “*There is nothing that resembles Him,*” (42:11) Almighty God has absolutely nothing that resembles Him.

He is utterly beyond being comprehended in place or class and being divided into parts. His relation with beings is creativity.

Beings are not imaginings or fancies as those who followed the way of the Unity of Existence said.

Visible things too are Almighty God’s works. Everything is not “Him,” everything is “from Him.”

For events cannot be pre-eternal. We shall make this matter easier to understand with two comparisons:

The First: For example, there is a king. Through his name of Just Judge he has a Ministry of Justice which shows the manifestation of that name.

Another of his names is Khalifa, and the Shaikh al -Islam’s Office and learned institution are the manifestations of that name.

He has also the name of Commander-in -Chief, through which all the offices of the army perform their actions; the army is the manifestation of that name.

#105

Now, if someone were to appear and say: “The king is only the Just Judge, he has no office or ministry other than that of justice,”

then the attributes and states of the religious scholars in the Shaykh al -Islam’s Office would have to be applied – not actually but theoretically – to the officials of the Ministry of Justice;

a secondary and shadowy Shaykh al -Islam’s Office would have an imaginary existence within the actual Ministry of Justice.

Again in hypothetical fashion, the dealings and states of the Army Office would be ascribed to the officials of the Judiciary, an unreal Army Office would be imagined there, and so on.

In this situation, the king’s true name is the name of Just Judge and his true sovereignty is his sovereignty in the Ministry of Justice.

His names like Khalifa, Commander-in -Chief, and Sultan are not actual but hypothetical.

However, the nature of kingship and reality of sovereignty demand all the names in actuality.

Evet cadde-i kübra, sahabe ve tâbiîn ve asfiyanın caddesidir. حَقَائِقُ الْأَشْيَاءِ ثَابِتَةٌ cümlesi, onların kaide-i külliyesidir.

Ve Cenab-ı Hakk'ın لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ mazmunu üzere, hiçbir şey ile müşabeheti yok.

Tahayyüz ve tecezziden münezzehtir. Mevcudatla alâkası, hâlıkıyettir.

Ehl-i vahdet-ül vücudun dedikleri gibi; mevcudat, evham ve hayalât değil.

Görünen eşya dahi, Cenab-ı Hakk'ın âsârıdır. "Heme Ost" değil, "Heme Ezost"tur. Yani “her şey O” değil, belki “her şey Ondan”dır.

Çünkü hâdisat, ayn-ı kadîm olamaz. Şu mes'eleyi iki temsil ile fehme takrib edeceğiz:

Birincisi: Meselâ bir padişah var. O padişahın hâkim-i âdil ismiyle bir adliye dairesi var ki, o ismin cilvesini gösteriyor.

Bir ismi de halifedir. Bir meşihat ve bir ilmiye dairesi, o ismin mazharıdır.

Bir de Kumandan-ı A'zam ismi var. O isim ile devâir-i askeriyede faaliyet gösterir. Ordu, o ismin mazharıdır.

Şimdi biri çıksa dese ki: "O padişah, yalnız hâkim-i âdildir; devair-i adliyeden başka daire yok."

O vakit bilmecburiye, adliye memurları içinde, hakikî değil itibarî bir surette, meşihat dairesindeki ülemanın evsafını ve ahvalini onlara tatbik edip,

zillî ve hayalî bir tarzda, hakikî adliye içinde tebaî ve zillî bir meşihat dairesi tasavvur edilir.

Hem daire-i askeriyeye ait ahval ve muamelâtını yine farazî bir tarzda, o memurîn-i adliye içinde itibar edip, gayr-ı hakikî bir daire-i askeriye itibar edilir ve hâkeza...

İşte şu halde, padişahın hakikî ismi ve hakikî hâkimiyeti, hâkim-i âdil ismidir ve adliyedeki hâkimiyettir.

Halife, kumandan-ı a'zam, sultan gibi isimleri hakikî değiller, itibarîdirler.

Halbuki padişahlık mahiyeti ve saltanat hakikatı, bütün isimleri hakikî olarak iktiza eder.

And actual names require and necessitate actual offices.

Thus, the sovereignty of divinity necessitates in actuality numerous sacred names like All-Merciful, Provider, Bestower, Creator, Doer, Munificent, and Compassionate.

And those true and actual names require actual mirrors.

Now, since the followers of the Unity of Existence say: **“There is no existent but He,”** they downgrade the reality of beings to the level of imagination.

Almighty God’s names of Necessary Existent, Existent, One, and Single have true manifestations and spheres of application.

For sure, if their mirrors and spheres of application were not real and were imaginary and non-existent, it would not harm them.

And perhaps if there were no colour of existence in the mirror of true existence, they would be purer and more brilliant,

but the manifestations of such names as Merciful, Provider, Subduer, Compeller, and Creator would not be real, they would be hypothetical.

However, those names are realities like the name of Existent, they cannot be shadows; they are essential, not secondary.

Thus, the Companions and great interpreters of the law and Imams of the Family of the Prophet said: **“The reality of things is constant;”**

Almighty God has a manifestation through all His names in actuality.

Through His creativity, all things have an accidental existence.

For sure, in relation to the Necessarily Existent’s existence their existence is an extremely weak and unstable shadow,

but it is not imagination, it is not fancy. Almighty God gives existence through His name of Creator and He continues that existence.

Second Comparison: For example, on the four walls of this house are four full-length mirrors.

However much the house is depicted together with the other three mirrors in all the mirrors,

each holds the things in itself in accordance with its own make-up and colour; it reflects a similitude of the house that is particular to itself.

Hakikî isimler ise, hakikî daireleri istiyor ve iktiza ediyorlar.

İşte saltanat-ı uluhiyet Rahman, Rezzak, Vehhab, Hallak, Fa'al, Kerim, Rahîm gibi pek çok esma-i mukaddeseyi hakikî olarak iktiza ediyor.

O hakikî esma dahi, hakikî âyineleri iktiza ediyorlar.

Şimdi ehl-i vahdet-ül vücud madem **لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ** der, hakaik-i eşyayı hayal derecesine indirir.

Cenab-ı Hakk'ın Vâcib-ül Vücud ve Mevcud ve Vâhid ve Ehad isimlerinin hakikî cıvelleri ve daireleri var.

Belki âyineleri, daireleri hakikî olmazsa; hayalî, ademî dahi olsa, onlara zarar etmez.

Belki vücud-u hakikînin âyinesinde vücud rengi olmazsa, daha ziyade safî ve parlak olur.

Fakat Rahman, Rezzak, Kahhar, Cebbar, Hallak gibi isimleri ise, tecellileri hakikî olmuyor, itibarî oluyor.

Halbuki o esmalar, Mevcud ismi gibi hakikattırlar, gölge olamazlar; aslîdirler, tebaî olamazlar.

İşte sahabe ve asfiya-i müçtehidîn ve eimme-i Ehl-i Beyt, **حَقَائِقُ الْأَشْيَاءِ ثَابِتَةٌ** derler ki,

Cenab-ı Hakk'ın bütün esmasıyla hakikî bir surette tecelliyatı var.

Bütün eşyanın, Onun icadıyla bir vücud-u ârızîsi vardır.

Ve o vücud çendan Vâcib-ül Vücud'un vücuduna nisbeten gayet zaîf ve kararsız bir zıll, bir gölgedir;

fakat hayal değil, vehim değildir. Cenab-ı Hak, Hallak ismiyle vücud veriyor ve o vücudu idame ediyor.

İkinci Temsil: Meselâ şu menzilin dört duvarında dört tane endam âyinesi bulunsa,

herbir âyine içinde her ne kadar o menzil öteki üç âyine ile beraber irtisam ediyor..

fakat herbir âyine, kendinin heyetine ve rengine göre eşyayı kendi içinde ihtiva eyler; kendine mahsus misalî bir menzil hükmündedir.

Now, two men enter the house. One of them looks at one of the mirrors and says: "Everything is within it."

When he hears of the other mirrors and the images in them,

he applies what he hears to a tiny corner of the one mirror whose contents are shadows twice over, and whose reality has shrunk and has changed.

He also says: "I see it thus, in which case reality is thus."

The other man says to him, "Yes, you see it like that and what you see is true. But in actuality and reality the true form of reality is not like that.

There are other mirrors besides the one you looked at; they are not the shadow of shadows and as tiny as you saw."

Thus, each of the divine names requires a different mirror.

And, since Merciful and Provider, for example, are real and fundamental, they require beings worthy of them who are needy for sustenance and compassion.

Just as All-Merciful requires real beings with spirits needy for sustenance in a real world, so too, All-Compassionate requires a paradise which is thus real.

To maintain that only the names of Existent, Necessarily Existent, and Single One of Unity are real and that the other names are mere shadows within them, is a sort of injustice towards those other names.

It is due to this mystery that the great highway is surely the highway of the Companions, the Purified Ones, the Imams of the Prophet's Family, and the great interpreters of the law and founders of the four schools of law,

who possessed greater sainthood and were directly the first class of the Qur'an's students.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise.(2:32)

O our Sustainer! Do not cause our hearts to swerve now that You have guided us, and bestow mercy on us from You; for You are the Bestower of Gifts.(3:8)

O God! Grant blessings to the one whom You sent as a Mercy to all the worlds, and to all his Family and Companions.

İşte şimdi iki adam o menzile girse; birisi birtak âyineye bakar, der ki: "Her şey bunun içindedir."

Başka âyineleri ve âyinelerin içlerindeki suretleri işittiği vakit,

mesmuatını o tek âyinedeki iki derece gölge olmuş, hakikatı küçülmüş, tegayyür etmiş o âyinenin küçük bir köşesinde tatbik eder.

Hem der: "Ben öyle görüyorum, öyle ise hakikat böyledir."

Diğer adam ona der ki: "Evet sen görüyorsun.. gördüğün haktır; fakat vaki'de ve nefsülemirde hakikatın hakikî sureti öyle değil.

Senin dikkat ettiğin âyine gibi daha başka âyineler var; gördüğün kadar küçücük, gölgenin gölgesi değil."

İşte esma-i İlahiyenin herbiri, ayrı ayrı birer âyine ister.

Hem meselâ: Rahman, Rezzak hakikatlı, asıl oldukları için, kendilerine lâıyk, rızka ve merhamete muhtaç mevcudatı ister.

Rahman nasıl hakikî bir dünyada rızka muhtaç hakikatlı zîruhları ister; Rahîm de, öyle hakikî bir Cennet'i ister.

Eğer yalnız Mevcud ve Vâcib-ül Vücud ve Vâhid-i Ehad isimleri hakikî tutulup öteki isimler onların içine gölge olmak haysiyetiyle alınsa, o esmaya karşı bir haksızlık hükmüne geçer.

İşte şu sırdandır ki: Cadde-i Kübra, elbette velayet-i kübra sahibleri olan sahabe ve asfiya ve tâbiîn ve eimme-i Ehl-i Beyt ve eimme-i müçtehidinin caddesidir ki,

doğrudan doğruya Kur'anın birinci tabaka şakirdleridir.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَعَلَى
إِلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

**An Addendum To The Second
Matter**

**(Hulusi'nin İkinci Sualinin
Cevabına Bir Zeyildir)**

Question: Muhyi'l-Din al -'Arabi considered the Unity of Existence to be of the highest level. Likewise, so me of the great saints who took the path of love followed him.

However, you say that this matter is not of the highest level, and is not real; that it is rather the way, to a degree, of those who become intoxicated and immersed in the divine, and of the people of love and ecstasy.

#107

So what, briefly, is the high level of the affirmation of divine unity pointed out by the clear verses of the Qur'an, through the mystery of the legacy of prophethood? Can you explain it?

The Answer: It is a hundred times beyond the ability of an utterly powerless unfortunate like myself to judge those elevated stations with his limited thought.

I shall just explain one or two extremely brief points proceeding from the effulgence of the Wise Qur'an. Perhaps they will be useful in understanding the matter.

First Point: There are many reasons for becoming embroiled in the way of the Unity of Existence. One or two of them may be explained as follows:

The First Reason: Because they could not squeeze into their brains the maximum degree of the creativity of divine dominicality,

nor entirely establish in their hearts the idea that everything, through the mystery of divine oneness (ehadiyet), is held directly in the grasp of dominicality and that all things have existence through divine power, choice, and will,

those who took that way were obliged to say that everything is either Him, or does not have existence, or is imaginary, or is His manifestation or emanation.

The Second Reason: The mark of passionate love is to want never to be separated from the beloved and to flee desperately from such separation; to tremble at the thought of parting, to fear distance from the beloved as though fearing Hell, and to abominate transience; to love union with the love of one's own spirit and life, and to yearn for nearness to the beloved as though longing for Paradise.

Thus, through adhering to a manifestation of divine immediacy in all things, those who took the way of the Unity of Existence disregarded separation and distance;

supposing union and meeting to be permanent, they said: "There is no existent but He;" through the intoxication of love and as demanded by the ecstasy of permanence, meeting, and union, they imagined that in the Unity of Existence was a most pleasurable way of illumination whereby they could be saved from the dreadfulness of separation.

Sual: Muhyiddin-i Arabî vahdetü'l-vücut mes'elesini, en yüksek bir mertebe telakki ettiği gibi, ehl-i aşk bir kısım evliya-i azîme dahi ona ittiba etmişler.

Bu mes'elenin en yüksek mertebe olmadığını, hem hakikî olmadığını, belki bir derece ehl-i sekir ve istiğrakın ve ashab-ı şevk ve aşkın meşrebi olduğunu diyorsun.

Öyle ise muhtasaran, sırr-ı veraset-i nübüvvetle ve Kur'an'ın sarahatıyla gösterilen tevhidin yüksek mertebesi hangisidir? Göster.

Elcevab: Benim gibi, hiç ender hiç âciz bir bîçarenin kısa fikriyle, bu yüksek mertebeleri muhakeme etmek, yüz derece haddimin fevkindedir.

Yalnız Kur'an-ı Hakîm'in feyzinden gelen, gayet muhtasar bir-iki nükte söyleyeceğim. Belki bu mes'eleda faidesi olacak.

Birinci Nokta: Vahdetü'l-Vücut'un meşrebine ve saplanmasına çok esbab var, onlardan bir ikisi kısaca beyan edilecek.

Birinci sebep: Mertebe-i rububiyetin hallakîyetini a'zamî derecesinde zihinlere sığdıramadıklarından

ve sırr-ı ehadiyetle, her şeyi bizzât kabza-i rububiyetinde tuttuğunu ve her şey kudret ve ihtiyar ve iradesi ile vücud bulduğunu, kalblerine tam yerleştiremediklerinden,

her şey odur veyahut yoktur veya hayaldir veya tezahürîyetidir veya cilveleridir diye, kendilerini mecbur bilmişler.

İkinci sebep: Firakî hiç istemeyen ve firaktan şiddetle kaçan ve ayrılıktan titreyen ve bu'diyetten cehennem gibi korkan ve zevalden gayet derecede nefret eden ve visali ruhu ve canı gibi seven ve kurbiyeti cennet gibi, hadsiz bir iştîyak ile arzulayan "aşk" sıfatı;

her şeydeki akrebiyet-i İlahiyenin bir cilvesine yapışmakla firak ve bu'diyeti hiçe sayıp, lika ve visali daimî zannederek,

"Lâ mevcude illâ Hu" diye, aşkın sekriyle ve o şevk-i beka ve lika ve visalin muktezasıyla, gayet zevkli bir meşreb-i hali vahdetü'l-vücutta bulunduğunu tasavvur ederek, müdhiş firaklardan kurtulmak için, o vahdetü'l-vücut mes'elesini melce' ittihaz etmişler.

That is to say, the first reason sprang from the fact that the hand of their intellects was unable to reach up to some of the truths of belief, which were extremely broad and elevated; they were unable to comprehend them and had not developed completely in regard to faith.

And the source of the second reason was the extraordinary unfolding of their hearts in respect of love, and their wondrous expansion and breadth.

However, the supreme level of divine unity that the Purified Ones – who were the people of sobriety and great saints of the legacy of prophethood – saw through the clear expositions of the Qur'an is both extremely elevated,

#108

and shows both the maximum level of dominicality and creativity, and that all the divine names are real.

It preserves the Qur'an's principles and does not spoil the balance of the decrees of dominicality.

For they say that together with the oneness of His essence and His being free of space,

with His knowledge Almighty God encompasses and determines directly all things together with all their attributes, and through His will He chooses and specifies them, and through His power He creates them.

He creates and directs the whole universe as though it were a single being. He creates the huge spring with the same ease as creating a flower. Nothing obstructs anything else.

There is no fragmentation in His regarding things. He is present everywhere at the same instant through the disposal of His knowledge and power. There is no division or distribution in His disposal.

This mystery has been expounded and proved completely in the Sixteenth Word and in the Second Stopping-Place of the Thirty-Second Word.

Since, according to the rule, "**Comparisons are incontestible**," no attention should be paid to defects in comparisons and allegories, I shall set forth a very faulty comparison so that the difference between the two ways may be understood to a degree.

For example, let us imagine a huge, matchless, and wondrously adorned peacock which can fly from east to west in an instant, and opens and closes its wings, which stretch from north to south, are adorned with hundreds of thousands of fine patterns, and in every single feather of which are included brilliant arts.

Now, there are two men observing it; they want to fly up with the wings of the intellect and heart to the elevated qualities of this bird, to its wondrous decorations.

One looks at the peacock's appearance and form and the marvellous inscriptions of power on all its feathers;

Demek birinci sebebin menşei, aklın eli gayet geniş ve gayet yüksek olan bazı hakikat-i imaniyeye yetişmediğinden ve ihata edemediğinden ve aklın iman noktasında tamamıyla inkişaf etmediğinden

ve ikinci sebebin menşei, kalbin aşk noktasında fevkalâde inkişafından ve hârikulâde inbisatından ve genişliğinden ileri gelmiştir.

Amma sarahat-i Kur'aniyeye, veraset-i nübüvvetin evliya-i azîmesi ve ehl-i sahve olan asfiyanın gördükleri mertebe-i uzma-yı tevhidî ise, hem çok yüksektir,

hem rububiyet ve hallakîyet-i İlahiyenin mertebe-i uzmasını, hem bütün esma-i İlahiyenin hakikî olduklarını ifade ediyor.

Ve esasatını muhafaza edip ve ahkâm-ı rububiyetin muvazenesini bozmuyor.

Çünkü derler ki: Cenab-ı Hak ehadiyet-i zâtiyesiyle ve mekândan münezzehiyetiyle beraber,

her şey bütün şuanatıyla doğrudan doğruya ilmiyle ihata ve teşhis edilmiş ve iradesiyle tercih ve tahsis edilmiş ve kudretiyle isbat ve icad edilmiştir.

Bütün kâinatı birtek mevcud gibi icad ve tedbir ediyor. Bir çiçeği kolaylıkla halkettiği gibi, koca baharı o suhuletle halk eder. Bir şey, bir şeye mani' olmaz.

Teveccühünde tecezzi yok, aynı anda her yerde kudret ve ilmiyle tasarruf noktasında bulunuyor. Tasarrufunda tevzi' ve inkısam yok.

Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz'ün İkinci Mevkıfının İkinci Maksudında bu sır tamamıyla izah ve isbat edilmiştir.

لَا مُشَاحَةَ فِي التَّمْثِيلِ kaidesiyle temsildeki kusura bakılmadığından, gayet kusurlu bir temsil söyleyeceğim, tâ iki meşrebin bir derece farkı anlaşılsın.

Meselâ: Hârîka ve emsalsiz gayet büyük ve gayet zînetli, şark ve garba bir anda uçacak ve şimalden cenuba ulaşan kanatlarını kapayıp açacak, yüzbinler nakışlarla tezyin edilmiş o kanadının her bir tüyünde gayet dâhiyane san'atlar dercedilmiş olan bir tavus kuşu farzediyoruz.

Şimdi seyirci iki adam var, akıl ve kalb kanatlarıyla bu kuşun yüksek meziyetlerine ve hârîka zînetlerine uçmak istiyorlar.

Birisi bu tavus kuşunun vaziyetine ve heykeline ve hârikulâde her bir tüyündeki kudret nakışlarına bakar,

he loves it with extreme passion and ardour; he in part abandons his attentive reflective thought and clings on to love.

But then he sees that every day those lovable decorations change and are transformed. Those objects of his love, which he worships, disappear and are lost.

While he should have said that through true divine unity, which he could not encompass with his mind, and absolute dominicality and the oneness of the divine essence, they were the artistic decorations of an Inscraper possessing universal creativity,

he said instead – *in order to console himself* – that the spirit of the peacock was so sublime that its maker was within it,

or that the peacock had become Him, and that since its spirit had become one with its being and its being had combined with its outward appearance,

its spirit's perfection and being's exaltedness displayed those manifestations, displaying every moment a different inscription and beauty;

#109

it was not a true creation through its will, but a manifestation, an emanation.

As for the other man, he said that those harmonious, orderly decorations so full of art definitely required will, choice, intention, and purpose.

It was impossible for there to be a manifestation without will, an emanation without choice.

Yes, the peacock had a beautiful and elevated nature, but it could not be the doer; it was passive. It could not become one with the active agent.

Its spirit was fine and exalted, but it could not be the creator and disposer, only receptive and a means.

For observedly in each of its feathers was an art performed with infinite wisdom and an inscription and decoration made through an infinite power. And these could not occur without will and choice.

The arts indicating perfect wisdom within perfect power, and perfect dominicality and mercy within perfect wisdom were not the work of some sort of manifestation.

The scribe who had written that gilded notebook could not be inside it and be united with it. The notebook rather only had contact with the nib of the scribe's pen.

In which case, the wondrous decorations of the similitude of the peacock known as the universe were a gilded missive of the peacock's Creator.

Now, look at the peacock and read the missive. Say to its Scribe: "What wonders God has willed! Blessed be God! Glory be to God!"

gayet aşk u şevk ile sever, dakik tefekkürü kısmen bırakır ve aşka yapışır.

Fakat görür ki, her gün o sevimli nakışlar, tahavvül ve tebeddül eder. Sevdiği ve perestîş ettiği o mahublar kayboluyor, zeval buluyor.

O adam kendine teselli vermek ve aklına sığdırmadığı vahdet-i hakikiye ile rububiyet-i mutlaka ve ehadiyet-i zâtıyla hallakîyet-i külliyyeye mâlik bir nakkaşın bir nakş-ı san'atıdır demek lâzım gelirken;

o itikad yerine, bu tavus kuşundaki ruh o kadar âlîdir ki, onun sâni'i onun içindedir

veya o o olmuş, hem o ruh vücuduyla müttehid ve vücudu ise suret-i zahiriyle mümteziç olduğundan

o ruhun kemali ve o vücudun yüksekliği bu cilveleri böyle gösterir, her dakika başka bir nakş-ı ve ayrı bir hüsnü izhar eder,

hakikî ihtiyarıyla bir icad değil, belki bir cilvedir, bir tezahürdür.

Diğer adam der ki: Bu mizanlı ve nizamlı gayet san'atkârane nakışlar, kat'î bir surette bir irade ve ihtiyar ve kasd ve meşiet iktiza eder.

İradesiz bir cilve, ihtiyarsız bir tezahür olamaz.

Evet tavusun mahiyeti güzel ve yüksektir. Fakat onun mahiyeti fâil olamaz, belki münfaildir. Fâili ile hiçbir cihetle ittihad edemez.

Ruhu güzel ve âlîdir, fakat mücid ve mutasarrıf değil, belki ancak mazhar ve medardır.

Çünkü herbir tüyünde bilbedahe nihayetsiz bir hikmetle bir san'at ve nihayetsiz bir kudretle bir nakş-ı zînet görünüyor. Bu ise iradesiz, ihtiyarsız olamaz.

Bu kemal-i kudret içinde kemal-i hikmeti ve kemal-i hikmet içinde kemal-i rububiyeti ve merhameti gösteren san'atlar; cilve milve işi değil.

Bu yaldızlı defteri yazan kâtib içinde olamaz, onunla ittihad edemez. Belki yalnız o defter, o kâtibin yazı kaleminin ucu ile teması var;

öyle ise o kâinat denilen misalî tavusun hârikulâde zînetleri, tavus Hâlîkının yaldızlı bir mektubudur.

İşte şimdi tavusa bak, o mektubu oku. Kâtibe mâşâallah, tebârekellah, sübhanallah de.

The person who supposes the missive to be the scribe, or the scribe to be inside the letter, or fancies the missive to be imagination,

has surely hidden his reason in the veils of love and is unable to see the true form of reality.

Among the varieties of passionate love, the one most conducive to the way of the Unity of Existence, is love of this world.

When it turns into true love, love of this world, which is temporary (mecazî), is transformed into the Unity of Existence.

A person loves his personal beloved with worldly (mecazî) love.

Then, unable to accept in his heart his beloved's transience and ephemerality,

he consoles himself by saying that his beloved is a mirror reflecting the beauty of the True Object of Love and Worship, and attaches himself to a reality, so acquiring permanence for him through true love.

In the same way, when, due to the constant blows of death and separation, the strange love of the person who takes the huge world and the universe in its totality as his beloved is transformed into true love,

he seeks refuge in the way of the Unity of Existence, in order to save that great beloved of his from death and separation.

If he has extremely powerful and elevated faith, it becomes a pleasurable, luminous, acceptable level, as with those resembling Muhyi'l-Din al -'Arabi.

#110

However, there is the possibility of falling into various abysses, embracing materiality, and becoming submerged in causes.

As for the Unity of Witnessing, it is harmless; it is an exalted way of the people of sobriety.

O God, show us what is indeed the truth, and make us follow it!

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise.(2:32)

Third Matter

An important matter that has not been solved by philosophy and reason.

Every day in [new] splendour does He [shine]! (55:29) *
Indeed, your Sustainer is Doer of what He will. (11:107; 85:16)

Mektubu kâtib zanneden veya kâtibi mektub içinde tahayyül eden veya mektubu hayal tevehhüm eden,

elbette aklını aşk perdesinde saklamış, hakikatın hakikî suretini görmemiş.

Vahdetü'l-Vücut meşrebine sebebiyet veren aşkın enva'ından en mühim sebep, aşk-ı dünyadır.

Mecazî olan aşk-ı dünya, aşk-ı hakikîye inkılab ettiği zaman, vahdet-i vücuda inkılab eder.

Nasıl ki insandan şahsî bir mahbubu, muhabbet-i mecazî ile sever.

Sonra zeval ve fenasını kalbine yerleştirmeyen bir âşık,

mahbubuna aşk-ı hakikî ile bir beka kazandırmak için, Mabud ve Mahbub-u Hakikî'nin bir âyine-i cemalidir diye kendini teselli eder, bir hakikata yapışır.

Öyle de koca dünyayı ve kâinatı heyet-i mecmuasıyla mahbub ittihaz eden, sonra o muhabbet-i acibe, daimî zeval ve firak kamçılarıyla muhabbet-i hakikîye inkılab ettiği vakit,

o çok büyük mahbubunu zeval ve firaktan kurtarmak için, vahdetü'l-vücut meşrebine iltica eder.

Eğer gayet yüksek ve kuvvetli iman sahibi ise, Muhyiddin-i Arabî'nin emsali gibi zâtlara zevkli, nuranî, makbul bir mertebe olur.

Yoksa vartalara düşmek, maddiyata girmek, esbabda boğulmak ihtimali var.

Vahdet-i şuhud ise o zararsızdır. Ehl-i sahvin da, yüksek bir meşrebidir.

اَللّٰهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَارْزُقْنَا اِتِّبَاعَهُ

...

Üçüncü Mes'ele

Hikmet ve akıl ile halledilmeyen bir mes'ele-i mühimme.

كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ * فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ

Question: What is the reason for the astonishing unceasing activity in the universe? What is the wisdom in it?

Why do these fleeting beings not stop, but are continuously changed and renewed?

The Answer: To explain the wisdom in this would require a thousand pages. So we shall leave aside a full explanation and condense in two pages an extremely brief summary of it.

If a person performs a natural function or social duty enthusiastically,

anyone who observes him carefully will certainly understand that there are two things that make him act in this way:

The First are the benefits, fruits, and advantages resulting from the duty, which are called the ultimate cause.

The Second: Such things as love, desire, and pleasure cause him to perform the duty enthusiastically, and these are called the necessitating cause and reason.

For example, eating food; the pleasurable longing arising from appetite drive a person to eat, and afterwards, the result of eating is nourishing the body and perpetuating life.

In the same way, “**And God’s is the highest similitude,**” (16:60) based on two sorts of divine names, the awesome and astonishing endless activity in the universe occurs for two vast instances of wisdom, each of which is also infinite:

The First: Almighty God’s Most Beautiful Names have incalculable sorts of manifestations.

The variety in creatures arises from the variety of the manifestations.

The names require to be manifested in a permanent fashion; that is, they want to display their embroideries;

that is, they want to see and display the manifestations of their beauties in the mirrors of their embroideries;

that is, they want every instant to renew the book of the universe and missives of beings;

Sual: Kâinattaki mütemadiyen şu hayret-engiz faaliyetin sırrı ve hikmeti nedir?

Neden şu durmayanlar durmuyorlar, daima dönüp tazeleniyorlar?

Elcevab: Şu hikmetin izahı bin sahife ister. Öyle ise izahını bırakıp gayet muhtasar bir icmalini iki sahifeye sığıştıracağız.

İşte nasılkı bir şahıs, bir vazife-i fitriyeyi veyahut bir vazife-i içtimaiyeyi yapsa ve o vazife için hararetle bir surette çalışsa;

elbette ona dikkat eden anlar ki, o vazifeyi ona gördüren iki şeydir:

Birisi: Vazifeye terettüb eden maslahatlar, semereler, faidelerdir ki; ona "ille-i gaiye" denilir.

İkincisi: Bir muhabbet, bir iştihak, bir lezzet vardır ki: Hararetle o vazifeyi yaptırıyor ki, ona "dâî ve muktezi" tabir edilir.

Meselâ: Yemek yemek, iştihadan gelen bir lezzet, bir iştihaktır ki, onu yemeğe sevkeder. Sonra da yemeğin neticesi, vücudu beslemektir; hayatı idame etmektir.

Öyle de: **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinattaki dehşet-engiz ve hayret-nüma hadsiz faaliyet, iki kısım esma-i İlahiyeye istinad ederek iki hikmet-i vâsia içindir ki, herbir hikmeti de nihayetsizdir:

Birincisi: Cenab-ı Hakk'ın esma-i hüsnasının hadd ü hesaba gelmez enva'-ı tecelliyatı var.

Mahlukatın tenevvüleri, o tecelliyatın tenevvüünden geliyor.

O esma ise, daimî bir surette tezahür isterler. Yani, nakışlarını göstermek isterler.

Yani nakışlarının âyinelerinde cilve-i cemallerini görmek ve göstermek isterler.

Yani, kâinat kitabını ve mevcudat mektubatını ânen fe-ânen tazelandirmek isterler.

that is, they necessitate the continuous meaningful writing, and to display each missive to the attentive gaze of the Most Pure and Holy Essence, the One signified, as well as to all conscious beings; they require to make each of the missives read.

The Second Reason and Instance of Wisdom: Just as the activity of creatures arises from appetite, desire, and pleasure,

and there is a definite pleasure in all activity; indeed, all activity is a sort of pleasure;

so too, in a suitable way and form appropriate to His essential self-sufficiency and absolute riches and in a manner fitting for His absolute perfection, the Necessarily Existent One has boundless sacred compassion and infinite holy love.

And He feels a boundless sacred ardour arising from that sacred compassion and holy love,

and an endless holy joy arising from that sacred ardour,

and, if one may say so, an infinite sacred pleasure arising from the sacred joy.

And pertaining to that Merciful and Compassionate One, is, if the term is permissible, a boundless sacred gratification and infinite holy pride arising from the boundless feeling of compassion that springs from the sacred pleasure, sacred gratification and pride which arise from the gratitude and perfections of creatures which result from their abilities emerging from the potential to the actual and their developing within the activity of power.

It is these which necessitate in boundless fashion, an endless activity.

Because philosophy, science, and natural philosophy do not know this subtle instance of wisdom,

they have confused unconscious nature, blind chance, and lifeless causes in this utterly knowing, wise, percipient activity,

and falling into the darkness of misguidance, have been unable to find the light of reality.

Say, "God [sent it down];" then leave them to plunge in vain discourse and trifling.(6:91)

O our Sustainer! Do not cause our hearts to swerve now that You have guided us, and bestow mercy upon us from Yourself; indeed, You are the Bestower of Gifts.(3:8)

Yani, yeniden yeniye manidar yazmak ve her bir mektubu, Zât-ı Mukaddes ve Müsemma-yı Akdes ile beraber, bütün zîşuurların nazar-ı mütalaasına göstermek ve okutturmak iktiza ederler.

İkinci sebep ve hikmet: Nasıl ki mahlukattaki faaliyet bir iştiha, bir iştîyak, bir lezzetten geliyor.

Ve hattâ herbir faaliyette kat'iyen lezzet vardır; belki herbir faaliyet, bir nevi lezzettir.

Öyle de Vâcib-ül Vücud'a lâıyk bir tarzda ve istiğna-i zâtîsine ve gına-i mutlakına muvafık bir surette ve kemal-i mutlakına münasib bir şekilde hadsiz bir şefkat-i mukaddese ve hadsiz bir muhabbet-i mukaddese var.

Ve o şefkat-i mukaddese ve o muhabbet-i mukaddeseden gelen hadsiz bir şevk-i mukaddes var.

Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir sürur-u mukaddes var.

Ve o sürur-u mukaddesten gelen -tabir caiz ise- hadsiz bir lezzet-i mukaddese var.

Hem o lezzet-i mukaddeseden gelen hadsiz terahhumdan, mahlukatın faaliyet-i kudret içinde ve istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen ve Zât-ı Rahman-ı Rahîm'e ait -tabir caiz ise- hadsiz memnuniyet-i mukaddese ve hadsiz iftihar-ı mukaddes vardır ki,

hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor.

İşte şu hikmet-i dakikayı felsefe ve fen ve hikmet bilmediği içindir ki,

şuursuz tabiatı ve kör tesadüfî ve camid esbabı; şu gayet derecede alîmane, hakîmane, basîrane faaliyete karıştırmışlar,

dalalet zulûmatına düşüp nur-u hakikatı bulamamışlar.

قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ

رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

O God! Grant blessings and peace to the Solver of the talisman of Your universe to the number of atoms of beings, and to his Family and Companions, so long as the earth and the heavens persist.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى كَاشِفِ طُلُومِ كَاِثْنَاتِكَ بِعَدَدِ
ذَرَّاتِ الْمَوْجُوْدَاتِ وَعَلٰى اِلٰهِ وَصَحْبِهِ مَا دَامَ الْاَرْضُ وَالْ
السَّمَوَاتُ

The Eternal One, He is the Eternal One!

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursi

Said Nursî

#112

The Nineteenth Letter

This treatise describes more than three hundred miracles.

And as it describes the messengership of Muhammad (UWBP), itself a miracle, so is it itself a **wonder** in three or four respects, proceeding from the miracle of his messengership.

The First: Although it is more than a hundred pages in length and is based on traditions and narrations, it was written in an unusual fashion – in the mountains and countryside, completely from memory, and without referring to any book. It was completed, moreover, in a few days by working two to three hours every day, for a total of twelve hours.

The Second: Despite its length, this work did not cause tedium to its writer, nor does it lack pleasantness for its reader.

In fact, it aroused such ardour and enthusiasm in even my lazy scribes that in these hard and distressing times, as many as seventy copies were handwritten in this neighbourhood within a single year. Those aware of this property of the treatise concluded that this must be a wonder proceeding from the miracle of his messengership (Upon whom be blessings and peace).

The Third: In the copies handwritten by nine different scribes who did not communicate with one another, including one very inexperienced and unaware of coincidence 1 – it was also before we were aware of the phenomenon – the words referring to the Noble Messenger coincided to such a degree throughout the whole of the treatise, and in the fifth part for the words referring to the Qur'an, that anyone who is fair to the slightest degree would not consider it to be the result of chance.

{Coincidence' (tawâfuq) refers to the unintentional correspondence of letters or words in lines or patterns on one several pages. (Tr:)}

In fact, whoever observed it concluded that it was a mystery of the Unseen and a marvel proceeding from the miraculousness of Muhammad (Upon whom be blessings and peace).

Ondokuzuncu Mektub

Bu risale, üçyüzden fazla mu'cizatı beyan eder.

Risalet-i Ahmediye'nin (A.S.M.) mu'cizesini beyan ettiği gibi, kendisi de o mu'cizenin bir **kerametidir**. Üç-dört nev' ile hârika olmuştur:

Birincisi: Nakil ve rivayet olmakla beraber, yüz sahifeden fazla olduğu halde, kitablara müracaat edilmeden, ezber olarak, dağ, bağ köşelerinde, üç-dört gün zarfında her günde iki-üç saat çalışmak şartıyla mecmuu oniki saatte te'lif edilmesi, hârika bir vaki'dir.

İkincisi: Bu risale, uzunluğu ile beraber ne yazması usanç verir ve ne de okuması halâvetini kaybeder.

Tenbel ehl-i kalemi öyle bir **şevk ve gayrete** getirdi ki; bu sıkıntılı ve usançlı bir zamanda, bu civarda bir sene zarfında yetmiş adede yakın nüshalar yazıldığı, o mu'cize-i Risaletin bir kerameti olduğunu, muttali olanlara kanaat verdi.

Üçüncüsü: Acemî ve tevafuktan haberi yok ve **bize de daha tevafuk tezahür etmeden evvel** onun ve başka sekiz müstensihin birbirini görmeden yazdıkları nüshalarda; Lafz-ı Resul-i Ekrem (Aleyhissalâtu Vesselâm) kelimesi bütün risalede ve Lafz-ı Kur'an beşinci parçasında öyle bir tarzda tevafuk etmeleri görüldü ki, zerre miktar insafı olan tesadüfe vermez.

Kim görmüşse kat'î hükmediyor ki; bu bir sır-ı gaybîdir, mu'cize-i Ahmediye'nin (A.S.M.) bir kerametidir.

#113

The principles explained at the beginning of this treatise have extreme importance.

As for the prophetic Hadiths related, they are accepted as authentic by the authorities on Hadith, and they report the most established phenomena concerning the messengership of Muhammad (Upon whom be blessings and peace).

Now, to enumerate the **merits** of this treatise, another treatise of the same length would be needed; we therefore invite those who wish to read it, if only once.

Said Nursi

A REMINDER: In this work, I have related many Hadiths, despite having no books to refer to.

Should there be any errors in their wording, I request that they either be corrected, or be considered as **paraphrases**.

For, according to **the prevailing opinion**, "To relate the meanings of Hadiths is permissible," in which case the narrator puts the meaning of the Hadith into his own words.

This being the case, Hadiths with possible errors of wording should be regarded as paraphrases.

NOTE: *The present translation of the Nineteenth Letter is based on a translation prepared by members of the Risale-i Nur Institute of America in 1976. (Tr.)*

#114

The Miracles Of Muhammad (UWBP)

In His Name, be He glorified!

And there is nothing but it glorifies Him with praise.

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

He it is Who has sent His Messenger with guidance and the religion of truth to make it supreme over all religion: and sufficient is God as a Witness. * Muhammad is the Messenger of God... [to the end of the verse](Qur'an, 48:28-9)

[Since the Nineteenth and Thirty-First Words concerning the messengership of Muhammad (Upon whom be blessings and peace) prove it with **decisive evidence**, we assign the verification of that side of the subject to those Words. As a **supplement** to them we will merely show here, in nineteen 'Signs,' some of the **flashes** of that great truth.]

First Sign

Şu risalenin başındaki esaslar çok mühimdirler.

Hem şu risaledeki ehadîs, hemen umumen eimme-i hadîşçe makbul ve sahih olmakla beraber, en kat'î hâdisat-ı **risaleti** beyan ediyorlar.

O risalenin **mezayasını** söylemek lâzım gelse; o risale kadar bir eser yazmak lâzım geldiğinden, müştak olanları onu bir kerre okumasına havale ediyoruz...

Said Nursî

İHTAR: Şu risalede çok ehadîs-i şerife nakletmişim. Yanımda kütüb-ü hadîsiye bulunmuyor.

Yazdığım hadîslerin lafzında yanlışım varsa; ya tashih edilsin veyahud "**hadîs-i bilmana**"dır denilsin.

Çünkü **kavl-i racih** odur ki: "Nakl-i hadîs-i bilmana caizdir." Yani: Hadîsin yalnız manasını alıp, lafzını kendi zikreder.

Madem öyledir; lafzında yanlışım varsa, hadîs-i bilmana nazarıyla bakılsın.

Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ilâ âhir...

[Risalet-i Ahmediye'ye (A.S.M.) dair Ondokuzuncu Söz'le Otuzbirinci Söz, nübüvvet-i Muhammediyeyi (A.S.M.) **delail-i kat'iyye** ile isbat ettiklerinden, isbat cihetini onlara havale edip, yalnız onlara bir **tetimme** olarak ondokuz nükteli işaretlerle, o büyük hakikatın bazı **lem'**alarını göstereceğiz]

Birinci Nükteli İşaret

The Possessor and Master of the universe surely does everything with knowledge, disposes every affair with wisdom, **directs** everything all-seeingly, treats everything all-knowingly, and arranges everything willing the instances of wisdom, purposes, and benefits that are apparent in them..

Since, then, the One who creates knows, surely the One who knows will speak.

Since He will speak, surely He will speak to **those who possess consciousness** and thought, and those who will understand His speech.

Since He will speak to **those who possess thought**, surely he will speak to mankind, whose nature and awareness are the most comprehensive of all conscious beings.

#115

Since He will speak to mankind, surely He will speak to the most perfect of mankind and those most worthy of address.

Since He will speak to those who are most perfect, most worthy of address, highest in morality, and who will guide humanity;

He will certainly speak to Muhammad, **who, as friend and foe alike testify, is of the highest disposition and morality, who is obeyed by one fifth of humanity, to whose spiritual rule half of the globe has submitted, with the radiance of whose light the future of mankind has been illumined for thirteen centuries, to whom the believers, the luminous segment of humanity, renew five times daily the oath of allegiance, for whose happiness they pray, for whom they call down God's blessings and bear admiration and love in their hearts.** Certainly, He will speak to Muhammad (Upon whom be blessings and peace) and indeed He has done; He will make him the Prophet, and indeed He has done; He will make him the guide for the rest of humanity, and indeed He has done.

Second Sign

God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) declared his prophethood, and presented to humanity such a decree as the Qur'an of Mighty Stature and such **manifest miracles** as number, according to the scholars, one thousand.

{Al-'Asqalânî, Fath al-Bârî vi, 454; Muslim (Sharh: nawawî)i,2}

The occurrence of those miracles **in their entirety** is as certain as the fact that he declared himself prophet.

In fact, as is shown by the words of the most **obstinate** unbelievers quoted in various places of the Wise Qur'an, even they could not deny his miracles,

so called them – God forbid! – sorcery, in order to satisfy themselves or to deceive **their followers**.

Şu kâinatın sahib ve mutasarrıfı elbette bilerek yapıyor ve hikmetle tasarruf ediyor ve her tarafı görerek **tedvir ediyor** ve her şeyi bilerek, görerek terbiye ediyor ve her şeyde görünen hikmetleri, gayeleri, faideleri irade ederek tedvir ediyor.

Madem yapan bilir; elbette bilen konuşur.

Madem konuşacak, elbette **zîşuur** ve zîfikir ve konuşmasını bilenlerle konuşacak.

Madem **zîfikir**le konuşacak, elbette zîşuurun içinde en cem'iyetli ve şuuru küllî olan insan nev'i ile konuşacaktır.

Madem insan nev'i ile konuşacak, elbette insanlar içinde kabil-i hitab ve mükemmel insan olanlarla konuşacak.

Madem en mükemmel ve istidadı en yüksek ve ahlâkı ulvî ve nev'-i beşere mukteda olacak olanlarla konuşacaktır;

elbette **dost ve düşmanın ittifakıyla, en yüksek istidadda ve en âlî ahlâkta ve nev'-i beşerin humsu ona iktida etmiş ve nısf-ı Arz onun hükm-ü manevîsi altına girmiş ve istikbal onun getirdiği nurun ziyasıyla bin üçyüz sene ışıklanmış ve beşerin nuranî kısmı ve ehl-i imanı, mütemadiyen günde beş defa onunla tecdid-i biat edip, ona dua-yı rahmet ve saadet edip, ona medh ve muhabbet etmiş olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm ile konuşacak ve konuşmuş ve Resul yapacak ve yapmış ve sair nev'-i beşere rehber yapacak ve yapmıştır.**

İkinci Nükteli İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm iddia-yı nübüvvet etmiş; Kur'an-ı Azîmüştan gibi bir fermanı göstermiş ve ehl-i tahkikin yanında bine kadar **mu'cizat-ı bahireyi** göstermiştir.

O mu'cizat, **heyet-i mecmuasıyla**, dava-yı nübüvvetin vukuu kadar vücudları kat'îdir.

Kur'an-ı Hakîm'in çok yerlerinde en **muannid** kâfirlerden naklettiği sihir isnad etmeleri gösteriyor ki; o muannid kâfirler dahi mu'cizatın vücudlarını ve vukularını inkâr edemiyorlar.

Yalnız, kendilerini aldatmak veya **etba'larını** kandırmak için, -hâşâ- sihir demişler.

The miracles of Muhammad (UWBP) have **the certainty of confirmation by consensus** to the hundredth degree.

The miracle is the confirmation by the Creator of the cosmos of his declaration of prophethood; it has the effect of the words, "You have spoken truly!"

Suppose that you said in the assembly of a ruler, **while being observed by him**, "The ruler has appointed me to such-and-such a position." Should you be asked for a proof of your claim, the word "Yes" uttered by the ruler would be sufficient to support you.

Or, if the ruler changed his **usual practice** and attitude **at your request**, this would confirm your claim even more soundly and more definitely than would the word "Yes."

In the same way, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) claimed: "I am **the envoy** of the Creator of the universe. My proof is that He will change His **unbroken order** at my request and my prayer."

#116

Now look at my fingers: He causes them to run like a fountain with five **spigots**.

Look at the moon: by a **gesture** of my finger, He splits it in two.

Look at that tree: to affirm me and to bear witness to me, it moves and comes near to me.

Look at this **food**: although it is barely enough for two or three men, it satisfies two or three hundred." He demonstrated too hundreds of similar miracles.

However, **the evidences of this person's veracity** and **the proofs of his prophethood** are not restricted to his miracles.

All his deeds and **acts**, his **words** and behaviour, his moral conduct and **manners**, his **character** and appearance prove to the attentive his truthfulness and seriousness.

Indeed, many people such as 'Abd Allah b. Salam, the famous **scholar of the Children of Israel**, came to believe merely by seeing him, and said, "No lie can hide in this face, nor **fraud** be found in it!"

{Tirmidhî, Qiyâma 42; Ibn Mâja, Iqâma 174; At'ima 1; Dârimî, Salât 156; Isti'dhân 4; Musnad v, 451.}

Although many **scholars who have researched the matter** have concluded that the proofs of the prophethood of Muhammad (UWBP) and his miracles number about one thousand, there are thousands, perhaps hundreds of thousands, of proofs of his prophethood.

And hundreds of thousands of men **with varying opinions** have affirmed it in an equal number of ways.

Evet mu'cizat-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) yüz **tevatür** kuvvetinde bir kat'iyeti vardır.

Mu'cize ise; Hâlık-ı Kâinat tarafından onun davasına bir tasdiktir, "Sadakte" hükmüne geçer.

Nasılki sen bir padişahın meclisinde ve **daire-i nazarında** desen ki: "Padişah beni filan işe memur etmiş." Senden o davaya bir delil istenilse; padişah "Evet" dese, nasıl seni tasdik eder.

Öyle de, **âdetini** ve vaziyetini senin **iltimasıyla** değiştirirse; "Evet" sözünden daha kat'î daha sağlam, senin davayı tasdik eder.

Öyle de, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dava etmiş ki: "Ben, şu kâinat Hâlıkının **meb'usuyum**. Delilim de şudur ki: **Müstemir âdetini**, benim dua ve iltimasıyla değiştirecek.

İşte parmaklarıma bakınız, beş **musluklu** bir çeşme gibi akıttırıyor.

Kamer'e bakınız, bir parmağımın **işaretiyle** iki parça ediyor.

Şu ağaca bakınız; beni tasdik için yanıma geliyor, şehadet ediyor.

Şu bir parça **taama** bakınız; iki-üç adama ancak kâfi geldiği halde, işte ikiyüz-üçyüz adamı tok ediyor." Ve hâkeza.. yüzer mu'cizatı böyle göstermiştir.

Şimdi, şu zâtın **delail-i sıdkı** ve **berahin-i nübüvveti** yalnız mu'cizatına münhasır değildir.

Belki ehl-i dikkat için, hemen umum harekâtı ve **ef'ali**, ahval ve **akvali**, ahlâk ve **etvarı**, **sîret** ve sureti, sıdkını ve ciddiyetini isbat eder.

Hattâ meşhur **ülema-i Benî İsrailiye**den Abdullah İbn-i Selâm gibi pek çok zâtlar, yalnız o Zât-ı Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sîmasını görmekle, "Şu sîmada yalan yok, şu yüzde **hile** olamaz!" diyerek imana gelmişler.

Çendan **muhakkikîn-i ülema**, delail-i nübüvveti ve mu'cizatı bin kadar demişler; fakat binler, belki yüzbinler delail-i nübüvvet vardır.

Ve yüzbinler yol ile yüzbinler **muhtelif fikirli** adamlar, o zâtın nübüvvetini tasdik etmişler.

The Wise Qur'an alone demonstrates a thousand of the proofs of his prophethood, in addition to its own forty **aspects of miraculousness**.

Since prophethood is a phenomenon of humanity, and hundreds of thousands of individuals who claimed prophethood and performed miracles have lived and passed away,* of a certainty Muhammad's (UWBP) prophethood is **superior to all the others**.

**{Musnad v, 266; Valiyyuddîn Tabrîzî, Mishkât al-Masâbih iii, 122; Ibn al-Qayyim al-Jawzî, Zâd al-Ma'âd(Tahqîq: al-Arnacûd)i, 43-44.}*

For whatever evidences, **qualities**, and attributes made prophets such as Jesus and Moses (Upon whom be peace) be known as prophets and were the means of their messengership, they were all possessed in a **more perfect** and **comprehensive** fashion by Muhammad (Upon whom be blessings and peace).

And since the causes and **means** of **prophetic authority** were more perfectly present in the person of Muhammad (UWBP), this authority was to be found in him with more certainty than in all the others.

Third Sign

The miracles of the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) were extremely varied. Since his messengership was universal, he was distinguished by miracles that related to almost **all species of creation**.

#117

Just as **the supreme lieutenant** of a renowned ruler, arriving **with many gifts in a city where various peoples live**, will be welcomed by a **representative** of each people, who acclaims him and bids him welcome in his own language;

so too when the supreme Lieutenant of the Monarch of Pre-Eternity and Post-Eternity **honoured** the universe by coming as an envoy to the inhabitants of the earth,

and brought with him **the light of truth** and **spiritual gifts** sent by the Creator of the universe, *which were connected to the truths of the whole universe*,

each species of creation – from water, rocks, trees, animals and human beings to the moon, the sun and the stars – each welcomed him and acclaimed his prophethood, **each in its own language** and each bearing one of his miracles.

Now it would require a voluminous work to mention all his miracles.

As punctilious, investigating scholars have written many volumes concerning the proofs of his prophethood, here we will briefly point out only the **general categories** into which fall miracles about which there are unanimous reports, both **definite and in meaning** (kat'î ve manevî mütevatir).

Yalnız Kur'an-ı Hakîm'de kırk **vech-i i'caz**dan başka, nübüvvet-i Ahmediyenin (A.S.M.) bin bürhanını gösteriyor.

Hem madem nev'-i beşerde nübüvvet vardır. Ve yüzbinler zât, nübüvvet dava edip mu'cize gösterenler, gelip geçmişler. Elbette **umumun fevkinde** bir kat'iyet ile, nübüvvet-i Ahmediye (A.S.M.) sabittir.

Çünkü İsa Aleyhisselâm ve Musa Aleyhisselâm gibi umum resullere nebi dedirten ve risaletlerine medar olan delail ve **evsaf** ve vaziyetler ve ümmetlerine karşı muameleler; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'da **daha ekmel**, daha **câmi'** bir surette mevcuttur.

Madem **hükm-ü nübüvvetin illeti** ve sebebi, Zât-ı Ahmedi'de (A.S.M.) daha mükemmel mevcuttur. Elbette hükm-ü nübüvvet, umum enbiyadan daha vâzih bir kat'iyet ile ona sabittir.

Üçüncü Nükteli İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mu'cizatı çok mütenevvidir. Risaleti umumî olduğu için, hemen ekser **enva'-ı kâinattan** birer mu'cizeye mazhardır.

Güya nasilki bir padişah-ı zîşanın bir **yaver-i ekremi mütenevvi hediyelerle muhtelif akvamın mecmâi olan bir şehre** geldiği vakit, her taife onun istikbaline bir **mümessil** gönderir; kendi taifesi lisaniyla ona "hoş-âmedî" eder, onu alkışlar.

Öyle de: Sultan-ı Ezel ve Ebed'in en büyük yaveri olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, âleme **teşrif** edip ve küre-i arzın ahalisi olan nev'-i beşere meb'us olarak geldiği

ve umum kâinatın Hâlıkı tarafından **umum kâinatın hakaikına karşı alâkadar olan envâr-ı hakikat** ve **hedaya-yı maneviyeyi** getirdiği zaman;

taştan, sudan, ağaçtan, hayvandan, insandan tut tâ Ay'dan, Güneş'ten, yıldızlara kadar **her taife, kendi lisan-ı mahsusuyla** ve ellerinde birer mu'cizesini taşımasıyla, onun nübüvvetini alkışlamış ve hoş-âmedî demiş.

Şimdi o mu'cizatın umumunu bahsetmek için, cildlerle yazı yazmak lâzım gelir.

Muhakkikîn-i asfiya, delail-i nübüvvetin tafsilâtına dair çok cildler yazmışlar. Biz yalnız icmalî işaretler nev'inden, o mu'cizatın kat'î ve manevî **mütevatir** olan **küllî enva'**ına işaret ederiz.

The **evidences** of Muhammad's (Upon whom be blessings and peace) prophethood fall into two main categories:

The First is called *irhasat* and includes **the paranormal events** that happened **at the time of his birth**, or before his prophetic mission.

The Second group pertains to all the remaining evidences of his prophethood, and contains two subdivisions:

The first are those wonders that were manifested after his departure from this world **in order to confirm his prophethood**, and

the second, those that he exhibited during the era of his prophethood. The latter has also two parts:

The first, the evidences of his prophethood that became manifest in his own personality, **his inner and outer being**, his moral conduct and perfections,

and **the second**, the miracles manifested **in the outer world**. The last part again has two branches:

One, those **concerning the Qur'an and spirituality**,

and **the other**, those **relating to materiality and the universe**. This last branch is again divided into two categories:

The first involves the paranormal happenings that occurred during his mission either to break the stubbornness of the unbelievers, or to augment the faith of the believers.

#118

This category has twenty different sorts, such as the splitting of the moon, the flowing of water from his fingers, the satisfying of large numbers with a little food, and the speaking of trees, rocks and animals. Each of these sorts also has many instances, and thus has, in meaning, the strength of confirmation by consensus (manevî tevatür).

As for **the second** category, this includes events lying in the future that occurred as he had predicted upon God's instructions. Now, starting from the last category, we will summarize a list of them.

{Unfortunately, I could not write as I had intended. Without choice, I wrote as my heart dictated, and I could not completely conform to the order of this classification.}

Fourth Sign

There is no limit to the reports God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) gave concerning the Unseen through the instruction of **the One All-Knowing of the Unseen**.

İşte nübüvvet-i Ahmediyenin (A.S.M.) **delaili**, evvelâ iki kısımdır:

Birisi: "İrhasat" denilen nübüvvetten evvel ve **veladeti vaktinde** zuhur eden **hârikulâde halleridir**.

İkinci kısım: Sair delail-i nübüvvettir. İkinci kısım da iki kısımdır:

Biri: Nübüvvetinden sonra, fakat **nübüvvetini tasdikan** zuhura gelen hârikalardır.

İkincisi: Asr-ı Saadetinde mazhar olduğu hârikalardır. Şu ikinci kısım dahi iki kısımdır:

Biri: Zâtında, **sîretinde, suretinde**, ahlâkında, kemalinde zahir olan delail-i nübüvvettir.

İkincisi: **Âfâkî, haricî şeylerde** mazhar olduğu mu'cizattır. Şu ikinci kısım dahi iki kısımdır:

Biri: **Manevî ve Kur'anîdir**.

Diğeri: **Maddî ve ekvanîdir**. Şu ikinci kısım dahi iki kısımdır:

Biri: Dava-yı nübüvvet vaktinde, ehl-i küfrün inadını kırmak veyahut ehl-i imanın kuvvet-i imanını ziyadeleştirmek için zuhura gelen hârikulâde mu'cizattır.

Şakk-ı Kamer ve parmağından suyun akması ve az taamla çokları doyurması ve hayvan ve ağaç ve taşın konuşması gibi yirmi nev' ve herbir nev'i manevî tevatür derecesinde ve herbir nev'in de çok mükerrer efradı vardır.

İkinci kısım: İstikbalde ihbar ettiği hâdiselerdir ki; Cenab-ı Hakk'ın talimiyle o da haber vermiş, haber verdiği gibi doğru çıkmıştır. İşte biz de şu âhirki kısımdan başlayıp icmalî bir fihriste göstereceğiz.

{Haşiye): Maatteessüf niyet ettiğim gibi yazamadım. İhtiyarsız olarak nasıl kalbe geldi; öyle yazıldı. Şu taksimattaki tertibi tamamıyla müraat edemedim.}

Dördüncü Nükteli İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın, **Allâm-ül Guyub**'un talimiyle haber verdiği umûr-u gaybiye, hadd ü hesaba gelmez.

As we have mentioned the types of these reports in the Twenty-Fifth Word, which is about the miraculousness of the Qur'an, and to a degree explained and proved them, we now refer to that Word the explanation of the information he gave concerning the Unseen about past times and prophets, as well as truths concerning the Godhead, the universe, and the hereafter,

and will point out a few of his many correct predictions about his Companions, his Family and his community.

But first, for a complete understanding of the subject, we will state Six Principles by way of an introduction.

First Principle

All the states and acts of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) testified to his veracity and prophethood, but not all of them had to be miraculous.

For God Almighty sent him in the form of a human being so that he might be a guide and leader to human beings in their social affairs, and in the acts and deeds by means of which they attain happiness in this world and the next;

and so that he might disclose to human beings the wonders of His art and His dispositive power that underlie all occurrences and are in appearance customary, but in reality are miracles of Divine power.

If, then, he had abandoned the human state in his acts and become extra-ordinary in all aspects, he could not have been a leader, or have instructed human beings with his acts, states, and conduct.

He was, indeed, honoured with paranormal phenomena in order to prove his prophethood to obstinate unbelievers, and from time to time performed miracles as the need arose.

But as required by the examinations and trials that man is set, his miracles never occurred so obviously as to compel everyone to believe, whether willingly or unwillingly.

#119

For the wisdom in man's trial and accountability necessitates that the way be shown to him without depriving him of his will; the door has to be opened to his intelligence without snatching its freedom from its hand.

If the Messenger's (UWBP) miracles had occurred in so apparent a way, intelligence would have had no choice; Abu Jahl would have believed as did Abu Bakr; coal would have had the value of diamonds, and no purpose would have remained for testing and accountability.

İ'caz-ı Kur'ana dair olan Yirmibeşinci Söz'de enva'ına işaret ve bir derece izah ve isbat ettiğimizden, geçmiş zamana dair ve enbiya-yı sâbıkaya dair ve hakaik-i İlahiyeye ve hakaik-i kevnîyeye ve hakaik-i uhrevîyeye dair ihbarat-ı gaybiyelerini Yirmibeşinci Söz'e havale edip, şimdilik bahsetmeyeceğiz.

Yalnız, kendinden sonra Sahabe ve Âl-i Beyt'in başına gelen ve ümmetin ileride mazhar olacağı hâdisata dair pek çok ihbarat-ı sadıka-i gaybiyesi kısmından cüz'î birkaç misaline işaret edeceğiz.

Ve şu hakikat tamamıyla anlaşılacak için, altı esas mukaddime olarak beyan edeceğiz:

Birinci Esas

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın çendan her hali ve her tavrı, sıdkına ve nübüvvetine şahid olabilir; fakat her hali, her tavrı hârikulâde olmak lâzım değildir.

Çünkü Cenab-ı Hak onu beşer suretinde göndermiş, tâ insanın ahval-i içtimaiyelerinde ve dünyevî, uhrevî saadetlerini kazandıracak a'mal ve harekâtlarında rehber olsun ve imam olsun

ve herbiri birer mu'cizat-ı kudret-i İlahiye olan âdiyat içindeki hârikulâde olan san'at-ı Rabbanîyeyi ve tasarruf-u kudret-i İlahîyeyi gösterebilir.

Eğer ef'alinde beşeriyetten çıkıp hârikulâde olsaydı, bizzât imam olamazdı; ef'aliyle, ahvaliyle, etvarıyla ders veremezdi.

Fakat yalnız nübüvvetini muannidlere karşı isbat etmek için hârikulâde işlere mazhar olur ve indelhace arasına mu'cizatı gösterirdi.

Fakat sırr-ı teklif olan imtihan ve tecrübe muktezasıyla, elbette bedahet derecesinde ve ister istemez tasdiğe mecbur kalacak derecede mu'cize olmazdı.

Çünkü sırr-ı imtihan ve hikmet-i teklif iktiza eder ki, akla kapı açılsın ve aklın ihtiyarı elinden alınmasın.

Eğer gayet bedihî bir surette olsa, o vakit aklın ihtiyarı kalmaz. Ebu Cehil de, Ebu Bekir gibi tasdik eder. İmtihan ve teklifin faidesi kalmaz. Kömür ile elmas bir seviyede kalırdı.

It is a source of amazement that while thousands of men of different character came to believe through observing a single of his miracles, a single proof of his prophethood, or a word of his, or through merely seeing his face, some wretches are nowadays going astray, as if those thousands of proofs of his prophethood were not sufficient evidence, although they have come down to us through **authentic transmission** and with **certain proofs**, and have caused many thousands of **exacting scholars and thinkers** and different men to accept faith.

Second Principle

God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was a human being; hence he acted like a human being. He was also a messenger and prophet, and with regard to his messengership, he was an interpreter and an envoy of Almighty God. **His messengership was based upon Revelation**, which is of two kinds:

The First is explicit Revelation. In this case, the Noble Messenger is merely an interpreter and **announcer**, with no share in the content. The Qur'an and some **Sacred Hadith** are included in this kind of Revelation.

The Second is implicit revelation. The essence and **gist** of this is also based on Revelation or **inspiration**, but its explanation and description were left to the Messenger (UWBP).

When he **explained** and **described** such Revelation, sometimes he again relied on Revelation, or on inspiration, or sometimes he spoke in terms of his own **insight**.

When he resorted to his own interpretation, he either relied on **the perceptive power** given him on account of his prophetic mission, or he spoke as a human being and conformably to usage, custom and the level of **common comprehension**.

Thus, all the details of every Hadith are not necessarily derived from **pure revelation**, nor should **the lofty marks of messengership** be sought in such **thoughts and transactions** of his **as are required by his participation in the human state**.

Since some truths were revealed to him in a brief and abstract form, and he himself described them in the light of his insight and according to **common comprehension**,

the **metaphors** and **allusions** in his descriptions sometimes may need explanation, or even interpretation.

#120

There are, indeed, some truths that the human mind can grasp only by way of comparison.

For example, once in **the presence of the Prophet (UWBP)**, a loud noise was heard. The Prophet (UWBP) said, *"This is the noise of a rock that has been rolling down for seventy years and has now reached the lowest depths of Hell."*

Cây-ı hayrettir ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mübalağasız binler vecihte binler çeşit insan, herbiri birtek mu'cizesiyle veya bir delil-i nübüvvet ile veya bir kelâmı ile veya yüzünü görmesiyle ve hâkeza birer alâmetiyle iman getirdikleri halde, bütün bu binler ayrı ayrı insanları ve **müdakkik mütefekkirleri** imana getiren bütün o binler delail-i nübüvveti, **nakl-i sahîh** ile ve **âsâr-ı kat'iyye** ile şimdiki bedbaht bir kısım insanlara kâfi gelmiyor gibi, dalalete sapıyorlar.

İkinci Esas

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hem beşerdir, beşeriyet itibariyle beşer gibi muamele eder; hem Resuldür, risalet itibariyle Cenab-ı Hakk'ın tercümanıdır, elçisidir. **Risaleti, vahye istinad eder**. Vahiy iki kısımdır:

Biri: "Vahy-i sarihî"dir ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onda sırf bir tercümandır, **mübelliğ**dir, müdahalesi yoktur. Kur'an ve bazı **ehadîs-i kudsiye** gibi...

İkinci Kısım: "Vahy-i zımnî"dir. Şu kısmın mücmel ve **hülâsası**, vahye ve **ilhama** istinad eder; fakat tafsilâtı ve tasviratı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a aittir.

O vahiyden gelen mücmel hâdiseyi **tafsil** ve **tasvirde**, Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm bazan yine ilhama, ya vahye istinad edip beyan eder veyahut kendi **ferasetiyle** beyan eder.

Ve kendi içtihamıyla yaptığı tafsilât ve tasviratı, ya vazife-i risalet noktasında ulvî **kuvve-i kudsiye** ile beyan eder veyahut örf ve âdet ve **efkâr-ı âmme** seviyesine göre, beşeriyeti noktasında beyan eder.

İşte her hadîste bütün tafsilâtına, **vahy-i mahz** noktasıyla bakılmaz. **Beşeriyetin muktezası** olan **efkâr ve muamelâtında**, **risaletin ulvî âsârı** aranılmaz.

Madem bazı hâdiseler mücmel olarak mutlak bir surette ona vahyen gelir, o da kendi ferasetiyle ve **tearüf-ü umumî** cihetiyle tasvir eder.

Şu tasvirdeki **müteşabihata** ve **müşkilâta** bazan tefsir lâzım geliyor, hattâ tabir lâzım geliyor.

Çünkü bazı hakikatlar var ki, temsil ile fehme takrib edilir.

Nasılki bir vakit **huzur-u Nebvîde** derince bir gürültü işitildi. Ferman etti ki: *"Şu gürültü, yetmiş senedir yuvarlanıp, şimdi Cehennem'in dibine düşmüş bir taşın gürültüsüdür."*

{Muslim, Janna 31; Musnad iii, 341, 346.}

An hour later the news came that a famous dissembler who had recently turned seventy years old had died and gone to Hell, thus explaining the event Muhammad (Upon whom be blessings and peace) had described by means of an eloquent comparison.

Third Principle

If there is a consensus of opinion concerning any related tradition (Turk. *tevatür*; Ar. *tawātur*),* it is **indisputable**. There are two kinds of this sort of report:

**{Tawatur is the kind of report that is transmitted by numerous authorities and about which there is no room for doubt, that is, a report concerning which there is a consensus of opinion. (Tr.)}*

one is those reports about which there is 'a clear, **unambiguous consensus** (**sarih tevatür**),' the other is 'consensus in meaning (**manevî tevatür**).'

The latter is also of two kinds: the first includes those concerning which the consensus is implied 'by **silence**'.

For example, if a man in a community relates an **incident** in front of his people and the listeners do not **contradict** him, that is, they respond to him by keeping silent, this implies their acceptance of the report.

In particular, if that community is such as will not accept any error, will consider any lie reprehensible, **is ready to criticize** and, in addition, shows an interest in the reported incident,

its silence testifies strongly to the incident having occurred.

The second kind of 'consensus in meaning' is that which occurs when different people relate a particular incident, for example, one *okka** of food fed two hundred people, in different versions - one person describes in one way, another in another way, and another in yet another way, but all are unanimously agreed on **the occurrence of the incident**.

**{One okka was the equivalent of 2.8 lbs. or 1,300 gr. (Tr.)}*

Thus, its certain occurrence is supported by '**consensus in meaning**,' and is definite; its actual occurrence is not harmed by differences in detail.

Apart from this, there are times when **a report** supplied by a single person expresses the certainty of consensus, **under certain conditions**. It also sometimes happens that single report expresses certainty when supported by other, **outside evidences**.

Bir saat sonra cevap geldi ki: "Yetmiş yaşına giren meşhur bir münafık ölüp, Cehennem'e gitti." Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtu Vesselâm'ın **belig bir temsil ile** beyan ettiği hâdisenin tevîlini gösterdi.

Üçüncü Esas

Naklolunan haberler eğer tevatür* suretinde olsa, **kat'îdir**. Tevatür iki kısımdır:

**{ Haşiye): Şu risalede "tevatür" lafzı, Türkçe "şâyia" manasındaki tevatür değil, belki yakîni ifade eden, yalan ihtimali olmayan kuvvetli ihbardır.}*

Biri "**sarih tevatür**", biri "**manevî tevatür**"dür.

Manevî tevatür de iki kısımdır: Biri sükûtîdir. Yani, **sükût** ile kabul gösterilmiş.

Meselâ: Bir cemaat içinde bir adam, o cemaatin nazarı altında bir **hâdiseyi** haber verse, cemaat onu **tekzib** etmezse, sükût ile mukabele etse, kabul etmiş gibi olur.

Hususan haber verdiği hâdisede cemaat onunla alâkadar olsa, hem **tenkide müheyya** ve hatayı kabul etmez ve yalanı çok çirkin görür bir cemaat olsa,

elbette onun sükûtu o hâdisenin vukuuna kuvvetli delalet eder.

İkinci kısım tevatür-ü manevî şudur ki: Bir hâdisenin vukuuna, meselâ "Bir kıyye taam, ikiyüz adamı tok etmiş" denilse; fakat onu haber verenler, ayrı ayrı surette haber veriyor. Biri bir çeşit, biri başka bir surette, diğeri başka bir şekilde beyan eder.. fakat umumen, aynı **hâdisenin vukuuna** müttefikler.

İşte mutlak hâdisenin vukuu; **mütevâtir-i bil-manadır**, kat'îdir. İhtilaf-ı suret ise, zarar vermez.

Hem bazan olur ki; **haber-i vâhid**, **bazı şerait dâhilinde** tevatür gibi kat'iyeti ifade eder. Hem bazan olur ki; haber-i vâhid **haricî emarelerle** kat'iyeti ifade eder.

Most of the reports concerning the miracles and evidences of the Noble Messenger's (Upon whom be blessings and peace) prophethood that have come down to us are either of the category of 'clear consensus,' or 'consensus in meaning,' or 'consensus implied by silence.'

As for the others, **although** they are the report of a single person, they also have the certainty of 'consensus' since they have received the acceptance of **the meticulous authorities on Hadith**.

Of such meticulous authorities were those geniuses who were called *al-Hafiz*, who had committed to memory at least 100,000 Hadiths, who offered for fifty years their morning prayer with the ablution of **the night prayer**, and who produced **the six accurate books of Hadith** headed by those of *Bukhari* and *Muslim*. Without doubt, any report **scrutinized** and accepted by them cannot fall short of the certainty of 'consensus'.

For they acquired such intimacy with the Noble Messenger's (Upon whom be blessings and peace) Hadiths and became so **familiar with** his exalted style and manner that they could spot at first sight a single **false Hadith** among a hundred reports, and would reject it, saying, "This cannot be a prophetic tradition; it does not have his wording."

Since they were able to recognize the precious quality of the Hadith, like an expert jeweller, there was no possibility of their **confusing** any other word with that of the Messenger (UWBP). Some researchers, however, such as Ibn al-Jawzi, went to such excesses in their criticism that they regarded many **accurate traditions** as false.

Nevertheless, this does not mean that every false wording is wrong in meaning, but that the wording itself is not that of the Messenger (UWBP).

{*'Abd al-Hayy al-Laknawi, al-Ajwibat al-Fadila (Tahqiq: Abu Ghudda) 80, 120, 163, 170.*}

Question: What is the use of **citing the chain of transmission of a tradition** so that even if it is not called for in the case of a well-known incident they say: "**So-and-so informed so-and-so, etc.**"?

Answer: Its uses and benefits are many; one is that the citing of the chain shows the concurrence of the truthful, **reliable** and exacting scholars of Hadith and the unanimity of **the discerning authorities** whose names are included; each of the scholars and authorities endorses the accuracy of the tradition, and places his seal and signature on it.

Question: Why were **the miraculous events** not transmitted through numerous chains concerning which there was a consensus of opinion and with as great emphasis as **the basic injunctions of the Sacred Law, the Shari'a**?

İşte Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dan bize naklolunan mu'cizâtı ve delail-i nübüvveti, kısm-ı a'zamı tevatür iledir; ya sarihî, ya manevî, ya sükûtî.

Ve bir kısmı **çendan** haber-i vâhid iledir. Fakat öyle şerait dâhilinde, **nekkad-ı muhaddisîn** nazarında kabule şâyan olduktan sonra, **tevatür** gibi kat'iyeti ifade etmek lâzım gelir.

Evet muhaddisînin muhakkikîninden "El-Hâfız" tabir ettikleri zâtlar, lâakal yüzbin hadîsi hıfzına almış binler muhakkik muhaddisler, hem elli sene sabah namazını **işâ** abdestiyle kılan müttaki muhaddisler ve başta Buhârî ve Müslim olarak **Kütüb-ü Sitte-i Hadîsiye** sahipleri olan ilm-i hadîs dâhîleri, allâmeleri **tashih** ve kabul ettikleri haber-i vâhid, tevatür kat'iyetinden geri kalmaz.

Evet fenn-i hadîsin muhakkikleri, nekkadları o derece hadîs ile hususiyet peyda etmişler ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın tarz-ı ifadesine ve üslûb-u âlisine ve suret-i ifadesine **ünsiyet** edip meleke kesbetmişler ki; yüz hadîs içinde bir **mevzu**'u görse, "Mevzu'dur" der. "Bu, hadîs olmaz ve Peygamber'in sözü değildir" der, reddeder.

Sarrafi gibi hadîsin cevherini tanır, başka sözü ona **iltibas** edemez. Yalnız İbn-i Cevzî gibi bazı muhakkikler tenkidde ifrat edip, bazı **ehadîs-i sahihaya** da mevzu' demişler.

Fakat her mevzu' şey'in manası yanlışdır demek değildir; belki "Bu söz hadîs değildir" demektir.

Sual: **An'aneli senedin** faidesi nedir ki; lüzumsuz yerde, malûm bir vakıada "**an filan, an filan, an filan**" derler?

Elcevab: Faideri çoktur. Ezcümle, bir faidesi şudur: An'ane ile gösteriliyor ki, an'anede dâhil olan **mevsuk** ve hüccetli ve sadık ehl-i hadîsin bir nevi icmâını irae eder ve o senedde dâhil olan **ehl-i tahkikin** bir nevi ittifakını gösterir. Güya o senedde, o an'anede dâhil olan herbir imam, herbir allâme; o hadîsin hükmünü imza ediyor, **sihhatine** dair mührünü basıyor.

Sual: Neden **hâdisat-ı i'caziye** sair zarurî **ahkâm-ı şer'iye** gibi tevatür suretinde, pek çok tarîklerle, çok ehemmiyetli nakledilmemiş?

Answer: Because the majority of *the injunctions of the Shari'a* are needed by most **people** at most **times**, for they all are applicable to each person, like **an obligation incumbent on all**.

But not everyone needs to know of every miracle; even if he does, it suffices him to hear it only once. It is, in fact, like the kind of **obligation the observance of which by some will absolve the rest**; it is quite enough for miracles to be known only to some.

#122

For this reason, even if the occurrence and reality of a miracle ten times more certain than that of an injunction of the Shari'a, it will still come to us through one or two narrators, whereas the injunction is narrated by ten or twenty persons.

Fourth Principle

The future events that the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) predicted were not isolated incidents; he rather predicted general and **recurring** events in a particular way.

Those events, however, had many sides to them and each time he mentioned them, he explained a different **side**. Then the **narrator** of the Hadiths combined all of those sides and they sometimes **appear contrary to reality**.

There are, for example, **varying narrations** concerning the Mahdi, each with different **details** and descriptions.

However, as was explained in a section of the Twenty-Fourth Word, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) gave the tidings, relying on Revelation, of a Mahdi who would come in every century to preserve **the morale of the believers**, help them not to fall into **despair** in the face of disasters, and link the hearts of the believers with the people of the Prophet's (UWBP) Family, who constitute a **luminous chain** in the world of Islam.

Every century has seen a Mahdi from the Prophet's (UWBP) Family, or several, similar to the Great Mahdi who is promised to come at the end of time. One of the 'Abbasid **Caliphs** even, who were said to be descendants of the Prophet's (UWBP) Family, was a Mahdi who possessed many of the Great Mahdi's **characteristics**.

In this way the attributes of the Mahdi's deputies and of the spiritual poles who were Mahdis who were to precede the Great Mahdi and were samples and forerunners of him, were confused with the attributes of the Great Mahdi himself, and the **narrations** concerning him were seen to conflict with one another.

Fifth Principle

Elcevab: Çünkü ekser *ahkâm-ı şer'iyeye*, ekser **nâs**, ekser **evkatta** muhtaçtır. **Farz-ı ayn** gibi, o ahkâmın her şahsa alâkası var.

Amma mu'cizat ise; herkesin her bir mu'cizeye ihtiyacı yok. Eğer ihtiyaç olsa da, bir defa işitmek kâfi gelir. Âdeta **farz-ı kifaye** gibi, bir kısım insanlar onları bilse, yeter.

İşte bunun içindir ki; bazı olur, bir mu'cizenin vücudu ve tahakkuku, bir hükmün vücudundan on derece daha kat'î olduğu halde, onun râvisi bir-iki olur; hükmün râvisi on-yirmi olur.

Dördüncü Esas

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın istikbalden haber verdiği bazı hâdiseler, cüz'î birer hâdise değil; belki **tekerrür eden** birer hâdise-i külliyeyi, cüz'î bir surette haber verir.

Halbuki o hâdisenin müteaddid **vecihleri** var. Her defa bir vechini beyan eder. Sonra **râvi-i hadîs** o vecihleri birleştirir, **hilaf-ı vaki'** gibi görünür.

Meselâ: Hazret-i Mehdi'ye dair **muhtelif rivayetler** var. **Tafsîlât** ve tasvirat, başka başkadır.

Halbuki Yirmidördüncü Söz'ün bir dalında isbat edildiği gibi; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, vahye istinaden, her bir asırda **kuvve-i maneviye-i ehl-i imanı** muhafaza etmek için, hem dehşetli hâdiselerde **ye'se** düşmemek için, hem âlem-i İslâmiyetin bir **silsile-i nuraniyesi** olan Âl-i Beytine ehl-i imanı manevî rabtetmek için, Mehdi'yi haber vermiş.

Âhırzamanda gelen Mehdi gibi, her bir asır Âl-i Beytten bir nevi Mehdi, belki Mehdi'ler bulmuş. Hattâ Âl-i Beytten ma'dud olan Abbasiye **Hulefası**ndan, Büyük Mehdi'nin çok **evsafına câmi'** bir Mehdi bulmuş.

İşte Büyük Mehdi'den evvel gelen emsalleri, nümuneleri olan Hulefa-yı Mehdiyyîn ve Aktab-ı Mehdiyyîn evsafı, asıl Mehdi'nin evsafına karışmış ve ondan **rivayetler** ihtilafa düşmüş.

Beşinci Esas

Since “None knows the Unseen save God”*, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) could not know it himself. God Almighty communicated to him the tidings of the Unseen, and he made them known.

**{Qur'an, 27:65. See also, Tirmidhî, Thawâb al-Qur'ân, 7; Dârimî, Faḍâ'il al-Qur'ân, 21}.*

And since **God Almighty** is *All-Wise* and *Compassionate*, His wisdom and mercy require that most of **the matters of the Unseen** be veiled or obscure. For in this world events disagreeable to human beings are numerous; prior knowledge of their happening would be painful.

#123

It is for this reason that death and the appointed hour of death are left **obscure**, and the calamities that are to befall human beings remain behind the veil of the Unseen.

Again, as a result of His wisdom and mercy, God Almighty did not entirely or in detail inform His Messenger (Upon whom be blessings and peace) about the dreadful events that would befall **his Family and Companions** after his demise, in order not to hurt his extremely tender compassion for his community and his firm affection for his Family.

{For example, he was not made to know about 'A'isha's taking part in **the Battle of the Camel** so that his deep love and affection toward her (May God be pleased with her) would not be hurt. He said, in fact, to his wives: "I wish I knew which one of you will be involved in that incident." Later he was apparently made aware of it to a slightly greater extent, as he once said to 'Ali (May God be pleased with him): "Some event will take place between you and 'A'isha."

[Musnad vi, 393; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 410; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vii, 234.]]

For certain Divine purposes, He made some of these significant events known to him, *but not in all their awesomeness*.

As for pleasant events, He communicated them to the Messenger (UWBP) sometimes in outline and sometimes **in detail**, and the Messenger (UWBP) in turn made them known to his Companions.

Thus those tidings were accurately transmitted to us by the scholars of Hadith who were at the height of piety, justice, and truthfulness, and who feared very much the warning of the Hadith,

*Whoever knowingly tells a lie concerning me should prepare for a seat in Hell,**

and that of the Qur'anic verse,

Who, then does more wrong than the one who utters lie concerning God? (Qur'an, 39:32.)

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ sırınca kendi kendine gaybı bilmezdi; belki Cenab-ı Hak ona bildirirdi, o da bildirirdi.

Cenab-ı Hak hem *Hakîm'dir*, hem *Rahîm'dir*. Hikmet ve rahmeti ise, **umûr-u gaybiye**den çoğunun setrini iktiza ediyor, mübhem kalmasını istiyor. Çünkü şu dünyada insanın hoşuna gitmeyen şeyler daha çoktur. Vukuundan evvel onları bilmek elimdir.

İşte bu sır içindir ki: Ölüm ve ecel **mübhem** bırakılmış ve insanın başına gelecek musibetler dahi, perde-i gaybda kalmış.

İşte hikmet-i Rabbaniye ve rahmet-i İlahiye böyle iktiza ettiği için Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ümmetine karşı ziyade hassas merhametini ziyade rencide etmemek ve **âl ü ahabına** karşı şedid şefkatini fazla incitmemek için, vefat-ı Nebvî'den sonra, âl ü ahabının ve ümmetinin başlarına gelen müdhîş hâdisatı, umumiyetle ve tafsilatıyla göstermemek mukteza-yı hikmet ve rahmettir.

{(Haşiye): Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a Âişe-i Sıddika'ya karşı ziyade muhabbet ve şefkatini rencide etmemek için, **Vak'a-i Cemel** hâdisesinde o bulunacağı kat'î gösterilmediğine delil ise, Ezvac-ı Tahirata ferman etmiş ki: "Keşki bilseydim hanginiz o vak'ada bulunacak?" Fakat sonra, hafif bir surette bildirilmiş ki, Hazret-i Ali'ye (R.A.) ferman etmiş: "Senin ile Âişe beyninde bir hâdisе olsa,

{ فَارْفَقَ وَبَلَّغَهَا مَأْمَنَهَا }

Fakat yine bazı hikmetler için mühim hâdisatı, *-fakat dehşetli bir surette değil-* ona talim etmiş. O da ihbar etmiş.

Hem güzel hâdiseleri kısmen mücmel, kısmen **tafsil ile** bildirmiş. O da haber vermiş.

Onun haberlerini de en yüksek bir derece-i takvada ve adlde ve sıdkta çalışan ve

وَمَنْ كَذَبَ عَلَىٰ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

hadîsindeki tehdidden şiddetle korkan ve

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ

âyetindeki şiddetli tehdidden şiddetle kaçan muhaddisîn-i kâmilîn, bize sahih bir surette o haberleri nakletmişler.

{Bukhari, 'Ilm 38; Jana'iz 33; Anbiya' 50; Adab 109; Muslim, Zuhd 72; Abu Da'ud, 'Ilm 4; Tirmidhi, Fitan 70; 'Ilm 8, 13; Tafsir 1; Manaqib 19; Ibn Maja, Muqaddima 4; Darimi, Muqaddima 25, 46; Musnad i, 70, 78; ii, 159, 171; iii, 13, 44; iv, 47, 100; v, 292.}

Sixth Principle

Although some qualities and aspects of the Most Noble Messenger (UWBP) have been described in books of history and biography, most of those qualities relate to his humanness.

But in reality, the spiritual personality and the sacred nature of this blessed being are so exalted and luminous that the qualities described in books fall short of his high stature.

For according to the rule, "The cause is like the doer," everyday, even at this moment, the amount of the worship performed by all his community is being added to the record of his perfections.

He is also everyday the object of the countless supplications of his vast community, in addition to being the object of infinite Divine mercy in an infinite fashion and with an infinite capacity to receive.

#124

He was, indeed, the result and the most perfect fruit of the universe, the interpreter and the beloved of the Creator of the cosmos. Hence his true nature in its entirety, and the truth of all his perfections, cannot be contained in the human qualities recorded in books of history and biography.

Certainly, the stature of a blessed person with the Archangels Gabriel and Michael as two aides-de-camp at his side in the Battle of Badr,* is not to be found in the form of a person bargaining with a beduin in the marketplace over the price of a horse, bringing forth Khuzayma as his sole witness**.

{Bukhari, Maghazi 11; Ahmad al-Banna al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxi, 26.}

{Abu Da'ud, 'Aqdiyya 20; Musnad v, 215.}

In order not to proceed in error, one should raise his head beyond the ordinary qualities of the Prophet (UWBP) that pertain to his participation in the human state, and behold instead his true nature and luminous stature that pertain to the rank of messengership.

Otherwise, one will either show him irreverence, or instil doubts in oneself. Listen to the following comparison for an understanding of this mystery.

Suppose that a date seed was planted in the earth, has sprouted and become a large, fruit-bearing tree, and is still continuing to grow taller and broader

Altıncı Esas

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın ahval ve evsafı, Siyer ve Tarih suretiyle beyan edilmiş. Fakat o evsaf ve ahval-i galibi, beşeriyetine bakar.

Halbuki o Zât-ı Mübarek'in şahs-ı manevîsi ve mahiyet-i kudsiyesi o derece yüksek ve nuranîdir ki; Siyer ve Tarihte beyan olunan evsaf, o bâlâ kamete uygun gelmiyor, o yüksek kıymete muvafık düşmüyor.

Çünkü

السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ

sırrınca, her gün, hattâ şimdi de, bütün ümmetinin ibadetleri kadar bir azîm ibadet sahife-i kemalâtına ilâve oluyor.

Nihayetsiz rahmet-i İlahiyeye, nihayetsiz bir surette, nihayetsiz bir istidad ile mazhar olduğu gibi, her gün hadsiz ümmetinin hadsiz duasına mazhar oluyor.

Ve şu kâinatın neticesi ve en mükemmel meyvesi ve Hâlık-ı Kâinat'ın tercümanı ve sevgilisi olan o Zât-ı Mübarek'in tamam-ı mahiyeti ve hakikat-ı kemalâtı, Siyer ve Tarihe geçen beşerî ahval ve etvara sığmaz.

Meselâ: Hazret-i Cebail ve Mikâil, iki muhafız yaver hükmünde Gazve-i Bedir'de yanında bulunan bir Zât-ı Mübarek; çarşı içinde, bedevi bir arabla at mübayaasında münazaa etmek, bir tek şahid olan Huzeyfe'yi şahid göstermekle görünen etvarı içinde sığmaz.

İşte yanlış gitmemek için; her vakit mahiyet-i beşeriyeti itibariyle işitilen evsaf-ı âdiye içinde başını kaldırıp, hakikî mahiyetine ve mertebe-i risalette durmuş nuranî şahsiyet-i maneviyesine bakmak lâzımdır.

Yoksa, ya hürmetsizlik eder veya şübheye düşer. Şu sırrı izah için şu temsili dinle:

Meselâ bir hurma çekirdeği var. O hurma çekirdeği toprak altına konup, açılarak koca meyvedar bir ağaç oldu. Hem gittikçe tevessü' eder, büyür.

Or that a peahen's egg was incubated, a **chick was hatched** from it and became a beautifully adorned peacock gilded all over with the imprint of power, and is still growing bigger and more beautiful.

Now, there exist qualities, properties and precisely balanced elements that belong to the seed and the egg, but are not as great and significant as those of the tree and the bird that emerge from them.

So, while describing the **qualities** of the tree and the bird together with those of the seed and the egg, one should turn one's attention from the seed to the tree, and from the egg to the bird, so that one's reason may find the description acceptable.

Otherwise, if you claim: "I have obtained thousands of dates from a seed," or, "This egg is the king of all birds," you will invite others **to contradict** and deny your words.

The humanness of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) may be likened to the seed or egg, and his essential nature, illumined with the function of messengership, to **the Tuba-tree of Paradise**, or to **the birds of Paradise**. His essential nature is, moreover, continually moving to greater perfection.

That is why, when you think of the man **who disputed** in the market with a beduin, you should also turn the eye of imagination to that luminous being who, riding the *Rafraf*, leaving Gabriel behind, reached the *Distance of Two Bowstrings*. {See: *Qur'an*, 53:9.}

Otherwise you will either be disrespectful toward him, or fail to convince the **evil-commanding soul**.

#125

Fifth Sign

We will cite in this Sign a few examples of Hadiths concerning **the matters of the Unseen**.

It has come down to us through a **chain of transmission the authenticity of which is agreed upon (tevatür)** that the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) declared from the **pulpit** in the presence of his Companions: "*This my grandson Hasan is a master of men by means of whom God will reconcile two great groups.*"

{*Bukhari, Fitan 20; Sulh, 9; Fada'il Ashab al-Nabi 22; Manaqib 25; Darimi, Sunna 12; Tirmidhi, Manaqib 25; Nasa'i, Jum'a 27; Musnad v, 38, 44, 49, 51; 'Abd Allah Kattani, Nazm al-Mutanathir 125.*}

Forty years later, when the two largest armies of Islam met each other, Hasan made peace with Mu'awiya, and thus proved the prophecy of **his noble grandfather** (UWBP).

Veya tavus kuşunun bir yumurtası vardı. O yumurtaya hararet verildi, bir tavus **civcivi çıktı**. Sonra tam mükemmel, her tarafı kudretten yazılı ve yaldızlı bir tavus kuşu oldu. Hem gittikçe daha büyür ve güzelleşir.

Şimdi o çekirdek ve o yumurtaya ait sıfatlar, haller var. İçinde incecik maddeler var. Hem ondan hasıl olan ağaç ve kuşun da, o çekirdek ve yumurtanın âdi küçük keyfiyet ve vaziyetlerine nisbeten, büyük ve âli sıfatları ve keyfiyetleri var.

Şimdi o çekirdek ve o yumurtanın **evsafını**, ağaç ve kuşun evsafıyla rabtedip bahsetmekte lâzım gelir ki; her vakit akl-ı beşer, başını çekirdekten ağaca kaldırıp baksın ve yumurtadan kuşa gözünü tevcih edip dikkat etsin. Tâ işittiği evsafı onun akli kabul edebilsin.

Yoksa "Bir dirhem çekirdekten bin batman hurma aldım." ve "Şu yumurta, cevvi-âsumanda kuşların sultanıdır." dese, **tekzib** ve inkâra sapacak.

İşte bunun gibi Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın beşeriyeti; o çekirdeğe, o yumurtaya benzer. Ve vazife-i risaletle parlayan mahiyeti ise, **Şecere-i Tûbâ** gibi ve **Cennet'in tayr-ı hümayunu** gibidir. Hem daima tekemmülüdür.

Onun için çarşı içinde bir bedevi ile **niza eden** o zâtı düşündüğü vakit; *Refref'e* binip, *Cebrail'i* arkada bırakıp, *Kab-ı Kavseyn'e* koşup giden Zât-ı Nuranîsine, hayal gözünü kaldırıp bakmak lâzım gelir.

Yoksa ya hürmetsizlik edecek veya **nefs-i emmaresi** inanmayacak.

Beşinci Nükteli İşaret

Umûr-u gaybiyeye dair hadislerin birkaç misalini zikrederiz:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, **nakl-i sahih** ile ve mütevatir bir derecede bize vâsıl olmuş ki; **minber** üstünde, cemaat-ı Sahabe içinde ferman etmiş ki:

إِبْنِي حَسَنُ هَذَا سَيِّدٌ سَيُصْلِحُ اللَّهُ بِهِ بَيْنَ فِئَتَيْنِ
عَظِيمَتَيْنِ

İşte kırk sene sonra İslâmın en büyük iki ordusu karşı karşıya geldiği vakit, Hazret-i Hasan Radiyallahü Anh, Hazret-i Muaviye (R.A.) ile musalaha edip, **cedd-i emcedinin** mu'cize-i gaybiyesini tasdik etmiştir.

According to another authentic narration, the Prophet (UWBP) said to 'Ali: "*You will fight the perfidious, the just, and the deviator*,"* thus predicting the battles of the Camel and Siffin, and that fought against the Kharijites.

**{al-Hakim, al-Mustadrak, iii, 139, 140; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vii, 138; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 414.}*

He again said to 'Ali, when he was displaying love for Zubayr: "*He will fight against you, but will be in the wrong.*"

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 213; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 366, 367; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 686, 687.}

He also said to his wives: "*One among you will take charge of a rebellion; many around her will be killed.*"

{al-'Asqalani, Fath al-Bari xiii, 45.}

"and the dogs will bark all around her."

{Musnad vi, 52, 97; Ibn Hibban, Sahih, viii, 258 no: 6697; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 120.}

All these certain and authentic traditions are the proven predictions of the struggles of 'Ali against 'A'isha, Zubayr and Talha during the Battle of the Camel, against Mu'awiya at Siffin, and against the Kharijites at Harawra and Nahrawan.

The Messenger (UWBP) also informed 'Ali about a man who would stain 'Ali's beard with the blood of his own head.* 'Ali knew the man; it was 'Abd al-Rahman b. Muljam the Kharijite.

**{al-Hakim, al-Mustadrak iii, 113; Musnad i, 102, 103, 148, 156.}*

He also mentioned a man marked with a peculiar sign, *Dhu'l-Thudia*. When the man was found among the dead of the Kharijites, 'Ali showed him as a proof of the rightness of his cause, declaring at the same time the miracle of the Prophet.

{Bukhari, Manaqib 25; Adab 95; Istitaba 7; Muslim, Zakat, 148, 156, 157; Abu Da'ud, Sunna 28; Musnad iii, 56, 65.}

#126

According to another authentic tradition related by Umm Salama and others, the Noble Prophet (UWBP) also predicted that Husain would be killed at Taff (Karbala).* Fifty years later the painful event took place as predicted.

**{Imam Ahmad, Fada'il al-Sahaba 1357; Musnad i, 85; iii, 242, 256; vi, 294; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 702.}*

İkincisi: Nakl-i sahih ile Hazret-i Ali'ye demiş:

سَتُقَاتِلُ التَّائِبِينَ وَالْقَاسِطِينَ وَالْمَارِقِينَ

Hem Vak'a-i Cemel, hem Vak'a-i Siffin, hem Vak'a-i Havariç hâdiselerini haber vermiş.

Hem Hazret-i Ali (R.A.) Hazret-i Zübeyr ile seviştiği bir zaman dedi: "*Bu sana karşı muharebe edecek, fakat haksızdır.*"

Hem Ezvac-ı Tahiratına demiş: "*İçinizde birisi, mühim bir fitnenin başına geçecek ve etrafında çoklar katledilecek.*"

وَتَنْبِخُ عَلَيْهَا كِلَابُ الْحَوْبِ

İşte şu sahih, kat'î hadîsler; otuz sene sonra Hazret-i Ali'nin Hazret-i Âişe ve Zübeyr ve Talha'ya karşı Vak'a-i Cemel'de.. ve Muaviye'ye karşı Siffin'de.. ve Havaric'e karşı Harevra'da ve Nehrûvan'da muharebesi, o ihbar-ı gaybiyenin bir tasdik-i fiilîsidir.

Hem Hazret-i Ali'ye: "Senin sakalını senin başının kanıyla ıslattırarak bir adamı" ihbar etmiş. Hazret-i Ali o adamı tanımış; o da Abdurrahman İbn-i Mülcem-ül Haricî'dir.

Hem Haricîlerin içinde Züssedye denilen bir adamı, garib bir nişanla âlâmet olarak haber vermiştir ki; Havaricîlerin maktulleri içinde o adam bulunmuş; Hazret-i Ali, onu hakkaniyetine hüccet göstermiş. Hem mu'cize-i Nebeviyeyi ilân etmiş.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm; Ümm-ü Seleme'nin, daha diğerlerin rivayet-i sahihi ile haber vermiş ki: "Hazret-i Hüseyin, Taff yani Kerbelâ'da katledilecektir." Elli sene sonra, aynı vak'a-i ciğersûz vukua gelip, o ihbar-ı gaybîyi tasdik etmiş.

He also **repeatedly** predicted that after his demise, his Family would face death, calamities, and **exile**, and gave some details.* What he had predicted later came true exactly.

*{Ibn Maja, Fitan 34.}

In this connection, a question may be asked: although 'Ali, with his extraordinary bravery and profound knowledge in addition to his **kinship** to God's Messenger (UWBP), greatly deserved to be Caliph, why did he not **precede** others in holding the Caliphate, and why did Islam experience such **disorder** during his Caliphate?

Answer: A supreme **spiritual pole** from the Prophet's (UWBP) Family is reported as having said: "The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) had desired that 'Ali be Caliph, but it was made known to him from the Unseen that **the will of God Almighty** was different. He then abandoned his desire, submitting himself to God's will."*

*{Daylamī, Musnad al-Firdaws, v, 316; Suyūṭī, Tārīkh al-Khulafā', 64.}

One of the reasons God's will was different could have been that after the Prophet's (UWBP) demise when the Companions were more than ever in need of alliance and unity, **if 'Ali had taken the leadership**, this would most probably have aroused in many persons and tribes **a tendency to compete**, because of his **uncompromising** nature, and fearless, **ascetic**, heroic, and independent character, and **widely known courage** -as was the case during his Caliphate- and **divisions** among the believers would have resulted.

Another reason for the **delay** of 'Ali's Caliphate was the following: at the time of his Caliphate, the *Muslim* community, which had expanded rapidly through the intermingling of many **tribes** and peoples, possessed such traits as reflected the opinions of the seventy-three sects that the Noble Prophet (UWBP) had predicted would evolve in due time. Therefore, **in the face of such disturbances, someone was needed with the wondrous strength, courage, respectability and sagacity of 'Ali, who had behind him the force of the respected Hashimites and the Prophet's (UWBP) Family, so that he could resist the sedition.**

And indeed he did so, in a fashion conformable to the prediction of the Prophet, who had said to him: "**I have fought for the revelation of the Qur'an; you will fight for its interpretation.**"

{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 244; Musnad iii, 31, 33, 82; Ibn Hibban, Sahih ix, 46 no: 6898.}

#127

A further reason for this delay was that without 'Ali, worldly rule would most probably have caused **the Umayyad kings** to go completely astray.

Hem **mükerreren** ihbar etmiş ki: "Benim Âl-i Beytim, benden sonra

يَلْقَوْنَ قَتْلًا وَتَشْرِيدًا

yani; katle ve belaya ve **nefye** maruz kalacaklar." Ve bir derece izah etmiş, aynen öyle çıkmıştır.

Şu makamda bir mühim sual vardır ki; denilir ki: "Hazret-i Ali, o derece hilafete liyakatı olduğu ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a **karabeti** ve hârikulâde cesaret ve ilmi ile beraber, neden hilafette **tekaddüm** ettirilmedi ve neden onun hilafeti zamanında İslâm çok **keşmekeşe** mazhar oldu?.."

Elcevab: Âl-i Beyt'ten bir **kutb-u a'zam** demiş ki: "Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Hazret-i Ali'nin (R.A.) hilafetini arzu etmiş, fakat gaibden ona bildirilmiş ki: **Murad-ı İlahî** başkadır. O da, arzusunun bırakıp, murad-ı İlahîye tâbi' olmuş."

Murad-ı İlahînin hikmetlerinden birisi şu olmak gerektir ki: Vefat-ı Nebvî'den sonra, en ziyade ittifak ve ittihadı gelmeye muhtaç olan Sahabeler; **eğer Hazret-i Ali başa geçseydi**, Hazret-i Ali'nin hilafeti zamanında zuhura gelen hâdisatın şهادetiyle ve Hazret-i Ali'nin **mümaşatsız**, pervasız, **zâhidane**, kahramanane, müstağniyane tavrı ve **şöhretgir-i âlem şecaatı** itibariyle, çok zâtlarda ve kabîlelerde **rekabet damarını** harekete getirip, **tefrikaya** sebep olmak kaviyyen muhtemeldi.

Hem Hazret-i Ali'nin hilafetinin **teehhür** etmesinin bir sırrı da şudur ki: Gayet muhtelif **akvamın** birbirine karışmasıyla, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi, sonra inkişaf eden yetmişüç fırka efkârının esaslarını taşıyan o akvam içinde, **fitne-engiz hâdisatın zuhuru zamanında**, Hazret-i Ali gibi hârikulâde bir cesaret ve feraset sahibi, Hâşimî ve Âl-i Beyt gibi kuvvetli, hürmetli bir kuvvet lâzım idi ki, dayanabilsin. Evet dayandı...

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın haber verdiği gibi: "**Ben Kur'anın tenzili için harbettim, sen de tevili için harbedeceksin!**"

Hem eğer Hazret-i Ali olmasaydı, dünya saltanatı, **mülûk-u Emeviye**yi bütün bütün yoldan çıkarmak muhtemeldi.

However, being confronted with 'Ali and the Prophet's (UWBP) Family, and having to appear equal to them and to preserve their prestige before the *Muslims*, all the leaders of the Umayyad dynasty, even if not they themselves, in any event due to their **encouragement and recommendations**, their followers and supporters, worked with all their strength to preserve and **disseminate** the truths of Islam and belief and the Qur'anic decrees.

Thus, they produced thousands of punctilious **interpreters of the Law**, and **authorities on Hadith**, and **saints** and **purified scholars**.

Had they not been faced by the strong **religiosity**, **sainthood**, and **virtuousness** of 'Ali and of the Prophet's (UWBP) Family, it is possible that the Umayyads would have gone completely astray as happened at the end of their rule, and as did the 'Abbasids.

It might also be asked: "Why did the Islamic Caliphate not **remain** in **the Prophet's (UWBP) Family**, since they were the most deserving and fitted for it?"

The Answer: Worldly rule is deceptive, and the Prophet's (UWBP) Family had been appointed to preserve the decrees of the Qur'an and the truths of Islam.

Not to be deceived by power, the one who was to hold it and the Caliphate had to be as **sinless** as a prophet, or as purehearted and unworldly as **the Four-Rightly Guided Caliphs**, 'Umar b. 'Abd al-'Aziz or the Mahdi of the 'Abbasids.

In fact, *the Caliphate of the Fatimid dynasty* which was founded in the name of the Prophet's (UWBP) Family in Egypt, and the rule of *the Almohads* in Africa, and *the Safavid dynasty* in Iran showed that worldly rule was not suitable for the Prophet's (UWBP) Family, for it caused them to neglect their primary duty, the protection of religion and the service of Islam.

When, on the other hand, they gave up worldly rule, they served Islam and the Qur'an brilliantly and successfully.

Now see: of the poles of sainthood descended from Hasan, especially the Four Poles* and above all 'Abd al-Qadir Gilani, and the Imams of Husain's line, especially Zayn al-'Abidin and Ja'far al-Sadiq, each became like a spiritual Mahdi, dispelled wrongdoing and spiritual darkness, and spread the light of the Qur'an and the truths of belief. In so doing each showed he was a true heir of his noble forefather.

***{ The Four Poles of sainthood, namely, 'Abd al-Qadir Gilani, Ahmad Rufa'i, Ahmad Badawi, and Ibrahim Dasuqi. (Tr.) }**

Halbuki karşılarında Hazret-i Ali ve Âl-i Beyt'i gördükleri için, onlara karşı müvazeneye gelmek ve ehl-i İslâm nazarında mevkilerini muhafaza etmek için ister istemez Emeviye Devleti reislerinin umumu, kendileri olmasa da, herhalde **teşvik ve tasvibleri**yle etbarları ve taraftarları, bütün kuvvetleriyle hakaik-i İslâmiyeyi ve hakaik-i imaniyeyi ve ahkâm-ı Kur'aniyeyi muhafazaya ve **neşre** çalıştılar.

Yüzbinlerle **müçtehidîn-i muhakkikîn** ve **muhaddisîn-i kâmilîn** ve **evliyalar** ve **asfiyalar** yetiştirdiler.

Eğer karşılarında Âl-i Beyt'in gayet kuvvetli **velayet** ve **diyanet** ve **kemalâtı** olmasaydı, Abbasîlerin ve Emevîlerin âhirlerindeki gibi, bütün bütün çığırdan çıkmak kaviyyen muhtemeldi.

Eğer denilse: Neden hilafet-i İslâmiye **Âl-i Beyt-i Nebvî**'de **takarrur** etmedi? Halbuki en ziyade lâıyk ve müstehak onlardı?"

Elcevab: Saltanat-ı dünyeviye aldaticıdır. Âl-i Beyt ise, hakaik-i İslâmiyeyi ve ahkâm-ı Kur'aniyeyi muhafazaya memur idiler.

Hilafet ve saltanata geçen, ya Nebi gibi **masum** olmalı, veyahut **Hulefa-yı Raşidîn** ve Ömer İbn-i Abdülaziz-i Emevî ve Mehdi-i Abbasî gibi hârikulâde bir zühd-ü kalbi olmalı ki aldanmasın.

Halbuki Mısır'da Âl-i Beyt namına teşekkül eden Devlet-i Fatîmiye Hilafeti ve Afrika'da Muvahhidîn Hükûmeti ve İran'da Safevîler Devleti gösteriyor ki; saltanat-ı dünyeviye Âl-i Beyte yaramaz, vazife-i asliyesi olan hıfz-ı dini ve hizmet-i İslâmiyeti onlara unutturur.

Halbuki saltanatı terk ettikleri zaman, parlak ve yüksek bir surette İslâmiyete ve Kur'ana hizmet etmişler.

İşte bak! Hazret-i Hasan'ın neslinden gelen aktahtar, hususan Aktaht-ı Erbaa ve bilhâssa Gavs-ı A'zam olan Şeyh Abdülkadir-i Geylanî ve Hazret-i Hüseyin'in neslinden gelen imamlar, hususan Zeynelâbidîn ve Cafer-i Sadık ki, herbiri birer manevî mehdi hükümüne geçmiş, manevî zulmü ve zulûmatı dağıtıp, envâr-ı Kur'aniyeyi ve hakaik-i imaniyeyi neşretmişler. Ceddi emcedlerinin birer vârisi olduklarını göstermişler.

It may then be asked: "What was the wisdom in the awesome and bloody **dissension** that was visited on blessed Islam and the luminous Age of Bliss, and what **aspect of mercy** was there in it, for they did not deserve such distress?

The Answer: Just as a heavy spring rainstorm stirs into action the **potentialities** of all the varieties of plants, seeds, and trees, and causes them to develop, so each blossoms in its particular way and performs the duties inherent in its nature,

so too, the dissension visited on **the Companions and their successors** stirred their potentialities into action, which were all different and like seeds; it spurred them on. Exclaiming, "Islam is in danger! Fire! Fire!", it put fear into all the groups and made them hasten **to protect** Islam.

According to its abilities, each of the groups **shouldered** one of the numerous different duties of the Islamic community and strove in utmost earnestness.

Some working for the preservation of the prophetic Hadiths, some for the preservation of the Shari'a, some for the preservation of the truths of belief, some for the preservation of the Qur'an, and so on; each group undertook a particular duty.

They strove to perform the duties of Islam. Numerous multicoloured flowers opened. Through the storm, seeds were cast to **all the corners of the extensive world of Islam**; half the earth was transformed into a rose-garden. But sadly, together with the roses, the **thorns of the deviant sects** appeared in the garden.

It was as if **the Hand of Power** had shaken that era in wrath, rotated it with intense vigour, and electrified **the men of zeal**. Through **the centrifugal force** of that movement, a great many enlightened interpreters of the Law, luminous scholars of Hadith, holy memorizers of the Qur'an, gifted scholars, men of purity, and poles of sainthood were flung off and caused to emigrate to the remote corners of the world of Islam.

It fired with enthusiasm all the people of Islam **from East to West** and awakened them to the treasures of the Qur'an.. Now we return to our subject.

There are thousands of events that God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) predicted and that happened **as he foretold**. Here we shall mention a few of them:

The majority of those we will cite are agreed upon by the six well-known, most authentic books of Hadith, particularly Bukhari and Muslim. There is a '**consensus in meaning**' concerning the reports, while others, on account of being verified by **meticulous researchers**, may also be considered to have this certainty.

Eğer denilse: Mübarek İslâmiyet ve nuranî Asr-ı Saadetin başına gelen o dehşetli kanlı **fitne**nin hikmeti ve **vech-i rahmeti** nedir? Çünkü onlar, kahra lâayık değil idiler?

Elcevab: Nasılki baharda dehşetli yağmurlu bir fırtına, her taife-i nebatatın, tohumların, ağaçların **istidad**larını tahrik eder, inkişaf ettirir; herbiri kendine mahsus çiçek açar; fitrî birer vazife başına geçer.

Öyle de: **Sahabe ve Tâbiîn**in başına gelen fitne dahi, çekirdekler hükmündeki muhtelif ayrı ayrı istidadları tahrik edip kamçılardı; "İslâmiyet tehlikededir, yangın var!" diye her taifeyi korkuttu, İslâmiyetin **hıfzına** koşturdu.

Herbiri, kendi istidadına göre câmia-i İslâmiyetin kesretli ve muhtelif vazifelerinden bir vazifeyi **omuzuna aldı**, kemal-i ciddiyetle çalıştı.

Bir kısmı hadislerin muhafazasına, bir kısmı şeriatın muhafazasına, bir kısmı hakaik-i imaniyenin muhafazasına, bir kısmı Kur'anın muhafazasına çalıştı ve hâkeza.. Herbir taife bir hizmete girdi.

Vezaif-i İslâmiyette hummalı bir surette sa'yetteler. Muhtelif renklerde çok çiçekler açıldı. Pek geniş olan **âlem-i İslâmiyetin aktarına**, o fırtına ile tohumlar atıldı; yarı yeri gülistana çevirdi. Fakat maatteessüf o güller ve gülistan içinde **ehl-i bid'a fırkalarının** dikenleri dahi çıktı.

Güya **dest-i kudret**, celal ile o asrı çalkaladı, şiddetle tahrik edip çevirdi, **ehl-i himmeti** gayrete getirip elektriklendirdi. O hareketten gelen bir **kuvve-i anilmerkeziye** ile pek çok münevver müctehidleri ve nuranî muhaddisleri, kudsî hâfızları, asfiyaları, aktaabları âlem-i İslâmın aktarına uçurdu, hicret ettirdi.

Şarktan garba kadar ehl-i İslâmı heyecana getirip, Kur'anın hazinelerinden istifade için gözlerini açtırdı... Şimdi sadede geliyoruz.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmin, umûr-u gaybiyeden **haber verdiği gibi** doğru vukua gelen işler binlerdir, pek çoktur. Biz yalnız cüz'î birkaç misaline işaret edeceğiz:

İşte başta Buharî ve Müslim, sıhhatle meşhur Kütüb-ü Sitte-i Hadîsiye sahibleri, beyan edeceğimiz haberlerin çoğunda müttefik ve o haberlerin çoğu **manen mütevatir** ve bir kısmı dahi, **ehl-i tahkik** onların sıhhatine ittifak etmesiyle, mütevatir gibi kat'î denilebilir.

According to an authentic and certain narration, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said to his Companions: "You will be victorious over all your enemies, will succeed in the conquest of Mecca *1, Khaybar *2, Damascus and Iraq *3, Persia, and Jerusalem *4 and will share among yourselves the treasures of the rulers of the greatest empires, the Byzantines and the Persians."*5

*1.{Ali al-Qari, Sharh al-Bukhari i, 678, 679. See, Concordance.}

*2.{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 679. See, Concordance.}

*3.{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 678. See, Concordance.}

*4.{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 678, 679. See, Concordance.}

*5.{Bukhari, Jihad 15; Manaqib 25; Iman 3; Muslim, Fitan 75, 76; Tirmidhi, Fitan 41.}

He did not say this as a matter of **conjecture** or personal opinion; he said it **as if he had seen it**, and what he said came true as predicted. This was despite the fact that at the time he foretold this he had to migrate to Madinah with a handful of followers, with the rest of the world, including the environs of Madinah, hostile to him!

He also repeatedly declared, according to authentic and certain narrations, that Abu Bakr and Umar would outlive him and be his Caliphs, that they would act for God's sake and **within the bounds of God's pleasure and that of the Prophet (UWBP)**, that Abu Bakr's rule would be short, and that Umar would remain a long time to succeed in many conquests. Thus he said: "**Incumbent upon you is following the path of those who come after me, Abu Bakr and Umar.**"

{Tirmidhi, Manaqib 16, 37; Ibn Maja, Muqaddima 11; Musnad v, 382, 385, 399, 402.}

He also declared: "**The earth was laid out before me, and its eastern and western extremities were displayed to me; the realm of my community shall extend over whatever was laid out before me.**"* And his words proved to be true.

*{ Muslim, Fitan 19, 20; Abu Da'ud, Fitan 1; Tirmidhi, Fitan 14; Ibn Maja, Fitan 9; Musnad iv, 123, 278, 284.}

İşte -nakl-i sahih-i kat'î ile- ashabına haber vermiş ki: "Siz umum düşmanlarınıza galebe edeceksiniz; hem Feth-i Mekke, hem Feth-i Hayber, hem Feth-i Şam, hem Feth-i Irak, hem Feth-i İran, hem Feth-i Beyt-ül Makdis'e muvaffak olacaksınız. Hem o zamanın en büyük devletleri olan İran ve Rum padişahlarının hazinelerini beyninizde taksim edeceksiniz!.."

Haber vermiş, hem "**Tahminim** böyle veya zannederim" dememiş. Belki **görür gibi** kat'î ihbar etmiş, haber verdiği gibi çıkmış. Halbuki haber verdiği vakit, hicrete mecbur olmuş. Sahabeleri az, Medine etrafı ve bütün dünya düşmandı.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- çok defa ferman etmiş:

عَلَيْكُمْ بِسِيرَةِ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِي أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرُ

deyip, Ebu Bekir ve Ömer kendinden sonraya kalacaklar, hem halife olacaklar, hem mükemmel bir surette ve **rıza-i İlahî ve marzî-i Nebvî dairesinde** hareket edecekler. Hem Ebu Bekir az kalacak, Ömer çok kalacak ve pek çok fütuhât yapacak.

Hem ferman etmiş ki:

زُوِيَتْ لِي الْأَرْضُ فَأَرَيْتُ مَشَارِقَهَا وَمَغَارِبَهَا وَسَيَبْلُغُ
مُلْكُ أُمَّتِي مَا زُوِيَ لِي مِنْهَا

deyip: "Şarktan garba kadar benim ümmetimin eline geçecektir. Hiç bir ümmet, o kadar mülk zabtetmemiş." Haber verdiği gibi çıkmış.

According to an authentic and certain narration, before the Battle of Badr, he pointed out one by one the places where the leaders of the Quraysh would be killed, saying: *"Abu Jahl will be killed here, 'Utba here, Umayya here, etc .,"*

{Muslim, Jihad 83; Janna 76; Abu Da'ud, Jihad 115; Nasa'i, Jana'iz 117; Musnad i, 26; iii, 219, 258.}

and added, *"I shall kill 'Ubayy b. Khalaf with my own hands."** His predictions all proved to be true.

*{ al-Hakim, al-Mustadrak ii, 327.}

Again, according to an authentic and certain narration, he informed his **Companions** about what was happening in the celebrated Battle of Mu'ta, near Damascus – at a distance of one month's journey from where he was – as if he were seeing his Companions fighting in the battle, and said: *"Zayd has taken the banner and been struck; now Ibn Rawaha has taken the banner and been struck; now Ja'far has taken the banner and been struck; now one of God's swords [i.e. Khalid] has taken it."*

{al-Hakim, al-Mustadrak iii, 298; Bukhari, Maghazi 44.}

#130

Two to three weeks later Ya'la b. Munabbih returned from **the battlefield**. In his presence, the Noble Prophet (UWBP) described the details of the battle, and Ya'la **swore by God that** what had taken place at the battle was exactly the same as the Prophet (UWBP) had described.

{al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 210; Ibn al-Qayyim al-Jawzi, Zad al-Ma'ad (Tahqiq: Arnavud) iii, 385.}

According to an authentic and certain narration, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said: *"After me, the Caliphate will last thirty years; then it will be rapacious monarchy."*

{Musnad v, 220, 221.}

"The beginning of this affair is prophethood and mercy; then it will be mercy and Caliphate; then it will be rapacious monarchy; then it will be arrogance and tyranny."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 340; Musnad iv, 273.}

He thus predicted the six-month-long caliphate of Hasan and the period of the four Rightly-Guided Caliphs, and, following that, the transition from caliphate to **monarchy** and monarchy's being plagued by intrigues and **tyranny**. This is exactly what later occurred.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Gazâ-i Bedir'den evvel ferman etmiş:

هَذَا مَصْرَعُ أَبِي جَهْلٍ، هَذَا مَصْرَعُ عُتْبَةَ، هَذَا مَصْرَعُ أُمَيَّةَ، هَذَا مَصْرَعُ فُلَانٍ وَفُلَانٍ

deyip, müşrik Kureyş reislerinin herbiri nerede katledileceğini göstermiş

ve demiş: *"Ben kendi elimle Übeyy İbn-i Halef'i öldüreceğim."* Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- bir ay uzak mesafede Şam etrafında, Mûte nam mevkideki gazve-i meşhurede muharebe eden sahabelerini görür gibi ferman etmiş:

أَخَذَ الرَّايَةَ زَيْدٌ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَهَا ابْنُ رَوَاحَةَ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَهَا جَعْفَرُ فَأَصِيبَ، ثُمَّ أَخَذَهَا سَيْفٌ مِنْ سُيُوفِ اللَّهِ

deyip, birer birer hâdisatı **ashabına** haber vermiş.

İki-üç hafta sonra Ya'lâ İbn-i Münebbih **meydan-ı harb**den geldi; daha söylemeden Muhbir-i Sadık (A.S.M.) harbin tafsilâtını beyan etti. Ya'lâ **kasem etti**: "Dediğin gibi aynen öyle oldu."

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا وَإِنَّ هَذَا الْأَمْرَ بَدَأَ نُبُوءَةً وَرَحْمَةً

ثُمَّ يَكُونُ رَحْمَةً وَخِلَافَةً ثُمَّ يَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا ثُمَّ يَكُونُ عُتُوًّا وَجَبْرُوتًا

deyip, Hazret-i Hasan'ın altı ay hilafetiyle; Cihar-ı Yâr-ı Güzin'in (Hulefa-yı Raşidîn'in) zaman-ı hilafetlerini ve onlardan sonra **saltanat** şekline girmesini, sonra o saltanattan **ceberut** ve fesad-ı ümmet olacağını haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Again, according to an authentic narration, he declared: *"Uthman will be killed while reading the Qur'an."*

{ al-Hakim, al-Mustadrak iii, 103. }

"And it may be that God will cause him to be dressed in a shirt at that time. His deposal may also be sought." These events, too, all took place exactly as predicted.

*{See, al-Hakim, al-Mustadrak iii, 100. }

Also according to an authentic narration, while cupping the Prophet (Upon whom be blessings and peace), 'Abdullah b. Zubayr tasted his blessed blood. Then the Prophet (UWBP) said: *"Woe unto the people for what shall befall them at your hands, and woe unto you for what shall befall you at their hands,"** predicting that 'Abdullah would lead the Muslims with extraordinary bravery, would face terrible attacks, and that because of him fearsome events would befall people.

*{al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 21; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id no: 2708; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 554. }

What he foretold came about exactly: during Umayyad rule, 'Abdullah b. Zubayr declared his caliphate in Mecca, heroically fought in many battles, until finally Hajjaj the Tyrant attacked him with a large force, and following a fierce battle the illustrious hero was martyred.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

يُقْتَلُ عُثْمَانُ وَهُوَ يَقْرَأُ الْمُصْحَفَ وَإِنَّ اللَّهَ عَسَى أَنْ
يُلْبِسَهُ قَمِيصًا وَأَنَّهُمْ يُرِيدُونَ خَلْعَهُ

deyip, Hazret-i Osman halife olacağını ve hal'i istenileceğini ve mazlum olarak Kur'an okurken katledileceğini haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- hacamat edip mübarek kanını Abdullah İbn-i Zübeyr teberrüken şerbet gibi içtiği zaman ferman etmiş:

وَيْلٌ لِلنَّاسِ مِنْكَ وَوَيْلٌ لَكَ مِنَ النَّاسِ

deyip, hârika bir şecaatle ümmetin başına geçeceğini ve müdhiş hücumlara maruz kalacaklarını ve insanlar onun yüzünden dehşetli hâdiselere giriftar olacaklarını haber vermiş.

Haber verdiği gibi çıkmış. Abdullah İbn-i Zübeyr, Emevîler zamanında hilafeti Mekke'de ilân ederek kahramanane çok müsademe etmiş; nihayet Haccac-ı Zalim büyük bir ordu ile üzerine hücum ederek, şiddetli müsademedi son o kahraman-ı âlişan şehid edilmiş.

Again, according to an authentic narration, he foretold the emergence of the Umayyad dynasty*¹ and the tyrannical rule of many of its monarchs, including Yazid and Walid,*² and Mu'awiya's assuming the leadership of the Muslims. He advised justice and gentleness, and said: "*When ruling, act with forbearance.*"*³

*1.{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 338; 'Ali al-Qari, i, 683; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' i, 179.}

*2.{al-Albani, Sahih al-Jami' al-Saghir no: 2579; al-Albani, Silsilat al-Ahadith al-Sahihah no: 1749; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya no: 4528.}

*3.{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id v, 186; Ibn Hajar, al-Matalib al-'Aliya (Tahqiq: 'Abd al-Rahman al-A'zami) no: 4085.}

He predicted that the 'Abbasid dynasty would emerge after the Umayyads to remain in power for a long time, and said: "*The 'Abbasids will come forth with black banners and rule for much longer than they [the Umayyads] rule.*"* All these predictions proved to be true.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 338; Musnad iii, 216-218; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 326.}

According to an authentic narration, the Noble Messenger (UWBP) also said: "*Woe to the Arabs for the evil that has drawn near*"* suggesting the dreadful disorders to be caused by Jenghiz and Hulagu, and their destruction of the 'Abbasid state. All this proved to be true.

*{Bukhari, Fitan 4, 28; Muslim, Fitan 1; Abu Da'ud, Fitan 1; Tirmidhi, Fitan 23; Ibn Maja, Fitan 9; Musnad ii, 390, 399; al-Hakim, al-Mustadrak i, 108; iv, 439, 483.}

According to an authentic narration, when Sa'd b. Abi Waqqas was gravely ill, the Prophet (UWBP) said to him: "*It may be that you will be spared so that some may benefit by you, and others harmed by you,*"* thus predicting that he would be a great commander winning many victories, and many peoples would benefit from him entering the fold of Islam, while others would be destroyed by him.

*{Bukhari, Jana'iz 36; Manaqib al-Ansar, 49; Fara'id, 6; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 209; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 699; Abu Na'im, Hilyat al-Awliya' i, 94.}

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Emeviye Devleti'nin zuhuru ve onların padişahlarının çoğu zalim olacağını ve içlerinde Yezid ve Velid bulunacağını ve Hazret-i Muaviye ümmetin başına geçeceğini,

وَإِذَا مَلَكَتْ فَاسْجِحْ

fermanıyla, rıfk ve adaleti tavsiye etmiş.

Ve Emeviye'den sonra

يُخْرِجُ وَلَدَ الْعَبَّاسِ بِالرَّايَاتِ السُّودِ وَيَمْلِكُونَ أَضْعَافَ مَا مَلَكَوا deyip, Devlet-i Abbasiye'nin zuhuru ve uzun müddet devam edeceğini haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş:

وَيْلٌ لِلْعَرَبِ مِنْ شَرِّ قَدِ اقْتَرَبَ

deyip, Cengiz ve Hülâgu'nun dehşetli fitnelerini ve Arab Devlet-i Abbasiyesini mahvedeceklerini haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- Sa'd İbn-i Ebî Vakkas gayet ağır hasta iken ona ferman etmiş:

لَعَلَّكَ تُخَلَّفُ حَتَّى يَنْتَفِعَ بِكَ أَقْوَامٌ وَيَسْتَضِرَّ بِكَ آخَرُونَ

deyip, ileride büyük bir kumandan olacağını, çok fütuhât yapacağını, çok milletler ve kavimler ondan menfaat görüp, yani İslâm olup ve çoklar zarar görecektir, yani devletleri onun eliyle harab olacağını haber vermiş.

His words proved to be true; Sa'd led the *Muslim* armies, **wiped out** the Persian Empire, and caused many peoples to reach guidance, the path of Islam.

Also according to an authentic narration, when the Negus, the Abyssinian ruler, who had accepted faith earlier, died in the seventh year of the Hijra, God's Prophet (Upon whom be blessings and peace) informed his Companions about it; he even performed **funeral prayers** for him.* One week later came the news confirming the death of the Negus on the very same day as the Prophet (UWBP) had said.

**{Bukhari, Jana'iz 57; Manaqib al-Ansar 38; Muslim, Fara'id 14; Abu Da'ud, Jihad 133; Buyu' 9; Tirmidhi, Jana'iz 69; Nasa'i, Jana'iz 66, 67; Ibn Maja, Sadaqat 9, 13.}*

According to an authentic narration, when the Noble Prophet (UWBP) was with **his closest four Companions** on the top of Mount Uhud (or Hira), the mountain began to tremble. He said, "**Steady! For on you are a prophet, a veracious one [siddiq], and a martyr**"* and foretold the martyrdom of 'Umar, 'Uthman, and 'Ali. It too proved true.

**{Bukhari, Fada'il al-Sahaba 101; Ibn Maja, Jana'iz 64; Musnad iv, 240, 282, 283; Qadi Iyad, al-Shifa', i, 340.}*

#132

Now, O unfortunate, wretched man without heart who says that Muhammad (UWBP) was only a clever person and then closes his eyes to that **Sun of Truth**!

Of all his **fifteen different kinds of miracle**, you have thus far heard only the hundredth part of one kind, that relating to his predictions which have the certainty of 'consensus in meaning'.

To discover future events through one's own **perspicacity** and thus succeed in even one hundredth part of the Prophet's (UWBP) predictions, one would have to be of the **highest genius**.

Even if we merely called him a genius as you call him, could such a man have ever seen anything wrongly? Or could he have ever stooped to reporting it wrongly

Not to heed the word of such a hundredfold genius concerning happiness in both worlds and the next is therefore the sign of a hundredfold madness!

Sixth Sign

Haber verdiği gibi çıkmış. Hazret-i Sa'd ordu-yu İslâm başına geçti, Devlet-i İraniye'yi **zîr ü zeber etti**; çok kavimlerin daire-i İslâma ve hidayete girmelerine sebep oldu.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- imana gelen Habeş Meliki olan Necaşî, Hicretin yedinci senesinde vefat ettiği gün ashabına haber vermiş, hattâ **cenaze namazını** kılmış. Bir hafta sonra cevap geldi ki, aynı günde vefat etmiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- **Cihar-ı Yâr-ı Güzin** ile beraber Uhud veya Hira Dağı'nın başında iken dağ titredi, zelzelelendi. Dağa ferman etti ki:

أُثْبِتْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدٌ

deyip, Hazret-i Ömer ve Osman ve Ali'nin şehid olacaklarını haber vermiş. Haber verdiği gibi çıkmış.

Şimdi ey bedbaht, kalbsiz, bîçare adam! Muhammed-i Arabî akıllı bir adam idi diye o **Şems-i Hakikat**'a karşı gözünü yuman bîçare insan!

Onbeş enva'-ı külliye-i mu'cizatından birtek nev'i olan umûr-u gaybiyeden onbeş ve belki yüz kısmından bir kısmını işittin. Manevî tevatür derecesinde kat'î bir kısmını duydun.

Şu ihbar-ı gayb kısmının yüzden birisini akıl gözüyle gören bir zâta "**dâhî-i a'zam**" denilir ki, **ferasetiyle** istikbali keşfediyor.

Binaenaleyh senin gibi haydi deha desek; yüz dâhî-i a'zam derecesinde bir deha-yı kudsiyeyi taşıyan bir adam yanlış görür mü? Yanlış haber vermeye tenezzül eder mi?

Böyle yüz derece bir deha-yı a'zam sahibinin saadet-i dâreyne dair sözlerini dinlememek, elbette yüz derece divaneliğin alâmetidir.

Altıncı Nükteli İşaret

According to an authentic narration, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said to Fatima: *"You will be the first of my Family to join me [after my death]."** Six months later, what he said took place.

**{Bukhari, Manaqib 25; Muslim, Fada'il al-Sahaba 101; Ibn Maja, Jana'iz 64; Musnad vi, 240, 282, 283; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 340.}*

He also told Abu Dharr: *"You will be expelled from here [Madina], will live alone, and will die alone."** All this came true twenty years later.

**{al-Hakim, al-Mustadrak iii, 345; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 343; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 700; al-Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 116 no: 4109; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya v, 8-9; al-'Asqalani, al-Isaba iv, 64.}*

Once, as he awakened in the house of Anas b. Malik's aunt, Umm Haram, he smilingly said: *"I saw my community waging war on the seas like kings sitting on thrones."** Umm Haram requested: "Pray that I too will be with them." He said: "You shall be." Forty years later she accompanied her husband, 'Ubada b. Samit, on the conquest of Cyprus. She died there, and her grave has ever since been visited by the believers. Thus, what the Messenger (UWBP) foretold proved to be true.

{Bukhari, Ta'bir 12; Jihad 3, 8, 63, 75; Isti'dhan 41; Muslim, 'Imara 160, 160; Abu Da'ud, Jihad 9; Tirmidhi, Fada'il al-Jihad 15; Nasa'i, Jihad 40; Ibn Maja, Jihad 10; Darimi, Jihad 28; Muwatta', Jihad 39; Musnad iii, 240, 264; al-Albani, Sahih al-Jami' al-Saghir vi, 24 no: 6620; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 556.}

Also according to an authentic narration, he declared: *"From the tribe of Thaqif, a liar will claim prophethood, and a bloodthirsty tyrant will appear."** With this, he gave tidings of the infamous Mukhtar, who claimed prophethood, and of the barbarous Hajjaj, who killed a hundred thousand people.

**{Muslim, Fada'il al-Sahaba 229; Tirmidhi, Fitan 44; Manaqib 73; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 450; iv, 254.}*

-Nakl-i sahih-i kat'î ile- Hazret-i Fatima'ya (R.A.) ferman etmiş ki:

أَنْتِ أَوَّلُ أَهْلِ بَيْتِي لِحُوقًا بِي

deyip, "Âl-i Beytimden herkesten evvel vefat edip, bana iltihak edeceksin." diye söylemiş. Altı ay sonra, haber verdiği gibi aynen zuhur etmiş.

Hem Eba Zer'e ferman etmiş:

سَتُخْرَجُ مِنْ هُنَا وَتَعِيشُ وَحْدَكَ وَتَمُوتُ وَحْدَكَ

deyip, Medine'den nefyedilip, yalnız hayat geçirip, yalnız bir sahrada vefat edeceğini haber vermiş. Yirmi sene sonra haber verdiği gibi çıkmış.

Hem Enes İbn-i Mâlik'in halası olan Ümm-ü Haram'ın hanesinde uykudan kalkmış, tebessüm edip ferman etmiş:

رَأَيْتُ أُمَّتِي يَغْزُونَ فِي الْبَحْرِ كَالْمُلُوكِ عَلَى الْأَسِرَّةِ

Ümm-ü Haram niyaz etmiş: "Dua ediniz, ben de onlarla beraber olayım." Ferman etmiş: *"Beraber olacaksınız."* Kırk sene sonra, zevci olan Ubade İbn-i Sâmî refakatiyle Kıbrıs'ın fethine gitmiş; Kıbrıs'ta vefat edip, mezarı ziyaretgâh olmuş. Haber verdiği gibi aynen zuhur etmiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş ki:

يُخْرَجُ مِنْ ثَقِيفٍ كَذَّابٌ وَ مُبِيرٌ

yani: "Sakif Kabilesinden biri dava-yı nübüvvet edecek; ve bir de hunhar, zalim zuhur edecek." deyip, nübüvvet dava eden meşhur Muhtar'ı ve yüzbin adam öldüren Haccac-ı Zalim'i haber vermiş.

According to an authentic narration, he said: "*Istanbul will be conquered, and blessed are the ruler and the toops that will conquer it.*"* He thus gave tidings that Istanbul would be conquered by Muslim hands, and that Mehmed the Conqueror would attain a high spiritual rank. His prediction again proved to be true.

*{al-Hakim, al-Mustadrak iv, 422; Bukhari, Ta'rikh al-Saghir, no: 139; Musnad iv, 335; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 218.}

He also said, according to an authentic narration: "*Were religion to be hung on the Pleiades, men from Persia would reach up and lay hold of it.*"* indicating that matchless scholars and saints like Abu Hanifa would emerge from Iran.

*{Bukhari, al-Tafsir 62; Tirmidhi, 47; Tafsir Sura 3.}

In addition, he foretold Imam Shafi'i, saying: "*A scholar from Quraysh who will fill all regions of the earth with learning.*"

{al-'Ajuni, Kashf al-Khafa' ii, 52, 54.}

According to an authentic narration, he said: "*My community will be divided into seventy-three sects, and only one among them will attain salvation.*" **He was asked:** "*Who are they?*" **He replied:** "*Those who follow me and my Companions*,"* meaning the Sunnis or Ahl al-Sunna wa'l-Jama'a.

*{Abu Da'ud, Sunna 1; Ibn Maja, Fitan 17; Tirmidhi, Iman 18; Musnad ii, 232; iii, 120, 148; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 679.}

He also declared: "*The Qadariyya are the Magians of this community,*"* foretelling the emergence of the Predestinationist (Qadariyya) sect, which would be divided into different branches and reject Divine Determining or Destiny. He also foretold the Defectors (Râfiða), who would produce various offshoots.

*{al-Albani, Sahih Jami' al-Saghir iv, 150; al-Hakim, al-Mustadrak i, 185; Abu Da'ud, Sunna 5; Suyuti, al-Fath al-Kabir iii, 23; Musnad ii, 86, 125; v, 406.}

Again according to an authentic narration, he said to 'Ali: "*As was true of Jesus, two groups of people will perish on your account: one because of excessive love, the other because of excessive enmity.*"*1

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile-

سَتُفْتَحُ الْقُسْطَنُطِينِيَّةُ فَنِعْمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا وَنِعْمَ الْجَيْشُ جَيْشُهَا

deyip, İstanbul'un İslâm eliyle fetholacağını ve Hazret-i Sultan Mehmed Fatih'in yüksek bir mertebe sahibi olduğunu haber vermiş. Haber verdiği gibi zuhur etmiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş ki:

إِنَّ الدِّينَ لَوْ كَانَ مَنْوِطًا بِالثَّرَيَّا لَنَا لَهُ رِجَالٌ مِنْ أَبْنَاءِ فَارِسَ

deyip, başta Ebu Hanife olarak İran'ın emsalsiz bir surette yetiştirdiği ülema ve evliyaya işaret ediyor, haber veriyor.

Hem ferman etmiş ki:

عَالِمُ قُرَيْشٍ يَمْلَأُ طَبَاقَ الْأَرْضِ عِلْمًا

deyip, İmam-ı Şafiî'ye işaret edip haber veriyor.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş ki:

سَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي ثَلَاثًا وَسَبْعِينَ فِرْقَةً التَّاجِيَّةُ وَاحِدَةٌ مِنْهَا. قِيلَ مِنْهُمْ؟ قَالَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي

deyip, ümmeti yetmişüç fırkaya inkısam edeceğini ve içinde fırka-i naciye-i kâmile, Ehl-i Sünnet ve Cemaat olduğunu haber veriyor.

Hem ferman etmiş ki:

الْقَدَرِيَّةُ مَجُوسٌ هَذِهِ الْأُمَّةُ

deyip, çok şubelere inkısam eden ve kaderi inkâr eden Kaderiye taifesini haber vermiş. Hem çok şubelere inkısam eden Râfızîleri haber vermiş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- İmam-ı Ali'ye (R.A.) demiş: Sende Hazret-i İsa (A.S.) gibi iki kısım insan helâkete gider. Birisi, ifrat-ı muhabbet; diğeri, ifrat-ı adavetle.

Christians, on account of the deep love for Jesus, transgressed the limits and called him -God forbid!- "the son of God"; while the Jews, because of their hostility, went to another extreme by denying his message and virtue. Similarly, some will also incur loss through their exaggerated affection toward you.

Christians, on account of the deep love for Jesus, transgressed the limits and called him – God forbid! – 'the son of God,' while the Jews, because of their hostility, went to the other extreme by denying his message and virtue. Similarly, some will incur loss due to their exaggerated affection toward you.

*For them is the insulting name of Rafida.*2* And certain others will be excessively hostile to you. They are the Kharijites and the extremist partisans of the Umayyads, who will be called Nasiba."

*1.{al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxiii, 134; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba (Tahqiq: Vasiyyullah) ii, 565; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 123.}

*2.{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id x, 22; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxiv, 20-1.}

#134

It may be asked here: Love for the Prophet's (UWBP) Family is a command of the Qur'an and was greatly encouraged by him. The affection of the Shi'a may therefore serve as an excuse for them, since deep affection may be likened to intoxication. Why, then, can the Shi'a, especially the Rafida, not benefit from their love, and why is their love described by the Prophet (UWBP) as transgression?

The Answer: Love is of two kinds:

The First is to love something or someone for the meaning it or he signifies. This means to love 'Ali, Hasan, Husain, and the Prophet's (UWBP) Family in the name of God and of His Messenger (Upon whom be blessings and peace).

This kind of love augments love of the Messenger (UWBP) and becomes a means to love God Almighty. Thus, it is permissible, and its excess is not harmful or aggressive, nor does it call for reproach and hostility towards others.

The Second Kind of love takes the means as the object, it is to love something or someone for itself or himself. In it, one does not think of the Messenger (UWBP), but devotes one's love to 'Ali on account of his bravery, and to Hasan and Husain on account of their greatness and lofty qualities, no matter if one knows the Messenger (UWBP) or recognizes God.

Hazret-i İsa'ya Nasrani muhabbetinden hadd-i meşru'dan tecavüz ile hâşâ "İbnullah" dediler. Yahudi, adavetinden çok tecavüz ettiler, nübüvvetini ve kemalini inkâr ettiler. Senin hakkında da bir kısım, hadd-i meşru'dan tecavüz edecek, muhabbetinden helâkete gidecektir.

لَهُمْ نَبْرٌ يُقَالُ لَهُمُ الرَّافِضِيَّةُ

demiş. Bir kısmı, senin adavetinden çok ileri gidecekler, onlar da Havariç'tir ve Emevîlerin müfrit bir kısım taraftarlarıdır ki, onlara Nâsibe denilir.

Eğer denilse: Âl-i Beyt'e muhabbeti, Kur'an emrediyor. Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm çok teşvik etmiş. O muhabbet, Şîalar için belki bir özür teşkil eder. Çünkü ehl-i muhabbet, bir derece ehl-i sekirdir. Ne için Şîalar hususan Râfızîler, o muhabbetten istifade etmiyorlar; belki işaret-i Nebeviye ile o fart-ı muhabbetten mahkûmdurlar?

Elcevab: Muhabbet iki kısımdır:

Biri: Mana-yı harfiyle, yani: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hesabına, Cenab-ı Hak namına, Hazret-i Ali ile Hasan ve Hüseyin ve Âl-i Beyt'i sevmektir.

Şu muhabbet Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın muhabbetini ziyadeleştirir. Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine vesile olur. Şu muhabbet meşrudur, ifratı zarar vermez, tecavüz etmez, başkalarının zemmini ve adavetini iktiza etmez.

İkincisi: Mana-yı ismiyle muhabbettir. Yani bizzât onları sever. Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı düşünmeden Hazret-i Ali'nin kahramanlıklarını ve kemalini ve Hazret-i Hasan ve Hüseyin'in yüksek faziletlerini düşünüp sever. Hattâ Allah'ı bilmesede, Peygamber'i tanımasa da yine onları sever.

This love does not lead to love for God and His Messenger (UWBP); besides, when **excessive**, it results in censure of others and enmity towards them. It was on account of this kind of love that such people **held aloof from** Abu Bakr and 'Umar, and fell into loss. Their negative love, indeed, is **the source of misfortune**.

According to an authentic narration, God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) declared: "*When Persian and Roman girls serve you, then calamity and misfortune will be with you, and your struggles will be between yourselves, with the wicked preying on the virtuous.*"* After thirty years, his predictions came true.

*{Tirmidhi (Tahqiq: Ahmad Shakir) no: 2262; al-Albani, Silsilat al-Ahadith al-Sahihah 954; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id x, 232, 237.}

Again, according to an authentic narration, he declared: "*The fortress of Khaybar will be conquered at 'Ali's hand.*"*1 As a miracle of his prophethood and **beyond all expectation**, the following day 'Ali ripped off the gate of the fortress of Khaybar, used it as a shield, and seized the fortress. When he threw it aside after the conquest, eight strong men -or according to another version, forty- tried to lift it, but could not do so.*2

*1.{Bukhari, Jihad 102, 143; al-Maghazi 38; Muslim, Fada'il al-Sahaba 34, 35; Musnad ii, 484; v, 333; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa iv, 205.}

*2.{Suyuti, al-Durar al-Muntathira (Mustafa al-Babi al-Halabi 1960) 118; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iv, 189-190; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa' i, 365.}

#135

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) also predicted the Battle of Siffin between 'Ali and Mu'awiya, saying: "*The hour shall not come until two parties with a single claim fight each other.*"

{Muslim, Fitan 4; Ibn Hibban, Sahih viii, 259; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 704; al-Albani, Sahih Jami' al-Saghir vi, 174 no: 7294.}

Bu sevmek, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın muhabbetine ve Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine sebebiyet vermez; hem **ifrat** olsa, başkaların zemmini ve adavetini iktiza eder. İşte işaret-i Nebeviye ile, Hazret-i Ali hakkında ziyade muhabbetlerinden, Hazret-i Ebu Bekir-is Sıddık ile Hazret-i Ömer'den **teberri ettiklerinden** hasarete düşmüşler. Ve o menfî muhabbet, **sebeb-i hasarettir**.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş ki:

إِذَا مَشَوْا الْمُطِيطَاءَ وَخَدَمَتْهُمْ بَنَاتُ فَارِسَ وَالرُّومِ، رَدَّ
اللَّهُ بِأَسْهُمَ بَيْنَهُمْ وَسَلَّطَ شِرَارَهُمْ عَلَى خِيَارِهِمْ

deyip, "Ne vakit size Fars ve Rum kızları hizmet etti; o vakit belanız, fitneniz içinize girecek, **harbiniz dâhilî olacak**; şerirleriniz başa geçip, hayırlılar ve iyilerinize musallat olacaklar!" haber vermiş. Otuz sene sonra haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- ferman etmiş ki:

وَتَفْتَحُ خَيْبَرُ عَلَى يَدَيَّ عَلِيٍّ

deyip, "Hayber Kal'asının fethi, Ali'nin eliyle olacak." **Me'mulün pek fevkinde** ikinci gün bir mu'cize-i Nebeviye olarak Hayber Kal'asının kapısını Hazret-i Ali çekip kalkan gibi istimal ederek, fethe muvaffak olduktan sonra kapıyı yere atmış; sekiz kuvvetli adam, o kapıyı yerden kaldıramamış; bir rivayette kırk adam kaldıramamış.

Hem ferman etmiş ki:

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَقْتَتِلَ فِئَتَانِ دَعَوَاهُمَا وَاحِدَةٌ

diye, Siffin'de Hazret-i Ali ile Muaviye'nin harbini haber vermiş.

He also declared that **a group of rebels would kill 'Ammar**.* When 'Ammar was killed at the Battle of Siffin, 'Ali cited this as a proof that Mu'awiya's followers were rebellious; but Mu'awiya interpreted it differently, and also 'Amr b. al-'As said: "The **rebels** are murderers, not all of us."

**{Bukhari, Salat 63; Muslim, Fitan 70, 72, 73; Tirmidhi, Manaqib 34; Kattani, Nazm al-Mutanathir 126; Ibn Hibban, Sahih viii, 260; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 155; iii, 191, 397; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 339; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxiii, 142.}*

The Noble Prophet (UWBP) also said: "**As long as 'Umar is alive, no sedition will erupt among you.**"* And so it happened.

**{Bukhari, Mawaqit 4; Fitan 22; Muslim, Iman 231; Fitan 27; Ibn Maja, Fitan 9; Musnad v, 401, 405.}*

Before accepting faith, Sahl b. 'Amr was once captured in a battle. 'Umar said to the God's Messenger: "Allow me to pull out his teeth, for he, with his **eloquent speech**, incited the idolatrous Quraysh to wage war against us." God's Messenger replied: "**It may be that he will assume a stance pleasing to you, O 'Umar.**"

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 704; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 218; al-'Asqalani, al-Isaba ii, 93-94; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 282.}

In fact, at the time of the Prophet's (UWBP) demise, which caused panic and agitation, Sahl, with his well-known eloquence, calmed and comforted the Companions in Mecca with an address; while in Madina Abu Bakr, with his **great firmness**, was also giving a very important address to comfort the Companions. Surprisingly, the two addresses resemble each other in regard to their wording.

To Suraqa, the Prophet (UWBP) once said: "**You will wear the two bracelets of Chosroes.**"*1 Chosroes was wiped out during the Caliphate of 'Umar. When Chosroes' jewelry arrived, 'Umar put the bracelets on Suraqa, saying, "**Praise be to God Who took these off Chosroes and put them on Suraqa.**"*2 This confirmed the report of the Prophet.

Hem ferman etmiş ki:

إِنَّ عَمَّارًا تَقْتُلُهُ الْفِئَةُ الْبَاغِيَّةُ

diye, "Bâgî bir taife, Ammar'ı katledecek." Sonra, Siffin Harbi'nde katledildi. Hazret-i Ali, onu Muaviye'nin taraftarları bâgî olduklarına hüccet gösterdi. Fakat Muaviye tevil etti. Amr İbn-ül Âs dedi: "Bâgî yalnız onun katilleridir, umumumuz değiliz."

Hem ferman etmiş ki:

إِنَّ الْفِتْنَ لَا تَظْهَرُ مَا دَامَ عُمَرُ حَيًّا

diye, "Hazret-i Ömer sağ kaldıkça, içinde fitneler zuhur etmez!" haber vermiş, öyle de olmuş.

Hem Sehl İbn-i Amr daha imana gelmeden esir olmuş. Hazret-i Ömer, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a demiş ki: "İzin ver, ben bunun dişlerini çekeceğim. Çünkü o **fesahat**ıyla küffar-ı Kureyş'i harbimize teşvik ediyordu." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş ki:

وَعَسَى أَنْ يَقُومَ مَقَامًا يَسُرُّكَ يَا عُمَرُ

diye,

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın vefatı hengâmında olan dehşet-engiz ve sabırsız hâdisede, Hazret-i Ebu Bekir-is Sıddık nasıliki Medine-i Münevvere'de **kemal-i metanet**le herkese teselli verip mühim bir hutbe ile sahabeleri teskin etmiş.. aynen onun gibi: Şu Sehl o hengâmda, Mekke-i Mükerrreme'de aynı Ebu Bekir-is Sıddık gibi sahabeye teskin ve teselli verip, malûm fesahatıyla Ebu Bekir-is Sıddık'ın aynı hutbesinin mealinde bir nutuk söylemiş. Hattâ iki hutbenin kelimeleri birbirine benzer.

Hem Süraka'ya ferman etmiş ki:

كَيْفَ بِكَ إِذَا الْبِسْتَ سُورَتِي كِسْرَى

diye, "Kisra'nın iki bileziğini giyeceksin!" Hazret-i Ömer zamanında Kisra mahvedildi, zînetleri ve şahane bilezikleri geldi; Hazret-i Ömer Süraka'ya giydirdi. Dedi:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي سَلَبَهُمَا كِسْرَى وَالْبَسَهُمَا سُرَاقَةَ

İhbar-ı Nebevîyi tasdik ettirdi.

*1.{’Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa’* i, 703; al-’Asqalani, *al-Isaba no: 3115.*}

*2.{Qadi Iyad, *al-Shifa’* i, 344.}

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) also declared: "*Once Chosroes the Persian has gone, there will be no other.*"* So it turned out.

*{Bukhari, *Iman* 31; Muslim, *Fitan* 76; Tirmidhi, *Fitan* 41; Musnad ii, 233, 240; v, 92, 99; Qadi Iyad, *al-Shifa’* i, 337; al-Mubarakfuri, *Tuhfat al-Ahwazi* (Tahqiq: ’Abd al-Wahhab) iv, 462, 663.}

#136

He once said to Chosroes' envoy: "*Chosroes has now been killed by his son Shirviya Parviz.*"* Upon investigating and finding out that he had indeed been murdered at that very time, the envoy **accepted Islam**. The name of the envoy occurs in some narrations as Firuz.

*{Qadi Iyad, *al-Shifa’* i, 343; al-Khafaji, *Sharh al-Shifa’* iii, 211; ’Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa’* i, 700; al-Albani, *Silsilat al-Ahadith al-Sahihah* 1427.}

According to an authentic narration, the Noble Messenger (UWBP) once mentioned a secret letter that Khatib b. Balta’a had sent to the Quraysh. He sent ’Ali and Miqdad to fetch it, saying, "There is a person at such-and-such a location bearing such-and-such a letter. Take it and bring it here." They went and brought exactly the letter he had described from exactly the place. The Prophet (UWBP) summoned Khatib and asked him why he had done it. Khatib apologized, and the Prophet (UWBP) pardoned him.

They went and brought exactly the letter he had described from exactly the place. The Prophet (UWBP) summoned Khatib and asked him why he had done it. Khatib apologized, and the Prophet (UWBP) pardoned him.

{Bukhari, *Jihad* 141; Tafsir 60:1; Maghazi 46; Muslim, *Fada’il al-Sahaba*, 161; Abu Da’ud, *Jihad* 98; Tirmidhi, ix, 1; Musnad i, 79; al-Hakim, *al-Mustadrak* iii, 301; Qadi Iyad, *al-Shifa’* i, 342.}

Again, according to an authentic narration concerning 'Utba b. Abi Lahab, God's Messenger (UWBP) prayed: "*May he be eaten by one of the dogs of God!*"*, predicting the terrible fate of 'Utba.

For while on his way to the Yemen, 'Utba was devoured by a lion. Both **the malediction** and the prediction of the Prophet (UWBP) were thus confirmed.

Hem ferman etmiş ki:

إِذَا ذَهَبَ كِسْرَى فَلَا كِسْرَى بَعْدَهُ

diye, "Kisra-yı Fars gittikten sonra, daha kisra çıkmayacak!" Haber vermiş, hem öyle olmuş.

Hem Kisra elçisine demiş: "*Şimdi Kisra’nın oğlu Şirveyh Perviz, Kisra’yı öldürdü.*" O elçi tahkik etmiş, aynı vakitte öyle olmuş; o da **İslâm olmuş**. Bazı ehadîste, o elçinin adı Firuz’dur.

Hem -nakl-i sahih-i kat’î ile- Hâtıb İbn-i Beltea’nın, gizli Kureys’e gönderdiği mektubu haber vermiş. Hazret-i Ali ile Mikdad’ı göndermiş. "*Filan mevkide bir şahısta şöyle bir mektub var. Alınız, getiriniz!*"

Gittiler, aynı yerden aynı mektubu getirdiler. Hâtıb’ı celbetti. "Neden yaptın?" demiş; o da özür beyan etmiş, özrünü kabul etmiş.

Hem -nakl-i sahih ile- Utbe İbn-i Ebî Leheb hakkında ferman etmiş ki:

يَا كُفْلَهُ كُتِبَ اللَّهُ

diye, Utbe’nin akibet-i feciasını haber vermiş.

Sonra Yemen tarafına giderken bir arslan gelip onu yemiş. Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm’ın hem **bedduasını**, hem haberini tasdik etmiş.

**{al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 139; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 664; Suyuti, Kanz al-'Ummal nos: 438, 439.}*

At the conquest of Mecca, as is also related in an authentic narration, Bilal al-Habashi went up onto **the roof of the Ka'ba** and made the call to prayer, while Abu Sufyan, 'Attab b. Asid, and Harith b. Hisham, from among the leaders of the Quraysh, were sitting together nearby.

'Attab said: "My father was **fortunate** enough not to witness this moment."

Harith said contemptuously about Bilal: "Could Muhammad have not found someone other than this black crow to make the mu'ezzin?"

Abu Sufyan said: "I am afraid to say anything, for he will come to know of whatever I say. Even if nothing else informs him, the rocks of this Batha [Mecca] will do so."

Indeed, a little later the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) **encountered** them and repeated to them their conversation **word for word**.^{*} That very moment 'Attab and Harith became Muslims.

**{al-Khafaji, Sharh al-Shifa' i, 219, 220; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya no: 4366; Ibn al-Qayyim al-Jawzi, Zad al-Ma'ad (Tahqiq: al-Arnayud) iii, 409-410; Ibn Hisham, Sirat al-Nabi ii, 413.}*

See, wretched denier who does not recognize the Messenger (UWBP)! Two **stubborn** leaders of the Quraysh came to believe on hearing this single report of his from the Unseen.

How corrupted your heart must be, for you hear about thousands of miracles having the certainty of 'consensus in meaning' like this one, **and still you are not completely satisfied!**.. However, to return to our subject.

#137

According to an authentic narration, 'Abbas was captured by the Companions in the Battle of Badr. When he was asked for **ransom**, he said he did not have money.

God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) said to him: "You and **your wife** Umm Fadl hid that much money [he gave the exact amount] in such-and-such a place."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 343; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 699; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 206, 207; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id iv, 85.}

'Abbas confirmed this, saying: "This was a secret known by only the two of us," and became a Muslim.

Also according to an authentic narration, **a dangerous Jewish sorcerer** named Labid once concocted a strong and **effective spell** to harass the God's Messenger (UWBP).

Hem -nakl-i sahih ile- Feth-i Mekke vaktinde, Hazret-i Bilâl-i Habeşî, **Kâ'be damına** çıkıp ezan okumuş. Rüesa-yı Kureyş'ten Ebî Süfyan, Attab İbn-i Esid ve Hâris İbn-i Hişam oturup konuştular.

Attab dedi: "Pederim Esid **bahtiyar** idi ki, bugünü görmedi."

Haris dedi ki: "Muhammed, bu siyah kargadan başka adam bulmadı mı ki müezzin yapsın?" Hazret-i Bilâl-i Habeşî'yi tezyif etti.

Ebî Süfyan dedi: "Ben korkarım, bir şey demeyeceğim; kimse olmasa da şu Batha'nın taşları, ona haber verecek, o bilecek."

Hakikaten bir parça sonra Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onlara **rast geldi**, **harfiyen** konuştuklarını söyledi. O vakit Attab ile Haris şهادet getirdiler, müslüman oldular.

İşte ey biçare mülhid! Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanımayan kalbsiz adam! Bak, Kureyş'in iki **muannid** büyükleri, bir tek ihbar-ı gaybî ile imana geldiler.

Ne kadar kalbin bozulmuş ki; manevî tevatürle, bu ihbar-ı gaybî gibi binler mu'cizatı işitiyorsun, **yine kanaat-ı tâmmen gelmiyor!**.. Her ne ise, sadede dönüyoruz.

Hem -nakl-i sahih ile- Gazve-i Bedir'de, Hazret-i Abbas sahabelerin eline esir düştüğü vakitte, **fidye**-i necat istenilmiş. O da demiş: "Param yok."

Hazret-i Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş ki: "**Zevcen** Ümm-ü Fadl yanında bu kadar parayı filan yere bırakmışsın."

Hazret-i Abbas tasdik edip, "**İkimizden başka kimsenin bilmediği bir sır idi**." O vakit kemal-i imanı kazanıp İslâm olmuş.

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- **muzır bir sahir** olan Lebid-i Yahudi; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı rencide etmek için acib ve **müessir** bir **sihir** yapmış.

He wrapped hair and thread around a **comb**, bewitched it, and threw it into a well.

The Noble Messenger (UWBP) told his Companions including 'Ali to go and bring the spell in the well, which they did, finding it exactly as described.

As they unwrapped the hair, the Messenger's (UWBP) discomfort lessened.

{Bukhari, Tibb 47, 49, 50; Adab 56; Da'wat 57; Bad al-Khalq 11; Muslim, Salam 43; Ibn Maja, Tibb 45; Musnad vi, 57, 63, 96; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 706; Tabrizi, Mishkat al-Masabih (Tahqiq: al-Albani) iii, 174 no: 5893.}

Again, according to an authentic narration, the Noble Messenger (UWBP) once gave the news of **the awesome fate** of an apostate to a group that included such important persons as Abu Hurayra and Hudhayfa, saying: *"One of you will enter the Fire with a tooth bigger than Mount Uhud."*

{Qadi Iyad, al-Shifa' iv, 342; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 203; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 289-290; Tabrizi, Mishkat al-Masabih iii, 103.}

Abu Hurayra related: *"I was afraid, as later only two remained from that group, one of which was me. Finally, the other man was killed in the Battle of Yamama as one of the followers of Musaylima."** The truth of the Prophet's (UWBP) prediction was thus confirmed.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 342; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 298.}

It is related *through an authentic chain of reports* that 'Umayr and Safwan, before they became Muslims, once decided to kill the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) for a handsome reward that had been offered them.

When 'Umayr arrived in Medina with this intention, the Messenger (UWBP) **summoned him**, and, putting his hand on 'Umayr's chest, told him about what he had planned with Safwan. 'Umayr answered, "Yes," and became a Muslim.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 342, 343; original: al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 286-7; viii, 284-6.}

#138

Like those mentioned above, many predictions which the Noble Messenger (UWBP) gave concerning the Unseen have been recorded **in the six best-known, authentic books of Hadith, together with the chains of the narrators.**

Bir **tarağa** saçları sarmış, üstünde **sihir yapmış**, bir kuyuya atmış.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Hazret-i Ali'ye ve sahabelere ferman etmiş: "Gidiniz, filan kuyuda bu çeşit sihir âletlerini bulup getiriniz!" Gitmişler, aynen öyle bulup getirmişler.

Her bir ipi açıldıkça, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dahi rahatsızlığından hıffet buluyordu.

Hem -nakl-i sahih ile- Ebu Hüreyre ve Huzeyfe gibi mühim zâtlar bulunduğu bir heyette, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş ki:

ضَرُسُ أَحَدِكُمْ فِي النَّارِ أَعْظَمُ مِنْ أُحُدٍ

diye, birinin irtidadıyla **müdhiş akibetini** haber vermiş.

Ebu Hüreyre dedi: *"O heyetten, ben bir adamla ikimiz kaldık; ben korktum. Sonra öteki adam, Yemame Harbi'nde Müseylime tarafında bulunup, mürted olarak katledildi."* İhbar-ı Nebvînin hakikatı çıktı.

Hem -nakl-i sahih ile- Umeyr ve Safvan müslüman olmadan evvel, mühim bir mala mukabil, Peygamber'in (A.S.M.) katline karar verip;

Umeyr ise Peygamber'in (A.S.M.) katlini niyet ederek Medine'ye gelmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Umeyr'i gördü, **yanına çağırdı**. Dedi: "Safvan ile maceranız budur!" Elini Umeyr'in göğsüne koydu; Umeyr "Evet" dedi, müslüman oldu.

Daha bunlar gibi pek çok sahih ihbarat-ı gaybiye vuku bulmuş. Meşhur **Kütüb-ü Sitte-i Sahiha-i Hadîsiyede** zikredilmiştir ve **senedleriyle** beyan edilmiştir.

As for the occurrences related in this work, they are definite to the degree of 'consensus in meaning,' being related in *Bukhari* and *Muslim* -which are accepted by the scholars as the most authentic sources after the *Qur'an*-, and in the other collections like *Tirmidhi*, *Nasa'i*, *Abu Da'ud*, *Mustadrak al-Hakim*, *Musnad al-Ahmad b. Hanbal*, and *Dala'il al-Bayhaqi* .

Now, unthinking denier! Do not shrug these off, saying, "Muhammad the Arabian was clever!"

Because the accurate predictions of Muhammad (UWBP) concerning the Unseen cannot be explained except in either of the following two ways:

you will either suppose that this blessed person had such piercing vision and expansive genius that he saw and knew the past and the future and all the world; beheld the East, the West, and the whole universe; and discovered what happened in the past and what will happen in the future.

Such a quality is not to be found in a human being, but if it was to be, it would certainly be a wonder, a gift, bestowed on him by the Creator of the world, which would itself be the greatest of miracles.

Or you will believe this blessed person to be an official and a student of One under Whose disposal and observation everything stands, under Whose command are all ages and all the species and realms of beings in the cosmos,

in Whose great ledger is recorded everything, so that He may show and communicate them to his student whenever He wishes. Thus, Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) instructs others as he himself is instructed by the Lord of Pre-Eternity.

It is related in an authentic narration that when the Prophet (UWBP) appointed Khalid b. al-Walid to fight against Ukaydir, the head of the Dumat al-Jandal, he informed Khalid that he would find Ukaydir on a wild ox hunt, and that he would be captured without resistance. Khalid captured Ukaydir in exactly this way.

{Qadi Iyad, *al-Shifa'* iii, 218; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa'* i, 704; Ibn al-Qayyim, *Zad al-Ma'ad* v, 538-9; al-Hakim, *al-Mustadrak* iv, 519; Ibn Kathir, *al-Bidaya wa'l-Nihaya* iv, 30.}

According to an authentic narration, when the Quraysh hung up on the wall of the Ka'ba a leaf on which were written words against the Bani Hashim, the Prophet (UWBP) said to them: "Worms have eaten the leaf, except the parts bearing the Names of God."* They examined the leaf to find it in the same condition as had been described.

Bu risalede beyan edilen vakiatın ekseri, tevatür-ü manevî hükmünde kat'îdir, yakînidirler. Başta Buharî ve Müslim -ki Kur'andan sonra en sahih kitab olduklarını, ehl-i tahkik kabul etmiş- ve sair Sahih-i Tirmizî, Nesaî ve Ebu Davud ve Müsned-i Hâkim ve Müsned-i Ahmed İbn-i Hanbel ve Delail-i Beyhakî gibi kitaplarda an'anesiyle beyan edilmiştir.

Şimdi ey mülhid-i bîhuş! "Muhammed-i Arabî (A.S.M.) akıllı bir adam idi" deyip geçme.

Çünkü şu umûr-u gaybiyeye dair ihbarat-ı sadıka-i Ahmediye (A.S.M.) iki şıktan hâlî değil;

ya diyeceksin ki: O Zât-ı Kudsî'de öyle keskin bir nazar ve geniş bir deha var ki, mazi ve müstakbeli ve umum dünyayı görür, bilir ve etraf-ı âlemi ve şark ve garbı temaşa eder bir gözü ve geçmiş ve gelecek bütün zamanları keşfeder bir dehası vardır.

Bu hal ise, beşerde olamaz; eğer olsa, Hâlık-ı Âlem tarafından verilmiş bir hârîka, bir mevhîbe olur. Bu ise, tek başıyla bir mu'cize-i a'zamdır.

Veyahut inanacaksın ki: O Zât-ı Mübarek, öyle bir Zât'ın memuru ve şakirdidir ki, her şey O'nun nazarında ve tasarrufundadır ve bütün enva'-ı kâinat ve bütün zamanlar, O'nun taht-ı emrindedir..

Defter-i Kebirinde her şey yazılıdır; istediği zaman talebesine bildirir ve gösterir. Demek Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtu Vesselâm, Üstad-ı Ezelisinden ders alır, öyle ders verir...

Hem -nakl-i sahih ile- Hazret-i Hâlid'i, harb için Dûvmet-ül Cendel Reisi olan Ükeydir'e gönderdiği vakit ferman etmiş ki:

إِنَّكَ تَجِدُهُ يَصِيدُ الْبَقَرَ

diye, bakar-ı vahşi avında bulacağını, kavgasız esir edileceğini ihbar etmiş. Hazret-i Hâlid gitmiş, aynen öyle bulmuş, esir etmiş getirmiş.

Hem -nakl-i sahih ile- Kureys, Benî Hâşimî aleyhinde yazdıkları ve Kâ'be'nin sakfına astıkları sahife hakkında ferman etmiş ki: "Kurtlar yazılarınızı yemiş, yalnız sahfedeki Esma-i İlahiyeye ilişmemişler!" Haber vermiş. Sonra sahfeye bakmışlar, aynen öyle olmuş.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 345; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 720; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 706; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iii, 96-7; Ibn Hisham, Sirat al-Nabi i, 371.}

#139

According to an authentic narration, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said: "There will be a big **epidemic** during the conquest of Jerusalem." When Jerusalem was conquered during the Caliphate of 'Umar, a widespread epidemic caused in three days the death of about seventy thousand people.

{Bukhari, Tibb 30; Khiyal 13; Muslim, Salam 98, 100; Muwatta', Madina 22, 24; Musnad iv, 195-6; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 383; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra, ii, 477-8.}

Again, according to an authentic narration, the Prophet (UWBP) (Upon whom be blessings and peace) predicted that Basra*1 and Baghdad*2 would come into existence, which at that time had not been founded, that the **treasure** of the world would enter Baghdad, and that the Turks and the people living on the shores of the **Caspian Sea** would do battle with the Arabs and that the majority of them would later enter the fold of Islam,*3 and that among the Arabs they would come to dominate them.

*1.{al-Albani, Sahih al-Jami al-Saghir vi, 268 no: 7736; Tabrizi, Mishkat al-Masabih no: 5433.}

*2.{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 344; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 703; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya x, 102; Tabrizi, Mishkat al-Masabih no: 5433.}

*3.{Bukhari, Muslim, Abu Da'ud, Tirmidhi, and Ibn Maja narrated it. See, Tabrizi, Mishkat al-Masabih vi, 173.}

He said: "**The Persians [non-Arabs] will almost predominate among you, consuming your booty and smiting you.**"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 341; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 194; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 692; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vii, 310; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 519; Musnad ii, 288, 296, 304, 324, 377, 520, 536; iv, 66; v, 38.}

He also said: "**The ruin of my community will be at the hands of the wicked ones from Quraysh,**"* suggesting the disorder caused by the wicked leaders of the Umayyads, such as Walid and Yazid.

*{Bukhari, Manaqib 25; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 479, 527, 572; Musnad ii, 288, 296, 301, 304, 324, 377, 520, 536; iv, 66; v, 38; (different wording): Ibn Hibban, Sahih viii, 215, 252.}

Hem -nakl-i sahih ile- "**Beyt-ul Makdis'in fethinde büyük bir taun çıkacak.**" ferman etmişti. Hazret-i Ömer zamanında Beyt-ul Makdis fetholundu. Ve öyle bir taun çıktı ki, üç günde yetmiş bin vefiyat oldu.

Hem -nakl-i sahih ile- o zamanda vücudu olmayan Basra ve Bağdad'ın vücuda geleceklerini ve Bağdad'a dünya **hazine**lerinin gireceğini ve Türkler ve **Bahr-i Hazar** etrafındaki milletler ile Arablar muharebe edeceklerini ve sonra onlar çoklukla İslâmiyete girecek, Arablara Arablar içinde hâkim olacaklarını haber vermiş.

Demiş ki:

يُوشِكُ أَنْ يَكْثُرَ فِيكُمْ الْعَجَمُ يَا كُلُّونَ فَيَنْكُمُ
وَيَضْرِبُونَ رِقَابَكُمْ

Hem ferman etmiş ki:

هَلَاكُ أُمَّتِي عَلَى يَدِ أَعْيَلِمَةٍ مِنْ قُرَيْشٍ

diye, Emeviye'nin Yezid ve Velid gibi şerir reislerinin fesadını haber vermiş.

He furthermore predicted that **apostasy** would take place in such areas as Yamama.

{Bukhari, Manaqib 25; Maghazi 70; Ta'bir 40; Muslim, Ru'ya 21, 22; Tirmidhi, Ru'ya 10; Musnad ii, 319, Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa v, 334-6; vi, 358, 360, 524.}

During the famous Battle of Khandaq, he declared:
"From now on, I will make assaults on the Quraysh and their confederates, not they on me."* This was also verified.

*{Bukhari, Maghazi 29; Musnad iv, 262; vi, 394; Ibn Hibban, Sahih vi, 272.}

According to an authentic narration, he said a few months prior to his death: "One of God's bondsmen has been given a choice, and he chose that which is with God."

{Bukhari, Manaqib al-Ansar 45; Salat 80; Fada'il al-Sahaba 2; Tirmidhi, Manaqib 15; Abu Da'ud, Muqaddima 14; Musnad iii, 18, 478; iv, 211; v, 139; Ibn Hibban, Sahih viii, 200; ix, 58.}

#140

About Zayd b. Suwahan, he said: "One of his limbs will precede him to Paradise."* In the Battle of Nihawand, one of his hands was martyred and in effect reached heaven first.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 343; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 702; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 214; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 398; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 91 no: 4047.}

The incidents we have so far mentioned concerning predictions relating to the Unseen comprise only one out of his ten different kinds of miracle. Yet of this kind alone, we have not even mentioned one tenth.

In addition to what is mentioned here, four general kinds of miracle concerning predictions of the Unseen have been described briefly in the Twenty-Fifth Word, which is about the miraculousness of the Qur'an.

Now consider the kinds mentioned here together with the four extensive sorts communicated from the Unseen by the tongue of the Qur'an,

you will see what conclusive, indisputable, sound, brilliant, and firm proof of his messengership they form.

Hem Yemame gibi bir kısım yerlerde, irtidad vuku bulacağını haber vermiş.

Hem Gazve-i Meşhure-i Hendek'te ferman etmiş ki: إِنَّ

قُرَيْشًا وَالْأَحْزَابَ لَا يَغْزُونِي أَبَدًا وَأَنَا أَغْزُوهُمْ

diye, "Bundan sonra onlar bana değil, belki ben onlara hücum edeceğim!" Haber vermiş, haber verdiği gibi çıkmış.

Hem -nakl-i sahih ile- vefatından bir-iki ay evvel ferman etmiş ki:

إِنَّ عَبْدًا خَيْرَ فَاخْتَارَ مَا عِنْدَ اللَّهِ

diye, vefatını haber vermiş.

Hem Zeyd İbn-i Suvahan hakkında ferman etmiş ki:

يَسْبِقُ عُضْوٌ مِنْهُ إِلَى الْجَنَّةِ

Zeyd'den evvel, bir uzvu şehid edileceğini haber vermiş. Bir zaman sonra, Nihavend Harbi'nde bir eli kesilmiş. Demek en evvel o el şehid olup, manen Cennet'e gitmiş.

İşte bütün bahsettiğimiz umûr-u gaybiye, on kısım enva'-ı mu'cizatından birtek nevidir. O nev'in on kısmından bir kısmını söylemedik.

Şimdi bu kısımla beraber i'caz-ı Kur'an'a dair Yirmibeşinci Söz'de, gayet geniş ihbar-ı gayb nev'inin dört nev'ini icmalen beyan etmişiz.

İşte buradaki nev'i ile beraber, Kur'anın lisanıyla gaybdan haber verilen o dört büyük nev'i beraber düşün.

Gör ki: Ne kadar kat'î, şübhesiz, parlak, kuvvetli, kavî bir bürhan-ı risalettir ki;

Indeed, anyone whose heart and mind are not corrupted will of a surety believe that **Muhammad (Upon whom be blessings and peace) was the Messenger of a Glorious One Who is the Creator of all things, the One All-Knowing of the Unseen**, and received knowledge from Him.

Seventh Sign

We will give in this Sign a few examples from among the Prophet's (UWBP) miracles that **relate to his effecting increase in food** and that are definite to the degree of 'consensus in meaning'.

But before going into the subject, some introductory comments will be appropriate.

Introduction

Each of the following examples of miracles is narrated, as authentic, through various -sometimes as many as sixteen- **chains of transmission**.

Most of them occurred **in the presence of large assemblies**, and were narrated by many truthful persons of good repute from among those present.

For example, from among seventy men who partook of four handfuls of food and were filled, one relates the incident, and the others do not **contradict** him. Their silence thus indicates their **confirmation**.

For if in that **era of truth and truthfulness** the Companions, who were lovers of the truth and earnest and honest, had witnessed even the **tiniest** lie, they would have rejected and denied it.

But the incidents we will be citing were narrated by many, and the others who witnessed them remained silent. *Thus, each of these incidents has the certainty of 'consensus in meaning'.*

bütün bütün kalbi, akli bozulmayan elbette iman edecek ki: **Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtu Vesselâm, Hâlık-ı Küll-i Şey ve Allâm-ül Guyub** olan bir **Zât-ı Zülcelal**'in resulüdür ve O'ndan haber alıyor.

Yedinci Nükteli İşaret

Mu'cizat-ı Nebviyenin **bereket-i taam hususunda** olan kısmından birkaç kat'î ve manen mütevatir misaline işaret edeceğiz.

Bahisten evvel bir mukaddime zikri münasibdir.,

Mukaddime

Şu gelecek bereketli mu'cizat misalleri, herbiri müteaddid **tarikle**, *hattâ bazıları onaltı tarikle* sahih bir surette nakledilmiş.

Ekserisi, bir **cemaat-ı kesîre huzurunda** vuku bulmuş; o cemaat içinde mu'teber ve sadık insanlar onlardan bahsedip nakletmişler.

Meselâ: "**Sa' denilen dört avuç taamdan yetmiş adam yemişler, tok olmuşlar**" naklediyor. O yetmiş adam, onun sözünü işitiyor, **tekzip** etmiyor. Demek sükût ile **tasdik** ediyorlar.

Halbuki o **asr-ı sıdk ve hakikatta** ve o hakperest ve ciddî ve doğru adam olan sahabeler, **zerre miktar** yalanı görse, red ve tekzip ederler.

Halbuki bahsedeceğimiz vakıaları çoklar rivayet etmiş ve ötekiler de sükût ile tasdik etmişler. *Demek herbir hâdis manen mütevatir gibi kat'îdir.*

Furthermore, books of both history and **the Prophet's (UWBP) biography** testify that, next to the preservation of the Qur'an and its verses, the Companions worked with all their strength to preserve **the deeds and words of God's Most Noble Messenger** (Upon whom be blessings and peace), and especially those relating to the injunctions of the Shari'a and to miracles, paying extreme attention **to their accuracy**.

They never neglected even the tiniest aspect of his conduct, actions, and states. This and the fact that they recorded them is testified to by **books of Hadith**.

In addition, in the Era of Bliss, they wrote down and recorded very many of the Hadiths concerning the injunctions of the Law and his miracles.

The **'Seven 'Abd Allah's'** in particular recorded them in writing.

Especially *'Abd Allah b. al-'Abbas*, known as *'the Interpreter of the Qur'an,'* and *'Abd Allah b. 'Amr b. al-'As* some thirty to forty years later, and the thousands of exacting scholars of the generation that followed the Companions recorded the Hadiths and miracles in writing.

Still later, chiefly **the four great interpreters of the Law** and thousands of exacting scholars of Hadith related them and preserved them in writing.

Then two hundred years after the Hijra, foremost *Bukhari* and *Muslim* and **the six accepted books of tradition**, undertook the duty of their preservation.

Many severe **critics** such as Ibn al-Jawzi emerged who identified false reports which had been produced by **deniers**, the unthinking, the ignorant, or those who had recalled them wrongly.

Later, **learned** and **exacting scholars** like *Jalal al-Din al-Suyuti*, who seventy times was honoured **in a waking state** by the presence and conversation of God's Noble Messenger (UWBP), differentiated **the diamonds of authentic traditions** from other sayings and fabrications.

Thus, the incidents and miracles we shall speak of, have come down to us *through numerous, perhaps uncountable, strong and trustworthy hands*, and have reached us **in sound condition**.

All praise be to God, this is from the bounty of my Lord.

It is for this reason that one's mind should be freed from the notion that these incidents have been distorted or confused in any way in being passed down all the way from that time to the present.

The First Example of definite miracles concerning the Prophet's (UWBP) increase of food through his blessing:

Hem sahabeler, Kur'anın ve âyetlerin hıfzından sonra en ziyade, **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın e'fal ve akvalinin** muhafazasına, bahusus ahkâma ve mu'cizata dair ahvaline bütün kuvvetleriyle çalıştıklarını ve **sıhhatlerine** pek çok dikkat ettiklerini, Tarih ve **Siyer** şehadet ediyor.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'a ait en küçük bir hareketi, bir sîreti, bir hali ihmal etmemişler. Ve etmediklerini ve kaydettiklerini, **kütüb-ü ehadîsiye** şehadet ediyor.

Hem Asr-ı Saadette, mu'cizâtı ve medar-ı ahkâm ehadîsi, kitabette çoklar kaydedip yazdılar.

Hususan **Abadile-i Seb'a**, kitabette kaydettiler. Hususan *Tercüman-ül Kur'an* olan *Abdullah İbn-i Abbas* ve *Abdullah İbn-i Amr İbn-il Âs*, bahusus otuz-kırk sene sonra, Tâbiînün binler muhakkikleri, ehadîsi ve mu'cizâtı yazı ile kaydettiler.

Daha ondan sonra, başta **dört imam-ı müçtehid** ve binler muhakkik muhaddisler naklettiler; yazı ile muhafaza ettiler.

Daha Hicretten ikiyüz sene sonra başta Buhârî, Müslim, **Kütüb-ü Sitte-i Makbule** vazife-i hıfzı omuzlarına aldılar.

İbn-i Cevzî gibi şiddetli binler **münekkidler** çıkıp; bazı **mülhidlerin** veya fikirsiz veya hıfızsız veya nâdânların karıştırdıkları mevzu ehadîsi tefrik ettiler, gösterdiler.

Sonra ehl-i keşfin tasdikiyle; yetmiş defa Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm temessül edip, **yakaza halinde** onun sohbetiyle müşerref olan *Celeddin-i Süyutî* gibi **allâmeler** ve **muhakkikler**, **ehadîs-i sahihanın elmaslarını**, sair sözlerden ve mevzuattan tefrik ettiler.

İşte bahsedeceğimiz hâdiseler, mu'cizeler böyle elden ele - *kuvvetli, emin, müteaddid ve çok, belki hadsiz ellerden- sağlam olarak* bize gelmiş.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

İşte buna binaen; "Bu zamana kadar uzun mesafeden gelen şu zamandan tâ o zamana kadar bu hâdiseleri nasıl bileceğiz ki karışmamış ve safidir" hatıra gelmemelidir.

Berekete dair mu'cizat-ı kat'iyenin **birinci misali**:

The six accurate books of tradition, *Bukhari* and *Muslim* included, unanimously relate that during **the feast on the occasion of the Noble Messenger's (Upon whom be blessings and peace) marriage to Zaynab**, Anas's mother, Umm Sulaym, prepared a dish by frying two handfuls of dates in oil and sent it with Anas to the Messenger (UWBP).

#142

The Messenger (UWBP) told him: "Go and invite so-and-so [naming some persons], and also invite whomever you encounter on your way." Anas invited those named and those he met. About three hundred Companions came and filled **the Messenger's (UWBP) room** and anteroom.

He said: "**Make circles of ten.**" He placed his blessed hand on **that little amount of food**, uttered supplications, and told them to help themselves. All of them ate and was fully satisfied.

Afterwards the Messenger (UWBP) asked Anas to remove the food. Anas later related: "I could not tell if there was more of it when I set it down, or when I removed it."

{*Bukhari, Nikah, 64; Muslim, Nikah 94, 95; Tirmidhi, xxxiii, 21; Nasa'i, Nikah 84; Abu Da'ud, Adab 95; Musnad iii, 29; v, 462; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 294.*}

Second Example: Abu Ayyub al-Ansari, **the Prophet's (UWBP) host**, relates that **when the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) honoured his house**, he had prepared a meal for two, which would suffice the Messenger (UWBP) and Abu Bakr. But the Messenger (UWBP) told him: "**Invite thirty men from among the distinguished Ansar!**"

{*Ansar-Helpers: those of the Madinan Companions who had the migrants from Mecca to stay in their houses. (Tr.)*}

Abu Ayyub said: "Thirty men came and ate. He then said: '**Invite sixty men,**' which I did, and they also came and ate.

The Prophet (UWBP) said again: '**Invite seventy more.**' I invited them; they came, and when they finished eating, there was still food left in the bowls.

Başta Buharî ve Müslim, Kütüb-ü Sitte-i Sahiha müttefikan haber veriyorlar ki; **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Hazret-i Zeyneb ile tezevvücü velîmesinde**, Hazret-i Enes'in vâlidesi Ümm-ü Süleym, bir-iki avuç hurmayı yağ ile kavurarak bir kaba koyup Hazret-i Enes'le Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a gönderdi.

Enes'e ferman etti ki: "*Filan, filanı çağır. Hem kime tesadüf etsen davet et.*" Enes de kime rast geldiyse çağırırdı. Üçyüz kadar sahabe gelip, Suffe ve **Hücre-i Saadeti** doldurdular.

Ferman etti:

تَحَلَّقُوا عَشْرَةَ عَشْرَةَ

Yani: "Onar onar halka olunuz!" Sonra mübarek elini o **az taam** üzerine koydu, dua etti, "Buyurun" dedi. Bütün o üçyüz adam yediler, tok olup kalktılar.

Enes'e ferman etmiş: "Kaldır!" Enes demiş ki: "Bilmedim, taam kabını koyduğum vakit mi taam çoktu, yoksa kaldırdığım vakit mi çoktu farkedemedim."

İkinci Misal: **Mihmandar-ı Nebevî** Ebu Eyüb-il Ensarî hanesine **teşrif-i Nebevî hengâmında** Ebu Eyüb der ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ve Ebu Bekir-i Sıddık'a kâfi gelecek iki kişilik yemek yaptım. Ona ferman etti:

أَدْعُ ثَلَاثِينَ مِنْ أَشْرَافِ الْأَنْصَارِ

Otuz adam geldiler, yediler. Sonra ferman etti:

أَدْعُ سِتِّينَ

Altmış daha davet ettim; geldiler, yediler.

Sonra ferman etti:

أَدْعُ سَبْعِينَ

Yetmiş daha davet ettim; geldiler, yediler. Kablarda yemek daha kaldı.

All who came embraced Islam and took **the oath of allegiance** after witnessing this miracle. One hundred and eighty men ate the food of two men."

{*Qadi Iyad, al-Shifa' i, 292; al-Haythami, al-Majma' al-Zawa'id vii, 303; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 33; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 604.*}

Third Example: It is reported through many chains of transmission from 'Umar b. al-Khattab, Abu Hurayra, Salama b. Akwa', Abu 'Amrat al-Ansari and others that on one expedition, the army went hungry.

They referred themselves to the Noble Prophet (Upon whom be blessings and peace) and he told them: "**Gather whatever food is left in your saddle-bags.**"

Everyone brought a few pieces of dates and put them on a mat. The most they could put together was four handfuls.

Salama related: "I estimated it amounted to the size of a sitting goat."

Then the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) announced: "**Everyone bring his dish!**"

They pressed forward, and no one in the whole army remained with an empty dish, all the dishes were filled. There was even some left over.

One of the Companions later said: "I realized from the way that increase was obtained that if **the whole world** had come, the food still would have been sufficient."

{*Bukhari, Sharika 1; Jihad 123; Muslim, Iman 44, 45; Musnad iii, 11, 418.*}

#143

Fourth Example: As recorded in all of the Six Books including *Bukhari* and *Muslim*, 'Abd al-Rahman b. Abu Bakr al-Siddiq relates: "We, one hundred and thirty Companions, were with the Noble Messenger (UWBP) on an expedition.

About four handfuls of dough were prepared and a goat was slaughtered and cooked, and its liver and kidneys roasted. I swear by God that from that roasted meat (the liver and kidneys) God's Messenger (UWBP) gave a small piece to each and put the cooked meat into two large bowls. After we had all eaten until we were filled there was still some left over, which I loaded onto a camel."

About four handfuls of **Dough** were prepared and a goat was slaughtered and cooked, and its liver and kidneys **roasted**.

I swear by God that from that roasted meat (the liver and kidneys) God's Messenger (UWBP) gave a small piece to each and put the cooked meat into two large bowls. After we had all eaten until we were filled there was still some left over, which I loaded onto a camel."

Bütün gelenler o mu'cize karşısında İslâmiyete girip, **biat** ettiler. O iki kişilik taamdan yüzseksen adam yediler.

Üçüncü Misal: Hazret-i Ömer İbn-il Hattab ve Ebu Hüreyre ve Seleme İbn-il Ekva' ve Ebu Amrat-el Ensarî gibi, müteaddid tarîklerle diyorlar ki: Bir gazvede ordu aç kaldı.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a müracaat ettiler. Ferman etti ki: "**Heybelerinizde kalan bakiyye-i erzakı toplayınız!**"

Herkes azar birer parça hurma getirdi. En çok getiren dört avuç getirebildi. Bir kilime koydular.

Seleme der ki: "Mecmuunu ben tahmin ettim, oturmuş bir keçi kadar ancak vardı."

Sonra Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bereketle dua edip, ferman etti: "**Herkes kabını getirsin!**"

Koşuştular, geldiler. O ordu içinde hiçbir kap kalmadı, hepsini doldurdular. Hem fazla kaldı.

Sahabeden bir râvi demiş: "O bereketin gidişatından anladım; eğer **ehl-i Arz** gelseydi, onlara dahi kâfi gelecekti."

Dördüncü Misal: Başta Buharî ve Müslim, Kütüb-ü Sahiha beyan ediyorlar ki: Abdurrahman İbn-i Ebî Bekir-i Sıddık der: Biz yüzotuz sahabe, bir seferde Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile beraberdik.

Dört avuç mikdarı olan bir sa', ekmek için **hamur** yapıldı. Bir keçi dahi **kesildi**, pişirildi; yalnız ciğer ve böbrekleri **kebap** yapıldı.

Kasem ederim, o kebaptan yüzotuz sahabeden herbirisine bir parça kesti, verdi. Sonra Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, pişmiş eti iki kâseye koydu. Biz umumumuz tok oluncaya kadar yedik, fazla kaldı. Ben fazlasını deveye yükledim.

{Bukhari, Hiba 28; At'ima 6; Muslim, Ashriba 175; Musnad i, 197, 198; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 55.}

Fifth Example: As is recorded in the Six Books, Jabir al-Ansari related under oath: "During the Ahzab expedition on the celebrated day of Khandaq, about a thousand people ate from four handfuls of **rye bread** and a young cooked goat; yet food was still left over.

That day the food had been cooked in my house, and after the one thousand people had left, the pot was still boiling with meat in it, and bread was being made from the dough; for the Noble Messenger (UWBP) had wetted the dough and the pot with his blessed mouth, beseeching God for plenty."

{Bukhari, Maghazi 29; Muslim, Ashriba 141; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 31; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 290; Suyuti, Kanz al-'Ummal xii, 409, 424.}

Sixth Example: According to an authentic narration from Abu Talha, the uncle of Anas who served God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), the Messenger (UWBP) fed seventy to eighty men with **a small amount of rye bread that Anas had brought under his arm.**

The Messenger (UWBP) ordered: "*Break the bread into small pieces !*", and prayed for increase. Because the house was small, they came ten at a time, and left having filled themselves.

{Bukhari, At'ima 6, 48; Muslim, Ashriba 142, 143; Musnad iii, 218; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 291, 297; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 31.}

Seventh Example: It is related as authentic in accurate books such as *Shifa' al-Sharif* and *Muslim* that Jabir al-Ansari narrated: "Once a man asked the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) for food for his **household**. The Messenger (UWBP) gave him a half load of barley.

For a long time he ate of the barley together with his family and guests. From time to time they would take a look at it, but it never finished. Then they measured it to see how much it had decreased.

#144

After that the blessing of abundance was gone and the barley **began to dwindle** rapidly. The man went to the Messenger (UWBP) and related what had happened. God's Messenger (UWBP) replied: "*If you had not put it to the test by measuring it, it would have lasted you a lifetime.*"

Beşinci Misal: Kütüb-ü sahiha kat'iyyetle beyan ediyorlar ki: Gazve-i Garra-i Ahzab'da, meşhur Yevm-ül Hendek'te, *Hazret-i Câbir-ül Ensarî* kasem ile ilân ediyor: O günde, dört avuç olan bir sa' **arpa ekmeği**nden, bir senelik bir keçi oğlağından bin adam yediler ve öylece kaldı.

Hazret-i Câbir der ki: "O gün yemek, hanemde pişirildi; bütün bin adam o sa'dan, o oğlaktan yediler, gittiler. Daha tenceremiz dolu kaynıyor, daha hamurumuz ekmek yapılıyor. O hamura, o tencereye mübarek ağzının suyunu koyup, bereketle dua etmişti.

İşte şu mu'cize-i bereketi, bin zâtın huzurunda, onları ona alâkadar göstererek Hazret-i Câbir kasemle ilân ediyor. Demek şu hâdise, bin adam rivayet etmiş gibi kat'î denilebilir.

Altıncı Misal: -Nakl-i sahih-i kat'î ile- hâdim-i Nebevî Hazret-i Enes'in amucası meşhur Ebu Talha der ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm; yetmiş seksen adamı, **Enes'in koltuğu altında getirdiği az arpa ekmeği**nden tok oluncaya kadar yedirdi.

"O az ekmekleri parça parça ediniz!" emretti ve bereketle dua etti. Menzil dar olduğundan, onar onar gelip yediler, tok olarak gittiler.

Yedinci Misal: -Nakl-i sahih-i kat'î ile- *Şifa-i Şerif* ve *Müslim* gibi kütüb-ü sahiha beyan ederler ki: Hazret-i Câbir-ül Ensarî diyor: Bir zât, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan **iyali** için taam istedi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, yarım yük arpa verdi.

Çok zaman o adam iyali ile ve misafirleriyle o arpadan yediler. Bakıyorlar, bitmiyor. Noksaniyetini anlamak için ölçtüler.

Sonra bereket dahi kalktı, **noksan olmağa başladı**. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a geldi, vak'ayı beyan etti. Ona cevaben ferman etti:

لَوْ لَمْ تَكِلْهُ لَا كَلْتُمْ مِنْهُ وَلَقَامَ بِكُمْ

Yani: "Eğer kile ile tecrübe etmeseydiniz, hayatınızca size yeterdi."

{Muslim, Fada'il 3 No: 2281; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 114.}

Eighth Example: According to accurate books such as Tirmidhi, Nasa'i, Bayhaqi, and Shifa' al-Sharif, Samura b. Jundub related that a bowl of meat was brought to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). From morning to evening, **many groups** of men came and ate from it.

{Tirmidhi (Tahqiq: Ahmad Shakir) no: 2629; Abu Da'ud, Muqaddima 9; Musnad v, 12, 18; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 618.}

As we explained in the introduction to this section, this is not the narration of Samura alone, since he narrated this incident *on behalf of all those present, and with their approval*.

Ninth Example: It is also narrated by reliable and trusted scholars such as the well-known author of Shifa' al-Sharif, Ibn Abi Shayba, and Tabarani, that Abu Hurayra related: "The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) commanded me, 'Invite the poor Meccan migrants who have made the Bench [suffa]* of the Mosque their home and who number more than a hundred.'

{The People of the Bench: those among the Meccan migrants (Muhajirun) who lived in the outer part of the Mosque, who devoted their lives to the preservation and dissemination of the Qur'an, Sunna, and Hadith, and whose livelihood was provided by the Prophet (UWBP). (Tr.)}

So I went and searched for them and gathered them together. **A tray of food** was set before us, and we ate as much as we wanted, then we arose. The dish was as full as it had been when first set down, only, there were fingermarks on the food.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 293; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 606; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 308; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 101.}

Thus, this incident is related by Abu Hurayra in the name of all **the People of the Bench**, supported by their confirmation. Hence, the incident is as definite as if all the People of the Bench had related it.

Is it at all possible that if it had not been true those men of truth and perfection would have remained silent and not denied it?

Tenth Example:

According to an authentic narration from 'Ali, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) once **gathered** the Bani 'Abd al-Muttalib. They were about forty, including some who would eat a young camel and drink a gallon of milk in one meal. Yet for them he had prepared only a handful of food.

Sekizinci Misal: Tirmizî ve Nesaî ve Beyhakî ve Şifa-i Şerif gibi kütüb-ü sahiha beyan ediyorlar ki: Hazret-i Semuretebn-i Cündüb der: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a bir kâse et geldi. Sabahtan akşama kadar **fevc fevc** adamlar geldiler, yediler.

İşte mukaddimedede beyan ettiğimiz sırra binaen; şu vakia-i bereket, yalnız Semure'nin rivayeti değil, belki Semure, o yemeği yiyen cemaatlerin mümessili gibi, *onların namına ve tasdiklerine binaen ilân ediyor*.

Dokuzuncu Misal: Şifa-i Şerif sahibi ve meşhur İbn-i Ebî Şeybe ve Taberanî gibi mevsuk ve sahih muhakkikler rivayetiyle, Hazret-i Ebu Hüreyre der: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bana emretti: "Mescid-i Şerif'in suffesini mesken itti haz eden yüzden ziyade fukara-yı muhacirîni davet et!"

Ben dahi onları aradım, topladım. Umumumuza **bir tabla taam** konuldu. Biz, istediğimiz kadar yedik, kalktık. O kâse konulduğu vakit nasıl idi, yine öyle dolu kaldı; yalnız parmakların izi taamda görünüyordu.

İşte Hazret-i Ebu Hüreyre, umum kâmilîn-i **Ehl-i Suffe** tasdikine istinaden, onlar namına haber verir. Demek, manen umum Ehl-i Suffe rivayet etmiş gibi kat'îdir.

Hem hiç mümkün müdür ki, o haber hak ve doğru olmasa, o sadık ve kâmil zâtlar sükût edip, tekzip etmesinler.

Onuncu Misal: -Nakl-i sahih-i kat'î ile- Hazret-i İmam-ı Ali der: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Benî Abdülmuttalib'i **cem'etti**. Onlar kırk adam idiler. Onlardan bazıları bir deve yavrusunu yerdi ve dört kıyye süt içerdi. Halbuki umum onlara, bir avuç kadar bir yemek yaptı;

All ate and were satisfied, and the food remained just as it had been before. Later he brought milk in a wooden bowl that would have been sufficient for only three or four persons. They all drank their fill.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 293; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 607; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 36; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 302-3; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba (Tahqiq: Vasiyyullah) 1220; Musnad i, 159.}

A miracle of plenty as definite as 'Ali's courage and loyalty.

Eleventh Example:

According to an authentic narration, on the occasion of 'Ali's marriage to *Fatima al-Zahra*, The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) ordered Bilal al-Habashi: "Have bread made from a few handfuls of flour; also slaughter a young camel! "

Bilal relates: "I brought the food and he put his hand on it to bless it. Later, the Companions arrived in groups, ate, and left. From the remaining food, he sent a full bowl to each of his wives, saying that they should eat and feed anyone who visited them."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 297; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 613; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa iii, 160.}

Such blessed plenty was indeed necessary for such a blessed marriage!

Twelfth Example:

Imam Ja'far al-Sadiq related from his father Muhammad al-Baqir, and he from his father, Zayn al-'Abidin, and he from 'Ali, that Fatima al-Zahra had prepared enough food for herself and 'Ali. She then sent 'Ali to invite the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) to come and eat with them.

God's Messenger (UWBP) came and told them to send a dish of food to each of his wives. Fatima said that after a dish of food had been set aside for himself, 'Ali, Fatima, and their children, they lifted up the saucepan and it was full to overflowing. Through God's will, they ate of the food for a long time afterwards.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 294; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 608; Ibn Hajar al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 73 no: 4001.}

Why do you not believe this miracle of increase just as if you had witnessed it with your own eyes, since it comes from this luminous, elevated chain of transmission? Satan himself could find no excuse in this face of this one.

umum yeyip tok oldular. Yemek eskisi gibi kaldı. Sonra üç-dört adama ancak kâfi gelir ağaçtan bir kap içinde süt getirdi. Umumen içtiler, doydular. İçilmemiş gibi bâki kaldı.

İşte Hazret-i Ali'nin şecaatı ve sadakatı kat'iyyetinde bir mu'cize-i bereket!..

Onbirinci Misal: -Nakl-i sahih ile- Hazret-i Ali ve Fatimat-üz Zehra velîmesinde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Bilâl-i Habeşî'ye emretti: "Dört-beş avuç un ekmek yapılsın ve bir deve yavrusu kesilsin."

Hazret-i Bilâl der: Ben taamı getirdim, mübarek elini üstüne vurdu; sonra taife taife sahabeler geldiler, yediler, gittiler. O yemekten bâki kalan miktara yine bereketle dua etti, bütün Ezvac-ı Tahirat'a herbirine birer kâse gönderildi. Emretti ki: "Hem yesinler, hem yanlarına gelenlere yedirsinler."

Evet böyle mübarek bir izdivacda, elbette böyle bir bereket lâzımdır ve vukuu kat'îdir!..

Onikinci Misal: Hazret-i İmam-ı Cafer-i Sadık, pederleri İmam-ı Muhammed-ül Bâkır'dan, o da pederi İmam-ı Zeynelâbidîn'den, o dahi İmam-ı Ali'den nakleler ki: Fatimat-üz Zehra, yalnız ikisine kâfi gelecek bir yemek pişirdi. Sonra Ali'yi gönderdi; tâ Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm gelsin, beraber yesinler.

Teşrif etti ve emretti ki: O yemekten her bir ezvacına birer kâse gönderildi. Sonra kendine, hem Ali'ye, hem Fatıma ve evlâdlarına birer kâse ayrıldıktan sonra, Hazret-i Fatıma der: "Tenceremizi kaldırdık, daha dolu olup taşıyordu. Meşiet-i İlahiye ile, hayli zaman o yemekten yedik."

Acaba niçin bu nuranî, yüksek silsile-i rivayetten gelen şu mu'cize-i berekete, gözün ile görmüş gibi inanmıyorsun? Evet buna karşı, şeytan dahi bahane bulamaz.

Thirteenth Example:

Veracious authorities such as Abu Da'ud, Ahmad b. Hanbal, and Bayhaqi, narrate from Dukayn al-Ahmasi b. Sa'id al-Muzayn, and from Nu'man b. Muqarrin al-Ahmasi al-Muzayn, who with his six brothers was honoured with the Prophet's (UWBP) conversation and was a Companion, and by way of Jarir through numerous chains of transmission from 'Umar b. al-Khattab, that **God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) ordered 'Umar b. al-Khattab:**

#146

"Equip four hundred horsemen from the Ahmasi tribe with **provisions** for a journey!" 'Umar replied: "O Messenger of God! What we have in hand is the equivalent of a seated young camel." The Messenger (UWBP) said: "Go and give it to them!"

So he went, and out of that half load of dates, gave the four hundred **horsemen sufficient** provisions. And he stated that it remained as before, without diminishing.

{*al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 85; Musnad v, 445; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 294; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 609; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwat, 365.*}

Thus, this miracle of plenty occurred in connection with four hundred men and 'Umar in particular. They are behind the narrations, supporting them, and **their silence confirms them.**

Do not ignore these narrations because they are related by a few individuals only, for if the incident had only been reported by a single individual, it still would have the certainty of **'consensus in meaning'.**

Fourteenth Example:

All the accurate books of tradition, and foremost *Bukhari* and *Muslim*, narrate that when Jabir's father died, he was heavily in **debt**. His creditors were Jews.

Jabir offered the **creditors** all his father's possessions but they did not accept them. The fruit produced by his orchard over many years would have been insufficient to defray **the debt**.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said: "*Pick and gather in all the fruit in the orchard!*" They did so,

then the Noble Messenger (UWBP) walked around the crop and prayed. Then Jabir gave from the amount corresponding to his father's debt. What was left was as much as the annual produce of the orchard. And **according to another narration**, it was equal to the amount he gave the creditors. The Jews were amazed and astounded at this.

{*Bukhari, Vasaya 36; Buyu' 51; Sulh 13; Istiqrad 18; Nasa'i, Vasaya 3, 4; Musnad iii, 313, 365, 373, 391, 395, 398; Ibn Hibban, Sahih viii, 167; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 60; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 295.*}

Onüçüncü Misal: Ebu Davud ve Ahmed İbn-i Hanbel ve İmam-ı Beyhakî gibi sadûk imamlar, Dükeyn-ül Ahmesî İbn-i Said-il Müzenî'den, hem altı kardeş ile beraber sohbe müşerref ve sahabelerden olan Nu'man İbn-i Mukarrin-il Ahmesiyy-il Müzenî'den, hem Cerir'den naklederek, müteaddid tarîklerle Hazret-i Ömer İbn-il Hattab'dan naklediyorlar ki: **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Hazret-i Ömer'e emretti:**

"Ahmesî Kabilesinden gelen dört yüz atlıya yolculuk için **zâd ü zahîre** ver!" Hazret-i Ömer dedi: "Yâ Resulallah! Mevcud zahîre, birkaç sa'dır. Kümesi, oturmuş bir deve yavrusu kadardır." Ferman etti: "**Git ver!**"

O da gitti, yarım yük hurmadan, dört yüz **süvariye kifayet derecesinde** zâd ü zahîre verdi. Ve dedi: Hiç noksan olmamış gibi eski halinde kaldı.

İşte şu mu'cize-i bereket, dört yüz adamla ve bahusus Hazret-i Ömer ile münasebetdar bir surette vukua gelmiştir. Rivayetlerin arkasında bunlar var. **Bunların sükûtu, tasdiktir.**

İki-üç haber-i vâhid deyip geçme! Böyle hâdiseler haber-i vâhid dahi olsa, **tevatür-ü manevî** hükmünde kanaat verir.

Ondördüncü Misal: Başta Buharî ve Müslim, kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Hazret-i Câbir'in pederi vefat eder; borcu çok, ziyade **medyun**. Borç sahipleri de Yahudiler.

Câbir, pederinin asıl malını **guremaya** verdi, kabul etmediler. Halbuki bağındaki meyveleri, kaç senede **deynine** kâfi gelmeyecek.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ferman etti: "*Bağın meyvelerini koparınız, harman ediniz!*" Öyle yaptılar.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm harman içinde gezdi, dua etti. Sonra Câbir harmandan pederinin bütün guremasının borçlarını verdikten sonra, yine bir senede bağdan gelen mahsulât kadar harmanda kaldı. **Bir rivayette**, bütün guremaya verdiği kadar kaldı. O hâdiseden borç sahipleri olan Yahudiler, çok taaccüb edip hayrette kaldılar.

See, this **clear miracle of plenty** was not only reported by a few narrators like Jabir; many people connected with it described and narrated it, thus giving it the degree of 'consensus in meaning'.

Fifteenth Example:

Exact scholars, and foremost *Tirmidhi* and Imam Bayhaqi, related through a sound chain of authorities from Abu Hurayra that Abu Hurayra said: "During one expedition -that of Tabuk according to another narration- the army went hungry.

God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) asked: '*Is there nothing?*' I said: 'I have one or two dates in my **saddle-bag**.' -According to another narration, it was fifteen.-

He said: 'Bring them here!' I took them to him, and he plunged his hand into them and took a **handful**. He put them into a dish, and offered a supplication for their increase. Then he called the men in groups of ten and they all ate of them.

#147

Then he said: '*Take what you brought, hold it, and do not turn it upside down*'. I put my hand in the bag; there were in my hands as many dates as I had brought.

Later, during the lifetime of the Prophet (UWBP), and those of Abu Bakr, 'Umar, and 'Uthman, I ate of those dates." -It is narrated through another chain of transmission: "I gave several loads of those dates to be used 'in God's way'. Later the bag containing the dates was **plundered** when 'Uthman was assassinated."

{*Tirmidhi, Manaqib 47 no: 3839; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 110 (through various lines of transmission); Qadi Iyad, al-Shifa' i, 295; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 56; Tabrizi, Mishkat al-Masabih iii, 191 no: 5933.*}

Abu Hurayra was a constant and important student and **disciple** among the People of the Bench, the sacred school and tekke of the Teacher of the Universe, the Pride of the World (UWBP). In addition, *that Teacher (UWBP) had prayed for his strength of memory*. The miracle of plenty he reported which occurred in a **large gathering** like the expedition of Tabuk, *should therefore be as sound and certain as the word of a whole army*.

Sixteenth Example:

Foremost Bukhari, and the accurate books relate, *through an authentic narration*, that once Abu Hurayra was hungry, so he followed the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) into **his house**.

İşte şu **mu'cize-i bahire-i bereket**, yalnız Hazret-i Câbir gibi birkaç râvilerin haberi değil, belki manevî tevatür hükmünde, o hâdisle ile münasebetdar, hadd-i tevatür derecesinde çok adamları temsil ederek rivayet etmişler.

Onbeşinci Misal: Başta Tirmizî ve İmam-ı Beyhakî gibi muhakkikler, Hazret-i Ebu Hüreyre'den nakl-i sahih ile beraber haber veriyorlar ki: Ebu Hüreyre demiş ki: Bir gazvede -*başka bir rivayette Gazve-i Tebük'te*- ordu aç kaldı.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti:

هَلْ مِنْ شَيْءٍ؟

"Bir şey var mı?" diye emretti. Ben dedim: "**Heybede** bir parça hurma var." (Bir rivayette, onbeş tane imiş.)

Dedi: "**Getir!**" Getirdim. Mübarek elini soktu, bir **kabza** çıkardı, bir kaba bıraktı; bereketle dua buyurdular. Sonra onar onar askeri çağırды, umumen yediler.

Sonra ferman etti:

خُذْ مَا جِئْتَ بِهِ وَاقْبِضْ عَلَيْهِ وَلَا تَكْبَهُ

Ben aldım, elimi o heybeye soktum. Evvel getirdiğim kadar elime geçti.

Sonra Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hayatında, Ebu Bekir ve Ömer ve Osman hayatında, o hurmalardan yedim. *Başka bir tarîkte rivayet edilmiş ki: O hurmalardan kaç yük, fisebilillah sarfettim. Sonra Hazret-i Osman'ın katlinde, o hurma kabı ile **nehb ü garat edildi**, gitti.*

İşte Hoca-i Kâinat olan Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın kudsi medresesi ve tekyesi olan Suffe'nin demirbaş bir mühim talebesi ve **müridi** ve **kuvve-i hâfızanın ziyadesi için dua-yı Nebeviyeye mazhar olan Hazret-i Ebu Hüreyre**, Gazve-i Tebük gibi bir **mecma-i nâsta** vukuunu haber verdiği şu mu'cize-i bereket; **manen bir ordu sözü kadar kat'î ve kuvvetli olmak gerektir**.

Onaltıncı Misal: Başta Buharî, kütüb-ü sahiha -*nakl-i kat'î ile*- beyan ediyorlar ki: Hazret-i Ebu Hüreyre aç olmuş, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın arkasından gidip, **menzil-i saadete** gitmişler.

There they saw that a cup of milk had been brought as a gift. God's Messenger said to him: "*Call all the People of the Bench!*"

Abu Hurayra relates: "I said to myself, I could drink all the milk myself, as I was most in need of it. But since it was **God's Messenger's (UWBP) order**, I fetched the People of the Bench, who numbered more than a hundred.

God's Messenger (UWBP) told me to offer them the milk. I gave the cup to each in turn, and they all drank until satisfied.

At the end, the Messenger told me, "*The rest is for me and you.*"

As I drank, God's Messenger (UWBP) kept telling me to drink more, until I said, '*I swear by the Glorious One who sent you with the truth that I am too full to drink any more.*'

Then God's Messenger (UWBP) drank the rest, invoking the name of God and offering Him thanks."* May it be a blessing for him a hundred thousand times!

{Bukhari, Riqaq 17; Tirmidhi, Sifat al-Qiyama 36 no: 2477; Musnad ii, 515; Tirmidhi (Tahqiq: Ahmad Shakir) no: 2479; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 15; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 296.}

This indubitable, manifest miracle, as pure and sweet as milk itself, is related by all Six Books with their sound narrations, and foremost Bukhari, who committed to memory five hundred thousand Hadiths.

#148

Moreover, it is

narrated by a **celebrated**, loyal, and brilliant student of the Prophet's (UWBP) blessed school of the Bench, Abu Hurayra, who also **cited as witness** -rather, represented- **all the other students of the Bench**. Therefore, not to regard such a report as having the certainty of 'consensus', either one's heart should be corrupted, or one's brain, destroyed!

Is it ever possible that such a truthful person as Abu Hurayra, **who devoted** all his life to the Prophet's (UWBP) Hadiths and to religion, and who heard and himself transmitted the Hadith, "*Whoever knowingly tells a lie concerning me should prepare for a seat in Hell-fire,*"*

should have related an unfounded incident or saying that would have made him the target of the People of the Bench's rebuttal, and that would have caused doubt concerning the value and **soundness** of all the other Hadiths he had memorized? God forbid!

Bakarlar ki bir kadeh sût, oraya hediye getirilmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm emretti ki: "*Ehl-i Suffe'yi çağır!*"

Ben kalbimden dedim ki: "Bu sütün bütününü ben içebilirim. Ben daha ziyade muhtacım." Fakat **emr-i Nebvî** için onları **topladım, getirdim**.

Yüzü mütecevaz idiler. Ferman etti: "Onlara içir!" Ben de o kadehteki sûtü birer birer verdim. Her birisi doyuncaya kadar içir, diğerine veririm. Böyle birer birer içirerek, bütün Ehl-i Suffe o sâfi sütün içtiler.

Sonra ferman etti ki:

بَقِيَ أَنَا وَأَنْتَ فَاشْرَبْ

Ben içtim. "İçtikçe, iç!" ferman eder; tâ ben dedim: "**Seni hak ile irsal eden Zât-ı Zülcelal'e kase ederim, yer kalmadı ki içeyim.**"

Sonra kendisi aldı. Bismillah deyip hamdederek bakiyyesini içti. Yüzbin âfiyet olsun.

İşte şu sâfi, hâlis sût gibi latif, şübhesiz mu'cize-i bahire-i bereket, beşyüzbin hadîsi hıfzına alan Hazret-i Buharî başta olarak, Kütüb-ü Sitte-i Sahiha ile nakilleri, gözle görmek kadar kat'i olmakla beraber;

Medrese-i Kudsiye-i Ahmediye (A.S.M.) olan Suffe'nin **namdar**, sadık, hâfız bir şakirdi olan Ebu Hüreyre'nin, **umum Ehl-i Suffe'yi manen işhad ederek**, âdeta **umumunu temsil edip** şu ihbarı, tevatür derecesinde kat'i telakki etmeyen ya kalbi bozuk veya akli yok.

Acaba Hazret-i Ebu Hüreyre gibi sadık ve bütün hayatını hadîse ve dine **vakfeden**,

وَمَنْ كَذَبَ عَلَى مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

hadîsini işiten ve nakleden;

hiç mümkün müdür ki, hıfzındaki ehadîs-i Nebviyenin kıymetini ve **sıhhatini** şübheye düşürüp, Ehl-i Suffe'nin tekzibine hedef edecek muhalif bir söz ve asılsız bir vak'a söylesin? Hâşâ...

{Bukhari, 'Ilm 39; Jana'iz 33; Anbiya' 50; Adab 109; Muslim, Zuhd 72; Abu Da'ud, 'Ilm 4; Tirmidhi, Fitan 70; 'Ilm 8, 13; Tafsir 1; Manaqib 19; Ibn Maja, Muqaddima 4; Darimi, Muqaddima 25, 46; Musnad i, 70, 78.}

O our Sustainer! For the sake of the blessings You bestowed on Your Most Noble Messenger, bestow the blessings of abundance on the favours with which You have provided us!

An Important Point: It is well-known that **when assembled together**, weak things become strong. Fine threads are twisted, and they become a strong **rope**; strong ropes are wound together, and no one can break them.

In this Sign, we have shown from among fifteen different kinds of miracles only one, that related to the blessings of increase and plenty, and the sixteen examples we have given constitute barely a fifteenth of this one kind.

However, each of the examples mentioned is a proof on its own, with enough strength to prove prophethood. Even if some of them – supposing the impossible – were to be regarded as weak, they could still not properly be called such, since **whatever is united with the strong also becomes strong**.

When considered together, the sixteen examples given above constitute a great and strong miracle through the strength of definite, **indisputable** 'consensus in meaning'.

And when this miracle is **joined** by fourteen other miracles of plenty that have not been mentioned, it manifests a supreme miracle that is as indestructable as a bunch of strong ropes.

Now add this supreme miracle to the fourteen other kinds of miracle, and see what a definite, decisive and irrefutable proof they provide for the prophethood of Muhammad (UWBP)!

Thus, the pillar of Muhammad's (UWBP) prophethood, **formed by such a collection**, has the strength of a mountain.

#149

Now you have understood how unreasonable it is to regard as unstable and **liable to fall** that **lofty, firm heaven**, due to doubts arising from lack of understanding in particular matters and examples.

Certainly those miracles concerning increase and plenty show that Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) **was the beloved official and honoured servant of One All-Compassionate and Munificent Who creates all sustenance and provides all beings with it**, for **contrary to His practice**, He sent him banquets of different varieties of food out of nothing, from the pure Unseen.

Yâ Rab! Şu Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bereketi hürmetine, bize ihsan ettiğin maddî ve manevî rızıkımıza bereket ihsan et!..

Bir Nükte-i Mühimme: Malûmdur ki; zaîf şeyler **ıçtima'** **ettikçe** kuvvetleşir. İncecik ipler topak yapılsa, kuvvetli **halat** olur. Kuvvetli halatlar topak yapılsa, kimse koparamaz.

İşte onbeş enva'-ı mu'cizattan yalnız bereket kısmındaki mu'cizatı ve o kısmın onbeş kısmından ancak bir kısmını, onbeş misal ile gösterdik.

Herbir misal, tek başıyla, nübüvveti isbat eder bir derecede kuvvetli idi. Farz-ı muhal olarak, bunların bir kısmını kuvvetsiz saysak da, yine kuvvetsiz diyemeyiz.

Çünkü kavî ile ittifak eden kavîleşir.

Hem şu onbeş misalin ıçtimaı; **kat'î** şübhesiz bir tevatür-ü manevî ile, kuvvetli bir mu'cize-i kübrayı gösterir.

Şimdi şu mecmu'daki mu'cize-i kübra, bereket mu'cizelerinden zikredilmemiş olan ondört kısım-ı âhere **mezcedilse**; kuvvetli halatları topak yapmak gibi, koparılması mümkün olmayan bir mu'cize-i ekber, içinde görünür.

Sonra şu mu'cize-i ekberi, sair ondört nevi mu'cizatın mecmuuna ilâve et, gör ki: Ne derece kuvvetli, sarsılmaz, **kat'î** bir bürhan-ı nübüvvet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) gösterir.

İşte nübüvvet-i Ahmediyenin (A.S.M.) direği, **şu mecmu'dan teşekkül eden** dağ gibi kuvvetli bir diredir.

Şimdi cüz'iyatta ve misallerde, sû'-i fehimden gelen şübhelerle, o **metin sakf-ı muallâ**yı sebatsız ve **kabil-i sukut** görmek ne derece akılsızlık olduğunu anladın.

Evet berekete dair o mu'cizeler gösteriyorlar ki: Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm, *umuma rızık veren ve rızıkları halkeden bir Zât-ı Rahîm ve Kerim'in sevgili memurudur, pek hürmetli bir abdidir ki; rızıkın enva'ında, hilaf-ı âdet* olarak, ona hiçten ve sırf gaybdan ziyafetler gönderiyor.

It is well-known that the Arabian Peninsula is a place where water and **agriculture** are scarce. For this reason, its people, and particularly the Companions in the early days of Islam, **suffered want and scarcity**. They were also frequently afflicted with thirst.

Because of this, many important, evident miracles of Muhammad (Upon whom be blessings and peace) were related to food and water.

Rather than being miracles proving his claim to prophethood, these wonders were on account of need and like **Divine gifts, dominical bounty, and banquets of the Most Merciful One** for His Most Noble Messenger (UWBP).

For those who saw the miracles had already assented to his prophethood. However, **as the miracles took place, their belief increased and became more luminous**.

Eighth Sign

This section relates miracles which were manifested in connection with water.

Introduction

It is known that when events that take place among groups of people are related **individually** and not contradicted by others, it indicates the veracity of the reports. For **by virtue of his very nature, man is inclined to call a lie a lie**.

In particular since the people in question were the Companions, who were more intolerant of lies than anyone else; if the incidents **concerned** God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), and if the narrator was a **renowned Companion**,

then certainly the narrator gives his report on behalf of all who witnessed the incident.

However, **all the miracles involving water** that we will cite below were transmitted through many **channels**, entrusted by many Companions to thousands of precise scholars of the following generation, who in turn passed them down **correctly** to the great interpreters of the Law of the second century.

They too received them **with complete seriousness** and reverence, accepted them, then handed them down to **the exacting scholars of succeeding centuries**.

Hence, the traditions have reached our times, passing through thousands of strong, reliable hands.

#150

Moreover, the texts of Hadiths written down in the Era of Bliss, the era of the Prophet, were handed down in accurate form till they reached **the brilliant scholars of the science of Hadith** like Bukhari and Muslim.

Malûmdur ki: Ceziret-ül Arab, suyu ve **ziraati** az bir yerdir. Onun için ahali, hususan bidayet-i İslâm'daki sahabeler, **dîk-ı maişete maruzdular**. Hem susuzluğa çok defa giriftar oluyorlardı.

İşte bu hikmete binaen, mu'cizat-ı bahire-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mühimleri, taam ve su hususunda tezahür etmiş.

Bu hârikalar dava-yı nübüvvete delil ve mu'cize olmaktan ziyade, ihtiyaca binaen Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a bir **ikram-ı İlahî**, bir **ihsan-ı Rabbanî**, bir **ziyafet-i Rahmaniye** hükmündedir.

Çünkü o mu'cizatı görenler, nübüvveti tasdik etmişler. Fakat **mu'cize zuhur ettikçe, iman ziyadeleşir, "nurun alâ nur" olur**.

Sekizinci İşaret

Su hususunda tezahür eden bir kısım mu'cizatı beyan eder.

Mukaddime

Malûmdur ki cemaatler içinde vuku bulan hâdiseler **âhâdî bir surette** nakledilse, tekzib edilmediği vakit, doğruluğunu gösterir. Çünkü **insanın fıtratında yalana yalandır demeye cibillî bir meyil vardır**.

Hususan her kavimden ziyade yalana karşı sükût etmez sahabeler olsa.. hususan hâdiseler, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a **taalluk** etse ve bilhâssa nakleden, **meşahir-i sahabe**den olsa;

elbette o haber-i vâhid sahibi, o hâdiseyi gören cemaati temsil eder hükmünde rivayet eder.

Halbuki şimdi bahsedeceğimiz **mu'cizat-ı mâiye**yi, herbir misali çok **tariklerle**, çok sahabelerin ellerinden, binler Tâbiînün muhakkikleri el atıp almışlar; **sağlam olarak** ikinci asır müctehidlerinin ellerine vermişler.

Onlar da, **kemal-i ciddiyetle** ve hürmetle el atıp, kabul edip, **arkalarındaki asrın muhakkiklerinin** ellerine vermişler.

Her tabaka, binler kuvvetli ellerden geçip, gele gele tâ asrımıza gelmiş.

Hem Asr-ı Saadette yazılan Kütüb-ü Ehadîsiye sağlam olarak devredilip, tâ Buhârî ve Müslim gibi **ilm-i hadîsin dâhî imamlarının** eline geçmiş.

And they, through punctilious examination and classification, collected together those that were undoubtedly authentic, and presented and taught them to us.

May God reward them abundantly!

Thus, the flowing of water from the fingers of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) and many men drinking from it has the certainty of consensus. It is impossible that the gathering who narrated it would have agreed on a lie.

The miracle is most definite. Moreover, it was repeated three times in the presence of three vast assemblies.

A great many accurate scholars, primarily, Bukhari, Muslim, Imam Malik, Imam Shu'ayb, and Imam Qatada, recorded from definitely authenticated narrations from a great many of the well-known Companions, primarily, the Prophet's (UWBP) servants, Anas, Jabir, and Ibn Mas'ud how abundant water had flowed from his fingers and the army drunk from it.

We will cite here only nine examples from numerous narrations about this kind of miracle.

First Example: Accurate books of tradition, in particular Bukhari and Muslim, report from an authentic narration from Anas: "About three hundred of us were together with God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) in the place named Zawra'.

He ordered us to perform the ablution for the afternoon prayer, but we could find no water. He then told us to bring a little water, which we did, and he dipped his auspicious hands into it.

I saw water flow from his fingers like a fountain. His three hundred men performed the ablution with the water and drank from it."

{Bukhari, Wudu' 32, 46; Manaqib 25; Muslim, Fada'il 45, 46; Tahara 60; Abu Da'ud, Muqaddima 5; Tirmidhi, Manaqib 6; Muwatta', Tahara 32; Musnad iii, 132, 147, 170, 215, 289; Ibn Hibban, Sahih viii, 171; Tirmidhi (Ahmad Shakir) no: 3635.}

Anas relates this incident in the name of three hundred men. Is it possible that those three hundred people did not in effect assent to it, or in the event of their not assenting to it, not deny it?

Second Example:

As narrated in accurate books, and foremost Bukhari and Muslim, Jabir b. 'Abdullah al-Ansari said: "We were one thousand five hundred men on the Hudaybiyya expedition, and we were thirsty.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) performed the ablutions from a leather water-bag called a qirba, then he dipped his hand into it. I saw that water was flowing from his fingers like a spring.

Onlar da, kemal-i tahkik ile meratibini tefrik ederek, sihhati şübhesiz olanları cem'ederek bize ders vermişler, takdim etmişler.

جَزَاهُمْ اللَّهُ خَيْرًا كَثِيرًا

İşte Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mübarek parmaklarından suyun akması ve pek çok adama içirmesi mütevatirdir. Öyle bir cemaat nakletmiş ki, yalana ittifakları muhaldir.

Şu mu'cize gayet kat'îdir. Hem üç defa, üç mecma-ı azimde tekerrür etmiş.

Başta Buharî, Müslim, İmam-ı Mâlik, İmam-ı Şuayb, İmam-ı Katade gibi pek çok ehl-i sahih bir cemaat, sahabelerden, başta hâdim-i Nebvî Hazret-i Enes, Hazret-i Câbir, Hazret-i İbn-i Mes'ud gibi meşahir-i sahabenin bir cemaatinden, parmaklarından suyun kesretle akması ve orduya içirmesi nakl-i sahih-i kat'î ile beyan edilmiştir.

Bu nevi mu'cize-i mâiyeden, pek çok misallerinden dokuz misali beyan edeceğiz.

Birinci Misal: Başta Buharî, Müslim, kütüb-ü sahiha Hazret-i Enes'ten nakl-i sahih ile haber veriyorlar ki: Hazret-i Enes diyor: Zevra nam mahalde, üçyüz kişi kadar, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile beraberdik.

İkinci namazı için abdest almayı emretti. Su bulunmadı. Yalnız bir parça su emretti, getirdik. Mübarek ellerini içine batırdı.

Gördüm ki, parmaklarından çeşme gibi su akıyor. Sonra bütün maiyetindeki üçyüz adam geldiler, umumu abdest alıp içtiler.

İşte şu misali Hazret-i Enes, üçyüz kişiyi temsil ederek haber veriyor. Mümkün müdür ki, o üçyüz kişi, şu habere manen iştirak etmesinler; hem iştirak etmedikleri halde, tekzib etmesinler.

İkinci Misal: Başta Buharî, Müslim, kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Hazret-i Câbir İbn-i Abdullah-il Ensarî beyan ediyor: Biz bin beşyüz kişi, Gazve-i Hudeybiye'de susadık.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kırba denilen deriden bir kap sudan abdest aldı, sonra elini içine soktu. Gördüm ki, parmaklarından çeşme gibi su akıyor.

The one thousand five hundred men drank from it and filled their water-bags." Once, Salim b. Abi'l-Ja'd asked Jabir: "How many of you were there?" He replied: "The water would have been enough even if there had been a hundred thousand people, but we were fifteen hundred."

{Bukhari, Manaqib 25; Maghazi 35; Tafsir Sura al-Fath 5; Ashriba 31; Muslim, 'Imara 72, 73; Musnad iii, 329; Ibn Hibban, Sahih viii, 159.}

Thus, the **narrators** of this clear miracle in effect number one thousand five hundred, for it is in man's nature to reject lies.

As for the Companions, who sacrificed their tribes and peoples, their fathers and mothers, their lives and all they possessed for the sake of truth and veracity, and could not have remained silent in the face of a lie, especially in the light of the warning given by the tradition, *"Whoever knowingly tells a lie concerning me should prepare for a seat in Hell-fire"*.

Since they remained silent concerning this report, they accepted it, in effect joined Jabir, and confirmed him.

Third Example: Again as related in the accurate books of Hadith and foremost Bukhari and Muslim, Jabir reported: "During the Buwat expedition, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) commanded: *'Call for the ablutions!'* .

They said there was no water. He said, *'Find a small amount!'* We brought a very small amount. He held his hand over the water while reciting something I could not hear, and then commanded: *'Bring the caravan's big trough!'*

They brought it to me and I placed it before God's Messenger (UWBP). He put his hands in the trough and spread his fingers. I poured that very small amount of water onto his blessed hands, and I saw that abundant water was flowing from his blessed fingers and filling the trough.

Then I summoned those who needed water. When they had all performed the ablutions with the water and drunk from it, I told the Noble Messenger (UWBP) that there was no one else. He lifted his hands, leaving the trough *full to the brim*."

{Muslim, Zuhd 74 no: 3013; Ibn Hibban, Sahih viii, 159.}

Bin beşyüz kişi içip, kaplarını o kırbadan doldurdular. Sâlim İbn-i Ebi'l Ca'de, Câbir'den sormuş: "Kaç kişi idiniz?" Câbir demiş ki: "Yüzbin kişi de olsaydı, yine kâfi gelirdi. Fakat biz, onbeş yüz (yani bin beşyüz) idik."

İşte şu mu'cize-i bahirenin **râvileri**, manen bin beşyüz kadardır. Çünkü fıtrat-ı beşeriyede, yalana yalan demek bir meyl-i arzusu vardır.

Sahabeler ise sıdk ve doğruluk için, can ve mal ve peder ve vâlidelerini ve kavim ve kabîlelerini feda edip, sıdk ve hak için fedai oldukları halde; hem *"Benden bilerek yalan birşey haber veren, Cehennem ateşinden yerini hazırlasın!"* mealindeki hadis-i şerifin tehdidine karşı, yalana mukabil sükût etmeleri mümkün değildir.

Madem sükût ettiler; o haberi kabul ettiler, manen iştirak edip tasdik ediyorlar demektir.

Üçüncü Misal: Gazve-i Buwat'ta, yine Buharî, Müslim başta, kütüb-ü sahiha beyan ediyorlar ki: Hazret-i Câbir dedi ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti:

نَادِ بِالْوُضُوءِ

"Abdest almak için nida et" dediler.

"Su yok" denildi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dedi: *"Bir parça su bulunuz."* Gayet az su getirdik. Sonra o az su üstüne elini kapadı, bir şeyler okudu; bilmedim ne idi. Sonra ferman etti:

رَدْنَا بِجَفْنَةِ الرَّكْبِ

Yani, kafilenin büyük teştini (tekne) getir.

Bana getirildi; ben de Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın önüne koydum. O da elini içine koydu, parmaklarını açtı. Ben de o az suyu, mübarek eli üzerine döküyordum. Gördüm ki, mübarek parmaklarından kesretle su aktı; sonra teşt doldu.

Suya muhtaç olanları çağırdım; bütün geldiler, o sudan abdest alıp içtiler. Ben dedim: "Daha kimse kalmadı." Elini kaldırdı, o cefne (yani tekne) **lebâleb dolu** kaldı.

This clear miracle of Muhammad (UWBP) has the certainty of 'consensus in meaning,' for since Jabir was prominent in the matter, he had the right to recount it and proclaim it in everyone else's name.

Ibn Mas'ud relates exactly the same thing in his narration: "I saw water flowing from the fingers of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) as from a spring."

{Bukhari, Manaqib 25; Tirmidhi, Manaqib 6; Tirmidhi (Tahqiq: Ahmad Shakir) no: 3637; Darimi, Muqaddima 5.}

If a truthful, well-known group of Companions composed of Anas, Jabir, and Ibn Mas'ud said: "We have seen it", is it possible that they should not have seen it?

#152

Now combine these three examples and see how powerful and manifest a miracle it was, and how, if the three chains of transmission are combined, it proves the flowing of water from his fingers like 'true consensus'.

Indeed, even Moses' making water flow from twelve different places in a rock cannot be equated with the water flowing from Muhammad's ten fingers, for water may gush out of rock - examples are commonplace - but there is no equivalent of, no parallel for, water flowing in abundance, like from the Spring of Kawthar, from flesh and bone.

Fourth Example:

Foremost Imam Malik in his esteemed book, *Muwatta'*, relates from the renowned Companion Mu'adh b. Jabal: "During the Tabuk expedition we came across a spring flowing as meagrely as a piece of fine string.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) ordered: 'Collect a little of the water!' They collected some in the palms of their hands. God's Messenger (UWBP) washed his hands and face in it, and we returned it to the spring.

Suddenly the outlet of the spring opened up and water gushed forth; it was sufficient for the whole army."

{*Muwatta'*, Safar 2; Musnad ii, 308, 323; v, 228, 237; Ibn Hibban, Sahih viii, 167; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 64; v, 236}

İşte şu mu'cize-i bahire-i Ahmediye (A.S.M) manen mütevatirdir. Çünkü Hazret-i Câbir o işde başta olduğu için, birinci söz onun hakkıdır. O, umumun namına ilân ediyor. Çünkü o vakit hizmet eden o zât idi; ilân, başta onun hakkıdır.

İbn-i Mes'ud da, aynen rivayetinde diyor ki: Ben gördüm ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın parmaklarından çeşme gibi su akıyor.

Acaba meşahir-i siddikîn-i sahabeden olan Enes, Câbir, İbn-i Mes'ud gibi bir cemaat dese: "Ben gördüm." Görmemesi mümkün müdür?

Şimdi şu üç misali birleştir, ne kadar kuvvetli bir mu'cize-i bahire olduğunu gör ve şu üç tarîk birleşse, hakikî tevatür hükmünde parmaklarından su akmasını kat'î isbat eder.

Hazret-i Musa Aleyhisselâm'ın taştan oniki yerde çeşme gibi su akıtması, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın on parmağından on musluk suyun akmasının derecesine çıkamaz. Çünkü taştan su akması mümkündür, âdiyat içinde naziri bulunur. Fakat et ve kemikten âb-ı kevser gibi suyun kesretle akmasının naziri, âdiyat içinde yoktur.

Dördüncü Misal: Başta İmam-ı Mâlik, *Muvatta'* kitab-ı mu'teberinde, Muaz İbn-i Cebel gibi meşahir-i sahabeden haber veriyor ki: Hazret-i Muaz İbn-i Cebel dedi ki: Gazve-i Tebük'te bir çeşmeye rast geldik, sicim kalınlığında güç ile akıyordu.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm emretti ki: "Bir parça o suyu toplayınız". Avuçlarında bir parça topladılar. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, onunla elini yüzünü yıkadı; suyu çeşmeye koyduk.

Birden çeşmenin menfezi açılıp, kesretle aktı; bütün orduya kâfi geldi.

Another narrator, even, Imam Ibn Ishaq, stated: "The water gushed forth from the spring under the earth making a roar like thunder. God's Noble Messenger told Mu'adh: 'If you live long enough, you will see that this miraculous water will transform this place into gardens.' And so it did."

Fifth Example:

Foremost *Bukhari* relates from al-Bara', and *Muslim* from Salama b. Akwa', and other authentic books of Hadith from other narrators, unanimously relate: "During the Hudeybiyya expedition we came across a well.

We numbered four hundred while the water in the well was barely sufficient for fifty. We drew the water and left nothing.

Then God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) came and sat at the head of the well. He asked for a bucket of water and we fetched one.

He put some of his blessed spittle into the bucket and prayed, then poured the water into the well.

Suddenly the well gushed and frothed with water, filling to the top. The whole army drank their fill and watered their animals. They also replenished their water-bags."

{*Bukhari, Manaqib 25; Maghazi 35; Musnad iv, 290, 301; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa iv, 110.*}

Sixth Example: Again, foremost brilliant authorities of the science of Hadith like *Muslim* and *Ibn Jarir al-Tabari*, and the authentic books of Hadith, relate from a sound narration from the famous Abu Qatada: "During the celebrated Battle of Mu'ta we were going for help when the leaders were martyred.

#153

I had a water-bag with me. The Noble Prophet (UWBP) commanded: 'Keep your water-bag carefully; there will be great need for it.' Soon after, we began to suffer from thirst. We were seventy-two men. [According to Tabari, three hundred.]

The Messenger (UWBP) said: 'Bring me your water-bag!' I did so, he took the bag and placed his lips on its mouth. I do not know whether or not he blew into it. Then seventy-two men came and drank from the bag and filled their bags. When I took it back, it was just as I had given it.

{*Muslim, Masajid 311.*}

Hattâ bir râvi olan İmam İbn-i İshak der ki: **Gök gürültüsü gibi**, toprak altında o çeşmenin suyu **gürültü yaparak** öyle aktı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Hazret-i Muaz'a ferman etti ki:

يُوشِكُ يَا مُعَاذُ أَنْ تَرَى مَا هُنَا قَدْ
مَلِئَ جَنَانًا

Yani: "Bu eser-i mu'cize olan mübarek su devam edip, buraları başa çevirecek; ömrün varsa göreceksin." Ve öyle olmuştur.

Beşinci Misal: Başta Buharî Hazret-i Bera'dan ve Müslim Hazret-i Selemetebn-i Ekva'dan ve sair kütüb-ü sahiha başka râvilerden müttefikan haber veriyorlar ki: Gazve-i Hudeybiye'de bir kuyuya rastgeldik.

Biz dört yüz kişi idik. O kuyunun suyu, elli kişiyi ancak idare ederdi. Biz suyu çektik, içinde bir şey bırakmadık.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm geldi, kuyunun başına oturdu, bir kova su istedi; getirdik.

Kovanın içine mübarek ağzının suyunu bıraktı ve dua etti, sonra o kovayı kuyuya döktü.

Birden kuyu coştı ve kaynadı; ağzına kadar doldu. Bütün ordu, kendileri ve hayvanatı doyuncaya kadar içtiler, kablarını da doldurdular.

Altıncı Misal: Yine Müslim ve İbn-i Cerir-i Taberî gibi hadîsin dâhî imamları başta olarak, kütüb-ü sahiha nakl-i sahih ile meşhur Ebî Katade'den haber veriyorlar ki: Ebî Katade diyor: Mûte gazve-i meşhuresinde, reislerin şehadetleri üzerine imdada gidiyorduk.

Bende bir kırba vardı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bana ferman etti:

إِحْفَظْ عَلَيَّ مِیْضَتَكَ فَسَيَكُونُ لَهَا نَبَأٌ عَظِيمٌ

Yani: "Kırbanı sakla, onun büyük işi var". Sonra susuzluk başladı. Yetmişiki kişi idik, [Taberî'nin nakline göre, üçyüz idik] susuz kaldık.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dedi: "Kırbanı getir." Ben getirdim. O da aldı, ağzını ağzına getirdi, içine nefes etti etmedi bilmem; sonra yetmişiki kişi geldiler, içtiler, kablarını doldurdular. Sonra ben aldım, verdiğim gibi kalmıştı.

See this decisive miracle of Muhammad (UWBP) and say: *"O God! Grant him blessings and peace to the number of drops of water, and to his Family!"*

Seventh Example:

The authentic books and foremost *Bukhari* and *Muslim* narrate from 'Imran b. Husain: "On one journey we and God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) were without water.

He said to me and 'Ali: *'There is a woman in such-and-such a place together with her beast which is laden with two full water-bags. Go and fetch her!'*

'Ali and I went and found the woman and the water in exactly the place described, and brought her to God's Messenger (UWBP). He ordered: *'Pour a little of the water into a vessel.'* We did so and he prayed for the blessing of increase.

He then commanded everyone to come to fill his water-bag. All the people came, drank, and filled their water-bags. Afterwards he gave an order to collect something for the woman, and they filled her skirt."

'Imran said: "I imagined the two water-bags were constantly filling. The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) told the woman: *'You can go now. We did not take water from you; rather God gave us water from His treasury.'*

{*Bukhari, Tayammum 6; Manaqib 25; Muslim, Masajid 312; Musnad iv, 434-5; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa iv, 216; vi, 130.*}

Eighth Example: Scholars of Hadith, primarily Ibn Khuzayma in his *Sahih*, narrate from 'Umar: "We ran out of water during the Tabuk expedition. Some people even slaughtered their camels, wrung out the innards and drank the liquid.

Abu Bakr the Veracious requested the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) to pray. The Messenger (UWBP) raised his hands, and **before he had lowered them clouds gathered**, and such rain fell that we filled our containers. Then the rain stopped, and it had not fallen beyond the limits of the army."

{*al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 194; al-Hindi, Kanz al-'Ummal xii, 353; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 190; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 600; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 63; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra ii, 105.*}

That is to say, no chance was involved in the incident; it was purely a miracle of Muhammad (UWBP).

İşte şu mu'cize-i bahire-i Ahmediyeyi (A.S.M.) gör,

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ بِعَدَدِ قَطْرَاتِ الْمَاءِ

de.

Yedinci Misal: Başta Buharî ve Müslim olarak kütüb-ü sahiha, Hazret-i İmran İbn-i Husain'dan haber veriyorlar ki: İmran der: Bir seferde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile beraber susuz kaldık.

Bana ve Ali'ye ferman etti ki: *"Fılan mevkiye bir kadın, iki kırba suyu hayvana yükletmiş gidiyor; alıp buraya getiriniz".*

Ben ve Ali beraber gittik, aynı yerde kadını, su yükü ile bulduk, getirdik. Sonra emretti: *"Bir kaba bir parça su boşaltınız".* Boşalttık. Bereketle dua etti.

Sonra yine suyu, o hayvandaki kırba koyduk. Ferman etti ki: *"Herkes gelsin, kabını doldursun."* Bütün kabile geldi, kablarnı doldurdular, içtiler. Sonra ferman etti: *"Kadına birşeyler toplayınız."* Kadının eteğini doldurdular.

İmran diyor ki: Ben tahayyül ediyordum ki, gittikçe iki kırba doluyor, daha ziyadeleşiyor. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm o kadına ferman etti ki:

اِذْهَبِي فَإِنَّا لَمْ نَأْخُذْ مِنْ مَائِكَ شَيْئًا وَلَكِنَّ اللَّهَ سَقَيْنَا

Yani: Senin suyundan almadık, belki Cenab-ı Hak bize hazinesinden su içirdi.

Sekizinci Misal: Başta meşhur İbn-i Hazm Sahih'inde, râviler Hazret-i Ömer'den naklediyorlar ki: "Gazve-i Tebük'te susuz kaldık. Hattâ bazıları devesini keser, susuzluktan içini sıkır, içerdi.

Ebu Bekir-is Sıddık, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a dua etmek için rica etti. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm elini kaldırdı; **daha elini indirmeden bulut toplandı**; yağmur öyle geldi ki, kablarnızı doldurduk. Sonra su çekildi, ordumuza mahsus olarak hududumuzu tecavüz etmedi."

Demek tesadüf içine karışmamış, sırf bir mu'cize-i Ahmediyedir. (A.S.M.)

Ninth Example:

Relating from 'Amr b. Shu'ayb, the **grandson** of 'Abdullah b. 'Amr b. al-'As, on whom they relied for explanations of Hadiths, the Four Imams narrated-from a sound narration: "Before his **prophetic mission**, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) once came by camel with his uncle Abu Talib to the place called Dhu'l-Hijaz near 'Arafat. Abu Talib said he was thirsty.

The Messenger (Upon whom be blessings and peace) dismounted from the camel and struck the ground with his foot. Water gushed out and Abu Talib drank from it."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 290; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 29; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 15-20.}

One of the **researchers**, however, stated that this incident should be included in the category of *irhasat**, for it occurred before his prophethood. But since ever afterwards the spring of 'Arafat flowed from the spot, it may be considered a wonder of Muhammad (UWBP).

**{The wonders that took place before his prophetic mission, but which were related to it}*

Similar to these nine examples, ninety different narrations – if not ninety instances – have reported miracles concerning water.

The first seven examples are as sound and definite as 'consensus in meaning.' For sure the last two are not supported by the narrations of numerous narrators or a strong chain of transmitters,

but supporting and **confirming** the incident mentioned in the eighth example as narrated by 'Umar, is another miracle reported by the authentic books of Hadith, including Bayhaqi and al-Hakim; it is as follows: "'Umar requested of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) that he should pray for rain, because the army was in need of water.

The Messenger (UWBP) raised his hands, and at once clouds gathered and rain fell, enough for the army's needs, then they dispersed."* It was quite simply as though they were officials charged with watering the army; they came, poured down sufficient for its needs, then went.

**{al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 128; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 601; Suyuti, al-Durar al-Manthur iii, 170.}*

This narration corroborates the eighth example and proves it decisively. So too, the famous learned scholar, Ibn al-Jawzi, who was extremely **fastidious** in verifying Hadiths even rejecting as spurious many authentic ones, said that this event took place, but at the famous Battle of Badr.

Dokuzuncu Misal: Meşhur Abdullah İbn-i Amr İbn-il Âs'ın **hafidi** ve dört imamın ona itimad edip ve ondan tahrir-i hadîs ettikleri Amr İbn-i Şuayb'dan nakl-i sahih ile haber veriyorlar ki, demiş: **Nübüvvetten** evvel, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm amucası Ebu Talib ile deveye binip Arafa civarında Zilmecaz nam mevkie geldikleri vakit Ebu Talib demiş: "Ben susadım."

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm inmiş, yere ayağını vurmuş, su çıkmış; Ebu Talib içmiştir.

Muhakkikînden birisi demiş ki: Şu hâdisе nübüvvetten evvel olduğundan, **irhasat** kabîlinden olmakla beraber, bin sene sonra aynı yerde Arafat çeşmesi çıkması, o hâdiseye binaen bir keramet-i Ahmediye (A.S.M.) sayılabilir.

İşte şu dokuz misaller gibi, doksan misal olmasa da, belki doksan surette rivayetler; mu'cizat-ı maiyeyi haber vermişler.

Baştaki yedi misal, manevî tevatür gibi kat'î ve kuvvetlidirler. Âhirdeki iki misal, çendan o derece tarîkleri kuvvetli ve müteaddid değil, râvileri çok değiller.

Fakat sekizinci misalde, Hazret-i Ömer'den rivayet olunan mu'cize-i sehabiyeyi **teyid** ve takviye eden ikinci bir mu'cize-i sehabiyе: Başta İmam-ı Beyhakî ve Hâkim olarak, kütüb-ü sahiha, Hazret-i Ömer'den haber veriyorlar ki: Hazret-i Ömer, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan yağmur duasını niyaz etti. Çünkü ordu suya muhtaçtı.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm elini kaldırdı, birden bulut toplandı, yağmur geldi. Ordunun ihtiyacı kadar su verdi, gitti. Âdetâ yalnız orduya su vermek için memur idi. Geldi, ihtiyaca göre verdi gitti.

Şu hâdisе, nasîlki sekizinci misali teyid ve kat'î isbat eder; öyle de: Şu hâdisede, meşhur allâmelerden ve tashihte çok **müşkilpesend**, hattâ çok sahihlere mevzu' deyip kabul etmeyen İbn-i Cevzî gibi bir muhakkik der ki: Şu hâdisе Gazve-i Meşhure-i Bedir'de vuku bulmuş.

He said that it is referred to by the verse,

"And He caused rain to descend on you from heaven to clean you therewith" (Qur'an, 8:11.)

Since that is the case, no doubt can remain concerning its certainty.

#155

Furthermore, rain fell on many occasions when the Prophet (UWBP) prayed for it, suddenly, swiftly, before he lowered his hands; it was on its own a miracle about which the reports are unanimous.

It is also narrated unanimously that several times he raised his hands while in the pulpit and that rain fell before he lowered them.

Ninth Sign

One of the various kinds of miracles of God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) is that like human beings, trees obeyed his orders, and moving from their places, came to him. There is also 'consensus in meaning' concerning the reports of these miracles, like those of water flowing from his fingers.

They have been narrated in numerous forms and through numerous channels. Indeed, the consensus concerning trees leaving their places and coming to him may be regarded as **clear and unambiguous**

{Kattani, Nazm al-Mutanathir 137.}

because the best-known of the Companions such as 'Ali, Ibn 'Abbas, Ibn Mas'ud, Ibn 'Umar, Ya'la b. Murra, Jabir, Anas b. Malik, Burayda, Usama b. Zayd, and Ghaylan b. Salama all reported the same miracle with certainty.

Hundreds of scholars of the succeeding generation narrated the miracle from one of the above-mentioned Companions through a different line of transmission, as though transmitting it to us in the form of 'multiple consensus.'

Thus, this miracle of the trees has decisively and indisputably the certainty of 'consensus in meaning.' We will now cite only a few examples of it, although it was repeated many times.

First Example: Foremost, *Imam Maja*, and *al-Darimi* narrate from *Anas b. Malik* and 'Ali, and *Imam Bayhaqi* from 'Umar, that the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was saddened at **the denial of the unbelievers**.

He prayed: *"O my Sustainer! Give me a sign that I shall no longer see anyone who contradicts me!"*

وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ

âyet-i kerimesi, o hâdiseyi beyan edip, ifade eder. Madem âyet o hâdiseyi gösterir; kat'iyyetinde şübhe kalmaz.

Hem dua-i Nebevî ile, birden ve sür'atle ve daha elini indirmeden yağmurun gelmesi, çok tekerrür etmiş, tek başıyla bir mu'cize-i mütevatiredir.

Bazı defa câmide, minber üstünde elini kaldırmış, daha indirmeden yağmış; tevatür ile nakledilmiş.

Dokuzuncu İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın enva'-ı mu'cizatından birisi de, ağaçların insanlar gibi emrini dinlemeleri ve yerinden kalkıp yanına geldikleridir ki; şu mu'cize-i şecerîye, mübarek parmaklarından suyun akması gibi, manen mütevatirdir.

Müteaddid suretleri var ve çok tarîklerle gelmiştir. Evet Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın emri için; ağaç, yerinden çıkıp yanına gelmesi, **sarih**an mütevatir denilebilir.

Çünkü meşahir-i sıddıkîn-i sahabeden Hazret-i Ali, Hazret-i İbn-i Abbas, Hazret-i İbn-i Mes'ud, Hazret-i İbn-i Ömer, Hazret-i Ya'lâ İbn-i Murre, Hazret-i Câbir, Hazret-i Enes İbn-i Mâlik, Hazret-i Büreyde, Hazret-i Üsâme Bin Zeyd ve Hazret-i Gaylan İbn-i Seleme gibi sahabeler; herbiri kat'iyyet ile, aynı mu'cize-i şecerîyeyi haber vermiş.

Tâbiînün yüzer imamları, mezkûr sahabelerden herbir sahabeden ayrı bir tarîk ile, o mu'cize-i şecerîyeyi nakletmişler. Âdetâ muzaaf tevatür suretinde bize nakletmişler.

İşte şu mu'cize-i şecere, hiçbir şübhe kabul etmez bir tevatür-ü manevî-i kat'î hükmündedir. Şimdi o mu'cize-i kübranın, tekerrür ettiği halde, birkaç sahih suretlerini, birkaç misal ile beyan edeceğiz:

Birinci Misal: Başta İmam-ı Mace ve Darimî ve İmam-ı Beyhakî nakl-i sahihle Hazret-i Enes İbn-i Mâlik'ten ve Hazret-i Ali'den ve Bezzaz ve İmam-ı Beyhakî Hazret-i Ömer'den haber veriyorlar ki: Üç sahabe demişler: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, **küffarın tekzibinden** müteessir olarak mahzun idi.

Dedi:

يَا رَبِّ أَرِنِي آيَةً لَا أَبَالِي مَنْ كَذَّبَنِي بَعْدَهَا

{Ibn Maja, Fitan 23 no: 4028; Darimi, Muqaddima 3; Musnad i, 223; iii, 113; iv, 177; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 302; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 620; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 10; al-Hindi, Kanz al-'Ummal ii, 354.}

According to Anas, **Gabriel** was also present, **upon whose instruction** God's Messenger called to a tree at the side of the valley. It came near him. He then told the tree to go back; it returned and settled itself in its place.

Second Example:

In *Shifa' al-Sharif*, Qadi Iyad, the leading scholar of the Maghrib, relates from 'Abd Allah b. 'Umar through an exalted and sound chain of narrators: "On one expedition, a beduin approached the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace).

#156

God's Messenger asked him: **'Where are you going?'**

He replied: 'To my family.'

God's Messenger asked him: **'Don't you want something better than that?'**

The beduin asked: 'What is that?'

The Messenger said: **'That you bear witness that there is no god but God, He is One, He has no partner, and that Muhammad is His servant and Messenger.'**

The beduin asked: 'What is witness to this testimony?'

God's Messenger said: **'The tree beside the valley shall bear witness.'**

Ibn 'Umar said: "Shaking, the tree **cleft** the earth and came to God's Messenger (UWBP). He asked the tree three times to testify; each time it testified to his **truthfulness**. When he ordered, it went back and settled in its place."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 298; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 615; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 14; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 292; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 125; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 16 no: 3836; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 620; Ibn Hibban, Sahih viii, 150.}

Enes'in rivayetinde, Hazret-i Cebrail hazır idi. Vâdi kenarında bir ağaç vardı. **Hazret-i Cebrail'in ilâmiyle**, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm o ağacı çağırdı; tâ yanına geldi. Sonra git dedi. Tekrar gitti, yerine yerleşti.

İkinci Misal: Allâme-i Mağrib Kadı Iyaz Şifa-i Şerif'te ulvî bir senedle, doğru ve sağlam bir an'ane ile, Hazret-i Abdullah İbn-i Ömer'den haber veriyor ki: Bir seferde Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına bir bedevi geldi.

Ferman etti:

أَيْنَ تَرِيدُ

Nereye gidiyorsun?"

Bedevi dedi: "Ehlime."

Ferman etti:

هَلْ لَكَ إِلَى خَيْرٍ مِنْ ذَلِكَ؟

"Ondan daha iyi bir hayr istemiyor musun?"

Bedevi dedi: "Nedir?"

Ferman etti:

أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Bedevi dedi: "Bu şehadete şahid nedir?"

Ferman etti:

هَذِهِ الشَّجَرَةُ السَّمْرَةُ

"Vâdi kenarındaki ağaç şahid olacak."

İbn-i Ömer der ki: O ağaç yerinden sallanarak çıktı, yeri **şakk etti**, geldi; tâ Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına. Üç defa, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, o ağacı istişhad etti. Ağaç da, **sıdk**ına şehadet etti. Emretti yine yerine gidip yerleşti.

According to the authentic narration of İbn Sahib al-Aslami, Burayda reports: "When we were with the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) on an expedition, a **beduin** came and asked for a sign, that is, a miracle.

The Messenger (UWBP) said: '**Tell that tree that God's Messenger summons it!**' Then he pointed to a tree; it swayed to right and left, brought itself out of the ground with its roots, and came to the presence of the Messenger (UWBP), saying: '**Peace be upon you, O Messenger of God!**'

The beduin said: 'Now let it go back to its place!' He commanded, and it went. Then the beduin said: 'Allow me to prostrate before you.' The Messenger (UWBP) replied: '**No one is permitted to do that.**' The beduin said: 'Then I will kiss your hands and feet,' and he permitted him."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 299; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 49.}

Third Example: Foremost the *Sahih of Muslim*, and the authentic books of Hadith relate that Jabir said: "We were together with God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) on an expedition when he searched for a place to answer the call of nature. There was nowhere **secluded**.

So he went towards two trees, caught hold of the branches of one of them, and pulled. Obeying him, the tree went together with him to the second tree. It was like an **obedient** camel being led by its reins. Having in this way brought the two trees together,

he said: '**Join together over me, with God's permission!**' The two trees joined together and **formed a screen**. After relieving himself behind them, he ordered them to go back, and they returned to their places."

{Muslim, Zuhd no: 3012.}

#157

According to another narration, Jabir said: "God's Messenger (UWBP) commanded me: '**Tell those trees to join together for the relief of God's Messenger!**' I told them to do so, and they joined together. Then, while I was waiting, God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) emerged, and indicated to left and right with his head. The two trees returned to their places."

Hazret-i Büreyde İbn-i Hasib-il Eslemî tarihinde, nakl-i sahih ile Büreyde dedi ki: Biz, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanında iken, bir seferde bir **a'rabî** geldi. Bir âyet, yani bir mu'cize istedi.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ferman etti:

قُلْ لِّتِلْكَ الشَّجَرَةِ رَسُولُ اللَّهِ يَدْعُوكِ

Bir ağaca işaret etti; ağaç sağa ve sola meylederek köklerini yerden çıkarıp, huzur-u Nebvîye geldi.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

dedi.

Sonra a'rabî dedi: "Yine yerine gitsin." Emretti, yerine gitti. A'rabî dedi: "İzin ver, sana secde edeyim." Dedi: "İzin yok kimseye." Dedi: "Öyle ise, senin elini ayağını öpeceğim." İzin verdi.

Üçüncü Misal: Başta Sahih-i Müslim, kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki, Câbir diyor: Biz bir seferde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ile beraberdik. Kaza-yı hacet için bir yer aradı. **Settareli** bir yer yoktu.

Sonra gitti, iki ağaç yanına. Bir ağacın dalını tuttu, çekti. Ağaç itaat ederek beraber gitti, öteki ağacın yanına getirdi. **Muti** devenin yularını tutup çekildikte geldiği gibi, o iki ağacı o suretle yanyana getirdi.

Sonra dedi:

التَّيْمَا عَلَيَّ بِأَذْنِ اللَّهِ

Yani: "Üstüme birleşiniz." dedi. İkisi birleşerek **settare oldular**. Arkalarında kaza-yı hacet ettikten sonra onlara emretti, yerlerine gittiler.

İkinci bir rivayette, yine Hazret-i Câbir der ki: Bana emretti ki:

يَا جَابِرُ قُلْ لِهَذِهِ الشَّجَرَةِ يَقُولُ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ : اِلْحَقِي بِصَاحِبَتِكَ حَتَّى اجْلِسَ خَلْقُكُمَا

Yani: "O ağaçlara de: Resulullah'ın haceti için birleşiniz." Ben öyle dedim, onlar da birleştiler. Sonra ben beklerken, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm çıkageldi. Başıyla sağa sola işaret etti, o iki ağaç yerlerine gittiler.

{Darimi, Muqaddima 4; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 299; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 616; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 51.}

Fourth Example: Usama b. Zayd, one the brave commanders and servants of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), reports in an authentic narration: "We were together with God's Messenger on an expedition. There was no secluded, private place in which to answer the call of nature.

He asked: '*Can you see any trees or rocks?*'

I replied: 'Yes, I can.' He ordered: '*Speak to them and tell them to join together for the relief of God's Messenger; also tell the rocks to gather together as a wall.*'

I went and said as he commanded. I swear that the trees joined together and the rocks formed a wall. God's Messenger (UWBP) after relieving himself, again commanded: '*Tell them to separate!*'

I swear by the Glorious One in the grasp of Whose power I am that the trees and rocks separated, and returned to their places."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 300; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 617-9; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 51; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 8-10 no: 3830.}

These two incidents, which were reported by Jabir and Usama, were also reported by Ya'la b. Murra, Ghaylan b. Salama al-Thaqafi, and Ibn Mas'ud, but as referring to the Battle of Hunayn..

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 301; al-Hindi, Kanz al-'Ummal xii, 403.}

Fifth Example: Reported by Imam b. Fawrak, known for his excellence in interpretation as the foremost scholar of his time and the second Shafi'i: "While travelling on horseback one night during the Ta'if expedition, sleep overcame God's Noble Messenger (UWBP).

While in that state a lote-tree loomed up before him. To make way for him and not to hurt his horse, the tree split in two, and the Noble Messenger (UWBP) passed between the two parts of the tree on the horse." The tree has remained with two trunks, in that honoured position, up to our time.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 301; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 619; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 57.}

Dördüncü Misal: Nakl-i sahih ile, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın cesur kumandanlarından ve hizmetkârlarından olan Üsâme Bin Zeyd der ki: Bir seferde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ile beraberdik. Kaza-yı hacet için hâlî, settareli bir yer bulunmuyordu.

Ferman etti ki:

هَلْ تَرَى مِنْ نَخْلٍ أَوْ حِجَارَةٍ

Dedim: Evet, var. Emretti ve dedi:

اِنْطَلِقْ وَقُلْ لَهُنَّ اِنَّ رَسُولَ اللَّهِ يَأْمُرُكُنَّ اَنْ تَأْتِيَنَّ
لِمَخْرَجِ رَسُولِ اللَّهِ وَقُلْ لِلْحِجَارَةِ مِثْلَ ذَلِكَ

Yani ağaçlara de ki: "Resulullah'ın haceti için birleşiniz" ve taşlara da de: "Duvar gibi toplanınız." Ben gittim, söyledim. Kasem ediyorum ki, ağaçlar birleştiler ve taşlar duvar oldular. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, hacetinden sonra yine emretti:

قُلْ لَهُنَّ يَفْتَرِقَنَّ

Benim nefsim kabza-i kudretinde olan Zât-ı Zülcelal'e kasem ederim, ağaçlar ve taşlar ayrılıp yerlerine gittiler.

Şu Hazret-i Câbir ve Üsâme'nin beyan ettiği iki hâdiseyi, aynen Ya'lâ İbn-i Murre ve Gaylan İbn-i Selemet-is Sakafî ve Hazret-i İbn-i Mes'ud, Gazve-i Huneyn'de aynen haber veriyorlar.

Beşinci Misal: İmam-ı İbn-i Fûrek ki, kemal-i içtihad ve fazlından kinaye olarak Şafiyy-i Sâni ünvanını alan allâme-i asr, kat'î haber veriyor ki: Gazve-i Taif'te, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm gece at üstünde giderken uykusu geliyordu.

O halde iken, bir sidre ağacına rastgeldi. Ağaç ona yol verip, atını incitmemek için, iki şakk oldu. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, hayvan ile içinden geçti. Tâ zamanımıza kadar o ağaç, iki ayak üstünde, muhterem bir vaziyette kaldı.

Sixth Example: Ya'la b. Murra relates in an authentic narration: "During an expedition, a tree – called either talha or samura – came, passed around God's Noble Messenger (UWBP) *as if circumambulating*, and went back to its place. God's Messenger (UWBP) said: "*The tree requested of God that it should salute me*"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 301; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 619; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 53; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 6-7; Musnad iv, 170, 172; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 617.}

#158

Seventh Example: Scholars of Hadith relate from Ibn Mas'ud with an authentic narration: "When, seeking guidance, the *jinn of Nusaybin* came to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) in the place called Batn al-Nakhl, a tree informed him of their coming."

Also, Imam Mujahid relates from Ibn Mas'ud in the same Hadith: "The jinn asked for a proof of his prophethood, so the Noble Messenger (UWBP) commanded the tree, and it left its place, came to him, then returned to its place."

That single miracle was sufficient for the race of jinns. So if a human being does not come to believe having heard of a thousand miracles like this one, is he not more of a devil than those described by the jinn as, "Some foolish ones among us"? (Qur'an, 72:4)

Eighth Example: Tirmidhi reports in his Sahih from Ibn 'Abbas through a sound line of transmission: "God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) asked a beduin: *'Will you testify that I am the Messenger of God if a branch of that tree comes to me when I call to it?*

He replied: 'Yes.' The Messenger (UWBP) called to the *branch*. It broke off and jumped over near him, then jumped back when he told it to do so.

{Tirmidhi, Manaqib 6; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi no: 3707; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 10.}

Altıncı Misal: Hazret-i Ya'lâ tarîkında -nakl-i sahih ile- haber veriyor ki: Bir seferde, Talha veya Semure denilen bir ağaç geldi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın etrafında *tavaf eder gibi* döndü. Sonra yine yerine gitti. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti ki:

إِنَّهَا اسْتَأْذَنْتْ أَنْ تُسَلِّمَ عَلَيَّ

Yani: O ağaç, Cenab-ı Hak'tan istedi ki, bana selâm etsin.

Yedinci Misal: Muhaddisler nakl-i sahih ile İbn-i Mes'ud'dan beyan ediyorlar ki: İbn-i Mes'ud dedi: Batn-ı Nahl denilen nam mevkide, *Nusaybin ecinnileri* ihtida için Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a geldikleri vakit, bir ağaç o ecinnilerin geldiklerini haber verdi.

Hem İmam-ı Mücahid, o hadîste İbn-i Mes'ud'dan nakleder ki: O cinniler bir delil istediler. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir ağaca emretti; yerinden çıkıp geldi, sonra yine yerine gitti.

İşte cinn taifesine bir tek mu'cize kâfi geldi. Acaba bu mu'cize gibi bin mu'cizat işiten bir insan imana gelmezse, cinnilerin

يَقُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

tabir ettikleri şeytanlardan daha şeytan olmaz mı?

Sekizinci Misal: Sahih-i Tirmizî nakl-i sahih ile Hazret-i İbn-i Abbas'tan haber veriyorlar ki: İbn-i Abbas dedi ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir a'rabîye ferman etti:

أَرَأَيْتَ إِنْ دَعَوْتُ هَذَا الْعِدْقَ مِنْ هَذِهِ النَّخْلَةِ أَتَشْهَدُ
أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟

"Ben, bu ağacın şu dalını çağırırsam, yanıma gelse, iman edecek misin?"

"Evet" dedi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm çağırırdı. *O urcun*, ağacının başından kopup, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına atladı, geldi. Sonra emretti, yine yerine gitti.

There are many other examples similar to these eight that are narrated through many chains of transmission. *Seven or eight strands of rope form a strong cable when they are put together.* Similarly, the miracles related to trees, which were reported on the authority of the best-known and most veracious Companions **in thus numerous chains of transmission**, certainly have the strength of 'consensus in meaning,' indeed, **'true consensus.'**

In fact, they take on the form of 'consensus' when passed down by the Companions to the following generation. In particular, the accurate books of Hadith such as Bukhari, *Muslim*, Ibn Hibban, and *Tirmidhi*, ensured that the chains of authorities leading back to the time of the Companions were so sound, and they kept them thus, that **reading a Hadith, say in Bukhari, is like hearing it directly from the Companions.**

If, as seen in the above examples, trees recognize God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) testify to his prophethood, visit and salute him, and obey his orders,

aren't those lifeless, unreasoning creatures who call themselves human beings yet do not recognize him or believe in him, more worthless than a dead tree? Do they not resemble pieces of wood, fit for the fire?

#159

Tenth Sign

Corroborating the miracles concerning trees and reported in the form of 'consensus,' is the miracle of **the moaning of the pole.**

Yes, the pole's moaning in the Prophet's (UWBP) mosque before a vast crowd because of its temporary **separation from him** both confirms and corroborates the instances of miracles related to trees.

For the pole also was of wood; their substance was the same. However, although there is a consensus of opinion concerning the reports of this miracle, the other miracles are unanimously agreed upon only as a class; there is mostly no *clear consensus* about them individually or as separate instances.

When delivering the **sermon** in the mosque, God's Noble Messenger (UWBP) used to lean against a pole consisting of a date-palm.

But when the **pulpit** was made, he began to give the sermon from there. Whereupon the pole **moaned and wailed** like a camel; the whole congregation heard it.

Only when the God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) came down from the pulpit, and placed his hand on it, speaking to it and consoling it, did the pole stop moaning. This miracle of Muhammad (UWBP) was narrated through numerous chains of transmission, and there was agreement concerning it.

İşte bu sekiz misal gibi çok misaller var; çok tarîklerle nakledilmişler. Malûmdur ki; *yedi-sekiz urgan toplansa, kuvvetli bir halat olur.* Binaenaleyh şu en meşhur siddikîn-ı sahabeden, **böyle müteaddid tarîklerle** ihbar edilen **şu mu'cize-i şeceriyeye**, elbette tevatür-ü manevî kuvvetindedir; belki **tevatür-ü hakikî**dir.

Zâten Sahabeden sonra Tâbiînün eline geçtiği vakit, tevatür suretini alır. Hususan Buharî, Müslim, İbn-i Hibban, Tirmizî gibi kütüb-ü sahiha; tâ zaman-ı sahabeye kadar, o yolu o kadar sağlam yapmışlar ve tutmuşlar ki, meselâ **Buharî'de görmek, aynı sahabeden işitmek gibidir.**

Acaba o Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a ağaçlar, -misallerde görüldüğü gibi- onu tanıyıp, risaletini tasdik edip, ona selâm ederek ziyaret edip, emirlerini dinleyerek itaat ettiği halde,

kendilerine insan diyen bir kısım camid, akılsız mahluklar; onu tanımazsa, iman etmezse, kuru ağaçtan çok edna, odun parçası gibi ehemmiyetsiz, kıymetsiz olarak ateşe lâıyk olmaz mı?

Onuncu İşaret

Şu mu'cize-i şeceriyeyi daha ziyade takviye eden mütevatir bir surette nakledilen, **hanin-ül ciz'** mu'cizesidir.

Evet Mescid-i Şerif-i Nebevîde kuru direğin büyük bir cemaat içinde, muvakkaten **fırak-ı Ahmedîden** (A.S.M.) ağlaması; beyan ettiğimiz mu'cize-i şeceriyenin misallerini hem teyid eder, hem kuvvet verir.

Çünkü o da ağaçtır, cinsi birdir. Fakat şunun şahsı mütevatirdir, öteki kısımlar herbirinin nev'i mütevatirdir. Cüz'iyatları, misalleri çoğu *sarih tevatür* derecesine çıkmıyor.

Evet Mescid-i Şerifte hurma ağacından olan kuru direk, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm **hutbe** okurken ona dayanıyordu.

Sonra **minber-i şerif** yapıldığı vakit, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm minbere çıkıp hutbeye başladı. Okurken, direk deve gibi **enin edip ağladı**; bütün cemaat işitti.

Tâ Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm yanına geldi, elini üstüne koydu. Onunla konuştu, teselli verdi; sonra durdu. Şu mu'cize-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm pek çok tarîklerle, tevatür derecesinde nakledilmiştir.

Indeed, the miracle of the moaning of the pole is very **widely known** and there is 'true consensus (*hakikî mütevatir*)' concerning it.

{See, al-Kattani, Nazm al-Mutanathir 134-5.}

Hundreds of authorities on Hadith of the subsequent generation narrated the miracle **through fifteen chains of transmission** from an illustrious group of Companions, and passed it down **to succeeding centuries**.

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya 125-132.}

From that group, **eminent scholars among the Companions** and leading experts on Hadith such as Anas b. Malik***1** and Jabir b. 'Abd Allah al-Ansari***2** -both servants of the Prophet (uwbp), 'Abd Allah b. 'Umar,***3** 'Abd Allah b. 'Abbas,***4** Sahl b. Sa'd,***5** Abu Sa'id al-Khudri,***6** Ubayy b. Ka'b,***7** Burayda,***8** and Umm Salama, the Mother of Believers,***9** each at the head of a chain of transmission, reported this same miracle to the Prophet's (UWBP) community.

*1.{Bukhari, Manaqib 25; Tirmidhi, Manaqib 6; Jum'a 10; Ibn Maja, Iqamat al-Salat 199; Darimi, Muqaddima 6; Salat 202; Musnad i, 249, 267, 363; iii, 226; Ibn al-Asir al-Jawzi, al-Jami' al-Usul no: 8899.}

*2.{Bukhari, Manaqib 25; Tirmidhi, Manaqib 6; Jum'a 10; Nasa'i, Jum'a 17; Ibn Maja, Iqamat al-Salat 199; Darimi, Muqaddima 6 (3 different lines from Jabir); Salat 202; Musnad iii, 293, 295, 306, 324.}

*3.{Bukhari, Manaqib 25; Tirmidhi, Jum'a 10; Tirmidhi (Tahqiq: Ahmad Shakir) no: 505; Manaqib 6; Darimi, Muqaddima 6.}

*4.{Tirmidhi, Manaqib 6; Jum'a 10; Darimi, Muqaddima 6; Salat 202; Musnad i, 249; Musnad i, 363.}

*5.{Tirmidhi, Manaqib 6; Jum'a 10; Darimi, Muqaddima 6; Salat 202; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 62.}

*6.{Darimi, Muqaddima 6.}

*7.{Tirmidhi, Jum'a 10; Ibn Maja, Iqamat al-Salat 199; Darimi, Muqaddima 6; Musnad 139; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 62; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi iii, 22.}

*8.{Darimi, Muqaddima 6.}

*9.{Tirmidhi, Manaqib 6; Jum'a 10.}

#160

Foremost Bukhari, Muslim, and the authentic books of Hadith gave accounts of this great miracle, which were unanimously accepted, together with its lines of transmission for succeeding generations.

Evet hanin-ül ciz' mu'cizesi çok **müntezir** ve meşhur ve hakikî mütevatirdir.

Sahabelerin bir cemaat-ı âlîsinden, **onbeş tarîk ile** gelip, Tâbiînin yüzer imamları o mu'cizeyi, o tarîklerle **arkadaki asırlara** haber vermişler.

Sahabenin o cemaatinden ülema-i sahabe namdarları ve rivayet-i hadîsin reislerinden Hazret-i Enes İbn-i Mâlik (hâdim-i Nebevî), Hazret-i Câbir Bin Abdullah-il Ensarî (hâdim-i Nebevî), Hazret-i Abdullah İbn-i Ömer, Hazret-i Abdullah Bin Abbas, Hazret-i Sehl Bin Sa'd, Hazret-i Ebu Said-il Hudrî, Hazret-i Übeyy İbn-il Kâ'b, Hazret-i Büreyde, Hazret-i Ümm-ül Mü'minîn Ümm-ü Seleme gibi **meşahir-i ülema-i sahabe** ve rivayet-i hadîsin rüesaları gibi, herbiri bir tarîkın başında, aynı mu'cizeyi ümmete haber vermişler.

Başta Buharî, Müslim, kütüb-ü sahiha; arkalarındaki asırlara, o mütevatir mu'cize-i kübrayı tarîkleriyle haber vermişler.

Jabir, in his chain of transmission, says: "God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) used to lean against a wooden pole called 'the palm trunk' while delivering the sermon in the mosque.

The pole could not endure it when the pulpit was made and the Messenger (UWBP) used that for the sermon, and began to moan and wail like a pregnant camel."

{See, Bukhari, Manaqib 25.}

In his narration, Anas says: "It moaned like a water-buffalo causing the mosque to tremble."

{See, Darimi, Muqaddima 6.}

In his narration, Sahl b. Sa'd says: "The people started weeping and crying when the pole was moaning."

In his narration, Ubayy b. Ka'b says: "It wept so much it split."

While in another narration, the Noble Messenger (UWBP) said: "*It is weeping at being separated from the recitation of God's names and the mentioning of God during the sermon.*"

Still another narration reports that God's Messenger (UWBP) said: "*If I had not embraced and consoled it, it would have wept until Doomsday at being separated from God's Messenger.*"

In his narration, Burayda reports: "When the pole began to moan, God's Messenger (UWBP) put his hand on it and said, "*If you wish, I will return you to the grove you came from; your roots will grow and you will flourish; you will produce new fruits. Or if you wish, I will plant you in Paradise, and God's friends, the saints, will eat of your fruit.*"

He then listened to the pole. The people behind God's Messenger (UWBP) could hear it as it spoke, saying: 'Plant me in Paradise, where there is no decay, so that Almighty God's beloved servants will eat of my fruit.'

İşte Hazret-i Câbir tarıkında der ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hutbe okurken, Mescid-i Şerifte جَذْعُ النَّخْلِ denilen kuru direğe dayanıp, okurdu.

Minber-i şerif yapıldıktan sonra, minbere geçtiği vakit; direk tahammül edemeyerek, hamile deve gibi ses verip inleyerek ağladı.

Hazret-i Enes tarıkında der ki: Camus gibi ağladı, mescidi lerzeye getirdi.

Sehl İbn-i Sa'd tarıkında der: Hem onun ağlaması üzerine, halklarda ağlamak çoğaldı.

Hazret-i Übeyy İbn-il Kâ'b tarıkında diyor: Hem öyle ağladı ki, inşikak etti.

Diğer bir tarıkta, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti:

إِنَّ هَذَا بَكَى لِمَا فَقَدَ مِنَ الذِّكْرِ

Yani: "Onun mevkiinde okunan zikir ve hutbedeki zikir-i İlahînin iftirakındandır ağlaması."

Diğer bir tarikte ferman etmiş:

لَوْ لَمْ أَلْزِمْهُ لَمْ يَزَلْ هَكَذَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ تَحْزُنًا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Yani: "Ben onu kucaklayıp teselli vermeseydim, Resulullah'ın iftirakından kıyamete kadar böyle ağlaması devam edecekti."

Hazret-i Büreyde tarıkında der ki: Ciz' ağladıktan sonra, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, elini üstüne koyup ferman etti:

إِنْ شِئْتَ أَرُدُّكَ إِلَى الْحَائِطِ الَّذِي كُنْتَ فِيهِ تَنْبُتُ لَكَ عُرُوقُكَ وَيَكْمُلُ خَلْقُكَ وَيَجْدُّ خُوصُكَ وَثَمَرُكَ وَإِنْ شِئْتَ أَغْرُسُكَ فِي الْجَنَّةِ يَأْكُلُ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ مِنْ ثَمَرِكَ

Sonra, o ciz'i dinledi ne söylüyor; ciz' söyledi, arkadaki adamlar da işitti:

أَغْرُسْنِي فِي الْجَنَّةِ يَأْكُلُ مِنِّي أَوْلِيَاءُ اللَّهِ فِي مَكَانٍ لَا يَبُلَى

Yani: "Cennet'te beni dik ki; benim meyvelerimden Cenab-ı Hakk'ın sevgili kulları yesin. Hem bir mekân ki, orada beka bulup, çürümek yoktur."

The Messenger said: '*I will,*' and added: '*It has preferred the eternal realm to that of transitoriness.*'"

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti:

قَدْ فَعَلْتُ

Sonra ferman etti:

إِخْتَارَ دَارَ الْبَقَاءِ عَلَى دَارِ الْفَنَاءِ

Abu Ishaq Isfara'ini, one of the great authorities on theology, narrated: "God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) did not go to the pole, but it came to him, at his command. Then, at his command, it returned to its place." {Qadi Iyad, al-Shifa' i, 304.}

İlm-i Kelâm'ın büyük imamlarından meşhur Ebu İshak-ı İsferanî naklediyor ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm direğin yanına gitmedi; belki direk onun emriyle, onun yanına geldi. Sonra emretti, yerine döndü.

www.risaleglobal.com

Ubayy b. Ka'b says: "After this extraordinary event, God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) ordered that the pole be put under the pulpit.

It was put there and remained there until the mosque was pulled down before being rebuilt. Then Ubayy b. Ka'b took it and kept it until it decayed.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 304; Ibn Maja, Iqamat al-Salat 199; Darimi, Muqaddima 6.}

The famous scholar Hasan al-Basri would weep while teaching this miraculous event to his students, and say to them: **"A piece of wood demonstrated love and longing for God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), so you should feel more love than that."**

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 305.}

As for us, we say, **Yes, and love and longing for him is shown through following his illustrious Practices (Sunna) and sacred Shari'a.**

An Important Point

If it is asked : Why were the miracles that were displayed in connection with food – to satisfy fully a thousand men with four handfuls of food in the Battle of Khandaq, and another thousand men with water flowing from the Messenger's (UWBP) blessed fingers – not narrated through numerous chains of transmission as the miracle of the moaning of the pole was, although the former two miracles occurred in the presence of larger crowds?

The Answer:

The miracles that were manifested were of two kinds: one were manifested at the hands of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), **in order to make people assent to his prophethood.**

The moaning of the pole was of that kind. It occurred solely as a proof, an affirmation, of prophethood, to increase the believers' faith, to urge the **dissemblers** to sincerity and belief, and to bring to belief the **unbelievers.**

That is why everyone, the low and the high, saw it, and great attention was paid to broadcasting it.

However, **the miracles concerning food and water** were wonders rather than miracles, or Divine favours rather than wonders, or, more than favour, they were **banquets** bestowed by the All-Merciful One because of need.

For sure, they were proofs of his claim to prophethood and miracles, but their basic aim was this: the army was hungry so Almighty God provided a feast for a thousand men out of a handful of food from His **treasury in the Unseen**, just as He creates a thousand pounds of dates from a single seed.

Hazret-i Übeyy İbn-i Kâ'b der ki: Şu hâdis-e-i hârikadan sonra Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm emretti ki: "Direk, minberin altına konulsun."

Minberin altına konuldu, tâ mescid-i şerifin tamiri için hedmedilinceye kadar. O vakit Hazret-i Übeyy İbn-i Kâ'b yanına aldı, çürüyünceye kadar muhafaza edildi.

Meşhur Hasan-ı Basrî, şu hâdis-e-i mu'cizeyi şakirdlerine ders verdiği vakit, ağlardı ve derdi ki: **"Ağaç, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a meyl ve iştîyak gösteriyor.. sizler daha ziyade iştîyaka, meyle müstehaksınız."**

Biz de deriz ki: **Evet hem ona iştîyak ve meyl ve muhabbet, onun Sünnet-i Seniyesine ve Şeriat-ı Garrasına ittiba' ile.**

Bir Nükte-i Mühimme

Eğer denilse: Neden Gazve-i Hendek'te dört avuç taamla bin adamı doyurmak olan mu'cize-i taamiye ve mübarek parmaklarından akan su ile, bin beşyüz kişiye suyu doyuruncaya kadar içiren mu'cize-i mâiye, neden şu hanin-i ciz' mu'cizesi gibi şaşaa ile çok kesretli tarîklerle nakledilmemiş? Halbuki o ikisi, bundan daha ziyade bir cemaatte vuku bulmuş...

Elcevab: Zuhur eden mu'cizeler, iki kısımdır. Bir kısmı, **nübüvveti tasdik ettirmek için**, Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm elinde izhar ediliyor.

Hanin-i ciz' şu nevidendir ki, sırf nübüvvetin tasdiki için bir hüccet olarak zuhura gelmiş ki; mü'minlerin imanını ziyadeleştirmek ve **münafıkları** ihlase ve imana sevk etmek ve **küffarı** imana getirmek için zahir olmuş.

Onun için avam ve havas herkes onu gördü, onun neşrine fazla ihtimam edildi.

Fakat **şu mu'cize-i taamiye ve mu'cize-i mâiye** ise, mu'cizeden ziyade bir keramettir, belki kerametten ziyade bir ikramdır, belki ikramdan ziyade ihtiyaca binaen bir **ziyafet-i Rahmaniye**dir.

Onun için çendan dava-yı nübüvveti delildir ve mu'cizedir; fakat asıl maksad: Ordu aç kalmış; bir çekirdekten bin batman hurmayı halkettiği gibi, Cenab-ı Hak **hazine-i gayb**dan bir sa' taamdan, bin adama ziyafet veriyor.

And for a thirsty army fighting in His way, He caused water to flow like the water of Kawthar from the fingers of **the Commander-in-Chief**, and gave them to drink.

#162

It is for this reason that all the examples of the miracles concerning food and water do not attain the degree of the miracle of the moaning of the pole. However, in their entirety, the various kinds of those two miracles are as numerous and unanimously reported as the moaning of the pole.

Moreover, not everyone could see the increase of food and water flowing from his fingers; they could only see the results. Whereas everyone heard the pole moaning, so it was more widely broadcast.

If it is asked: All the actions and conduct of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) were recorded and transmitted by his Companions with extreme care. Why then were such great miracles only narrated through ten or twenty chains of transmission, when they should have been narrated through a hundred?

Also, why were many narrated from Anas, Jabir, and Abu Hurayra, and few related from Abu Bakr and 'Umar?

The Answer: The answer to the first part of the question has been given in the Third Principle in the Fourth Sign.

Regarding the second part: just as someone in need of medicine goes to a doctor, mathematicians are consulted on mathematical problems, and questions to do with the Shari'a are asked of the Mufti, and so on;

so too, some of the scholars among the Companions were charged with the duty of instructing succeeding centuries in the Hadiths of the Prophet, working with all their strength for this end.

Yes, **Abu Hurayra devoted his entire life to memorizing Hadiths**, while 'Umar was occupied with the world of politics and the Caliphate.

'Umar therefore narrated very few traditions, relying on persons like Abu Hurayra, Anas, and Jabir, to teach the Hadiths to the Muslim community.

Furthermore, on a well-known, truthful, sincere, honest, and trusted Companion reporting an incident through one chain, it was regarded as sufficient, and no need remained for anyone else to narrate it. This is why some significant events were narrated through only two or three chains of transmission.

Eleventh Sign

Hem susuz kalmış mücahid bir orduya, **kumandan-ı a'zamın** parmaklarından, âb-ı kevser gibi su akıttırıp içiriyor.

İşte şu sır içindir ki, mu'cize-i taamiye ve mu'cize-i mâiye'nin her bir misali, hanin-i ciz' derecesine çıkmıyor. Fakat o iki mu'cizenin cinsleri ve nevileri külliyyet itibariyle, hanin-i ciz' gibi mütevatir ve kesretlidir.

Hem taamin bereketini ve parmaklarından suyun akmasını herkes göremiyor, yalnız eserlerini görüyor. Direğin ağlamasını ise herkes işitiyor. Onun için fazla intişar etti.

Eğer denilse: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın her hal ve hareketini kemal-i ihtimam ile sahabeler muhafaza ederek nakletmişler. Böyle mu'cizat-ı azîme, neden on-yirmi tarîk ile geliyor? Yüz tarîk ile gelmeli idi.

Hem neden Hazret-i Enes, Câbir, Ebu Hüreyre'den çok geliyor; Hazret-i Ebu Bekir ve Ömer az rivayet ediyor?

Elcevab: Birinci şikkın cevabı: Dördüncü İşaretin Üçüncü Esasında geçmiş.

İkinci şikkın cevabı ise: Nasılki insan, bir ilâca muhtaç olsa, bir tabibe gider; hendese için mühendise gider, mühendisten nakleder; mes'ele-i şer'iye, müftüden haber alınır ve hâkeza...

Öyle de, sahabe içinde ehadîs-i Nebeviyeyi gelecek asırlara ders vermek için, ülema-i sahabeden bir kısım, ona manen muvazzaf idiler. Bütün kuvvetleriyle ona çalışıyorlardı.

Evet **Hazret-i Ebu Hüreyre bütün hayatını, hadîsin hıfzına vermiş**; Hazret-i Ömer, siyaset âlemiyle ve hilafet-i kübra ile meşgul imiş.

Onun için, ehadîsi ümmete ders vermek için, Ebu Hüreyre ve Enes ve Câbir gibi zâtlara itimad edip; ondan, rivayeti az ederdi.

Hem madem sıddık, sadûk, sadık ve musaddak bir sahabenin meşhur bir namdarı, bir tarîk ile bir hâdiseyi haber verse; yeter denilir, başkasının nakline ihtiyaç da kalmaz. Onun için bazı mühim hâdiseler, iki-üç tarîk ile geliyor.

Onbirinci İşaret

As the Tenth Sign explained miracles of the Prophet (UWBP) related to trees, the eleventh Sign will describe how rocks and mountains among [lifeless creatures](#) also demonstrated prophetic miracles. Here we cite a few instances out of many.

First Example: The great scholar of the Maghrib, Qadi Iyad, in his al-Shifa' al-Sharif, with a celebrated chain of authorities, and great imams like Bukhari report through an authentic line of transmission, from Ibn Mas'ud, the Prophet's (UWBP) servant: "While eating together with God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), we used to hear the food glorifying God."

{Bukhari, Manaqib 25; Tirmidhi, Manaqib 6 (Tahqiq: Ibrahim A'wad) no: 3633; Musnad i, 460; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 306; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 627; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 97-8, 133.}

#163

Second Example: Accurate books of Hadith report from Anas and Abu Dharr through an authentic line of transmission: "Anas, the Prophet's (UWBP) servant, said: 'We were together with God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) when he took up a handful of small stones and they began to praise God in his blessed palm. Then he put them in Abu Bakr the Veracious's hand and again they glorified God.'"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 306; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 70; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 627.}

In his line of transmission, Abu Dharr al-Ghifari says: "Then he put them into 'Umar's hand, and again they glorified God. Then he took them and put them on the ground, and they were silent. Then he again took them, and put them in 'Uthman's hand, where again they began to glorify God."

Abu Dharr and Anas relate: "He put them in our hands and they were silent."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 306; al-Haythami, Majma al-Zawa'id v, 179; vii, 298-9; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 132-3.}

Third Example: It is established by a sound report from 'Ali, Jabir, and 'A'isha al-Siddiq: "Rocks and mountains would say to God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), 'Peace be upon you, O Messenger of God!'"

In 'Ali's chain of narration, it says: "Whenever we went around in the environs of Mecca in the early days of his prophethood, the trees and rocks we encountered would declare: 'Peace be upon you, O Messenger of God!'"

{Tirmidhi, Manaqib 6; Darimi, Muqaddima 4; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 260; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 607; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 628.}

Onuncu İşaret, nasilki şecer taifesindeki mu'cize-i Nebeviyeyi gösterdi. Onbirinci İşaret dahi, [cemadatta](#) taş ve dağ taifesinin mu'cize-i Nebeviyeyi gösterdiklerine işaret edecek. İşte biz de, o çok kesretli misallerinden yedi-sekiz misali zikredeceğiz:

Birinci Misal: Allâme-i Mağrib Hazret-i Kadı-yı İyaz, Şifa-i Şerif'inde ulvî bir senedle ve Buharî sahibi gibi mühim imamlardan nakl-i sahih ile haber veriyorlar ki: Hâdim-i Nebvî Hazret-i İbn-i Mes'ud der ki: "Biz, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanında taam yerken, taamın tesbihlerini işitiyorduk."

İkinci Misal: Nakl-i sahih ile, Enes ve Ebu Zerr'den kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Hazret-i Enes (hâdim-i Nebvî) demiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanında idik. Avucuna küçük taşları aldı, mübarek elinde tesbih etmeye başladılar. Sonra Ebu Bekir-is Sıddık'ın eline koydu, yine tesbih ettiler.

Ebu Zerr-i Gıffarî tarıkında der ki: Sonra Hazret-i Ömer'in eline koydu, yine tesbih ettiler. Sonra aldı yere koydu, sustular. Sonra yine aldı, Hazret-i Osman'ın eline koydu, yine tesbihe başladılar.

Sonra Hazret-i Enes ve Ebu Zerr diyorlar ki: "Ellerimize koydu, sustular."

Üçüncü Misal: Hazret-i Ali ve Hazret-i Câbir ve Hazret-i Âişe-i Sıddika'dan nakl-i sahih ile sabittir ki: Dağ, taş, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a "Esselâmü aleyke ya Resulallah" diyorlardı.

Hazret-i Ali'nin tarıkında diyor ki: Bidayet-i nübüvvette, nevahi-i Mekke'de, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile beraber gezdiğimizde, ağaç ve taşta rast geldiğimiz vakit, "Esselâmü aleyke yâ Resulallah" diyorlardı.

While in his chain of transmission, Jabir says: "Whenever the Noble Messenger (UWBP) came across rocks and trees, they would prostrate before him, that is, demonstrating obedience to him, they would declare: 'Peace be upon you, O Messenger of God!'"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 307; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 71.}

In one of Jabir's narrations, the Messenger said: *"I know a rock that salutes me."* Some said that he intended **the Black Stone of the Ka'ba**.

{Muslim, Fada'il 2; Tirmidhi, Manaqib 5; Musnad v, 89, 95, 105; Ibn Hibban, Sahih viii, 139.}

In her line of transmission, 'A'isha said: "God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) said: *When Gabriel brought me the message, I would never pass by a rock or a tree without it saying, 'Peace be upon you, O Messenger of God!'"*

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 307; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 71; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 259.}

#164

Fourth Example: Reported through an authentic line of narrators from 'Abbas: "God's Messenger (UWBP) covered 'Abbas and his four sons ('Abdullah, 'Ubaydullah, Fadl, and Qutham) with a piece of cloth called *mula'at*,

praying: *'O my Sustainer! This is my uncle; protect through me these his sons and veil them from the Fire, as I veil them with this cloth!'*

The roof, door, and the walls of the house joined in the prayer at once, saying, Amen! Amen!"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 608; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 628; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 309; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 269-70.}

Fifth Example: Accurate books, notably Bukhari, Ibn Hibban, Abu Da'ud, and Tirmidhi, unanimously report from Anas,*1 Abu Hurayra,*2 'Uthman Dhi'n-Nurayn,*3 and Sa'd b. Zayd,*4 from among the ten promised Paradise: "God's Noble Messenger (UWBP) climbed Mount Uhud together with Abu Bakr al-Siddiq, 'Umar al-Faruq, and 'Uthman Dhi'n-Nurayn.

Hazret-i Câbir, tarîkında der ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm taş ve ağaca rast geldiği vakit, ona secde ediyordular; yani inkıyad edip, "Esselâmü aleyke yâ Resulallah" diyordular.

Câbir'in bir rivayetinde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

إِنِّي لَا أَعْرِفُ حَجْرًا كَانَ يُسَلِّمُ عَلَيَّ

Bazıları demişler ki: O, **Hacer-ül Esved**'e işaretler.

Hazret-i Âişe'nin tarîkında demiş: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş:

لَمَّا اسْتَقْبَلَنِي جَبْرَائِيلُ بِالرِّسَالَةِ جَعَلْتُ لَا أَمْرًا بِحَجَرٍ وَلَا شَجَرٍ إِلَّا قَالَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

Dördüncü Misal: Nakl-i sahih ile Hazret-i Abbas'tan haber veriyorlar ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Abbas'ı ve dört oğlunu (Abdullah, Ubeydullah, Fazl, Kusem) beraber, mülâet denilen bir perde altına alarak, üzerlerine örttüler.

Dedi:

يَا رَبِّ هَذَا عَمِّي وَصَنُؤُ أَبِي وَهَؤُلَاءِ بَنُوهُ فَاسْتُرْهُمْ مِنْ النَّارِ كَسْتُرِي إِيَّاهُمْ بِمِلَاتِي

deyip, dua etti. Birden evin damı ve kapısı ve duvarları, "Âmîn, Âmîn" diyerek duaya iştirak ettiler.

Beşinci Misal: Başta Buharî, İbn-i Hibban, Davud, Tirmizî gibi kütüb-ü sahiha müttefikan Hazret-i Enes'ten, Ebu Hüreyre'den, Osman-ı Zinnureyn'den, Aşere-i Mübeşşere'den Said İbn-i Zeyd'den haber veriyorlar ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Ebu Bekir-is Siddik, Ömer-ül Faruk ve Osman-ı Zinnureyn ile Uhud Dağı'nın başına çıktılar.

Either due to their awesomeness, or out of its own joy and happiness, the mountain **began to tremble and stir**. God's Messenger said: *'Steady! For upon you are a prophet, a veracious one (siddiq), and two martyrs!'*

*1.{Bukhari, Fada'il al-Ashab 5, 6, 7; Tirmidhi, Manaqib 19, no: 3697; Abu Da'ud, Sunna 9 (Bab: Fi'l-Khulafa').}

*2.{Muslim, Fada'il al-Sahaba 6 no: 2417; Tirmidhi, Manaqib 19.}

*3.{Tirmidhi, Manaqib 19.}

*4.{Tirmidhi, Manaqib 19; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 450.}

This tradition is giving news from the Unseen that 'Umar and 'Uthman were going to be martyred.

As a supplement to this tradition, it is narrated that when God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) migrated from Mecca pursued by the unbelievers, they climbed the mountain called Thubir.

The mountain said: "Leave me, O Messenger of God! I am afraid that God will **punish** me if they strike you on me."

Then Mount Hira called to him: **"Come to me, O Messenger of God!"** For this reason, men of intuition feel **fear** on Mount Thubir and a sense of safety on Mount Hira.

As can be understood from this example, **these vast mountains are each an individual servant of God; each glorifies and praises Him; each is charged with duties. They recognized and loved God's Messenger; they are not without purpose or owner.**

Sixth Example: Reported through an authentic narration from 'Abd Allah b. 'Umar:*1"While delivering the sermon from the pulpit, God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) recited the verse:

No just estimate have they made of God, such as is due to Him: on the Day of Judgement the whole earth will be but His handful, and the heavens will be rolled up in His right hand ,(Qur'an, 39:67.)

Cebel-i Uhud ya onların mehabetlerinden veya kendi sürur ve sevincinden **lerzeye geldi, kımıldandı**. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti ki:

أُثْبِتْ يَا أَحَدُ فَاتَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدَانِ

Şu hadîs, Hazret-i Ömer ve Osman şehid olacaklarına bir ihbar-ı gaybîdir.

Şu misalin tetimmesi olarak nakledilmiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Mekke'den hicret ettiği ve küffarlar takibe çıktıkları vakit, Sebir namındaki dağa çıktılar.

Sebir dedi: "Ya Resulallah, benden ininiz! Korkarım, benim üstümde sizi vururlarsa, Allah beni **tazib** eder. Onun için korkarım."

Cebel-i Hira çağırıldı:

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلَيَّ

"Bana gel." Bu sır içindir ki, ehl-i kalb, Sebir'de **havf** ve Hira'da da emniyeti hissederler.

Bu misalden anlaşılır ki: **O koca dağlar, birer müstakil abddir, müsebbihtir ve vazifedardırlar. Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanır ve severler; başıboş değillerdir.**

Altıncı Misal: Nakl-i sahih ile Abdullah İbn-i Ömer'den haber veriyorlar ki, demiş: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm minberde hutbe okurken

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

âyetini okudu.

and said: 'God the Compeller is exalting Himself and saying: I am the Compeller! I am the Compeller! I am the Mighty! I am the Most High!' As he said this, the pulpit so trembled and shook that we were frightened that God's Messenger (UWBP) would fall." *2

*1.{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 308; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 75.}

*2.{Muslim, Sifat al-Qiyama 19-26; Musnad ii, 88; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 252; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 308; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 75; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 630; Ibn Hibban, Sahih ix, 214.}

Seventh Example: It is reported through an authentic narration from Ibn 'Abbas,*1 known as 'the Scholar of the Muslim Community' and 'Interpreter of the Qur'an,' and Ibn Mas'ud, the Prophet's (UWBP) servant and one of the great scholars of the Companions,*2 that they said: "On the conquest of Mecca, there were three hundred and sixty idols around the Ka'ba, fixed with lead to the stone.

*1.{Muslim, Jihad 87 no: 1781.}

*2.{Bukhari, Maghazi 48; Mazalim 32; Tafsir al-Qur'an 12; Tirmidhi, Tafsir al-Qur'an 18 (Bab: Sura Bani Isra'il); Ibn Hibban, Sahih no: 1702.}

That day, the Noble Prophet (Upon whom be blessings and peace) pointed to each of the idols in turn with a stick he was holding curved like a bow, saying,

The Truth has arrived and falsehood has perished; indeed, falsehood is ever bound to perish. (Qur'an, 17:81.)

Whichever one he pointed to, it fell down.*1 If he pointed to the face of the idol, it fell backwards; otherwise it fell on its face. Thus they all toppled over and fell to the ground.*2

*1.{In Bukhari, Muslim, Tirmidhi, and other books, this much is recorded. Only in the following is the Hadith complete.}

*2.{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id wa'l-Manba' al-Fawa'id vi, 176 (from Ibn Masud).}

Eighth Example: This is the famous story of the well-known monk Bahira. Before the beginning of his prophethood, God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was travelling towards Damascus to trade together with his uncle Abu Talib and some of the Quraysh. They rested when they came near the church of Bahira the monk.

Bahira, who was a hermit and did not mix with people, suddenly came out. He saw Muhammad the Trustworthy (UWBP) among the caravan, and said: "He is the Lord of the World; he will be a prophet."

Ve dedi:

إِنَّ الْجَبَّارَ يُعَظِّمُ نَفْسَهُ وَيَقُولُ أَنَا الْجَبَّارُ أَنَا
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ

dediği vakit, minber öyle sarsıldı ve öyle lerzeye geldi ve titredi, korktuk ki; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı düşürecek bir derecede sallandı.

Yedinci Misal: Nakl-i sahih ile, Habr-ül Ümme ve Tercüman-ül Kur'an olan Hazret-i İbn-i Abbas ve hâdim-i Nebvî ve ülema-i azîme-i sahabeden olan İbn-i Mes'ud'dan haber veriyorlar ki, demişler: Feth-i Mekke gününde, Kâ'be ve etrafında, taşta rasasla mihlanmış üçyüz altmış sanem vardı.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm elinde kavse benzer bir değnekle, o sanemlere birer birer işaret ederek

جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

deyip,

hangisine işaret etti, yere düştü. Sanemin yüzüne işaret ettiyse, arkasına düşer; arkasına işaret ettiyse, yüzüstüne düşer ve hâkeza.. sanemler yere yuvarlandılar.

Sekizinci Misal: Meşhur Buheyra-yı Rahib'in meşhur kıssasıdır ki: Nübüvvetten evvel, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, amucası Ebu Talib ve bir kısım Kureyşî ile beraber, Şam tarafına ticarete gidiyorlar. Buheyra-yı Rahib'in Kilisesi civarına geldikleri vakit oturdular.

İnsanlar ile ihtilat etmeyen münzevi Buheyra-yı Rahib birden çıkageldi. Kafile içinde Muhammed-ül Emin'i (A.S.M) gördü. Kafileye dedi: "Şu Seyyid-ül Âlemîn'dir ve peygamber olacaktır."

The Quraysh asked: "How do you know?" The holy monk replied: "I saw a small cloud over the caravan as you were coming. When you sat down, the cloud moved toward him and cast its shadow over him.

I also saw trees and rocks prostrate themselves before him, which they only do before prophets."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 308; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 631; Tirmidhi, Manaqib 3 (Bab: Maja' fi Badi' al-Nubuwwa); al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi no: 3699; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 615; Ibn Hisham, Sirat al-Nabi 115.}

#166

There are at least eighty examples similar to these eight instances. When they are put together, they form a chain so strong that no doubt can break it or shake it.

Taken as a whole, this sort of miracle, that is, the speaking of inanimate beings in order to testify to Muhammad's (UWBP) prophethood, expresses the same certainty as 'consensus in meaning.'

Each example is strengthened by the whole. Yes, a slender pole becomes strong when put together with stout poles. If he joins the army and becomes a soldier, a weak, powerless man gains strength enough to challenge a thousand men.

Twelfth Sign

This consists of three examples related to the Eleventh Sign, but are of the greatest importance.

First Example:

And when you threw, it was not you who threw; it was rather God that threw. (Qur'an, 8:17.)

As established by the researches of all Qur'anic commentators and the reports of the scholars of Hadith, this verse refers to the following incident that occurred during the Battle of Badr:

God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) took up a handful of earth and small stones and threw them at the army of the unbelievers, saying: "*May your faces be deformed!*"

and just as these words entered the ears of all of them despite being a single phrase, so too the handful of earth entered all their eyes.

They all became preoccupied with their eyes, and although on the attack, the army suddenly turned tail and fled.

{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 84.}

Kureyşiler dediler: "Neden biliyorsun?" Mübarek rahib dedi ki: "Siz gelirken baktım ki, havada üstünüzde bir parça bulut vardı. Siz otururken, şu Muhammed-ül Emin (A.S.M.) tarafına bulut meyletti, gölge yaptı.

Hem görüyordum ki: Taş, ağaç ona secde eder gibi bir vaziyet gördüm. Bu ise, nebilere yapılır."

İşte bu sekiz misal gibi, belki seksen misal var. Bu sekiz misal birleştirilse; öyle kopmaz bir zincir olur ki, hiçbir şübhe onu koparamaz ve sarsamaz.

Şu cins mu'cize umumiyeti itibariyle, yani cemadatın dava-yı nübüvvete delil olarak konuşmaları, manevî tevatür hükmünde yakîni ve kat'iyeti ifade eder.

Herbir misal, mecmuun kuvvetinden, kendi kuvvetinden fazla bir kuvvet daha alır. Evet zaîf bir direk, kuvvetli direklerle omuz omuza geldiği vakit, muhkemleşir. Zaîf, kuvvetsiz bir adam, asker olup orduya girse; öyle kuvvetleşir ki, bin adama meydan okur.

Onikinci İşaret

Onbirinci İşaret'le alâkadar olan üç misal, fakat gayet mühim misallerdir.

Birinci misal:

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

nass-ı kat'isiyle ve ehl-i tahkik umum müfessirlerin tahkikiyle ve umum ehl-i hadîsin ihbarıyla, Gazve-i Bedir'de, şu âyet haber veriyor ki;

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bir avuç toprak ile küçük taşları aldı, küffar ordusunun yüzüne attı,

شَاهَتِ الْوُجُوهُ

dedi.

شَاهَتِ الْوُجُوهُ

kelimesi bir kelâm iken, onların herbirinin kulağına gitmesi gibi; o bir avuç toprak dahi, herbir kâfirin gözüne gitti.

Herbiri kendi gözü ile meşgul olup, hücumda iken birden kaçtılar.

Also during the Battle of Hunayn,

the authorities on Hadith and foremost Imam *Muslim* report that like at the Battle of Badr, he again threw a handful of earth while the unbelievers were staging a fierce attack. Saying: "*May your faces be deformed!*", the handful of earth struck the faces of each of them, *with God's leave*, the same as words of the phrase entered all their ears. Busy with their eyes, they retreated and fled.

That is, the event was outside human power. It occurred, not through human agency but in an extraordinary manner, through divine power.

{*Muslim, Jihad 76, 81 (Bab: Shahat al-Vujuh); Musnad v, 286.*}

Since this extraordinary event at Badr and Hunayn is not within man's power and *ordinary causes*, the Qur'an of Miraculous Exposition states,

When you threw, it was not you who threw; it was rather God that threw.

That is, the event was outside human power. It occurred, not through human agency, but *in an extraordinary manner*, through Divine power."

Second Example: The accurate books and foremost Bukhari and *Muslim* narrate that during the Khaybar expedition, a Jewess roasted a goat, filling it with a very strong poison. She then sent it to God's Messenger (Upon whom be blessings and peace). The Companions had begun to eat it.

#167

When the Prophet (UWBP) suddenly said: "*Withdraw your hands! It tells me it is poisoned!*"

Everyone pulled back his hand. But Bishr b. al-Bara' had eaten a single morsel and died from the effects of the severe poison.

The Noble Messenger sent for the Jewess called Zaynab and asked her why she had done it. *The inauspicious woman* said: "I considered that if you were a prophet, it would not harm you; and if you were a king, I would save the people from you."

Hem Gazve-i Huneyn'de, başta İmam-ı Müslim olarak ehl-i hadîs haber veriyorlar ki: Gazve-i Huneyn'de -Bedir gibi- küffar, şiddetle hücum ederken, yine bir avuç toprak atıp,

شَاهَتِ الْوُجُوهُ

diyerek, herbirinin kulağına bir

شَاهَتِ الْوُجُوهُ

kelimesi girdiği gibi; *biiznillah*, herbirinin yüzüne bir avuç toprak gitti. Gözleriyle meşgul olup, kaçtılar.

İşte Bedir'de ve Huneyn'deki hârika olan şu hâdis, *esbab-ı âdi* ve kudret-i beşer dâhilinde olmadığından, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

ferman eder.

Yani "O hâdis, kudret-i beşer haricindedir. Kuvve-i beşeriye ile değil; belki *fevkalâde bir surette*, kudret-i İlahiye ile olmuştur."

İkinci Misal: Başta Buharî, Müslim, kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Gazve-i Hayber'de bir Yahudi kadını, bir keçiye biryan yapıp pişirmiş, gayet müessir bir zehir ile zehirlemiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a göndermiş. Sahabeler yemeye başladılar.

Birden ferman etti:

ارْفَعُوا أَيْدِيَكُمْ إِنَّهَا أَخْبَرْتَنِي أَنَّهَا مَسْمُومَةٌ

Yani "Pişirilen keçi bana der ki: 'Ben zehirliyim' diye haber veriyor."

Herkes elini çekti. Fakat o şiddetli zehirin tesirinden, Bîşr İbn-il Berra' aldığı bir tek lokmadan vefat etti.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, o Zeyneb ismindeki kadını çağırdı. Ferman etti: "Neden böyle yaptın?" *O menhuse* dedi: "Eğer peygamber isen, sana zarar vermeyecek; eğer padişah isen, insanları senden kurtarmak için yaptım."

{From Abu Hurayra: Bukhari, Tibb 55; Jizya 7; Maghazi 41; Abu Da'ud, Diyat 6 nos: 4509, 4511, 1512; Darimi, Muqaddima 11; Musnad ii, 451.

From Anas: Muslim, no: 2992; Bukhari, al-Hiba 28; Abu Da'ud, Diyat, 6 no: 4508.

From Jabir b. 'Abd Allah: Darimi, Muqaddima 11; Abu Da'ud, Diyat 6 no: 4510.

For the lines of transmission and narrations about this Hadith, see, Abu Da'ud, Diyat 6.}

According to some narrations, the Prophet (UWBP) did not have her put to death, but left her to Bishr's family to be killed.

{al-Hakim, al-Mustadrak iii, 219; iv, 109; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 256, 264; Ibn al-Qayyim, Zad al-Ma'ad iii, 336.}

Now listen to a few points demonstrating aspects of the miraculousness in this **extraordinary incident**:

The First: According to one narration, some of the Companions also heard the goat speaking.

{al-Tabrizi, Mishkat al-Masabih no: 5931; Abu Da'ud, Diyat 6; Darimi, Muqaddima 11; al-Jizri, Jami' al-Usul No: 8888; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 295-6.}

The Second: According to another narration, God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) said: "Say, Bismillah, then eat; the poison will not affect you."* Ibn Hajar al-Asqalani does not accept this narration, but others do.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 317-9; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 645.}

The Third: The treacherous Jews wanted to deal a sudden blow at God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) and **his close Companions**, but being informed about this from the Unseen, the Prophet's (UWBP) warning proved true, and their plot was uncovered and brought to naught.

And when Muhammad (UWBP), from whom the Companions never heard an untrue statement, said: "This goat tells me that..., " everyone believed him with conviction as sure as if they themselves had heard the goat.

Third Example: This consists of three instances of another miracle which resembles 'the Shining Hand' and 'Staff' of Moses:

The First: Imam Ahmad b. Hanbal, explaining and authenticating a narration from Abu Sa'id al-Khudri, reports: "One dark and stormy night, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) gave Qatada b. al-Nu'man a staff,

Bazı rivayette onu öldürtmemiş, bazı tarikte öldürtmüş. Ehl-i tahkik demiş ki: Kendi öldürtmemiş; fakat Bışr'in veresesine verilmiş, onlar öldürmüşler.

Şu **vak'a-i acib**edeki vech-i i'cazı gösterecek iki-üç noktayı dinle:

Birincisi: Bir rivayette var ki, o keçinin kolu haber verdiği vakit, bazı sahabeler de işittiler.

İkincisi: Hem bir rivayette vardır ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm haber verdikten sonra dedi: "Bismillah deyiniz, ondan sonra yiyiniz. Zehir daha tesir etmeyecektir." Şu rivayeti çendan İbn-i Hacer-i Askalanî kabul etmemiş, fakat başkaları kabul etmişler.

Üçüncüsü: Hem derras Yahudiler, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'a ve **mukarrebîn-i Sahabeye** birden darbe vurmak istedikleri halde, birden gaibden haber verilmiş gibi, hâdisenin inkişafı ve desiselerinin akîm kalması ve o ihbarın ifade ettiği vakıa doğru çıkması

ve hiçbir vakit sahabeleri nazarında mütehalif bir haberi görülmeyen Zât-ı Ahmediyenin "Şu keçinin kolu bana söylüyor" demesi; herkesin kulağıyla o keçiden, o sözü işitmesi kadar kanaat-ı kat'iyyeleri olmuş.

Üçüncü Misal: Hazret-i Musa Aleyhisselâm'ın "yed-i beyza" ve "asâ" mu'cizesine nazire olarak, üç hâdisede bir mu'cize-i Ahmediye:

Birincisi: Hazret-i İmam-ı Ahmed İbn-i Hanbel, Ebî Said-il Hudrî'den tahrir ve tashih eder ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Katade İbn-i Nu'man'a karanlıklı, yağmurlu bir gecede bir değnek verir

saying: 'This staff will light up ten yards all around you. You will see a dark shadow when you arrive at your house; it is Satan. Throw him out of the house and drive him away!' Qatada took the staff and set off. It cast a light like Moses' shining hand. He came to his house, where he saw the shadowy figure, and he drove it away."

{Musnad iii, 65; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 66-7; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ii, 166-7; al-Hindi, Kanz al-'Ummal xii, 376; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 3323; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 671; al-'Asqalani, al-Isaba no: 7076.}

The Second: While fighting the idolators during the great Battle of Badr, itself a source of wonders, 'Ukkasha b. Muhassin al-Asadi had his sword broken. God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) gave him a stout staff in place of it, saying: "Fight with this!"

Suddenly, with God's leave, the staff became a long white sword, and he fought with it. He carried the sword on his person for the rest of his life until he fell as a martyr during the Battle of al-Yamama.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 333; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 671; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 156; Ibn Hisham, Sirat al-Nabi i, 637; Ibn al-Qayyim, Zad al-Ma'ad (Tahqiq: Arnavudi) iii, 186.}

This incident is certain, because throughout his life he carried the sword with pride and it became famous with the name of 'Succour.' Thus, two proofs of this incident are 'Ukkasha's pride, and the sword's name, 'Succour' and its widespread fame.

The Third: It is narrated by authorities on Hadith like Ibn 'Abd al-Barr,* a celebrated scholar known as 'the Scholar of the Age,' that at the Battle of Uhud a cousin of the God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), 'Abd Allah b. Jahsh's sword was broken. God's Prophet (UWBP) gave him a staff which became a sword in his hand. He fought with it, and after the battle that product of a miracle remained a sword.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 333; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 157; Ibn Sayyid al-Nas, 'Uyun al-Athar ii, 20; al-'Asqalani, al-Isaba no: 4583.}

In his Siyar, the well-known Ibn Sayyid al-Nas reports that some time later 'Abd Allah sold the sword to a man called Bugh'a al-Turki for two hundred liras. Thus these two swords were each miracles like the Staff of Moses. But while no aspect of miraculousness remained in his staff after Moses' death, these swords remained unchanged.

ve ferman eder ki: "Sana lâmba gibi, onar arşın her tarafta ışık verecek. Evine gittiğin zaman, bir siyah şahıs gölge göreceksin. O, şeytandır. Onu hanenden çıkar, tardet." Katade değneği alır, gider. Yed-i beyza gibi ışık verir. Evine gider; o siyah şahsı görür, tardeder.

İkincisi: Bir menba'-ı garaib olan Gazve-i Kübra-yı Bedir'de, Ukkâşe İbn-il Mihsan-il Esedî'nin müşriklerle döğüşürken kılıncı kırıldı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona kılınca mukabil kalınca bir değnek verdi. Dedi: "Bununla harbet."

Birden değnek, biiznillah uzun, beyaz bir kılıncı oldu. Onunla harbetti. Hayatı mikdarınca, tâ Yemame Harbi'nde şehid oluncaya kadar boynunda taşıdı.

Şu hâdis e kat'îdir. Çünkü Ukkâşe bütün hayatında onunla iftihar etmiş ve o kılıncı "El-Avn" namıyla meşhur olmuş. İşte Hazret-i Ukkâşe'nin iftihar ve kılıncın Avn namıyla, kılınçların fevkinde iştihar, şu hâdisenin iki hüccetidir.

Üçüncüsü: İbn-i Abd-il Berr gibi bir allâme-i asır ve ehl-i tahkikin büyüklerinden nakl ve tashih ediyorlar ki: Gazve-i Uhud'da Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın halazadesi olan Abdullah İbn-i Cahş harbederken kılıncı kırıldı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona bir değnek verdi. O değnek, onun elinde bir kılıncı oldu. Onun ile harbetti. O eser-i mu'cize olan kılıncı, bâki kaldı.

Meşhur İbn-i Seyyid-in Nas siyerinde haber veriyor ki: Bir zaman sonra, Abdullah o kılıncı Bugay-ı Türkî namında bir adama, ikiyüz liraya sattı. İşte bu iki kılıncı asâ-yı Musa gibi birer mu'cizedir. Fakat asâ-yı Musa, vefat-ı Musa'dan sonra vech-i i'cazı kalmadı. Fakat şunlar bâki kaldılar.

Another of the miracles of Muhammad (Upon whom be blessings and peace) of which there are numerous instances, which are reported unanimously, is the sick and the wounded being healed through his blessed breath.

The reports of this kind of miracle are, as a whole, 'unanimous in meaning.' Some of the instances of these miracles also are considered to be 'unanimous in meaning.'

And if the others are single reports, since they have been rendered and confirmed as authentic by the exacting authorities of the science of Hadith, they afford **the certainty of science**. We shall mention a few instances of the miracles out of many.

First Example: The learned scholar of the Maghrib, Qadi Iyad, in his *Shifa' al-Sharif*,* narrates through an elevated chain of authorities and numerous lines of transmission that Sa'd b. Abi Waqqas, the Prophet's (UWBP) servant and commander, and commander-in-chief of the army of Islam in the time of 'Umar, the conqueror of Iran, and one of the ten promised Paradise, said:

"I was at the Noble Prophet's side during the Battle of Uhud. He shot **arrows** at the unbelievers until his bow broke. Then he gave arrows to me, telling me to shoot them.

**{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 322; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 651; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 113; Muslim, Fada'il al-Sahaba 42 no: 2412; Ibn Hibban, Sahih ix, 65.}*

The arrows he gave me were without **flights**, that is, without the **feathers** which help them fly. He was ordering me to shoot them, which I did, and they flew like flighted arrows, hitting the unbelievers' bodies and piercing them.

At that point, Qatada b. Nu'man was hit in the eye by an arrow; it was struck out of his head, so that it was sitting on the side of his face.

God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) took the eye in his blessed, healing hand and placed it in its socket; it was healed as though nothing had happened to it and became the better of his two eyes.

Mu'cizat-ı Ahmediye Aleyhissalâtu Vesselâm'ın hem mütevatir, hem misalleri pek çok bir nev'i dahi; hastalar ve yaralılar nefes-i mübarekiyle şifa bulmalarıdır.

Şu nevi mu'cize-i Ahmediye (Aleyhissalâtu Vesselâm), nev'i itibariyle manevî mütevatirdir. Cüz'iyatları, bir kısmı dahi manevî mütevatir hükmündedir.

Diğer kısmı âhâdî ise de, ilm-i hadîsin müdakkik imamları tashih ve tahrir ettikleri için, **kanaat-ı ilmiye** verir. Biz de pek çok misallerinden birkaç misalini zikredeceğiz:

Birinci Misal: Allâme-i Mağrib Kadı-yı Iyaz, Şifa-i Şerif'inde, ulvî bir an'ane ile ve müteaddid tarîklerle, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın hâdimi ve bir kumandanı ve Hazret-i Ömer'in zamanında ordu-yu İslâmın baş kumandanı ve İran'ın fâtihî ve Aşere-i Mübeşşere'den olan Hazret-i Sa'd İbn-i Ebî Vakkas diyor:

"Gazve-i Uhud'da ben Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanında idim. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, o gün kavsi kırılıncaya kadar küffara **oklar** attı. Sonra bana okları veriyordu. "At!" diyordu.

Nasl'sız, yani okun uçmasına yardım eden **kanatları** olmayan okları verirdi. Ve bana emrederdi: "At!" Ben de atardım. Kanatlı oklar gibi uçardı, küffarın cesedine yerleşirdi.

O halde iken, Katade İbn-i Nu'man'ın gözüne bir ok isabet etmiş, gözünü çıkarıp, gözünün hadekası yüzünün üstüne indi.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm mübarek, şifalı eliyle onun gözünü alıp, eski yuvasına yerleştirip, iki gözünden en güzeli olarak, hiçbir şey olmamış gibi şifa buldu.

This event became very widely known. A grandson of Qatada, even, once described himself to 'Umar b. 'Abd al-'Aziz as, "I am the grandson of one who, when God's Most Noble Messenger placed his eye back in its socket after it had been struck out, it was suddenly healed and became his best eye."* He said this in verse, introducing himself to 'Umar in that way.

Şu vakia çok ıstihar etmiş. Hattâ Katade'nin bir hafidi, Ömer İbn-i Abd-il Aziz'in yanına geldiği vakit, kendini şöyle tarif etmiş: "Ben öyle bir zâtın hafidiyim ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onun çıkmış gözünü yerine koyup, birden şifa buldu. En güzel göz o olmuş." diye, nazm suretinde Hazret-i Ömer'e söylemiş; onun ile kendini tanıttırması.

{(Haşiye):

أَنَا ابْنُ الَّذِي سَأَلْتُ عَلَى الْخَدِّ عَيْنُهُ فَرَدَّتْ بِكَفِّ
الْمُصْطَفَى أَحْسَنَ الرَّدِّ فَعَادَتْ كَمَا كَانَتْ لِأَوَّلِ أَمْرِهَا
{ فَيَا حُسْنَ مَا عَيْنٍ وَيَا حُسْنَ مَا رَدِّ }

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 322; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 113; al-Hindi, Kanz al-'Ummal xii, 377; Ibn al-Qayyim, Zad al-Ma'ad (Tahqiq: Arnavudi) iii, 186-7; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 295.}

It is also related through an authentic narration that during the battle known as the Yawm Dhi-Qarad, Abu Qatada was hit in the face by an arrow. God's Prophet (UWBP) touched his face with his blessed hand. Abu Qatada said: "I felt no pain at all, nor did the wound fester."

Hem nakl-i sahih ile haber verilmiş ki: Meşhur Ebî Katade'nin, Yevm-i Zikarad denilen gazvede, bir ok mübarek yüzüne isabet etmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, mübarek eliyle meshetmiş. Ebî Katade der ki: "Kat'iyyen ve aslâ ne acısını ve ne de cerahatini görmedim."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 322; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 113; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 653.}

#170

Second Example: The authentic books of Hadith, and foremost Bukhari and Muslim, report that the Noble Prophet (Upon whom be blessings and peace) had appointed 'Ali al-Haydari as standard-bearer during the Battle of Khaybar, but his eyes were aching severely due to illness.

İkinci Misal: Başta Buharî ve Müslim, kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Gazve-i Hayber'de, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Aliyy-i Haydarî'yi bayraktar tayin ettiği halde, Ali'nin gözleri hastalıktan çok ağrıyordu.

The moment the Noble Messenger applied his healing spittle to his eyes, they were cured, with no trace of the discomfort remaining.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm tiryak gibi tükürüğünü gözüne sürdüğü dakikada, şifa bularak hiçbir şey kalmadı.

{Bukhari, Jihad 102, 144; Maghazi 38; Fada'il al-Sahaba 32, 34; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 38.}

The following morning, 'Ali conquered the citadel of Khaybar by removing its extremely heavy gate and using it in his hand as a shield.

Sabahleyin Hayber Kal'asının pek ağır demir kapısını çekip, elinde kalkan gibi tutup, Kal'a-i Hayber'i fethetti.

During the same battle, Salama b. al-Akwa's leg was struck and split open by a sword; God's Messenger breathed onto it, and the leg was at once healed.

Hem o vakıada, Seleme İbn-i Ekva'nın bacağına kılınc vurulmuş, yarılmış. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona nefes edip, birden ayağı şifa bulmuş.

{Bukhari, Maghazi 38 (from Yazid b. 'Ubayd); Abu Da'ud, Tibb 19; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani Sharh al-Musnad xxii, 259.}

Third Example: Authorities on the Prophet's (UWBP) life, and foremost Nasa'i, report from 'Uthman b. Hunayf, who said: "A blind man came to God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) and said: 'Pray so that my eyes may be healed and I may see!' The Prophet (UWBP) said:

Üçüncü Misal: Başta Nesaî olarak erbab-ı Siyer, Osman İbn-i Huneyf'ten haber veriyorlar ki: Osman diyor ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına bir a'ma geldi, dedi: "Benim gözlerimin açılması için dua et." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona ferman etti:

'Go and take the ablutions, then pray two rak'ats, and say: O God! I beseech you and I turn to you, for the sake of the Prophet (UWBP) Muhammad, the Prophet (UWBP) of Mercy. O Muhammad! I turn to your Sustainer, for your sake and through you, asking that He uncover my sight. O God, make him my intercessor! '

He went and did this, and when he returned, we saw that his eyes had opened and he could see very well."

{Tirmidhi, Da'wat 119 no: 3578; al-Hakim, al-Mustadrak i, 526; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 166; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 322.}

Fourth Example: A great authority, Ibn Wahab, reports: "The hero Mu'awwidh b. 'Afra', one of the fourteen martyrs of the Battle of Badr, had his hand cut off by Abu Jahl the Accursed while fighting with him. He took the hand with his other hand and went to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). God's Messenger stuck the hand in its place and spread his spittle over it. It was at once healed. Mu'awwidh went again to fight and continued to do so until he was martyred."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 656; Ibn Sayyid al-Nas, 'Uyun al-Athar i, 261.}

فَانْطَلِقْ وَتَوَضَّأْ ثُمَّ صَلِّ رَكْعَتَيْنِ وَقُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَتَوَجَّهُ
بِكَ إِلَى رَبِّكَ أَنْ يَكْشِفَ عَنِّي بَصَرِي اللَّهُمَّ شَقِّعْهُ فِيَّ

O gitti öyle yaptı, geldi. Gözü açılmış, güzel görüyormuş, gördük.

Dördüncü Misal: Büyük bir imam olan İbn-i Vehb haber veriyor ki: Gazve-i Bedr'in ondört şehidinden birisi olan Muavviz İbn-i Afra', Ebu Cehil ile döğüşürken; Ebu Cehil-i Laîn, o kahramanın bir elini kesmiş. O da öteki eliyle elini tutup, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına gelmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onun elini yine yerine yapıştırdı, tükürüğünü ona sürdü; birden şifa buldu. Yine harbe gitti, şehid oluncaya kadar harbetti.

Imam Jalil b. Wahab also reports: "During that same battle, Hubayb b. Yasaf was struck on the shoulder by a sword so that he received a grievous wound with part of it almost severed. The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) joined the arm and shoulder back together again and breathed on it, and it was healed.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 656; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 164; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 134.}

Thus, for sure these two incidents are *separate, single reports*, but if an authority like Ibn Wahab considered them to be sound, and if they occurred during a battle like that of Badr, which was a spring of miracles, and if there are many other examples which resemble these two incidents, for sure it may be said that they definitely occurred.

Indeed, there are perhaps a thousand examples **established in authentic traditions** for which the blessed hand of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was healing.

Hem yine İmam-ı Celil İbn-i Vehb haber veriyor ki: O gazvede Hubeyb İbn-i Yesaf'ın omuz başına bir kılıç vurulmuş ki, bir şakki ayrılmış gibi dehşetli bir yara açılmış. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onun kolunu omuzuna eliyle yapıştırmış, nefes etmiş; şifa bulmuş.

İşte şu iki vakıa, çendan âhâdîdir ve haber-i vâhiddir; fakat İbn-i Vehb gibi bir imam tashih etse, Gazve-i Bedir gibi bir menba'-ı mu'cizat olan bir gazvede olsa, hem bu iki vakıayı andıracak çok misaller bulunsa; elbette şu iki vakıa, kat'î ve vaki'dir denilebilir.

İşte **ehadîs-i sahiha ile sübut bulan** belki bin misal var ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mübarek eli ona şifa olmuş.

A Passage Worthy Of Being Written In Gold And Diamonds

Yes, it was mentioned above:

small stones glorifying praising God in his hand;

in accordance the verse, "**When you threw, it was not you who threw,**" earth and small stones in the same hand becoming missiles and projectiles against the enemy, routing them;

and according to the verse, "**And the moon split,**" the moon splittinng at a sign of the fingers of the same hand;

and water flowinglike a spring ftom the ten fingers of the same hand , and their providing a whole army with water;

and the same hand being healing to the sick and wounded

-all this shows what a wondrous miracle of Divine Power that blessed hand was.

It was as if, for friends its palm was a small place for the remembrance of God, for as soon as small stones entered it, they glorified God and recited His Names;

while in the face of enemies, it was a small dominical ammunitions store which when pebbles and earth entered it, they were transformed into missiles and projectiles.

Bu Parça Altun Ve Elmas İle Yazılsa Liyakatı Var

Evet sâbıkan bahsi geçmiş;

Avucunda küçük taşların zikir ve tesbih etmesi;

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ

sırıyla aynı avucunda, küçücük taş ve toprak, düşmana top ve gülle hükmünde onları inhizama sevketmesi;

وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

nassı ile aynı avucunun parmağıyla Kamer'i iki parça etmesi;

ve aynı el, çeşme gibi on parmağından suyun akması ve bir orduya içirmesi;

ve aynı el, hastalara ve yaralılara şifa olması,

elbette o mübarek el, ne kadar hârika bir mu'cize-i kudret-i İlahiye olduğunu gösterir.

Güya, ahabab içinde o elin avucu küçücük bir zikirhane-i Sübhanîdir ki, küçücük taşlar dahi içine girse, zikir ve tesbih ederler.

Ve a'daya karşı küçücük bir cephane-i Rabbanîdir ki; içine taş ve toprak girse, gülle ve bomba olur.

And for the sick and the wounded it was a small pharmacy of the most Merciful One which was a cure for whatever ills it touched.

When it rose with Glory, it split the moon, giving it the shape of two bows,

while when it was lowered with Beauty, it became like a spring of mercy with ten spigots pouring forth the water of Kawthar.

If the single hand of such one is the means of those wondrous miracles, is not then to be understood clearly how acceptable he is before the Creator of the Univers, and how loyal he is to his cause, and how fortunate are those who declare their allegiance to him?

A Question: You describe many things as being reported unanimously through many channels, but we are hearing most of them for the first time. Surely something the various reports of which are numerous and unanimous cannot remain thus secret?

The Answer: There are numerous things concerning which there is consensus in their various reports and which are self-evident to the learned scholars of the Shari'a, but are unknown to those who are not one of them. For the scholars of Hadith there are many such things, which for poets have not even the status of isolated reports, and so on.

The specialists of all the sciences explain the theories and axioms of their science, and the ordinary people rely on them, and either submit to them, or become one of them and see for themselves.

Now, the events the reports of which we describe as forming 'true consensus,' 'consensus in meaning,' or which express certainty like 'consensus,' have been shown to be thus by both the scholars of Hadith, and the scholars of the Shari'a, and the scholars of the principles of religion, and by most of the other levels of the 'ulama.

If ordinary people in their heedlessness or the ignorant who close their eyes to the truth do not know this, the fault is theirs.

Fifth Example: Having explained and authenticated it, Imam Baghawi relates: "At the Battle of Khandaq, 'Ali b. al-Hakam's leg was broken by the blow of an unbeliever. The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) rubbed it. At the moment he did so, it was healed so that 'Ali b. al-Hakam did not even dismount from his horse."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 656; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 118; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id iv, 134.}

Sixth Example: The scholars of Hadith, and foremost Imam Bayhaqi, relate: "Ali was very ill. In his distress, he was moaning and praying for himself.

Ve yaralılar ve hastalara karşı küçük bir eczahane-i Rahmanîdir ki, hangi derde temas etse derman olur.

Ve celal ile kalktığı vakit, Kamer'i parçalayıp Kab-ı Kavseyn şeklini verir;

ve cemal ile döndüğü vakit, âb-ı kevser akıtan on musluklu bir çeşme-i rahmet hükmüne girer.

Acaba böyle bir zâtın bir tek eli, böyle acib mu'cizata mazhar ve medar olsa; o zâtın Hâlık-ı Kâinat yanında ne kadar makbul olduğu ve davasında ne kadar sadık bulunduğu ve o el ile biat edenler, ne kadar bahtiyar olacakları, bedahet derecesinde anlaşılmaz mı?..

Bir Sual: Deniliyor ki: Sen çok şeylere mütevatir dersin, halbuki biz onların çoğunu yeni işitiyoruz. Mütevatir bir şey böyle gizli kalmaz?

Elcevab: Ülema-i Şariat yanında çok mütevatir ve bedihî şeyler var ki, onlardan olmayana göre meçhuldür. Ehl-i hadîs yanında da çok mütevatir var, sairlerin yanında âhâdî de olmuyor ve hâkeza...

Her fennin ehl-i ihtisası, o fenne göre bedihiyatı, nazariyatı beyan edilir. Umum halk ise, o fennin ehl-i ihtisasına itimad eder, teslim olur veya içine girer, görür.

Şimdi haber verdiğimiz hakikî mütevatir veya manevî mütevatir veya tevatür hükmünde kat'iyeti ifade eden vakıalar, hem ehl-i hadîs, hem ehl-i şariat, hem ehl-i Usûlüddin, hem ekser tabakat-ı ülemada hükmünü öyle göstermiş.

Gaflette bulunan avam veya gözünü kapayan nâdanlar bilmezlerse, kabahat onlara aittir.

Beşinci Misal: İmam-ı Bagavî tahrirci ve tashihi ile haber veriyor ki: Aliyy-ibn-il Hakem'in Gazve-i Hendek'te küffarın darbesiyle ayağı kırıldı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm meshetti. Dakikasında öyle şifa buldu ki, atından inmedi.

Altıncı Misal: Başta İmam-ı Beyhakî, ehl-i hadîs haber veriyorlar ki: İmam-ı Ali gayet hasta idi. Izdırabından kendi kendine dua edip inliyordu.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) came and said: '*O God! Grant him healing,*' and touched 'Ali with his foot. He told him to stand, and 'Ali was at once cured. He stated: 'I never again suffered from that illness.'"

{Tirmidhi, Da'wat 1121; Musnad i, 83, 107, 128; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 323; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 656; Ibn Hibban, Sahih ix, 47; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi 3635.}

Seventh Example: This is the well-known story of Shurahbil al-Ju'fi. He had a **morbid growth** in the palm of his hand so that he could hold neither his sword nor the reins of his horse. God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) rubbed the growth with his blessed hand and massaged it; not a trace of it remained.

{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 298; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 657.}

Eighth Example: Six children each the object of a different miracle of Muhammad (UWBP).

The First: Ibn Abi Shayba, a meticulous researcher and well-known scholar of Hadith, relates that a woman brought her child to God's Messenger (Upon whom be blessings and peace). The child had an affliction; he could not speak and was an idiot.

God's Messenger **rinsed his mouth with water** and washed his hands, then gave the water to the woman, telling her to give it to the child to drink. After the child had drunk it, nothing remained of his illness and affliction, and he became so intelligent, he surpassed even the brightest of the rest.

{Ibn Maja, Tabb 40 no: 3532; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 657.}

The Second: According to an authentic narration, Ibn 'Abbas said: "An **insane** child was brought to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). He placed his blessed hand on the child's chest and the child suddenly **vomited** a small black object like a **cucumber**. The child was healed and went home."

{Darimi, Muqaddima 4; Musnad iv, 172; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 657; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 2; Tabrizi, Mishkat al-Masabih iii, 188.}

The Third: Imam Bayhaqi and Nasa'i relate through an authentic chain of transmission that a child called Muhammad b. al-Hatib had been scalded by a pan of boiling water and his whole arm burnt. God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) touched the arm, spreading his spittle over it; the same instant it was healed.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm geldi, dedi:

اللَّهُمَّ اشْفِهِ

Ve ayağıyla Hazret-i Ali'ye dokundu, "Kalk!" dedi. Birden şifa buldu. İmam-ı Ali der ki: "Ondan sonra o hastalığı hiç görmedim."

Yedinci Misal: Şürehbil-el Cuhfi'nin meşhur kıssasıdır ki: Avucunda etten bir **ur** vardı ki, kılıncı ve atın dizginini tutamıyordu. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm eliyle avucundaki uru meshetti ve mübarek eliyle oğdu. O urdan hiçbir eser kalmadı.

Sekizinci Misal: Altı çocuğun herbiri ayrı ayrı birer mu'cize-i Ahmediyeye mazhar oldu.

Birincisi: İbn-i Ebî Şeybe (muhakkik-i kâmil ve muhaddis-i meşhur) haber veriyor ki: Bir kadın bir çocuğu, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanına getirdi. O çocukta bir bela vardı, konuşmuyordu, aptal idi.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm bir su ile **mazmaza etti**, elini yıkadı. O suyu kadına verdi, çocuğa içirsin ferman etti. Çocuk o suyu içtikten sonra, hastalığından ve belasından bir şey kalmadı. Öyle bir akıl ve kemal sahibi oldu ki, ukalâ-yı nâsın fevkine çıktı.

İkincisi: Nakl-i sahih ile, Hazret-i İbn-i Abbas demiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'a **mecnun** bir çocuk getirildi. Mübarek elini onun göğsüne koydu; birden çocuk **istifra' etti**. İçinden küçük **hıyar** kadar siyah bir şey çıktı, çocuk şifa bulup gitti.

Üçüncüsü: İmam-ı Beyhakî ve Nesaî nakl-i sahih ile haber veriyorlar ki: Muhammed İbn-i Hâtib isminde bir çocuğun koluna kaynayan tencere dökülmüş, bütün kolunu yakmış. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm meshedip tükürüğünü sürdü, dakikasında şifa buldu.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 324; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 657; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 121; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 415; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya i, 295; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 62-3.}

#174

The Fourth: A child who was not young but was **mute** came to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). He asked the child: "Who am I?" The child, who had been mute from birth, replied: "You are the Messenger of God," and **started to speak**.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 319; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 105; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iv, 158-9.}

The Fifth: Jalal al-Din Suyuti, who was honoured with conversing with God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) on many occasions while awake and was the leading scholar of his age, explaining and authenticating a narration, reports: Soon after being born, a famous person called Mubarak al-Yamama was taken to the Prophet. On his **turning to** the baby, it started to speak, saying: "**I testify that you are the Messenger of God.**" The Prophet (UWBP) exclaimed: "May God bless you!"

The child never spoke again in his infancy, and later became famous as Mubarak al-Yamama (the blessed one, Yamama), since he had been the object of this miracle of the Prophet (UWBP) and his prayer.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 319; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 105; Suyuti, Kanz al-'Ummal iv, 379; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iv, 159.}

The Sixth: One time, an ill-mannered youth interrupted the prayer of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), by passing in front of him while he was performing it. God's Messenger said: "**O God, cut short his paces!**" After this the child was unable to walk as a punishment for his bad behaviour.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 137; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 663.}

The Seventh: A shameless woman, who was like a child, asked for a piece of the food God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was eating. He gave her some, but she said: "No, I want a piece from your mouth." So he gave her a piece, and, after eating the **morsel**, she became the most modest and bashful woman in Madinah.

Dördüncüsü: Büyümüş fakat **lisanı yok**, büyükçe bir çocuk Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına geldi. Çocuğa ferman etmiş: "**Ben kimim?**" Hiç konuşmayan dilsiz çocuk,

أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ

deyip **tekellüme başlamış**.

Beşinci çocuk: Âlem-i yakazada Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'la mükerrer surette müşerref olan Celaledin-i Süyutî ve asrın imamı tahrir ve tashih ile Mübarek-ül Yemame ismiyle meşhur bir zâtı, daha yeni dünyaya geldiği vakit, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına getirmişler. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona **müteveccih** olmuş. Çocuk tekellüme başlamış,

أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ

demiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm "Bârekâllah" demiş.

Çocuk ondan sonra büyüyünceye kadar daha konuşmamış. O çocuk, bu mu'cize-i Ahmediyeye ve "Bârekâllah" dua-yı Nebevîsine mazhar olduğundan, "Mübarek-ül Yemame" ismiyle şöhret bulmuş.

Altıncı çocuk: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm namaz kılarken, hırçın bir çocuk, namazını kat'edip geçtiğinden, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm

اللَّهُمَّ اقْطَعْ أَثَرَهُ

demiş. Ondan sonra çocuk daha yürümemiş öyle kalmış, hırçınlığının cezasını bulmuş.

Yedinci çocuk: Çocuk tabiatında hayâsız bir kadın, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm yemek yerken lokma istemiş, vermiş. Demiş: "Yok, senin ağzındakini istiyorum." Onu da vermiş. O gayet hayâsız kadın, o **lokma**yı yedikten sonra, en hayâlî kadın ve Medine kadınlarının fevkinde bir hayâ sahibi oldu.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 325; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 657; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 312.}

There are not eighty but perhaps eight hundred further examples of this miracle similar to the eight mentioned above, most of which are related in the Hadith books and books of the Prophet's (UWBP) biography.

For sure, since the blessed hand of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was like a pharmacy of Luqman the Wise, and his spittle was like a spring of Khidr's water of life, and his breath soothing and healing like that of Jesus (Upon whom be peace), certainly many people would have recourse to him;

#175

and the sick, children, and the insane did flock to him in great numbers, and they were all healed.

Abu 'Abd al-Rahman al-Yamani, known as 'Tavus', even, who made the Hajj forty times and for forty years performed the morning prayer with the ablution of the preceeding night prayers, and who met with many of the Companions and was one of the greatest scholars of the generation following them, stated and made the certain report that however many lunatics came to God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), placing his hand on their chests, they were all healed; not one was not cured.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 335; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 676.}

Thus, since a great scholar such as that who had direct connections with the era of the Prophet, made such definite and general statements, for sure, none of the sick who came to God's Prophet (UWBP) were not healed; they were all healed. Since this was the case, certainly thousands would have had recourse to him.

Fourteenth Sign

Another numerous sort of the various kinds of miracle of God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) were the wonders manifested as a result of his prayers.

This kind is definite and there is 'true consensus' in their many reports. The instances and examples of it are so numerous as to be incalculable,

and many of these have reached the degree of 'consensus,' or have become famous as such.

Others have been related by such authorities that they bear the same certainty as well-known 'consensus.'

As examples, we shall quote only some of the numerous instances of this kind of miracle that are very well-known and nearest in degree to 'consensus,' giving some particulars of each instance.

İşte bu sekiz misal gibi, seksen değil, belki sekizyüz misalleri var. Çoğu kütüb-ü Siyer ve ehadîste beyan edilmiştir.

Evet Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mübarek eli Hakîm-i Lokman'ın bir eczahanesi gibi ve tükürüğü Hazret-i Hızır'ın âb-ı hayat çeşmesi gibi ve nefesi Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nefesi gibi meded-res ve şifa-resan olsa ve nev'-i beşer çok musibet ve belalara giriftar olsa; elbette Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a hadsiz müracaatlar olmuş.

Hastalar, çocuklar, mecnunlar pek kesretli gelmişler, cümlesi şifa bulup gitmişler.

Hattâ kırk defa hacceden ve kırk sene sabah namazını yatı abdestiyle kılan, Tâbiînün azîm imamlarından ve çok sahabelerle görüşen, Taus denilen Ebu Abdurrahman-il Yemanî, kat'iyyen haber verir ve hükmeder ve demiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a ne kadar mecnun gelmişse, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm sinesine elini koymuş ise, kat'iyyen şifa bulmuştur; şifa bulmayan kalmamış.

İşte Asr-ı Saadete yetişmiş böyle bir imam, böyle kat'î ve küllî hükmetmişse; elbette ona gelen hiçbir hasta kalmamış ki, illâ şifa bulmuş. Madem şifa bulmuş, elbette müracaatlar binler olacaktır.

Ondördüncü İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın enva'-ı mu'cizatından bir nev'-i azîmi, duasıyla zahir olan hârikalardır.

Evet şu nevi, kat'î ve hakikî mütevatirdir. Cüz'iyat ve misalleri o kadar çoktur ki, hesap edilmez.

Misallerin çokları var ki, onlar da mütevatir derecesine çıkmışlar. Belki tevatüre yakın meşhur olmuşlar.

Bir kısmını öyle imamlar nakletmiş ki, meşhur mütevatir gibi, kat'iyyeti ifade eder.

Biz şu pek çok misallerinden, tevatüre yakın ve meşhur derecesinde münteşir bazı misalleri, nümune olarak ve her misalinde birkaç cüz'iyatını zikredeceğiz:

First Example: The fact that prayers of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) for rain were always accepted has been transmitted by authorities of Hadith, primarily *Bukhari* and *Muslim*.

There were times when in the pulpit he raised his hands to pray for rain, and before he had lowered them even, rain began to fall.

As mentioned above, once or twice when the army had run out of water, the clouds came and poured forth rain.

Before his prophetic mission, even, during his childhood, the Prophet's (UWBP) grandfather 'Abd al-Muttalib would go to pray for rain with him, and the rain came out of respect for Muhammad (UWBP).

The fact became celebrated through a poem of 'Abd al-Muttalib.

#176

And after the Prophet's (UWBP) death, 'Umar prayed making 'Abbas the means, saying: "O our Sustainer! This is the uncle of your Beloved. Send us rain for his sake!" And it rained.

{*Bukhari, Istisqa' 3; Fada'il Ashab al-Nabi 11.*}

Bukhari and *Muslim* also relate that God's Messenger was asked to pray for rain. He did so and such rain fell that they were compelled to ask him to pray for it to stop. He did so, and it stopped at once.

{*Bukhari, Istisqa' 19; Ibn Maja, Iqama 154; Muslim, Salat al-Istisqa' 8 no: 897; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 91-2; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327.*}

Second Example: It is almost as well-known as those incidents about which there are many unanimous reports that when the number of Companions and believers had still not reached forty, God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) prayed secretly while performing his worship: "O God! Strengthen Islam by means of either 'Umar b. al-Khattab or 'Umar b. Hisham."

A few days later, 'Umar b. al-Khattab came to believe and was the means to proclaiming and upholding Islam, so that he acquired the title of *Faruq* [Discerner between truth and falsehood].

{*Tirmidhi, Manaqib 18 no: 1683; al-Albani, Mishkat al-Masabih no: 6036; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi no: 3766; Ibn Asir al-Jizri, Jami' al-Usul no: 7428; Ibn Hibban, Sahih ix, 17; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 465; iii, 83, 502; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 215.*}

Birinci Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yağmur duası, tevatür derecesinde ve çok defa tekrar ile, daima sür'atle kabul olması, başta İmam-ı Buharî ve İmam-ı Müslim, eimme-i hadis nakletmişler.

Hattâ bazı defa minber-i şerif üstünde, yağmur duası için elini kaldırıp, indirmeden yağmış.

Sâbıkan zikrettiğimiz gibi, bir-iki defa ordu susuz kaldığı vakit bulut geliyordu, yağmur veriyordu.

Hattâ nübüvvetten evvel, cedd-i Nebi Abdülmuttalib, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın küçüklük zamanında mübarek yüzüyle yağmur duasına giderdi.

Onun yüzü hürmetine gelirdi ki; o hâdis, Abdülmuttalib'in bir şiiri ile iştihar bulmuş.

Hem vefat-ı Nebevîden sonra, Hazret-i Ömer, Hazret-i Abbas'ı vesile yapıp demiş: "Yâ Rab! Bu senin habibinin amucasıdır. Onun yüzü hürmetine yağmur ver." Yağmur gelmiş.

Hem İmam-ı Buharî ve Müslim haber veriyorlar ki: Yağmur için dua talep edildi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm dua etti. Yağmur öyle geldi ki, mecbur oldular: "Aman dua et, kesilsin." Dua etti, birden kesildi.

İkinci Misal: Tevatüre yakın meşhurdur ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, sahabe ve imana gelenler daha kırka vâsıl olmadan ve gizli ibadet etmekte iken dua etti:

اللَّهُمَّ اعِزَّ الْإِسْلَامَ بِعُمَرَ ابْنِ الْخَطَّابِ أَوْ بِعُمَرَ ابْنِ
الْهَشَامِ

Bir-iki gün sonra, Hazret-i Ömer İbn-il Hattab imana geldi ve İslâmiyeti ilân ve i'zaz etmeye vesile oldu. "Faruk" ünvan-ı âlisini aldı.

Third Example: God's Messenger prayed for various **distinguished Companions** for different purposes. His prayers were all accepted in so brilliant a fashion that **the wonders of these prayers** reached the degree of a miracle.

For instance, foremost *Bukhari* and *Muslim* relate that he prayed for Ibn 'Abbas as follows: "**O God! Give him knowledge of religion and teach him interpretation.**"

{*Bukhari, Vudu' 10; 'Ilm 17; Fada'il al-Ashab 24; Muslim, Fada'il al-Sahaba 138; Ibn Hibban, Sahih ix, 98; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 661; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 130; Ibn al-Asir, Jami' al-Usul ix, 63; Musnad i, 264, 314, 328, 330; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 534.*}

This supplication was accepted in such a way that Ibn 'Abbas gained **the glorious title** of '*Interpreter of the Qur'an*' and reached the elevated degree of 'learned scholar of the Muslim community.' When still very young even, 'Umar used to include him in the gatherings of the religious scholars and leading Companions.

{*Musnad i, 338; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba no: 1871; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 535; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 661.*}

#177

Also, foremost *Bukhari* and the writers of books of authentic Hadith relate that the mother of Anas entreated God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace): "Pray that your **servant** Anas will be blessed with abundant wealth and offspring."

The Prophet (UWBP) prayed, saying: "**O God! Grant increase to his wealth and offspring and bless what you bestow on him.**"

Towards the end of his life, Anas said swearing by God: "I have buried a hundred of my **progeny** with my own hand. No one has been as **fortunate** as myself in regard to wealth and possessions. You can see that my wealth is truly abundant. All these are the result of Prophet's prayer for the blessing of plenty."

{*Bukhari, Da'wat 19, 26, 47; Muslim, Fada'il al-Sahaba 141, 142 nos: 2480-1; Musnad iii, 190; vi, 430; Ibn Hibban, Sahih ix, 155; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi x, 330.*}

Also, foremost Imam Bayhaqi, and the scholars of Hadith relate that God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) prayed that one of the ten promised Paradise, 'Abd al-Rahman b. 'Awf, be blessed with **abundance of wealth**. Through the blessing of that prayer, he acquired such wealth that on one occasion he **donated** seven hundred camels together with their loads to God's cause.

Üçüncü Misal: Bazı **sahabe-i güzine**, ayrı ayrı maksadlar için dua etmiş. Duası öyle parlak bir surette kabul olmuş ki, o **keramet-i duaiye**, mu'cize derecesine çıkmış.

Ezcümle, başta Buharî ve Müslim haber veriyorlar ki: İbn-i Abbas'a şöyle dua etmiş:

اللَّهُمَّ فَقِّهْهُ فِي الدِّينِ وَعَلِّمَهُ التَّأْوِيلَ

Duası öyle makbul olmuş ki; İbn-i Abbas, *Tercüman-ül Kur'an ünvan-ı zîşanı* ve Habr-ül Ümme, yani allâme-i ümmet rütbe-i âlisini kazanmış. Hattâ çok genç iken, Hazret-i Ömer, onu ülema ve kudema-yı sahabe meclisine alıyordu.

Hem başta İmam-ı Buharî, ehl-i kütüb-ü sahiha haber veriyorlar ki: Enes'in vâlideşi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a niyaz etmiş ki: "Senin **hâdimin** olan Enes'in evlâd ve malı hakkında bereket ile dua et."

O da dua etmiş:

اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا أَعْطَيْتَهُ

demiş.

Hazret-i Enes âhir ömründe kasem ile ilân ediyor ki: "Ben kendi elimle yüz **evlâdımı** defnetmişim. Benim malım ve servetim itibariyle de, hiçbirisi benim gibi **mes'ud** yaşamamış. Benim malımı görüyorsunuz ki pek çoktur. Bunlar, bütün dua-yı Nebiyyenin bereketindendir."

Hem başta İmam-ı Beyhakî, ehl-i hadîs haber veriyorlar ki: Aşere-i Mübeşşere'den Abdurrahman Bin Avf'a, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm **kesret-i mal** ve bereketle dua etmiş. O duanın bereketiyle o kadar servet kazanmış ki, bir defa yedi yüz deveyi yükleriyle beraber "**fisebilillah**" **tasadduk etmiş**.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 326; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 659; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 125.}

See the blessings of plenty resulting from the Prophet's (UWBP) prayer, and say: "How great are God's blessings!"

Also, narrators of Hadiths, and foremost Bukhari, relate: "God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) prayed that 'Urwa b. Abi al-Ja'da might do profitably at trade.

'Urwa said: 'Sometimes I would go to the marketplace in Kufa and come home in the evening having made a forty thousandfold profit.'

Imam Bukhari says: "If he took earth in his hand, he still would make a profit from it!"

{Bukhari, Manaqib 28; Ibn Maja, Sadaqat 7; Musnad iv, 375; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxii, 326.}

Also, he prayed that 'Abd Allah b. Ja'far would acquire an abundance of wealth, and he became so rich he was famous for it.

He also became as famous for his generosity as he was for the wealth he obtained through the Prophet's (UWBP) prayer for the blessing of plenty.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 661; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id v, 286; Ibn Hajar al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya no: 4077-8.}

There are numerous instances of this sort of miracle, but we consider the four described above to be sufficient as examples.

#178

Also, foremost Imam Tirmidhi relates: "The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) prayed for Sa'd b. Abi Waqqas: 'O God, answer his prayer!'"* After that everyone feared his malediction, and the answering of his prayers also became famous.

*{Tirmidhi, Manaqib 27 no: 3751; Ibn Hibban, Sahih no: 12215; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 499; Abu Na'im, Hilyat al-Awliya' i, 93; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa iii, 206; al-Albani, Mishkat al-Masabih iii, 251 no: 6116; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi x, 253-4 no: 3835; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba ii, 750 no: 1038; Ibn al-Asir, Jami' al-Usul x, 16 no: 6535.}

İşte dua-yı Nebeviyenin bereketine bakınız, "Bârekâllah" deyiniz.

Hem İmam-ı Buharî başta olarak râviler naklediyorlar ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Urve İbn-i Ebî Ca'de'ye ticarete kâr ve kazanç için bereketle dua etmiş.

Urve diyor ki: Ben bazı Kûfe çarşısında duruyordum, bir günde kırkbin kazanıyordum, sonra evime dönüyordum.

İmam-ı Buharî der ki: "Toprağı da eline alsa, onda bir kazanç bulurdu."

Hem Abdullah İbn-i Cafer'e, kesret-i mal ve bereket için dua etmiş. Hazret-i Abdullah İbn-i Cafer, o derece servet kazanmış ki, o asırda şöhretgîr olmuş.

O bereket-i dua-yı Nebevî ile hasıl olan serveti kadar, sehavetle de iştihar etmiş.

Bu neviden çok misaller var. Nümune için bu dört misalle iktifa ediyoruz.

Hem başta İmam-ı Tirmizî, haber veriyor ki: Sa'd İbn-i Ebî Vakkas için Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm dua etmiş:

اللَّهُمَّ اجِبْ دَعْوَتَهُ

demiş. Sa'd'ın duasının kabulü için dua etmiş. O asırda, Sa'd'ın bedduasından herkes korkuyordu. Duasının kabulü de şöhret buldu.

On another occasion, God's Messenger prayed for the famous Abu Qatada that he might remain young: "*May God prosper your face! O God, bless his hair and his skin!*" When he died at the age of seventy, he was like a youth of fifteen.* This is related through a sound narration.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 327; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 660; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 128.}

Also, *the famous story* of the poet Nabigha. He recited one of his poems before God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), which ran: "*Our glory and praise have reached to the skies; we want to ascend even higher.*"

God's Messenger asked *jokingly*: "*Where, beyond the skies?*" Nabigha replied: "*To Paradise.*" He then recited another of his meaningful poems,

and the Prophet (UWBP) prayed: "*May God not spoil your mouth!*" It was through the blessing of this prayer of the Prophet (UWBP) that he did not have a single tooth missing when he was one hundred and twenty years old. Whenever he lost a tooth, another would appear in its place.

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 661; Ibn Hajar, al-Isaba fi Tamyiz al-Sahaba no: 8639; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya no: 4060; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l Nihaya vi, 168.}

Also, it is related through an authentic narration that he prayed for Imam 'Ali: "*O God, protect him from heat and cold!*"

Through the blessing of this prayer, Imam 'Ali used to wear summer *clothes* in winter, and winter clothes in summer. He used to say: "I never suffer from heat or cold, thanks to that prayer."

Hem meşhur Ebu Katade'ye ferman etmiş:

أَفْلَحَ اللَّهُ وَجْهَكَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُ فِي شَعْرِهِ وَبَشَرِهِ

diye, genç kalmasına dua etmiş. Ebu Katade yetmiş yaşında vefat ettiği vakit onbeş yaşında bir genç gibi olduğu, nakl-i sahih ile şöhret bulmuş.

Hem meşhur şâir Nâbiga'nın *kıssa-i meşhuresidir* ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanında bir şiirini okumuş. Şu fıkra:

بَلَّغْنَا السَّمَاءَ مُجْدَنَا وَسَنَائُنَا وَإِنَّا نُرِيدُ فَوْقَ ذَلِكَ مَظْهَرًا

Yani: "Şerefimiz göğe çıktı, biz daha üstüne çıkmak istiyoruz!"

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, *mülatafe suretinde* ferman etti:

إِلَى أَيْنَ يَا أَبَا لَيْلَا؟

Dedi:

إِلَى الْجَنَّةِ يَا رَسُولَ اللَّهِ

Yani: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm latife olarak dedi: "Gökten öbür tarafa nereyi istiyorsun ki, şiirinde orayı niyet ediyorsun?" Nâbiga dedi: "Göklerin fevkinde Cennet'e gitmek istiyoruz." Sonra bir manidar şiirini daha okudu.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm dua etti:

لَا يَفْضُضُ اللَّهُ فَاكَ

Yani, "Senin ağzın bozulmasın." İşte o dua-yı Nebevînin bereketiyle, o Nâbiga yüzüymü yaşında bir dişi noksan olmadı. Hattâ bazı bir dişi düştüğü vakit, yerine bir daha geliyordu.

Hem nakl-i sahih ile İmam-ı Ali için dua etmiş ki:

اللَّهُمَّ اكْفِهِ الْحَرَّ وَالْقَرَّ

Yani: "Ya Rab! Soğuk ve sıcakın zahmetini ona gösterme."

İşte şu dua bereketiyle, İmam-ı Ali kışta yaz *libasını* giyerdi, yazda kış libasını giyerdi. Der idi ki: O duanın bereketiyle hiçbir soğuk ve sıcakın zahmetini çekmiyorum.

{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 122; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba no: 950; Ibn Maja, Muqaddima ii, 117; Musnad i, 99, 133; Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) ii, 120 no: 1114; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 133.}

Also, he prayed for Fatima: "O God, do not give her the pains of hunger!" And Fatima used to say: "I never suffered from hunger after that prayer."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 134; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 203.}

Also, Tufayl b. 'Amr asked God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) for a miracle to show to his tribe. The Prophet (UWBP) prayed: "O God, illuminate him!",

Hem Hazret-i Fatima için dua etmiş:

اللَّهُمَّ لَا تُجْعَلْهَا

Yani: "Açlık elemi ni ona verme." Hazret-i Fatima der ki: "O duadan sonra açlık elemi ni görmedim."

Hem Tufeyl İbn-i Amr, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan bir mu'cize istedi ki, götürüp kavmine göstere sin. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,

اللَّهُمَّ نَوِّرْ لَهُ

demiş.

#179

and a light appeared between his eyes. Later it was transferred to the end of his staff, and he became famous as Dhi'l-Nur, the Possessor of Light.* These incidents are all from well-known Hadiths that are certain.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 134; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 662.}

Also, Abu Hurayra once complained to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) that he sometimes suffered from forgetfulness.

God's Messenger told him to spread out a piece of cloth. He then made some movements with his blessed hand as though taking some invisible objects and putting them on the cloth.

He repeated this two or three times, then told him to gather up the cloth. Abu Hurayra later swore that through the mystery of this prayer of the Prophet's (UWBP), he never again forgot anything.* This event is also among well-known Hadiths.

{Bukhari, Ilm 42; Manaqib 28; Buyu' 1; Harth 21; Muslim, Fada'il al-Sahaba 159 no: 2492; Tirmidhi, Manaqib 46, 47; Musnad ii, 240, 274, 428; al-Mubarakfuri, Tuhfat al-Ahwazi x, 334 no: 3923; Ibn al-Asir, Jami' al-Usul (Tahqiq: Arnavud) ix, 95; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 162; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxii, 405, 409-10; Abu Na'im, Hilyat al-Awliya' i, 381; al-'Asqalani, al-Isaba no: 1190.}

Fourth Example: We shall describe here a few events regarding maledictions of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace).

The First: The Persian Shah Parviz tore up the letter sent to him by the Prophet.

İki gözü ortasında bir nur zuhur etmiş. Sonra değneği ucuna naklolmuş. Bunun ile "Zinnur" diye iştihar bulmuş. İşte bu vakıalar, ehadîs-i meşhuredendir ki, kat'iyyet peyda etmişler.

Hem Ebu Hüreyre, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a şekva etmiş ki, "Nisyan bana ârız oluyor."

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş, bir mendil şeklinde bir şey açmış. Sonra mübarek avucu ile gaibden bir şey alır gibi, öyle avucunu oraya boşaltmış.

İki-üç defa öyle yaparak Ebu Hüreyre'ye demiş: "Şimdi mendili topla." Toplamış. Bu sırı-ı manevî-i dua-yı Nebvî ile Ebu Hüreyre kasem eder ki: "Ondan sonra hiçbir şey unutmadım." İşte bu vakıalar, ehadîs-i meşhuredendirler.

Dördüncü Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bedduasına mazhar olmuş birkaç vakıayı beyan ederiz:

Birincisi: Perviz denilen Fars padişahı, name-i Nebviyeyi yırtmış.

When God's Prophet (UWBP) received news of this, he prayed: "O God, rend him as he rent my letter!"

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a haber geldi. Şöyle beddua etti:

اللَّهُمَّ مَزِّقْهُ

"Yâ Rab! Nasıl mektubumu parladı, sen de onu ve onun mülkünü parça parça et."

{Bukhari, 'Ilm 7; Jihad 101; Maghazi 82; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxii, 159.}

It was as a result of this malediction that Chosroes Parviz's son Shirviya cut him to pieces with a dagger. And Sa'd b. al-Waqqas broke his kingdom apart, so that in no part of the Sasanid empire did his sovereignty remain.

However, the Emperor of Byzantium and other kings did not perish since they respected the Prophet's (UWBP) letters.

The Second: An event almost as well-known as those reported unanimously, which some verses of the Qur'an allude to, is this: in the early days of Islam, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was performing the prayers in the Masjid al-Haram, when the chiefs of the Quraysh gathered and maltreated him.

At the time, God's Prophet (UWBP) called down curses on them. Ibn Mas'ud stated: "I swear that at the Battle of Badr I saw the corpses of all those who had ill-treated him and received his curse."

{Bukhari, Salat 109; Manaqib al-Ansar 45; Muslim, Jihad 107 no: 1794; Musnad i, 417.}

#180

The Third: On their denying him, God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) prayed that a large Arab tribe called the Mudariyya would be afflicted with drought and famine. All rain ceased and drought and famine occurred.

Then the Quraysh, a branch of the Mudariyya, pleaded with the Noble Messenger (UWBP), and he prayed. Whereupon the rains came and put an end to the drought.* The incident was well-known enough to be reported unanimously.

*{Bukhari, Tafsir 30; 28:3; 44:3-4; Da'wat 58; Istisqa' 13; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 663; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 324.}

Fifth Example: The fact that the Messenger's (UWBP) maledictions against particular persons were accepted and realized in a dreadful way is illustrated by numerous instances. We shall recount three of these by way of example.

İşte şu bedduanın tesiriyledir ki; o Kisra Perviz'in oğlu Şirveyh, hançer ile onu parladı. Sa'd İbn-i Ebî Vakkas da, saltanatını parça parça etti. Sasaniye Devleti'nin hiçbir yerde şevketi kalmadı.

Fakat Kayser ve sair melikler, name-i Nebeviyeye hürmet ettikleri için, mahvolmadılar.

İkincisi: Tevatüre yakın meşhurdur ve âyât-ı Kur'aniye işaret ediyor ki: Bidayet-i İslâm'da Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Mescid-ül Haram'da namaz kılarken; rüesa-yı Kureys toplandılar, ona karşı gayet bed bir muamele ettiler.

O da, o vakit onlara beddua etti. İbn-i Mes'ud der ki: Kasem ederim, o bed muameleyi yapan ve onun bedduasına mazhar olanların, Gazve-i Bedir'de birer birer lâşelerini gördüm.

Üçüncüsü: Mudariye denilen Arabın büyük bir kabîlesi, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tekzip ettikleri için, onlara kaht ile beddua etti. Yağmur kesildi, kaht u galâ başgösterdi.

Sonra Mudariye kavminden olan Kabile-i Kureys, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a iltimas ettiler. Dua etti; yağmur geldi, kahtlık kalktı. Bu vakia tevatür derecesinde meşhurdur.

Beşinci Misal: Hususî adamlara bedduasının dehşetli kabulüdür. Bunun çok misalleri var. Kat'î üç misali nümune olarak beyan ederiz:

The First: He uttered the following curse against 'Utba b. Abi Lahab: "*O God, beset a dog on him from among your dogs!*" Some time later 'Utba went on a journey during which a lion sought him out from among the caravan, and tore him to pieces.* This incident was famous and is narrated as authentic by [the authorities on Hadith](#).

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 329; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 664.}

The Second: This is Muhallim b. Jaththama: he unjustly killed 'Amir b. Adbat, whom God's Messenger (UWBP) had sent him as the commander of a force to fight in God's way.

When the news of this reached the Messenger (UWBP), he was angry and [cursed](#) Muhallim, saying: "*O God, do not grant forgiveness to Muhallim!*"

Muhallim died a week later. They put him in his grave, but the grave cast him out. They buried him in several different places, but each time the grave rejected him. Finally they built a strong wall between two rocks, and in this way the corpse was housed.

{Ibn Maja, Fitan 1 no: 3930; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 329; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 665; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 142; Ibn Hisham, Sirat al-Nabi iv, 247; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iv, 224-6.}

The Third: Once God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) saw a man eating with his left hand. [He ordered him to eat with his right hand](#). The man replied: "I can't." The Messenger (UWBP) said as a malediction: "*Henceforth you will be unable to raise it.*" And after that he was unable to use it.

{Muslim, Ashriba 107 no: 2021; Ibn Hibban, Sahih viii, 152; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 328-9; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 666.}

Sixth Example: Here, out of the numerous wonders resulting from prayers of the Noble Messenger (UWBP), and from his touch, we shall mention several incidents which are certain.

Birincisi: Utbe İbn-i Ebî Leheb hakkında şöyle beddua etti:

اللَّهُمَّ سَلِّطْ عَلَيْهِ كَلْبًا مِنْ كِلَابِكَ

Yani: "Yâ Rab! Ona bir itini musallat et." Sonra Utbe sefere giderken, bir arslan gelip, kafilâ içinde onu arayıp bulmuş, parçalamış. Şu vakıa meşhurdur. [Eimme-i hadîs](#), nakl ve tashih etmişler.

İkincisi: Muhallim İbn-i Cüsâme'dir ki, Âmir İbn-i Azbat'ı gadr ile katletmişti. Halbuki Âmir'i Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onu cihad ve harb için kumandan edip, bir bölük ile göndermişti. Muhallim de beraberdi.

Bu gadrin haberi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a yetiştği vakit hiddet etmiş.

اللَّهُمَّ لَا تَغْفِرْ لِمُحَلِّمٍ

diye [beddua](#) buyurmuş.

Yedi gün sonra o Muhallim öldü. Kabre koydular, kabir dışarıya attı. Kaç defa koydularsa yer kabul etmedi. Sonra mecbur oldular; iki taş ortasında muhkemce bir duvar yapılmış, o surette yer altında setredilmiş.

Üçüncüsü: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm görüyordu bir adam sol eliyle yemek yer. [Ferman etmiş:](#)

كُلْ بِيَمِينِكَ

"Sağ elinle ye." demiş. O adam demiş:

لَا أَسْتَطِيعُ

"Sağ elimle yapamıyorum." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demiş:

لَا أَسْتَطَعْتُ

diye beddua etmiş. "Kaldıramayacaksın." İşte ondan sonra o adam sağ elini hiç kaldıramamış.

Altıncı Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hem duası, hem temasından zuhur eden pek çok hârikalarından, kat'iyet kesbetmiş birkaç hâdiseyi zikredeceğiz:

The First:

God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) gave Khalid b. al-Walid, known as God's Sword, several of his hairs and prayed for his **victory** in battle.

Khalid put them in his cap. As the result of the hairs and the blessings of the prayer, there was never a battle in which he then fought, but he was **victorious**.

{*Qadi Iyad, al-Shifa' i, 331; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 349; al-'Asqalani, al-Matalib al-Aliya iv, 90 no: 4044; al-Hakim, al-Mustradrak iii, 289.*}

The Second: Salman al-Farsi had formerly been a **slave** of the Jews. His masters had asked for a very high ransom, saying: "To gain your freedom, you must plant three hundred **date-palms**, and after they bear fruit, give us forty **okkas*** of gold in addition to the fruit."

{1 okka was the equivalent of 1,282 gr. or 2.8 lbs. (Tr.)}

He went to the Noble Messenger (UWBP) and **explained his situation**. God's Messenger (UWBP) then planted the three hundred palms in the region of Medina; only one of them was planted by someone else.

That year, all three hundred trees bore fruit, with the exception of the one planted by the other person. The Messenger (UWBP) uprooted it and planted another, and it too bore fruit.

He then rubbed some of his spittle on a piece of gold the size of a hen's egg, and offered a prayer. He gave it to Salman, telling him to go and give it to the Jews. Salman al-Farsi went and gave them forty **okkas** of gold out of that piece, while it remained in its original state.

{*Musnad v, 441-2; Ibn Sa'd, Tabaqat al-Kubra, iv, 53-7; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 332-6; Qadi Iyad, al-Shifa' 332; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 16.*}

This miraculous incident, which was narrated by the most trustworthy and respected authorities, was the most significant event in **Salman's entire life**.

The Third:

A woman Companion called Umm Malik used to give the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) butter from a leathern bag called an '**ukka**, as a gift. On one occasion God's Messenger (UWBP) uttered a prayer over it while returning it to her, and told her not to empty it and squeeze it.

Umm Malik took the '**ukka**, and thereafter as a result of the blessing of the Prophet's (UWBP) prayer, butter was found in it whenever her children asked for it. This continued for a long time, until they **squeezed it**, and the blessing disappeared.

{*Muslim, Fada'il 8 no: 2280; Musnad iii, 340, 347; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 332.*}

Birincisi: Hazret-i Hâlid İbn-i Velid'e (Seyfullah'a) birkaç saçını verip, **nusretine** dua etmiş.

Hazret-i Hâlid, o saçları külâhında hıfzetmiş. İşte o saç ve duanın bereketi hürmetine, hiçbir harbe girmemiş illâ **muzaffer** çıkmış.

İkincisi: Selman-ı Farisî, evvelce Yahudilerin **abdi** imiş. Onun seyyidleri, onu âzad etmek için çok şeyler istediler. "Üçyüz **hurma** fidanını dikip meyve verdikten sonra, kırk okıyye altun vermekle âzad edilirsin" dediler.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a geldi, **beyan-ı hâl etti**. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kendi eliyle, Medine civarında üçyüz fidanı dikti. Yalnız bir tanesini başkası dikti.

O sene zarfında, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın diktiği bütün fidanlar meyve verdi. Yalnız bir tek başkası dikmişti, o tek meyve vermedi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onu çıkardı, yeniden dikti. O da meyve verdi.

Hem tavuk yumurtası kadar bir altunu, ağzının tükürüğünü ona sürdü, dua etti, Selman'a verdi. Dedi: "Git Yahudilere ver." Selman-ı Farisî gidip o altundan kırk okıyyeyi onlara verdi; o tavuk yumurtası kadar olan altun, eskisi gibi bâki kaldı.

İşte şu vakıa, **Hazret-i Selman-ı Pâk'in sergüzeşte-i hayatının** en mühim bir hâdise-i mu'cizekâranesidir. Muteber ve mevsuk imamlar haber vermişler.

Üçüncüsü: Ümm-ü Mâlik isminde bir sahabiye, "ukke" denilen küçük bir yağ tulumundan, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a yağ hediye ederdi. Bir defa Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona dua edip ukkeyi vermiş; ferman etmiş ki: "Onu boşaltıp sıkmayınız."

Ümm-ü Mâlik ukkeyi almış. Ne vakit evlâdları yağ isterlerse, bereket-i dua-yı Nebvî ile ukkede yağ bulurlardı. Hayli zaman devam etti. Sonra **sıktılar**, bereket kesildi.

Seventh Example: There were also many examples of water becoming sweet and [emitting a pleasant smell](#) as a result of the Prophet's (UWBP) prayer and his touching it; we shall mention several by way of example:

The First: Scholars of Hadith, and foremost Imam Bayhaqi, report that the well known as Bi'r al-Quba would sometimes dry up. On God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) pouring [the water with which he had taken ablutions](#) into the well and offering a prayer, its water became abundant and it never again dried up.

{Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi}

#182

The Second: Scholars of Hadith, including Abu Na'im in his *Dala'il al-Nubuwwa* (Evidences of Prophethood), report that when God's Messenger (UWBP) spat into the well in Anas' house and prayed, it became the sweetest water in Madinah.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 331; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 668.}

The Third: Ibn Maja reports that a bucketful of water from the spring of Zamzam was brought to the Messenger (UWBP). He took a little of it into his mouth then emptied it into the bucket. The bucket then emitted a [sweet scent](#) like musk.

{Ibn Maja, Tahara 136 no: 659; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 332; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 669.}

The Fourth: Imam Ahmad b. Hanbal reports that a bucketful of water was drawn from a well. After God's Messenger (UWBP) had put some of his spittle in the bucket and poured it into the well, it began to emit a sweet scent like musk.

{al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxii, 667.}

The Fifth: *Hammad b. Salama, who was a man of God* and was trusted and accepted by *Imam Muslim* and the scholars of the Maghrib, reports that the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) [filled a leather bag with water, and breathed into it while praying](#).

He then tied it up and gave it to some of the Companions, saying: "*Do not open it except when you perform the ablutions!*" When they opened the bag to take ablutions, they saw pure milk with cream at its opening.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 334; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 160.}

Thus, these five instances have been narrated by well-known and important authorities. [Together with those that are not mentioned here](#), they prove the occurrence of this kind of miracle as definitely as those about the various reports concerning which there is consensus in meaning.

Yedinci Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın duasıyla ve temasıyla, suların tatlılaşması ve [güzel koku vermesinin](#) çok hâdiseleri var. İki-üç taneyi, nümune olarak beyan ederiz:

Birincisi: İmam-ı Beyhakî başta, ehl-i hadîs haber veriyorlar ki: Bi'r-i Kubâ denilen kuyunun suyu bazı kesiliyordu. Yani bitiyordu. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm [abdest suyunu](#) içine koyup dua ettikten sonra, kesretle devam etti, daha hiç kesilmedi.

İkincisi: Başta Ebu Nuaym Delail-i Nübüvvet'te, ehl-i hadîs haber veriyorlar ki: Enes'in evindeki kuyuya, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm tükürüğünü içine atıp dua etmiş, Medine-i Münevvere'de en tatlı su o olmuş.

Üçüncüsü: İbn-i Mâce haber veriyor ki: Mâ-i Zemzem'den bir kova su, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'a getirdiler. Bir parça ağzına aldı, kovaya boşalttı. Kova misk gibi [râyiha](#) verdi.

Dördüncüsü: İmam-ı Ahmed İbn-i Hanbel haber veriyor ki: Bir kuyudan, bir kova su çıkardılar. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm içine ağzının suyunu akıtıp kuyuya boşalttıktan sonra, misk gibi [râyiha](#) vermeğe başladı.

Beşincisi: [Ricalullahtan](#) ve İmam-ı Müslim ve ülema-i Mağrib'in mutemedi ve makbulü olan *Hammad İbn-i Seleme* haber veriyor ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm deriden [bir tuluğa su doldurup ağzına üflemiş, dua etmiş](#).

Bağladı, bir kısım sahabeye verdi. "*Ağzınızı açmayınız! Yalnız abdest aldığınız vakit açınız.*" demiş. Gitmişler, abdest almak vaktinde ağzını açmışlar. Görüyorlar ki, hâlis bir süt, ağzında da kaymak yağ.

İşte bu beş cüz'ü; bazıları meşhur, bazı da mühim imamlar naklediyorlar. [Bunlar ve burada nakledilmeyenlerle mecmuu](#); manevî tevatür gibi bir mu'cize-i mutlakanın tahakkukunu gösteriyorlar.

Eighth Example: There were numerous instances of **barren** and dry goats producing milk, and abundantly at that, through the touch and prayers of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). We shall mention only two or three which are well-known and certain, as examples::

The First: All **the reliable books** of the Prophet's (UWBP) biography relate that when God's Prophet (UWBP) and Abu Bakr the Veracious were migrating to Madinah, they came to the house of Umm Ma'bad, called Atika Bint Khalid al-Khuza'i.

#183

There was an extremely thin, barren, and dry goat there. God's Messenger asked Umm Ma'bad: "*Has this no milk?*"

She replied: "It has no blood in its body, how should it produce milk?" The Prophet (UWBP) stroked its **loins** and teets, and prayed.

Then he said: "*Bring a vessel, and milk it.*" They milked it, and after the Messenger and Abu Bakr had drunk, all the people of the house drank to repletion. The goat grew strong, and remained thus blessed.

{*Tabrizi, Mishkat al-Masabih (Tahqiq: al-Albani) no: 5943: al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 58; viii, 313; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 109; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iii, 190-1; Ibn al-Qayyim, Zad al-Ma'ad iii, 55, 57; Ibn Sa'd, Tabaqat al-Kubra i, 230-1.*}

The Second:

This is the famous story of Shat b. Mas'ud: **before becoming a Muslim**, Ibn Mas'ud used to act as a shepherd for a number of people. God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) went together with Abu Bakr the Veracious to the place where Ibn Mas'ud and his goats were.

God's Messenger (UWBP) asked Ibn Mas'ud for some milk. On replying that they were not his but someone else's, the Messenger (UWBP) told him to bring him a barren, dry goat.

So he brought a nanny-goat who had not been mated for two years. God's Messenger (UWBP) stroked its teets with his hand and prayed. Then they milked it, and obtained sweet milk which they drank. Ibn Mas'ud **came to believe** after witnessing this miracle.

{*Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) v, 210 no: 3598; Ibn Hibban, Sahih viii, 149; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 102.*}

Sekizinci Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın mesh ve duasıyla, sütsüz ve **kısır** keçilerin mübarek elinin temasıyla ve duasıyla sütlü, hem çok sütlü olmaları misalleri ve cüz'iyatları çoktur. Biz yalnız meşhur ve kat'î iki-üç misali, nümune olarak zikrediyoruz:

Birincisi: Ehl-i Siyer'in bütün **muteber** kitapları haber veriyorlar ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Ebu Bekir-is Sıddık ile beraber hicret ederken, Âtiket Bint-il Huzaiye denilen Ümm-ü Mabel hanesine gelmişler.

Gayet zaîf, sütsüz, kısır bir keçi orada vardı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Ümm-ü Mabel'e ferman etti: "*Bunda süt yok mudur?*"

Ümm-ü Mabel demiş ki: "Bunun vücudunda kan yoktur, nereden süt verecek?" Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm gidip o keçinin **beline** elini sürmüş, memesini de meshetmiş, dua etmiş.

Sonra demiş: "*Kap getiriniz, sağınız!*" Sağdılar. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Ebu Bekir-is Sıddık ile içtikten sonra, o hane halkı da doyuncaya kadar içmişler. O keçi kuvvetlenmiş, öyle de mübarek kalmış.

İkincisi: Şât-ı İbn-i Mes'ud'un meşhur kıssasıdır ki: İbn-i Mes'ud **İslâm olmadan evvel**, bazılarının çobanı idi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Ebu Bekir-is Sıddık ile beraber, İbn-i Mes'ud'un keçileriyle bulunduğu yere gitmişler.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, İbn-i Mes'ud'dan süt istemiş. O da demiş: "Keçiler benim değil, başkasının malıdır." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm demiş: "Kısır, sütsüz bir keçi bana getir."

O da iki senedir teke görmemiş bir keçi getirdi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm eliyle onun memesine meshedip dua etmiş. Sonra sağmışlar, hâlis bir süt almışlar, içmişler. İbn-i Mes'ud bu mu'cizeyi gördükten sonra **iman etmiş**.

The Third: This is the well-known story of Halima Sa'diya, the foster mother, that is, wet-nurse, of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). There was drought where the tribe was found, and all the animals were thin and without milk. They could not find sufficient to eat.

But when the Messenger (UWBP) was sent to his foster mother there, through the blessing he brought, Halima Sa'diya's goats would return in the evening with both their stomachs and their teets full, [contrary to everyone else's](#).

{al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 192-3; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 220-1; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 111-3; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 273; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 366; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 750; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 313.}

There are further instances in the books of biography similar to these, but these examples are sufficient for our purpose.

Ninth Example: We shall recount here a few out of many instances of wonders which were manifested after God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) had touched the faces and heads of certain people, and prayed.

#184

The First: He passed his hand over the head of 'Umar b. Sa'd, and prayed. When the man died at the age of eighty, through the blessing of that prayer, there was not a single grey hair on his head.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 334; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 673.}

The Second: He placed his hand on Qays b. Zayd's head, and prayed. Through the blessing of the prayer and effect of his touch, when Qays reached a hundred years of age, his head was white except for where God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) had placed his hand; that had remained totally black.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 334; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 674.}

The Third: 'Abd al-Rahman b. Zayd b. al-Khattab was both small and ugly. God's Messenger (UWBP) touched his head with his hand and prayed. Through the blessing of his prayer, 'Abdurrahman acquired the loftiest stature and most beautiful form.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 335; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 676-7.}

Üçüncüsü: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın murdiası yani süt annesi olan Halîme-i Sa'diye'nin keçilerinin kıssa-i meşhuresidir ki; o kabîlede bir derece kahtlık vardı. Hayvanat zaîf ve sütsüz oluyordular ve tok oluncaya kadar yemiyorlardı.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm oraya, süt annesinin yanına gönderildiği zaman, onun bereketiyle, Halîme-i Sa'diye'nin keçileri, akşam vakti [başkalarının hilafına olarak](#), hem tok ve memeleri dolu olarak geliyorlardı.

İşte bunun gibi Siyer kitaplarında daha başka cüz'iyatları var; fakat bu nûmuneler, asıl maksada kâfidir.

Dokuzuncu Misal: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, bazı zâtların başını ve yüzünü mübarek eliyle meshedip dua ettikten sonra, zahir olan hârikaların çok cüz'iyatından iştihar bulmuş birkaçını nûmune olarak beyan ediyoruz:

Birincisi: Ömer İbn-i Sa'd'ın başına elini sürmüş, dua etmiş. Seksen yaşında o adam, o duanın bereketiyle, öldüğü vakit başında beyaz yoktu.

İkincisi: Kays İbn-i Zeyd'in başına elini koyup, meshedip dua etmiş. O duanın bereketiyle, yüz yaşına girdiği vakit, meshin tesiriyle, bütün başı beyaz, yalnız Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın elini koyduğu yer simsiyah olarak kalmış.

Üçüncüsü: Abdurrahman İbn-i Zeyd İbn-il Hattab hem küçük, hem çirkin idi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm eli ile başını meshedip dua etmiş. O duanın bereketiyle; kametçe en bâlâ kamet ve suretçe en güzel bir surete girmiş.

The Fourth: ‘A’idh b. ‘Amr received a wound on the face during the Battle of Hunayn. God’s Messenger (UWBP) wiped away the blood on his face with his hand. The part of his face that the Messenger (UWBP) had touched acquired a shining brilliance, which the scholars of Hadith described as **resembling a white blaze on a chestnut horse**.

{Qadi Iyad, al-Shifa’ i, 334; al-Haythami, Majma’ al-Zawa’id ix, 412; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 487.}

The Fifth: He passed his hand over Qatada b. Malhan’s face and prayed, and Qatada’s face began to shine like a mirror.

{Qadi Iyad, al-Shifa’ i, 334; al-Asqalani, al-Isaba iii, 225; al-Haythami, Majma’ al-Zawa’id v, 319.}

The Sixth: When Zaynab, the daughter of the Mother of Believers Umm Salama and the **stepdaughter** of God’s Messenger (UWBP) was a child, he sprinkled some of his ablution water on her face. With the touch of the water, her face acquired **an extraordinary beauty**.

{Qadi Iyad, al-Shifa’ i, 334; al-Khafaji, Sharh al-Shifa’ iii, 163; al-Haythami, Majma al-Zawa’id ix, 259.}

There are numerous further examples similar to these, most of which have been narrated by the leading scholars of Hadith. Even if we suppose each of these instances to be a single report and weak, as a whole they still demonstrate an absolute miracle of Muhammad (UWBP) that has the certainty of ‘consensus in meaning.’

For if an event is narrated in numerous different forms, the occurrence of the basic event becomes definite. Even if each is weak, it still proves the basic event.

#185

For example, a noise was heard; some people said that a house had collapsed. Others said it was a different house, and so on. Each narration may be a single report, and weak, and **untrue**, but the basic event was that a house had collapsed; that was certain and they were **unanimous** concerning it.

However, the six instances we enumerated above were both authentic, and some of them became famous.

Suppose we consider each of them to be weak, all together they demonstrate the certain occurrence of an absolute miracle of Muhammad (UWBP), like the absolute collapse of the house in the comparison.

Thus, God’s Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) performed definite and clear miracles from every category. The instances of them are the forms or examples of those **universal and absolute miracles**.

Just as the Messenger’s (UWBP) hand, fingers, spittle, breath, and speech, that is, his prayer, were the means of numerous miracles,

Dördüncüsü: Âiz İbn-i Amr’ın Gazve-i Huneyn’de yüzü yaralanmış. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, eliyle yüzündeki kanı silmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın elinin temas ettiği yer, parlak bir nuraniyet vermiş ki, muhaddisler **كُغْرَةُ الْفَرَسِ** tabir etmişler. Yani, **doru atın alnındaki beyaz gibi**, temas yeri öyle parlıyordu.

Beşincisi: Katade İbn-i Milhan’ın yüzüne elini sürmüş, dua etmiş. Katade’nin yüzü âyine gibi parlamaya başlamış.

Altıncısı: Ümm-ül Mü’minîn Ümm-ü Seleme’nin kızı ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın **üvey kızı** Zeyneb’e, küçükken Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm onun yüzüne abdest suyu atıp taltif etmiş. O suyun temasından sonra, Zeyneb’in hüsn ü cemali acib suret almış, **bedî’-ül cemal** olmuş.

İşte şu cüz’iyatlar gibi daha çok misaller var. Onların çoğunu eimme-i hadîs nakletmişler. Bu cüz’iyatın herbirini, haber-i vâhid ve zaîf farzetsek dahi, yine **mecmuu** manevî bir tevatür hükmünde, mutlak bir mu’cize-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm’ı gösterir.

Çünkü bir hâdis, ayrı ayrı ve çok suretlerle nakledilse, asıl hâdisenin vukuu kat’î olur. Suretlerin herbiri zaîf dahi olsa, yine asıl hâdiseyi isbat ediyor. Meselâ:

Bir gürültü işitildi. Bazılar dediler ki, filan ev harab oldu; diğeri, başka ev harab oldu dedi; daha başkası, başka bir evi söyledi ve hâkeza... Herbir rivayet, haber-i vâhid de, zaîf de, **hilaf-ı vaki**’ de olabilir. Fakat asıl vakıa ki: Bir ev harab olmuş, o kat’îdir; onda bütün **müttefik**ler.

Halbuki bahsettiğimiz şu altı cüz’iyat; hem sahihtirler, hem bazıları şöhret derecesine çıkmışlar.

Faraza bunların herbirini zaîf addetsek, temsilde mutlak bir hane harab olması gibi, yine cüz’iyatın mecmuunda, mutlak bir mu’cize-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm’ın vücudunu kat’iyyen gösterir.

İşte Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın mu’cizat-ı bahiresi, her bir nevide kat’î olarak mevcuddur. Cüz’iyatı dahi, o **küllî ve mutlak mu’cizenin** suretleri veyahut nümuneleridir.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm’ın nasilki eli, parmakları, tükürüğü, nefesi, sözü yani duası çok mu’cizatın mebdai oluyor.

so too, his other [subtle faculties](#) and emotions and senses were the means of many wonders. The books of biography and history have described them and demonstrated that in his conduct, physical being, and senses were many [evidences of his prophethood](#).

Fifteenth Sign

Just as rocks, trees, the moon and the sun recognized him and affirmed his prophethood by each demonstrating a miracle,

so too, *animals*, the *dead*, the *jinn*, and the *angels* recognized that blessed being and affirmed his prophethood. For by each of those species of beings displaying a number of miracles, they demonstrated that they recognized him and proclaimed their affirmation of his prophethood. This Fifteenth Sign contains three Branches.

First Branch

The animal realm recognized God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) and displayed his miracles.

There are numerous examples of this Branch. Here as examples, we shall mention only those which are well-known and definite to the degree of 'consensus in meaning,' or have been accepted by authoritative scholars, or [have been deemed acceptable by the Muslim community](#).

The First Incident: This is well-known to the degree of 'consensus in meaning,' and concerns the two [pigeons](#) coming and waiting at the entrance to [the cave of Hira](#), where God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) and Abu Bakr the Veracious hid from the pursuing unbelievers, and the spider veiling the entrance with a thick web, like a [curtain holder](#).

#186

Ubayy b. Khalaf, one of the leaders of the Quraysh whom God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) killed with his own hand at the Battle of Badr, looked at the cave.

When his companions suggested that they enter, he replied: "Why should we? I see a large spider's web which appears to have been there since [before Muhammad was born](#). And look, those two pigeons are there. Would they perch there if there was someone in the cave?"

{*Qadi Iyad, al-Shifa' i, 313; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 368; Musnad i, 248; San'ani, al-Musannaf v, 389; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iii, 179-81; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vii, 27; Ibn al-Qayyim, Zad al-Ma'ad (Tahqiq: Arnavudi) iii, 52; al-Tabrizi, Mishkat al-Masabih no: 5934; Maruzi, Musnad Abu Bakr al-Siddiq no: 73; Zayla', Nasb al-Ra'ya i, 123; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 52-3.*}

Aynen öyle de, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sair [letaiifi](#) ve duyguları ve cihazatı, çok hârikalara medardır. Kütüb-ü Siyer ve Tarih, o hârikaları beyan etmişler; sîret ve suret ve duygularında, çok [delail-i nübüvvet](#) bulunduğunu göstermişler.

Onbeşinci İşaret

Nasılki taşlar, ağaçlar, Kamer, Güneş onu tanıyorlar; birer mu'cizesini göstermekle, nübüvvetini tasdik ediyorlar.

Öyle de: *Hayvanat* taifesi, *ölüler* taifesi, *cinler* taifesi, *melaikeler* taifesi o Zât-ı Mübarek'i tanıyorlar ve nübüvvetini tasdik ediyorlar ki; onlar, onu tanıdıklarını, herbir taifesi, bazı mu'cizatını göstermekle gösteriyorlar ve nübüvvetinin tasdikini ilân ediyorlar. Şu Onbeşinci İşaret'in üç şubesi var:

Birinci Şubesi

Hayvanat cinsi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanıyorlar ve mu'cizatını da izhar ediyorlar.

Şu şubenin çok misalleri var. Biz yalnız burada, meşhur ve manevî tevatür derecesinde kat'î olmuş veya muhakkikîn-i eimmenin makbulü olmuş veya [ümmet telakki-i bilkabul etmiş](#) olan bir kısım hâdiseleri, nümune olarak zikredeceğiz:

Birinci Hâdis: Manevî tevatür derecesinde bir şöhretle, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Ebu Bekir-is Sıddık ile, küffarın takibinden kurtulmak için tahassun ettikleri [Gâr-ı Hira](#)'nın kapısında, iki nöbetçi gibi iki [güvercin](#) gelip beklemeleri ve örümcek dahi [perdedar](#) gibi, hârika bir tarzda, kalın bir ağ ile mağara kapısını örtmesidir.

Hattâ rüesa-yı Kureyş'ten, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın eli ile Gazve-i Bedir'de öldürülen Übeyy İbn-i Halef mağaraya bakmış.

Arkadaşları demişler: "Mağaraya girelim." O demiş: "Nasıl girelim? Burada bir ağ görüyorum ki, Hazret-i Muhammed [tevellüd etmeden](#) bu ağ yapılmış gibidir. Bu iki güvercin işte orada duruyor, adam olsa orada dururlar mı?"

In an instance similar to this, a blessed pigeon cast a shadow over the head of God's Messenger (UWBP) during the conquest of Mecca, which was related by Imam Jalil b. Wahab.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 313; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 637.}

Also according to a sound narration, 'A'isha al-Siddiqa relates: "We had a bird in our house called a *dajin*, similar to a pigeon. When God's Messenger was present it would stay quiet, but as soon as he left the house, it would start hopping to and fro without stopping."*

Thus, the bird was obedient to the Messenger (UWBP), remaining quiet in his presence.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 309; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 632; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 79; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 403.}

The Second Incident: This is the extraordinary story of the wolf, which has been narrated through a number of chains of transmission from some well-known Companions and about which there is 'consensus in meaning.'

In short, Abu Sa'id al-Khudri, Salama b. al-Akwa', Ibn Abi Wahab, and Abu Hurayra, and Uhban, a shepherd who was involved in another event, relate through numerous chains of transmission:

"A wolf seized a goat and the shepherd saved it from the wolf.

The wolf exclaimed: 'Don't you fear God? You have deprived me of my sustenance!' The shepherd muttered to himself: 'How strange! Can wolves speak?'

The wolf said to him: 'You're the strange one, for beyond the hill someone is calling you to Paradise. He is a Messenger of God, yet you do not recognize him!'"

Although all the lines of transmission agree on the wolf's speech, in his report, which has a strong line, Abu Hurayra says:

"The shepherd said to the wolf: 'I am going to see him, but who will look after my goats?' The wolf replied: 'I'll look after them.'

So the shepherd handed over the herd to the wolf and went to see the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), believed in him, and returned to his herd. The shepherd found the wolf; not a goat had been lost. So he slaughtered one for the wolf, for it had become his teacher."

{Musnad iii, 83, 88; Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) xv, 202-3, nos: 8049, 11864, 11867; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 310; al-Hakim, al-Mustadrak iv, 467; Ibn Hibban, Sahih viii, 144; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 291-2; al-Saati, al-Fath al-Rabbani xx, 240; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 141.}

İşte bunun gibi, mübarek güvercin taifesi, Feth-i Mekke'de dahi Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın başı üzerinde gölge yaptıklarını, İmam-ı Celil İbn-i Vehb naklediyor.

Hem nakl-i sahih ile Hazret-i Âişe-i Sıddıka haber veriyor ki: Güvercin gibi, Dâcin denilen bir kuş hanemizde vardı. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm hazır olsa idi hiç debelenmezdi, sükûtle dururdu. Ne vakit Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm çıksa idi, o kuş başlardı harekete; giderdi gelirdi, hiç durmuyordu.

Demek o kuş, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ı dinliyordu, huzurunda temkin ile sükût ederdi.

İkinci Hâdise: Beş-altı tarikle manevî bir tevatür hükmünü almış kurd hâdisesidir ki; bu kıssa-i acibe çok tariklerle meşhur sahabelerden nakledilmiş.

Ezcümle: Ebu Said-il Hudrî ve Seleme İbn-il Ekva' ve İbn-i Ebî Vehb ve Ebu Hüreyre ve bir vak'a sahibi çoban (Uhban) gibi müteaddid tariklerle haber veriyorlar ki:

Bir kurd, keçilerden birisini tutmuş; çoban, kurdun elinden kurtarmış.

Zi'b demiş: "Allah'tan korkmadın, benim rızkımı elimden aldın." Çoban demiş: "Acaib, zi'b konuşur mu?"

Zi'b ona demiş: "Acib senin halindedir ki, bu yerin arka tarafında bir zât var ki; sizi Cennet'e davet ediyor, peygamberdir, onu tanıyıyorsunuz!"

Bütün tarikler kurdun konuşmasında müttefik olmakla beraber, kuvvetli bir tarîk olan Ebu Hüreyre ihbarında diyor ki:

Çoban kurda demiş: "Ben gideceğim; fakat kim benim keçilerime bakacak?" Zi'b demiş: "Ben bakacağım."

Çoban ise, çobanlığı kurda devredip gelmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ı görmüş, iman etmiş, dönüp gitmiş. Zi'bi çoban bulmuş. Zayıat yok. Bir keçi ona kesmiş, çünkü ona üstadlık etmiş.

According to one chain of transmission, one of the chiefs of Quraysh, Abu Sufyan, and Safwan saw a wolf pursuing a **gazelle** into **the enclosure of the Ka'ba**.

As it returned, the wolf spoke, telling of the prophethood of Muhammad (UWBP). **They were astonished**.

Abu Sufyan said to Safwan: *'Don't let's tell anyone about this; I'm frightened everyone will join him and Mecca will be emptied.'*

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 311; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 84.}

In Short: The story of the wolf gives one complete conviction, and is as certain as those unanimous reports about which there is 'consensus in meaning.'

The Third Incident: This is the narrative of **the camel**, which was unanimously related through some five or six chains of transmission by such famous **Companions** as Abu Hurayra, Tha'laba b. Malik, Jabir b. 'Abdullah, 'Abdullah b. Ja'far, and 'Abdullah b. Abi Awfa, **who are at the start of the chains**.

A camel approached God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), prostrated itself before him **as if saluting him**, and spoke.

According to a number of lines of transmission, the camel had been angered in a garden, and become wild, attacking anyone who approached it. When God's Messenger (UWBP) appeared, it came to him, **prostrated as a sign of respect**, and **knelt down**.

He put a **bridle** on it, and the camel said to him: *"They made me do the heaviest work and now they want to slaughter me. That's why I went wild."*

The Messenger asked its owner if this was true. "Yes," he replied.

{Darimi, Muqaddima 4; Musnad iv, 173; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 4; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xxii, 50-1; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 87; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 135; al-Albani, Silsilat al-Ahadith al-Sahihah 485; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 99, 100, 618.}

Also, God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) had a camel called **'Adba'**. After he died, out of its grief, the camel neither ate nor drank, till it died.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 313.}

A number of important authorities including Abu Ishaq Isfara'ini related that it spoke with the Messenger (UWBP) about a certain story.

{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 637.}

In another instance, *in an authentic narration*, Jabir b. 'Abd Allah's camel became exhausted on a journey and could no longer continue.

Bir tarikte: Rüesa-yı Kureyş'ten Ebu Süfyan ile Safvan bir kurdu gördüler, bir **ceylanı** takib edip **Harem-i Şerif'e** girdi.

Kurd dönmüş, sonra **taaccüb etmişler**. Kurd konuşmuş, risalet-i Ahmediyeyi haber vermiş.

Ebu Süfyan, Safvan'a demiş ki: *"Bu kıssayı kimseye söylemeyelim, korkarım Mekke boşalıp onlara iltihak edecekler."*

Elhasıl, kurt kıssası kat'î ve manevî mütevatir gibi kanaat verir.

Üçüncü Hâdis: Beş-altı tarikle mühim sahabelerden nakledilen **cemel** hâdisesidir ki: Ezcümle: Ebu Hüreyre ve Sa'lebe İbn-i Mâlik ve Câbir İbn-i Abdullah ve Abdullah İbn-i Cafer ve Abdullah İbn-i Ebî Evfa gibi müteaddid tarikler ve **o tariklerin başındaki sahabeler** müttefikan haber veriyorlar ki:

Deve gelmiş, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a **tahiyye-i ikram nev'inden** secde edip konuşmuş.

Ve birkaç tarikte haber veriliyor ki: O deve bir bağda kızmış, vahşi olmuş; yanına kimseyi sokmuyor, hücum ediyordu. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm girdi; deve geldi, **ikramen secde etti**, yanında **ihdi**.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm **yular** taktı. Deve, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a dedi: *"Beni çok meşakkatli şeylerde çalıştırdılar, şimdi de beni kesmek istiyorlar. Onun için kızdım."*

Deve sahibine söyledi: "Böyle midir?".

"Evet" dediler.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın **Adbâ** ismindeki devesi, vefat-ı Nebevîden sonra kederinden ne yedi, ne içti, tâ öldü.

Hem o deve, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile mühim bir kıssayı konuştuğunu, Ebu İshak-ı İsfaranî gibi bazı mühim imamlar haber vermişler.

Hem **nakl-i sahih ile**; Câbir İbn-i Abdullah'ın bir seferde devesi çok yorulmuştu, daha yürüyemiyordu.

God's Messenger (UWBP) gave it a slight prod. Such joy and nimbleness did the camel receive from that prod of the Prophet (UWBP) that due to its speed it could not be caught up with, nor could its reins be seized.

{Muslim, Mithaqat 109 no: 715; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 145.}

The Fourth Incident: The authorities on Hadith and foremost Bukhari report that it was rumoured one night that the enemy was attacking outside Medina.

Brave horsemen went out to investigate. On the way they saw someone coming. They looked and saw that it was the Messenger (Upon whom be blessings and peace).

He told them there was nothing. He had mounted Abu Talha's famous horse, as his sacred courage impelled him to, and had gone before everyone else to investigate, then returned.

He told Abu Talha: "Your horse is extremely swift and unfaltering." Whereas previously it had been extremely slow. After that night, there was no horse to compete with it.

{Bukhari, Jihad 46, 82; Adab 39; Muslim, Fada'il 48 no: 2307; Ibn Maja, Jihad 9; Abu Da'ud, Adab 87 no: 4988; Tirmidhi, Fada'il al-Jihad nos: 1685-7.}

On another occasion, as related in an authentic narration, while on a journey at the time for prayer, the Noble Messenger (UWBP) told his horse to stop.

It stopped, and until he had finished praying the horse did not make the slightest movement.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 315; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 95.}

The Fifth Incident:

Safina, the servant of the Noble Prophet (Upon whom be blessings and peace), was commanded by him to go to the Governor of Yemen, Mu'adh b. Jabal. He set off and on the way encountered a lion.

Safina said to it: "I am the servant of God's Messenger!" Upon which the lion made a sound as if saying something, and left without molesting him.

{Tabrizi, Mishkat al-Masabih iii, 199 no: 5949; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 606; al-'Asqalani, al-Matalib al-'Aliya iv, 125 no: 4127; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 366-7; Abu Na'im, Hilyat al-Awliya' i, 368-9; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 147.}

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm o deveye ufak bir dürtmek ile dürttü. O deve, o iltifat-ı Ahmedîden o kadar bir çeviklik, bir sevinçlik peyda etti ki; daha sür'atinden dizgini zabtedilmiyor, yolda yetişilmiyordu. Hazret-i Câbir haber veriyor.

Dördüncü Hâdise: Başta İmam-ı Buharî, eimme-i hadîs haber veriyorlar ki: Bir defa gecede, Medine-i Münevvere'nin haricinde, düşman hücum ediyor gibi mühim bir hâdise işaa edildi.

Sonra cesur atlılar çıktılar, gittiler. Yolda görüyorlar, bir zât geliyor. Baktılar, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dır.

Ferman etmiş: "Birşey yoktur." Meşhur Ebu Talha'nın atına binip, şecaat-ı kudsiyesi muktezasınca, herkesten evvel gitmiş, tahkik etmiş ve dönmüştü.

Ebu Talha'ya ferman etmiş:

وَجَدْتُ فَرَسَكَ بُحْرًا

Yani: "Senin atın sarsmadan, gayet çabuktur." Halbuki Ebu Talha'nın atı, katuf tabir edilen yürüyüşsüz kısmından idi. O geceden sonra, hiçbir at ona karşı yürüyüşte mukabele edemiyordu.

Hem nakl-i sahih ile; bir defa, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm seferde namaz kılacak vaktinde atına dedi: "Dur."

O da durdu. Namaz bitinceye kadar hiçbir azasını kimildatmadı.

Beşinci Hâdise: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın hizmetkârı Sefine, Yemen Valisi Muaz İbn-i Cebel'in yanına gitmek için, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dan emir alıp gitmiş. Yolda bir arslan rast gelmiş.

O Sefine, ona demiş: "Ben, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın hizmetkârıyım." Arslan ses verip ayrılmış. İlişmemiş.

According to another narration, Safina lost his way when returning, and met with a lion. Not only did the lion not molest him, it showed him the way.

Also, it is narrated from 'Umar that he said: "A beduin came to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). He was holding a **lizard**."

He said: 'If this reptile testifies to you, I shall believe in you; otherwise I will not.' God's Messenger (UWBP) asked the lizard, and it testified to his messengership most **eloquently**."

{*al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 293-4; al-Hindi, Kanz al-'Ummal xii, 358; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 149-60; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 632; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 79.*}

#189

Also, the Mother of Believers, Umm Salama relates: "A gazelle spoke with the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), and testified to his messengership."

{*Qadi Iyad, al-Shifa' i, 314; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 91; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 295.*}

Thus, there are numerous examples similar to these. We have described a few that are famous and certain. To those who do not recognize and obey the Noble Messenger (UWBP), we say this:

O man! Take a lesson from these! The lion and the wolf recognized and obeyed him; you, then, should try not to fall lower than an animal!

Second Branch

This concerns corpses, jinns, and angels recognizing God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace).

There were very many instances of this. We shall describe a few examples which are famous and have been related by reliable scholars, firstly about corpses.

As for jinns and angels, the many reports concerning them are unanimous, and examples of them number not one but a thousand.

And so, examples of the dead speaking:

The First is this: Hasan al-Basri, an important and loyal student of Imam 'Ali and the greatest authority among the scholars of the external and esoteric sciences in the time of the generation subsequent to the Companions, related:

"A man came weeping to God's Messenger (UWBP). He said: 'I had a little girl; she drowned in such-and-such stream nearby. I left her there.'

He pitied the man and said they would go there together. They went,

Diğer bir tarîkte haber veriyorlar ki: Sefine döndüğü vakit yolu kaybetmiş, bir arslana rast gelmiş; arslan ona ilişmemekle beraber, yolu da göstermiş.

Hem Hazret-i Ömer'den haber veriyorlar ki demiş: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına bir bedevi geldi. Arabça "dabb" denilen bir **susmar**, yani **keler** elinde idi.

Dedi: "Eğer bu hayvan sana şehadet etse, ben sana iman getiririm; yoksa iman getirmem." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, o hayvandan sordu; o susmar **fasih bir dille**, risaletine şehadet etti.

Hem Ümm-ül Mü'minîn Ümm-ü Seleme haber veriyor ki: Bir ceylan, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile konuşmuş ve risaletine şehadet etmiş.

İşte bunun gibi çok misaller var. Hem de kat'î şöhret bulmuş birkaç nümuneyi gösterdik. Ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanımayana ve itaat etmeyene deriz:

Ey insan! İbret alınız... Kurt, arslan; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanıyor, itaat ediyorlar. Sizlerin hayvandan, kurttan aşağı düşmemeye çalışmanız iktiza eder.

İkinci Şube

Cenazelerin ve cinlerin ve melaikelerin, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanımlarıdır.

Bunun da çok hâdiseleri var. Nümune için, şöhret bulmuş ve mevsuk imamlar haber vermiş birkaç nümuneyi, evvelâ cenazelerden göstereceğiz.

Amma cinn ve melaike ise, o mütevatirdir.. onların misalleri bir değil, bindir.

İşte ölülerin konuşması misallerinden:

Birincisi şudur ki: Ülema-i zahir ve bâtının, Tâbiîn zamanında en büyük reisi ve İmam-ı Ali'nin mühim ve sadık bir şakirdi olan Hasan-ı Basrî haber veriyor ki:

Bir adam, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına gelerek ağlayıp sızladı. Dedi: "Benim küçük bir kızım vardı, şu yakın derecede öldü, oraya attım."

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona acıdı. Ona dedi: "Gel oraya gideceğiz." Gittiler.

and the Messenger (UWBP) called to the dead girl, saying her name. At once the dead girl replied: 'I am present and answer your call gladly.'

He asked her: '*Do you want to return to your father and mother?*' She replied: 'No, I have found something better here!'"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 320; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 106.}

The Second: Important authorities like Imam Bayhaqi and Imam b. 'Adiyy relate from Anas b. Malik: Anas said: "An elderly woman had a single son who suddenly died.

The righteous woman was very grieved and prayed: 'O God, I left my home and migrated here only to obtain Your pleasure and to pay allegiance to God's Noble Messenger (UWBP) and to serve him.

For the sake of Your Messenger, return my son to me, who was the only person to look after me." Anas said: "The dead man rose up and came and ate with us."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 320; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 292.}

#190

In the following lines from the celebrated poem *Qasida al-Burda*, Imam Busiri refers to this extraordinary event: *Were his wonders to correspond to his virtue in greatness / Mere mention of his name would have animated decayed bones .*

The Third: Scholars like Imam Bayhaqi relate from 'Abdullah b. 'Ubaydullah al-Ansari: 'Abdullah said: "I was present when Thabit b. Qays b. Shammas fell as a martyr in the Battle of Yamama and was buried.

As he was being put in his grave, a voice suddenly came from him, saying: 'Muhammad is the Messenger of God, Abu Bakr is the Veracious [Siddiq], Umar, the martyr, and 'Uthman, pious and merciful.'

We uncovered him and looked: he was dead and lifeless, yet he was foretelling 'Umar's martyrdom even before he had succeeded to the Caliphate.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 320; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 649; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya vi, 157-8.}

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm o ölmüş kızı çağırdı: "Yâ filane!" dedi. Birden o ölmüş kız, "Lebbeyke ve sa'deyk" dedi.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ferman etti: "*Tekrar peder ve vâlidenin yanına gelmeyi arzu eder misin?*" O dedi: "Yok, ben onlardan daha hayırlısını buldum."

İkincisi: İmam-ı Beyhakî ve İmam-ı İbn-i Adiyy gibi bazı mühim imamlar, Hazret-i Enes İbn-i Mâlik'ten haber veriyorlar ki: Enes demiş: Bir ihtiyare kadının birtek oğlu vardı, birden vefat etti.

O sâliha kadın çok müteessir oldu, dedi: "Yâ Rab! Senin rızan için, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın biatı ve hizmeti için hicret edip buraya geldim.

Benim hayatımda istirahatımı temin edecek tek evlâdcığımı, o Resul'ün hürmetine başışla." Enes der: O ölmüş adam kalktı, bizimle yemek yedi.

İşte şu hâdise-i acibeye işaret ve ifade eden, İmam-ı Busirî'nin Kaside-i Bürde'de şu fıkrasıdır:

لَوْ نَاسَبَتْ قَدْرَهُ آيَاتُهُ عِظْمًا أَحْيَى اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى
دَارِسَ الرَّمَمِ

Yani: "Eğer alâmetleri, onun kadrine muvafık derecesinde azametini ve makbuliyetini gösterse idiler; değil yeni ölmüşler, belki onun ismiyle çürümüş kemikler de ihya edilebilirdi."

Üçüncü Hâdise: Başta İmam-ı Beyhakî gibi râviler, Abdullah İbn-i Ubeydullah-il Ensarî'den haber veriyorlar ki: Abdullah demiş: Sabit İbn-i Kays İbn-i Şemmas'ın Yemame Harbi'nde şehid düştüğü ve kabre koyduğumuz vakit, ben hazırımdım.

Kabre konurken, birden ondan bir ses geldi:

مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ وَأَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ وَعُمَرُ الشَّهِيدُ
وَعُثْمَانُ الْبَرُّ الرَّحِيمُ
dedi.

Sonra açtık, baktık; ölü, cansız. İşte o vakit, daha Hazret-i Ömer hilafete geçmeden, *şehadetini* haber veriyor.

The Fourth: Imam Tabarani, and Abu Na'im in his *Dala'il al-Nubuwwa*, relate from Nu'man b. Bashir: "Zayd b. Kharija suddenly dropped down dead in the marketplace.

We took his body to his house. That evening between sunset and the night prayer, while the women were weeping all around him, he exclaimed: '**Silence! Silence!**'

Then, saying: '**Muhammad is God's Messenger! Peace be upon you, O Messenger of God!**', he spoke most eloquently for a while. We looked: he was dead, without life."

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya viii, 291 (through various lines); al-Haythami, Majma' al-Zawa'id v, 179-80 (through two lines of transmission).}

Thus, if lifeless corpses affirm his prophethood and the living do not, for sure they are more dead than the dead and more lifeless than corpses!

As regards angels appearing and serving God's Messenger (UWBP), and jinns believing in him and obeying him, these facts have been reported numerously and unanimously. They have been stated explicitly in many verses of the Qur'an*.

*{Qur'an, 3:123-5; 72:1-2; 46:29.}

At the Battle of Badr, according to the Qur'an*, five thousand angels served him as soldiers in the front line, like the Companions.

*{Qur'an, 3:123-5.}

Indeed, those angels acquired distinction among the angels, like the men who fought in that battle.* There are two aspects to be considered in this matter:

*{Bukhari, Maghazi 11.}

The First is the fact that the existence of the different sorts of jinn and angels is as definite as that of the varieties and species of animals and human beings, and that they have relations with us. We have proved this decisively in the Twenty-Ninth Word as certainly as two plus two equals four, and we refer their proof to that Word.

Dördüncü Hâdise: İmam-ı Taberanî ve Ebu Nuaym *Delail-i Nübüvvet*'te Nu'man İbn-i Beşir'den haber veriyorlar ki: Zeyd İbn-i Harice, çarşı içinde birden düşüp vefat etti.

Eve getirdik. Akşam ve yatsı arasında etrafında kadınlar ağlarken birden

أَنْصِتُوا أَنْصِتُوا

"Susunuz!" dedi.

Sonra fasih bir lisanla:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

diyerek bir mikdar konuştu. Sonra baktık ki, cansız vefat etmiş.

İşte cansız cenazeler onun risaletini tasdik etse; canlı olanlar tasdik etmese; elbette o cânî canlılar, cansızlardan daha cansız ve ölümlerden daha ölüdürler.

Amma melaikelerin, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a hizmeti ve görünmesi ve cinnîlerin ona iman ve itaati, mütevatirdir. Nass-ı Kur'an ve çok âyâtla musarrahtır.

Gazve-i Bedir'de beşbin melaike, -nass-ı Kur'an ile- önde, sahabeler gibi ona hizmet edip, asker olmuşlar.

Hattâ o melekler, melaikeler içinde, Ashab-ı Bedir gibi şeref kazanmışlar. Şu mes'elede iki cihet var:

Birisi: Cinn ve melaikenin taifeleri, hayvan ve insanın taifeleri gibi, vücudları kat'î ve bizimle münasebetdar olduğu, Yirmidokuzuncu Söz'de iki kerre iki dört eder derecesinde bir kat'iyetle isbat etmişiz. Onların isbatını, o Söz'e havale ederiz.

The Second Aspect is **members of God's Messenger's (UWBP)** community seeing them and speaking with them, *as a miracle of his.*

Thus, the leading scholars of Hadith, and foremost *Bukhari* and *Muslim*, unanimously relate: "One time, an angel, that is, **Gabriel, appeared in the form of a man dressed in white.** He approached God's Messenger (UWBP), who was sitting among his Companions,

and asked: '**What is Islam? What is belief? And what is goodness? Explain them.**' The Messenger (UWBP) explained them, and the Companions gathered there both received valuable instruction, and saw the person clearly.

Although he seemed like a traveller, he displayed no sign of a journey. He suddenly rose and disappeared. God's Messenger (UWBP) then said: '*Gabriel did that in order to teach you!*'"

{*Bukhari, Iman 37; Muslim, Iman 1-7.*}

Also, the authorities on Hadith relate through certain and authentic narrations about which there is 'consensus in meaning:' "The Companions saw Gabriel with God's Messenger (UWBP) many times **in the form of Dihya, who was very handsome.**"

For instance, 'Umar, Ibn 'Abbas, Usama b. Zayd, Harith, 'A'isha al-Siddiqa, and Umm Salama established and related certainly: "We frequently saw Gabriel with the God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) in the form of Dihya."

{*Bukhari, Fada'il al-Ashab 30; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 276-7; Ahmad b. Hanbal, Fada'il al-Sahaba (Tahqiq: Vasiyyullah) no: 1817, 1853, 1918; Musnad i, 212; al-'Asqalani, al-Isaba i, 598.*}

Is it at all possible that such people would say that they had seen him if they had not?

Also, the conqueror of Persia, Sa'd b. Abi Waqqas, who was one of the ten promised Paradise, relates in an authentic narration: "At the Battle of Uhud we saw two white-dressed persons either side of God's Messenger (UWBP), guarding him like sentries. We understood that they were the angels, Gabriel and Michael."

{*Bukhari, Maghazi 18; Libas 24; Muslim, Fada'il 46-7 no: 2306; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 361.*}

Is it possible that if such a hero of Islam says he saw them, he had not seen them?

Also, Abu Sufyan b. Harith b. 'Abd al-Muttalib, the Prophet's (UWBP) cousin, relates in an authentic narration: "At the Battle of Badr, we saw horsemen dressed in white between the sky and the earth."

İkinci cihet: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın şerefîyle, *eser-i mu'cizesi olarak,efrad-ı ümmeti* onları görmek ve konuşmaktır.

İşte başta Buharî ve İmam-ı Müslim, eimme-i hadîs müttefikan haber veriyorlar ki: Bir defa melek yani **Hazret-i Cebrail, beyaz libaslı bir insan suretinde gelmiş.** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm sahabeleri içinde otururken, yanına gitmiş,

demiş:

مَا الْإِسْلَامُ وَمَا الْإِيمَانُ وَمَا الْإِحْسَانُ

Yani: "İman, İslâm, ihsan nedir? Tarif et." Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm tarif etmiş. Oradaki cemaat-ı sahabe hem ders almış, hem de o zâtı iyi görmüşler.

O zât misafir gibi görünürken, üstünde alâmet-i sefer eseri hiç yoktu. Kalktı, birden kayboldu. O vakit Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ferman etmiş ki: "Size ders vermek için Cebrail böyle yaptı."

Hem haber-i sahih ile ve haber-i kat'î ile ve manevî tevatür derecesinde, eimme-i hadîs haber veriyorlar ki: "Hazret-i Cebrail'i çok defa, **hüsn ü cemal sahibi olan Dihye suretinde,** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanında sahabeler görüyorlardı.

Ezcümle, Hazret-i Ömer ve İbn-i Abbas ve Üsâme İbn-i Zeyd ve Hâris ve Âişe-i Sıddıka ve Ümm-ü Seleme, kat'iyyen sabittir ki, bunlar kat'iyyen haber veriyorlar ki: Biz Hazret-i Cebrail'i Dihye suretinde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanında çok görüyoruz.

Acaba hiç mümkün müdür ki, bu zâtlar, görmeden görüyoruz desinler?

Hem nakl-i sahih-i kat'î ile, Aşere-i Mübeşşere'den, İran fâtihi Sa'd İbn-i Ebî Vakkas haber veriyor ki: "Gazve-i Uhud'da, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın iki tarafında, iki beyaz libaslı, ona nöbetdar gibi muhafız suretinde gördük. İkisi de anlaşıldı ki, meleklerdir. Ve Hazret-i Cebrail ile Mikâil olduğunu anladık."

Acaba böyle bir kahraman-ı İslâm gördük dese, görmemek mümkün müdür?

Hem Ebu Süfyan İbn-i Hâris İbn-i Abdülmuttalib (ammizade-i Nebevî) nakl-i sahih ile haber veriyor ki: "Gazve-i Bedir'de, gök ile yer arasında, beyaz libaslı atlı zâtları gördük."

{Musnad i, 147, 353; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 362; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 281; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 735.}

Also, Hamza pleaded with the Noble Messenger (UWBP) to see Gabriel. So he showed him to Hamza in the Ka'ba, but he could not endure it and fell to the ground unconscious.

Qadi Iyad, al-Shifa' i, 362; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 282; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 736.

#192

There were numerous occurrences like these of angels being seen. They all demonstrated one sort of the Miracles of Muhammad (UWBP), and show that *the angels too were like moths drawn to the lamp of his prophethood.*

When it comes to jinns, it was not only the Companions, it frequently happens that *ordinary members of the Muslim community* meet with them and see them.

But the most certain and authentic reports are given us by the leading scholars of Hadith, who say: Ibn Mas'ud related: "I saw the jinn on *the night they accepted Islam* at Batn al-Nakhl. I likened them to the Zut, a tall-statured Sudanese tribe; they resembled them."

{Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) vi, 165 no: 4353; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 343; ii, 361.}

There was also the incident concerning Khalid b. al-Walid, which is famous and has been authenticated and accepted by the leading scholars of Hadith: when the idol called 'Uzza was destroyed, a jinn came out of it in the form of a black woman.

Khalid cut it into two with his sword. The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) said in connection with this: "*They used to worship it inside the idol 'Uzza; it can no longer be worshipped.*"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 362; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 287; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 738; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iv, 316; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 176.}

Also, is a narration from 'Umar: he said: "While we were with God's Messenger (UWBP), a jinn called *Hama* came in the form of an old man carrying a *staff*; he accepted Islam.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) instructed him in some of the short Suras of the Qur'an, which he listened to and then departed."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 363; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 287; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa v, 416-8.}

Some scholars of Hadith have questioned this last incident, but the most important of them declared it to be authentic. In any event, it is unnecessary to describe this sort at length, for the examples of it are many.

Hem Hazret-i Hamza Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dan niyaz etti ki: "Ben Cebrail'i görmek istiyorum." Kâ'be'de ona gösterdi. Dayanamadı, bîhuş oldu, yere düştü.

Bu çeşit melaikeleri görmek vukuatı çoktur. Bütün bu vukuat, bir nevi mu'cize-i Ahmedîye Aleyhissalâtu Vesselâm'ı gösteriyor ve delalet ediyor ki; onun *misbah-nübüvvetine* melaikeler dahi pervanelerdir.

Cinnîler ise; onlar ile görüşmek ve görmek, değil sahabeler, belki *avam-ı ümmet* dahi çokları ile görüşmeleri çok vuku buluyor.

Fakat en kat'î, en sahih haber ile eimme-i hadîs bize diyorlar ki: İbn-i Mes'ud "Batn-ı Nahl'de ecinnilerin *ihtidası gecesinde*, ecinnileri gördüm ve Sudan kabîlesinden Zutt denilen uzun boylu taifeye benzettim, onlara benziyorlardı."

Hem meşhurdur ve hadîs imamları tahrir ve kabul ettikleri Hazret-i Hâlid İbn-i Velid vak'asıdır ki: Uzza denilen sanemi tahrib ettikleri vakit, siyah bir kadın şeklinde, o sanem içinden bir cinnîye çıktı.

Hazret-i Hâlid, bir kılıncı ile o cinnîyeyi iki parça etti. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, o hâdis için ferman etmiş ki: "*Uzza sanemi içinde ona ibadet ediliyordu, daha ona ibadet edilmez.*"

Hem Hazret-i Ömer'den meşhur bir haberdur ki, demiş: "Biz Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın yanında iken, ihtiyar şeklinde, elinde bir *asâ*, "*Hâme*" isminde bir cinnî geldi, iman etti.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ona kısa surelerden birkaç sureyi ders verdi. Dersini aldı, gitti.

Şu âhirkî hâdiseye, çendan bazı hadîs imamları ilişmişler; fakat mühim imamlar, sıhhatine hükmetmişler. Her ne ise, bu nevide uzun söylemeye lüzum yok; misalleri çoktur.

We would only add this:

Through the light of God's Noble Messenger (UWBP), through his training and through following him, thousands of **spiritual poles** and **purified scholars** like Shaikh 'Abd al-Qadir Gilani have met and spoken with angels and jinn. This fact has reached the degree of consensus a hundred times over through innumerable instances.

{Ibn Taymiyya, al-Tawassul wa'l-Wasila 24; Ibn Taymiyya, Majmu' al-Fatawa xi, 307.}

Yes, members of Muhammad's (UWBP) community being in contact with angels and jinn, and speaking with them, occurs through the miraculous guidance and instruction of the Noble Messenger (UWBP).

#193

Third Branch

The protection and preservation of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was a clear miracle, and many instances of it are indicated by the **clear truth** of the verse, **And God will defend you from men.** (Qur'an, 5:70.)

For sure, when God's Messenger (UWBP) appeared, he was not only challenging one group, or one people, or a few rulers, or one religion; he was rather challenging single-handed all kings and the people of all religions.

And yet until he died in perfect ease and happiness and rose to the heavenly court, for twenty-three years he was without guard or protector and was exposed to numerous plots, with his own uncle his greatest enemy and his own tribe and people hostile to him.

This shows what a powerful truth the above-mentioned verse expresses and what **a firm point of support** it was. We shall mention as examples only a few events classed as definite.

First Event:

Scholars of Hadith and the Prophet's (UWBP) biography report **unanimously** that the Quraysh had made a certain agreement to kill God's Messenger (Upon whom be blessings and peace).

Scholars of Hadith and the Prophet's (UWBP) biography report unanimously that the Quraysh had made a certain agreement to kill God's Messenger (Upon whom be blessings and peace).

Hem deriz ki:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nuruyla, terbiyesiyle ve onun arkasında gitmesiyle, binler Şeyh-i Geylanî gibi **aktablar**, **asfiyalar** melaikeler ve cinler ile görüşmüşler ve konuşuyorlar ve bu hâdis, yüz tevatür derecesinde ve çok kesrettedir.

Evet ümmet-i Muhammed'in (A.S.M.) melaikeler ve cinlerle temasları ve **tekellümleri** ise, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın terbiye ve irşad-ı i'cazâranesinin bir eseridir.

Üçüncü Şube

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hıfzı ve ismeti, bir mu'cize-i bahiredir.

وَاللَّهُ يَعِصُكَ مِنَ النَّاسِ

âyet-i kerimesinin **hakikat-i bahiresi**, çok mu'cizatı gösterir.

Evet Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm çıktığı vakit, değil yalnız bir taifeye, bir kavme, bir kısım ehl-i siyasete veya bir dine; belki umum padişahlara ve umum ehl-i dine tek başıyla meydan okudu.

Halbuki onun amucası en büyük düşman ve kavim ve kabilesi düşman iken; yirmiüç sene nöbetdarsız, tekellüfsüz, muhafazasız ve pek çok defa sû-i kasde maruz kaldığı halde, kemal-i saadette, rahat döşeğinde vefat edip, Mele-i A'lâ'ya çıkmasına kadar hıfz u ismeti,

وَاللَّهُ يَعِصُكَ مِنَ النَّاسِ

ne kadar kuvvetli bir hakikatı ifade ettiğini ve ne kadar **metin bir nokta-i istinad** olduğunu, güneş gibi gösterir. Biz yalnız nümune için, kat'iyet kesbetmiş birkaç hâdiseyi zikredeceğiz:

Birinci Hâdis: Ehl-i siyer ve hadîs, **müttefikan** haber veriyorlar ki: Kureyş kabilesi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı öldürtmek için, kat'i ittifak ettiler.

Upon the suggestion of a demon in human form, so as to prevent discord within the Quraysh, at least one member of every branch of the tribe formed a group of nearly two hundred men **under the leadership** of Abu Jahl and Abu Lahab, and they staged a surprise attack on the Messenger's (UWBP) house.

'Ali was together with him. He had told him to sleep that night in his bed.

The Messenger (UWBP) waited till the Quraysh came and completely surrounded the house, then he went out and threw a handful of earth at their heads, and not one of them saw him. He passed through them and disappeared.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 349; Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) iv, 269 no: 2009; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ii, 228.}

When he reached the cave of Hira, two pigeons and a spider became his guards, and protected him against all the Quraysh.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 349; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 236;}

The Second Event:

It certainly occurred that when they emerged from the cave and set off towards Medina, they were followed by a very brave man called Suraqa, who, for a large reward, had been sent by the leaders of the Quraysh to kill them.

God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) and Abu Bakr the Veracious had seen Suraqa coming when they came out of the cave. Abu Bakr had been anxious, but God's Messenger (UWBP) said: "**Do not be anxious, God is with us!**", (Qur'an, 9:40.) as he had in the cave.

#194

Abu Bakr looked at Suraqa: his **horse's hooves** were stuck in the sand. He was freed and started following them again. Then again the horse became transfixed, and something like **smoke** was rising from where its hooves were stuck.

At that point he understood that it was beyond his power and anyone else's power to harm God's Messenger (Upon whom be blessings and peace). He cried for mercy. The Messenger (UWBP) freed him, but said: "Go back, but make sure no one else comes after us."

{Bukhari, Anbiya' (Bab: 'Alamat al-Nubuwwa fi'l-Islam, Fada'il Ashab al-Nabi, Manaqib al-Muhajirin wa Fadlihim, Hijrat al-Nabi wa Ashabihi); Muslim, no: 2009; Ibn Hibban, Sahih 65; ix, 11. See, Concordance.}

Hattâ insan suretine girmiş bir şeytanın tedbiriyle, Kureys içine fitne düşmemek için, her kabileden lâakal bir adam içinde bulunup, ikiyüze yakın, Ebu Cehil ve Ebu Leheb'in **taht-ı hükmünde olarak**, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hane-i saadetini bastılar.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanında Hazret-i Ali vardı. Ona dedi: "Sen bu gece benim yatağında yat."

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm beklemiş, tâ Kureys gelmiş, bütün hanenin etrafını tutmuşlar. O vakit çıktı, bir parça toprak başlarına attı. Hiç birisi onu görmedi, içlerinden çıktı gitti.

Gâr-ı Hira'da iki güvercin ve bir örümcek, bütün Kureys'e karşı ona nöbetdar olup, muhafaza ettiler.

İkinci Hâdis: Vakıat-ı kat'iyyedendir ki, mağaradan çıkıp Medine tarafına gittikleri vakit, Kureys rüesası mühim bir mal mukabilinde, Süraka isminde gayet cesur bir adamı gönderdiler; tâ takib edip, onları öldürmeye çalışsın.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Ebu Bekir-i Sıddık ile beraber gârdan çıkıp giderken gördüler ki, Süraka geliyor. Ebu Bekir-i Sıddık telaş etti. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm mağarada dediği gibi

لَا تُحْزَنُ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

dedi.

Süraka'ya bir baktı, Süraka'nın **atının ayakları** yere saplandı kaldı. Tekrar kurtuldu, yine takib etti. Tekrar atının ayaklarının saplandığı yerden **duman** gibi birşey çıkıyordu.

O vakit anladı ki: Ne onun elinden ve ne de kimsenin elinden gelmez ki, ona ilişsin. "El-Aman!" dedi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm aman verdi. Fakat dedi: "Git öyle yap ki, başkası gelmesin!"

In connection with this incident, we should also mention that a shepherd spotted them and immediately set off for Mecca to inform the Quraysh.

But on arriving at the city, he forgot why he had come. No matter how much he tried, he could not remember. He was obliged to return. Then later he understood that he had been made to forget it.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 351; Âli al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 715.}

The Third Event: The leading scholars of Hadith relate through many chains of transmission that at the Battle of Ghatafan and Anmar, a bold tribal chief called Ghurath got close to the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) without anyone seeing him, his sword ready in his hand. He said to God's Messenger (UWBP): "Who will save you from me?"

God's Messenger (UWBP) replied: "God!" Then he prayed: "O God, save me from him, if You thus will!"

Suddenly, Ghurath received a blow from the Unseen between the shoulders and his sword fell to the ground.

The Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) picked up the sword and said: "Now who will save you from me?" Then he forgave him.

The man returned to his tribe. Everyone was astonished at the bold, valiant fighter, and asked him what had happened to him and why he had done nothing.

He replied to them: "That's the way it happened. I have come now from the best of men."

{Bukhari, Jihad 84, 87; Maghazi 31-2; Muslim, Salat al-Musafirin, 311 no: 843; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 347-8; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id ix, 7-8; al-Hakim, al-Mustadrak iii, 29-30.}

In an incident similar to this at the Battle of Badr, a dissembler approached the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) from behind when no one was aware of it. Just as he was raising his sword to strike, God's Messenger (UWBP) turned and looked at him; the man trembled and his sword slipped to the ground.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 347; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 710.}

Şu hâdise münasebetiyle bunu da beyan ederiz ki: Sahih bir surette haber veriyorlar: Bir çoban, onları gördükten sonra Kureys'e haber vermek için Mekke'ye gitmiş.

Mekke'ye dâhil olduğu vakit, ne için geldiğini unutmuş. Ne kadar çalışmış ise, hatırına getirememiş. Mecbur olmuş dönmüş. Sonra anlamış ki, ona unutturulmuş.

Üçüncü Hâdise: Gazve-i Gatafan ve Enmar'da müteaddid tarîklerle eimme-i hadîs haber veriyorlar ki: Gavres isminde cesur bir kabîle reisi, kimse görmeden tam Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın başı üzerine gelerek, yalın kılınc elinde olduğu halde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a dedi: "Kim seni benden kurtaracak?"

Demiş: "Allah!" Sonra böyle dua etti:

اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِ بِمَا شِئْتَ

Birden o Gavres, iki omuzu ortasına gaibden bir darbe yer; o kılınc elinden düşer, yere yuvarlanır.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kılıncı eline alır, "Şimdi seni kim kurtaracak?" der, sonra afveder.

O adam gider taifesine. O pek cür'etkâr, cesur adama herkes hayrette kalır. "Ne oldu sana, ne için bir şey yapamadın?" dediler.

O dedi: "Hâdise böyle oldu. Ben şimdi, insanların en iyisinin yanından geliyorum."

Hem şu hâdise gibi, Gazve-i Bedir'de bir münafık, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı bir gaflet vaktinde kimse görmeden, tam arkasından kılınc kaldırıp vururken, birden Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bakmış. O titreyip, kılınc elinden yere düşmüş.

The Fourth Event:

This is well-known almost to the degree of 'consensus in meaning,' and is given by most Qur'anic commentators as the immediate reason for the revelation of the verse,

Indeed We have put yokes round their necks right up to their chins, so that their heads are forced up [and they cannot see]. And We have put a bar in front of them and a bar behind them, and further, We have covered them up, so that they cannot see. (Qur'an, 36:8-9.)

It is also related by the most learned commentators and scholars of Hadith. They relate that Abu Jahl took an oath, saying: "I shall strike Muhammad with a stone if I see him prostrating."

He took a large stone and went to find God's Messenger (UWBP). He lifted his hands to cast the stone when he saw him prostrating, and they remained raised.

God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) stood up on completing the prayers, and Abu Jahl's hand was released. He could move it either because the Messenger (UWBP) permitted, or because there was no longer any need for it to remain thus.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 351; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 241; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 227; Muslim, No: 2797; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya iii, 42-3.}

In another similar incident, a man from the same tribe as Abu Jahl, al-Walid b. Mughira according to one narration, went to the Ka'ba with a large stone in his hand, to strike the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) while he was prostrating, but the man's eyes were sealed

and he could not see the Messenger (UWBP) entering, nor was he able to see the people who had sent him; he could only hear their voices. When God's Messenger (UWBP) finished praying, his eyes were opened, for no need remained for them to be sealed.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 351; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 242.}

Also, it is related through an authentic narration from Abu Bakr the Veracious that after the Sura about Abu Lahab had been revealed, his wife, *Hammalat al-Hatab* (the wood carrier) Umm Jamil, came to the Ka'ba with a stone in her hand.

She saw Abu Bakr, who was sitting beside the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), and asked him, "Where's your friend? I hear that he mocked me. If I see him, I will hit him in the mouth with this rock." She could not see God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), although he was sitting beside him.

Dördüncü Hâdise: Manevî tevatüre yakın bir şöhritle ve ekser ehl-i tefsirin

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

âyetinin sebeb-i nüzulü

ve ehl-i tefsir allâmeleri ve ehl-i hadîs imamları haber veriyorlar ki: Ebu Cehil yemin etmiş ki: "Ben secde Muhammed'i görsem, bu taşla onu vuracağım."

Büyük bir taş alıp gitmiş. Secdede gördüğü vakit kaldırıp vurmakta iken, elleri yukarıda kalmış.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm namazı bitirdikten sonra kalkmış, Ebu Cehil'in eli çözülmüş. O ise; ya Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın müsaadesiyle veyahut ihtiyaç kalmadığından çözülmüş.

Hem yine Ebu Cehil kabîlesinden -bir tarikte- Velid İbn-i Mugire, yine Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı vurmaya için, büyük bir taşı alıp secdede iken vurmaya gitmiş; gözü kapanmış.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı Mescid-i Haram'da görmedi, geldi. Onu gönderenleri de görmüyordu, yalnız seslerini işitiyordu. Tâ Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm namazdan çıktı, ihtiyaç kalmadığından onun gözü de açıldı.

Hem nakl-i sahih ile Ebu Bekir-i Sıddık'tan haber

veriyorlar ki: Sure-i تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ nâzil olduktan sonra, Ebu Leheb'in karısı Ümm-ü Cemil denilen "Hammalet-el Hatab" bir taş alıp, Mescid-i Haram'a gelmiş.

Ebu Bekir ile Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm orada oturuyorlarmış. Gözü Ebu Bekir-i Sıddık'ı görüyor, soruyor: "Yâ Ebâ Bekir! Senin arkadaşın nerede? Ben işitmişim ki, beni hicvetmiş. Ben görsem, bu taşı ağzına vuracağım." Yanında iken Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmemiş.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 349; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 233; al-Haythami, Majma al-Zawa'id i, 353; Ibn Hibban, Sahih viii, 152; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 361.}

Of course, a wood-carrier of Hell like that could not enter the presence of the 'Sultan of Lawlak,'* who was under Divine protection, and see him. How could she?

**{This refers to the Hadith Qudsi: "But for thee, but for thee, I would not have created the spheres."(Tr.)}*

#196

The Fifth Event: It is related through a sound narration that 'Amir b. Tufayl and Arbad b. Qays conspired to assassinate God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). 'Amir said: "I'll keep him busy, and you strike him."

They went, but Arbad did not do anything. Amir asked him later why he did not strike him. Arbad answered: "How could I? Every time I intended to hit him, I saw you between us. How could I have struck you?"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 353; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 249; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa v, 318.}

The Sixth Event: It is related through an authentic narration that at the battle either of Uhud or Hunayn, Shayba b. 'Uthman al-Hajabayya, whose uncle and father Hamza had killed, crept up stealthily on the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) in order to avenge them.

On his raising his drawn sword, it suddenly slipped from his hand. God's Messenger (UWBP) turned and looked at him, putting his hand on his chest.

Shayba later said: "At that moment there was no one in the world I loved more." He believed in him. The Messenger (UWBP) told him to go and fight..

Shayba said: "I went and fought in front of God's Messenger (UWBP). If I had come across my own father at that time, I would have struck him!"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 353; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 248; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id vi, 183-4; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 718; al-'Asqalani, al-Isaba ii, 157.}

Also, on the day of the conquest of Mecca, a man called Fadala approached God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) with the intention of striking him. The Messenger (UWBP) looked at him, and said, smiling: "What have you told yourself?", praying that he might be forgiven. Fadala became a believer, and said: "At that moment there was no one in the world I loved more."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 353; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 248; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 718.}

Elbette hıfz-ı İlahide olan bir Sultan-ı Levlak'ı, böyle bir Cehennem oduncusu, onun huzuruna girip göremez. Ağzına mı düşmüş!..

Beşinci Hâdise: Haber-i sahih ile haber veriliyor ki: Âmir İbn-i Tufeyl ve Erbed İbn-i Kays ikisi ittifak ederek Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına gitmişler. Âmir demiş: "Ben onu meşgul edeceğim, sen onu vuracaksın!"

Sonra bakıyor ki, birşey yapmıyor. Gittikten sonra arkadaşına dedi: "Neden vurmadın?" Dedi: "Nasıl vuracağım, ne kadar niyet ettim, bakıyorum ki, ikimizin ortasına sen geçiyorsun. Seni nasıl vuracağım?"

Altıncı Hâdise: Nakl-i sahih ile haber veriliyor ki: Gazve-i Uhud'da veya Huneyn'de Şeybe İbn-i Osman-el Hacebî -ki, Hazret-i Hamza, onun hem amucasını, hem pederini öldürmüştü- intikamını almak için gizli geldi.

Tâ Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın arkasından yalın kılıncı kaldırdı. Birden kılıncı elinden düştü. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona baktı, elini göğsüne koydu.

Şeybe der ki: "O dakikada dünyada ondan daha sevgili adam bana olmazdı." İmana geldi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etti: "Haydi git, harbet!"

Şeybe dedi: "Ben gittim, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm önünde harbettim. Eğer o vakit pederim de rast gelseydi, vuracaktım."

Hem Feth-i Mekke gününde Fedale namında birisi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına vurmak niyetiyle geldi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ona bakıp tebessüm etti, "Nefsinle ne konuştun?" dedi ve Fedale için taleb-i mağfiret etti. Fedale imana geldi ve dedi ki: "O vakit ondan daha ziyade dünyada sevgilim olmazdı."

The Seventh Event: According to a sound narration, at the very moment some Jews, with the intention of **assassinating** him, were going to drop down a large rock on God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), while he was sitting, he rose through Divine protection; so the plot came to nothing.

{Qadi Iyad, *al-Shifa'* i, 353; *al-Khafaji, Sharh al-Shifa'* iii, 243; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa'* i, 176; Abu Naim, *Dala'il al-Nubuwwa* ii, 489-90.}

There were many events similar to these seven. The scholars of Hadith, and foremost *Imam Bukhari* and *Imam Muslim*, relate from 'A'isha that after the verse, "**And God will defend you from men**" (Qur'an; 5:67) was revealed, God's Messenger told those who guarded him from time to time: "**O men, leave me, for God, the Great and Mighty, protects me!**"

{Tirmidhi, *v*, 351 no: 3406; Tirmidhi (*Tahqiq: Ahmad Shakir*) no: 3049; Qadi Iyad, *al-Shifa'* i, 352; *al-Hakim, al-Mustadrak* ii, 313.}

#197

Thus, from the beginning up to here, this treatise shows that every species of being, every **realm** of creation in the universe, recognized the Noble Messenger (UWBP), and was connected with him.

His miracles were manifested in every one of them. This means that the person of Muhammad (UWBP) was the official and Messenger of God Almighty, *but in regard to His titles of Creator of the Universe and Sustainer of all Creatures.*

For example, every office or department of government knows and recognizes a high-ranking official, an **inspector**, of the king, and whichever of them he enters, those in it show an interest in him, for he acts in the name of the king of all of them.

If he is only an inspector in the **judiciary**, then only that department of government recognizes him; the other offices do not. And if he is an inspector in the army, the civil service does not recognize him.

It is understood, then, that all the realms and **spheres of Divine rule**, every species and group from the angels to the flies and spiders, knew and recognized God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), or had been informed about him.

That is to say, he was the Seal of the Prophets and **the Messenger of the Sustainer of All the Worlds**. And his messengership was more comprehensive and all-embracing than those of the preceding prophets.

Yedinci Hâdis: -Nakl-i sahih ile- Yahudiler **sû'-i kasd** niyetiyle, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın oturduğu yere üstünden büyük bir taş atmak ânında, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm o dakikada hıfz-ı İlâhî ile kalkmış; o **sû'-i kasd** de akîm kalmış.

Bu yedi misal gibi çok hâdiseler vardır. Başta İmam-ı Buharî ve İmam-ı Müslim ve eimme-i hadîs, Hazret-i Âişe'den naklediyorlar ki:

وَاللَّهُ يَعِصُكَ مِنَ النَّاسِ

âyeti nâzil olduktan sonra, arasına Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı muhafaza eden zâtlara ferman etti:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ انْصَرِفُوا فَقَدْ عَصَمَنِي رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ

Yani: "Nöbetdarlığa lüzum yok, benim Rabbim beni hıfz ediyor."

İşte şu risale de, baştan buraya kadar gösteriyor ki: Şu kâinatın her nev'i, her **âlemi**; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanır, alâkadardır.

Herbir nev'-i kâinatta, onun mu'cizâtı görünüyor. Demek o Zât-ı Ahmediye (A.S.M.) Cenab-ı Hakk'ın *-fakat kâinatın Hâlıkı itibariyle ve bütün mahlukatın Rabbi ünvanıyla-* memurudur ve resulüdür.

Evet nasilki bir padişahın büyük ve **müfettiş** bir memurunu her bir daire bilir ve tanır; hangi daireye girse, onunla münasebetdar olur. Çünkü umumun padişahı namına bir memuriyeti var.

Eğer meselâ yalnız **adliye** müfettişi olsa, o vakit adliye dairesiyle münasebetdar olur. Başka daireler onu pek tanımaz. Ve askeriye müfettişi olsa, mülkiye dairesi onu bilmez.

Öyle de, anlaşılıyor ki; bütün **devair-i saltanat-ı İlâhiye**de, melekten tut tâ sineğe ve örümceğe kadar her bir taife onu tanır ve bilir veya bildirilir.

Demek Hâtem-ül Enbiya ve **Resul-i Rabb-il Âlemîn**'dir. Ve umum enbiyanın fevkinde risaletinin şümülü var.

Sixteenth Sign

The wonders that took place before his prophetic mission, but which were related to it, are called *irhasat*, and these too were indications and proofs of his prophethood. They were of three kinds:

The First Kind

This kind of *irhasat* comprises the tidings of Muhammad's (UWBP) prophethood given by *the Torah*, *the Bible*, *the Psalms of David*, and *the scriptures revealed to other prophets*, as stated by the Qur'an.

Indeed, since those Books are revealed scriptures and those who brought them were prophets, it is necessary and certain that they should have mentioned *the one who would supersede their religions*, change the shape of the universe, and illuminate half the earth with the light he brought.

Is it possible that those scriptures, which foretold insignificant events, would not speak of the most important phenomenon of humanity, the prophethood of Muhammad (UWBP)?

Yes, since they would certainly speak of it, they would either **denounce** it as a falsehood and so save their religions from **destruction** and their books from **abrogation**,

#198

or they would affirm it, and through that man of truth, save their religions from **superstition** and **corruption**.

Now, both friend and foe agree that there is no sign of any such denouncement in the scriptures, in which case there must be affirmation.

And since there is certain affirmation, and since there is a **definite reason** and **fundamental cause** for such affirmation, we too shall demonstrate through three **categorical proofs** the existence of this affirmation:

First Proof: God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) says to them through the tongue of the Qur'an: "Your scriptures describe and confirm me; they confirm me in the things I say."

He challenges them with verses such as,

Say, "Bring the Torah and read it, if you are men of truth!" (Qur'an, 3:93)

Say, "Come, let us gather together, our sons and your sons, our women and your women, ourselves and yourselves; then let us earnestly pray and invoke the curse of God on those who lie!" (Qur'an, 3:61.)

Despite his continuously taunting them with verses such as these, no Jewish scholar or Christian **priest** was able to show he had made any error.

Onaltıncı İşaret

İrhasat denilen; bi'set-i nübüvvetten evvel fakat nübüvvetle alâkadar olarak vücuda gelen hârikalar dahi, delail-i nübüvvettir. Şu da üç kısımdır:

Birinci Kısım

Nass-ı Kur'anla; *Tevrat*, *İncil*, *Zebur* ve *Suhuf-u Enbiyanın*, nübüvvet-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a dair verdikleri haberdır.

Evet madem o kitablar semavîdirler ve madem o kitab sahibleri enbiyadılar; elbette ve herhalde **onların dinlerini nesheden** ve kâinatın şeklini değiştiren ve yerin yarısını getirdiği bir nur ile ışıklandıran *bir zâtтан* bahsetmeleri, zarurî ve kat'îdir.

Evet küçük hâdiseleri haber veren o kitablar, nev'-i beşerin en büyük hâdisesi olan hâdis-i Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber vermemek kabil midir?

İşte madem bilbedahe haber verecekler, herhalde ya **tekzib** edecekler, tâ ki dinlerini **tahrib**den ve kitaplarını **nesh**den kurtarsınlar..

veya tasdik edecekler, tâ ki o hakikatlı zât ile, dinleri **hurafattan** ve **tahrifattan** kurtulsun.

Halbuki dost ve düşmanın ittifakıyla, tekzib emaresi hiç bir kitabda yoktur. Öyle ise, tasdik vardır.

Madem mutlak bir surette tasdik vardır ve madem şu tasdik vücutunu iktiza eden **kat'i bir illet** ve **esaslı bir sebep** vardır; biz dahi, o tasdik vücutuna delalet eden üç **hüccet-i katia** ile isbat edeceğiz:

Birinci Hüccet: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Kur'anın lisanıyla onlara der ki: "Kitablarınızda, benim tasdikim ve evsafım vardır. Benim beyan ettiğim şeylerde, kitaplarınız beni tasdik ediyor."

قُلْ فَاتُوا بِالْتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ قُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

gibi âyetlerle, onlara meydan okuyor. "Tevratınızı getiriniz, okuyunuz ve geliniz; biz çokluk ve çocuğumuzu alıp Cenab-ı Hakk'ın dergâhına el açıp, yalancılar aleyhinde lanetle dua edeceğiz!" diye

mütemadiyen onların başına vurduğu halde, hiç Yahudi bir âlim veya Nasrani bir **kıssıs**, onun bir yanlışını gösteremedi.

If they had been able to, those very numerous and very obdurate and jealous unbelievers and dissembling Jews and **the whole world of unbelief** would have proclaimed it everywhere.

The Messenger (UWBP) also said: "Either you find any error of mine, or I shall fight you until I destroy you!"

And they chose war and wretchedness. That means they could not find any error. For if they had, they would have been saved from all that.

Second Proof: The words of the Torah, the Bible, and the Psalms do not have the **miraculousness** of those of the Qur'an. They have also been translated again and again, and a great many **alien words** have become intermingled with them.

Also, the words of commentators and their false interpretations have been confused with their verses.

In addition, the **distortions** of the ignorant and **the hostile** have been incorporated into them.

In these ways, the corruptions and **alterations** have multiplied in those Books.

In fact, Shaykh Rahmat Allah al-Hindi, the well-known scholar, proved to Jewish and Christian scholars and priests thousands of corruptions in them, and **silenced them**.

Nevertheless, despite these corruptions, in our times the celebrated Husain Jisri (*May God have mercy on him*) **found** one hundred and fourteen allusions to the prophethood of Muhammad (UWBP), and included them in his *Risalat al-Hamidiya*. This was translated into Turkish by the late Ismail Hakkı of Manastır; whoever wishes may refer to it.

#199

Also, many Jewish and Christian scholars acknowledged and admitted that the **attributes** of Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) were written in their scriptures.

The famous Roman Emperor Heraclius, who was a **non-Muslim** himself, said: "Jesus foretold Muham-mad's coming."

{*Ibn Sayyid al-Nas, 'Uyun al-Athar ii, 26; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364.*}

Also, another Roman ruler called Muqawqis, the Governor of Egypt, and celebrated Jewish scholars and leaders such as Ibn Suriya, Zubayr b. Batiya, Ibn Akhtab and his brother Ka'b b. Asad, although remaining non-Muslim, **admitted**: "He is described in our Books."

Eğer gösterseydi, pek çok kesrette bulunan ve pek çok inadlı ve hasedli olan kâfirler ve münafık Yahudiler ve **bütün âlem-i küfür**, her tarafta ilân edeceklerdi.

Hem demiş: "Ya yanlışımı bulunuz veyahut sizinle mahvoluncaya kadar cihad edeceğim!"

Halbuki bunlar, harbi ve perişanlığı ve hicreti ihtiyar ettiler. Demek yanlışını bulamadılar. Bir yanlış bulunsaydı, onlar kurtulurlardı.

İkinci Hüccet: Tevrat, İncil ve Zebur'un ibareleri; Kur'an gibi **i'caz**ları olmadığından, hem mütemadiyen tercüme tercüme üstüne olduğundan, pek çok **yabanî kelimeler** içlerine karıştı.

Hem müfessirlerin sözleri ve yanlış tevilleri, onların âyetleriyle iltibas edildi;

hem bazı nâdanların ve bazı **ehl-i garazın tahrifatı** da ilâve edildi.

Şu surette o kitablarda tahrifat, **tağyirat** çoğaldı.

Hattâ Şeyh Rahmetullah-i Hindî (allâme-i meşhur) kütüb-ü sâbıkânın binler yerde tahrifatını, keşişlerine ve Yahudi ve Nasara ülemasına isbat ederek, **iskât etmiş**.

İşte bu kadar tahrifatla beraber, şu zamanda dahi meşhur Hüseyin-i Cisrî (*Rahmetullahi Aleyh*) o kitablardan yüz ondört delil nübüvvet-i Ahmediyeye dair **çıkarmıştır**. "Risale-i Hamîdiye"de yazmış. O risaleyi de, Manastırlı Merhum İsmail Hakkı tercüme etmiş. Kim arzu ederse, ona müracaat eder, görür.

Hem pek çok Yahudi üleması ve Nasara üleması, ikrar ve itiraf etmişler ki: "Kitablarımızda Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın **evsafı** yazılıdır."

Evet **gayr-ı müslim** olarak başta meşhur Rum Meliklerinden Hirakl itiraf etmiş, demiş ki: "Evet İsa Aleyhisselâm, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan haber veriyor."

Hem Rum Meliki Mukavkis namında Mısır hâkimi ve ülema-i Yehud'un en meşhurlarından İbn-i Suriya ve İbn-i Ahtab ve onun kardeşi Kâ'b Bin Esed ve Zübeyr Bin Bâtiya gibi meşhur ülema ve reisler, gayr-ı müslim kaldıkları halde **ikrar etmişler** ki: "Evet kitablarımızda onun evsafı vardır, ondan bahsediyorlar."

{Suyuti, *al-Khasa'is al-Kubra* ii, 139; Qadi Iyad, *al-Shifa* i, 366; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa* i, 744-5; Ibn Kathir, *al-Bidaya wa'l-Nihaya* iv, 80, 81, 272; Bayhaqi, *Dala'il al-Nubuwwa* iii, 362; Waqidi, *Kitab al-Maghazi* 403-4; Abu Na'im, *Dala'il al-Nubuwwa* i, 85.}

Also, some of the well-known Jewish scholars and Christian priests gave up their obduracy on seeing Muhammad's (UWBP) attributes as described in the above-mentioned books, and believed in him. They then pointed out these references to other Jewish and Christian scholars, and convinced them.

Among them were the famous 'Abdullah b. Salam, Wahb b. Munabbih, Abu Yasir, the two sons of Sa'ya, Asid and Tha'laba, and Shamul. The latter lived at the time of Tubba', the ruler of Yemen. Shamul became a believer before Muhammad's prophetic mission and without ever seeing him, just as Tubba' did.*2

*1.{Qadi Iyad, *al-Shifa* i, 366; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa* i, 744-5; Ibn Kathir, *al-Bidaya wa'l-Nihaya* iv, 80-1; Bayhaqi, *Dala'il al-Nubuwwa* iii, 361-2; Waqidi, *al-Maghazi* 405-4; Ibn Jawzi, *Sifat al-Safwa* iii, 361-2; Abu Na'im, *Dala'il al-Nubuwwa* i, 79; ii, 492.}

*2.{Bayhaqi, *Dala'il al-Nubuwwa* i, 367; ii, 526; vi, 240-9; al-Hindi, *Kanz al-'Ummal* xi, 401; xii, 390-408; Qadi Iyad, *al-Shifa* i, 364; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa* i, 739-43; al-Haythami, *Majma' al-Zawa'id* viii, 240.}

While the guest of the Bani Nadir before the prophetic mission, a gnostic called Ibn al-Hayyaban, declared: "A prophet will soon appear, and this is the place he will emigrate to." He died there.

Later, when that tribe was at war with God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), Asid and Tha'laba came forward and cried out to the tribe: "By God, he is the one Ibn al-Hayyaban promised would come. Don't fight him!"* But they did not heed him, and paid the penalty.

*{Bayhaqi, *Dala'il al-Nubuwwa* ii, 80-1; iv, 31; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa* i, 744-5; Yusuf Nabhani, *Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin* 137; Abu Na'im, *Dala'il al-Nubuwwa* i, 82; Ibn al-Jawzi, *Sifat al-Safwa*, i, 87.}

#200

Also, many Jewish scholars like Ibn Yasin, Mikhayriq, and Ka'b al-Ahbar, became believers on seeing the prophetic attributes in their Books, and silenced those who did not accept faith.

Hem Yehud'un meşhur ülemasından ve Nasara'nın meşhur kıssislerinden, kütüb-ü sâbıkada evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) gördükten sonra inadı terkedip imana gelenler, evsafını Tevrat ve İncil'de göstermişler ve sair Yahudi ve Nasrani ülemasını onunla ilzam etmişler.

Ezcümle, meşhur Abdullah İbn-i Selâm ve Vehb İbn-i Münebbih ve Ebî Yâsir ve Şâmul (ki bu zât, Melik-i Yemen Tübbâ' zamanında idi. Tübbâ' nasıl gıyaben ve bi'setten evvel iman getirmiş, Şâmul de öyle.)

ve Sa'ye'nin iki oğlu olan Esid ve Sa'lebe ki; İbn-i Heyban denilen bir ârif-i billah bi'setten evvel Benî Nadîr Kabilesine misafir olmuş.

قَرِيبٌ ظُهُورُ نَبِيِّ هَذَا دَارُ هِجْرَتِهِ

demiş, orada vefat etmiş.

Sonra o kabîle Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ile harbettikleri zaman Esid ve Sa'lebe meydana çıktılar, o kabîleyle bağıldılar:

وَاللّٰهُ هُوَ الَّذِيْ عٰهَدَ اِلَيْكُمْ فِيْهِ اِبْنُ هَيْبَانَ

Yani: "İbn-i Heyban'ın haber verdiği zât budur; onunla harbetmeyiniz!" Fakat onlar onları dinlemediler, belalarını buldular.

Hem ülema-i Yehud'dan İbn-i Bünyamin ve Muhayrik ve Kâ'b-ül Ahbar gibi çok ülema-i Yehud, evsaf-ı Nebeviyeyi kitaplarında gördüklerinden, imana gelmişler; sair imana gelmeyenleri de ilzam etmişler.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739; Ibn al-Jawzi, Sifat al-Safwa i, 87; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 87-8, 135; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa 161-3; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 78-9.}

Also, the famous Christian scholar and monk, Bahira, who was mentioned above:* God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was twelve years old when he went to Damascus with his uncle, and it was for his sake that Bahira invited the Quraysh.

*{Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 24; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 158.}

For he had seen a cloud casting its shadow on the travelling caravan. When it continued to do so, he realized that the one he was seeking had remained with the caravan, and had sent someone to fetch him.

He told Abu Talib: "Return to Mecca! The Jews are **exceedingly jealous** and **will resort to treachery**, for his attributes are described in the Torah."

Also, Nestor the Abyssinian, and the ruler of that country, the Negus, came to believe on seeing Muhammad's (UWBP) attributes written in their Books.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364; 'Ali al-Qari Sharh al-Shifa' i, 744.}

Also, a well-known **Christian scholar** called Daghatr became a believer on seeing the description of the Prophet (Upon whom be blessings and peace), and was martyred when he proclaimed this among the Byzantines.

Also, from the Christian **leaders**, Harith b. Abi Shumar al-Ghasani and the prominent rulers and religious leaders of Damascus such as Sahib al-Ilya, Heraclius, Ibn Natur and al-Jarud, entered the fold of Islam after seeing the Prophet's (UWBP) description in their Books. Of them, only Heraclius concealed his belief for the sake of worldly rule.

{Bukhari, Bad' al-Wahy 6; Shahadat 28; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 744; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 121, 150-1; Qastalani, al-Mawahib al-Ladunniya vi, 198; Tabarani, al-Mu'jam al-Kabir iii, 2108; Ibn 'Adiyy, al-Kamil fi'l-Du'afa iii, 1094; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 101-2.}

Also, like these, Salman al-Farsi had also formerly been a Christian. He searched for the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) after seeing his description.

Hem ülema-i Nasara'dan, bahsi geçen meşhur Buheyra-i Rahib ki; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Şam tarafına amucasıyla gittiği vakit oniki yaşında idi. Buheyra-i Rahib, onun hatırı için Kureyşileri davet etmiş.

Baktı ki, kafileye gölge eden bir parça bulut, daha kafilde yerinde gölge ediyor. "Demek aradığım adam orada kalmış!" Sonra adam göndermiş, onu da getirtmiş.

Ebu Talib'e demiş: "Sen dön Mekke'ye git! Yahudiler **hasûddurlar**; bunun evsafı Tevrat'ta mezkûrdur; **hiyanet ederler**."

Hem Nastur-ul Habeşe ve Habeş Reisi olan Necaşî, evsaf-ı Muhammediyeyi (A.S.M.) kitaplarında gördükleri için, beraber iman etmişler.

Hem Dağatır isminde meşhur bir **Nasrani âlimi**; evsafını görmüş, iman etmiş; Rumlar içinde ilân etmiş, şehid edilmiş.

Hem Nasrani **rüesasından** Hâris İbn-i Ebî Şümer-il Gasanî ve Şam'ın büyük dinî reisleri ve melikleri, yani Sahib-i İlya ve Hirakl ve İbn-i Natur ve Cârud gibi meşhur zâtlar, kitaplarında evsafını görmüşler ve iman etmişler. Yalnız Hirakl, dünya saltanatı için imanını izhar etmemiş.

Hem bunlar gibi Selmân-ül Farisî, o da evvel Nasrani idi. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın evsafını gördükten sonra, onu arıyordu.

{al-'Asqalani, *Fath al-Bari*, vii, 222; Bayhaqi, *Dala'il al-Nubuwwa* ii, 82; Ibn Kathir, *al-Bidaya wa'l-Nihaya* ii, 310-6; Musnad v, 437; Ibn Hisham, *Sirat al-Nabi* i, 233; Abu Na'im, *Dala'il al-Nubuwwa* no: 213; al-Hakim, *al-Mustadrak* iii, 604; Qadi Iyad, *al-Shifa'* i, 364; 'Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa'* i, 670; Yusuf Nabhani, *Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin* 144; Abu Na'im, *Dala'il al-Nubuwwa* i, 258-64.}

www.risaleglobal.com

Also, a famous scholar called Tamim, and the well-known Abyssinian ruler, the Negus, and the Abyssinian Christians, and the priests of Najran, **all unanimously declared** that they had seen the Prophet's (Upon whom be blessings and peace) description in their scriptures, and had come to believe in him.

{Musnad i, 461; Abu Da'ud, Jana'iz 58; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 744-6; Jisri, Risale-i Hamidiye (Turkish trans.) i, 240; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 163.}

The Third Proof: Here, as examples, we shall point out from the Gospel, the Torah, and the Psalms, a few instances of verses concerning our Prophet (Upon whom be blessings and peace).

First: In the Psalms, there is the following verse:

O God, send to us after the period between prophets one who will establish an exemplary model.

Here, "One who will establish an exemplary model" refers to the Prophet Muhammad (UWBP).

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 104, 115.}

A verse from the Gospels says:

The Messiah said: "I am leaving for my father and your father, so that He may send you the Paraclete," that is, Ahmad Muhammad.

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 352; Jisri, Risale-i Hamidiye (Turkish trans.) i, 250; Qastalani, al-Mawahib al-Ladunniya vi, 201.}

A second verse from the Gospels:

I ask from my Lord for the Paraclete that he may abide with you forever.

Paraclete, meaning 'the distinguisher of good from evil,' is the name of our Prophet (UWBP) in those Books.

{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 99; Jisri, Risale-i Hamidiye i, 255; Gospel of John, 14:16.}

Hem Temim namında mühim bir âlim, hem meşhur Habeş Reisi Necaşî, hem Habeş nasarası, hem Necran papazları; bütün **müttefik** **haber veriyorlar** ki: "Biz, evsaf-ı Nebeviyeyi kitablarımızda gördük, onun için imana geldik."

Üçüncü Hüccet: İşte bir nümune olarak Tevrat, İncil, Zebur'un Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'a ait âyetlerinin birkaç nümunesini göstereceğiz:

Birincisi: Zebur'da şöyle bir âyet var:

اللَّهُمَّ ابْعَثْ لَنَا مُقِيمَ السُّنَّةِ بَعْدَ الْفَتْرَةِ

"Mukîm-üs Sünne" ise, ism-i Ahmedîdir.

İncil'in âyeti:

قَالَ الْمَسِيحُ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى أَبِي وَآيِيكُمْ لِيَبْعَثَ لَكُمْ الْفَارَقْلِيظَا

Yani: "Ben gidiyorum, tâ size Faraklit gelsin!" Yani, Ahmed gelsin.

İncil'in ikinci bir âyeti:

إِنِّي أَطْلُبُ مِنْ رَبِّي فَارَقْلِيظَا يَكُونُ مَعَكُمْ إِلَى الْأَبَدِ

Yani: "Ben Rabbimden; hakkı bâtıldan farkedene bir peygamberi istiyorum ki, ebede kadar beraberinizde bulunsun." Faraklit,

الْفَارِقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ

manasında Peygamber'in o kitablarda ismidir.

A verse from the Torah says:

Verily God told Abraham that Hagar -the mother of Isma'il- will bear children. There will emerge from her sons one whose hand will be above all, and the hands of all will be opened to him in reverence.

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 105-6; Genesis, Chap. 16.}

#202

Another verse from the Torah:

And He said to Moses: "O Moses, verily I shall send them a prophet like you, from the sons of their brothers [the children of Isma'il]; I shall place My word in his mouth, and shall punish whoever does not accept the words of the one who will speak in My name."

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 86; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 347.}

A third verse from the Torah:

Moses said: "O Lord! Verily I have found in the Torah the best of communities that will emerge for the benefit of humanity, that will enjoin good and forbid wrong, and that will believe in God. Let it be my community!" God said: "That is the community of Muhammad."

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 746; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 107-18}

A REMINDER: In those books, the name of Muhammad is given in **Syriac** form, such as *Mushaffah*, *Munhamanna*, *Himyata*, and names meaning Muhammad in **Hebrew**. Otherwise the name of Muhammad is explicitly mentioned only in a few places and was also altered by the jealous Jews.

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 112-3; Qastalani, al-Mawahib al-Ladunniya vi, 189.}

A verse from the Psalms of David states:

O David! A prophet will appear after you, named Ahmad Muhammad; he will be truthful, and he will be a chief, and his Community will be forgiven.

Tevrat'ın âyeti:

إِنَّ اللَّهَ قَالَ لِأَبْرَاهِيمَ إِنَّ هَاجَرَ تِلْدٌ وَيَكُونُ مِنْ وَلَدِهَا
مَنْ يَدُهُ فَوْقَ الْجَمِيعِ وَيَدُ الْجَمِيعِ مَبْسُوطَةٌ إِلَيْهِ بِالْخُشُوعِ

Yani: "Hazret-i İsmail'in vâlidesi olan Hacer, evlâd sahibesi olacak ve onun evlâdından öyle birisi çıkacak ki, o veledin eli, umurun fevkinde olacak ve umurun eli huşu' ve itaatle ona açılacak."

Tevrat'ın ikinci bir âyeti:

وَقَالَ يَا مُوسَى إِنِّي مُقِيمٌ لَهُمْ نَبِيًّا مِنْ بَنِي إِخْوَتِهِمْ مِثْلَكَ
وَأُجْرِي قَوْلِي فِي فَمِهِ وَالرَّجُلُ الَّذِي لَا يَقْبَلُ قَوْلَ النَّبِيِّ
الَّذِي يَتَكَلَّمُ بِاسْمِي فَأَنَا أَنْتَقِمُ مِنْهُ

Yani: "Benî İsrail'in kardeşleri olan Benî İsmail'den senin gibi birini göndereceğim. Ben sözümü onun ağzına koyacağım, benim vahyimle konuşacak. Onu kabul etmeyene azab vereceğim."

Tevrat'ın üçüncü bir âyeti:

قَالَ مُوسَى رَبِّ إِنِّي آجِدُ فِي التَّوْرَةِ أُمَّةٌ هُمْ خَيْرُ أُمَّةٍ
أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ فَاجْعَلْهُمْ أُمَّةً لِي قَالَتْ تِلْكَ أُمَّةٌ مُحَمَّدٌ

İHTAR: Muhammed ismi, o kitablarda "Müşeffah" ve "El-Münhamenna" ve "Himyata" gibi **Süryanî** isimler suretinde, "Muhammed" manasındaki **İbranî** isimleriyle gelmiş. Yoksa sarîh Muhammed ismi az vardı. Sarîh miktarını dahi, hasûd Yahudiler tahrif etmişler.

Zebur'un âyeti:

يَا دَاوُدُ يَأْتِي بَعْدَكَ نَبِيٌّ يُسَمَّى أَحْمَدَ وَ مُحَمَّدًا صَادِقًا سَيِّدًا
أُمَّتُهُ مَرْحُومَةٌ

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353; Kandahlawi, Hayat al-Sahaba i, 18; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 326; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 122.}

One of the Seven 'Abd Allah's, 'Abd Allah b. 'Amr b. al-'As, who made extensive studies of the earlier scriptures, and 'Abd Allah b. Salam, who was the earliest to accept Islam from among the famous Jewish scholars, and the famous scholar Ka'b al-Ahbar from among the Children of Israel, all pointed out in the Torah, which was not then corrupted to its present extent, the following verse,

#203

which after addressing Moses, then addresses the Prophet-yet-to-come:

O Prophet, verily We have sent you as a witness, a bearer of glad tidings, a warner and a protection for the unlettered. You are My bondsman, and I have named you the Reliant on God. You shall not be harsh, stern, and clamorous in the market places, nor shall you requite evil with evil, but instead pardon and forgive. God shall not take you unto Himself until you straighten a crooked people by causing them to say, "No god but God."

{Bukhari, Buyu' 5; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 346; Darimi, Muqaddima 2; Kandahlawi, Hayat al-Sahaba i, 17; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 326; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 105, 135; al-'Ajurri, al-Shari'a 444, 452; Qastalani, Mawahib al-Ladunniya vi, 192; Isaiah, chap. 42.}

Another verse from the Torah:

Muhammad is God's Messenger, his birthplace is Mecca, he will emigrate to Tayba, his rule will be in Damascus, and his Community will constantly praise God.

In this verse, a Syriac word meaning Muhammad is mentioned for the word Muhammad.

{Darimi, Muqaddima 2; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 346-51; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 116; Abu Naim, Dala'il al-Nubuwwa i, 72.}

Here is another verse from the Torah:

You are My bondsman and messenger, and I have named you 'Reliant on God,' which is addressed to a prophet who is to come after Moses, and is from the progeny of Isma'il, the brother of Isaac.

Hem Abadile-i Seb'adan ve kütüb-ü şâbıkada çok tedkikat yapan Abdullah İbn-i Amr İbn-il Âs ve meşhur ülema-i Yehud'dan en evvel İslâm'a gelen Abdullah İbn-i Selâm ve meşhur Kâ'b-ul Ahbar denilen Benî İsrail'in allâmelerinden; o zamanda daha çok tahrifata uğramayan Tevrat'ta aynen şu gelecek âyeti ilân ederek göstermişler.

Âyetin bir parçası şudur ki: Hz. Musa ile hitabdan sonra, gelecek peygambere hitaben şöyle diyor:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَحِرْزًا
لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عَبْدِي سَمَّيْتُكَ الْمُتَوَكِّلَ لَيْسَ بِقَظٍّ وَلَا
غَلِيظٍ وَلَا صَخَّابٍ فِي الْأَسْوَاقِ وَلَا يَدْفَعُ بِالسَّيِّئَةِ
السَّيِّئَةَ بَلْ يَغْفُو وَيَغْفِرُ وَلَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يُقِيمَ بِهِ
الْمِْلَةَ الْعَوْجَاءَ بَانَ يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Tevrat'ın bir âyeti daha:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ مَوْلَاهُ بِمَكَّةَ وَهَجَرْتُهُ بِطَيْبَةَ وَمُلْكُهُ
بِالشَّامِ وَأُمَّتُهُ الْحَمَّادُونَ

İşte şu âyette "Muhammed" lafzı, Muhammed manasında Süryanî bir isimde gelmiştir.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha:

أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي سَمَّيْتُكَ الْمُتَوَكِّلَ

İşte şu âyette, Benî İshak'ın kardeşleri olan Benî İsmail'den ve Hazret-i Musa'dan sonra gelen peygambere hitab ediliyor.

In the following verse from the Torah,

My chosen bondsman is not harsh or stern, the meaning of Mukhtar (chosen) is the same as 'Mustafa,' a name of Muhammad.*

{Darimi, Muqaddima 2; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 105, 119; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739.}

In several places in the Gospels, a Prophet (UWBP) who will come after Jesus is referred to as "the Master of the World." He is described as:

He will have with him a staff of iron with which he will fight, as will his people.

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 99, 114.}

#204

This verse indicates that a Prophet (UWBP) will come with a sword, charged with waging jihad.

Qadib min hadid (literally, staff of iron) means sword. And so will be his community. In agreement with the Biblical verse mentioned above, and referring to it as well as some other verses, the following Qur'anic verse at the end of Sura al-Fath also states that his community, like him, will be commanded to wage jihad:

And their similitude in the Gospel is like a seed that sends forth its blade, then makes it strong; it then becomes thick, and it stands on its own stem, filling the sowers with wonder and delight. As a result, it fills the unbelievers with rage at them. (Qur'an, 48:29)

In the Thirty-Third Chapter* of the Fifth Book of the Torah, there is the following verse:

The Lord came from Sinai, rose up unto us from Sa'ir, and shined forth from Mount Paran. (Deuteronomy, 33:2.)

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 348; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 113.}

In this verse, with the phrase "the Lord came from Sinai," the prophethood of Moses is mentioned; with the phrase "rose up unto us from Sa'ir" (Sa'ir being a mountain near Damascus), the prophethood of Jesus is indicated.

And the phrase "He shined forth from Mount Paran" (the Paran Mountains being the mountains of Hijaz), gives tidings of the prophethood of Muhammad (UWBP), as all will agree.

Moreover, confirming the sentence, "This is their similitude in the Torah," (Qur'an, 48:29) is the following verse of the Torah concerning the Prophet's (UWBP) Companions, who would shine forth from the Paran Mountains:

The flags of the blessed ones will be with him, and they will be on his right.

Tevrat'ın diğer bir âyeti daha:

عَبْدِي الْمُخْتَارُ لَيْسَ بِفَقِظٍ وَلَا غَلِيظٍ

İşte "Muhtar"ın manası; "Mustafa"dır, hem ism-i Nebevîdir.

İncil'de, İsa'dan sonra gelen ve İncil'in birkaç âyetinde "Âlem Reisi" ünvanıyla müjde verdiği Nebinin tarifine dair:

مَعَهُ قَضِيبٌ مِنْ حَدِيدٍ يُقَاتِلُ بِهِ وَأُمَّتُهُ كَذَلِكَ

İşte şu âyet gösteriyor ki: "Sahib-üs seyf ve cihada memur bir peygamber gelecektir."

Kadîb-i Hadîd, kılınc demektir. Hem ümmeti de onun gibi sahib-üs seyf, yani cihada memur olacağını, Sure-i Feth'in âhirinde

وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيُغَيِّظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ

âyeti, İncil'in şu âyeti gibi, başka âyetlerine işaret edip, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm sahib-üs seyf ve cihada memur olduğunu İncil ile beraber ilân ediyor.

Tevrat'ın Beşinci Kitabının Otuzüçüncü Babında şu âyet var: "Hak Teâlâ, Tur-i Sina'dan ikbal edip bize Sâir'den tulû' etti ve Fâran Dağlarında zahir oldu."

İşte şu âyet nasilki "Tur-i Sina'da ikbal-i Hak" fıkrasıyla nübüvvet-i Museviye'yi ve Şam Dağları'ndan ibaret olan "Sâir'den tulû-u Hak" fıkrasıyla, nübüvvet-i İseviye'yi ihbar eder.

Öyle de bil'ittifak Hicaz Dağları'ndan ibaret olan Fâran Dağları'ndan zuhur-u Hak fıkrasıyla, bizzarure risalet-i Ahmediye'yi (A.S.M.) haber veriyor.

Hem Sure-i Feth'in âhirinde

ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ

hükmünü tasdikan, Tevrat'ta Fâran Dağları'ndan zuhur eden peygamberin sahabeleri hakkında şu âyet var: "Kudsilerin bayrakları beraberindedir ve onun sağındadır."

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 348; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 113; Deuteronomy, 33:2.}

In this verse, the Companions are described as "the blessed ones," that is, his Companions are blessed, **righteous men, the beloved ones of God.**

In the Forty-Second Chapter of the Book of Isaiah, there are the following verses:

See My servant, whom I uphold; My Chosen One, in whom I delight. He will reveal justice to the nations of the world.... He will encourage the fainthearted, those tempted to despair. He will see full justice given to all who have been wronged. He will not be satisfied until truth and righteousness prevail throughout the earth, nor until even distant lands beyond the seas have put their trust in him.

(Isaiah, 42:1, 2, 3, 4, 10.)

#205

Here, the verses explicitly describe Muhammad (Upon whom be blessings and peace), the Prophet (UWBP) of the end of time.

In the Fourth Chapter of the Book of Micah, are the following verses:

But in the last days it shall come to pass that the mountain of the House of God will be the most renowned one of all the mountains of the world, praised by all nations; people from all over the world will make pilgrimage there. "Come," they will say to one another, "let us go up to the mountain of God and the House of God." (Micah, 4:1-2.)

These verses obviously describe the most blessed mountain in the world, **Mount 'Arafat**, and the worship and **proclamations of "God is Most Great!"** of those making the Hajj, who will flock there from all climes, and **the Community of Muhammad** (Upon whom be blessings and peace), famous for the Divine Mercy it will receive.

In the Seventy-Second Chapter of the Psalms, there are the following verses:

*And he will reign **from sea to sea**... And from the River to the ends of the earth... The kings of Yemen and the Islands... All will bring their gifts... **And to him all the kings will prostrate themselves**... All the nations will serve him... And he will live... And on his behalf prayer will be made constantly... All day long he will be praised... His name will prove to be to time indefinite... **It will continue as long as the sun**... All will be blessed in him... All nations will praise him*

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 91-104; Jisri, Risale-i Hamidiye (Turkish trans.) i, 410; Psalms, 72:8, 10, 11, 15-17.}

These verses describe the Glory of the World, the Prophet Muhammad (UWBP) most evidently.

#206

"Kudsîler" namıyla tavsif eder. Yani: "Onun sahabeleri kudsi, **sâlih evliyalar**dır."

Eş'ya Peygamber'in kitabında, Kırkikinci Babında şu âyet vardır: "**Hak Sübhanehu âhir zamanda, kendinin ıstıfâgerde ve bergüzidesi kulunu ba's edecek ve ona Ruh-ul Emîn Hazret-i Cibril'i yollayıp, din-i İlahîsini ona talim ettirecek. Ve o dahi, Ruh-ül Emîn'in talimi vechile nâsa talim eyliyecek ve beyn-en nâs hak ile hükmedecektir. O bir nurdur, halkı zulûmattan çıkaracaktır. Rabbin bana kabl-el vuku' bildirdiği şeyi, ben de size bildiriyorum.**" (Eski Ahit, İşaya, Bab: 42; Ayet: 1, 4, 7, 9.)

İşte şu âyet gayet sarîh bir surette, Âhîrzaman Peygamberi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafını beyan ediyor.

Mişail namıyla müsemma Mihail Peygamber'in kitabının Dördüncü Babında şu âyet var: "**Âhîrzamanda bir ümmet-i merhume kaim olup, orada Hakk'a ibadet etmek üzere, mübarek dağı ihtiyar ederler. Ve her iklimden orada birçok halk toplanıp, Rabb-ı Vâhid'e ibadet ederler. Ona şirk etmezler.**" (Eski Ahit, Mika, Bab:4 ; Ayet: 1, 2, 5.)

İşte şu âyet, zahîr bir surette dünyanın en mübarek dağı olan **Cebel-i Arafat** ve orada her iklimden gelen hacıların **tekbir** ve ibadetlerini ve ümmet-i merhume namıyla şöhretşiar olan **ümmet-i Muhammediyeyi** tarif ediyor.

Zebur'da Yetmişikinci Babında şu âyet var:

"Bahrdan bahre mâlik ve nehirlerden, Arz'ın makta' ve müntehasına kadar mâlik ola.. ve kendisine Yemen ve Cezayir Mülûkü hediyeler götürerler.. ve padişahlar ona secde ve inkıyad edeler.. ve her vakit ona salât ve her gün kendisine bereketle dua oluna.. ve envârı Medine'den münevvir ola.. ve zikri ebed-ül âbâd devam ede.. Onun ismi, şemsin vücudundan evvel mevcuddur.. Onun adı, güneş durdukça münteşir ola..." (Eski Ahit, Mezmurlar, Bab: 72; Ayet: 8-19)

İşte şu âyet, pek aşîkâr bir tarzda Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tavsif eder.

Apart from Muhammad the Arabian, what prophet has come since David (Upon whom be peace) who has spread his religion from East to West, **made kings pay tribute**, and **brought rulers to submission as though prostrating**; to whom every day **one fifth of mankind** offer benedictions and prayers, and whose lights have irradiated from Medina? Has there been any other?

Again, the Turkish translation of John's Gospel, Chapter Fourteen verse twenty, says: (14:30. (Tr.))

I shall not speak with you for much longer, for the ruler of the world is coming, and I am nothing compared with him.

Thus, the title "Ruler of the World" means Glory of the World. And the title Glory of the World is one of the most famous of Muhammad the Arabian's (Upon whom be blessings and peace) titles.

Again in John's Gospel, chapter sixteen verse seven, it says:

But I am telling you the truth. My departure is but for your benefit. For, unless I depart, the Comforter will not come.

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 99.}

Now see, who other than Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) is the Ruler of the World and true consoler of men?

Yes, the Glory of the World is he, and he is the one who will save transitory man from eternal extinction and thus comforts him.

Again, the eighth verse of Chapter Sixteen in John's Gospel:

When he comes, he will give the world convincing evidence concerning its sin, its righteousness, and its judgement.

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 99.}

Who other than Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) has turned the world's wrongdoing into righteousness, saved men from sin and associating partners with God, and **transformed** politics and world rule?

Also from the Gospel of John, the eleventh verse of Chapter Sixteen:

There is deliverance from judgement, for the Ruler of this World has already been judged.

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 95-7; al-Anwar al-Muhammadiyah.}

Here "the Ruler of the World" is certainly Ahmad Muhammad (UWBP), for he is known as the **Master of Humanity**.

Acaba Hazret-i Davud Aleyhisselâm'dan sonra Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka hangi nebi gelmiş ki; şarktan garba kadar dinini neşretmiş ve **mülûkû cizyeye bağlamış** ve **padişahları kendine secde eder gibi bir inkıyad altına almış** ve her gün **nev'-i beşerin humsu**nun salavat ve dualarını kendine kazanmış ve envârı Medine'den parlamış kim var? Kim gösterilebilir?

Hem Türkçe Yuhanna İncili'nin Ondördüncü Bab ve otuzuncu âyeti şudur: *"Artık sizinle çok söyleşmem, zira bu âlemin reisi geliyor. Ve bende, onun nesnesi aslâ yoktur!"* (Yeni Ahit, Yuhanna, Bab:14; Ayet:30)

İşte "Âlemin Reisi" tabiri, "Fahr-i Âlem" demektir. Fahr-i Âlem ünvanı ise, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın en meşhur ünvanıdır.

Yine İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab ve yedinci âyeti şudur: *"Amma ben, size hakkı söylüyorum. Benim gittiğim, size faidelidir. Zira ben gitmeyince, tesellici size gelmez."*

İşte bakınız! Reis-i Âlem ve insanlara hakikî teselli veren, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kimdir?

Evet Fahr-i Âlem odur ve fâni insanları i'dam-ı ebediden kurtarıp teselli veren odur.

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab, sekizinci âyeti: *"O dahi geldikte; dünyayı günaha dair, salaha dair ve hükme dair ilzam edecektir."*

İşte dünyanın fesadını salaha çeviren ve günahlardan ve şirkten kurtaran ve siyaset ve hâkimiyet-i dünyayı **tebdil** eden Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim gelmiş?

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab, onbirinci âyet: *"Zira bu âlemin reisinin gelmesinin hükmü gelmiştir."*

İşte "Âlemin Reisi" elbette **Seyyid-ül Beşer** olan Ahmed-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

{Yes, he is such a lord and ruler that in most centuries for one thousand three hundred and fifty years he has had **at least** three hundred and fifty million **followers** and subjects, who have obeyed his commands **in complete submission**, and every day renew their allegiance to him by calling down God's blessings on him.}

#207

Also, in John's Gospel, the thirteenth verse of Chapter Twelve:

But when he, the Spirit of Truth, comes, he will guide you all to the truth, for he will not be presenting his own ideas, but will be passing onto you what he has heard. He will tell you about the future. (16:13. (Tr.))

{Halabi, *al-Sirat al-Halabiya* i, 346; Ali al-Qari, *Sharh al-Shifa'* i, 743.}

This verse is **explicit**. Who apart from Muhammad the Arabian (UWBP) has called all men to the truth, whose every statement was based on **Revelation**, has spoken what he had heard from Gabriel, and informed man **in detail** about the resurrection of the dead and the hereafter? Who other than he could do this?

Also, the Books of other prophets include names in Syriac and Hebrew that correspond to the various names of the Noble Messenger (UWBP), such as Muhammad, Ahmad, Mukhtar.

For example, in the scriptures of the Prophet Shu'ayb, his name is *Mushaffah*,***1** and means 'Muhammad.'

In the Torah, he is mentioned as Munhamanna, which again means 'Muhammad,' and as *Himyata*,***2** which means 'the Prophet of al-Haram.'

In the Psalms, he is called *al-Mukhtar*.***3**

Again in the Torah, the name is *al-Hatam al-Khatam*.***4**

Both in the Torah and in the Psalms, it is *Muqim al-Sunna*,***5**

in the scriptures of Abraham and in the Torah, he is mentioned as *Mazmaz*,***6**

and again in the Torah, as "*Ahyad*".

{Haşiye): Evet, o Zât, öyle bir reis ve sultandır ki; binüçyüz elli senede ve ekser asırlardan herbir asırda, **lâakal** üçyüz elli milyon **tebaası** ve raiyeti var. **Kemal-i teslim ve inkıyadla**, evamirine itaat ederler, her gün ona selâm etmekle tecdid-i biat ederler.}

Hem İncil-i Yuhanna, Onaltıncı Bab ve onüçüncü âyet:

"Amma o Hak ruhu geldiği zaman, sizi bilcümle hakikata irşad edecektir. Zira kendisinden söylemiyor. Bircümle işittiğini söyleyerek, gelecek nesnelerden size haber verecek."

İşte bu âyet **sarihtir**. Acaba umum insanları birden hakikata davet eden ve her haberini **vahiy**den veren ve Cebrail'den işittiğini söyleyen ve kıyamet ve âhiretten **tafsilen** haber veren, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kimdir ve kim olabilir?

Hem Kütüb-ü Enbiya'da, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Muhammed, Ahmed, Muhtar manasında Süryanî ve İbranî isimleri var.

İşte: Hazret-i Şuayb'ın suhufunda ismi, Muhammed manasında "Müşeffah"tır.

Hem Tevrat'ta yine Muhammed manasında "Münhamenna", hem Nebiyy-ül Haram manasında "Himyata".

Zebur'da "El-Muhtar" ismiyle müsemmadır.

Yine Tevrat'ta "El-Hâtem-ül Hâtem".

Hem Tevrat'ta ve Zebur'da "Mukîm-üs Sünne".

Hem Suhuf-u İbrahim ve Tevrat'ta "Mazmaz"dır.

Hem Tevrat'ta "Ahyed"dir.

*1.{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 112; Qastalani, Mawahib al-Ladunniya vi, 189.}

*2.{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 346, 354; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 112-3.}

*3.{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 112; Qastalani, al-Mawahib al-Ladunniya vi, 189; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739.}

*4.{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 114.}

*5.{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 115.}

*6.{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 113; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353.}

God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) himself said: *"In the Qur'an, my name is Muhammad, in the Bible, Ahmad, and in the Torah, Ahyad."*

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 108, 112; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353.}

In fact, the Bible refers to him as "The one with the sword and the staff."

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 114; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 353.}

Indeed, the greatest of the prophets who wielded the sword, and was charged with fighting in God's way together with his community, was God's Messenger (Upon whom be blessings and peace).

The Gospels also describe him as "wearing a crown."

{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 113, 114; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 739.}

#208

Yes, this title is particular to God's Messenger, for "crown" means **turban**, for in former days, it was the Arabs who as a people, all wore the turban and **headband**. This definitely therefore refers to God's Messenger (UWBP).

The term Paraclete in the Gospel, or Faraqlit, is defined in Biblical interpretation as **"the one who distinguishes truth from falsehood."*** It is therefore the name of one who in the future will lead people to the truth.

*{Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 112.}

In one place in the Gospels, Jesus (Upon whom be peace) says: "I am going so that the Lord of the World may come."

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demiş:

إِسْمِي فِي الْقُرْآنِ مُحَمَّدٌ وَفِي الْإِنْجِيلِ أَحْمَدُ وَفِي التَّوْرَةِ
أَحْيَدُ

buyurmuştur.

Hem İncil'de, Esmâ-i Nebevîden "Sahib-ül Kadîbi ve-l Herave" yani "seyf ve asâ sahibi."

Evet sahib-üs seyf enbiyalar içinde en büyüğü; ümmetiyle cihada memur, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

Yine İncil'de "Sahib-üt Tâc"dır.

Evet "Sahib-üt Tâc" ünvanı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsustur. Tâc, "amâme" yani **sarık** demektir. Eski zamanda milletler içinde, milletçe umumiyet itibariyle sarık ve **agel** saran, Kavm-i Arabdır. İncil'de "Sahib-üt Tâc", kat'i olarak "Resul-i Ekrem" (Aleyhissalâtü Vesselâm) demektir.

Hem İncil'de "El-Baraklit" veyahut "El-Faraklit" ki İncil tefsirlerinde, **"Hak ve bâtılı birbirinden tefrik eden hakperest"** manası verilmiş ki; sonra gelecek insanları, hakka sevkedecek zâtın ismidir.

İncil'in bir yerinde, İsa Aleyhisselâm demiş: "Ben gideceğim; tâ dünyanın reisi gelsin."

Who other than the Noble Prophet (Upon whom be blessings and peace) has come after Jesus who will be the Ruler of the World, distinguish and **separate** truth from falsehood, and **guide** mankind in place of Jesus?

That is to say, Jesus (Upon whom be peace) was constantly giving his community the good news: "Another will come; no need will remain for me. I am his forerunner and herald."

Confirming this is the following verse of the Qur'an:

And remember, Jesus, the son of Mary, said: "O Children of Israel! I am the Messenger of God unto you, confirming that which was revealed before me in the Torah and bringing the good tidings of a Messenger to come after me, whose name is Ahmad [the Praised One]." (Qur'an, 61:6.)

Yes, in the Gospels, Jesus gave the glad tidings many times, that the greatest leader of mankind would come.

He is mentioned with various names, in, of course, Syriac and Hebrew - which scholars have seen, which bear the meaning of Ahmad, Muhammad, and **the Distinguisher between Truth and Falsehood**.

That is to say, on many occasions Jesus (Upon whom be peace) told of the coming of Ahmad (Upon whom be blessings and peace).

{At the site of the tomb of Sham'un al-Safa, the famous traveller Evliya Chelebi came across the following verses from the Gospels, written on gazelle hide:

"A youth from the progeny of Abraham is to be a prophet.

He will not be a liar; his birthplace will be Mecca; he will come with piety;

Acaba Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan sonra dünyanın reisi olacak ve hak ve bâtılı fark ve **temyiz** edip Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın yerinde insanları **irşad** edecek, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim gelmiştir?

Demek Hazret-i İsa Aleyhisselâm ümmetine daima müjde ediyor ve haber veriyor ki: "Birisi gelecek, bana ihtiyaç kalmayacak. Ben, onun bir mukaddimesiyim ve müjdecisiyim."

Nasılki şu âyet-i kerime:

إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

Evet İncil'de Hazret-i İsa Aleyhisselâm, çok defalar ümmetine müjde veriyor.

İnsanların en mühim bir reisi geleceğini ve o zâtı da bazı isimler ile yâdediyor. O isimler, elbette Süryanî ve İbranîdirler. Ehl-i tahkik görmüşler. O isimler, "Ahmed, Muhammed, **Farik-un Beyn-el Hakk-ı Ve-l Bâtıl**" manasındadırlar.

Demek İsa Aleyhisselâm, çok defa Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan beşaret veriyor.

{(Haşiye): **أُمَّتُهُ الْحَمَّادُونَ** Seyyah-ı meşhur Evliya

Çelebi; Hazret-i Şem'un-u Safa'nın türbesinde, ceylan derisinde yazılı İncil-i Şerifte, bu gelen âyeti okumuştur.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında nâzil olan âyet:

ايتون Bir oğlan,

ازريون yani: İbrahim neslinden ola,

پروفتون Peygamber ola,

لوغسلين yalancı olmaya,

بنت onun

افزولات mevlidi Mekke ola,

که كالوشير sâlihlikle gelmiş ola,

his blessed name is Ahmad Muhammad; those who obey him will prosper in this world and the next."

The word, written as Mawamit, was corrupted from Mamad, itself a corruption of Muhammad. }

تونومنين onun mübarek adı

مواميت Ahmed Muhammed ola.

(Bu "Mevamit" kelimesi "Memed"den ve "Memed" dahi "Muhammed"den tahrif edilmiş.)

اسفدوس Ona uyanlar,

تاكرديس bu cihan ısı olalar.

بيست بيث dahi, ol cihan ısı ola.}

Question: Why is it that while the other prophets foretell the coming of Muhammad (UWBP), Jesus (UWP) does so more fully and in the form of good news?

The Answer: Because Ahmad (UWBP) defended Jesus (UWP) against the fearsome **denials** and **slander** of the Jews, and saved his religion from corruption.

Sual: Eğer desen: "Neden Hazret-i İsa Aleyhisselâm, her nebiden ziyade müjde veriyor; başkalar yalnız haber veriyorlar, müjde sureti azdır."

Elcevab: Çünkü Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm, İsa Aleyhisselâm'ı Yahudilerin müdhiş **tekzib**inden ve müdhiş **iftiralarından** ve dinini müdhiş tahrifattan kurtarmakla beraber..

#209

Furthermore, in the face of the **burdensome** Shari'a of the Children of Israel, who did not recognize Jesus, he came with an elevated Shari'a which was **easy**, **all-encompassing**, and completed the deficiencies of Jesus' Shari'a.

For these reasons, Jesus often gave the good news, the Ruler of the World will come!

Now it is clear that in the Torah, the Gospels, the Psalms of David, and in the scriptures of other prophets, there are numerous discussions of a prophet who is to come at a later time, many verses mentioning him. Just as we pointed out examples of these, showing that he is mentioned in these Books under various names.

Who, other than Muhammad (UWBP), the Prophet of the end of time, could it be that these scriptures of the prophets speak of so repeatedly in their verses, and with such importance?

The Second Kind

The signs of prophethood that were manifested by way of **irhasat** also include those tidings of his coming given **before his prophetic mission in that time between prophets** by the **soothsayers** and certain people known as saints and gnostics at that time; they published their claims and passed them down to subsequent generations in their poetry.

These are numerous, and we shall mention some that are well-known, and have been accepted and narrated by **the scholars of history and the Prophet's life**.

İsa Aleyhisselâm'ı tanımayan Benî İsrail'in **suubetli** şeriatına mukabil, **sühuletli** ve **câmi'** ve ahkâmca Şeriat-ı İseviye'nin noksanını ikmal edecek bir şeriat-ı âliyeye sahibdir.

İşte onun için çok defa, "Âlemin Reisi geliyor!" diye müjde veriyor.

İşte Tevrat, İncil, Zebur'da ve sair suhuf-u enbiyada çok ehemmiyetle, âhirde gelecek bir peygamberden bahisler var, çok âyetler var. Nasıl bir kısım nümunelerini gösterdik. Hem çok namlar ile o kitablarda mezkûrdur.

Acaba bütün bu Kütüb-ü Enbiyada bu kadar ehemmiyetle, mükerrer âyetlerde bahsettikleri, Âhırzaman Peygamberi Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dan başka kim olabilir?

İkinci Kısım

irhasattan ve delail-i nübüvvetten maksad şudur ki: **Bi'set-i Ahmediyeden evvel, zaman-ı fetrette kâhinler**, hem o zamanın bir derece evliya ve ârif-i billah olan bir kısım insanları; Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini haber vermişler ve ihbarlarını da neşretmişler, şiiirleriyle gelecek asırlara bırakmışlar.

Onlar çoktur; biz, **ehl-i siyer ve tarihin** nakil ve kabul ettikleri meşhur ve münteşir olan bir kısmını zikredeceğiz. Ezcümle:

First: One of the rulers of Yemen, called Tubba', saw descriptions of God's Messenger (UWBP) in former scriptures, and believed in him.

He announced this by means of a poem, which went like this:

I bear witness to Ahmad, for he is a Messenger from God, the Creator of man;

*Were I to live long enough to see him, I would be a minister and a cousin of his.**

(That is, I would have been like 'Ali.)

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 166; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 363; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 740; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 388; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 138.}

Second: Quss b. Sa'ida was the most renowned and most significant orator of the Arabs, a monotheist, and man of enlightened mind. Before Muhammad's (UWBP) prophetic mission, he announced his messengership with these lines:

#210

Ahmad shall be sent forth amongst us, the best prophet ever sent;

God's blessings be upon him, whenever a riding party sets out amidst cries!

{Suyuti, al-Fath al-Kabir ii, 133; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 230; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 363; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 740; Tabarani, al-Majmu' al-Kabir xii, 1254; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 101; Abu Naim, Dala'il al-Nubuwwa i, 105.}

Third: Ka'b b. Lu'ayy, one of the forefathers of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), announced Muhammad's (UWBP) prophethood by way of inspiration as follows:

Suddenly, Muhammad the Prophet will appear,

Giving tidings most true.

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 244; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 740; Abu Naim, Dala'il al-Nubuwwa i, 89-90.}

Fourth: Sayf b. Dhi-Yazan, one of the rulers of Yemen, read descriptions of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) in the old scriptures, and believing in him, longed to see him.

When 'Abd al-Muttalib, Muhammad's grandfather, went to Yemen with some of the Quraysh, Sayf summoned them and said:

Yemen padişahlarından Tübbâ' isminde bir melik, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafını eski kitaplarda görmüş, iman etmiş.

Şöyle bir şiirini ilân etmiş:

شَهِدْتُ عَلَى أَحْمَدَ أَنَّهُ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ بَارِئُ النَّسَمِ

فَلَوْ مَدَّ عُمْرِي إِلَى عُمْرِهِ لَكُنْتُ وَزِيرًا لَهُ وَابْنَ عَمِّ

Yani: "Ben Ahmed'in (A.S.M.) risaletini tasdik ediyorum. Ben onun zamanına yetişseydim, ona vezir ve ammisade olurdum."

(Yani, Ali gibi ona fedai bir hâdim olurdum.)

İkincisi: Meşhur Kuss İbn-i Sâide ki, kavm-i Arabın en meşhur ve mühim hatibi ve muvahhid bir zât-ı ruşenzamirdir. İşte şu zât da, bi'set-i Nebevîden evvel risalet-i Ahmediyeyi şu şiirle ilân ediyor:

أَرْسَلَ فِينَا أَحْمَدَ خَيْرَ نَبِيِّ قَدْ بُعِثَ صَلَّى عَلَيْهِ اللَّهُ مَا
عَجَّ لَهُ رَكْبٌ وَحُتَّ

Üçüncüsü: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ecdadından olan Kâ'b İbn-i Lüeyy, nübüvvet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) ilham eseri olarak şöyle ilân etmiş:

عَلَى عَفْلَةٍ يَأْتِي النَّبِيُّ مُحَمَّدٌ فَيُخْبِرُ أَخْبَارًا صَدُوقًا
خَيْرُهَا

Yani: "Füc'eten, Muhammed-ün Nebi gelecek, doğru haberleri verecek."

Dördüncüsü: Yemen padişahlarından Seyf İbn-i Zîyezen, kütüb-ü sâbıkada Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın evsafını görmüş; iman etmiş, müştak olmuş idi.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ceddi Abdülmuttalib Yemen'e kafile-i Kureyş ile gittiği zaman, Seyf İbn-i Zîyezen onları çağırır. Onlara demiş ki:

"A child will be born in Hijaz, with a mark between his shoulders resembling a seal. He will be the leader of all humanity."

إِذَا وُلِدَ بِتِهَامَةَ وَلَدٌ بَيْنَ كَتِفَيْهِ شَامَةٌ كَانَتْ لَهُ الْإِمَامَةُ
وَإِنَّكَ يَا عَبْدَ الْمُطَّلِبِ لَجَدُّهُ

Yani: "Hicaz'da bir çocuk dünyaya gelir. Onun iki omuzu arasında hâtem gibi bir nişan var. İşte o çocuk umum insanlara imam olacak!"

Then, in private he told 'Abd al-Muttalib: "You are his grandfather,"* foretelling his mission in a wondrous way.

Sonra gizli Abdülmuttalib'i çağırmış, "O çocuğun cediti de sensin" diye kerametkârane, bi'setten evvel haber vermiş.

*{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 328; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 343; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 740; al-Hakim, al-Mustadrak ii, 388; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 95-6; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 187.}

Fifth: Waraqa b. Nawfal was a cousin of Khadija. When the first Revelation came, the Noble Messenger (UWBP) was deeply shaken. Khadija described the event to the well-known Waraqa b. Nawfal, who told her to send him to him.

Beşincisi: Varaka İbn-i Nevfel (Hatice-i Kübra'nın ammizadelerinden) bidayet-i vahiyde Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm telaş etmiş. Hatice-i Kübra o hâdiseyi, meşhur Varaka İbn-i Nevfel'e hikâye etmiş. Varaka demiş: "Onu bana gönder."

God's Messenger (UWBP) went to Waraqa and told him how the Revelation had come. Waraqa Said: "Good news, O Muhammad! I testify that you are the awaited prophet who was foretold by Jesus."* That is, Don't worry! It was truly the coming of Revelation.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Varaka'nın yanına gitmiş, mebd-e-i vahiydeki vaziyeti hikâye etmiş. Varaka demiş:

بَشِّرْ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ النَّبِيُّ الْمُنْتَظَرُ وَبَشِّرْ
بِكَ عِيسَى

Yani: "Telaş etme, o halet vahiydir. Sana müjde! İntizar edilen Nebi sensin! İsa, seninle müjde vermiş."

*{Bukhari, Bad' al-Wahy 3; Anbiya' 21; Ta'bir 1; Musnad (Tahqiq: Ahmad Shakir) iv, 304 no: 2846; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 363; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 743; 'Ajurri, al-Shari'a 443; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 217.}

Sixth: Before the prophetic mission, a gnostic called Athkalan al-Himyari asked the Quraysh when he saw them: "Is there anyone among you who claims prophethood?" They replied in the negative.

Altıncısı: Askelân-ul Hımyerî nam ârif-i billah, bi'setten evvel Kureyşîleri gördüğü vakit, "İçinizde dava-yı nübüvvet eden var mı?" "Yok" derlerdi.

He again asked them at the start of his mission, and this time their reply was affirmative. Athkalan said: "The world is awaiting him!"

Sonra bi'set vaktinde yine sormuş; "Evet" demişler, "Biri dava-yı nübüvvet ediyor." Demiş: "İşte âlem onu bekliyor."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 363; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 742; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 140.}

Seventh: Ibn al-'Ala, a famous Christian scholar, told of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) before his mission, never having seen him.

He later came, saw the Messenger (Upon whom be blessings and peace), and said: *"By the One Who sent you in truth, I found your description in the Gospels, and the Son of Mary gave glad tidings of your coming."*

{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 744; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 121, 208.}

Eighth: Mentioned above was the Negus of Abyssinia, who declared: *"Would that I had been the servant of Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), rather than a king. To serve him would have been far superior to this sovereignty."*

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 365; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 115; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 285.}

In addition to these tidings given by these learned men through Divine inspiration from the Unseen, soothsayers too gave news from the Unseen of the coming of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), and of his prophethood, by means of jinn and spirit beings.

These are numerous also, and we shall mention a few which are well-known, have reached the degree of 'consensus in meaning,' and are related in most of the books of history and the Prophet's (UWBP) biography. Referring the lengthy accounts of them to those books, we shall give only a summary of them.

The First is the famous soothsayer, Shiqq, who had only one eye, one arm, and one leg; he was quite simply half a man.

His repeated predictions concerning Muhammad's (Upon whom be blessings and peace) messengership have passed into the history books, with the certainty of consensus in meaning.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 364; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 747; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 168-72; Abu Naim, Dala'il al-Nubuwwa i, 123, 125.}

The Second is the famous soothsayer of Damascus, Satih, who was a monstrosity lacking bones, and even limbs, whose face was in his chest and who lived a very long time.

He was highly reputed at that time for the correct information he gave concerning the Unseen.

Yedincisi: Nasara ülema-yı benamından İbn-ül Alâ, bi'setten ve Peygamber'i görmeden evvel haber vermiş.

Sonra gelmiş. Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmüş, demiş:

وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَقَدْ وَجَدْتُ صِفَتَكَ فِي الْأَنْجِيلِ
وَبَشَّرَ بِكَ ابْنُ الْبَتُولِ

Yani: "Ben senin sıfatını İncil'de gördüm, iman ettim. İbn-i Meryem, İncil'de senin geleceğini müjde etmiş."

Sekizincisi: Bahsi geçen Habeş padişahı Necaşi demiş:

لُئِيتَ لِي خِدْمَتُهُ بَدَلًا عَنْ هَذِهِ السَّلْطَنَةِ

Yani: "Keşki şu saltanata bedel Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hizmetkârı olsaydım. O hizmetkârlık, saltanatın pek fevkindedir."

Şimdi ilham-ı Rabbanî ile gaibden haber veren bu âriflerden sonra; gaibden ruh ve cinn vasıtasıyla haber veren kâhinler, pek sarîh bir surette Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini ve nübüvvetini haber vermişler.

Onlar çoktur; biz, onlardan meşhurları ve manevî tevatür hükmüne geçmiş ve ekser tarih ve siyerde nakledilmiş birkaçını zikredeceğiz. Onların uzun kıssalarını ve sözlerini siyer kitaplarına havale edip, yalnız icmalen bahsedeceğiz.

Birincisi: Şıkk isminde meşhur bir kâhindir ki; bir gözü, bir eli, bir ayağı varmış. Âdeta yarım insan...

İşte o kâhin, manevî tevatür derecesinde kat'î bir surette tarihlere geçmiş ki; risalet-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı haber verip, mükerreren söylemiştir.

İkincisi: Meşhur Şam kâhini Satih'tir ki; kemiksiz, âdeta âzâsız bir vücut, yüzü göğsü içinde bir acube-i hilkat ve çok da yaşamış bir kâhindir.

Gaibden verdiği doğru haberler, o zaman insanlarda şöhret bulmuş.

The Persian king, Chosroes, even, sent a learned envoy called Mubezan to ask Satih to interpret a **strange** dream he had at the time of Muhammad's (UWBP) birth, in which the fourteen **pinnacles** of his palace collapsed.

Satih said: "Fourteen men will rule over you, then your empire will be destroyed. Also someone will come who will announce a religion; he will abolish both your religion and your empire," sending news of this to Chosroes.* In this way, Satih explicitly foretold the coming of the Prophet (UWBP) of the end of time.

**{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 355-69; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 126, 129; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 125; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 365; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 747; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 128-30; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 848-9, 851.}*

#212

As written in detail in the books of history and the Prophet's (UWBP) biography, soothsayers like Sawad b. Qarib al-Dawsi, Khunafir, Af'a Najran, Jidhl b. Jidhl al-Kindi, Ibn Khalasat al-Dawsi, and Fatima bint al-Nu'man al-Najariyya, foretold the coming of the Prophet of the end of time, stating that that Prophet was Muhammad (UWBP).

{Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 335; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 248; Abu Na'im, Dala'il al-Nubuwwa i, 125; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 365; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 747; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 128-30; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 248-9, 251.}

Also, one of 'Uthman's relations, Sa'd b. bint al-Kurayz, received knowledge from the Unseen by means of soothsaying about the prophethood of Muhammad (Upon whom be blessings and peace).

In the early days of Islam, he told 'Uthman Dhi'l-Nurayn to go and accept faith. 'Uthman did so and entered the fold of Islam at the beginning. Sa'd expressed the event with a poem, which went like this:

Through my words, God has guided 'Uthman to the source

That yields righteousness; truly God guides to the truth.

{Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 258.}

Like soothsayers, jinns who were invisible but whose voices were heard, called *hatif*, **repeatedly** foretold the coming of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace). For example:

An invisible jinn shouted out the following to Dhayab b. al-Harith, and was the reason of he and others accepting Islam: "O Dhayab! O Dhayab! Listen to the oddest thing: Muhammad has appeared with the Book. He is calling on Mecca, yet they do not respond to him!"

Hattâ Kisra (yani Fars padişahı) gördüğü **acıb** rü'yayı ve veladet-i Ahmediye (A.S.M.) zamanında sarayın ondört **şerefesinin** düşmesinin sırrını Satih'ten sormak için, Muyzan denilen âlim bir elçisini göndermiş.

Satih demiş: "Ondört zât sizlerde hâkimiyet edecek, sonra saltanatınız mahvolacak. Hem birisi gelecek, bir din izhar edecek. İşte o sizin din ve devletinizi kaldıracak!" mealinde Kisra'ya haber göndermiş. İşte o Satih, sarih bir surette, âhırzaman peygamberinin gelmesini haber vermiş.

Hem kâhinlerden Sevad İbn-i Karib-id Devsî ve Hunafir ve Ef'asiye Necran ve Cizl İbn-i Cizl-il Kindî ve İbn-i Halasat-ed Devsî ve Fatıma Bint-i Nu'man-ı Neccariye gibi meşhur kâhinler, **siyer ve tarih kitaplarında tafsilen beyan ettikleri vecih üzere**; âhırzaman peygamberinin geleceğini, o peygamber de, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm olduğunu haber vermişler.

Hem Hazret-i Osman'ın akrabasından Sa'd İbn-i Bint-i Küreyz kâhinlik vasıtasıyla, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nübüvvetini gaibden haber almış.

Bidayet-i İslâmiyette Hazret-i Osman-ı Zinnureyn'e demiş ki: "Sen git iman et." Osman bidayette gelmiş, iman etmiş. İşte o Sa'd, o vakıyı böyle bir şiir ile söylüyor:

هَدَى اللَّهُ عُثْمَانَ بِقَوْلِي إِلَى الَّتِي بِهَا رُشْدُهُ وَاللَّهُ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ

Hem kâhinler gibi; "*hâtif*" denilen, şahsı görünmeyen ve sesi işitilen cinnîler, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın geleceğini **mükerreren** haber vermişler. Ezcümle:

Zeyyab İbn-ül Haris'e **hâtif-i cinnî** böyle bağırmış, onun ve başkasının sebep-i İslâmı olmuş:

يَا ذَيَابُ يَا ذَيَابُ اسْمِعِ الْعَجَبَ الْعَجَابَ
بُعِثَ مُحَمَّدٌ بِالْكِتَابِ يَدْعُو بِمَكَّةَ فَلَا يُجَابُ

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 335-7; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 358; Yusuf Nabhani, Hujjat Allah 'ala'l-'Alamin 181.}

Another unseen jinn called out to Sama' b. Qarrat al-Ghatafani, *"The truth has come in manifest radiance, the false is destroyed and uprooted,"* and caused him and some others to believe.

{Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 748; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 252.}

Such messages and good tidings of unseen jinns are extremely well-known and numerous.

Just as the voices of jinns and the soothsayers foretold him, so too **idols** and **sacrifices slaughtered for the idols** gave news of the prophethood of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace). For example:

#213

One is the famous story of the idol of the Mazan tribe, who shouted out: *"This is the Prophet (UWBP) who has been sent; he comes with the revealed truth,"** telling of Muhammad's (UWBP) prophethood.

*{Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 255; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 325; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 337; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 242; Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 747; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 252-71.}

Another is the well-known incident which caused 'Abbas b. Mardas to accept Islam: there was an idol called Dimar, which one day called out: *"Dimar was worshipped before the declaration of Muhammad; that misguidance can no longer continue."*

*{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 246; Ibn Kathir, al-Bidaya wa'l-Nihaya ii, 341-2; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa i, 118.}

Before he accepted Islam, 'Umar heard an animal sacrificed to an idol exclaim: *"O sacrificer, the means of success are at hand: an eloquent man proclaiming, No god but God!"*

*{Bukhari, Manaqib al-Ansar 35; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 2030.}

There are very many more examples like these, which have been accepted as authentic and narrated in reliable books.

Yine bir hâtif-i cinnî, Sâmia İbn-i Karret-il Gatafanî'ye böyle bağırmiş, bazılarını imana getirmiştir:

جَاءَ الْحَقُّ فَسَطَعَ وَدُمِرَ بَاطِلٌ فَأَنْقَمَعَ

Bu hâtiflerin beşaretleri ve haber vermeleri pek meşhurdur ve çoktur.

Hem nasıl kâhinler, hâtifler haber vermişler; öyle de **sanemler** dahi ve **sanemlere kesilen kurbanlar** dahi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın risaletini haber vermişler. Ezcümle:

Kıssa-i meşhuredendir ki: Mâzen Kabilesinin sanemi bağırıp demiş:

هَذَا النَّبِيُّ الْمُرْسَلُ جَاءَ بِالْحَقِّ الْمُنْزَلِ

diyerek, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) haber vermiş.

Hem Abbas İbn-i Mirdas'ın *sebeb-i İslâmiyeti olan* meşhur vakıa şudur ki: Dımar namında bir sanemi varmış; o sanem, bir gün böyle bir ses vermiş:

أُودِيَ ضِمَارٌ وَكَانَ يُعْبَدُ مُدَّةً قَبْلَ الْبَيَانِ مِنَ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ

Yani: "Muhammed gelmeden evvel bana ibadet ediliyordu, şimdi Muhammed'in beyanı gelmiş; daha o **dalalet** olamaz."

Hazret-i Ömer, İslâmiyetten evvel saneme kesilen bir kurbandan böyle işitmiş:

يَا آلَ الدَّبِيحِ أَمْرٌ نَجِيحٌ رَجُلٌ فَصِيحٌ يَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

İşte bu nümuneler gibi çok vakıalar var, mevsuk kitablar kabul edip nakletmişler.

And just as soothsayers, gnostics, invisible jinns, and even idols and sacrifices told of Muhammad's (Upon whom be blessings and peace) messengership, and each instance was the cause of people coming to believe in him,

so too inscriptions on stones over and in graves, and on **gravestones**, like "**Muhammad, a worker of righteousness, the trustworthy**," were the means of some people coming to believe.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 467; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 467; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 749; Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 354.}

Because, in the time shortly before Muhammad (Upon whom be blessings and peace) lived, there were only seven men bearing that name, and not one of them deserved the epithet of **righteous and trustworthy**.

{Halabi, al-Sirat al-Halabiya i, 131-4.}

The Third Kind

These are *irhasat* including the wondrous events which occurred at the time of, and in conjunction with, **the birth of God's Noble Messenger** (Upon whom be blessings and peace).

There were also events that occurred before his prophetic mission which were miracles. They were many and we shall mention a few examples that became famous, have been accepted by the authorities on Hadiths, and whose authenticity have been established.

#214

The First: *On the night of the Prophet's (UWBP) birth*, both his mother, and the mothers of 'Uthman b. al-'As and 'Abd al-Rahman b. 'Awf, who were with her, saw a brilliant, widely scattered light, about which they said: "*At the time of his birth we saw such a light that it lit up the east and the west for us.*"

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 466; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 750; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 311; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani xx, 2030.}

The Second : That night most of the idols in the Ka'ba toppled over and fell to the ground.

{Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 119-31; ii, 272; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa i, 19.}

The Third: That night the famous aywan of Chosroes' palace shook and cracked apart, and its fourteen pinnacles collapsed.

{'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 750; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa i, 126; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 128; ii, 272.}

Nasilki kâhinler, ârif-i billahlar, hâtifler, hattâ sanemler ve kurbanlar, risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) haber vermişler; herbir hâdisе dahi, bir kısım insanların imanına сеbeб olmuş.

Öyle de, bazı taşlar üstünde ve kabirlerde ve kabirlerin **mezar taşlarında** hatt-ı kadim ile مُحَمَّدٌ مُّصْلِحٌ آمِينَ gibi ibareler bulunmuş; onunla bir kısım insanlar imana gelmişler. Evet hatt-ı kadim ile bazı taşlarda bulunan مُحَمَّدٌ مُّصْلِحٌ آمِينَ, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan ibarettir.

Çünkü ondan evvel, zamanına pek yakın, yalnız yedi Muhammed ismi var, başka yoktur. O yedi adamın hiçbir cihetle "**Muslih-i Emin**" tabirine liyakatları yoktur.

Üçüncü Kısım

İrhasattan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın veladeti hengâmında vücuda gelen hârikalardır ve hâdiselerdir. O hâdiseler, onun **veladeti**yle alâkadar bir surette vücuda gelmiş.

Hem bi'setten evvel bazı hâdiseler var ki, doğrudan doğruya birer mu'cizesidir. Bunlar çoktur. Nümune olarak, meşhur olmuş ve eimme-i hadîs kabul etmiş ve sıhhatleri tahakkuk etmiş birkaç nümuneyi zikredeceğiz:

Birincisi: *Veladet-i Nebvî gecesinde* hem annesi, hem annesinin yanında bulunan Osman İbn-il Âs'ın annesi, hem Abdurrahman İbn-i Avf'ın annesinin gördükleri azîm bir nurdur ki; üçü de demişler: "*Veladeti ânında biz öyle bir nur gördük ki; o nur, maşrik ve mağribi bize aydınlattırdı.*"

İkincisi: O gece Kâ'be'deki sanemlerin çoğu başı aşağı düşmüş.

Üçüncüsü: Meşhur Kisra'nın eyvanı (yani saray-ı meşhuresi) o gece sallanıp inşikak etmesi ve ondört şerefesinin düşmesidir.

The Fourth: That night the small lake of Saveh which was considered to be holy, sank into the ground,*

and at Istakhrabad the fire which, burning continuously for a thousand years, the Zoroastrians had worshipped, was extinguished.**

**{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 367; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 751; 'Ali al-Qari al-Makki, al-Masnu' fi Ma'rifat al-Hadith al-Mawdu' 'al-Mawdu'at al-Sughra' (Tahqiq: Abu Ghudda) 18.}*

***{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 367; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 751; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa i, 127; Suyuti, al-Khasa'is al-Kubra i, 128.}*

These four events indicated that the person who had just been born would abolish fire-worship, destroy the palace of the Persian kings, and prevent those things being sanctified that God did not permit.

The Fifth: Although they did not coincide with the night of Muhammad's (UWBP) birth, certain events that took place not long before it are also included in the *irhasat*.

One is the War of the Elephant, which is mentioned in the Qur'an in Sura al-Fil. Abraha, the king of Abyssinia, came to destroy the Ka'ba, driving a huge elephant called Mahmudi before his forces. When they came close to Mecca, the elephant was unable to move. They could not make it move forward, and had to retreat.

While retreating, a flock of birds attacked and routed them, and they fled. This extraordinary story is recorded in detail in the history books.

The event was one of the proofs of Muhammad's (UWBP) prophethood, for it occurred close in time to his birth and saved the Holy Ka'ba, his qibla, birthplace, and native land from Abraha's destruction.

The Sixth: According to the testimony of Halima al-Sa'diya and her husband, when God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) was with them in his childhood, they frequently saw a cloud above him shielding him from the sun. They told everyone this, and it was well-known and authenticated.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 368; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 318; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 753.}

#215

Also, as testified to by the monk Bahira, when the Noble Messenger went to Damascus at the age of twelve, he saw a cloud casting a shadow over his head, and he pointed this out.

Again before his prophetic mission, one time God's Messenger returned from a trading journey he made together with Khadija's servant, Maysara, when Khadija saw two angels shading him like clouds.

Dördüncüsü: Sava'nın takdis edilen küçük denizinin o gecede yere batması

ve İstahr-Âbad'da bin senedir daima iş'al edilen, yanan ve sönmeyen, Mecusilerin mabud ittihaz ettikleri ateşin, veladet gecesinde sönmesi.

İşte şu üç-dört hâdis e işaretler ki: O yeni dünyaya gelen zât; ateşperestliği kaldıracak, Fars saltanatının sarayını parçalayacak, izn-i İlahî ile olmayan şeylerin takdisini men'edecektir.

Beşincisi: Çendan veladet gecesinde değil, fakat veladete pek yakın olduğu cihetle, o hâdiseler de irhasat-ı Ahmediyedir ki (A.S.M.),

Sure-i **اَلَمْ تَرَ كَيْفَ** de nass-ı kat'î ile beyan edilen

"Vak'a-i Fil"dir ki; Kâ'be'yi tahrib etmek için, Ebrehe namında Habeş Meliki gelip, Fil-i Mahmudî namında cesîm bir fili öne sürüp gelmiş. Mekke'ye yakın olduğu vakit fil yürümemiş. Çare bulamamış, dönmüşler.

Ebabil kuşları onları mağlub etmiş ve perişan etmiş, kaçmışlar. Bu kıssa-i acibe, tarih kitaplarında tafsilen meşhurdur.

İşte şu hâdis e, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın delail-i nübüvvetindendir. Çünkü veladete pek yakın bir zamanda, kiblesi ve mevlidi ve sevgili vatani olan Kâ'be-i Mükerrreme, gaybî ve hârika bir surette Ebrehe'nin tahribinden kurtulmuştur.

Altıncısı: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm küçüklüğünde Halîme-i Sa'diye'nin yanında iken, Halîme ve Halîme'nin zevcinin şehadetleriyle; güneşten rahatsız olmamak için, çok defa üstünde bir bulut parçasının ona gölge ettiğini görmüşler ve halka söylemişler ve o vakia sıhhatle şöhrat bulmuş.

Hem Şam tarafına oniki yaşında iken gittiği vakit, Buheyra-yı Rahib'in şehadetiyle, bir parça bulut, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın başına gölge ettiğini görmüş ve göstermiş.

Hem yine bi'setten evvel Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, bir defa Hatice-i Kübra'nın Meysere ismindeki hizmetkârıyla ticaretten geldiği zaman, Hatice-i Kübra, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın başında iki meleğin bulut tarzında gölge ettiklerini görmüş.

She mentioned this to her servant Maysara, and he replied: "I observed the same thing throughout our journey."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 368; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 318; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 753; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa ii, 65.}

The Seventh: It is established in a sound narration that before his prophetic mission, God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) sat down under a tree. Although the place was dried up, **it suddenly grew green**. The tree's branches inclined over his head, twisting back and shading him.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 368; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 318; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 753. See, Concordance.}

The Eighth: When the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was small, he stayed in Abu Talib's house. Whenever he ate together with Abu Talib and his household, they would eat to repletion; whereas when he was not present, they were not satisfied.* This is both well-known and definite.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 367; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 315; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 751; Abū Nu'aym, Dala'il al-Nubuwwa i, 166.}

Also, Umm Ayman, who looked after and served the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) when he was small, said: "God's Messenger (UWBP) never complained about being hungry or thirsty, neither when small nor when he was older."

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 368; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 325; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 752; Bayhaqi, Dala'il al-Nubuwwa vi, 125.}

The Ninth: It is both well-known and definite that unlike other members of her tribe, his **wet-nurse** Halima al-Sa'diya's goats and possessions were very productive and abundant.

#216

Also, flies did not bother him; they **never alighted** on his clothes or blessed body* -just as one of his progeny, Sayyid 'Abd al-Qadir Gilani, received this **legacy** from his forefather, for flies never alighted on him either.

*{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 368; al-Khafaji, Sharh al-Shifa' iii, 319; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 753; Sha'rani, al-Tabaqat al-Kubra i, 109.}

The Tenth: After God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was born, and especially on the night of his birth, there was a great increase in falling stars. As shown with decisive proofs in the Fifteenth Word, **falling stars are a sign and indication of jinns and devils being barred from receiving news of the Unseen**.

Kendi hizmetkârı olan Meysere'ye demiş. Meysere dahi Hatice-i Kübra'ya demiş: "Bütün seferimizde ben öyle görüyordum."

Yedincisi: Nakl-i sahih ile sabittir ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, bi'setten evvel bir ağacın altında oturdu; o yer kuru idi, **birden yeşillendi**. Ağacın dalları, onun başı üzerine eğilip kıvrılarak gölge yapmıştır.

Sekizincisi: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm ufak iken, Ebu Talib'in evinde kalıyordu. Ebu Talib, çoluk ve çocuğu ile onunla beraber yerlerse, karınları doyardı. Ne vakit o zât yemekte bulunmazsa, tok olmuyorlardı. Şu hâdis hem meşhurdur, hem kat'îdir.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın küçüklüğünde ona bakan ve hizmet eden Ümm-ü Eymen demiş: "Hiçbir vakit Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm açlık ve susuzluktan şikayet etmedi, ne küçüklüğünde ve ne de büyüklüğünde."

Dokuzuncusu: **Murdiası** olan Halîme-i Sa'diye'nin malında ve keçilerinin sütünde, kabîlesinin hilafına olarak çok bereketi ve ziyade olmasıdır. Bu vakıa hem meşhurdur, hem kat'îdir.

Hem sinek onu taciz etmezdi, onun cesed-i mübarekine ve libasına **konmazdı**. Nasılki evlâdından olan Seyyid Abdülkadir-i Geylanî (K.S.) dahi, ceddinden o hali **irsiyet** almıştı; sinek ona da konmazdı.

Onuncusu: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm dünyaya geldikten sonra, bahusus veladet gecesinde, yıldızların düşmesinin çoğalmasındır ki; şu hâdis Onbeşinci Söz'de kat'iyen bürhanlarıyla isbat ettiğimiz üzere; **şu yıldızların sükutu, şeyatîn ve cinlerin gaybî haberlerden kesilmesine alâmet ve işarettir**.

Thus, since God's Messenger had appeared in the world together with Revelation, it was necessary to prevent the knowledge about the Unseen being transmitted by soothsayers, diviners, and jinn, which was **inaccurate** and **mixed with lies**, so that their knowledge should not cause any doubts about Revelation, and should not resemble it.

Before the prophetic mission, soothsaying was widespread. Then with its revelation, the Qur'an brought it to an end. Indeed, many soothsayers accepted Islam, for they could no longer find their **informers**, who were jinns. **That is, the Qur'an had put an end to it.**

And these days a new type of soothsaying has appeared in the form of mediums among **the spiritualists** of the West. But we shall not go into that now.

In Short: Very many events occurred and persons appeared confirming and causing others to confirm the prophethood of the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) before the commencement of his mission.

For sure, before the appearance of **the one who was going to be the ruler of the world*** and **would change the world's spiritual shape**, and **would make this world into the tillage for the next**, and **proclaim the high value of the creatures of the world**, and **show to man and jinn the way to eternal happiness..**

{Yes, the Sultan of Lawlak was such a leader that his rule has been continuing for one thousand three hundred and fifty years.

Every century after the first, he has had at least 350 million followers and subjects.

With half the globe under his banner, every day his followers renew their allegiance to him in perfect submission by calling down on him peace and blessings, and obey his commands.}

and **save them from everlasting extinction**, and **solve the obscure talisman of the world and riddle of the wisdom in its creation**, and **would know and make known the purposes of the universe's Creator**, and **recognize the Creator and acquaint Him to all men**-before such a one appeared,

#217

surely everything, all species and realms of beings would be happy at his coming, would await him and welcome and applaud him, and if his coming was made known to them by their Creator, they in turn would announce it.

Indeed, we saw in the above Signs and examples how each realm of creature displayed his miracles as if welcoming him, and confirmed his prophethood through the tongue of miracles.

Seventeenth Sign

İşte madem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm vahiy ile dünyaya çıktı; elbette **yarım yamalak** ve **yalanlar ile karışık**, kâhinlerin ve gaibden haber verenlerin ve cinlerin ihbaratına sed çekmek lâzımdır ki, vahye bir şübhe îras etmesinler ve vahye benzemesin.

Evet bi'setten evvel kâhinlik çoktu. Kur'an nâzil olduktan sonra onlara hâtime çekti. Hattâ çok kâhinler imana geldiler. Çünkü daha cinler taifesinden olan **muhbirlerini** bulamadılar. **Demek Kur'an hâtime çekmişti.**

İşte eski zaman kâhinleri gibi, şimdi de medyumlar suretinde yine bir nevi kâhinlik Avrupa'da **ispiritizmacıların** içlerinde baş göstermiş. Her ne ise...

Elhasıl: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın nübüvvetinden evvel nübüvvetini tasdik ettiren ve tasdik eden pek çok vakıalar, pek çok zâtlar zahir olmuşlar.

Evet **dünyaya manen reis olacak*** ve **dünyanın manevî şeklini değiştirecek** ve **dünyayı âhirete mezraa yapacak** ve **dünyanın mahlukatının kıymetlerini ilân edecek** ve cinn ü inse saadet-i ebediye ye yol gösterecek..

**{(Haşiye): Evet Sultan-ı Levlâke Levlâk, öyle bir reistir ki: Bin üçyüz elli senedir saltanatı devam ediyor.*

Birinci asırdan sonra herbir asırda lâakal üçyüz elli milyon tebaası ve raiyeti vardır.

Küre-i Arz'ın yarısını bayrağı altına almış ve tebaası, kemal-i teslimiyetle ona hergün salât ü selâm ile tecdid-i biat ederek emirlerine itaat ederler.}

ve fâni cinn ü insi i'dam-ı ebedîden kurtaracak ve dünyanın hikmet-i hilkatini ve tılsım-ı muğlakını ve muammasını açacak ve **Hâlık-ı Kâinat'ın makasidini bilecek ve bildirecek** ve **o Hâlık'ı tanıyıp umuma tanıttıracak bir zât;**

elbette o daha gelmeden her şey, her nev', her taife onun geleceğini sevecek ve bekleyecek ve hüsn-ü istikbal edecek ve alkışlayacak ve Hâlıkı tarafından bildirilirse, o da bildirecek.

Nasılki sâbık işaretlerde ve misallerde gördük ki; her bir nev'-i mahlukat, onu hüsn-ü istikbal ediyor gibi mu'cizatını gösteriyorlar, mu'cize lisanıyla nübüvvetini tasdik ediyorlar.

Onyedinci İşaret

After the Qur'an, the greatest miracle of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was his own self.

That is, **the elevated moral virtues** brought together in his person which as friend and foe agreed *was in all respects of the very highest degree.*

A hero of the greatest bravery, 'Ali, said **again and again**: "Whenever the fighting grew fierce, we would take refuge behind God's Messenger (Upon whom be blessings and peace)."

Like this, his was the highest and unattainable degree **in all praiseworthy qualities.**

For this greatest miracle, we refer readers to the *Shifa' al-Sharif* of Qadi Iyad, the learned scholar of the Maghrib, for he described and proved beautifully this miracle of praiseworthy moral qualities.

A further great miracle of Muhammad (UWBP) which is verified by friend and foe alike is his illustrious Shari'a, **the like of which neither came before it nor will come after it.**

For a partial explanation of it, we refer readers to all the thirty-three Words, thirty-three Letters, thirty-one Flashes, and thirteen Rays which we have written.

Among his greatest miracles, a certain one, the many reports of which are unanimous, is **the Splitting of the Moon.**

This miracle is related through many chains of transmission from many of **the leading Companions** like Ibn Mas'ud, Ibn 'Abbas, Ibn 'Umar, 'Ali, Anas, and Hudhayfa. In addition, the Qur'an announced this **supreme miracle** to the whole world with the verse:

The Hour is nigh, and the moon split. (54:1)

#218

The obdurate idolators of the Quraysh at that time could not deny what this verse states; they could only declare that it was "magic." That is to say, the unbelievers also confirmed the splitting of the moon as certain.

For this supreme miracle, we refer readers to the Addendum of the Thirty-First Word.

Furthermore, **just as the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) showed the inhabitants of the earth the miracle of the Splitting of the Moon, so too he showed the inhabitants of the heavens his supreme miracle of the Ascension.**

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Kur'andan sonra en büyük mu'cizesi, kendi zâtıdır.

Yani onda içtima' etmiş **ahlâk-ı âliye**dir ki; *herbir haslette en yüksek tabakada olduğuna*, dost ve düşman ittifak ediyorlar.

Hattâ şecaat kahramanı Hazret-i Ali, **mükerreren** diyordu: "Harbin dehşetlendiği vakit, biz Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın arkasına iltica edip tahassun ediyorduk." Ve hâkeza...

Bütün **ahlâk-ı hamîdede** en yüksek ve yetişilmeyecek bir dereceye mâlik idi.

Şu mu'cize-i ekberi, Allâme-i Mağrib Kadı Iyaz'ın Şifa-i Şerif'ine havale ediyoruz. Elhak o zât, o mu'cize-i ahlâk-ı hamîdeyi pek güzel beyan edip isbat etmiştir.

Hem pek büyük ve dost ve düşmanla musaddak bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M) şeriat-ı kübrasıdır ki, **ne misli gelmiş ve ne de gelecek.**

Şu mu'cize-i a'zâmın bir derece beyanını, bütün yazdığımız otuzüç Söz ve otuzüç Mektub'a ve otuzbir Lem'aya ve onüç Şua'ya havale ediyoruz.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın mütevatir ve kat'î bir mu'cize-i kübrası, **şakk-ı Kamer**'dir.

Evet şu inşikak-ı Kamer; çok tarîklerle mütevatir bir surette, İbn-i Mes'ud, İbn-i Abbas, İbn-i Ömer, İmam-ı Ali, Enes, Huzeyfe gibi pek çok **eazım-ı sahabeden** müteaddid tarîklerle haber verilmekle beraber, nass-ı Kur'anla

إِفْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ

âyeti, o **mu'cize-i kübrayı** âleme ilân etmiştir.

O zamanın inadcı Kureyş müşrikleri, şu âyetin verdiği habere karşı inkâr ile mukabele etmemişler, belki yalnız "sihirdir" demişler. Demek kâfirlerce dahi Kamer'in inşikakı kat'idir.

Şu mu'cize-i kübrayı, şakk-ı Kamer'e dair yazdığımız Otuzbirinci Söz'e zeyl olan Şakk-ı Kamer Risalesi'ne havale ederiz.

Hem **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, nasıki Arz ahalisine inşikak-ı Kamer mu'cizesini göstermiş; öyle de Semavat ahalisine Mi'rac mu'cize-i ekberini göstermiştir.**

Referring that greatest miracle to the Treatise on the Ascension, the Thirty-First Word, which demonstrates with decisive proofs *-even to deniers-* how **luminous**, exalted, and true a miracle it was,

we shall mention here only his journey to Jerusalem, *the preliminary part of the miracle of the Ascension*. For it was a miracle too that when asked by the Quraysh the following morning, he provided them with a **description of the Masjid al-Aqsa**. It was as follows:

The morning after the night of the Ascension, he informed the Quraysh about the Ascension. They dismissed it as false, and said: "If you really went to the *Masjid al-Aqsa* in Jerusalem, then describe to us its doors, walls, and **condition**."

God's Noble Messenger later said: *"I was annoyed by their question and denial in a way that I had never been annoyed before. Suddenly, God Almighty lifted the veil between me and the Masjid al-Aqsa and showed it to me; I looked at it, and saw and described it."** Then the Quraysh understood that he was giving the correct and complete description.

**{Bukhari, Manaqib al-Ansar 41; Tafsiru Sura 17; Muslim, Iman 276, 278; Tafsiru Sura 17; Musnad i, 309; iii, 377; Qadi Iyad, al-Shifa' i, 191.}*

God's Noble Messenger (UWPB) also told them: "During the journey, I saw one of your caravans. It will arrive here tomorrow at such-and-such a time." They waited for the caravan.

It was delayed for an hour, so in order that the Messenger's (UWPB) prediction should be right, the sun was arrested for an hour, *as is confirmed by those who investigated the event*.

That is to say, in order to prove what he said was right, the earth **stopped** its journeying, its duty, for an hour, and that immobility was shown as the sun being arrested in its motion.

{Qadi Iyad, al-Shifa' i, 284; 'Ali al-Qari, Sharh al-Shifa' i, 591-2; Suyuti, al-Durar al-Muntathira 193; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id viii, 296; al-Sa'ati, al-Fath al-Rabbani vi, 155; al-Albani, Silsilat al-Ahadith al-Da'ifa 972.}

Thus, the mighty earth abandoned its duty in order to confirm a single statement of Muhammad the Arabian (UWPB), and the mighty sun witnessed it.

İşte Mi'rac denilen şu mu'cize-i a'zamı, Otuzbirinci Söz olan Mi'rac Risalesi'ne havale ederiz. Çünkü o risale, o mu'cize-i kübrayı, ne kadar **nuranî** ve âlî ve doğru olduğunu kat'î bürhanlarla, *hattâ mülhidlere karşı* da isbat etmiştir.

Yalnız mu'cize-i Mi'racın mukaddimesi olan Beyt-ül Makdis seyahatı ve sabahleyin Kureyş kavmi, ondan **Beyt-ül Makdis'in tarifatını** istemesi üzerine hasıl olan bir mu'cizeyi bahsedeceğiz. Şöyle ki:

Mi'rac gecesinin sabahında, Mi'racını Kureyş'e haber verdi. Kureyş tekzip etti. Dediler: "Eğer Beyt-ül Makdis'e gitmiş isen, Beyt-ül Makdis'in kapılarını ve duvarlarını ve **ahvalini** bize tarif et!"

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman ediyor ki:

فَكَرَبْتُ كَرَبًا لَمْ أَكْرُبْ مِثْلَهُ قَطُّ فَجَلَّى اللَّهُ لِي بَيْتَ
الْمَقْدِسِ وَكَشَفَ الْحُجُبَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ حَتَّى رَأَيْتُهُ فَنَعْتُهُ
وَ أَنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ

Yani: "Onların **tekzip**lerinden ve suallerinden pek çok sıkıldım. Hattâ öyle bir sıkıntı hiç çekmemiştim. Birden Cenab-ı Hak, Beyt-ül Makdis'i bana gösterdi; ben de Beyt-ül Makdis'e bakıyorum, birer birer her şeyi tarif ediyordum." İşte o vakit Kureyş baktılar ki, Beyt-ül Makdis'ten doğru ve tam haber veriyor.

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Kureyş'e demiş ki: "Yolda giderken sizin bir kafilenizi gördüm, kafileniz yarın filan vakitte gelecek. Sonra o vakit, kafileye muntazır kaldılar.

Kafile bir saat tehhür etmiş. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ihbarı doğru çıkmak için, *ehl-i tahkikin tasdikiyle*, Güneş bir saat tevakkuf etmiş.

Yani Arz, onun sözünü doğru çıkarmak için vazifesini, seyahatını bir saat **ta'til etmiştir** ve o ta'tili, Güneş'in sükûnetiyle göstermiştir.

İşte Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın birtek sözünün tasdiki için koca Arz vazifesini terkeder, koca Güneş şahid olur.

And so you may understand how unfortunate are those who do not affirm him nor obey his commands, and how fortunate are those who affirm him and say: "**We have heard and we obey!**"; so offer praise and thanks to God for Islam and belief!

Eighteenth Sign

The greatest miracle of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), an eternal one, is **the All-Wise Qur'an**, which comprises hundreds of evidences of his prophethood, and forty aspects of whose own miraculousness have been proven.

The Twenty-Fifth Word has explained concisely and proved those forty aspects in its approximately one hundred and fifty pages. Therefore, referring that supreme miracle, **a treasury of miracles**, to that Word, here we shall explain only one or two points.

First Point

If it is asked: The miraculousness of the Qur'an lies in its eloquence. But all classes of men have the right to have a share of its understanding, and only one learned scholar out of a thousand can understand **the miraculousness in its eloquence?**

The Answer: The All-Wise Qur'an has a different kind of miraculousness corresponding to the understanding of each class; it indicates the existence of its miraculousness to each in a different way.

For example, to **the scholars of rhetoric and eloquence**, it exhibits the miraculousness of its extraordinary eloquence.

To the poets and orators, it shows its exalted, beautiful, and **original style**, which no one can imitate although it pleases everyone. **The passage of time** does not cause its style to age, it always remains fresh and new. Its **prose** and word-order are so well-ordered that it is both elevated and pleasant.

To soothsayers and other diviners of the Unseen, it displays its miraculousness in its extraordinary reports concerning the Unseen.

To historians, it demonstrates its miraculousness by giving information concerning **events of past ages**, as well as those of the future, and of **the Intermediate Realm**, and of the hereafter.

To social and **political scientists**, it shows the miraculousness in its **sacred principles**. Yes, **the Supreme Shari'a**, which proceeds from the Qur'an, indicates that mystery of miraculousness.

To those occupied with **knowledge of God** and **cosmic truths**, it shows the miraculousness of the **sacred Divine truths in the Qur'an**, or else it indicates the existence of that miraculousness.

Böyle bir zâtî tasdik etmeyen ve emrini tutmayanın ne derece bedbaht olduğunu ve onu tasdik edip emrine **سَمِعْنَا وَ اطَعْنَا** diyenlerin ne kadar bahtiyar olduklarını anla, "Elhamdülillahi ale-l iman ve-l İslâm" de.

Onsekizinci İşaret

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın en büyük ve ebedî ve **yüzer delail-i nübüvveti câmi'** ve **kırk vecihle i'cazı isbat edilmiş** bir mu'cizesi dahi, **Kur'an-ı Hakîm**'dir.

İşte şu mu'cize-i ekberin beyanına dair Yirmibeşinci Söz takriben yüzelli sahifede, kırk vech-i i'cazını icmalen beyan ve isbat etmiştir. Öyle ise, şu **mahzen-i mu'cizat** olan mu'cize-i a'zamı o Söz'e havale ederek, yalnız iki-üç nükteyi beyan edeceğiz:

Birinci Nükte

Eğer denilse: İ'caz-ı Kur'an belâgattadır. Halbuki umum tabakatın hakları var ki, i'cazında hisseleri bulunsun. Halbuki **belâgattaki i'cazı**, binde ancak bir muhakkik âlim anlayabilir?

Elcevab: Kur'an-ı Hakîm'in her tabakaya karşı bir nevi i'cazı vardır. Ve bir tarzda, i'cazının vücudunu ihsas eder.

Meselâ, **ehl-i belâgat ve fesahat** tabakasına karşı, hârikulâde belâgattaki i'cazını gösterir.

Ve ehl-i şiir ve hitabet tabakasına karşı; garib, güzel, yüksek **üslûb-u bedîin** i'cazını gösterir. O üslûb herkesin hoşuna gittiği halde, kimse taklid edemiyor. **Mürur-u zaman** o üslûbu ihtiyarlatmıyor, daima genç ve tazedir. Öyle muntazam bir **nesir** ve mensur bir nazımdır ki; hem âlî, hem tatlıdır.

Hem kâhinler ve gaibden haber verenler tabakasına karşı, hârikulâde ihbarat-ı gaybiyedeki i'cazını gösterir.

Ve ehl-i tarih ve hâdisat-ı âlem üleması tabakasına karşı, Kur'andaki ihbarat ve **hâdisat-ı ümem-i sâlife** ve ahval ve vakiat-ı istikbaliye ve **berzahiye** ve uhreviyedeki i'cazını gösterir.

Ve **içtimaiyat-ı beşeriye üleması** ve ehl-i siyaset tabakasına karşı, Kur'anın **desatir-i kudsiyesindeki** i'cazını gösterir. Evet o Kur'andan çıkan **şeriat-ı kübra**, o sır-ı i'cazı gösterir.

Hem **maarif-i İlahiye** ve **hakaik-i kevnîyede** tevaggul eden tabakaya karşı, Kur'andaki **hakaik-i kudsiye-i İlahiyedeki** i'cazı gösterir veya i'cazın vücudunu ihsas eder.

To the **Sufis and saints**, it shows the miraculousness in the hidden mysteries of its verses, which constantly rise and fall like waves in the sea of the Qur'an. And so on. To each of forty classes of men, it opens up a window and shows its **miraculousness**.

#220

The **ordinary people** even, who only listen to the Qur'an understanding a little of its meaning, confirm that it does not resemble any other book.

They say: "The Qur'an is either inferior to all the other books we have heard read, which not even an enemy could claim -just as it is impossible- or it is superior to all of them and is thus a miracle."

Now, in order to help him, we shall explain further the miraculousness which the ordinary man understood by just listening. It is as follows:

When the Qur'an of Miraculous Exposition appeared challenging the whole world, it aroused passionate feelings of two kinds in people:

The First: In friends, **the desire to imitate it**; that is, the desire to resemble the style of their beloved Qur'an, and a wish to speak like it.

The Second: In enemies, **the desire to criticize and dispute it**; that is, the wish to invalidate its claim of miraculousness by competing with its style.

Thus, because of these two **intense emotions**, millions of books were written in Arabic, and are to be seen.

Now, whoever listens to the most eloquent, the most brilliant, of these books being read together with the Qur'an is bound to say that the Qur'an does not resemble any of them.

That means that the Qur'an is not of the same level as them.

In which case, it must either be inferior to all of them, which together with being impossible a hundred times over, no one, not even Satan, could claim,* or the Qur'an of Miraculous Exposition is superior to all of them.

**{The important First Topic of the Twenty-Sixth Letter forms an explanation and elucidation of this sentence.}*

Furthermore, the All-Wise Qur'an demonstrates its miraculousness before the uneducated mass of people, who do not understand its meaning, **by not wearying them**.

Indeed, they say: "If I hear the finest and best known poems two or three times, I become bored of them."

But the Qur'an never wearies me; even, the more I listen to it even, the more it pleases me. It cannot therefore be written by man."

Ve **ehl-i tarikat ve velayete** karşı, Kur'an bir deniz gibi daima temevvücdde olan âyâtının esrarındaki i'cazını gösterir ve hâkeza... Kırk tabakadan her tabakaya karşı bir pencere açar, **i'cazını** gösterir.

Hattâ yalnız kulağı bulunan ve bir derece mana fehmeden **avam** tabakasına karşı, Kur'anın okunmasıyla başka kitablara benzemediğini, kulak sahibi tasdik eder.

Ve o âmi der ki: "Ya bu Kur'an bütün dinlediğimiz kitapların aşağısındadır. Bu ise, hiçbir düşman dahi diyemez ve hem yüz derece muhaldir. Öyle ise, bütün işitilen kitapların fevkindedir. Öyle ise, mu'cizedir."

İşte bu kulaklı âminin fehmettiği i'cazı, ona yardım için bir derece izah edeceğiz. Şöyle ki:

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan meydana çıktığı vakit bütün âleme meydan okudu ve insanlarda iki şiddetli his uyandırdı:

Birisi: Dostlarında **hiss-i taklid**i; yani sevgili Kur'anın üslûbuna karşı benzemeklik arzusu ve onun gibi konuşmak hissi...

İkincisi: Düşmanlarda bir **hiss-i tenkid ve muaraza**; yani Kur'an üslûbuna mukabele etmekle dava-yı i'cazı kırmak hissi...

İşte bu iki **hiss-i şedid** ile milyonlar Arabî kitaplar yazılmışlar, meydandadır.

Şimdi bütün bu kitapların en beligleri, en fasihleri Kur'anla beraber okunduğu vakit, her kim dinlese, kat'iyyen diyecek ki; Kur'an bunların hiç birisine benzemiyor.

Demek Kur'an, umum bu kitapların derecesinde değildir.

Öyle ise herhalde, ya Kur'an umurunun altında olacak; o ise yüz derece muhal olmakla beraber, hiç kimse, hattâ şeytan bile olsa diyemez. Öyle ise Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, yazılan umum kitapların fevkindedir.

{(Haşiye): Yirmialtıncı Mektub'un ehemmiyetli Birinci Mebhası, şu cümlelerin haşiyesi ve izahıdır.}

Hattâ manayı da fehmetmeyen cahil âmi tabakaya karşı da Kur'an-ı Hakîm, **usandırmamak suretiyle** i'cazını gösterir.

Evet o âmi, cahil adam der ki: "En güzel, en meşhur bir beyti iki-üç defa işitsem, bana usanç veriyor."

Şu Kur'an ise hiç usandırmıyor, gittikçe daha ziyade dinlemesi hoşuma gidiyor. Öyle ise bu insan sözü değildir."

And to children who try to memorize it, the All-Wise Qur'an shows its miraculousness by settling in their memories with the greatest of ease, despite their small, delicate, weak and simple heads being unable to retain for long a single page of other books, and many of the verses and phrases of that large Qur'an resembling one another, which should cause muddle and confusion.

And even to the sick and the dying, who are disturbed by the slightest sound and noise, the murmuring sound of the Qur'an makes felt a sort of its miraculousness, by being as sweet and agreeable for them as Zamzam water.

In Short: The All-Wise Qur'an demonstrates its miraculousness to forty different classes and groups of people, or it indicates to the existence of its miraculousness. It neglects no one.

Hem hıfza çalışan çocukların tabakasına karşı dahi, Kur'an-ı Hakîm o nazık, zaîf, basit ve bir sahife kitabı hıfzında tutamayan o çocukların küçük kafalarında, o büyük Kur'an ve çok yerlerinde iltibas ve müşevveşiye sebebiyet veren birbirine benzeyen âyetlerin ve cümlelerin teşabühüyle beraber; kemal-i sühuletle, kolaylıkla o çocukların hâfızalarında yerleşmesi suretinde, i'cazını onlara dahi gösterir.

Hattâ az sözden ve gürültüden müteessir olan hastalara ve sekeratta olanlara karşı Kur'anın zemzemesi ve sadâsı; zemzem suyu gibi onlara hoş ve tatlı geldiği cihetle, bir nevi i'cazını onlara da ihsas eder.

Elhasıl: Kırk muhtelif tabakata ve ayrı ayrı insanlara, kırk vecihle Kur'an-ı Hakîm i'cazını gösterir veya i'cazının vücudunu ihsas eder. Kimseyi mahrum bırakmaz.

www.risaleglobal.com

Even for those who can comprehend only what their eyes see and who have no ear to hear with, no heart to feel with, and no knowledge to judge with, the Qur'an alludes to its miraculousness in a fashion.* It is like this:

*{Here the mention of the aspect of its miraculousness directed to those without ear, heart and knowledge, and who see only with their eyes, is extremely concise, abbreviated, and even deficient.

But it has been demonstrated most clearly and brilliantly in the Twenty-Ninth and Thirtieth Letters, so that even the blind can see it.

(The Thirtieth Letter had been planned and intended, but it gave up its place to *Isharat al-I'jaz* (Signs of Miraculousness), while itself never materialized.)

We have had written a copy of the Qur'an which shows this aspect of miraculousness, which, God willing, will be published, then everyone will be able to see it.}

In the Qur'an of Miraculous Exposition handwritten by the calligrapher Hafiz Osman and later printed, many of the words look to one another.

For example, if a needle is passed through the word "dog" in the phrase "they were seven, the dog being the eighth" in Sura al-Kahf (18:22) and through the underlying pages, with a slight deviation it will go through the word "Qitmir" in Sura al-Fatir (35:13), thus establishing the dog's name.

In a similar way, the words "they will be all brought before us" (*muḥdarun-in*) occur twice in Sura Ya Sin. (36:53 and 75), the first overlying the second. The same words are again repeated twice in Sura al-Saffat (37:57 and 127), and these look both to each other and to those in Sura Ya Sin.

Also, the phrase "in pairs" (*mathna*) occurs only three times in the Qur'an, and two of these corresponding cannot be mere coincidence.

The phrase occurring towards the end of Sura al-Saba' (34:46) corresponds to the same phrase as the beginning of Sura al-Fatir (35:1)

There are numerous similar examples. One word even coincides with slight deviation on five or six underlying pages.

And I have seen a copy of the Qur'an in which passages looking to one another on facing pages were written in red ink. At that time I said that that too indicated another sort of miracle.

Some time later I saw that many phrases looked to others on the reverse of pages, corresponding to one another in a meaningful way.

Hattâ yalnız gözü bulunan kulaksız, kalbsiz, ilimsiz tabakasına karşı da, Kur'anın bir nevi alâmet-i i'cazı vardır. Şöyle ki:

{(Haşiye-1): Yalnız gözü bulunan; kulaksız, kalbsiz tabakasına karşı vech-i i'cazı, burada gayet mücmel ve muhtasar ve nâkıs kalmıştır.

Fakat bu vech-i i'cazı Yirmidokuzuncu ve Otuzuncu Mektublarda gayet parlak ve nuranî ve zahir ve bahir gösterilmiştir, hattâ körler de görebilir.

(Otuzuncu Mektub pek parlak tasavvur ve niyet edilmişti; fakat yerini başkasına, *İşarat-ül I'caz*'a verdi. Kendisi meydana çıkmadı.)

O vech-i i'cazı gösterecek bir Kur'an yazdırdık. İnşâallah tab' edilecek, herkes de o güzel vechi görecektir.}

Hâfız Osman hattıyla ve basmasıyla olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın yazılan kelimeleri birbirine bakıyor.

Meselâ: Sure-i Kehf'de **وَتَأْمِنُهُمُ كَلْبُهُم** kelimesi altında yapraklar delinse; Sure-i Fâtır'daki **قَطْمِيرٍ** kelimesi, az bir inhırafla görünecek ve o **kel**bin ismi de anlaşılacak.

Ve Sure-i Yâsin'de iki defa **مُحْضَرُونَ** birbiri üstüne;

Vessâffat'taki **مُحْضَرِينَ** ve **مُحْضَرُونَ** hem birbirine, hem onlara bakıyor; biri delinse, ötekiler az bir inhırafla görünecek.

Meselâ: Sure-i Sebe'in âhîrinde, Sure-i Fâtır'ın evvelindeki iki **مَثْنَى** birbirine bakar. Bütün Kur'anda

yalnız üç **مَثْنَى** dan ikisi birbirine bakmaları tesadüfî olamaz.

Ve bunların emsali pek çoktur. Hattâ bir kelime, beş-altı yerde yapraklar arkasında, az bir inhırafla birbirine bakıyorlar.

Ve Kur'anın birbirine bakan iki sahifesinde, birbirine bakan cümleleri kırmızı kalemle yazılan bir Kur'anı ben gördüm. "Şu vaziyet dahi, bir nevi mu'cizenin emaresidir", o vakit dedim.

Daha sonra baktım ki: Kur'anın, müteaddid yapraklar arkasında birbirine bakar çok cümleleri var ki, **manidar** bir surette birbirine bakar.

Thus, since the arrangement of the Qur'an in the writing and script of printed copies of the Qur'an also is through the guidance of the Prophet (UWBP) and Divine inspiration, it is a sort of sign of its miraculousness.

For it is neither the work of chance, nor of the human mind. Sometimes there are deviations, but that is generally the fault of the printing, and if it had been absolutely in order, the words would have corresponded to one another exactly.

Furthermore, on every page of the Qur'an's Suras of long and medium length which were revealed in Madina, the word "Allah" has been repeated in the most wondrous manner.

#222

In addition to being repeated mostly five, six, seven, eight, nine or eleven times on the same page, the repetitions of the two sides of the same page or on facing pages display beautiful and significant numerical relationships. *1, *2, *3, *4

*1. {Also, for those who practise the recitation of the Divine Names and praises and supplicate God, the Qur'an's adorned and rhymed words, and eloquent and artistic style, and the many virtues of its eloquence, which draw attention to itself, afford an elevated seriousness and sense of the Divine presence, and a collectedness of mind; they do not mar or spoil these.

Whereas, rhetoric, artistic wording, rhyme and poetic composition of that sort usually weaken seriousness, make their elegance felt, disturb the sense of God's presence, and distract attention.

In fact, I used to recite Imam al-Shafi'i's famous supplication frequently, which is the most subtle and serious of supplications, is composed in an elevated versified form, and once caused the end of dearth and famine in Egypt.

On reading it, I observed that since it was in verse and rhymed, and that this spoiled its lofty seriousness.

I recited it constantly for eight or nine years, and I was unable to reconcile the verse and rhyme with its serious nature.

I understood from this that there is a sort of miraculousness in the rhyming and ordering and qualities of the Qur'an's words, which are particular and natural and original to it, that preserves completely the seriousness and sense of the Divine presence, not spoiling them.

Thus, even if those who recite supplications and the Divine Names and praises do not understand this sort of miraculousness with the mind, they perceive it with the heart.}

İşte tertib-i Kur'an irşad-ı Nebevî ile, münteşir ve matbu' Kur'anlar da ilham-ı İlâhî ile olduğundan; Kur'an-ı Hakîm'in nakşında ve o hattında, bir nevi alâmet-i i'caz işareti var.

Çünkü o vaziyet, ne tesadüfün işi ve ne de fikr-i beşerin düşüncesidir. Fakat bazı inhiraf var ki, o da tab'in noksanıdır ki; tam muntazam olsaydı, kelimeler tam birbirini üzerine düşecekti.

Hem Kur'anın Medine'de nâzil olan mutavassıt ve uzun surelerinin herbir sahifesinde "Lafzullah" pek bedî' bir tarzda tekrar edilmiş.

Ağleben ya beş, ya altı, ya yedi, ya sekiz, ya dokuz, ya onbir aded tekrar ile beraber bir yaprağın iki yüzünde ve karşı karşıya gelen sahifede güzel ve manidar bir münasebet-i adediye gösterir.

{Haşiye-1, 2, 3, 4.}

{(Haşiye-1): Hem ehl-i zikir ve münacata karşı, Kur'anın zinetli ve kafiyele lafzı ve fesahatlı, san'atlı üslûbu ve nazarı kendine çevirecek belâgatın mezayası çok olmakla beraber; ulvî ciddiyeti ve İlâhî huzuru ve cem'iyet-i hatırı veriyor, ihlâl etmiyor.

Halbuki o çeşit mezaya-yı fesahat ve san'at-ı lafziye ve nazm ve kafiye; ciddiyeti ihlâl eder, zarafeti işmam ediyor, huzuru bozar, nazarı dağıtır.

Hattâ münacatın en latifi ve en ciddîsi ve en ulvî nazımlı ve Mısır'ın kaht u galasının sebep-i ref'i olan İmam-ı Şafî'nin meşhur bir münacatını çok defa okuyordum;

gördüm ki: Nazımlı, kafiyele olduğu için münacatın ulvî ciddiyetini ihlâl eder.

Sekiz-dokuz senedir virdimdir. Hakikî ciddiyeti, ondaki kafiye ve nazımla birleştiremedim.

Ondan anladım ki: Kur'anın has, fitrî, mümtaz olan kafiyelerinde, nazm ve mezayasında bir nevi i'cazı var ki; hakikî ciddiyeti ve tam huzuru muhafaza eder, ihlâl etmez.

İşte ehl-i münacat ve zikr, bu nevi i'cazı aklen fehmetmezse de kalben hisseder.}

*2.{Another aspect of the Qur'an of Miraculous Exposition's miraculousness is that it expresses the most elevated and brilliant degree of the Noble Messenger's (UWBP) belief, who manifested the Greatest Name.

It also expresses and instructs in a natural manner the religion of truth, which, being most vast, extensive, and lofty, sets forth the lofty truths of the worlds of the hereafter and of dominicality like a sacred map.

And it conveys in all His infinite glory and majesty, the address of the Creator of the Universe, in respect of His being the Sustainer of all beings.

Certainly, in the face of its exposition being thus, if, in accordance with the verse,

Say: If the whole of mankind and the jinn were to gather together to produce the like of this Qur'an, they could not produce its like (17:88), all the minds of mankind were to unite and become a single mind, they could not contest it or oppose it.

How could they? They are as distant from the Qur'an as the earth is from the Pleiades. For in view of the three above principles, it is certainly not possible to imitate the Qur'an, nor to compose its like.}

*3.{At the bottom of every page of the Qur'an, the verses are complete, and they end rhyming in a fine way.

The reason is this: when the verse called Mudayana (2:292) provides the standard for the pages, and the Suras Ikhlas and Kawthar, the standard for the lines, this fine quality of the All-Wise Qur'an and sign of its miraculousness become apparent.}

*4.{Because of unfortunate haste, we had to content ourselves in this section with some slight indications and brief instances and small signs of a highly important and magnificent wonder, one which from the point of view of the Risale-i Nur's success is beautiful, illuminating, and encouraging.

Now, that important truth and encouraging wonder - under the name of coincidence' (tawafuq), and five or six sorts at that- forms a chain of wonders of the Risale-i Nur, and flashes of a visible sort of the Qur'an's miraculousness, and a source of signs to the ciphers of the Unseen.

Later, we had a copy of the Qur'an written that showed in gilded letters a flash of its miraculousness which appeared from the 'coinciding' of the word 'Allah.'

And I wrote eight short pieces, called the Eight Symbols (Rumûzat-i Semaniye), which explain the subtle relationships evident in the coinciding of the Qur'an's letters, and their allusions concerning the Unseen.

((Haşiye-2): Kur'an-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın manevî bir sırr-ı i'cazı şudur ki: Kur'an, ism-i a'zama mazhar olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın pek büyük ve pek parlak derece-i imanını ifade ediyor.

Hem mukaddes bir harita gibi âlem-i âhiretin ve âlem-i rububiyetin yüksek hakikatlarını beyan eden, gayet büyük ve geniş ve âlî olan hak dinin mertebe-i ulviyesini fitrî bir tarzda ifade ediyor, ders veriyor.

Hem Hâlık-ı Kâinat'ın umum mevcudatın Rabbi cihetinde, hadsiz izzet ve haşmetiyle hitabını ifade ediyor.

Elbette bu suretteki ifade-i Furkan'a ve bu tarzdaki beyan-ı Kur'ana karşı,

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ

sırrıyla bütün ukûl-ü beşeriye ittihad etse, bir tek akıl olsa dahi karşısına çıkamaz, muaraza edemez.

أَيْنَ الثَّرَا مِنَ الثُّرَيَّا

Çünkü şu üç esas nokta-i nazarında, kat'iyyen kabil-i taklid değildir ve tanzir edilmez!..}

((Haşiye-3): Kur'an-ı Hakîm'in umum sahifeleri âhirinde âyet tamam oluyor. Güzel bir kafiye ile nihayeti hitam buluyor.

Bunun sırrı şudur ki: En büyük âyet olan Müdayene âyeti sahifeler için, Sure-i İhlas ve Kevser satırlar için bir vâhid-i kıyasî ittihaaz edildiğinden, Kur'an-ı Hakîm'in bu güzel meziyeti ve i'caz alâmeti görülüyor.}

{(Haşiye-4): Bu makamın bu mebhasında gayet ehemmiyetli ve haşmetli ve büyük ve Risale-i Nur'un muvaffakiyeti noktasında gayet zînetli ve sevimli ve müşevvik kerametın, pek az ve cüz'î vaziyet ve kısacık nûmunelerine ve küçücük emarelerine, acelelik belasıylaiktifa edilmiş.

Halbuki o büyük hakikat ve o sevimli keramet ise, tevafuk namıyla beş-altı nevileri ile Risale-i Nur'un bir silsile-i kerametini ve Kur'anın göze görünen bir nevi i'cazının lemaatını ve rumuzat-ı gaybiyenin bir menba-ı işaretini teşkil ediyor.

Sonradan, Kur'anda "Lafzullah"ın tevafukundan çıkan bir lem'a-i i'cazı gösteren yıldız ile bir Kur'an yazdırıldı.

Hem Rumuzat-ı Semaniye namındaki sekiz küçük risaleler, hurufat-ı Kur'aniyenin tevafukatından çıkan münasebet-i latife ve işaret-ı gaybiyelerinin beyanında te'lif edildi.

I also wrote five treatises, one about the wonders of 'Ghauth al-Gilani', three about those of 'Ali, and one called Indications of the Qur'an (Ishârât-i Kur'aniye), which by means of tawafuq or 'coincidences', confirm, commend, and applaud the Risale-i Nur.

That is to say, that important truth was perceived and written in summary fashion in the writing of the Miracles of Muhammad, but unfortunately the author saw and described only a tiny part of it; he continued without further pursuing it.}

Second Point

At the time of Moses (Upon whom be peace), it was magic that was prevalent, so his most important miracles resembled it.

And at Jesus (Upon whom be peace)'s time, it was medicine that was prevalent and his miracles were mostly of that kind. Similarly,

at the time of the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), in the Arabian Peninsula four things were prevalent:

The First: Eloquence and rhetoric.

The Second: Poetry and oratory.

The Third: Soothsaying and divining matters of the Unseen.

The Fourth: Knowledge of past events and cosmology.

#223

Thus, when the Qur'an of Miraculous Exposition appeared, it challenged those with knowledge of these four fields.

Firstly, it made the men of rhetoric and eloquence bow before it; they all listened to it in astonishment.

Secondly, it filled the poets and orators with amazement, that is, those who spoke well and declaimed fine poetry, so that they bit their fingers in astonishment.

It nullified the value of their finest poems inscribed in gold, causing them to remove the famous 'Seven Hanging Poems', their pride and glory, from the walls of the Ka'ba.

It silenced the soothsayers and sorcerers, who gave news of the Unseen, and made them forget the knowledge they had received. It drove away the jinns, and put an end to soothsaying.

It saved those with knowledge of the past and cosmology from superstition and falsehood, and instructed them in true facts and luminous knowledge.

Thus, these four groups bowed before the Qur'an in perfect wonder and veneration, becoming its students. At no time could any of them attempt to contest it.

Hem Risale-i Nur'u tevafuk sırrıyla tasdik ve takdir ve tahsin eden Keramet-i Gavsıye ve üç Keramet-i Aleviye ve İşarat-ı Kur'aniye namındaki beş adet risaleler yazıldı.

Demek Mu'cizat-ı Ahmediye'nin te'lifinde o büyük hakikat icmalen hissedilmiş; fakat maatteessüf müellif yalnız bir tırnağını görüp göstermiş, daha arkasına bakmayarak koşup gitmiş.}

İkinci Nükte

Hazret-i Musa Aleyhisselâm'ın zamanında sihrin revacı olduğundan, mühim mu'cizatı ona benzer bir tarzda geldiği;

ve Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın zamanında ilm-i Tıb revaçta olduğundan, mu'cizatının galibi o cinsten geldiği gibi,

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın dahi zamanında Ceziret-ül Arab'da en ziyade revaçta dört şey idi:

Birincisi: Belâgat ve fesahat.

İkincisi: Şiir ve hitabet.

Üçüncüsü: Kâhinlik ve gaibden haber vermek.

Dördüncüsü: Hâdisat-ı maziye ve vakıat-ı kevnîyeyi bilmek idi.

İşte Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan geldiği zaman, bu dört nevi malûmat sahiblerine karşı meydan okudu:

Başta ehl-i belâgata birden diz çöktürdü. Hayretle Kur'anı dinlediler.

İkincisi ehl-i şiir ve hitabet, yani muntazam nutuk okuyan ve güzel şiir söyleyenlere karşı öyle bir hayret verdi ki, parmaklarını ısırttı.

Altun ile yazılan en güzel şiirlerini ve Kâ'be duvarlarına medar-ı iftihar için asılan meşhur "Muallakat-ı Seb'a"larını indirtti, kıymetten düşürdü.

Hem gaibden haber veren kâhinleri ve sahirleri susturdu. Onların gaybî haberlerini onlara unutturdu. Cinnîlerini tardettirdi. Kâhinliğe hâtime çekti.

Hem ümem-i salifenin vekayiine ve hâdisat-ı âlemin ahvaline vâkıf olanları hurafattan ve yalandan kurtarıp, hakikî hâdisat-ı maziye ve nurlu olan vekayi-i âlemi onlara ders verdi.

İşte bu dört tabaka, Kur'ana karşı kemal-i hayret ve hürmetle onun önüne diz çökerek şakird oldular. Hiçbirisi, hiçbir vakit birtek sureyle muarazaya kalkışamadılar.

If it is asked: How do we know that no one could dispute or contest it?

The Answer: If it had been possible to dispute it, for sure someone would have attempted it.

For their religion, their possessions, their lives, and their families had been put into peril.

If they had disputed it, they would have been saved. If it had been possible, they were bound to contest it.

And if they had done so, since those who wished to do this, the unbelievers and dissemblers were many, and truly many, they were sure to have supported such a contest, and would have advertised it widely. *Just as they spread everything that was against Islam.*

#224

And if someone had disputed the Qur'an and they had made it known to everyone, it would certainly have been recorded in the books of history in glittering terms.

But all the histories and books are in evidence; apart from a few passages about Musaylima the Liar, there is nothing in any of them.

Whereas for twenty-three years the All-Wise Qur'an continuously taunted and challenged them in a way that would increase their obduracy. It in effect said:

"Let someone unlettered like Muhammad the Trustworthy compose the like of the Qur'an.

You won't be able to, so, come on, not an unlettered person, let someone very learned and literary do it.

You won't be able to do that either, so rather than a single person, gather together all your scholars and men of eloquence, and let them assist one another, and the false gods on which you rely can also lend a hand.

You won't be able to do this either, so use the literary works of the past, and even call on those of the future to help you, and then compose the like of the Qur'an.

And if you can't do this, don't compose all the Qur'an, but only ten Suras.

You won't be able to manage ten which are truly like the Qur'an's Suras, so put it together out of stories and fictitious tales; just produce something similar to the word-order and eloquence.

...

And don't write a long Sura, just a short one.

But if you can't do this, your religion, lives, property, and families will all be in danger, both in this world and in the next!"

Eğer denilse: Nasıl biliyoruz ki, kimse muaraza edemedi ve muaraza kabil değil?

Elcevab: Eğer muaraza mümkün olsaydı, herhalde teşebbüs edilecekti.

Çünkü muarazaya ihtiyaç şedit idi. Zira dinleri, malları, canları, iyalleri tehlikeye düşüyor.

Muaraza edilseydi kurtulurlardı. Eğer muaraza mümkün olsaydı, herhalde muaraza edecektiler.

Eğer muaraza edilseydi, muaraza taraftarları kâfirler, münafıklar çok, hem pek çok olduğundan herhalde muarazaya taraftar çıkıp iltizam ederek, herkese neşreceklerdi. -Nasılki İslâmiyetin aleyhinde her şeyi neşretmişler.-

Eğer neşretseydiler ve muaraza olsaydı; her halde tarihlere, kitablara şaşaalı bir surette geçecekti.

İşte meydana bütün tarihler, kitablar; hiçbirisinde Müseylime-i Kezzab'ın birkaç fıkrasından başka yoktur.

Halbuki Kur'an-ı Hakîm, yirmüç sene mütemadiyen damarlara dokunduracak ve inadı tahrik edecek bir tarzda meydan okudu. Ve der idi ki:

"Şu Kur'anın, Muhammed-ül Emin gibi bir ümmiden nazirini yapınız ve gösteriniz.

Haydi bunu yapamıyorsunuz; o zât ümmi olmasın, gayet âlim ve kâtib olsun.

Haydi bunu da getiremiyorsunuz; birtek zât olmasın, bütün âlimleriniz, belîğleriniz toplansın, birbirine yardım etsin.. hattâ güvendiğiniz âliheleriniz size yardım etsin.

Haydi bununla da yapamayacaksınız; eskiden yazılmış belig eserlerden de istifade edip, hattâ gelecekleri de yardıma çağırıp, Kur'anın nazirini gösteriniz, yapınız.

Haydi bunu da yapamıyorsunuz; Kur'anın mecmuuna olmasın da, yalnız on suresinin nazirini getiriniz.

Haydi on suresine mukabil hakikî doğru olarak bir nazire getiremiyorsunuz; haydi hikâyelerden, asılsız kıssalardan terki ediniz. Yalnız nazmına ve belâgatına nazire olsun getiriniz.

Haydi bunu da yapamıyorsunuz; birtek suresinin nazirini getiriniz.

Haydi sure uzun olmasın, kısa bir sure olsun nazirini getiriniz.

Yoksa din, can, mal, iyalleriniz; dünyada da âhirette de tehlikeye düşecektir!"

With these eight alternatives, the Wise Qur'an has challenged and silenced men and jinn, not for twenty-three years, but for one thousand three hundred.

Nonetheless, in those early times, those unbelievers did not have recourse to the easiest way, dispute or contest, but chose the most difficult way, that of war, putting their lives, possessions, and families into danger.

That means, it was not possible to dispute it.

Wouldn't any intelligent person, particularly the people of Arabia at that time -and the Quraysh, who were very clever- have ensured that one of their literary men composed a Sura similar to one of the Qur'an's and so be saved from its attacks; would they have abandoned the short and easy way, cast all they possessed into peril, and travelled the way most fraught with difficulties?

In Short: As the famous Jahiz put it: **"Dispute with words was not possible, so they were compelled to fight with the sword."**

If it is asked: Some learned scholars have said that not one of the Qur'an's Suras, but not a single of its verses can be disputed, nor even a single sentence, nor a word, nor have they been disputed.

But this appears to be **exaggerated** and unacceptable to reason, for many human words resemble those of the Qur'an. Why do they say this?

#225

The Answer: There are two schools of thought concerning the Qur'an's miraculousness and inimitability.

The prevailing and preferred school states that **the subtle qualities of eloquence and meaning** in the Qur'an are beyond human power.

The second and **less preferred** school states that it is within human ability to dispute one of the Qur'an's Suras, but Almighty God has prevented this as a miracle of Muhammad (UWBP).

Like a man may rise to his feet, but if a Prophet (UWBP) tells him that he cannot and he is unable to, then it is a miracle.

This opinion is called the Sarfa School. That is, Almighty God prevented men and jinn from successfully disputing a single of the Qur'an's Suras.

According to this school, scholars who state that *a single of its words cannot be disputed*, are correct.

Because since on account of its miraculousness Almighty God prevented them, they could not so much as open their mouths to dispute it. And even if they had done so, they could not have uttered a word.

However, according to the first-mentioned prevalent and **preferred school of thought**, that statement of scholars includes the following subtlety:

İşte sekiz tabakada, ilzam suretinde, Kur'an-ı Hakîm yirmioç senede değil, belki bin üçyüz senede bütün ins ü cinne karşı bu meydanı okumuş ve okuyor.

Halbuki evvelki zamanda o kâfirler can, mal ve iyalini tehlikeye atıp en dehşetli yol olan harb yolunu ihtiyar ederek, en kolay ve en kısa olan muaraza yolunu terkettiler.

Demek muaraza yolu mümkün değildi.

İşte hiçbir âkıl, hususan o zamanda Ceziret-ül Arab'daki adamlar, hususan *Kureyşiler gibi zeki adamlar*; birtek edibleri, Kur'anın birtek suresine nazire yapıp Kur'anın hücumundan kurtulmasını temin ederek, kısa ve kolay yolu terkedip can, mal, iyalini tehlikeye atıp en müşkilâtli yola sülûk eder mi?

Elhasıl: Meşhur Cahız'ın dediği gibi: **"Muaraza-i bilhuruf mümkün olmadı, muharebe-i bissüyufa mecbur oldular..."**

Eğer denilse: Bazı muhakkik ülema demişler ki: "Kur'anın bir suresine değil; birtek âyetine, hattâ birtek cümlesine, hattâ birtek kelimesine muaraza edilmez ve edilmemiş."

Bu sözler **mübalağa** görünüyor ve akıl kabul etmiyor. Çünkü beşerin sözlerinde Kur'an cümlelerine benzeyen çok cümleler var. Bu sözün sırr-ı hikmeti nedir?

Elcevab: İ'caz-ı Kur'anda iki mezheb var.

Mezheb-i ekser ve racih odur ki, Kur'andaki **letâif-i belâgat ve mezaya-yı maânî**, kudret-i beşerin fevkindedir.

İkinci **mercu** mezheb odur ki: Kur'anın bir suresine muaraza, kudret-i beşer dâhilindedir. Fakat Cenab-ı Hak, mu'cize-i Ahmediye (A.S.M.) olarak men'etmiş.

Nasılki bir adam ayağa kalkabilir, fakat eser-i mu'cize olarak bir Nebi dese ki: "Sen kalkamayacaksın!" O da kalkamazsa, mu'cize olur.

Şu mezheb-i mercuha, Sarfe Mezhebi denilir. Yani Cenab-ı Hak cinn ü insi men'etmiş ki, Kur'anın bir suresine mukabele edemesinler.

Eğer men'etmeseydi, cinn ü ins bir suresine mukabele ederdi. İşte şu mezhebe göre, *"Bir kelimesine de muaraza edilmez"* diyen ülemanın sözleri hakikattir.

Çünkü madem Cenab-ı Hak, i'caz için onları men'etmiş; muarazaya ağızlarını açamazlar. Ağızlarını açsalar da; izn-i İlahî olmazsa, kelimeyi çıkaramazlar.

Amma **mezheb-i racih** ve ekser olan mezheb-i evvele göre dahi, o ülemanın beyan ettiği fikrin şöyle bir ince vechi vardır ki:

the All-Wise Qur'an's phrases and words look to one another. It sometimes happens that a single word looks to ten places; in it are ten relationships and ten fine points of eloquence.

We have pointed out examples of some of these in the commentary called *Isharat al-I'jaz* (Signs of Miraculousness) in the phrases of Sura al-Fatiha and those of,

*Alif. Lam. Mim. * This is the Book; in it is guidance sure, without doubt. (2:1-2.)*

For example, take a highly decorated palace; **to situate in relation to all the decorations** a stone which is like the central point of many **varied** decorations, is **dependent** on knowing the entire wall together with all its decorations.

And to situate the pupil of the eye in a human head is dependent on knowing its **relations** with the whole body and all the body's **wondrous functions**, together with the eye's **position** in the face of those duties.

In just the same way, the most advanced of the people of reality have demonstrated numerous relationships between the Qur'an's words and their **aspects** and **connections**, and other verses and phrases.

Scholars of the Hurufi School in particular, have gone further, explaining and demonstrating to their followers a page of hidden meanings in a single of the Qur'an's letters.

Furthermore, since it is the speech of **the Creator of all things**, each of its words may be like a heart or seed. (That is, a heart contained in an **immaterial body formed of mysteries**, or the seed of an **immaterial tree**.)

Thus, words like those of the Qur'an, and even phrases or verses, may occur in man's speech,

but an all-encompassing knowledge is necessary to situate them exactly as they are in the Qur'an, *taking into account the many relationships*.

#226

Third Point

A brief but **true reflection** on **the essential nature** of the Qur'an of Miraculous Exposition was once inspired in my heart as a Divine bounty.

.....

Kur'an-ı Hakîm'in cümleleri, kelimeleri birbirine bakar. Bazı olur bir kelime, on yere bakar; onda, on nükte-i belâgat, on münasebet bulunuyor.

Nasılki İsharat-ül I'caz namındaki tefsirde, Fatiha'nın bazı cümleleri içinde ve **الم ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ** cümleleri içinde, şu nüktelerden bazı nümuneleri göstermişiz.

Meselâ: Nasılki münakkaş bir sarayda, müteaddid, **muhtelif** nakışların düğümü hükmünde bir taş, **bütün nakışlara bakacak bir yerde yerleştirmek**; bütün o duvarı nukuşuyla bilmeye **mütevakkıftır**.

Hem nasılki insanın başındaki gözbebeğini yerinde yerleştirmek, bütün cesedin **münasebatını** ve **vezaif-i acibesini** ve gözün o vezaife karşı **vaziyetini** bilmekle oluyor.

Öyle de: Ehl-i hakikatın çok ileri giden bir kısmı, Kur'anın kelimatında pek çok münasebatı ve sair âyetlerdeki cümlelere bakan **vücutları**, **alâkaları** göstermişler.

Hususan ülema-i ilm-i huruf daha ileri gidip, bir harf-i Kur'anda, bir sahife kadar esrarı, ehline beyan ederek isbat etmişler.

Hem madem **Hâlık-ı Külli Şey**'in kelâmıdır; herbir kelimesi, kalb ve çekirdek hükmüne geçebilir. (Etrafında, **esrardan müteşekkil bir cesed-i manevîye** kalb ve bir **şecere-i manevîye** çekirdek hükmüne geçebilir.)

İşte insanın sözlerinde, Kur'anın kelimeleri gibi kelimeler, belki cümleler, âyetler bulunabilir.

Fakat Kur'anda, **çok münasebat gözetilerek** bir tarz ile yerleştirildiği yerde; bir ilm-i muhit lâzım ki, öyle yerli yerine yerleşsin.

Üçüncü Nükte

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hülâsat-ül hülâsa bir **icmal-i mahiyeti** için bir vakit Arabî ibare ile bir **tefekkür-ü hakikîyi**, Cenab-ı Hak benim kalbime ihsan etmişti.

Şimdi aynen o tefekkürü, Arabî olarak yazacağız, sonra manasını beyan edeceğiz. İşte:

سُبْحَانَ مَنْ شَهِدَ عَلَى وَحْدَانِيَّتِهِ وَصَرَّحَ بِأَوْصَافِ جَمَالِهِ
 وَجَلَّالِهِ وَكَمَالِهِ الْقُرْآنُ الْحَكِيمُ الْمُنَوَّرُ جِهَاتُهُ السِّتُّ
 الْحَاوِي لِسِرِّ إجماعِ كُلِّ كُتُبِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوْلِيَاءِ
 وَالْمُوَحِّدِينَ الْمُخْتَلِفِينَ فِي الْأَعْصَارِ وَالْمَشَارِبِ
 وَالْمَسَالِكِ الْمُتَفَقِّينَ بِقُلُوبِهِمْ وَعُقُولِهِمْ عَلَى تَصْدِيقِ
 آسَاسَاتِ الْقُرْآنِ وَكَلِّيَّاتِ أَحْكَامِهِ عَلَى وَجْهِ الْإِجْمَالِ وَهُوَ
 مُحْضُ الْوَحْيِ بِإِجْمَاعِ الْمُنْزَلِ وَالْمُنْزَلِ وَالْمُنْزَلِ عَلَيْهِ
 وَعَيْنُ الْهُدَايَةِ بِالْبَدَاهَةِ وَمَعْدَنُ أَنْوَارِ الْإِيمَانِ بِالضَّرُورَةِ
 وَمُجْمَعُ الْحَقَائِقِ بِالْيَقِينِ وَمُوصِلٌ إِلَى السَّعَادَةِ بِالْعَيَانِ
 وَذُو الْأَثْمَارِ الْكَامِلِينَ بِالْمُشَاهَدَةِ وَمَقْبُولُ الْمَلِكِ
 وَالْأَنْسِ وَالْجَنَانِ بِالْحَدِيثِ الصَّادِقِ مِنْ تَفَارِيقِ الْأَمَارَاتِ
 وَالْمُؤَيَّدُ بِالذَّلَائِلِ الْعَقْلِيَّةِ بِاتِّفَاقِ الْعُقَلَاءِ الْكَامِلِينَ
 وَالْمُصَدِّقُ مِنْ جِهَةِ الْفِطْرَةِ السَّلِيمَةِ بِشَهَادَةِ إِطْمِئْنَانِ
 الْوُجْدَانِ وَالْمُعْجِزَةُ الْأَبَدِيَّةُ الْبَاقِي وَجْهٌ إِعْجَازُهُ عَلَى مَرِّ
 الزَّمَانِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْمُنْبَسِطُ دَائِرَةُ إِرْشَادِهِ مِنَ الْمَلَا
 الْأَعْلَى إِلَى مَكْتَبِ الصَّبِيَّانِ يَسْتَفِيدُ مِنْ عَيْنِ دَرِّسِ
 الْمَلَكَةِ مَعَ الصَّبِيِّينَ وَكَذَا هُوَ ذُو الْبَصَرِ الْمُطْلَقِ يَرَى
 الْأَشْيَاءَ بِكَمَالِ الْوُضُوحِ وَالظُّهُورِ وَيُحِيطُ بِهَا وَيُقَلِّبُ
 الْعَالَمَ فِي يَدِهِ وَيَعْرِفُهُ لَنَا كَمَا يُقَلِّبُ صَانِعُ السَّاعَةِ
 السَّاعَةَ فِي كَفِّهِ وَيَعْرِفُهَا لِلنَّاسِ فَهَذَا الْقُرْآنُ الْعَظِيمُ
 الشَّانِ هُوَ الَّذِي يَقُولُ مُكْرَّرًا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاعْلَمْ
 أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Now I will give below a translation of that Arabic piece.

The six aspects of the Qur'an of Miraculous Exposition are brilliant and luminous; neither doubt nor misgiving can penetrate it.

For its back leans on **God's Throne**; there is **the light of Revelation** in that aspect.

İşte şu tefekkür-ü Arabînin tercümesi ve meali şudur ki, yani:

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın altı ciheti parlaktır ve nurludur. Evham ve şübehat içine giremez.

Çünkü arkası **Arş'a** dayanıyor; o cihette **nur-u vahiy** var.

Before it and its goal is **the happiness of this world and the next**; it has laid its hand on post-eternity and the hereafter, and contains the light of happiness and Paradise.

Above it shines **the seal of miraculousness**.

Beneath it lie the pillars of proof and evidence.

Its inner face is pure guidance,

while its right causes the mind to affirm it with phrases like **"Will they not think?"**

Providing spiritual sustenance to hearts, its left **causes the conscience to testify to God's blessings**.

So from what side, what corner, can the thieves of doubt and misgiving enter the Qur'an of Miraculous Exposition?

Yes, the Qur'an of Miraculous Exposition **encompasses all the points of agreement found in the books of the prophets, the saints, and those who affirm Divine Unity, whose centuries, ways, and temperaments were all different**.

That is, those who sought the truth through either the intellect or heart mentioned in their books the All-Wise Qur'an's concise **decrees** and **principles**, in such a way as to confirm them.

Thus, they are like the roots of **the heavenly tree** of the Qur'an.

The All-Wise Qur'an is also founded on Revelation and is Revelation.

For **the Glorious One** Who revealed it, demonstrated and proved it was Revelation **through the miracles of Muhammad** (UWBP).

And the Qur'an too, which reveals, shows through the miraculousness upon it that it comes from the Divine Throne.

Then the alarm of the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) **to whom it was revealed**, when it was first revealed and his **unconscious state** during its revelation and his **sincerity and veneration** towards the Qur'an, which were greater than everyone's, all demonstrate that it was Revelation coming from pre-eternity; it was his guest.

Moreover, the Qur'an is **self-evidently pure guidance**, for **observedly** its opposite is **the misguidance of unbelief**.

It is also **of necessity the source of the lights of belief**, and the reverse of this is of course, darkness. We have proved this decisively in many of the Words.

Furthermore, the Qur'an is **of a certainty the assembly of truths**; **illusion** and **superstition** cannot intrude on it.

Önünde ve hedefinde **saadet-i dâreyn** var. Ebede, âhirete el atmış; Cennet ve saadet nuru var.

Üstünde **sikke-i i'caz** parlıyor.

Altında bürhan ve delil direkleri var.

İçi hâlis hidayet.

Sağı **أَفَلَا يَعْقِلُونَ** ler ile ukûlü istintakla "Sadakte" dedirtiyor.

Solunda; kalblere ezvak-ı ruhanî vermekle, **vicdanları istişhad ederek "Bârekâllah" dediren**

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'a hangi köşeden, hangi cihetten evham ve şübehatın hırsızları girebilir?

Evet Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan **asırları, meşrepleri, meslekleri muhtelif olan enbiyanın, evliyanın, muvahhidînin** kitaplarının **sırr-ı icma'ını câmi'**dir.

Yani bütün o ehl-i kalb ve akıl, Kur'an-ı Hakîm'in mücmel **ahkâmını** ve **esasatını** tasdik eder bir surette, o esasatı kitaplarında zikredip kabul etmişler.

Demek onlar, Kur'an **şecere-i semavîsinin** kökleri hükmündedirler.

Hem Kur'an-ı Hakîm, vahye istinad ediyor ve vahiydir.

Çünkü Kur'anı nâzil eden **Zât-ı Zülcelal, mu'cizat-ı Ahmediye** (A.S.M.) ile, Kur'an vahiy olduğunu gösterir, isbat eder.

Ve nâzil olan Kur'an dahi, üstündeki i'caz ile gösterir ki, Arş'tan geliyor.

Ve **münzel-i aleyh olan** Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın bidayet-i vahiydeki telaşı ve nüzul-i vahiy vaktindeki **vaziyet-i bîhuşu** ve herkesten ziyade Kur'ana karşı **ihlas ve hürmeti** gösteriyor ki: Vahiy olup ezelden geliyor, ona misafir oluyor.

Hem o Kur'an **bilbedahe mahz-ı hidayettir**. Çünkü onun muhalifi, **bilmüşahede küfrün dalaletidir**.

Hem **bizzarure** Kur'an **envâr-ı imaniyenin madeni**dir. Elbette envâr-ı imaniyenin aksi, zulûmattır. Çok Sözlerde bunu kat'î olarak isbat etmişiz.

Hem Kur'an **bilyakîn hakaikın mecma'**ıdır. **Hayalât ve hurafat**, içine giremez.

The elevated perfections which the World of Islam, to which it gave form, and the Shari'a, which it put forward, display testify and prove that it is **pure truth** and **contains no contradictions**. Its discussions concerning the World of the Unseen testify to this too, like those concerning the Manifest World.

Without doubt, the Qur'an also leads to the happiness of this world and the next, and **urges man to it**. If anyone doubts this, let him read the Qur'an once and heed what it says.

Moreover, the fruits the Qur'an produces are both perfect and living. In which case, the roots of the tree of the Qur'an are founded in reality and are **living**.

For the life of the fruit points to the life of the tree. See, how many perfect, living, **luminous** fruits it has produced each century, such as the saints and **purified scholars**!

Also, with a conviction arising from innumerable various signs, it may be said the Qur'an is **accepted** and **sought after** by both men, and jinn, and angels, for when it is recited, they gather around, drawn to it like **moths**.

And together with being Revelation, the Qur'an has been strengthened and **fortified** with rational proofs; the unanimity of the wise and intelligent testifies to this.

The great scholars of theology, and the geniuses of philosophy like Ibn Sina and Ibn Rushd **unanimously** demonstrated the Qur'anic principles, *in accordance with their own methods and proofs*.

The Qur'an is also **affirmed** by all **sound natures**. So long as it is not corrupted in any way, human nature confirms it. For an easy conscience and peace of mind are to be found through its lights.

That is to say, unspoilt human nature affirms it through the testimony of a tranquil conscience, and says to the Qur'an through **the tongue of disposition**: "*Our natures cannot be perfected without you!*" We have proved this truth in many places.

The Qur'an is also observedly and self-evidently an eternal and perpetual miracle; it always displays its miraculousness. It never dies away like **other** miracles, its time never comes to an end; it is everlasting.

Furthermore, there is such breadth in the Qur'an's guidance that the Angel Gabriel and **a young child** may listen to its same lesson side by side, and both receive their **share**.

And a brilliant philosopher like Ibn Sina may study the same of its lessons side by side with **an ordinary reciter**, and they both will receive their instruction.

It may even happen that due to the strength and **purity of his belief**, the common man may benefit more than Ibn Sina.

Teşkil ettiği hakikatlı âlem-i İslâmiyet, izhar ettiği esaslı şeriat ve gösterdiği âlî kemalâtın şهادetiyle, âlem-i gayba ait olan bahislerinde dahi, âlem-i şهادetteki bahisleri gibi, **ayn-ı hakaik** olduğunu ve **içinde hilaf bulunmadığını** isbat eder.

Hem Kur'an bil'ayân ve şübhesiz, saadet-i dâreyne îsal eder, **beşeri ona sevkeder**. Kimin şübhesi varsa, bir defa Kur'anı okusun ve dinlesin ne diyor?

Hem Kur'anın verdiği meyveler; hem mükemmeldir, hem hayatdardır. Öyle ise, Kur'an ağacının kökü hakikattadır, **hayatdardır**.

Çünkü meyvenin hayatı, ağacın hayatına delalet eder. İşte bak; her asırda ne kadar **asfiya** ve evliya gibi mükemmel ve kâmil zîhayat ve **zînur** meyveler vermiş.

Hem hadsiz müteferrik emarelerden neş'et eden bir hads ve kanaatla, Kur'an hem ins, hem cinn, hem meleğin **makbulü** ve **mergubudur** ki; okunduğu vakit onlar iştiaqla **pervane** gibi etrafına toplanıyorlar.

Hem Kur'an vahiy olmakla beraber, delail-i akliye ile teyid ve **tahkim edilmiş**. Evet kâmil ukalânın ittifakı buna şahiddir.

Başta ülema-i ilm-i Kelâmın allâmeleri ve İbn-i Sina, İbn-i Rüşd gibi felsefenin dâhîleri **müttefikan** esasat-ı Kur'aniyeyi **usûlleriyle, delilleriyle isbat etmişler**.

Hem Kur'an, **fitrat-ı selime** cihetiyle **musaddaktır**. Eğer bir ârıza ve bir maraz olmazsa; herbir fitrat-ı selime onu tasdik eder. Çünkü itminan-ı vicdan ve istirahat-ı kalb, onun envârıyla olur.

Demek fitrat-ı selime, vicdanın itminanı şهادetiyle, onu tasdik ediyor. Evet fitrat, **lisan-ı hali**yle Kur'ana der: "*Fitratımızın kemali sensiz olamaz!*" Şu hakikatı çok yerlerde isbat etmişiz.

Hem Kur'an bilmüşahede ve bilbedahe, ebedî ve daimî bir mu'cizedir. Her vakit i'cazını gösterir. **Sair** mu'cizat gibi sönmez, vakti bitmez, ebedîdir.

Hem Kur'anın mertebe-i irşadında öyle bir genişlik var ki; birtak dersinde, Hazret-i Cibril (A.S.), bir **tıfl-ı nevresîde** ile omuz omuza o dersi dinler, **hisselerini alırlar**.

Ve İbn-i Sina gibi en dâhî feylesof, en **âmi bir ehl-i kıraat**la diz dize aynı dersi okurlar, derslerini alırlar.

Hattâ bazan olur ki; o âmi adam, kuvvet ve **safvet-i iman** cihetiyle, İbn-i Sina'dan daha ziyade istifade eder.

Also, there is in the Qur'an an eye that sees and encompasses the whole universe, and holds it before it like the pages of a book, describing its levels and worlds.

Like a watchmaker turns, opens, shows, and describes his clock, the Qur'an does the same with the universe, as though it were holding it in its hand.

The Qur'an of Mighty Stature is thus; it declares: "Know that there is no god but God," and proclaims the Divine Unity.

#228

O God! Make the Qur'an our companion in this world, and a friend for us in the grave, and at the resurrection an intercessor, and on the Bridge a light, and from the Fire a shield and screen, and in Paradise a companion, and in all good works, a guide and leader. O God! Illuminate our hearts and graves with the light of belief and the Qur'an; and illumine the proof of the Qur'an for the sake of and in veneration of the one to whom the Qur'an was revealed, and grant blessings and peace to him and his Family from the Most Merciful One, the Gentle One. Amen.

Nineteenth Sign

It has been proved in the previous Signs most decisively and indubitably that the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was God Almighty's Messenger.

His messengership being thus established through thousands of certain evidences, Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) was the most brilliant and conclusive proof of Divine Unity and eternal happiness.

In this Sign, we shall offer a concise and summary definition of that shining evidence, that articulate proof.

For since he is the proof and his conclusion is knowledge of God, we must surely recognize the proof and learn the manner of his evidence.

With an extremely brief summary, therefore, we shall describe in what ways he is a proof of it, and its correctness. It is as follows:

Like all the beings in the universe, God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) pointed through his own self to the Creator of the Universe's existence and Unity; and he proclaimed with his tongue that evidence of his self, together with the evidence offered by all beings.

Hem Kur'anın içinde öyle bir göz var ki; bütün kâinatı görür, ihata eder ve bir kitabın sayfeleri gibi kâinatı göz önünde tutar, tabakatını ve âlemlerini beyan eder.

Bir saatin san'atkarı nasıl saatini çevirir, açar, gösterir, tarif eder; Kur'an dahi, elinde kâinatı tutmuş öyle yapıyor.

İşte şöyle bir Kur'an-ı Azîmüşşan'dır ki **فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** der, vahdaniyeti ilân eder.

اَللّٰهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي الدُّنْيَا قَرِيْنًا وَفِي الْقَبْرِ مُوَسِّئًا
وَفِي الْقِيَامَةِ شَفِيْعًا وَ عَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَمِنَ النَّارِ سِتْرًا
وَ حِجَابًا وَ فِي الْجَنَّةِ رَفِيْقًا وَ اِلَى الْخَيْرَاتِ كُلِّهَا دَلِيْلًا وَ
اِمَامًا اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ قُلُوْبَنَا وَ قُبُوْرَنَا بِنُوْرِ الْاِيْمَانِ وَ الْقُرْآنِ وَ
نَوِّرْ بُرْهَانَ الْقُرْآنِ بِحَقِّ وَ مُحَرِّمَةً مَنْ اُنْزِلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ
عَلَيْهِ وَ عَلَى اٰلِهِ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ
اٰمِيْن

Ondokuzuncu Nükteli İşaret

Sâbık işaretlerde, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Cenab-ı Hakk'ın resulü olduğu gayet kat'î ve şübhesiz bir surette isbat edildi.

İşte risaleti binler delail-i kat'iyye ile sabit olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm, vahdaniyet-i İlahiyenin ve saadet-i ebediyenin en parlak bir delili ve en kat'î bir bürhanıdır.

Biz şu işarette; o müşrik, parlak delile ve nâtik-i sadık bürhana, hülâsat-ül hülâsa bir icmal ile küçük bir tarif yapacağız.

Çünkü madem o delildir ve neticesi marifet-i İlahiyedir; elbette delili tanımak ve vech-i delaletini bilmek lâzımdır.

Öyle ise, biz de gayet muhtasar bir hülâsa ile, vech-i delaletini ve sıhhatını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, şu kâinatın mevcudatı gibi, Hâlik-ı Kâinat'ın vücuduna ve vahdetine kendi zâtı delalet ettiği gibi; o kendi delalet-i zâtiyesini, bütün mevcudatın delaletiyle beraber, lisanıyla ilân etmiştir.

Since he himself was the evidence, we shall point in fifteen Principles to his proof and integrity, his truthfulness and veracity.

First Principle: This proof, who indicated to the universe's Maker with both his self, and his tongue, and his conduct, and his **speech**, was both **verified by the reality of the universe**, and was veracious.

For the evidence to Divine Unity made by all beings is surely confirmation of the one who proclaimed that Unity.

That is to say, the cause he proclaimed is verified by the whole universe.

Also, since the perfection of Divine Unity and absolute good of eternal happiness he expounded are in agreement and conformity with the beauty and perfection of all the truths of the world, he was certainly veracious in his cause.

That is to say, the Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was an articulate proof of Divine Unity and eternal happiness who was both veracious and verified.

#229

Second Principle: Also, since that veracious and verified proof performed thousands of miracles greater than all the previous prophets, came with **a Shari'a that will never be abrogated**, and his call was to all men and jinn, he was surely the chief of the prophets,

and therefore gathered together in himself the essence and unanimity of all their miracles.

That means the strength of the prophets' consensus and the testimony of their miracles forms a **support** for his **truthfulness and veracity**.

He is also the master and leader of all the saints and purified scholars who attain to perfection through his training and guidance and the light of his Shari'a.

In which case, gathered together in him were **the mystery of their wonders**, **their unanimous affirmation**, and **the strength of their verifications**.

For they travelled the way their master opened up and left open, and they found the truth.

In which case, all their wonder-working and verifications and consensus forms a support for their sacred master's truthfulness and veracity.

Also, as was seen in the previous Signs, this proof of Divine Unity was equipped with such certain, evident, and definite miracles and wondrous *irhasat*, and his prophethood was proved by such irrefutable evidences that their affirmation could not be disputed, **even if the whole universe were to unite against him**.

Madem delildir; biz o delilin hüccet ve istikametine ve sıdk ve hakkaniyetine, onbeş esasta işaret ederiz:

Birinci Esas: Hem zâtıyla, hem lisanıyla, hem delalet-i haliyle, hem **kaliyle** kâinatın Sâni'ine delalet eden şu delil; hem **hakikat-ı kâinatça musaddak**, hem sadıktır.

Çünkü bütün mevcudatın vahdaniyete delaletleri, elbette vahdaniyeti söyleyen zâtı tasdik hükmündedir.

Demek söylediği dava da, umum kâinatça musaddaktır.

Hem beyan ettiği kemal-i mutlak olan vahdaniyet-i İlahiye ve hayr-ı mutlak olan saadet-i ebediye, bütün hakaik-i âlemin hüsün ve kemaline muvafık ve mutabık olduğundan; o, davasında elbette sadıktır.

Demek Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, vahdaniyet-i İlahiyeye ve saadet-i ebediyeye bir bürhan-ı nâtık-ı sadık ve musaddaktır.

İkinci Esas: Hem o delil-i sadık ve musaddak, madem umum enbiyanın fevkinde binler mu'cizat ve **neshedilmeyen bir şariat** ve umum cinn ü inse şamil bir davet sahibi olduğundan, elbette umum enbiyanın reisidir.

Öyle ise, umum enbiyanın mu'cizatlarının sırrını ve ittifaklarını câmi'dir.

Demek bütün enbiyanın kuvvet-i icma'ı ve mu'cizatlarının şehadeti, onun **sıdk u hakkaniyetine** bir **nokta-i istinad** teşkil eder.

Hem onun terbiyesi ve irşadı ve nur-u şeriatıyla kemal bulan bütün evliya ve asfiyanın sultanı ve üstadıdır.

Öyle ise, onların **sırr-ı kerametlerini** ve **icma'kârane tasdiklerini** ve **tahkiklerinin kuvvetini** câmi'dir.

Çünkü onlar üstadlarının açtığı ve kapıyı açık bıraktığı yolda gitmişler, hakikatı bulmuşlar.

Öyle ise, onların bütün kerametleri ve tahkikatları ve icma'ları, o mukaddes üstadlarının sıdk u hakkaniyeti için bir nokta-i istinad temin eder.

Hem o bürhan-ı vahdaniyet, sâbık işaretlerde görüldüğü gibi; o kadar kat'î, yakînî ve bahir mu'cizeleri ve hârîka irhasatları ve şübhesiz delail-i nübüvveti var ve o zâtı öyle bir tasdik ediyor ki, **kâinat toplansa onların tasdikini ibtal edemez!**

Third Principle: And in that herald of Divine Unity and giver of the tidings of eternal happiness **who was himself a clear miracle were such elevated moral qualities**, and in the duties of his messengership such sublime attributes, and in the Shari'a he propagated such high virtues, that even his most bitter enemy had to confirm them, being unable to deny them.

Since the highest and best moral qualities, the most elevated and perfect attributes, and the most precious and acceptable virtues were present in his self, his duties, and his religion,

for sure, that person was the exemplar, model, personification, and master of the perfections and elevated moral qualities in beings.

In which case, these perfections in his self, his duty, and his religion form a support for his veracity and truthfulness so powerful that it can in no way be shaken.

Fourth Principle: And that herald of Divine Unity and happiness, who was the source of perfections and teacher of elevated virtues, did not speak of himself; he was made to speak.

Yes, he was made to speak by the Creator of the Universe. He received instruction from his Pre-Eternal Master, then he taught.

For the Creator of the Universe showed through the thousands of proofs of his prophethood, in part described in the above Signs, through all those miracles He created through his hand, that he was not speaking on his own account, but conveying His speech.

Furthermore, the Qur'an that came to him shows through its forty aspects of miraculousness, outer and inner, that he was Almighty God's interpreter.

#230

Also, through all his sincerity, fear of God, seriousness, reliability, and all his other qualities and conduct, he showed that he was not speaking his own ideas in his own name, but was speaking in the name of his Creator.

In addition, all those who penetrate to reality who heed him have affirmed him with the truths they have investigated and laid open; they have believed with 'knowledge of certainty' (ilmelyakîn) that he was not speaking on his own behalf, but that the Creator of the universe was causing him to speak and teaching, teaching by means of him.

In which case, his veracity and truthfulness are supported by the consensus of these four powerful principles.

Fifth Principle: And that Interpreter of Pre-Eternal Speech saw spirit beings, conversed with angels, and offered guidance to men and jinn.

Üçüncü Esas: Hem o mu'cizat-ı bahire sahibi olan vahdaniyet dellâli ve saadet-i ebediye müjdecisi, kendi zât-ı mübarekinde öyle ahlâk-ı âliye ve vazife-i risaletinde öyle secaya-yı sâmiye ve tebliğ ettiği şeriat ve dininde öyle hasail-i galiye vardır ki; en şedid düşman dahi onu tasdik ediyor, inkâra mecal bulamıyor.

Madem zâtında ve vazifesinde ve dininde, en yüksek ve güzel ahlâkları ve en ulvî ve mükemmel seciyeleri ve en kıymetdar ve makbul hasletleri bulunuyor;

elbette o zât, mevcudattaki kemalâtın ve ahlâk-ı âliyenin misali ve mümessili ve timsali ve üstadıdır.

Öyle ise, zâtında ve vazifesinde ve dininde şu kemalât ise; hakkaniyetine ve sıdkına o kadar kuvvetli bir nokta-i istinaddır ki, hiçbir cihette sarsılmaz.

Dördüncü Esas: Hem maden-i kemalât ve muallim-i ahlâk-ı âliye olan o dellâl-ı vahdaniyet ve saadet, kendi kendine söylemiyor; belki söylettiriliyor.

Evet Hâlık-ı Kâinat tarafından söylettiriliyor. Üstad-ı Ezelîsinden ders alır, sonra ders verir.

Çünkü sâbık işaretlerde kısmen beyan edilen binler delail-i nübüvvetle; Hâlık-ı Kâinat bütün o mu'cizatı onun elinde halketmekle gösterdi ki; o, O'nun hesabına konuşuyor, O'nun kelâmını tebliğ ediyor.

Hem ona gelen Kur'an ise içinde, dışında kırk vech-i i'caz ile gösterir ki, o Cenab-ı Hakk'ın tercümanıdır.

Hem o kendi zâtında bütün ihlâsıyla ve takvasıyla ve ciddiyetiyle ve emanetiyle ve sair bütün ahval ü etvarıyla gösterir ki; o kendi namına, kendi fikriyle demiyor.. belki Hâlıkı namına konuşuyor.

Hem onu dinleyen bütün ehl-i hakikat, keşif ve tahkik ile tasdik etmişler ve ilmelyakîn iman etmişler ki; o kendi kendine konuşmuyor, belki Hâlık-ı Kâinat onu konuşturuyor, ders veriyor, onunla ders verdiriyor.

Öyle ise onun sıdk u hakkaniyeti, bu dört gayet kuvvetli esasların icmâına istinad eder.

Beşinci Esas: Hem o Tercüman-ı Kelâm-ı Ezelî ervahları görüyor, melaikelerle sohbet ediyor, cinn ü insi de irşad ediyor.

He received knowledge surpassing the world of men and jinn, and even the worlds of spirits and the angels; he had access to, and relationships with, [the realms that lie beyond theirs](#).

The miracles mentioned previously and the story of his life, which have the authenticity of 'consensus,' all prove this fact.

In which case, unlike soothsayers and others who give news of the Unseen, no jinn, no [spirit being](#), no angel, and apart from Gabriel, not even [the highest angels in attendance on God Almighty](#), could interfere in the tidings he gave.

And [on some occasions](#), he even left Gabriel, his companion, behind.

Sixth Principle: And that person, [the lord of the angels, jinn, and men](#), was [the most illumined and perfect fruit of the tree of the universe](#), and the personification of Divine Mercy, and the exemplar of dominical love, and the most luminous proof of the Truth, and [the most radiant lamp of reality, and the key to the talisman of the universe, and the solver of the riddle of creation, and the expounder of the wisdom of the world, and the herald of Divine sovereignty, and the describer of the beauties of dominical art, and in regard to the comprehensiveness of his disposition, he was the most complete example of the perfections of beings](#).

In which case, these attributes of his and his spiritual personality indicate, [indeed](#), show that this being was [the ultimate cause of the universe's existence](#);

that is to say, the universe's Creator looked to this being and created the universe.

It may be said that if He had not created him, He would not have created the universe.

Yes, the truths of the Qur'an and lights of belief he brought to men and jinn, and the elevated virtues and exalted perfections apparent in his being are [a decisive witness](#) to this fact.

Seventh Principle: And that proof of the Truth and lamp of reality demonstrated a religion and Shari'a that [comprise principles ensuring the happiness of this world and the next](#).

Moreover, besides being comprehensive, they explain with complete correctness the universe's truths and functions, and [the Creator of the Universe's Names and attributes](#).

Değil ins ü cinn âlemi, belki âlem-i ervah ve âlem-i melaïke fevkinde ders alıyor. Ve [mâverasında](#) münasebeti var ve ittılâı vardır.

Sâbık mu'cizâtı ve tevatürle kat'î macera-yı hayatı şu hakikatı isbat etmiştir.

Öyle ise kâhinler ve sair gaibden haber verenler gibi, onun haberlerine değil cinn, değil [ervah](#), değil melaïke, belki Cibril'den başka [Melaïke-i Mukarrebîn](#) dahi karışmıyor.

Hattâ ekser evkatta onun arkadaşı olan Hazret-i Cebrail'i dahi [bazı](#) geri bırakıyor.

Altıncı Esas: Hem o [melek, cinn ve beşerin seyyidi](#) olan zât, [şu kâinat ağacının en münevver ve mükemmel meyvesi](#) ve rahmet-i İlahiyenin timsali ve muhabbet-i Rabbanîyenin misali ve Hakk'ın en münevver bürhanı ve [hakikatın en parlak siracı ve tılsım-ı kâinatın miftahı ve muamma-yı hilkatın keşşafı ve hikmet-i âlemin şârihi ve saltanat-ı İlahiyenin dellâli ve mehasin-i san'at-ı Rabbanîyenin vassafı ve câmiyet-i istidad cihetiyle o zât, mevcudattaki kemalâtın en mükemmel enmuzecidir](#).

Öyle ise o zâtın şu evsafı ve şahsiyet-i manevîyesi işaret eder, [belki](#) gösterir ki; o zât, [kâinatın illet-i gaiyesidir](#).

Yani o zâta şu kâinatın Hâlıkı bakmış, kâinatı halletmiştir.

Eğer onu icad etmeseydi, kâinatı dahi icad etmezdi denilebilir.

Evet cinn ü inse getirdiği hakaik-i Kur'aniye ve envâr-ı imaniye ve zâtında görünen ahlâk-ı âliye ve kemalât-ı sâmiye, şu hakikata [şahid-i katı](#)'dır.

Yedinci Esas: Hem o bürhan-ı Hak ve sirac-ı hakikat, öyle bir din ve şariat göstermiştir ki; [iki cihanın saadetini temin edecek desatiri câmi](#)'dir.

Ve câmi' olmakla beraber, kâinatın hakaikını ve vezaifini ve [Hâlık-ı Kâinat'ın esmasını ve sıfâtını](#), kemal-i hakkaniyetle beyan etmiştir.

Thus, Islam and the Shari'a are so comprehensive and perfect, and describe the universe and Himself in such a way, that **anyone who studies them carefully is bound to understand that his religion is a declaration, a manifesto, describing both the One Who made this beautiful universe, and the universe itself.**

In the same way that a palace's builder writes an instruction sheet suitable to the palace so that he may describe himself through its features,

the religion and Shari'a of Muhammad (UWBP) demonstrate through their clear **elevatedness, comprehensiveness, and truth that his religion proceeded from the pen of the One Who creates and regulates the universe.**

Whoever ordered the universe so well is the One Who ordered this religion equally well.

Yes, the perfect order of the one requires the perfect order of the other.

Eighth Principle: Thus **qualified by the above-mentioned attributes and sustained by totally unshakeable, powerful supports,** Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace)

proclaimed his message over the heads of men and jinn **in the name of the World of the Unseen**, turned to the Manifest World;

he addressed the peoples and nations waiting beyond the centuries of the future; he called out to all jinn and men; he made all places and all times hear. Yes, we too hear!..

Ninth Principle: His address is so elevated and powerful that all the centuries heed it. Yes, all the centuries hear **the echo of his voice.**

Tenth Principle: It is apparent from that person's (UWBP) manner that he saw, and spoke accordingly.

For at times of greatest peril, he spoke **unhesitatingly, fearlessly, with utter steadfastness.** On occasion he challenged the whole world on his own.

Eleventh Principle: With all his strength he made so powerful a call and summons that he caused half the earth and a fifth of mankind to respond to his voice, declaring: **"Yes, we have heard and we obey!"**

Twelfth Principle: **He called with such seriousness and instructed so fundamentally that** he inscribed his principles on the face of the centuries and on the very stones of all corners of the world; he **engraved** them on the face of time.

İşte o İslâmiyet ve şariat, öyle bir tarzda muhit ve mükemmeldir ve öyle bir surette kâinatı kendiyle beraber tarif eder ki, **onun mahiyetine dikkat eden elbette anlar ki; o din, bu güzel kâinatı yapan zâtın, o kâinatı kendiyle beraber tarif edecek bir beyannamesidir ve bir tarifesidir.**

Nasılki bir sarayın ustası, o saraya münasib bir tarife yapar. Kendini vasıflarıyla göstermek için, bir tarife kaleme alır;

öyle de: Din ve şariat-ı Muhammediyede (A.S.M.) öyle bir **ihata**, bir **ulviyet**, bir hakkaniyet görünüyor ki; **kâinatı halk ve tedbir edenin kaleminden çıktığını** gösterir.

Ve o kâinatı güzelce tanzim eden kim ise, şu dini güzelce tanzim eden yine odur.

Evet o nizam-ı ekmel, elbette bu nazm-ı ecmeli ister.

Sekizinci Esas: İşte **mezkûr sıfatlarla muttasıf ve her cihet ile sarsılmaz kuvvetli istinad noktalarına dayanan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm,**

âlem-i şهادete müteveccih olarak, **âlem-i gayb namına**, cinn ü insan başları üzerine ilân ederek;

istikbalde gelecek asırlar arkasında duran akvama ve milletlere hitab edip öyle bir nida eder ki; umum cinn ü inse, umum yerlere, umum asırlara iştiriyor. Evet, iştiriyoruz!..

Dokuzuncu Esas: Hem öyle yüksek, kuvvetli hitab ediyor ki; bütün asırlar onu dinler. Evet **aks-i sadâsını** herbir asır iştiriyor.

Onuncu Esas: Hem o zâtın gidişatında görünüyor ki; görüyor, öyle haber veriyor.

Çünkü en tehlikeli vakitlerde, **kemal-i metanetle tereddüdsüz, telaşsız** söylüyor. Bazı olur tek başıyla dünyaya meydan okuyor.

Onbirinci Esas: Hem bütün kuvvetiyle öyle kuvvetli davet edip çağırır ki: Yarı yeri ve nev'-i beşerin beşte birini sesine karşı **"Lebbeyk"** dedirtti, **سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا** söylettirdi.

Onikinci Esas: Hem **öyle bir ciddiyetle davet ve öyle esaslı bir surette terbiye eder ki;** düsturlarını asırların cebhesinde ve aktarın taşlarında nakşediyor ve dehirlerin yüzlerinde **payidar ediyor.**

Thirteenth Principle: He proclaimed the soundness of the injunctions he conveyed with such confidence and **sureness**, that should the whole world have gathered, they could not have made him revoke or abjure a single of those precepts. *Witness to this are all his life and his illustrious biography.*

Fourteenth Principle: He called and summoned with such confidence and trust that he became obliged to no one and no difficulty upset him; **with complete sincerity and honesty**, he accepted before anyone the **precepts** he had brought, and acted accordingly, and proclaimed them.

#232

Witness to this were his famous asceticism and independence, and his never stooping to **the ephemeral glitter of this world**, which were well-known by everyone, friend and foe.

Fifteenth Principle: His obedience to the religion he brought, and his worship of his Maker, and his abstaining from whatever was forbidden, all of which he performed to a greater degree than everyone else, demonstrate conclusively that **he was the envoy and herald of the Monarch of Pre-Eternity and Post-Eternity; he was the most sincere servant of the One Who is worshipped by right, and the interpreter of His pre-eternal word.**

The conclusion of these Fifteen Principles is this: the one qualified by the above-mentioned attributes proclaimed Divine Unity with all his strength repeatedly and constantly throughout his life, saying: "So know that there is no god but God."

O God, grant him blessings and peace to the number of good deeds of his community, and to his Family.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed You are All-Knowing, All-Wise!

#233

A Divine Gift And A Mark Of Dominical Favour

In the hope of complying with the meaning of the verse, *But the favour of your Sustainer, rehearse and proclaim, (93:11)*

I shall mention a mark of Almighty God's favour and mercy that was apparent in the writing of this treatise, so that those who read it may understand its importance.

I had no intention of writing this treatise, for the Nineteenth and Thirty-First Words about the messengership of Muhammad (UWBP) had been written. Then suddenly I felt a compelling impulse to write it.

Onüçüncü Esas: Hem tebliğ ettiği ahkâmın sağlamlığına öyle bir **vüsuk** ve güvenmekle söylüyor ve davet ediyor ki; dünya toplansa, onu bir hükmünden geri çevirip pişman edemez. *Buna şahid, bütün tarih-i hayatı ve siyer-i seniyesidir.*

Ondördüncü Esas: Hem öyle bir itminan ile, bir itimad ile davet eder, tebliğ eder ki; kimseden minnet almaz, hiçbir müşkilâta karşı telaş etmez, tereddüdsüz, **kemal-i samimiyetle ve safvetle** ve herkesten evvel kendisi amel edip kabul ederek getirdiği **ahkâmı** ilân eder.

Buna şahid ise; herkesçe, dost ve düşmanca malûm olan meşhur zühdü ve istiğnası ve **dünyanın fânî müzeyyenatına** adem-i tenezzülüdür.

Onbeşinci Esas: Hem getirdiği dine herkesten ziyade itaatı ve Hâlıkına karşı herkesten ziyade ubudiyeti ve menhiyata karşı herkesten ziyade takvası, kat'iyyen gösterir ki: *O, Sultan-ı Ezel ve Ebed'in mübelliğidir, elçisidir ve o Mabud-u Bilhakk'ın en hâlis abdidir ve Kelâm-ı Ezelî'nin tercümanıdır.*

Şu onbeş aded esasların neticesi şudur ki: Mezkûr evsaf ile muttasıf şu zât; bütün kuvvetiyle, bütün hayatında mükerreren ve mütemadiyen **فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** der, vahdaniyeti ilân eder.

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ عَدَدَ حَسَنَاتِ أُمَّتِهِ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

Bir İkrâm-ı İlahî Ve Bir Eser-i İnayet-i Rabbaniye

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ mazmununa mâsadak olmak emeliyle deriz:

Şu risalenin te'lifinde, Cenab-ı Hakk'ın bir eser-i inayetini ve rahmetini zikredeceğim. Tâ, şu risaleyi okuyanlar, ehemmiyetle baksınlar.

İşte şu risalenin te'lifi hiç kalbimde yoktu. Çünkü risalet-i Ahmediyeye (A.S.M.) dair Otuzbirinci ve Ondokuzuncu Sözler yazılmıştı. Birdenbire, şu risaleyi yazmak için mücbir bir hatıra kalbe geldi.

Also my power of memory had been extinguished due to the calamities I had suffered.

Moreover, in accordance with my way, I had not taken the path of narrative, that is, "he said that," "it was said that," in the works I had written.

Furthermore, I had no books of Hadith or the Prophet's (UWBP) biography available to me.

Nevertheless, saying: "I place my trust in God," I began. It was extremely successful, and my memory assisted me in a way that surpassed even that of the Old Said.

Thirty to forty pages were written at speed every two or three hours. Once fifteen pages were written in a single hour.

It was mostly narrated from such books as *Bukhari*, *Muslim*, *Bayhaqi*, *Tirmidhi*, *Shifa' al-Sharif*, *Abu Nu'aym*, and *Tabari*.

My heart was trembling, because if there had been any error in relating them -since they are Hadiths- it would have been a sin.

But it was clear that Divine favour was with us and there was need for the treatise. God willing, what has been written is sound.

If perhaps there are any errors in the wording of some of the Hadiths or in the names of the narrators, I request that my brothers will look on them tolerantly and correct them.

Said Nursi

Ustad Said Nursi, our master, dictated and we wrote the first draft. He had no books with him, nor did he refer to any. He would suddenly dictate at great speed, and we wrote. We would write thirty, forty, and sometimes more, pages in two or three hours. We formed the conviction that this ease was itself a wonder proceeding from the miracles of the Prophet Muhammad (UWBP).

Abdullah Çavuş

His student in permanent attendance on him.

Süleyman Sami

His scribe of rough drafts in permanent attendance on him.

Hâfız Halid

His scribe of rough drafts in permanent attendance on him.

Hâfız Tefik

His scribe of rough and final drafts.

Hem kuvve-i hâfızam, musibetler neticesi olarak sönmüştü.

Hem meşrebimde, yazdığım eserlerde, nakil suretiyle ("Kale-Kıyle" suretiyle) gitmemiştim.

Hem yanımda kütüb-ü hadîsiye ve siyer kitabları yoktur.

Bununla beraber, "Tevekkeltü Alallah" diyerek başladım. Öyle bir muvaffakiyet oldu ki, Eski Said'in kuvve-i hâfızasından ziyade hâfızam yardım etti.

Her iki-üç saatte, sür'atle otuz-kırk sahife yazıldı. Birtek saatte, onbeş sahife yazılıyordu.

Ekser Buharî, Müslim, Beyhakî, Tirmizî, Şifa-i Şerif, Ebu Nuaym, Taberî gibi kitablardan naklediliyor.

Halbuki bu nakilde hata olsa -hadîs olduğu için- günah olması lâzım geldiğinden, kalbim titriyordu.

Fakat anlaşıldı ki inayet var ve şu risaleye ihtiyaç var. İnşâallah sahih bir surette yazılmıştır.

Şayet bazı elfaz-ı hadîsiyede veya râvilerin isminde bir yanlış bulunsa, tashih edilerek müsamaha ile bakmalarını ihvanlarımdan rica ediyorum.

Said Nursî

Evet biz müsveddeyi yazıyorduk, Üstadımız da söylüyordu. Yanında hiç kitab yoktu; hiç müracaat da etmiyordu. Birdenbire gayet sür'atli söylüyordu, biz de yazıyorduk. İki-üç saatte, otuz-kırk, daha fazla sahife yazıyorduk. Bizim de kanaatımız geldi ki: Bu muvaffakiyet, mu'cizat-ı Nebevîyenin bir kerametidir.

Daimî hizmetkârı: Abdullah Çavuş

Hizmetkârı ve müsvedde kâtibi: Süleyman Sâmî

Müsvedde kâtibi ve âhiret kardeşi: Hâfız Hâlid

Müsvedde ve tebyiz kâtibi: Hâfız Tefik

The Nineteenth Word about **the Messengership of Muhammad** (UWBP) and **the Miracle of the Splitting of the Moon** have been included here because of their relevance (lit. station – makam)

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

This Word consists of fourteen ‘Droplets.’ and is also the Fourteenth Flash.

First Droplet

There are three great and **universal** things which make known to us **our Sustainer**.

One is **the book of the universe**, a jot of whose testimony we have heard from the thirteen Flashes together with the thirteenth lesson from the Arabic Risale-i Nur.

“The Thirteenth Lesson” of the Arabic Risale-i Nur: “Nūr Min Anwār Nujūm al-Qur’ān,” in al-Mathnawī al-‘Arabī al-Nūrī. Taḥqīq: İhsān Qāsim al-Şālīḥī (Istanbul: Sözleryayınevi, 1994), 435-82.

Another is **the Seal of the Prophets** (Upon whom be blessings and peace), *the supreme sign of the book of the universe*.

And the other is **the Qur’an of Mighty Stature**.

Now we must become acquainted with the Seal of the Prophets (UWBP), who is the second and **articulate proof**, and must listen to him.

Yes, behold **the collective personality** of this proof: **the face of the earth** has become his mosque, Mecca, his mihrab, and Medina, his **pulpit**.

Our Prophet (Upon whom be blessings and peace), this **clear proof**, is the leader of all the believers, **preacher** to all mankind, the chief of all the prophets, the **lord** of all the saints, **the leader of a circle for the remembrance of God** comprising all the prophets and saints.

He is **a luminous tree whose living roots are all the prophets**, and **fresh fruits are all the saints**; whose claims all the prophets relying on their miracles and all the saints relying on their **wonder-working** confirm and corroborate.

#235

For he declares and claims: **“There is no god but God!”** All on left and right, that is, **those luminous reciters of God’s Names lined up in the past and the future**, repeat the same words, and **through their consensus as though** declare: **“You speak the truth and what you say is right!”**

What **false idea** has the power to intrude on a **claim** that is thus affirmed and corroborated by thousands?

Second Droplet

On Dokuzuncu Söz, **Risâlet-i Ahmediye**’ye (a.s.m.) ve zeyli **şakk-ı kamer mu’cizesine** dair olduğundan; makam münâsebetiyle buraya alınmıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"Ondört Reşehât"ı tâzammun eden Ondördüncü Lem'anın

Birinci Reşhası

Rabbimizi bize târif eden üç büyük, **küllî** muarrif var.

Birisi: Şu **kitab-ı kâinattır** ki, bir nebze şهادetini onüç lem'a ile arabî Nur Risalesinden Onüçüncü dersten işittik.

...

Birisi: Şu **kitab-ı kebirin âyet-i kübrâsı olan Hâtem-ül Enbiya** Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

Birisi de **Kur'an-ı Azîmüşşan**'dır.

Şimdi şu ikinci **bürhân-ı nâtıkî** olan Hâtem-ül Enbiya Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tanımalıyız, dinlemeliyiz.

Evet, o bürhânın **şahs-ı mânevîsine** bak: **Sath-ı Arz** bir mescid, Mekke bir mihrab, Medine bir **minber**...

O **bürhân-ı bâhir** olan Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm bütün ehl-i imânâ imam, bütün insanlara **hatib**, bütün enbiyaya reis, bütün evliyaya **seyyid**, **bütün enbiya ve evliyadan mürekkeb bir halka-i zikrin serzâkiri**...

Bütün enbiya hayattar kökleri, bütün evliya taravettar semereleri **bir şecere-i nuraniye**dir ki; herbir dâvasını, mu’cizâtlarına istinad eden bütün enbiya ve **kerametlerine** itimad eden bütün evliya tasdik edip imza ediyorlar.

Zira o, **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** der, dâva eder. Bütün sağ ve sol,

yâni mâzî ve müstakbel taraflarında saf tutan **o nuranî zâkirler**, aynı kelimeyi tekrar ederek, **icmâ' ile mânen** **"Sadakte ve bil-hakkı natakte"** derler.

Hangi **vehmin** haddi var ki, böyle hesabsız imzalarla teyid edilen bir **müddeaya** parmak karıştırırsın.

İkinci Reşha

Just as that luminous **proof of Divine unity** is affirmed by the **unanimity** and **consensus** of those two wings,

so was he confirmed and corroborated by hundreds of allusions in such **revealed scriptures** as the Torah and Bible,*

*{In his Risale-i Hamidiye, Husain Jisri found one hundred and fourteen indications in those scriptures. If this many remained **after the texts have become corrupted**, there must surely have been many **explicit mentions** previously.}

So too, the thousands of **signs** that appeared before the beginning of his mission,

and the well-known tidings of **the voices from the Unseen** and the **unanimous testimony** of the **soothsayers**,

the **indications** of the thousands of his miracles like the Splitting of the Moon, and the justice of Shari'a all confirmed and corroborated him.

Similarly, in his person, his **laudable morals**, **which were at the peak of perfection**;

and in his duties, his **complete confidence** and **elevated qualities**, which were of the highest excellence,

and his **extraordinary fear of God**, **worship**, **seriousness**, and **fortitude**, **which demonstrated the strength of his belief**, and his **total certainty and his complete steadfastness**, – these all showed **as clearly as the sun** how utterly faithful he was to his cause.

Third Droplet

If you wish, come! Let us go to **Arabian Peninsula**, to **the Era of Bliss**!

In our imaginations we shall see him at his duties and visit him.

Look! We see a person distinguished by his **fine character** and **beautiful form**.

In his hand is a miraculous book and on his tongue, a truthful address; he is delivering a **pre-eternal sermon** to all mankind, indeed, to man, jinn, and the angels, and to all beings.

He solves and expounds **the obscure riddle of the world's creation**;

he **discovers** and solves **the abstruse talisman** which is the mystery of the universe;

and he provides **convincing** and satisfying answers to **the three awesomely difficult questions** that are asked of all beings and **have always bewildered and occupied minds**: "Where do you come from? What are you doing here? Where are you going?"

Fourth Droplet

O nûrânî **bürhân-ı tevhid**, nasilki iki cenahın **icmâ'** ve **tevatür**üyle teyid ediliyor.

Öyle de, Tevrat ve İncil gibi **Kütüb-ü Semâviye**nin yüzler işaret

{(Haşiyeye): Hüseyin-i Cîsrî "Risale-i Hamîdiye"sinde yüzondört işârâtı, o kitablardan çıkarmıştır. **Tahriften sonra** bu kadar bulunsa, elbette daha evvel çok tasrihat varmış.}

ve irhasatın binler **rumuzatı** ve

hâtiflerin meşhur beşârâtı ve **kâhinlerin mütevâtir şehâdâtı**

ve şakk-ı Kamer gibi binler mu'cizâtının **delâlâtı** ve şeriatın hakkaniyeti ile teyid ve tasdik ettikleri

gibi, zâtında **gâyet kemâldeki ahlâk-ı hamîdesini**

ve vazifesinde nihayet hüsnündeki **secâya-yı galiyesini** ve **kemâl-i emniyetini**

ve **kuvvet-i îmânını** ve **gâyet itminanını** ve **nihayet vüsûkunu** gösteren **fevkalâde takvâsı**, fevkalâde **ubûdiyeti**, fevkalâde **ciddiyeti**, fevkalâde **metâneti**; dâvâsında nihayet derecede sâdık olduğunu **güneş gibi âşikâre** gösteriyor.

Üçüncü Reşha

Eğer istersen gel **Asr-ı Saadet'e**, **Ceziret-ül Arab'a** gideriz.

Hayâlen olsun onu vazife başında görüp ziyaret ederiz.

İşte bak: **Hüs-n-ü sîret** ve **cemâl-i sûret** ile mümtaz bir zâtı görüyoruz ki;

elinde mu'ciznümâ bir kitab, lisanında hakaik-âşina bir hitab, **bütün benî-Âdeme**, belki cin ve inse ve meleğe, belki bütün mevcûdata karşı bir **hutbe-i ezeliyeyi** tebliğ ediyor.

Sırr-ı hilkat-ı âlem olan **muamma-i acibânesini** hal ve şerh edip

ve sırr-ı kâinat olan **tılsım-ı muğlâkı**nı fetih ve **keşf**ederek,

bütün mevcûdâtın sorulan, **bütün ukûlü hayret içinde meşgul eden üç müşkil** ve müdhiş **sual-i azîm** olan "Necisin? **Nereden geliyorsun?** Nereye gidiyorsun?" suallerine **mukni**, makbul cevap verir.

Dördüncü Reşha

See! He spreads such a **light of truth** that if you look at the universe *as being outside the luminous sphere of his truth and guidance*,

#236

you see it to be a **place of general mourning**, and **beings** **strangers to one another** and hostile,

and **inanimate beings** to be like ghastly corpses and **living creatures** like orphans weeping at **the blows of death and separation**.

Now look! Through the Light he spreads, that place of universal mourning has been transformed into **a place where God's Names and praises are recited in joy and ecstasy**.

The foreign, hostile beings have become friends and brothers.

While **the dumb, dead inanimate creatures** all become **familiar** officials and docile servants.

And the weeping, complaining orphans are seen to be either reciting God's Names and praises or offering thanks at being released from their duties.

Fifth Droplet

Also, through his Light, the motion and movement of the universe, and its **variations, changes** and **transformations** cease being meaningless, futile, and the playthings of chance

and rise to the level of being **dominical missives, pages inscribed with the signs of creation**, and **mirrors to the Divine Names**, while the world itself becomes a book of the Eternally Besought One's wisdom.

Man's boundless weakness and impotence make him **inferior** to all other animals

and **his intelligence**, *an instrument of grief, sorrow, and sadness*, **makes him more wretched**,

yet when he is illumined with that Light, he rises above all animals and all **creatures**.

Through entreaty, his illuminated impotence, poverty, and intelligence make him a petted monarch;

due to his **complaints**, he becomes a spoiled **vicegerent of the earth**.

That is to say, if it were not for his Light, the universe and man, and all things, would be nothing.

Yes, certainly such a person is necessary in such a wondrous universe;

otherwise it and the **firmament** would not be in existence.

Sixth Droplet

Bak! Öyle bir **ziya-yı hakikat** neşreder ki: Eğer onun o nuranî *daire-i hakikat-ı irşadından hariç bir sûrette* kâinata baksan;

elbette kâinatın şeklini bir **matemhâne-i umumî** hükmünde ve **mevcûdatı birbirine ecnebi**, belki düşman

ve **câmidâtı** dehşetli cenazeler ve bütün **zevil-hayatı zeval ve firakın sillesiyle** ağlayan yetimler hükmünde görürsün.

Şimdi bak: Onun neşrettiği nur ile o matemhâne-i umumî, **şevk u cezbe içinde bir zikirhâneye** inkılâb etti.

O ecnebi, düşman mevcûdat, birer dost ve kardeş şekline girdi.

câmidât-ı meyyite-i samite; birer **munis** memur, birer müساهhar hizmetkâr vaziyetini aldı

ve o ağlayıcı ve şekva edici kimsesiz yetimler, birer tesbih içinde zâkir veya vazife paydosundan şâkir sûretine girdi.

Beşinci Reşha

Hem o nur ile; kâinattaki harekât, **tenevvüât, tebeddülât, tegayyürât** mânâsızlıktan ve abesiyetten ve tesadüf oyuncaklığından çıkıp

birer **Mektûbât-ı Rabbâniye**, birer **sahife-i âyât-ı tekviniye**, birer **meraya-yı Esmâ-i İlahiye** ve âlem dahi bir **kitab-ı hikmet-i Samedâniye** mertebesine çıktılar.

Hem insanı bütün hayvanâtın **mâdûnuna** düşüren hadsiz za'f ve aczi, fakr ve ihtiyacı

ve bütün hayvanlardan **daha bedbaht eden**, **vasıta-i nakl-i hüzn ve elem ve gam olan akı**,

o nur ile nurlandığı vakit, insan bütün hayvanat, bütün **mahlukat** üstüne çıkar.

O nurlanmış acz, fakr, akıl ile **niyaz ile** nâzenin bir sultan

ve **fizar** ile nazdar bir **halife-i zemin** olur.

Demek o nur olmazsa kâinat da, insan da, hattâ her şey dahi hiçe iner.

Evet elbette böyle bedi' bir kâinatta, böyle bir zât lâzımdır.

Yoksa kâinat ve **eflâk** olmamalıdır.

Altıncı Reşha

That person (UWBP) announces and brings the good news of eternal happiness;

he is the discoverer and proclaimer of an infinite mercy, the herald and observer of the beauties of the sovereignty of dominicality,

and the discloser and displayer of the treasures of the Divine Names.

If you regard him in that way, *that is in regard to his being a worshipful servant of God*, you will see him to be the model of love, the exemplar of mercy, the glory of mankind, and the most luminous fruit of the tree of creation.

While if you look in this way, *that is, in regard to his Messengership*, you see him to be the proof of God, the lamp of truth, the sun of guidance, and the means to happiness.

And look! His Light has lit up east and west like dazzling lightning! Half the earth and a fifth of mankind has accepted the gift of his guidance and preserved it like life itself.

#237

So how is it that our evil-commanding souls and satans do not accept with all its degrees, the basis of all such a person (UWBP) claimed, that is, "There is no god but God"?

Seventh Droplet

Now, consider how, eradicating in no time at all their evil, savage customs and habits to which they were fanatically attached, he decked out the various wild, unyielding peoples of that broad peninsula with the finest virtues,

and made them teachers of all the world and masters to the civilized nations.

See, *it was not just an outward domination*, he conquered and subjugated their minds, spirits, hearts, and souls.

He became the beloved of hearts, the teacher of minds, the trainer of souls, the ruler of spirits.

Eighth Droplet

You know that a small habit like cigarette smoking among a small nation can be eradicated permanently only by a powerful ruler with great effort.

But look! This person (UWBP) eliminated numerous ingrained habits from intractable, fanatical large nations with slight outward power and little effort in a short period of time,

İşte o zât, bir saadet-i ebediyenin muhbiri, müjdecisi,

bir rahmet-i bînihayenin kâşifi ve ilâncısı

ve saltanat-ı Rubûbiyetin mehâsininin dellâli, seyircisi

ve künûz-u Esmâ-i İlahiye'nin keşşâfı, göstericisi olduğundan;

böyle baksan -yâni ubûdiyeti cihetiyle- onu bir misâl-i muhabbet, bir timsal-i rahmet, bir şeref-i insâniyet, en nuranî bir semere-i şecere-i hilkat göreceksin.

Şöyle baksan, -yâni Risâleti cihetiyle- bir bürhân-ı Hak, bir sirâc-ı hakikat, bir şems-i hidâyet, bir vesile-i saadet görürsün.

İşte bak nasıl berk-i hâtif gibi onun nuru, şarktan garbı tuttu ve nisf-ı arz ve hums-u beşer, onun hediye-i hidâyetini kabûl edip hırz-ı can etti.

Bizim nefis ve şeytanımıza ne oluyor ki; böyle bir Zâtın bütün dâvalarının esâsı olan "Lâ ilahe illallah", bütün merâtibiyle beraber kabûl etmesin?

Yedinci Reşha

İşte bak: Şu cezire-i vasiâda vahşî ve âdetlerine mutaassıb ve inadçı muhtelif akvamı, ne çabuk âdât ve ahlâk-ı seyyie-i vahşiyâne'lerini def'aten kal' ve ref ederek bütün ahlâk-ı hasene ile techiz edip

bütün âleme muallim ve medenî ümeme üstad eyledi.

Bak! Değil zâhirî bir tasallut, belki akılları, ruhları, kalbleri, nefisleri fetih ve teshir ediyor.

Mahbûb-u kulûb, muallim-i ukûl, mürebbi-i nüfûs, sultan-ı ervah oldu.

Sekizinci Reşha

Bilirsin ki, sigara gibi küçük bir âdeti, küçük bir kavimde büyük bir hâkim, büyük bir himmetle ancak daimî kaldırabilir.

Halbuki bak bu zât, büyük ve çok âdetleri; hem inadçı, mutaassıb büyük kavimlerden, zâhirî küçük bir kuvvetle, küçük bir himmetle, az bir zamanda ref'edip

and in their place he so established exalted qualities that they became as firm as if they had mingled with their very blood.

He achieved very many extraordinary feats like this.

Thus, we present the Arabian Peninsula as a challenge to those who refuse to see the testimony of the blessed age of the Prophet (UWBP).

Let them each take a hundred philosophers, go there, and strive for a hundred years;

would they be able to carry out in that time one hundredth of what he achieved in a year?

Ninth Droplet

Also, you know that an insignificant man of small standing among a small community in a disputed matter of small importance cannot tell a small but shameful lie brazen-faced and fearlessly without displaying anxiety or disquiet enough to inform the enemies at his side of his deception.

Now look at that person (UWBP); although he undertook a tremendous task which required an official of great authority and great standing and a situation of great security, can any contradiction at all be found in the words he uttered among a community of great size in the face of great hostility concerning a great cause and matters of great significance, with great ease and freedom, without fear, hesitation, diffidence, or anxiety, with pure sincerity, great seriousness, and in an intense, elevated manner that angered his enemies?

#238

Is it at all possible that any trickery should have been involved? God forbid!

It is naught but Revelation inspired. (Qur'an, 53:4)

The truth does not deceive, and one who perceives the truth is not deceived.

His way, which is truth, is free of deception.

How could a fancy appear to one who sees the truth to be the truth, and deceive him?

Tenth Droplet

Now, look! What curiosity-arousing, attractive, necessary, and awesome truths he shows, what matters he proves!

You know that what impels man most is curiosity.

Even, if it was to be said to you:

"Hand over half of your life and property, someone will come from the Moon and Jupiter and tell you all about them.

yerlerine öyle secayâ-yı âliye'yi ki, dem ve damarlarına karışmış derecede sâbit olarak vaz' ve tesbit eyliyor.

Bunun gibi daha pek çok hârîka icraatı yapıyor.

İşte şu Asr-ı Saadeti görmeyenlere, Ceziret-ül Arab'ı gözlerine sokuyoruz.

Haydi yüzer feylesofu alsınlar, oraya gitsinler. Yüz sene çalışsınlar.

O Zâtın, o zamânâ nisbeten bir senede yaptığının yüzden birisini acaba yapabilirler mi?

Dokuzuncu Reşha

Hem bilirsin: Küçük bir adam, küçük bir haysiyetle, küçük bir cemâatte, küçük bir mes'eledede, münazaralı bir dâvâda hicabsız, pervasız; küçük, fakat hacaletâver bir yalanı, düşmanları yanında hilesini hissettirmeyecek derecede teessür ve telâş göstermeden söyleyemez.

Şimdi bak bu Zâta; pek büyük bir vazifede, pek büyük bir vazifedâr, pek büyük bir haysiyetle, pek büyük emniyete muhtaç bir halde, pek büyük bir cemâatte, pek büyük husumet karşısında, pek büyük mes'elelerde, pek büyük dâvâda, pek büyük bir serbestiyetle, bilâ-perva, bilâ-tereddüd, bilâ-hicab, telâşsız, samimî bir safvetle, büyük bir ciddiyetle, hasımlarının damarlarına dokunduracak şedid, ulvî bir sûrette söylediği sözlerinde hiç hilaf bulunabilir mi?

Hiç hile karışması mümkün müdür? Kellâ!

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

Evet, hak aldatmaz, hakikatbîn aldanmaz.

Hak olan mesleği hileden müstağnidir;

Hakikatbîn'in gözüne hayâlin ne haddi var ki, hakikat görünsün aldatsın...

Onuncu Reşha

İşte bak: Ne kadar merak-âver, ne kadar câzibedâr, ne kadar lüzumlu, ne kadar dehşetli hakaikî gösterir ve mesâili isbat eder.

Bilirsin ki: En ziyade insanı tahrik eden meraktır.

Hattâ eğer sana denilse:

"Yarı ömrünü, yarı malını versen; Kamer'den ve Müşteri'den biri gelir, Kamer'de ve Müşteri'de ne var ne yok, ahvâlini sana haber verecek.

He will also tell you the truth about your future and what will happen to you,"

you would be sure to give them if you have any curiosity at all.

Whereas that person (UWPB) tells of a **Monarch** in whose realm, the moon flies round a **moth** like a fly,

and the moth, the earth, **flutters** round the lamp, and the lamp, the sun, is merely one **lamp** among thousands in one of his guest-houses out of thousands.

Also, he speaks truly of a world so wondrous and a revolution so tremendous that if the earth were a bomb and exploded, it would not be all that strange.

Look! Listen to some of the Suras he is reciting, "When the sun is folded up." (Qur'an, 81:1.) * "When the sky is cleft asunder" (Qur'an, 82:1.) * "[The Day] of Noise and Clamour" (Qur'an, 101:1).

Also, he speaks truly about a future in comparison with which the future in this world is a tiny mirage.

And he describes most earnestly such happiness that it resembles an eternal sun in comparison with the fleeting lightning-flash of happiness in this world.

Eleventh Droplet

Surely wonders await us beneath the outer veil of the universe, which is thus strange and perplexing.

So one thus wonderful and extraordinary, a displayer of marvels, is necessary to tell of its wonders.

It is apparent from that person's conduct that he has seen them, and sees them, and says that he has seen them.

He instructs us most soundly concerning what the God of the heavens and the earth, Who nurtures us with His bounties, wants and desires of us.

Everyone, therefore, should leave everything and hasten to this person and heed the numerous other necessary and curiosity-arousing truths like these that he teaches.

So how is it that most people are deaf and blind, and mad even, that they do not see this truth, and not listen to it and understand it?

Hem doğru olarak senin istikbalini ve başına ne geleceğini doğru olarak haber verecek."

Merakın varsa vereceksin.

Halbuki şu Zât, öyle bir Sultan'ın ahbarını söylüyor ki: Memleketinde Kamer bir sinek gibi bir pervane etrafında döner.

O Arz olan o pervane ise, bir lâmba etrafında pervaz eder ve o Güneş olan lâmba ise, o Sultan'ın binler menzillerinden bir misafirhanesinde binler misbahlar içinde bir lâmbasıdır.

Hem öyle acaib bir âlemden hakikî olarak bahsediyor ve öyle bir inkılâbdan haber veriyor ki: Binler Küre-i Arz bomba olsa patlasalar, o kadar acib olmaz.

Bak! Onun lisanında

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ * إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ * الْقَارِعَةُ

gibi Sûreleri işit...

Hem öyle bir istikbalden doğru olarak haber veriyor ki: Şu dünyevî istikbal, ona nisbeten bir katre serab hükmündedir.

Hem öyle bir saadetten pek ciddî olarak haber veriyor ki: Bütün saadet-i dünyeviye ona nisbeten bir berk-i zâilin, bir şems-i sermede nisbeti gibidir...

Onbirinci Reşha

Böyle acib ve muamma-âlûd şu kâinatın perde-i zâhiriyesi altında elbette ve elbette böyle acaib bizi bekliyor.

Böyle acaibi haber verecek, böyle hârika ve fevkalâde mu'ciznümâ bir Zât lâzımdır.

Hem bu Zâtın gidişatından görünüyor ki; O görmüş ve görüyor ve gördüğünü söylüyor.

Hem «Bizi nimetleriyle perverde eden şu Semâvat ve Arzın İlâhı bizden ne istiyor, marziyatı nedir?» Pek sağlam olarak bize ders veriyor.

Hem bunlar gibi daha pekçok merak-âver, lüzumlu hakaiki ders veren bu Zâta karşı her şeyi bırakıp Ona koşmak, onu dinlemek lâzım gelirken;

ekser insanlara ne olmuş ki, sağır olup, kör olmuşlar, belki divane olmuşlar ki; bu hakkı görmüyorlar bu hakikatı işitmiyorlar, anlamıyorlar!

Just as this person (UWBP) is an **articulate proof** and **true evidence** as true as the unity of the Creator of beings,

so is he a **decisive proof** and **clear evidence** for the **resurrection of the dead** and eternal happiness.

Indeed, with his guidance he is **the reason for eternal happiness coming about** and is **the means of attaining it**;

so too through his prayers and supplications, he is the cause of **its existence and reason for its creation**.

We repeat here this mystery, which is mentioned in the Tenth Word, because of its relevance.

See! This person (UWBP) prays with a **prayer** so **supreme** it is as if the Arabian **Peninsula** and the earth too perform the prayers through his **majestic** prayer, and offers entreaties.

See, he entreats in a **congregation** so **vast** it is as if all the luminous and perfected members of mankind from the time of Adam till our age and until the end of time, are **following** him and saying "Amen" to his supplications.

And see! He is beseeching for a need so universal that not only the dwellers of the earth, but those of the heavens, and all beings, **join** in his prayer, declaring: "Yes! O our Sustainer! Grant it to us! We too want it!"

He supplicates with such want, **so sorrowfully**, in such a loving, **yearning**, and **beseeching fashion** that he brings the whole cosmos to tears, making them join in his prayer.

See! The purpose and aim of his prayer is such it raises man and the world, and all creatures, **from the lowest of the low, from inferiority, worthlessness, and uselessness to the highest of the high**; that is to having **value, permanence, and exalted duties**.

See! He seeks and **pleads** for help and mercy in a manner so elevated and sweet, it is as if he makes all beings and the heavens and the earth hear, and bringing them to **ecstasy**, to exclaim: "Amen, O our God! Amen!"

And see! He seeks his needs **from One so Powerful, Hearing, and Munificent, One so Knowing, Seeing, and Compassionate**, that He sees and hears the **most secret** need of the most obscure living being and its **entreaties**, accepts them, and has mercy on it.

For He gives what is asked for, if only through the tongue of disposition.

And He gives it **in so Wise, Seeing, and Compassionate a form** that it leaves no doubt that that His **nurturing and regulation** is particular to Him, the **All-Hearing and All-Seeing One**, the **Most Generous and Most Compassionate One**.

İşte şu Zât, şu mevcûdat Hâlıkının vahdâniyetinin hakkaniyeti derecesinde hak bir **bürhân-ı nâtik**, bir **delil-i sâdik** olduğu gibi;

haşrin ve saadet-i ebediyenin dahi bir **bürhân-ı kâtı**, bir **delil-i sâtıdır**.

Belki nasilki o Zât; hidâyetiyle **saadet-i ebediyenin sebebi** **husûlû** ve **vesile-i vusûlûdûr**.

Öyle de; duasıyla, niyazıyla o saadetin **sebeb-i vücudu ve vesile-i îcâdıdır**.

Haşir mes'elesinde geçen şu sırrı, makam münasebetiyle tekrar ederiz:

İşte bak: O Zât öyle bir **salât-ı kübrâda** dua ediyor ki: Güya şu **cezire**, belki Arz, Onun **âzametli** namazıyla namaz kılar, niyaz eder.

Bak, hem öyle bir **Cemâat-ı uzmâda** niyaz ediyor ki: Güya benî-Âdemin zaman-ı Âdem'den asrımıza, kıyamete kadar bütün nuranî kâmil insanlar, Ona ittiba ile **iktida** edip duasına âmîn diyorlar.

Hem bak, öyle bir hacet-i âmme için dua ediyor ki: Değil ehl-i arz, belki ehl-i semâvat, belki bütün mevcûdât, niyazına "Evet yâ Rabbena ver, biz dahi istiyoruz" deyip **iştirakediyorlar**.

Hem öyle fakirâne, **öyle hazînâne**, öyle mahbubâne, öyle **müştakâne**, öyle **tazarrukârâne** niyaz ediyor ki; bütün kâinatı ağlattırıyor, duasına iştirâk ettiriyor.

Bak! Hem öyle bir maksad, öyle bir gaye için dua ediyor ki: İnsanı ve âlemi, belki bütün mahlûkatı **esfel-i sâfilînden**, sukuttan, kıymetsizlikten, faydasızlıktan **a'lâ-yı illiyyîne**, yâni kıymete, bekaya, ulvî vazifeye çıkarıyor.

Bak! Hem öyle yüksek bir fîzar-ı istimdâdkârane ve öyle tatlı bir niyaz-ı istirhamkârane ile istiyor, **yalvarıyor** ki: Güya bütün mevcûdâta ve semâvata ve Arşa iştirip, **vecde** getirip duasına "Âmîn Allahümme âmîn" dedirtiyor.

Bak! Hem **öyle Semi'**, **Kerim bir Kadîr'den**, **öyle Basîr, Rahîm bir Âlîm'den** hacetini istiyor ki: Bilmüşahede **en hafî** bir zîhayatın en hafî bir hacetini, bir **niyâzını** görür, iştirir, kabûl eder, merhamet eder.

Çünkü: istediğini, -velev lisan-ı hal ile olsun- verir

ve **öyle bir sûret-i hakîmane, basîrâne, rahîmânede** verir ki, şübhe bırakmaz Bu **terbiye** ve **tedbîr** öyle bir **Semi' ve Basîr** ve öyle bir **Kerim ve Rahîm'e** hasır.

Thirteenth Droplet

What does he want, this **pride of the human race**, who taking behind him all **the eminent of mankind**, stands on top of the world, and raising up his hand, is praying? What is this **unique being**, who is truly **the glory of the cosmos**, seeking?

Listen! He is seeking eternal happiness. He is asking for eternal life, and **to meet with God**. He wants Paradise. And he wants all **the Sacred Divine Names**, which display their beauty and decrees in **the mirrors of beings**.

Even, if it were not for reasons for the fulfilment of those countless requests, like mercy, grace, wisdom, and justice, a single of that Person's (UWBP) prayers would have been sufficient for the construction of Paradise, the creation of which is as easy for Divine power as the creation of the spring.

Yes, just as his Messengership was the reason for the opening of this place of examination and trial, so his worship and servitude of God were the reason of the opening of the next world.

Would **the perfect order observed in the universe**, which has caused scholars and the intelligent to pronounce:

"It is not possible for there to be anything better than what exists;"

and **the faultless beauty of art within mercy**, the incomparable beauty of dominicality,

permit the ugliness, **the cruelty**, the lack of order of its hearing and responding to the least significant, the least important desires and voices,

and its considering **unimportant** the most important, the most necessary wishes, and its not hearing or understanding them, and not carrying them out?

God forbid! A hundred thousand times, God forbid! Such a **beauty** would not permit such ugliness; it would not become ugly.

My imaginary friend! That is enough for now, we must return.

For if we remain a hundred years in this age in the Arabian Peninsula, we still would only completely comprehend one hundredth of **the marvels of that Person's (UWBP) duties** and **the wonders he carried out**, and we would never tire of **watching** him.

Now, come! We shall look at the centuries, which will turn above us.

See how each has opened like a flower through the **effulgence** it has received from that **Sun of Guidance**!

Onüçüncü Reşha

Acaba bütün **efâzıl-ı benî-Âdem**i arkasına alıp, Arz üstünde durup, Arş-ı âzama müteveccihen el kaldırıp dua eden şu **şeref-i nev-i insan** ve **ferîd-i kevn ü zaman** ve bihakkın **fahr-ı kâinat** ne istiyor?

Bak dinle: Saadet-i ebediye istiyor, beka istiyor, **lika** istiyor, Cennet istiyor. Hem **meraya-yı mevcûdâtta** ahkâmını ve cemâllerini gösteren bütün **Esmâ-i Kudsiye-i İlahiye** ile beraber istiyor.

Hattâ eğer rahmet, inayet, hikmet, adâlet gibi hesabsız o matlubun esbab-ı mûcibesi olmasa idi; şu Zâtın tek duası, baharımızın icadı kadar kudretine hafif gelen şu Cennet'in binasına sebebiyet verecekti.

Evet nasilki Onun **Risâleti** şu **dâr-ı imtihanın** açılmasına sebebiyet verdi.

Öyle de, Onun **ubûdiyeti** dahi öteki dârın açılmasına sebebedir.

Acaba ehl-i akıl ve tahkika

لَيْسَ فِي الْإِمْكَانِ أَبَدُغُ مِمَّا كَانَ

dediren şu **meşhud intizâm-ı faik**, şu **rahmet içinde kusursuz hüsn-ü san'at** ve misilsiz **Cemâl-i Rubûbiyet**;

hiç böyle bir çirkinliği, böyle bir **merhametsizliği**, böyle bir intizâmsızlığı kabûl eder mi ki; en cüz'î, en ehemmiyetsiz arzuları, sesleri ehemmiyetle işitip ifâ etsin..

en ehemmiyetli, en lüzumlu arzuları **ehemmiyetsiz** görüp işitmesin, anlamasın, yapmasın?

Hâşâ ve kellâ!. Yüzbin defa hâşâ! Böyle bir **cemâl**, böyle bir çirkinliği kabûl etmez. Çirkin olmaz.

Yahu ey hayâlî arkadaşım! Şimdilik kâfidir, geri gitmeliyiz.

Yoksa yüz sene şu zamanda, şu cezirede kalsak, yine O Zâtın **garâib-i icraatını** ve **acaib-i vezaifini**, yüzden birisine tamamen ihâta edip **temaşasında** doyamayız.

Şimdi gel! Üstünde döneceğimiz her asra birer birer bakacağız.

Bak nasıl her asır, o **Şems-i Hidâyet**'ten aldıkları **feyz** ile çiçek açmışlar!

They have produced millions of enlightened fruits like Abu Hanifa, Shafi'i, Abu Bayazid Bistami, Shaikh 'Abd al-Qadir Gilani, Shah Naqshband, Imam Ghazali and Shaikh Ahmad Sirhindi.

But **postponing the details of our observations** to another time, we must recite some benedictions for that displayer of miracles and **bringer of guidance**, which mention a number of his certain miracles:

Ebu Hanife, Şafîî, Bayezid-i Bistamî, Şah-ı Geylanî, Şah-ı Nakşibend, İmam-ı Gazâlî, İmam-ı Rabbânî gibi milyonlar münevver meyveler veriyor.

Meşhudatımızın tafsilâtını başka vakte **ta'lik** edip, o mu'ciznümâ ve **hidâyet-edâ**'ya bir kısım kat'î mu'cizâtına işaret eden bir salavat getirmeliyiz:

www.risaleglobal.com

Endless peace and blessings be upon our master Muhammad, to the number of the good deeds of his community, to whom was revealed the All-Wise Criterion of Truth and Falsehood, from One Most Merciful, Most Compassionate, from the Sublime Throne; whose Messengerhood was foretold by the Torah and Bible, and told of by wondrous signs, the voices of jinn, saints of man, and soothsayers; at whose indication the moon split; our master Muhammad! Peace and blessings be upon him thousands and thousands of times, to the number of the breaths of his community; at whose beckoning came the tree, on whose prayer rain swiftly fell; and whom the cloud shaded from the heat; who satisfied a hundred men with his food; from between whose fingers three times flowed water like the Spring of Kawthar; and to whom God made speak the lizard, the gazelle, the wolf, the torso, the arm, the camel, the mountain, the rock, and the clod; the one who made the Ascension and whose eye did not waver;

our master and intercessor, Muhammad! Peace and blessings be upon him thousands and thousands of times, to the number of the letters of the Qur'an formed in the words represented with the permission of the Most Merciful in the mirrors of the airwaves at the reciting of all the words of the Qur'an by all reciters from when it was first revealed to the end of time. And grant us forgiveness and have mercy on us, O God, for each of those blessings. Amen.

[I have described the evidences for Muhammad's (UWBP) Prophethood which I have here indicated briefly, in a Turkish [treatise](#) called *Şuaât-ı Mâ'rifeti'n-Nebî* and in [the Nineteenth Letter \(The Miracles of Muhammad\)](#).

There too aspects of the All-Wise Qur'an's miraculousness have been mentioned briefly.

Again, in a Turkish treatise called *Lemeat (Gleams)* and in [the Twenty-Fifth Word \(The Miraculousness of the Qur'an\)](#) I have explained concisely forty ways in which the Qur'an is a miracle, and indicated [forty aspects of its miraculousness](#).

Of those forty aspects, only the eloquence in the composition and ordering, I have written in forty pages in an Arabic commentary called [Signs of Miraculousness \(Isharat al-I'jaz\)](#).

عَلَى مَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْفُرْقَانُ الْحَكِيمُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مِنَ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ أَلْفَ أَلْفِ صَلَاةٍ وَ
أَلْفَ أَلْفِ سَلَامٍ بَعْدَ حَسَنَاتِ أُمَّتِهِ عَلَى مَنْ بَشَّرَ
بِرِسَالَتِهِ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَالزَّبُورَ وَبَشَّرَ بِنُبُوتِهِ
الْإِرْهَاصَاتُ وَهَوَاتِفُ الْجَنِّ وَأَوْلِيَاءُ الْإِنْسِ وَكَوَاهِنُ
الْبَشَرِ وَانْشَقَّ بِإِشَارَتِهِ الْقَمَرُ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ أَلْفَ أَلْفِ
صَلَاةٍ وَ سَلَامٍ بَعْدَ أَنْفَاسِ أُمَّتِهِ عَلَى مَنْ جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ
الشَّجَرُ وَ نَزَلَ سُرْعَةً بِدُعَائِهِ الْمَطَرُ وَ أَظْلَمَتِ الْغَمَامَةُ
مِنَ الْحَرِّ وَ شَبَعَ مِنْ صَاعٍ مِنْ طَعَامِهِ مِائَةٌ مِنَ الْبَشَرِ وَ
نَبَعَ الْمَاءُ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ كَالْكَوْثَرِ وَ
أَنْطَقَ اللَّهُ لَهُ الضَّبُّ وَ الطَّبْيُ وَ الْجِدْعُ وَ الدِّرَاعُ وَ الْجَمَلُ
وَ الْجَبَلُ وَ الْحَجَرُ وَ الْمَدَرُ صَاحِبِ الْمِعْرَاجِ وَ مَا زَاغَ
الْبَصَرُ

سَيِّدِنَا وَ شَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ أَلْفَ أَلْفِ صَلَاةٍ وَ سَلَامٍ بَعْدَ
كُلِّ الْحُرُوفِ الْمُتَشَكِّلَةِ فِي الْكَلِمَاتِ الْمُتَمَثِّلَةِ بِأَذْنِ
الرَّحْمَنِ فِي مَرَايَا تَمُوجَاتِ الْهَوَاءِ عِنْدَ قِرَاءَةِ كُلِّ كَلِمَةٍ
مِنَ الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ قَارِءٍ مِنْ أَوَّلِ التُّزْوِلِ إِلَى آخِرِ الزَّمَانِ
وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا يَا إِلَهَنَا بِكُلِّ صَلَاةٍ مِنْهَا آمِينَ

[Şuaat-ı mârifet-ün Nebi namındaki Türkçe bir risalede ve [Ondokuzuncu Mektub](#)'da ve şu sözde icmâlen işaret ettiğimiz delâil-i Nübüvvet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) Beyân etmişim.

Hem onda Kur'an-ı Hakîm'in vücuh-u i'câzı icmâlen zikredilmiş.

Yine "Lemaat" namında Türkçe bir risalede ve [Yirmibeşinci Söz](#)'de Kur'anın kırk vecihle mu'cize olduğunu icmâlen Beyân ve [kırk vücuh-u i'câzına](#) işaret etmişim.

O kırk vecihte, yalnız nazımda olan belâgatı, "[İşarat-ül İ'caz](#)" namındaki bir tefsir-i arabîde kırk sahife içinde yazmışım.

If you have the need, you may refer to those three works.]

Fourteenth Droplet

The All-Wise Qur'an, the treasury of miracles and supreme miracle, proves **the Prophethood of Muhammad** (UWBP) together with **divine unity** so decisively that it leaves no need for further proof.

We shall therefore give its definition and indicate one or two **flashes of its miraculousness which have been the cause of criticism**. The All-Wise Qur'an, which makes known to us our Sustainer, is as follows:

#242

it is **the pre-eternal translator** of **the great book of the universe**;

the discloser of **the treasures of the Divine Names** *concealed in the pages of the earth and the heavens*;

the key to the truths *hidden beneath the lines of events*;

the treasury of **the Most Merciful's favours** and of the **pre-eternal addresses**, *which issue forth from the World of the Unseen beyond the veil of this Manifest World*;

the sun, foundation, and plan of **the spiritual world of Islam**,

and the map of **the worlds of the hereafter**;

the distinct expounder, lucid exposition, **articulate proof**, and **clear translator** of the Divine Essence, attributes, and deeds;

the **instructor**, true wisdom, guide, and **leader** of **the world of humanity**;

it is both **a book of wisdom and law**,

and **a book of prayer and worship**,

and **a book of command and summons**,

and **a book of invocation and knowledge of God** -

it is book for all spiritual needs;

and it is a **sacred library** offering books appropriate to the ways of all the **saints** and **veracious**, and the purified and the **scholars**, *whose ways and paths are all different*.

Consider **the flashes of miraculousness** in its **repetitions**, *which are imagined to be a fault*:

since the Qur'an is both **a book of invocation**, and of **prayer**, and **of summons**, the repetition in it is desirable, indeed, it is essential and **most eloquent**.

It is not as the faulty imagine.

Eğer ihtiyacın varsa şu üç kitaba müracaat edebilirsin..]

Ondördüncü Reşha

Mahzen-i mu'cizât ve mu'cize-i kübrâ olan Kur'an-ı Hakîm; **nübüvvet-i Ahmediye** (A.S.M.) ile **Vahdâniyet-i İlahiye**yi, o derece kat'î isbat ediyor ki: Başka bürhâna hacet bırakmıyor.

Biz de Onun târifine ve **medâr-ı tenkid olmuş** bir-iki **lem'a-i i'câza** işaret ederiz. İşte, Rabbimizi bize târif eden Kur'an-ı Hakîm;

Şu kitab-ı kebir-i kâinatın bir tercüme-i ezeliyesi...

Şu sahaif-i Arz ve Semâda müstetir künuz-u Esmâ-i İlahiyenin keşşafı...

Şu sutûr-u hâdisatın altında muzmer hakaikın miftâhı...

Şu âlem-i şehadet perdesi arkasındaki âlem-i gayb cihetinden gelen iltifatât-ı Rahmâniye ve hitabât-ı ezeliyenin hazinesi...

Şu âlem-i mâneviye-i İslâmiyenin Güneşi, temeli, hendesesi...

Âlem-i uhreviyenin haritası...

Zât ve Sıfât ve şun-u İlahiyenin kavl-i şârihi, tefsir-i vâzih, **bürhân-ı nâtikî**, **tercüman-ı sâtî**...

Şu âlem-i insâniyetin mürebbisi, hikmet-i hakikîsi, mürşid ve **hâdisi**...

Hem **bir kitab-ı hikmet ve şeriat**,

hem **bir kitab-ı dua ve ubûdiyet**,

hem **bir kitab-ı emir ve davet**,

hem **bir kitab-ı zikir ve mârifet** gibi;

bütün hâcât-ı mâneviyesine karşı birer kitab

ve bütün muhtelif ehl-i mesâlik ve meşârib olan evliya ve siddikînin, asfiya ve muhakkikînin (herbirinin) meşreplerine lâyük birer risale ibraz eden bir kütübhane-i mukaddesedir...

Sebeb-i kusur tevehhüm edilen tekrârâtındaki lem'a-i i'câza bak ki:

Kur'an hem **bir kitab-ı zikir**, hem **bir kitab-ı dua**, hem **bir kitab-ı dâvet** olduğundan içinde tekrar müstahsendir, belki elzemdır ve eblâğdır.

Ehl-i kusurun zannı gibi değil...

For the mark of invocation is illumination through repetition.

The mark of prayer is strengthening through repetition.

The mark of command and summons is confirmation through repetition.

Moreover, not everyone is capable of always reading the whole Qur'an, but mostly is able to read one Sura.

Therefore, since the most important purposes of the Qur'an are included in the longer Suras, each is like a small Qur'an.

That is to say, so that no one should be deprived, its purposes such as Divine unity, the resurrection of the dead, and the story of Moses have been repeated.

Also, like bodily needs, spiritual needs are various. Man is in need of some things each breath; like the body needs air, the spirit needs the word "Hû" (He).

Some he is in need of each hour, like "In the Name of God." And so on.

This means the repetition of verses arises from the repetition of need.

It makes the repetition in order to point out the need and awaken and excite it, and to arouse desire and appetite.

Moreover, the Qur'an is a founder; it is the basis of the Clear Religion, and the foundation of the world of Islam.

It transformed human social life, and is the answer to the repeated questions of its various classes.

Repetition is necessary for a founder in order to establish things.

It is necessary to corroborate them. Confirmation and repetition are necessary to emphasize them.

#243

Furthermore, it speaks of such mighty matters and minute truths that numerous repetitions are necessary in different forms to establish them in the hearts of everyone.

However, they are only apparently repetitions, for each verse has numerous meanings, numerous benefits, and many aspects and levels.

Each place a verse is found, it is mentioned for a different meaning, benefit, and purpose.

Also, the Qur'an's being unspecific and concise in certain cosmic matters is a flash of miraculousness, for the purpose of guidance.

It is not a cause of criticism, nor a fault, as some atheists imagine.

If you ask: "Why does the All-Wise Qur'an not speak of beings in the same way as philosophy and science?"

Zira zikrin şe'ni; tekrar ile tenvirdir.

Duânın şe'ni; terdâd ile takrirdir.

Emir ve davetin şe'ni; tekrar ile te'kididir.

Hem herkes her vakit bütün Kur'anı okumağa muktedir olamaz. Fakat bir sûreye galiben muktedir olur.

Onun için en mühim maksad-ı Kur'aniye ekser uzun Sûrelerde derc edilerek her bir Sûre bir küçük Kur'an hükmüne geçmiş.

Demek, hiç kimseyi mahrum etmemek için Tevhid ve Haşir ve Kissa-i Mûsa gibi bâzı maksadlar tekrar edilmiş.

Hem cismanî ihtiyaç gibi, mânevî hâcat dahi muhtelifdir. Bazısına insan her nefes muhtaç olur. (isme hava, ruha Hû gibi).

Bâzısına her saat (Bismillâh gibi) ve hâkezâ...

Demek tekrar-ı âyet, tekerrür-ü ihtiyaktan ileri gelmiş

ve o ihtiyaca işaret ederek uyandırıp teşvik etmek, hem ihtiyacı ve ihtihayı tahrik etmek için tekrar eder.

Hem Kur'an müessistir. Bir Din-i Mübin'in esâsıdır ve şu âlem-i İslâmiyet'in temelleridir

ve hayat-ı içtimaiye-i beşeriye'yi değiştirip, muhtelif tabakata, mükerrer suallerine cevabdır.

Müessise, tesbit etmek için tekrar lâzımdır.

Te'kid için terdâd lâzımdır. Te'yid için takrir, tahkik, tekrar lâzımdır.

Hem, öyle mesâil-i azîme ve hakaik-i dakikadan bahsediyor ki: Umumun kalblerinde yerleştirmek için çok defa muhtelif sûretlerde tekrar lâzımdır.

Bununla beraber; sûreten tekrardır, fakat mânen herbir âyetin çok mânâları, çok faideleri, çok vücuh ve tabakatı vardır.

Herbir makamda ayrı bir mânâ ve faide ve maksadlar için zikrediliyor.

Hem Kur'anın, mesâil-i kevnîyenin bâzısında ibham ve icmâli ise; irşadî bir lem'a-i i'câzdır.

Ehl-i ilhâdın tevehhüm ettikleri gibi medâr-ı tenkid olamaz ve sebep-i kusur değildir.

Eğer desen: «Acaba neden Kur'an-ı Hakîm felsefenin mevcûdattan bahsettiği gibi etmiyor?

Why does it leave some matters **in concise form**, and speak of others **simply and superficially** so as to facilitate **general** understanding, and not wound people's feelings or weary and tax the minds of ordinary people?"

By way of an answer we say: Philosophy has strayed from the path of truth, that's why.

Also, of course you have understood from the previous Words and what they teach that the All-Wise Qur'an speaks of the universe **in order to make known the Divine Essence, attributes, and Names**.

That is, it explains **the meanings of the book of the universe** to make known its Creator.

That means it looks at beings, not for themselves, but for their **Creator**. Also, it addresses everyone,

while, philosophy and science look at beings for themselves, and address **scientists in particular**.

In which case, since the All-Wise Qur'an makes beings evidences and proofs, the evidence has to be **superficial** so that it will be quickly understood **generally**.

And since the Qur'an of Guidance addresses all classes of men, **the ordinary people**, which form the most numerous class,

want guidance which is concise with unnecessary things being **vague**;

in a way that brings **subtle** things close with comparisons,

and does not change things *which in their superficial view are obvious* into an unnecessary or even harmful form, **lest it causes them to fall into error**.

For example, it says about the sun: "The Sun is a revolving lamp or lantern." This is because it does not speak of the sun for itself and **its nature**,

but because **it is a sort of mainspring of an order and centre of a system**, and **order and systems are mirrors of the Maker's skill**.

It says: **The Sun runs its course**.(Qur'an, 36:38.)

that is, the Sun revolves.

Through calling to mind the orderly **disposals of Divine power** in the revolutions of winter and summer, and day and night with the phrase, *The Sun revolves*, **it makes known the Maker's tremendousness**.

Thus, whatever the reality of this revolving, it does not affect the order, which is **woven** and **observed**, and **which is the purpose**.

Bâzı mesâilî **mücmel** bırakır, bazısını nazar-ı umumîyi okşayacak, **hiss-i âmmeyi** rencide etmeyecek, **fikr-i avâmı** tâciz edip yormayacak bir **sûret-i bâsitâne-i zâhirâne** söylüyor?»

Cevaben deriz ki: Felsefe, hakikatın yolunu şaşırmış, onun için...

Hem, geçmiş derslerden ve Sözlerden elbette anlamışsın ki: Kur'an-ı Hakîm, şu kâinattan bahsediyor; **tâ, Zât ve Sıfât ve Esmâ-i İlâhiyeyi** bildirsin.

Yâni; bu **kitab-ı kâinatın maânîsini** anlattırıp, tâ Hâlîkını tanıttirsin.

Demek mevcûdâta kendileri için değil, belki **Mûcidleri** için bakıyor. Hem umuma hitab ediyor.

İlm-i hikmet ise, mevcûdata mevcûdat için bakıyor. Hem **hususan ehl-i fenne** hitab ediyor.

Öyle ise mâdemki Kur'an-ı Hakîm, mevcûdatı delil yapıyor, bürhân yapıyor. Delil **zâhirî** olmak, **nazar-ı umuma** çabuk anlaşılacak gerektir.

Hem mademki Kur'an-ı Mürşid, bütün tabakat-ı beşere hitab eder. Kesretli tabaka ise, **tabaka-i avâm**dır.

Elbette irşâd ister ki; lüzumsuz şeyleri **ibham** ile icmâl etsin

ve **dakik** şeyleri temsil ile takrîb etsin

ve **mugalâtalara düşürmemek için zâhirî nazarlarında bedihî olan şeyleri**, lüzumsuz belki zararlı bir sûrette tağyir etmemektir.

Meselâ Güneşe der: "Döner bir siracdır, bir lâmbadır." Zira Güneşten, Güneş için, **mahiyeti** için bahsetmiyor.

Belki **bir nevi intizâmın zenbereği ve nizâmın merkezi** olduğundan, **intizâm ve nizâm** ise Sâniin âyine-i mârifeti olduğundan bahsediyor.

Evet der:

الشَّمْسُ تَجْرِي

«Güneş döner.»

Bu **döner** tâbiriyle; kış yaz, gece gündüzün deveranındaki muntâzam **tasarrufat-ı kudreti** ihtar ile **âzamet-i Sâniî ifham eder**.

İşte bu dönmek hakikatı ne olursa olsun, **maksud olan** ve hem **mensuc**, hem **meşhud** olan intizâma tesir etmez.

It also says,

And set the sun as a lamp.(Qur'an, 71:16.)

Here, by depicting with the word "lamp" the world in the form of a palace, and the things within it as decorations, necessities, and provisions prepared for man and living beings, and the Sun as a subjugated candleholder, it makes known the Creator's mercy and bestowal.

Now look and see what this foolish and prattling philosophy says:

"The sun is a vast burning liquid mass. It causes the planets which have been flung off from it to revolve around it. Its mass is such-and-such. It is this, it is that."

Apart from a terrible dread and fearful wonder, philosophy imparts to the spirit no knowledge that will perfect it. It does not speak of it as the Qur'an does.

You may understand from this the value of the matters of philosophy, whose inside is hollow and outside, ostentatious.

So do not be deceived by its glittering exterior and be disrespectful towards the miraculous expositions of the Qur'an!

O God! Make the Qur'an healing for us, the writer of this and his peers, for all our ills, and a companion to us in our lives and after our deaths, and in this world, and in the grave, and at the Last Judgement an intercessor, and on the Bridge a light, and from the Fire a screen and shield, and in Paradise a friend, and in all good deeds a guide and leader, through Your grace and munificence and beneficence and mercy, O Most Munificent of the Munificent and Most Merciful of the Merciful! Amen.

O God! Grant blessings and peace to the one to whom was revealed the All-Wise Qur'an, the Distinguisher between Truth and Falsehood, and to all his Family and Companions. Amen. Amen.

[NOTE: The six "Drops" of the Fourteenth Droplet in the Arabic Risale-i Nur, and especially the six 'Points' of the fourth 'Drop,' explain fifteen of the approximately forty sorts of the All-Wise Qur'an's miraculousness. Deeming those to be sufficient, we have limited the discussion here. If you wish, refer to them, and you will find a treasury of miracles.]

Hem der:

وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

Şu sirac tâbiriyle, âlemi bir kasır sûretinde, içinde olan eşya ise; insana ve zîhayata ihzâr edilmiş müzeyyenat ve mat'umat ve levazimat olduğunu ve Güneş dahi müsahhar bir mumdar olduğunu ihtar ile rahmet ve ihsan-ı Hâlıkı ifham eder.

Şimdi bak şu sersem ve geveze felsefe ne der? Bak diyor ki:

«Güneş, bir kitle-i azîme-i mayia-yi nâriye dir. Ondan fırlamış olan seyyaratı etrafında döndürüp, cesameti bu kadar, mahiyeti böyledir şöyledir.»

Muvahhiş bir dehşetten, müdhiş bir hayretten başka, ruha bir kemâl-i ilmî vermiyor. Bahs-i Kur'an gibi etmiyor.

Buna kıyasen bâtinen kof, zâhiren mutantan felsefi mes'elelerin ne kıymette olduğunu anlarsın.

Onun şaşaa-i sûriyesine aldanıp, Kur'anın gâyet mu'ciznümâ beyânına karşı hürmetsizlik etme!..

اللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ شِفَاءً لَنَا وَلِكَاتِبِهِ وَآمَنًا لِي مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَ مُؤْنِسًا لَنَا وَلَهُمْ فِي حَيَاتِنَا وَ بَعْدَ مَوْتِنَا وَ فِي الدُّنْيَا قَرِينًا وَ فِي الْقَبْرِ مُؤْنِسًا وَ فِي الْقِيَامَةِ شَفِيعًا وَ عَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَ مِنَ النَّارِ سِتْرًا وَ حِجَابًا وَ فِي الْجَنَّةِ رَفِيقًا وَ إِلَى الْخَيْرَاتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَ إِمَامًا وَ بِفَضْلِكَ وَ جُودِكَ وَ كَرَمِكَ وَ رَحْمَتِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ وَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ آمِينَ

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْفُرْقَانُ الْحَكِيمُ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ آمِينَ آمِينَ

İHTAR: Arabî Risale-i Nur'da Ondördüncü Reşha'nın Altı Katresi, bâhusus Dördüncü Katre'nin Altı Nüktesi; Kur'an-ı Hakîm'in kırk kadar enva-ı i'cazından onbeşini Beyân eder. Ona iktifaen burada ihtisar ettik. İstersen ona müracaat et, bir hazine-i mu'cizât bulursun...

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

The Hour is nigh, and the moon is split. * But if they see a sign, they turn away, and say: "This is evident magic."(Qur'an, 54:1-2.)

إِفْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَ يَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ

Philosophers and **their unreasoning imitators**, who want to **eclipse with their vicious delusions the Splitting of the Moon, which is a miracle of Muhammad (UWBP) that shines like the moon**, say:

Kamer gibi parlak bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M.) olan inşikak-ı Kamer'i, evham-ı faside ile inhisafa uğratmak isteyen feylesoflar ve onların muhakemesiz mukallidleri diyorlar ki:

"If the Splitting of the Moon had occurred, it would have been known to the whole world and would have been related throughout the subsequent history of man."

"Eğer inşikak-ı Kamer vuku bulsa idi umum âleme malûm olurdu. Bütün tarih-i beşerin nakletmesi lâzım gelirdi?"

The Answer: Since the Splitting of the Moon was demonstrated as an evidence of prophethood, and happened instantaneously, at night **when people were asleep**, and before a gathering who, although they witnessed such an evidence, denied it; and since there were obstacles hindering the sighting of it such as mist, clouds, and time-differences between different parts of the world; and since at that time science and civilization were not widespread, and **observation of the skies was very limited, and the event itself was exceptional**, there was, therefore, nothing to necessitate that it should have been seen all over the world and been recorded in the general histories.

Elcevab: İnşikak-ı Kamer; **dava-yı nübüvvete delil olmak için o davayı işiten ve inkâr eden hazır bir cemaate**, gecede, vakt-i gaflette âni olarak gösterildiğinden; hem ihtilaf-ı metali' ve sis ve bulut gibi rü'yet manî esbabın vücudu ile beraber, o zamanda medeniyet taammüm etmediğinden ve **hususî kaldığından ve tarassudat-ı semaviye pek az olduğundan**; bütün etraf-ı âlemde görülmek, umum tarihlere geçmek, elbette lâzım değildir.

For now, listen to Five Points out of many that will scatter those **clouds of delusion** concerning the Splitting of the Moon.

Şakk-ı Kamer yüzünden bu **evham bulutlarını** dağıtacak çok noktalardan şimdilik beş noktayı dinle.

First Point

Birinci Nokta

The extreme **stubbornness** of the unbelievers there at that time is well-known and is recorded in history.

O zaman, o zemindeki küffarın gayet şedid derecede **inadları**, tarihen malûm ve meşhur olduğu halde;

And yet, when the All-Wise Qur'an announced this event to the whole world through saying: "**And the moon is split**", not one of those **unbelievers**, who denied the Qur'an, spoke up to give the lie to this verse; that is, not one of them denied the event it was announcing.

Kur'an-ı Hakîm'in **وَ انْشَقَّ الْقَمَرُ** demesiyle şu vak'ayı umum âleme ihbar ettiği halde; Kur'anı inkâr eden o **küffar**dan hiçbir kimse, şu âyetin tekzibine, yani ihbar ettiği şu vakianın inkârına ağız açmamışlar.

#246

If the event had not been considered a definite fact by the unbelievers, **they would have made the verse a pretext**, denied it strenuously, and tried to attack and nullify Muhammad's (UWBP) claim to prophethood.

Eğer o zamanda o hâdis, o küffarca kat'î ve vaki' bir hâdis olmasa idi; **şu sözü serrişte ederek**, gayet dehşetli bir tekzibe ve Peygamber'in ibtal-i davasına hücum göstereceklerdi.

However, the biographies of the Prophet (UWBP) and histories mentioning the event relate nothing to suggest that the unbelievers denied it.

Halbuki şu vak'aya dair siyer ve tarih, o vak'a ile münasebetdar küffarın adem-i vukuuna dair hiçbir şeyini nakletmemişlerdir.

The only thing that history relates is, as the verse

And [they] say, "This is evident magic"

points out, the unbelievers who saw the event declared it to be magic,

and said that if the caravans in other places had seen it, it was true, otherwise he had bewitched them.

The caravans arriving the following morning from the Yemen and other places announced that they had seen such a happening.

So the unbelievers said of [the Pride of All the Worlds](#) (UWBP) that, God forbid, "the magic of Abu Talib's orphan had affected the heavens."

Second Point

The majority of the most illustrious scholars, like Sa'd al-din Taftazani, declared that

like the Prophet (UWBP) had satisfied the thirst of a whole army with water flowing from his fingers, and the whole congregation had heard a dry wooden post against *he had leant while delivering the sermon* weep on being separated from him, the Splitting of the Moon had been transmitted by numerous authorities.

That is to say, these events had been passed down from group to group forming such a [vast congregation](#) that a [conspiracy to lie](#) would have been impossible.

Like the appearance of the famous Haley's [Comet](#) a thousand years ago had been unanimously reported,

and the existence of the island of Ceylon was certain because of the [unanimous reports](#) concerning it, although we had not seen it.

It is therefore unreasonable to [foster baseless doubts](#) about such certain, [witnessed matters](#). It is enough that they are not [impossible](#).

And as for the Splitting of the Moon, it is quite as possible as a mountain's splitting with a volcanic eruption.

Third Point

Miracles are for proving claims to prophethood and for convincing those who deny such claims, they are not for [compelling](#) people to believe.

They have therefore to be shown to those who hear such claims to an extent that will persuade them.

It would be [contrary](#) to the [All-Wise and Glorious One's wisdom](#) to display them all over the world or in so self-evident a manner that everyone would be compelled to believe. It would also be contrary to [the mystery of man's accountability](#).

Yalnız [وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ](#) âyetinin beyan ettiği gibi, tarihçe menkul olan şudur ki: O hâdiseyi gören küffar, "Sihirdir" demişler

ve "Bize sihir gösterdi. Eğer sair taraflardaki kervan ve kabileler görmüşlerse hakikattir. Yoksa bize sihir etmiş." demişler.

Sonra sabahleyin Yemen ve başka taraflardan gelen kabileler ihbar ettiler ki: "Böyle bir hâdiseyi gördük."

Sonra küffar, [Fahr-i Âlem](#) (A.S.M.) hakkında (hâşâ) "Yetim-i Ebu Talib'in sihri, semaya da tesir etti." dediler.

İkinci Nokta

Sa'd-ı Taftazanî gibi eazım-ı muhakkikînin ekseri demişler ki:

İnşikak-ı Kamer; parmaklarından su akması umum bir orduya su içirmesi, *câmide hutbe okurken dayandığı* kuru direğin müfarakat-ı Ahmediyeden (A.S.M.) ağlaması umum cemaatin işitmesi gibi mütevatirdir.

Yani, öyle tabakadan tabakaya bir [cemaat-ı kesîre](#) nakletmiştir ki, [kizbe ittifakları](#) muhaldir.

Hâle gibi meşhur bir [kuyruklu yıldızın](#) bin sene evvel çıkması gibi mütevatirdir.

Görmediğimiz Serendib Adası'nın vücudu gibi [tevatürle](#) vücudu kat'îdir, demişler.

İşte böyle gayet kat'î ve [şuhudî mesailde teşkikat-ı vehmiye](#) yapmak, akılsızlıktır. Yalnız [muhal](#) olmamak kâfidir.

Halbuki şakk-ı Kamer, bir volkanla inşikak eden bir dağ gibi mümkündür.

Üçüncü Nokta

Mu'cize dava-yı nübüvvetin isbatı için, münkirleri ikna etmek içindir, [icbar](#) etmek için değildir.

Öyle ise dava-yı nübüvveti işitenler için, ikna edecek bir derecede mu'cize göstermek lâzımdır.

Sair taraflara göstermek veyahut icbar derecesinde bir bedahetle izhar etmek, [Hakîm-i Zülcelal'in hikmetine münafî](#) olduğu gibi, [sırr-ı teklife](#) dahi muhaliftir.

For this requires "opening the door to the reason without cancelling the power of choice."

If the All-Wise Creator had left the moon split apart for a couple of hours so as to show it to the whole world as the philosophers wished, and it had been recorded in all the general histories of mankind,

then it would have been like all other occurrences in the heavens and would not have been an evidence for Muhammad's (UWBP) claim to prophethood, nor been special to it.

Or else it would have been so self-evident a miracle that it would have annulled the reason's power to choose, and compelled it to accept it; willy-nilly, it would have had to assent to his prophethood.

People with a coal-like spirits like Abu Jahl would have remained on the same level as people with diamond-like spirits like Abu Bakr the Veracious; the mystery of man's accountability would have been lost.

It was due to this mystery that, being both instantaneous, and at nighttime, and at a time of sleep, and due to time differences, mist, and cloud and other factors concealing it, it was not shown to the whole world and did not pass into the histories.

Fourth Point

Since this event occurred instantaneously at night while everyone was sleeping, of course it was not seen all over the world.

Even if some people had seen it, they would not have believed their eyes.

And if it had made them believe, such a significant event would not have become lasting material for future histories due to isolated individual reports.

In some books it is written that after the moon split into two halves, it fell to earth, but veracious scholars have rejected such additions, saying that they were perhaps added by dissemblers with the intention of disparaging this evident miracle, and depreciating it.

Also, in England and Spain, which were then enveloped in mists of ignorance, the time it occurred would have been just after sunset, in America it would have been daytime, and in China and Japan, morning.

Elsewhere there would have been other obstacles preventing it from being seen.

Now consider those unreasoning objectors who say that the histories of peoples like the English, Chinese, Japanese, and Americans do not mention it, and that therefore it did not occur.

A thousand curses be on the heads of those who toady to Europe and repeat such things.

Fifth Point

Çünkü "Akla kapı açmak, ihtiyarı elinden almamak" sırr-ı teklif iktiza ediyor.

Eğer Fâtır-ı Hakîm, inşikak-ı Kamer'i, feylesofların hevesatına göre bütün âleme göstermek için bir-iki saat öyle bıraksa idi ve beşerin umum tarihlerine geçse idi,

o vakit sair hâdisat-ı semaviye gibi ya dava-yı nübüvvete delil olmazdı ve risalet-i Ahmediyeye (A.S.M.) hususiyeti kalmazdı

veyahut bedahet derecesinde öyle bir mu'cize olacaktı ki, akli icbar edecek, aklın ihtiyarını elinden alacak, ister istemez nübüvveti tasdik edecek.

Ebucehil gibi kömür ruhlu, Ebubekir-i Sıddık gibi elmas ruhlu adamlar bir seviyede kalıp, sırr-ı teklif zayi' olacaktı.

İşte bu sır içindir ki: Hem âni, hem gece, hem vakt-i gaflet, hem ihtilaf-ı metalî' ve sis ve bulut gibi sair mevanii perde ederek umum âleme gösterilmedi veyahut tarihlere geçirilmedi.

Dördüncü Nokta

Şu hâdis, gece vakti herkes gaflette iken âni bir surette vuku bulduğundan etraf-ı âlemde elbette görülmeyecek.

Bazı efrada görünse de, gözüne inanmayacak.

İnandırsa da, elbette böyle mühim bir hâdis, haber-i vâhid ile tarihlere bâki bir sermaye olmayacak.

Bazı kitablarda "Kamer iki parça olduktan sonra yere inmiş" ilâvesi ise, ehl-i tahkik reddetmişler. "Şu mu'cize-i bahireyi kıymetten düşürmek niyetiyle, belki bir münafık ilhak etmiş." demişler.

Hem meselâ o vakit, cehalet sisiyle muhat İngiltere, İspanya'da yeni gurub; Amerika'da gündüz; Çin'de, Japonya'da sabah olduğu gibi,

başka yerlerde başka esbab-ı maniaya binaen elbette görülmeyecek.

Şimdi bu akılsız muterize bak, diyor ki: "İngiltere, Çin, Japon, Amerika gibi akvamın tarihleri bundan bahsetmiyor. Öyle ise vuku bulmamış."

Bin nefrin onun gibi Avrupa kâselislerinin başına!

Beşinci Nokta

The Splitting of the Moon happened neither of its own accord due to certain causes, nor as a result of chance, nor was it a natural event that occurred through the ordinary laws of nature.

#248

It was rather something out of the ordinary which **the All-Wise Creator of the Sun and the Moon caused to happen** in order to confirm His Messenger's messengership and to illuminate his claim.

As required by the mysteries of guidance and human responsibility and the wisdom of prophethood, it was shown as a convincing proof to a number of people specified by dominical wisdom.

The mystery of wisdom required that it was not shown to people in every region of the world, who had not yet heard of Muhammad's (UWBP) claim to prophethood. Numerous obstacles prevented them, therefore, *such as mist, cloud, and time-differences, and the fact that in some countries the moon had not risen, and in others the sun had risen, while in others it was morning, and in yet others the sun had just set.*

If it had been shown to all and sundry, it would have been shown as a Sign of Muhammad (UWBP) and a miracle of his prophethood, in which case his messengership would have been so obvious that **everyone would have been compelled to affirm it.**

Human reason and will would have been cancelled, and belief is attained through the faculties of reason and will. Human responsibility and accountability would have been nullified.

If it had been shown merely as **an occurrence in the heavens**, its connection with Muhammad's (UWBP) messengership would have been cut, and there would have been nothing about it that pertained to him.

To Conclude: No doubt remains concerning the possibility of the Splitting of the Moon; it has been proved decisively. Now we shall mention six* of the many evidences pointing to its **occurrence**.

**{That is to say, there are six proofs concerning the event in the form of a sixfold consensus. Unfortunately, the explanation of them is brief, and they deserve more.}*

The concurrence of the Prophet's (UWBP) Companions, who were all men of justice, on its occurrence.

The agreement of all exacting commentators on the Qur'an in their explanations of the verse, **"And the moon is split"**.

The fact that, relying on numerous different chains of authorities and lines of transmission, **all the scholars of the Prophetic Traditions and transmitters of the sound narrations** narrated the event.

İnşikak-ı Kamer, kendi kendine bazı esbaba binaen vuku bulmuş, tesadüfî, tabîî bir hâdisiye değil ki; âdi ve tabîî kanunlarına tatbik edilsin.

Belki **Şems ve Kamer'in Hâlık-ı Hakîm'i**, Resulünün risaletini tasdik ve davasını tenvir için hârikulâde olarak o hâdisiye **îka etmiştir**.

*Sırr-ı irşad ve sırr-ı teklif ve hikmet-i risaletin iktizasıyla, hikmet-i rububiyetin istediği insanlara **ilzam-ı hüccet** için gösterilmiştir.*

O sırr-ı hikmetin iktiza etmedikleri, istemedikleri ve davayı nübüvveti henüz işitmedikleri aktar-ı zemindeki insanlara göstermemek için, *sis ve bulut ve ihtilaf-ı metali' haysiyetiyle; bazı memleketin kameri daha çıkmaması ve bazılarının güneşleri çıkması ve bir kısmının sabahı olması ve bir kısmının güneşi yeni gurub etmesi gibi*, o hâdisiye görmeye mani pekçok esbaba binaen gösterilmemiş.

Eğer, umum onlara dahi gösterilse idi, o halde ya işaret-i Ahmediyenin (A.S.M.) neticesi ve mu'cize-i nübüvvet olarak gösterilecekti; o vakit risaleti bedahet derecesine çıkacaktı. **Herkes tasdiğe mecbur olurdu,**

aklın ihtiyarı kalmazdı. İman ise aklın ihtiyarıyladır. Sırr-ı teklif zayı' olurdu.

Eğer sırf **bir hâdisiye-i semaviye** olarak gösterilse idi; risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ile münasebeti kesilirdi ve onunla hususiyeti kalmazdı.

Elhasıl: Şakk-ı Kamer'in **imkân**ında şübhe kalmadı, kat'î isbat edildi. Şimdi, **vukuuna** delalet eden çok bürhanlarından altısına (Haşiye) işaret ederiz. Şöyle ki:

{Haşiye: Yani, altı defa icma sûretinde, vukuuna dair altı hüccet vardır. Bu makam çok izaha muhtaç iken, maatteessüf kısa kalmıştır.}

Ehl-i adalet olan sahabelerin, vukuuna **icmai**

ve ehl-i tahkik umum müfessirlerin, **وَإِنْشَقَّ الْقَمَرُ** tefsirinde onun vukuuna ittifakı

ve **ehl-i rivayet-i sadıka** bütün muhaddisînin, pek çok senedlerle ve muhtelif tarîklerle vukuunu nakletmesi

The testimony of all the saints and the veracious, *those who receive inspiration, and uncover the mysteries of the creation.*

The confirmation of learned scholars and theologians, *whose ways differ greatly from one another.*

The fact that Muhammad's (UWBP) community accepted its occurrence, *which, on an established principle, never agrees upon error.*

These six evidences prove the Splitting of the Moon as clearly as the sun.

Conclusion

Up to here this Addendum has aimed to *establish the truth*, and *to silence those enemies who deny it.*

The following sentences speak in the name of the truth and for the sake of belief. In the former, *establishing the truth spoke; now the truth speaks:*

The Seal of the Office of Prophethood, who was the *luminous moon of the heavens of messengership, proved his sainthood through his Ascension.* It was his greatest wonder and the supreme miracle of sainthood, achieved through his worship, *which was so elevated as to make him God's beloved. That is to say, by travelling with his earthly body through the heavens, his superiority and his being God's beloved were demonstrated to the dwellers of the heavens and inhabitants of the lofty worlds.*

So too, through the moon, *which is bound to the earth and suspended in the heavens*, being split into two halves *at the sign of an earth dweller*, it displayed a miracle to the other inhabitants of the earth, which indicated the former's messengership.

Thus, the person of Muhammad (UWBP) flew to the *peak of perfections on the two luminous wings of messengership and sainthood -like the two luminous unfolded wings of the moon*; he ascended to the *distance of two bow-lengths*; he became the cause of pride of the dwellers of both the heavens and the earth.

Upon him and upon his Family be blessings and peace such as will fill the earth and the heavens.

Glory be unto You! we have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise.

ve ehl-i keşif ve ilham bütün evliya ve sıddıkînin şهادeti

ve ilm-i Kelâm'ın meslekçe birbirinden çok uzak olan imamlarının ve mütebahhir ülemanın tasdiki

ve nass-ı kat'î ile *dalalet üzerine icma'ları vaki' olmayan ümmet-i Muhammediyenin* (A.S.M.) o vak'ayı telakki-i bilkabul etmesi;

güneş gibi inşıkak-ı Kamer'i isbat eder.

Elhasıl

Buraya kadar *tahkik namına* ve *hasmı ilzam hesabına* idi.

Bundan sonraki cümleler, hakikat namına ve iman hesabınadır. Evet *tahkik* öyle dedi, *hakikat ise diyor ki:*

Sema-yı risaletin *kamer-i müniri* olan *Hâtem-i Divan-ı Nübüvvet*, nasılkı mahbubiyet derecesine çıkan ubudiyetindeki velayetin keramet-i uzması ve mu'cize-i kübrası olan *Mi'rac* ile, *yani bir cism-i Arzı semavatta gezdirmekle semavatın sekenesine ve âlem-i ulvî ehline rüchaniyeti ve mahbubiyeti* gösterildi ve *velayetini isbat etti.*

Öyle de: Arza bağlı, semaya asılı olan Kamer'i, *bir arzının işaretiyle iki parça ederek arzın sekenesine, o arzının risaletine* öyle bir mu'cize gösterildi ki:

Zât-ı Ahmediye (A.S.M.) *Kamer'in açılmış iki nuranî kanadı gibi; risalet ve velayet gibi iki nuranî kanadıyla*, iki ziyadar cenah ile, *evc-i kemalâta* uçmuş; tâ *Kab-ı Kavseyn'e* çıkmış, hem ehl-i semavat hem ehl-i arza medar-ı fahr olmuştur.

عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ مِلْأَ الْأَرْضِ

وَالسَّمَوَاتِ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ

الْحَكِيمُ

The Third Addendum To The Miracles Of Muhammad (UWBP)

[This is about the Messengership of Muhammad (UWBP) and is the answer, in concise index-like form, to the first of the three questions and difficulties in the Third Principle of the Thirty-First Word, about his Ascension.]

Question: Why is this **mighty Ascension** special to Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace)?

The Answer to your first difficulty: It has been analysed in detail in the first thirty Words. So here we shall set out a concise list briefly alluding to the perfections of Muhammad (UWBP), to the signs of his prophethood, and to the fact that he was the **most worthy** to make the Ascension.

Firstly: Despite numerous **corruptions** in the texts of such Holy Scriptures like the Torah, Gospels, and Psalms, in recent times even, an **exacting scholar** like Husain Jisri extracted one hundred and fourteen allusions to Muhammad's (UWBP) prophethood; these **good tidings** he set forth in his *Risale-i Hamidiye*.

Secondly: It has been proved historically that there were many predictions accurately forecasting Muhammad's (UWBP) **prophethood**, like those of the two soothsayers Shiqq and Satih, which, *a while previously to it*, gave news of it and the fact that he was to be the prophet of the end of time.

Thirdly: There were hundreds of extraordinary happenings, famous in history, called *irhasat*, that is, signs forewarning men of a coming prophet. Among them were the **idols** in the Ka'ba falling from their places on the night of Muhammad's (UWBP) birth, and the famous palace of Chosroes the Persian being **rent asunder**.

Mu'cizat-ı Ahmediye (A.s.m.) Zeylinin Bir Parçasıdır

[Risale-i Ahmediye (A.S.M.) delaili hakkında olup, Mi'rac Risalesinin Üçüncü Esasının nihayetindeki üç mühim müşkilden birinci müşkile ait suale, muhtasar bir fihriste suretinde verilen cevabdır.]

Sual: Şu **Mi'rac-ı Azîm**, ne için Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsustur?

Elcevab: Şu birinci müşkiliniz, otuzüç aded Sözlerde tafsilen halledilmiştir. Yalnız şurada Zât-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) kemalâtına ve delail-i nübüvvetine ve o Mi'rac-ı A'zama **en elyak** o olduğuna icmalî işaretler nev'inde, bir muhtasar fihriste gösteriyoruz. Şöyle ki:

Evvelâ: Tevrat, İncil, Zebur gibi Kütüb-ü Mukaddese, pek çok **tahrifata** maruz oldukları halde, şu zamanda dahi, Hüseyin-i Cisrî gibi bir **muhakkik**, nübüvvet-i Ahmediyeye (A.S.M.) dair o kitablardan yüzondört işarî **beşaretleri** çıkarıp "Risale-i Hamîdiye"de göstermiştir.

Sâniyen: Tarihçe müsbettir ki: Şikk ve Satih gibi meşhur iki kâhinin, *nübüvvet-i Ahmediyeden* (A.S.M.) biraz *evvel*, **nübüvvetine** ve âhırzaman peygamberi olduğuna beyanatları gibi çok beşaretler, sahîh bir surette tarihen nakledilmiştir.

Sâlisen: Veladet-i Ahmediye (A.S.M.) gecesinde Kâ'be'deki **sanemlerin** sukutu ile, Kısra-yı Faris'in saray-ı meşhuresi olan Eyvan'ı **inşikak** etmesi gibi, *irhasat* denilen yüzer hârikalar tarihçe meşhurdur.

Fourthly: History and the Prophet's (UWBP) **biographies** show that he satisfied the thirst of an army with water flowing from his fingers, that in the presence of a large congregation in the mosque, the dry wooden support against which he (UWBP) used to lean moaned like a camel and wept on being separated from him when he mounted the pulpit, and that he was distinguished by close on a thousand miracles attested to by the such verses of the Qur'an as, *And the moon split*, (Qur'ân, 54:1) referring to the splitting of the moon, and verified by those who investigated them.

Fifthly: *Anyone who considers the facts and is fair and just cannot hesitate to agree that, as is unanimously agreed by friend and foe alike, **good moral qualities** were to be found at the highest degree in his person, and that, in accordance with the testimony of all his dealings and actions, **attributes and character of the loftiest excellence** were apparent in the way he performed his duties and proclaimed Islam. And in accordance with the fine qualities and conduct enjoined by the religion of Islam, **laudable virtues** of the highest order were to be found in the law he brought.*

Sixthly: As is alluded to in the Second Indication of the Tenth Word, it is a **requirement of wisdom** that the **Godhead** be manifested. And this desire to be manifested is met **at the widest level** and **in the most brilliant fashion** by the comprehensive **worship** performed by Muhammad (UWBP) in the practice of his religion.

Also, wisdom and truth require that the Creator of the world displays **His beauty in its utter perfection** through some means. And the one who met that wish, and displayed and described the Creator's beauty in the most perfect fashion was self-evidently the person of Muhammad (UWBP).

It was also **clearly** Muhammad (UWBP) who, in response to the desire of the world's Maker to exhibit **His perfect art and infinite beauty** and **attract attentive gazes towards** them, heralded them with the loudest voice.

Again it was **necessarily** Muhammad (UWBP) who, in response to the desire of *the Sustainer of All the Worlds* to proclaim His Unity in **the levels of multiplicity**, announced all **the degrees of Unity**, each at its highest level.

And, **as is indicated by the utter beauty in beings and is required by truth and wisdom**, the world's Owner desires to see **His infinite essential beauty** and **the subtle qualities of His exquisiteness** and display in mirrors. Again it was self-evidently Muhammad (UWBP) who *in response to that desire* acted as a mirror and displayed that beauty **most radiantly**, and loved it and made others love it.

Râbian: Bir orduya parmağından gelen suyu içirmesi ve câmide bir cemaat-ı azîmenin huzurunda, kuru direğin, minberin naklinden dolayı müfarekat-ı Ahmediyeden

(A.S.M.) deve gibi enin ederek ağlaması; **وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ**

nassı ile, Şakk-ı Kamer gibi, muhakkiklerin tahkikatıyla bine balığ olan mu'cizatıyla serfiraz olduğunu tarih ve **siyer** gösteriyor.

Hâmisen: Dost ve düşmanın ittifakıyla **ahlâk-ı hasenenin şahsında en yüksek derecede**; ve bütün muamelatının şهادetiyle **secaya-yı sâmiye**, vazifesinde ve tebliğatında **en âlî bir derecede**; ve Din-i İslâm'daki mehasin-i ahlâkın şهادetiyle, şeriatında **en âlî hisal-i hamîde en mükemmel derecede** bulunduğunu **ehl-i insaf ve dikkat** tereddüd etmez.

Sâdisen: Onuncu Söz'ün İkinci İşaretinde işaret edildiği gibi: **Uluhiyet, mukteza-yı hikmet** olarak tezahür istemesine mukabil, **en a'zamî bir derecede** Zât-ı Ahmediye (A.S.M.) dinindeki a'zamî **ubudiyetle en parlak bir derecede** göstermiştir.

Hem Hâlık-ı Âlem'in **nihayet kemaldeki cemalini** bir vasıta ile mukteza-yı hikmet ve hakikat olarak göstermek istemesine mukabil; en güzel bir surette gösterici ve tarif edici, bilbedahe yine O Zât'tır.

Hem Sâni-i Âlem'in **nihayet cemalde olan kemal-i san'atı üzerine enzar-ı dikkati celb etmek**, teşhir etmek istemesine mukabil; en yüksek bir sadâ ile dellâllik eden, yine **bilmüşahade** O Zât'tır.

Hem **bütün âlemlerin Rabbi, kesret tabakatında** vahdaniyeti ilân etmek istemesine mukabil, en a'zamî bir derecede bütün **meratib-i tevhidî** ilân eden yine **bizzarure** O Zât'tır.

Hem Sahib-i Âlem'in **nihayet derecede âsârındaki cemalin işaretiyle, nihayetsiz hüsn-ü zâtîsini** ve cemalinin mehasinini ve **hüsnünün letaifini** âyinelerde **mukteza-yı hakikat ve hikmet olarak** görmek ve göstermek istemesine mukabil; **en şaşıaalı bir surette** âyinedarlık eden ve gösteren ve sevip, başkasına sevdiren yine bilbedahe O Zât'tır.

And, in response to the desire of **the Maker of the palace of this world** to exhibit His hidden treasures, *filled as they are with wondrous miracles and priceless jewels*, and through them to describe and make known His perfections, it was again **self-evidently** Muhammad (UWBP) who exhibited, described, and displayed them **in the most comprehensive fashion**.

And, since the Maker of the universe **adorns it with various wonders and embellishments** and **has included** conscious creatures in it so that they might make tours and excursions and ponder over it and take lessons, wisdom requires that He should desire to make known the meanings and value of those works of art to those **who observe and ponder over them**. And it was again self-evidently Muhammad (UWBP) who, **in response to this desire** of the universe's Maker, by means of the All-Wise Qur'an, acted as a guide in the most comprehensive fashion to jinn and man, and to spirit beings and angels.

Also, the All-Wise Ruler of the universe wishes, *by means of an envoy, to cause all conscious beings to unravel* **the obscure talisman** containing the aim and purpose of the change and transformations in the universe and to solve the riddle of the three **perplexing questions**: "Where do beings come from?", "Where are they going?", and, "What are they?" And again it was self-evidently Muhammad (UWBP) who in response to this wish of the All-Wise Ruler unravelled the talisman and solved the riddle **by means of the truths of the Qur'an**, in the clearest and most comprehensive fashion.

Also, the All-Glorious Maker of the universe desires to **make Himself known to conscious beings by means of His fine artefacts** and **to make them love Him through all His precious bounties**, and, *most certainly*, to make known to them by means of an envoy the Divine wishes and what will please Him in return for those bounties. And again it was self-evidently Muhammad (UWBP) who, *in response to this desire* of the All-Glorious Maker, by means of the Qur'an, expounded those wishes and things that please Him by word and deed **in the most exalted and perfect fashion**.

Also, since the Sustainer of All the Worlds **has given to man, who is the fruit of the universe, a comprehensive disposition which encompasses the universe** and **has prepared him for universal worship**; and **since, because of man's faculties and senses, multiplicity and the world afflict man; the Sustainer desires to turn his face from multiplicity to Unity, from transience to permanence**. And again it was self-evidently Muhammad (UWBP) who, *in response to this desire*, by means of the Qur'an, acted as guide in the most comprehensive and complete fashion, and in the best way, and **carried out the duty of prophethood in the most perfect manner**.

Hem şu **saray-ı âlemin Sâni'i**, *gayet hârika mu'cizeler ile ve gayet kıymetdar cevherler ile dolu* hazine-i gaybiyelerini izhar ve teşhir istemesi ve onlarla kemalâtını tarif etmek ve bildirmek istemesine mukabil, **en a'zamî bir surette** teşhir edici, tavsif edici ve tarif edici yine **bilbedahe O Zât'tır**.

Hem şu kâinatın Sâni'i, **şu kâinatı enva'-ı acaib ve zînetlerle süslendirmek suretinde yapması** ve **zîşuur mahlukatını seyr ü tenezzüh ve ibret ü tefekkür için ona idhal etmesi** ve **mukteza-yı hikmet olarak onlara o âsâr ve sanayiin manalarını, kıymetlerini, ehl-i temaşa ve tefekküre bildirmek istemesine mukabil**; en a'zamî bir surette cinn ü inse, belki ruhanîlere ve melaikelere de Kur'an-ı Hakîm vasıtasıyla rehberlik eden, yine bilbedahe O Zât'tır.

Hem şu kâinatın Hâkim-i Hakîm'i, **şu kâinatın tahavvülâtındaki maksad ve gayeyi tazammun eden tılsım-ı muğlak**ını ve **mevcudatın "Nereden? Nereye? Ve ne oldukları" olan şu üç sual-i müşkilin muammasını bir elçi vasıtasıyla umum zîşuurlara açtırmak** istemesine mukabil, en vazîh bir surette ve en a'zamî bir derecede **hakaik-i Kur'aniye vasıtasıyla** o tılsımı açan ve o muammayı halleden, yine bilbedahe O Zât'tır.

Hem şu âlemin Sâni'-i Zülcelal'i, **bütün güzel masnuatıyla kendini zîşuur olanlara tanıttırması** ve **kıymetli nimetler ile kendini onlara sevdirmesi**, **bizzarure onun mukabilinde zîşuur olanlara marziyatı ve arzu-yu İlahiyelerini bir elçi vasıtasıyla bildirmesini istemesine mukabil**, **en a'lâ ve ekmel bir surette**, Kur'an vasıtasıyla o marziyat ve arzuları beyan eden ve getiren, yine bilbedahe O Zât'tır.

Hem Rabb-ül Âlemîn, **meyve-i âlem olan insana, âlemi içine alacak bir vüs'at-ı istidad verdiği**nden ve **bir ubudiyet-i külliye müheyya ettiği**nden ve **hissiyatça kesrete, dünyaya mübtela olduğundan**, bir rehber vasıtasıyla, yüzlerini kesretten vahdete, fâniden bâkiye çevirmek istemesine mukabil; en a'zam bir derecede, en eblağ bir surette, Kur'an vasıtasıyla en ahsen bir tarzda rehberlik eden ve **risaletin vazifesini en ekmel bir tarzda ifa eden**, yine bilbedahe O Zât'tır.

Thus, among beings the most superior are animate beings, and among animate beings the most superior are conscious beings, and among conscious beings the most superior are true human beings, and among true human beings the one who carried out the above-mentioned duties at the most comprehensive level and in the most perfect form, would of a certainty rise through an all-embracing Ascension to “the distance of two bow-lengths”, knock at the door of eternal happiness, open the treasury of Mercy, and see the hidden truths of belief. Again it would be him.

Seventhly: As is plain to see, beings are made beautiful with the very finest embellishment.

This demonstrates that their Maker possesses a powerful will to make beautiful and intention to adorn.

And this shows that the Maker necessarily possesses a strong desire and holy love towards His art.

And among beings it was again most certainly he who displayed altogether in himself the most comprehensive and subtle wonders of art, and knew them and made them known and himself loved, and who appreciated the beauties to be found in other beings, declaring: “What wonders God has willed!”, and was most beloved in the sight of his Maker, who nurtures and loves His art.

Thus, it was again self-evidently he (UWBP) who, declaring: “All glory be to God! What wonders God has willed! God is most Great!” in the face of the exquisite qualities that gild beings and the subtle perfections that illuminate them, causes the heavens to ring out, and who, through the strains of the Qur’an, causes the universe to reverberate, and through his admiration and appreciation, his contemplation and display, his mentioning of the divine names and affirmation of Divine Unity, brings land and sea to a state of ecstasy.

Thus, in accordance with the saying ‘the cause is like the doer,’ it is pure truth and sheer wisdom that the one on whose scales shall be found the equivalent of all the good deeds performed by his community, and whose spiritual perfections draw strength from the benedictions of all his community, and who, as a result of the duties he discharged in his prophethood, received immaterial recompense and boundless emanations of Divine Mercy and love, should advance by the stairway of the Ascension as far as Paradise, “the Lote-tree of the farthest limit”, the Divine Throne, and “the distance of two bow-lengths”. (Qur’an, 53:1-18.)

İşte mevcudatın en eşrefi olan zîhayat ve zîhayat içinde en eşref olan zîşuur ve zîşuur içinde en eşref olan hakikî insan ve hakikî insan içinde geçmiş vezaifî en a’zamî bir derecede, en ekmel bir surette îfa eden zât; elbette bir Mi’rac-ı A’zam ile Kab-ı Kavseyn’e çıkacak, saadet-i ebediye kapısını çalacak, hazine-i rahmeti açacak, imanın hakaik-i gaybiyesini görecek, yine o olacaktır.

Sâbian: Bilmüşahede şu masnuatta gayet güzel tahsinat, nihayet derecede süslü tezyinat vardır.

Ve bilbedahe şöyle tahsinat ve tezyinat, onların Sâni’inde, gayet şiddetli bir irade-i tahsin ve kasd-ı tezyin var olduğunu gösterir.

Ve irade-i tahsin ve tezyin ise, bizzarure o Sâni’de, san’atına karşı kuvvetli bir rağbet ve kudsî bir muhabbet olduğunu gösterir.

Ve masnuat içinde en câmi’ ve letaif-i san’atı birden kendinde gösteren ve bilen ve bildiren ve kendini sevdiren ve başka masnuattaki güzellikleri “Mâşâallah” deyip istihsan eden, bilbedahe o san’atperver ve san’atını çok seven Sâni’in nazarında en ziyade mahbub, O olacaktır.

İşte masnuatı yıldızlayan mezaya ve mehasine ve mevcudatı ışıklandıran letaif ve kemalâta karşı, “Sübhanallah, Mâşâallah, Allahü Ekber” diyerek semavatı çınlattıran ve Kur’anın nağamatıyla kâinatı velveleye verdiren, istihsan ve takdir ile, tefekkür ve teşhir ile, zikir ve tevhid ile, berr ve bahri cezbeyle getiren, yine bilmüşahede O Zât’tır.

İşte böyle bir zât ki: السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ sırınca bütün

ümminin işlediği hasenatın bir misli, onun kefe-i mizanında bulunan ve umum ümmetinin salavatı, onun manevî kemalâtına imdad veren ve risaletinde gördüğü vezaifin netaicini ve manevî ücretleriyle beraber rahmet ve muhabbet-i İlahiyenin nihayetsiz feyzine mazhar olan bir zât, elbette Mi’rac merdiveniyle Cennet’e, Sidret-ül-Münteha’ya, Arş’a, Kab-ı Kavseyn’e kadar gitmek, ayn-ı hak, nefis-i hakikat, mahz-ı hikmettir.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

/(Haşiye): En mühim bir ceride-i İslâmiyede, umum âlem-i İslâma taalluk eden ve gayet ehemmiyetli siyasîlerden ve hayat-ı içtimaiye ile çok alâkadar olan umum hukukçulardan 1927 senesinde Avrupa'da toplanan bir kongrede mühim ecnebi feylesoflar, şeriat-ı Muhammediyeye (A.S.M.) dair bu aşağıda yazılan Arabî fıkranın aynını kendi lisanlarıyla söylemişler. O Arabî ceridenin naklettği Arabî ifadeyi aynen yazıyoruz ve tercümesini de Arabî ifadenin altına ilâve ediyoruz. Nur Çeşmesi'nin âhirinde yazılan ecnebi feylesoflardan kırküc tanesinin beyanatı, bu iki kahraman feylesofun beyanatıyla

...

Tercümesinin bir hülâsası:

Evet garb üleması ve feylesofları itiraf ve ikrar etmişler ki: "İslâmiyetin kanunları, yüksek bir tarzda âlemin ıslahına kâfidir."

Hem Külliyyet-ül Hukuk Kongresinin cem'iyetinde, bütün hukukiyyunun toplandığı o kongrede 1927 senesinde onun reisi feylesof üstad Shebol demiş ki: "Muhammed'in (A.S.M.) beşeriyete intisabıyla bütün beşeriyet muhakkak iftihar eder. Çünkü o zât ümmi olmasıyla beraber, onüç asır evvel öyle bir şeriat getirmiş ki; biz Avrupalılar iki bin sene sonra onun kıymetine ve hakikatine yetişsek, en mes'ud, en saadetli oluruz."

İkincisi veyahut Nur Çeşmesi'nin âhırine ilâve edilenlerle kırkbeşincisi olan Bernard Shaw demiş: "Din-i Muhammedî'nin (A.S.M.) en yüksek makam-ı takdire çıkmasının sebebi: Gayet acib ve sağlam bir hayatı temin etmesidir. Bana açılan budur ki: O din tek, yekta, emsalsiz bir din-i ferîd olup, bütün muhtelif ayrı ayrı hayatın etvarlarını ve çeşitlerini hazmettiriyor. Yani, ıslah ve istihale tarzında tasfiye ve terakki ettiriyor. Hem Muhammed'in (A.S.M.) dini öyle bir dindir ki, insanın ayrı ayrı bütün milletlerini kendine celbedebilir. Ben görüyorum ve itikad ediyorum ki: Beşere vâcibdir ki desin: "Muhammed (A.S.M.) insaniyetin halaskârıdır. Ve halaskârlık namı, ona verilmek lâzımdır."

Hem diyor: "Ben itikad ediyorum ki: Muhammed'in misli, yani sîretinde, tarzında bir adam şimdiki yeni âleme reis olsa, hükmetse; bu yeni âlemin müşkilâtını halledip, bu yeni karmakarışık âlemde müsalemet-i umumiyeye ve saadet-i hayatın husulüne sebep olacak. Evet, bu yeni âlemin müsalemet ve saadet-i hayatiyeye ne kadar şedid ihtiyacı var olduğunu herkes anlar!"

#254

The Fourth Addendum To The Miracles Of Muhammad (UWBP)

[The Sixteenth Degree, on the Messengership of Muhammad (UWBP), from the Supreme Sign.]

Then that traveller through the world addressed his own intellect saying: "Since I am seeking my Master and Creator by means of the creatures of the cosmos,

I ought before all else to visit the most celebrated of all these creatures, the greatest and most accomplished commander among them, according to the testimony even of his enemies, the most renowned ruler, the most exalted in speech and the most brilliant an intellect, who has illuminated fourteen centuries with his excellence and with his Qur'an, Muhammad the Arabian Prophet (May God's peace and blessings be upon him)." In order thus to visit him and seek from him the answer to his quest, he entered the blessed age of the Prophet (UWBP) in his mind,

Ayetü'l-kübra Risalesinin Risalet-i Ahmediyeden Bahseden Onaltıncı Mertebesi

(Makam münasebetiyle buraya ilhak edilmiştir.)

Sonra o dünya seyyahı, kendi aklına dedi ki: "Madem bu kâinatın mevcudatıyla Mâlik'imî ve Hâlık'ımı arıyorum.

Elbette her şeyden evvel bu mevcudatın en meşhuru ve a'dasının tasdikiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namdar hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve ondört asrı faziletiyle ve Kur'anıyla ışıktıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtu Vesselâm'ı ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için Asr-ı Saadete beraber gitmeliyiz" diyerek, aklıyla beraber o asra girdi.

and saw that age to be one of true **felicity**, thanks to that being.

For **through the light he had brought**, he had turned the most primitive and **illiterate** of peoples into the masters and teachers of the world.

He said too to his own intellect, "Before asking him concerning our Creator, we should first learn that value of this extraordinary being, **the veracity of his words** and the truthfulness of his **warnings**."

Thus he began investigating, and of the numerous conclusive proofs that he found we will briefly indicate here only nine of the most general ones.

The First: All excellent qualities and characteristics were to be found in that extraordinary being, *according to the testimony even of his enemies*.

Hundreds of miracles were made manifest at his hands, according to explicit Qur'anic verses or traditions enjoying the status of tawatur. *1 Examples of these miracles are his splitting of the moon, "**And the moon split**", *2 with a single indication of his finger; his casting of a handful of dust into the eyes of his enemies, causing them to flee, "**It was not your act when you threw, but God's**", *3 and his giving his thirsting army to drink from the water that flowed forth from his five fingers like the Spring of Kawthar.

*1. *[Tawatur is the kind of report transmitted by numerous authorities, about which there is consensus, and no room for doubt. [Tr.]]*

*2. *(Qur'an, 54:1.)*

*3. *(Qur'an, 8:17.)*

#255

Since some of those miracles, numbering more than three hundred, have been set forth with decisive proofs in the remarkable and wondrous work known as The Miracles of Muhammad (The Nineteenth Letter), we leave discussion of the miracles to that book, and permit the traveller to continue speaking:

"A being who in addition to noble characteristics and perfections has all these luminous miracles to demonstrate, must certainly be the most truthful in speech of all men. It is inconceivable that he would stoop to trickery, lies and error, the deeds of the vile."

The Second: He holds in his hand a decree from the Lord of the universe, a decree accepted and affirmed in each century by more than three hundred million people. This decree, the Qur'an of Mighty Stature, is wondrous in seven different ways.

Gördü ki: O asır, hakikaten o zât (A.S.M.) ile, bir **saadet-i beşeriye** asrı olmuş.

Çünkü en bedevi ve en **ümme** bir kavmi, **getirdiği nur vasıtasıyla**, kısa bir zamanda dünyaya üstad ve hâkim eylemiş.

Hem kendi aklına dedi: "Biz, en evvel bu fevkalâde zâtın (A.S.M.) bir derece kıymetini ve **sözlerinin hakkaniyetini** ve **ihbaratının doğruluğunu** bilmeliyiz, sonra Hâlık'ımızı ondan sormalıyız" diyerek

taharriye başladı. Bulduğu hadsiz kat'î delillerden, burada, yalnız dokuz külliyyetine birer kısa işaret edilecek.

Birincisi: Bu zâtta (A.S.M.) -hattâ düşmanlarının tasdikiyle dahi- bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması ve

وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ * وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

âyetlerinin **sarahatıyla**, bir parmağının işaretiyle Kamer iki parça olması ve bir avucu ile, a'dasının ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları ve susuz kalmış kendi ordusuna, beş parmağından kevser gibi akan suyu kifayet derecesinde içirmesi gibi; nakl-i kat'î ile ve bir kısmı tevatür ile, **yüzer mu'cizatın onun elinde zahir olmasıdır**.

Bu mu'cizattan üçyüzden ziyade bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmedîye (A.S.M.) namındaki hârika ve kerametli bir risalede kat'î delilleriyle beraber beyan edildiğinden onları ona havale ederek dedi ki:

Bu kadar ahlâk-ı hasene ve kemalâtla beraber, bu kadar mu'cizat-ı bahiresi bulunan bir zât (A.S.M.) elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanlışa tenezzül etmesi kabil değil.

İkincisi: Elinde bu kâinat sahibinin bir fermanı bulunduğu ve o fermanı her asırda üçyüz milyondan ziyade insanların kabul ve tasdik ettikleri ve o ferman olan Kur'an-ı Azîmüşşan'ın yedi vecihle hârika olmasıdır.

The fact that the Qur'an has forty different aspects of miraculousness and that it is the word of the Creator of all beings has been set forth in detail with strong proofs in *the Twenty-Fifth Word, The Miraculousness of the Qur'an*, a celebrated treatise that is like the sun of the Risale-i Nur. We therefore leave such matters to that work and listen to the traveller as he says,

"There can never be any possibility of lying on the part of the being who is the conveyor and proclaimer of this decree, for that would be a violation of the decree and treachery toward the One Who issued it."

The Third: Such a Sacred Law, an Islam, a code of worship, a cause, a summons, and a faith did that being bring forth that

the like of them does not exist, nor could it exist. Nor does a more perfect form of them exist, nor could it exist.

For the Law appearing with that unlettered being has no rival in its administration of **one fifth of humanity** for fourteen centuries, in a just and precise manner through its numerous injunctions.

Moreover **the Islam that emerged from the deeds, sayings, and inward states of that unlettered being has no peer, nor can it have, for in each century it has been for three hundred million men a guide and a refuge, the teacher and educator of their intellects and the illuminator and purifier of their hearts, the cause for the refinement and training of their souls, and the source of progress and advancement of their spirits.**

The Prophet (UWBP) is similarly unparalleled in the way in which he was the foremost in practising all the forms of worship found in his religion, and the first in piety and the fear of God; in his observing the duties of worship fully and with attention to their profoundest dimensions, even while engaged in **constant struggle** and activity; in his practice of worship combining in perfect fashion **the beginning and end** of worship and servitude to God without imitation of anyone.

#256

With the Jaushan al-Kabir, from among his thousands of supplicatory prayers and invocations, he describes his Sustainer with such a degree of gnosis that all the **gnostics and saints** who have come after him have been unable, with their joint efforts, to attain a similar **degree of gnosis** and accurate description. This shows that

in prayer too he is without peer.

Whoever looks at the section **at the beginning of the Treatise On Supplicatory Prayer**, which sets forth some part of the meaning of one of the ninety-nine sections of the Jaushan al-Kabir will say that the Jaushan too has no peer.

In his conveying of the message and his summoning men to the truth, he displayed such steadfastness, firmness and courage that

Ve bu Kur'anın kırk vecihle mu'cize olduğu ve kâinat Hâlık'ının sözü bulunduğu kuvvetli delilleriyle beraber, "Yirmibeşinci Söz, Mu'cizat-ı Kur'aniye" namlarındaki ve Risale-i Nur'un bir güneşi olan meşhur bir risalede tafsilen beyan edilmesinden; onu, ona havale ederek dedi:

Böyle ayn-ı hak ve hakikat bir fermanın tercümanı ve tebliğ edicisi bir zâtta (A.S.M.) fermana cinayet ve ferman sahibine hıyanet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz!..

Üçüncüsü: O zât (A.S.M.), öyle bir şeriat ve bir İslâmiyet ve bir ubudiyet ve bir dua ve bir davet ve bir iman ile meydana çıkmış ki,

onların ne misli var ve ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel ne bulunmuş ve ne de bulunur.

Çünkü ümmi bir zâtta (A.S.M.) zuhur eden o şeriat; ondört asrı ve **nev'-i beşerin humsunu**, âdilane, hakkaniyet üzere, müdakkikane, hadsiz kanunlarıyla idare etmesi emsal kabul etmez.

Hem ümmi bir zâtın (A.S.M.) efal ve akval ve ahvalinden çıkan İslâmiyet; her asırda üçyüz milyon insanın rehberi ve mercii ve **akıllarının muallimi ve mürşidi ve kalblerinin münevvi ve musaffisi ve nefislerinin mürebbisi ve müzekkisi ve ruhlarının medar-ı inkişafatı ve maden-i terakkiyatı olması cihetiyle misli olamaz ve olamamış.**

Hem dininde bulunan bütün ibadâtın bütün enva'ında en ileri olması ve herkesten ziyade takvada bulunması ve Allah'tan korkması ve fevkalâde **daimî mücahedat** ve dağdağalar içinde, tam tamına ubudiyetin en ince esrarına kadar mûraat etmesi ve **hiç kimseyi taklid etmeyerek ve tam manasıyla ve mübtediyane fakat en mükemmel olarak, hem ibtida veintihayı birleştirerek yapması; elbette misli görülmez ve görülmemiş.**

Hem binler dua ve münacatlarından Cevşen-ül Kebir ile, öyle bir marifet-i Rabbaniye ile, öyle bir derecede Rabbini tavsif ediyor ki; o zamandan beri gelen **ehl-i marifet ve ehl-i velayet**, telahuk-u efkâr ile beraber, ne o **mertebe-i marifete** ve ne de o derece-i tavsife yetişememeleri gösteriyor ki,

duada dahi onun misli yoktur.

Risale-i Münacat'ın başında, Cevşen-ül Kebir'in doksandokuz fıkrasından bir fıkrasının kısacık bir mealinin beyan edildiği yere bakan adam, Cevşen'in dahi misli yoktur diyecek.

Hem **tebliğ-i risalette ve nâsi hakka davette** o derece metanet ve sebat ve cesaret göstermiş ki;

although great states and religions, and even his own people, tribe and uncle opposed him in the most hostile fashion,

he exhibited not the slightest trace of hesitation, anxiety or fear.

The fact that he successfully challenged the whole world and made Islam the master of the world likewise proves that there is not and cannot be anyone like him in his conveying of the message and summons.

In his faith, he had so extraordinary a strength, so marvellous a certainty, so miraculous a breadth, and so exalted a conviction, illuminating the whole world, that

none of the ideas and beliefs then dominating the world, and none of the philosophies of the sages and teachings of the religious leaders, was able, despite extreme hostility and denial, to induce in his certainty, conviction, trust and assurance, the slightest doubt, hesitation, weakness or anxiety.

Moreover, the saintly of all ages, headed by the Companions, the foremost in the degrees of belief, have all drawn on his fountain of belief and regarded him as representing the highest degree of faith. This proves that

his faith too is matchless.

Our traveller therefore concluded, and affirmed with his intellect, that *lying and duplicity have no place in the one who has brought such a unique sacred law, such an unparalleled Islam, such a wondrous devotion to worship, such an extra-ordinary excellence in supplicatory prayer, such a universally acclaimed summons to the truth and such a miraculous faith.*

The Fourth: In the same way that the consensus of the prophets is a strong proof for the existence and unity of God,

so too it is a firm testimony to the truthfulness and messengerhood of this being.

For all the sacred attributes, miracles and functions that indicate the truthfulness and messengerhood of the prophets (Upon whom be peace) existed in full measure in that being according to the testimony of history.

#257

The prophets have verbally predicted the coming of that being and given good tidings thereof in the Torah, the Gospels, the Psalms, and other scriptures;

more than twenty of the most conclusive examples of these glad tidings, drawn from the scriptures, have been set forth and proven in the Nineteenth Letter.

Similarly, through all the deeds and miracles associated with their prophethood

büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kavim ve kabilesi ve amucası ona şiddetli adavet ettikleri halde,

zerre miktar bir eser-i tereddüd, bir telaş, bir korkaklık göstermemesi ve

tek başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyeti dünyanın başına geçirmesi isbat eder ki; tebliğ ve davette dahi misli olmamış ve olamaz.

Hem imanda, öyle fevkalâde bir kuvvet ve hârika bir yakîn ve mu'cizane bir inkişaf vecihani ışıklandıran bir ulvî itikad taşımış ki;

o zamanın hükümrani olan bütün efkârı ve akideleri ve hükemanın hikmetleri ve ruhanî reislerin ilimleri ona muarız ve muhalif ve münkir oldukları halde; onun ne yakînine, ne itikadına, ne itimadına, ne itminanına hiçbir şübhe, hiçbir tereddüd, hiçbir za'f, hiçbir vesvese vermemesi

ve maneviyatta ve meratib-i imaniyede terakki eden başta sahabeler ve bütün ehl-i velayet, onun her vakit mertebe-i imanından feyz almaları ve onu en yüksek derecede bulmaları, bilbedahe gösterir ki;

imani dahi emsalsizdir.

İşte böyle emsalsiz bir şeriat ve misilsiz bir İslâmiyet ve hârika bir ubudiyet ve fevkalâde bir dua ve cihanpesendane bir davet ve mu'cizane bir iman sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz diye anladı ve aklı dahi tasdik etti.

Dördüncüsü: Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) icma'ı, nasilki vücud ve vahdaniyet-i İlahiyeye gayet kuvvetli bir delildir;

öyle de, bu zâtın (A.S.M.) doğruluğuna ve risaletine gayet sağlam bir şهادettir.

Çünkü Enbiya Aleyhimüsselâm'ın doğruluklarına ve peygamber olmalarına medar olan ne kadar kudsî sıfatlar ve mu'cizeler ve vazifeler varsa; o zâtta (A.S.M.) en ileride olduğu tarihçe musaddaktır.

Demek onlar, nasilki lisan-ı kal ile; Tevrat, İncil ve Zebur ve suhurlarında bu zâtın (A.S.M.) geleceğini haber verip insanlara beşaret vermişler

ki, kütüb-ü mukaddesenin o beşaretli işaretinden yirmiden fazla ve pek zahir bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub'da güzelce beyan ve isbat edilmiş.

Öyle de, lisan-ı halleriyle, yani nübüvvetleriyle ve mu'cizeleriyle;

they have affirmed and, as it were, put their signature to the mission of that being which is the foremost and most perfect in the tasks and functions of prophethood.

Just as through verbal consensus they indicate the Divine Unity,

through the unanimity of their deeds they bear witness to the truthfulness of that being. This too was understood by our traveller.

The Fifth: Similarly, the thousands of saints who have attained truth, reality, perfection, wondrous deeds, unveiling and witnessing through the instruction of this being and following him, bear unanimous witness not only to the Divine Unity but also to the truthfulness and messengerhood of this being.

Again, the fact that they witness, through the light of sainthood, some of the truths he proclaimed concerning the World of the Unseen,

and that they believe in and affirm all of those truths through the light of belief, either with 'knowledge of certainty', or with the 'vision of certainty', or with 'absolute certainty'.

He saw that this too demonstrates like the sun the degree of truthfulness and rectitude of that great being, their master.

The Sixth: The millions of purified, sincere, and punctilious scholars and faithful sages, who have reached the highest station of learning through the teaching and instruction contained in the sacred truths brought by that being, despite his unlettered nature, the exalted sciences he invented and Divine knowledge he discovered —

they not only prove and affirm, unanimously and with the strongest proofs, the Divine unity which is the foundation of his mission,

but also bear unanimous witness to the truthfulness of this supreme teacher and great master, and to the veracity of his words. This is a proof as clear as daylight.

The Risale-i Nur too with its one hundred parts is but a single proof of his truthfulness.

The Seventh: The Family and Companions of the Prophet - who with their insight, knowledge, and spiritual accomplishment are the most renowned, the most respected, the most celebrated, the most pious and the most keensighted of men after the prophets -

examined and scrutinized, with the utmost attention, seriousness and exactitude, all the states, thoughts and conditions of this being, whether hidden or open.

kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu zâtı tasdik edip, davasını imza ediyorlar.

Ve lisan-ı kal ve icma' ile vahdaniyete delalet ettikleri gibi,

lisan-ı hal ile ve ittifakla bu zâtın sadıkiyetine şahadet ediyorlar diye anladı.

Beşincisi: Bu zâtın düsturlarıyla ve terbiyesi ve tebaiyetiyle ve arkasından gitmeleriyle hakka, hakikata, kemalâta, keramata, keşfiyata, müşahadata yetişen binlerce evliya vahdaniyete delalet ettikleri gibi; üstadları olan bu zâtın sadıkiyetine ve risaletine, icma' ve ittifakla şahadet ediyorlar.

Ve âlem-i gaybdan verdiği haberlerin bir kısmını nur-u velayetle müşahade etmeleri

ve umumunu nur-u imanla ya ilmelyakîn veya aynelyakîn veya hakkalyakîn suretinde itikad ve tasdik etmeleri;

üstadları olan bu zâtın derece-i hakkaniyet ve sadıkiyetini güneş gibi gösterdiğini gördü.

Altıncısı: Bu zâtın ümmiliğiyle beraber getirdiği hakaik-i kudsiye ve ihtira ettiği ulûm-u âliye ve keşfettiği marifet-i İlahiyenin dersiyile ve talimiyle, mertebe-i ilmiyede en yüksek makama yetişen milyonlar asfiya-i müdakkikîn ve sıddıkîn-i muhakkikîn ve dâhî-i hükema-i mü'minîn,

bu zâtın üss-ül esas davası olan vahdaniyeti, kuvvetli bürhanlarıyla bil'ittifak isbat ve tasdik ettikleri gibi;

bu muallim-i ekberin ve bu üstad-ı a'zamın hakkaniyetine ve sözlerinin hakikat olduğuna ittifakla şahadetleri, gündüz gibi bir hüccet-i risaleti ve sadıkiyetidir.

Meselâ: Risale-i Nur, yüz parçasıyla, bu zâtın sadakatının bir tek bürhanıdır.

Yedincisi: Âl ve ashab namında ve nev'-i beşerin enbiyadan sonra feraset ve dirayet ve kemalâtla en meşhuru ve en muhterem ve en namdarı ve en dindar ve en keskin nazarlı taife-i azîmesi;

kemal-i merak ile ve gayet dikkat ve nihayet ciddiyetle, bu zâtın bütün gizli ve aşikârhallerini ve fikirlerini ve vaziyetlerini taharri ve teftiş ve tedkik etmeleri neticesinde;

They came to the unanimous conclusion that he was the most truthful, exalted, and honest being in the world, and this, their unshakeable affirmation and firm belief, is a proof like the daylight attesting the reality of the sun.

#258

The Eighth: The cosmos indicates its Maker, Inscraper, and Designer, Who creates, administers, and arranges it, and through determining its measure and form and regulating it, has disposal over it as though it was a palace, a book, an exhibition, a spectacle.

And so too it indicates that it requires and necessitates an elevated herald, a truthful unveiler, a learned master, and a truthful teacher who will know and make known the divine purposes in the universe's creation, teach the dominical instances of wisdom in its changes and transformations, give instruction in the results of its dutiful motions, proclaim its essential value and the perfections of the beings within it, and express the meanings of that mighty book; it indicates that he is certain to exist.

Thus, the traveller knew that it testified to the truthfulness of this being, who performed these functions better than anyone, and to his being a most elevated and loyal official of the universe's Creator.

The Ninth: There is behind the veil One who wishes to demonstrate with these ingenious and wise artefacts the perfection of His talent and art; to make Himself known and loved by means of these countless adorned and decorated creations; to evoke praise and thanks through the unnumbered pleasurable and valuable bounties that he bestows; to cause men to worship Him with gratitude and appreciation in the face of His dominicality, through His solicitous and protective sustenance of life, and His provision of nurture and bounty in such manner as to satisfy the most delicate of tastes and appetites; to manifest His Godhead through the change of seasons, the alternation of night and day, and through all His magnificent and majestic deeds, all His awe-inspiring and wise acts and creativity, and thereby to cause men to believe in his Godhead, in submission, humility and obedience; and to demonstrate His justice and truthfulness by at all times protecting virtue and the virtuous and destroying evil and the evil, by annihilating with blows from heaven the oppressor and the liar.

There will of a certainty be at the side of this Unseen Being His most beloved creature and most devoted bondsman, who, serving the purposes that have just been mentioned, discovers and unravels the talisman and riddle of the creation of the universe, who acts always in the name of that Creator, who seeks aid and success from Him, and who receives them from Him - Muhammad of Quraysh (Peace and blessings be upon him!)

The traveller further said, addressing his own intellect:

bu zâtın dünyada en sadık ve en yüksek ve en haklı ve hakikatlı olduğuna ittifak ile ve icma' ile sarsılmaz tasdikleri ve kuvvetli imanları, güneşin zıyasına delalet eden gündüz gibi bir delildir, diye anladı.

Sekizincisi: Bu kâinat, nasıllı kendini icad ve idare ve tertib eden ve tasvir ve takdir ve tedbir ile bir saray gibi, bir kitab gibi, bir sergi gibi, bir temaşağâh gibi tasarruf eden Sâni'ine ve Kâtib'ine ve Nakkaş'ına delalet eder.

Öyle de; kâinatın hilkatindeki makasid-ı İlahiyeyi bilecek ve bildirecek ve tahavvûlâtındaki Rabbanî hikmetlerini talim edecek ve vazifedarane harekâtındaki neticeleri ders verecek ve mahiyetindeki kıymetini ve içindeki mevcudatın kemalâtını ilân edecek ve o kitab-ı kebirin manalarını ifade edecek bir yüksek dellâl, bir doğru keşşaf, bir muhakkik üstad, bir sadık muallim istediği ve iktiza ettiği ve herhalde bulunmasına delalet ettiği cihetiyle,

elbette bu vazifeleri herkesten ziyade yapan bu zâtın hakkaniyetine ve bu kâinat Hâlık'ının en yüksek ve sadık bir memuru olduğuna şehadet ettiğini bildi.

Dokuzuncusu: Madem bu san'atlı ve hikmetli masnuatıyla kendi hünerlerini ve san'atkârlığının kemalâtını teşhir etmek ve bu süslü, zînetli nihayetsiz mahlukatıyla kendini tanıttirmek ve sevdirmek ve bu lezzetli ve kıymetli hesabsız nimetleriyle kendine teşekkür ve hamd ettirmek ve bu şefkatli ve himayetli umumî terbiye ve iâşe ile, hattâ ağızların en ince zevklerini ve iştihaların her nev'ini tatmin edecek bir surette ihzar edilen Rabbanî it'amlar ve ziyafetlerle, kendi rububiyetine karşı minnetdarane ve müteşekkiranane ve perestîşkârane ibadet ettirmek ve mevsimlerin tebdili ve gece gündüzün tahvili ve ihtilafı gibi, azametli ve haşmetli tasarrufat ve icraat ve dehşetli ve hikmetli faaliyet ve hallakîyet ile, kendi uluhiyetini ihzar ederek, o uluhiyetine karşı iman ve teslim ve inkıyad ve itaat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himaye, fenalığı ve fenaları izale ve semavî tokatlar ile zalimleri ve yalancıları imha etmek cihetiyle, hakkaniyet ve adaletini göstermek isteyen perde arkasında birisi var.

Elbette ve herhalde, o gaybî zâtın yanında en sevgili mahluku ve en doğru abdi ve onun mezkûr maksadlarına tam hizmet ederek, hilkat-i kâinatın tilsimini ve muammasını hall ve keşfeden ve daima o Hâlıkının namına hareket eden ve ondan istimdad eden ve muvaffakîyet isteyen ve onun tarafından imdada ve tevfiğe mazhar olan ve Muhammed-i Kureyşî denilen bu zât olacak. (A.S.M.)

Hem aklına dedi:

"Since these nine truths bear witness to the truthfulness of this being, he must be the source of glory of mankind and the source of honour for the world.

If we therefore call him the Pride of the World and Glory of the Sons of Adam, it will be fitting.

#259

The fact that the awesome sovereignty of that decree of the Compassionate One, the Qur'an of Miraculous Exposition that he holds in his hand, has conquered half the world, together with his individual perfections and exalted virtues, shows that

He is the most important personage in the world. The most important word concerning our Creator is that which he utters."

Now see: the foundation of the summons of this extraordinary being and the aim of all his life, based on the strength furnished by his hundreds of decisive and evident and manifest miracles, and the thousands of exalted, fundamental truths contained in his religion,

was to prove and bear witness to the existence of the Necessary Existent, His Unity, attributes and names, to affirm, proclaim and announce Him.

He is therefore like a sun in the cosmos, the most brilliant proof of our Creator, this being whom we call the Beloved of God.

There are three forms of great and infallible consensus each of which affirms, confirms, and puts its signature to the witness he bears.

The First: the unanimous affirmation made by that luminous assembly known and celebrated throughout the world as the Family of Muhammad (Upon whom be blessings and peace) including thousands of poles and supreme saints of penetrating gaze and ability to perceive the Unseen, such as Imam 'Ali (May God be pleased with him), who said, "Were the veil to be lifted, my certainty would not increase," and 'Abd al-Qadir al-Gilani, the Ghauth al-A'zam (May his mystery be sanctified), who saw the Supreme Throne and the awesome form of Israfil while yet on the earth.

The Second: the confirmation made with a strong faith that permitted men to sacrifice their lives and their property, their fathers and tribes, by the renowned assembly known as the Companions, who found themselves among a primitive people and in an unlettered environment, devoid of all social life and political thought, without any scripture and lost in the darkness of a period between prophets; and who in a very brief time came to be the masters, guides, and just rulers of the most civilized and politically and socially advanced peoples and states, and to rule the world from east to west in universally approved fashion.

"Madem bu mezkûr dokuz hakikatlar bu zâtın sıdkına şehadet ederler; elbette bu âdem, benî-âdem'in medar-ı şerefi ve bu âlemin medar-ı iftiharıdır.

Ve ona "Fahr-i Âlem" ve "Şeref-i Benî-Âdem" denilmesi pek lâyıktır

ve onun elinde bulunan ferman-ı Rahman olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın haşmet-i saltanat-ı maneviyesinin nısf-ı arzı istilası ve şahsî kemalâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki;

Bu âlemde en mühim zât budur, Hâlıkımız hakkında en mühim söz onundur."

İşte gel bak! Bu hârika zâtın yüzer zahir ve bahir kat'î mu'cizelerinin kuvvetine ve dinindeki binler âlî ve esaslı hakikatlarına istinaden, bütün davalarının esası ve bütün hayatının gayesi,

Vâcib-ül Vücud'un vücuduna ve vahdetine ve sıfâtına ve esmasına delalet ve şehadet ve o Vâcib-ül Vücud'u isbat ve ilân ve i'lam etmektir.

Demek bu kâinatın manevî güneşi ve Hâlıkımızın en parlak bir bürhanı bu Habibullah denilen zâttır ki;

onun şehadetini teyid ve tasdik ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük icma' var:

Birincisi: "Eğer perde-i gayb açılrsa yakînîm ziyadeleşmeyecek" diyen İmam-ı Ali (Radiyallahü Anh) ve yerde iken arş-ı a'zamı ve İsrail'in azamet-i heykelini temaşa eden Gavs-ı A'zam (K.S.) gibi keskin nazar ve gaybbîn gözleri bulunan binler akit ve evliya-i azîmeyi câmi' ve Âl-i Muhammed namıyla şöhretşiar-ı âlem olan cemaat-ı nuraniyenin icma' ile tasdikleridir.

İkincisi: Bedevi bir kavim ve ümmi bir muhitte, hayat-ı içtimaiyeden ve efkâr-ı siyasiyeden hâlî ve kitabsız ve fetret asrının karanlıklarında bulunan ve pek az bir zamanda en medenî ve malûmatlı ve hayat-ı içtimaiyede ve siyasiyede en ileri olan milletlere ve hükûmetlere üstad ve rehber ve diplomat ve hâkim-i âdil olarak, şarktan garba kadar cihanpesendane idare eden ve "Sahabe" namıyla dünyada namdar olan cemaat-ı meşhurenin ittifakla can ve mallarını, peder ve aşiretlerini feda ettiren bir kuvvetli imanla tasdikleridir.

The Third: the confirmation provided with unanimous and certain knowledge by that **lofty group of punctilious and profound scholars** of whom in each age thousands spring forth, who advance in wondrous fashion in every science and work in different fields.

#260

Thus, *the testimony brought by this being to the Divine unity is not particular and individual, but general and universal and unshakeable. If all the demons that exist were to unite, they could not challenge it.* Such was the conclusion reached by the traveller.

In reference to the lesson learned in the School of Light by that traveller from the world, that wayfarer in life, when he visited in his mind the blessed age of the Prophet, we said at the end of the Sixteenth Degree of the First Station:

There is no god but God, the Necessary Existent, the One, the Unique, the Necessity of Whose Existence in Unity is indicated by the Pride of the World and the Glory of the Sons of Adam, through the majesty of the sovereignty of his Qur'an, the splendour of the expanse of his religion, the multiplicity of his perfections, and the exaltedness of his characteristics, as confirmed even by the testimony of his enemies. He bears witness and brings proof through the strength of his hundreds of manifest and evident miracles, that both testify to truth and are themselves the object of true testimony; and through the strength of the thousands of luminous and conclusive truths contained in his religion, according to the consensus of all the possessors of light, the agreement of his illumined Companions, and the unanimity of the scholars of his community, the possessors of proofs and luminous insight.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dâhiyane ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan, ümmetinde yetişen **hadsiz muhakkik ve mütebahhir ülemasının cemaat-ı uzmasının** tevafukla ve ilmelyakîn derecesinde tasdikleridir.

Demek *bu zâtın vahdaniyete şهادeti şahsî ve cüz'î değil, belki umumî ve küllî ve sarsılmaz ve bütün şeytanlar toplansa karşısına hiçbir cihetle çıkamaz bir şهادettir* diye hükmetti.

İşte Asr-ı Saadette akılla beraber seyahat eden dünya misafiri ve hayat yolcusunun, o medrese-i nuraniyeden aldığı derse kısa bir işaret olarak, Birinci Makam'ın onaltıncı mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ
عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ فَخَرُّ الْعَالَمِ وَشَرَفُ نَوْعِ
بَنِي آدَمَ بِعَظَمَةِ سُلْطَانَةِ قُرْآنِهِ وَحَشْمَةِ وَسْعَةِ دِينِهِ وَ
كَثْرَةِ كَمَالَاتِهِ وَعُلُوبَةِ أَخْلَاقِهِ حَتَّى يَتَضَدَّقَ أَعْدَائِهِ وَ
كَذَا شَهِدَ وَبَرَّهَنَ بِقُوَّةِ مَاتِ مُعْجَزَاتِهِ الظَّاهِرَةِ الْبَاهِرَةِ
الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدِّقَةِ وَبِقُوَّةِ الْآفِ حَقَائِقِ دِينِهِ السَّاطِعَةِ
الْقَاطِعَةِ بِإِجْمَاعِ إِلِهِ ذَوِي الْأَنْوَارِ وَبِاتِّفَاقِ أَصْحَابِهِ
ذَوِي الْأَبْصَارِ وَبِتَوَافُقِ مُحَقِّقِي أَمَّتِهِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ وَ
الْبَصَائِرِ التَّوَّارَةِ

denilmiştir.

The Twentieth Letter

In His Name, be He glorified!

And there is nothing but it glorifies Him with praise.

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

There is no god but God, He is One, He has no partner; His is the dominion and His is the praise; He alone grants life, and deals death, and He is living and dies not; all good is in His hand, He is powerful over all things, and with Him all things have their end. 1

1. Bukharı, Adhan, 155; Tahajjud 21; Muslim, Dhikr, 28, 30, 74, 75, 76; Tirmidhi, Mawaqit, 108; Jajj, 104; Nasa'i, Sahw, 83-6; Ibn Maja, Du'a, 10, 14, 16; Abü Da'üd, Manasik, 56; Darimi, Salat, 88, 90; Muwapa', Jajj, 127, 243; Qur'an, 20, 22; Musnad, i, 47; ii, 5; iii, 320; iv, 4; v, 191.

[This sentence expressing Divine Unity, which is recited following the morning and evening prayers, **possesses numerous merits 2** and according to an authentic narration, **bears the degree of the Greatest Name 3**. It contains eleven phrases,

2. See, Musnad, iv, 60; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, x, 107.
3. See, Ibn Maja, Du'a, 9.

in each of which are both some **good tidings**, and a degree in the **affirmation of the Unity of God's dominicality**, and an aspect of the **grandeur** and **perfection of Divine Unity** from the point of view of a Greatest Name.

Referring a full **explanation** of these great and elevated truths to other parts of the Risale-i Nur, in fulfilment of a promise we shall for now write a brief, index-like **summary** of them in **two Stations** and an **Introduction.**]

Introduction

Be certain of this, that **the highest aim** of creation and its **most important result** are **belief in God**.

The **most exalted rank** in humanity and its **highest degree** are the **knowledge of God** contained within belief in God.

The **most radiant happiness** and **sweetest bounty** for jinn and human beings are the **love of God** contained within the knowledge of God.

Yirminci Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

[Sabah ve akşam namazından sonra tekrarı, **pek çok fazileti bulunan** ve bir rivayet-i sahihada **ism-i a'zam mertebesini taşıyan** şu cümle-i tevhidiyenin onbir kelimesi var.

Herbir kelimesinde hem birer **müjde** ve beşaret, hem birer mertebe-i **tevhid-i rububiyet**, hem bir ism-i a'zam noktasında bir **kibriya-i vahdet** ve bir **kemal-i vahdaniyet** vardır.

Bu büyük ve ulvî hakikatların **izahını** sair Sözlere **havale edip**, bir vaade binaen, şimdilik mücmel bir **hülâsa** suretinde; "**İki Makam**", bir "**Mukaddime**" ile ona bir fihriste yapacağız.]

Mukaddime

Kat'iyen bil ki: Hilkatın **en yüksek gayesi** ve fıtratın **en yüce neticesi iman-ı billah'tır**.

Ve insaniyetin **en âlî mertebesi** ve beşeriyetin **en büyük makamı**, iman-ı billah içindeki **marifetullah'tır**.

Cinn ü insan **en parlak saadeti** ve **en tatlı nimeti**, o marifetullah içindeki **muhabbetullah'tır**.

And the *purest joy* for the human spirit and the *sheerest delight* for man's heart are the **rapture of the spirit** contained within the love of God.

Indeed, *all true happiness*, pure joy, *sweet bounties*, and *untroubled pleasure* lie in knowledge of God and love of God; they cannot exist without them.

One who knows and loves God Almighty is *potentially* able to receive endless bounties, *happiness*, *lights*, and *mysteries*.

While one who does not truly know and love him is *afflicted* spiritually and *materially* by endless *misery*, pain, and fears.

Even if such an *impotent* and *miserable* person owned the whole world, it would be worth nothing for him, for it would seem to him that he was living a *fruitless life* among the *vagrant human race* in a *wretched world* without owner or protector.

Everyone may understand just how *wretched* and *bewildered* is man among the vagrant human race in this bewildering fleeting world *if he does not know his Owner*, *if he does not discover his Master*.

But if he does discover and know Him, *he will seek refuge in His mercy and will rely on His power*. The *desolate world* will turn into a *place of recreation* and pleasure, it will become a *place of trade* for the hereafter.

First Station

Each of the eleven phrases of the above-mentioned *sentence affirming Divine Unity* contains some good news.

And in the good news of each lies a *cure*, while in each of those cures a *spiritual pleasure* may be found.

The First Phrase

'**There is no god but God.**' This phrase contains the following good news for the *human spirit*, *subject as it is to countless needs* and the attacks of *innumerable enemies*.

On the one hand it finds a *place of recourse*, a source of help, through which is opened to it the *door of a treasury of mercy that will guarantee all its needs*.

While on the other it finds a *point of support* and strength, for the phrase makes known to it its **Creator** and **True Object of Worship**, *Who possesses an absolute power that will secure it from the evil of all its enemies*; it shows it its master, and who it is that owns it.

#263

Through pointing this out, the phrase saves the heart from *utter desolation* and the spirit from *aching sorrow*; it ensures *an eternal joy*, *a perpetual happiness*.

Ve ruh-u beşer için *en hâlis sürur* ve kalb-i insan için *en safi sevinç*, o muhabbetullah içindeki **lezzet-i ruhaniyedir**.

Evet *bütün hakikî saadet* ve *hâlis sürur* ve *şirin nimet* ve *safi lezzet* elbette marifetullah ve muhabbetullahtır. Onlar, onsuz olamaz.

Cenab-ı Hakk'ı tanıyan ve seven, nihayetsiz *saadete*, nimete, *envâra*, *esrara*; ya *bilkuvv* veya bilfiil mazhardır.

O'nu hakikî tanımayan, sevmeyen; nihayetsiz *şekavete*, âlâma ve evhama manen ve *maddeten mübtela* olur.

Evet şu *perişan dünyada*, *âvâre nev'-i beşer* içinde, *semeresiz bir hayatta*; sahibsiz, hâmişiz bir surette; *âciz*, *miskin* bir insan, bütün dünyanın sultanı da olsa kaç para eder.

İşte bu âvâre nev'-i beşer içinde, bu perişan fânî dünyada; insan, *sahibini tanımazsa*, *mâlikini bulmazsa*, ne kadar *bîçare sergerdan* olduğunu herkes anlar.

Eğer sahibini bulsa, mâlikini tanısa, o vakit *rahmetine iltica eder, kudretine istinad eder*. O *vahşetgâh dünya*, bir *tenezzühgâh*a döner ve bir *ticaretgâh* olur.

Birinci Makam

Şu *kelâm-ı tevhid*inin, onbir kelimesinin her birinde birer müjde var.

Ve o müjdede birer *şifa* ve o şifada birer *lezzet-i maneviye* bulunur.

Birinci Kelime

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ 'ta şöyle bir müjde var ki; *hadsiz hacata mübtela*, *nihayetsiz a'danın hücumuna hedef olan ruh-u insanî*

şu kelimedede öyle bir *nokta-i istimdad* bulur ki, *bütün hacatını temin edecek bir hazine-i rahmet kapısını* ona açar

ve öyle bir *nokta-i istinad* bulur ki, *bütün a'dasının şerrinden emin edecek bir kudret-i mutlakının sahibi olan kendi Mabud'unu* ve *Hâlık'ını* bildirir ve tanıttırır, sahibini gösterir, Mâlik'i kim olduğunu irae eder.

Ve o irae ile, kalbi *vahşet-i mutlakadan* ve ruhu *hüzn-ü elîmden* kurtarır, *ebedî bir ferahı*, *daimî bir süruru* temin eder.

The Second Phrase

'He is One.' This phrase announces the following good news, which is both **healing** and a **source of happiness**:

Man's spirit and heart, which are connected to most of the creatures in the **universe** and *reach the point of being overwhelmed in misery and confusion on account of this connection*,

find in the phrase 'He is One' a **refuge** and **protector** that will deliver them from all the confusion and bewilderment.

That is to say, it is as if 'He is One' is saying to man:

"God is One. Do not wear yourself out having **recourse** to other things;

do not **demean** yourself and feel indebted to them;

do not flatter them and fawn on them and humiliate yourself;

do not follow them and make things difficult for yourself;

do not fear them and tremble before them;

because the **Monarch of the universe** is one,

the key to all things is with Him,

the **reins** of all things are in His hand,

everything will be resolved by His command.

If you find Him, you will be saved from endless **indebtedness**, countless fears."

The Third Phrase

'He has no partner.' Just as in His **Divinity** and in His **sovereignty** He has no **partner**,

God is One and He cannot be **many**,

so too in His **dominicality** and in His **actions** and in His **creating** He has no partner.

It sometimes happens that a **monarch** is one, having no partner in his sovereignty,

but in the **execution of his affairs** his officials act as his partners;

they prevent everyone from entering **his presence**, saying: "Have recourse to us."

However, **God Almighty**, the *Monarch of Pre-Eternity and Post-Eternity*, has no partner in His sovereignty,

just as He has no need for partners or **helpers** in the **execution of His dominicality**.

İkinci Kelime

وَحْدَهُ Şu kelimede **şifalı**, **saadetli** bir müjde vardır. Şöyle ki:

Kâinatın ekser enva'ıyla alâkadar ve o *alâkadarlık yüzünden perişan ve keşmekeş içinde boğulmak derecesine gelen ruh-u beşer ve kalb-i insan*

وَحْدَهُ kelimesinde bir **melce**', bir **halaskâr** bulur ki; onu bütün o keşmekeşten, o perişanietten kurtarır.

Yani, وَحْدَهُ manen der:

"Allah birdir. Başka şeylere **müracaat** edip yorulma,

onlara **tezellül** edip minnet çekme,

onlara temelluk edip boyun eğme,

onların arkasına düşüp zahmet çekme,

onlardan korkup titreme.

Çünkü **Sultan-ı Kâinat** birdir,

her şeyin anahtarı O'nun yanında,

her şeyin **dizgini** O'nun elindedir;

her şey O'nun emriyle halledilir.

O'nu bulsan, her matlubunu buldun; hadsiz **minnet**lerden, korkulardan kurtuldun."

Üçüncü Kelime

لَا شَرِيكَ لَهُ Yani, nasıl ki **uluhiyetinde** ve **saltanatında** **şeriki** yoktur;

Allah bir olur, **müteaddid** olamaz.

Öyle de; **rububiyetinde** ve **icraatında** ve **îcadâtında** dahi **şeriki** yoktur.

Bazan olur ki; **sultan** bir olur, saltanatında **şeriki** olmaz..

fakat **icraatında**, onun memurları onun **şeriki** sayılırlar

ve **onun huzuruna** herkesin girmesine mani olurlar. "Bize de müracaat et" derler.

Fakat *Ezel, Ebed Sultanı* olan **Cenab-ı Hak**, saltanatında **şeriki** olmadığı gibi;

icraat-ı rububiyetinde dahi **muinlere**, **şeriklere** muhtaç değildir.

If it were not for His command and **will**, His **strength** and power, not a single thing could interfere with another.

Everyone can have recourse to Him **directly**.

Since He has no partner or helper, it may not be said to someone seeking recourse, "**It is forbidden**, you may not enter into His presence."

This phrase, therefore, delivers the following joyful announcement to the human spirit:

the human spirit which has attained to faith may, without let or hindrance, opposition or interference, **in any state**, for any wish, **at any time** and in any place, enter the presence of the All-Beauteous and Glorious One, the One of power and perfection, *Who is the Pre-Eternal and Post-Eternal Owner of the treasures of mercy*, the **treasures of bliss**, and may present its needs.

#264

Finding His mercy and relying on His power, it will attain **perfect ease** and happiness.

The Fourth Phrase

'His is the dominion.' That is to say, ownership is altogether His.

As for you, you are both His **property**, you are owned by Him, and you work in His property.

This phrase announces the following joyful and **healing** news:

"O mankind! *Do not suppose that you own yourself*, for you have no control over any of the things that concern you; such a load would be heavy.

Also, you are unable to **protect** yourself, to avoid **disasters**, or to do those things that you must.

In which case, do not suffer pain and **torment without reason**, the ownership is another's.

The Owner is both **All-Powerful** and **All-Merciful**; *rely on His power* and do not cast aspersions on His mercy! *Put grief behind you, be joyful! Discard your troubles and find serenity!"*

It also says: "**The universe**, **which you love**, **to which you are connected** and **which grieves you by its confusedness** and **which you are unable to put right**, **is the property of an All-Powerful and Merciful One**.

So **hand over** the property to its Owner, leave it to Him. **Attract His pleasure, not His harshness**.

He is both **All-Wise** and **All-Merciful**. He has free disposal over His property and administers it **as He wishes**.

Emr u **iradesi**, **havl** ü kuvveti olmazsa hiçbir şey, hiçbir şeye müdahale edemez.

Doğrudan doğruya herkes O'na müracaat edebilir.

Şeriki ve muini olmadığından, o müracaatçı adama "**Yasaktır**, O'nun huzuruna giremezsin" denilmez.

İşte şu kelime, ruh-u beşer için şöyle bir müjde verir ki:

İmanı elde eden ruh-u beşer; manisiz, müdahalesiz, hailsiz, mümanaatsız, **her halinde**, her arzusunda, **her anda**, her yerde o *ezel ve ebed ve hazain-i rahmet mâlik*i ve **defain-i saadet** sahibi olan Cemil-i Zülcelal, Kadîr-i Zülkernal'in huzuruna girip, hacatını arzedeabilir.

Ve rahmetini bulup, kudretine istinad ederek, **kemal-i ferah** ve süruru kazanabilir.

Dördüncü Kelime

لَهُ الْمُلْكُ Yani, mülk umumen O'nundur.

Sen, hem O'nun **mülk**üsün, hem memluküsün, hem mülkünde çalışıyorsun.

Şu kelime, şöyle **şifalı** bir müjde veriyor ve diyor:

Ey insan! *Sen kendini, kendine mâlik sayma*. Çünkü sen kendini idare edemezsin, o yük ağırdır.

Kendi başına **muhafaza** edemezsin, **belalardan** sakınıp, levazımâtını yerine getiremezsin.

Öyle ise **beyhude** ızdıraba düşüp **azab** çekme, mülk başkasındır.

O **Mâlik**, hem **Kadîr**'dir, hem **Rahîm**'dir; *kudretine istinad et*, rahmetini ittiham etme. *Kederi bırak, keyfini çek. Zahmeti at, safayı bul*.

Hem der ki: Manen **sevdiğin** ve **alâkadar olduğun** ve **perişanîyetinden müteessir olduğun** ve **ıslah edemediğin** şu **kâinat**, **bir Kadîr-i Rahîm'in mülküdür**.

Mülkü sahibine **teslim et**, O'na bırak.. **cefasını değil, safasını çek**.

O hem **Hakîm**'dir, hem **Rahîm**'dir. Mülkünde **istediği gibi** tasarruf eder, çevirir.

Whenever you take fright, say like *Ibrahim Hakki*: "**Let's see what the Master does; whatever He does, it is best;**" see it well, and do not interfere!"

The Fifth Phrase

'His is the praise.' Praise, laudation, and acclaim are proper to Him, are fitting for Him.

That is to say, *bounties are His*; they come from His treasury. And as for the treasury, it is unending.

This phrase, therefore, delivers the following good news:

"O mankind! Do not suffer and sorrow when bounties cease, for **the treasury of mercy is inexhaustible**.

Do not dwell on the fleeting nature of pleasure and cry out with pain,

because *the fruit of the bounty is the fruit of a boundless mercy*. Since its tree is undying, when the fruit finishes it is replaced by more.

If you thankfully think that *within the pleasure of the bounty itself is a merciful favour a hundred times more pleasurable*, you will be able to increase the pleasure a hundredfold.

Within an apple an *august monarch* presents to you is a pleasure superior to that of a hundred, rather a thousand, apples because it is he that has bestowed it on you and made you experience the pleasure of a *royal favour*.

#265

In the same way, through the phrase '**His is the praise**' **will be opened to you the door of a spiritual pleasure a thousand times sweeter than the bounty itself**. For this phrase means to offer praise and thanks; that is to say, *to perceive the bestowal of bounty*. This in turn means *to recognize the Bestower*, which is to reflect on the bestowal of bounty, and so finally to ponder over the favour of His compassion and His continuing to bestow bounties."

The Sixth Phrase

'He alone grants life.' That is, the giver of life is He.

The one who causes life to continue by means of *sustenance* is again He.

The supplier of the *necessities of life* is also He.

And *the exalted aims of life* pertain to Him

and its important results look to Him

and *ninety-nine out of a hundred* of its fruits are His.

Thus, this phrase calls out to *ephemeral* and *impotent* man in this way, it makes this joyful announcement:

Dehşet aldığın zaman, *İbrahim Hakkı* gibi "**Mevlâ görelim neyler, neylerse güzel eyler**" de, pencerelerden seyret, içlerine girme.

Beşinci Kelime

وَلَهُ الْحَمْدُ Yani *hamd* ü *sena*, *medih* ve minnet O'na mahsustur, O'na lâyıktır.

Demek *nimetler O'nundur* ve O'nun hazinesinden çıkar. Hazine ise, daimîdir.

İşte şu kelime, şöyle müjde verip diyor ki:

"Ey insan! Nimetin *zevalinden* elem çekme. Çünkü **rahmet hazinesi tükenmez**.

Ve lezzetin zevalini düşünüp, o elemden feryad etme.

Çünkü o *nimet meyvesi*, bir *rahmet-i bînihayenin* semeresidir. Ağacı bâki ise, meyve gitse de yerine gelen var.

Nimetin lezzeti içinde, o lezzetten yüz derece daha ziyade lezzetli bir iltifat-ı rahmeti hamd ile düşünüp, lezzeti birden yüz derece yapabilirsin.

Nasılki bir *padişah-ı zîşanın* sana hediye ettiği bir elma lezzeti içinde yüz belki bin elmanın lezzetinin *fevkinde*, bir *iltifat-ı şahane* lezzetini sana ihsas ve ihsan eder.

Öyle de *وَلَهُ الْحَمْدُ* kelimesiyle, yani hamd ve şükür ile, yani *nimetten in'amı hissetmekle*, yani *Mün'im'i tanımakla* ve in'amını düşünmekle, yani O'nun rahmetinin iltifatını ve şefkatinin teveccühünü ve in'amının devamını düşünmekle; *nimetten bin derece daha lezzetli, manevî bir lezzet kapısını sana açar*.

Altıncı Kelime

يُحْيِي Yani hayatı veren O'dur.

Ve hayatı *rızık* ile idame eden de O'dur.

Ve *levazimat-ı hayatı* da ihzar eden yine O'dur.

Ve *hayatın âlî gayeleri* O'na aittir

ve mühim neticeleri O'na bakar,

yüzde doksandokuz meyvesi O'nundur.

İşte şu kelime; şöyle *fânî* ve *âciz* beşere nida eder, müjde verir ve der:

"O man! Do not trouble yourself by taking the heavy **responsibilities** of life onto your own **shoulders**.

Do not think of the **transience of life** and start grieving.

Do not see only its **worldly** and **unimportant** fruits and regret that you came to this world.

Rather, **the life-machine in the ship of your being** belongs to the **Ever-Living** and **Self-Subsistent One**, and it is He Who provides for all its **expenses** and **requirements**.

Also, your life has a great many **aims** and **results** and they pertain to Him, too.

As for you, you are just a **helmsman** on the ship, so *do your duty well and take the wage and pleasure that come with it.*

Think just how **precious** is the life-ship and how valuable its **benefits**; then think just how **Generous** and **Merciful** is the Owner of the ship. So, rejoice and give thanks

and know that when you perform your duty with **integrity**, all the results the ship produces *will in one respect be transferred to the **register** of your actions*, that they will secure **an immortal life** for you, will endow you with eternal life."

The Seventh Phrase

'**And deals death.**' That is, the one who causes **death** is He.

He **discharges** you from the duty of life, changes your abode from this transitory world, and **releases** you from the **labour of service**.

That is, He takes you from a transient life to an immortal one.

This phrase, then, **shouts out** the following to ephemeral jinn and man:

"Here is good news for you! Death is not destruction, or **nothingness**, or **annihilation**;

it is not **cessation**, or extinction;

it is not **eternal separation**, or **non-existence**, or **a chance event**;

it is not **authorless obliteration**.

Rather, it is being discharged by the **Author Who is All-Wise and All-Compassionate**; it is a **change of abode**.

It is being **despatched** to **eternal bliss**, to your true home.

It is the **door of union** to the **Intermediate Realm**, which is where you will meet with ninety-nine per cent of your friends."

"Ey insan! Hayatın ağır **tekâlifini omuzuna** alıp zahmet çekme.

Hayatın fenasını düşünüp, hüzne düşme.

Yalnız **dünyevî ehemmiyetsiz** meyvelerini görüp dünyaya gelişinden pişmanlık gösterme.

Belki o **sefine-i vücudundaki hayat makinesi**, **Hayy-u Kayyum**'a aittir. **Masarîf** ve **levazımâtını**, O tedarik eder.

Ve o hayatın pek kesretli **gayeleri** ve **neticeleri** var ve O'na aittir.

Sen, o gemide bir **dümenci** neferisin. *Vazifeni güzel gör, ücretini al, keyfine bak.*

O hayat sefinesi, ne kadar **kıymetdar** olduğunu ve ne kadar güzel **faideler** verdiğini ve o sefine sahibi zâtın, ne kadar **Kerim** ve **Rahîm** olduğunu düşün, mesrur ol ve şükret

ve anla ki: Vazifeni **istikametle** yaptığın vakit, o sefinenin verdiği bütün netaic; *bir cihetle senin **defter-i a'maline** geçer, sana bir hayat-ı bâkiyeyi temin eder, seni ebedî ihya eder.*"

Yedinci Kelime

وَمِيتٌ Yani **mevti** veren O'dur.

Yani hayat vazifesinden **terhis** eder, fâni dünyadan yerini tebdil eder, **külfet-i hizmetten âzad** eder.

Yani hayat-ı fâniyeden, seni hayat-ı bâkiyeye alır.

İşte şu kelime, şöylece fâni cinn ü inse **bağırır**, der ki:

Sizlere müjde! Mevt idam değil, **hiçlik** değil, **fena** değil,

inkıraz değil, sönmek değil,

firak-ı ebedî değil, **adem** değil, **tesadüf** değil,

fâilsiz bir **in'idam** değil.

Belki bir **Fâil-i Hakîm-i Rahîm** tarafından bir terhistir, bir **tebdil-i mekân**dır.

Saadet-i Ebediye tarafına, vatan-ı aslîlerine bir **sevkıyattır**.

Yüzde doksandokuz ahababın mecmâı olan **âlem-i berzaha** bir **visal kapısıdır**.

The Eighth Phrase

'And He is living and dies not.' That is to say, **the Possessor of a beauty, perfection, and munificence** that are **infinitely superior** to the **beauty, perfection**, and **munificence** to be seen in all the creatures of the universe, and that arouse love,

and **an Eternal Object of Worship, an Everlasting Beloved**, one single manifestation of Whose beauty is sufficient to replace all other beloveds, has an enduring life through **pre-eternity** and **post-eternity**

- a life **free** from any trace of **cessation** or **ephemerality**.. and **exempt** from any fault, **defect**, or **imperfection**.

Thus, this phrase proclaims to jinn and man, to all **conscious beings**, and the **people of love and ardour**:

"Here is good news for you! There is an **Everlasting Beloved** Who will cure and bind your **wounds caused by countless separations from the ones you love**.

Since He **exists** and is undying, whatever may happen do not fret over the others.

Furthermore, the **beauty** and **generosity, virtue** and **perfection** in them, which are the cause of your love, are, passing through many veils, **the shadows of the palest of shadows** of the manifestation of the Ever-Enduring Beloved's ever-enduring Beauty.

Do not grieve at their **disappearance**, for they are mirrors of a sort.

The changing of the mirrors renews and embellishes the **manifestation of the Beauty's radiance**.

Since He exists, everything exists."

The Ninth Phrase

'All good is in His hand.' Every good action you **perform** is transferred to His register.

Every **righteous deed** you do is recorded with Him.

Thus, this phrase calls out to jinn and mankind with the following good news:

"O you wretched ones! When you journey to the grave do not cry out in despair, **"Alas! Everything we owned is destroyed, all our efforts wasted; we have left the beautiful broad earth and entered the narrow grave,"**

for everything of yours is preserved, **all your actions written down**, every service you have rendered recorded.

One of Glory in Whose hand is all good and Who is able to bring all good to fruition, will reward your service: drawing you to Himself, He will keep you only **temporarily** under the ground.

Sekizinci Kelime

وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ Yani, bütün kâinatın mevcudatında görünen ve vesile-i muhabbet olan **kemal** ve **hüsün** ve **ihsan**ın **hadsiz bir derece fevkinde** bir **cemal ve kemal ve ihsanın sahibi**

ve bütün mahbublara bedel, birtak cilde-i cemali kâfi gelen **bir Mabud-u Lemyezel, bir Mahbub-u Lâyezal**'in **ezelî** ve **ebedî** bir hayat-ı daimesi var ki;

şai-be-i **zeval** ü **fenadan münezzeh**.. ve avarız-ı **naks** u kusurdan **müberradır**.

İşte şu kelime, cinn ü inse ve bütün **zîşuura** ve **ehl-i muhabbet ve aşka** ilân eder ki:

"Sizlere müjde! **Mahbublarınızdan nihayetsiz firakların yaralarını** tedavi edip merhem süren bir **Mahbub-u Bâki**'niz var.

Madem O **var** ve Bâki'dir, başkaları ne olursa olsun merak çekmeyiniz.

Belki o mahbublarda, **sebeb-i muhabbetiniz olan hüsün** ü **ihsan, fazl u kemal**, o Mahbub-u Bâki'nin cilde-i cemal-i bâkisinden çok perdelerden geçip, **gayet zayıf bir gölgenin gölgesidir**.

Onların **zevalleri**, sizleri incitmesin. Çünkü onlar bir nevi âyinelerdir.

Âyinelerin değişmesi **şaşaa-i cemalin cilvesini** tazeleştirir, güzelleştirir.

Madem O var, her şey var."

Dokuzuncu Kelime

بِيَدِهِ الْخَيْرُ Yani, her hayır, O'nun elindedir. Her **yaptığınız hayrat**, O'nun defterine geçer.

Her işlediğiniz **a'mal-i sâliha**, yanında kaydedilir.

İşte şu kelime, cinn ü inse nida edip müjde veriyor. Diyor ki:

"Ey bîçareler! Mezaristana göçtüğünüz zaman, **"Eyvah! Malımız harab olup, sa'yimiz heba oldu; şu güzel ve geniş dünyadan gidip, dar bir toprağa girdik."** demeyiniz, feryad edip me'yus olmayınız...

Çünkü sizin her şeyiniz muhafaza ediliyor. **Her ameliniz yazılmıştır**. Her hizmetiniz kaydedilmiştir.

Hizmetinizin mükâfatını verecek ve **her hayır elinde ve her hayrı yapabilecek** bir **Zât-ı Zülcelal**, sizi celb edip, yer altında **muvakkaten** durdurur.

Later, He will bring you to His presence.

What happiness for those of you who have completed their service and duty;

your **labour** is finished, you are going to ease and mercy!

Service and **toil** are over, you are going to receive your **wage**!

Indeed, **the All-Powerful One of Glory** preserves **seeds** and **grains**, *which are the pages of the register of last spring's deeds* and the deposit-boxes of its services, and preserves and publishes them the following spring in **glittering** fashion, indeed, in a manner a hundred times more **plentiful** than the originals.

#267

He is, then, preserving the **results of your life** in the same way, and will reward your service **in a truly abundant fashion**."

The Tenth Phrase

'**And He is Powerful over all things.**' That is, He is **One**, He is **Unique**, He has power over everything.

Nothing at all is difficult for Him.

To create the **spring** is as easy for Him as to create a flower,

and He creates **Paradise** with as much ease as He creates the spring.

The innumerable artefacts which He continuously creates every day, every year, every century, witness with numberless tongues to His boundless power.

Thus, this phrase too delivers good news:

"O man! The service you have offered and the worship you have performed are not for nothing.

A realm of reward, an abode of bliss, has been prepared for you.

An unending Paradise is awaiting you **in place of this fleeting world of yours**.

Have faith and **confidence** in the **promise** of the **Glorious Creator** Whom you know and Whom you worship,

for it is **impossible** for Him **to break His promise**.

In absolutely no respect is there any **deficiency** in His power;

impotence cannot **interfere** in His works.

Just as He creates your tiny garden, so too is He able to create Paradise for you,

Sonra huzuruna aldırır.

Ne mutlu sizlere ki; hizmetinizi ve vazifenizi bitirdiniz.

Zahmetiniz bitti, rahata ve rahmete gidiyorsunuz.

Hizmet, **meşakkat** bitti; **ücret** almağa gidiyorsunuz.

Evet *geçen baharın defter-i a'malinin sahifeleri ve hidematının sandukçaları olan tohumları, çekirdekleri* muhafaza eden.. ve ikinci baharda gayet **şâşaalı**, belki yüz derece aslından daha **bereketli** bir tarzda muhafaza eden, neşreden **Kadîr-i Zülcelal**;

elbette sizin de **netaic-i hayatınızı** öyle muhafaza ediyor ve hizmetinize **pek kesretli bir surette** mükâfat verecektir.

Onuncu Kelime

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Yani, O **Vâhid**'dir, **Ehad**'dir, her şeye kadirdir.

Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

Bir **baharı** halketmek bir çiçek kadar O'na kolaydır.

Cennet'i halk etmek, bir bahar kadar O'na rahattır.

Her günde, her senede, her asırda, yeniden yeniye icad ettiği hadsiz masnuatı, nihayetsiz kudretine nihayetsiz lisanlarla şehadet ederler.

İşte şu kelime dahi şöyle müjde eder. Der ki:

"Ey insan! Yaptığın hizmet, ettiğin ubudiyet boşuboşuna gitmez.

Bir dâr-ı mükâfat, bir mahall-i saadet senin için ihzar edilmiştir.

Senin şu fânî dünyana bedel, bâki bir Cennet seni bekler.

İbadet ettiğin ve tanıdığın **Hâlık-ı Zülcelal**'in **vaadine** iman ve **itimad** et.

Ona **vaadinde hulf etmek muhal**dir.

Kudretinde hiçbir cihetle **noksaniyet** yoktur.

İşlerine, acz **müdahale** edemez.

Senin küçük bahçeni halk ettiği gibi, Cennet'i dahi senin için halk edebilir

and He has created it and promised it to you.

And because He has promised, *He shall*, of course, *admit you to it*.

Since we see **through observation** that every year on the face of the earth He gathers together and disperses **with perfect order and balance**, **with perfect timing and ease**, **more than three hundred thousand species** and **groups of animals and plants**,

most certainly such an All-Powerful One of Glory is capable of carrying out His promise.

And being thus Absolutely Powerful He creates **samples of the resurrection and Paradise in thousands of forms** every year.

And since, promising eternal bliss *through all His revealed Books*, He gives the glad tidings of Paradise;

and since all His actions and **deeds** are carried out with truth, **veracity**, and **seriousness**;

and since, **through the testimony of all His works of art**, all perfections **point to and testify to His infinite perfection**,

there being in absolutely no respect any **defect** or **fault** in Him;

and since the **breaking of a promise**, **lying**, **falsehood**, and **deception** are *the ugliest of qualities*, besides being defects and faults;

then most decidedly and most certainly will that **All-Powerful One of Glory**, that **All-Wise One of Perfection**, that **All-Merciful One of Beauty**, carry out His promise:

He will open the gate to eternal bliss;

He will admit you, **O people of faith, to Paradise**, *which was the original home of your forefather Adam.*"

#268

The Eleventh Phrase

'**And with Him all things have their end.**' That is, human beings are sent to this world, *which is the realm of trial and examination*, **with the important duties** of trading and acting as officials.

After they have concluded their trading, accomplished their duties, and completed their service,

they will return and meet once more with their **Generous Master** and **Glorious Creator** Who sent them forth in the first place.

Leaving this transient realm, **they will be honoured** and elevated to the **presence of grandeur** in the **realm of permanence**.

ve halk etmiş ve sana vaad etmiş.

Ve vaadettiği için, elbette **seni onun içine alacak**.

Madem **bilmüşahede** görüyoruz: Her senede, yer yüzünde, *hayvanat ve nebatatın üç yüz binden ziyade enva'larını ve milletlerini*, **kemal-i intizam ve mizan ile**, **kemal-i sür'at ve sühuletle** haşr edip, neşreder.

Elbette böyle bir Kadîr-i Zülcelal, vaadini yerine getirmeye muktedirdir.

Hem madem her senede, öyle bir Kadîr-i Mutlak, **haşrin ve Cennet'in nûmunelerini binler tarzda** icad ediyor.

Hem madem bütün **semavî fermanları** ile saadet-i ebediyeyi vaad edip, Cennet'i müjde veriyor.

Hem madem bütün icraatı ve **şuunatı** hak ve hakikattır ve **sıdk** ve **ciddiyet**ledir.

Hem madem **âsârının şehadetiyle**, bütün kemalât, O'nun **nihayetsiz kemaline delalet** ve **şehadet** eder.

Ve hiçbir cihette **naks** ve **kusur** onda yoktur.

Hem madem **hulf-ül va'd** ve **hilaf** ve **kızb** ve **aldatmak**, *en çirkin bir haslet* ve naks u kusurdur.

Elbette ve elbette o **Kadîr-i Zülcelal**, o **Hakîm-i Zülkemaal**, o **Rahîm-i Zülcemal** vaadini yerine getirecek;

saadet-i ebediye kapısını açacak,

Âdem babanızın **vatan-ı aslîsi olan Cennet'e** sizleri **ey ehl-i iman** idhal edecektir."

Onbirinci Kelime

وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ Yani, ticaret ve memuriyet için, **mühim vazifelerle** bu dâr-ı imtihan olan dünyaya gönderilen insanlar;

ticaretlerini yapıp, vazifelerini bitirip ve hizmetlerini itmam ettikten sonra,

yine onları gönderen **Hâlık-ı Zülcelal**'ine dönecekler ve **Mevlâ-yı Kerim**'lerine kavuşacaklar.

Yani, bu dâr-ı fâniden gidip **dâr-ı bâkide huzur-u kibriyaya müşerref** olacaklar.

That is to say, *being delivered from the turbulence of causes and from the obscure veils of intermediaries*, they will meet with their **Merciful Sustainer** without veil at the *seat of His eternal majesty*.

Everyone will find his **Creator, True Object of Worship, Sustainer, Lord**, and **Owner** and will know Him directly.

Thus, this phrase **proclaims the following joyful news**, *which is greater than all the rest*:

"O mankind! Do you know where you are going and to where you are being impelled?

As is stated at the end of the Thirty-Second Word, a thousand years of happy life in this world cannot be compared to one hour of life in Paradise. And a thousand years of life in Paradise cannot be compared to one hour's vision of the sheer loveliness of the Beauteous One of Glory. You are going to the sphere of His mercy, and to His presence.

The *loveliness* and *beauty* in all the creatures of this world and in those *metaphorical beloveds* by which you are so stricken and obsessed and for which you are so desirous,

are but a sort of shadow of the *manifestation of His beauty* and of the *loveliness of His Names*;

and all Paradise with all of its *subtle wonders*, a *single manifestation of His mercy*;

and all *longing* and *love* and *allurement* and *captivation*, but a *flash of the love* of the **Eternal Worshipful One** and **Everlasting Beloved**. And you are going to the sphere of His presence.

You are being summoned to Paradise, which is an *eternal feasting place*.

Since this is so, it is not with weeping that you enter the grave, but smiling with expectation."

The phrase announces this good news as well:

"O mankind! Do not be apprehensive imagining that you are going to *extinction*, *non-existence*, nothingness, *darkness*, *oblivion*, decay, and dissolution, and that you will drown in multiplicity.

You are going not to extinction, but to *permanence*.

You are being impelled not to non-existence, but to *perpetual existence*.

You are going to enter not darkness, but the *world of light*.

And you are returning to your true owner, to the *seat of the Pre-Eternal Monarch*.

You will not drown in *multiplicity*, you will take your rest in the *sphere of Unity*.

Yani, *esbab dağdağasından ve vesaitin karanlık perdelerinden kurtulup*, **Rabb-i Rahîm**'lerine *makarr-ı saltanat-ı ebedî*sinde perdesiz kavuşacaklar.

Doğrudan doğruya herkes, kendi **Hâlık**'ı ve **Mabud**'u ve **Rabb**'i ve **Seyyid**'i ve **Mâlik**'i kim olduğunu bilecek ve bulacaklar.

İşte şu kelime *bütün müjdelerin fevkinde şöyle müjde eder*. Ve der ki:

"Ey insan! Bilir misin nereye gidiyorsun ve nereye sevk olunuyorsun?

Otuzikinci Söz'ün âhirinde denildiği gibi: Dünyanın bin sene mesudane hayatı, bir saat hayatına mukabil gelmeyen Cennet hayatının ve o Cennet hayatının dahi bin senesi, bir saat rü'yet-i cemaline mukabil gelmeyen bir Cemil-i Zülcelal'in daire-i rahmetine ve mertebe-i huzuruna gidiyorsun.

Mübtela ve meftun ve müştak olduğunuz mecazî mahbublarda ve bütün mevcudat-ı dünyeviye'deki hüsün ve cemel,

O'nun *cilve-i cemalinin* ve *hüsn-ü esmasının* bir nevi gölgesi

ve bütün Cennet, bütün *letaifiyle* bir *cilve-i rahmeti*

ve bütün *iştiyaklar* ve *muhabbetler* ve *incizablar* ve *cazibeler*, bir *lem'a-i muhabbeti* olan bir **Mabud-u Lemyezal**'in, bir **Mahbub-u Lâyezal**'in daire-i huzuruna gidiyorsunuz

ve *ziyafetgâh-ı ebedî*si olan Cennet'e çağrılıyorsunuz.

Öyle ise kabir kapısına ağlayarak değil, gülerek giriniz."

Hem şu kelime şöyle müjde veriyor, diyor ki:

"Ey insan! *Fenaya*, *ademe*, hiçliğe, *zulümata*, *nisyana*, çürümeye, dağılmaya ve kesrette boğulmaya gittiğinizi tevehhüm edip düşünmeyiniz!

Siz fenaya değil, *bekaya* gidiyorsunuz.

Ademe değil, *vücut-u daimîye* sevk olunuyorsunuz.

Zulümata değil, *âlem-i nura* giriyorsunuz.

Sahib ve Mâlik-i Hakikî'nin tarafına gidiyorsunuz ve **Sultan-ı Ezeli'nin payitahtına** dönüyorsunuz.

Kesrette boğulmaya değil, *vahdet* dairesinde teneffüs edeceksiniz.

Second Station

[The Second Station proves divine unity at the level of the **Greatest Name**, briefly and in summary form.]

The First Phrase

"**There is no god but God**" In this phrase is **an affirmation of the unity of the Godhead** and of the True Object of Worship.

An extremely powerful proof of this degree is as follows:

A most **orderly** activity is apparent on the face of the universe, especially on the page of the earth.

And we observe there a most wise **creativity**.

And we clearly see **a systematic unfolding**; that is, everything being expanded and revealed and given **an appropriate shape** and form.

Furthermore, we see a most compassionate, **generous**, and merciful **munificence** and bountifulness.

Since this is so, it of necessity proves, indeed provokes awareness of, the **necessary existence** and unity of an Active, Creative, Opening, and Munificent **Possessor of Glory**.

Indeed, the constant **evanescence** and renewal of beings demonstrate that those beings are the manifestations of the sacred names of an **All-Powerful Maker**,

and are **shadows** of the lights of His names;

that they are **works of art** produced by His actions,

and **impressions** and pages inscribed by **the pen of divine determining and power**;

that they are **mirrors** reflecting the beauty of His perfection.

Just as the Owner of the universe proves this **mighty truth** and exalted degree of the affirmation of His unity with all **the scriptures and sacred books that He has revealed**,

so have the people of truth and **the perfected members of the human race** proved it through their investigations and **discoveries**.

The universe too points to this degree through **the unceasing testimonies of the miracles of art, wonders of power, and treasures of wealth** that it displays, despite its impotence and poverty.

İkinci Makam

[**İsm-i A'zam** noktasında, tevhidin isbatına muhtasar bir işarettir]

Birinci Kelime

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ da, **bir tevhid-i uluhiyet** ve mabudiyet vardır.

Şu mertebenin **gayet kuvvetli bir bürhanı**na şöyle işaret ederiz ki:

Şu kâinat yüzünde, hususan zeminin sahifesinde, **gayet muntazam** bir faaliyet görüyoruz.

Ve gayet hikmetli bir **hallakîyet** müşahede ediyoruz.

Ve gayet **intizamlı bir fettahîyet**, yani her şeye **lâayk bir şekil** açmak ve suret vermek aynelyakîn görüyoruz.

Hem gayet şefkatli, **keremli**, rahmetli bir **vehhabîyet** ve ihsanat görüyoruz.

Öyle ise, bizzature şu hâl ve şu keyfiyet; Faal, Hallak, Fettah, Vehhab bir **Zât-ı Zülcelal**'in **vücub-u vücudunu** ve vahdetini isbat eder, belki ihsas eder.

Evet mevcudatın mütemadiyen **zevalleri**, tazelenmeleri gösteriyor ki, o mevcudat; bir **Sani'-i Kadîr**'in kudsî esmasının cilveleri

ve envâr-ı esmaiyesinin **gölgeleri**

ve ef'alinin **eserleri**

ve **kalem-i kader ve kudretin nakışları** ve sahifeleri

ve cemal-i kemalinin **âyineleridir**.

Şu **hakikat-ı uzma**ya ve şu tevhidin mertebe-i ulyasına, şu kâinatın sahibi, bütün **gönderdiği mukaddes kitablar ve suhurlarıyla** o tevhidi gösterdiği gibi;

bütün ehl-i hakikat ve **kâmilîn-i nev'-i beşer** tahkikatlarıyla ve **keşfiyatlarıyla**, aynı mertebe-i tevhidi gösteriyorlar.

Ve kâinat dahi, acz ve fakrıyla beraber, mazhar olduğu **daimî mu'cizat-ı san'atın** ve **havarik-ı iktidar, hazain-i servetin** şehadetiyle, aynı mertebe-i tevhide işaret eder.

That is to say, the scriptures and books of the **Pre-Eternal Witness**, and the **investigations and unveilings of the people of witnessing**, and the orderly states and wise and purposeful functions of the **Manifest World** are united in their agreement on this degree of the affirmation of divine unity.

Those who do not accept the Single One of Unity (Vahid-i Ehad), therefore, must either accept **innumerable gods**, or else like the **foolish** Sophists, deny both their own existence and that of the universe.

#270

The Second Phrase

"He is One" This phrase demonstrates an **explicit** degree of the affirmation of divine unity.

A convincing and comprehensive **argument** proving it is as follows:

When we open our eyes, when the universe fastens our gaze on its face, the first thing to attract our attention is **a universal and perfect order**; we see that there is a **comprehensive, sensitive equilibrium**;

everything exists within **a precise order** and **delicate balance and measure**.

When we look a little more carefully, a continual **ordering** and **balancing** strike our eye.

That is to say, someone is changing the order with **regularity** and renewing the balance with **measuredness**.

Everything is a model and is clothed in a great many orderly **balanced forms**.

When we study it even more closely, a **wisdom** and **justice** appear behind the ordering and balancing.

A **purpose** and **benefit** are considered, a truth, a usefulness are followed in the motion of everything, even the minutest particles.

When we study it with even **greater attention**, what strikes our **conscious gaze** is the demonstration of a power within an extremely wise activity, and the **manifestation of a comprehensive knowledge that encompasses all things together with all their attributes**.

That is to say, the **order and balance** in all beings show us plainly a **universal ordering and balancing**; and the ordering and balancing show us a universal **wisdom and justice**; and the wisdom and justice in turn show us a **power and knowledge**.

That is, it is apparent that behind these veils is **One Powerful over all things** who has Knowledge of all things.

Demek **Şahid-i Ezelî** bütün kütüb ve suhufuyla ve **ehl-i şühud bütün tahkikat ve küşûfuyla** ve **âlem-i şehadet** bütün muntazam ahval ve hakîmane şununatıyla o mertebe-i tevhidde bil'icma' ittifak ediyorlar.

İşte o Vâhid-i Ehad'i kabul etmeyen, ya **nihayetsiz ilahları** kabul edecek veyahut **ahmak** Sofestaî gibi hem kendini, hem kâinatın vücudunu inkâr edecek.

İkinci Kelime

وَحْدَهُ İşte şu kelime **sarih** bir mertebe-i tevhidi gösterir.

Şu mertebeyi dahi, a'zamî bir surette isbat eden gayet kuvvetli bir **bürhanına** şöyle işaret ederiz ki:

Biz gözümüzü açtıkça, kâinat yüzüne nazarımızı saldırdıkça, en evvel gözümüze işen, **âmm ve mükemmel bir nizam**dır ve **şamil, hassas bir mizan**dır görüyoruz.

Her şey **dakik bir nizam** ile, **hassas bir mizan ve ölçü** içindedir.

Daha bir parça dikkat-i nazar ettikçe, yeniden yeniye bir **tanzim** ve **tevziniyet** gözümüze çarpıyor.

Yani: Birisi, **intizam** ile o nizamı değiştiriyor ve **tartı** ile o mizanı tazelandiriyor.

Her şey bir model olup, pek kesretli muntazam ve **mevzun suretler** giydiriliyor.

Daha ziyade dikkat ettikçe, o tanzim ve tevzin altında bir **hikmet** ve **adalet** görünüyor.

Her harekette bir **hikmet** ve **maslahat** gözetiliyor, bir hak, bir faide takib ediliyor.

Daha ziyade dikkat ettikçe, gayet hakîmane bir faaliyet içinde bir kudretin tezahüratı ve **her şeyin her şe'nini ihata eden gayet muhit bir ilmin cilveleri nazar-ı şuurumuza** çarpıyor.

Demek bütün mevcudattaki şu **nizam ve mizan**, umuma **âmm bir tanzim ve tevzini** ve o tanzim ve tevzin, **âmm bir hikmet ve adaleti** ve o hikmet ve adalet, bir **kudret ve ilmi** gözümüze gösteriyor.

Demek bir **Kadîr-i Külli Şey** ve bir **Alîm-i Külli Şey**, şu perdeler arkasında akla görünüyor.

Furthermore, we look to the beginning and end of everything, and we see, particularly in animate creatures, that their beginnings, **origins**, and **roots** are such that it is as if their seeds contain all the systems and members of those creatures, each in the form of an **instruction sheet** and **timetable**.

Then their fruits and results are such that the meanings of those **animate creatures** are filtered and concentrated in them; they bequeath their **life histories** to them.

It is as if their seeds are **collections** of the principles according to which they were given existence,

and their fruits and results a sort of **index** of the **commands that brought them into existence**.

Then we look **to the outer and inner faces** of those animate creatures: the **free disposal of an utterly wise power** and the **fashioning** and ordering **of an utterly effective will** are apparent.

That is, a strength and power create; a command and will clothe with form.

Thus, when we study beings attentively, we observe that their **beginnings** are instruction sheets prepared by One Possessing Knowledge,

Hem her şeyin evveline ve âhirine bakıyoruz, hususan zîhayat nev'inde görüyoruz ki: Başlangıçları, **asılları**, **kökleri**, hem meyveleri ve neticeleri öyle bir tarzdadır ki; güya tohumları, asılları; birer **tarife**, birer **program** şeklinde bütün o mevcudun cihazatını tazammun ediyor.

Ve neticesinde ve meyvesinde; yine bütün o **zîhayatın** manası süzülüp onda tecemmu' eder, **tarihçe-i hayatını** ona bırakır.

Güya onun aslı olan çekirdeği, desatir-i icadiyesinin bir **mecmuasıdır**.

Ve meyvesi ve semeresi ise, **evamir-i icadiyesinin** bir **fihristesi** hükmünde görüyoruz.

Sonra o zîhayatın **zahirine ve bâtınına** bakıyoruz. Gayet derecede **hikmetli bir kudretin tasarrufatı** ve **nafile bir iradenin tasviratı** ve tanzimatı görünüyor.

Yani, bir kuvvet ve kudret icad eder; bir emir ve irade suret giydirir.

İşte bütün mevcudat, böyle **evveline** dikkat ettikçe bir ilmin tarifenamesi

and that their **ends** are plans and manifestos of a Maker;

that their **outer faces** are beautifully proportioned dresses of artistry devised by One who Chooses and Wills,

and their **inner faces**, well-designed machines of an All-Powerful One.

This situation, therefore, **necessarily** and **self-evidently** proclaims that no time and no place, absolutely nothing, can be outside the **grip of power of one single Glorious Maker**.

Each thing and all things together with all of their **attributes** are planned and directed within the grip of power of an **All Powerful Possessor of Will**;

they are made beautiful **through the ordering and graciousness** of a **Merciful and Compassionate One**;

and they are embellished with the adorning of a **Loving Benefactor**.

Indeed, for anyone who is intelligent and has eyes in his head, the **order and equilibrium, and ordering and adorning in the universe and in the beings within it** demonstrate, **at the degree of unity**, One who is Single, Sole, Solitary, **Unique**, All-Powerful, **Possessing of Will**, All-Knowing, and **All-Wise**.

Assuredly, **there is a unity in everything, and as for unity, it points to one**.

For example, the whole world is illuminated by one lamp, the sun; in which case, the world's owner is One and the same.

And, for example, all the animate creatures on the earth are served by air, fire, and water, which are the same. Since this is so, the **One who employs them and subjugates them to us** is also One.

The Third Phrase

"He has no partner" This phrase is proved cogently and brilliantly in the **First Station of the Thirty-Second Word**, so we refer you to that.

It cannot be more clearly elucidated; there is no need for further explanation.

The Fourth Phrase

"His is the dominion" That is, every creature from the **face of the earth** to the **Divine Throne**, from the ground to the Pleiades, from the **minutest particles** to the **heavenly bodies**, everything from pre-eternity to post-eternity, the heavens and the earth, this world and the hereafter, belongs to Him.

His is the **highest degree of ownership** in the form of the **greatest affirmation of divine unity (tevhid-i azam)**.

ve **âhirine** dikkat ettikçe bir Sâni'in plânı ve beyannamesi

ve **zahirine** baktıkça bir Fâil-i Muhtar'ın ve Mürid'in gayet san'atlı ve tenasüblü bir hulle-i san'atı

ve **bâtınına** baktıkça bir Kadîr'in gayet muntazam bir makinasını müşahede ediyoruz.

İşte şu hal ve şu keyfiyet, **bizzarure** ve **bilbedahe** ilân eder ki; hiçbir şey, hiçbir zaman, hiçbir mekân birtak **Sani-i Zülcelal'in kabza-i tasarrufu**ndan hariç olamaz.

Herbir şey ve bütün eşya, bütün **şuunatı**yla, bir **Kadîr-i Mürid**'in kabza-i tasarrufunda tedbir edilir.

Ve bir **Rahman-ı Rahîm**'in **tanzimiyle ve lütfuyla** güzelleştiriliyor.

Ve bir **Hannan-ı Mennan**'ın tezyiniyle süslendiriliyor.

Evet başında şuur ve yüzünde gözü bulunana **şu kâinat ve şu mevcudattaki nizam ve mizan ve tanzim ve tevzin**; birtak, yekta, Vâhid, **Ehad**, Kadîr, **Mürîd**, Alîm, **Hakîm** bir zâtı **vahdaniyet mertebesinde** gösterir.

Evet **her şeyde bir birlik var. Birlik ise, biri gösterir**.

Meselâ, dünyanın lâmbası olan Güneş birdir; öyle ise, dünyanın mâlikî dahi birdir.

Meselâ, zemin yüzündeki zîhayatların hizmetçileri olan hava, ateş, su birdir; öyle ise, **onları istihdam eden ve bizlere müsahhar eden** dahi birdir.

Üçüncü Kelime

لَا شَرِيكَ لَهُ Şu kelimeyi, **Otuzikinci Söz'ün Birinci**

Makamı gayet kuvvetli ve şaşıla bir surette isbat ettiğinden, ona havale ederiz.

Onun fevkinde beyan olamaz, ondan daha ileri beyana lüzum yok ve izah edilmez.

Dördüncü Kelime

لَهُ الْمُلْكُ Yani: **Ferş**'ten **Arş**'a, seradan süreyyaya,

zerrattan seyyarata, ezelden ebede kadar herbir mevcud, semavat ve arz, dünya ve âhiret, her şey O'nun mülküdür.

Mâlikîyet mertebe-i uzması, **tevhid-i a'zam** suretinde O'nundur.

A **mighty proof** of this **was imparted** to this powerless one's mind in Arabic at a pleasant time in pleasant circumstances.

For the sake of that pleasant memory we shall note down those same **phrases**, then write their **meanings**:

#272

His is the dominion because: the macrocosm is similar to the microcosm; what is fashioned by His power is a missive expressing His determining; His creating the macrocosm makes it as a place of prostration, while His giving of existence to the microcosm makes it as prostrating; His bringing the former into being makes it as a property, while His giving of existence to the latter makes it as owned; His art in the former displays it as a book, while His colouring in the latter shines through speech; His power in the former reveals His majesty, while His mercy in the latter arrays His bounty; His majesty in the former testifies that He is One, while His bounty in the latter proclaims that He is Single, Undivided; His stamp on the former is on all things, universal and particular, while His seal on the latter is on the body and on the limbs.

First Section: "The macrocosm is similar to the microcosm; what is fashioned by His power is a missive expressing His determining ."

That is to say, the **macrocosm, which is called the universe**, and the **microcosm, which is its miniature specimen and is called man**, point to evidences of divine unity, **both within man's self and outside it**, that are written by the pens of divine power and divine determining.

There is within man the sample, **on a very small scale**, of the **orderly art which is in the universe**.

And as the **art that is present in the vast sphere** testifies to the **Single Maker**,

so the **microscopic art** which is on a tiny scale in man points to the Maker and demonstrates His **unity**.

Moreover, as man is a meaningful **missive** inscribed by his Sustainer, and a well-composed **ode** written by **divine determining**,

so is the universe a **well-composed** ode written by that same pen, but on a vast **scale**.

Is it at all possible that anything other than the **Single One of Unity** could have a hand in placing the **stamp of uniqueness** on men's faces, which, although they resemble one another, all have their **distinguishing marks**; and have a hand in setting the **seal of unity on the universe**, all of whose creatures co-operate, helping and supporting one another? Could anything interfere in this?

Şu mertebe-i uzma-i mâlikiyet ve makam-ı a'zam-ı tevhidin bir **hüccet-i kübrası**, latif bir zamanda ve latif bir hatıra, Arabî ibaresinde, şu âcizin hatırına **ilka edildi**.

O latif hatıranın hatırı için, aynı **ibare-i Arabiye**yi kaydedip, sonra **mealini** yazacağız.

لَهُ الْمُلْكُ لَآنَ ذَاكَ الْعَالَمَ الْكَبِيرَ كَهَذَا الْعَالَمِ الصَّغِيرِ *
مَصْنُوعًا قُدْرَتِهِ مَكْتُوبًا قَدْرِهِ * إِبْدَاعُهُ لِذَاكَ صَيَّرَ
مَسْجِدًا * إِيجَادُهُ لِهَذَا صَيَّرَهُ سَاجِدًا إِنْشَاءً لِهَذَا صَيَّرَ
ذَاكَ مِلْكًا * إِيجَادُهُ لِهَذَا صَيَّرَهُ مَمْلُوكًا * صَنَعْتُهُ فِي ذَاكَ
تَظَاهَرَتْ كِتَابًا * صَبَغْتُهُ فِي هَذَا تَزَاهَرَتْ خِطَابًا *
قُدْرَتُهُ فِي ذَاكَ تُظْهِرُ حِشْمَتَهُ * رَحْمَتُهُ فِي هَذَا تُنْظِمُ
نِعْمَتَهُ * حِشْمَتُهُ فِي ذَاكَ تَشْهَدُ هُوَ الْوَاحِدُ * نِعْمَتُهُ فِي
هَذَا تُعْلِنُ هُوَ الْوَاحِدُ * سَكَنَتُهُ فِي ذَاكَ فِي الْكُلِّ وَالْأَجْزَاءِ
* خَاتَمَهُ فِي هَذَا فِي الْجِسْمِ وَالْأَعْضَاءِ

Birinci Fıkra: ذَاكَ الْعَالَمَ الْكَبِيرَ... الخ

Yani: Şu **kâinat** denilen âlem-i ekber ve **insan** denilen onun **misal-i musaggarı** olan âlem-i asgar, kudret ve kader kalemîyle yazılan **âfâkî ve enfûsî** vahdaniyet delailini gösteriyorlar.

Evet **kâinattaki san'at-ı muntazamanın küçük bir mikyasta**, nümunesi insanda vardır.

O **daire-i kübradaki san'at**, **Sânî-i Vâhid'e** şehadet ettiği gibi,

şu insanda olan küçük mikyastaki **hurdebînî san'at** dahi, yine o Sani'a işaret eder, **vahdetini** gösterir.

Hem nasılkı şu insan gayet manidar bir **mektub-u Rabbanîdir**, muntazam bir **kaside-i kaderdir**..

öyle de şu **kâinat** dahi, aynı o kalem-i kaderle, fakat büyük bir **mikyasta** yazılmış **muntazam** bir kaside-i kaderdir.

Hiç mümkün müdür ki; hadsiz **alâmet-i farika** ile bütün insanlara bakan şu insan yüzündeki **sikke-i vahdete** ve bütün mevcudatı omuz omuza, el ele, baş başa veren **kâinat üstündeki hâtem-i vahdaniyete**, **Vâhid-i Ehad'den** başka bir şey'in müdahalesi bulunsun?

Second Section: "His creating the macrocosm makes it as a place of prostration, while His giving of existence to the microcosm makes it as prostrating."

it has this meaning: the All-Wise Maker created the macrocosm in such a **novel**, wonderful form, inscribing on it the **signs of His grandeur**, that He transformed it into a **mighty mosque**.

And He created man in this way: giving him intellect and causing him to prostrate in wonderment with it at those miracles of His art and at His **wondrous power**,

He caused him to read the signs of His grandeur. Thus girding him ready for worship in that mighty mosque, He created him as a **prostrating slave**.

Is it at all possible that the **true object of worship** of those prostrating **worshippers** in this mighty mosque could be other than the One, Single Maker?

#273

Third Section: "His bringing the former into being makes it as a property, while His giving of existence to the latter makes it as owned."

It has this meaning: the Glorious Lord of All Dominion created the macrocosm, and especially the face of the earth, so that it resembles **countless concentric circles** or spheres. Every sphere is like an arable field where, **minute by minute**, season by season, century by century, He **sows**, reaps, and harvests crops.

He **continuously** administers His property, and works it.

He has made the world of minute particles, the largest sphere, into a field. With His power and with His wisdom, He **unceasingly** sows crops in it to the extent of the universe, and reaps and harvests them.

He despatches them from the Manifest World to the **World of the Unseen**; from the sphere of power to the **sphere of knowledge**.

Next He has made the face of the earth, which is a **medium sphere**, a **place of cultivation** in exactly the same way, where, season by season, He **plants** worlds, species, and reaps and harvests them.

His **immaterial crops** too He sends to the immaterial worlds, to the Worlds of the Unseen, and the hereafter, and the World of Similitudes.

A garden, too, which is a smaller sphere, He fills hundreds and thousands of times with power and empties with wisdom.

And from the even smaller sphere of an animate creature, a tree or a human being, for example, He **harvests crops** that are a hundred times greater than the being itself.

İkinci Fıkra: اِبْدَاعُهُ لِذَاكَ...الخ

Meali şudur: Sani-i Hakîm, âlem-i ekberi öyle **bedi'** bir surette halk edip **âyât-ı kibriyasını** üstünde nakşetmiş ki; kâinatı bir **mescid-i kebir** şekline döndürmüş

ve insanı dahi öyle bir tarzda icad edip, ona akıl vererek, onunla o mu'cizat-ı san'atına ve o **bedi'** kudretine karşı secde-i hayret ettirerek,

ona âyât-ı kibriyayı okutturup, kemerbeste-i ubudiyet ettirerek, o mescid-i kebirde bir **abd-i sâcid** fitratında yaratmıştır.

Hiç mümkün müdür ki: Şu mescid-i kebirin içindeki sâcidlerin, **âbidlerin mabud-u hakikîleri**; o Sâni-i Vâhid-i Ehad'den başkası olabilsin?

Üçüncü Fıkra: اِنْشَاءُهُ لِذَاكَ...الخ

Meali şudur ki: O Mâlik-ül Mülk-i Zülcelal, âlem-i ekberi, bahusus Küre-i Arz yüzünü öyle bir surette inşa ederek yapmıştır ki; **birbiri içinde hadsiz daireler** olup, herbir daire bir tarla hükmünde olup, **vakit-bevakit**, mevsim-bemevsim, asır-beasır; **eker**, biçer, mahsulât alır.

Mütemadiyen mülkünü çalıştırır, tasarruf eder.

En büyük daire olan zerrat âlemini bir tarla yapıp, **her zaman** kâinat kadar mahsulâtı; kudretiyle, hikmetiyle onda eker, biçer, kaldırır.

Âlem-i şهادetten **âlem-i gayba**, daire-i kudretten **daire-i ilme** gönderir.

Sonra **mutavassıt bir daire** olan zemin yüzünü, aynen öyle bir **mezraa** yapmış ki; mevsim-bemevsim âlemleri, enva'ları içinde **eker**, biçer, kaldırır.

Manevî mahsulâtını dahi gaybî, uhrevî, misalî ve manevî âlemlerine gönderir.

Daha küçük bir daire olan bir bahçeyi yine yüz defa, bin defa kudretle doldurup, hikmetle boşalttırıyor.

Daha küçük bir daire olan bir zîhayatı, meselâ bir ağacı, bir insanı, yüz defa onun kadar, ondan **mahsulât alır**.

That is to say, the Glorious Lord of All Dominion creates all things, great and small, **universal and particular**, as models, and clothes them in hundreds of ways in the **weavings of His art**, which are embroidered with continuously renewed inscriptions;

He displays the **manifestations of His names**, the miracles of His power.

He has created everything in His property as a page;

He writes meaningful letters in hundreds of ways on each page; He displays His wisdom, His signs, and **He invites intelligent creatures to read them**.

In addition to bringing the macrocosm into being in the form of a cultivated property, He has created man and has given him such **tools** and abilities, **senses**, feelings, and especially such a **soul**, such desires, needs, **appetites**, greed and claims, that in that extensive property he is like a totally owned creature who is in need of all of it.

Is it therefore at all possible that anything apart from the **Glorious Lord of All Dominion**, who makes everything from the vast world of minute particles to a fly, as a field and cultivated property, and makes insignificant man a spectator, **inspector**, tiller, merchant, **herald**, worshipper, and slave in that vast property and takes him as **an honoured guest** and beloved addressee of Himself - could anything other than Him have free disposal over the property and be lord over the totally owned slave?

#274

Fourth Section: "His art in the former displays it as a book, while His colouring in the latter shines through speech."

Its meaning is this: the **Glorious Maker's art in the macrocosm** is so meaningful that because it is manifested in the form of a book, thus making the universe into a **huge volume**, the human intellect has extracted the library of true natural science and philosophy from it and has written the library **accordingly**.

And that book of wisdom is bound to reality and draws assistance from reality to such a degree that it has been **proclaimed** in the form of the **All-Wise Qur'an**, which is a copy of that huge **manifested book**.

Moreover, just as His art in the universe is in the form of a book, describing its perfect orderedness, so too His **colouring** and the **inscription of His wisdom** in man has opened the **flower of speech**.

That is, His art is so meaningful, **sensitive**, and beautiful that it has caused the components of that **animate machine** to speak as though they were **gramophones**.

It has given man such a **dominical colouring** in his **"fairest of forms"** that the flower of speech and **expression**, which is immaterial, insubstantial and living, has opened in his **material, corporeal and solid head**.

Demek o Mâlik-ül Mülk-i Zülcelal; küçük-büyük, **cüz'î-küllî** her şeyi birer model hükmünde inşa ederek, yüzler tarzda, taze taze nakışlarla münakkaş **mensucat-ı san'atını** onlara giydirir;

cilve-i esmasını, mu'cizat-ı kudretini izhar eder.

Kendi mülkünde her bir şeyi, birer sahife hükmünde inşa etmiş;

her sahifede, yüzer tarzda manidar mektubatını yazar; hikmetinin âyâtını izhar eder, **zîşuurlara okutturur**.

Şu âlem-i ekberi, mülk şeklinde inşa etmekle beraber; şu insanı dahi öyle bir surette halketmiştir ve ona öyle **cihazat** ve âletler ve **havas** ve hissiyatlar ve bilhassa **nefs**, heva ve ihtiyaç ve **iştihâ** ve hırs ve dava vermiştir ki; o geniş mülkünde, bütün mülke muhtaç bir memluk hükmüne getirmiştir.

İşte hiç mümkün müdür ki: Pek büyük olan âlem-i zerrattan tâ bir sineğe kadar bütününü mülk ve tarla yapan ve küçük insanı, o büyük mülke nâzır ve **müfettiş** ve çiftçi ve tüccar ve **dellâl** ve âbid ve memluk yaptıran ve kendine, **muhterem bir misafir** ve sevgili bir muhatab ittihaz eden o **Mâlik-ül Mülk-i Zülcelal**'den başka, o mülke tasarruf edip, o memluke seyyid olabilsin?

Dördüncü Fıkra: **صَنَعَتُهُ فِي ذَٰكَ... الخ** ibaresidir.

Meali şudur ki: **Sani-i Zülcelal'in âlem-i ekberdeki san'atı** o derece manidardır ki; o san'at, bir kitab suretinde tezahür edip, kâinatı bir **kitab-ı kebir** hükmüne getirdiğinden, akl-ı beşer, hakikî fenn-i hikmet kütüphanesini ondan aldı ve **ona göre** yazdı.

Ve o kitab-ı hikmet, o derece hakikatla bağlı ve hakikattan meded alıyor ki, büyük **Kitab-ı Mübin**'in bir nüshası olan **Kur'an-ı Hakîm** şeklinde **ilân edildi**.

Hem nasılkı kâinattaki san'atı, kemal-i intizamından kitab şekline girdi; insandaki **sıbgatı** ve **nakş-ı hikmeti** dahi, **hitab çiçeğini** açtı.

Yani o san'at, o derece manidar ve **hassas** ve güzeldir ki; o **makine-i zihayattaki** cihazatı, **fonoğraf** gibi nutka geldi, söylettirdi.

Ve öyle bir **ahsen-i takvim** içinde bir **sıbga-i Rabbanîye** vermiş ki; o **maddî, cismanî, camid kafada**; manevî, gaybî, hayatdar olan **beyan** ve hitab çiçeği açıldı.

And it has equipped the power of speech and expression, which is situated in man's head, with such **exalted tools** and **abilities** that it has caused it to develop and progress to a degree whereat he becomes the **addressee** of the Pre-Eternal Monarch.

That is, the dominical colouring in man's essential nature has opened the **flower of divine address**.

Is it at all possible that anything **other than** the **Single One of Unity** **could interfere** in that art in creatures, *which is so high as to be in the form of a book*, and in that colouring in man *whereby he attains to the station of speech and address*? God forbid!

Fifth Section: "His power in the former reveals His majesty, while His mercy in the latter arrays His bounty."

It has this meaning: Divine power in the macrocosm demonstrates the **majesty of His dominicality**, whereas **dominical mercy arrays** His bounties in man, who is the microcosm.

That is, the Maker's power, in respect of **grandeur** and glory (celal), creates the universe in the form of a palace so **magnificent** that its sun is a mighty electric light, its moon, a lamp, and its stars, **candles**, gilded fruits and scattered lights.

While the face of the earth is a **laden table**, an **arable field**, a garden, a **carpet**; and its mountains, each a storehouse, a **mast**, a for tress; and so on.

#275

He demonstrates the majesty of His dominicality **in brilliant fashion** by, on a vast scale, making all things into the **huge palace's necessities**;

and His mercy, **in respect of beauty** (cemal), bestows on all **creatures with spirits**, and even on the minutest animate creatures, the **varieties of His bounties**, ordering their beings with them.

He adorns them **from head to toe** with the bounties, embellishing them abundantly, munificently.

He has counterpoised the beauty of His mercy and that glorious majesty, those **microscopic tongues** and that vast tongue.

That is, while the **huge heavenly bodies** like the suns and constellations are proclaiming with the tongue of majesty: "O Glorious One! O Mighty One! O August One!",

those **tiny animate creatures**, like flies and **fishes**, are declaring, but with the tongue of mercy: "O Beautiful One! O Compassionate One! O Generous One!";

they are adding their **gentle songs** to that **great orchestra**, sweetening it.

Ve o insan kafasındaki kabiliyet-i nutk u beyana, o derece **ulvî cihazat** ve **istidad** verdi ki; Sultan-ı Ezeli'ye **muhatap** olacak bir makamda inkişaf ettirdi, terakki verdi.

Yani fitrat-ı insaniyedeki sıbgat-ı Rabbaniye, **hitab-ı İlahî** çiçeğini açtı.

Hiç mümkün müdür ki: *Kitab derecesine gelen bütün mevcudattaki san'ata ve hitab makamına gelen insandaki o sıbgata*, **Vâhid-i Ehad'den başkası** **karışabilsin**? Hâşâ!..

Beşinci Fıkra: **قَدَرْتُهُ فِي ذَٰلِكَ... الخ** ibaresidir.

Meali şudur ki: Kudret-i İlahiye âlem-i ekberde, **haşmet-i rububiyetini** gösteriyor. **Rahmet-i Rabbaniye** ise âlem-i asgar olan insanda, nimetleri **tanzim ediyor**.

Yani Sani'in kudreti, **kibriya** ve celal noktasında, kâinatı öyle **muhteşem** bir saray şeklinde icad ediyor ki; Güneş'i büyük bir elektrik lâmbası, Kamer'i kandil ve yıldızları **numlar** meyveleriyle yaldızlar, elektrikler.

Ve zemin yüzünü bir **sofra**, bir **tarla**, bir bahçe, bir **halıçe** ve dağları birer mahzen, birer **direk**, birer kal'a ve hakeza

bütün eşyayı büyük bir mikyasta o **büyük sarayın levazımatı** şekline getirerek, **şâaali bir surette** haşmet-i rububiyetini gösterdiği gibi;

cemal noktasında rahmeti dahi en küçük zihayata kadar her **zîruha enva'-ı nimetini** verir, onun ile tanzim eder..

baştan aşağıya kadar nimetlerle süsleyip, lütf u keremle tezyin eder

ve o haşmet-i celaliyeye karşı cemal-i rahmetini o **küçük lisanlarla** o büyük lisana karşı çıkarır.

Yani: Güneş ve Arş gibi **büyük cirmeler**, haşmet lisaniyla "ya Celil, ya Kebîr, ya Azîm" dedikleri vakit;

sinek ve **semek** gibi o **küçük zihayatlar** dahi rahmet lisaniyla "ya Cemil, ya **Rahîm**, ya Kerim" diyerek

o **musika-i kübraya** **latif nağamatlarını** katıyorlar, tatıllaştırıyorlar.

Is it at all possible that anything other than the **All-Glorious One of Beauty** and **All-Beauteous One of Glory** could have any part in the creation of the **macrocosm** and **microcosm**? God forbid!

Sixth Section: "His majesty in the former testifies that He is One, while His bounty in the latter proclaims that he is Single ."

Its meaning is this: just as the **majesty of dominicality**, which is manifested in the **totality of the universe**, proves and demonstrates **divine unity**,

so **dominical bounty**, which bestows on the **members of animate creatures** their regular provisions, proves and demonstrates **divine oneness**.

As for unity, it is to say that all those creatures belong to One and they look to One and they are the creation of One.

Whereas by oneness is meant that most of the names of the Creator of all things are manifested in all beings.

For example, the light of the sun may be seen as **analogous** to unity by reason of its **comprehending** the face of the earth.

While the fact that its light and heat, the seven colours in its light and some sort of shadow of it are found in all **transparent** objects and **drops** of water makes them analogous to oneness.

And the fact that most of the Maker's names are manifested in each single thing, **especially** in each animate creature, and **above all** in man, points to oneness.

Thus, this section indicates that the **majesty of dominicality**, which has **total disposal over the universe**, makes the huge sun a servant, a lamp, and a **stove** for animate creatures on the face of the earth;

and makes the mighty earth a **cradle**, a hostel, and **place of trade** for them;

and fire, a **cook** and friend present everywhere;

and clouds, **strainers** and **wet-nurses**;

and mountains, **storehouses** and **treasuries**;

and the air, a **fan** for animate creatures, for breathing in and out;

#276

and water, a **nurse who suckles** new arrivals to life and a seller of sweet drinks who supplies animals with the **water of life**;

this **divine dominicality** demonstrates divine unity most **lucidly**.

Indeed, who other than the **One Creator** could subjugate the sun so that it is a servant of the **inhabitants of the earth**?

Hiç mümkün müdür ki: O **Celil-i Zülcemal**'den ve o **Cemil-i Zülcemal**'den başka bir şey, kendi başıyla şu **âlem-i ekber** ve aşgara icad cihetinde müdahale edebilsin? Hâşâ!..

Altıncı Fıkra: **حِشْمَتُهُ فِي ذَاكَ...الخ** ibaresidir.

Meali şudur ki: Yani, **kâinatın heyet-i mecmuasında** tezahür eden **haşmet-i rububiyet**, **vahdaniyet-i İlahiye**yi isbat edip gösterdiği gibi;

zîhayatların cüz'iyatlarına mukannen erzaklarını veren **nimet-i Rabbaniye** dahi, **ehadiyet-i İlahiye**yi isbat edip gösterir.

Vâhidiyet ise, bütün o mevcudat birinindir ve birine bakar ve birinin icadıdır demektir.

Ehadiyet ise; herbir şeyde, Hâlık-ı Külli Şey'in ekser esması tecelli ediyor demektir.

Meselâ Güneşin ziyası, bütün zeminin yüzünü **ihata** ettiği haysiyetiyle, vâhidiyet **misalini** gösterir.

Ve herbir **şeffaf** cüz'de ve su **katrelerinde**, Güneşin ziyası ve harareti ve ziyasındaki yedi rengi ve bir nevi gölgesi bulunması, ehadiyet misalini gösterir.

Ve herbir şeyde **hususan** zîhayatta ve **bilhassa** herbir insanda; o Sani'in ekser esması onda tecelli ettiği cihetle, ehadiyeti gösterir.

İşte şu fıkra işaret eder ki: **Kâinatta tasarruf eden haşmet-i rububiyet**, o koca Güneş'i şu zemin yüzündeki zîhayatlara bir hizmetkâr, bir lâmba, bir **ocak**;

ve koca Küre-i Zemini onlara bir **beşik**, bir menzil bir **ticaretgâh**;

ve ateşi, her yerde hazır bir **aşçı** ve dost;

ve bulutu, **süzgeç** ve **murdia**;

ve dağları, **mahzen** ve **anbar**;

ve havayı, zîhayata enfas ve nüfusa **yelpaze**;

ve suyu, yeniden hayata girenlere **süt emziren daye** ve hayvanata **âb-ı hayat** veren bir şerbetçi hükmüne getiren **rububiyet-i İlahiye**,

gayet **vazıh bir surette** vahdaniyet-i İlahiye'yi gösterir.

Evet **Hâlık-ı Vâhid**'den başka kim Güneş'i **Arzlılara** müsahhar bir hizmetkâr eder?

And who other than the **Single One of Unity** could take the wind in His hand **entrusting it with a great many duties** and employing it as a **swift and agile** servant on the face of the earth?

And who apart from the Single One of Unity would have the ability to make fire a cook, and to cause a **tiny flame** the size of a **match-head** to consume thousands of tons of goods? And so on.

Every single thing, every single element, every single heavenly body, points to the **All-Glorious One of Unity**, at the degree of the majesty of dominicality.

Thus, as *divine unity* is apparent in respect of **glory** and **majesty**,

so bounty and munificence proclaim *divine oneness* in respect of **beauty** and **mercy**.

This is because, within this **all-embracing art**, animate creatures and especially man possess the faculties and abilities to understand, accept, and desire the **infinite varieties of bounties**, and to reflect all the divine names manifested in the universe.

Simply, like a **point of focus**, man displays all the Beautiful Names together by means of **his mirror-like essence**, and through it, proclaims God's oneness.

Seventh Section: "His stamp on the former is on all things, universal and particular, while His seal on the latter is on the body and on the limbs ."

Its meaning is this: just as the Glorious Maker has a **mighty stamp** on the macrocosm as a whole, so He has put a stamp of unity on each of its **parts** and species.

And just as he has set the seal of unity on the face and body of each human being, the microcosm, so on each of their **limbs** is a seal of His unity.

Indeed, the All-Powerful One of Glory has placed on everything, **on universals and on particulars** , on stars and on particles, a stamp of unity which bears witness to Him.

On each he has set a seal of unity which points to Him.

This greatest of truths having been **elucidated** and proved **most brilliantly and decisively** in the Twenty-Second Word, the Thirty Second Word, and the Thirty-Three Windows of the Thirty-Third Letter, we refer you to those and cutting short the discussion, conclude it here.

The Fifth Phrase

"His is the praise" Since the **perfections** found in all being, *which are the cause of acclaim and tribute*, are His, praise too belongs to Him.

Ve o **Vâhid-i Ehad**'den başka kim havayı elinde tutar, **pek çok vazifelerle tavzif edip**, rûy-i zeminde **çevik-çalak** bir hizmetkâr eder?

Ve o Vâhid-i Ehad'den başka kimin haddine düşmüştür ki, ateşi aşçı yapsın ve **kibrit başı** kadar bir **zerrecik ateşe**, binler batman eşyayı yuttursun ve hakeza...

Herbir şey, herbir unsur, herbir ecram-ı ulviye, o haşmet-i rububiyet noktasında **Vâhid-i Zülcelal**'i gösterir.

İşte **celal** ve **haşmet** noktasında *vâhidiyet* görüldüğü gibi,

cemal ve **rahmet** noktasında dahi nimet ve ihsan, *ehadiyet-i İlahiyeyi* ilân eder.

Çünkü zîhayatta ve bilhassa insanda, o derece **san'at-ı câmia** içinde; **hadsiz enva'-ı nimeti** anlayacak, kabul edecek, isteyecek cihazat ve âletler vardır ki; bütün kâinatta tecelli eden bütün esmasının cilvesine mazhardır.

Âdeta bir **nokta-i mihrakıye** hükmünde, bütün esma-i hüsnayı birden **mahiyetinin âyinesi**yle gösterir ve onunla *ehadiyet-i İlahiyeyi* ilân eder.

Yedinci Fıkra: **سَكَّتُهُ فِي ذَاكَ فِي الْكُلِّ وَالْأَجْزَاءِ خَاتَمُهُ**
فِي هَذَا فِي الْجِسْمِ وَالْأَعْضَاءِ

Meali şudur ki: Sani'-i Zülcelal âlem-i ekberin heyet-i mecmuasında bir **sikke-i kübrası** olduğu gibi, bütün **eczasında** ve enva'ında dahi birer sikke-i vahdet koymuştur.

Âlem-i asgar olan insanın cisminde ve yüzünde birer hâtem-i vahdaniyet bastığı gibi, herbir **azasında** dahi, birer mühr-ü vahdeti vardır.

Evet o Kadîr-i Zülcelal her şeyde, **külliyatta ve cüz'iyatta**, yıldızlarda ve zerrelere birer sikke-i vahdet koymuştur ki; ona şahadet eder.

Ve birer mühr-ü vahdaniyet basmıştır ki, ona delalet eder.

Şu hakikat-ı uzma, Yirmiikinci Söz'de ve Otuzikinci Söz'de ve Otuzüçüncü Mektub'un otuzüç aded Penceresinde **gayet parlak ve kat'î bir surette izah** ve isbat edildiğinden onlara havale edip, sözü keser, burada hâtime veririz.

Beşinci Kelime

لَهُ الْحَمْدُ Yani: Bütün mevcudatta *sebeb-i medh ü sena olan kemalât* onundur. Öyle ise, hamd dahi O'na aittir.

All acclaim and laudation belongs to Him, from whomever to whomever it has come and will come from pre-eternity to post-eternity.

#277

For **bounty, munificence, perfection, and beauty**, which are the causes of acclaim, and **everything** that gives rise to praise, are His, they belong to Him.

Indeed, as the Qur'an indicates, worship, **glorification**, **prostration**, supplication, and praise and laudation rise continuously, unceasingly, from all beings to the **divine court**.

The following is a **comprehensive proof** which sets forth this truth affirming divine unity:

When we look at the universe, it appears to us in the form of a **park set with gardens**, its **roof** gilded with lofty stars, its ground inhabited by **ornamented beings**.

When we see it thus, we observe that the orderly, **luminous**, **lofty heavenly bodies** and purposive, ornamented earthly beings in this park are all saying, each in its **particular tongue**:

"We are the miracles of power of an **All-Powerful One** of Glory; we testify to the unity of an **All Wise Creator**, an **Omnipotent Maker**."

Then we look at the **globe of the earth** within the park of the universe and we see it in the form of a garden in which uncountable varieties of **multicoloured**, beautifully adorned flowering plants have been laid out and through which innumerable **species of animals** have been scattered.

In this garden of the earth, all these adorned plants and decorated animals proclaim through their well-ordered forms and balanced shapes:

"We are each of us a miracle, a wonder of art, created by a Single All-Wise Maker; each of us **heralds** His unity and is a witness to His unity."

Moreover, looking at the trees in the garden, we see fruits and flowers in various forms which have been made knowingly, **wisely**, generously, **subtly**, and beautifully to the utmost degree. And they are proclaiming unanimously:

"We are the **miraculous gifts** of a Compassionate One of Beauty, a Merciful One of Perfection; we are **wondrous bounties**."

Thus, the heavenly bodies and beings in the park of the universe, and the plants and animals in the garden of the earth, and the **blossom** and **fruits** on its **trees** and **plants**, testify and proclaim in an infinitely resounding voice:

"Our Creator and Fashioner, the **All-Powerful One of Beauty**, the **Peerless All-Wise One**, the **All-Generous Granter of Favours**, who bestowed us as gifts, is powerful over all things.

Ezelden ebede kadar her kimden her kime karşı gelen ve gelecek medh ü sena O'na aittir.

Çünkü *sebeb-i medh olan nimet ve ihsan ve kemal ve cemal* ve *medar-ı hamd olan her şey* O'nundur, O'na aittir.

Evet âyât-ı Kur'aniyenin işaretleriyle, bütün mevcudattan daimî bir surette **dergâh-ı İlahiyeye** giden bir ubudiyettir, bir **tesbihtir**, bir **secdedir**, bir duadır ve bir hamd ü senadır ki; daimî o dergâha gidiyor.

Şu hakikat-ı Tevhidi isbat eden bir **bürhan-ı a'zama** şöyle işaret ederiz ki:

Şu kâinata baktığımız vakit, **bağıştan** şeklinde; **sakfı** ulvî yıldızlarla yaldızlanmış, zemini **zînetli mevcudatla** şenlenmiş surette görünüyor.

İşte şu bağıştandaki muntazam **nuranî ecrâm-ı ulviye** ve hikmetli ve zînetli mevcudat-ı süfliye, umumen herbiri **lisan-ı mahsus**uyla derler ki:

"Biz bir **Kadîr-i Zülcelal**'in mu'cizat-ı kudretiyiz. Bir **Hâlık-ı Hakîm** ve bir **Sani'-i Kadîr**'in vahdetine şehadet ederiz."

Ve şu bağıştan-ı âlem içindeki **Küre-i Arz**'a bakıyoruz, görüyoruz ki: Bir bahçe şeklinde **rengârenk** yüzbinler süslü çiçekli nebatat telifleri onda serilmiş ve çeşit çeşit yüzbinler **enva'-ı hayvanat** onda serpilmiştir.

İşte şu zemin bahçesinde bütün o süslü nebatat ve zînetli hayvanat, muntazam suretleriyle ve mevzun şekilleriyle ilân ediyorlar ki:

"Biz birtek Sani'-i Hakîm'in san'atından birer mu'cizesi, birer hârikası ve vahdaniyetin birer **dellâlı**, birer şahidiyiz."

Hem o bahçedeki ağaçların başlarına bakar görürüz ki: Gayet derecede alîmane, **hakîmane**, kerimane, **latifane**, cemilane yapılmış muhtelif suretlerde meyveleri, çiçekleri görüyoruz. İşte şunlar bil'umum bir lisan ile ilân ederler ki:

"Biz, bir Rahman-ı Zülcemal'in ve bir Rahîm-i Zülkemalell'in **mu'ciznüma hediye**leriyiz, **hayret-nüma ihsanlar**ıyız."

İşte bağıştan-ı kâinattaki ecrâm ve mevcudat ve Küre-i Arz bahçesindeki nebatat ve hayvanat ve **eşcar** ve **nebatatın** başlarındaki **ezhar** ve **semerat**; nihayet derecede yüksek bir sadâ ile şehadet eder, ilân eder, derler ki:

"Bizim Hâlıkımız ve Musavvirimiz ve bizi hediye veren **Kadîr-i Zülcemal**, **Hakîm-i Bîmisal**, **Kerim-i Pürneval** her şeye kadirdir.

Nothing at all is difficult for Him.

Nothing at all is outside the bounds of His power.

In relation to His power minute particles and stars are equal.

A **universal** is as simple as a particular,

while a **particular** is as valuable as a universal.

The largest is as easy as the smallest in relation to His power,

and the small is as full of art as the large;

indeed, as far as art is concerned, the small is greater than the large."

All the **occurrences** of the past, which are **wonders of His power**, testify that that Absolutely Powerful One is also powerful over the wonders of the future and its **contingencies**.

#278

Just as the one who brought about yesterday will bring about tomorrow, so the All-Powerful One who created the past will also create the future.

The All-Wise Maker who made this world, will also make the hereafter.

Yes, just as the All-Powerful One of Glory is the only one **truly deserving of worship**; so He is the only one **deserving of praise**.

Just as worship is **exclusively His**, so are praise and laudation His alone.

Is it at all possible that an All-Wise Maker who created the **heavens** and the earth would leave **without purpose** human beings, who are their most important result and the most perfect fruit of the universe?

Is it at all possible that He would **hand** them **over** to causes and chance, that He would transform His **self-evident wisdom** into **futility**? God forbid!

Is it at all possible that having **planned** then **formed** a tree, giving it the utmost importance, and having **administered** it and raised it with the greatest wisdom, someone who was wise and knowing would ignore its fruits, which are its aim and purpose? Would he attach no importance to them, and leave them either for thieves or to rot scattered on the ground?

Of course it would be impossible.

It is because of its fruit that the tree is given importance.

Now, man is the **intelligent being** of the universe and its most perfect fruit, result, and aim.

Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

Hiçbir şey daire-i kudretinden hariç olamaz.

Kudretine nisbeten, zerreler yıldızlar birdir.

Küllî, cüz'î kadar kolaydır.

Cüz', küll kadar kıymetlidir.

En büyük, en küçük kadar kudretine nisbeten rahattır.

Küçük, büyük kadar san'atlıdır..

belki san'atça bazı küçük, büyüktten daha büyüktür."

Bütün mazideki **acaib-i kudreti** olan **vukuat** şahadet eder ki; o Kadîr-i Mutlak, bütün istikbaldeki acaib-i **imkânata** muktedirdir.

Dünü getiren, yarını getirdiği gibi; maziye icad eden o Zât-ı Kadîr, istikbali dahi icad eder.

Dünyayı yapan o Sani-i Hakîm, âhireti de yapar.

Evet **Mabud-u Bilhak** yalnız o Kadîr-i Zülcelal olduğu gibi, **Mahmud-u Bil'itlak** yine yalnız O'dur.

İbadet **O'na mahsus** olduğu gibi, hamd ü sena dahi O'na hasır.

Hiç mümkün müdür ki: **Semavat** ve Arz'ı halkeden bir Sani'-i Hakîm, Semavat ve Arz'ın en mühim neticesi ve kâinatın en mükemmel meyvesi olan insanları **başboş** bıraksın,

esbab ve tesadüfe **havale** etsin, **hikmet-i bahiresini abesiyete** kalbetsin? Hâşâ!..

Hiç mümkün müdür ki: Hakîm, Alîm bir zât, bir ağacı gayet ehemmiyetle **tedbir** ve **tasvir** edip ve gayet derecede hikmetle **idare** ve terbiye ettiği halde; o ağacın gayesi, faidesi olan meyvelerine bakmayıp ehemmiyet vermesin; hırsız ellere, boş yerlere dağılsın, zayı' olsun?

Elbette bakmamak, ehemmiyet vermemek olamaz.

Çünkü ağaca ehemmiyet vermek, meyveleri içindir.

İşte, şu kâinatın **zîşuuru** ve en mükemmel meyvesi ve neticesi ve gayesi, insandır.

Is it possible that the universe's All-Wise Maker would give to others the praise and worship, and thanks and love, which are the fruits of its intelligent and conscious fruits,

thus causing His self evident wisdom to be nullified,

His absolute power transformed into impotence,

and His all-encompassing knowledge converted into ignorance? God forbid! A hundred thousand times!

Since intelligent beings are the pivot of the dominical aims in the palace of the universe, and man is the most eminent of intelligent beings, is it at all possible that the thanks and worship he offers in response to the bounties he receives should go to anyone other than the palace's Maker,

and that the Glorious Maker would permit the thanks and worship due to Him, which are the ultimate aim of man's creation, to go to another?

Moreover, is it at all possible that He would make Himself loved by intelligent beings through the endless varieties of His bounties,

and that He would make Himself known to them through the innumerable miracles of His art,

and then, attaching no importance to them, abandon to causes and nature their thanks and worship, their praise and love, their recognition and gratitude.

Is it at all possible that He would make His absolute wisdom denied and the sovereignty of His dominicality nullified? God forbid! A hundred thousand times, God forbid!

#279

Is it at all possible that one who cannot create a spring, and cannot create all fruits, and cannot create all the apples on earth, the stamp on which is the same, could create one apple, which is a miniature specimen of all of them, and give it to someone to eat as a bounty?

Is it possible that he should claim thanks for it and thus share in the praise due to the one absolutely deserving of praise? God forbid!

For whoever creates one apple is he who creates all the apples produced in the whole world; for their stamp is the same.

Moreover, whoever creates all the apples is again the one who creates all the seeds and fruits in the world, which are the source of food.

That is to say, the one who gives the tiniest bounty to the least significant animate creature is directly the universe's Creator and its Glorious Provider.

Since this is so, thanks and praise are His directly.

Şu kâinatın Sani-i Hakîm'i mümkün müdür ki, şu zîşuur meyvelerin meyveleri olan hamd ve ibadeti, şükür ve muhabbeti başkalara verip

hikmet-i bahiresini hiçe indirsın

veyahut kudret-i mutlakasını acze kalbettirsin

veyahut ilm-i muhitini cehle çevirsin? Yüzbin defa hâşâ!

Hiç mümkün müdür ki: Şu kâinat sarayının binasındaki makasîd-ı Rabbaniyenin medarı olan zîşuur ve zîşuurun serfirazı olan nev'-i insanın mazhar olduğu nimetlere mukabil izhar ettikleri şükür ve ibadeti, o saray-ı kâinatın Sani'inden başkasına gitsin.

Ve o Sani-i Zülcelal, o gayet-ül gaye olan şükür ve ibadeti başkalara gitmesine müsaade etsin.

Hem hiç mümkün müdür ki: Hadsiz enva'-ı nimetiyle kendini zîşuurlara sevdirsın;

ve hadsiz mu'cizat-ı san'atıyla kendini onlara tanıttırsın;

sonra onların şükür ve ibadetlerini, hamd ve muhabbetlerini, marifet ve minnetdarlıklarını esbaba ve tabiata terkedip ehemmiyet vermesin;

hikmet-i mutlaka'sını inkâr ettirsin; saltanat-ı rububiyetini hiçe indirsın! Yüzbin defa hâşâ ve kellâ!..

Hiç mümkün müdür ki: Bir baharı halkedemeyen ve bütün meyveleri icad edemeyen ve yer yüzünde sikkeleri bir olan bütün elmaları inşa edemeyen; onların bir misal-i musaggarı olan bir elmayı halkedip ve o elmayı nimet olarak birisine yedirsın,

şükrünü kazansın, Mahmud-u Bil'ıtlak'a hamd noktasında iştirak etsin? Hâşâ!..

Çünkü bir elmayı halkeden kim ise, bütün dünyaya gelen elmaları icad eden yine O olabilir. Çünkü sikke birdir.

Hem elmaları icad eden kim ise, bütün dünyada medar-ı rızık olan hububat ve semeratı halkeden yine O'dur.

Demek en küçük cüz'î bir zîhayata, en cüz'î bir nimeti veren, doğrudan doğruya kâinatın Hâlıkıdır ve Rezzak-ı Zülcelal'dir.

Öyle ise şükür ve hamd, doğrudan doğruya O'na aittir.

Since this is so, the reality of the universe declares unceasingly with the tongue of truth:

"All the praise offered by all beings from pre-eternity to post-eternity is due to Him alone!"

The Sixth Phrase

"He grants life" That is, it is He alone who gives life, in which case it is also He alone who creates all things.

For life is the spirit, light, **leaven**, **foundation**, result, and summary of the universe,

so whoever grants life must also be the universe's Creator.

It must be He who grants life, then, the **Ever-Living** and **Self-Subsistent One**.

We therefore point out as follows a mighty proof of this degree of the affirmation of divine unity:

As has been explained and proved in another part of the Risale-i Nur,

we see before us the magnificent army of animate beings with their **tents pitched** on the plain of the face of the earth.

Every spring **we behold** a new army emerging from the World of the Unseen, **freshly mobilized**; one of the innumerable armies of the Ever-Living and Self-Subsistent One.

Observing this army, we see within it more than two hundred thousand different **nations** from the plant families, and more than one hundred thousand from the animal tribes.

Although the uniforms of each tribe and family, as well as their provisions, **drill**, **discharge**, arms, and period of service are all different,

anyone who has eyes in his head will see, and having seen will be unable to deny, that a **commander-in-chief** provides all these different needs with **perfect orderliness** and **precise balance** at exactly the right time; and he does this through his infinite power and wisdom, his **boundless knowledge and will**, his unending mercy, his inexhaustible treasures, without forgetting a single one of them, or confusing or mixing-up or delaying any of them.

#280

Is it at all possible, then, that anything could meddle, interfere, or have a share in this **giving of life** and administering, in this **nurturing** and sustaining, other than one who possesses **knowledge comprehensive enough to encompass the army together with all of its affairs**, and the **absolute power to manage it in addition to providing all its necessities**? God forbid! A hundred thousand times!

Öyle ise hakikat-ı kâinat, daima hak lisaniyla der:

لَهُ الْحَمْدُ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ

Altıncı Kelime

يُنْحِي Yani: Hayat veren yalnız O'dur. Öyle ise, her şeyin Hâlıkı dahi yalnız O'dur.

Çünkü kâinatın ruhu, nuru, **mayesi**, **esası**, neticesi, hülâsası hayattır.

Hayatı veren kim ise, bütün kâinatın Hâlıkı da O'dur.

Hayatı veren elbette O'dur, **Hayy** u **Kayyum**'dur.

İşte şu mertebe-i tevhidin bürhan-ı a'zamına şöyle işaret ederiz ki:

-Başka bir Söz'de izah ve isbat edildiği gibi-

zemin yüzünün sahrasında **çadır**ları **kurulmuş** gayet muhteşem zîhayatlar ordusunu görüyoruz.

Evet Hayy u Kayyum'un hadsiz ordularından, her bahar mevsiminde **yeni silâh altına alınmış**, gaibden gelen taze bir ordu meydana çıkmış **görüyoruz**.

Şu orduya bakıyoruz ki: Nebatat taifelerinden ikiyüzbinden ziyade ve hayvanat milletlerinden yine yüzbinden fazla çeşit çeşit muhtelif **kavimler** görüyoruz.

Herbir milletin, herbir taifenin elbisesi ayrı, erzakı ayrı, **talimatı** ayrı, **terhisatı** ayrı, silâhları ayrı, müddet-i askeriyeleri ayrı olduğu halde;

bir **kumandan-ı a'zam** hadsiz kudret ve hikmetiyle ve **nihayetsiz ilim** ve **iradesi**yle, bitmez rahmetiyle, tükenmez hazinesiyle, hiçbirini unutmuyarak, şaşırmayarak, karıştırmayarak, geciktirmeyerek.. ayrı ayrı bütün o üçyüz binden ziyade milletleri ve taifeleri **kemal-i intizam** ile, **tamam-ı mizan** ile, vakti vaktine ayrı ayrı erzaklarını, ayrı ayrı elbiselerini, ayrı ayrı silâhlarını vererek, ayrı ayrı talimat yaptırarak, ayrı ayrı terhisat ettiğini, gözü bulunan bilmüşahede görür ve kalbi bulunan biaynelyakîn tasdik eder.

İşte hiç mümkün müdür ki: Şu **ihya** ve idareye ve şu terbiye ve **işeye**; o **orduyu bütün şuuatıyla ihata eden bir ilm-i muhitin** ve o **orduyu bütün levazımatıyla idare eden bir kudret-i mutlakanın** sahibinden başkası karışabilsin, müdahale edebilsin, onda hissesi olsun? Yüzbinler defa hâşâ!..

It is obvious that if there are ten tribes in one **battalion**, impotent human beings would be compelled to **equip** them in a single fashion because to equip them all separately would be as difficult as equipping ten battalions.

The Ever-Living and Self-Subsistent One, however, provides the equipment necessary for the lives of the more than three hundred thousand different tribes within that magnificent army.

And He does this with no trouble or difficulty, in a light and easy manner, most wisely and maintaining orderliness.

He causes the mighty army to declare with one tongue: "It is He Who gives life," (23:80) and the vast congregation in the mosque of the universe to recite: God, there is no god save Him, the Ever-Living and Self-Subsistent One . Neither slumber overtakes Him nor sleep. His is all that is in the heavens and all that is on earth . Who is there that could intercede with Him, except by His leave? He knows all that lies open before men and all that is hidden from them, whereas they cannot attain to aught of His knowledge save that which He wills . His Throne extends over the heavens and the earth, and He feels no weariness in preserving them. And He alone is Truly Exalted, Tremendous.(2:255)

The Seventh Phrase

"And deals death" It is He who causes death. That is, just as it is He who grants life, so it is again He who takes life and grants death.

Indeed, death is not only **destruction** and **extinction** that it may be attributed to causes or nature.

Just as a seed superficially dies and **rots** while inside it a **shoot** is being **kneaded** and is coming to life, that is, it is passing from the particular life of a seed to the universal life of a shoot;

so too, although death is apparently **disintegration** and **banishment**, in reality, for human beings it is the sign, introduction, and **starting point** of perpetual life.

In which case, the Absolutely Powerful One who grants and administers life must certainly be the One who creates death.

The following points to a mighty proof of this, the greatest degree of the affirmation of divine unity, contained in this phrase:

-As is explained in the Twenty-Fourth Window of the Thirty-Third Letter-

through **divine will**, all beings are **flowing**.

At its Sustainer's command, the universe is in continuous motion.

Malûmdur ki: Bir **tabur**da on millet bulunsa, ayrı ayrı techiz etmesi on tabur kadar güç olduğundan; âciz insanlar, ister istemez bir tarzda **techize** mecbur olmuşlar.

Halbuki Hayy u Kayyum şu muhteşem ordusu içinde, üçyüzbinden ziyade milletlere, ayrı ayrı techizat-ı hayatiyeyi veriyor.

Hem külfetsiz, müşkilatsız, kolay bir tarzda, hafif bir şekilde, gayet hakîmane ve intizam-perverane veriyor.

Ve koca orduya, birtek lisan ile, **هُوَ الَّذِي يُحْيِي** dedirtip;

kâinat mescidinde o cemaat-ı uzmaya **اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** ilh... okutturuyor...

Yedinci Kelime

وَيُمِيتُ Yani: Mevti veren O'dur. Yani: Hayatı veren O olduğu gibi; hayatı alan, mevti veren dahi yine O'dur.

Evet mevt, yalnız **tahrib** ve **sönme** değildir ki esbaba verilsin, tabiata havale edilsin.

Belki nasıl bir tohum zahiren ölüp **çürüyor**, fakat bâtınen bir **sünbülün** hayatına ve **yoğurmasına**.. yani cüz'î tohumluk hayatından, küllî sünbül hayatına geçiyor.

Öyle de mevt dahi zahiren bir **inhilal** ve bir **intifa** görüldüğü halde, hakikatta insan için, hayat-ı bâkiyeye ünvan ve mukaddeme ve **mebde'** oluyor.

Öyle ise hayatı veren ve idare eden Kadîr-i Mutlak, yine elbette mevti dahi o icad eder.

Şu kelimedeki mertebe-i uzma-yı tevhidin bir bürhan-ı a'zamına şöyle işaret ederiz ki:

-Otuzüçüncü Mektub'un Yirmidördüncü Penceresi'nde beyan edildiği gibi-

Şu mevcudat, **irade-i İlahiye** ile **seyyale**dir.

Şu kâinat, emr-i Rabbanî ile seyyaredir.

With divine permission, all creatures are **unceasingly** flowing in the river of time;

they are being sent from the World of the Unseen; they are being clothed in **external existence** in the Manifest world; then they are being poured **in orderly fashion** into the World of the Unseen, and it is there that **they alight**.

At their Sustainer's command, they continuously come from the future, stop by in passing pausing for a breath, and **are poured** into the past.

This flood of creatures is being made **from top to bottom** with instances of wisdom, benefits, results, and aims within the sphere of a most wise mercy and munificence; as is **this constant travelling**, within the sphere of a most knowledgeable wisdom and orderliness; and **this current**, within the sphere of a most *compassionate solicitude* and equilibrium.

That is to say, an All-Powerful One of Glory, an All-Wise One of Perfection, is continuously giving life to and employing the **families of beings**, and the **individuals within each family**, and the worlds that those families form.

Then, with His wisdom He discharges them, manifests death and **despatches** them to the World of the Unseen.

He transfers them from the realm of power to the realm of knowledge.

Is it then at all possible that one who does not have the ability to administer the universe in its totality, **whose authority does not stretch throughout time**, whose power is not sufficient to make the world **manifest** life and death like a single individual,

who cannot bestow life on the spring as though it were a single flower, attach it to the face of the earth and then **pluck it** from it with death **and gather it up**, could such a one be the owner of death and the granter of death?

Yes, the death of the **lowliest animate being**, even, like its life, must necessarily occur according to the law of the Glorious One in whose hand are all the truths of life and varieties of death, and with His permission, and at His command, and through His power, and with His knowledge.

The Eighth Phrase

"And He is living and dies not" That is, His life is perpetual, it is pre-eternal and post-eternal.

Death and evanescence, **non-existence** and cessation, **cannot befall Him**.

He who is pre-eternal must certainly be post-eternal. He who is **sempiternal** must certainly be eternally enduring. He who is **necessarily existent**, must certainly be without beginning or end.

Şu mahlukat, izn-i İlahî ile, zaman nehrinde **mütemadiyen** akıyor..

âlem-i gaybdan gönderiliyor, âlem-i şهادette **vücut-u zahîrî** giydiriliyor, sonra âlem-i gayba **muntazaman** yağıyor, **iniyor**.

Ve emr-i Rabbanî ile, mütemadiyen istikbalden gelip, hâle uğrayarak teneffüs eder, maziye **dökülür**.

İşte şu **mahlukatın şu seyelanı**, gayet hakîmane rahmet ve ihsan dairesinde; ve **şu seyeranı**, gayet âlîmane hikmet ve intizam dairesinde; ve **şu cereyanı**, gayet *Rahîmane şefkat* ve mizan dairesinde **baştan aşağıya kadar hikmetlerle maslahatlarla neticelerle ve gayelerle** yapılıyor.

Demek bir Kadîr-i Zülcelal, bir Hakîm-i Zülkemat mütemadiyen **tavaif-i mevcudatı** ve **her taife içindeki cüz'iyatı** ve o taifelerden teşekkül eden âlemleri, kudretiyle hayat verip tavzif eder.

Sonra hikmetiyle terhis edip, mevte mazhar eder; âlem-i gayba **gönderir**.

Daire-i kudretten, daire-i ilme çevirir.

İşte hiç mümkün müdür ki: Şu kâinatı, heyet-i mecmuasıyla çevirmeğe muktedir olmayan ve **bütün zamanlara hükmü geçmeyen** ve âlemleri hayata ve mevte bir ferd gibi **mazhar etmeğe** kudreti yetmeyen

ve baharları, bir çiçek gibi hayat verip, yer yüzüne takıp, sonra mevt ile ondan **koparıp alamayan** bir zât; mevt ve imateye sahip çıkabilsin?

Evet **en cüz'î bir zîhayatın mevti** dahi, hayatı gibi bütün hakaik-i hayat ve enva'-ı mevt elinde bulunan bir Zât-ı Zülcelal'in kanunuyla, izniyle, emriyle, kuvvetiyle, ilmiyle olmak zarurîdir.

Sekizinci Kelime

وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ Yani: Hayatı daimîdir, ezeli ve ebedîdir.

Mevt ve fena, **adem** ve zeval **ona ârız olamaz**.
Çünkü hayat, O'na zâtîdir. Zâtî olan, zâil olamaz.

Evet ezeli olan elbette ebedîdir. **Kadîm** olan, elbette bâkidir. **Vâcib-ül Vücut** olan, elbette sermedîdir.

How could non-existence touch a life of which **all existence, in all its varieties, is Its shadow?**

Non-existence and ephemerality and cessation could in no way encroach on *a life through whose manifestation all lives continuously come into being, on which all the stable truths of the universe are dependent, and through which they subsist.*

#282

Yes, one **flash** of that life's manifestation accords a unity to the multiplicity of things, all of which are subject to decline and decease, and makes them display permanence; it saves them from **dispersal**, preserves their existence, manifests in them a sort of continuance.

That is, life accords a unity to multiplicity; **it makes it permanent.**

If life departs, the unity disintegrates, it ceases.

Most certainly, ephemerality and transience cannot impinge on that necessary life, from a single manifestation of which all those **innumerable flashes of life** proceed.

Decisive witnesses to this truth are the transience and ephemerality of the universe.

That is, through their existence and lives, beings **bear witness to** and point to the life of the **Undying Ever-Living One** and to the necessary existence of His life,

and through their deaths and their ephemerality they bear witness to and point to the **perpetuity** of His life and its eternity.

[When the Prophet Abraham (Upon whom be peace) referred the subject of the **rising and setting of the sun** in his debate with Nimrod to life and death,* it was a transition and **progress** from a particular meaning of the **giving of life and death** to a universal meaning.

It demonstrates the most illuminating and **widest sphere** of the proof, and does not, as some **commentators on the Qur'an** have asserted, abandon the hidden proof for the obvious one. (*See, Qur'an, 2:258.)]

For the fact that on the demise of beings others follow on after them, manifesting life like them and taking their places, demonstrates that **there is an unceasingly living being** who continuously renews life's manifestation.

Bubbles on the surface of a flowing river sparkle in the sun and disappear.

Troop after troop of bubbles appear, following on one after another.

Evet bir hayat ki, **bütün vücut, bütün envârıyla onun gölgesidir.** Nasıl adem ona ârız olabilir?
Evet bir hayat ki, **vâcib bir vücut onun lâzımı ve ünvanıdır; elbette adem ve fena hiçbir cihetle ona ârız olamaz.**

Evet *bir hayat ki; bütün hayatlar mütemadiyen onun cilvesiyle zuhura gelir ve bütün hakaik-i sabite-i kâinat ona istinad eder, onunla kaimdir;* elbette hiçbir cihetle fena ve zeval ona ârız olamaz.

Evet bir hayat ki; onun bir **lem'a-i cilvesi**, maruz-u fena ve zeval olan eşya-yı kesîreye bir vahdet verip bekaya mazhar eder ve **dağılmaktan** kurtarır ve vücudunu muhafaza eder ve bir nevi bekaya mazhar eder.

Yani hayat; kesrete bir vahdet verir, **ibka eder.**

Hayat gitse; dağılır, fenaya gider.

Elbette öyle **hadsiz lemaat-ı hayatiye** bir cilvesi olan hayat-ı vâcibeye, zeval ve fena yanaşamaz.

Şu hakikata **şahid-i katı'**, şu kâinatın zeval ve fenasıdır.

Yani mevcudat vücudlarıyla, hayatlarıyla nasılkı o **Hayy-ı Lâyemut**'un hayatına ve o hayatın vücub-u vücuduna delalet ve **şehadet ederler;**

öyle de: Mevtleriyle, zevalleriyle o hayatın bekasına, **sermediyetine** delalet eder ve şehadet ederler.

[Haşiye: Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'ın Nemrud'a karşı imate ve ihyada **Güneş'in tulû' ve gurbuna** intikali, cüz'î imate ve ihyadan küllî **imate ve ihyaya** intikaldır ve bir terakkidir.

O delilin en parlak ve **en geniş dairesini** göstermektir. Yoksa bir kısım **ehl-i tefsirin** dedikleri gibi, hafî delili bırakıp, zahir delile çıkmak değildir.]

Çünkü mevcudat zevale gittikten sonra, arkalarında yine kendileri gibi hayata mazhar olup yerlerine geldiklerinden gösteriyor ki; **daimî bir zihayat var** ki, mütemadiyen cilve-i hayatı tazelandiriyor.

Nasılkı Güneş'e karşı cereyan eden bir nehrin yüzünde **kabarcıklar** parlar gider.

Gelenler aynı parlamayı gösterip, **taife taife** arkasında parlayıp sönüp gider.

They display the same **sparkle**, are extinguished and vanish. Sparkling and being extinguished in this way, they point to the continuance of an **elevated**, enduring sun.

Similarly, the **alternation** of life and death in these constantly moving beings testifies to the continuance and perpetualness of an Ever-Living Ever-Enduring One.

Yes, beings are mirrors.

As **darkness** is the mirror to light, showing up the light's brilliance to the degree of its **intensity**, so due to the contrast of opposites beings act as mirrors in many respects.

For example, beings act as mirrors to the Maker's power **through their impotence** and to His riches **through their poverty**; similarly, they act as mirrors to His everlastingness **through their ephemerality**.

Through their poverty in wintertime and **glittering** wealth and riches in springtime, trees and the face of the earth act as mirrors in most **unequivocal fashion** to the power and mercy of an Absolutely Powerful One, a Possessor of Absolute Riches.

It is as though all things are making supplication together with Uways al-Qarani through the tongues of their beings, and are saying:

#283

"O God! You are our Sustainer, for we are mere **slaves**; we are powerless to sustain and raise ourselves. That is to say, the One **who sustains us** is You!

And it is You who is the Creator, for we are **creatures**, we are being made! And it is You who is the **Provider**, for we are in need of **provision**, we have no power! That is to say, the One who creates us and bestows on us our provisions is You!

And it is You who is the Owner, because we are totally owned property; someone other than us has power of **disposal** over us. That is to say, it is You who is our Owner!

And You, You are **Mighty**! You possess grandeur and **sublimity**! As for us we look to our **baseness** and see that on us are manifestations of a mightiness. That is to say, we are mirrors to Your mightiness!

And it is You who possesses Absolute Riches, because we are utterly **wanting** and riches are bestowed on us that our indigent hands could not obtain. That is to say, it is You who is **rich**, the One who gives is You!

And You, You are Ever-Living, Ever-Enduring, because we, we are dying, and in our dying and in our being resurrected we see the manifestation of **a perpetual giver of life**!

Bu sönmek, **parlamak** vaziyetiyle; **yüksek** daimî bir Güneş'in devamına delalet ederler.

Öyle de, şu mevcudat-ı seyyaredeki hayat ve mevtin **değişmeleri** ve münavebeleri, bir Hayy-ı Bâki'nin beka ve devamına şehadet ederler.

Evet şu mevcudat âyinelerdir.

Fakat **zulmet** nura âyine olduğu gibi, hem karanlık ne derece **şiddetli** ise o derece nurun parlamasını gösterdiği gibi, çok cihetlerle zıddiyet noktasında âyinedarlık ederler.

Meselâ: Nasılki mevcudat **acziyle** kudret-i Sani'a âyinedarlık eder, **fakrıyla** gınasına âyinedar olur. Öyle de, **fenasıyla** bekasına âyinedarlık eder.

Evet zeminin yüzü ve yüzündeki eşcarın kıştaki vaziyet-i fakiraneleri ve baharda **şaşaa-paş** olan servet ve gınaları gayet **kat'i bir surette**, bir Kadîr-i Mutlak ve Ganiyy-i Alelittlak'ın kudret ve rahmetine âyinedarlık eder.

Evet bütün mevcudat, güya lisan-ı hal ile, Veysel Karanî gibi şöyle münacat ederler; derler ki:

"Yâ İlâhenâ! Rabbimiz sensin! Çünkü biz **abdiz**. Nefsimizin terbiyesinden âciziz. Demek **bizi terbiye eden** sensin!..

Hem sensin Hâlık! Çünkü biz **mahlukuz**, yapılıyorz. Hem **Rezzak** sensin! Çünkü biz **rızka** muhtacız, elimiz yetişmiyor. Demek bizi yapan ve rızkımızı veren sensin.

Hem sensin Mâlik! Çünkü biz memluküz. Bizden başkası bizde **tasarruf** ediyor. Demek mâlikimiz sensin.

Hem sen **Aziz**'sin, izzet ve **azamet** sahibisin! Biz **zilletimize** bakıyoruz, üstümüzde bir izzet cilveleri var. Demek senin izzetinin âyinesiyiz.

Hem sensin Ganiyy-i Mutlak! Çünkü biz **fakiriz**. Fakrımızın eline yetişmediği bir gına veriliyor. Demek **gani** sensin, veren sensin.

Hem sen Hayy-ı Bâki'sin! Çünkü biz ölüyoruz. Ölmemiz ve dirilmemiz, **bir daimî hayat verici** cilvesini görüyoruz.

Yes, You, You are Ever-Enduring, because we see Your continuation and perpetualness in our **demise** and transience!

And the One who responds to us and answers us, the Granter of **Gifts** is You. For all of us beings, **we are ever crying out and requesting**, entreating, imploring **by tongue and by state**.

And our desires are brought about, our **aims** are achieved. In other words, the One who answers us is You!" And so on.

All creatures, universal and particular, act as mirrors in a way that, like Uways al-Qarani, has the meaning of **supplication**.

All proclaim divine power and perfection through their impotence and poverty and deficiency.

The Ninth Phrase

"**All good is in His hand**" That is to say, all good things are in His hand,

all good deeds are in His account book,

all beneficence is in His treasury.

Since this is so, those desiring good **must seek** it from Him, those wishing for what is best **must beseech** Him.

In order to demonstrate the truth of this phrase **conclusively**, we shall point out signs and flashes from one of the many **far-reaching** evidences of divine knowledge, as follows:

The Maker **who controls and creates with the acts that are apparent in the universe** has all-encompassing knowledge,

and such knowledge is His particular, inherent and **necessary quality**. Its **separation** from Him is impossible.

In the same way that it is not possible for the sun to exist but for its light not to exist, it is also not possible, though thousands of times more so, for the knowledge of **the Being who creates these well-ordered beings** to be separated from Him.

#284

Such **all-comprehending knowledge** is necessary to that Being; it is also necessary to all things in so far as they are connected to Him.

That is to say, it is not possible for anything to be hidden from Him.

Just as it is not possible for objects on the face of the earth to face the sun with no barrier and not see it, so is it a thousand times less possible, it is impossible, for things to be hidden from the **light of the All-Knowing One of Glory's knowledge**.

Hem sen Bâki'sin! Çünkü biz, **fena** ve zevalimizde senin devam ve bekânı görüyoruz.

Hem cevap veren, **atiyye** veren sensin! Çünkü biz umum mevcudat, **kalî ve hâlî dillerimizle daimî bağırıp istiyoruz**, niyaz edip yalvarıyoruz.

Arzularımız yerlerine geliyor, **maksudlarımız** veriliyor. Demek bize cevap veren sensin." Ve hâkeza...

Bütün mevcudatın, küllî ve cüz'î herbirisi birer Veysel Karanî gibi, bir **münacat**-ı maneviye suretinde bir âyinedarlıkları var.

Acz ve fakr ve kusurlarıyla, kudret ve kemal-i İlahîyi ilân ediyorlar.

Dokuzuncu Kelime

بَيْدِهِ الْخَيْرُ Yani: Bütün hayrat O'nun elinde,

bütün hasenat O'nun defterinde,

bütün ihsanat O'nun hazinesindedir.

Öyle ise hayr isteyen O'ndan **istemeli**, iyilik arzu eden O'na **yalvarmalı**...

Şu kelimenin hakikatını **kat'î bir surette** göstermek için, ilm-i İlahînin hadsiz delillerinden bir **geniş** delilin emarelerine ve lem'alarına şöyle işaret eder ve deriz ki:

Şu kâinatta görünen ef'al ile tasarruf edip icad eden Sani'in, bir muhit ilmi var.

Ve o ilim, onun zâtının **hâssa-i lâzime-i zaruriyesidir, infikaki muhaldır.**

Nasılki Güneş'in zâtı bulunup ziyası bulunmamak kabil değil; öyle de binler derece ondan ziyade kabil değildir ki, **şu muntazam mevcudatı icad eden zâtın** ilmi ondan infikak etsin.

Şu **ilm-i muhit**, o zâta lâzım olduğu gibi, taalluk cihetiyle her şeye dahi lâzımdır.

Yani, hiçbir şey O'ndan gizlenmesi kabil değildir.

Perdesiz, Güneş'e karşı zemin yüzündeki eşya, Güneş'i görmemesi kabil olmadığı gibi; o **Alîm-i Zülcelal'in nur-u ilmine** karşı eşyanın gizlenmesi, bin derece daha gayr-ı kabildir, muhaldır.

For they are in his **presence**. That is, everything is within the range of His **sight**, is before Him, is within the compass of His witnessing; He **penetrates** into all things.

If such **possessors of light** as the inanimate sun, impotent man, and **unconscious X-rays** can see and penetrate everything that faces them although they are contingent, defective and accidental,

surely nothing at all can remain hidden from or be beyond the **light of pre-eternal knowledge**, which is necessary, all-encompassing, and **essential**.

The universe contains **incalculable** signs and marks pointing to this truth, as may be seen in the following examples:

All the instances of wisdom apparent in beings point to such knowledge.

*For to carry out work with wisdom means to do it with **knowledge**.*

And all **favour** and adornment point to such knowledge.

*For He who performs His works kindly and **graciously** must know; He must know what He is doing.*

And all well-ordered beings, each with balance, and all finely balanced and measured shapes and forms, each with order, also indicate such **all-encompassing knowledge**.

*For he who works **skilfully** and in a measured and balanced way is surely relying on a powerful knowledge.*

And the **regular measuredness** apparent in beings, their shapes cut out with a view to purposes and benefits, and the **fruitful situations** and **assemblages** as though arranged according the principles of divine decree and the compasses of divine determining, all demonstrate an all-embracing knowledge.

*For sure, it is by virtue of all-encompassing knowledge that each thing is given an ordered, **distinct** form, as well as a particular shape that is **appropriate** and beneficial to its life and existence; it could not occur any other way.*

Also, it is only through all-embracing knowledge that the sustenance of animate creatures is provided in a suitable form, at the appropriate time, from **unexpected places**.

*Because, since the One who sends the **sustenance** knows and recognizes those who are in need of it, and the appropriate time to send it, and perceives their need, He is able to provide their sustenance in a **suitable form**.*

#285

Also, although it is **not clear to the creatures themselves**, the **appointed hour** of their deaths, which is tied to a **law of determination**, demonstrates a comprehensive knowledge.

Çünkü **huzur** var. Yani herşey daire-i **nazar**ındadır ve mukabildir ve daire-i şuhudundadır ve her şeye **nüfuzu** var.

Şu camid Güneş, şu âciz insan, şu **şuursuz röntgen şua** gibi **zînur**lar; hâdis, nâkıs ve ârızî oldukları halde, onların nurları, mukabilindeki her şey'i görüp nüfuz ederlerse;

elbette vâcib ve muhit ve **zâtî** olan **nur-u ilm-i ezeli**den hiçbir şey gizlenemez ve haricinde kalamaz.

Şu hakikata işaret eden kâinatın **hadd ü hesaba gelmez** alâmetleri, âyetleri vardır. Ezcümle:

Bütün mevcudatta görünen bütün hikmetler, o ilme işaret eder.

Çünkü hikmet ile iş görmek **ilim** ile olur.

Hem bütün **inayetler**, tezyinatlar o ilme işaret eder.

*İnayetkârane, **lütufkârane** iş gören; elbette bilir ve bilerek yapar.*

Hem herbiri birer mizan içindeki bütün intizamlı mevcudat ve herbiri birer intizam içindeki bütün mizanlı ve ölçülü hey'at, yine o **ilm-i muhite** işaret eder.

Çünkü intizam ile iş görmek, **ilim** ile olur. Ölçü ile, tartı ile **san'atkârane** yapan; elbette kuvvetli bir ilme istinaden yapar.

Hem bütün mevcudatta görünen **muntazam miktarlar**, hikmet ve maslahata göre biçilmiş şekiller, bir kazanın düsturuyla ve kaderin pergâriyle tanzim edilmiş gibi **meyvedar vaziyetler** ve **heyetler**, bir ilm-i muhiti gösteriyor.

*Evet eşyaya **ayrı ayrı** muntazam suretler vermek, her şeyin mesalih-i hayatiyesine ve vücuduna lâayık **mahsus** bir şekil vermek, bir ilm-i muhit ile olur, başka surette olamaz.*

Hem bütün zihayata, herbirisine lâayık bir tarzda, münasib vakitte, **ummadıgı yerde** rızıklarını vermek; bir ilm-i muhit ile olur.

Çünkü **rızkı** gönderen; rızka muhtaç olanları bilecek, tanıyacak, vaktini bilecek, ihtiyacını idrak edecek, sonra rızkını **lâayık bir tarzda** verebilir.

Hem umum zihayatin, "**ibham**" ünvanı altında bir **kanun-u taayyüne** bağlı olan **ecelleri**, ölümleri bir ilm-i muhiti gösteriyor.

For although its time does not appear to be determined, the death of all groups and individuals is appointed within a period of time with a beginning and an end.

The fact that the seeds, fruits and results of a thing are preserved at the time of death, since they will continue its duties after it and are the means of its **transformation** into a new life, demonstrates an all-encompassing knowledge.

Also, mercy's **benevolence**, which encompasses all beings and is in a form appropriate to each, demonstrates all-embracing knowledge within **vast mercy**.

For the One who feeds the **offspring** of animate creatures with milk, for example, and assists the plants of the earth needy for water with rain, most certainly knows the young and their needs, and sees the plants, **perceives** how necessary rain is for them and then sends it; and so on.

All the manifestations of wise kindly mercy demonstrate all-comprehensive knowledge.

Also, the care and **attention**, the **artistic fashioning** and skilful decoration and art in all things demonstrate all-embracing knowledge.

For it is only through **a profound knowledge** that an orderly, adorned, artistic, and purposeful state can be chosen from **among thousands of possible states**. The choice apparent in all beings demonstrates all-encompassing knowledge.

Also, the **total ease** in the creation and origination of things points to perfect knowledge. For the facility in achieving a certain situation is **commensurate** with the **degree of knowledge and skill**. *However well it is known, it will be achieved with that degree of ease.*

Thus, we see that beings, every one of which is a miracle of art, are created easily, **without trouble or confusion**, in a short period of time, in a wondrous, yet **miraculous**, fashion.

That is to say, there is infinite knowledge, since it finds expression through infinite ease; and so on.

There are thousands of **veracious signs** like those **mentioned** in the examples above indicating that the Being who has free disposal over the universe possesses all-encompassing knowledge; that He knows all the attributes of all beings, then he acts.

Since the universe's Owner has such a knowledge, He surely sees human beings and their actions, and He knows what human beings **deserve** and what is appropriate for them. And He deals with them and will deal with them in accordance with the **requirements of wisdom and mercy**.

O man! Come to your senses! Think carefully of just what sort of Being it is who knows you and watches you; think of it and pull yourself together!

Çünkü her taifenin, gerçi ferdlerin zahiren muayyen bir vakt-i eceli görünmüyor, fakat o taifenin iki had ortasında mahdud bir zamanda ecelleri muayyendir.

O ecel hengamında, o şey'in arkasında vazifesini idame edecek olan neticesinin, meyvesinin, çekirdeğinin muhafazası ve bir taze hayata **inkılab** ettirmesi; yine o ilm-i muhiti gösteriyor.

Hem bütün mevcudata şamil, herbir mevcuda lââyık bir surette rahmetin **taltifatı**; bir **rahmet-i vasia** içinde bir ilm-i muhiti gösteriyor.

Çünkü meselâ zîhayatın **etfallerini** süt ile iâşe eden ve zeminin suya muhtaç nebatatına yağmur ile yardım eden; elbette etfali tanır, ihtiyaçlarını bilir ve o nebatatı görür ve yağmurun onlara lüzumunu **derkeder** sonra gönderir ve hakeza...

Bütün hikmetli, inayetli rahmetinin hadsiz cilveleri; bir ilm-i muhiti gösteriyor.

Hem bütün eşyanın san'atındaki **ihtimamat** ve **san'atkârane tasvirat** ve mahirane tezyinat, bir ilm-i muhiti gösteriyor.

Çünkü **binler vaziyet-i muhtemele içinde**, muntazam ve müzeyyen, san'atlı ve hikmetli bir vaziyeti intihab etmek, **derin bir ilim** ile olur. Bütün eşyadaki şu tarz-ı intihabat, bir ilm-i muhiti gösteriyor.

Hem icad ve ibda'-ı eşyada **kemal-i sühulet**, bir ilm-i ekmele delalet eder. Çünkü bir işde kolaylık ve bir vaziyette sühulet, **derece-i ilim ve meharetle mütenasib**dir. *Ne kadar ziyade bilse, o derece kolay yapar.*

İşte şu sırta binaen herbiri birer mu'cize-i san'at olan mevcudata bakıyoruz ki; hayret-nüma bir derecede sühuletle, kolaylıkla, **külfetsiz, dağdağsız**, kısa bir zamanda fakat **mu'ciznüma** bir surette icad edilir.

Demek hadsiz bir ilim vardır ki, hadsiz sühuletle yapılır ve hakeza...

Mezkûr emareler gibi binler **alâmet-i sadıka** var ki, şu kâinatta tasarruf eden zâtın muhit bir ilmi vardır. Ve her şeyi bütün şuunatıyla bilir, sonra yapar.

Madem şu kâinat sahibinin böyle bir ilmi vardır; elbette insanları ve insanların amellerini görür ve insanlar neye **lâyık** ve müstehak olduklarını bilir, **hikmet ve rahmetin muktezasına** göre onlarla muamele eder ve edecek.

Ey insan! Aklını başına al, dikkat et! Nasıl bir zât seni bilir ve bakar, bil ve ayıl!..

If it is asked: Knowledge alone is not sufficient; will is also necessary. If there were no will, knowledge would be insufficient, wouldn't it?

The Answer: All beings both indicate and testify to all-encompassing knowledge, and they point to the comprehensive will of the one possessing that knowledge.

It is as follows:

While hesitating among great numbers of possibilities, an ordered individuality is given to all things, especially to animate beings, through a determined probability from among a great host of muddled probabilities, and through a productive way from among a great many fruitless ways.

This demonstrates a universal will of many facets.

Measured shapes and well-ordered identities have been given to all things in a most sensitive, delicate measure and with a most fine and subtle order. They have been given these from among the inanimate elements which flow without balance in confused, monotonous floods, and from among the barren, fruitless paths and endless possibilities that surround all beings.

This necessarily and self-evidently demonstrates that they are the works of a comprehensive will.

For choosing innumerable states occurs by means of a designation, a choice, a purpose, and a will. Deliberate intention and desire specify them.

Specifying requires a specifier and choice requires a chooser. And that specifier and chooser is will.

For example, the creation of a being like man, who resembles a machine assembled from hundreds of different components and systems, from a drop of water;

and the creation of a bird with its hundreds of different members out of a simple egg;

and the creation of a tree, which is separated into hundreds of different parts, out of a simple seed

- the creation of these testify to power and knowledge,

just as they indicate decisively and necessarily their Maker's universal will.

And with that will He gives a distinct, particular shape to every component, every member, every part. He clothes them in a chosen state.

Eğer denilse: Yalnız ilim kâfi değildir, irade dahi lâzımdır. İrade olmazsa, ilim kâfi gelmez?

Elcevab: Bütün mevcudat nasılkı bir ilm-i muhite delalet ve şehadet eder. Öyle de: O ilm-i muhit sahibinin irade-i külliyesine dahi delalet eder.

Şöyle ki:

Herbir şeye, hususan herbir zıhayata pek çok müşevveş ihtimalât içinde, muayyen bir ihtimal ile ve pek çok akîm yollar içinde neticeli bir yol ile ve pek çok imkânât içinde mütereddid iken gayet muntazam bir teşahhus verilmesi;

hadsiz cihetlerle bir irade-i külliye gösteriyor.

Çünkü her şeyin vücudunu ihata eden hadsiz imkânât ve ihtimalât içinde ve semeresiz akîm yollarda ve karışık ve yeknesak sel gibi mizansız akan camid unsurlardan gayet hassas bir ölçü ile, nazık bir tartı ile ve gayet ince bir intizam ile, nazenin bir nizam ile verilen mevzun şekil ve muntazam teşahhus;

bizzarure ve bilbedahe belki bilmüşahede, bir irade-i külliye'nin eseri olduğunu gösterir.

Çünkü hadsiz vaziyetler içinde bir vaziyeti intihab etmek; bir tahsis, bir tercih, bir kasd ve bir irade ile olur ve amd ve arzu ile tahsis edilir.

Elbette tahsis, bir muhassısı iktiza eder. Tercih, bir müreccih ister. Muhassıs ve müreccih ise iradedir.

Meselâ, insan gibi yüzler muhtelif cihazat ve âlâtın makinası hükmünde olan bir vücudun, bir katre sudan..

ve yüzer muhtelif azası bulunan bir kuşun, basit bir yumurtadan..

ve yüzer muhtelif kısımlara ayrılan bir ağacın, basit bir çekirdekten icadları;

kudret ve ilme şehadet ettikleri gibi,

gayet kat'î ve zarurî bir tarzda onların Sani'inde bir irade-i külliye delalet ederler ki,

o irade ile, o şeyin her şeyini tahsis eder ve o irade ile her cüz'üne, her uzvuna, her kısmına ayrı, has bir şekil verir, bir vaziyet giydirir.

In Short:

Just as there are between different things many resemblances and **coincidences** with regard to their essentials and results, for example, between the major members and organs of animals' bodies, and they display a single **stamp of unity**, indicating decisively that all animals have the same Maker who is One, Single, and possesses Unity;

so too the different **identities** and distinct features of the animals, all **determined** in accordance with wisdom and purpose, shows that their Single Maker acts with choice and will.

He does what He wishes to do, He does not do what He does not wish to do; He acts with intention and will.

There are as many indications of and **attestations** to divine knowledge and dominical will as there are beings, indeed as the beings' **attributes** and **qualities**.

#287

Therefore, some **philosophers** **denying** divine will,

and some of **those who favour innovation** denying divine determining,

and some of the **people of misguidance** claiming that God is not concerned with minor matters,

and the **naturalists** **attributing** some things to nature and causes,

are lies multiplied to the number of beings and a **lunacy of misguidance** compounded to the number of those **beings' attributes**.

For **whoever denies** the innumerable instances of their **veracious witnessing** is telling a lie of infinite proportions.

So, you can see for yourself just how mistaken and contrary to the truth it is to say of events, all of which come into existence through divine will, "Naturally, naturally," instead of, "God willing, God willing."

The Tenth Phrase

"And He is powerful over all things" That is to say, absolutely nothing at all is difficult for Him.

However many things there are in the **sphere of contingency**, He is able to clothe all of them in existence most easily.

It is so simple and easy for Him that according to the meaning of, *His command is only, when He wills a thing to be, He but says to it, "Be!" and it is,* (36:82) He only has to command and it is done.

As soon as a skilful artist puts his hand to his work, it functions smoothly like a machine.

Elhasıl:

Nasılki eşyada, meselâ hayvanattaki ehemmiyetli azanın, esasat ve netaic itibariyle birbirlerine benzeyişleri ve **tevafukları** ve birtek **sikke-i vahdet** izhar etmeleri, nasıl kat'î olarak delalet ediyor ki; umum hayvanatın Sani'i birdir, Vâhid'dir, Ehad'dir.

Öyle de: O hayvanatın ayrı ayrı **teşahhusları** ve sîmalarındaki başka başka hikmetli **taayyün** ve **temeyyüzleri** delalet eder ki; onların Sani-i Vâhid'i, fâil-i muhtardır ve iradelidir;

istediğini yapar, istemediğini yapmaz; kasd ve irade ile işler.

Madem ilm-i İlahîye ve irade-i Rabbaniyeye mevcudat adedince, belki mevcudatın **şuunatı** adedince delalet ve **şehadet** vardır.

Elbette bir kısım **feylesofların** irade-i İlahiyeyi **nefy**

ve bir kısım **ehl-i bid'atın** kaderi inkâr

ve bir kısım **ehl-i dalaletin**, cüz'iyata adem-i ıttılânı iddia etmeleri

ve **tabiiyyunun**, bir kısım mevcudatı tabiat ve esbaba **isnad etmeleri**;

mevcudat adedince muzaaf bir yalancılıktır ve **mevcudatın şuunatı** adedince muzaaf bir **dalalet divaneliğidir**.

Çünkü hadsiz **şehadet-i sadıkayı** **tekzib eden**, hadsiz bir yalancılık işlemiş olur.

İşte, meşiet-i İlahiye ile vücuda gelen işlerde; "İnşâallah İnşâallah" yerinde, bilerek "tabîi tabîi" demek, ne kadar hata ve muhalif-i hakikat olduğunu kıyas et...

Onuncu Kelime

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Yani: Hiçbir şey O'na ağır gelemes.

Daire-i imkânda ne kadar eşya var, o eşyaya gayet kolay vücut giydirebilir.

Ve o derece O'na kolay ve rahattır ki:

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا ilh...

sırrıyla, güya yalnız emreder, yapılır.

Nasılki gayet mahir bir san'atkâr; ziyade kolay bir tarzda, elini işe dokundurur dokundurmaz, makina gibi işler.

One could say in order to **express** his speed and skill, that the work of art is so closely **under his control** that **it is as if** at his command, at his touch, the pieces appear, the works of art come into existence.

In the same way, the verse states: "**His command is only, when He wills a thing to be, He but says to it 'Be!', and it is,**" **alluding** to the absolute **subjugation** and obedience of all things to the power of the All-Powerful One of Glory, and the absolute ease and **lack of trouble** with which His power functions.

We shall elucidate in five points five of the innumerable **mysteries** contained in this mighty truth:

The First: In relation to divine power the greatest thing is as easy as the smallest.

The creation of a species with all of its members is as easy and trouble-free as the creation of a single member.

It is as easy to create Paradise as the spring and it is as easy to create the spring as a flower.

This mystery has been explained and proved with the six comparisons - the **Mystery of Luminosity**, the **Mystery of Transparency**, the Mystery of Reciprocity, the **Mystery of Balance**, the Mystery of Order, the Mystery of Obedience, and the Mystery of Disengagedness - at the end of the Tenth Word, which is about the resurrection of the dead, and in the discussion also about the resurrection in the Second Aim of the Twenty-Ninth Word, which is about the angels, the immortality of man's spirit, and the resurrection.

#288

It has been demonstrated in these that in relation to divine power the stars are as easy as atoms and that innumerable individuals are created as easily as one individual.

Since these mysteries have been proved in those two Words, we refer you to them and cut short the discussion here.

The Second: A decisive, self-evident proof that everything is **equal** in relation to divine power is this:

we see with our own eyes in the creation of animals and plants the highest degree of **mastery** and **exquisiteness of art** despite the infinite multiplicity and **liberality**;

and the greatest distinction and **differentiation** within the utmost **confusion** and intermingling;

and the **highest worth** as regards art and supreme beauty as regards creation within the greatest abundance and **profusion**.

While needing much equipment and much time, they are created with the utmost **ease** and speed with the greatest art.

Ve o sür'at ve mehareti **ifade** için denilir ki: O iş ve san'at, ona o kadar **müsaahhardır** ki; **güya** emriyle, dokunmasıyla işler oluyor; san'atlar vücuda geliyor.

Öyle de: Kadîr-i Zülcelal'in kudretine karşı eşyanın nihayet derecede **müsaahhariyet** ve itaatine ve o kudretin nihayet derecede **külfetsiz** ve sühuletle iş gördüğüne

işareten, **إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ**

فَيَكُونُ ferman eder.

Şu hakikat-ı uzmanın hadsiz **esrar**ından beş sırrını beş nüktede beyan edeceğiz:

Birincisi: Kudret-i İlahiyeye nisbeten en büyük şey, en küçük şey kadar kolaydır.

Bir nev'in umum efradıyla icadı, bir ferd kadar külfetsiz ve rahattır.

Cennet'i halketmek, bir bahar kadar kolaydır. Bir baharı icad etmek, bir çiçek kadar rahattır.

Şu sırrı izah ve isbat eden haşre dair Onuncu Söz'ün âhirinde, hem melaîke ve beka-i ruh ve haşre dair Yirmidokuzuncu Söz'de haşir mes'elesinde, İkinci Esas'ın beyanında zikredilen "**nuraniyet sırrı**", "**şeffafiyet sırrı**", "**mukabele sırrı**", "**müvazene sırrı**", "**intizam sırrı**", "**itaat sırrı**", altı temsil ile isbat edilerek gösterilmiştir ki:

Kudret-i İlahiyeye nisbeten yıldızlar, zerreler gibi kolaydır; hadsiz efrad bir ferd kadar külfetsiz ve rahatça icad edilir.

Madem o iki Söz'de bu altı sır isbat edilmiş, onlara havale ederek burada kısa keseriz.

İkincisi: Kudret-i İlahiyeye nisbeten her şey **müsavî** olduğuna delil-i katî' ve bürhan-ı satî' şudur ki:

Hayvanat ve nebatatın icadında, gözümüzle görüyoruz, hadsiz bir **sehavet** ve kesret içinde, nihayet derecede bir **itkan**, bir **hüsn-ü san'at** bulunuyor.

Hem nihayet derecede **karışıklık** ve ihtilat içinde, nihayet derecede bir imtiyaz ve **tefrîk** görünüyor.

Hem nihayet derecede **mebzuliyet** ve vüs'at içinde, nihayet derecede san'atça **kıymetdarlık** ve hilkatça güzellik bulunuyor.

Hem nihayet derecede san'atkârane bir surette, çok cihazata ve çok zamana muhtaç olmakla beraber; gayet derecede **sühuletle** ve sür'atle icad ediliyor.

Simply, those miracles of art come into existence suddenly and out of nothing.

Thus, by observing this activity of power every season on the face of the earth, we see that it establishes irrefutably that the greatest thing is as easy as the smallest in relation to the power that is the source of those actions, and that the creation and administration of innumerable individuals is as easy as the creation and administration of a single individual.

The Third: The vastest whole is as easy as the smallest part in relation to the power of the All-Powerful Maker who rules in the universe with actions, direction, and disposal that are clearly to be seen.

The creation of a universal consisting of a multiplicity of individuals is as easy as the creation of a single particular,

and in an insignificant particular, art of the highest worth may be displayed.

This mystery and the wisdom in it arise from three sources:

Firstly: from the assistance of unity (vahidiyet).

Secondly: from the facility of unity (vahdet).

Thirdly: from the manifestation of oneness (ehadiyet).

The Assistance of Unity, which is the first source: That is, if all things are the property of a single being, then as a result of unity, he can concentrate the power of all things behind any single thing and all can be administered as easily as one thing.

We shall explain this mystery with a comparison in order to make it easier to understand:

#289

For example, if a country has a single ruler, by reason of the law of his sole sovereignty (vahdet-i saltanat), he is able to mobilize the moral strength of the whole army behind every single soldier.

And because he is able to do this, a single soldier is able to capture a king and have command over him in the name of his monarch.

Furthermore, just as the monarch may employ and direct a single soldier and a single official, by reason of the mystery of sole sovereignty, he is able to direct the whole army and all his officials.

It is as if, by reason of the mystery of sole sovereignty, he is able to send everyone, everything, to the assistance of one individual.

Every single individual, therefore, will rely on the combined strength of all the individuals; that is, each will receive assistance from all.

Âdeta birden ve hiçten o mu'cizat-ı san'at vücuda geliyor.

İşte bilmüşahede her mevsimde rûy-i zeminde gördüğümüz bu faaliyet-i kudret, kat'iyen delalet eder ki: Şu ef'alın menba'ı olan kudrete nisbeten; en büyük şey, en küçük şey kadar kolaydır ve hadsiz efradın icadı ve idareleri, bir ferd kadar rahatça icad ve idare edilir.

Üçüncüsü: Şu kâinatta, şu görünen tasarrufat ve ef'al ile hükmeden Sâni'-i Kadîr'in kudretine nisbeten, en büyük küll en küçük cüz' kadar kolay gelir.

Efradça kesretli bir küllünün icadı, bir tek cüz'ünün icadı kadar sühuletlidir.

Ve en âdi bir cüz'îde, en yüksek bir kıymet-i san'at gösterilebilir.

Şu hakikatın sırr-ı hikmeti üç menba'dan çıkar:

Evvelâ: İmdad-ı vâhidiyetten.

Sâniyen: Yüsr-ü vahdetten.

Sâlisen: Tecelli-i ehadiyetten.

Birinci menba' olan imdad-ı vâhidiyet: Yani her şey ve bütün eşya, bir tek zâtın mülkü olsa; o vakit vâhidiyet cihetiyle herbir şeyin arkasında, bütün eşyanın kuvvetini tahşid edebilir. Ve bütün eşya, birtek şey gibi kolayca idare edilir.

Şu sırrı, şöyle bir temsil ile fehme takrib için deriz;

Meselâ, nasılkı bir memleketin tek bir padişahı bulunsa, o padişah o vahdet-i saltanat kanunu cihetiyle, herbir neferin arkasında bir ordu kuvvet-i maneviyesini tahşid edebilir..

ve edebildiği için; o tek nefer, bir şahı esir edebilir ve şahın fevkinde padişahı namına hükmedebilir.

Hem o padişah, vâhidiyet-i saltanat sırrıyla, bir neferi ve bir memuru istihdam ve idare ettiği gibi, bütün orduyu ve bütün memurlarını idare edebilir.

Güya vâhidiyet-i saltanat sırrıyla herkesi, her şeyi, bir ferdin imdadına gönderebilir.

Ve herbir ferdi, bütün efrad kadar bir kuvvete istinad edebilir; yani ondan meded alabilir.

If the rope of sole sovereignty were to be unfastened and they become irregular soldiers, then each soldier, suddenly losing a boundless strength, would **fall** from a **high position of influence** to that of a common man.

And to command and employ them would **beget difficulties to the number of individuals**.

In exactly the same way, "**And God's is the highest similitude**,"(16:60) since the universe's Maker is One, He assembles His names, which look to all things, before each single thing,

and He creates with infinite art, in a valuable way.

If there is need for it, He looks to a single thing by means of all things, He causes them to look to it; He gives **assistance** and strengthens it.

Also, by reason of the mystery of unity, He creates, **disposes**, and administers all things as though they were a single thing.

It is due to the mystery of this assistance of unity that in the universe a certain quality is apparent which is exalted and sublime to the utmost degree as regards its art and value, and this within the utmost abundance and profusion.

The Facility of Unity, which is the second source: that is, matters which occur according to the principles of unity, in one centre, from one hand, according to one law, occur with the greatest ease.

If they are distributed among numerous centres, numerous laws, and numerous hands, it engenders difficulties.

For example, if the equipment of all the soldiers of an army is manufactured in one centre, according to one law, and at the command of one commander-in-chief, it is as easy as equipping one **soldier**.

If on the other hand, all their equipment is made in different factories, in different centres, then all the military factories necessary to equip an army are necessary to equip one soldier.

That is to say, if unity is relied upon, an army is as easy as a single soldier.

Whereas, if there is no unity, as many difficulties arise in equipping one soldier as in equipping an army.

#290

Furthermore, *if with regard to unity*, the elements necessary for life are given to a tree's fruits, relying on one centre, one law, and one root, thousands of fruits are as easy as a single fruit.

If , on the other hand, each fruit is bound to a different centre and all their **vital necessities** are sent to them separately, each fruit will give rise to as many difficulties as the whole tree.

Eğer o vâhidiyet-i saltanat ipi çözülsün ve başıbozukluğa dönsün; o vakit herbir nefer, hadsiz bir kuvveti birden kaybedip, **yüksek bir makam-ı nüfuzdan sukut** eder, âdi bir adam makamına gelir.

Ve onların idare ve istihdamları, **efrad adedince müşkilat peyda eder**.

Aynen öyle de **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinatın Sani'i, Vâhid olduğundan; herbir şeye karşı, bütün eşyaya müteveccih olan esmayı tahşid eder.

Ve nihayetsiz bir san'atla, kıymetdar bir surette icad eder.

Lüzum olsa, bütün eşya ile birtek şeye bakar, baktırır, **meded** verir ve kuvvetli yapar.

Ve bütün eşyayı dahi o vâhidiyet sırrıyla; birtek şey gibi icad eder, **tasarruf eder**, idare eder.

İşte, şu imdad-ı vâhidiyet sırrıdır ki; şu kâinatta nihayet derecede mebzuliyet ve ucuzluk içinde, nihayet derecede san'atça ve kıymetçe yüksek ve âli bir keyfiyet görünüyor.

İkinci menba' olan yüsr-ü vahdet: Yani birlik usûlüyle bir merkezde, bir elden, bir kanunla olan işler; gayet derecede kolaylık veriyor.

Müteaddid merkezlere, müteaddid kanuna, müteaddid ellere dağılsa müşkilât peyda eder.

Meselâ, nasılkı bir ordunun bütün neferatının bir merkezden, bir kanunla, bir kumandan-ı a'zam emriyle esasat-ı techiziyeleri yapılsa; birtek **nefer** kadar kolay olur.

Eğer ayrı ayrı fabrikalarda, ayrı ayrı merkezlerde techizatları yapılsa; bir ordunun techizine lâzım olan bütün askerî fabrikalar, birtek neferin techizatı için lâzım gelir.

Demek eğer vahdete istinad edilse; bir ordu, bir nefer kadar kolay olur.

Eğer vahdet olmazsa; bir nefer, bir ordu kadar techizin esasatı cihetinde müşkilât peyda eder.

Hem bir ağacın meyvelerine *-vahdet noktasında-* bir merkeze, bir kanuna, bir köke istinaden madde-i hayatiye verilse; binler meyveler, tek bir meyve gibi kolay olur.

Eğer herbir meyve, ayrı ayrı merkeze rabtedilse ve ayrı ayrı yerden **mevadd-ı hayatiyeleri** gönderilse; herbir meyve, bütün ağaç kadar müşkilât peyda eder.

For the elements necessary for the life of the whole tree will be necessary for each fruit.

Thus, like these two comparisons, "And God's is the highest similitude," (16:60) because the universe's Maker is the Single One of Unity, He acts with unity (vahdet), and because He acts with unity all things are as easy as one thing.

Moreover, He is able to make a single thing as valuable as all things as regards its art.

And creating innumerable individuals in a most valuable form, He demonstrates absolute liberality through the tongue of the limitless abundance and endless profusion of beings, and He manifests boundless generosity and infinite creativity.

The Manifestation of Oneness, which is the third source: that is, since the All-Glorious Maker is not physical or corporeal, time and space cannot restrict Him,

creation and place cannot obtrude on His presence and witnessing,

means and mass cannot veil His actions.

There is no fragmentation or division in His regarding and acting towards creation .

One thing cannot be an obstacle to another.

He performs innumerable acts as though they were a single act.

For this reason, in the same way that, as far as its meaning is concerned, a huge tree can be encapsulated in a seed, a world also can be contained within a single individual,

and the whole world can be encompassed by the Hand of Power.

We have explained this mystery in others of the Words like this:

The sun is to an extent unrestricted with regard to its luminosity, so its image is reflected in every burnished and shining object.

If thousands and millions of mirrors are exposed to its light, the manifestation of its likeness will be found in each one of them without being divided.

If the capacities of the mirrors are such, the sun will be able to demonstrate its effects in them in all their magnitude. One thing will not be an obstacle to another.

Thousands of things will enter thousands of places with the ease of one thing entering one place.

Each place will display the sun's manifestation as much as thousands of places display it.

Çünkü bütün ağaca lâzım olan mevadd-i hayatiye, herbir meyve için dahi lâzımdır.

İşte şu iki temsil gibi, وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ şu kâinatın Sani'i, Vâhid-i Ehad olduğu için, vahdetle iş görür ve vahdetle iş gördüğü için, bütün eşya birtek şey kadar kolay olur.

Hem birtek şeyi, san'atça bütün eşya kadar kıymetli yapabilir.

Ve hadsiz efradı, gayet kıymetdar bir surette icad ederek; şu görünen hadsiz mebzuliyet ve nihayetsiz ucuzluk lisaniyla, cûd-u mutlakını gösterir ve hadsiz sehavetini ve nihayetsiz hallakîyetini izhar eder.

Üçüncü menba' olan tecelli-i ehadiyet: Yani Sani-i Zülcelal cisim ve cismanî olmadığı için, zaman ve mekân onu kayıd altına alamaz.

Ve kevn ü mekân, onun şuhuduna ve huzuruna müdahale edemez.

Ve vesait ve ecrâm, onun fiiline perde çekemez.

Teveccühünde tecezzi ve inkısam olmaz.

Bir şey, bir şeye mani olmaz.

Hadsiz ef'ali, bir fiil gibi yapar.

Onun içindir ki; bir çekirdekte koca bir ağacı manen dercettiği gibi, bir âlemi birtek ferdde dercedebilir.

Bütün âlem, birtek ferd gibi dest-i kudretinde çevrilir.

Şu sırrı başka Sözlerde izah ettiğimiz gibi, deriz ki:

Nasılki nuraniyet itibariyle bir derece kayıtsız olan Güneş'in timsali, herbir cilalı parlak şeyde temessül eder.

Binlerle, milyonlarla âyineler nuruna mukabil gelse, birtek âyine gibi inkısam etmeden bizzât herbirinde cilve-i misaliyesi bulunur.

Eğer âyinenin istidadı olsa, Güneş azametiyle onda âsârını gösterebilir. Bir şey, bir şey'e mani olamaz.

Binler, bir gibi ve binler yere, bir yer gibi kolay girer.

Herbir yer, binler yer kadar o güneşin cilvesine mazhar olur.

Thus, "And God' s is the highest similitude ,(16:60) the manifestation of the universe ' s All-Glorious Maker is such, with all His attributes which are light and with all His names which are luminous, that through the mystery of the **regard of oneness**,

although He is not in any place, He is all-present and **all-seeing** in all places. There is no division in His **regarding** and acting towards the creation.

İşte **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinat Sani'-i Zülcelalinin nur olan bütün sıfâtıyla ve nuranî olan bütün esmasıyla, **teveccüh-ü ehadiyet** sırrıyla öyle bir tecellisi var ki;

hiçbir yerde olmadığı halde, her yerde hazır ve **nâzır**dır. **Teveccüh**ünde inkısam olmaz.

www.risaleglobal.com

He performs every task at the same time, in all places, without difficulty, **without hindrance**.

Thus, it is through these mysteries of the assistance of unity, facility of unity, and manifestation of oneness, that when all beings are attributed to a single Maker, the creation of all of them becomes as simple and easy as that of a single being.

And each being can be as valuable as all beings **as regards the fineness of its art**.

This truth is demonstrated by there being within the boundless **plenitude** of beings endless **subtleties of art** in every one of them.

If the beings are not attributed directly to a single Maker, each becomes as **problematical** as all beings and the value of all of them decreases, it falls to that of a **single being**.

If it were the case, either nothing would come into existence, or if it did, it would be **without value**, worthless.

This mystery led the **Sophists, who were the most advanced philosophers**, to realize that the path of associating partners with God was infinitely more difficult than the way of truth and path of affirming divine unity; that it was **irrational** to the utmost degree. **So because they had averted their faces from the way of truth and looked to that of unbelief and misguidance**,

they were compelled to renounce their reasons and deny the existence of everything.

The Fourth: The creation of Paradise is as easy as that of the spring in relation to the All-Powerful One's power, who administers the universe with acts that are plain to see.

The creation of spring is as easy as that of a flower.

The **loveliness of a flower's art** and the **fineness in its creation** may be as beautiful and valuable as the spring.

The mystery of this truth is threefold:

First: the **necessity** and **total detachment** of the Maker.

Second: the **complete otherness of His essence** and His **unrestrictedness**.

Third: His **not being bound by space** and His **indivisibility**.

First Mystery: The fact that necessity and total detachment give rise to infinite ease and facility is **an extremely profound mystery**.

We shall facilitate **understanding** of it with the following comparison:

Aynı anda, her yerde, külfetsiz, **müzahamesiz** her işi yapar.

İşte şu imdad-ı vâhidiyet ve yüsr-ü vahdet ve tecelli-i ehadiyet sırrıyladır ki; bütün mevcudat, birtek Sani'a verildiği vakit; o bütün mevcudat, bir tek mevcud gibi kolay ve sühuletlî olur.

Ve herbir mevcud, **hüsn-ü san'atça**, bütün mevcudat kadar kıymetli olabilir

Nasılki mevcudatın hadsiz **mebzuliyeti** içinde, herbir ferdde hadsiz **dekaik-ı san'atın** bulunması bu hakikatı gösteriyor.

Eğer o mevcudat, doğrudan doğruya birtek Sani'a verilmezse; o zaman herbir mevcud, bütün mevcudat kadar **müşkilatlı** olur ve bütün mevcudat, **birtek mevcud** kıymetine sukut eder, iner.

Şu halde ya hiçbir şey vücuda gelmeyecek veya gelse de **kıymetsiz**, hiçe inecektir.

İşte şu sırdandır ki: **Ehl-i felsefenin en ziyade ileri gidenleri olan Sofestaîler, tarîk-ı haktan yüzlerini çevirdiklerinden, küfür ve dalalet tarîkına bakmışlar**; görmüşler ki: Şirk yolu, tarîk-ı haktan ve tevhid yolundan yüzbin defa daha müşkilâtlıdır, nihayet derecede **gayr-ı makuldür**.

Onun için bilmeceburiye her şeyin vücudunu inkâr ederek akıldan istifa etmişler.

Dördüncüsü: Şu kâinatta şu görünen ef'al ile tasarruf eden Zât-ı Kadîr'in kudretine nisbeten Cennet'in icadı, bir bahar kadar kolay

ve bir baharın icadı, bir çiçek kadar kolaydır.

Ve **bir çiçeğin mehasin-i san'atı** ve **letaif-i hilkatı**, bir bahar kadar letafetli ve kıymetli olabilir.

Şu hakikatın sırrı üç şeydir:

Birincisi: Sani'deki **vücub** ile **tecerrüd**.

İkincisi: **Mahiyetinin mübayenetiyle adem-i takayyüd**.

Üçüncüsü: **Adem-i tahayyüz** ile **adem-i tecezzid**.

Birinci Sır: Vücub ve tecerrüdün hadsiz kolaylığa ve nihayetsiz sühulete sebebiyet vermeleri, **gayet derin bir sırdır**.

Onu bir temsil ile **fehme** takrib edeceğiz. Şöyle ki:

The degrees of existence are different. And the **worlds of existence** are all different.

Because they are all different, a particle from a level of existence that is **deeply rooted** in existence is as great as a mountain from a **less substantial** level; it contains the mountain.

For example, the **faculty of memory**, which is the size of a **mustard-seed** in a head from the Manifest World, takes on an existence the size of a library from the World of Meaning.

#292

And a mirror the size of a fingernail from the **external world encompasses a mighty city** from the level of the World of Similitudes.

If the memory and the mirror from the external world had possessed **consciousness** and **creative power**, they would have been able to bring about endless transformations and activity in the **Worlds of Meaning and Similitudes** through the power of their minute existences in the external world.

That is to say, **when existence is firmly established**, power increases; what is only a little becomes much.

Especially if **having acquired complete stability** existence is **disengaged and detached from materiality** and is not restricted, only a partial manifestation of it will be able to transform many worlds of other less substantial levels of existence.

Thus, **"And God's is the highest similitude,"**(16:60) the universe's Glorious Maker is **Necessarily Existent**.

That is, His existence is essential, it is pre-eternal and post-eternal, its non-existence is impossible, **its cessation is impossible**; it is the most firmly rooted, the most sound, the strongest, and the most perfect of the levels of existence.

In relation to His existence, the other levels of existence are like **extremely pale shadows**.

The degree of **Necessary Existence** is so stable and real, and **contingent existence** is so insubstantial and pale that many of **those who have investigated creation**, such as Muhyi al-Din al-' Arabi, have relegated the other levels of existence to the level of **delusion** and imagination; they said: **"There is no existent save Him."**

That is, things should not be ascribed existence relatively to the Necessary Existence. **They asserted** that they do not deserve to be called existent.

Thus, for the Necessarily Existent One's power, which is both necessary and essential, contingent beings' both **created** and **accidental** existences and both unstable and powerless realities are infinitely easy and simple.

Vücud mertebeleri muhtelifdir. Ve **vücud âlemleri** ayrı ayrıdır.

Ayrı ayrı oldukları için, vücutta **rûsuhu** bulunan bir tabaka-i vücudun bir zerresi, o tabakadan **daha hafif** bir tabaka-i vücudun bir dağı kadardır ve o dağı istiyab eder.

Meselâ: Âlem-i şehadetten olan kafadaki **hardal** kadar **kuvve-i hâfıza** âlem-i manadan bir kütüphane kadar vücudu içine alır.

Ve **âlem-i haricîden** olan tırnak kadar bir âyine-i vücudun, âlem-i misal tabakasından **koca bir şehri içine alır**.

Ve o âlem-i haricîden olan o âyine ve o hâfızanın **şuurları ve kuvve-i icadiyeleri** olsaydı, bir zerrecik vücud-u haricîleri kuvvetiyle, o **vücud-u manevîde ve misalîde** hadsiz tasarrufat ve tahavvülât yapabilirlerdi.

Demek **vücud rûsuh peyda ettikçe**, kuvvet ziyadeleşir; az bir şey, çok hükmüne geçer.

Hususan vücud **rûsuh-u tam kazandıktan sonra**, **maddeden mücerred ise**, kayıd altına girmezse; o vakit cüz'î bir cilvesi, sair hafif tabakat-ı vücudun çok âlemlerini çevirebilir.

İşte **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** şu kâinatın Sani'-i Zülcelali, **Vâcib-ül Vücud**'dur.

Yani: Onun vücudu zâtîdir, ezelîdir, ebedîdir, ademi mümteni'dir, **zevali muhaldir** ve tabakat-ı vücudun en rasihi, en esaslısı, en kuvvetlisi, en mükemmeli.

Sair tabakat-ı vücud, onun vücuduna nisbeten **gayet zaîf bir gölge** hükmündedir.

Ve o derece **vücud-u Vâcib** rasih ve hakikatlı ve **vücud-u mümkünat** o derece hafif ve zaîftir ki; Muhyiddin-i Arabî gibi çok **ehl-i tahkik**, sair tabakat-ı vücudu, **evham** ve hayal derecesine indirmişler; **لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ** demişler.

Yani: Vücud-u Vâcib'e nisbeten başka şeylere vücud denilmemeli; onlar, vücud ünvanına lâayık değillerdir diye **hükmetmişler**.

İşte Vâcib-ül Vücud'un hem vâcib, hem zâtî olan kudretine karşı; mevcudatın hem **hâdis**, hem **ârizî** vücudları ve mümkünatın hem kararsız, hem kuvvetsiz sübutları; elbette nihayet derecede kolay ve hafif gelir.

To raise all human beings to life and then judge them at the Great Gathering is as easy as resurrecting leaves, flowers and fruits in the spring, indeed, in a garden, or on a tree.

Second Mystery: Easiness in regard to the complete otherness of His Essence and His unrestrictedness arises from this:

most certainly, the universe's Maker is not of the same kind as the universe.

His Essence resembles no other essence at all.

Since this is so, the obstacles and restraints within the sphere of the universe cannot hinder Him, they cannot restrict His actions.

He has complete disposal over the universe and is able to transform all of it at the same time.

If the disposal and actions that are apparent in the universe were to be attributed to it, it would cause so many difficulties and such confusion that neither would any order remain nor would anything continue to exist; indeed, nothing would ever come into existence.

#293

For example, if the masterly art in vaulted domes is attributed to the stones of the domes,

and if the command of a battalion, which properly belongs to its officer, is left to the soldiers,

either neither of them would ever come into existence, or with great difficulty and confusion they would achieve a state completely lacking in order.

Whereas, if in order for the situation of the stones in the dome to be achieved, it is accorded to a master who is not a stone himself,

and if the command of the soldiers in the regiment is referred to an officer who possesses the essential quality of officership,

both the art is easy and the command and organization are easy.

This is because, while the stones and the soldiers are obstacles to each other,

the master and the officer can look from every angle, they command without obstacle.

Thus, "And God's is the highest similitude,"(16:60) the sacred Essence of the Necessarily Existent One is not of the same kind as contingent beings' essences.

All the truths of the universe are rays from the name of Truth, which is one of the Beautiful Names of His Essence.

Since His sacred Essence is Necessarily Existent and completely detached from materiality

Bütün ruhları haşr-i a'zamda ihya edip muhakeme etmek; bir baharda, belki bir bahçede, belki bir ağaçta haşr ü neşrettiği yaprak ve çiçek ve meyveler kadar kolaydır.

İkinci Sır: Mübâyet-i mahiyet ve adem-i takayyüdün kolaylığa sebebiyeti ise şudur ki:

Sani'-i Kâinat, elbette kâinat cinsinden değildir.

Mahiyeti, hiçbir mahiyete benzemez.

Öyle ise: Kâinat dairesindeki manialar, kayıtlar onun önüne geçemez; onun icraatını takyid edemez.

Bütün kâinatı birden tasarruf edip çevirebilir.

Eğer kâinat yüzündeki görünen tasarrufat ve e'fal, kâinata havale edilse, o kadar müşkilât ve karışıklığa sebebiyet verir ki; hiçbir intizam kalmadığı gibi, hiçbir şey dahi vücutta kalmaz; belki vücuda gelemes.

Meselâ, nasilki kemerli kubbelerdeki ustalık san'atı, o kubbedeki taşlara havale edilse

ve bir taburun zabite ait idaresi, neferata bırakılsa;

ya hiç vücuda gelmez veyahut çok müşkilât ve karışıklık içinde intizamsız bir vaziyet alacak.

Halbuki o kubbelerdeki taşlara vaziyet vermek için, taş nev'inden olmayan bir ustaya verilse

ve taburdaki neferatın idaresi, mertebe itibariyle zabıtlık mahiyetini haiz olan bir zabite havale edilse;

hem san'at kolay olur, hem tedbir ve idare sühuletti olur.

Çünkü taşlar ve neferler birbirine mani' olurlar;

usta ve zabıt ise, manisiz her noktaya bakar, idare eder.

İşte وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى Vâcib-ül Vücut'un mahiyet-i kudsiyesi, mahiyet-i mümkinat cinsinden değildir.

Belki bütün hakaik-i kâinat, o mahiyetin esma-i hüsnasından olan Hak isminin şualarıdır.

Madem mahiyet-i mukaddesi hem Vâcib-ül Vücut'dur, hem maddeden mücerredir,

and **different** from all other essences,

it has no like, no equivalent, no equal.

So, most certainly, the administration and sustaining of the universe is as easy for that All-Glorious One's pre-eternal power as that of the spring, indeed, of a tree;

and the creation of the resurrection of the dead, the realm of the hereafter, and Heaven and Hell, is as easy as the resurrection in spring of a tree which had died the previous autumn.

Third Mystery: The fact that **indivisibility** and **not being bound by space** result in the utmost facility has this meaning:

Since the All-Powerful Maker is free of the restrictions of space, He may be thought of as being present everywhere through His power.

And since there is no **division or fragmentation** in regard to His Essence, He can regard and act towards all things with all His names.

And since He is present everywhere and acts towards everything, beings and **intermediaries** and mass cannot **hinder** and **prevent** His actions, indeed there is no necessity for them to do so.

Let us suppose there was some necessity, then things like electric wires, the branches of trees, and **veins in human beings**, would resemble **means of facilitation**, of the **arrival of life**, and of **swiftness in actions**.

So, let us ignore the idea of **hindering**, **restricting**, preventing, and intervening, and say that they are means of facilitating, **expediting**, and uniting.

That is to say, from the point of view of the **obedience and submission** of all things to the **domination of the All-Powerful and Glorious One's power**, there is no need for them. If there were some need for them, it would be as a means of facilitating.

#294

In Short: The All-Powerful Maker creates everything in an appropriate form without trouble, **without undergoing any process**, swiftly and easily.

He creates universals as easily as particulars.

He creates particulars as full of art as He does universals.

Indeed, whoever creates universals and the heavens and the earth must necessarily be the one who creates the particulars and animate individuals contained in the heavens and earth; it could be nothing other than him.

For those tiny particulars are the fruits, seeds, and the **miniature specimens** of universals.

hem bütün mahiyata **muhaliftir**;

misli, misali, mesîli yoktur.

Elbette o Zât-ı Zülcelal'in o kudret-i ezeliyesine nisbeten bütün kâinatın idaresi ve terbiyesi; bir bahar, belki bir ağaç kadar kolaydır.

Haşr-i a'zam ve dâr-ı âhiret, Cennet ve Cehennem'in icadı; bir güz mevsiminde ölmüş ağaçların yeniden bir baharda ihyaları kadar kolaydır.

Üçüncü Sır: Adem-i tahayyüz ve **adem-i tecezzin** nihayet derecede olan kolaylığa sebebiyet vermelerinin sırrı ise şudur ki:

Madem Sani'-i Kadîr mekândan münezzehtir, elbette kudretiyle her mekânda hazır sayılır.

Ve madem **tecezzi ve inkısam** yoktur; elbette her şeye karşı, bütün esmasıyla müteveccih olabilir.

Ve madem her yerde hazır ve her şeye müteveccih olur.. öyle ise mevcudat ve **vesait** ve ecrâm onun ef'aline **mümanaat** etmez, **ta'vik** etmez, belki hiç lüzum yok.

Faraza lüzum olsa, elektriğin telleri gibi ve ağacın dalları gibi ve **insanın damarları** gibi; eşya, **vesile-i teshilat** ve **vasita-i vusul-ü hayat** ve **sebeb-i sür'at-i ef'al** hükmüne geçer.

Ta'vik, **takyid**, men' ve müdahale şöyle dursun; belki teshil ve **tesri'** ve îsale vesile hükmüne geçer.

Demek **Kadîr-i Zülcelal'in tasarrufat-ı kudretine** her şey **itaat ve inkıyad** cihetinde -ihtiyaç yok- eğer ihtiyaç olsa kolaylığa vesile olur.

Elhasıl: Sani'-i Kadîr külfetsiz, **mualecesiz**, sür'atle, sühuletle her şeyi o şeye lâıyk bir surette halkeder.

Külliyatı, cüz'iyat kadar kolay icad eder.

Cüz'iyatı, külliyat kadar san'atlı halkeder.

Evet külliyatı ve semavatı ve arzı halkeden kimse, semavat ve arzda olan cüz'iyatı ve efrad-ı zîhayatiyeyi halkeden elbette yine O'dur ve O'ndan başka olamaz.

Çünkü o küçük cüz'iyat; o külliyatın meyveleri, çekirdekleri, **misal-i musaggarlarıdır**.

Furthermore, whoever creates the particulars must also be the one who creates the elements and heavens and earth, **which encompass the particulars.**

For we see that particulars are each like a seed and **tiny copy** in relation to universals.

Since this is so, the **universal elements** and the heavens and earth must be in the hand of the One who creates those particulars

so that, **according to the principles of His wisdom** and the balances of His knowledge, **He can insert** the gist, the meanings, the samples, of those universal and all-encompassing beings in those particulars, which are like their miniature specimens.

Indeed, from the point of view of the wonders of art and **marvels of creativeness** particulars are not behind universals;

neither are flowers lower than the stars, nor seeds **inferior** to trees.

Indeed, the tree's meaning, which is the **inscription of divine determining** and is in the seed, is more wonderful than the physical tree, which is the **weaving of divine power** and is in the garden.

And **the creation of man is more wonderful than the creation of the universe.**

If a Qur'an of Wisdom were to be written in **particles of ether** on an **atom**, it would far surpass in value a Qur'an of Grandeur written in stars on the face of the heavens.

Similarly, **there are minute particulars that are superior to universals as regards the miraculousness of their art.**

The Fifth: We have demonstrated to an extent **in our explanations above**, the infinite ease, utmost speed, **extreme swiftness of actions**, and boundless facility apparent in the creation of beings, together with the mysteries and instances of wisdom in their creation.

The existence of things with this utmost speed and utter facility, therefore, has given the **people of guidance** the following **firm conviction**, that in relation to the power of the One who creates beings, Paradises are as easy as the spring, the spring as easy as gardens, and gardens as easy as flowers.

#295

According to the meaning of,

The creation of you all and the resurrection of you all is but like that of a single soul, (31:28)

the resurrection of all humankind is as easy as **causing one person to die and raising him to life again.**

Hem o cüz'iyatı icad eden kim ise, **cüz'iyatı ihata eden** unsurları ve semavat ve arzı dahi o halketmiştir.

Çünkü görüyoruz ki; cüz'iyat külliyata nisbeten birer çekirdek, birer **küçük nüsha** hükmündedir.

Öyle ise o cüz'ileri halkeden zâtın elinde, **anasır-ı külliye** ve semavat ve arz bulunmalıdır.

Tâ ki, **hikmetinin düsturlarıyla** ve ilminin mizanlarıyla o küllî ve muhit mevcudatın hülâsalarını, manalarını, nümunelerini; o küçücük misal-i musaggarlar hükmünde olan cüz'iyatta **dercedebilsin.**

Evet acaib-i san'at ve **garaib-i hilkat** noktasında cüz'iyat, külliyattan geri değil;

çiçekler, yıldızlardan aşağı değil; çekirdekler, ağaçların **madûn**unda değil;

belki çekirdekteki **nakş-ı kader** olan manevî ağaç, bağdaki **nesc-i kudret** olan mücessem ağaçtan daha acibdir.

Ve hilkat-ı insaniye, hilkat-ı âlemden daha acibdir.

Nasılki bir **cevher-i ferd** üstünde, **esîr zerratı**yla bir Kur'an-ı hikmet yazılsa, semavat yüzündeki yıldızlarla yazılan bir Kur'an-ı azametden kıymetçe daha ehemmiyetli olabilir.

Öyle de; **çok küçük cüz'iyatlar var, mu'cizat-ı san'atça külliyattan üstündür.**

Beşincisi: Sâbık beyanatımızda, icad-ı mahlukatta görünen hadsiz kolaylık, gayet derecede çabukluk, **nihayetsiz sür'at-i ef'al**, nihayetsiz sühuletle icad-ı eşyanın sırlarını, hikmetlerini bir derece gösterdik.

İşte şu nihayetsiz sür'at ve hadsiz sühuletle vücud-u eşya, **ehl-i hidayete** şöyle **kat'î bir kanaat** verir ki: Mahlukatı icad eden zâtın kudretine nisbeten; Cennetler baharlar kadar, baharlar bahçeler kadar, bahçeler çiçekler kadar kolay gelir.

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُكُمْ إِلَّا كَنْفَسٌ وَاحِدَةٌ sırrıyla, nev'-i beşerin haşr ü neşri, **birtek nefsin imate ve ihyası** gibi sühuletlidir.

And according to the explicit statement of,

Nothing will there have been but one single blast, and lo! before Us will all of them be arraigned,(36:53)

to raise to life all human beings at the resurrection is as easy as calling together with the sound of a bugle an army that has dispersed to rest.

Although this infinite speed and boundless ease are decisive proofs and certain arguments for the self-evident perfection of the Maker's power and for everything being easy for Him,

in the view of the people of misguidance, the formation and creation of things by that power, which is so easy as to be necessary, gave rise to the notion that things form themselves, which is utterly impossible, and thus became the cause of confusion.

That is to say, because they see that some ordinary things come into existence very easily, they imagine that they are formed spontaneously. That is, they are not created, but come into existence of their own accord.

There, look at this sheer stupidity! The people of misguidance make what is the proof of an absolute power, the proof of its non-existence; they open the door to innumerable impossibilities.

For if it were the case, such attributes of perfection as infinite power and all-encompassing knowledge, which are necessary to the Maker of the universe, would have to be ascribed to every particle of every creature so that each could form itself.

The Eleventh Phrase

"And with Him all things have their end" That is to say, everything will return to the realm of permanence from the transient realm,

and will go to the seat of the Sempiternal Ever-Enduring One's post-eternal sovereignty.

They will go from the multiplicity of causes to the domain of the All-Glorious One of Unity's power,

and will be transferred from this world to the hereafter.

Your place of recourse is His Court, therefore, and your place of refuge, His mercy. And so on...

There are a great many truths which this phrase and those like it state.

One is that you will return to eternal bliss and Paradise. This has been proved so decisively by the irrefutable certainty of the twelve arguments of the Tenth Word, and by the six "Principles" that comprise the numerous cogent proofs of the Twenty-Ninth Word, that they leave no need for further explanation.

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيِّحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ

tasrihiyle, bütün insanları haşırde ihya etmek; istirahat için dağılan bir orduyu bir boru sesiyle toplamak kadar kolaydır.

İşte şu hadsiz sür'at ve nihayetsiz sühulet, bilbedahe kudret-i Sani'in kemaline ve her şey O'na nisbeten kolay olduğuna delil-i kat'i ve bürhan-ı yakîni olduğu halde;

ehl-i dalaletin nazarında, Sani'in kudretiyle eşyanın teşkili ve icadı -ki, vücub derecesinde sühuletlidir. Bin derece muhal olan- kendi kendine teşekkül ile iltibasa sebep olmuştur.

Yani bazı âdi şeylerin vücuda gelmelerini çok kolay gördükleri için, onların teşkilini, teşekkül tevehhüm ediyorlar. Yani icad edilmiyorlar, belki kendi kendine vücut buluyorlar.

İşte gel ahmaklığın nihayetsiz derecatına bak ki; nihayetsiz bir kudretin delilini, onun ademine delil yapar; nihayetsiz muhalât kapısını açar.

Çünkü o halde Sani-i Âlem'e lâzım olan nihayetsiz kudret ve muhit ilim gibi evsaf-ı kemal, her mahlukun her zerresine verilmek lâzım gelir; tâ kendi kendine teşekkül edebilsin.

Onbirinci Kelime

وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ Yani: Dâr-ı fâniden dâr-ı bâkiye dönülecek

ve Kadîm-i Bâki'nin makarr-ı saltanat-ı ebediyesine gidilecek

ve kesret-i esbabdan Vâhid-i Zülcelal'in daire-i kudretine gidilecek,

dünyadan âhirete geçilecek.

Merciiniz O'nun dergâhıdır, melceiniz O'nun rahmetidir ve hakeza...

Şu kelimenin bunlar gibi ifade ettiği pek çok hakikatlar var.

Şu hakikatların içinde, saadet-i ebediye ile Cennet'e döneceğinizi ifade eden hakikat ise: Onuncu Söz'ün oniki bürhan-ı kat'i-yi yakîniyle ve Yirmidokuzuncu Söz'ün pek çok delail-i katıyı tazammun eden altı esasıyla o derece kat'i isbat edilmiştir ki, başka beyana hacet bırakmıyor.

Those two Words have proved with the certainty of the sun rising in the following morning after **having set** the previous day, that **life** too, **which has the meaning of the sun in this world**, will rise in an eternal form in the morning of the resurrection after its setting with the destruction of the world.

#296

Since the Tenth and Twenty-Ninth Words have proved this truth to perfection, we refer you to them and here only say this:

Further to what has been proved decisively above, the universe's **All Wise Maker**, who possesses boundless **all-embracing power**, limitless **universal will**, and infinite **all-encompassing knowledge** -the **all-Merciful Creator** of human beings- has promised in all His heavenly books and decrees Paradise and eternal bliss to those of mankind who believe in Him.

Since He has promised, He will most certainly bring it about, for it is impossible for Him to break His promise.

Also, not to carry out a promise is an extremely ugly fault, and the One of Absolute Perfection is totally **exempt and free from all fault**.

Failure to fulfil a promise arises either from **ignorance** or from **impotence**. However, since it is impossible for ignorance or impotence to be ascribed in any way to that Absolutely Powerful One, the One Knowing of All Things, His **breaking of a promise** is impossible.

Moreover, first and foremost the **Pride of the Worlds** (Upon whom be blessings and peace), and all the **prophets**, saints, **purified scholars**, and people of belief, continuously request and implore, desire and beseech the All-Generous and Compassionate One for the eternal bliss they have been promised.

They beseech it through all **His Most Beautiful Names**. For fore most His **compassion** and **mercy**, and **justice** and **wisdom**, His names of **All-Merciful** and **Compassionate**, and **All-Just** and **Wise**, and His dominicality and sovereignty, and most of His names including Lord and Sustainer (Rabb) and Allah, require and **necessitate** the realm of the hereafter and eternal happiness, and they testify and point to its **realization**.

Indeed, all beings with all of their truths point to the hereafter.

The All-Wise Qur'an, the greatest of the revealed books, also demonstrates and teaches this truth with thousands of its **verses; with clear evidences** and **conclusive, veracious proofs**.

The Most Noble Beloved One, too, who is the cause of **pride for the human race**, relying on thousands of dazzling miracles taught this truth throughout his life, with all his strength; he proved it, proclaimed it, saw it, and demonstrated it.

Gurub eden güneşin ertesi sabah yeniden tulû' edeceği kat'iyyetinde, o iki Söz isbat etmişler ki: **Şu dünyanın manevî güneşi olan hayat** dahi, harab-ı dünya ile gurubundan sonra haşrin sabahında bâki bir surette tulû' edecektir.

Ve cinn ü insan bir kısmı saadet-i ebediyeye ve bir kısmı da şekavet-i ebediyeye mazhar olacaktır.

Madem Onuncu ve Yirmidokuzuncu Sözler bu hakikatı kemaliyle isbat etmişler, sözü onlara havale edip yalnız deriz ki:

Sâbık beyanatta kat'i isbat edildiği üzere; nihayetsiz bir **ilm-i muhit** ve hadsiz bir **irade-i külliye** ve nihayetsiz bir **kudret-i mutlaka** sahibi olan şu kâinatın **Sani-i Hakîm**'i ve şu insanların **Hâlık-ı Rahîm**'i bütün semavî kitabları ve fermanlarıyla Cennet'i ve saadet-i ebediyeyi nev'-i beşerin ehl-i imanına va'detmiştir.

Madem va'detmiştir, elbette yapacaktır. Çünkü va'dinde hulf etmek O'na muhaldir.

Çünkü va'dini îfa etmemek, gayet çirkin bir noksandır. Kâmil-i Mutlak **noksandan münezze ve mukaddestir**.

Va'dettiğini yapmamak, ya **cehlinden** veya **acizden** yapamaz. Halbuki o Kadîr-i Mutlak ve Alîm-i Külli Şey hakkında cehl ve acz muhal olduğundan, **hulf-ü va'd** dahi muhaldir.

Hem başta **Fahr-i Âlem** Aleyhissalâtü Vesselâm olarak bütün **enbiya** ve evliya ve **asfiya** ve ehl-i iman mütemadiyen o Rahîm-i Kerim'den, va'dettiği saadet-i ebediyeyi rica edip yalvarıyorlar ve niyaz edip istiyorlar.

Hem bütün **esma-i hüсна** ile beraber istiyorlar. Çünkü başta **şefkati** ve **rahmeti**, **adaleti** ve **hikmeti** ve **Rahman** ve **Rahîm**, **Âdil** ve **Hakîm** isimleri ve rububiyeti ve saltanatı ve Rab ve Allah isimleri gibi ekser esma-i hüsnası, daire-i âhireti ve saadet-i ebediyeyi iktiza ve **istilzam** ederler ve **tahakkukuna** şahadet ve delalet ediyorlar.

Belki -Onuncu Söz'de isbat edildiği gibi- bütün mevcudat bütün hakaikiyla dâr-ı âhirete işaret ediyorlar.

Hem ferman-ı a'zam olan Kur'an-ı Hakîm binler **âyât u beyyinatıyla** ve **berahin-i sadıka-i kat'iyyesiyle** o hakikatı gösteriyor ve talim ediyor.

Ve nev'-i beşerin mâbihil iftiharî olan **Habib-i Ekrem** binler mu'cizat-ı bahireye istinad ederek bütün hayatında, bütün kuvvetiyle o hakikatı ders vermiş, isbat etmiş, ilân etmiş, görmüş ve göstermiş.

O God, grant blessings and peace and benedictions to him and to his Family and Companions to the number of the breaths of the people of Paradise; and resurrect us and resurrect him and his friends and Companions to bliss, and our parents and brothers and sisters under his banner, and grant us his intercession, and allow us to enter Paradise with his Family and Companions, through Your mercy, O Most Merciful of the Merciful. Amen. Amen.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اِلِهٖ وَصَحْبِهٖ بِعَدَدِ
اَنْفَاسِ اَهْلِ الْجَنَّةِ فِي الْجَنَّةِ وَاحْشُرْنَا وَنَاشِرُهُ وَرُقَقَاتُهُ
وَصَاحِبُهُ سَعِيْدًا وَوَالِدَيْنَا وَاِخْوَانَنَا وَآخَوَاتِنَا تَحْتَ لَوْا
يِهٖ وَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُ وَادْخِلْنَا الْجَنَّةَ مَعَ اِلِهٖ وَاصْحَابِهٖ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ اٰمِيْنَ اٰمِيْنَ

#297

O our Sustainer! Do not take us to task if we forget or unwittingly do wrong.(2:286)

O our Sustainer! Let not our hearts swerve from the truth after You have guided us; and bestow upon us the gift of Your mercy; indeed, You are the Giver of Gifts.(3:8)

O my Sustainer! Open up my heart * And make my task easy for me * And loosen the knot from my tongue * That they might fully understand my speech.(20:25-8)

O our Sustainer! Accept this from us, indeed You are All-Seeing, All Knowing. * And forgive us, indeed You are the Acceptor of Repentance, the Compassionate.(2:127-8)

All glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed You are All-Knowing, All-Wise.(2:32)

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي * وَيَسِّرْ لِي اَمْرِي * وَاحْلُلْ
عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي * يَفْقَهُوا قَوْلِي * رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ
اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ * وَتُبْ عَلَيْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ
الرَّحِيْمُ

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ * وَتُبْ عَلَيْنَا
اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيْمُ
الْحَكِيْمُ

#298

Addendum To The Tenth Phrase Of The Twentieth Letter

In His Name, be He glorified!

And there is nothing but it glorifies Him with praise.

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

For verily, in the remembrance of God hearts do find their rest. (13:28) * God sets forth a parable: A man belonging to many partners [all of them] at variance with one another. (39:29)

Yirminci Mektub'un Onuncu Kelimesine Zeyldir

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوْبُ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلًا
فِيْهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُوْنَ

Question: You have said in many places that in **divine unity** there is an infinite facility and in multiplicity and **associating partners with God**, endless difficulties;

that there is such ease in divine unity that it is necessary and such **difficulty** in associating partners with God that it is **impossible**.

Whereas, the difficulties and impossibilities that you demonstrate are also present with unity.

For example, you say that *"if particles were not officials, it would be necessary for **either** all-encompassing knowledge **or** absolute power or innumerable immaterial machines and **printing-presses** to be present in every particle. This of course is completely impossible."*

Even if those particles were divine officials, it would still be necessary for them to bear the same qualities so that they would be able to accomplish their endless orderly duties. Could you unravel this problem for me?

The Answer: We have **expounded** and proved in many Words that if all beings are attributed to a single Maker, they become as easy and effortless as a single being.

If they are attributed to numerous causes and to nature, a single fly becomes as difficult and **arduous** as the heavens, a flower as the spring, a fruit as a garden.

Since this matter has been proved in other Words, we refer you to them and here only explain three comparisons, by means of three indications, which will **reassure** the soul and set the mind at rest in the face of that truth.

First Comparison: For example, a tiny transparent glistening speck cannot of its own accord situate itself within a light the size of a matchhead even, and neither can it be the **source** of it.

It is able to have as much light, **in its own right**, as a tiny particle, in accordance with its capacity and to the **extent of its own mass**.

#299

But if **the speck** is connected to the sun, if it opens its eyes and looks at it, it will be able to comprehend the immense sun together with its light, **seven colours**, heat, and even its distance; it will display a sort of greater manifestation.

That is to say, if the particle remains on its own, it will be able to perform a function only to the extent of a particle,

whereas if it is deemed to be an official of the sun, and is connected to it and is a **mirror** to it, it will be able to demonstrate certain partial examples of the sun's functioning, the same as the sun itself.

Sual: Sen çok yerlerde demişsin ki: "**Vahdette** nihayet derecede kolaylık var; kesrette ve **şirkte** nihayet müşkilât oluyor.

Vahdette vücub derecesinde bir sühulet var; şirkte, **imtina'** derecesinde bir **suubet** var." diyorsun.

Halbuki gösterdiğin müşkilât ve muhalât, vahdet tarafında da cereyan eder.

Meselâ diyorsun: *"Eğer zerreler memur olmazlarsa; herbir zerrede, **ya** bir ilm-i muhit **veya** bir kudret-i mutlaka veya hadsiz manevî makinalar, **matbaalar** bulunmak lâzım gelir. Bu ise yüz derece muhaldir."*

Halbuki o zerreler memur-u İlahî de olsalar, yine öyle bir mazhariyet lâzım gelir.. tâ hadsiz muntazam vazifelerini yapabilsinler. Bunun hallini isterim.

Elcevab: Çok Sözlerde **izah** ve isbat etmişiz ki: Bütün mevcudat birtek Sâni'a verilse, birtek mevcut gibi kolay ve sühuletli olur.

Eğer müteaddid esbaba ve tabiata isnad edilse; birtek sinek, semavat kadar; bir çiçek, bir bahar kadar; bir meyve, bir bahçe kadar müşkilâtli ve **suubetli** olur.

Madem şu mes'ele başka Sözler'de izah ve isbat edilmiş; onlara havale edip, şurada yalnız üç işaret ile, o hakikata karşı nefsin **itminan**ını temin edecek üç temsil beyan edeceğiz.

Birinci Temsil: Meselâ şeffaf parlak bir zerrecik, bizzât kendi başıyla kalsa bir kibrit başı kadar bir nur içinde yerleşmez ve ona **masdar** olamaz.

Kendi cirmi kadar ve mahiyeti mikdarınca **bil'asale** cüz'î zerre gibi bir nuru olabilir.

Fakat o **zerrecik**, Güneş'e intisab edip ona karşı gözünü açıp baksa; o vakit o koca Güneş'i ziyasıyla, **elvan-ı seb'**asıyla, hararetiyle hattâ mesafesiyle içine alabilir ve bir nevi tecelli-i a'zamına mazhar olur.

Demek o zerre kendi kendine kalsa, bir zerre kadar ancak iş görebilir.

Eğer Güneş'e memur ve mensub ve **mir'at** sayılsa; Güneş gibi, Güneş'in icraatındaki bir kısım cüz'î nünunelerini gösterebilir.

Thus, "And God's is the highest similitude,"(16:60) if all beings, all particles, are attributed to multiplicity, causes, nature, themselves, or to anything other than God,

then each of them must either possess all-embracing knowledge and absolute power,

or innumerable immaterial machines and printing-presses must take form within each,

so that it can carry out its wonderful duties.

However, if the particles are attributed to the Single One of Unity, each of them, each **artefact**, becomes connected to Him; it is as though each becomes His official. Its **connection** allows it to display His manifestation.

And through this connection and **state of being a manifestation**, it **relies on** an infinite knowledge and power.

Thus, by reason of the mystery of the connection and its reliance, it performs functions and duties far beyond **its own power**, through the power of its Creator.

Second Comparison: For example, there were two brothers, one brave and self-reliant, the other **patriotic** and devoted to his country.

When a **war** broke out, the one who relied on himself did not form any connection with the state; he wanted to perform his service on his own.

He was compelled therefore to carry his own sources of power, and to transport, as far as his strength allowed, his **equipment** and **ammunition**.

In accordance with his petty **individual** strength, he was only able to fight with one **corporal** of the enemy army; to do more was beyond him.

The other brother did not rely on himself; he knew himself to be weak and powerless so established a connection with the king and was enrolled in the army.

Through this connection, the huge army became a **source of support** for him.

And because of this support, **he was plunged into war** with the **moral strength** of an army behind him under the auspices of the king.

When he encountered an eminent **field marshal** of the defeated enemy army's king,

he declared in the name of his own king: "I take you **prisoner**! Quick march!" He captured him and handed him over.

The meaning of this situation and the wisdom in it is this:

İşte **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** herbir mevcud, hattâ herbir zerre, eğer kesrete ve şirke ve esbaba ve tabiata ve kendi kendine isnad edilse;

o vakit herbir zerre, herbir mevcud, ya bir ilm-i muhit ve kudret-i mutlaka sahibi olmalı

veyahut hadsiz manevî makine ve matbaalar, içinde teşekkül etmeli;

tâ ona tevdi' edilen acib vazifeleri yapabilsin.

Eğer o zerrelere Vâhid-i Ehad'e isnad edilse; o vakit her bir **masnu**, herbir zerre ona mensub olur, onun memuru hükmüne geçer. Şu **intisabı** onu tecelliye mazhar eder.

Bu **mazhariyet** ve intisabla, nihayetsiz bir ilim ve kudrete **istinad eder**.

Hâlıkının kuvvetiyle, milyonlar defa **kuvvet-i zâtîsinden** fazla işleri, vazifeleri; o intisab ve istinad sırrıyla yapar.

İkinci Temsil: Meselâ: İki kardeş var. Birisi cesur, kendine güvenir. Diğeri hamiyetli, **milliyet-perverdir**.

Bir **muharebe** zamanında kendine güvenen adam devlete intisab etmez, kendi başıyla iş görmek ister.

Kendi kuvvetinin menba'larını belinde taşımaya mecbur olur. **Techizatını**, **cephanelerini** kendi kuvvetine göre çekmeye muhtardır.

O **şahsî** ve küçük kuvvet miktarınca, düşman ordusunun bir **onbaşı**yla ancak mücadele eder; fazla birşey elinden gelmez.

Öteki kardeş kendine güvenmiyor ve kendisini âciz, kuvvetsiz biliyor.. padişaha intisab etti, askere kaydedildi.

O intisab ile, koca bir ordu ona **nokta-i istinad** oldu.

Ve o istinad ile arkasında, padişahın himmetiyle bir ordunun **manevî kuvveti** tahşid edilebilir bir kuvve-i maneviye ile **harbe atıldı**.

Tâ düşmanın mağlub ordusu içindeki şahın büyük bir **müşirine** rast geldi;

kendi padişahı namına, "Seni **esir** ediyorum! Gel!" der. Esir eder getirir.

Şu halin sırrı ve hikmeti şudur ki:

Since the first, independent, man, was compelled to carry his equipment and **sources of strength** himself, the service he was able to perform was extremely insignificant.

Whereas the one who was an official did not have to carry his source of strength; indeed, the army and the king carried him.

#300

Just like connecting his receiver to existing telegraph and telephone lines with **a tiny wire**, the man, through the connection he formed, connected himself to an infinite power.

Thus, "**And God's is the highest similitude** ," (16:60) if all creatures, all particles, are attributed directly to the Single One of Unity and if they are connected to Him, through the power of the connection and through of its **Lord**, at His command,

an ant can **demolish** the Pharaoh's palace;

a fly can kill off Nimrod and consign him to Hell;

a germ can despatch an **iniquitous** tyrant to the grave;

a seed the size of a wheat grain becomes the **workshop** and machinery for producing a **pine-tree** the size of a mountain;

and a particle of air is able to operate efficiently and **systematically** in the different functions and structures of all flowers and fruits.

All this ease and facility self-evidently arise from the connection and state of being an official.

If the being in question reverts to independence, if it is left to **causes**, multiplicity, and to itself, if it travels the road of associating partners with God, then the service it will be able to perform will be only to the extent of its physical entity and to the degree of its **consciousness**.

Third Comparison: For example, there were two friends who wanted to write a geographical and statistical work on a country they had never seen.

One of them formed a connection with the king and entered the telegraph and telephone office.

With a piece of wire worth a few *kurush*, he connected his telephone receiver to the state lines and was able to **communicate** with everywhere and receive information.

He wrote a **perfectly composed** and **well-arranged** work of geography and statistics.

As for the other man, either he would have had to travel **continuously** for fifty years and see everywhere and learn of every event **with great difficulty**,

or else, spending millions of *liras* he would have had to become the owner, like the king, of a **telegraph and telephone system** as extensive as that of the state

Evvelki başıbozuk, kendi **menba'-ı kuvvetini** ve teçhizatını kendisi taşımaya mecbur olduğu için, gayet cüz'î iş görebildi.

Şu memur ise; kendi kuvvetinin menbainı taşımaya mecbur değil, belki onu ordu ve padişah taşıyor.

Mevcut telgraf ve telefon teline makinasını **küçük bir tel** ile rabt etmek gibi, şu adam bu intisabla kendini o hadsiz kuvvete rabt eder.

İşte **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** eğer her mahluk, her zerre doğrudan doğruya Vâhid-i Ehad'e isnad edilse ve onlar O'na intisab etseler; o vakit o intisab kuvvetiyle ve **seyyidinin** havliyle, emriyle;

karınca, Firavun'un sarayını başına **yıkar**, başaşağı atar..

sinek, Nemrud'u gebertip Cehennem'e atar..

bir mikrop, en **cebbar** bir zalimi kabre sokar..

buğday tanesi kadar çam çekirdeği, bir dağ gibi bir **çam ağacının** **destgâhı** ve makinası hükmüne geçer..

havanın zerresi, bütün çiçeklerin, meyvelerin ayrı ayrı işlerinde, teşekkülâtlarında **muntazaman**, güzelce çalışabilir.

Bütün bu kolaylık, bilbedahe memuriyet ve intisabdan ileri geliyor.

Eğer iş başıbozukluğa dönse, **esbaba** ve kesrete ve kendi kendilerine bırakılıp şirk yolunda gidilse, o vakit her şey, cirmi kadar ve **şuuru** mikdarınca iş görebilir.

Üçüncü Temsil: Meselâ iki arkadaş var. Hiç görmedikleri bir memleketin ahvaline dair istatistikli bir nevi coğrafya yazmak istiyorlar.

Birisi, o memleketin padişahına intisab edip, telgraf ve telefon dairesine girer.

On paralık bir tel ile, kendi telefon makinasını devletin teline rabt eder. Her yer ile görüşür, **muhabere** eder, malûmat alır.

Gayet **muntazam** ve **mükemmel** coğrafya istatistiğine ait san'atkârane bir eser yapar.

Öteki arkadaş ise, ya elli sene **mütemadiyen** gezecek ve **müşkilâtla** heryeri görüp her hâdiseyi işitecek

veyahut milyonlarla *lirayı* sarfedip, devletin **tel ve telefon temdidatı** kadar ve padişah gibi telgraf sahibi olacak.

so that he could write a perfect work like his friend.

Similarly, "And God's is the highest similitude,"(16:60) if innumerable things and creatures are attributed to the Single One of Unity, through the connection each becomes a place of manifestation.

By displaying the manifestation of the Pre-Eternal Sun, it acquires a connection with the laws of His wisdom, the principles of his knowledge, and the decrees of His power.

Then, through divine strength and power, it displays such a dominical manifestation that it acquires an eye that sees all things, a face that looks to all places, and words that have weight in all matters.

If the connection is severed, the thing will also be cut off from everything else, it will be squeezed into the smallness of its own bulk.

In which case, it would have to possess absolute divinity so that it could perform the functions described above.

Tâ evvelki arkadaşı gibi o mükemmel eseri yapsın.

Öyle de: وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى eğer hadsiz eşya ve mahlukat Vâhid-i Ehad'e verilse, o vakit o irtibat ile her şey birer mazhar olur.

O Şems-i Ezeli'nin tecellisine mazhariyetle, kavanin-i hikmetine ve desatir-i ilmiyesine ve nevamis-i kudretine irtibat peyda eder.

O vakit havl ve kuvvet-i İlahiye ile her şeyi görür bir gözü ve her yere bakar bir yüzü ve her işe geçer bir sözü hükmünde bir cilve-i Rabbaniyeye mazhar olur.

Eğer o intisab kesilse; o şey, bütün eşyadan dahi inkıta' eder, cirmi kadar bir küçüklüğe sığışır.

O halde bir uluhiyet-i mutlaka sahibi olmalı ki, evvelki vaziyette gördüğü işleri görebilsin.

www.risaleglobal.com

In Short: The easiness and facility on the way of divine unity and belief make it necessary,

while the difficulties on the way of causes and assigning partners to God make it **impossible**.

For **one person** may, without trouble, put **numerous** objects into a single situation and **obtain** one result.

But if it is left to the objects themselves to bring about the situation and obtain the result, they could do so only with great trouble and much activity.

For example, as is stated in the Third Letter, every night, every year, a glittering expedition and passage glorifying God is accomplished through setting in motion the army of the stars in the field of the heavens under the command of the sun and the moon. This is the **alluring and captivating situation of the heavens**. The alternation of the seasons and other momentous affairs are brought about; and this is the **exalted and purposeful result of the motion of the earth**. If the situation of the heavens and result of the revolving earth are ascribed to divine unity, the **Pre-Eternal Monarch may easily appoint a soldier like the globe of the earth as commander of the heavenly bodies for the situation and the result to be achieved**.

After it has received its order, the earth will rise up with **joy** at its appointment **to whirl and mention God's names** like a Mevlevi dervish.

With slight expense that graceful situation will be obtained and the significant result come about.

However, if it is said to the earth: "You stop where you are, do not interfere!";

and if to obtain the result and situation, it is referred to the heavens;

and if the road of multiplicity and associating partners with God is taken rather than that of divine unity,

it will be necessary, every day and every year, to set in motion millions of stars which are thousands of times larger than the globe of the earth and to cover a **distance** of millions of years in twenty-four hours and a year.

Conclusion: The Qur'an and the believers ascribe limitless creatures to One Maker.

They attribute every matter directly to Him.

They travel a road so easy as to be necessary, and urge all towards it.

While the people of rebellion, who ascribe partners to God, by attributing a single creature to innumerable causes, travel a road so beset with difficulties as to be impossible.

In which case, those on the way of the Qur'an are together with all creatures, and those **on the way of misguidance**, with a **single creature**.

Elhasıl: Vahdet ve iman yolunda, vücut derecesinde bir sühulet ve kolaylık var.

Şirk ve esbabda, **imtina** derecesinde müşkilât ve suubet var.

Çünkü bir **vâhid**, külfetsiz olarak **kesîr** eşyaya bir vaziyet verir ve bir neticeyi **istihsal** eder.

Eğer o vaziyeti almayı ve o neticeyi istihsal etmeyi, o eşya-yı kesîreye havale edilse; o vakit pek çok külfetle ve pek çok hareketlerle ancak o vaziyet alınır ve o netice istihsal edilir.

Meselâ Üçüncü Mektub'da denildiği gibi: Semavat meydanında, Şems ve Kamer kumandası altında yıldızlar ordusunu harekete getirmekle, her gece ve her sene, şaşıla tesbihkârane bir seyeran ve cereyan vermek demek olan **cazibedar, sevimli vaziyet-i semaviye** ve mevsimlerin değişmesi gibi büyük maslahatların vücud bulması demek olan o **ulvî, hikmetli netice-i Arziye**, eğer vahdete verilse; o **Sultan-ı Ezel kolayca Küre-i Arz gibi bir neferi, o vaziyet ve o netice için ecram-ı ulviyeye kumandan tayin eder**.

O vakit Arz, emir aldıktan sonra, memuriyet **neş'esinden** mevlevî gibi **zıkr ü semaa** kalkar;

az bir masrafla o güzel vaziyet hasıl olur, o mühim netice vücud bulur.

Eğer Arz'a, "Sen dur, karışma!" denilse;

ve o netice ve o vaziyetin istihsali de semavata havale edilse;

ve vahdetten, kesrete ve şirke gidilse;

hergün ve her sene, binler derece Küre-i Arz'dan büyük olan milyonlar adedince yıldızlar hareket etmek, milyarlar sene **mesafeyi** yirmidört saatte ve bir senede kestirmek lâzımdır.

Netice-i Meram: Kur'an ve ehl-i iman, hadsiz masnuatı bir Sâni'-i Vâhid'e verir.

Doğrudan doğruya her işi ona isnad eder.

Vücut derecesinde sühuletli bir yolda gider, sevkeder.

Ve ehl-i şirk ve tuğyan, bir masnu-u vâhidi hadsiz esbaba isnad ederek, imtina' derecesinde suubetli bir yolda gider.

Şu halde Kur'an yolunda, bütün masnuatla; **dalalet yolunda**, bir **masnu-u vâhid** beraberdirler.

Or to put it another way, **the issuing of all things out of one is infinitely easier than the issuing of one thing out of many.**

In the same way that an officer commands a thousand soldiers as easily as one soldier, if the command of one soldier were to be assigned to a thousand officers, it would become as difficult as commanding a thousand soldiers, it would cause **chaos**.

#302

Thus, this mighty verse hurls this truth at those who assign partners to God, shattering their unbelief :

God sets forth a parable: A man belonging to many partners [all of them] at variance with one another, and a man belonging wholly to one person: can the two be deemed equal as regards their condition? [Nay] all praise is due to God [alone]; but most of them do not understand this.(39:29)

All glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed You are All-Knowing, All-Wise.(2:32)

O God! Grant blessings and peace to our master Muhammad to the number of the particles of the universe, and to all his Family and Companions. Amen. And all praise be to God, the Sustainer of All the Worlds.

O God! O Unique One! O Single One! O Eternally Besought One! Other than You there is no god, You are One, You have no partner! Yours is the dominion and the praise! Granter of life and Dealer of death! All good is in Your hand! O One powerful over all things! It is with You that all things have their end! Through the truth of the mysteries of these phrases, appoint the propagator of this treatise and his friends and companions to bliss among the perfected affirmers of divine unity and the strictly veracious scholars and the believers conscious of God. Amen. O God! Through the truth of the mystery of Your oneness make the disseminator of this book disseminate the mysteries of the profession of Your unity and make his heart a place of manifestation for the lights of faith and his tongue speak of the truths of the Qur'an. Amen. Amen. Amen.

#303

Hattâ belki **bütün eşyanın vâhidden sudûru, bir vâhidin hadsiz eşyadan sudûrundan çok derece eshel ve kolaydır.**

Nasılki bir zabıt, bin neferin tedbirini, bir nefer gibi kolay yapar ve bir neferin tedbiri, bin zabite havale edilse; bin nefer kadar müşkilâtlı olur, **keşmekeşe** sebebiyet verir.

İşte şu hakikatı şu âyet-i azîme, ehl-i şirkin başına vuruyor, dağıtıyor:

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ ذَرَّاتِ الْكَائِنَاتِ وَعَلٰى اِلٰهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ اٰمِيْنَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

اَللّٰهُمَّ يَا اَحَدُ يَا وَاَحِدُ يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ يَا مَنْ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَيَا مَنْ يُحْيِي وَيُمِيتُ يَا مَنْ بِيَدِهِ الْخَيْرُ يَا مَنْ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ * يَا مَنْ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ بِحَقِّ اَسْرَارِ هَذِهِ الْكَلِمَاتِ اِجْعَلْ نَا شِرَ هَذِهِ الرِّسَالَةِ وَ رُفَقَا ئُهُ وَ صَاحِبَهَا سَعِيْدًا مِّنَ الْمُوَحِّدِيْنَ الْكَامِلِيْنَ وَمِنَ الصِّدِّيقِيْنَ الْمُحَقِّقِيْنَ وَ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ الْمُتَّقِيْنَ اٰمِيْنَ * اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ سِرِّ اَحَدِيَّتِكَ اِجْعَلْ نَاشِرَ هَذَا الْكِتَابِ نَاشِرًا لَا اَسْرَارَ التَّوْحِيْدِ وَ قَلْبُهُ مَظْهَرًا لَا نَوَارِ الْاِيْمَانِ وَ لِسَانُهُ نَاطِقًا بِحَقِّ اَيِّ الْقُرْآنِ اٰمِيْنَ اٰمِيْنَ اٰمِيْنَ

*In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.*(17:44)

*In the Name of God, the Merciful, the
Compassionate.
Whether one or both of them attain old age in your
life, say not to them a word of contempt, nor repel
them, but address them in terms of honour. * And
out of kindness, lower the wing of humility, and say:
"My Sustainer! Bestow on them Your mercy even as
they cherished me in childhood." * Your Sustainer
knows best what is in your hearts: if you do deeds of
righteousness, indeed he is Most Forgiving to those
who turn to Him again and again [in true
penitence].*(17:23-5)

O heedless person who has in his house an elderly
parent or an invalid or someone no longer able to work
from among his relations or brothers in religion!

Study the above verses carefully and see how on five
levels in different ways it summons children to be kindly
towards their elderly parents.

Yes, the highest truth in this world is the compassion of
parents towards their children, and the most elevated
rights, their rights of respect in return for their
compassion.

For they sacrifice their lives with the utmost pleasure,
spending them for the sake of their children's lives.

In which case, every child who has not lost his humanity
and become a monster honours those respected, loyal,
self-sacrificing friends, serves them sincerely, and tries to
please them and make them happy.

Uncles and aunts, maternal and paternal, are like
parents.

*{Bukhari, Sulh, 6; Tirmidhi, Birr, 6; Abu Da'ud,
Talaq, 35; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, ix, 269;
al-Daylami, Musnad al-Firdaws, ii, 207}*

So understand from this how base and lacking in
conscience it is to be contemptuous of those blessed
elderly people, or to want their deaths.

#304

Know what a wicked wrong and iniquity it is to want the
lives of those who sacrificed their lives for yours to pass
quickly.

O you who struggles to secure his livelihood! That
elderly or blind relative of yours whom you belittle is a
source of plenty and mercy in your house and repels
disaster. Beware! Do not say:

"I have a low income and difficulty in making ends
meet," for if it were not for the plenty resulting from their
presence, your circumstances would have been even
more straitened.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ
لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَاخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا
رَبَّيَانِي صَغِيرًا * رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ
تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

Ey hanesinde ihtiyar bir vâlide veya pederi veya
akrabasından veya iman kardeşlerinden bir amel-mânde
veya âciz, alîl bir şahıs bulunan gafil!

Şu âyet-i kerimeye dikkat et bak: Nasıl ki bir âyette, beş
tabaka ayrı ayrı surette ihtiyar vâlideyne şefkati
celbediyor.

Evet dünyada en yüksek hakikat, peder ve vâlidelerin
evlâdlarına karşı şefkatleridir. Ve en âlî hukuk dahi,
onların o şefkatlerine mukabil hürmet haklarıdır.

Çünkü onlar, hayatlarını kemal-i lezzetle evlâdlarının
hayatı için feda edip sarfediyorlar.

Öyle ise, insaniyeti sukut etmemiş ve canavara inkılab
etmemiş her bir veled; o muhterem, sadık, fedakâr
dostlara hâlisane hürmet ve samimane hizmet ve
rızalarını tahsil ve kalblerini hoşnud etmektir.

Amca ve hala, peder hükmündedir; teyze ve dayı, ana
hükmündedir.

İşte o mübarek ihtiyarların vücudlarını istiskal edip
ölümlerini arzu etmek, ne kadar vicdansızlık ve ne kadar
alçaklıktır bil, ayıl!

Evet hayatını senin hayatına feda edenin zeval-i hayatını
arzu etmek, ne kadar çirkin bir zulüm, bir vicdansızlık
olduğunu anla!

Ey derd-i maişetle mübtela olan insan! Bil ki senin
hanendeki bereket direği ve rahmet vesilesi ve musibet
dafiası, hanendeki o istiskal ettiğin ihtiyar veya kör
akrabandır. Sakın deme:

"Maişetim dardır, idare edemiyorum." Çünkü onların
yüzünden gelen bereket olmasaydı, elbette senin dîk-ı
maişetin daha ziyade olacaktı.

Believe this fact which I am telling you; I could prove it decisively and convince you, but I am cutting it short so as not to prolong the discussion. Be content with this much.

I swear that it is absolutely certain; my evil-commanding soul and own devil, even, have submitted to it.

So you should be persuaded by something that has smashed my soul's obduracy and silenced my devil.

Yes, the All-Glorious and Munificent Creator, who, as the universe testifies, is infinitely Merciful, Compassionate, Bountiful, and Generous,

provides infants with the finest of sustenance when He sends them into this world, causing it to flow into their mouths from the springs of their mother's breasts.

So too, He provides, in the form of plenty, the sustenance of the elderly, who are like children though even more in need and deserving of kindness and compassion.

He does not burden the avaricious and miserly with their livelihood.

All living creatures and all their species declare through the tongues of their beings the munificent truth expressed by the following verses:

*For God is He Who gives [all] sustenance, -Lord of Power and Steadfast [for ever]. (51:58) * How many are the creatures that carry not their own sustenance? It is God Who feeds [both] them and you. (29:60)*

In fact, it is not only the sustenance of elderly relations that comes in the form of plenty; the sustenance of creatures like cats who are friendly to man also comes in the form of plenty, sent together with the food of the human beings.

An example supporting this, which I myself observed, is as follows: my close friends know that for two to three years my appointed lot every day was half a loaf of bread, the loaves in that village were small, and very often this was insufficient for me.

Then four cats came and stayed with me as my guests, and that same portion was sufficient both for myself and for them. There was frequently some left over even.

This has recurred so often it has made me certain that I was benefiting from the plenty resulting from the cats.

I declare most definitely that they were not a load on me. It was not they who were obliged to me, but I to them.

#305

O man! If a semi-wild animal is a means of plenty when it comes as a guest to the house of a human being,

Bu hakikatı benden inan. Bunun çok kat'î delillerini biliyorum, seni de inandırabilirim. Fakat uzun gitmemek için kısa kesiyorum. Şu sözüme kanaat et.

Kasem ederim şu hakikat gayet kat'îdir, hattâ nefis ve şeytanım dahi buna karşı teslim olmuşlar.

Nefsimin inadını kıran ve şeytanımı susturan bir hakikat, sana kanaat vermeli.

Evet kâinatın şهادetiyle, nihayet derecede Rahman, Rahîm ve Latif ve Kerim olan Hâlık-ı Zülcelali Vel'îkram,

çocukları dünyaya gönderdiği vakit, arkalarından rızıklarını gayet latif bir surette gönderip ve memeler musluğundan ağızlarına akıttığı gibi;

çocuk hükmüne gelen ve çocuklardan daha ziyade merhamete lâayık ve şefkate muhtaç olan ihtiyarların rızıklarını dahi, bereket suretinde gönderir.

Onların işlerini, tama'kâr ve bahil insanlara yükletmez.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ * وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ

âyetlerinin ifade ettikleri hakikatı, bütün zihayatın enva'-ı mahlukları lisan-ı hal ile bağırıp, o hakikat-ı kerimaneyi söylüyorlar.

Hattâ değil yalnız ihtiyar akraba, belki insanlara arkadaş verilen ve rızıkları insanların rızıkları içinde gönderilen kedi gibi bazı mahlukların rızıkları dahi, bereket suretinde geliyor.

Bunu teyid eden ve kendim gördüğüm bir misal: Benim yakın dostlarım bilirler ki; iki-üç sene evvel hergün yarım ekme, -o köyün ekmeği küçük idi- muayyen bir tayinim vardı ki, çok defa bana kâfi gelmiyordu.

Sonra dört kedi bana misafir geldiler. O aynı tayinim hem bana, hem onlara kâfi geldi. Çok kerre de fazla kalırdı.

İşte şu hal o derece tekerrür edip bana kanaat verdi ki, ben kedilerin bereketinden istifade ediyordum.

Kat'î bir surette ilân ediyorum: Onlar bana bâr değil; hem onlar benden değil, ben onlardan minnet alırdım.

Ey insan! Madem canavar suretinde bir hayvan, insanların hanesine misafir geldiği vakit berekete medar oluyor;

you can compare for yourself what plenty and mercy man will bring as **the noblest of creatures**; and the believers, **the most perfect of men**; and the powerless and ailing elderly, **the most worthy of respect and compassion among the believers**; and relatives, **the most worthy and deserving of kindness, love, and to be served among the ailing elderly**; and parents, who are the truest and most loyal friends among relatives, if they are present in a house in their old age.

According to the meaning of, *"If it were not for the elderly, bent double with age, calamities would be visited on you in floods,"* * you can see the significant role they play in disasters being averted.

**{al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', ii, 163; Suyuti, Kanz al-'Ummal, ix, 167; Ghazali, Ihya' Ulum al-Din, 341; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, x, 227; Bayhaqi, al-Sunan al-Kubra, 345}*

O man, come to your senses! You too will grow old if you do not die young.

If you do not honour your parents, as stated by, *"the punishment is similar to the act that required it,"** your children will not be dutiful towards you.

**{"All acts are requited with something similar to them." al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 332; 'Ali al-Qari, al-Asrar al-Marfu'a, 103}*

If you want to secure your life in the hereafter, here is a rich treasury for you: be dutiful towards your parents and win their pleasure!

While if it is this world that you want, still try to please them, for thanks to them your life will be easy and your sustenance plentiful.

But if you are contemptuous of them, wish for their deaths, and wound their sensitive and vulnerable hearts, you will manifest the meaning of the verse, **They lose both this world and the hereafter.**(22:11)

If you want the mercy of the Most Merciful One, be merciful towards those in your house whom He has entrusted to you.

There was someone called Mustafa Çavuş, one of my brothers of the hereafter. I used to observe that he was very successful both in his religious life and his worldly life.

I did not know the reason for this. Then later I understood that the reason for his achievement was that

he had understood the rights of his elderly parents and observed them to the letter; thanks to them he had found ease and mercy.

God willing, he repaired his life in the hereafter as well. Anyone who wants good fortune should try to resemble him.

öyle ise **mahlukatın en mükerremi** olan insan ve **insanların en mükemmeli** olan ehl-i iman ve **ehl-i imanın en ziyade hürmet ve merhamete şâyan** aceze, alîl ihtiyareler ve alîl ihtiyarların içinde şefkat ve hizmet ve muhabbete en ziyade lââyık ve müstehak bulunan akrabalar ve akrabaların içinde dahi en hakikî dost ve en sadık muhib olan peder ve vâlîde, ihtiyarlık halinde bir hanede bulunsa, ne derece vesile-i bereket ve vasıta-i rahmet

لَوْلَا الشُّيُوخُ الرَّكَّعُ لَصَبَّ عَلَيْكُمُ الْبَلَاءُ صَبًّا ve sırrıyla, yani: "Beli bükülmüş ihtiyarlarınız olmasa idi, belalar sel gibi üstünüze dökülecekti." Ne derece sebeb-i def-i musibet olduklarını sen **kıyas eyle**.

İşte ey insan! Aklını başına al. Eğer sen ölmezsen, ihtiyar olacaksın.

الْجَزَاءُ مِنْ جِنْسِ الْعَمَلِ sırrıyla, sen vâlîdeynine hürmet etmezsen, senin evlâdın dahi sana hizmet etmeyecektir.

Eğer âhiretini seversen, işte sana mühim bir define; onlara hizmet et, rızalarını tahsil eyle.

Eğer dünyayı seversen, yine onları memnun et ki, onların yüzünden hayatın rahatlı ve rızkın bereketli geçsin.

Yoksa onları istiskal etmek, ölümlerini temenni etmek ve onların nazık ve seri-üt teessür kalblerini rencide etmek ile **خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ** sırrına mazhar olursun.

Eğer rahmet-i Rahman istersen, o Rahman'ın vedialarına ve senin hanendeki emanetlerine rahmet et.

Âhiret kardeşlerimden Mustafa Çavuş isminde bir zât vardı. Dininde, dünyasında muvaffakiyetli görüyordum.

Sırrını bilmezdim. Sonra anladım ki, o muvaffakiyetin sebebi:

O zât ise, ihtiyar peder ve vâlidelerinin haklarını anlamış ve o hukuka tam riayet etmiş ve onların yüzünden rahat ve rahmet bulmuş.

İnşâallah âhiretini de tamir etmiş. Bahtiyar olmak isteyen ona benzemeli.

O God, grant blessings and peace to the one who said: "Paradise is beneath the feet of mothers," * and to all his Family and Companions.

{Suyuti, al-Jami'al -Saghir, 3642; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 335; al-Albani, Sahihal -Jami'al -Saghir wa ziyadatuhu, 1259, 1260.}

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us: You are All-knowing, All-Wise

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى مَنْ قَالَ الْجَنَّةُ تَحْتَ اَقْدَامِ
الْاُمَّهَاتِ وَعَلٰى اِلِهٍ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

#306

The Twenty-second Letter

In His Name!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.(17:44)

[This letter consists of two topics; the first summons
believers to brotherhood and love.]

{NOTE: The present translation of the Twenty -
Second Letter was made by Hamid Algar, Prof. of
Near Eastern Studies in Univ. of California, Berkeley,
U.S.A., and first published in 1976. It has been
slightly amended to fit the present work.}

First Topic

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.
Verily the believers are brethren; so reconcile then your
brothers. (49:10) * Repel evil with what is better than it;
then the one between whom and yourself enmity prevails
will become like your friend and intimate.(41:34) *
Those who suppress their anger and forgive people -
verily God loves those who do good.(3:134)

Dispute and discord among the believers,
and partisanship, obstinacy and envy, leading to rancour
and enmity among them,

are repugnant and vile, are harmful and sinful, by the
combined testimony of wisdom and the supreme
humanity that is Islam, for personal, social, and spiritual
life.

They are in short, poison for the life of man.
We will set forth six of the extremely numerous aspects
of this truth.

First Aspect

Yirmiikinci Mektub

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[Şu Mektub, iki mebhaştır. Birinci Mebhas, ehl-i imanı
uhuvvete ve muhabbete davet eder.]

Birinci Mebhas

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
إِذْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَانَهُ وَلِيٍّ حَمِيمٍ
وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ

Mü'minlerde nifak ve şikak,

kin ve adavete sebebiyet veren tarafgirlik ve inad ve
hased;

hakikatça ve hikmetçe ve insaniyet-i kübra olan
İslâmiyetçe ve hayat-ı şahsiyece ve hayat-ı içtimaiyece ve
hayat-ı maneviyece çirkin ve merduddur, muzır ve
zulümdür

ve hayat-ı beşeriye için zehirdir.

Şu hakikatın gayet çok vücuhundan altı vechini beyan
ederiz:

Birinci Vecih

They are sinful in the view of truth.

O unjust man nurturing rancour and enmity against a believer!

#307

Let us suppose that you were on a ship, or in a house, with nine innocent people and one **criminal**.

If someone were to try to make the ship **sink**, or to set the house on **fire**, because of that criminal, you know how great a sinner he would be.

You would cry out to the heavens against his sinfulness.

Even if there were one innocent man and nine criminals aboard the ship, it would be against all **rules of justice** to sink it.

So too, if there are in the person of a believer, who may be compared to a **dominical dwelling**, a **divine ship**, not nine, but as many as twenty **innocent attributes** such as belief, Islam, and neighbourliness;

and if you then nurture rancour and enmity against him on account of one **criminal attribute** that harms and displeases you,

attempting or desiring the **sinking** of his being, the **burning** of his house, then you too will be a criminal guilty of a great atrocity.

Second Aspect

They are also sinful in the view of wisdom,

for it is obvious that enmity and love are opposites, just like light and **darkness**;

while maintaining their respective essences, they cannot be **combined**.

If love is truly found in a heart, by virtue of the **predomination** of the causes that produce it,

then enmity in that heart can only be metaphorical, and takes on the form of compassion.

The believer loves and should love his brother, and is pained by any evil he sees in him. He attempts to reform him not with harshness but gently.

It is for this reason that the Hadith of the Prophet (UWBP) says, "No believer should be angered with another and cease speaking to him for more than three days."

Bukhari, Adab, 57, 62; Isti'dhan, 9; Muslim, Birr, 23, 25, 26; Abu Da'ud, Adab, 47; Tirmidhi, Birr, 21, 24; Ibn Maja, Muqaddima, 7; Musnad, i, 176, 183; iii, 110, 165, 199, 209, 225; iv, 20, 327, 328; v, 416, 421, 422

If the causes that produce enmity **predominate**, and true enmity takes up its seat in a heart,

Hakikat nazarında zulümdür.

Ey mü'mine kin ve adavet besleyen insafsız adam!

Nasılki sen bir gemide veya bir hanede bulunsan, seninle beraber dokuz masum ile bir **câni** var.

O gemiyi **gark** ve o haneyi **ihrak** etmeye çalışan bir adamın, ne derece zulmettiğini bilirsin.

Ve zalimliğini, semavata ıstıttirecek derecede bağıracaksın.

Hattâ bir tek masum, dokuz câni olsa; yine o gemi hiç bir **kanun-u adaletle** batırılmaz.

Aynen öyle de: Sen, **bir hane-i Rabbaniye** ve **bir sefine-i İlahiye** olan bir mü'minin vücudunda iman ve İslâmiyet ve komşuluk gibi dokuz değil, belki yirmi **sıfât-ı masume** varken;

sana muzır olan ve hoşuna gitmeyen bir **câni sıfatı** yüzünden ona kin ve adavet bağlamakla,

o hane-i maneviye-i vücudun manen **gark** ve **ihrakına**, tahrib ve batmasına teşebbüs veya arzu etmen, onun gibi şeni' ve gaddar bir zulümdür.

İkinci Vecih

Hem hikmet nazarında dahi zulümdür.

Zira malûmdur ki: Adavet ve muhabbet, nur ve **zulmet** gibi zıddırlar.

İkisi, mana-yı hakikisinde olarak beraber **cem'** olamazlar.

Eğer muhabbet, kendi esbabının **rüchaniyetine** göre bir kalbde hakikî bulunsa,

o vakit adavet mecazî olur; acımak suretine inkılab eder.

Evet mü'min, kardeşini sever ve sevmeli. Fakat fenalığı için yalnız acır. Tahakkümle değil, belki lütüfla ıslahına çalışır.

Onun için nass-ı hadîs ile: "Üç günden fazla mü'min mü'mine küsüp kat'-ı mükâleme etmeyecek."

Eğer esbab-ı adavet **galebe** çalıp, adavet hakikatıyla bir kalbde bulunsa;

then the love in that heart will become **metaphorical**, and take on the form of **artifice** and **flattery**.

O unjust man! See now what a great sin is rancour and enmity toward a brother believer!

If you were to say that ordinary small stones are more valuable than the Ka'ba and greater than **Mount Uhud**, it would be an ugly absurdity.

So too, belief which has the value of the Ka'ba, and Islam which has the splendour of Mount Uhud, as well as other **Islamic attributes**, demand love and **concord**;

but if you prefer to belief and Islam certain **shortcomings** which arouse hostility, but in reality are like the small stones

you too will be engaging in great injustice, foolishness, and sin!

#308

The unity of belief necessitates also the unity of hearts, and the oneness of our creed demands the oneness of our society.

You cannot deny that if you find yourself in the same **regiment** as someone, you will form a friendly **attachment** to him;

a brotherly relation will come into being as a result of your both being submitted to the orders of a single commander.

You will similarly experience **a fraternal relation** through living in the same town with someone.

Now there are ties of unity, bonds of union, and relations of fraternity as numerous as **the divine names** that are shown and demonstrated to you by the light and **consciousness** of belief.

Your **Creator**, **Owner**, **Object of Worship**, and **Provider** is one and the same for both of you; thousands of things are and the same for you.

Your Prophet (UWPB), your **religion**, your qibla are one and the same; hundreds of things are one and the same for you.

Then too your village is one, your state is one, your country is one; tens of things are one and the same for you.

All of these things held in common dictate **oneness** and unity, **union** and concord, love and brotherhood, and indeed the cosmos and the planets are similarly interlinked by unseen chains.

If, despite all this, you prefer things worthless and **transient** as a spider's web **that give rise to dispute and discord, to rancour and enmity**, and engage in true enmity towards a believer,

o vakit muhabbet **mecazî** olur, **tasannu'** ve **temelluk** suretine girer.

Ey insafsız adam! Şimdi bak ki: Mü'min kardeşine kin ve adavet ne kadar zulümdür.

Çünkü nasıl ki sen âdi küçük taşları, Kâ'be'den daha ehemmiyetli ve **Cebel-i Uhud**'dan daha büyük desen, çirkin bir akılsızlık edersin.

Aynen öyle de: Kâ'be hürmetinde olan iman ve Cebel-i Uhud azametinde olan İslâmiyet gibi çok **evsaf-ı İslâmiye**; muhabbeti ve **ittifakı** istediği halde,

mü'mine karşı adavete sebebiyet veren ve âdi taşlar hükmünde olan bazı **kusurâtı**, iman ve İslâmiyete tercih etmek,

o derece insafsızlık ve akılsızlık ve pek büyük bir zulüm olduğunu aklın varsa anlarsın!..

Evet tevhid-i imanî, elbette tevhid-i kulûbü ister. Ve vahdet-i itikad dahi, vahdet-i içtimaiyeyi iktiza eder.

Evet inkâr edemezsin ki: Sen bir adamla beraber bir **taburda** bulunmakla, o adama karşı dostane bir **rabıta** anlarsın;

ve bir kumandanın emri altında beraber bulunduğunuzdan arkadaşane bir alâka telakki edersin.

Ve bir memlekette beraber bulunmakla **uhuvvetkârane bir münasebet** hissedersin.

Halbuki imanın verdiği nur ve **şuur** ile ve sana gösterdiği ve bildirdiği **esma-i İlahiye** adedince vahdet alâkaları ve ittifak rabitaları ve uhuvvet münasebetleri var. Meselâ:

Her ikinizin **Hâlıkınız** bir, **Mâlikiniz** bir, **Mabudunuz** bir, **Râzıkınız** bir.. bir bir, bine kadar bir bir.

Hem Peygamberiniz bir, **dininiz** bir, kıbleniz bir.. bir bir, yüze kadar bir bir.

Sonra köyünüz bir, devletiniz bir, memleketiniz bir.. ona kadar bir bir.

Bu kadar bir birler vahdet ve **tevhidî**, **vifak** ve ittifakı, muhabbet ve uhuvveti iktiza ettiği ve kâinatı ve küreleri birbirine bağlayacak manevî zincirler bulundukları halde;

şikak ve nifaka, kin ve adavete sebebiyet veren örümcek ağı gibi ehemmiyetsiz ve **sebatsız** şeyleri tercih edip mü'mine karşı hakikî adavet etmek ve kin bağlamak;

then you will understand -unless your heart is dead and your intelligence extinguished- how great is your disrespect for that bond of unity, your slight to that relation of love, your transgression against that tie of brotherhood !

Third Aspect

In accordance with the meaning of the verse: No bearer of burdens can bear the burden of another,(6:164) which expresses pure justice,

to nurture rancour and enmity towards a believer is like condemning all the innocent attributes found in him on account of one criminal attribute, and is hence an act of great injustice.

If you go further and include in your enmity all the relatives of a believer on account of a single evil attribute of his,

then, in accordance with the following verse in which the active participle is in the intensive form, Verily man is much given to wrongdoing,(14:34) you will have committed a still greater sin and transgression, against which truth, the Shari'a and the wisdom of Islam combine to warn you.

How then can you imagine yourself to be right, and say: "I am in the right"?

In the view of truth, the cause for enmity and all forms of evil is in itself evil and is dense like clay: it cannot infect or pass on to others.

#309

If someone learns from it and commits evil, that is another question.

Good qualities that arouse love are luminous like love; it is part of their function to be transmitted and produce effects.

It is for this reason that the proverb has come into being, "The friend of a friend is a friend," {Ali b. Abi Talib, Nahj al-Balagha, 748-9.}

and also that it is said, "Many eyes are beloved on account of one eye."

So O unjust man! If such be the view of truth, you will understand now, if you have the capacity for seeing the truth, how great an offence it is to cherish enmity for the likeable and innocent brothers and relatives of a man you dislike.

Fourth Aspect

It is a sin from the point of view of personal life. Listen to the following four principles which are the base of this Fourth Aspect.

ne kadar o rabita-i vahdete bir hürmetsizlik ve o esbab-ı muhabbete karşı bir istihfaf ve o münasebat-ı uhuvvete karşı ne derece bir zulüm ve i'tisaf olduğunu; kalbin ölmemiş ise, aklın sönmemiş ise anlarsın!

Üçüncü Vecih

Adalet-i mahzayı ifade eden وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ sırrına göre;

bir mü'minde bulunan cânî bir sıfat yüzünden sair masum sıfatlarını mahkûm etmek hükmünde olan adavet ve kin bağlamak, ne derece hadsiz bir zulüm olduğunu

ve bhusus bir mü'minin fena bir sıfatından darılıp küsüp, o mü'minin akrabasına adavetini teşmil etmek,

İِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ sığa-i mübalağa ile gayet azîm bir zulüm ettiğini, hakikat ve şeriat ve hikmet-i İslâmiye sana ihtar ettiği halde;

nasıl kendini haklı bulursun, "Benim hakkım var" dersin?

Hakikat nazarında sebep-i adavet ve şerr olan fenalıklar, şerr ve toprak gibi kesiftir; başkasına sirayet ve in'ikas etmemek gerektir.

Başkası ondan ders alıp şerr işlese, o başka mes'eledir.

Muhabbetin esbabı olan iyilikler, muhabbet gibi nurdur; sirayet ve in'ikas etmek, şe'nidir.

Ve ondandır ki; "Dostun dostu dosttur" sözü, durub-u emsal sırasına geçmiştir.

Hem onun içindir ki; "Bir göz hatırı için çok gözler sevilir" sözü umumun lisanında gezer.

İşte ey insafsız adam! Hakikat böyle gördüğü halde, sevmediğin bir adamın, sevimli masum bir kardeşine ve taallukatına adavet etmek; ne kadar hilaf-ı hakikat olduğunu hakikat-bîn isen anlarsın.

Dördüncü Vecih

Hayat-ı şahsiye nazarında dahi zulümdür. Şu dördüncü vechin esası olarak birkaç düsturu dinle:

First Principle: When you know your way and **opinions** to be true, you have the right to say, "My way is right and the best."

But you do not have the right to say, "Only my way is right."

According to the sense of "The eye of contentment is too dim to perceive faults; It is the eye of anger that exhibits all vice";* your unjust view and distorted opinion cannot be the all decisive judge

and cannot condemn the belief of another as **invalid**.

'Ali Mawardi, Adab al-Dunya wa'l-Din, 10; Diwan al-Shafi'i, 91

Second Principle: It is your right that all that you say should be true, but not that you should say all that is true.

For one of **insincere** intention may sometimes take unkindly to advice, and **react** against it unfavourably.

Third Principle: If you wish to nourish enmity, then direct it against the enmity in your heart, and attempt to **rid** yourself of it.

Be an enemy to your **evil-commanding soul** and its **caprice** and attempt to reform it, for it inflicts more harm on you than all else.

Do not engage in enmity against other believers on account of that **injurious** soul.

Again, if you wish to cherish enmity, there are unbelievers and **atheists** in great abundance; be hostile to them.

In the same way that the attribute of love is fit to receive love as its response, so too enmity will receive enmity as its own fitting response.

If you wish to defeat your enemy, then respond to his evil with good. For if you respond with evil, enmity will increase,

and even though he will be **outwardly** defeated, he will nurture hatred in his heart and hostility **will persist**.

But if you respond to him with good, he **will repent** and become your friend.

The meaning of the lines: "If you treat the noble nobly, he will be yours; And if you treat the vile nobly, he will revolt",* is that it is the **mark** of the believer to be **noble**, and he will become **submitted** to you by noble treatment.

* *Mutanabi. See, al-'Urf al-Tayyib fi Sharh Diwan al-Tayyib, ii, 710.*

Birincisi: Sen, mesleğini ve **efkâr**ını hak bildiğin vakit; "Mesleğim haktır veya daha güzeldir" demeye hakkın var.

Fakat, "Yalnız hak benim mesleğimdir" demeye hakkın yoktur.

وَعَيْنُ الرِّضَا عَنْ كُلِّ عَيْبٍ كَلِيلَةٌ وَلَكِنَّ عَيْنَ السُّخْطِ
تُبْدِي الْمَسَاوِيَا سırınca, insafsız nazarın ve düşkün fikrin hakem olamaz.

Başkasının mesleğini **butlan** ile mahkûm edemez.

İkinci Düstur: Senin üzerine hakır ki: Her söylediğin hak olsun. Fakat her hakkı söylemeğe senin hakkın yoktur. **Her dediğin doğru olmalı. Fakat her doğruyu demek doğru değildir.**

Zira senin gibi niyeti **hâlis olmayan** bir adam, nasihatı bazan damara dokundurur, **aks-ül amel** yapar.

Üçüncü Düstur: Adavet etmek istersen, kalbindeki adavete adavet et; onun **refine** çalış.

Hem en ziyade sana zarar veren **nefs-i emmare**ne ve **heva**-i nefesine adavet et, ıslahına çalış.

O **muzır** nefsin hatırı için, mü'minlere adavet etme.

Eğer düşmanlık etmek istersen; kâfirler, **zındıklar** çoktur; onlara adavet et.

Evet, nasıl ki muhabbet sıfatı, muhabbete lâyıktır; öyle de adavet hasleti, her şeyden evvel kendisi adavete lâyıktır.

Eğer hasmını mağlub etmek istersen, fenalığına karşı iyilikle mukabele et. Çünkü eğer fenalıkla mukabele edersen, husumet tezayüd eder.

Zahiren mağlub bile olsa, kalben kin bağlar, adaveti **idame eder**.

Eğer iyilikle mukabele etsen, **nedamet eder**; sana dost olur.

إِذَا أَنْتَ أَكْرَمْتَ الْكَرِيمَ مَلَكَتْهُ وَإِنْ أَنْتَ أَكْرَمْتَ
اللَّيِّمَ تَمَرَّدَا

hükmünce; mü'minin **şe'ni**, **kerim** olmaktır. Senin ikramınla sana **müşahhar** olur.

And even if someone is apparently **ignoble**, he is noble with respect to his belief.

It often happens that if you tell an evil man, " You are good, you are good," he will become good; and if you tell a good man, "You are bad, you are bad," he will become bad.

Hearken, therefore, to these **sacred principles of the Qur'an**, for happiness and safety are to be found in them :

If they pass by futility, they pass by it in honourable disdain. (25:72) * If you forgive, pardon, and relent, verily God is All-Relenting, Merciful. (64:14)

Fourth Principle: Those who cherish rancour and enmity transgress against their own souls, their brother believer, and **divine mercy**.

For such a person condemns his soul to **painful torment** with his rancour and enmity.

He imposes torment on his soul whenever his enemy receives some bounty, and **pain** from fear of him.

If his enmity arises from **envy**, then it is the most severe form of torment.

For envy in the first place consumes and destroys the **envier**, and its harm for the one **envied** is either slight or nonexistent.

The cure for envy: Let the envious reflect on **the ultimate fate** of those things that arouse his enmity.

Then he will understand that the **beauty**, strength, rank, and wealth possessed by his rival are transient and **temporary**. Their benefit is slight, and the anxiety they cause is great.

If it is a question of **personal qualities** that will gain him reward in the hereafter, they cannot be an object of envy .

But if one does envy another on account of them, then he is either himself a **hypocrite**, wishing to destroy the goods of the hereafter while yet in this world,

or he imagines **the one whom he envies** to be a hypocrite, thus being unjust towards him.

If he rejoices at the **misfortunes** he suffers and is **grieved** by the bounties he receives, it is as if he is offended by the kindness shown towards him by divine determining (kader) and divine mercy,

as if he were criticizing and objecting to them.

Whoever criticizes divine determining is striking his head against an anvil on which it will break, and whoever objects to divine mercy will himself be deprived of it.

Zahiren **leîm** bile olsa, iman cihetinde kerimdir.

Evet fena bir adama "İyisin iyisin" desen, iyileşmesi ve iyi adama "Fenasın fenasin" desen, fenalaşması çok vuku bulur.

Öyle ise

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

gibi **desatir-i kudsiye-i Kur'aniye**ye kulak ver, saadet ve selâmet ondadır.

Dördüncü Düstur: Ehl-i kin ve adavet hem nefsine, hem mü'min kardeşine, hem **rahmet-i İlahiye**ye zulmeder, tecavüz eder.

Çünkü kin ve adavet ile nefsinin bir **azab-ı elîm**de bırakır.

Hasmına gelen nimetlerden azabı ve korkusundan gelen **elemi** nefsine çektirir, nefsine zulmeder.

Eğer adavet **hased**den gelse, o bütün bütün azabdır.

Çünkü hased evvelâ **hâsidi** ezer, mahveder, yandırır. **Mahsud** hakkında zararı ya azdır veya yoktur.

Hasedin çaresi: Hâsid adam, hased ettiği şeylerin **akibetini** düşünsün.

Tâ anlasın ki; rakibinde olan dünyevî **hüsün** ve kuvvet ve mertebe ve servet; fânidir, **muvaakkattır**. Faidesi az, zahmeti çoktur.

Eğer uhrevî **meziyetler** ise, zâten onlarda hased olamaz.

Eğer onlarda dahi hased yapsa; ya kendisi **riyakârdır**, âhiret malını dünyada mahvetmek ister

veyahut **mahsudu** riyakâr zanneder, haksızlık eder, zulmeder.

Hem ona gelen **musibetler**den memnun ve nimetlerden **mahzun** olup kader ve rahmet-i İlahiye, onun hakkında ettiği iyiliklerden küsüyor.

Âdeta kaderi tenkid ve rahmete itiraz ediyor.

Kaderi tenkid eden başını örse vurur, kırar. Rahmete itiraz eden, rahmetten mahrum kalır.

How might **justice** and **sound conscience** accept that the response to something worth not even a day's hostility should be a year's rancour and hostility?

You cannot condemn a brother believer for some evil you experience at his hand for the following reasons:

Firstly, divine determining has a certain share of responsibility. It is necessary to deduct that share from the total and **respond** to it with **contentment** and satisfaction.

Acaba, bir gün adavete değmeyen bir şeye, bir sene kin ve adavetle mukabele etmeyi hangi **insaf** kabul eder, **bozulmamış** hangi **vicdana** sığar?

Halbuki mü'min kardeşinden sana gelen bir fenalığı, bütün bütün ona verip, onu mahkûm edemezsin. Çünkü;

evvelâ, kaderin onda bir hissesi var. Onu çıkarıp o kader ve kaza hissesine karşı **rıza** ile **mukabele** etmek gerektir.

www.risaleglobal.com

Secondly, the share of the soul and Satan should also be deducted, and one should pity the man for having been overcome by his soul and await his **repentance** instead of becoming his enemy.

Thirdly, look at the defect in your own soul that you do not see or do not wish to see; deduct a share for that too.

As for the small share which then remains, if you respond with forgiveness, pardon, and **magnanimity**, in such a way as to conquer your enemy swiftly and safely, then you will have escaped all sin and harm.

But if, like some drunken and crazed person who buys up fragments of glass and ice as if they were diamonds,

you respond to **worthless**, transient, temporary, and insignificant **happenings of this world** with violent enmity, permanent rancour, and perpetual hostility, **as if you were going to remain in the world** with your enemy **for all eternity**,

it would be extreme transgression, sinfulness, drunkenness, and **lunacy**.

If then you love yourself, do not permit this harmful hostility and desire for revenge, so harmful **for personal life**, to enter your heart.

If it has entered your heart, do not listen to what it says.

Hear what truth-seeing Hafiz of Shiraz says: "The world is not a commodity worth **arguing over**."

It is worthless since it is transient and passing.

If this is true of the world, then it is clear how worthless and insignificant are the petty affairs of the world!

Hafiz also said: "The tranquillity of both worlds lies in the understanding of these two words: **generosity** towards friends, **forbearance** towards enemies."

{Diwan-i Hafiz, 14 (Ghazal no: 5)}

If you say: "I have no choice, there is enmity within my disposition.

I cannot overlook those who antagonize me."

The Answer: If **evil character** and **bad disposition** do not exhibit any trace, and you do not act with ill intention, there is no harm.

If you have no choice in the matter, then you are unable to abandon your enmity.

Sâniyen, nefis ve şeytanın hissesini de ayırıp, o adama adavet değil, belki nefisine mağlub olduğundan acımak ve **nedamet** edeceğini beklemek.

Sâlisen, sen kendi nefsinde görmediğin veya görmek istemediğin kusurunu gör; bir hisse de ona ver.

Sonra bâki kalan küçük bir hisseye karşı en selâmetli ve en çabuk hasmını mağlub edecek afv u safh ile ve **ulüvvücenablık**la mukabele etsen, zulümden ve zarardan kurtulursun.

Yoksa sarhoş ve divane olan ve şişeleri ve buz parçalarını elmas fiatıyla alan cevherci bir Yahudi gibi,

beş paraya değmeyen fâni, zâil, muvakkat, ehemmiyetsiz **umûr-u dünyeviyeye**; **güya ebedî dünyada durup ebedî beraber kalacak gibi** şedid bir hırs ile ve daimî bir kin ile mütemadiyen bir adavetle mukabele etmek,

sîga-i mübalağa ile bir zalûmiyettir veya bir sarhoşluktur ve bir nevi **divaneliktir**.

İşte **hayat-ı şahsiyece** bu derece muzır olan adavete ve fikr-i intikama, -eğer şahsını seversen- yol verme ki kalbine girsin.

Eğer kalbine girmiş ise, onun sözünü dinleme.

Bak, hakikatbîn olan Hâfız-ı Şirazî'yi dinle:

دُنْيَا نَه مَتَاعِيسْت كِه آرَزْدُ بِنَزَائِي

Yani: "Dünya öyle bir meta' değil ki, bir **niza**'a değsin."

Çünkü fâni ve geçici olduğundan kıymetsizdir.

Koca dünya böyle ise, dünyanın cüz'î işleri ne kadar ehemmiyetsiz olduğunu anlarsın!..

Hem demiş:

اَسَایِش دُو گِیْتِ تَفْسِیرِ اَیْنِ دُو حَرْفَسْت

بَادُوسِتَانِ مُرُوْتِ بَادُشْمَتَانِ مُدَارَا

Yani: "İki cihanın rahat ve selâmetini iki harf tefsir eder, kazandırır: Dostlarına karşı **mürüvvetkârane muaşeret** ve düşmanlarına **sulhkârane muamele** etmektir."

Eğer dersen: "İhtiyar benim elimde değil; fitratımda adavet var.

Hem damarıma dokundurmuşlar, vazgeçemiyorum."

Elcevab: Sû-i hulk ve fena haslet eseri gösterilmezse ve giybet gibi şeylerle ve muktezasıyla amel edilmezse; kusurunu da anlasa zarar vermez.

Madem ihtiyar senin elinde değil, vazgeçemiyorsun.

If you recognize your **defect** and understand that you are wrong to have that attribute, it will be a form of repentance and **seeking of forgiveness** for you, thus delivering you from its evil effects.

In fact, we have written this Topic of the Letter in order to **make possible** such a seeking of forgiveness, to distinguish right from wrong, and to prevent enmity from being displayed as rightful.

A case worthy of notice: I once saw, as a result of biased partisanship,

a **pious** scholar of religion going so far in his condemnation of another scholar with whose **political opinions** he disagreed **as to imply that he was an unbeliever**.

He also **praised with respect** a dissembler who shared his own opinions.

#312

I was appalled at these evil results of political involvement.

I said: "**I take refuge with God from Satan and politics**", and from that time on withdrew from politics.

Fifth Aspect

Obstinacy and partisanship are extremely harmful in social life.

If it is said: There is a Hadith which says: "**Difference among my people is an instance of divine mercy**", and difference requires partisanship.

* *al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 64; al-Manawi, Fayd al-Qadir, i, 210-1*

The sickness of partisanship also delivers the oppressed common people from the oppressor elite,

for if the elite of a town or village join together, they will destroy the oppressed common people.

If there is **partisanship**, the oppressed may **seek refuge** with one of the parties and thus save himself.

It is also from the **confrontation of opinions** and the **contradiction of views** that truth becomes apparent in its full measure .

The Answer: To the first part of the question, we say: The difference intended in the Hadith is a **positive** difference.

That is, each party strives to promote and diffuse its own belief;

it does not seek to tear down and **destroy** that of the other, but rather to **improve** and **reform** it.

Negative difference is **rejected** by the Hadith, for it aims in partisan and **hostile fashion** at mutual destruction, and

Senin manevî bir nedamet, gizli bir **tövbe** ve zımnî bir **istiğfar** hükmünde olan **kusurunu** bilmen ve o haslette haksız olduğunu anlayan; onun şerrinden seni kurtarır.

Zâten bu mektubun bu mebhasını yazdık, tâ bu manevî istiğfarı **te'min** etsin; haksızlığı hak bilmesin, haklı hasmını haksızlıkla teşhir etmesin.

Cây-ı dikkat bir hâdis: Bir zaman, bu garazkârane tarafgirlik neticesi olarak gördüm ki:

Mütedeyyin bir ehl-i ilim, **fıkr-i siyasîsine** muhalif bir âlim-i sâlihi, **tefkir derecesinde** tezyif etti.

Ve kendi fikrinde olan bir münafığı, **hürmetkârane medhetti**.

İşte siyasetin bu fena neticelerinden ürktüm,

"Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" dedim, o zamandan beri hayat-ı siyasiyeden çekildim.

Beşinci Vecih

Hayat-ı içtimaiyece, inad ve tarafgirlik, gayet muzır olduğunu beyan eder.

Eğer denilse: Hadîste **اِخْتِلَافٌ أُمَّتِي رَحْمَةٌ** denilmiş. İhtilaf ise, tarafgirliği iktiza ediyor.

Hem **tarafgirlik marazı**; **mazlum avamı**, **zalim havassın** şerrinden kurtarıyor.

Çünkü bir kasabanın ve bir köyün havassı ittifak etseler, mazlum avamı ezerler.

Tarafgirlik olsa, mazlum bir tarafa **iltica** eder, kendisini kurtarır.

Hem **tesadüm-ü efkâr**dan ve **tehalüf-ü ukûl**den hakikat tamamıyla tezahür eder.

Elcevab: Birinci suale deriz ki: Hadîsteki ihtilaf ise, **müsbet** ihtilafır.

Yani: Herbiri kendi mesleğinin tamir ve revacına sa'yeder.

Başkasının **tahrib** ve ibtaline değil, belki **tekmil** ve **islahına** çalışır.

Amma **menfî** ihtilaf ise ki: Garazkârane, **adavetkârane** birbirinin tahribine çalışmaktır; hadîsin nazarında **merdud**dur. Çünkü

those who are at each other's throats cannot act positively.

To the second part of the question, we say: If partisanship is in the name of truth, it can become a **refuge** for those seeking their rights.

But as for the partisanship obtaining now, biased and **self-centred**, it can only be a refuge for the unjust and a **point of support** for them.

For if a devil comes to a man **engaged in biased partisanship**, encourages him in his ideas and takes his side, that man **will call down God's blessings** on the Devil.

But if **the opposing side** is joined by a man of angelic nature, then he will - **may God protect us!** - go so far as to invoke **curses** upon him.

To the third part of the question, we say: If the confrontation of views takes place in the name of justice and for the sake of truth,

then the difference concerns only **means**; there is unity with respect to **aim** and basic purpose.

Such a difference makes manifest every aspect of the truth and serves justice and truth.

But what emerges from a confrontation of views that is partisan and biased, and takes place for the sake of a **tyrannical, evil-commanding soul**, that is based on egotism and fame-seeking - what emerges from this is not **the flash of truth**, but **the fire of dissension**.

#313

Unity of aim is necessary, but opposing views of this kind can never find a **point of convergence** anywhere on earth.

Since they do not differ for the sake of the truth, they multiply **ad infinitum**,

and give rise to **divergences that can never be reconciled**.

In Short: If one does not make of **the exalted rules**, "Love for the sake of God, (Qur'an, 40:12, 28:70, 6:57) * Dislike for the sake of God, judgement for the sake of God"(*1) **the guiding principles of one's conduct**, dispute and discord will result.

* *Bukhari, Iman. 1; Abu Da'ud, Sunna, 2; Musnad, v, 146*

If one does not say, "Dislike for the sake of God, judgement for the sake of God" and take due account of those **principles**, one's attempts to do justice will result in injustice.

birbiriyle boğuşanlar, müsbet hareket edemezler.

İkinci suale deriz ki: Tarafgirlik eğer hak namına olsa, haklılara **melce'** olabilir.

Fakat şimdiki gibi garazkârane, **nefis hesabına olan** tarafgirlik, haksızlara melce'dir ki; onlara **nokta-i istinad** teşkil eder.

Çünkü **garazkârane tarafgirlik eden** bir adama şeytan gelse, onun fikrine yardım edip taraftarlık gösterse, o adam o şeytana **rahmet okuyacak**.

Eğer **mukabil tarafa** melek gibi bir adam gelse, ona **hâşâ lanet** okuyacak derecede bir haksızlık gösterecek.

Üçüncü suale deriz ki: Hak namına, hakikat hesabına olan tesadüm-ü efkâr ise;

maksadda ve esasta ittifak ile beraber, **vesail**de ihtilaf eder.

Hakikatin her köşesini izhar edip, hakka ve hakikata hizmet eder.

Fakat tarafgirane ve garazkârane, **firavunlaşmış nefis-i emmare** hesabına hodefürüşlük, şöhetperverane bir tarzdaki tesadüm-ü efkârdan **barika-i hakikat** değil, belki **fitne ateşleri** çıkıyor.

Çünkü maksadda ittifak lâzım gelirken, öylelerin efkârının Küre-i Arz'da dahi **nokta-i telakisi** bulunmaz.

Hak namına olmadığı için, **nihayetsiz** müfritane gider.

Kabil-i iltiyam olmayan inşikaklara sebebiyet verir. **Hâl-i âlem buna şahiddir**.

Elhasıl: **أَلْحَبُّ لِلَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ وَالْحُكْمُ لِلَّهِ** olan **desatir-i âliye düstur-u harekât** olmazsa nifak ve şikak meydana alır.

Evet **أَلْحَبُّ لِلَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ وَالْحُكْمُ لِلَّهِ** demezse, o **düsturları** nazara almazsa, adalet etmek isterken zulmeder.

An event with an important lesson: Imam 'Ali (May God be pleased with him) once threw an unbeliever to the ground.

As he drew his sword to kill him, the unbeliever spat in his face. He released him without killing him.

The unbeliever said: "Why did you not kill me?"

He replied: "I was going to kill you for the sake of God. But when you spat at me, I became angered

and **the purity of my intention** was clouded by the inclinations of my soul. It is for this reason that I did not kill you."

The unbeliever replied: "If your religion is so **pure** and **disinterested**, it must be the truth."
(Shemseddin Sivasi, Mana'ib-i Chahar Yar-i Guzin, 29)

An occurrence worthy of note: When once a judge showed **signs of anger** while cutting off the hand of a thief, **the just ruler** who chanced to observe him **dismissed** him from his post.

For if he had cut the hand in the name of **the Shari'a**, his soul would have felt pity for the victim;

he should have cut it off in a manner devoid of both anger and mercy.

Since the inclinations of his soul had had some share in his deed, he did not perform the act with justice.

A **regrettable social condition** and an awesome **disease affecting the life of society**, fit to be wept over by the heart of Islam:

To forget and abandon internal enmities when foreign enemies appear and attack is a **demand of social welfare** recognized and enacted even by the most primitive peoples.

What then ails those who claim to be serving the Islamic community that at a time when numberless enemies are taking up **positions to attack**, one after the other,

they fail to forget their **petty enmities**, and instead prepare the ground for the enemies' attacks?

it is disgraceful **savagery**, and **treason** committed against the social life of Islam.

A story to be pondered over: There were two groups of the Hasanan, **a tribe of nomads**, hostile to each other.

#314

Although more than maybe fifty people had been killed on each side,

when another tribe such as the Sibgan or Haydaran came out against them,

those two hostile groups would forget their enmity and fight together, shoulder to shoulder,

Cây-ı ibret bir hâdis: Bir vakit, İmam-ı Ali Radiyallahü Anh, bir kâfiri yere atmış.

Kılıncını çekip keseceği zaman, o kâfir ona tükürmüş. O kâfiri bırakmış, kesmemiş.

O kâfir, ona demiş ki: "Neden beni kesmedin?"

Dedi: "Seni Allah için kesecektim. Fakat bana tükürdün, hiddete geldim.

Nefsimin hissesi karıştığı için **ihlasım** zedelendi. Onun için seni kesmedim."

O kâfir ona dedi: "Beni çabuk kesmen için seni hiddete getirmektir. Madem dininiz bu derece **sâfi** ve **hâlistir**, o din haktır." dedi.

Hem medar-ı dikkat bir vakıa: Bir zaman bir hâkim, bir hırsızın elini kestiği vakit **eser-i hiddet** gösterdiği için, ona dikkat eden **âdil âmiri** onu o vazifeden **azletmiş**.

Çünkü **şeriat** namına, **kanun-u İlahî** hesabına kesse idi, nefsi ona acıyacak idi.

Ve kalbi hiddet etmeyip, fakat merhamet de etmeyecek bir tarzda kesecekti.

Demek nefsine o hükümden bir hisse çıkardığı için, adaletle iş görmemiştir.

Cây-ı teessüf bir **halet-i içtimaiye** ve kalb-i İslâmı ağlatacak müdhiş bir **maraz-ı hayat-ı içtimai**:

"Haricî düşmanların zuhur ve tehacümünde dâhilî adavetleri unutmak ve bırakmak" olan bir **maslahat-ı içtimaiye**yi en bedevi kavimler dahi takdir edip yaptıkları halde,

şu cemaat-ı İslâmiyeye hizmet dava edenlere ne olmuş ki; birbiri arkasında **tehacüm vaziyetini** alan hadsiz düşmanlar varken,

cüz'î adavetleri unutmayıp, düşmanların hücumuna zemin hazır ediyorlar.

Şu hal bir sukuttur, bir **vahşettir**. Hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye bir **hıyanettir**.

Medar-ı ibret bir hikâye: **Bedevi aşiretlerinden** Hasenan aşiretinin birbirine düşman iki kabilesi varmış.

Birbirinden belki elli adamdan fazla öldürdükleri halde;

Sipkan veya Hayderan aşireti gibi bir kabile karşısına çıktığı vakit;

o iki düşman taife, eski adaveti unutup omuz omuza verip,

until the opposing tribe had been **repelled**, without ever once recalling their internal dissensions.

O Believers! Do you know how many tribes of enemies have taken up position to attack the tribe of the people of belief?

There are more than a hundred of them, **like a series of concentric circles**.

The believers are obliged to take up **defensive positions**, each supporting the other and giving him a helping hand.

Is it then at all fitting for the people of belief that with their biased partisanship and **hostile rancour** they should facilitate the attack of the enemy and fling open the doors for him to penetrate the fold of Islam?

There are maybe seventy circles of enemies, including **the misguided**, **the atheist**, and **the unbeliever**, each of them as harmful to you as all **the terrors and afflictions of this world**, and **each of them regarding you with greed, anger and hatred**.

Your firm weapon, shield and **citadel** against all of them is none other than **the brotherhood of Islam**.

So realize just how **contrary to conscience and to the interests of Islam** it is to shake the citadel of Islam on account of petty hostilities and other pretexts! Know this, and **come to your senses**!

According to a noble Hadith of the Prophet (UWBP),

noxious and awesome persons like Sufyan and the Dajjal will come to rule over the godless at the end of time,

and exploiting **the greed**, **discord** and hatred amongst the Muslims and mankind,

they will need only a small force to reduce humanity to **anarchy** and the vast **world of Islam** to slavery.

O people of faith! If you do not wish to enter a **humiliating condition** of slavery, come to your senses

and enter and **take refuge** in the citadel of: **Indeed the believers are brothers**, (49:10) to defend yourselves against those oppressors **who would exploit your differences**!

Otherwise you will be able neither to protect your lives nor to defend your rights.

It is evident that if two champions are wrestling with each other, even a child can beat them.

If two mountains are balanced in the scales, even a small stone can disturb their **equilibrium** and cause one to rise and the other to fall.

So O people of belief! Your strength is reduced to nothing as a result of your **passions** and biased partisanships, and you can be defeated by the slightest forces.

o haricî aşireti **def**edinceye kadar, dâhilî adaveti hatırlarına getirmezlerdi.

İşte ey mü'minler! Ehl-i iman aşiretine karşı tecavüz vaziyetini almış ne kadar aşiret hükmünde düşmanlar olduğunu bilir misiniz?

Birbiri içindeki daireler gibi yüz daireden fazla vardır.

Her birisine karşı tesanüd ederek, el-ele verip **müdafaa vaziyeti** almaya mecbur iken;

onların hücumunu teshil etmek, onların harîm-i İslâma girmeleri için kapıları açmak hükmünde olan garazkârane tarafgirlik ve **adavetkârane inad**; hiçbir cihetle ehl-i imana yakışır mı?

O düşman daireler **ehl-i dalalet ve ilhaddan** tut, tâ **ehl-i küfrün âlemine**, tâ **dünyanın ehval ve mesaibine** kadar birbiri içinde size karşı zararlı bir vaziyet alan, birbiri arkasında **size hiddet ve hırs ile bakan**, belki yetmiş nevi düşmanlar var.

Bütün bunlara karşı kuvvetli silâhın ve siperin ve **kal'an**: **Uhuvvet-i İslâmiye**dir.

Bu kal'a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar **hilaf-ı vicdan ve** ne kadar **hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye** olduğunu bil, **ayıl!**..

Ehadîs-i şerifede gelmiş ki:

"Âhırzamanın Süfyan ve Deccal gibi nifak ve zındıka başına geçecek **eşhas-ı müdhiş-i muzırraları**,

İslâm'ın ve beşerin **hırs ve şikakından** istifade ederek

az bir kuvvetle nev'-i beşeri **herc ü merc** eder ve koca **Âlem-i İslâmı** esaret altına alır.

Ey ehl-i iman! **Zillet içinde** esaret altına girmemek isterseniz, aklınızı başınıza alınız!

İhtilafınızdan istifade eden zalimlere karşı **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** kal'a-i kudsiyesi içine giriniz; **tahassun ediniz**.

Yoksa ne hayatınızı muhafaza ve ne de hukukunuzu müdafaa edebilirsiniz.

Malûmdur ki; iki kahraman birbiriyle boğuşurken; bir çocuk, ikisini de dönebilir.

Bir mizanda iki dağ birbirine karşı müvazenede bulunsa; bir küçük taş, **müvazenelerini** bozup onlarla oynayabilir; birini yukarı, birini aşağı indirir.

İşte ey ehl-i iman! **İhtiraslarınızdan** ve husumetkârane tarafgirliklerinizden kuvvetiniz hiçe iner, az bir kuvvetle ezilebilirsiniz.

If you have any interest in your social solidarity, then make of the exalted principle of "The believers are together like a well-founded building, one part of which supports the other" * your guiding principle in life! Then you will be delivered from humiliation in this world and wretchedness in the hereafter.

{Bukhari, Salat 88; Adab 36; Mazalim 5; Muslim, Birr 65; Tirmidhi, Birr 18; Nasa'i, Zakat 67; Musnad vi, 140, 405, 409.}

Sixth Aspect

Spiritual life and correctness of worship will suffer as a result of enmity and rancour,

since the purity of intention that is the means of salvation will be damaged.

For a biased person will desire superiority over his enemy in the good deeds that he performs and will be unable to act purely for the sake of God.

He will also prefer, in his judgement and dealings, the one who takes his side; he will be unable to be just.

Thus the purity of intention and the justice that are the bases of all good acts and deeds will be lost on account of enmity and hostility.

The Sixth Aspect is extremely complex, but we will cut it short here since this is not the place to enlarge on it.

Second Topic

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate. Verily God it is Who gives all sustenance, Lord of Power and Steadfast. (51:58) * How many are the creatures that carry not their own sustenance? It is God who provides for them and for you; He is All Hearing, All-Knowing. (29:60)

O people of belief! You will have understood by now how harmful is enmity.

Understand too that greed is another awesome disease, as harmful for the life of Islam as enmity.

Greed brings about disappointment, deficiency, and humiliation; it is the cause of deprivation and abjection.

The humiliation and abjection of people who have leaped greedily upon the world, is a decisive proof of this truth.

Greed demonstrates its evil effects throughout the animate world, from the most universal of species to the most particular of individuals.

Hayat-ı içtimaiyenizle alâkanız varsa, الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ

كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا düstur-u âliye
düstur-u hayat yapınız, sefalet-i dünyeviye den ve şekavet-i uhreviye den kurtulunuz!..

Altıncı Vecih

Hayat-ı maneviye ve sıhhat-ı ubudiyet, adavet ve inad ile sarsılır.

Çünkü vasıta-i halas ve vesile-i necat olan "ihlas" zayı olur.

Zira tarafgir bir muannid, kendi a'mal-i hayriyesinde hasmına tefevvuk ister. Hâlisen livechillah amele pek de muvaffak olamaz.

Hem hüküm ve muamelâtında tarafgirini tercih eder, adalet edemez.

İşte ef'al ve a'mal-i hayriyenin esasları olan "ihlas" ve "adalet", husumet ve adavetle kaybolur.

Şu Altıncı Vecih çok uzundur. Fakat kabiliyet-i makam kısa olduğundan kısa kesiyoruz.

İkinci Mebhas

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ
وَكَايِنَ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Ey ehl-i iman! Sâbikan, adavet ne kadar zararlı olduğunu anladın.

Hem anla ki; adavet kadar hayat-ı İslâmiyeye en müdhiş bir maraz-ı muzır dahi hırstır.

Hırs, sebeb-i haybettir ve illet ve zillet ve mahrumiyet ve sefaleti getirir.

Evet her milletten ziyade hırs ile dünyaya saldıran Yahudi Milleti'nin zillet ve sefaleti, bu hükme bir şahid-i katı'dır.

Evet hırs, zihayat âleminde en geniş bir daireden tut, tâ en cüz'î bir ferde kadar sû-i tesirini gösterir.

To seek out one's sustenance while placing one's trust in God will, by contrast, bring about tranquillity and demonstrate everywhere its beneficent effects.

Thus, fruit trees and plants, which are a species of animate being insofar as they require sustenance,

remain contentedly rooted where they are, placing their trust in God and not evincing any greed; it is for this reason that their sustenance hastens toward them.

They breed too far more offspring than do the animals.

The animals, by contrast, pursue their sustenance greedily, and for this reason are able to attain it only imperfectly and at the cost of great effort.

Within the animal kingdom it is only the young who, as it were, evince their trust in God by proclaiming their weakness and impotence; hence it is that they receive in full measure their rightful and delicate sustenance from the treasury of divine mercy.

But savage beasts that pounce greedily on their sustenance can hope only for an illicit and coarse sustenance, attained through the expenditure of great effort. These two examples show that

greed is the cause of deprivation, while trust in God and contentment are the means to God's mercy.

In the human kingdom, some peoples have clung to the world more greedily and have loved its life with more passion than any others,

but the usurious wealth they have gained with great efforts is merely illicit property over which they exercise temporary stewardship, and it benefits them little.

#317

It earns them, on the contrary, the blows of abjection and humiliation, of death and insult, that are rained down on them by all peoples. This shows that

greed is a source of humiliation and loss.

There are in addition so many instances of a greedy person being exposed to loss that "the greedy is subject to disappointment and loss" has become a universally accepted truth.

This being the case, if you love wealth, seek it not with greed but with contentment, so that you may have it in abundance.

The content and the greedy are like two men who enter the audience hall of a great personage.

One of them says to himself: "It is enough that he should admit me so that I can escape from the cold outside.

Even if he motions me to sit in the lowest position, I will count it as a kindness."

Tevekkülvari taleb-i rızık ise, bilakis medar-ı rahattır ve her yerde hüsn-ü tesirini gösterir.

İşte bir nevi zihayat ve rızka muhtaç olan meyvedar ağaçlar ve nebatlar,

tevekkülvari, kanaatkârane yerlerinde durup hırs göstermediklerinden, rızıkları onlara koşup geliyor.

Hayvanlardan pek fazla evlâd besliyorlar.

Hayvanat ise, hırs ile rızıkları peşinde koştukları için, pek çok zahmet ve noksaniyet ile rızıklarını elde edebiliyorlar.

Hem hayvanat dairesi içinde za'f u acz lisan-ı haliyle tevekkül eden yavruların meşru' ve mükemmel ve latif rızıkları hazine-i rahmetten verilmesi;

ve hırs ile rızıklarına saldıran canavarların gayr-ı meşru ve pek çok zahmet ile kazandıkları nâhoş rızıkları gösteriyor ki:

Hırs, sebeb-i mahrumiyettir; tevekkül ve kanaat ise, vesile-i rahmettir.

Hem daire-i insaniye içinde her milletten ziyade hırs ile dünyaya yapışan ve aşk ile hayat-ı dünyeviyeye bağlanan Yahudi Milleti

pek çok zahmet ile kazandığı, kendine faidesi az, yalnız hazinedarlık ettiği gayr-ı meşru bir servet-i ribaî ile

bütün milletlerden yedikleri sille-i zillet ü sefalet, katl ü ihanet gösteriyor ki:

Hırs maden-i zillet ve hasarettir.

Hem harîs bir insan, her vakit hasarete düştüğüne dair o kadar vakıalar var ki,

الْخَرِيصُ خَائِبٌ خَاسِرٌ

darb-ı mesel hükmüne geçmiş, umumun nazarında bir hakikat-ı âmme olarak kabul edilmiştir.

Madem öyledir; eğer malı çok seversen, hırs ile değil, belki kanaat ile malı taleb et, tâ çok gelsin.

Ehl-i kanaat ile ehl-i hırs, iki şahsa benzer ki; büyük bir zâtın divanhanesine giriyorlar.

Birisi kalbinden der: "Beni yalnız kabul etsin, dışarıdaki soğuktan kurtulsam bana kâfidir.

En aşağıdaki iskemleyi de bana verseler, lütuftur."

The second man says **arrogantly**, as if he had some right in the matter and everyone were obliged to **respect** him: "I should be assigned the highest position."

He enters with greed and fixes his gaze on the highest **positions**, wishing to advance toward them.

But the master of the audience-hall turns him back and seats him in a lower position.

Instead of thanking him as he should, he is angered against him in his heart and criticizes him.

The lord of the palace will be offended by him.

The first man enters most **humbly** and wishes to sit in the lowest position.

His modesty pleases the lord of the audience-hall, and he invites him to sit in a higher position.

His gratitude increases, and his thankfulness is **augmented**.

Now this world is like an audience-hall of **the Most Merciful One**. The surface of the globe is like a banqueting spread laid out by His mercy.

The differing degrees of sustenance and grades of bounty correspond to **the seating positions** in the audience-hall.

Furthermore, even in the minutest of affairs everyone can experience the evil effects of greed.

For example, everyone knows in his heart that when two beggars request something, he will be offended by the one **who greedily importunes him**, and refuse his request; whereas he will take pity on the **peaceable** one and give him what he asks.

Or to give another example, if you are unable to fall asleep at night and wish to do so, you may succeed if you remain **detached**.

But if you desire sleep greedily, and say: "Let me sleep, let me sleep," then sleep will quit you entirely.

Yet another example is this, that if you greedily await the arrival of someone for some important purpose and continually say: "He still hasn't come," **ultimately** you will lose patience and get up and leave.

But one minute later the person will come, and your purpose will be frustrated,

The reason for all this is as follows. The production of a loaf of bread requires a field to be cultivated and **harvested**, the grain to be taken to a **mill**, and the loaf to be baked in an **oven**.

İkinci adam güya bir hakkı varmış gibi ve herkes ona **hürmet** etmeye mecbur imiş gibi **mağrurane** der ki: "Bana en yukarı iskemleyi vermeli."

O hırs ile girer, gözünü yukarı **mevkilere** diker, onlara gitmek ister.

Fakat divanhane sahibi onu geri döndürüp aşağı oturtur.

Ona teşekkür lâzımken, teşekkürü bedel kalbinden kızıyor. Teşekkür değil, bilakis hane sahibini tenkid ediyor.

Hane sahibi de ondan istiskal ediyor.

Birinci adam **mütevaziane** giriyor; en aşağıdaki iskemleye oturmak istiyor.

Onun o kanaati, divanhane sahibinin hoşuna gidiyor. "Daha yukarı iskemleye buyurun" der.

O da gittikçe teşekküratını ziyadeleştirir, memnuniyeti **tezayüd eder**.

İşte dünya bir divanhane-i **Rahman**'dir. Zemin yüzü, bir sofra-yı rahmettir.

Derecat-ı erzak ve meratib-i nimet dahi, **iskemleler** hükmündedir.

Hem en cüz'î işlerde de herkes hırsın sû'-i tesirini hissedebilir.

Meselâ: İki dilenci bir şey istedikleri vakit, **hırs ile ilhah eden** dilenciden istiskal edip vermemek; diğer **sâkin** dilenciye merhamet edip vermek, herkes kalbinde hisseder.

Hem meselâ: Gecede uykun kaçmış, sen yatmak istesen, **lâkayd** kalsan uykun gelebilir.

Eğer hırs ile uyku istesen: "Aman yatayım, aman yatayım" dersen, bütün bütün uykunu kaçırırsın.

Hem meselâ: Mühim bir netice için birisini hırs ile beklersin; "Aman gelmedi, aman gelmedi" deyip en **nihayet** hırs senin sabrını tüketip kalkar gidersin;

bir dakika sonra o adam gelir; fakat beklediğin o mühim netice bozulur.

Şu hâdisatın sırrı şudur ki: Nasıl ki bir ekmeğin vücudu, tarla, **harman**, **değirmen**, **fırına** terettüb eder.

If on account of greed one fails to act with slow deliberation, one **will fail to notice** the steps one must mount in the arrangement of all things;

he will either fall or be unable to traverse the steps, and in either event will not reach his goal.

O brothers **giddied** by preoccupation with your **livelihood**, and **drunk** on your greed for this world!

Greed is harmful and pernicious; how is it then that you **commit** all kinds of abject deed for the sake of your greed; accept all kinds of wealth, **without concern for licit or illicit**; and **sacrifice** much of the hereafter?

On account of your greed you even abandon one of the most important **pillars of Islam**, the payment of zakat,

although zakat is for everyone a means of attracting **plenty** and repelling **misfortune**.

The one who does not pay zakat is bound to lose the amount of money he would otherwise have paid:

either he will spend it on some useless object, or it will be taken from him by some misfortune.

In a **veracious** dream that came to me during the fifth year of the First World War, the following question was put to me:

"What is the reason for this hunger, **financial loss**, and **physical trial** that now afflicts the Muslims?" I replied in the dream:

"From the wealth He bestows upon us, **God Almighty** required from us either a tenth (1) or a fortieth (2)

{(1,2)-A tenth, that is, of wealth like corn that every year yields a new crop; and a fortieth of whatever yielded a commercial profit in the course of the year.}

so that we may benefit from the grateful prayers of the **poor**, and rancour and envy may be prevented.

But in our greed and **covetousness** we refused to give zakat, and God Almighty has taken from us a thirtieth where a fortieth was owed, and an eighth where a tenth was owed.

He required of us to undergo, for no more than one month each year, a hunger with seventy beneficial purposes.

But we took pity on our instinctual souls, and did not undergo that **temporary** pleasurable hunger.

God Almighty then punished us **by compelling** us to fast for five years, with a hunger replete with seventy kinds of misfortune.

Hırs sebebiyle teenni ile hareket etmediği için, o tertibli eşyadaki manevî basamakları **müraat etmez**;

ya atlar düşer veyahut bir basamağı noksan bırakır; maksada çıkamaz.

İşte ey **derd-i maişetle sersem olmuş** ve hırs-ı dünya ile **sarhoş olmuş** kardeşler!

Hırs bu kadar muzır ve belalı bir şey olduğu halde, nasıl hırs yolunda her zilleti **irtikâb** ve **haram helâl demeyip** her malı kabul ve hayat-ı uhreviyeye lâzım çok şeyleri **feda** ediyorsunuz?

Hattâ **erkân-ı İslâmiyenin** mühim bir rûknü olan zekatı, hırs yolunda terkediyorsunuz?

Halbuki zekat, her şahıs için sebep-i **bereket** ve dâfi-i **beliyyattır**.

Zekatı vermeyenin herhalde elinden zekat kadar bir mal çıkacak;

ya lüzumsuz yerlere verecektir, ya bir musibet gelip alacaktır.

Hakikatlı bir rû'ya-yı hayaliyede, Birinci Harb-i Umumî'nin beşinci senesinde, bir acib rû'yada benden soruldu:

"Müslümanlara gelen bu açlık, bu **zayıat-ı mâliye** ve **meşakkat-ı bedeniye** nedendir?" Rû'yada demiştim:

"**Cenab-ı Hak**, bir kısım maldan onda bir (Haşiye-1) veya bir kısım maldan kırkta bir (Haşiye-2), kendi verdiği malından birisini bizden istedi;

{(Haşiye-1): Yani her sene taze verdiği buğday gibi mallardan onda bir.

(Haşiye-2): Yani eskiden verdiği kırktan ki: Her senede galiben ve lâakal ribh-i ticarî ve nesl-i hayvanî cihetiyle o kırktan taze olarak on aded verir.}

tâ bize **fukaraların** dualarını kazandırsın ve kin ve hasedlerini men'etsin.

Biz hırsımız için **tama'kârlık** edip vermedik. Cenab-ı Hak müterakim zekatını, kırkta otuz, onda sekizini aldı.

Hem her senede yalnız bir ayda yetmiş hikmetli bir açlık bizden istedi.

Biz nefsimize acıdık, **muvaqqat** ve lezzetli bir açlığı çekmedik.

Cenab-ı Hak ceza olarak yetmiş cihetle belalı bir nevi orucu beş sene **cebren** bize tutturdu.

He also required of us, out of each period of twenty-four hours, one hour to be spent in a form of **divine drill**, pleasing and **sublime**, luminous and **beneficial**.

But in our laziness we neglected the duty of prayer. That single hour was joined to the other hours and wasted.

As penance, God Almighty then caused us to undergo a form of drill and **physical exertion** that took the place of prayer."

#319

I then awoke, and upon reflection realized that an extremely important truth was contained in that dream.

As proven and explained in the Twenty Fifth Word, when comparing **modern civilization** with **the principles of the Qur'an**,

all immorality and instability in the **social life** of man proceeds from two **sources**:

The First: "Once my stomach is full, what do I care if others die of hunger?"

The Second: "You work, and I'll eat."

That which perpetuates these two is **the prevalence of usury** and interest on the one hand, and **the abandonment of zakat** on the other.

The only remedy able to cure these two awesome **social diseases** lies in **implementing zakat** as a universal principle and in **forbidding usury**.

Zakat is **a most essential support** of **happiness** not merely for individuals and particular societies, but for all of humanity.

There are two classes of men: **the upper classes** and the **common people**.

It is only zakat that will induce **compassion and generosity in the upper classes toward the common people**, and **respect and obedience in the common people toward the upper classes**.

In the absence of zakat, **the upper classes will descend on the common people with cruelty and oppression**, and **the common people will rise up against the upper classes in rancor and rebellion**.

There will be a constant **struggle**, a persistent **opposition** between the two classes of men.

It will finally result in **the confrontation of capital and labour**, as happened in Russia.

O people of **nobility** and good conscience! O people of **generosity** and liberality!

If acts of generosity are not performed in the name of zakat, there are three harmful results. The act may have no effect,

Hem yirmidört saatte bir tek saati, hoş ve **ulvî**, nuranî ve **faideli** bir nevi **talimat-ı Rabbaniyeyi** bizden istedi.

Biz tenbellik edip, o namazı ve niyazı yerine getirmedik. O tek saati diğer saatlere katarak zayi' ettik.

Cenab-ı Hak onun keffareti olarak, beş sene talim ve **talimat** ve koşturmakla bize bir nevi namaz kıldırıldı." demiştim.

Sonra ayıldım, düşündüm, anladım ki; o rü'ya-yı hayaliyede pek mühim bir hakikat vardır.

Yirmibeşinci Söz'de, **medeniyetle hükm-ü Kur'anı** müvazene bahsinde isbat ve beyan edildiği üzere;

beşerin **hayat-ı içtimaî**inde bütün ahlâksızlığın ve bütün ihtilalatın **menşe**'i iki kelimedir:

Birisi: "Ben tok olduktan sonra, başkası açlıktan ölse bana ne?"

İkincisi: "Sen çalış, ben yiyeyim."

Bu iki kelimeyi de idame eden, **cereyan-ı riba** ve **terk-i zekat**tır.

Bu iki müdhiş **maraz-ı içtimaî**yi tedavi edecek tek çare, zekatın bir düstur-u umumî suretinde icrasıyla, **vücub-u zekat** ve **hurmet-i riba**dır.

Hem değil yalnız eşhastâ ve hususî cemaatlerde, belki umum nev'-i beşerin **saadet-i hayatı** için **en mühim bir rükün** belki devam-ı hayat-ı insaniye için en mühim bir direk, zekattır.

Çünkü beşerde, **havas** ve **avam** iki tabaka var.

Havastan avama merhamet ve ihsan ve **avamdan havassa karşı hürmet ve itaatı** temin edecek, zekattır.

Yoksa **yukarıdan avamın başına zulüm ve tahakküm iner**, **avamdan zenginlere karşı kin ve isyan çıkar**.

İki tabaka-i beşer daimî bir **mücadele**-i maneviyede, bir keşmekeş-i **ihtilafta** bulunur.

Gele gele tâ Rusya'da olduğu gibi, **sa'y ve sermaye mücadelesi** suretinde boğuşmaya başlar.

Ey ehl-i **kerem** ve vicdan ve ey ehl-i **sehavet** ve ihsan!

İhsanlar zekat namına olmazsa, üç zararı var. Bazan da faidesiz gider.

for if you do not give in the name of God, you are **in effect** imposing an obligation,

and imprisoning some wretched **pauper** with a sense of obligation.

Then you will be deprived of his prayer, a prayer which would be most acceptable in the sight of God.

In **reality** you are nothing but **an official entrusted with the distribution** of God Almighty's bounties among His **servants**;

but if you imagine yourself to be **the owner of wealth**, this is an act of **ingratitude** for the bounties you have received.

If, on the contrary, you give in the name of zakat, you will be rewarded for having given in the name of God Almighty; you will have offered **thanks** for bounties received.

The needy person too will not be compelled to **fawn** and **cringe** in front of you; **his self-respect** will not be injured, and his prayer on your behalf will be accepted.

See how great is the difference between, on the one hand, giving as much as one would in zakat, but earning nothing but the harm of **hypocrisy**, **fame**, and the imposition of obligation;

and, on the other hand, performing the same good deeds in the name of zakat, and thereby **fulfilling a duty**, and gaining a **reward**, the virtue of **sincerity**, and the prayers of those whom you have benefited?

#320

Glory be unto You; we have no knowledge save that which you have taught us; indeed, you are All-Knowing, All-Wise.(2:32)

O God, grant blessings and peace to our master Muhammad , who said: "The believer is with respect to the believer like a firm building, of which one part supports the other, " (*1) and who said too that "Contentment is a treasure that never perishes, " (*2) and to his Family and his Companions . And praise be to God, the Sustainer of All the Worlds .

{*1-Bukhari, Salat, 88; Adab, 36; Mazalim, 5; Muslim, Birr, 65; Tirmidhi , Birr, 18; Nasa'ı, Zakat, 67; Musnad, vi, 405, 409.

*2-al-Suyüti, al-Fath; al-Kabir, ii, 309.}

Çünkü Allah namına vermediğin için, **manen** minnet ediyorsun;

bîçare **fakiri** minnet esareti altında bırakıyorsun.

Hem makbul olan duasından mahrum kalıyorsun.

Hem **hakikaten** Cenab-ı Hak'ın malını **ibadına** vermek için **bir tevziat memuru** olduğun halde,

kendini **sahib-i mal** zannedip bir **küfran-ı** nimet ediyorsun.

Eğer zekat namına versen; Cenab-ı Hak namına verdiğin için bir sevab kazanıyorsun, bir **şükran-ı** nimet gösteriyorsun.

O muhtaç adam dahi sana **tabasbus** etmeğe mecbur olmadığı için, **izzet-i nefsi** kırılmaz ve duası senin hakkında makbul olur.

Evet zekat kadar, belki daha ziyade nafile ve ihsan, yahut sair suretlerde verip **riya** ve **şöhret** gibi, minnet ve tezlil gibi zararları kazanmak nerede?

Zekat namına o iyilikleri yapıp, hem **farzı eda etmek**, hem **sevabı**, hem **ihlası**, hem makbul bir duayı kazanmak nerede?

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِى قَالَ اَلْمُؤْمِنُ
لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا وَقَالَ
اَلْقَنَاعَةُ كَنْزٌ لَا يَفْنَى وَعَلَى اِلٰهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ اٰمِيْنَ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

Conclusion

(Concerning Backbiting)

In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.(17:44)

In the Fifth Point of the First Ray of the First Light of the
Twenty-Fifth Word, a single Qur'anic verse having the
effect of discouraging and **restraining** was shown to
induce repugnance at backbiting in six miraculous ways.

It was shown too how **abominable** a thing is backbiting
in the view of the Qur'an, and that there is therefore no
need for any further explanation of the subject.

Indeed, after the Qur'an has made its declaration, there
is neither the possibility nor the need for anything
further.

The Qur'an **reproaches** the backbiter with six reproaches
in the verse:

**Would any among you like to eat the flesh of his dead
brother?(49:12)**
and **forbids** him to commit this sin with six degrees of
severity.

When the verse is directed to those persons actually
engaged in backbiting, its meaning is the following.

As is well-known, the "**hamza**" at the beginning of the
verse has an interrogative sense.

This interrogative sense penetrates all the words of the
verse like water, so that each word acquires an additional
meaning.

Thus the first word asks, with its "hamza": "Is it that you
have no intelligence capable of discrimination, so that
you fail to perceive the ugliness of this thing?"

The second word "**like**" asks: "Is your heart, the seat of
love and hatred, so corrupted that it loves the most
repugnant of things?"

The third word "**any among you**" asks: "What befell your
sense of social and civilized responsibility that you are
able to accept something poisonous to social life?"

The fourth word "**to eat the flesh**" asks: "What has
befallen your sense of humanity that you are tearing
your friend apart with your fangs like a wild animal?"

The fifth word "**of his brother**" asks: "Do you have no
fellow-feeling, no **sense of kinship**, that you are able to
sink your teeth into some wretch who is tied to you by
numerous links of brotherhood?"

Hâtime

(Gıybet hakkındadır)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Yirmibeşinci Söz'ün Birinci Şu'lesi'nin Birinci Şua'sının
Beşinci Noktası'nın makam-ı zemm ve **zecrin**
misallerinden olan birtek âyetin, mu'cizane altı tarzda
gıybetten **tenfir** etmesi;

Kur'an'ın nazarında gıybet ne kadar **şeni'** bir şey
olduğunu tamamıyla gösterdiğinden, başka beyana
ihtiyaç bırakmamış.

Evet Kur'anın beyanından sonra beyan olamaz, ihtiyaç
da yoktur.

İşte **أَيُّبُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا** âyetinde
altı derece zemmi, **zemmeder**. Gıybetten altı merteye
şiddetle **zeceder**.

Şu âyet bilfiil gıybet edenlere müteveccih olduğu vakit,
manası gelecek tarzda oluyor. Şöyle ki:

Malûmdur: Âyetin başındaki **hemze**, sormak (âyâ)
manasındadır.

O sormak manası, su gibi âyetin bütün kelimelerine girer.
Her kelimedede bir hüküm-ü zımnî var.

İşte birincisi, hemze ile der: Âyâ, sual ve cevap mahalli
olan aklınız yok mu ki, bu derece çirkin bir şey'i
anlamıyor?

İkincisi, **يُحِبُّ** lafzıyla der: Âyâ, sevmek ve nefret etmek
mahalli olan kalbiniz bozulmuş mu ki, en **menfur** bir işi
sever?

Üçüncüsü, **أَحَدُكُمْ** kelimesiyle der: Cemaatten hayatını
alan hayat-ı içtimaiye ve medeniyetiniz ne olmuş ki,
böyle hayatınızı zehirleyen bir ameli kabul eder?

Dördüncüsü, **أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ** kelâmıyla der: İnsaniyetiniz ne
olmuş ki, böyle canavarcasına arkadaşınızı diş ile
parçalamayı yapıyorsunuz?

Beşincisi, **أَخِيهِ** kelimesiyle der: Hiç **rikkat-i cinsiyeniz**, hiç
sıla-i rahminiz yok mu ki, böyle çok cihetlerle kardeşiniz
olan bir mazlûmun şahs-ı manevisini insafsızca
dişliyorsunuz?

Do you have no intelligence that you are able to bite into your own **limbs** with your teeth, in such **lunatic fashion**?

#322

The sixth word "**dead**" asks: "Where is your **conscience**? Is your **nature** so corrupt that you abandon all respect and act so repugnantly as to consume your brother's flesh?"

According then to the total sense of the verse, as well as the **indications** of each of its words,

slander and backbiting are repugnant to the intelligence and the heart, to humanity and conscience, to nature and social consciousness.

You see then that the verse condemns backbiting in six miraculous degrees and restrains men from it in six miraculous ways.

Backbiting is the vile weapon most commonly used by the people of enmity, envy, and obstinacy, and the self-respecting will never stoop to employing so unclean a weapon.

Some celebrated person once said: "I never stoop to vexing my enemy with backbiting, for backbiting is the weapon of the weak, the low, and the vile."

Backbiting consists of saying that which would be a cause of **dislike** and vexation to the person in question if he were to be present and hear it.

Even if what is said is true, it is still backbiting. If it is a lie, then it is both backbiting and **slander** and a doubly loathsome sin.

Backbiting can be **permissible** in a few special instances:

First: If a **complaint** be presented to some official, so that with his help evil be removed and justice restored.

Second: If a person contemplating **co-operation** with another comes to **seek** your **advice**,

and you say to him, purely for the sake of his **benefit** and to advise him correctly, without any self-interest: "Do not co-operate with him; it will be to your disadvantage."

Third: If the purpose is not to expose someone to **disgrace** and notoriety, but simply to make people aware, and one says: "That foolish, confused man went to such-and-such a place."

Ve hiç aklınız yok mu ki, kendi **âzanınızı** kendi dişinizle **divane gibi** ısıyorsunuz?

Altıncısı, **مَيِّتًا** kelâmıyla der: **Vicdanınız** nerede? **Fıtratınız** bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşinize karşı, etini yemek gibi en müstekreh bir işi yapıyorsunuz?

Demek şu âyetin ifadesiyle ve kelimelerin ayrı ayrı **delaletiyle**:

Zemm ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fıtraten ve milliyeten mezmumdur.

İşte bak nasıl şu âyet, icazkârane altı mertebe zemmi zemmetmekle, icazkârane altı derece o cürümden zecreder.

Gıybet, ehl-i adavet ve hased ve inadın en çok istimal ettikleri alçak bir silâhtır. İzzet-i nefis sahibi, bu pis silâha tenezzül edip istimal etmez.

Nasıl meşhur bir zât demiş:

أَكْبَرُ نَفْسِي عَنْ جَزَاءٍ بَغِيْبَةٍ * فَكُلُّ إِغْتِيَابٍ جَهْدٌ مَنْ لَا لَهُ جَهْدٌ

Yani: "Düşmanıma gıybetle ceza vermekten nefsimi yüksek tutuyorum ve tenezzül etmiyorum. Çünkü gıybet; zaîf ve zelil ve aşağıların silâhıdır."

Gıybet odur ki: Gıybet edilen adam hazır olsa idi ve işitse idi, **kerahet** edip darılacaktı.

Eğer doğru dese, zâten gıybettir. Eğer yalan dese; hem gıybet, hem **iftira**dır. İki katlı çirkin bir günahdır.

Gıybet, mahsus birkaç maddede **caiz** olabilir:

Birisi: **Şekva** suretinde bir vazifedar adama der, tâ yardım edip o münkeri, o kabahati ondan izale etsin ve hakkını ondan alsın.

Birisi de: Bir adam onunla **teşrik-i mesaî** etmek ister. Senin ile **meşveret** eder.

Sen de sırf **maslahat** için garazsız olarak, meşveretin hakkını eda etmek için desen: "Onun ile teşrik-i mesaî etme. Çünkü zarar göreceksin."

Birisi de: Maksadı, **tahkir** ve teşhir değil; belki maksadı, tarif ve tanıttırmak için dese: "Ö topal ve serseri adam filan yere gitti."

Fourth: If the subject of backbiting is an **open and unashamed sinner**; is not troubled by evil , but on the contrary **takes pride** in the **sins** he commits; **finds pleasure** in his wrongdoing; and unhesitatingly sins in the most evident fashion.

In these particular cases, backbiting may be permissible, if it be done without self-interest and purely for the sake of truth and communal welfare.

But apart from them, it is like a fire that consumes good deeds like a flame eating up wood.

If one has engaged in backbiting, or willingly listened to it, one should say: "O God, forgive me and him concerning whom I spoke ill",

and say to the subject of backbiting, whenever one meets him: "Forgive me."

The Eternal One, He is the Eternal One!
Said Nursi

Birisi de: O gıybet edilen adam **fâsık-ı mütecahirdir**. Yani fenalıktan sıkılmıyor, belki işlediği **seyyiatla iftihar ediyor**; zulmü ile **telezzüz ediyor**, sıkılmayarak aşikâre bir surette işliyor.

İşte bu mahsus maddelerde garazsız ve sırf hak ve maslahat için gıybet caiz olabilir.

Yoksa gıybet, nasıl ateş odunu yer bitirir; gıybet dahi a'mal-i sâlihayı yer bitirir.

Eğer gıybet etti veyahut isteyerek dinledi; o vakit **اللَّهُمَّ**

اغْفِرْ لَنَا وَلِمَنِ اغْتَابَنَا demeli,

sonra gıybet edilen adama ne vakit rast gelse, "Beni helâl et" demeli.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

#323

The Twenty-third Letter

*In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.* (17:44)

*Peace be upon you, and God's blessings and mercy
for ever, to the number of the seconds of the minutes
of your life and the particles of your body!*

My Dear, Enterprising, Serious, True, Sincere, and Sagacious Brother!

For brothers of the hereafter and the truth like us, differences of time and place are no obstacle to their conversing and intimacy.

Even if one is in the east, one in the west, one in the past, one in the future, one in this world, and one in the next, they still may be thought of as being together and may converse.

Especially those who have undertaken the same duty to achieve the same goal; they are as though united.

Every morning I imagine that you are here with me, and I make over a part, a third, of my spiritual gains to you. May God find them acceptable!

In my prayers you are together with Abdülmecid and Abdurrahman. God willing, you always receive your share.

Your suffering difficulties in respect of worldly life saddened me a little, for your sake.

Yirmiüçüncü Mektub

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

**السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا بَعْدَ
عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ عُمرِكَ وَذَرَّاتِ وُجُودِكَ**

Aziz, gayretli, ciddî, hakikatlı, hâlis, dirayetli kardeşim!

Bizim gibi hakikat ve âhiret kardeşlerin, ihtilaf-ı zaman ve mekân sohbetlerine ve ünsiyetlerine bir mani' teşkil etmez.

Biri şarkta, biri garbda, biri mazide, biri müstakbelde, biri dünyada, biri âhirette olsa da beraber sayılabilirler ve sohbet edebilirler.

Hususan birtek maksad için bir tek vazifede bulunanlar, birbirinin aynı hükmündedirler.

Sizi her sabah yanımda tasavvur edip, kazancımın bir kısmını, bir sülüsünü (Allah kabul etsin) size veriyorum.

Duada, Abdülmecid ve Abdurrahman ile berabersiniz. İnşâallah her vakit hissenizi alırsınız.

Sizin dünyaca bazı müşkilâtınız, senin hesabına beni bir parça müteessir etti.

But since this world is not eternal and good may come of disasters, it occurred to me to say on your behalf: "This too will pass."

I thought of the Hadith: *"True life is the life of the hereafter."* (*) I recited the verse: *"God is with those who patiently persevere."* (2:253) I said: *"To God do we belong, and to Him is our return."* (2:156) And I found consolation in place of you.

{Bukhari, Riqaq, 1; Jihad, 33, 110; Manaqib al-Athar, 9; Maghazi, 29; Muslim, Jihad, 126, 129; Tirmidhi, Manaqib, 55; Ibn Maja, Masajid, 3; Musnad, ii, 381; iii, 172, 180, 216, 276; v, 332.}

If Almighty God loves one of His servants, He makes him feel disgust at the world and shows it to be ugly. (*) God willing, you belong to that class of His loved ones.

{Tirmidhi, Tibb, 1; Musnad, v, 427; al-Hakim, al-Mustadrak, iv, 207; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, x, 285; al-Suyuti, Kanz al-'Ummal, iii, 204}

#324

Do not let the increased difficulties preventing the spreading of the Words upset you.

God willing, when the amount you have distributed comes to manifest divine mercy, those light-filled seeds will open a profusion of flowers.

You asked a number of questions. My dear brother! The majority of the Words and Letters that have been written occurred to my heart instantaneously without the exercise of will; and they turned out very well.

If I reply to you relying on my will and strength of knowledge and thought like the Old Said, the answers will turn out dull and deficient.

For some time now my heart has received no inspirations and the whip of my memory been broken; so I shall reply extremely briefly to each of them, so as not to leave you without an answer.

Your First Question

What is the best way believers can pray for one another?

The Answer: Their prayer has to be within the bounds of what is acceptable, for supplications become acceptable under certain conditions; their acceptability increases as these conditions are fulfilled.

For instance, when a person wants to offer supplications, he should be purified spiritually by seeking forgiveness; then he should recite benedictions (salawat) for the Prophet (UWBP), an acceptable prayer, for intercession;

and following his supplication he should again recite the salawat. For a prayer offered between two such acceptable prayers itself becomes acceptable;

Fakat madem dünya bâki değil ve musibetlerinde bir nevi hayır vardır; senin bedeline "Yahu bu da geçer" kalbime geldi.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ الْآخِرَةِ düşündüm, إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ okudum, dedim. Senin yerine teselli buldum.

Cenab-ı Hak bir abdini severse, dünyayı ona küstürür, çirkin gösterir. İnşâallah sen de o sevgililerin sınıfındasın.

"Sözler" in neşrine manilerin çoğalması sizi müteessir etmesin.

İnşâallah neşrettiğin miktar bir rahmete mazhar olduğu zaman, pek bereketli bir surette o nurlu çekirdekler, kesretli çiçekler açacaklar.

Bazı sualler soruyorsunuz. Aziz kardeşim, yazılan galib Sözler ve Mektuplar; ihtiyarsız, def'i ve ânî bir surette kalbe geliyordu, güzel oluyordu.

Eğer ihtiyar ile Eski Said gibi kuvve-i ilmiye ile düşünüp cevap versem; sönük düşer, noksan olur.

Bir miktardır ki; tulûat-ı kalbiye tevakkuf etmiş, hâfıza kamçısı kırılmış, fakat cevabsız kalmamak için gayet muhtasar birer cevap yazacağız:

Birinci Sualiniz

Mü'minin mü'mine en iyi duası nasıl olmalıdır?

Elcevab: Esbab-ı kabul dairesinde olmalı. Çünkü bazı şerait dâhilinde dua makbul olur. Şerait-i kabulün içtimai nisbetinde makbuliyeti ziyadeleşir.

Ezcümle: Dua edileceği vakit, istiğfar ile manevî temizlenmeli, sonra makbul bir dua olan salavat-ı şerifeyi şefaathı gibi zikretmeli

ve âhirde yine salavat getirmeli. Çünkü iki makbul duanın ortasında bir dua makbul olur.

as is praying for another without their knowledge*; and are the traditional supplications and prayers in the Qur'an and Hadiths. For example:

**{Muslim, Dhikr, 86-8; Tirmidhi, Birr, 50; Abu Da'ud, Witr, 29; Ibn Maja, Manasik, 5}*

O God! I beseech You to bestow forgiveness and well-being on me and on so-and-so in religion, this world, and the hereafter. O our Sustainer! Give us good in this world and good in the hereafter, and defend us from the torment of the Fire. (2:201)*

**{al-Nawawi, al -Adhkar, 74; al-Hakim, al-Mustadrak, i, 517}*

General supplications like these when offered sincerely and with humility and tranquility of heart;

and following the five daily prayers, and the morning prayer in particular;

and in holy places, and mosques in particular;

and on Fridays, and particularly during "the hour when prayers are answered;"

and during the three months of Rajab, Sha'ban, and Ramadan, and on the well known holy nights, such as the Prophet's (UWBP) birthday and Ragha'ib, and on the Night of Power in particular

#325

- it is to be strongly hoped from divine mercy that such supplications will be accepted*.

**{Ghazali, Ihya' Ulum al-Din, i, 457-66; al-Nawawi, al -Adhkar, 420-6}*

The results of such acceptable prayers are either seen in this world exactly as requested, or they are accepted in respect of the eternal life in the hereafter of the one who offered them.

That is to say, if what was sought does not occur exactly as wished, it should not be said that the prayer was not accepted*, but that it was accepted in a better form.

**{Bukhari, Da'wat, 22; Muslim, Dhikr, 90-1}*

Your Second Question

Since the phrase, "May God be pleased with him" is used for the Companions of the Prophet (UWBP), is it appropriate to use it in the same way for others?

Hem **بِظَهْرِ الْغَيْبِ** yani "gıyaben ona dua etmek"; hem hadîste ve Kur'anda gelen me'sur dualarla dua etmek. Meselâ:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ لِي وَلَهُ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

gibi câmi' dualarla dua etmek; hem hulûs ve huşu' ve huzur-u kalb ile dua etmek;

hem namazın sonunda, bilhassa sabah namazından sonra;

hem mevâki'-i mübarekede, hususan mescidlerde;

hem Cum'ada, hususan saat-ı icabede; hem şuhur-u selâsede,

hususan leyal-i meşhurede; hem ramazanda, hususan leyle-i kadirde dua etmek

kabule karin olması rahmet-i İlahiyeden kaviyyen me'muldür.

O makbul duanın ya aynen dünyada eseri görünür veyahut dua olunanın âhiretine ve hayat-ı ebediyesi cihetinde makbul olur.

Demek aynı maksad yerine gelmezse, dua kabul olmadı denilmez; belki daha iyi bir surette kabul edilmiş denilir.

İkinci Sualiniz

Sahabe-i Kiram Hazeratına Radıyallahü Anh denildiğine binaen, başkalara da bu manada söylemek muvafık mıdır?

The Answer: Yes, it may be used, because unlike "Upon whom be blessings and peace," which is a mark of God's Messenger (UWBP), the epithet, "May God be pleased with him" is not particular to the Companions,

but should be used for persons who, like the Companions, attained to the "greater sainthood" known as "the legacy of prophethood," rising to the station of God's pleasure.

Examples are the four Imams, and Shaikh 'Abd al-Qadir Gilani, Imam-i Rabbani (Shaikh Ahmad Sirhindi), and Imam Ghazali. But the general practice among religious scholars has been to use "May God be pleased with him" for the Companions; "May God have mercy on him" for the two generations succeeding them; "May God forgive him" for subsequent generations; and "May his mystery be sanctified" for the great saints.

Your Third Question

Which were superior, the great imams and interpreters of the Holy Law, or the shahs and spiritual poles of the true Sufi paths?

The Answer: Not all the interpreters of the Law were superior to the shahs and spiritual poles, only Abu Hanifa, Malik, Shafi'i, and Ahmad b. Hanbal.

But in some respects, some wondrous spiritual poles like Shaikh Gilani reached more brilliant stations in particular virtues. However, general virtue was the Imams'.

Furthermore, some of the shahs of the Sufi paths were also interpreters of the Law; it cannot therefore be said that all interpreters of the Law were superior to the spiritual poles.

But it may be said that after the Companions and the Mahdi, the four Imams were superior.

#326

Your Fourth Question

What is the purpose and aim of the words: "*God is with those who patiently persevere*?" (2:153; 8:46)

The Answer: As required by His name of All-Wise, Almighty God placed in all things an arrangement like the steps of stairs.

The impatient man does not act with slow deliberation, so either skips some of the steps and falls, or leaves some deficient; he cannot mount to the roof of his goal.

Greed is therefore the cause of loss. Patience however is the key to all difficulties, and the saying, "*The greedy are subject to disappointment and loss*," and the Hadith, "*Patience is the key to happiness*,"* have become proverbial.

*[al -'Ajluni, *Kashf al-Khafa*, ii, 21]

Elcevab: Evet denilir. Çünkü Resul-i Ekrem'in bir şiarı olan Aleyhissalâtü Vesselâm kelâmı gibi Radıyallahü Anh terkibi, Sahabeye mahsus bir şiar değil,

belki Sahabe gibi veraset-i nübüvvet denilen velayet-i kübrada bulunan ve makam-ı rızaya yetişen Eimme-i Erbaa, Şah-ı Geylanî, İmam-ı Rabbanî, İmam-ı Gazalî gibi zâtlara denilmeli.

Fakat örf-ü ülemada Sahabeye, Radıyallahü Anh; Tâbiîn ve Tebe-i Tâbiîne, Rahimehullah; onlardan sonrakilere, Gaferehullah; ve Evliyaya, Kuddise Sırruhu denilir.

Üçüncü Sualiniz

Başta müçtehidîn-i izam imamları mı efdal, yoksa hak tarikatların şahları, aktaabları mı efdaldır?

Elcevab: Umum müçtehidîn değil; belki Ebu Hanife, Mâlik, Şafiî, Ahmed İbn-i Hanbel; şahların, aktaabların fevkindedirler.

Fakat hususî faziletlerde Şah-ı Geylanî gibi bazı hârika kutublar, bir cihette daha parlak makama sahibdirler. Fakat küllî fazilet imamlarıdır.

Hem tarikat şahlarının bir kısmı, müçtehidlerdendir; onun için umum müçtehidîn, aktaabdan daha efdaldır denilmez.

Fakat Eimme-i Erbaa, Sahabeden ve Mehdi'den sonra en efdallerdir, denilir.

Dördüncü Sualiniz

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ de hikmet ve gaye nedir?

Elcevab: Cenab-ı Hak, Hakîm ismi muktezası olarak, vücud-u eşyada bir merdivenin basamakları gibi bir tertib vaz'etmiş.

Sabırsız adam teenni ile hareket etmediği için, basamakları ya atlar düşer veya noksan bırakır; maksud damına çıkamaz.

Onun için hırs mahrumiyete sebebedir. Sabır ise

المُحْرِصُ خَائِبٌ خَائِرٌ * ki, müşkilâtın anahtarıdır ki,

وَالصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ durub-u emsal hükmüne geçmiştir.

That is to say, Almighty God's grace and favour are with the patient. For patience is threefold:

The First is to patiently persevere in refraining from sin; this patience is taqwa and manifests the meaning of the verse: *God is with those who fear Him and restrain themselves.* (2:194)

The Second is patience in the face of calamity; this to place one's trust in God and to submit to Him. It is to be honoured by the manifestation of these verses: *God loves the patient.* (3:146) * *God loves those who put their trust in Him.* (3:159)

As for impatience, it amounts to complaining about God, and to criticizing His actions, accusing His mercy, and not liking His wisdom.

For sure, man is weak and powerless, and weeps complainingly at the blows of misfortune, but his complaint must be to Him, not about Him.

It should resemble Jacob's (Upon whom be peace) words: He said: *I only complain of my distraction and anguish to God.* (12:86)

That is to say, he should complain to God, not lament saying: "What have I done that this should have happened to me?" as though complaining to other human beings about God; to excite the sympathy of impotent humans is harmful and meaningless.

The Third Sort of Patience is patient perseverance in worship, which raises a person to the station of being beloved of God.

It urges him towards perfect worship of God and servitude of Him, which is the most elevated station.

#327

Your Fifth Question

Fifteen is accepted as the age of discretion. How did God's Messenger (Upon whom be blessings and peace) worship before his prophetic mission?

The Answer: He used to worship in accordance with what remained of Abraham's (Upon whom be peace) religion, which was still extant in Arabia though in very obscure form.

But this was his own choice, to perform a good act, not because he was obliged or compelled in any way. This truth is lengthy, so let it remain at that for now.

Your Sixth Question

What was the wisdom in his prophethood commencing when he was forty years of age, which is reckoned to be the age of perfect maturity, and his blessed life continuing for sixty-three years?

Demek Cenab-ı Hakk'ın inayet ve tevfiği, sabırlı adamlarla beraberdir. Çünkü sabır üçtür:

Biri: Masiyetten kendini çekip sabretmektir. Şu sabır takvadır, *إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ* sırrına mazhar eder.

İkincisi: Musibetlere karşı sabırdır ki, tevekkül ve teslimdir. *إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ* * *إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ*

الصَّابِرِينَ şerefine mazhar ediyor.

Ve sabırsızlık ise Allah'tan şikayeti tazammun eder. Ve e'falini tenkid ve rahmetini ittiham ve hikmetini beğenmemek çıkar.

Evet musibetin darbesine karşı şekva suretiyle elbette âciz ve zaîf insan ağlar; fakat şekva ona olmalı, ondan olmamalı.

Hazret-i Yakub Aleyhisselâm'ın *إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي* demesi gibi olmalı.

Yani: Musibeti Allah'a şekva etmeli, yoksa Allah'ı insanlara şekva eder gibi, "Eyvah! Of!" deyip, "Ben ne ettim ki, bu başıma geldi" diyerek, âciz insanların rikkatini tahrik etmek zarardır, manasızdır.

Üçüncü Sabır: İbadet üzerine sabırdır ki, şu sabır onu makam-ı mahbubiyete kadar çıkarıyor.

En büyük makam olan ubudiyet-i kâmile canibine sevk ediyor.

Beşinci Sualiniz

Sinn-i mükellefiyet onbeş sene kabul ediliyor. Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm, nübüvvetten evvel nasıl ibadet ederdi?

Elcevab: Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'ın, Arabistanda çok perdeler altında cereyan eden bâkiye-i dini ile;

fakat farziyet ve mecburiyet suretiyle değil, belki ihtiyarıyla ve mendubiyet suretiyle ibadet ederdi. Şu hakikat uzundur, şimdilik kısa kalsın.

Altıncı Sualiniz

Sinn-i kemal itibar olunan kırk yaşında nübüvvetin gelmesi ve ömr-ü saadetlerinin altmışüç olmasındaki hikmet nedir?

The Answer: There were numerous purposes and instances of wisdom in this. One of them is as follows:

Prophethood brings with it extremely heavy responsibility. To bear it, the intellectual abilities have to mature and capacity of the heart, increase and be perfected.

Forty is the age they are most perfectly developed. In addition, the period of youth, when the passions of the soul are enflamed, the blood is fiery and exuberant, and worldly ambitions are intense,

is not fitting for the duties of prophethood, which are purely divine, sacred, and pertain to the hereafter.

However serious and sincere a man is before the age of forty, the suspicion that he is working for worldly renown might occur to those who themselves seek fame.

He could not easily be exonerated in the face of their accusations. But after the age of forty, the descent to the grave begins, and the hereafter looms larger for such a man than this world.

He can be easily vindicated by his actions and works, which look to the hereafter, and he is successful. And others too are saved from thinking ill of him.

When it comes to his blessed life lasting sixty-three years, one of the instances of wisdom in it is this:

The believers are charged by the Shari'a to love and respect God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) to the utmost degree, to feel repelled at nothing about him at all, and to look on everything about him as good.

Almighty God, therefore, did not leave His Noble Beloved (UWBP) to live the difficult, troublesome years of old age after sixty-three;

He rather sent him to the Sublime Court at that age, which was the average life expectancy of the community of which he was the leader. He took him to Himself, showing that he was the leader in every respect.

#328

Your Seventh Question

Is the following a Hadith, and what does it mean? *"The best of youths are those who resemble men of mature age, while the worst men of middle age are those who resemble youths."**

*{'Ali Mawardi, *Adab al-Dunya wa'l-Din*, 27; Ghazali, *Ihya'Ulum al-Din*, i, 142; al-Manawi, *al-Faydal - Qadir*, iii, 487}

The Answer: I have heard that it is a Hadith. Its meaning is this:

Elcevab: Hikmetleri çoktur. Birisi şudur ki:

Nübüvvet, gayet ağır ve büyük bir mükellefiyettir. Melekât-ı akliye ve istidadat-ı kalbiyenin inkişafı ve tekemmülü ile o ağır mükellefiyet tahammül edilir.

O tekemmülün zamanı ise kırk yaşıdır. Hem hevesat-ı nefsanîyenin heyecanlı zamanı ve hararet-i gariziyyenin galeyanlı hengâmı ve ihtirasat-ı dünyeviyyenin fevranlı vakti olan gençlik ve şebabiyet ise,

sırf İlahî ve uhrevî ve kudsî olan vezaif-i nübüvvete muvafık düşmüyor.

Kırktan evvel ne kadar ciddî ve hâlis bir adam olsa da, şöretperestlerin hatırlarına belki dünyanın şan ü şerefi için çalışır vehmi gelir.

Onların ittihamından çabuk kurtulamaz. Fakat kırktan sonra, madem kabir tarafına nüzul başlıyor ve dünyadan ziyade âhiret ona görünüyor.

Harekât ve a'mal-i uhrevîyesinde çabuk o ittihamdan kurtulur ve muvaffak olur. İnsanlar da sû-i zandan kurtulur, halâs olur.

Amma ömr-ü saadetinin altmışüç olması ise, çok hikmetlerinden birisi şudur ki:

Şer'an ehl-i iman, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ı gayet derecede sevmek ve hürmet etmek ve hiç bir şey'inden nefret etmemek ve her halini güzel görmekle mükellef olduğundan;

altmıştan sonraki meşakkatli ve musibetli olan ihtiyarlık zamanında, Habib-i Ekremi bırakmıyor;

belki imam olduğu ümmetin ömr-ü galibi olan altmışüçte mele-i a'lâya gönderiyor, yanına alıyor; her cihette imam olduğunu gösteriyor.

Yedinci Sualiniz

خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِكُهُولِكُمْ وَشَرُّ كُهُولِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِشَبَابِكُمْ

hadîs midir; bundan murad nedir?

Elcevab: Hadîs olarak işitmişim. Murad da şudur ki:

"The best youth is the one who thinks about death like an elderly person, and working for the hereafter, avoids joining those who become captive to the passions of youth and drown in heedlessness.

And the worst of your elderly people is the one who tries to resemble the young in heedlessness and passion, and follows the lusts of the soul like a child."

The correct form of the second part you saw in the piece is as follows. I have hung it above my head for the wisdom it teaches. I look it at it every morning and evening and receive instruction:

If you want a friend, God is sufficient. Yes, if He is your friend, everything is friendly.

If you want companions, the Qur'an is sufficient. For in the imagination one meets with the prophets and angels in it, observes the events in which they were involved, and becomes familiar with them.

If you want possessions, contentment is sufficient. Yes, the person who is content is frugal; and the frugal person receives the blessing of plenty.

If you want an enemy, the soul is sufficient. Yes, the person who fancies himself is visited with calamities and meets with difficulties, whereas the one who is not fond of himself, finds happiness, and receives mercy.

If you want advice, death is sufficient. Yes, the person who thinks of death is saved from love of this world, and works in earnest for the hereafter.

I am adding an eighth to your seven matters. It is like this:

A couple of days ago, a Qur'an reciter read part of Sura Yusuf as far as, *Take my soul [at death] as one submitting to Your will [as a Muslim], and unite me with the righteous.* (12:101) This point occurred to me in a flash:

Everything concerning the Qur'an and belief is valuable; however insignificant a point appears to be, it has great value.

Nothing that helps to win eternal happiness is insignificant. In which case, it may not be said that this is only a small point and not worth explaining or being given importance.

#329

And certainly, the first student and person addressed in matters of this kind, who appreciates the fine points of the Qur'an, İbrahim Hulusi, wants to hear this point! In which case, listen to it:

"En hayırlı genç odur ki; ihtiyar gibi ölümü düşünüp âhiretine çalışarak, gençlik hevesatına esir olmayıp gaflette boğulmayandır.

Ve ihtiyarlarınızın en kötüsü odur ki; gaflette ve hevesatta gençlere benzemek ister; çocukçasına hevesat-ı nefsanîye tâbî olur."

Senin levhanda gördüğün ikinci parçanın sahih sureti şudur ki; ben başımın üstünde onu bir levha-i hikmet olarak ta'lik etmişim. Her sabah ve akşam ona bakarım, dersimi alırım:

Dost istersen Allah yeter. Evet o dost ise, herşey dosttur.

Yârân istersen Kur'an yeter. Evet ondaki enbiya ve melaîke ile hayalen görüşür ve vukuatlarını seyredip ünsiyet eder.

Mal istersen kanaat yeter. Evet kanaat eden, iktisad eder; iktisad eden, bereket bulur.

Düşman istersen nefis yeter. Evet kendini beğenen, belayı bulur zahmete düşer; kendini beğenmeyen, safayı bulur, rahmete gider.

Nasihat istersen ölüm yeter. Evet ölümü düşünen, hubb-u dünyadan kurtulur ve âhiretine ciddî çalışır.

Yedinci mes'elenize bir sekizinciye ben ilâve ediyorum. Şöyle ki:

Bir iki gün evvel bir hâfız, Sure-i Yusuf'tan bir aşr, tâ

تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ e kadar okudu. Birden ânî bir surette bir nükte kalbe geldi:

Kur'ana ve imana ait her şey kıymetlidir, zahiren ne kadar küçük olursa olsun kıymetçe büyüktür.

Evet saadet-i ebediyeye yardım eden küçük değildir. Öyle ise, "şu küçük bir nüktedir, şu izaha ve ehemmiyete değmez" denilmez.

Elbette şu çeşit mesailde en birinci talebe ve muhatab olan ve nüket-i Kur'aniyeyi takdir eden İbrahim Hulusi, o nükteyi işitmek ister. Öyle ise dinle:

It is a fine point about the finest of stories. An elevated, subtle, happy, and miraculous point of the verse, *Take my soul [at death] as one submitting to Your will [as a Muslim], and unite me with the righteous*, (12:101) which announces that the story of Joseph (Upon whom be peace), the best of stories, has reached its conclusion. It is this:

The sorrows of death and separation at the end of other happy stories sour the pleasure the listener has received from the story in his imagination, and dispel it.

Especially if they describe death and separation just when recounting the moment of perfect joy and happiness; this is even more painful and causes those listening to cry out in sorrow.

However, although this verse mentions Joseph's death just at the most brilliant part of his story, when he is Ruler of Egypt, united with his mother and father, fondly meeting with his brothers, and is experiencing the greatest worldly happiness and joy, it does so in such a way as to say:

Joseph himself asked Almighty God for his death in order to experience greater happiness and a more brilliant situation; and he did die and did receive that happiness.

That is to say, there is beyond the grave a happiness and joy greater than the pleasurable happiness of this world,

so that while in that most joyful worldly situation, a truth-seeing person like Joseph (Upon whom be peace) wished for bitter death, so as to receive that other happiness.

So note this eloquence of the All-Wise Qur'an, and the way it announces the end of the story of Joseph. It causes not sorrow and regret to those listening to it, but gives good tidings and adds further joy. It also gives guidance, saying:

Work for beyond the grave, for it is there that true happiness and pleasure will be found!

It also points out Joseph's exalted veraciousness, saying: Even the most brilliant and joyful situation of this world did not cause him to become heedless; it did not captivate him; he still wanted the hereafter.

The Eternal One, He is the Eternal One!
Said Nursi

En güzel bir kıssanın güzel bir nüktesidir. Ahsen-ül kasas olan Kıssa-i Yusuf Aleyhisselâm hâtimesini haber veren *تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ* âyetinin, ulvî ve latif ve müjdeli ve i'caz-kârane bir nüktesi şudur ki:

Sair ferahlı ve saadetli kıssaların âhîrindeki zeval ve firak haberlerinin acıları ve elemi, kıssadan alınan hayalî lezzeti acılaştırıyor, kırıyor.

Bahusus kemal-i ferah ve saadet içinde bulunduğunu ihbar ettiği hengâmda, mevtini ve firakını haber vermek daha elîmdir; dinleyenlere "Eyvah!" dedirtir.

Halbuki şu âyet, Kıssa-i Yusuf'un (A.S.) en parlak kısmı ki; Aziz-i Mısır olması, peder ve vâlidesiyle görüşmesi, kardeşleriyle sevişip tanışması olan, dünyada en büyük saadetli ve ferahlı bir hengâmda, Hazret-i Yusuf'un mevtini şöyle bir surette haber veriyor ve diyor ki:

Şu ferahlı ve saadetli vaziyetten daha saadetli, daha parlak bir vaziyete mazhar olmak için, Hazret-i Yusuf kendisi Cenab-ı Hak'tan vefatını istedi ve vefat etti; o saadete mazhar oldu.

Demek o dünyevî lezzetli saadetten daha cazibedar bir saadet ve ferahlı bir vaziyet kabrin arkasında vardır ki;

Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi hakikat-bîn bir zât, o gayet lezzetli dünyevî vaziyet içinde gayet acı olan mevti istedi, tâ öteki saadete mazhar olsun.

İşte Kur'an-ı Hakîm'in şu belâgatına bak ki, Kıssa-i Yusuf'un hâtimesini ne suretle haber verdi. O haberde dinleyenlere elem ve teessüf değil, belki bir müjde ve bir sürur ilâve ediyor. Hem irşad ediyor ki:

Kabrin arkası için çalışınız, hakikî saadet ve lezzet ondadır.

Hem Hazret-i Yusuf'un âlî sıddıkiyetini gösteriyor ve diyor: Dünyanın en parlak ve en sürurlu haleti dahi ona gaflet vermiyor, onu meftun etmiyor, yine âhireti istiyor.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

#330

The Twenty-fourth Letter

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate. God does what He wishes, and decrees what He wills.

Yirmidördüncü Mektub

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

Question: How can the solicitous nurturing, the purposeful and beneficial planning, the loving kindness of the names of All Compassionate, All-Wise, and Loving, which are among the greatest of the divine names,

be reconciled with death and non-existence, decline and separation, and disaster and hardship, which are awesome and terrible?

Very well, man goes to eternal happiness so we can tolerate his passing down the road of death,

but how about the delicate species of trees and plants, and the lovely flowers, which are all living creatures,

and the animal species, which are worthy of existence, lovers of life, and desire permanent life?

What compassion and kindness are there in their continuously without exception being annihilated, in their being swiftly despatched to nonexistence without being allowed to so much as open their eyes, **in their being made to toil without so much as taking a breath**, in their being changed by calamities with not one of them being left in peace, **in their being killed without exception**, in their dying with not one of them remaining, **in their departing with none of them being gratified** - what wisdom and purpose, what favour and mercy, are there in this?

The Answer: Through five signs, which show the necessitating cause and reason, and five indications, which point out the aims and benefits,

we shall try to look from afar at the mighty truth that solves this question, and is extremely broad, profound, and elevated.

Sual: Eazım-ı Esma-i İlahiyeden olan Rahîm ve Hakîm ve Vedud'un iktiza ettikleri şefkatperverane terbiye ve maslahatkârane tedbir ve muhabbetdarane taltif,

nasıl ve ne suretle, müdhiş ve muvahhiş olan mevt ve adem ile, zeval ve firak ile, musibet ve meşakkat ile tevfik edilebilir?

Haydi insan saadet-i ebediyeye gittiği için, mevt yolunda geçtiğini hoş görelim;

fakat bu nazik ve nazenin ve zîhayat olan eşcar ve nebatat enva'ları ve çiçekleri

ve vücuda lâıyk ve hayata âşık ve bekaya müştak olan hayvanat taifelerini,

mütemadiyen hiçbirini bırakmayarak ifnalarında ve gayet sür'atle onlara göz açtırmayarak i'damlarında ve onlara nefes aldırmayarak meşakkatle çalıştırmalarında ve hiçbirini rahatta bırakmayarak musibetlerle tağyirlerinde ve hiçbirini müstesna etmeyerek öldürmelerinde ve hiçbirini durmayarak zevallerinde ve hiçbirini memnun olmayarak firaklarında hangi şefkat ve merhamet var, hangi hikmet ve maslahat bulunur, **hangi lütuf ve merhamet yerleşebilir?**

Elcevab: Dâî ve muktezîyi gösteren beş remiz ile ve gayeleri ve faideleri gösteren beş işaretle

şu suali halleden çok geniş ve çok derin ve çok yüksek olan hakikat-ı uzmaya uzaktan uzağa baktırmağa çalışacağız.

First Station

[This consists of five signs]

First Sign

As is described at the end of the Twenty-Sixth Word,

when making a precious garment, ornamented with jewels and embroidery, a skilful craftsman employs a poor man in return for a commensurate wage.

In order to display his skill and art, he dresses the man in the garment, then measures and cuts it, and lengthens and shortens it; making the man sit down and stand up, he gives it various forms.

Does the wretched man have the right to say to the craftsman:

"Why are you meddling with this garment which makes me beautiful, altering and changing it? Why are you making me stand up and sit down, disturbing me and causing me trouble?"

In exactly the same way, in order to display the perfections of His art through the embroideries of His names, the All-Glorious Maker

takes the essential nature of beings as a model, then He clothes them all and especially living creatures in the garment of a body bejewelled with senses, and inscribes it with the pen of divine decree and determining, thus displaying the manifestation of His names.

In addition, He gives to each one of them a perfection, a pleasure, an effulgence, in a way suitable to it and as a wage.

Does anything have the right, then, to say to the All-Glorious Maker, who exemplifies the meaning of, *"the Lord of All Dominion has free disposal over His realms as He wishes"*:

"You are giving me trouble and disturbing me."? God forbid! Beings have no rights before the Necessarily Existent One, nor can they claim them.

What falls to them is, by offering thanks and praise, to carry out what is required by the degree of existence He has given them.

For the degrees of existence that are given are occurrences, and each requires a cause.

Degrees that are not given are possibilities, and possibilities are non-existent as well as being infinite. As for instances of non-existence, they do not require a cause.

Birinci Makam

[Beş remizdir.]

Birinci Remiz

Yirmialtıncı Söz'ün hâtimelerinde denildiği gibi;

nasıl ki bir mahir san'atkâr kıymetdar bir elbiseyi murassa' ve münakkaş surette yapmak için, bir miskin adamı lââyık olduğu bir ücrete mukabil model yaparak

kendi san'at ve mehareтини göstermek için; o elbiseyi o miskin adam üstünde biçer, keser, kısaltır, uzatır; o adamı da oturtur, kaldırır, muhtelif vaziyetler verir.

Şu miskin adamın hiç bir hakkı var mıdır ki, o san'atkâra desin:

"Beni güzelleştiren bu elbiseye neden ilişip tebdil ve tağyir ediyorsun ve beni kaldırıp oturtup, meşakkatle benim istirahatımı bozuyorsun?"

Aynen öyle de: Sâni'-i Zülcelal herbir nevi mevcudatın mahiyetini birer model ittihaz ederek ve nukuş-u esmasıyla kemalât-ı san'atını göstermek için;

herbir şeye hususan zihayata, duygularla murassa' bir vücut libasını giydirerek, üstünde kalem-i kaza ve kaderle nakışlar yapar; cilve-i esmasını gösterir.

Herbir mevcuda dahi, ona lââyık bir tarzda bir ücret olarak; bir kemal bir lezzet, bir feyz veriyor.

مَالِكُ الْمُلْكِ يَتَصَرَّفُ فِي مُلْكِهِ كَيْفَ يَشَاءُ sırrına

mazhar olan o Sâni'-i Zülcelal'e karşı hiçbir şey'in hakkı var mıdır ki, desin:

"Bana zahmet veriyorsun. Benim istirahatımı bozuyorsun." Hâşâ! Evet mevcudatın hiçbir cihette Vâcib-ül Vücut'a karşı hakları yoktur ve hak dava edemezler;

belki hakları, daima şükür ve hamd ile, verdiği vücut mertebelerinin hakkını eda etmektir.

Çünkü verilen bütün vücut mertebeleri vukuattır, birer illet ister.

Fakat verilmeyen mertebeler imkânattır. İmkânât ise ademdir, hem nihayetsizdir. Ademler ise, illet istemezler. Nihayetsize illet olamaz.

For example, minerals cannot say: "Why weren't we plants?"; they cannot complain. What falls to them is to offer thanks to their Creator for having been given mineral existence.

And plants may not complain asking why they were not animals; what is due to them is to offer thanks, for they have received life as well as existence.

#332

As for animals, they cannot complain that they are not humans; what is incumbent on them, since they have been given the precious substance of spirit in addition to life and existence, is to offer thanks. And so on.

O querulous man! You did not remain non-existent; you were clothed in the bounty of existence. You tasted life; you neither remained inanimate, nor were made an animal.

You received the bounty of Islam; you did not remain in misguidance. You have experienced the bounties of good health and well-being!

O ungrateful one! Where did you win the right not to offer thanks in return for the degrees of existence Almighty God has given you as a pure bounty?

How is it that because exalted bounties that are contingencies and non-existent and that you do not deserve have not been given you, you complain about Almighty God with meaningless greed, and are ungrateful for the bounties you have received?

If a man rises to an elevated position, such as climbing to the top of a minaret, and finds a high station, and on every step receives a large bounty,

then does not thank the one who gave him the bounties and complainingly asks why he did not rise even higher, how wrong he would be!

What an ungrateful denial of the bounties, what a great foolishness it would be, as even a lunatic would understand!

O discontented greedy, thriftless wasteful, unjustly complaining, heedless man! Know certainly that contentment is profitable thanks, greed is loss-causing ingratitude,

and frugality, fine and beneficial respect for bounties. As for wastefulness, it is ugly and harmful contempt for bounties.

If you have any intelligence, accustom yourself to being content and try to be satisfied with little! If you cannot endure it, say: "O Most Patient One!" and request patience. Be satisfied with your lot and do not complain!

Understand who is complaining about whom, and be silent. If you have to complain, then complain about your soul to God Almighty, for that's where the fault lies.

Meselâ madenler diyemezler: "Niçin nebatî olmadık?" Şekva edemezler; belki vücud-u madenîye mazhar oldukları için hakları Fâtırına şükrandır.

Nebatat niçin hayvan olmadım deyip şekva edemez, belki vücud ile beraber hayata mazhar olduğu için hakkı şükrandır.

Hayvan ise niçin insan olmadım diye şikayet edemez, belki hayat ve vücud ile beraber kıymetdar bir ruh cevheri ona verildiği için, onun üstündeki hakkı, şükrandır. Ve hâkeza kıyas et.

Ey insan-ı müşteki! Sen madum kalmadın, vücud nimetini giydin, hayatı tattın, camid kalmadın, hayvan olmadın,

İslâmiyet nimetini buldun, dalalette kalmadın, sıhhat ve selâmet nimetini gördün ve hâkeza...

Ey nankör! Daha sen nerede hak kazanıyorsun ki, Cenab-ı Hakk'ın sana verdiği mahz-ı nimet olan vücud mertebelerine mukabil şükretmeyerek

imkânat ve ademiyat nev'inde ve senin eline geçmediği ve sen lâıyk olmadığın yüksek nimetlerin sana verilmediğinden bâtil bir hırsla Cenab-ı Hak'tan şekva ediyorsun ve küfran-ı nimet ediyorsun?

Acaba bir adam; minare başına çıkmak gibi âli derecatlı bir mertebeye çıksın, büyük makam bulsun, her basamakta büyük bir nimet görsün;

o nimetleri verene şükretmesin ve desin: "Niçin o minareden daha yükseğine çıkamadım" diye şekva ederek ağlayıp sızlasın.

Ne kadar haksızlık eder ve ne kadar küfran-ı nimete düşer, ne kadar büyük divanelik eder, divaneler dahi anlar.

Ey kanaatsız hırslı ve iktisadsız israfçı ve haksız şekvalı gafil insan! Kat'iyyen bil ki: Kanaat, ticaretli bir şükrandır; hırs, hasaretli bir küfrandır.

Ve iktisad, nimete güzel ve menfaatli bir ihtiramdır. İsrâf ise, nimete çirkin ve zararlı bir istihfaftır.

Eğer aklın varsa, kanaata alış ve rızaya çalış. Tahammül etmezsen "Ya Sabûr" de ve sabır iste; hakkına razı ol, teşekki etme.

Kimden kime şekva ettiğini bil, sus. Her halde şekva etmek istersen; nefsin Cenab-ı Hakk'a şekva et, çünkü kusur ondadır.

As is stated at the end of the last matter of the Eighteenth Letter,

one instance of wisdom in the All-Glorious Creator's constantly changing and renewing beings in an astonishing and awesome way through the activity of His dominicality is as follows:

Activity and motion in creatures arise from an appetite, a desire, a pleasure, a love.

It may be said that there is a sort of pleasure in all activity; or that activity is a sort of pleasure, even.

Pleasure too is turned towards a perfection; indeed, it is a sort of perfection.

Since activity indicates perfection, pleasure, beauty; and since the Necessarily Existent One, who is absolute perfection and the Perfect One of Glory, unites in His essence, attributes, and names every sort of perfection;

#333

for sure, in a manner fitting for the necessary existence and holiness of the Necessarily Existent Essence,

in a form suitable to His absolute riches and essential self-sufficiency,

in a way appropriate to His absolute perfection and freedom from defect,

He has a boundless sacred compassion and infinite pure love.

Of a certainty, there is an infinite holy eagerness arising from that sacred compassion and pure love;

and from that holy eagerness arises an infinite sacred joy.

And arising from that sacred joy, is, if the term is permissible, an infinite holy pleasure.

And from this holy pleasure and from the gratitude and perfections of creatures which result from the emergence and unfolding of their potentialities within the activity of His power, arise, if one may say so, an infinite sacred gratification and holy pride pertaining to that Most Merciful and Compassionate Essence.

It is these that necessitate a boundless activity. And that boundless activity in turn necessitates boundless change and transformation, alteration and destruction.

And the boundless change and transformation necessitate death and extinction, decline and separation.

At one time, the benefits shown by human science and philosophy* concerning the aims of beings appeared to me to be extremely insignificant.

Onsekizinci Mektub'un âhirki mes'alesinin âhirinde denildiği gibi,

Hâlık-ı Zülcelal hayret-nüma, dehşet-engiz bir surette bir faaliyet-i rububiyetiyle, mevcudatı mütemadiyen tebdil ve tecdid ettiğinin bir hikmeti budur:

Nasıl ki mahlukatta faaliyet ve hareket; bir iştiha, bir iştîyak, bir lezzetten, bir muhabbetten ileri geliyor.

Hattâ denilebilir ki; herbir faaliyette bir lezzet nev'i vardır; belki herbir faaliyet, bir çeşit lezzettir.

Ve lezzet dahi, bir kemale müteveccihdir; belki bir nevi kemaldır.

Madem faaliyet bir kemal, bir lezzet, bir cemale işaret eder. Ve madem Kemal-i Mutlak ve Kâmil-i Zülcelal olan Vâcib-ül Vücud, zât ve sıfât ve ef'alinde, bütün enva'-ı kemalâta câmi'dir;

elbette o Zât-ı Vâcib-ül Vücud'un vücub-u vücuduna ve kudsiyetine lâıyk bir tarzda

ve istiğna-i zâtisine ve gına-i mutlakına muvafık bir surette

ve kemal-i mutlakına ve tenezzüh-ü zâtisine münasib bir şekilde;

hadsiz bir şefkat-i mukaddese ve nihayetsiz bir muhabbet-i münezzehesi vardır.

Elbette o şefkat-i mukaddeseden ve o muhabbet-i münezzeheden gelen hadsiz bir şevk-i mukaddes vardır.

Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir sürur-u mukaddes vardır.

Ve o sürur-u mukaddesten gelen, tabiri caiz ise, hadsiz bir lezzet-i mukaddese vardır.

Ve elbette o lezzet-i mukaddese ile beraber; hadsiz onun merhameti cihetiyle faaliyet-i kudreti içinde, mahlukatının istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden, o mahlukatın memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen Zât-ı Rahman ve Rahîm'e ait, tabiri caiz ise, hadsiz memnuniyet-i mukaddese ve hadsiz iftihar-ı mukaddes vardır ki;

hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor. Ve o hadsiz faaliyet dahi, hadsiz bir tebdil ve tağyir ve tahvil ve tahribi dahi iktiza ediyor.

Ve o hadsiz tağyir ve tebdil dahi; mevt ve ademi, zeval ve firakı iktiza ediyor.

Bir zaman, hikmet-i beşeriyenin masnuatın gayelerine dair gösterdiği faideler nazarımda çok ehemmiyetsiz göründü.

**{ Human science and philosophy refers to those philosophies which are derived from human reason, and which hold science to be the source and measure of truth rather than divine revelation. (Tr.)}*

I understood from this that such philosophy leads only to futility. Consequently, leading philosophers either fall into the swamp of nature,

or they become Sophists, or they deny divine knowledge and choice, or they call the Creator "self-necessitating."

At that point, divine mercy sent the name All-Wise to my aid, and it showed me the great aims of creatures.

That is to say, every creature, every artefact, is a dominical missive for conscious beings to study. This aim satisfied me for a year.

Then the wonders in the art of beings were unfolded to me, and the former aim began to seem deficient. Another, much greater aim became apparent,

which was that the main aims of creatures look to their Maker. I understood that it consists of creatures' presenting to His gaze the perfections of His art, the embroideries of His names, the embellishments of His wisdom, and the gifts of His mercy; it is their being mirrors to His beauty and perfections.

This aim satisfied me for a long time, then the miracles of divine power and attributes of dominicality (şuunat-ı rububiyet) in the extremely swift changes and transformations within the astonishing activity in the art and creation of things became apparent.

The former aim too began to appear insufficient. I understood that a necessitating cause, a motive, was necessary as great as that latter aim.

#334

It was then that the causes in this second Sign and the aims in the Indications to follow became apparent. It was made known to me with complete certainty that

the activity of divine power in the universe and the constant flood of beings are so meaningful that through them the All-Wise Maker causes all the realms of beings in the universe to speak.

It is as if the beings of the earth and the skies and their motion and actions are the words of their speech; their motion is their speech.

That is, the motion and decline arising from activity is speech glorifying God. The activity in the universe is the universe's silent speech and that of the varieties of its beings; their being made to speak.

Third Sign

Ve ondan bildim ki, o hikmet abesiyete gider. Onun için feylesofların ileri gidenleri, ya tabiat dalaletine düşer

veya Sofestaî olur veya ihtiyar ve ilm-i Sâni'i inkâr eder veya Hâlık'a "mûcib-i bizzât" der.

İşte o zaman rahmet-i İlahiye, Hakîm ismini imdadıma gönderdi; bana da masnuatın büyük gayelerini gösterdi.

Yani herbir masnu' öyle bir mektub-u Rabbanîdir ki, umum zîşuur onu mütalaa eder. Şu gaye bir sene bana kâfi geldi.

Sonra san'attaki hârikalar inkişaf etti, o gaye kâfi gelmemeye başladı. Daha çok büyük diğer bir gaye gösterildi.

Yani: Herbir masnu'un en mühim gayeleri Sâniine bakar; onun kemalât-ı san'atını ve nukuş-u esmasını ve murassaat-ı hikmetini ve hedaya-yı rahmetini, onun nazarına arz etmek ve cemel ve kemaline bir âyine olmaktır, bildim.

Şu gaye hayli zaman bana kâfi geldi. Sonra san'at ve icad-ı eşyadaki hayret-engiz faaliyet içinde, gayet derecede sür'atlı tağyir ve tebdildeki mu'cizat-ı kudret ve şuunat-ı rububiyet göründü.

O vakit bu gaye dahi kâfi gelmemeye başladı. Belki şu gaye kadar büyük bir muktezi ve dâî dahi lâzımdır bildim.

İşte o vakit, şu İkinci Remiz'deki mukteziler ve gelecek işaretlerdeki gayeler gösterildi. Ve yakînen bana bildirildi ki:

"Kâinattaki kudretin faaliyeti ve seyr ü seylan-ı eşya o kadar manidardır ki; o faaliyet ile Sâni'-i Hakîm, enva'-ı kâinatı konuşturuyor."

Güya göklerin ve zeminin müteharrik mevcudları ve hareketleri, onların o konuşmalarındaki kelimelerdir ve taharrük ise bir tekellümdür.

Demek faaliyetten gelen harekât ve zeval, bir tekellümat-ı tesbihiyedir. Ve kâinattaki faaliyet dahi kâinatın ve enva'ının sessizce bir konuşması ve konuşurmasıdır.

Üçüncü Remiz

Things do not go to non-existence, they rather pass from the realm of power to the realm of knowledge; they go from the Manifest World to the World of the Unseen; they turn from the world of change and transience to the worlds of light and eternity.

In reality, the beauty and perfection in things pertain to the divine names and are their impresses and manifestations.

Since the names are eternal and their manifestations, perpetual, certainly their impresses will be renewed, refreshed, and made beautiful.

Things do not vanish into non-existence; their relative determinations change;

their realities, essences, and identities, from which spring their beauty and loveliness, effulgence and perfection, are enduring.

The beauty of beings with no spirits pertain directly to the divine names; the honour is theirs; praise is due to them;

the beauty is theirs; love goes to them; they suffer no harm on those mirrors changing.

For beings with spirits but no intellect, death is not a departure for extinction, a vanishing into non-existence; it is to be saved from physical existence and the turbulent duties of life.

The beings make over the fruits of the duties they have performed to their spirits. Relying on a divine name, their immortal spirits persist; indeed, they attain a happiness worthy of them.

For beings that possess both spirit and intellect, death is anyway a journeying to everlasting happiness, to the eternal realm, which is a spring of perfections, material and non-material, and to such other dwelling-places of the All-Wise Maker as the Intermediate Realm, the World of Similitudes, and the Spirit World, which all surpass this world in beauty and luminosity.

Their passing does not lead to their death and extinction, separation and non-existence, but to their attaining perfection.

#335

In Short: Since the All-Glorious Maker exists and He is Eternal, and since His attributes and names are perpetual and everlasting; certainly His names' manifestations and impresses are renewed, affording them a sort of perpetualness;

they are not destroyed and do not just disappear; they are not ephemeral and despatched to non-being.

It is clear that by reason of his humanity, man is connected with most other beings; he receives pleasure at their happiness and is grieved at their destruction.

Eşya zeval ve ademe gitmiyor, belki daire-i kudretten daire-i ilme geçiyor; âlem-i şehadetten, âlem-i gayba gidiyor; âlem-i tegayyür ve fenadan, âlem-i nura, bekaya müteveccih oluyor.

Hakikat nokta-i nazarında eşyadaki cemal ve kemal; esma-i İlahiyeye aittir ve onların nukuş ve cilveleridir.

Madem o esma bâkidirler ve cilveleri daimîdir; elbette nakışları teceddüd eder, tazelenir, güzelleşir.

Ademe ve fenaya gitmiyor; belki yalnız itibarî taayyünleri değişir

ve medar-ı hüsn ü cemal ve mazhar-ı feyz ü kemal olan hakikatları ve mahiyetleri ve hüviyet-i misaliyeleri bâkidirler.

Zîruh olmayanlar, doğrudan doğruya onlardaki hüsn ü cemal esma-i İlahiyeye aittir, şeref onlaradır, medih onların hesabına geçer,

güzellik onlarındır, muhabbet onlara gider, o âyinelerin değişmesiyle onlara bir zarar îras etmez.

Eğer zîruh ise, zeval-ukûlden değilse, onların zeval ve firakı, bir adem ve fena değil; belki vücud-u cismanîden ve vazife-i hayatın dağdağasından kurtulup,

kazandıkları vazifenin semerelerini bâki olan ervahlarına devrederek; onların o ervah-ı bâkiyeleri dahi birer esma-i İlahiyeye istinad ederek devam eder, belki kendine lâayık bir saadete gider.

Eğer o zîruhlara zeval-ukûlden ise; zâten saadet-i ebediyeye ve maddî ve manevî kemalâta medar olan âlem-i bekaya ve o Sâni'-i Hakîm'in dünyadan daha güzel, daha nurani olan âlem-i berzah, âlem-i misal, âlem-i ervah gibi diğer menzillerine, başka memleketlerine bir seyr ü seferdir;

bir mevt ü adem ve zeval ü firak değil, belki kemalâta kavuşmaktır.

Elhasıl: Madem Sâni'-i Zülcelal vardır ve bâkidir ve sıfat ve esması daimî ve sermedîdirler; elbette o esmanın cilveleri ve nakışları, bir manevî beka içinde teceddüd eder;

tahrib ve fena, i'dam ve zeval değildirler.

Malûmdur ki insan insaniyet cihetiyle ekser mevcudatla alâkadardır. Onların saadetleriyle mütelezzi ve helâketleriyle müteellimdir.

He feel more grief at the suffering of living creatures, of humankind in particular, and particularly the people of perfection he loves and admires; and his happiness is greater at their happiness.

Like a fond mother, he even sacrifices his own happiness and comfort for theirs.

Thus, through the light of the Qur'an and mystery of belief, all believers - in accordance with their degree - may be happy at the happiness of other beings, and at their continued existence and being saved from nothingness and their being valuable dominical missives; they may gain a light as extensive as the world.

Everyone may profit from this light according to his degree.

As for the people of misguidance, in addition to their own pains they are grieved at the destruction of beings, at their transience and apparently being despatched to non-existence - and if they have spirits, at their suffering.

That is to say, their unbelief fills their world with non-existence; it empties it over their heads, causing them hell before they go there.

Fourth Sign

As we have said in many places, a monarch has various offices and departments proceeding from such titles of his as Sultan, Khalif a, Judge, and Commander-in-Chief.

In the same way, Almighty God's Most Beautiful Names have innumerable different sorts of manifestations.

All the different sorts of creatures arise from the varieties of manifestations.

Thus, by virtue of the fact that every possessor of beauty and perfection has an innate desire to see and display his beauty and perfection,

the names - since they are constant and eternal - want to be displayed in permanent fashion on account of the Most Pure and Holy Essence.

That is to say, they want to see their impresses; that is, to see in the mirrors of their embroideries the manifestation of their beauty and reflection of their perfection;

that is, to renew every instant the mighty book of the universe and the multifarious missives of beings; that is, to constantly write them anew;

that is, to write thousands of different missives on a single page and to display each missive to the witnessing gaze of the Sacred Essence, the Most Pure and Holy One, who is signified;

and in addition, to exhibit them to the meditative gazes of sentient beings, and to cause them to read them. Consider the following poem, which alludes to this truth:

Hususan zîhayat ile ve bilhassa nev'-i beşerle ve bilhassa sevdiği ve istihsan ettiği ehl-i kemalin âlâmıyla daha ziyade müteallim ve saadetleriyle daha ziyade mes'ud olur.

Hattâ şefkatli bir vâlide gibi, kendi saadetini ve rahatını, onların saadeti için feda eder.

İşte her mü'min derecesine göre, nur-u Kur'an ve sırr-ı iman ile, bütün mevcudatın saadetleriyle ve bekalarıyla ve hiçlikten kurtulmalarıyla ve kıymetdar mektubat-ı Rabbaniye olmalarıyla mes'ud olabilir ve dünya kadar bir nur kazanabilir.

Herkes derecesine göre bu nurdan istifade eder.

Eğer ehl-i dalalet ise; kendi elemiyle beraber, bütün mevcudatın helâketiyle ve fenasıyla ve zahîrî i'damlarıyla, zîruh ise âlâmlarıyla müteallim olur.

Yani onun küfrü, onun dünyasına adem doldurur, onun başına boşaltır; daha Cehennem'e gitmeden Cehennem'e gider.

Dördüncü Remiz

Çok yerlerde dediğimiz gibi, bir padişahın sultan, halife, hâkim, kumandan gibi muhtelif ünvanlar ve sıfatlardan neş'et eden muhtelif ayrı ayrı devair-i teşkilâtı olduğu gibi;

Cenab-ı Hakk'ın esma-i hüsnasının hadd ü hesaba gelmez türlü türlü tecelliyatı vardır.

Mahlukatın tenevvü'leri ve ihtilafları, o tecelliyatın tenevvü'lerinden ileri geliyor.

İşte her kemal ve cemal sahibi, fıtraten cemal ve kemalini görmek ve göstermek istemesi sırrınca;

o muhtelif esma dahi, daimî ve sermedî oldukları için, daimî bir surette Zât-ı Akdes hesabına tezahür isterler;

yani nakışlarını görmek isterler; yani kendi nakışlarının âyinelerinde cilve-i cemallerini ve in'ikas-ı kemallerini görmek ve göstermek isterler;

yani kâinat kitab-ı kebirini ve mevcudatın muhtelif mektubatını ânen fe-ânen tazelandirmek; yani yeniden yeniye manidar yazmak;

yani bir tek sahifede ayrı ayrı binler mektubatı yazmak ve herbir mektubu, Zât-ı Mukaddes ve Müsemma-yı Akdes'in nazar-ı şuhuduna izhar etmekle beraber;

bütün zîşuurun nazar-ı mütalaasına göstermek ve okutturmak iktiza ederler. Bu hakikata işaret eden şu hakikatlı şiire bak:

The leaves of the book of the world are of varieties incalculable,
Its letters and words, too, are of number infinite;
Inscribed on the workbench of the Preserved Tablet of reality,
An embodied meaningful word, is each being in the world.

Study the lines of the universe ; far they are missives to you from the Sublime Assembly.

Fifth Sign

The fifth Sign consists of two points.

First Point: Since Almighty God exists, everything exists. Since they have a relation with Almighty God, all things exist for everything.

For through the mystery of unity, through their relation with the Necessarily Existent One, all beings become connected with all other beings.

This means that through the mystery of unity, every being that knows its relation with the Necessarily Existent One, or whose relation is known, becomes connected to all beings since they are connected to Him.

This means that by virtue of that relation, all beings may manifest endless lights of existence. In that respect, for them there is no separation or death. To live for a single passing second yields innumerable lights of existence.

Whereas if there is no such relation or it is not known, the being or person manifests infinite separations and deaths. For in the face of every being with which he could have been connected, he is exposed to a separation, a parting, a death.

That is, he burdens his personal existence with endless instances of non-existence and separation. If he were to remain in existence for a million years even (without connection), it would not be equal to living for an instant with the relation mentioned above.

The people of reality (ehl-i hakikat) have said therefore: "Illumined existence for a passing instant is preferable to a million years of profitless existence."

it is also because of this that verifiers of the realities (ehl-i tahkik) have said: "The lights of existence become apparent through recognizing the Necessarily Existent One."

That is to say: "The universe is seen to be full of angels, spirit beings, and intelligent beings, bathed in lights of existence."

Kitab-ı âlemin yaprakları, enva'-ı nâma'dud
Huruf ile kelimatı dahi, efrad-ı nâmahdud
Yazılmış destgâh-ı Levh-i Mahfuz-i hakikatta
Mücessem lafz-ı manidardır, âlemde her mevcud.

تأمل سطور الكائنات فإنها من الملائكة إليك رسا

ئل

Beşinci Remiz

İki nüktedir.

Birinci Nükte: Madem Cenab-ı Hak var, her şey var. Madem Cenab-ı Vâcib-ül Vücud'a intisab var, her şey için bütün eşya var.

Çünkü Vâcib-ül Vücud'a nisbetle her bir mevcud, bütün mevcudata, vahdet sırrıyla bir irtibat peyda eder.

Demek Vâcib-ül Vücud'a intisabını bilen veya intisabı bilinen her bir mevcud, sırr-ı vahdetle, Vâcib-ül Vücud'a mensub bütün mevcudatla münasebetdar olur.

Demek her bir şey, o intisab noktasında hadsiz envâr-ı vücuda mazhar olabilir. Fıraklar, zevaller, o noktada yoktur. Bir ân-ı seyyale yaşamak, hadsiz envâr-ı vücuda medardır.

Eğer o intisab olmazsa ve bilinmezse, hadsiz fıraklara ve zevallere ve ademlere mazhar olur. Çünkü o halde alâkadar olabileceği her bir mevcuda karşı bir fırakı ve bir iftirakı ve bir zevali vardır.

Demek kendi şahsî vücuduna, hadsiz ademler ve fıraklar yüklenir. Bir milyon sene vücudda kalsa da (intisabsız); evvelki noktasındaki o intisabdaki bir an yaşamak kadar olamaz.

Onun için ehl-i hakikat demişler ki: "Bir ân-ı seyyale vücud-u münevver, milyon sene bir vücud-u ebtere müreccahtır." Yani: "Vücud-u Vâcib'e nisbet ile bir an vücud, nisbetsiz milyon sene bir vücuda müreccahtır."

Hem bu sır içindir ki, ehl-i tahkik demişler: "Envâr-ı vücud ise Vâcib-ül Vücud'u tanımaklardır."

Yani: "O halde kâinat, envâr-ı vücud içinde olarak melaike ve ruhaniyat ve zîşuurlar ile dolu görünür."

Whereas without them, the darkness of nonexistence and pains of death and separation encompass all beings. In such a view, the world appears to be an empty, desolate wasteland."

Indeed, all the fruits of a tree have a relation with all the other fruits, and since through the relation they are all friends and brothers, each possesses accidental existences to their number.

But if one of the fruits is plucked from the tree, it suffers a separation and death in the face of all the other fruits;

they all become as though non-existent for it; it remains in the resulting darkness of external non-existence.

#337

In exactly the same way, in so far as they are connected to the power of the Single Eternally Besoughted One, all things exist for everything.

The absence of such a relation results for all things in external non-existences to the number of things.

So see from this Sign the vastness of the lights of belief and the terrifying darkness of misguidance.

That is, belief is the mark of the elevated truth described in this Sign; and it may be benefited from through belief.

In the absence of belief, just as for someone who is blind, deaf, dumb, and stupid everything is non-existent, so is everything non-existent and dark for one without belief.

Second Point: The world and all things have three faces:

The First Face looks to the divine names and is their mirror. Death, separation, and non-existence cannot intrude on this face; it rather manifests renewal and remaking afresh.

The Second Face looks to the hereafter and gazes upon the World of Eternity; it is its arable field.

Here, enduring fruits and produce are raised. It serves eternity and makes ephemeral things as though eternal.

On this face too there is no death and decline, but the manifestations of life and eternity.

The Third Face looks to transient beings, that is, to us. It is the beloved of ephemeral beings and those who follow the caprices of their souls;

the place of trade for the conscious; the arena of trial and examination for those charged with duties.

Thus, the salve and cure for the pains and wounds of the transience and decline, the death and extinction, on this third face, are the manifestations of life and eternity in its inner face.

Eğer onsuz olsa adem zulümatları, firak ve zeval elemeleri herbir mevcudu ihata eder. Dünya, o adamın nazarında boş ve hâlî bir vahşetgâh suretinde görünür."

Evet nasıl ki bir ağaç meyvelerinin herbirisi, ağacın başındaki bütün meyvelere karşı birer nisbeti var ve o nisbetle birer kardeşi, arkadaşı mevcut olduğundan, onların adedince ârizî vücudları vardır.

Ne vakit o meyve ağacın başından kesilse, herbir meyveye karşı bir firak ve zeval hasıl olur.

Herbir meyve onun için madum hükmündedir. Haricî bir zulmet-i adem ona hasıl oluyor.

Öyle de: Kudret-i Ehad-i Samed'e intisab noktasında her şey için bütün eşya var.

Eğer intisab olmazsa, her şey için eşya adedince haricî ademler var.

İşte şu remizden, imanın azamet-i envârına bak ve dalaletin dehşetli zulûmatını gör.

Demek iman, şu remizde beyan edilen hakikat-ı âliye-i nefis-ül emriyenin ünvanıdır ve iman ile ondan istifade edebilir.

Eğer iman olmazsa nasıl ki kör, sağır, dilsiz, akılsız adama her şey madumdur; öyle de imansıza her şey madumdur, zulûmatlıdır.

İkinci Nükte: Dünyanın ve eşyanın üç tane yüzü var.

Birinci Yüzü: Esmâ-i İlahiye'ye bakar, onların âyineleridir. Bu yüze zeval ve firak ve adem giremez; belki tazelenmek ve teceddüd var.

İkinci Yüzü: Âhirete bakar, âlem-i bekaya nazar eder, onun tarlası hükmündedir.

Bu yüzde bâki semereler ve meyveler yetiştirmek var; bekaya hizmet eder, fânî şeyleri bâki hükmüne getirir.

Bu yüzde dahi mevt ve zeval değil, belki hayat ve beka cilveleri var.

Üçüncü Yüzü: Fânilere, yani bizlere bakar ki; fânilerin ve ehl-i hevesatın maşukası

ve ehl-i şuurun ticaretgâhı ve vazifedarların meydan-ı imtihanlarıdır.

İşte bu üçüncü yüzündeki fena ve zeval, mevt ve ademin acılarına ve yaralarına merhem için o üçüncü yüzün iç yüzündeki beka ve hayat cilveleri var.

In Short: This flood of beings, these travelling creatures, are roving mirrors and ever-changing places of manifestation for the renewal of the Necessarily Existent One's lights of creation and existence.

#338

Second Station

[The Second Station consists of an introduction and five indications. The introduction contains two topics.]

First Topic: In each of the following five Indications is a comparison, written in the form of a dull, short-ranged telescope with which to observe the attributes of dominicality.

The comparisons cannot contain the reality of those attributes; they cannot encompass them and be the measure of them, but they can assist in looking at them.

Any phrases or expressions in the comparisons, or in the previous Signs, unfitting for the attributes of the Most Pure and Holy Essence are the fault of the comparisons.

For example, the meanings of pleasure, joy, and gratification known by us cannot express the sacred attributes; each rather indicates an observatory and is an aid to reflective thought.

Also, by showing in a small example the tip of an encompassing, mighty law of dominicality, each proves the reality of the law present in the attributes of dominicality.

For example, it is said that a flower departs from existence leaving thousands of existences behind it.

This demonstrates a mighty law of dominicality that is in force in all the beings of spring, indeed, of all the world.

Yes, through whichever law the All-Compassionate Creator changes and renews the feathered dress of a bird, through the same law that All-Wise Maker renews the dress of the globe of the earth every year.

Through the same law, He transforms the shape of the world every century. And through the same law, He will change the form of the universe at the resurrection of the dead.

Through whichever law He impels particles like Mevlevi dervishes, He makes the earth spin through the same law, like an ecstatic Mevlevi dervish rising up to dance the sama'.

And through that law, He causes worlds to revolve, and the solar system to travel through space.

Through whichever law He renews, repairs, and dissolves the particles in your body's cells, through the same law He renews your garden every year, making it anew many times every season.

Elhasıl: Şu mevcudat-ı seyyale, şu mahlukat-ı seyyare, Vâcib-ül Vücud'un envâr-ı icad ve vücudunu tazelandirmek için müteharrik âyineler ve değişen mazharlardır.

İkinci Makam

[Bir mukaddime, beş işaretir. Mukaddime iki mebhastır.]

Birinci Mebhas: Bu gelecek beş işarete, şuunat-ı rububiyeti rasad etmek için; birer sönük, küçük dûrbîn nev'inden birer temsil yazılacak.

Bu temsiller; şuunat-ı rububiyetin hakikatını tutamaz, ihata edemez, mikyas olamaz fakat baktırabilir.

O gelecek temsilâtta ve geçen remizlerde, Zât-ı Akdes'in şuunatına münasib olmayan tabirat, temsilin kusuruna aittir.

Meselâ: Lezzet ve sürur ve memnuniyetin bizce malûm manaları, şuunat-ı mukaddeseyi ifade edemiyor; fakat birer ünvan-ı mülahazadır, birer mirsad-ı tefekkürdür.

Hem dahi şu temsiller; muhit, azîm bir kanun-u rububiyetin küçük bir misalde ucunu göstermekle, rububiyetin şuunatında o kanunun hakikatını isbat ediyor.

Meselâ bir çiçek vücuttan gider, binler vücut bırakarak öyle gider denilmiş.

Onunla azîm bir kanun-u rububiyeti gösteriyor ki; bütün bahar, belki bütün dünyadaki mevcudatta bu kanun-u rububiyet cereyan ediyor.

Evet Hâlık-ı Rahîm, bir kuşun tüylü libasını hangi kanunla değiştiriyor, tazelandiriyor; o Sâni'-i Hakîm aynı kanunla, her sene Küre-i Arz'ın libasını tecdid eder.

Hem o aynı kanunla, her asırda dünyanın şeklini tebdil eder. Hem aynı kanunla, kıyamet vaktinde kâinatın suretini tağyir edip değiştirir.

Hem hangi kanunla zerreyi, mevlevî gibi tahrik ederse; aynı kanunla Küre-i Arz'ı meczub ve semaa kalkan mevlevî gibi döndürüyor

ve o kanun ile âlemleri böyle çeviriyor ve manzume-i şemsiyeyi gezdiriyor.

Hem hangi kanunla senin bedenindeki hüceyratın zerrelerini tazelandiriyor, tamir ve tahlil ediyorsa, aynı kanunla senin başını her sene tecdid eder ve her mevsimde çok defa tazelandirir.

And through the same law, He renews the face of the earth every spring, drawing a fresh veil over its face.

Through whichever law that All-Powerful Maker raises a fly to life, through the same law He restores to life the plane-tree opposite your window every spring;

#339

and through that law, He raises the globe of the earth to life in the spring; and through the same law He will raise creatures to life at the resurrection. The Qur'an alludes to this with the verse, *Your creation and your resurrection is but as a single soul.* (31:28) And so on;

you can make further examples in the same way. There are many laws of dominicality like these which are in force from particles to the totality of the world.

Consider the immensity of these laws within dominical activity; note carefully their breadth

and see the meaning of unity within them. Understand that each law is a proof of divine unity.

Yes, since all these numerous and immense laws are the manifestations of knowledge and will,

and since they are both the same and all-encompassing, they offer certain proof for the Maker's unity, knowledge, and will.

Thus, most of the comparisons in the Words show through small examples the tips of laws like these, and by doing so, point to the existence of the same law in the matter claimed.

Since the existence of the law is demonstrated through a comparison, it proves the assertion as categorically as a logical proof.

That is to say, most of the comparisons in the Words should be considered categorical proofs and certain arguments.

Second Topic: As is described in the Tenth Truth of the Tenth Word, however many flowers and fruits there are on a tree, each of them has aims, purposes, and instances of wisdom to that number.

These instances of wisdom are of three sorts: One sort looks to the Maker and displays the embroideries of His names.

Another sort looks to intelligent and conscious beings, and in their view, things are valuable missives and meaningful words.

Another sort looks to the being itself and to its own life and perpetuation; and if beneficial for man, it contains instances of wisdom accordingly.

At one time, while contemplating how all beings have such numerous aims,

Aynı kanunla, zemin yüzünü her bahar mevsiminde tecdid eder, taze bir peçe üstüne çeker.

Hem o Sâni'-i Kadîr, hangi kanun-u hikmetle bir sineği ihya eder; aynı kanunla şu önümüzdeki çınar ağacını her baharda ihya eder

ve o kanunla Küre-i Arz'ı yine o baharda ihya eder ve aynı kanunla haşirde mahlukatı da ihya eder. Şu sırta işaretten *مَا خَلَقْكُمْ وَلَا بَعَثْكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ* Kur'an ferman eder.

Ve hâkeza kıyas et. Bunlar gibi çok kavanin-i rububiyet vardır ki, zerreden tâ mecmu'-u âleme kadar cereyan ediyor.

İşte faaliyet-i rububiyetin içindeki şu kanunların azametine bak ve genişliğine dikkat et

ve içindeki sırr-ı vahdeti gör; herbir kanun bir bürhan-ı vahdet olduğunu bil.

Evet şu çok kesretli ve çok azametli kanunlar, herbiri ilim ve iradenin cilvesi olmakla beraber;

hem vâhid, hem muhit olduğu için; Sâni'in vahdaniyetini ve ilim ve iradesini gayet kat'î bir surette isbat ederler.

İşte ekser Sözlere ekser temsilât, böyle kanunların uçlarını birer cüz'î misal ile göstermekle; müddeada, aynı kanunun vücuduna işaret eder.

Madem temsil ile kanunun tahakkuku gösteriliyor, bürhan-ı mantikî gibi yakînî bir surette müddeayı isbat eder.

Demek Sözlereki ekser temsiller; birer bürhan-ı yakînî, birer hüccet-i katia hükmündedir.

İkinci Mebhas: Onuncu Söz'ün Onuncu Hakikatı'nda denildiği gibi, bir ağacın ne kadar meyveleri ve çiçekleri vardır; her bir meyvenin, herbir çiçeğin o kadar gayeleri, hikmetleri vardır.

Ve o hikmetler üç kısımdır: Bir kısmı Sâniâ bakar, esmasının nakışlarını gösterir.

Bir kısmı zîşuurlara bakar ki, onların nazarlarında kıymetdar mektubat ve manidar kelimattır.

Bir kısmı kendi nefsine ve hayatına ve bekasına bakar ve insana faideli ise insanın menfaatine göre hikmetleri vardır.

İşte herbir mevcudun böyle kesretli gayeleri bulunduğunu bir vakit düşünürken,

the following phrases occurred to me in Arabic, which, like notes forming the basis of the following Indications, allude to those universal aims:

*These glorious beings are flowing places of manifestation and roving mirrors for the renewal of the manifestations of the lights of His creativity - Glory be unto Him! - through the changing of their relative determinations, * Firstly, and by preserving their beautiful meanings and their identities in the World of Similitudes; * Secondly, and producing truths pertaining to the World of the Unseen and the weavings of the Preserved Tablet; * Thirdly, and spreading the fruits of the hereafter and publishing everlasting panoramas; * Fourthly, and proclaiming dominical glorifications and making known what the divine names necessitate; * Fifthly, so that the divine attributes become apparent and the aspects of divine knowledge.*

#340

These five sections comprise the bases of the Indications we shall discuss below.

Yes, all beings, and particularly living beings, possess on five levels different aims and instances of wisdom and purposes.

Like a tree produces fruit on branches one over the other, so all living beings have five different levels of aims and purposes.

O ephemeral man! If you want your own tiny seed-like reality to be transformed into an eternal fruit-bearing tree, and to obtain the ten levels of fruits and ten sorts of aims pointed out in the five Indications, acquire true faith.

Otherwise, in addition to being deprived of all of them, you will be squeezed into that seed and you will rot!

First Indication

Firstly: through the changing of their relative determinations, and by preserving their beautiful meanings and their identities in the World of Similitudes.

This section expresses the following: although a being apparently disappears into non-existence after departing from [external] existence, the meanings it has expressed are preserved and perpetuated.

Its identity, form, and essential nature also are preserved in the World of Similitudes, on the Preserved Tablets, which are samples of the World of Similitudes, and in memories, which are samples of the Preserved Tablets.

hatırına Arabî tarzda ve gelecek "Beş İşaret"in esasatına nota hükmünde olarak, küllî gayelere işaret eden şu fıkralar gelmiştir.

وَهَذِهِ الْمَوْجُودَاتُ الْجَلِيلَةُ مَظَاهِرُ سَيَّالَةٍ وَمَرَايَا جَوَالَةٍ
لِتَجَدُّدِ تَجَلِّيَّاتِ أَنْوَارِ إِجَادِهِ سُبْحَانَهُ بِتَبَدُّلِ التَّعَيِّنَاتِ
الْإِعْتِبَارِيَّةِ * أَوَّلًا : مَعَ اسْتِحْفَافِ الْمَعَانِي الْجَمِيلَةِ
وَالْهُوِّيَّاتِ الْمِثَالِيَّةِ * وَثَانِيًا : مَعَ إِنتَاجِ الْحَقَائِقِ الْغَيْبِيَّةِ
وَالنُّسُوجِ اللَّوْحِيَّةِ * وَثَالِثًا : مَعَ كَشْرِ الثَّمَرَاتِ الْآخِرَوِيَّةِ
وَالْمَنَاظِرِ السَّرْمَدِيَّةِ * وَرَابِعًا : مَعَ إِعْلَانِ التَّسْبِيحَاتِ
الرَّبَّانِيَّةِ وَإِظْهَارِ الْمُفْتَضِّيَّاتِ الْأَسْمَائِيَّةِ * وَخَامِسًا :
لِظُّهُورِ الشُّؤْنَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ وَالْمَشَاهِدِ الْعِلْمِيَّةِ

İşte bu beş fıkra, gelecekte bahsedeceğimiz işaretin esasatı var.

Evet herbir mevcut (husususan zîhayat olanların) beş tabaka ayrı ayrı hikmetleri ve gayeleri var.

Nasıl ki meyvedar bir ağaç, birbirinin üstündeki dalları semere verir; öyle de: Herbir zîhayatın, beş tabaka muhtelif gayeleri bulunur ve hikmetleri var.

Ey insan-ı fânî! Senin cüz'î bir çekirdek hükmündeki kendi hakikatını, meyvedar bir şecere-i bâkiyeye inkılab etmesini ve beş işarette gösterilen on tabaka meyvelerini ve on nevi gayelerini elde etmesini istersen, hakikî imanı elde et.

Yoksa bütün onlardan mahrum kalmakla beraber, o çekirdek içinde sıkışıp çürüyeceksin.

Birinci İşaret

فَأَوَّلًا : بِتَبَدُّلِ التَّعَيِّنَاتِ الْإِعْتِبَارِيَّةِ مَعَ اسْتِحْفَافِ
الْمَعَانِي الْجَمِيلَةِ وَالْهُوِّيَّاتِ الْمِثَالِيَّةِ

fıkrası ifade ediyor ki: Bir mevcut vücuddan gittikten sonra, zahiren kendisi ademe, fenaya gider; fakat ifade ettiği manalar bâki kalır, mahfuz olur.

Hüviyet-i misaliyesi ve sureti ve mahiyeti dahi âlem-i misalde ve âlem-i misalin nümuneleri olan elvah-ı mahfuzada ve elvah-ı mahfuzanın nümuneleri olan kuvve-i hâfizalarda kalır.

That is, the being loses its visible existence and gains hundreds of immaterial existences and existences in knowledge.

For example, in order to print a page in a printing-press, the type is set up and arranged.

Then after the page has bequeathed its form and identity on many pages when printed and after it has proclaimed its meanings to many minds, the arrangement of the type is changed.

For no need remains for it and other pages have to be printed.

In exactly the same way, the pen of divine determining sets up and arranges the beings of the earth, especially plants. Divine power creates them on the page of the springtime.

Then in order for them to express their beautiful meanings and for their forms and identities to pass to the ledgers of the World of the Unseen, for instance the World of Similitudes, divine wisdom requires that

the arrangement be changed. In this way, the page of another, future spring may be Written and its beings express their meanings too.

Demek bir vücud-u surî kaybeder, yüzer vücud-u manevî ve ilmî kazanır.

Meselâ: Nasıl ki bir sahifenin tab'ına medar olan matbaa hurufatına bir vaziyet ve bir tertib verilir

ve bir sahifenin tab'ına medar olur; ve o sahife ise suretini ve hüviyetini, basılan müteaddid yapraklara verip ve manalarını çok akıllara neşrettikten sonra o matbaa hurufatının vaziyeti ve tertibi de değiştirilir.

Çünkü daha ona lüzum kalmadı, hem başka sahifelerin tab'ı lâzım geliyor.

İşte aynen bunun gibi, şu mevcudat-ı Arziye hususan nebatiye, kalem-i kader-i İlahî onlara bir tertib, bir vaziyet verir; bahar sahifesinde kudret onları icad eder

ve güzel manalarını ifade ederek, suretleri ve hüviyetleri âlem-i misal gibi âlem-i gaybın defterine geçtikleri için, hikmet iktiza ediyor ki;

o vaziyet değişsin, tâ yeni gelecek diğer bahar sahifesi yazılsın, onlar dahi manalarını ifade etsinler.

Second Indication

Secondly, and producing truths pertaining to the World of the Unseen and the weavings of the Preserved Tablet.

This section shows that before departing from existence, everything, whether particular or universal, and especially living beings, produces many truths pertaining to the Unseen.

So too they leave behind them on the tablets and notebooks of the World of Similitudes forms to the number of the stages of their lives.

Their life histories and those of their forms that are meaningful are inscribed and become objects of study for spirit beings.

For example, a flower passes from existence, but together with leaving behind its essential nature in its hundreds of seeds,

it leaves thousands of its forms on small Preserved Tablets and in memories, which are small samples of the Preserved Tablets.

And throughout the stages of its life it causes conscious beings to study the embroideries of the divine names and the dominical glorifications it expresses; then it departs.

Similarly, the springtime is a flower adorned with finely wrought beings in the flowerpot of the face of the earth; it apparently dies and departs for non-existence,

but in its place it leaves behind in *existence the truths pertaining to the Unseen it has expressed to the number of its seeds, and identities in the World of Similitudes it has published to the number of its flowers, and the instances of dominical wisdom it has displayed to the number of its beings*; only then is it hidden from us.

Moreover, it makes room for its friends, other springs, to come and perform their duties. That is to say, the spring is divested of an external existence, and in meaning is clothed in a thousand existences.

Third Indication

Thirdly, and spreading the fruits of the hereafter and publishing everlasting panoramas.

This section states that the world is a workbench and an arable field raising crops suitable for the market of the hereafter.

We have proved in many of the Words that just as jinn and men send their actions to the market of the hereafter,

İkinci İşaret

وَّثَانِيًا : مَعَ إِنْتَاجِ الْحَقَائِقِ الْغَيْبِيَّةِ وَالنُّسُوجِ اللَّوْحِيَّةِ

Bu fıkra işaret eder ki: Herbir şey -cüz'î olsun küllî olsun- vücuddan gittikten sonra (hususan zîhayat olsa) çok hakaik-i gaybiye netice vermekle beraber;

âlem-i misalin defterlerinde olan levh-i misalî üstünde, etvar-ı hayatı adedince suretleri bırakıp,

o suretlerden, manidar olan ve mukadderat-ı hayatiye denilen sergüzeşt-i hayatiyeleri yazılır ve ruhaniyata bir mütalaagâh olur.

Nasıl ki meselâ bir çiçek vücuddan gider, fakat yüzer tohumcuklarını ve tohumcuklarda mahiyetini vücudda bırakmakla beraber;

küçük elvah-ı mahfuzada ve elvah-ı mahfuzanın küçük nümuneleri olan hâfızalarda binler suretini bırakıp,

zîşuurlara etvar-ı hayatıyla ifade ettiği tesbihat-ı Rabbaniye ve nukuş-u esmaiye okutturur, sonra gider.

Öyle de: Yeryüzünün saksısında güzel masnuaatla münakkaş olan bahar mevsimi, bir çiçektir; zahiren zeval bulur, ademe gider,

fakat *onun tohumları adedince ifade ettikleri hakaik-i gaybiye* ve *çiçekleri adedince neşrettiği hüviyet-i misaliye* ve *mevcudatı adedince gösterdikleri hikmet-i Rabbaniye*yi kendine bedel olarak vücudda bırakıp sonra bizden saklanır.

Hem o giden baharın arkadaşları olan sair baharlara yer boşaltır, tâ onlar gelip vazife görsünler. Demek o bahar, zahirî bir vücudu çıkarır; manen bin vücud giyer.

Üçüncü İşaret

وَّثَالِثًا : مَعَ نَشْرِ الثَّمَرَاتِ الْآخِرَوِيَّةِ وَالْمَنَاظِرِ السَّرْمَدِيَّةِ

fıkrası ifade ediyor ki: Dünya bir destgâh ve bir mezraadır, âhiret pazarına münasib olan mahsulâtı yetiştirir.

Çok Sözlerde isbat etmişiz: Nasilki cinn ve insin amelleri âhiret pazarına gönderiliyor.

so too the other beings in the world perform numerous duties on account of the hereafter and produce many crops for it.

It may even be said that the earth travels for them, of even that this is its purpose. This dominical ship traverses a twenty-four thousand year distance in one year, circumscribing the field of the resurrection.

#342

For example, the people of Paradise will surely wish to recall their adventures in this world and recount them to one another.

They will be exceedingly curious to see the images and pictures of those adventures,

and they will enjoy it immensely if they can watch them like watching a cinema screen.

Consequently, as the verse, *[Joyfully] facing each other on thrones [of dignity]* (15:47; 37:44) indicates,

in Paradise, the realm of delight and happiness, worldly adventures and scenes of worldly happenings will be recalled, amid everlasting panoramas.

Thus, the beautiful beings of this world appearing for a moment then disappearing, and following on one after the other in succession, appear to be factories and workshops manufacturing the vistas of eternity.

For example, in order to give fleeting situations a permanence and leave souvenirs for the people of the future, the people of present-day civilization

record the images of beautiful or strange happenings and present them as gifts to the future by means of the cinema screen; they show the past in the present and the future, and include it in them.

In just the same way, the All-Wise Maker of the beings of spring and this world records the aims of their brief lives, which look to the World of Eternity, in that world.

He records in everlasting scenes in the Eternal Realm the vital duties and the divine miracles they have performed throughout the stages of their lives, as required by His names All-Wise, All-Compassionate, and Loving.

Fourth Indication

Fourthly, and proclaiming dominical glorifications and making known the requirements of the divine names.

This section states that throughout the stages of their lives, beings perform numerous varieties of dominical glorifications.

Öyle de: Dünyanın sair mevcudatı dahi, âhiret hesabına çok vazifeler görüyorlar ve çok mahsulât yetiştiriyorlar.

Belki Küre-i Arz, onlar için geziyor; belki denilebilir ki: "Onun içindir." Bu sefine-i Rabbaniye, yirmidört bin senelik bir mesafeyi bir senede geçip, meydan-ı haşrin etrafında dönüyor.

Meselâ ehl-i Cennet, elbette arzu ederler ki, dünya maceralarını tahattur etsinler ve birbirine nakletsinler;

belki o maceraların levhalarını ve misallerini görmeyi çok merak ederler.

Elbette sinema perdelerinde görmek gibi; o levhaları, o vak'aları müşahade etseler çok mütelezziz olurlar.

Madem öyledir, herhalde dâr-ı lezzet ve menzil-i saadet olan dâr-ı Cennet'te, *عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ* işaretiyle;

sermedî manzaralarda, dünyevî maceraların muhaveresi ve dünyevî hâdisatın manzaraları Cennet'te bulunacaktır.

İşte bu güzel mevcudatın bir an görünmesiyle kaybolması ve birbiri arkasından gelip geçmesi, menazır-ı sermediyeyi teşkil etmek için, bir fabrika destgâhları hükmünde görünüyor.

Meselâ: Nasıl ki ehl-i medeniyet, fâni vaziyetlere bir nevi beka vermek ve ehl-i istikbale yadigâr bırakmak için;

güzel veya garib vaziyetlerin suretlerini alıp, sinema perdeleriyle istikbale hediye ediyor, zaman-ı maziyi zaman-ı halde ve istikbalde gösteriyor ve dercediyorlar.

Aynen öyle de: Şu mevcudat-ı bahariye ve dünyeviyede kısa bir hayat geçirdikten sonra, onların Sâni-i Hakîm'i âlem-i bekaya ait gayelerini o âleme kaydetmekle beraber

âlem-i ebedîde, sermedî manzaralarda onların etvar-ı hayatlarında gördükleri vezaif-i hayatiyeyi ve mu'cizat-ı Sübhaniyeyi, menazır-ı sermediyede kaydetmek, mukteza-yı ism-i Hakîm ve Rahîm ve Vedud'dur.

Dördüncü İşaret

وَرَابِعًا : مَعَ إِعْلَانِ التَّسْبِيحَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ وَإِظْهَارِ الْمُقْتَضِيَّاتِ الْأَسْمَائِيَّةِ

fıkrası ifade ediyor ki: Mevcudat etvar-ı hayatıyla, müteaddid enva'-ı tesbihat-ı Rabbaniyeyi yapıyor.

They also display various situations that the divine names necessitate and require.

For example, the name of All-Compassionate desires to be compassionate. The name Provider necessitates the giving of sustenance. The name Gracious requires the granting of favours. And so on; all the divine names require and necessitate something.

Thus, in addition to demonstrating the requirements of the names through their lives and existences, all living beings glorify the All-Wise Maker to the number of their members and faculties.

For example, a man eats delicious fruits which are then dissolved in his stomach and apparently destroyed,

#343

but they both produce a pleasure and eagerness arising from activity in all the cells of his body as well as his mouth and stomach, and comprise very many instances of wisdom like nurturing his life and every part of his body and causing his life to continue.

And the food itself rises from vegetable existence to the level of human life; it progresses.

In exactly the same way, when beings are hidden behind the veil of death, in addition to their very many glorifications enduring in their places,

they bequeath to the divine names many of the names' embroideries and requirements. That is to say, they depart entrusting them to an eternal existence.

If, then, when a transient and temporary existence departs thousands of existences manifesting a sort of permanence remain in its place, can it be said that

the thing is to be pitied, or that it was all for nothing, or why did that lovable creature depart; can it be complained about?

For the mercy, wisdom, and love that look to it required and necessitated it to be thus.

Otherwise thousands of benefits would have to be abandoned so that a single harm would not come about; in which case the harm would be a thousand fold.

That is to say, the names All-Compassionate, All-Wise, and Loving One are not opposed to death and separation; indeed, they require and necessitate it.

Fifth Indication

Fifthly, so that the divine attributes become apparent and the aspects of divine knowledge.

This section states that on departing from visible existence, beings, and particularly living beings, leave behind them many enduring things.

Hem esma-i İlahiyyenin iktiza ve istilzam ettikleri hâlâtı gösteriyor ki...

Meselâ: Rahîm ismi şefkat etmek ister, Rezzak ismi rızık vermek iktiza eder, Latif ismi lütfetmek istilzam eder ve hâkeza bütün esmanın birer birer muktezası vardır.

İşte herbir zîhayat hayatıyla ve vücuduyla o esmanın muktezasını göstermekle beraber, cihazatı adedince Sâni'-i Hakîm'e tesbihat yapıyorlar.

Meselâ: Nasıl ki bir insan güzel meyveler yer, o meyveler midesinde dağılır, erir, zahiren mahvolur;

fakat ağızından, midesinden başka bütün hüceyrat-ı bedeniyede faaliyetkârane bir lezzet, bir zevk vermekle beraber, aktar-ı bedendeki vücudu ve hayatı beslemek ve idame-i hayat etmek gibi pek çok hikmetlerin vücuduna medar oluyor.

O taam kendisi de vücud-u nebatîden hayat-ı insaniye tabakasına çıkıyor, terakki ediyor.

Aynen öyle de: Şu mevcudat zeval perdesinde saklandıkları vakit; onların yerinde herbirisinin pek çok tesbihatı bâki kalmakla beraber,

pek çok esma-i İlahiyyenin de nukuşlarını ve mukteziyatını o esmanın ellerine bırakır. Yani bir vücud-u bâkiyeye tevdi ederler, öyle giderler.

Acaba fâni ve muvakkat bir vücudun gitmesiyle onun yerine bir nevi bekaya mazhar binler vücud kalsa; denilir mi ki,

ona yazık oldu veyahut abes oldu veyahut şu sevimli mahluk neden gitti.. şekva edilebilir mi?

Belki onun hakkındaki rahmet, hikmet, muhabbet öyle iktiza ediyorlar ve öyle olmak gerektir.

Yoksa birtek zarar gelmemek için, binler menfaati terketmek lâzım gelir ki; o halde binler zarar olur.

Demek Rahîm, Hakîm ve Vedud isimleri; zevale ve firaka muarız değiller, belki istilzam edip iktiza ediyorlar.

Beşinci İşaret

وَحَامِسًا : لِظُهُورِ الشُّؤْنَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ وَالْمَشَاهِدِ الْعِلْمِيَّةِ

fıkrası ifade ediyor ki: "Mevcudat -hususan zîhayat olanlar- vücud-u surîden gittikten sonra bâki çok şeyleri bırakırlar, öyle giderler."

As described in the Second Sign, among *the attributes of dominicality* - in a way befitting the sacredness and perfect self-sufficiency of the Necessarily Existent Essence and in a form worthy of Him - are a boundless love, an infinite compassion, an endless pride, and, if the term is permissible, a boundless holy pleasure, a joy, and if the expression is not mistaken, an infinite sacred delight, and a transcendent happiness; the traces of which are to be observed and seen.

Yes, through change and transformation, decline and transience, beings are driven on at speed within the astonishing activity necessitated by these attributes;

they are constantly sent from the Manifest World to the World of the Hereafter.

Under the manifestations of the attributes, creatures are shaken up in a continual flow and flood, motion and movement,

scattering to the ears of the heedless the lamentations of death and separation, and to the hearing of the people of guidance a clamour of glorification and recital of God's names.

#344

It is by virtue of this mystery that all beings depart leaving behind them in existence meanings, qualities, and states which will each be a means to the manifestation of the Necessarily Existent One's eternal attributes.

Furthermore, beings depart leaving behind them the stages and states they have undergone throughout their lives - a detailed existence which represents their external existence - on the Preserved Tablet, and in the Clear Book and Clear Record, and other spheres of existence like these that pertain to divine knowledge.

This means that every transitory being abandons one existence and gains thousands of permanent existences.

For example, a number of common substances are thrown into a wondrous machine in a factory; they burn up inside it and are apparently destroyed,

but in those vats valuable chemical substances are precipitated.

Also, through its force and steam, the factory's machinery works:

in one area of it textiles are woven, in another books are printed, while in another sweets and other rare confections are manufactured; and so on; it produces these.

That is to say, thousands of things come into existence through the burning of those common substances and their apparent destruction.

One common existence departs but leaves a legacy of numerous elevated existences .

İkinci Remiz'de beyan edildiği gibi, Zât-ı Vâcib-ül Vücud'un kudsiyet ve istiğna-i kemaline muvafık bir tarzda ve ona lâıyk bir surette; hadsiz bir muhabbet, nihayetsiz bir şefkat, gayetsiz bir iftihar, -tabiri caiz ise- mukaddes hadsiz bir memnuniyet, bir sevinç, -tabirde hata olmasın- hadsiz bir lezzet-i mukaddese, bir ferah-ı münezzeh *şuunat-ı rububiyet*inde bulunur ki; onların âsârı bilmüşahede görünüyor.

İşte o şuunat, iktiza ettikleri hayret-nüma faaliyet içinde, mevcudat tebdil ve tağyir ile, zeval ve fena içinde sür'atle sevkediliyor..

mütemadiyen âlem-i şehadetten âlem-i gayba gönderiliyor.

Ve o şuunatın cilveleri altında mahlukat; daimî bir seyr ü seyyelan, bir hareket ü cevelan içinde çalkanmakta ve

ehl-i gafletin kulaklarına vaveylâ-i firak ve zevali ve ehl-i hidayetin sem'ine velvele-i zikr ü tesbihi dağıtmaktadırlar.

Bu sırta binaen herbir mevcud Vâcib-ül Vücud'un bâki şuunatının tezahürüne bâki birer medar olacak manaları, keyfiyetleri, haletleri vücudda bırakıp öyle gidiyorlar.

Hem o mevcud, bütün müddet-i hayatında geçirdiği etvar ve ahvali, ilm-i ezelinin ünvanları olan İmam-ı Mübin, Kitab-ı Mübin, Levh-i Mahfuz gibi vücud-u ilmî dairelerinde vücud-u haricîsini temsil eden mufasssal bir vücud dahi bırakıp öyle giderler.

Demek her fânî; bir vücudu terkeder, binler bâki vücudları kazanır, kazandırır.

Meselâ: Nasıl ki hârikulâde bir fabrika makinesine âdi bazı maddeler atılır; içinde yanarlar, zahiren mahvolur;

fakat o fabrikanın inbiklerinde çok kıymetdar kimya maddeleri ve edviyeler teressüb eder.

Hem onun kuvvetiyle ve buharıyla o fabrikanın çarkları döner;

bir taraftan kumaşları dokumasına, bir kısmı kitab tab'ına, bir kısmı da şeker gibi başka kıymetdar şeyleri imal etmesine medar oluyor ve hâkeza...

Demek o âdi maddelerin yanmasıyla ve zahiren mahvolmasıyla, binler şeyler vücud buluyor.

Demek âdi bir vücud gider, âlî çok vücudları irsiyet bırakır.

Can one therefore feel sorry for the common substance?
Can one complain about the factory owner because he did not pity it and burnt it, destroying those lovable substances?

Similarly, "*And God's is the highest similitude*,"(16:60) as necessitated by mercy, wisdom, and lovingness, the Wise, Compassionate, and Loving Creator causes the factory of the universe to work.

He makes all transient existences the seeds of numerous perpetual existences; He makes them the means for the fulfilment of the dominical aims;

He makes them manifest the divine attributes; He makes them the ink for the pen of divine determining and shuttles for the weaving of divine power;

and for many elevated aims and favours that we do not yet know, through the activity of His power He causes the activity of the universe;

He causes particles to spin, beings to travel, animals to flow, and the planets to rotate; He makes the universe speak, causing it to silently recite His verses, His signs, and to inscribe them.

And of the creatures of the earth - with regard to His dominicality - *He makes the air a throne for His command and will; the element of light a throne for His knowledge and wisdom; water a throne for His bounty and mercy; and earth a throne for His preservation and giving of life; and three of these thrones He rests on the creatures of the earth.*

Know certainly that the shining truth demonstrated in these five Signs and five Indications is to be seen through the light of the Qur'an and may be laid claim to through the strength of belief.

Otherwise a terrifying darkness takes the place of this enduring truth.

#345

For the people of misguidance, the world is full to overflowing with deaths, separations, and nonexistence; for them, the universe is a sort of Hell.

Everything has only a flash of existence and is surrounded by never-ending non-being. The past and the future are filled with the darkness of non-existence; they may find a sad light of existence only in the fleeting present.

However, through the mystery of the Qur'an and the light of belief, a light of existence becomes apparent which shines from pre-eternity to post-eternity; believers are connected with that, and through it secure eternal happiness.

In Short: In the manner of the poet Niyazi Misri, we say:

İşte şu halde, o âdi maddeye yazık oldu denilir mi?
Fabrika sahibi neden ona acımadı, yandırdı; o sevimli maddeleri mahvetti, şikayet edilir mi?

Aynen öyle de **وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى** Hâlık-ı Hakîm ve Rahîm ve Vedud mukteza-yı rahmet ve hikmet ve vedudiyet olarak, kâinat fabrikasına hareket veriyor;

herbir vücut-u fânîyi çok bâki vücutlara çekirdek yapar, makas-ı Rabbaniyesine medar eder,

şuunat-ı Sübhaniyesine mazhar kılar, kalem-i kaderine mürekkebe ittihaz eder ve kudretin dokumasına bir mekik yapar

ve daha bilmediğimiz pek çok inayat-ı galiye ve makas-ı âliye için, kendi faaliyet-i kudretiyle kâinatı faaliyete getirir.

Zerratı cevalâna, mevcudatı seyerana, hayvanatı seyrelana, seyyaratı deverana getirir, kâinatı konuşturur; âyâtını ona sessiz söylettirir ve ona yazdırır.

Ve mahlukat-ı Arziyeyi rububiyeti noktasında, *havayı emir ve iradesine bir nevi arş ve nur unsurunu ilim ve hikmetine diğer bir arş ve suyu ihsan ve rahmetine başka bir arş ve toprağı hıfz ve ihyasına bir çeşit arş yapmış*. O arşlardan üçünü, mahlukat-ı Arziye üstünde gezdiriyor.

Kat'iyen bil ki: Bu beş Remiz'de ve beş İşaret'te gösterilen parlak hakikat-ı âliye, nur-u Kur'an ile görünür ve imanın kuvvetiyle sahip olunabilir.

Yoksa o hakikat-ı bâkiye yerine, gayet müdhiş bir zulûmat geçer.

Ehl-i dalalet için dünya, firaklar ve zevaller ile dolu ve ademler ile mâlâmâldir. Kâinat, onun için manevî bir Cehennem hükmüne geçer.

Her şey onun için âni bir vücut ile, hadsiz bir adem ihata ediyor. Bütün mazi ve müstakbel, zulûmat-ı ademle memlûdür; yalnız kısacık bir zaman-ı halde, bir hazîn nur-u vücut bulabilir.

Fakat sır-ı Kur'an ve nur-u iman ile, ezelden ebede kadar bir nur-u vücut görünür; ona alâkadar olur ve onunla saadet-i ebediyesini temin eder.

Elhasıl: Bir Şâir-i Mısırî'nin tarzında deriz:

Till this breath becomes the ocean, Till this cage is
smashed to fragments, Till this voice is silenced,
I shall call: O Truth! O Existent! O Living One! **Most**
Worthy of Worship!
O **Most Wise!** One Sought! Most Compassionate! All-
Loving!

And I call out:

*There is no god but God, the Sovereign, the Truth,
the Evident; Muhammad is the Messenger of God,
faithful in His promise, Amen.*

And believing, I declare:

*Resurrection after death is true; Paradise is true;
Hell-fire is true; eternal happiness is true; God is
Compassionate, Wise, and Loving; and Mercy,
Wisdom, and Love encompass all things and all their
attributes.*

Derya olunca nefes
Parelenince kafes
Tâ kesilince bu ses
Çağırırım: Ya Hak! Ya Mevcud! Ya Hayy! Ya **Mabud!**
Ya **Hakîm!** Ya Maksud! Ya Rahîm! Ya Vedud!..

Ve bağırarak derim:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ

Ve iman ederek isbat ederim:

إِنَّ الْبَعْثَ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ وَالْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ وَإِنَّ
السَّعَادَةَ الْآبَدِيَّةَ حَقٌّ وَإِنَّ اللَّهَ رَحِيمٌ حَكِيمٌ وَدُودٌ وَإِنَّ
الرَّحْمَةَ وَالْحِكْمَةَ وَالْمَحَبَّةَ مُحِيطَةً بِجَمِيعِ الْأَشْيَاءِ وَ
شُوءِنَاتِهَا

And they shall say: "Praise be to God, who has guided us to this [felicity] never could we have found guidance, had it not been for the guidance of God; indeed, it was the truth that the prophets of our Sustainer brought to us"(7:43)

Glory be to the One who has made the garden of the earth the exhibition of His art, the gathering of His creatures, the place of manifestation of His power, the means of His wisdom, the garden of His mercy, the tillage of His Paradise, the place of passage of creatures, through which beings flow, the measure of artefacts; adorned by animals, embroidered with birds, made fruitful by trees, made to bloom with flowers; miracles of His knowledge, wonders of His art, gifts of His munificence, proofs of His favour, evidences of His unity, subtleties of His wisdom, witnesses to His mercy; the smiling of the blossoms with the adornment of fruits, the singing of the birds in the breezes of morning, the pattering of the rain on the cheeks of the flowers; the adornment of the flowers, the embellishment of the fruits in these gardens; all mothers, human and animal, are tender towards their small young, making known a Loving One, making loved a Merciful One, the compassion of a Kind One, the tenderness of One sympathetic to man and jinn, and to spirits, animals, angels, and jinn.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ
هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ * سُبْحَانَكَ لَا
عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ * رَبَّنَا لَا
تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا * اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَ لِحَقِّهِ اَدَاءً وَعَلَى اِلٰهِ وَ
صَحْبِهِ وَسَلَّمَ اٰمِيْنَ * وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ .
سُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ حَدِيقَةَ اَرْضِهِ ، مَشْهَرًا صَنَعَتِهِ ، مُحْشَرًا
خَلْقَتِهِ ، مَظْهَرًا قُدْرَتِهِ ، مَدَارَ حِكْمَتِهِ ، مَزْهَرًا رَحْمَتِهِ ،
مَزْرَعًا جَنَّتِهِ ، مَمَرَّ الْمَخْلُوقَاتِ ، مَسِيلَ الْمَوْجُودَاتِ ،
مَكِيلَ الْمَصْنُوعَاتِ ، فَمَزَيْنَ الْحَيَوَانَاتِ ، مُنْقَشَّ
الطُّيُورَاتِ ، مُثْمِرَ الشَّجَرَاتِ ، مُزْهَرَّ النَّبَاتَاتِ ،
مُعْجَزَاتُ عِلْمِهِ ، خَوَارِقُ صُنْعِهِ ، هَدَايَاءُ جُودِهِ ،
بَرَاهِينُ لُطْفِهِ ، دَلَالُ الْوَحْدَةِ ، لَطَائِفُ الْحِكْمَةِ ،
شَوَاهِدُ الرَّحْمَةِ ، تَبَسُّمُ الْأَزْهَارِ مِنْ زِينَةِ الْأَثْمَارِ ، تَسْجُعُ
الْأَطْيَارِ فِي نَسَمَةِ الْأَسْحَارِ ، تَهَزُّجُ الْأَمْطَارِ عَلَى خُدُودِ
الْأَزْهَارِ ، تَزْيِينُ الْأَزْهَارِ ، تَبْرِجُ الْأَثْمَارِ فِي هَذِهِ الْجَنَانِ ،
تَرْحُمُ الْوَالِدَاتُ عَلَى الْأَطْفَالِ الصَّغَارِ فِي كُلِّ الْحَيَوَانَاتِ وَ
الْإِنْسَانِ ، تَعْرِفُ وَدُودِ ، تَوَدُّدُ رَحْمَانٍ ، تَرْحُمُ حَنَانٍ ،
تَحْنُنُ مَنَانٍ لِلْجِنِّ وَالْإِنْسَانِ وَالرُّوحِ وَالْحَيَوَانِ وَالْمَلَكِ
وَالْجَانِّ

#347

The First Addendum To The Twenty-fourth Letter

In His Name, be He glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.(17:44)

In the Name of God, the Merciful, the
Compassionate.
Say: No importance would your Sustainer attach to
you were it not for your supplication.(25:77)

Listen now to five points concerning this verse.

Yirmidördüncü Mektub'un Birinci Zeyli

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ مَا يَعْبُوءُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

Yani: "Ey insanlar! Duanız olmazsa ne ehemmiyetiniz
var." mealindeki âyetin beş nüktesini dinle:

First Point

Supplication is a mighty mystery of worship; indeed, it is as though the spirit of worship. As we have mentioned in many places, supplication is of three sorts.

The First Sort of Supplication: This is the tongue of latent ability. Through it all seeds and grains supplicate the All-Wise Creator, saying:

"Make us grow! Make our tiny truths sprout and transform us into the mighty reality of a tree, so that we may display the elaborate embroideries of Your names!"

Another sort of supplication through the tongue of latent ability is this: *The gathering together of causes is a supplication for the creation of the effect.*

That is to say, the causes take up a position whereby they resemble a tongue of disposition through which they beseech the effect from the All-Powerful One of Glory.

For example, water, heat, earth, and light take up positions around a seed, and their doing this constitutes a tongue of supplication which says: "O Our Creator, make this seed into a tree!"

For the tree, a wonderful miracle of power, cannot be attributed to those unconscious, lifeless, simple substances; that would be impossible. This means the coming together of causes is a sort of supplication.

The Second Sort of Supplication: This is through the tongue of innate need. It is the supplication made by all living creatures to the All Compassionate Creator to give them the things they need and desire, which are beyond their power and will, from unexpected places, at the appropriate time.

#348

For an All-Wise and Compassionate One sends them all these things at the right time, from places they do not know. They are beyond their reach. That is to say, the bestowal is the result of supplication.

In Short: All that rises to the divine court from the universe is a supplication. Those things that are causes seek the effects from God.

The Third Sort of Supplication: This is the supplication of conscious beings, which arises from need. It is of two kinds:

If it is made at a time of desperate need, or is completely conformable with innate need, or if it is close to the tongue of latent ability, or is made with the tongue of a pure, sincere heart, this supplication is virtually always acceptable.

The greater part of human progress and most discoveries are the result of this soft of supplication.

Birinci Nükte

Dua bir sır-ı azîm-i ubudiyettir. Belki ubudiyetin ruhu hükmündedir. Çok yerlerde zikrettiğimiz gibi, dua üç nevidir.

Birinci nevi dua: İstidad lisanıyladır ki; bütün hububat, tohumlar lisan-ı istidad ile Fâtır-ı Hakîm'e dua ederler ki:

"Senin nukuş-u esmanı mufassal göstermek için, bize neşv ü nema ver, küçük hakikatımızı sünbülle ve ağacın büyük hakikatına çevir."

Hem şu istidad lisanıyla dua nev'inden birisi de şudur ki: *Esbabın içtimaı, müsebbebin icadına bir duadır.*

Yani: Esbab bir vaziyet alır ki, o vaziyet bir lisan-ı hal hükmüne geçer ve müsebbebi Kadîr-i Zülcelal'den dua eder, isterler.

Meselâ: Su, hararet, toprak, ziya bir çekirdek etrafında bir vaziyet alarak, o vaziyet bir lisan-ı duadır ki: "Bu çekirdeği ağaç yap, ya Hâlıkımız!" derler.

Çünkü o mu'cize-i hârika-i kudret olan ağaç; o şuursuz, camid, basit maddelere havale edilmez, havalesi muhaldir. Demek içtima'-ı esbab bir nevi duadır.

İkinci nevi dua: İhtiyac-ı fitrî lisanıyladır ki; bütün zîhayatların iktidar ve ihtiyarları dâhilinde olmayan hacetlerini ve matlamlarını ummadıkları yerden vakt-i münasibde onlara vermek için, Hâlık-ı Rahîm'den bir nevi duadır.

Çünkü iktidar ve ihtiyarları haricinde, bilmedikleri yerden, vakt-i münasibde onlara bir Hakîm-i Rahîm gönderiyor. Elleri yetiştiriyor; demek o ihsan, dua neticesidir.

Elhasıl: Bütün kâinattan dergâh-ı İlahiyeye çıkan bir duadır. Esbab olanlar, müsebbebatı Allah'tan isterler.

Üçüncü nevi dua: İhtiyaç dairesinde zîşuurların duasıdır ki, bu da iki kısımdır.

Eğer ızdırar derecesine gelse veya ihtiyac-ı fitrîye tam münasebetdar ise veya lisan-ı istidadda yakınlaşmış ise veya safi, hâlis kalbin lisanıyla ise, ekseriyet-i mutlaka ile makbuldür.

Terakkiyat-ı beşeriyenin kısm-ı a'zamı ve keşfiyatları, bir nevi dua neticesidir.

For the things they call the wonders of civilization and the matters and discoveries they take pride in are the result of what is in effect supplication.

They were asked for with a sincere tongue of latent ability and so were given. So long as there is nothing preventing them and they are conformable with conditions, supplications made through the tongues of latent ability and innate need are always acceptable.

The Second Kind: This is the well-known supplication and it too is of two kinds. One is by action and the other by word.

For example, ploughing is supplication by action. It is not seeking the sustenance from the earth; the earth is a door to a treasury of mercy, and the plough knocks on the earth, the door to divine mercy.

We shall skip details of the remaining sorts, and explain in the following two or three points one Of two of the secrets of supplication by word.

Second Point

Supplication has a powerful effect. It almost always yields results, indeed, its results are continuous, especially if it gains universality and is constant.

It may even be said that supplication was one of the reasons for the world's Creation.

That is to say, the supplications of chiefly mankind, and of them principally the Islamic world , and mainly the sublime supplications of Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) were a cause of the universe's creation.

That is to say, the Creator of the World knew that in the future Muhammad (UWBP) would ask for eternal happiness and for a manifestation of the divine names in the name of mankind,

indeed, on account of all beings, and He accepted that future supplication and Created the universe.

Since supplication possesses this great importance and capacity, is it at all possible that

#349

the [supplications](#) offered all the time for one thousand three hundred and fifty years by three hundred million of mankind and by uncountable numbers of blessed beings from among men, jinn, angels, and spirit beings for the bestowal of supreme divine mercy and eternal happiness on the Person of Muhammad (UWBP), and for the accomplishment of their aims would not be accepted?

Is it in any way possible that their supplications would be rejected?

Havarik-ı medeniyet dedikleri şeyler ve keşfiyatlarına medar-ı iftihar zannettikleri emirler, manevî bir dua neticesidir.

Hâlis bir lisan-ı istidad ile istenilmiş, onlara verilmiştir. Lisan-ı istidad ile ve lisan-ı ihtiyac-ı fitrî ile olan dualar dahi bir mani olmazsa ve şerait dâhilinde ise, daima makbuldürler.

İkinci kısım: Meşhur duadır. O da iki nevidir. Biri fiilî, biri kavli.

Meselâ çift sürmek, fiilî bir duadır. Rızkı topraktan değil; belki toprak, hazine-i rahmetin bir kapısıdır ki, rahmetin kapısı olan toprağı saban ile çalar.

Sair kısımların tafsîlâtını tayyedip, yalnız kavli duanın bir-iki sırlarını gelecek iki-üç nüktede söyleyeceğiz.

İkinci Nükte

Duanın tesiri azîmdir. Hususan dua külliyet kesbederek devam etse; netice vermesi galibdir, belki daimîdir.

Hattâ denilebilir ki: Sebeb-i hilkat-ı âlemin birisi de duadır.

Yani, kâinatın hilkatinden sonra, başta nev'-i beşer ve onun başında âlem-i İslâm ve onun başında Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın muazzam olan duası, bir sebeb-i hilkat-ı âlemdir.

Yani: Hâlık-ı Âlem istikbalde o zâtı, nev-i beşer namına belki mevcudat hesabına bir saadet-i ebediye, bir mazhariyet-i esma-i İlahiye isteyecek bilmiş;

o gelecek duayı kabul etmiş, kâinatı halketmiş.

Madem duanın bu derece azîm ehemmiyeti ve vüs'ati vardır; hiç mümkün müdür ki:

Bin üçyüz elli senede, her vakitte, nev-i beşerden üçyüz milyon, cinn ve ins ve melek ve ruhaniyattan hadd ü hesaba gelmez mübarek zâtlar bil'ittifak Zât-ı Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında, rahmet-i uzma-yı İlahiye ve saadet-i ebediye ve husul-ü maksud için [duaları](#) nasıl kabul olmasın?

Hiçbir cihetle mümkün müdür ki, o duaları reddedilsin?

Since all these supplications have acquired universality, extensiveness, and continuousness to this extent and have reached the level of the tongues of latent ability and innate need,

for sure, as a result of them, Muhammad the Arabian (UWBP) has achieved such a rank and degree that

if all minds were to gather together and become one mind, it could not completely comprehend it.

O Muslims! This is the intercessor you shall have on the Day of Resurrection!

So if you want to attract his intercession, follow his practices (sunna)!

If you ask: Since he is God's Beloved, what need does he have of all these blessings and supplications?

The Answer: This Being (UWBP) is concerned with the happiness of all his community and shares in the good fortune of each of its members. So too, he is disturbed by all their tribulations.

For sure, the degrees of his own happiness and perfection are endless,

but since he desires ardently the numberless kinds of happiness for the numberless members of his community for an unlimited time,

and is saddened at the numberless kinds of their wretchedness,

he is surely worthy of and needy for endless blessings and supplications and mercy.

If you ask: Sometimes supplications are offered for things that are definite; for example, the supplications in the prayers offered during lunar and solar eclipses.

Also, sometimes supplications are made for things that will never come about. What does this mean?

The Answer: As is explained in others of the Words, supplication is worship. By means of it, God's servant proclaims his powerlessness and want.

The apparent purposes mark the times of the supplication and the supplicatory worship; they are not really the purpose. The purpose of worship and its benefits look to the hereafter.

If its worldly aims are not obtained, it should not be said that the supplication was not accepted, but that the time for it has not yet ended.

Also, is it at all possible that eternal happiness, which all the believers have asked for at all times, continuously, with complete sincerity and yearning and entreaty, should not be given to them,

Madem bu kadar külliyet ve vüs'at ve devam kesbedip lisan-ı istidad ve ihtiyac-ı fıtrî derecesine gelmiş.

Elbette o Zât-ı Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm, dua neticesi olarak öyle bir makam ve mertebededir ki,

bütün ukûl toplansa bir akıl olsalar, o makamın hakikatını tamamiyle ihata edemezler.

İşte ey müslüman! Senin rûz-i mahşerde böyle bir şefiî var.

Bu şefiî şefaati kendine celbetmek için, sünnetine ittiba' et!

Eğer desen: Madem o Habibullah'tır. Bu kadar salavat ve duaya ne ihtiyacı var?

Elcevab: O Zât (A.S.M.) umum ümmetinin saadetiyle alâkadar ve bütün efrad-ı ümmetinin her nevi saadetleriyle hissedardır ve her nevi musibetleriyle endişedardır.

İşte kendi hakkında meratib-i saadet ve kemalât hadsiz olmakla beraber;

hadsiz efrad-ı ümmetinin, hadsiz bir zamanda, hadsiz enva'-ı saadetlerini hararetle arzu eden

ve hadsiz enva'-ı şekavetlerinden müteessir olan bir zât,

elbette hadsiz salavat ve dua ve rahmete lâyıktır ve muhtaçtır.

Eğer desen: Bazan kat'î olacak işler için dua edilir. Meselâ: Husuf ve küsuf namazındaki dua gibi.

Hem bazan hiç olmayacak şeyler için dua edilir?

Elcevab: Başka Sözler'de izah edildiği gibi, dua bir ibadettir. Abd, kendi aczini ve fakrını dua ile ilân eder.

Zahirî maksadlar ise; o duanın ve o ibadet-i duaîyenin vakitleridir, hakikî faideleri değil. İbadetin faidesi, âhirete bakar.

Dünyevî maksadlar hasıl olmazsa, "O dua kabul olmadı" denilmez. Belki "Daha duanın vakti bitmedi" denilir.

Hem hiç mümkün müdür ki: Bütün ehl-i imanın, bütün zamanlarda, mütemadiyen kemal-i hulus ve iştîyak ve dua ile istedikleri saadet-i ebediye onlara verilmesin

and that the Absolutely Generous One, the Absolutely Compassionate One, who according to the testimony of the universe possesses boundless mercy, should not accept their supplications and that eternal happiness should not exist?

Third Point

There are two ways in which voluntary supplication by word is acceptable. It is either accepted exactly as desired or what is better is granted.

For example, someone asks for a son and Almighty God bestows a daughter like Mary.

One should not say that his supplication was not accepted, but that it was accepted in a better way.

Also, sometimes a person makes supplication for his happiness in this world and it is accepted for the hereafter.

One should not say that his supplication was rejected, but that it was accepted in a better form.

Similarly, Almighty God is All-Wise; we seek from Him and He responds to us. But He deals with us in accordance with His wisdom.

A sick person should not cast aspersions on his doctor's wisdom. If he asks for honey and the expert doctor gives him quinine,

he should not say: "The doctor didn't listen to me." For the doctor listened to his sighs and moans; he heard them and responded to them. He prescribed something better than what was asked for.

Fourth Point

The best, finest, sweetest, most immediate fruit and result of supplication is this, that the person who offers it knows

there is someone who listens to his voice, sends a remedy for his ailment, takes pity on him, and whose hand of power reaches everything.

He is not alone in this great hostel of the world; there is an All-Generous Being who looks after him and makes it friendly.

Imagining himself in the presence of the One who can bring about all his needs and repulse all his innumerable enemies, he feels a joy and relief;

he casts off his load, which is as heavy as the world, and exclaims: *"All praise be to God, the Lord and Sustainer of All the Worlds!"*

Fifth Point

ve bütün kâinatın şehadetiyle hadsiz rahmeti bulunan o Kerim-i Mutlak, o Rahîm-i Mutlak; bütün onların o duasını kabul etmesin ve saadet-i ebediye vücud bulmasın?

Üçüncü Nükte

Dua-yı kavli-i ihtiyarının makbuliyeti, iki cihetledir. Ya aynı matlubu ile makbul olur veyahud daha evlâsı verilir.

Meselâ: Birisi kendine bir erkek evlâd ister. Cenab-ı Hak, Hazret-i Meryem gibi bir kız evlâdını veriyor.

"Duası kabul olunmadı" denilmez. "Daha evlâ bir surette kabul edildi" denilir.

Hem bazan kendi dünyasının saadeti için dua eder. Duası âhiret için kabul olunur.

"Duası reddedildi" denilmez, belki "Daha enfa' bir surette kabul edildi" denilir. Ve hâkeza...

Madem Cenab-ı Hak Hakîm'dir; biz ondan isteriz, o da bize cevap verir. Fakat hikmetine göre bizimle muamele eder.

Hasta, tabibin hikmetini ittiham etmemeli. Hasta bal ister; tabib-i hâzık, sıtması için sulfato verir.

"Tabib beni dinlemedi" denilmez. Belki âh ü fîzârını dinledi, işitti, cevap da verdi; maksudun iyisini yerine getirdi.

Dördüncü Nükte

Duanın en güzel, en latif, en leziz, en hazır meyvesi, neticesi şudur ki: Dua eden adam bilir ki,

birisi var ki; onun sesini dinler, derdine derman yetiştirir, ona merhamet eder. Onun kudret eli her şeye yetişir.

Bu büyük dünya hanında o yalnız değil; bir Kerim zât var, ona bakar, ünsiyet verir.

Hem onun hadsiz ihtiyacatını yerine getirebilir ve onun hadsiz düşmanlarını def'edebilir bir zâtın huzurunda kendini tasavvur ederek,

bir ferah, bir inşirah duyup, dünya kadar ağır bir yükü üzerinden atıp **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** der.

Beşinci Nükte

Supplication is the spirit of worship and results from sincere belief. For the person who makes supplication shows that

there is someone who rules the whole universe, saying: "He knows the least significant things about me, can bring about my farthest aims; who sees every circumstance of mine, and hears my voice.

He hears the voices of all beings, and He hears my voice too. He does all these things, so I await my smallest needs from Him too. I ask Him for them!"

See the extensive, sincere belief in God's unity that supplication gives, and the sweetness and purity of the light of belief that it shows!

Dua, ubudiyetin ruhudur ve hâlis bir imanın neticesidir. Çünkü dua eden adam, duası ile gösteriyor ki:

Bütün kâinata hükmeden birisi var ki; en küçük işlerime ıttıla'ı var ve bilir, en uzak maksadlarımı yapabilir, benim her halimi görür, sesimi işitir.

Öyle ise; bütün mevcudatın bütün seslerini işitiyor ki, benim sesimi de işitiyor. Bütün o şeyleri o yapıyor ki, en küçük işlerimi de ondan bekliyorum, ondan istiyorum.

İşte duanın verdiği hâlis tevhidin genişliğine ve gösterdiği nur-u imanın halâvet ve saflığına bak,

www.risaleglobal.com

Understand the meaning of the verse, *Say, No importance would your Sustainer attach to you were it not for your supplication;*(25:77) listen to the decree of, *And your Sustainer says: Call on Me; I shall answer you.*(40:60)

As the saying goes: "If I had not wanted to give, I would not have given wanting."

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All Wise!(2:32)

O God, grant blessings to our master Muhammad from pre-eternity to past-eternity, to the number of things present in divine knowledge, and to his Family and Companions, grant them peace; and preserve us from harm, and preserve our religion. Amen. And all praise be to God, the Sustainer of All the Worlds.

قُلْ مَا يَعْبَوْنُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ^{sırrını anla}
ve قَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ^{fermanını dinle.}

اَکْرَهُ خَوَاهِي دَادَ نَه دَادِي خَوَاه ^{denildiği gibi: Eğer vermek istemeseydi, istemek vermezdi.}

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ مِّنَ الْاَزَلِ اِلَى الْاَبَدِ عَدَدَ مَا فِي
عِلْمِ اللّٰهِ وَ عَلٰى اِلٰهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلَمٍ سَلَمْنَا وَ سَلَمٍ دِينَنَا
اٰمِيْنَ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

The Second Addendum To The Twenty-fourth Letter

[This is about the Ascension of the Prophet Muhammad (UWBP)]

In His Name! And there is nothing but it glorifies Him with praise. (17:44)

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

*For, indeed, he saw him at a second descent; * Near the Lote-tree of the farthest limit; * Near it is to the Garden of Abode. * Behold, the Lote-tree was shrouded in mystery unspeakable! * [His] eye did not waver, nor yet did it stray; * Truly did he see some of the most profound of his Sustainer's signs.(53:13-18)*

[We shall explain in five points, the section on the Ascension in the Mevlid of the Prophet (UWBP).]

First Point

Süleyman Efendi, in the Mevlid* which he wrote, recounts a sad love story about Buraq, which was brought from Paradise.

**[A Mevlid is a recitation by special singers of the long poem about the Prophet Muhammad (UWBP) written by Süleyman Çelebi, who died in Bursa 780/1378.]*

Since Süleyman Efendi was one of the saints and the story is based on narrations, it must surely express a truth.

Yirmidördüncü Mektub'un İkinci Zeyli

(Mi'rac-ı Nebevî hakkındadır)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى * عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى * عِنْدَهَا جَنَّةُ
الْمَأْوَى * إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى * مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا
طَغَى * لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى

[Mevlid-i Nebevînin Mi'râciye kısmında beş nükteyi beyan edeceğiz.]

Birinci Nükte

Cennet'ten getirilen Burak'a dair, Mevlid yazan Süleyman Efendi hazin bir aşk macerasını beyan ediyor.

O zât ehl-i velayet olduğu ve rivayete bina ettiği için, elbette bir hakikatı o suretle ifade ediyor.

The truth of the matter must be this: the creatures of the Eternal Realm are closely connected with the light of God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace).

For it is through the light that he brought that Paradise and the world of the hereafter will be inhabited by mankind and the jinn.

If it had not been for him, there would have been no eternal happiness, and mankind and the jinn, who have the ability to benefit from all the creatures of Paradise, would not have dwelt there; in that sense it would have remained empty, a waste land.

#353

As is explained in the Fourth Branch of the Twenty-Fourth Word, a sort of nightingale [has been chosen](#) from each of the animal species to proclaim the intense need of the species - and passion even - for the caravans of plant species which, proceeding from the treasury of mercy, bear their provisions. The chief of these are the nightingale and the rose.

The songs of these dominical orators, and the love-song of the nightingale for the rose, are a welcoming, an applause, glorifying God, before the most beautiful of the plants.

Similarly, Gabriel (Upon whom be peace), one of the angels, served with perfect love Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), who was the reason for the creation of the spheres, the cause of happiness in this world and the next, and the beloved of the Sustainer of All the Worlds.

He thus demonstrated the obedience and submission of the angels to Adam (Upon whom be peace) and the reason for their prostrating before him.

Similarly, the people of Paradise - and some of its animals even - feel a connection with Muhammad (UWBP), and this found expression in the passionate feelings of Buraq, whom he mounted.

Second Point

One of the adventures during the Ascension concerned Almighty God's transcendent love for His Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), which was expressed by the phrase: "I am your lover."

In its common meaning, such words are inappropriate for the Necessarily Existent One's holiness and His essential self-sufficiency.

Süleyman Efendi's Mevlid has enjoyed great popularity; it may be understood from this that, as one of the people of sainthood and reality, his allusion is correct. Its meaning is this:

The Necessarily Existent One possesses infinite beauty and perfection,

Hakikat şu olmak gerektir ki: Âlem-i bekanın mahlukları, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın nuruyla pek alâkadardılar.

Çünkü onun getirdiği nur iledir ki; Cennet ve dâr-ı âhîret, cinn ve ins ile şenlenecek.

Eğer o olmasaydı, o saadet-i ebediye olmazdı ve Cennet'in her nevi mahlukatından istifadeye müstaid olan cinn ve ins, Cennet'i şenlendirmeyeceklerdi; bir cihette sahipsiz virane kalacaktı.

Yirmidördüncü Söz'ün Dördüncü Dalında beyan edildiği gibi: Nasılkı bülbülün güle karşı dasitane-i aşkı; taife-i hayvanatın, taife-i nebatata derece-i aşka baliğ olan ihtiyacat-ı şedide-i aşknümayı, rahmet hazinesinden gelen ve hayvanatın erzaklarını taşıyan kabile-i nebatata karşı ilân etmek için, bir hatib-i Rabbanî olarak, başta bülbül-ü gül ve her nev'den bir nevi bülbül [intihab edilmiş](#)

ve onların nağamatı dahi, nebatatın en güzellerinin başlarında hoş-âmedî nev'inden tesbihkârane bir hüs-nü istikbaldir, bir alkışlamadır.

Aynen bunun gibi: Sebeb-i hilkat-ı eflâk ve vesile-i saadet-i dâreyn ve Habib-i Rabb-ül Âlemîn olan Zât-ı Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a karşı, nasıl ki melaîke nev'inden Hazret-i Cebrail Aleyhisselâm kemal-i muhabbetle hizmetkârlık ediyor;

melaikelerin Hazret-i Âdem Aleyhisselâm'a inkıyad ve itaatini ve sırr-ı sücudunu gösteriyor;

öyle de ehl-i Cennet'in, hattâ Cennet'in hayvanat kısmının dahi, o zâta karşı alâkaları, bindiği Burak'ın hissiyat-ı âşıkaneyle ifade edilmiştir.

İkinci Nükte

Mi'rac-ı Nebeviyedeki maceralardan birisi: Cenab-ı Hakk'ın Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a karşı muhabbet-i münezzehesi, "Sana âşık olmuşum" tabiriyle ifade edilmiş.

Şu tabirat, Vâcib-ül Vücut'un kudsiyetine ve istiğna-i zâtisine, mana-yı örfî ile münasib düşmüyor.

Madem Süleyman Efendi'nin mevlidi, rağbet-i âmmeye mazhariyeti delaletiyle; o zât ehl-i velayettir ve ehl-i hakikattır, elbette irae ettiği mana sahihtir. Mana da budur ki:

Zât-ı Vâcib-ül Vücut'un hadsiz cernal ve kemali vardır.

for all the varieties of them dispersed through the universe are the signs and indications of His beauty and perfection.

Those who possess beauty and perfection clearly love them. Similarly, the All-Glorious One greatly loves His beauty,

and He loves it in a way that befits Himself. Furthermore, He loves His names, which are the rays of His beauty,

and since He loves them, He surely loves His art, which displays their beauty.

In which case, He also loves His creatures, which are mirrors reflecting His beauty and perfection.

Since He loves the creatures that display them, He certainly loves the creatures' fine qualities, which point to the beauty and perfection of His names.

The All-Wise Qur'an alludes to these five sorts of love with its verses.

Thus, since the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) was the most perfect of creatures and the most excellent of beings;

#354

And since he displayed and applauded divine art with a clamour of glorification and recitation of God's names;

And since he opened through the tongue of the Qur'an the treasures of beauty and perfection found in the names;

And since, through the tongue of the Qur'an he expounded brilliantly and compellingly the evidences for the Maker's perfection in the creational signs of the universe;

And since through his universal worship he acted as a mirror to divine dominicality;

And since through the comprehensiveness of his essential nature he was the most perfect locus for the manifestation of all the divine names;

It surely may be said that *since the All-Beauteous One of Glory loves His own beauty,*

He loves Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), the most perfectly conscious mirror to His beauty.

And since He loves His names, He loves Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), who was the most brilliant mirror to the names,

and He loves those who, according to their degree, resemble him.

Çünkü bütün kâinatın aksamına inkısam etmiş olan cemal ve kemalin bütün enva'ı, onun cemal ve kemalinin emareleri, işaretleri, âyetleridir.

İşte her halde cemal ve kemal sahibi, bilbedahe cemal ve kemalini sevmesi gibi, Zât-ı Zülcelal dahi cemalini pek çok sever.

Hem kendine lâıyk bir muhabbetle sever. Hem cemalinin şuaatı olan esmasını dahi sever.

Madem esmasını sever, elbette esmasının cemalini gösteren san'atını sever.

Öyle ise, cemal ve kemaline âyine olan masnuatını dahi sever.

Madem cemal ve kemalini göstereni sever; elbette cemal ve kemal-i esmasına işaret eden mahlukatının mehasinini sever.

Bu beş nevi muhabbete, Kur'an-ı Hakîm âyâtıyla işaret ediyor.

İşte Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, madem masnuat içinde en mükemmel ferddir ve mahlukat içinde en mümtaz şahsiyettir.

Hem san'at-ı İlahiyeyi, bir velvele-i zikr ü tesbih ile teşhir ediyor ve istihsan ediyor.

Hem esma-i İlahiyedeki cemal ve kemal hazinelerini, lisan-ı Kur'an ile açmıştır.

Hem kâinatın âyât-ı tekviniyesinin, Sâni'inin kemaline delaletlerini, parlak ve kat'î bir surette lisan-ı Kur'anla beyan ediyor.

Hem küllî ubudiyetiyle, rububiyet-i İlahiyeye âyinedarlık ediyor.

Hem mahiyetinin câmiyetiyle bütün esma-i İlahiyeye bir mazhar-ı etemm olmuştur.

Elbette bunun için denilebilir ki: *Cemil-i Zülcelal, kendi cemalini sevmesiyle,*

o cemalin en mükemmel âyine-i zîşuuru olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı sever.

Hem kendi esmasını sevmesiyle, o esmanın en parlak âyinesi olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı sever

ve Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a benzeyenleri dahi derecelerine göre sever.

And since He loves His art, He certainly loves Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), who proclaimed His art to the universe in reverberating voice, making it ring in the ears of the heavens, and who with a tumult of glorification and recitation of the divine praises, brought to ecstasy the land and the sea; and He loves too those who follow him.

And since He loves His artefacts, He loves living beings, the most perfect of His artefacts, and intelligent beings, the most perfect of living beings, and human beings, the most superior of intelligent beings, and He surely loves most of all Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), who as is agreed by all was the most perfect of human beings.

And since He loves the moral virtues of His creatures, He loves Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace), whose moral qualities were at the very highest degree, as is agreed unanimously,

and He loves too those who, as far as they can, resemble him.

This means that like His mercy, Almighty God's love encompasses the universe.

Thus, it was because among all those innumerable beloveds, the ultimate degree in every respect of the above-mentioned five aspects was unique to Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) that he was given the name of God's Beloved.

This was the reason Süleyman Efendi expressed this highest rank of being God's beloved with the words: "I am your lover."

The expression is meant to provoke thought; it is a distant allusion to this truth.

#355

Nevertheless, since it conjures up associations unfitting to the attributes of dominicality,

it is best to say instead: "I am pleased with you."

Third Point

The adventures of the Ascension cannot express those sacred, transcendent truths through allusions that we understand.

Its exchanges are like observation posts, means to reflective thought, indications of profound and elevated truths, reminders for some of the truths of faith, and allusions to inexpressible meanings.

They are not adventures in the sense that we know. We cannot reach those truths through our imaginations;

we rather feel a pleasurable excitement in our hearts through our faith, a luminous joy of the spirit.

Hem san'atını sevdiği için, elbette onun san'atını en yüksek bir sadâ ile bütün kâinatta neşreden ve semavatın kulağını çınlatan, berr ve bahri cezbeyle getiren bir velvele-i zikir ve tesbih ile ilân eden Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı sever ve ona ittiba' edenleri de sever.

Hem masnuatını sevdiği için, o masnuatın en mükemmeli olan zîhayatı ve zîhayatın en mükemmeli olan zîşuuru ve zîşuurun en efdali olan insanları ve insanların bil'ittifak en mükemmeli olan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı elbette daha ziyade sever.

Hem kendi mahlukatının mehasin-i ahlâkiyelerini sevdiği için, mehasin-i ahlâkiyede bil'ittifak en yüksek mertebede bulunan Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı sever

ve derecata göre, ona benzeyenleri dahi sever.

Demek Cenab-ı Hakk'ın rahmeti gibi, muhabbeti dahi kâinatı ihata etmiş.

İşte o hadsiz mahbublar içindeki mezkûr beş vechinin her bir vechinde en yüksek makam, Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsustur ki, "Habibullah" lâkabı ona verilmiş.

İşte bu en yüksek makam-ı mahbubiyeti, Süleyman Efendi "Ben sana âşık olmuşum" tabiriyle beyan etmiştir.

Şu tabir, bir mîrsad-ı tefekkürdür, gayet uzaktan uzağa bu hakikata bir işaretir.

Bununla beraber madem bu tabir, şe'n-i rububiyete münasib olmayan manayı hayale getiriyor;

en iyisi, şu tabir yerine: "Ben senden razı olmuşum" denilmeli.

Üçüncü Nükte

Mîraciyedeki maceralar, malûmumuz olan manalarla, o kudsi ve nezih hakikatları ifade edemiyor.

Belki o muhavereler; birer ünvan-ı mülâhazadır, birer mîrsad-ı tefekkürdür ve ulvî ve derin hakaika birer işaretir ve imanın bir kısım hakaikına birer ihtardır ve kabil-i tabir olmayan bazı manalara birer kinayedir.

Yoksa, malûmumuz olan manalar ile bir macera değil. Biz, hayalimiz ile o muhaverelerden o hakikatları alamayız;

belki kalbimizle heyecanlı bir zevk-i imanî ve nuranî bir neşe-i ruhanî alabiliriz.

For just as Almighty God has no like or match or peer in His essence and attributes, so He has no like in His dominicality and its qualities.

Nor does His love resemble the love of creatures, or His attributes resemble theirs.

So, holding such expressions to be metaphors, we say this:

In a manner that befits His necessary existence and holiness and in a form appropriate to His essential self-sufficiency and absolute perfection, the Necessarily Existent One possesses certain qualities, like love, which are recalled through the adventures in the section of the Mevlid about the Ascension.

The Thirty-First Word about the Prophet's Ascension explains and expounds its reality in the context of the principles of belief. Deeming that to be sufficient, we leave the present discussion at this.

Fourth Point

The words, "He saw Almighty God beyond seventy thousand veils"* express distance,

**{See, al-Qastalani, al -Mawahib al-Ladunniya (Sharh: al-Zarghani), vi, 93-100}*

whereas the Necessarily Existent One is free of space; He is closer to everything than anything else. What does this mean?

The Answer: This truth has been explained in detail and with proofs in the Thirty-First Word, so here we only say this:

Almighty God is utterly near to us, but we are utterly distant from Him.

The sun is near to us through the mirror we are holding, and all transparent objects on the earth are a sort of throne for it and a sort of dwelling.

If the sun had consciousness, it would converse with us by means of our mirror, despite our being four thousand years distant from it.

Without drawing any comparisons, we can say that the Pre-Eternal Sun is closer to everything than anything else,

for He is the Necessarily Existent, he is free of space; nothing at all can be a veil to Him. But everything is infinitely distant from Him.

This is the mystery underlying the long distance of the Ascension on the one hand, and the absence of distance expressed by, "*And We are closer to him than his jugular vein*,"(50:16) on the other.

Çünkü nasıl Cenab Hakk'ın zât ve sıfâtında nazir ve şebih ve misli yoktur; öyle de şununat-ı rububiyetinde misli yoktur.

Sıfâtı nasıl mahlukat sıfâtına benzemiyor, muhabbeti dahi benzemez.

Öyle ise şu tabirâtı, müteşabihat nev'inden tutup deriz ki:

Zât-ı Vâcib-ül Vücud'un vücub-u vücuduna ve kudsiyetine münasib bir tarzda ve istiğna-i zâtîsine ve kemal-i mutlakına muvafık bir surette, muhabbeti gibi bazı şununatı var ki, Mi'raciye macerasıyla onu ihtar ediyor.

Mi'rac-ı Nebeviyeye dair Otuzbirinci Söz, hakaik-i Mi'raciye'yi usûl-ü imaniye dairesinde izah etmiştir. Ona iktifaen burada ihtisar ediyoruz.

Dördüncü Nükte

"Yetmiş bin perde arkasında Cenab-ı Hakk'ı görmüş" tabiri, bu'diyet-i mekânı ifade ediyor.

Halbuki Vâcib-ül Vücud mekândan münezzehtir, her şeye herşeyden daha yakındır. Bu ne demektir?

Elcevab: Otuzbirinci Söz'de mufassalan, bürhanlar ile o hakikat beyan edilmiştir. Burada yalnız şu kadar deriz ki:

Cenab-ı Hak bize gayet karibdir, biz ondan gayet derecede uzağız.

Nasıl ki Güneş, elimizdeki âyine vasıtasıyla bize gayet yakındır ve yerde herbir şeffaf şey, kendine bir nevi arş ve bir çeşit menzil olur.

Eğer Güneş'in şuuru olsaydı, bizimle âyinemiz vasıtasıyla muhabere ederdi. Fakat biz ondan dörtbin sene uzağız.

Bilâ-teşbih velâ-temsîl; Şems-i Ezeli, her şeye her şeyden daha yakındır.

Çünkü Vâcib-ül Vücud'dur, mekândan münezzehtir. Hiçbir şey ona perde olamaz. Fakat herşey nihayet derecede ondan uzaktır.

İşte Mi'racın uzun mesafesiyle, **وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ** **حَبْلِ الْوَرِيدِ** in ifade ettiği mesafesizliğin sırrıyla;

God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) made the Ascension and traversed a vast distance, yet he returned in a single instant.

The Ascension was his spiritual journeying, an expression of his sainthood.

For through their spiritual journeying from forty days to forty years, the saints advance to the degree of "absolute certainty" among the degrees of faith.

Similarly, God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), the lord of all the saints, opened up a mighty highway with his Ascension, which lasting forty minutes rather than forty years, was the supreme wonder of sainthood, and which he made not only with his heart and spirit, but also with his body and his senses and his subtle faculties.

He rose to the ultimate degrees of the truths of faith. He mounted by the steps of the Ascension to the divine throne,

and at the station of "the distance of two bow-lengths" witnessed with his own eyes with the vision of certainty belief in God and belief in the hereafter, the principal truths of faith;

he entered Paradise and saw eternal happiness. Then he left open the highway he had disclosed through the door of the Ascension,

and all the saints of his community travel on their spiritual journeyings under its shadow, with the spirit and heart, in accordance with their degrees.

Fifth Point

The recitation of the Prophet's (UWBP) Mevlid and its section about his Ascension is a fine, beneficial custom and admirable Islamic practice.

It strengthens in a pleasant, shining, and agreeable way the fellowship of Islamic social life;

it is gratifying and pleasurable instruction in the truths of faith;

and is an effective and stimulating way of depicting and encouraging the lights of belief, and love of God, and love for the Prophet (UWBP).

May Almighty God cause this custom to continue to eternity, and may He grant mercy to the writers of Mevlids like Süleyman Efendi, and a place in Paradise. Amen.

Conclusion

Since the Creator of the universe created in every species an outstanding individual, including in it all the species' perfections and making it the pride of the species,

hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın gitmesinde, çok mesafeyi tayyederek gitmesi ve ân-ı vâhidde yerine gelmesi sırrı, bundan ileri geliyor.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Mi'racı, onun seyr ü sülûkudur, onun ünvan-ı velayetidir.

Ehl-i velayet nasıl ki seyr ü sülûk-u ruhanî ile, kırk günden tâ kırk seneye kadar bir terakki ile, derecat-ı imaniyenin hakkalyakîn derecesine çıkıyor.

Öyle de: Bütün evliyanın sultanı olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm; değil yalnız kalbi ve ruhu ile, belki hem cismiyle, hem havassıyla, hem letaifiyle, kırk seneye mukabil kırk dakikada, velayetinin keramet-i kübrası olan Mi'racı ile bir cadde-i kübra açarak,

hakaik-i imaniyenin en yüksek mertebelerine gitmiş, Mi'rac merdiveniyle Arş'a çıkmış,

"Kab-ı Kavseyn" makamında, hakaik-i imaniyenin en büyüğü olan İman-ı Billah ve İman-ı Bil'âhireti aynelyakîn gözüyle müşahede etmiş,

Cennet'e girmiş, saadet-i ebediyeyi görmüş, o Mi'racın kapısıyla açtığı cadde-i kübrayı açık bırakmış,

bütün evliya-yı ümmeti seyr ü sülûk ile, derecelerine göre, ruhanî ve kalbî bir tarzda o Mi'racın gölgesi içinde gidiyorlar.

Beşinci Nükte

Mevlid-i Nebevî ile Mi'raciyyenin okunması, gayet nâfi' ve güzel âdettir ve müstahsen bir âdet-i İslâmiyedir.

Belki hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyenin, gayet latif ve parlak ve tatlı bir medar-ı sohbetidir.

Belki hakaik-i imaniyenin ihtarı için, en hoş ve şirin bir derstir.

Belki imanın envârını ve muhabbetullah ve aşk-ı Nebevîyi göstermeye ve tahrike en müheyyiç ve müessir bir vasıtaadır.

Cenab-ı Hak bu âdeti ebede kadar devam ettirsin ve Süleyman Efendi gibi mevlid yazanlara Cenab-ı Hak rahmet etsin, yerlerini Cennet-ül Firdevs yapsın, âmîn...

Hâtîme

Madem şu kâinatın Hâlîk'ı, her nev'de bir ferd-i mümtaz ve mükemmel ve câmi' hakedip, o nev'in medar-ı fahri ve kemali yapar.

He would surely create - through the manifestation of His Greatest Name - an individual who within the universe would be exceptional and perfect.

Just as among His names there is a Greatest Name, so among His creatures there should be a pre-eminent individual

in whom He would bring together all the perfections dispersed through the universe, and through whom He would draw gazes upon Himself.

#357

Such an individual would surely be from among living creatures, for among the species and realms of beings in the universe, the most perfect are living beings.

And among the animate species, the individual would be an intelligent being, for among living beings the most perfect are those with intelligence.

And certainly, that exceptional individual would be a human being, for among intelligent beings, the one capable of endless progress is man.

And among men, that individual would be Muhammad (Upon whom be blessings and peace). For no era in history, from the time of Adam to the present, has produced his like, and cannot and will not produce such a one.

For taking half the globe of the earth and a fifth of mankind under his spiritual rule,

he has perpetuated it magisterially for one thousand three hundred and fifty years,

and for all who seek perfection has become a universal master in every sort of truth and reality.

As agreed by friend and foe alike, he possessed moral qualities of the very highest order.

At the start of his mission, he challenged the whole world singlehanded.

The person who brought the Qur'an of Miraculous Exposition, which is constantly recited by more than a hundred million men,

is surely that excellent individual; it could be no one else. He is both the seed, and the fruit, of this world.

Blessings and peace be upon him to the number of the species of the universe and all their beings!

You may understand then what a pleasurable, honourable, luminous, joyful, auspicious, and elevated religious entertainment it is for believers to listen to the Mevlid and Ascension of that Being whom they look on as their chief, master, leader, and intercessor; that is, to hear about the beginning and end of his progress; that is, to learn the story of his spiritual life.

Elbette esmasındaki ism-i a'zam tecellisiyle, bütün kâinata nisbeten mümtaz ve mükemmel bir ferdi halkedecek.

Esmasında bir ism-i a'zam olduğu gibi, masnuatında da bir ferd-i ekmel bulunacak

ve kâinata münteşir kemalâtı o ferddede cem'edip, kendine medar-ı nazar edecek.

O ferd her halde zîhayattan olacaktır. Çünkü enva'-ı kâinatın en mükemmeli zîhayattır.

Ve her halde zîhayat içinde o ferd, zîşuurdan olacaktır. Çünkü zîhayatın enva'ı içinde en mükemmeli zîşuurdur.

Ve her halde o ferd-i ferîd, insandan olacaktır. Çünkü zîşuur içinde hadsiz terakkiyata müstaid, insandır.

Ve insanlar içinde her halde o ferd Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm olacaktır. Çünkü zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar hiç bir tarih, onun gibi bir ferdi gösteremiyor ve gösteremez.

Zira o zât Küre-i Arz'ın yarısını ve nev'-i beşerin beşten birisini, saltanat-ı maneviyesi altına alarak,

bin üçyüz elli sene kemal-i haşmetle saltanat-ı maneviyesini devam ettirip,

bütün ehl-i kemale, bütün enva'-ı hakaipte bir "Üstad-ı Küll" hükmüne geçmiş.

Dost ve düşmanın ittifakıyla, ahlâk-ı hasenenin en yüksek derecesine sahip olmuş.

Bidayet-i emrinde, tek başıyla bütün dünyaya meydan okumuş.

Her dakikada yüz milyondan ziyade insanların vird-i zebanı olan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı göstermiş bir zât,

elbette o ferd-i mümtazdır, ondan başkası olamaz. Bu âlemin hem çekirdeği, hem meyvesi odur.

عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِلَهِ وَصَحْبِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ بِعَدَدِ أَنْوَاعِ

الْكَائِنَاتِ وَمَوْجُودَاتِهَا

İşte böyle bir zâtın mevlid ve mi'racını dinlemek, yani terakkiyatının mebde' ve müntehasını işitmek, yani tarihçe-i hayat-ı maneviyesini bilmek, o zâtı kendine reis ve seyyid ve imam ve şefi' telakki eden mü'minlere; ne kadar zevkli, fahrli, nurlu, neş'eli, hayırlı bir müsamere-i ulviye-i diniye olduğunu anla...

O our Sustainer! In veneration of Your Most Noble Beloved (Upon whom be blessings and peace) and for the sake of Your Greatest Name,

make the hearts of those who publish this treatise, and those of their companions, manifest the lights of belief,

and make their pens disseminate the mysteries of the Qur'an, and set them on the Straight Path! Amen.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise!(2:32)

The Eternal One, He is the Eternal One!
Said Nursi

Ya Rab! Habib-i Ekrem (Aleyhissalâtu Vesselâm)
hürmetine ve ism-i a'zam hakkına,

şu risaleyi neşredenlerin ve rüfekaşının kalblerini, envâr-ı imaniyeye mazhar

ve kalemlerini esrar-ı Kur'aniyeye naşir eyle ve onlara sırat-ı müstakimde istikamet ver. Âmîn.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

#358

The Twenty-fifth Letter

was not written

#359

The Twenty-sixth Letter

First Topic

In His Name, be He Glorified!
And there is nothing but it glorifies Him with praise.
(17:44)

*In the Name of God, the Merciful, the
Compassionate.*

*And if a suggestion from Satan assails your mind,
seek refuge with God; for He is All-Hearing and All-
Knowing.*(41:36)

A Proof of the Qur'an Against Satan and His Party

This first Topic **defeats in argument** the Devil, **silences** the rebellious, and **strikes them dumb** by refuting in the most clear manner a **fearsomely cunning stratagem** of the Devil, which is **to be unbiased**.

It concerns an event part of which I described in **summary** form ten years ago in my work entitled **Lemeat**. It is as follows:

Eleven years before this **treatise** was written, I was listening in the month of Ramadan to the Qur'an being recited in Bayezid Mosque in Istanbul.

Suddenly, although I could see no one, I seemed to hear **an unearthly voice** which captured all my attention.

I listened with my imagination, and realized that it was saying to me:

Yirmibesinci Mektub

Te'lif edilmemiştir.

Yirmialtıncı Mektub

Birinci Mebhas

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Hüccet-ül Kur'an Aleşşeytan ve Hizbihi

İblisi **ilzam**, şeytanı **ifham**, ehl-i tuğyanı **iskât** eden Birinci Mebhas; **bîtarafane** muhakeme içinde **şeytanın müdhiş bir desisesini** kat'î bir surette reddeden bir vakıadır.

O vakıanın **mücmel** bir kısmını on sene evvel Lemaat'ta yazmıştım. Şöyle ki:

Bu **risale**nin te'lifinden onbir sene evvel Ramazan-ı Şerifte İstanbul'da Bayezid Câmî-i Şerifinde hâfızları dinliyordum.

Birden şahsını görmedim, fakat **manevî bir ses** işittim gibi bana geldi. Zihnimi kendine çevirdi.

Hayalen dinledim, baktım ki bana der:

"You consider the Qur'an to be extremely **elevated** and brilliant.

Be unbiased for a minute and consider it again.

That is, suppose it to be man's word.

I wonder whether you would still see the same **qualities** and beauty in it?"

In truth, I was deceived by the voice; I thought of the Qur'an as being written by man.

Just as Bayezid Mosque **is plunged into darkness** when the electricity is switched off, I observed that with that thought the brilliant lights of the Qur'an began to be extinguished.

#360

At that point I understood that it was the Devil who was speaking to me; he was drawing me towards **the abyss**.

I **sought help** from the Qur'an

and a light was at once imparted to my heart giving me firm strength for the **defence**.

I began to **argue** back at the Devil, saying :

"O Satan! *Unbiased thinking* is to take a position between two sides.

Whereas what both you and your **disciples** from among men call unbiased thinking is **to take the part of the opposing side**; it is not **impartiality**, it is temporary unbelief.

For to consider the Qur'an to be man's word and to judge it as such is to take the part of the opposing side;

it is **to favour** something **baseless and invalid**. It is not being unbiased, it is **being biased** towards falsehood."

The Devil replied: "Well, in that case, say it is **neither** God's Word **nor** man's word . Think of it as between the two."

To which I rejoined: "That's not possible either..

For if there is **a disputed property** for which there are two **claimants**, and the claimants are close both to one another and to the property,

the property will either be given to someone other than them, or will be put somewhere accessible

so that whoever proves ownership can take it.

If the two claimants are far apart with one in **the east** and the other in **the west**, then **according to the rule**, it will remain with **the one who has possession of it**

since it is not possible for it to be left somewhere between them.

Thus, the Qur'an is a valuable property,

"Sen Kur'anı pek **âli**, çok parlak görüyorsun.

Bîtarafane muhakeme et, öyle bak.

Yani bir beşer kelâmı farzet bak.

Acaba o **meziyetleri**, o zînetleri görecek misin?"

Hakikaten ben de ona aldandım. Beşer kelâmı farzedip, öyle baktım.

Gördüm ki: Nasıl Bayezid'in elektrik düğmesi çevrilip söndürülünce ortalık **karanlığa düşer**. Öyle de o farz ile Kur'anın parlak ışıkları gizlenmeğe başladı.

O vakit anladım ki, benim ile konuşan şeytandır. Beni **vartaya** yuvarlandıyor.

Kur'andan **istimdad ettim**.

Birden bir nur kalbime geldi. **Müdafaaya** kat'î bir kuvvet verdi.

O vakit şöylece şeytana karşı **münazara** başladı. Dedim:

"Ey şeytan! *Bîtarafane muhakeme*, iki taraf ortasında bir vaziyettir.

Halbuki hem senin, hem insandaki senin **şakirdlerin**, dediğiniz bîtarafane muhakeme ise; **taraf-ı muhalifi iltizam**dır, **bîtarafılık** değildir. Muvakkaten bir dinsizliktir.

Çünkü Kur'ana kelâm-ı beşer diye bakmak ve öyle muhakeme etmek, şikk-ı muhalifi esas tutmaktır.

Bâtılı iltizamdır, bîtarafane değildir, belki bâtıla **tarafgirliktir**."

Şeytan dedi ki: "Öyle ise **ne** Allah'ın kelâmı, **ne de** beşerin kelâmı deme. Ortada farzet, bak."

Ben dedim: "O da olamaz..

Çünkü **münâzaun-fih bir mal** bulunsa, eğer iki **müddeî** birbirine yakın ise ve kurbîyet-i mekân varsa;

o vakit o mal, ikisinden başka birinin elinde veya ikisinin elleri yetişecek bir surette bir yere bırakılacak.

Hangisi isbat etse o alır.

Eğer o iki müddeî birbirinden gayet uzak, biri **maşrıkt**a, biri **mağribde** ise; o vakit **kaideten sahib-ül yed** kim ise onun elinde bırakılacaktır.

Çünkü ortada bırakmak kabil değildir.

İşte Kur'an kıymettar bir maldır.

and however distant man's word is from God's, the two sides in question are that far apart; indeed, they are infinitely far from one another.

It is not possible for the Qur'an to be left between **the two sides**, which are as far apart as the Pleiades and the ground.

For they are opposites like **existence and non-existence** or **the two magnetic poles**; there can be no point between them.

In which case, for the Qur'an, the one who possesses it is God's side. It will be accepted as being in His possession, and the **proofs** of ownership will be regarded in that way.

Should the opposing side refute all the arguments proving it to be **God's Word**, it may claim ownership of it, otherwise it cannot.

God forbid! **What hand can pull out the nails** fastening that vast jewel to the sublime throne of God, riveted as it is with thousands of **certain proofs**, and **break its supporting pillars, causing it to fall**?

In spite of you, O Satan!, the just and the fair-minded **reason** in this equitable and rightful manner.

They increase their belief in the Qur'an through even the slightest evidences.

While according to the way shown by you and your disciples, if just once it is supposed to be man's word and that **mighty jewel** fastened to the divine throne is cast to the ground,

Beşer kelâmı Cenab-ı Hakk'ın kelâmından ne kadar uzaksa, o iki taraf o kadar, belki hadsiz birbirinden uzaktır.

İşte, **seradan süreyyaya kadar birbirinden uzak o iki taraf** ortasında bırakmak mümkün değildir.

Hem ortası yoktur. Çünkü **vücut ve adem** gibi ve **nakızeyn** gibi iki zıddırlar. Ortası olamaz.

Öyle ise, Kur'an için sahib-ül yed, taraf-ı İlahîdir. Öyle ise, onun elinde kabul edilip, öylece **delail**-i isbata bakılacak.

Eğer öteki taraf onun **Kelâmullah** olduğuna dair **bütün bürhanları birer birer çürütse**, elini ona uzatabilir. Yoksa uzatamaz.

Heyhat! Binler **berahin-i kat'iyyenin** mıhlarıyla Arş-ı A'zam'a çakılan bu muazzam pırlantayı, **hangi el bütün o mıhları söküp, o direkleri kesip onu düşürebilir**?

İşte ey şeytan! **Senin rağmına** ehl-i hak ve insaf bu suretteki hakikatlı muhakeme ile **muhakeme ederler**.

Hattâ en küçük bir delilde dahi Kur'ana karşı imanlarını ziyadeleştirirler.

Senin ve şakirdlerinin gösterdiği yol ise: Bir kerre beşer kelâmı farzedilse, yani Arş'a bağlanan o **muazzam pırlanta** yere atılsa;

a proof with the strength of all the nails and **the firmness of many proofs** becomes necessary in order to raise it from the ground and fasten it once more to the throne,

and so be saved from **the darkness of unbelief** and reach the lights of belief.

But because it is extremely difficult to do this, due to your **wiles**, many people are losing their faith at this time by imagining themselves to be making **unbiased judgements**."

The Devil turned and said: "The Qur'an resembles man's word. It is similar to the way men **converse**. That means it is man's word.

If it were God's Word, it would be appropriate to Him and altogether **out of the ordinary**.

Just as His art does not resemble man's art, so His Word should not resemble man's word."

I replied: "It may be understood as follows: apart from his miracles and **special attributes**, the Prophet Muhammad (UWBP) was a human being in all his **actions, conduct, and behaviour**.

He submitted to and **complied with** the divine laws and **commands manifested in creation**.

He too suffered from the cold, experienced pain, and so on.

His deeds and attributes were not all made out of the ordinary **so that** he could be the leader of his community through his actions, its guide through his conduct, and instruct it through all his behaviour.

If he had been out of the ordinary in all his conduct, he could not have been the leader in every respect, **the complete guide** for everyone, **the "Mercy to All the Worlds"** through all his attributes.

In just the same way, the All-Wise Qur'an is the leader of the aware and the conscious,

the guide of jinn and men,

the teacher of those aspiring to perfection,

and instructor of those seeking reality.

It has necessarily, therefore, to be in a form similar to human **conversation** and style.

For men and jinn take their **supplications** from it

and learn their prayers from it;

they express their **concerns** in its language,

and learn from it the **rules of social behaviour**, and so on.

Everyone has recourse to it.

bütün mihların kuvvetinde ve çok bürhanların metanetinde birtak bürhan lâzım ki, onu yerden kaldırıp arş-ı manevîye çaksın...

Tâ küfrün zulûmatından kurtulup, imanın envârına erişsin.

Halbuki buna muvaffak olmak pek güçtür. Onun için senin **desisen** ile şu zamanda, **bitarafane muhakeme** sureti altında çokları imanlarını kaybediyorlar."

Şeytan döndü ve dedi: "Kur'an beşer kelâmına benziyor. Onların **muhaveresi** tarzındadır. Demek, beşer kelâmıdır.

Eğer Allah'ın kelâmı olsa; ona yakışacak, her cihetçe **hârikulâde** bir tarzı olacaktı.

Onun san'atı nasıl beşer san'atına benzemiyor, kelâmı da benzememeli?"

Cevaben dedim: "Nasılki Peygamberimiz (A.S.M.) mu'cizatından ve **hasaisinden** başka, **efal** ve **ahval** ve **etvarında** beşeriyette kalıp,

beşer gibi âdet-i İlahiyeye ve **evamir-i tekviniyesine münkad** ve **mutî' olmuş**.

O da soğuk çeker, elem çeker ve hâkeza...

Herbir ahval ve etvarında hârikulâde bir vaziyet verilmemiş. **Tâ ki** ümmetine ef'aliyle imam olsun, etvarıyla rehber olsun, umum harekâtıyla ders versin.

Eğer her etvarında hârikulâde olsa idi, bizzât her cihetçe imam olamazdı. Herkese **mürşid-i mutlak** olamazdı. Bütün ahvalıyla **Rahmeten lil-âlemîn** olamazdı.

Aynen öyle de: Kur'an-ı Hakîm ehl-i şuura imamdır,

cinn ve inse mürşiddir,

ehl-i kemale rehberdir,

ehl-i hakikata muallimdir.

Öyle ise, beşerin **muhaveratı** ve üslûbu tarzında olmak zarurî ve kat'îdir.

Çünkü cinn ve ins **münacatını** ondan alıyor,

duasını ondan öğreniyor,

mesailini onun lisanıyla zikrediyor,

edeb-i muaşeretini ondan taallüm ediyor ve hâkezâ...

Herkes onu merci yapıyor.

If it had been in similar form to **the divine speech** that the Prophet Moses (Peace be upon him) heard on Mount Sinai, **human beings could not have borne listening to it and hearing it**, nor made it a point of reference and recourse.

Moses (Peace be upon him), **one of the five greatest prophets**, could only endure to hear a few words.

He said: "**'Is Your speech thus?'** God replied: **'I have the power of all tongues.'** " {Suyüti, *al-Durar al-Manthür*, iii, 536.}

Next, the Devil said: "Many people speak of **matters** similar to those in the Qur'an in the name of religion.

Isn't it possible, therefore, that a human being did such a thing and made up the Qur'an in the name of religion?"

#362

Inspired by the light of the Qur'an, I replied as follows:

"Firstly: Out of love of religion, **someone who is religious** may say: *'The truth is this; in reality, the matter is thus; Almighty God commands such-and-such.'*

But he would not make God speak to suit himself.

Trembling at the verse, **Who, then does more wrong than one who utters a lie concerning God?(39:32)**, he would not overstep his mark to an infinite degree, **imitate God**, and speak on His behalf.

"Secondly: it is in no way possible for a human being to **be successful** in doing such a thing on his own, in fact, it is completely impossible.

People who resemble each other may imitate one another,

people of the same nation look the same as one another,

people who are close to one another **in rank** or status may impersonate one another

and temporarily **deceive** people, but they cannot do so for ever.

For **in any event**, the falseness and artificiality in their behaviour will show up their **imposture** to the observant, and their deception will not last.

If the person who is attempting to imitate another **under false pretences** is quite unlike them; for example, if an uneducated man wants to imitate in learning a genius like Ibn Sina, or a shepherd to assume the position of a king, of course they will not deceive anyone at all,

they will only make fools of themselves.

Öyle ise, eğer Hazret-i Musa Aleyhisselâm'ın Tur-i Sina'da işittiği **Kelâmullah** tarzında olsa idi, **beşer bunu dinlemekte ve işitmekte tahammül edemezdi** ve merci' edemezdi.

Hazret-i Musa Aleyhisselâm gibi bir **ulü-l azm**, ancak birkaç kelâmı işitmeye tahammül etmiştir.

Musa Aleyhisselâm demiş:

أَهْكَذَا كَلَامُكَ قَالَ اللَّهُ لِي قُوَّةُ جَمِيعِ الْأَلْسِنَةِ

Şeytan yine döndü, dedi ki: "Kur'anın mesaili gibi çok zâtlar o çeşit **mesaili** din namına söylüyorlar.

Onun için, bir beşer, din namına böyle bir şey yapmak mümkün değil mi?"

Cevaben Kur'anın nuruyla dedim ki:

Evvelâ, dindar bir adam din muhabbeti için "*Hak böyledir. Hakikat budur. Allah'ın emri böyledir*" der.

Yoksa, Allah'ı kendi keyfine konuşturamaz.

Hadsiz derece haddinden tecavüz edip, **Allah'ın taklidini yapıp**, onun yerinde konuşmaz.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ
düsturundan titrer.

Ve sâniyen, bir beşer kendi başına böyle yapması ve **muvaflak olması** hiçbir cihetle mümkün değildir. Belki, yüz derece muhaldir.

Çünkü birbirine yakın zâtlar birbirini taklid edebilirler.

Bir cinsten olanlar, birbirinin suretine girebilirler.

Mertebece birbirine yakın olanlar, birbirinin makamlarını taklid edebilirler.

Muvakkaten insanları **iğfal ederler**, fakat daimî iğfal edemezler.

Çünkü ehl-i dikkat nazarında **alâküllihi** etvar ve ahvali içindeki tasannuatlar ve tekellüfatlar **sahtekârlığını** gösterecek, hilesi devam etmeyecek.

Eğer **sahtekârlıkla** taklide çalışan; ötekinden gayet uzaksa, meselâ âdi bir adam, İbn-i Sina gibi bir dâhîyi ilimde taklid etmek istese ve bir çoban bir padişahın vaziyetini takınsa elbette hiç kimseyi aldatamayacak.

Belki kendi maskara olacak.

Everything they do will proclaim, 'This is an impostor.'

Thus, to suppose - *God forbid!*, a hundred thousand times - the Qur'an to be man's word is utterly impossible; no rational being could accept its possibility; to do so is a delirium like imagining to be possible something that is self-evidently impossible, like a firefly being regarded by **astronomers** as a real star far a thousand years; or a fly appearing to observers in the form of a **peacock** far a year; or a bogus common private posing as a famous lofty **field marshal**, taking over his position and remaining in it far a long period without giving away his deception; or like a slandering, unbelieving liar affecting the manner and position of the most truthful, trustworthy, upright believer **throughout his life** and being completely unruffled before even the most observant while concealing his fraud from them.

In just the same way, if the Qur'an is supposed to be man's word, then it has to be supposed, God forbid, that that Perspicuous Book -*which is clearly a brilliant star; indeed, a sun of perfections perpetually scattering the lights of truth in the heavens of the world of Islam-*

is like a firefly, a **spurious sham** made up by a counterfeiting human;

and those who are closest to it and study it most carefully do not realize this,

and consider it to be a perpetual, exalted star and **source of truth**.

#363

This is impossible a hundred times over, and even if you were to go a hundred times further in your **diabolical machinations**, O Satan, you could not make such an assertion, you could not deceive anyone of sound reason!

Only sometimes you trick people by making them look from a great distance, thus making the star appear as small as a firefly.

Thirdly: Also, if the Qur'an is imagined to be man's word, it necessitates

that the hidden reality of a **criterion of truth and falsehood** that is miraculous in its exposition, and through the testimony of its fruits, results, and effects, is gilded with the most spiritual and **life-giving**, the most truthful and **happiness-bringing**, the most comprehensive and exalted qualities in the world of humanity,

is, God forbid, the **fabrication** of a single unaided and unlearned man's mind,

and that the great geniuses and brilliant scholars who observed him closely and studied him meticulously at no time saw any trace of counterfeit or pretence in him

and always found him serious, **genuine**, and sincere.

Herbir hali bağırarak ki: Bu sahtekârdır.

İşte, hâşâ yüzbin defa hâşâ!.. Kur'an, beşer kelâmı farzedildiği vakit: Nasilki **bir yıldız böceği bin sene tekellüfsüz hakikî bir yıldız olarak rasad ehline görünsün.. hem bir sinek bir sene tamamen tavus suretini tasannu'suz, temaşa ehline göstere sin.. hem sahtekâr, âmi bir nefer; namdar, âlî bir müşirin tavrını takınsın, makamında otursun, çok zaman öyle kalsın, hilesini ihsas etmesin.. hem müfteri, yalancı itikadsız bir adam; müddet-i ömründe daima en sadık, en emin, en mu'tekid bir zâtın keyfiyetini ve vaziyetini en müdakkik nazarlara karşı telaşsız göstere sin, dâhilerin nazarında tasannu'u saklansın? Bu ise yüz derece muhaldır, ona hiçbir zîakıl mümkün diyemez ve öyle de farzetmek, bedihî bir muhali vaki' farzetmek gibi bir hezeyandır.**

Aynen öyle de, Kur'anı kelâm-ı beşer farzetmek; lâzım gelir ki: Âlem-i İslâm'ın semasında bilmüşahede pek parlak ve daima envâr-ı hakaiki neşreden bir yıldız-ı hakikat, belki bir şems-i kemalât telakki edilen Kitab-ı Mübin'in mahiyeti; hâşâ sümme hâşâ

bir yıldız böceği hükmünde tasannu'cu bir beşerin **hurafatlı bir düzmesi olsun..**

ve en yakınında olanlar ve dikkatle ona bakanlar farkında bulunmasın..

ve onu daima âlî ve **menba-ı hakaik** bir yıldız bilsin.

Bu ise yüz derece muhal olmakla beraber, sen ey şeytan yüz derece **şeytanetinde** ileri gitsen buna imkân verdiremezsin, bozulmamış hiçbir akli kandıramazsın!

Yalnız manen pek uzaktan baktırmakla aldatıyorsun! Yıldız, yıldız böceği gibi küçük gösteriyorsun.

Sâlisen: Hem Kur'anı beşer kelâmı farzetmek, lâzımgelir ki;

âsârıyla, tesirâtıyla, netaiciyle âlem-i insaniyetin bilmüşahede en ruhlu ve **hayat-feşan**, en hakikatlı ve **saadet-resan**, en cem'iyetli ve mu'cizbeyan, âlî meziyetleriyle yaldızlı bir **Furkan**'ın gizli hakikatı;

hâşâ muavenetsiz, ilimsiz birtek insanın fikrinin **tasniati** olsun

ve yakınında onu temaşa eden ve merakla dikkat eden büyük zekâlar, ulvî dehalar onda hiçbir zaman hiçbir cihette sahtekârlık ve tasannu' eserini görmesin..

daima ciddiyeti, **samimiyeti**, ihlası bulsun!

This is completely impossible, **an idea so nonsensical as to shame the Devil himself**, like dreaming up an utterly impossible situation. For it entails supposing **a person who throughout his life demonstrated and taught trust, belief, confidence, sincerity, seriousness, and integrity through all his conduct, words, and actions**, and **raised eminently truthful and sincere followers**, and **was accepted as possessing the highest, most shining virtues**, to be the most untrustworthy, in sincere, and unbelieving.

For in this question there is no point between the two.

If, to suppose the impossible, the Qur'an were not the Word of God, it would fall from the divine throne to the ground; it would not remain somewhere between. While being **the meeting-point of truths**, it would become a source of superstition and myth.

And if, God forbid, the one who proclaimed that wonderful decree was not God's Messenger, it would necessitate his descending from the **highest of the high** to the lowest of the low, and from the degree of being **the source of accomplishments** and perfections to the level of being a mine of trickery and intrigue;

he could not remain between the two. For one who lies and fabricates in God's name falls to the very **lowest** of degrees.

It is as impossible as permanently seeing a fly as a peacock, and all the time seeing the peacocks's attributes in the fly.

Only someone lacking all intelligence could imagine it to be possible.

#364

Fourthly: Also, if the Qur'an is imagined to be man's word, it necessitates fancying that the **Qur'an, which is a sacred commander of the community of Muhammad (UWBP), mankind's largest and most powerful army, is -God forbid- a powerless, valueless, baseless forgery.** Whereas, **self evidently, through its powerful laws, sound principles, and penetrating commands, it has** equipped that huge army both materially, and morally and spiritually, has imposed on it such an order, regularity, and **discipline** that it has conquered both this world and the next, and **has instructed the minds of people each according to his degree, and trained their hearts, conquered their spirits, purified their consciences, and employed and utilized their limbs and members.** To imagine it to be a counterfeit necessitates accepting a hundredfold impossibility .

Bu ise yüz derece muhal olmakla beraber, **bütün ahvaliyle, akvaliyle, harekâtıyla bütün hayatında emaneti, imanı, emniyeti, ihlası, ciddiyeti, istikameti gösteren ve ders veren ve siddikînleri yetiştiren, en yüksek, en parlak, en âlî haslet telakki edilen ve kabul edilen bir zâtı**; en emniyetsiz, en ihlassız, en itikadsız farzetmekle, muzaaf bir muhali vaki' görmek gibi şeytanı dahi utandıracak bir hezeyan-ı fikrîdir.

Çünkü şu mes'elenin ortası yoktur.

Zira farz-ı muhal olarak Kur'an Kelâmullah olmazsa, arştan ferşe düşer gibi sukut eder. Ortada kalmaz. **Mecma-i hakaik** iken, menba-ı hurafat olur

ve o hârika fermanı gösteren zât, hâşâ sümme hâşâ eğer Resulullah olmazsa; **a'lâ-yı illiyyînden** esfel-i safilîne sukut etmek ve **menba-ı kemalât** derecesinden maden-i desais makamına düşmek lâzımgelir.

Ortada kalmaz. Zira Allah namına iftira eden, yalan söyleyen en **edna** bir dereceye düşer.

Bir sineği, daimî bir surette tavus görmek ve tavusun büyük evsafını onda her vakit müşahede etmek ne kadar muhal ise, şu mes'ele de öyle muhaldır.

Fıtraten akılsız, sarhoş bir divane lâzım ki, buna ihtimal versin.

Râbian: Hem Kur'anı kelâm-ı beşer farzetmek lâzımgelir ki; *Benî Âdem'in en büyük ve muhteşem ordusu olan ümmet-i Muhammediyenin (A.S.M.) mukaddes bir kumandanı olan Kur'an, bilmüşahede kuvvetli kanunlarıyla, esaslı düsturlarıyla, nafiz emirleriyle o pek büyük orduyu, iki cihanı fethedecek bir derecede bir intizam verdiği ve bir inzibat altına aldığı ve maddî ve manevî teçhiz ettiği ve umum efradın derecatına göre akıllarını talim ve kalblerini terbiye ve ruhlarını teshir ve vicdanlarını tathir, âza ve cevarihlerini istimal ve istihdam ettiği halde; -hâşâ, yüzbin defa hâşâ- kuvvetsiz, kıymetsiz, asılsız bir düzme farzedip yüz derece muhali kabul etmek lâzım gelmekle beraber..*

Such an impossibility entails the further total impossibility of supposing that **a person who**, through his deliberate conduct throughout his life taught mankind Almighty God's laws, and through his honest behaviour instructed humanity in the principles of truth, and through his **sincere** and reasonable words showed and established *the straight way of moderation and happiness*, and as all his life testifies, felt great fear at divine punishment and knew God better than anyone else and made Him known, and **in splendid fashion** has for one thousand three hundred and fifty years commanded a fifth of mankind and half the globe, and **through his renowned qualities** is in truth the pride of mankind, indeed, of the universe, - it entails the impossibility of supposing that, *-God forbid a hundred thousand times-*, he neither feared God, nor knew Him, nor held back from lying, nor had any self-respect.

Because in this matter there is no point between the two. For if, to suppose the impossible, the Qur'an is not the Word of God, if it falls from the divine throne to the ground, it cannot remain somewhere between the two.

Indeed, it has to be said to be the property of the very worst of liars.

And as for this, O Satan, even if you were a hundred times more satanic, **you could not deceive any mind** that was not unsound, **nor persuade any heart** that was not corrupted!"

The Devil retorted: "That's what you think! I have deceived most of mankind, and their foremost **thinkers**, into denying the Qur'an and Muhammad."

I replied:

Firstly: When seen from a great distance, the largest thing appears the same as the smallest. A star may even look like a candle.

Secondly: Also, when seen both as **secondary** and **superficially**, something which is completely impossible may appear to be possible.

One time when an old man was watching the sky in order to spot the **new moon** of Ramadan, a white hair fell on his eye.

Imagining it to be the moon, he announced: 'I have seen the new moon!'

Now, it is impossible that the white hair was the moon,

but because his intention was to spot the moon and the hair was by the way and secondary, he paid it no attention and thought the impossibility was possible.

#365

Thirdly: Also, non-acceptance is one thing and **denial** is something quite different.

Non-acceptance is indifference, a closing of the eyes to something, an ignorant absence of judgement.

müddet-i hayatında ciddî harekâtıyla Hakk'ın kanunlarını Benî Âdem'e ders veren ve samimî ef'aliyle hakikatın düsturlarını beşere talim eden ve **hâlis** ve makul akvâliyle *istikamet*in ve saadetin usûllerini gösteren ve tesis eden ve bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle Allah'ın azabından çok havf eden ve herkesten ziyade Allah'ı bilen ve bildiren ve nev'-i beşerin beşten birisine ve küre-i arzın yarısına bin üçyüzelli sene **kemal-i haşmetle** kumandanlık eden ve cihanı velveleye veren **şöhretşiar şununatıyla** nev'-i beşerin belki kâinatın elhak medar-ı fahri olan **bir zâtı**; -hâşâ yüzbin defa hâşâ- Allah'tan korkmaz ve bilmez ve yalandan çekinmez, haysiyetini tanımaz farzetmekle, yüz derece muhali birden irtikâb etmek lâzım gelir.

Çünkü şu mes'elenin ortası yoktur. Zira farz-ı muhal olarak Kur'an Kelâmullah olmazsa; arştan düşse, orta yerde kalamaz.

Belki yerde en yalancı birinin malı olduğunu kabul etmek lâzımgelir.

Bu ise ey şeytan, yüz derece sen katmerli bir şeytan olsan bozulmamış **hiçbir akli kandıramazsın** ve çürümemiş **hiçbir kalbi ikna edemezsin**.

Şeytan döndü, dedi: "Nasıl kandıramam? Ekser insanlara ve insanın meşhur **âkillerine** Kur'anı ve Muhammed'i inkâr ettirdim ve kandırdım."

Elcevab:

"Evvelâ, gayet uzak mesafeden bakılsa, en büyük bir şey, en küçük bir şey gibi görünebilir. Bir yıldız, bir mum kadardır denilebilir.

Sâniyen: Hem **tebaî** ve **sathî** bir nazarla bakılsa, gayet muhal bir şey, mümkün görünebilir.

Bir zaman bir ihtiyar adam Ramazan **hilâli**ni görmek için semaya bakmış. Gözüne bir beyaz kıl inmiş.

O kılı Ay zannetmiş. "Ay'ı gördüm" demiş.

İşte muhaldir ki; hilâl, o beyaz kıl olsun.

Fakat kasden ve bizzât Ay'a baktığı ve o saçı tebaî ve dolayısıyla ve ikinci derecede görüldüğü için o muhali mümkün telakki etmiş.

Sâlisen: Hem kabul etmemek başkadır, **inkâr** etmek başkadır.

Adem-i kabul bir lâkaydlıktır, bir göz kapamaktır ve cahilane bir hükümsüzlüktür.

It may mask many completely impossible things and the mind does not concern itself with them.

As for denial, it is not non-acceptance, but **the acceptance of non-existence**; it is a judgment.

The mind is compelled to work.

So a devil like you takes hold of someone's mind and leads it to denial.

Showing the false to be truth and the impossible to be possible through such satanic wiles as **heedlessness**, misguidance, **fallacious reasoning**, obstinacy, **false arguments**, pride, **deception**, and habit,

you make those unfortunate creatures in human form swallow unbelief and denial, although they comprise innumerable impossibilities.

Fourthly: Also, if the Qur'an is supposed to be the word of man, it necessitates imagining to be its opposite **a book that has self-evidently guided the purified, veracious saints and spiritual poles, who shine like stars in the heavens of the world of mankind, has continuously instructed all levels of perfected men in truth and justice, veracity and fidelity, faith and trustworthiness, and has ensured the happiness of this world and the next through the truths of the pillars of faith and the principles of the pillars of Islam; a book that through the testimony of its achievements is of necessity veracious, and pure, genuine truth, and absolutely right, and most serious** - it necessitates imagining, *God forbid*, that it comprises the opposites of these qualities, effects, and lights, and not only is a collection of fabrications and lies, but also *a frenzy of unbelief that would shame even the Sophists and the devils, and cause them to tremble.*

This impossibility necessitates the further, *most ugly and abhorrent impossibility* that **the person who, according to the testimony of the religion and Shari'a of Islam that he proclaimed, and the extraordinary fear of God and pure, sincere worship that he demonstrated throughout his life, and as necessitated by the good moral qualities unanimously witnessed in him, and according to the affirmation of the people of truth and perfection whom he raised, was the most believing, the most steadfast, the most trustworthy, and the most truthful**, was - *God forbid*, and again, *God forbid* - without faith, that he was most untrustworthy, did not fear God, nor shrink from lying. To imagine this necessitates imagining the most loathsome form of impossibility and **perpetrating** the most iniquitous and vicious sort of misguidance.

In Short: As is stated in the Eighteenth Sign of the Nineteenth Letter,

the common people, who gain an **understanding** of the **Qur'an's miraculous nature** by listening to it, say:

Bu surette çok muhal şeyler onun içinde gizlenebilir. Onun akli onlarla uğraşmaz.

Amma inkâr ise; o adem-i kabul değil, belki o **kabul-ü adem**dir, bir hükümdür.

Onun akli hareket etmeye mecburdur.

O halde senin gibi bir şeytan onun aklını elinden alır. Sonra inkârı ona yutturur.

Hem ey şeytan! Bâtılı hak ve muhali mümkün gösteren **gaflet** ve dalalet ve **safsata** ve inad ve **mağlata** ve mükâbere ve **ığfal** ve görenek gibi şeytanî desiselerle,

çok muhalâtı intaç eden küfür ve inkârı o bedbaht insan suretindeki hayvanlara yutturmuşsun.

Râbian: Hem Kur'anı kelâm-ı beşer farzetmek, lâzımgelir ki: **Âlem-i insaniyetin semasında yıldızlar gibi parlayan asfiyalara, sıddıkînlere, aktaqlara bilmüşahede rehberlik eden ve bilbedahe mütemadiyen hakk u hakkaniyeti, sıdk u sadakatı, emn ü emaneti umum tabakat-ı ehl-i kemale talim eden ve erkân-ı imaniyenin hakaikiyle ve erkân-ı İslâmiyenin desatiriyle iki cihanın saadetini temin eden ve bu icraatının şehadetiyle bizzarure hâlis hak ve sâfi hakikat ve gayet doğru ve pek ciddî olmak lâzım gelen bir kitabı**; kendi evsafının ve tesiratının ve envârının zıddıyla muttasıf tasavvur edip, -hâşâ, hâşâ- tasniat ve iftiraların mecmuası nazarıyla bakmak; *Sofestaîleri ve şeytanları dahi utandıracak ve titretecek şenî' bir hezeyan-ı küfrî* olmakla beraber;

izhar ettiği din ve şeriat-ı İslâmiyenin şehadetiyle ve müddet-i hayatında gösterdiği bilittifak fevkalâde takvasının ve hâlis ve safi ubudiyetinin delaletiyle ve bilittifak kendinde görüldüğü ahlâk-ı hasenesinin iktizasıyla ve yetiştirdiği bütün ehl-i hakikatın ve sahib-i kemalâtın tasdikiyle **en mu'tekid, en metin, en emin, en sadık bir zâtı**; -hâşâ sümme hâşâ, yüzbin kerre hâşâ- itikadsız, en emniyetsiz, Allah'tan korkmaz, yalandan çekinmez bir vaziyette farzedip, *muhâlâtın en çirkin ve menfur bir suretini* ve dalaletin en zulümlü ve zulümatlı bir tarzını **irtikâb etmek** lâzımgelir.

Elhasıl: Ondokuzuncu Mektub'un Onsekizinci İşaretinde denildiği gibi;

nasıl kulaklı âmi tabakası **'icaz-ı Kur'an fehminde** demiş:

"If I were to compare the Qur'an with all the other books I have listened to, or with all the other books in the world, it would resemble none of them; it is not the same as them in either kind or degree.

#366

The Qur'an, then, is either **superior** to all of them, or inferior to all of them.

It is impossible that it is inferior, and no enemy or the Devil even could say that.

In which case, the Qur'an is superior to all other books, and is therefore a miracle."

In just the same way, we say according to the categorical proof called "residue" taken from **the sciences of method and logic**:

"O Satan and O disciples of Satan! The Qur'an is either the Word of God, come from **the supreme throne of God** and His Greatest Name,

or, -God forbid, and again, God forbid-, it is a human forgery fabricated on earth by someone without belief who neither feared God nor knew Him.

In the face of the above proofs, O Satan, **you can neither say that, nor could you have said it, nor will you be able to say it** in the future.

Therefore, the Qur'an is the Word of the Creator of the universe.

Because there is no point between the two; it is impossible and precluded that there should be.

And we have proved it most clearly and decisively; and you have seen it and heard it.

In the same way, Muhammad (Upon whom be blessings and peace) is either God's Messenger and **the highest of the prophets** and **the most superior of creatures**,

or, God forbid, he has to be imagined to be someone without belief who fell **to the lowest of the low** because he lied concerning God, and did not know God, and did not believe in His punishment.

{Relying on the fact that the Qur'an mentions the unbelievers' blasphemies and obscenities, in order to refute them,

trembling, I too have been compelled to use these expressions, in the form of impossibilities, to demonstrate the total impossibility and complete worthlessness of the blasphemous ideas of the people of misguidance.}

And as for this, O Devil, neither you, nor the philosophers of Europe or **hypocrites** of Asia on whom you rely, could say it;

neither could you say it in the past, nor shall you be able to say it in the future,

"Kur'an, bütün dinlediğim ve dünyada mevcut kitablara kıyas edilse, hiçbirisine benzemiyor ve onların derecesinde değildir.

Öyle ise ya Kur'an, umumun altındadır veya umumun **fevkinde** bir derecesi vardır.

Umumun altındaki şıkk ise, muhal olmakla beraber, hiçbir düşman hattâ şeytan dahi diyemez ve kabul etmez.

Öyle ise Kur'an, umum kitabların fevkindedir. Öyle ise mu'cizedir."

Aynen öyle de, biz de **ilm-i usûl ve fenn-i mantık**ça "sebr ü taksim" denilen en kat'î hüccetle deriz:

Ey şeytan ve ey şeytanın şakirdleri! Kur'an, ya **arş-ı a'zam**dan ve ism-i a'zamdan gelmiş bir kelâmullahtır

veyahut -hâşâ sümme hâşâ, yüzbin kerre hâşâ- yerde Allah'tan korkmaz ve Allah'ı bilmez, itikadsız bir beşerin düzmesidir.

Bu ise ey şeytan! Sâbık hüccetlere karşı bunu sen **diyemezsin** ve **diyemezdin** ve **diyemeyeceksin**.

Öyle ise bizzarure ve bilâ-şübhe Kur'an, Hâlık-ı Kâinat'ın kelâmıdır.

Çünkü ortası yoktur ve muhaldır ve olamaz.

Nasılki kat'î bir surette isbat ettik, sen de gördün ve dinledin.

Hem Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, ya Resulullah'tır ve **bütün Resullerin ekmeli** ve **bütün mahlukatın efdalidir**

veyahut -hâşâ yüzbin defa hâşâ- Allah'a iftira ettiği ve Allah'ı bilmediği ve azabına inanmadığı için itikadsız, **esfel-i safilîne** sukut etmiş bir beşer farzetmek lâzımgelir.

{(Haşiye): Kur'an-ı Hakîm, kâfirlerin küfriyatlarını ve galiz tabiratlarını ibtal etmek için zikrettiğine istinaden,

ehl-i dalaletin fikr-i küfrîlerinin bütün bütün muhaliyetini ve bütün bütün çürüklüğünü göstermek için şu tabirâtı farz-ı muhal suretinde titreyerek kullanmağa mecbur oldum.}

Bu ise ey İblis! Ne sen ve ne de güvendiğin Avrupa feylesofları ve Asya **münafıkları** bunu diyemezsiniz

ve **diyememişsiniz** ve **diyemeyeceksiniz** ve dememişsiniz ve demeyeceksiniz.

for there is no one in the world who would listen to it and accept it.

It is because of this that the **most corrupting** of those philosophers and the **most lacking in conscience** of the hypocrites, even, admit that '*Muhammad the Arabian (UWBP) was very clever, and was most moral and upright.*'

Since the matter is **limited to** these two sides, and the second one is impossible and no one at all claims it to be true, and since we have proved **with decisive arguments** that there is no point between them,

for sure and of necessity, **in spite of you and your party,**

Muhammad the Arabian (Upon whom be blessings and peace) was the Messenger of God,

and the highest of the prophets

and the best of all creatures."

Upon him be blessings and peace to the number of angels and jinn and men.

#367

A Second, Small Objection Of Satan

*Not a word does he utter but there is a sentinel by him, ready [to note it]. * And the stupor of death will bring the truth [before his eyes]: "This was the thing you were trying to escape!" * And the trumpet shall be blown: that will be the Day whereof warning [had been given]. * And there will come forth every soul: with each will be [an angel] to drive, and [an angel] to bear witness. * "You were heedless of this; now have We removed your veil. And sharp is your sight this Day!" * And his companion will say: "Here is [his record] ready with me!" * "Throw, throw into Hell every contumacious rejecter!" (50:18-24)*

One time while reading these verses from Sura Qaf, the Devil said to me:

"You consider the principal aspects of the Qur'an's **eloquence** to lie in its **clarity** and **fluency of style**,

but in these verses it jumps from one subject to another.

It jumps from **death agonies** to **the resurrection of the dead**,

from **the blowing of the trumpet** to the Last Judgement, and from that to the **entry** into Hell of the unbelievers.

Çünkü bu şıkkı dinleyecek ve kabul edecek dünyada yoktur.

Onun içindir ki, güvendiğin o feylesofların **en müfsidleri** ve o münafıkların **en vicdansızları** dahi diyorlar ki: "*Muhammed-i Arabî (A.S.M.) çok akıllı idi ve çok güzel ahlâklı idi.*"

Madem şu mes'ele iki şıkka **münhasırdır**

ve madem ikinci şıkk muhaldir

ve hiçbir kimse buna sahip çıkmıyor

ve madem **kat'î hüccetlerle** isbat ettik ki, ortası yoktur.

Elbette ve bizzarure **senin ve hizb-üş şeytanın rağmına** olarak bilbedahe ve bihakkalyakîn,

Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm Resulullah'tır

ve bütün Resullerin ekmelidir

ve bütün mahlukatın efdalidir."

عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ بَعْدَ الْمَلَكِ وَالْإِنْسِ وَالْجَانِّ

Şeytanın İkinci Küçük Bir İtirazı

Sure-i **ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ** i okurken

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ * وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ * وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ * وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ * لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ * وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ * أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

şu âyetleri okurken şeytan dedi ki:

"Kur'anın en mühim **fesahatını**, siz onun **selasetinde** ve **vuzuhunda** buluyorsunuz.

Halbuki şu âyette nereden nereye atlıyor?

Sekerattan tâ kıyamete atlıyor.

Nefh-i Sur'dan muhasebenin hitamına intikal ediyor ve ondan Cehennem'e **idhali** zikrediyor.

What fluency of style can there be with this extraordinary switching about?

In most places in the Qur'an, **it brings together** subjects like this that bear little relation to each other.

Where is its eloquence and smoothness with such discontinuity?"

I answered as follows: After its **eloquence**, **one of the chief elements of the Qur'an of Miraculous Exposition's inimitability** is its **conciseness**.

Conciseness is one of the **strongest** and most important elements of **the Qur'an's miraculousness**.

The instances of it are so numerous and beautiful that **exacting scholars** are left in wonder at it.

For example:

Then the word went forth: "O earth! swallow up your water, and O sky! withhold [your rain]!" And the water abated, and the matter was ended. The ark rested on Mount Judi, and the word went forth: "Away with those who do wrong!"(11:44)

It describes **the Great Flood** and its consequences **so concisely** and miraculously in a few short sentences that it has caused many **scholars of rhetoric** to prostrate before its eloquence.

#368

And, for example:

*The Thamud rejected [their prophet] through their inordinate wrongdoing. * Behold, the most wicked man among them was deputed [far impiety]. * But the Apostle of God said to them: "it is a she -camel of God. And [bar her not from] having her drink!" * Then they rejected him, and they hamstrung her. So their Lord, on account of their crime, obliterated their traces and made them equal [in destruction, high and low]! * And for Him is no fear of its consequences.(91 :11-15)*

in these few short sentences, **with a miraculousness within the conciseness**, fluency, and clarity, and in a way that does not spoil the understanding, the Qur'an relates the strange, momentous events involving **the Thamud people** and their consequences, and the Thamud's **calamitous end**.

And for example:

And remember Zun-Nun, when he departed in wrath : he imagined that We had no power over him. But he cried through the depths of darkness: "There is no god but You; glory be unto You; I was indeed among the wrongdoers."(21:87)

Bu acib atlamaklar içinde hangi selaset kalır?

Kur'anın ekser yerlerinde, böyle birbirinden uzak mes'eleleri **birleştiriyor**.

Böyle münasebetsiz vaziyetle selaset, fesahat nerede kalır?"

Elcevab: **Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın esas-ı i'cazının en mühimlerinden belâgat**ından sonra **îcaz**dır.

Îcaz, **i'caz-ı Kur'anın en metin** ve en mühim bir esasıdır.

Kur'an-ı Hakîm'de şu mu'cizane îcaz, o kadar çoktur ve o kadar güzeldir ki; **ehl-i tedkik**, karşısında hayrettedirler.

Meselâ:

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَّمَاءُ اقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

Kısa birkaç cümle ile, **Tufan hâdisi-i azîmesini** netaiciyle öyle **îcazkârane** ve mu'cizane beyan ediyor ki; çok **ehl-i belâgatı**, belâgatına secde ettirmiş.

Hem meselâ:

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوِيهَا * إِذِ انْبَعَثَ أَشْقِيهَا * فَقَالَ لَهُمُ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيِيهَا * فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمُ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّيْهَا * وَلَا يَخَافُ عُقْبِيهَا

İşte **Kavm-i Semud'un** acib ve mühim hâdisatını ve netaicini ve **sû-i akibet**lerini, böyle kısa birkaç cümle ile **îcaz içinde bir i'caz ile** selasetli ve vuzuhlu ve fehmi ihlâl etmez bir tarzda beyan ediyor.

Hem meselâ:

وَذَا الثُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

Here, many sentences have been "rolled up" between the words "that We had no power over him" and "but he cried out in the depths of the darkness," but these omitted sentences neither spoil the understanding, nor mar the fluency of the style.

It mentions the chief elements of the story of Jonah (Upon whom be peace), and refers the rest to the intelligence.

And for example, in Sura Yusuf, the seven or eight sentences between the words "Send me" and "Joseph, O man of truth!" (12:45-6) have been skipped concisely,

yet it neither impairs the understanding, nor mars the smoothness of the style.

There are a great many instances of this sort of miraculous conciseness in the Qur'an, and they are very beautiful indeed.

However, the conciseness of the verses from Sura Qaf are particularly wonderful and miraculous.

For they each point out the truly dreadful future of the unbelievers when each endless day will last fifty thousand years,

and the dire things that will happen to them in the awesome revolutions of the future.

It flashes them over the mind like lightning, depicting that long, long period of time to the mind's eye as a single present page.

Referring the events that are not mentioned to the imagination, it evokes them with truly elevated fluency and smoothness of style.

When the Qur'an is read, listen to it with attention, and hold your peace: that you may receive mercy.(7:204)

#369

And now if you have anything to say, O Satan, say it!"

Satan replied: "I cannot oppose what you say, nor defend myself.

But there are many foolish people who listen to me;

and many devils in human form who assist me;

and many pharaohs among philosophers who learn things from me which flatter their egos,

and prevent the publication of works like yours.

Therefore I shall not lay down my arms before you!"

İşte فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ cümlesinden cümlesine kadar çok cümleler matvîdir. O mezkûr olmayan cümleler, fehmi ihlâl etmiyor, selasete zarar vermiyor.

Hazret-i Yunus Aleyhisselâm'ın kıssasından mühim esasları zikreder. Mütebâkisini akla havale eder.

Hem meselâ: Sure-i Yusuf'ta فَارْسِلُون kelimesinden

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ ortasında yedi-sekiz cümle îcaz ile tayyedilmiş.

Hiç fehmi ihlâl etmiyor, selasetine zarar vermiyor.

Bu çeşit mu'cizane îcazlar Kur'anda pek çoktur. Hem pek güzeldir.

Amma Sure-i Kaf'ın âyeti ise, ondaki îcaz pek acib ve mu'cizanedir.

Çünkü kâfirin pek müdhiş ve çok uzun ve bir günü elli bin sene olan istikbaline

ve o istikbalin dehşetli inkılabatında kâfirin başına gelecek elim ve mühim hâdisata birer birer parmak basıyor.

Şimşek gibi fikri, onlar üstünde gezdiriyor. O pek çok uzun zamanı, hazır bir sahife gibi nazara gösterir.

Zikredilmeyen hâdisatı hayale havale edip, ulvî bir selasetle beyan eder.

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

İşte ey şeytan! Şimdi bir sözün daha varsa söyle...

Şeytan der: "Bunlara karşı gelemem, müdafaa edemem.

Fakat çok ahmaklar var, beni dinliyorlar

ve insan suretinde çok şeytanlar var, bana yardım ediyorlar

ve feylesoflardan çok firavunlar var, enaniyetlerini okşayan mes'eleleri benden ders alıyorlar.

Senin bu gibi sözlerin neşrine sed çekerler.

Bunun için sana teslim-i silâh etmem!"

Second Topic

[This Topic was written in response to the wonder expressed by those who serve me permanently at the surprising contradictions they see in my conduct.

It is also intended to rectify the excessively good opinions of me of two of my students.]

I see that some of the perfections which properly pertain to the truths of the All-Wise Qur'an are attributed to the instruments who proclaim those truths. And this is wrong.

For the sacredness of the source demonstrates effects as powerful as many proofs; it is through these that it makes everyone accept its injunctions.

Whenever the herald or deputy obscures it, that is, whenever attention is turned to the herald, the sacredness loses its effectiveness.

It is because of this that I shall explain a truth to my brothers who show me greater regard than is my due. It is as follows:

One person may have numerous personalities, all of which display different qualities.

For example, when a high official is in his office, his position necessitates dignity and requires a stance that will preserve its loftiness.

If he is humble before his visitors, it will be lowering and will debase the position.

But when in his own house, his position requires - contrary to his official position - that he should be as modest as he can.

If he stands on his dignity, it will be arrogant. And so on.

That is to say, a person assumes a personality when performing his duty or work that in many respects contradicts his true personality.

If such a person is truly worthy of his duty and truly capable of it, the two personalities are close to each other.

But if he lacks the capacity; if, for example, a common soldier is put in the position of a field marshal, the two personalities are far apart;

the individual, lowly, inferior qualities of the soldier are incompatible with the elevated, superior character demanded by the position of field marshal.

İkinci Mebhas

[Şu Mebhas, bana daimî hizmet edenlerin, ahlâkımda gördükleri acib ihtilaftan gelen hayretlerine karşı;

hem iki talebemin benim hakkımda haddimden fazla hüsn-ü zanlarını ta'dil etmek için yazılmıştır.]

Ben görüyorum ki: Kur'an-ı Hakîm'in hakaikine ait bazı kemalât, o hakaike dellâlık eden vasıtalarla veriliyor. Şu ise yanlıştır.

Çünkü me'hazın kudsiyeti, çok bürhanlar kuvvetinde tesirat gösteriyor; onun ile, ahkâmı umuma kabul ettiriyor.

Ne vakit dellâl ve vekil gölge etse, yani onlara teveccüh edilse, o me'hazdaki kudsiyetin tesiri kaybolur.

Bu sır içindir ki, bana karşı haddimden çok fazla teveccüh gösteren kardeşlerime bir hakikatı beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bir insanın müteaddid şahsiyeti olabilir. O şahsiyetler ayrı ayrı ahlâkı gösteriyorlar.

Meselâ: Büyük bir memurun, memuriyet makamında bulunduğu vakit bir şahsiyeti var ki; vakar iktiza ediyor, makamın izzetini muhafaza edecek etvar istiyor.

Meselâ: Her ziyaretçi için tevazu' göstermek tezellüldür, makamı tenzildir.

Fakat kendi hanesindeki şahsiyeti, makamın aksiyle bazı ahlâkı istiyor ki, ne kadar tevazu' etse iyidir.

Az bir vakar gösterse, tekebbür olur. Ve hâkeza...

Demek bir insanın, vazifesi itibariyle bir şahsiyeti bulunur ki, hakikî şahsiyeti ile çok noktalarda muhalif düşer.

Eğer o vazife sahibi, o vazifeye hakikî lâıksa ve tam müstaid ise, o iki şahsiyeti birbirine yakın olur.

Eğer müstaid değilse, meselâ bir nefer, bir müşir makamında oturtulsa, o iki şahsiyet birbirinden uzak düşer;

o neferin şahsî, âdî, küçük hasletleri; makamın iktiza ettiği âlî, yüksek ahlâk ile kabil-i te'lif olamıyor.

Thus, this wretched brother of yours has three personalities, which are very distant from each other, truly very distant.

The First: In so far as I am a herald of the elevated treasury of the All Wise Qur'an, I have a temporary personality that pertains solely to the Qur'an.

The extremely exalted character demanded by this position is not mine; I do not possess such a character. It rather consists of the qualities necessitated by the position and the duty.

İşte bu bîçare kardeşinizde üç şahsiyet var. Birbirinden çok uzak, hem de pek çok uzaktırlar.

Birincisi: Kur'an-ı Hakîm'in hazine-i âlîsinin dellâli cihetindeki muvakkat, sırf Kur'ana ait bir şahsiyetim var.

O dellâllığın iktiza ettiği pek yüksek ahlâk var ki, o ahlâk benim değil, ben sahib değilim. Belki o makamın ve o vazifenin iktiza ettiği seciyelerdir.

www.risaleglobal.com

Any qualities this sort that you see in me are not mine, so do not suppose I possess them; they belong to the position.

The Second Personality: Through Almighty God's grace, a personality is given me at the time of worship when I am turned towards the divine court; it displays certain marks.

These arise from knowing one's faults, realizing one's want and impotence, and seeking refuge in utter humility at the divine court, which are the basis and meaning of worship.

Through this personality, I know myself to be more wretched, powerless, wanting, and faulty than everyone.

If the whole world were to praise and applaud me, it could not make me believe that I am good or possess perfection of any sort.

The Third: I have my true personality, that is, the faulty personality of the Old Said, that is, certain veins of character inherited from the Old Said.

Sometimes it inclines to hypocrisy and desires rank and position.

Also, because I do not come from a noble family, inferior qualities are to be observed, like my being frugal to the point of miserliness.

My brothers! I am not going to describe the many secret faults and ills of this personality, lest I chase you away altogether.

My brothers, since I am not someone capable and of high position, this personality of mine is very far from the character demanded by the duties of herald and of worship; it does not show their traits.

Also, in accordance with the rule, "*No ability is needed to receive God's gifts*," Almighty God has compassionately demonstrated His power in me so that

He employs my personality, which is like that of the lowest common soldier, in serving the mysteries of the Qur'an, which resembles the highest position of field marshal.

Thanks be to God a hundred thousand times! The soul is baser than everything, and the duty higher!

All praise be to God, this is a bounty from my Lord!

Bende bu nev'den ne görseniz benim değil, onunla bana bakmayınız, o makamındır.

İkinci şahsiyet: Ubudiyet vaktinde dergâh-ı İlahiyeye müteveccih olduğum vakit, Cenab-ı Hakk'ın ihsanıyla bir şahsiyet veriliyor ki, o şahsiyet bazı âsârı gösteriyor.

O âsâr, mana-yı ubudiyetin esası olan: "Kusurunu bilmek, fakr ve aczini anlamak, tezellül ile dergâh-ı İlahiyeye iltica etmek" noktalarından geliyor ki;

o şahsiyetle, kendimi herkesten ziyade bedbaht, âciz, fakir ve kusurlu görüyorum.

Bütün dünya beni medh ü sena etse, beni inandıramaz ki ben iyiyim ve sahib-i kemalim.

Üçüncüsü: Hakikî şahsiyetim, yani Eski Said'in bozması bir şahsiyetim var ki; o da Eski Said'den irsiyet kalma bazı damarlardır.

Bazan riyaya, hubb-u câha bir arzu bulunuyor.

Hem asil bir hanedandan olmadığımın, hisset derecesinde bir iktisad ile, düşkün ve pest ahlâklar görünüyor.

Ey kardeşler! Sizi bütün bütün kaçırmamak için, bu şahsiyetimin gizli çok fenalıklarını ve sû-i hallerini söylemeyeceğim.

İşte kardeşlerim, ben müstaid ve makam sahibi olmadığım için, şu şahsiyetim, dellâllık ve ubudiyet vazifelerindeki ahlâktan ve âsârdan çok uzaktır.

Hem

دَادِ حَقِّ رَا قَابِلِيَّتْ شَرْطِ نِيْسَتْ

kaidesince, Cenab-ı Hak merhametkârane kudretini benim hakkımda böyle göstermiş ki;

en edna bir nefer gibi bu şahsiyetimi, en a'lâ bir makam-ı müşiriyet hükmünde olan hizmet-i esrar-ı Kur'aniyede istihdam ediyor.

Yüzbinler şükür olsun. Nefis cümleden süflî, vazife cümleden a'lâ.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Third Topic

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

Üçüncü Mebhas

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

O mankind! We created you from a single [pair] of a male and a female, and made you into nations and tribes, that you may know each other. (49:13)

That is, I created you as peoples, nations, and tribes, so that you might know one another and the relations between you in social life, and assist one another;

not so that you would regard each other as strangers, refuse to acknowledge one another, and nurture hostility and enmity.

First Matter:

Since the elevated truth stated by the above verse concerns the life of society,

I have been compelled to write it in the tongue, not of the New Said, who wants to withdraw from society, but of the Old Said, who was involved in the social life of Islam.

It is written intending to serve the Qur'an of Mighty Stature and to shield it against unjust attacks.

Second Matter:

In explanation of the principle of mutual acquaintance and assistance alluded to by the above verse, we say this:

An army is divided into divisions, the divisions into regiments, the regiments into battalions, and companies, and squads,

so that all the soldiers may know their many different connections and related duties.

In this way, they all will perform properly a general duty in accordance with the principle of mutual assistance, and the collectivity they form will be safe from the attacks of the enemy.

The army is not arranged thus to be divided and split up, with one company competing with another, one battalion being hostile to another, and one division acting in opposition to another.

Similarly, Islamic society as a whole is a huge army that is divided into tribes and groups.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا

Yani: لَتَعَارَفُوا مَنَاسِبَاتِ الْحَيَاةِ الْإِجْتِمَاعِيَّةِ فَتَعَاوَنُوا

عَلَيْهَا لَا لِيَتَنَافَرُوا فَتَخَاصَّمُوا

Yani: "Sizi taife taife, millet millet, kabile kabile yaratmışım; tâ birbirinizi tanımalısınız ve birbirinizdeki hayat-ı içtimaiyeye ait münasebetlerinizi bilirsiniz, birbirinize muavenet edesiniz.

Yoksa sizi kabile kabile yaptım ki; yekdiğerinize karşı inkâr ile yabancı bakasınız, husumet ve adavet edesiniz değildir!"
Şu mebhas "Yedi Mes'ele"dir.

Birinci Mes'ele:

Şu âyet-i kerimenin ifade ettiği hakikat-ı âliye, hayat-ı içtimaiyeye ait olduğu için,

hayat-ı içtimaiyeden çekilmek isteyen Yeni Said lisanıyla değil, belki İslâmın hayat-ı içtimaiyesiyle münasebetdar olan Eski Said lisanıyla,

Kur'an-ı Azîmüşşan'a bir hizmet maksadıyla ve haksız hücumlara bir siper teşkil etmek fikriyle yazmağa mecbur oldum.

İkinci Mes'ele:

Şu âyet-i kerimenin işaret ettiği "tearüf ve teavün düsturu"nun beyanı için deriz ki:

Nasıl ki bir ordu fırkalara, fırkalar alaylara, alaylar taburlara, bölüklere, tâ takımlara kadar tefrik edilir.

Tâ ki; her neferin muhtelif ve müteaddid münasebatı ve o münasebata göre vazifeleri tanınsın, bilinsin..

tâ, o ordunun efradları, düstur-u teavün altında, hakikî bir vazife-i umumiye görsün ve hayat-ı içtimaiyeleri, a'danın hücumundan masun kalsın.

Yoksa tefrik ve inkısam; bir bölük bir bölüğe karşı rekabet etsin, bir tabur bir tabura karşı muhasamet etsin, bir fırka bir fırkanın aksine hareket etsin değildir.

Aynen öyle de: Heyet-i içtimaiye-i İslâmiye büyük bir ordudur, kabail ve tavaiife inkısam edilmiş.

Nevertheless, it has unity in numerous respects: its groups' Creator is one and the same, their Provider is one and the same, their Prophet is one and the same, their qibla is one and the same, their Book is one and the same, their country is one and the same; a thousand things are one and the same.

#373

All these things being one and the same necessitates brotherhood, love, and unity.

That is to say, being divided into groups and tribes should lead to mutual acquaintance and assistance, not to antipathy and mutual hostility.

Third Matter:

The idea of nationalism has greatly advanced this century.

The cunning European tyrants in particular awaken this among Muslims in negative fashion so they may divide them up and devour them.

Furthermore, in the idea of nationalism is a thrill of the soul, a heedless pleasure, an inauspicious power.

For this reason people involved in social life at this time cannot be told to give it up.

However, nationalism is of two kinds: one is negative, inauspicious, and harmful; it is nourished by devouring others, persists through hostility to others, and is aware of what it is doing.

It is the cause of enmity and disturbance. This is the reason the Hadith states that

Islam has abrogated what preceded it and put an end to the tribalism of Ignorance. And the Qur'an decrees:*

**{See, Bukhari, Ahkam, 4; 'Imara, 36, 37; Abu Da'ud, Sunna, 5; Tirmidhi, Jihad, 28; 'Ilm, 16; Nasa'i, Bay'a, 26; Ibn Maja, Jihad, 39; Musnad, iv, 69, 70, 199, 204, 205; v, 381; vi, 402, 403.}*

While the unbelievers got up in their hearts, heat and cant - the heat and cant of Ignorance - God sent down His tranquillity to His Messenger and to the believers, and made them stick close to the command of self-restraint; and well were they entitled to it and worthy of it. And God has full! knowledge of all things. (48:26)

The above Hadith and verse reject in definite terms negative nationalism and racialism.

For positive, sacred Islamic nationhood leaves no need for them.

Fakat binbir bir birler adedince cihet-i vahdetleri var. Hâlıkı bir, Rezzakları bir, Peygamberleri bir, kibleleri bir, kitabları bir, vatanları bir, bir, bir, bir.. binler kadar bir, bir...

İşte bu kadar bir, birler; uhuvveti, muhabbeti ve vahdeti iktiza ediyorlar.

Demek kabail ve tavaife inkısam, şu âyetin ilân ettiği gibi, tearüf içindir, teavün içindir.. tenakür için değil, tahasum için değildir!..

Üçüncü Mes'ele:

Fikr-i milliyet, şu asırda çok ileri gitmiş.

Hususan derras Avrupa zalimleri, bunu İslâmlar içinde menfî bir surette uyandırıyorlar; tâ ki, parçalayıp onları yutsunlar.

Hem fikr-i milliyette bir zevk-i nefsanî var; gafletkârane bir lezzet var; şeametli bir kuvvet var.

Onun için şu zamanda hayat-ı içtimaiye ile meşgul olanlara, "Fikr-i milliyeti bırakınız!" denilmez.

Fakat fikr-i milliyet iki kısımdır. Bir kısmı menfidir, şeametlidir, zararlıdır; başkasını yutmakla beslenir, diğerlerine adavetle devam eder, müteyakkız davranır.

Şu ise, muhasamet ve keşmekeşe sebebidir. Onun içindir ki, hadîs-i şerifte ferman etmiş:

الإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصَبِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ Ve Kur'an da ferman etmiş:

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

İşte şu hadîs-i şerif ve şu âyet-i kerime; kat'î bir surette menfî bir milliyeti ve fikr-i unsuriyeti kabul etmiyorlar.

Çünkü müsbet ve mukaddes İslâmiyet milliyeti, ona ihtiyaç bırakmıyor.

What race has three hundred and fifty million members?

Which racialism can gain for those who subscribe to it so many brothers - and eternal brothers at that - in place of Islam?

Negative nationalism has caused untold harm in history.

In Short: The Umayyads combined some nationalistic ideas with their politics, and vexed the World of Islam. They also brought down many calamities on themselves.

Also, the European nations have promoted the idea of racialism enormously this century; the ghastly events of the Great War demonstrated just how harmful negative nationalism is, in addition to the perpetual, ill-omened enmity of the French and Germans.

And with us, in the Second Constitutional Period, - like the myriad tongues at the destruction of the Tower of Babel, known as the "ramification of peoples," and their resulting dispersal -

#374

various refugee societies called "clubs" were formed, chiefly by the Armenians and Greeks, because of their negative, nationalistic ideas, and these were the cause of division.

From that time to now, the condition of those devoured by the Europeans due to those clubs, and of those made wretched by them, has again demonstrated the harm of negative nationalism.

As for the present, when the peoples and tribes of Islam are most in need of one another, and each is more oppressed and more poverty-stricken than the others, and they are crushed beneath European domination,

to regard one another as strangers due to the idea of nationalism and look on each other as enemies, is such a calamity it is indescribable.

It is quite simply a lunacy like turning one's back on dreadful serpents so as to avoid being bitten by a mosquito and struggling with the mosquito - due to the idea of nationalism.

To attach no importance to the European nations, which are like huge dragons, at a time when with their insatiable greed their grasping hands are outstretched,

indeed, to in effect help them and to nurture enmity against fellow-citizens in the eastern provinces or brother Muslims to the south, and to take up positions opposed to them, is extremely detrimental and dangerous.

In any event there are no enemies among the people to the south that they should form a front against them.

The Qur'an's light comes from the south ; it is where the light of Islam came from. It is present among us and is found everywhere.

So to be hostile towards those fellow Muslims is indirectly harmful to Islam and the Qur'an.

Evet acaba hangi unsur var ki, üçyüz elli milyon vardır?

Ve o İslâmiyet yerine o unsuriyet fikri, fikir sahibine o kadar kardeşleri, hem ebedî kardeşleri kazandırır?

Evet menfi milliyetin, tarihçe pek çok zararları görülmüş.

Ezcümle: Emevîler bir parça fikr-i milliyeti siyasetlerine karıştırdıkları için, hem âlem-i İslâmı küstürdüler, hem kendileri de çok felâketler çektiler.

Hem Avrupa milletleri, şu asırda unsuriyet fikrini çok ileri sürdükleri için, Fransız ve Alman'ın çok şeametli ebedî adavetlerinden başka; Harb-i Umumi'deki hâdisat-ı müdhişe dahi, menfi milliyetin nev'-i beşere ne kadar zararlı olduğunu gösterdi.

Hem bizde ibtida-i Hürriyet'te, -Babil kal'asının harabiyeti zamanında "tebelbül-ü akvam" tabir edilen "teşa'ub-u akvam" ve o teşa'ub sebebiyle dağılmaları gibi-

menfi milliyet fikriyle, başta Rum ve Ermeni olarak pek çok "kulüpler" namında sebep-i tefrika-i kulûb, muhtelif milletçiler cem'iyetleri teşekkül etti.

Ve onlardan şimdiye kadar, ecnebilerin boğazına gidenlerin ve perişan olanların halleri, menfi milliyetin zararını gösterdi.

Şimdi ise, en ziyade birbirine muhtaç ve birbirinden mazlum ve birbirinden fakir ve ecnebi tahakkümü altında ezilen anasır ve kabail-i İslâmiye içinde,

fikr-i milliyetle birbirine yabani bakmak ve birbirini düşman telakki etmek, öyle bir felâkettir ki, tarif edilmez.

Âdeta bir sineğin ısırması için, müdhiş yılanlara arka çevirip, sineğin ısırmasına karşı mukabele etmek gibi bir divanelikle;

büyük ejderhalar hükmünde olan Avrupa'nın doymak bilmez hırslarını, pençelerini açtıkları bir zamanda, onlara ehemmiyet vermeyip

belki manen onlara yardım edip, menfi unsuriyet fikriyle şark vilayetlerindeki vatandaşlara veya cenub tarafındaki dindaşlara adavet besleyip onlara karşı cephe almak, çok zararları ve mehaliki ile beraber;

o cenub efradları içinde düşman olarak yoktur ki, onlara karşı cephe alınsın.

Cenubdan gelen Kur'an nuru var, İslâmiyet ziyası gelmiş; o içimizde vardır ve her yerde bulunur.

İşte o dindaşlara adavet ise; dolayısıyla İslâmiyete, Kur'ana dokunur.

And hostility towards Islam and the Qur'an is hostility of a sort towards the lives in this world and in the next of all those fellow-citizens.

To destroy the foundations of their two lives while claiming to serve their social life in the name of patriotism, is not patriotism but stupidity!

Fourth Matter:

Positive nationalism arises from an inner need of social life and is the cause of mutual assistance and solidarity.

It gives rise to a beneficial strength, and is a way of reinforcing Islamic brotherhood.

The idea of positive nationalism should serve Islam and be its citadel and armour; it should not take its place.

For within the brotherhood of Islam is a hundredfold brotherhood that persists in the Intermediate Realm and World of Eternity.

So whatever its extent, national brotherhood may be an element of it. But to plant it in place of Islamic brotherhood

is a foolish crime like replacing the treasure of diamonds within the citadel with the citadel's stones, and throwing the diamonds away.

O sons of this land, who are the people of the Qur'an!

#375

Challenging the whole world, you have proclaimed the Qur'an as its standard-bearers, not for six hundred years, but for a thousand years since the time of the 'Abbasids.

You have made your nationhood a citadel to the Qur'an and Islam. You have silenced the whole world and repulsed awesome attacks.

You have confirmed the verse:

Soon God will produce a people whom He will love as they will love Him, lowly with the believers, mighty against the rejecters, fighting in the way of God. (5:54)

Now you must refrain from succumbing to the stratagems of Europe and the dissemblers who imitate them,

thus corroborating the passage above; you must be frightened of doing such a thing!

A Noteworthy Situation: The Turks are the most numerous of the Islamic peoples, and wherever they are found, they are Muslims.

They have not divided into Muslims and non-Muslims like other peoples. Wherever there are Turks, they are Muslims.

İslâmiyet ve Kur'ana karşı adavet ise, bütün bu vatandaşların hayat-ı dünyeviye ve hayat-ı uhreviyesine bir nevi adavettir.

Hamiyet namına hayat-ı içtimaiyeye hizmet edeyim diye, iki hayatın temel taşlarını harab etmek; hamiyet değil, hamakattır!

Dördüncü Mes'ele:

Müsbet milliyet, hayat-ı içtimaiyenin ihtiyac-ı dâhilîsinden ileri geliyor; teavüne, tesanüde sebebedir;

menfaatli bir kuvvet temin eder; uhuvvet-i İslâmiyeyi daha ziyade teyid edecek bir vasıta olur.

Şu müsbet fikr-i milliyet İslâmiyet'e hâdim olmalı, kal'a olmalı, zırhı olmalı.. yerine geçmemeli.

Çünkü İslâmiyet'in verdiği uhuvvet içinde bin uhuvvet var; âlem-i bekada ve âlem-i berzahta o uhuvvet bâki kalıyor.

Onun için uhuvvet-i milliye ne kadar da kavî olsa, onun bir perdesi hükmüne geçebilir. Yoksa onu onun yerine ikame etmek;

aynı kal'anın taşlarını, kal'anın içindeki elmas hazinesinin yerine koyup, o elmasları dışarı atmak nev'inden ahmakane bir cinayettir.

İşte ey ehl-i Kur'an olan şu vatanın evlâdları!

Altıyüz sene değil, belki Abbasîler zamanından beri bin senedir Kur'an-ı Hakîm'in bayraktarı olarak, bütün cihana karşı meydan okuyup, Kur'anı ilân etmişsiniz.

Milliyetinizi, Kur'ana ve İslâmiyete kal'a yaptınız. Bütün dünyayı susturdunuz, müdhiş tehacümatı def'ettiniz,

tâ

يَا أَيُّهَا اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ

عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

âyetine güzel bir mâsadak oldunuz.

Şimdi Avrupa'nın ve firenk-meşreb münafıkların desiselerine uyup,

şu âyetin evvelindeki hitaba mâsadak olmaktan çekinmelisiniz ve korkmalısınız!

Cây-ı dikkat bir hal: Türk milleti anasır-ı İslâmiye içinde en kesretli olduğu halde, dünyanın her tarafında olan Türkler ise Müslümandır.

Sair unsurlar gibi, müslim ve gayr-ı müslim olarak iki kısma inkısam etmemiştir. Nerede Türk taifesi varsa, Müslümandır.

Turks who have abandoned Islam or who are not Muslims are no longer Turkish, like the Hungarians. But even small races consist of both Muslims and non-Muslims.

O my Turkish brother! You watch out in particular!

Your nationhood has fused with Islam and may not be separated from it. If you do separate them, you will be finished!

All your glorious deeds of the past are recorded in the book of Islam's deeds, and cannot be effaced from the face of the earth by any power.

So don't you efface them from your heart at the evil suggestions and devices of Satan!

Fifth Matter:

The peoples awakening in Asia are embracing the idea of nationalism and imitating Europe precisely in every respect, and on the way are sacrificing many of the things they hold sacred.

However, every nation requires a dress suitable to its particular stature. Even if the material is the same [for all nations], the styles have to be different.

A woman cannot be dressed in a gendarme's uniform, nor can an elderly hoja be clothed in a tango-dancer's outfit.

Moreover, blind imitation very often makes people into laughingstocks. This is so for the following reasons:

Firstly: If Europe is a shop, a barracks, Asia is an arable field and a mosque.

A shopkeeper can go to the ball, but a peasant cannot. The situation of a barracks and that of a mosque cannot be the same.

Moreover, the appearance of most of the prophets in Asia, and the emergence of the majority of philosophers in Europe

is a sign, an indication, of pre-eternal divine determining that

#376

what will arouse the Asian peoples and cause them to progress and to govern, are religion and the heart.

As for philosophy, it should assist religion and the heart, not take its place.

Secondly: It is a grievous error to compare the religions of Islam and Christianity and to be indifferent towards religion like Europe.

Firstly, Europe has its religion. The fact that such European leaders as Wilson, Lloyd George, and Venizelos were as bigoted in their religion as priests, testifies that

Müslümanlıktan çıkan veya Müslüman olmayan Türkler, Türklükten dahi çıkmışlardır (Macarlar gibi). Halbuki küçük unsurlarda dahi, hem müslim ve hem de gayr-ı müslim var.

Ey Türk kardeş! Bilhassa sen dikkat et!

Senin milliyetin İslâmiyetle imtizaç etmiş. Ondan kabil-i tefrik değil. Tefrik etsen, mahvınsın!

Bütün senin mazideki mefahirin, İslâmiyet defterine geçmiş. Bu mefahir, zemin yüzünde hiçbir kuvvetle silinmediği halde,

sen şeytanların vesveseleriyle, desiseleriyle o mefahiri kalbinden silme!

Beşinci Mes'ele:

Asya'da uyanan akvam, fikr-i milliyete sarılıp, aynen Avrupa'yı her cihetle taklid ederek, hattâ çok mukaddesatları o yolda feda ederek hareket ediyorlar.

Halbuki her milletin kamet-i kıymeti başka bir elbise ister. Bir cins kumaş bile olsa; tarzı, ayrı ayrı olmak lâzım gelir.

Bir kadına, bir jandarma elbisesi giydirilmez. Bir ihtiyar hocaya, tango bir kadın libası giydirilmediği gibi..

"Körü körüne taklid dahi, çok defa maskaralık olur." Çünkü:

Evvelâ: Avrupa bir dükkân, bir kışla ise; Asya bir mezraa, bir câmi hükmündedir.

Bir dükkâncı dansa gider, bir çiftçi gidemez. Kışla vaziyeti ile mescid vaziyeti bir olmaz.

Hem ekser enbiyanın Asya'da zuhuru, ağıleb-i hükemanın Avrupa'da gelmesi,

kader-i ezelinin bir remzi, bir işaretidir ki;

Asya akvamını intibaha getirecek, terakki ettirecek, idare ettirecek; din ve kalbdır.

Felsefe ve hikmet ise, din ve kalbe yardım etmeli, yerine geçmemeli.

Sâniyen: Din-i İslâm'ı Hristiyan dinine kıyas edip, Avrupa gibi dine lâkayd olmak, pek büyük bir hatadır.

Evvelâ: Avrupa, dinine sahibdir. Başta Wilson, Loid George, Venizelos gibi Avrupa büyükleri, papaz gibi dinlerine mutaassıb olmaları şahiddir ki; Avrupa dinine sahibdir,

Europe has its religion, and is even bigoted in one respect.

Thirdly: To compare Islam with Christianity is a false comparison and wrong.

For when it was bigoted in its religion, Europe was not civilized; it became civilized on giving up its bigotry.

Furthermore, religion caused three hundred years of war between them.

And since it was the means of despotic tyrants crushing the common people, the poor, and thinkers who were in their power, they all felt a temporary disgust at religion.

However, in Islam, history testifies that apart from one occasion, religion has not been the cause of internal war.

Also, whenever the people of Islam have adhered in earnest to their religion, they have advanced proportionately, achieving significant progress.

Witness to this is the greatest master of Europe, the Islamic state of Andalusia.

But whenever the Islamic community has been slack in religion, it has sunk into wretchedness, and declined.

Furthermore, Islam has protected the poor and the common people with compassionate measures such as enjoining the payment of zakat and prohibiting usury and interest.

And in accordance with phrases like, "*So will they not think*,"(36:68) * "*So will they not reason*,"(6:50) * "*So will they not ponder on it*,"(4:82) it has called on the intelligence and encouraged reason and knowledge and protected scholars.

Islam has therefore always been the stronghold and place of recourse of the poor and the people of learning. They have no reason to be vexed at Islam.

The underlying reason Islam differs in various respects from Christianity and other religions is this:

The basis of Islam is the pure affirmation of divine unity;

it attributes no actual effect to causes and intermediaries, and affords them no value in respect of creation and position.

Christianity, however, since it has accepted the idea of Jesus being the Son of God, it gives some value to causes and intermediaries; it cannot break egotism.

It quite simply ascribes a manifestation of divine dominicality to its saints and great ones,

thus confirming the verse:

They take their priests and their anchorites to be their lords in derogation of God.(9:31)

belki bir cihette mutaassıbdır.

Sâlisen: İslâmiyet'i Hristiyan dinine kıyas etmek, kıyas-ı maalfarıktır, o kıyas yanlıştır.

Çünkü Avrupa dinine mutaassıb olduğu zaman medenî değildi; taassubu terketti, medenîleşti.

Hem din, onların içinde üçyüz sene muharebe-i dâhiliyeyi intac etmiş.

Müstebid zalimlerin elinde avamı, fukarayı ve ehl-i fikri ezmeye vasıta olduğundan; onların umumunda muvakkaten dine karşı bir küsmek hasıl olmuştu.

İslâmiyette ise, tarihler şahiddir ki, bir defadan başka dâhilî muharebeye sebebiyet vermemiş.

Hem ne vakit ehl-i İslâm, dine ciddî sahib olmuşlarsa, o zamana nisbeten yüksek terakki etmişler.

Buna şahid, Avrupa'nın en büyük üstadı, Endülüs Devlet-i İslâmiyesidir.

Hem ne vakit, cemaat-ı İslâmiye dine karşı lâkayd vaziyeti almışlar, perişan vaziyete düşerek tedenni etmişler.

Hem İslâmiyet, vücut-u zekat ve hurmet-i riba gibi binler şefkatperverane mesail ile fukarayı ve avamı himaye ettiği;

اَفَلَا يَعْزِلُونَ * اَفَلَا يَتَفَكَّرُونَ * اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ gibi

kelimatiyla akli ve ilmi istişhad ve ikaz ettiği ve ehl-i ilmi himaye ettiği cihetle

daima İslâmiyet, fukaraların ve ehl-i ilmin kal'ası ve melce'i olmuştur. Onun için, İslâmiyet'e karşı küsmeye hiçbir sebep yoktur.

İslâmiyet'in Hristiyanlık ve sair dinlere cihet-i farkının sırrı hikmeti şudur ki:

İslâmiyet'in esası, mahz-ı tevhiddir;

vesait ve esbaba tesir-i hakikî vermiyor, icad ve makam cihetiyle kıymet vermiyor.

Hristiyanlık ise "velediyet" fikrini kabul ettiği için, vesait ve esbaba bir kıymet verir, enaniyeti kırmaz.

Âdeta rububiyet-i İlahiyenin bir cilvesini azizlerine, büyüklerine verir.

اَتَّخِذُوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ

âyetine mâsadak olmuşlar.

It is because of this that, together with maintaining their pride and egotism, those Christians who occupy the highest worldly ranks are religious and bigoted, like the former American president, Wilson.

In Islam, the religion of pure divine unity, those holding the highest worldly positions

either give up their egotism and pride, or they give up their religion to an extent.

For this reason, some are neglectful or even irreligious.

Sixth Matter:

To those people who go to excess in the idea of negative nationalism and racialism we say this:

Firstly: The face of the world and especially this country of ours has since ancient times seen numerous migrations and changes of population.

In addition, when the centre of Islamic rule was established here other peoples were drawn to it and they settled here.

Consequently, only when the Preserved Tablet is revealed will the races truly be distinguished from each other.

To construct movements and patriotism on the idea of true race is both meaningless and extremely harmful.

It is for this reason that one of the nationalist leaders and racialists, who was very neglectful in religion, was compelled to say that

a nation is a nation when its people share the same language and religion.

Since that is so, relations based on language, religion, and country should be taken into account, not true race.

If the three are the same, the nation will certainly be strong. But if one is lacking, there will still be nationhood.

Secondly: I shall describe by way of example, two of the hundreds of advantages the sacred nationhood of Islam has gained for the social life of the sons of this land:

The First: What enabled this Islamic state, while numbering only twenty or thirty million, to preserve its life and existence in the face of all the large states of Europe

was the following idea held by its army, which was born of the light of the Qur'an:

"If I die, I shall be a martyr; and if I kill, I shall be a ghazi."

Onun içindir ki, Hristiyanların dünyaca en yüksek mertebede olanları, gurur ve enaniyetlerini muhafaza etmekle beraber sâbık Amerika Reisi Wilson gibi, mutaassıb bir dindar olur.

Mahz-ı tevhid dini olan İslâmiyet içinde, dünyaca yüksek mertebede olanlar,

ya enaniyeti ve gururu bırakacak veya dindarlığı bir derece bırakacak.

Onun için bir kısmı lâkayd kalıyorlar, belki dinsiz oluyorlar.

Altıncı Mes'ele:

Menfî milliyette ve unsuriyet fikrinde ifrat edenlere deriz ki:

Evvelâ: Şu dünya yüzü, hususan şu memleketimiz, eski zamandan beri çok muhaceretlere ve tebeddülâta maruz olmakla beraber;

Merkez-i Hükûmet-i İslâmiye bu vatanı teşkil olduktan sonra, akvam-ı saireden pervane gibi çokları içine atılıp, tavattun etmişler.

İşte bu halde Levh-i Mahfuz açılrsa ancak hakikî unsurlar birbirinden tefrik edilebilir.

Öyle ise, hakikî unsuriyet fikrine, hareketi ve hamiyeti bina etmek, manasız ve hem pek zararlıdır.

Onun içindir ki: Menfî milliyetçilerin ve unsuriyetperverlerin reislerinden ve dine karşı pek lâkayd birisi, mecbur olmuş, demiş:

"Dil, din bir ise; millet birdir."

Madem öyledir. Hakikî unsuriyete değil; belki dil, din, vatan münasebatına bakılacak.

Eğer üçü bir ise, zâten kuvvetli bir millet; eğer biri noksan olursa, tekrar milliyet dairesine dâhildir.

Sâniyen: İslâmiyet'in mukaddes milliyeti, bu vatan evlâdının hayat-ı içtimaiyesine kazandırdığı yüzer faideden iki faideyi misal olarak beyan edeceğiz:

Birincisi: Şu devlet-i İslâmiye yirmi-otuz milyon iken, bütün Avrupa'nın büyük devletlerine karşı hayatını ve mevcudiyetini muhafaza ettiren,

şu devletin ordusundaki nur-u Kur'andan gelen şu fikirdir:

"Ben ölsem şehidim, öldürsem gaziyim."

They met death eagerly and with longing, laughing in its face. They always made Europe tremble.

What in the world is there that will give rise to such elevated self-sacrifice in the spirit of a simple hearted soldier?

What patriotism can be instilled in its place? What can make him willingly sacrifice his life and all his world?

The Second: Whenever the dragons (large states) of Europe have dealt a blow at this Islamic state, they have caused three hundred and fifty million Muslims to weep and cry out.

So in order not to make them do that, those colonialists drew back their hands; they lowered them, even while raising them to strike.

What power can be established in place of this constant moral support, which can be in no way belittled? Let them show it!

No, that huge moral strength must not be offended by negative nationalism and independent patriotism.

#378

Seventh Matter:

We say to those who exhibit excessive patriotism and negative nationalism:

if you truly love this nation and feel pity for it, be patriotic in such a way that your pity is directed towards the majority of its people.

For to serve the temporary heedless social life of the minority, who are in no need of pity, in a way that is the reverse of pity for the majority, is not patriotism.

Patriotic works performed out of negative racialism may be temporarily beneficial for two people out of eight.

They receive the kindness arising from that patriotism, although they do not deserve it.

But the remaining six are either elderly, or sick, or afflicted with tribulations, or are children, or weak, or pious people turned earnestly toward the hereafter;

these people want a light, a solace, compassion, in the face of the Intermediate Realm and the hereafter, with the life of which they are concerned rather than worldly life;

they are in need of helping hands that are blessed and patriotic. What patriotism could permit their light to be extinguished, their solace to be destroyed?

Alas! Where is that pity for the nation, that self-sacrifice?

We must never lose hope in divine mercy.

Kemal-i şevk ile ve aşk ile ölümün yüzüne gülerek istikbal etmiş. Daima Avrupa'yı titretmiş.

Acaba dünyada basit fikirli, safi kalbli olan neferatın ruhunda şöyle ulvî fedakârlığa sebebiyet verecek, hangi şey gösterilebilir?

Hangi hamiyet onun yerine ikame edilebilir? Ve hayatını ve bütün dünyasını severek ona feda ettirebilir?

İkincisi: Avrupa'nın ejderhaları (büyük devletleri) her ne vakit şu devlet-i İslâmiyeye bir tokat vurmuşlarsa; üçyüz elli milyon İslâmî ağlatmış ve inletmiş.

Ve o müstemlekât sahipleri, onları inletmemek ve sızlattırmak için elini çekmiş, elini kaldırırken indirmiş.

Şu hiçbir cihette istisgar edilmeyecek manevî ve daimî bir kuvvetüzzahr yerine hangi kuvvet ikame edilebilir? Gösterilsin!

Evet o azîm manevî kuvvetüzzahrı, menfî milliyet ile ve istiğnakârane hamiyet ile gücendirmemeli!

Yedinci Mes'ele:

Menfî milliyette fazla hamiyetperverlik gösterenlere deriz ki:

Eğer şu milleti ciddî severseniz, onlara şefkat ederseniz öyle bir hamiyet taşıyınız ki, onların ekserisine şefkat sayılsın.

Yoksa ekserisine merhametsizcesine bir tarzda, şefkate muhtaç olmayan bir kısm-ı kalilin muvakkat gafletkârane hayat-ı içtimaiyelerine hizmet ise, hamiyet değildir.

Çünkü menfî unsuriyet fikriyle yapılacak hamiyetkârlığın, milletin sekizden ikisine muvakkat faidesi dokunabilir.

Lâyık olmadıkları o hamiyetin şefkatine mazhar olurlar.

O sekizden altısı, ya ihtiyardır, ya hastadır, ya musibetzededir, ya çocuktur, ya çok zaîftir, ya pek ciddî olarak âhireti düşünür müttakidirlere ki;

bunlar hayat-ı dünyeviyeden ziyade müteveccih oldukları hayat-ı berzahiyeye ve uhreviyeye karşı bir nur, bir teselli, bir şefkat isterler

ve hamiyetkâr mübarek ellere muhtaçtırlar. Bunların ışıklarını söndürmeye ve tesellilerini kırmağa hangi hamiyet müsaade eder?

Heyhat! Nerede millete şefkat, nerede millet yolunda fedakârlık?

Rahmet-i İlahiyeden ümid kesilmez.

For Almighty God will not cause to perish through temporary set-backs the magnificent army and mighty community of the people of this land, which He employed for a thousand years in the service of the Qur'an, appointing them its standard-bearer.

He will once again kindle that light and cause them to continue their duty, God willing!

#379

Fourth Topic

[**Note:** The ten Matters of this Fourth Topic are unconnected, in the same way that the four Topics of this Twenty Sixth Letter are unconnected.

So no connection should be sought. They were written exactly as they occurred to me.

This is part of a letter to an important student of mine, consisting of the answers to five or six of his questions.]

The First

Secondly: In your letter you mention that explanations and interpretations of "*Lord and Sustainer of All the Worlds*," (1:2) state that there are eighteen thousand worlds,* and you ask the wisdom in this number. * {Tabari, Jami' al-Bayan, i, 63}

My brother, at the moment I do not know the wisdom in it, but I can say this much:

The phrases of the Wise Qur'an are not restricted to a single meaning; for since the Qur'an addresses all the levels of mankind,

its phrases are like universals or wholes that comprise meanings for each level.

The meanings that are expounded are like parts of the general law.

Every Qur'anic commentator, every adept, mentions one part of the whole.

Basing it on either his illumination, or his proofs, or his way, he prefers one meaning.

Thus, in this verse too, one group disclosed a meaning which corresponded to that number.

For example, the verses, *He has let free the two bodies of flowing water, meeting together; between them is a barrier which they do not transgress*, (55:19-20) which the people of sainthood hold to be significant and recite constantly in their invocations,

are parts with meanings ranging from the sea of dominicality and sea of worship in the spheres of necessity and contingency respectively,

to the seas of the World of the Unseen and the Manifest World,

Çünkü Cenab-ı Hak bin seneden beri Kur'anın hizmetinde istihdam ettiği ve ona bayraktar tayin ettiği bu vatandaşların muhteşem ordusunu ve muazzam cemaatini, muvakkat ârızalarla inşaallah perişan etmez.

Yine o nuru ışıklandırır ve vazifesini idame ettirir...

Dördüncü Mebhas

[**Tenbih:** Yirmialtıncı Mektub'un dört mebhası, birbiri ile münasebetdar olmadığı gibi, bu Dördüncü Mebhas'ın on mesaili dahi birbiriyle münasebetdar değildir.

Onun için, münasebeti aramamalı. Nasıl gelmiş, öyle yazılmış.

Mühim bir talebesine gönderdiği mektubun bir parçasıdır. O talebenin beş-altı suallerine verilen cevaplardır.]

Birincisi

Sâniyen: Mektubunda diyorsun: رَبِّ الْعَالَمِينَ tabir ve tefsirinde "Onsekiz bin âlem" demişler. O adedin hikmetini soruyorsun.

Kardeşim, ben şimdi o adedin hikmetini bilmiyorum; fakat bu kadar derim ki;

Kur'an-ı Hakîm'in cümleleri, birer manaya münhasır değil, belki nev'-i beşerin umum tabakatına hitab olduğu için,

her tabakaya karşı birer manayı tazammun eden bir küllî hükmündedir.

Beyan olunan manalar, o küllî kaidenin cüz'iyatları hükmündedirler.

Herbir müfessir, herbir ârif, o küllîden bir cüz'ü zikrediyor.

Ya keşfine, ya deliline veyahut meşrebine istinad edip, bir manayı tercih ediyor.

İşte bunda dahi bir taife, o adede muvafık bir mana keşfetmiş.

Meselâ: Ehl-i velayetin ehemmiyetle virdlerinde zıkr ü

tekrar ettikleri مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا

يَبْغِيَانِ cümlesinde;

daire-i vücub ile daire-i imkândaki bahr-i rububiyet ve bahr-i ubudiyetten tut, tâ dünya ve âhiret bahrlerine,

tâ âlem-i gayb ve âlem-i şehadet bahrlerine,

and to the oceans of the north, south, east, and west,
and to the Adriatic and the Persian Gulf,
the Mediterranean, the Red Sea, and the Suez Canal,
and to the freshwater and salt lakes,

#380

the various fresh-water lakes under the soil layer and the
salt lakes over it and contiguous with it,

and to the small lakes called the great rivers, such as the
Nile, the Tigris, and the Euphrates, and the salty seas
into which they flow.

Any of these may be intended or meant, and may be
their literal and metaphorical meanings.

In the same way, *"All praise be to God, the Sustainer
of All the Worlds"* encompasses numerous truths.

The people of illumination and of reality interpret them
differently according to the meanings they uncover.

Personally, I think that the heavens consist of thousands
of worlds; some of the stars may each be worlds.

On the earth too, every sort of creature is a world. Each
human being is a small world.

As for the term, *"Sustainer of All the Worlds,"* it means
that every world is administered, sustained, and
governed directly through Almighty God's dominicality
(rububiyet).

Thirdly: God's Most Noble Messenger (Upon whom be
blessings and peace) said: *"When God wishes a people
well, he causes them to see their own faults."*
{al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 8}

And in the All-Wise Qur'an, Joseph (Upon whom be
peace) said: *"Nor do I absolve my own self [of blame];
the [human] soul is certainly prone to evil."*(12:53)

Yes, the person who is fond of himself and relies on
himself is unfortunate, while someone who sees his
own faults is fortunate.

So you are fortunate ! Nevertheless, it sometimes
happens that the evil-commanding soul is transformed
into the blaming soul or the tranquil soul,

and that it hands over its weapons and equipment to the
nerves. Then the nerves and veins of temperament
perform its function till the end of life.

Although the person's evil-commanding soul died long
beforehand, his nerves are still apparent. Many great
saints and holy men have complained about their evil-
commanding souls although their souls were tranquil.

tâ şark ve garb, şimal ve cenubdaki bahr-i muhitlerine,
tâ Bahr-i Rum ve Fars bahrine,
tâ Akdeniz ve Karadeniz ve Boğazına -ki mercan denilen
balık ondan çıkıyor- tâ Akdeniz ve Bahr-i Ahmer'e ve
Süveyş Kanalı'na, tâ tatlı ve tuzlu sular denizlerine,

tâ toprak tabakası altındaki tatlı ve müteferrik su
denizleriyle, üstündeki tuzlu ve muttasıl denizlerine,

tâ Nil ve Dicle ve Fırat gibi, büyük ırmaklar denilen
küçük tatlı denizler ile onların karıştığı tuzlu büyük
denizlerine kadar, [manasındaki cüz'iyatları var.](#)

Bunlar umumen murad ve maksud olabilir ve onun
hakikî ve mecazî manalarıdır.

İşte onun gibi, **رَبِّ الْعَالَمِينَ** dahi, pek çok
hakaiki câmi'dir.

Ehl-i keşf ve hakikat, keşiflerine göre ayrı ayrı beyan
ederler.

Ben de böyle fehmederim ki: Semavatta binler âlem var.
Yıldızların bir kısmı herbiri birer âlem olabilir.

Yerde de herbir cins mahlukat, birer âlemdir. Hattâ
herbir insan dahi, küçük bir âlemdir.

رَبِّ الْعَالَمِينَ tabiri ise, "Doğrudan doğruya her âlem,
Cenab-ı Hakk'ın rububiyetiyle idare ve terbiye ve tedbir
edilir." demektir.

Sâlisen: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman
etmiş: **إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ خَيْرًا أَبْصَرَهُمْ بِعُيُوبِ أَنْفُسِهِمْ**

Kur'an-ı Hakîm'de Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm demiş:

وَمَا أَتَّبِرُ إِلَّا نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

Evet nefsinı beğenen ve nefsine itimad eden,
bedbahttır. Nefsinin ayıbını gören, bahtiyardır.

Öyle ise, sen bahtiyarsın. Fakat bazan olur ki, nefs-i
emmare, ya levvameye veya mutmainneye inkılab eder;

fakat silâhlarını ve cihazatını a'saba devreder. A'sab ve
damarlar ise, o vazifeyi âhir ömre kadar görür.

Nefs-i emmare çoktan öldüğü halde, onun âsârı yine
görünür. Çok büyük asfiya ve evliya var ki, nüfusları
mutmainne iken, nefs-i emmareden şekva etmişler.

They have lamented over sicknesses of the heart although their hearts were completely sound and illumined.

But what afflicted these persons was not their evil-commanding souls, but the soul's functions that had been handed over to their nerves. Their ailments were not of the heart, but of the imagination.

My brother! God willing, what is attacking you is not your soul and a sickness of the heart,

but the state which, as we said, by reason of human nature and to perpetuate striving, has been transferred to the nerves and results in constant progress.

Kalbleri gayet selim ve münevver iken, emraz-ı kalbden vaveylâ etmişler.

İşte bu zâtlardaki, nefs-i emmare değil, belki a'saba devredilen nefs-i emmarenin vazifesidir. Maraz ise kalbî değil, belki maraz-ı hayalîdir.

İnşâallah aziz kardeşim, size hücum eden nefsiniz ve emraz-ı kalbiniz değil,

belki mücahedenin devamı için beşeriyet itibariyle a'saba intikal eden ve terakkiyat-ı daimîye sebebiyet veren, dediğimiz gibi bir halettir.

www.risaleglobal.com

Second Matter

Explanations of the three questions asked by the former teacher (hoja) are to be found in various parts of the Risale-i Nur. For now we shall just make brief allusion to them.

His First Question: Muhyi'l-Din al-'Arabi said in his letter to Fakhr al-Din Razi:

"To know God is different to knowing that He exists." What does this mean and what did he intend by saying it?

Firstly: In the introduction to the Twenty-Second Word, which you read to him, the comparison and example showing the difference between the true affirmation of divine unity and its superficial affirmation point to what was intended.

While the Second and Third Stopping-Places of the Thirty Second Word and its Aims, elucidate it.

And secondly: Muhyi'l-Din al-'Arabi said that to Fakhr al-Din Razi, who was a leading authority on theology, because the explications of the tenets of belief and the existence of the Necessary Existent and divine unity offered by the authoritative scholars of the principles of religion and theology were insufficient in his view.

Yes, the knowledge of God gained through theology does not afford a complete knowledge and a complete sense of the divine presence.

However, when gained through the method of the Qur'an of Miraculous Exposition, it affords both complete knowledge and a total sense of the divine presence.

God willing, all the parts of the Risale-i Nur perform the duty of an electric lamp on that light-filled highway of the Qur'an of Miraculous Exposition.

Furthermore, however deficient in Muhyi'l-Din al-'Arabi's view the knowledge of God was that Fakhr al-Din Razi obtained by means of theology,

the knowledge of God attained on the Sufi way is similarly deficient in relation to the knowledge obtained through the legacy of prophethood directly from the All-Wise Qur'an.

For in order to attain a constant sense of the divine presence, the way of Muhyi'l-Din al-'Arabi said: *"There is no existent save He,"* going so far as to deny the existence of the universe.

As for the others, again to gain a constant sense of the divine presence, they said: *"There is none witnessed save He,"* entering a strange state as though casting the universe into absolute oblivion.

İkinci Mes'ele

Eski hocanın sual ettiği üç mes'elenin izahatı, Risale-i Nur'un eczalarında vardır. Şimdilik icmalî bir işaret edeceğiz:

Birinci Sual: Muhyiddin-i Arabî, Fahreddin-i Râzî'ye mektubunda demiş:

"Allah'ı bilmek, varlığını bilmenin gayıdır." Bu ne demektir, maksad nedir? soruyor.

Evvelâ: Ona okuduğun Yirmiikinci Söz'ün Mukaddemesinde, tevhid-i hakikî ile tevhid-i zahirînin farkındaki misal ve temsil, maksada işaret eder.

Otuzikinci Söz'ün İkinci ve Üçüncü Mevkıfları ve Makasıdları, o maksadı izah eder.

Ve sâniyen: Usûl-üd Din imamları ve ülema-i İlm-i Kelâm'ın akaide dair ve vücud-u Vâcib-ül Vücud ve tevhid-i İlahîye dair beyanatları, Muhyiddin-i Arabî'nin nazarında kâfi gelmediği için, İlm-i Kelâm'ın imamlarından Fahreddin-i Râzî'ye öyle demiş.

Evet İlm-i Kelâm vasıtasıyla kazanılan marifet-i İlahiye, marifet-i kâmile ve huzur-u tam vermiyor.

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tarzında olduğu vakit, hem marifet-i tâmmeyi verir, hem huzur-u etemmi kazandırır ki;

inşâallah Risale-i Nur'un bütün eczaları, o Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın cadde-i nuranîsinde birer elektrik lâmbası hizmetini görüyorlar.

Hem Muhyiddin-i Arabî'nin nazarına, Fahreddin-i Râzî'nin İlm-i Kelâm vasıtasıyla aldığı marifetullah ne kadar noksan görülüyor;

öyle de; tasavvuf mesleğiyle alınan marifet dahi, Kur'an-ı Hakîm'den doğrudan doğruya veraset-i nübüvvet sırrıyla alınan marifete nisbeten o kadar noksandır.

Çünkü Muhyiddin-i Arabî mesleği, huzur-u daimî kazanmak için **لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ** deyip, kâinatın vücudunu inkâr edecek bir tarza kadar gelmiş.

Ve sairleri ise, yine huzur-u daimîyi kazanmak için **لَا مَشْهُودَ إِلَّا هُوَ** deyip, kâinatı nisyan-ı mutlak altına almak gibi acib bir tarza girmişler.

However, the knowledge of God obtained from the All-Wise Qur'an affords a constant sense of the divine presence, but it neither condemns the universe to non-existence, nor imprisons it in absolute oblivion.

It rather releases it from its purposelessness and employs it in Almighty God's name. Everything becomes a mirror yielding knowledge of Him.

#382

As Sa'di Shirazi said: *"To the conscious gaze every leaf is a book yielding knowledge of the divine."*

In everything a window opens up onto knowledge of God.

In some of the Words we have illustrated with the following comparison the differences between the way of the scholars of theology and the true highway taken from the Qur'an:

In order to have water, some is brought from a distant place by means of pipes, tunnelling through mountains.

And some of it is obtained by digging wells everywhere.

The first sort is fraught with difficulties; the pipes become blocked or broken.

But those who know how to dig wells and extract water can find water everywhere with no trouble.

Similarly, utilizing the impossibility of causation and causal sequences, the scholars of theology cut the chains of causes at the extremities of the world

and then proved the existence of the Necessarily Existent One. They travelled a long road.

However, the true highway of the Wise Qur'an finds water everywhere and extracts it. All its verses cause water to flow forth wherever they strike, like the Staff of Moses.

Each makes everything recite the rule: *"In everything is a sign indicating that He is One."*

Furthermore, faith (iman) is not gained only through knowledge; many of the subtle faculties have their share of it.

When food enters the stomach, it is distributed in various ways to various members.

Similarly, after entering the stomach of the mind, the matters of faith that come through knowledge are absorbed by the spirit, heart, inner heart, soul, and other subtle faculties;

each receives its share according to its degree.

If they do not receive their share, faith is deficient. Muhyi'l -Din al-' Arabi was reminding Fakhr al-Din Razi of this point.

Kur'an-ı Hakîm'den alınan marifet ise, huzur-u daimîyi vermekle beraber, ne kâinatı mahkûm-u adem eder, ne de nisyan-ı mutlakta hapseder.

Belki başıbozukluktan çıkarıp, Cenab-ı Hak namına istihdam eder. Her şey mir'at-ı marifet olur.

Sa'dî-i Şirazî'nin dediği gibi:

دَرْ نَظَرِ هُوشِيَارِ هَر وَرَقِ دَفْتَرِیْسْت اَز مَعْرِفَتِ کَرْدِگَارِ

Her şeyde Cenab-ı Hakk'ın marifetine bir pencere açar.

Bazı Sözlerde ülema-i İlm-i Kelâm'ın mesleğiyle, Kur'andan alınan minhac-ı hakikînin farkları hakkında şöyle bir temsil söylemişiz ki; meselâ:

Bir su getirmek için, bazıları küngân (su borusu) ile uzak yerden, dağlar altında kazar, su getirir.

Bir kısım da, her yerde kuyu kazar, su çıkarır.

Birinci kısım çok zahmetlidir; tıkanır, kesilir.

Fakat her yerde kuyuları kazıp su çıkarmağa ehil olanlar, zahmetsiz her bir yerde suyu buldukları gibi..

aynen öyle de: Ülema-i İlm-i Kelâm, esbabı nihayet-i âlemde teselsül ve devrin muhaliyeti ile kesip,

sonra Vâcib-ül Vücud'un vücudunu onunla isbat ediyorlar. Uzun bir yolda gidiliyor.

Amma Kur'an-ı Hakîm'in minhac-ı hakikîsi ise her yerde suyu buluyor, çıkarıyor. Her bir âyeti, birer asâ-yı Musa gibi, nereye vursa âb-ı hayat fışkırtıyor.

وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَذُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ düsturunu, her şeye okutturuyor.

Hem iman yalnız ilim ile değil, imanda çok letaifin hisseleri var.

Nasıl ki bir yemek mideye girse, o yemek muhtelif a'saba, muhtelif bir surette inkısam edip tevzi olunuyor.

İlim ile gelen mesail-i imaniye dahi, akıl midesine girdikten sonra, derecata göre ruh, kalb, sırr, nefis ve hâkeza letaif kendine göre birer hisse alır, masseder.

Eğer onların hissesi olmazsa, noksandır.

İşte Muhyiddin-i Arabî, Fahreddin-i Râzî'ye bu noktayı ihtar ediyor.

Third Matter

In what way is the verse , *"We have honoured the sons of Adam"* (17:70) conformable with the verse, *"He was indeed unjust and foolish"*(33:72)?

The Answer: There are explanations in the Eleventh and Twenty-Third Words, and in the Second Fruit of the Fifth Branch of the Twenty-Fourth Word. A summary is as follows:

With His perfect power, Almighty God makes many things from a single thing, causes one thing to perform numerous duties, and writes a thousand books on a single page;

so too He created man as a comprehensive species, in place of many species.

#383

That is to say, He willed that through man, a single species, functions would be performed to the number of the different levels of all the animal species.

For this reason, He placed no innate limit on man's powers and senses, no natural restriction, and left them free.

Those of the other animals are limited and naturally restricted.

Whereas each of man's powers may roam free over an endless distance towards infinity.

For since he is a mirror to the infinite manifestations of the names of the universe's Creator, his powers have been given an infinite capacity.

For example, even if the whole world were given to man, due to his greed, he would say: *"Are there any more?"*(50:30)

And due to his selfishness, he finds it acceptable that a thousand people should suffer harm for his own sake. And so on.

He may advance endlessly in bad morality and reach the degree of the Nimrods and Pharaohs; as is shown by the use of the intensive form in the verse above (33:72), he is given to great wrongdoing.

Similarly, he may manifest endless progress in good morality, and rise to the level of the prophets and veracious ones.

Moreover, contrary to the animals, man is ignorant about all the things necessary for life and is compelled to learn everything.

He is in need of innumerable things, and therefore in accordance with the intensive form in the same verse, is "most ignorant."

Üçüncü Mes'ele

إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا âyetinin وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ âyetiyle vech-i tevfiği nedir?

Elcevab: Onbirinci Söz'de ve Yirmiüçüncü Söz'de ve Yirmidördüncü'nün Beşinci Dalı'nın İkinci Meyvesi'nde izahı vardır. Sırr-ı icmalîsi budur ki:

Cenab-ı Hak kemal-i kudretiyle nasıl bir tek şeyden çok şeyleri yapıyor, çok vazifeleri gördürüyor, bir sahifede bin kitabı yazıyor.

Öyle de insanı, pek çok enva' yerinde bir nev-i câmi' halketmiş.

Yani, bütün enva'-ı hayvanatın muhtelif derecatı kadar, bir tek nev' olan insan ile, o vezaifi gördürmek irade etmiş ki;

insanların kuvalarına ve hissiyatlarına fıtraten bir had bırakmamış; fitrî bir kayıd koymamış, serbest bırakmış.

Sair hayvanatın kuvaları ve hissiyatları mahduddur, fitrî bir kayıd altındadır.

Halbuki insanın her kuvası, hadsiz bir mesafede cevlan eder gibi, gayr-ı mütenahî canibine gider.

Çünkü insan, Hâlık-ı Kâinat'ın esmasının nihayetsiz tecellilerine bir âyine olduğu için, kuvalarına nihayetsiz bir istidad verilmiş.

Meselâ insan hırs ile, bütün dünya ona verilse هَلْ مِنْ

مَزِيد diyecek.

Hem hodgâmlığıyla, kendi menfaatine binler adamın zararını kabul eder. Ve hâkeza...

Ahlâk-ı seyyiede hadsiz derecede inkişafı olduğu ve Nemrudlar ve Firavunlar derecesine kadar gittikleri ve sîga-i mübalağa ile zalûm olduğu gibi,

ahlâk-ı hasenede dahi hadsiz bir terakkiyata mazhar olur, enbiya ve sıddıkîn derecesine terakki eder.

Hem insan -hayvanların aksine olarak- hayata lâzım her şeye karşı cahildir, her şeyi öğrenmeye mecburdur.

Hadsiz eşyaya muhtaç olduğu için, sîga-i mübalağa ile cehûldür.

But when animals come into the world, they need few things, and what they do need, everything necessary for their lives, they may learn in a couple of months, or even a couple of days, or in some cases, in a couple of hours.

It is as if they have been perfected in another world and come thus.

But man can only rise to his feet in one or two years, and only in fifteen can distinguish between what is beneficial and what is harmful.

The intensive form of "most ignorant" indicates this too.

Fourth Matter

You ask concerning the wisdom contained in [the Hadith]: *"Renew your belief by means of 'There is no god but God.'"**

**{Musnad, ii, 359; al-Mundhiri, al-Tarhib wa'l-Tarhib, ii, 415; al-Hakim, al-Mustadrak, iv, 256; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, i, 52}*

The wisdom in it has been mentioned in many of the Words and one aspect of it is as follows:

Since man himself and the world in which he lives are being continuously renewed, he needs constantly to renew his faith.

For in reality each individual human being consists of many individuals.

He may be considered a different individual to the number of the years of his life, or to the number of its days or even hours.

#384

For since a single individual is subject to time, he is like a model and each passing day clothes him in the form of another individual.

Furthermore, just as there is within man this plurality and renewal, so also is the world in which he lives in motion.

It goes and is replaced by another. It varies constantly. Every day opens the door of another world.

As for faith, it is both the light of the life of each individual in that person, and it is the light of the world in which he lives. And as for "There is no god but God," it is a key with which to turn on the light.

Then the instinctual soul, desire, doubts, and Satan exercise great influence over man.

In order to damage his faith, they are much of the time able to take advantage of his negligence, to trick him with their wiles, and thus to extinguish the light of belief with doubts and uncertainty.

Hayvan ise, dünyaya geldiği vakit hem az şeylere muhtaç, hem muhtaç olduğu şeyleri bir-iki ayda belki bir-iki günde, bazan bir-iki saatte bütün şerait-i hayatını öğrenir.

Güya bir başka âlemde tekemmül etmiş, öyle gelmiş.

İnsan ise, bir-iki senede ancak ayağa kalkar, onbeş senede ancak menfaat ve zararı farkedir.

İşte cehûl mübalağası, buna da işaret eder.

Dördüncü Mes'ele

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ in hikmetini soruyorsunuz.

Onun hikmeti, çok Sözlerde zikredilmiştir. Bir sır-ı hikmeti şudur ki:

İnsanın hem şahsı, hem âlemi her zaman teceddüd ettikleri için, her zaman tecdid-i imana muhtaçtır.

Zira insanın herbir ferdinin manen çok efradı var.

Ömrünün seneleri adedince, belki günleri adedince, belki saatleri adedince birer ferd-i âher sayılır.

Çünkü zaman altına girdiği için o ferd-i vâhid bir model hükmüne geçer, her gün bir ferd-i âher şeklini giyer.

Hem insanda bu taaddüd ve teceddüd olduğu gibi, tavattun ettiği âlem dahi seyyardır.

O gider, başkası yerine gelir, daima tenevvü' ediyor; her gün başka bir âlem kapısını açıyor.

İman ise hem o şahıstaki her ferdin nur-u hayatıdır, hem girdiği âlemin ziyasıdır. Lâ ilahe illallah ise, o nuru açar bir anahtardır.

Hem insanda madem nefis, heva ve vehim ve şeytan hükmediyorlar,

çok vakit imanını rencide etmek için gafletinden istifade ederek çok hileleri ederler, şübhe ve vesveselerle iman nurunu kaparlar.

Also, man is prone to act and utter words which apparently oppose the Shari'a, and which in the view of some religious authorities are no less than unbelief.

Therefore, there is a need to renew belief all the time, every hour, every day.

Question: The masters of scholastic theology wrapped up the world in the abbreviated concepts of contingency and createdness and having disposed of it, so to speak, proved divine unity.

And one school of Sufis, in order to experience God's presence and affirm His unity fully, said: "Nothing is observed but Him."

They thus forgot the universe and drew the veil of oblivion over it, and then fully experienced the divine presence.

Another school of Sufis, in order to truly affirm divine unity and enter God's presence at the highest degree, said: "There is no existent but Him."

They relegated the universe to the level of imagination and cast it into non-existence, and then fully entered the divine presence.

But you point out that in the Qur'an is a mighty highway besides these three ways.

And you say that its mark is the phrases: "There is nothing sought but Him," and, "There is nothing worshipped but Him."

Can you show me a brief proof of the affirmation of divine unity that this highway provides and point out a short way leading to it?

The Answer: All the Words and Letters of the Risale-i Nur point out that highway.

For now, as you wish, we shall indicate concisely an extensive, lengthy and mighty proof of it.

Everything in the world ascribes every other thing to its own Creator.

And every artistically fashioned object in this world demonstrates that all such objects are the works of its own fashioner.

And every creative act in the universe proves that all creative acts are the acts of its author.

And every name that is manifested in beings indicates that all names are the names and titles of the one whom it signifies.

#385

That is to say, every thing is a direct proof of divine unity and a window yielding knowledge of God.

An object, especially if it is animate, is a miniature specimen of the universe, a seed of the world, and a fruit of the globe of the earth.

Hem zahir-i şeriatı muhalif düşen ve hattâ bazı imamlar nazarında küfür derecesinde tesir eden kelimat ve harekât eksik olmuyor.

Onun için her vakit, her saat, her gün tecdid-i imana bir ihtiyaç vardır.

Sual: Müttekellimîn üleması; âlemi, imkân ve hudûsun ünvan-ı icmalîsi içinde sarıp zihnen üstüne çıkar, sonra vahdaniyeti isbat ederler.

Ehl-i tasavvufun bir kısmı, tevhid içinde tam huzuru kazanmak için, "Lâ meşhude illâ hu" deyip

kâinatı unuttur, nisyan perdesini üstüne çeker, sonra tam huzuru bulur.

Ve diğer bir kısmı hakikî tevhidi ve tam huzuru bulmak için "Lâ mevcude illâ hu" diyerek

kâinatı hayale sarar, ademe atar, sonra huzur-u tam bulur.

Halbuki sen, bu üç meşrebden hariç bir cadde-i kübrayı Kur'anda gösteriyorsun.

Ve onun şiarı olarak "Lâ mabude illâ hu" "Lâ maksude illâ hu" diyorsun.

Bu caddenin tevhide dair bir bürhanını ve bir muhtasar yolunu icmalen göster.

Elcevab: Bütün Sözler ve bütün Mektublar, o caddeyi gösterir.

Şimdilik istediğiniz gibi azîm bir hüccetine ve geniş ve uzun bir bürhanına muhtasaran işaret ederiz. Şöyle ki:

Âlemde herbir şey, bütün eşyayı kendi Hâlıkına verir.

Ve dünyada herbir eser, bütün âsârı kendi müessirinin eserleri olduğunu gösterir.

Ve kâinatta herbir fiil-i icadî, bütün ef'al-i icadiyeyi kendi fâilinin fiilleri olduğunu isbat eder.

Ve mevcudata tecelli eden herbir isim, bütün esmayı kendi müsemmasının isimleri ve ünvanları olduğuna işaret eder.

Demek herbir şey, doğrudan doğruya bir bürhan-ı vahdaniyettir ve marifet-i İlahiyenin bir penceresidir.

Evet herbir eser, hususan zîhayat olsa, kâinatın küçük bir misal-i musaggarıdır ve âlemin bir çekirdeğidir ve Küre-i Arz'ın bir meyvesidir.

Since this is so, the one who created the miniature specimen, seed and fruit must also be the one who created the universe.

For the creator of the fruit cannot be other than the creator of the tree that bears it.

And so, in the same way that every object ascribes every other object to its own fashioner, every act ascribes every other act to its author.

For we see that each creative act appears as the tip of a law of creativity that is so extensive as to encompass most other creatures, and so long as to reach from particles to galaxies.

That is to say, whoever performs the creative act must be the author of all the creative acts which are tied to the universal law that encompasses those beings and stretches from particles to galaxies.

For sure, the one who gives life to a fly must be the one who creates all insects and animals and who gives life to the earth.

And whoever spins particles as though they were Mevlevi dervishes must be the one who sets successive beings in motion as far as the sun travelling through the skies with its planets.

For the law is a chain and the creative acts are tied to it.

That is to say, just as all objects ascribe all other objects to their fashioner and all creative acts attribute all other acts to their author,

in exactly the same way, every divine name manifested in the universe ascribes every other name to the One whom it describes and proves that they are His titles.

For the names manifested in the universe are like intersecting circles, blending one with the other like the seven colours in light;

they assist one another and perfect and adorn one another's works of art.

For example, the instant the name Giver of Life is manifested on a thing and life is given, the name All-Wise also becomes manifest;

it orders the body which is that animate creature's dwelling-place with wisdom.

At the same time, the name Munificent is manifested; it adorns the creature's dwelling-place.

So too, the manifestation of the name All-Compassionate appears; it presents the body's needs benevolently.

At the same instant, the manifestation of the name Provider appears; it supplies the material and spiritual sustenance necessary for the continued existence of the animate creature in unexpected ways. And so on.

Öyle ise; o misal-i musaggarı, o çekirdeği, o meyveyi icad eden, her halde bütün kâinatı icad eden yine O'dur.

Çünkü meyvenin mucidi, ağacının mucidinden başkası olamaz.

Öyle ise herbir eser, bütün âsârı müessirine verdiği gibi.. herbir fiil dahi; bütün ef'ali, fâiline isnad eder.

Çünkü görüyoruz ki, her bir fiil-i icadî, ekser mevcudatı ihata edecek derecede geniş ve zerreden şümusa kadar uzun birer kanun-u Hallakîyetin ucu olarak görünüyor.

Demek o cüz'î fiil-i icadî sahibi kim ise, o mevcudatı ihata eden ve zerreden şümusa kadar uzanan kanun-u küllî ile bağlanan bütün ef'alın fâili olmak gerektir.

Evet bir sineği ihya eden, bütün hevamı ve küçük hayvanatı icad eden ve Arz'ı ihya eden zât olacaktır.

Hem mevlevî gibi zerreyi döndüren kim ise, müteselsilen mevcudatı tahrik edip, tâ Şems'i seyyaratıyla gezdiren aynı zât olmak gerektir.

Çünkü kanun bir silsiledir, ef'al onun ile bağlıdır.

Demek nasıl herbir eser, bütün âsârı müessirine verir ve herbir fiil-i icadî, bütün ef'ali fâiline mal eder.

Aynen öyle de: Kâinattaki tecelli eden herbir isim, bütün isimleri kendi müsemmasına isnad eder ve onun ünvanları olduğunu isbat eder.

Çünkü kâinatta tecelli eden isimler, devair-i mütedâhile gibi ve ziyadaki elvan-ı seb'a gibi birbiri içine giriyor,

birbirine yardım ediyor, birbirinin eserini tekmil ediyor, tezyin ediyor.

Meselâ: Muhyî ismi bir şey'e tecelli ettiği vakit ve hayat verdiği dakikada Hakîm ismi dahi tecelli ediyor,

o zîhayatın yuvası olan cesedini hikmetle tanzim ediyor.

Aynı halde Kerim ismi dahi tecelli ediyor; yuvasını tezyin eder.

Aynı anda Rahîm isminin dahi tecellisi görünüyor; o cesedin şefkatle havaicini ihzar eder.

Aynı zamanda Rezzak ismi tecellisi görünüyor; o zîhayatın bekasına lâzım maddî ve manevî rızkını ummadığı tarzda veriyor. Ve hâkeza...

This means that to whomever the name Giver of Life belongs, the name All-Wise, which is luminous and comprehensive in the universe, is also His.

The name All-Compassionate, which nurtures all creatures kindly, is His too.

And the name Provider, which sustains all animate creatures munificently, is His name and title. And so on.

#386

That is to say, every name, every act, every object is a proof of divine unity, and a proof that is a stamp of divine unity (vahdaniyet) and a seal of divine oneness (ehadiyet) which has been inscribed on the pages of the universe and on the lines of the centuries.

All of them indicate that all the words of the universe, which are called beings, are inscriptions traced by the pen of its own scribe.

O God! Grant blessings to the one who said: "The best thing I and the prophets before me have said is, 'There is no god but God.' " and to his Family and Companions, and grant them peace.*

{Muwatta', Qur'an, 32; Hajj 246; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 353; al-Albani, Sahihal-Jami' al-Saghir, no: 1113}

Fifth Matter

Secondly: You ask in your letter whether "There is no god but God" is sufficient on its own. That is, intending the second part, you ask: can someone who does not say "Muhammad is the Messenger of God" find salvation?

The answer to this is lengthy, so for now we shall only say this:

The two parts of the confession of faith cannot be separated; they prove each other, comprise each other; one cannot be without the other.

Since the Messenger (Upon whom be blessings and peace) was the Seal of the Prophets and the heir of all the prophets,

he is at the start of all the ways leading to God. There can be no way to reality and salvation outside his mighty highway.

All the leading gnostics and verifiers of reality have said like Sa'di Shirazi:

"It is impossible, Sa'di, to be victorious on the way of salvation, except by following Mustafa."

They also said: *"All ways are closed except the highway of Muhammad."*

Demek Muhyî kimin ismi ise, kâinatta nurlu ve muhit olan Hakîm ismi de onundur

ve bütün mahlukatı şefkatle terbiye eden Rahîm ismi de onundur

ve bütün zîhayatları keremiyle iâşe eden Rezzak ismi dahi onun ismidir, ünvanıdır. Ve hâkeza...

Demek herbir isim, herbir fiil, herbir eser öyle bir bürhan-ı vahdaniyettir ki; kâinatın sahifelerinde ve asırların satırlarında yazılan ve mevcudat denilen bütün kelimatı,

kâtibinin nakş-ı kalemi olduğuna delalet eden birer mühr-ü vahdaniyet, birer hâtem-i ehadiyettir.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ قَالَ أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

Beşinci Mes'ele

Sâniyen: Mektubunuzda "Mücerred Lâ ilahe illallah kâfi midir? Yani Muhammedürresulullah demezse ehl-i necat olabilir mi?" diye diğer bir maksadı soruyorsunuz.

Bunun cevabı uzundur. Yalnız şimdi bu kadar deriz ki:

Kelime-i şehadetin iki kelâmı birbirinden ayrılmaz, birbirini isbat eder, birbirini tazammun eder, biri birisiz olmaz.

Madem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm Hâtem-ül Enbiya'dır, bütün enbiyanın vârisidir;

elbette bütün vusul yollarının başındadır. Onun cadde-i kübrasından hariç, hakikat ve necat yolu olamaz.

Umum ehl-i marifetin ve tahkikin imamları, Sa'dî-i Şirazî gibi derler:

مُحَالِّسْتُ سَعْدِي بَرَاهِ نَجَاتٍ * ظَفَرُ بُرْدَنْ جُزْ دَرِي
مُصْطَفَى

Hem كُلُّ الطَّرِيقِ مَسْدُودٌ إِلَّا الْمِنْهَاجَ الْمُحَمَّدِيَّ
demişler.

However, it sometimes happens that people are on the highway of Muhammad (UWBP) and within it, but are not aware of it.

And it sometimes happens that they do not know the Prophet (UWBP), but the road they have taken is part of his highway.

It happens too that because they are in a state of ecstasy or entirely immersed in contemplation or have withdrawn from the world, they do not think of the highway of Muhammad, and "There is no god but God" is sufficient for them.

Nevertheless, the most important side of the matter is this: non acceptance is one thing, while the acceptance of non-being is another.

#387

Ecstatics and recluses or those who have not heard or are uninformed about it, do not know the Prophet (UWBP) or they do not think of him that they might accept him.

They are ignorant in that respect. They know "There is no god but God" only in respect of esoteric knowledge of Him. They may well be saved.

But if those people who have heard of the Prophet (UWBP) and know his message do not affirm him, they do not recognize Almighty God.

For them, the phrase "There is no god but God" on its own does not express divine unity, the affirmation of which is a means of salvation.

For this is not ignorant non-acceptance, which may be excusable to a degree, it is rather the acceptance of non-being, which is denial.

The person who denies Muhammad (Upon whom be blessings and peace), who with his miracles and works was the pride of the universe and glory of mankind,

certainly cannot receive any light and will not recognize God. However, that is enough for now.

Sixth Matter

Thirdly: Some of the terms used in the First Topic, which is about Satan's way and is called Dispute With the Devil, were very vehement,

although they were modified with expressions like "God forbid! God forbid!" and "to suppose the impossible." They still make me tremble.

There were a few small modifications in the piece that was later sent to you; have you been able to correct your copy accordingly?

It's up to you to do what you think; you can skip any of the expressions you think unnecessary.

Fakat bazan oluyor ki: Cadde-i Ahmediyede (A.S.M.) gittikleri halde, bilmiyorlar ki cadde-i Ahmediyedir ve cadde-i Ahmediye dâhilindedir.

Hem bazan oluyor ki: Peygamber'i bilmiyorlar, fakat gittikleri yol, cadde-i Ahmediyenin eczasındandır.

Hem bazan oluyor ki: Bir keyfiyet-i meczubane veya bir halet-i istiğrakkârane veya bir vaziyet-i münzeviyane ve bedeviyane suretinde cadde-i Muhammediyeyi düşünmeyerek, yalnız Lâ ilahe illallah onlara kâfi geliyor.

Fakat bununla beraber, en mühim bir cihet budur ki: "Adem-i kabul" başkadır, "kabul-ü adem" başkadır.

Bu çeşit ehl-i cezbe ve ehl-i uzlet veya işitmeyen veya bilmeyen adamlar; Peygamber'i bilmiyorlar veya düşünmüyorlar ki kabul etsinler.

O noktada cahil kalıyorlar. Marifet-i İlahiyeye karşı, yalnız Lâ ilahe illallah biliyorlar. Bunlar ehl-i necat olabilirler.

Fakat Peygamber'i işiten ve davasını bilen adamlar onu tasdik etmezse, Cenab-ı Hakk'ı tanımaz.

Onun hakkında, yalnız Lâ ilahe illallah kelâmı, sebep-i necat olan tevhidi ifade edemez.

Çünkü o hal, bir derece medar-ı özür olan cahilane adem-i kabul değil, belki o kabul-ü ademdir ve o inkârdır.

Mu'cizatıyla, âsâlarıyla kâinatın medar-ı fahri ve nev'-i beşerin medar-ı şerefi olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ı inkâr eden adam,

elbette hiçbir cihette hiçbir nura mazhar olamaz ve Allah'ı tanımaz. Her ne ise, şimdilik bu kadar yeter.

Altıncı Mes'ele

Sâlisen: Şeytanla münazara namındaki Birinci Mebhas'taki şeytanın mesleğine ait bazı tabirat çok galiz düşmüş.

"Hâşâ, hâşâ!" kelimesiyle ve farz-ı muhal suretindeki kayıdlarla ta'dil edildiği halde, yine beni titretiyor.

Sonra size gönderilen parçada bazı ufak ta'dilât vardı, nüshanızı onunla tashih edebildiniz mi?

Fikrinizi tevkil ediyorum; o tabirattan lüzumsuz gördüklerinizi tayyedeabilirsiniz.

My dear brother, that Topic holds great importance, because Satan is the atheists' master. Only when he is silenced will his imitators cease to be deceived.

The fact that the All-Wise Qur'an mentions the unbelievers' vile expressions gave me courage.

In order to demonstrate the complete worthlessness of that diabolical way,

trembling and by way of supposing the impossible, I used the ridiculous expressions the members of Satan's Party are compelled by their way to accept and which willy nilly they utter through its tongue.

And by using them, we cornered them at the bottom of the well and took possession of the whole field on account of the Qur'an; we exposed their frauds.

Consider the victory through the following comparison: For example, let us imagine a tall minaret the top of which touches the skies, and at the base of which a well has been dug that goes down to the centre of the earth.

Two groups are disputing over proving where, between the top of the minaret and the bottom of the well, a man stands for his call to prayer to be heard by all the people throughout the country.

#388

The first group says: "He has to be at the top of the minaret reciting the call to prayer to the universe, because we hear it. It is vibrant; it is lofty.

For sure everyone cannot see him in that high position, but everyone can see him according to their degree on one of the steps when he climbs the minaret and when he descends it.

They know that he ascends it, and that wherever it is that he appears, he is someone of high stature."

However, the other, satanic and foolish, group says: "No, his position is not at the top of the minaret; it's at the bottom of the well, wherever it is he appears."

But no one at all has seen him at the bottom of the well, nor can they see him there.

Let us suppose he was as heavy and lacking in will as a stone; surely he would have been at the bottom of the well and someone would have seen him there.

Now, the battlefield of these two opposing groups is the long distance stretching from the top of the minaret to the bottom of the well.

The people of light, called God's Party, point out the mu'ezzin at the top of the minaret to those with a lofty view.

And to those whose sight cannot rise that far and to the short-sighted, they point him out on a step each according to his degree.

Aziz kardeşim, o mebhas çok mühimdir. Çünkü ehl-i zındıkanın üstadı, şeytandır. Şeytan ilzam edilmezse, onun mukallidleri kanmazlar.

Kur'an-ı Hakîm, kâfirlerin galiz tabirlerini reddetmek için zikrettiğinden bana bir cesaret verildi ki;

bu şeytanî olan mesleğin bütün bütün çürüklüğünü göstermek için,

-farz-ı muhal suretinde- hizb-üş şeytanın efradı, mesleklerinin iktizasıyla kabul etmeye mecbur oldukları ve ister istemez manen meslek diliyle diyecekleri ahmakane tabiratlarını titreyerek istimal ettim.

Fakat o istimal ile onları kuyu dibine sıkıştırıp, meydana baştan başa Kur'an hesabına zabtettik, onların foyalarını meydana çıkardık.

Şu muzafferiyete, şu temsil içinde bak. Meselâ: Semavata başı temas etmiş pek yüksek bir minare ve o minarenin altında Küre-i Arz'ın merkezine kadar bir kuyu kazılmış farzediyoruz.

İşte ezanı umum memlekette umum ahaliye işitilen bir zât, minare başından tâ kuyu dibine kadar hangi mevkide bulunduğunu isbat etmek için iki fırka münakaşa ediyorlar.

Birinci fırka der ki: "Minare başındadır, kâinata ezan okuyor. Çünkü ezanı işitiyoruz; hayatdardır, ulvîdir.

Çendan herkes onu o yüksek yerde görmüyor; fakat herkes derecesine göre onu, çıktığı ve indiği vakit bir makamda, bir basamakta görür

ve onunla bilir ki: O, yukarı çıkar ve nerede görünürse görünsün o, yüksek makam sahibidir."

Diğer şeytanî ve ahmak guruh ise der: "Yok, makamı minare başı değil; nerede görünürse görünsün, makamı kuyu dibidir."

Halbuki hiç kimse, ne onu kuyu dibinde görmüş ve ne de görebilir.

Faraza eğer taş gibi sakil, ihtiyarsız olsaydı, elbette kuyu dibinde bulunacaktı, birisi görecekti.

Şimdi bu iki muarız fırkanın muharebe meydanı, o minare başından tâ kuyu dibine kadar uzun bir mesafedir.

Hizbullah denilen ehl-i nur cemaati, yüksek nazarlı olanlara o müezzin zâtı minare başında gösteriyorlar.

Ve nazarları o dereceye çıkmayanlara ve kasîr-ün nazar olanlara, derecelerine göre birer basamakta o müezzin-i a'zamı gösteriyorlar.

A slight hint is enough for them, proving that the mu'ezzin is not a lifeless block of stone, but a perfect man who climbs upwards and appears and makes the call to prayer when he wishes.

As for the other group, known as Satan's Party, they pronounce stupidly: "Show him to everyone at the top of the minaret, or else his place is the bottom of the well."

In their folly they do not know that he is not shown to everyone at the top of the minaret because everyone's sight does not rise that far.

Also, in exaggerated fashion, they want to claim possession of the whole distance with the exception of the top of the minaret.

Then someone appears intending to solve the dispute between the two communities. He says to Satan's Party:

"You inauspicious group! If the supreme mu'ezzin's position was at the bottom of the well, he would have been as lifeless, inanimate, and powerless as a stone.

It could not have been him who appeared on the well's steps and minaret's degrees.

Since you saw him on the latter, he is certain not to be powerless and lifeless. His position must be at the top of the minaret.

In which case, either show that he is at the bottom of the well-which you can't, nor can you make anyone believe that he is there - or be silent!

The arena of your defence is the well bottom. The remaining space and that long distance is the arena of this blessed community;

they have only to point him out somewhere other than at the bottom of the well, to win the case."

#389

Like this comparison, the Topic about the dispute with the Devil takes the long distance from the divine throne to the ground from Satan's Party and forcibly drives them into a comer.

It leaves the most irrational, the most impossible, the most loathsome place to them. It drives them into a hole so narrow no one could enter it and takes possession of the entire distance in the name of the Qur'an.

If they are asked what the Qur'an is and they reply: "It is a good book, written by man, that teaches good morality,"

they should be told: "It must then be the Word of God and you have to accept it as such, for according to your way, you cannot say that it is 'good!'"

If they are asked what they know about the Prophet (UWBP), and they reply: "He was a very clever person with good morals,"

Küçük bir emare, onlara kâfi gelir ve isbat eder ki: O zât, taş gibi camid bir cisim değil, belki istediği vakit yukarı çıkar, görünür, ezan okur bir insan-ı kâmindir.

Diğer hizb-üş şeytan denilen guruh ise, derler: "Ya minare başında herkese gösteriniz veyahud makamı kuyu dibidir." diye ahmakane hükmederler.

Ahmaklıklarından bilmiyorlar ki: Minare başında herkese gösterilmemesi, herkesin nazarı oraya çıkmamasından ileri geliyor.

Hem mugalata suretinde, minare başı hariç olarak bütün mesafeyi zabtetmek istiyorlar.

İşte o iki cemaatin münakaşasını halletmek için biri çıkar, o hizb-üş şeytana der ki:

"Ey menhus guruh! Eğer o müezzin-i a'zamın makamı kuyu dibi olsa; taş gibi camid, hayatsız, kuvvetsiz olmak lâzım gelir.

Ve kuyu basamaklarında ve minarenin derecelerinde görünen o olmamak lâzım gelir.

Madem öyle görüyorsunuz; elbette o, kuvvetsiz, hakikatsiz, camid olmayacak. Minare başı onun makamı olacak.

Öyle ise, ya siz onu kuyu dibinde göstereceksiniz -ki hiçbir cihette bunu gösteremezsiniz ve hiçbir kimseye orada bulunmasını dinletemezsiniz- veyahut susunuz!

Meydan-ı müdafaanız kuyu dibidir. Sair meydan ve uzun mesafe ise, şu mübarek cemaatin meydanıdır;

kuyu dibinden başka, o zâtı nerede gösterecekler, davayı kazanırlar.

İşte şu temsil gibi münazara-i şeytanî mebhâsı, arştan ferşe kadar olan uzun mesafeyi hizb-üş şeytanın elinden alıyor ve hizb-üş şeytanı mecbur ediyor, sıkıştırıyor.

En gayr-ı makul, en muhal, en menfur mevkii onlara bırakıyor. En dar ve kimse giremeyecek bir deliğe onları sokuyor, bütün mesafeyi Kur'an namına zabtediyor.

Eğer onlara denilse: "Kur'an nasıldır?" Derler: "Güzel ve ahlâk dersini veren bir insan kitabıdır."

O vakit onlara denilir: Öyle ise Allah'ın kelâmıdır ve böyle kabul etmeye mecbursunuz. Çünkü siz mesleğinizce, "Güzel" diyemeyeceksiniz!

Hem eğer onlara denilse: "Peygamber'i nasıl bilirsiniz?" Derler: "Güzel ahlâklı, çok akıllı bir adam."

they should be told: "You should believe in him in that case, because if he was very moral and clever, he must have been God's Messenger.

You say he was 'good,' but that is unacceptable according to your creed; you can't say that." And so on.

Further aspects of the reality can be applied to other facets of the comparison.

In consequence, the First Topic, in which the Devil is disputed with, does not mean that the believers have to know about the miracles of Muhammad (UWBP) and learn about their certain proofs in order to preserve their faith.

A slight hint, a small indication, will save it.

All the deeds, all the qualities, all the conduct of Muhammad (UWBP) are miracles of a sort, proving that his position is at the highest of the high, not at the lowest of the low at the bottom of the well.

Seventh Matter

An instructive matter:

[Because some of my friends have groundless worries and are becoming dispirited, I am obliged to relate a dominical favour and an instance of divine protection which pertain solely to service of the Qur'an, in order to strengthen their morale, and since they have that weak vein of temperament, to save them.

What I have to say is suggested by seven signs. Four of them show how those friends received blows entirely contrary to their intentions, as a result of their taking up hostile positions towards me not personally but because I serve the Qur'an, purely for worldly aims and despite being friends.

#390

The three other signs denote earnest and constant friends who in order to find favour with the worldly* and achieve some worldly goal, and so that they could feel confident, temporarily failed to display the manly stance demanded by friendship.

**{"The worldly" (ehl-i dünya): those people whose view is restricted to the life of this world, and who disregard the hereafter, or those who sell religion for this world. (Tr.)}*

However, regrettably, all those three friends were punished in ways that were the opposite of what they had intended.]

The first four, who were seemingly friends but later displayed enmity:

The First: Employing various means, a District Officer begged me for a copy of the Tenth Word. I gave him one.

O vakit onlara denilecek: "Öyle ise imana geliniz. Çünkü güzel ahlâklı, akıllı olsa, alâküllihal Resulullah'tır.

Çünkü sizin bu "güzel" sözünüz, hududunuz dâhilinde değil; mesleğinizce böyle diyemezsiniz." Ve hâkeza...

Temsildeki sair işaretlere, hakikatın sair cihetleri tatbik edilebilir.

İşte bu sırra binaen o şeytan ile münazara edilen Birinci Mebhas, ehl-i imanın imanını muhafaza etmek için mu'cizat-ı Ahmediyeyi bilmeğe ve kat'î bürhanlarını öğrenmeğe muhtaç etmiyor.

Edna bir emare, küçük bir delil, onların imanlarını kurtarıyor.

Kuyu dibindeki esfel-i safilinde olmadığına, herbir hâl-i Ahmediye (A.S.M.), herbir haslet-i Muhammediye (A.S.M.), herbir tavr-ı Nebvî (A.S.M.) birer mu'cize hükmüne geçer, a'lâ-yı illiyyînde bir makamı bulunduğunu isbat eder.

Yedinci Mes'ele

Medar-ı ibret bir mes'ele:

[Vehme maruz, fütura düşen bazı dostlarıma kuvve-i maneviyeyi teyid edecek yedi emarenin delaletiyle, sırf hizmet-i Kur'ana ait bir ikram-ı Rabbanîyi ve bir himayet-i İlahiyeyi beyan etmeye mecburum ki, o zaîf damarlı bir kısım dostlarımı kurtarayım.

O yedi emarenin dördü; dost iken, sırf birer maksad-ı dünyevî için şahsıma değil, Kur'ana hâdimliğim cihetinde düşman vaziyeti almalarıyla, o maksadlarının aksiyle tokat yediler.

O yedi emarenin üçü ise, ciddî dost idiler ve daima da dostturlar; fakat dostluğun iktiza ettiği merdane vaziyeti muvakkaten göstermediler, tâ ki ehl-i dünyanın teveccühünü kazanıp birer maksad-ı dünyevî kazansınlar ve başlarından emin olsunlar.

Halbuki o üç dostum, maatteessüf o maksadlarının aksiyle birer itab gördüler.]

Evvelki dört zahirî dost, sonra düşman vaziyeti gösterenlerin

Birincisi: Bir müdür, kaç vasıta ile yalvardı. Onuncu Söz'den bir nüsha istedi. Ona verdim.

But then, in order to be promoted, he spurned my friendship and turned hostile to me. This took the form of complaining to the Governor and informing on me.

But as a mark of favour for service of the Qur'an, he was not promoted, but dismissed.

The Second: Another District Officer assumed a competitive and hostile stance towards me although he was a friend, for the sake of his superiors and to attract the attention of the worldly, but he received a blow contrary to his intentions.

He was sentenced to two and a half years' imprisonment owing to some unforeseen matter. Later he asked for prayers from a servant of the Qur'an. Perhaps he will be saved, God willing, since prayers were offered for him.

The Third: A teacher appeared to be a friend and I looked on him as one. Then he moved to Barla to settle there and he chose to adopt a hostile stance.

But he received a blow contrary to his intentions: he was posted away from teaching to serve in the army. He was sent away from Barla.

The Fourth: There was a teacher, who because he seemed to me to be both a hafiz* and pious, I was sincerely friendly towards in the hope that he would show friendship to me by serving the Qur'an.

**[Hafız: a person who has memorized the whole Qur'an. (Tr.)]*

Then, in order to curry favour with the worldly, he behaved very coldly towards us and was frightened, because of one single thing an official had said.

He too received a blow contrary to his intentions: he was severely reprimanded by the inspector, and dismissed.

These four men received those blows because of their animosity.

However, the following three friends did not display the manly attitude that serious friendship demands, and so received not blows, but warnings contrary to their intentions, which were admonitions of a sort.

The First: A respected person who was a most important, serious, and true student of mine used to write out the Words continually and disseminate them.

O ise, terfi için dostluğumu bırakıp düşmanlık vaziyeti aldı. Valiye şekva ve ihbar suretinde verdi.

Hizmet-i Kur'aniyenin bir eser-i ikramı olarak terfi' değil, azledildi.

İkincisi: Diğer bir müdür, dost iken, âmirlerinin hatırı için ve ehl-i dünyanın teveccühünü kazanmak fikriyle şahsıma değil, hizmetkârlığım cihetinde rakibane ve düşmanane vaziyet aldı, kendi maksadının aksiyle tokat yedi.

Ümid edilmediği bir mes'eledede, iki buçuk seneye mahkûm edildi. Sonra Kur'anın bir hizmetkârından dua istedi. İnşâallah belki kurtulacak, çünkü ona dua edildi.

Üçüncüsü: Bir muallim, dost görünürken ben de ona dost baktım. Sonra Barla'ya nakledip yerleşmek için düşmanane bir vaziyeti ihtiyar etti;

o maksadının aksiyle tokat yedi. Muallimlikten askerliğe atıldı. Barla'dan uzaklaştırıldı.

Dördüncüsü: Bir muallim (hâfız, hem mütedeyyin gördüğüm için) Kur'anın hizmetinde bana bir dostluk edecek niyetiyle ona samimane bir dostluk gösterdim.

Sonra o, ehl-i dünyanın teveccühünü kazanmak için bir memurun bir tek kelâmıyla bize karşı çok soğuk ve korkak vaziyeti aldı.

Sonra o maksadının aksiyle tokat yedi. Müfettişinden şiddetli bir takdir yedi ve azledildi.

İşte bu dört adam düşman vaziyeti almakla böyle tokat yedikleri gibi,

üç dostum da ciddî dostluğun iktiza ettiği merdane vaziyeti göstermedikleri için, tokat değil, bir nevi ihtar nev'inde aks-i maksadlarıyla ikaz edildiler.

Birincisi: Gayet mühim ve ciddî ve hakikî bir talebem olan bir zât-ı muhterem, mütemadiyen Sözler'i yazar, neşrederdi.

But when a confused high official arrived and an incident occurred, he hid the Words he had written.

He also temporarily gave up copying them out in the hope that he would not suffer any difficulty or hardship at the hands of the worldly and would be safe from their evil.

But as a mark of his error of temporarily ceasing to serve the Qur'an, for a year he continuously suffered the calamity of having a thousand-lira fine hanging over him, which he had to pay.

Then the moment he formed the intention to write out more copies and returned to his former position, he was cleared in the case, till finally, praise be to God, he was acquitted. He was poor and needy, and was saved from paying a thousand liras.

The Second: Intending to gain the good opinion of the worldly and the new officer, a courageous, serious, and bold friend of mine of five years' standing unthinkingly and involuntarily did not meet with me for several months, despite being my neighbour.

He did not even pay me a visit during Ramadan or the Festival. But the village question turned out exactly the opposite of what he had intended, and he lost his influence.

The Third: A hafiz who used to visit me once or twice a week became the prayer-leader, and so that he could wear the turban, deserted me for two months. He did not even visit me during the Festival.

But contrary to his intention, and contrary to usual practice, he was not allowed to wear a turban, even after seven or eight months.

There have been numerous incidents like these, but I have not mentioned them so as not to offend the people concerned.

Each of them is only a sign, but when they are put together one perceives a strength.

It gives one the conviction that - not directed towards myself, for I do not consider myself worthy of any favour,

but purely in respect of serving the Qur'an - we carry out that service under dominical protection and through divine grace.

My friends should think of this and not be carried away by groundless fears.

I have explained these things to them privately because our service is a divine bestowal, and because it is the cause of thanks not pride,

Müşevveş büyük bir memurun gelmesiyle ve bir hâdisenin vukuu ile; yazdığı Sözler'i sakladı,

muvaakkaten istinsahı da terketti. Tâ ki, ehl-i dünyadan bir zahmet görmesin ve bir sıkıntı çekmesin ve onların şerlerinden emin olsun.

Halbuki o hizmet-i Kur'aniyenin muvaakkaten ta'tilinden gelen bir eser-i hata olarak, bir sene mütemadiyen bin liraya mahkûmiyet gibi bir bela, gözü önüne konuldu.

Ne vakit istinsaha niyet etti ve eski vaziyetine döndü; o davasından tebrîe etti, lillahilhamd beraet kazandı. Fakr-ı haliyle beraber bin liradan kurtuldu.

İkincisi: Beş seneden beri merd ve ciddî ve cesur bir dostum, ehl-i dünyanın ve yeni gelen bir âmirin hüsn-ü zannını ve teveccühünü kazanmak için, komşum iken, düşünmeyerek ihtiyarsız birkaç ay benim ile görüşmedi.

Hattâ bayramda ve ramazanda uğramadı. Halbuki maksadının aksiyle karye mes'elesi neticelendi, nüfuzu kırıldı.

Üçüncüsü: Haftada bir-iki defa benimle görüşen bir hâfız, imam olmuş. Sarık sarmak için iki ay beni terketti. Hattâ bayramda yanıma gelmedi.

Hilaf-ı me'mul olarak, maksadının aksiyle yedi-sekiz ay imamlık ettiği halde hilaf-ı âdet bir surette ona sarık bağlatılmadı.

İşte bu gibi vukuatlar çok var. Fakat bazılarının hatırlarını kırmamak için zikretmiyorum.

Bunlar ne kadar zaîf birer emare ise de, fakat içtimanda bir kuvvet hissedilir.

Onunla kanaat gelir ki: Şahsıma karşı değil -çünkü nefsimi hiçbir ikrama lâıyk görmüyorum-

belki hizmet-i Kur'an noktasında sırf o cihette bir ikram-ı İlahî ve bir himayet-i Rabbaniye altında hizmet ettiğimiz anlaşıyor.

Dostlarım bunu düşünmeli, evhama kapılmamalı.

Madem hizmetkârlığıma bir ikram-ı İlahîdir ve madem fahre değil, belki şükre sebebedir

and because the Qur'an commands:
But the bounty of your Sustainer rehearse and proclaim. (93:11)

Eighth Matter

[This forms the footnote to the third example in the Third Point about the fifth of the obstacles to making independent judgements of the divine law (ijtihād), in the Twenty-Seventh Word.]

#392

An Important Question: Some of the verifiers of reality have said that each of the words of the Qur'an and of supplications and other glorifications of God illuminate man's spiritual faculties in numerous ways, providing spiritual sustenance.

But if the meanings are not known, just to say the words is insufficient.

The words are a garment; would it not be more useful if they were changed, and every group clothed the meanings in words of their own language?

The Answer: The words of the Qur'an and of the glorifications of the Prophet (UWBP) are not lifeless garments;

they are like the living skin of a body; indeed, with the passage of time, they have become the skin.

Garments are changed, but the body would be harmed if the skin were to be changed.

Blessed words like those of the five daily prayers and the call to prayer have become the mark and sign of their usual meanings.

And marks and signs cannot be changed. I have often observed in myself an inner state which I experience. It is a fact, and is this:

On the Day of 'Arafa, the eve of the Festival of Sacrifices, I used to recite Sura al-Ikhlās hundreds of times*.

**[For Hadiths about the merits of reciting Sura al-Ikhlās (Sura 112) specific numbers of times, see, Tirmidhi, Fada'il al-Qur'an, 11; Musnad, iii, 437; Darimi, Fada'il al-Qur'an, 24; al-Suyuti, al-Fath al-Kabir, iii, 227; Bayhaqi, Shu'ab al-Iman, ii, 506-8]*

I would observe that some of the non-physical senses in me would receive the sustenance several times, then would cease to do so and stop.

Others like the faculty of reflective thought would turn towards the meaning for a time, receive their share, then they too would stop.

And some like the heart would receive their share in respect of certain concepts that yielded a spiritual pleasure, then they too would fall silent. And so on.

ve madem **وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ** fermanı var.. bu sırlara binaen, hususî bir surette dostlarıma beyan ediyorum.

Sekizinci Mes'ele

[Yirmiyedinci Söz'ün içtihadı mani esbabın beşinci sebebinin üçüncü noktasının üçüncü misalinin haşiyesidir.]

Mühim bir sual: Bazı ehl-i tahkik derler ki: Elfaz-ı Kur'aniye ve zikir ve sair tesbihlerin herbiri müteaddid cihetlerle insanın letaif-i maneviyesini tenvir eder, manevî gıda verir.

Manaları bilinmezse, yalnız lafız ifade etmiyor, kâfi gelmiyor.

Lafız bir libastır; değiştirilse, her taife kendi lisanıyla o manalara elfaz giydirse, daha nâfi' olmaz mı?

Elcevab: Elfaz-ı Kur'aniye ve tesbihat-ı Nebeviyenin lafızları camid libas değil;

cesedin hayatdar cildi gibidir, belki mürur-u zamanla cild olmuştur.

Libas değiştirilir; fakat cild değişse, vücuda zarardır.

Belki namazda ve ezandaki gibi elfaz-ı mübarekeler, mana-yı örflerine alem ve nam olmuşlar.

Alem ve isim ise, değiştirilmez. Ben kendi nefsimde tecrübe ettiğim bir haleti çok defa tedkik ettim gördüm ki; o halet, hakikattir. O halet şudur ki:

Sure-i İhlās'ı arefe gününde yüzer defa tekrar edip okuyordum.

Gördüm ki: Bendeki manevî duyguların bir kısmı birkaç defada gıdasını alır, vazgeçer, durur.

Ve kuvve-i müfekkire gibi bir kısım dahi, bir zaman mana tarafına müteveccih olur, hissesini alır, o da durur.

Ve kalb gibi bir kısım, manevî bir zevke medar bazı mefhumlar cihetinde hissesini alır, o da sükût eder. Ve hâkeza...

Gradually, with repetition only a few of the subtle faculties would remain, becoming wearied long after the others.

They would persist, leaving no need for further study and meanings.

Heedlessness did not have an adverse effect on them, as it did on the faculty of thought. The usual meanings, of which they were the marks and signs, and abbreviated meanings of the expressive words, were enough for them.

To think of the meaning at that point would have caused harmful boredom.

Anyway, the subtle faculties that persist do not need to study and comprehend but to recollect, turn towards, and be prompted.

And the words that are like skin are sufficient for them and perform the duty of meaning.

They are means of constant effulgence especially when it is recalled through those Arabic words that they are the Word of God and divine speech.

This state, which I myself experienced, shows that

it is extremely harmful to express in another language truths like the call to prayer and the tesbihat following the obligatory prayers, and frequently repeated Suras of the Qur'an like Fatiha and Ikhlas.

#393

For when the perpetual spring of the divine words and words of the Prophet (UWBP) are lost, the perpetual share of those perpetual subtle faculties is also lost.

Also harmful are the loss of the minimum of ten merits for each word, and the heedlessness and darkness of spirit caused by the human terms of the translations, since the constant sense of the divine presence does continue for everyone throughout the prayers.

Yes, just like Imam-i A'zam said that "There is no god but God" is the mark and sign of the affirmation of divine unity,

so we say the following: the great majority of the words of divine glorification and praise, and especially of those of the call to prayer and obligatory prayers, have come to be marks and signs.

Like signs, their usual religious meanings are understood, rather than their literal meanings. So according to the Shari'a, it is not possible to change them.

Even an uneducated man can learn the gist of them, which all believers should know; that is, their meanings in summary.

How can those people who pass their whole lives with Islam yet fill their heads with endless trivia be excused from learning in one or two weeks the gist of what these blessed words mean, which are the key to eternal life?

Git gide o tekrarda yalnız bir kısım letaif kalır ki; pek geç usanıyor, devam eder, daha manaya ve tedkikata hiç ihtiyaç bırakmıyor.

Gaflet kuvve-i müfekkireye zarar verdiği gibi, ona zarar vermiyor.

Lafız ve lafz-ı müşebbi' olduğu bir meal-i icmalî ile ve isim ve alem bulundukları mana-yı örfî, onlara kâfi geliyor.

Eğer manayı o vakit düşünse, zararlı bir usanç verir.

Ve o devam eden latifeler, taallüme ve tefehhüme muhtaç değiller; belki tahattura, teveccühe ve teşvike ihtiyaç gösterirler.

Ve o cild hükmündeki lafızları onlara kâfi geliyor ve mana vazifesini görüyorlar.

Ve bilhassa o Arabî lafızlar ile, kelâmullah ve tekellüm-ü İlahî olduğunu tahattur etmekle, daimî bir feyze medardır.

İşte kendim tecrübe ettiğim şu halet gösteriyor ki:

Ezan gibi ve namazın tesbihatı gibi ve her vakit tekrar edilen Fatiha ve Sure-i İhlas gibi hakaikleri, başka lisan ile ifade etmek çok zararlıdır.

Çünkü menba'-ı daimî olan elfaz-ı İlahiye ve Nebeviye kaybolduktan sonra, o daimî letaifin daimî hisseleri de kaybolur.

Hem her harfin lâakal on sevabı zayi' olması ve huzur-u daimî, bütün namazda herkes için devam etmediğinden; gaflet içinde, tercüme vasıtasıyla insanların tabirâtı ruha zulmet vermesi gibi zararlar olur.

Evet nasıl İmam-ı A'zam demiş: "Lâ ilahe illallah, tevhide alem ve isimdir."

Biz de deriz: Kelimat-ı tesbihiye ve zikriyenin, hususan ezanda ve namazda olanların ekseriyet-i mutlakası, alem ve isim hükmüne geçmişler.

Alem gibi, mana-yı lügavîsinden ziyade, mana-yı örfî-i şer'îsine bakılır. Öyle ise, değişmeleri şer'an mümkün değildir.

Her mü'mine bilmesi lâzım olan mücmel manaları, yani muhtasar bir meal-i ise, en âmî bir adam dahi çabuk öğrenir.

Bütün ömrünü İslâmiyetle geçiren ve kafasını binler malayaniyat ile dolduran adamlar, bir-iki haftada hayat-ı ebediyesinin anahtarı olan şu kelimat-ı mübarekenin meal-i icmalîsini öğrenmemesine nasıl mazur olabilirler,

How can they be Muslims? How can they be called "reasonable people"?

It surely is not reasonable to destroy the protective cases of those springs of light for the sake of lazy loafers like them!

Furthermore, whatever nation a person belongs to, he understands from "Subhanallah! Glory be to God!" that he is declaring Almighty God free of all defect. Isn't this enough?

If he inclines towards the meaning in his own language, he will study it once with his intellect. But if he repeats it a hundred times a day in its proper form,

apart from his intellect's share of studying, the gist of it, which is derived from the words and spreads and blends with them, will produce many lights and much effulgence.

The sacredness he receives from the words being divine speech, and the effulgence and lights proceeding from the sacredness, are especially important.

In Short: Nothing at all can replace the sacred divine words that are the protective cases of the essentials of religion, and nothing can substitute them, and nothing else can perform their functions.

Even if they can express them temporarily, they cannot do so permanently or in sacred and elevated fashion.

As for the words that are the protective cases of the theoretical matters of religion, there is no necessity for them to be changed.

For such a need is met by preaching, teaching, advice, and other instruction.

To Conclude: The comprehensiveness of the grammatical Arabic language and the miraculousness of the Qur'an's words make them untranslatable.

#394

I can say even that their translation is impossible. Anyone who doubts this should refer to the Twenty-Fifth Word.

What they call translations are abbreviated, deficient approximations.

How can such approximations be compared with the living, true meanings of the Qur'an's verses, which have many aspects of ramification?

Ninth Matter

[An important, confidential matter, and a mystery related to sainthood.]

The largest group in the World of Islam, the people of truth and moderation, called the Ahl al-Sunna wa'l-Jama'at or Sunnis,

nasıl müslüman olurlar, nasıl "akıllı adam" denilirler?

Ve öyle heriflerin tenbelliklerinin hatırı için, o nur menba'larının mahfazalarını bozmak kâr-ı akıl değildir!..

Hem "Sübhanallah" diyen, hangi milletten olursa olsun, Cenab-ı Hakk'ı takdis ettiğini anlar. İşte bu kadar kâfi gelmez mi?

Eğer manasına kendi lisanıyla müteveccih olsa, akıl noktasında bir defa taallüm eder. Halbuki günde yüz defa tekrar eder.

O yüz defa, aklın hisse-i taallümünden başka, lafızdan ve lafza sirayet eden ve imtizac eden meal-i icmalî, çok nurlara ve feyizlere medardır.

Bahusus tekellüm-ü İlahî haysiyetiyle aldığı kudsiyet ve o kudsiyetten gelen feyizler ve nurlar, çok ehemmiyetlidir.

Elhasıl: Zaruriyat-ı diniye mahfazaları olan elfaz-ı kudsiye-i İlahiyenin yerine hiçbir şey ikame edilemez ve yerlerini tutamaz ve vazifelerini göremez.

Ve muvakkat ifade etseler de; daimî, ulvî, kudsî ifade edemezler.

Amma nazariyat-ı diniyenin mahfazaları olan elfazlar ise, değiştirilmeye lüzum kalmaz.

Çünkü nasihat ile ve sair tedris ve talim ve va'z ile o ihtiyaç mündefi' olur.

Elhasıl: Lisan-ı nahvî olan lisan-ı Arabînin câmiyeti ve elfaz-ı Kur'anîyenin i'cazı öyle bir tarzdadır ki, kabil-i tercüme değildir!

Belki "muhaldir" diyebilirim. Kimin şübhesi varsa, i'caza dair Yirmibeşinci Söz'e müracaat etsin.

Tercüme dedikleri şeyler ise, gayet muhtasar ve nâkıs bir mealdir.

Böyle meal nerede; hayatdar, çok cihetlerle teşa'ub etmiş âyâtın hakikî manaları nerede?

Dokuzuncu Mes'ele

[Mühim ve mahrem bir mes'ele ve bir sır-ı velayet]

Âlem-i İslâm'da Ehl-i Sünnet ve Cemaat denilen ehl-i hak ve istikamet fırka-i azîmesi,

have preserved the truths of the Qur' an and faith by following to the letter the illustrious practices (T. sünnet ; Ar. sunna) of the Prophet (UWBP) within the bounds of moderation.

The great majority of the saints have emerged from within this sphere.

Others have appeared outside it and on a path opposed to some of the Sunnis' principles and rules. Observers of this latter category have divided into two groups:

One group has denied their sainthood because they oppose the Sunnis' principles. This group has even gone so far as to declare some of those saints unbelievers.

The other group consists of their followers. They accept their sainthood and say: "The truth is not restricted to the Sunnis' way ." They have formed a group of innovators and have taken the path of misguidance.

They do not know that everyone who is rightly-guided cannot be a guide. Their shaikhs are to be excused for their mistakes because they are ecstasies, but their followers may not be excused.

As for the middle group, they do not deny the saints' sainthood, but do not accept their ways and paths.

They say: "Any things they say that are opposed to the principles [of religion] are either metaphorical utterances the meaning of which is not known, or they [the saints] are in error, being overcome by their inward states."

Unfortunately, intending to protect the Sunni way, the first group, especially literalist scholars, have denied saints of great importance and been compelled to accuse them of misguidance.

While the saints' supporters, which form the second group, have abandoned the right path due to their excessive good will towards shaikhs of that sort; they have fallen into innovation, and even misguidance .

#395

In connection with this, for a long time a matter preoccupied my mind: at a crucial time I execrated a group of the people of misguidance.

Then an awesome collective strength arose in the face of my malediction; it both turned it back on me and prevented me from repeating it.

Then I saw that facilitated by a collective strength in its wrongful activities, that group of the people of misguidance was dragging the people along behind it. It was being successful.

This was not due to compulsion alone; rather, since it had combined with a desire aroused by the power of saint hood, some of the believers were being carried away by it; they looked on the group favourably and did not consider it to be too bad.

hakaik-i Kur'aniyeyi ve imaniyeyi istikamet dairesinde hüve hüvesine Sünnet-i Seniye'ye ittiba' ederek muhafaza etmişler.

Ehl-i velayetin ekseriyet-i mutlakası, o daireden neş'et etmişler.

Diğer bir kısım ehl-i velayet, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin bazı desatirleri haricinde ve usûllerine muhalif bir caddede görünmüş. İşte şu kısım ehl-i velayete bakanlar iki şıkka ayrıldılar:

Bir kısmı ise, Ehl-i Sünnetin usûlüne muhalif oldukları için, velayetlerini inkâr ettiler. Hattâ onlardan bir kısmının tekfirine kadar gittiler.

Diğer kısım ki, onlara ittiba' edenlerdir. Onların velayetlerini kabul ettikleri için derler ki: "Hak yalnız Ehl-i Sünnet ve Cemaatin mesleğine münhasır değil." Ehl-i bid'adan bir fırka teşkil ettiler, hattâ dalalet'e kadar gittiler.

Bilmediler ki: Her hâdî zât, mühdî olamaz. Şeyhleri hatasından mazurdur, çünkü meczubdur. Kendileri ise mazur olamazlar.

Mutavassıt bir kısım ise, o velilerin velayetlerini inkâr etmediler, fakat yollarını ve mesleklerini kabul etmediler.

Diyorlar ki: "Hilaf-ı usûl olan sözleri, ya hâle mağlub olup hata ettiler veyahut manası bilinmez müteşabihat misillü şatahattır."

Maatteessüf birinci kısım, hususan ülema-i ehl-i zahir, meslek-i Ehl-i Sünneti muhafaza niyetiyle, çok mühim evliya'yı inkâr, hattâ tadelil etmeye mecbur olmuşlar.

İkinci kısım olan tarafdamları ise, o çeşit şeyhlere ziyade hüsn-ü zan ettikleri için, hak mesleğini bırakıp, bid'ate hattâ dalalet'e girdikleri olmuş.

İşte şu sırda dair, pek çok zaman zihnimi işgal eden bir halet vardı: Bir zaman ben, bir kısım ehl-i dalalet'e mühim bir vakitte kahr ile dua ettim.

Bedduama karşı müdhîş bir kuvvet-i maneviye çıktı. Hem duamı geri veriyordu, hem beni men'etti.

Sonra gördüm ki: O kısım ehl-i dalalet, hilaf-ı hak icraatında bir kuvve-i maneviyyenin teshilatıyla, arkasına aldığı halkı sürükleyip gidiyor. Muvaffak oluyor.

Yalnız cebr ile değil, belki velayet kuvvetinden gelen bir arzu ile imtizac ettiği için, ehl-i imanın bir kısmı o arzuya kapılıp hoş görüyorlar, çok fena telakki etmiyorlar.

I took fright when I perceived these two secrets. "Glory be to God!" I exclaimed, "can there be a sainthood other than that of the true way?"

Would the people of reality support such a terrible current of misguidance?"

Then one blessed Day of 'Arafat, following a praiseworthy Islamic practice, I recited Sura al-Ikhlâs hundreds of times and through its blessings, the matter entitled "Answer to an Important Question" was imparted to my impotent heart, together with the following truth, through divine mercy:

As is told in the well-known, meaningful story of Jibali Baba, which dates from the time of Sultan Mehmed the Conqueror, some saints are in a state of ecstasy while appearing to be rational and reasonable.

Others sometimes appear to be sober and in command of their reasoning faculties, and sometimes they enter a state outside this.

One class of this sort are confused and cannot distinguish between things.

They apply a matter they see while in a state of intoxication to things after they have returned to a state of sobriety. They are then in error but do not realize it.

Some ecstasies are preserved by God and do not enter misguidance on their spiritual journeying.

But others are not preserved, and may be found in the sects following innovation and misguidance. They have even been held to be unbelievers.

Thus, because they are temporarily or permanently in a state of ecstasy, they resemble "blessed lunatics."

And because they resemble them, they are not responsible. And because they are not responsible, they are not punishable.

On their ecstatic sainthood persisting, they come to support the people of misguidance and innovation;

they spread their ways to an extent, and inauspiciously cause some believers and people of truth to enter them.

İşte bu iki sırrı hissettiğim vakit dehşet aldım, Fesûbhanallah dedim. "Tarîk-ı haktan başka velayet bulunabilir mi?"

Hususan müdhiş bir cereyan-ı dalalete ehl-i hakikat tarafdar çıkar mı?" dedim.

Sonra bir mübarek arefe gününde müstahsen bir âdet-i İslâmiyeye binaen Sure-i İhlâs'ı yüzer defa tekrar ederek okuyup, onun bereketiyle, "Mühim Bir Suale Cevab" namında yazılan mes'ele ile beraber şöyle bir hakikat dahi rahmet-i İlahiye ile kalb-i âcizaneme gelmiş. Hakikat şudur ki:

Sultan Mehmed Fatih'in zamanında hikâye edilen meşhur ve manidar "Cibali Baba kıssası" nev'inden olarak bir kısım ehl-i velayet, zahiren muhakemeli ve âkıl görünürken, meczubdurlar.

Ve bir kısmı dahi; bazan sahvede ve daire-i akılda görünür, bazan aklın ve muhakemenin haricinde bir hâlde girer.

Şu kısımdan bir sınıfı ehl-i iltibastır, tefrik etmiyor.

Sekir halinde gördüğü bir mes'eleyi halet-i sahvede tatbik eder, hata eder ve hata ettiğini bilmez.

Meczubların bir kısmı ise indallah mahfuzdur, dalalete sülûk etmez.

Diğer bir kısmı ise mahfuz değiller, bid'at ve dalalet fırkalarında bulunabilirler. Hattâ kâfirler içinde bulunabileceği ihtimal verilmiş.

İşte muvakkat veya daimî meczub olduklarından, manen "mübarek mecnun" hükmünde oluyorlar.

Ve mübarek ve serbest mecnun hükmünde oldukları için, mükellef değiller. Ve mükellef olmadıkları için, muahaze olunmuyorlar.

Kendi velayet-i meczubaneleri bâki kalmakla beraber, ehl-i dalalete ve ehl-i bid'aya tarafdar çıkarlar.

Mesleklerine bir derece revaç verip, bir kısım ehl-i imanı ve ehl-i hakkı, o mesleğe girmeye meş'umane bir sebebiyet verirler.

#396

Tenth Matter

[It was requested by some friends that a principle concerning visitors be explained. That is the reason this was written.]

It should be known that those who visit me either come in respect of worldly life, and that door is closed;

Onuncu Mes'ele

[Ziyaretçilere ait bazı dostlar tarafından ihtar ile, bir düstur izah edilmek istenilmiştir. Onun için yazılmıştır.]

Malûm olsun ki: Bizi ziyaret eden, ya hayat-ı dünyeviye cihetinde gelir; o kapı kapalıdır.

or they come in respect of the life of the hereafter, and in that respect there are two doors: either they come supposing my person to be blessed and to possess high spiritual rank, and that door is closed too.

For I do not like myself and I do not like people who like me. All thanks be to Almighty God that He did not make me like myself.

Or they come purely in respect of my being a herald of the All Wise Qur'an. I willingly accept anyone who enters by this door.

Such people are of three sorts: they are either friends, or brothers, or students.

The characteristics of friends and conditions of their friendship: They have to earnestly support our work and service connected with the Words and the lights of the Qur'an.

They should not support injustice, innovations , or misguidance in heartfelt fashion. They should themselves try to profit from the Words.

The characteristics of brothers and conditions of their brotherhood: Together with truly and earnestly working to disseminate the Words, they should perform the five obligatory prayers and not commit the seven grievous sins.

The characteristics of students and conditions of their studentship: To feel as though the Words are their own property written by themselves,

and to know their vital duty, their life's work, to be the service and dissemination of them.

These three levels are connected with my three personalities. A friend is connected with my individual, essential personality.

A brother is connected with the personality that springs from my worship and bondsmanship of Almighty God.

And a student is connected with the personality that undertakes the duties of herald of the Wise Qur'an and teacher.

Such meetings yield three fruits:

The First: In regard to being herald, it is to receive instruction about the jewels of the Qur'an from either myself or the Words. Even if it is only a single lesson.

The Second: In respect of worship, it is to have a share of my gains of the hereafter.

#397

The Third: It is to turn together towards the divine court, and binding our hearts to Almighty God and seeking success and guidance, to work together in the service of the All-Wise Qur'an.

Veya hayat-ı uhreviye cihetinde gelir. O cihette iki kapı var: Ya şahsımı mübarek ve makam sahibi zannedip gelir. O kapı dahi kapalıdır.

Çünkü ben kendimi beğenmiyorum, beni beğenenleri de beğenmiyorum. Cenab-ı Hakk'a çok şükür, beni kendime beğendirmemiş.

İkinci cihet, sırf Kur'an-ı Hakîm'in dellâlı olduğum cihetlerdir. Bu kapıdan girenleri, alerre'si vell'ayn kabul ediyorum.

Onlar da üç tarzda olur: Ya dost olur, ya kardeş olur, ya talebe olur.

Dostun hassası ve şartı budur ki: Kat'iyyen, Sözler'e ve envâr-ı Kur'aniyeye dair olan hizmetimize ciddî taraftar olsun;

ve haksızlığa ve bid'alara ve dalaletle kalben taraftar olmasın, kendine de istifadeye çalışsın.

Kardeşin hassası ve şartı şudur ki: Hakikî olarak Sözler'in neşrine ciddî çalışmakla beraber, beş farz namazını eda etmek, yedi kebairi işlememektir.

Talebeliğin hâssası ve şartı şudur ki: Sözler'i kendi malı ve te'lifi gibi hissedip sahib çıksın

ve en mühim vazife-i hayatiyesini, onun neşir ve hizmeti bilsin.

İşte şu üç tabaka benim üç şahsiyetimle alâkadardır. Dost, benim şahsî ve zâfî şahsiyetimle münasebetdar olur.

Kardeş, abdiyetim ve ubudiyet noktasındaki şahsiyetimle alâkadar olur.

Talebe ise, Kur'an-ı Hakîm'in dellâlı cihetinde ve hocalık vazifesindeki şahsiyetimle münasebetdardır.

Şu görüşmenin de üç meyvesi var:

Birincisi: Dellâllık itibariyle mücevherat-ı Kur'aniyeyi benden veya Sözler'den ders almak. Velew bir ders de olsa.

İkincisi: İbadet itibariyle uhrevî kazancıma hissedar olur.

Üçüncüsü: Beraber dergâh-ı İlahiyeye müteveccih olup rabt-ı kalb ederek, Kur'an-ı Hakîm'in hizmetinde el-ele verip, tevfik ve hidayet istemek.

If a student, every morning he is with me in name and sometimes also in imagination, and he receives a share.

If a brother, he is several times together with me with his particular name and form in my supplications and gains, and he receives a share.

Then he is included among all the brothers, and I hand him over to divine mercy so that when I say "my brothers and sisters" in prayer, he is among them.

If I do not know them, divine mercy knows them and sees them.

If a friend who performs the obligatory prayers and gives up grievous sins, he is included in my prayers together with all the brothers.

My condition is that all three categories include me in their supplications and spiritual gains.

O God! Grant blessings to the one who said: "The believer is to the believer like a well-founded building, with one part strengthening the other," and to his Family and Companions, and grant them peace.*

**{See, Bukhari, Salat, 88; Adab, 36; Mazalim, 5; Muslim, Birr, 18; Nasa'i, Zakat, 67; Musnad, iv, 405, 409}*

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise!(2:32)

And they shall say: "Praise be to God, who has guided us to this [felicity]; never could we have found guidance, had it not been for the guidance of God; indeed it was the truth that the Messengers of our Sustainer brought to us!"(7:43)

*O God, Who responded to Noah among his people, * And helped Abraham before his enemies, * And returned Joseph to Jacob, * And raised Job's suffering from him, * And answered the prayer of Zakariya, * And responded to Jonah b. Matta; we implore You through the mystery of those who offered these answered prayers that You preserve me and those who disseminate these treatises and their companions from the evil of satans among jinn and men, and help us in the face of our enemies, and do not leave us to our own devices, and remove our anxieties and their anxieties, and heal the sicknesses of our hearts and of their hearts. Amen. Amen. Amen.*

Eğer talebe ise; her sabah mütemadiyen ismiyle, bazan hayaliyle dahi yanımda hazır olur, hissedar olur.

Eğer kardeş ise, birkaç defa hususî ismiyle ve suretiyle dua ve kazancımda hazır olup hissedar olur.

Sonra umum ihvanlar içinde dâhil olup, rahmet-i İlahiyeye teslim ediyorum ki, dua vaktinde "ihvetî ve ihvanî" dediğim vakit onlar içinde bulunur.

Ben bilmezsem, rahmet-i İlahiye onları biliyor ve görüyor.

Eğer dost ise ve feraizi kılar ve kebairi terkederse, umumiyet-i ihvan itibariyle duamda dâhildir.

Bu üç tabaka dahi, beni manevî dua ve kazançlarında dâhil etmek şarttır.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ قَالَ الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا * وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

اللَّهُمَّ يَا مَنْ أَجَابَ نُوحًا فِي قَوْمِهِ * وَيَا مَنْ نَصَرَ إِبْرَاهِيمَ عَلَى أَعْدَائِهِ * وَيَا مَنْ أَرْجَعَ يُوسُفَ إِلَى يَعْقُوبَ * وَيَا مَنْ كَشَفَ الضَّرَّ عَنْ أَيُّوبَ * وَيَا مَنْ أَجَابَ دَعْوَةَ زَكَرِيَّا * وَيَا مَنْ تَقَبَّلَ يُونُسَ ابْنَ مَتَّى نَسْأَلُكَ بِأَسْرَارِ أَصْحَابِ هَذِهِ الدَّعَوَاتِ الْمُسْتَجَابَاتِ أَنْ تُحَفَظَنِي وَتُحَفَظَ نَاشِرَ هَذِهِ الرِّسَالِ وَرُفَقَائِهِمْ مِنْ شَرِّ شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ وَانْصُرْنَا عَلَى أَعْدَائِنَا وَلَا تَكِلْنَا إِلَى أَنْفُسِنَا وَاكْشِفْ كُرْبَتَنَا وَكُورْبَتَهُمْ وَاشْفِ أَمْرَاضَ قُلُوبِنَا وَقُلُوبِهِمْ آمِينَ آمِينَ آمِينَ

The Twenty-seventh Letter

[This consists of estimable letters, which are pure reality, written by the author of the Risale-i Nur to his students, as well as some written by the Risale-i Nur students to their Master, and to each other, describing the blessings and effulgence they had received from studying the Risale-i Nur.

It has not been included here since is three or four times the size of the present collection, and has been published separately under the titles of Barla Lahikası, Kastamonu Lahikası, and Emirdağ Lahikası.]

#399

The Twenty-eighth Letter

[This letter consists of eight matters]

The First Matter, Which Is The First Part

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

If it be that you can interpret dreams. (12:43)

Secondly: You want me to interpret now the dream you had three years ago three days after meeting me, whose meaning has long since become apparent.

That beautiful, happy, and auspicious dream has been consigned to the past, so I'm right to say the following regarding it, am I not?

*I am neither the night nor a lover of the night; I am a servant of the Sun; it is of the Sun that I speak.**

*Those illusions which are the snare of the saints; Are the moon faced reflections of the garden of God.***

**{Imam Rabbani, al -Maktubat, i, 124 (No: 130)}*

***{Jalal al-Din al-Rumi, Mathnawi, 10}*

Yes, my brother, we have become accustomed to discussing with you teachings concerning pure reality (hakikat),

but to study dreams, the doors of which are open to fancy and illusion in order to ascertain reality, is not completely in keeping with our way of researching into and verifying reality.

Yirmiyedinci Mektub

[Bu mektub, Risale-i Nur Müellifinin talebelerine yazdığı ayn-ı hakikat ve çok letafetli, güzel mektublarıyla; Risale-i Nur talebelerinin, Üstadlarına ve bazan birbirlerine yazdıkları ve Risale-i Nur'un mütalaasından aldıkları parlak feyizlerini ifade eden çok zengin bir mektub olup,

bu mecmuanın üç-dört misli kadar büyüdüğü için bu mecmuaya ilhak edilmemiştir. Müstakillen Barla, Kastamonu, Emirdağ Lâhikaları olarak neşredilmiştir.]

Yirmisekizinci Mektub

[Şu Mektub sekiz mes'eledir.]

Birinci Risale Olan Birinci Mes'ele

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّوْءِيَا تَعْبُرُونَ

Sâniyen: Üç sene evvel benimle görüştükten üç gün sonra tabiri çıkmış, tevili tezahür etmiş eski bir rü'yanızın, şimdi tabirini istiyorsunuz.

Şimdilik o güzel, mübarek, müjdeli rü'ya mürur-u zamana uğramış. Manasını göstermiş olan o rü'yaya karşı böyle desem hakkım yok mu:

نَهْ شَبَمَ نَهْ شَبْ پَرَسْتَمَ مَنْ غَلَامِ شَمَسَمَ اَزْ شَمْسِ مِ
گَوِيَمَ خَبَرِ

اَنْ خَيَالَاتِي كِه دَامِ اَوْلِيَاست عَكْسِ مَهْرُويَانِ بُوْستَانِ
خُدَاسْت

Evet kardeşim, senin ile mahz-ı hakikat dersini müzakereye almışmız.

Hayalâtlara karşı kapısı açık olan rü'yaları, tahkikî bir surette mevzubahs etmek, tahkik mesleğine tam uygun gelmediğinden;

So in connection with that minor incident of sleep, we shall explain six points about the reality of sleep, the small brother of death,* according to scholarly principles and from the angle indicated by verses of the Qur'an.

**{al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, x, 415; Daylami, Musnad al-Firdaws, iv, 309.}*

#400

In the seventh, we shall offer a brief interpretation of your dream.

The First: Just as an important element of Sura Yusuf is Joseph's dream,

so the Qur'an indicates with many of its verses, such as: *And We made your sleep far rest* (78:9) that dreams and sleep may hold important, though veiled, truths.

The Second: Verifiers of reality do not favour trusting in the interpretation of dreams and taking of omens through the Qur'an.

For the All-Wise Qur'an strikes at the unbelievers frequently and severely,

and if such severity is shown towards the person who takes omens, it causes him to despair and confuses his heart.

Dreams also, because although they are good they are thought to be evil and sometimes appear to be opposed to reality, may cause a person to fall into despair, destroy his morale, and make him think badly of things.

There are many dreams the meanings and interpretations of which are very good although the form they take is terrifying, injurious, or unclean.

Not everyone can discover the relation between the form a dream takes and its true meaning, so they become unnecessarily anxious, despairing, and unhappy.

It was only because of this aspect of dreams that, like Imam Rabbani and the verifiers of reality, I said at the beginning: *"I am neither the night nor a lover of the night."*

The Third: An authentic Hadith states that one of the forty parts of prophethood was made manifest in the form of true dreams during sleep*,

**{Bukhari, Ta'bir, 2, 4, 10, 26; Muslim, Ru'ya, 6-9; Abu Da'ud, Adab, 88; Tirmidhi, Ru'ya, 1, 2, 6, 10; Ibn Maja, Ru'ya, 1, 3, 6, 9; Darimi, Ru'ya, 2; Muwatta', Ru'ya, 1, 3; Musnad, ii, 18, 50, 219; iv, 10-13; v, 316, 319.}*

which means that true dreams are both valid and have a connection with the functions of prophethood.

O cüz'î hâdise-i nevmiye münasebetiyle, mevtin küçük bir kardeşi olan nevme ait ilmî ve düsturî olarak altı nükte-i hakikatı, âyât-ı Kur'aniyenin işaret ettiği vecihte beyan edeceğiz.

Yedincisinde, senin rü'yana kısa bir tabir verilecek.

Birincisi: Sure-i Yusuf'un mühim bir esası, rü'ya-yı Yusufiye olduğu gibi;

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا âyeti misillü çok âyetlerle, rü'yada ve nevmde perdeli olarak ehemmiyetli hakikatlar var olduğunu gösterir.

İkincisi: Kur'an ile tefe'üle ve rü'yaya itimada ehl-i hakikat tarafdardır değil.

Çünkü Kur'an-ı Hakîm, ehl-i küfrü kesretle ve şiddetli bir tarzda vuruyor.

Tefe'ülde, kâfire ait şiddeti, tefe'ül eden insana çıktığı vakit, yeis veriyor; kalbi müşevveş ediyor.

Hem rü'ya dahi hayr iken, bazı aks-i hakikatla görüldüğü için şerr telakki edilir, yeise düşürür, kuvve-i maneviyeyi kırar, sû-i zan verir.

Çok rü'yalar var ki: Sureti dehşetli, zararlı, mülevves iken; tabiri ve manası çok güzel oluyor.

Herkes rü'yanın suretiyle manasının hakikatı mabeynindeki münasebeti bulamadığı için; lüzumsuz telaş eder, me'yus olur, keder eder.

İşte yalnız bu cihet içindir ki, ehl-i hakikat gibi ve İmam-ı Rabbanî misillü başta نَهْ شَيْمَ نَهْ شَبْ پَرَسْتَم dedim.

Üçüncüsü: Hadîs-i sahih ile nübüvvetin kırk cüz'ünden bir cüz'ü nevmde rü'ya-yı sadıka suretinde tezahür etmiş.

Demek rü'ya-yı sadıka hem haktır, hem nübüvvetin vezaifine taalluku var.

This Third Point is both important, and lengthy and profound, and related to prophethood, so I am postponing it to another time and not opening this door for now.

The Fourth: Dreams are of three sorts.* Two of them, in the words of the Qur'an, are "*A confused medley of dreams*" (12:44) and not worth interpreting.

**{Muslim, Ru'ya&, 6; Abu Da'ud, Adab, 88; Tirmidhi, Ru'ya, 6; Musnad, ii, 269.}*

If they have any meaning, it is of no importance. Either due to some ailment, the power of imagination mixes things up and depicts them accordingly;

Şu üçüncü mes'ele, gayet mühim ve uzun ve nübüvvetle alâkadar ve derin olduğundan, başka vakte talik ediyoruz; şimdilik o kapıyı açmıyoruz.

Dördüncüsü: Rü'ya üç nevidir: İkisi, tabir-i Kur'anla *أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ* da dâhildir; tabire değmiyor.

Manası varsa da ehemmiyeti yok. Ya mizacın inhırafindan kuvve-i hayaliye şahsın hastalığına göre bir terkibat, tasvirat yapıyor;

www.risaleglobal.com

or it recalls some stimulating event that happened to the person that day, or previously, or even at the same time a year or two earlier, and it modifies and reproduces it in some other form.

These are both "*A confused medley of dreams*," and not worth interpreting.

The third sort are true dreams. When the senses that bind man to the Manifest World and roam in it rest and cease their activity, the dominical subtle faculty in man's make-up forms a direct relation with World of the Unseen and opens up a window onto it.

Through the window, it looks on events that are in preparation; it comes face to face with the manifestations of the Preserved Tablet and some samples of the missives of divine determining; it beholds some true occurrences.

Sometimes the imagination governs in such dreams, dressing them in the garments of form. There are numerous types and levels of this sort of dream.

Sometimes they turn out exactly as dreamed; sometimes they turn out slightly obscured, as though under a fine veil; and sometimes they turn out heavily veiled.

It is narrated in Hadiths that the dreams God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) had at the outset of the revelations turned out as true and clear as the breaking of morning.*

**{Bukhari, Badi' al-Wahy, 3; Tafsir Sura, 96:1; Ta'bir, 1; Muslim, Iman, 252; Tirmidhi, Manaqib, 6; Musnad, vi, 153, 232}*

The Fifth: True dreams are a higher development of premonitions. Everyone has premonitions to a greater or lesser degree. Animals even have them.

At one time I discovered two senses including premonition scientifically, additional to the well-known external and inner senses such as the unconscious instinctive senses that impel and stimulate, and hearing and sight.

Philosophers and the people of misguidance mistakenly and foolishly call those little known senses "natural instinct."

God forbid! They are not "natural" instinct; divine determining impels human beings and animals through a sort of innate inspiration.

For example, if some animals like cats lose their sight, through this impulse of divine determining, they go and find a plant that heals their eyes and rub it on them, and they get better.

Also, birds of prey like eagles, which, similarly to the public health officials of the earth are charged with the duty of removing the carcasses of nomadic animals,

yahut gündüz veya daha evvel, hattâ bir-iki sene evvel aynı vakitte başına gelen müheyyic hâdisatı, hayal tahattur eder; ta'dil ve tasvir eder, başka bir şekil verir.

İşte bu iki kısım **أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ** dır, tabire değmiyor.

Üçüncü kısım ki, rü'ya-yı sadıkadır. O doğrudan doğruya mahiyet-i insaniyedeki latife-i Rabbaniye, âlem-i şehadetle bağlanan ve o âlemdede dolaşan duyguların kapanmasıyla ve durmasıyla, âlem-i gayba karşı bir münasebet bulur, bir menfez açar.

O menfez ile, vukua gelmeye hazırlanan hâdiselere bakar ve Levh-i Mahfuz'un cilveleri ve mektubat-ı kaderiyenin nümuneleri nev'inden birisine rastgelir, bazı vakıat-ı hakikiyeyi görür.

Ve o vakıatta, bazan hayal tasarruf eder, suret libasları giydirir. Bu kısmın çok enva'ı ve tabakatı var.

Bazı aynen gördüğü gibi çıkar, bazan bir ince perde altında çıkıyor, bazan kalınca bir perde ile sarılıyor.

Hadîs-i şerifte gelmiş ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bidayet-i vahiyde gördüğü rü'yalar; subhun inkişafı gibi zahir, açık, doğru çıkıyordu.

Beşincisi: Rü'ya-yı sadıka, hiss-i kabl-el vukuun fazla inkişafıdır. Hiss-i kabl-el vuku ise, herkeste cüz'î-küllî vardır. Hattâ hayvanlarda dahi vardır.

Hattâ bir zaman ben, bu hiss-i kabl-el vukuu, zahirî ve bâtinî meşhur duygulara ilâve olarak, insanda ve hayvanda "saika" ve "şaika" namıyla aynı "sâmia" ve "bâsıra" gibi iki hiss-i âheri ilmen bulmuştum.

Ehl-i dalalet ve ehl-i felsefe, o gayr-ı meşhur hislere; - hata ederek- ahmakçasına "sevk-i tabiî" diyorlar.

Hâşâ sevk-i tabiî değil, belki bir nevi ilham-ı fitrî olarak insan ve hayvanı kader-i İlahî sevk ediyor.

Meselâ: Kedi gibi bazı hayvan; gözü kör olduğu vakit, o sevk-i kaderî ile gider, gözüne ilâç olan bir otu bulur, gözüne sürer, iyi olur.

Hem rûy-i zeminin sıhhiye memurları hükmünde ve bedevi hayvanatın cenazelerini kaldırmakla muvazzaf kartal gibi âkilüllahm kuşlara

are informed through that impulse of divine determining, that inspiration of the sense of premonition, that divine drive, of animal remains a day's distance away, and they go and find them.

#402

Also, a young bee newly come into the world, flies a day's distance when only a day old without losing its way, and through that drive of divine determining and inspiring impulse, returns to its hive.

Also, it happens frequently to everyone that while speaking of someone, the door opens and totally unexpectedly the same person enters.

There is even a saying in Kurdish which goes: "Talk of the wolf and ready your gun, for it's bound to appear."

That is to say, through a premonition, that dominical subtle faculty perceives the person's arrival in summary fashion.

But since the conscious mind does not comprehend it, it prompts him to speak of it, not intentionally but involuntarily.

Intuitive people sometimes say that someone is coming, almost miraculously.

At one time I myself, even, was acutely sensitive in this way. I wanted to incorporate the condition into a principle, but was unable to adapt it and couldn't.

However, in righteous people, and particularly the people of sainthood, premonition develops to a high degree, showing its effects wondrously.

Thus, ordinary people even may manifest a sort of sainthood by virtue of which in true dreams, they dream of things appertaining to the Unseen and the future like the saints.

Yes, for ordinary people, in respect of true dreams sleep may resemble a degree of sainthood.

So too, it is for everyone a splendid dominical cinema.

However, those with good morals think good thoughts, and someone who has good thoughts dreams of good things.

But since those with bad morals think bad thoughts, they dream of bad things.

Furthermore, for everyone, true dreams are windows in the Manifest World that look onto the World of the Unseen.

bir günlük mesafeden bir hayvan cenazesinin vücudu, o sevk-i kaderî ile ve o hiss-i kabl-el vuku ilhamıyla ve o saika-i İlahî ile bildirilir ve bulurlar.

Hem yeni dünyaya gelmiş bir arı yavrusu; yaşı bir gün iken, havada bir günlük mesafeye gider, havada izini kaybetmeyerek, o sevk-i kaderî ile ve o saika ilhamıyla döner, yuvasına girer.

Hattâ herkesin başında çok defa tekerrür ediyor ki, birisinden bahsediyorken, âni kapı açılarak tahminin fevkinde aynı adam gelir.

Hattâ Kürdce durub-u emsaldendir: نَا كَرِيْنَه پَالَا نَدَارْ

لِي وَرِيْنَه Yani: "Kurdun bahsini ettiğin zaman topuzu hazırla, vur; çünkü kurt geliyor."

Demek bir hiss-i kabl-el vuku' ile, latife-i Rabbaniye icmalen o adamın gelmesini hisseder.

Fakat aklın şuuru ihata etmediği için; kasden değil, ihtiyarsız olarak bahsetmeye sevkeder.

Ehl-i feraset bazan keramet gibi geldiğini beyan eder.

Hattâ bir zaman bende şu nevi hassasiyet fazla idi. Bu hali bir düstur içine almak istedim, fakat yakıştıramadım ve yapamadım.

Fakat ehl-i salahatta ve bhusus ehl-i velayette bu hiss-i kabl-el vuku' fazla inkişaf eder, kerametskârane âsârını gösterir.

İşte umum avam için dahi bir nevi velayete mazhariyet var ki, rû'ya-yı sadıkada, evliya gibi, gaybî ve istikbalî olan şeyleri görüyorlar.

Evet uyku nasıl ki avam için rû'ya-yı sadıka cihetinde bir mertebe-i velayet hükmündedir;

öyle de umum için, gayet güzel ve muhteşem bir sinema-i Rabbaniyenin seyrangâhıdır.

Fakat güzel ahlâklı güzel düşünür. Güzel düşünen, güzel levhaları görür.

Fena ahlâklı fena düşündüğünden, fena levhaları görür.

Hem herkes için, âlem-i şehadet içinde, âlem-i gayba bakan bir penceredir.

For restricted, ephemeral human beings, they are also an arena of infinite proportions manifesting a sort of eternity, and a place for gazing on the past and the future as though they were the present.

They are also a resting-place for beings with spirits, crushed as they are beneath the responsibilities of life and who suffer great hardship.

It is for reasons similar to these that with verses like: *"And We made your sleep for rest,"* (78:9) the All-Wise Qur'an teaches about sleep (hakikat-i nevmiye), giving it importance.

The Sixth and Most Important: Having experienced them numerous times, true dreams have become for me decisive proofs at the degree of absolute certainty (hakkalyakin) that divine determining encompasses all things.

Especially the last few years, these dreams have reached such a degree that

they have made me certain that the most insignificant events and unimportant dealings and even the most commonplace conversations I will have the following day are written and ordained before they occur,

and that by dreaming of them the night before, I have read them not with my tongue but with my eyes.

#403

Not once, not a hundred times, but perhaps a thousand times, the things I have said in my dreams or the people I have dreamt of at night, although I had not thought of them at all, have turned out exactly or with little interpretation the following day.

It means that the most trivial things are both recorded and written before they happen. That is to say, there is no chance or coincidence, events do not occur haphazardly, they are not without order.

The Seventh: Your beautiful, blessed, and auspicious dream was very good for the Qur'an and for us.

Also, time has interpreted it and is interpreting it; there is no need for me to do so. Its partial interpretation also turned out well. If you study it carefully, you will understand.

I shall point out only one or two aspects. That is, I shall explain a truth (hakikat). The visions you have had, which are like the true meanings (hakikat) of dreams, are the representations of those true meanings. It is like this:

That vast field was the world of Islam. The mosque at its end was the province of Isparta.

The muddy water around it was the swamp of the dissoluteness, idleness, and innovations of the present time.

Hem mukayyed ve fâni insanlar için, saha-i itlak bir meydan ve bir nevi bekaya mazhar ve mazi ve müstakbel, hal hükmünde bir temaşağâhtır.

Hem tekâlif-i hayatiye altında ezilen ve meşakkat çeken zîruhların istirahatgâhıdır.

İşte bu gibi sırlar içindir ki, Kur'an-ı Hakîm وَجَعَلْنَا

نَوْمَكُمْ سُباتًا nev'indeki âyetlerle, hakikat-ı nevmiyeyi ehemmiyetle ders veriyor.

Altıncısı ve en mühimmi: Rü'ya-yı sadıka benim için hakkalyakîn derecesine gelmiş ve pek çok tecrübatımla, kader-i İlahînin her şeye muhit olduğuna bir hüccet-i kat'î hükmüne geçmiştir.

Evet bu rü'yalar, benim için hususan bu birkaç sene zarfında o dereceye gelmiştir ki;

meselâ yarın başıma gelecek en küçük hâdisat ve en ehemmiyetsiz muamelât ve hattâ en âdi muhaverat yazılı olduğunu ve daha gelmeden muayyen olduğunu

ve gecede onları görmekle, dilim ile değil, gözüm ile okuduğum bana kat'î olmuştur.

Bir değil, yüz değil, belki bin defa; gecede, hiç düşünmediğim halde gördüğüm bazı adamlar veyahut söylediğim mes'eleler, o gecenin gündüzünde az bir tabir ile aynen çıkıyor.

Demek en cüz'î hâdisat vukua gelmeden evvel hem mukayyedir, hem yazılmıştır. Demek tesadüf yok, hâdisat başıboş gelmiyor, intizamsız değildir.

Yedincisi: Senin müjdeli, mübarek ve güzel rü'yanın tabiri, Kur'an için ve bizim için çok güzeldir.

Hem zaman tabir etti ve ediyor, tabirimize ihtiyaç bırakmıyor. Hem kısmen tabiri güzel olarak çıkmış. Sen dikkat etsen anlarsın.

Yalnız bir-iki noktasına işaret ederiz. Yani bir hakikat beyan ederiz. Senin hakikat-ı rü'ya nev'inden olan vakıalar, o hakikatın temessülâtıdır. Şöyle ki:

O vasi' meydanlık, âlem-i İslâmiyettir. Meydanlığın nihayetindeki mescid, Isparta vilayetidir.

Etrafı bulanık çamurlu su, hal ve zamanın sefahet ve atalet ve bid'atlar bataklığıdır.

Your swiftly reaching the mosque safely and without being contaminated by the mud was a sign that you took up the lights of the Qur'an before everyone else, and had remained unspoilt with your heart uncorrupted.

The small congregation in the mosque consisted of some of the people who have taken the Words upon themselves, like Hakkı, Hulusi, Sabri, Süleyman, Rüştü, Bekir, Mustafa, Ali, Zühtü, Lütfi, Husrev, and Re'fet.

As for the small platform, it was a small village like Barla. The loud voice was an allusion to the power and rapid spread of the Words.

The place assigned to you in the first row, was that vacated for you by Abdurrahman.

The indication and fact that the congregation, as though wireless receivers, wanted to make the whole world hear its teachings, will turn out at a later date, God willing.

If the people now are like small seeds, with divine assistance, in the future they will all be like tall trees and telegraph offices.

As for the turbanned youth, he is someone who will work together with Hulusi, or even surpass him; he is destined to become one of the students and those who disseminate the Words.

I can think of some of them, but I cannot say definitely. The youth is someone who will come into prominence through the power of sainthood. You can interpret the remaining points instead of me.

Speaking with friends like you is both agreeable and acceptable, so I have spoken at length about this brief matter, and perhaps I have been prodigal.

But since I began with the intention of showing a way of expounding the Qur'an's verses about sleep, God willing, my prodigality will be forgiven, or not be prodigality even.

#404

The Second Part, Which Is The Second Matter

[This was written to put a stop to and solve a significant argument about the Hadith which describes how Moses (Upon whom be peace) struck Azra'il (Upon whom be peace) in the eye, and the rest of the story.*]

**{Bukhari, Jana'iz, 69; Anbiya', 31; Muslim, Fada'il, 157-8; Nasa'i, Jana'iz, 121; Musnad, ii, 269, 315, 351.}*

I heard a scholarly argument in Eğridir. It was wrong to hold such an argument especially at this time, but I did not know it was an argument.

Sen selâmetle, bulaşmadan, sür'atle mescide eriştiğin; herkesten evvel envâr-ı Kur'aniyeye sahib çıkıp, kalbini bozmadan sağlam kaldığına işarettir.

Mesciddeki küçük cemaat ise; Hakkı, Hulusi, Sabri, Süleyman, Rüşdü, Bekir, Mustafa, Ali, Zühdü, Lütfü, Hüsrev, Re'fet gibi Sözler'in hameleleridir.

Ufak kürsü ise, Barla gibi küçük bir köydür. Yüksek ses ise, Sözler'deki kuvvet ve sür'at-i intişarlarına işarettir.

Birinci safta sana tahsis edilen makam ise, Abdurrahman'dan sana münhal kalan yerdir.

O cemaat; telsiz âletlerin âhizeleri hükmünde, bütün dünyaya ders işittirmek istemek işareti ve hakikatı ise inşâallah tamamıyla sonra çıkacak.

Şimdi efradı birer küçük çekirdek iseler de, ileride tevfik-i İlâhî ile birer şecere-i âliye hükmüne geçerler. Ve birer telsiz telgrafın merkezi olurlar.

Sarıklı küçük genç bir zât ise; Hulusi'ye omuz omuza verecek belki geçecek birisi, naşirler ve talebeler içine girmeye namzeddir.

Bazılarını zannederim, fakat kat'î hükmedemem. O genç, kuvve-i velayetle meydana atılacak bir zâttır. Sair noktaları sen benim bedelime tabir et.

Senin gibi dostlarla uzun konuşmak hem tatlı, hem makbul olduğundan; şu kısa mes'eledede uzun konuştum, belki de israf ettim.

Fakat nevme ait olan âyât-ı Kur'aniyenin bir nevi tefsirine işaret etmek niyetiyle başladığımdan, inşâallah o israf afv olur veya israf olmaz.

İkinci Mes'ele Olan İkinci Risale

[Hazret-i Musa Aleyhisselâm, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm'ın gözüne tokat vurmuş, ilâ âhir mealindeki hadîse dair ehemmiyetli bir münakaşayı kaldırmak ve halletmek için yazılmıştır.]

Eğirdir'de bir münakaşa-i ilmiye işittim. O münakaşa, hususan şu zamanda yanlıştır. Hattâ münakaşayı bilmiyordum.

I was asked a question and shown a Hadith in a reliable book marked with a *qaf*, which signifies the agreement of the two Shaikhs [Bukhari and Muslim].

They asked me: "Is it a Hadith or isn't it?"
I replied that one should have confidence in someone who, in a reliable book such as that, cites the agreement of the two Shaikhs concerning a Hadith; it means it is a Hadith.

However, Hadiths may contain allegorical obscurities like the Qur'an, and only experts can ascertain their meanings.

Even the literal meaning of this Hadith suggests that it may belong to the allegorical category of those obscure ones.

If I had known that it was a point of argument, I would not have given such a short answer, and would have replied as follows:

Firstly: The primary condition for discussing matters of this sort is to argue fairly, intending to discover the truth. It is permissible for those who know about the subject to discuss it, so long as they do not do so stubbornly nor give rise to misunderstanding.

Evidence that such an argument is for the sake of the truth is that if the truth emerges through the opposite party, a person is not upset but pleased. For he will have learned something he did not know.

If it had emerged through him, he would not have learned much and might well have become arrogant.

Secondly: If the argument is about a Hadith, the categories of Hadiths have to be known, as well as the types of implicit revelation, and the varieties of prophetic speech.

#405

It is not permissible to discuss ambiguous Hadiths among the ordinary people, and to show off and justify oneself like a lawyer, and to rely on egotism to support one's arguments rather than on truth and right.

The question being broached and argued about is having an adverse effect on the minds of the poor ordinary people.

They cannot comprehend obscure allegorical Hadiths like these, and if they deny them, it opens the terrifying door to their also denying definite, unambiguous Hadiths that they cannot understand with their limited intelligences.

If they take the Hadith on face value and accept the literal meaning and they spread it around, it paves the way for the people of misguidance to object to it and call it superstition.

Benden de sual edildi. Mu'teber bir kitabda, Hadîs-i Şeyheyn'in ittifakına alâmet olan ق işaretleriyle bir hadîs bana gösterildi.

"Hadîs midir, değil midir?" sual edildi. Ben dedim: Böyle mu'teber bir kitabda, Şeyheyn Hadîsinin ittifakına hükmeden bir zâta itimad etmek lâzım; demek hadîstir.

Fakat hadîsin, Kur'an gibi bazı müteşabihâtı var. Ancak havas onların manalarını bulabilir.

Şu hadîsin zahiri dahi, müşkilât-ı hadîsin müteşabihat kısmından olmak ihtimali var, dedim.

Eğer bilseydim medar-ı münakaşa olmuş, öyle kısa değil, belki böyle cevap verecektim:

Evvelâ: Bu çeşit mesaili münakaşa etmenin birinci şartı; insaf ile, hakkı bulmak niyetiyle, inadsız bir surette, ehil olanların mabeyninde, sû'-i telakkiye sebep olmadan müzakeresi caiz olabilir.

O müzakere hak için olduğuna delil şudur ki: Eğer hak, muarızın elinde zahir olsa, müteessir olmasın, belki memnun olsun; çünkü bilmediği şey'i öğrendi.

Eğer kendi elinde zahir olsa, fazla bir şey öğrenmedi, belki gurura düşmek ihtimali var.

Sâniyen: Sebeb-i münakaşa, eğer hadîs ise; hadîsin meratibini ve vahy-i zımnînin derecatını ve tekellümat-ı Nebviyenin aksamını bilmek lâzım.

Avam içinde müşkilât-ı hadîsiyeyi münakaşa etmek, izhar-ı fazl suretinde avukat gibi kendi sözünü doğru göstermek ve enaniyetini, hakka ve insafa tercih etmek suretinde deliller aramak caiz değildir.

Madem şu mes'ele açılmış, medar-ı münakaşa edilmiş, bîçare avam-ı nâsın zihninde sû'-i tesir ediyor.

Çünkü şu gibi müteşabih hadîsleri aklına sığdıramadığı için; eğer inkâr etse dehşetli bir kapı açar, yani küçücük aklına sığışmayan kat'î hadîsleri dahi inkâra yol açar.

Eğer zahir-i hadîsin manasını tutarak öyle kabul edip neşretse, ehl-i dalaletin itirazatına ve "hurafattır" demelerine yol açar.

Since attention has been attracted to this allegorical Hadith unnecessarily and harmfully, and there are many Hadiths of this sort,

it is essential to offer an explanation that will remove their doubts. Whether or not the Hadith is certain, the following fact should be mentioned.

We may deem sufficient the detailed explanations in the treatises we have written; that is, the twelve principles in the Third Branch of the Twenty-Fourth Word, and in the Fourth Branch; and in one of the principles in the Introduction in the Nineteenth Letter about the sorts of revelation; and here indicate only briefly that truth. It is as follows:

The angels are not restricted to a having single form like human beings; although they are individual beings, they are also universals.

Azra'il (Upon whom be peace) is the supervisor of the angels who are charged with taking possession of the spirits of the dying.

Question: "Does Azra'il (UWP) himself take possession of them, or do his helpers do this?"
There are three "ways" in this matter:

The First Way: Azra'il (Upon whom be peace) takes possession of every dying person's spirit. Nothing is an obstacle to another, for he is luminous.

Something luminous can be present in innumerable places by means innumerable mirrors and appear in them.

The similitudes of luminous beings possess their characteristics; they may be deemed the same as them and not other than them.

The sun's image in mirrors displays it's light and heat.

Similarly, the images of such spirit beings as the angels in the various mirrors of the World of Similitudes are the same as them; they display their characteristics.

But they are represented in accordance with the capacities of the mirrors.

The same instant Gabriel (Upon whom be peace) appeared before the Companions in the form of Dihya,

he appeared in different forms in thousands of places and was prostrating with his magnificent wings, which stretch from east to west, before the divine throne.

His similitude was everywhere in accordance with the place's capacity; at the same instant he was present in thousands of places.

#406

According to this way, for the human and particular image of the Angel of Death represented in a human being's mirror when he is taking possession of his spirit

Madem bu müteşabih hadîse, lüzumsuz ve zararlı bir tarzda nazar-ı dikkat celbedilmiş ve bu çeşit hadîsler çok vârid olmuş,

elbette şübheleri izale edecek bir hakikatı beyan etmek lâzım gelir. Şu hadîs kat'î olsun veya olmasın, o hakikatı zikretmek gerektir.

İşte yazdığımız risalelerde, ezcümle Yirmidördüncü Söz'ün Üçüncü Dalında Oniki Asıl ile ve Dördüncü Dalında ve Ondokuzuncu Mektub'un vahyin taksimatına dair mukaddemesindeki bir esasında tafsîlâta iktifaen, burada icmalen o hakikata bir işaret ederiz. Şöyle ki:

Melaïke, insan gibi bir surete inhisar etmez; müşahhas iken, bir küllî hükmündedir.

Hazret-i Azrail Aleyhisselâm, kabz-ı ervaha müekkel olan melaikelerin nâzırıdır.

"Her ölünün ruhunu, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm mı bizzât kabzediyor? Yoksa avaneleri mi kabzediyorlar?" Bu hususta üç meslek var:

Birinci Meslek: Azrail Aleyhisselâm, herkesin ruhunu kabzeder. Bir iş bir işe mani olmaz, çünkü nuranîdir.

Nuranî bir şey, hadsiz âyineler vasıtasıyla hadsiz yerlerde bizzât bulunabilir ve temessül eder.

Nuranînin temessülâtı, o nuranî zâtın hassasına mâliktir; onun aynı sayılır, gayrı değildir.

Güneşin âyinelerdeki misalleri, Güneşin ziya ve hararetini gösterdiği gibi;

melaïke gibi ruhanîlerin dahi, âlem-i misalin ayrı ayrı âyinelerinde misalleri onların aynılarıdır, hassalarını gösterirler.

Fakat âyinelerin kabiliyetine göre temessül ediyorlar.

Nasıl ki Hazret-i Cebrail Aleyhisselâm, bir vakitte Dihye suretinde sahabeler içinde görüldüğü dakikada,

binler yerde başka suretlerde ve Arş-ı A'zam önünde, şarktan garba kadar geniş ve muhteşem kanadlarıyla secde ediyordu.

Her yerde, o yerin kabiliyetine göre temessülü varmış; bir anda binler yerde bulunuyormuş.

İşte şu mesleğe göre; kabz-ı ruh vaktinde, insanın âyinesine temessül eden Melek-ül Mevt'in insanî ve cüz'î bir misali,

to receive the blow of a resolute , angry, awe-inspiring person like Moses (Upon whom be peace),

and for that image-form, which resembled the Angel of Death's clothes, to have his eye put out, would be neither impossible, nor extraordinary, nor irrational.

The Second Way: The archangels Gabriel, Michael, and Azra'il are like general supervisors.

They have helpers that are similar to them in kind and resemble them, but are lesser than them.

The assistants differ according to the sorts of creatures;

those who take possession of the spirits of the righteous are of one sort, while those who take possession of the spirits of the wicked are of another,(1)

as the following verses point out:

By the [angel] who tear out [the souls of the wicked] with violence; By those who gently draw out [the souls of the blessed].(79:1-2)

In view of this way, it is perfectly reasonable that, because he was naturally awe-inspiring and brave, and was an acceptable suppliant of God, Moses (Upon whom be peace) should have dealt a blow not at Azra'il (Upon whom be peace), but at the wraith-like body of one of his helpers.(2)

{(1) In my native land , the Angel of Death charged with taking possession of the saints' spirits came while a great saint well-known as Seyda was in the throes of death.

Seyda shouted out beseeching the divine court: "I love students of the religious sciences, so let the angel charged with taking possession of their souls take possession of mine!" Those who were present testified to this incident.}

{(2) In my native land, even, a very bold man saw the Angel of Death while he was in the throes of death.

He said: "You' re seizing me while I'm lying in my bed!" And he got up, mounted his horse and challenged him , taking his sword in his hand . He died on horseback, like a man.}

The Third Way: As is explained in the Fourth Principle in the Twenty Ninth Word and is indicated by some Hadiths,

there are some angels who have forty thousand heads, and in each of their heads are forty thousand tongues, (which means that they also have eighty thousand eyes), and with each of those tongues they utter forty thousand divine glorifications.

Yes, since the duties the angels are charged with are in accordance with the sorts of beings of the Manifest World, they represent those species' glorifications in the Spirit World.

Hazret-i Musa Aleyhisselâm gibi bir ulü-l azm ve celalli ve hiddetli bir zâtın tokadına maruz olmak

ve o misalî Melek-ül Mevt'in libası hükmündeki suret-i misaliyesindeki gözünü çıkarmak; ne muhaldır, ne fevkalâdedir, ne de gayr-ı makuldür.

İkinci meslek odur ki: Hazret-i Cebrail, Mikâil, Azrail gibi melaik-e-i izam, birer nâzır-ı umumî hükmünde..

kendi nevilerinden ve kendilerine benzer küçük tarzda avaneleri vardır.

Ve o muavinler, enva'-ı mahlukata göre ayrı ayırdılar.

Sulehanın(Haşiye-1) ervahını kabzeden başkadır; ehl-i şekavetin ervahını kabzeden yine başkadır.

Nasılki

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا âyeti işaret ediyor ki: "Kabz-ı ervah eden, taife taifedir."

Bu mesleğe göre; Hazret-i Musa Aleyhisselâm, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm'a değil, belki Azrail'in bir avanesinin misalî cesedine, fitrî celaletine ve hulkî celadetine ve Cenab-ı Hakk'ın yanında nazdar olmasına binaen, ona bir tokat aşketmek gayet makuldür.(Haşiye-2)

{(Haşiye-1): Bizde "Seyda" lakabıyla meşhur bir veliyy-i azîm, sekeratta iken, ervah-ı evliyanın kabzına müekkel Melek-ül Mevt gelmiş.

Seyda bağırarak demiş ki: "Ben talebe-i ulûmu çok sevdiğim için, talebe-i ulûmun kabz-ı ervahına müekkel mahsus taife ruhumu kabzetsin!" diye dergâh-ı İlâhiyeye rica etmiş. Yanında oturanlar bu vak'aaya şahid olmuşlar.}

{(Haşiye-2): Hattâ memleketimizde gayet cesur bir adam, sekerat vaktinde Melek-ül Mevti görmüş.

Demiş: "Beni yatak içinde yakalıyorsun!" Kalkmış atına binmiş, kılıncını eline almış, ona meydan okumuş. Merdane, at üstünde vefat etmiş.}

Üçüncü Meslek: Yirmidokuzuncu Söz'ün Dördüncü Esasında beyan edildiği gibi ve ehadîs-i şerifenin delalet ettiği üzere:

"Bazı melaikeler var ki, kırkbin başı var. Her başında, kırkbin dili var -Demek, seksenbin gözü dahi var- Herbir dilde, kırkbin tesbihat var."

Evet madem melaikeler âlem-i şehadetin enva'ına göre müekkeldirler; âlem-i ervahta o enva'ın tesbihatlarını temsil ediyorlar, elbette öyle olmak lâzımgelir.

It is certain to be thus, for the globe of the earth is a creature; it glorifies Almighty God.

It has not forty thousand, but perhaps a hundred thousand sorts of beings, which are like heads. Each sort has hundreds of thousands of individual members which are like tongues; and so on.

#407

That means the angel appointed to the earth must have not forty thousand heads but hundreds of thousands; and in every head must be hundreds of thousands of tongues; and so on.

Thus, according to this way, Azra'il (Upon whom be peace) has a face and an eye that looks to each person.

When Moses (Upon whom be peace) struck Azra'il (Upon whom be peace), it was not directed at his essential self and his true form, and it was not an insult, or non-acceptance;

he struck, and strikes, in the eye the being who drew attention to his death and wanted to prevent his work, because he wanted his duties of prophethood to continue forever.

God knows best what is right. None knows the Unseen save God.

Say: The knowledge is with God alone. He it is Who has sent down to you the Book: in it are verses basic or fundamental [of established meaning]; they are the foundation of the Book; others are allegorical. But those in whose hearts is perversity follow the part thereof that is allegorical, seeking discord, and searching for its hidden meanings, but no one knows its hidden meanings except God. And those who are firmly grounded in knowledge say: "We believe in the Book; the whole of it is from our Sustainer;" and none will grasp the Message except men of understanding. (3:7)

#408

The Third Piece, Which Is The Third Matter

[This matter consists of a private and particular answer to a general question asked by most of my brothers through the tongue of disposition, and by some of them verbally.]

Question: You say to everyone who visits you: "Don't await any saintly intervention from me and don't think of my person as being blessed. I have no spiritual rank.

Like a common soldier may convey orders coming from the rank of field marshal, I convey the orders of just such a rank.

Çünkü meselâ Küre-i Arz bir mahluktur, Cenab-ı Hakk'ı tesbih ediyor.

Değil kırkbin, belki yüzbinler baş hükmünde enva'ları var. Her nev'in, yüzbinler dil hükmünde efradları var ve hâkeza...

Demek Küre-i Arz'a müekkel meleğin kırkbin, belki yüzbinler başı olmalı. Ve her başında da yüzbinler dil olmalı ve hâkeza...

İşte bu mesleğe binaen, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm'ın her ferde müteveccih bir yüzü ve bakar bir gözü vardır.

Hazret-i Musa Aleyhisselâm'ın, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm'a tokat vurması; hâşâ Azrail Aleyhisselâm'ın mahiyet-i asliyesine ve şekl-i hakikîsine değil ve bir tahkir değil ve adem-i kabul değil;

belki vazife-i risaletin daha devamını ve bekasını arzu ettiği için, kendi eceline dikkat eden ve hizmetine sed çekmek isteyen bir göze şamar vurmuş ve vurur...

اللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ * لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ * قُلْ إِنَّمَا
الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ
أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ
فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا
بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

Üçüncü Mes'ele Olan Üçüncü Risale

[Şu mes'ele umum ihvanımın ekseri lisan-ı hal ile ve bir kısmının lisan-ı kal ile ettikleri umumî bir sualin, has ve hususî ve mahremce bir cevabıdır.]

Sual: Senin ziyaretine gelen herkese diyorsun ki: "Benim şahsımdan bir himmet beklemeyiniz ve şahsımı mübarek tanımayınız. Ben makam sahibi değilim.

Âdi bir neferin müşir makamının evamirini tebliği gibi, ben de manevî bir müşiriyet makamının evamirini tebliğ ediyorum.

And like a bankrupt can advertise the precious diamonds of a jeweller's shop, I announce the wares of a sacred, Qur'anic shop."

However, our hearts desire an effulgence in the same way that our minds need knowledge, and our spirits seek a light, and so on; we want many things in many respects.

We came to visit you supposing you to be the person who will meet our needs. What we need is a saint, someone with saintly influence, someone of spiritual attainment, rather than a scholar.

If the matter is really as you say, then perhaps we were wrong in visiting you? They ask this through the tongue of disposition.

Answer: Listen to the following five points, then think about them and judge whether your visits are pointless or beneficial.

First Point: The common servant and wretched soldier of a king gives some generals and pashas royal gifts and decorations in the king's name, and makes them grateful.

If the generals and pashas ask: "Why are we demeaning ourselves before this common soldier and accepting these gifts and bounties from him?", it will be arrogant foolishness.

The soldier too, if, outside his duty, he does not stand up before the field marshal and recognize him as superior to himself, it will be stupid folly.

If one of the grateful generals thankfully condescends to visit the soldier's humble dwelling,

the king, who sees and knows of the situation, will send dishes from the royal kitchen for his loyal servant's eminent guest, so the soldier will not be ashamed at having nothing to offer but dry bread.

#409

Similarly, however lowly he may be, a loyal servant of the All-Wise Qur'an conveys its commands unhesitatingly and in its name to even the loftiest of people.

With pride and independence, not abasing himself or begging, he sells the Qur'an's precious diamonds to those who are rich in spirit.

However lofty they are, they should not behave arrogantly towards the common servant while he is carrying out his duty.

And if they apply to the servant, it should not make him proud either, or get above himself.

If some of the customers for the sacred treasure regard the wretched servant as a saint and look on him as exalted,

Hem müflis bir adamın, gayet kıymetdar ve zengin elmas ve mücevherat dükkânının dellâlı olduğu gibi; ben dahi, mukaddes ve Kur'anî bir dükkânın dellâlıyım." diyorsun.

Halbuki "Aklımız ilme muhtaç olduğu gibi, kalbimiz dahi bir feyiz ister, ruhumuz bir nur ister ve hâkeza çok cihetle çok şeyler istiyoruz.

Seni hacatımıza yarayacak adam zannedip, senin ziyaretine geliyoruz. Bize âlimden ziyade bir sahib-i velayet, sahib-i himmet ve sahib-i kemalât lâzım.

Eğer hakikat-ı hal dediğin gibi ise, ziyaretinize yanlış geldik." lisan-ı halleri diyor.

Elcevab: Beş noktayı dinleyiniz, sonra düşününüz. Ziyaretiniz beyhude mi, yoksa faydeli midir? O vakit hükmediniz.

Birinci Nokta: Nasıl ki bir padişahın âdi bir hizmetkârı ve bîçare bir neferi; padişah namına feriklere, paşalara hedaya-yı şahanesini ve nişanlarını veriyor, onları minnetdar ediyor.

Eğer ferikler ve müşirler, "Bu âdi nefere neden tenezzül edip, elinden ihsan ve nişanları alıyoruz?" deseler, mağrurane bir divaneliktir.

Eğer o nefer dahi; vazifesinin haricinde müşire kıyam etmezse, kendini ondan yüksek görse, eblehçesine bir divaneliktir.

Hem eğer o memnun olan feriklerden birisi, müteşekkiraneye o neferin kulübeciğine tenezzülen misafir gitse;

kuru ekmekten başka bulmayan o nefer mahcub kalmamak için, o hali gören ve bilen padişah -elbette o neferini mahcub etmemek için- matbah-ı şahaneden, sadık hizmetkârının muhterem misafirine tabla gönderir;

öyle de: Kur'an-ı Hakîm'in sadık bir hizmetkârı, ne kadar âdi olursa olsun Kur'an namına, en büyük insanlara emirlerini çekinmeyerek tebliğ eder

ve en zengin ruhlu olanlara Kur'anın âlî elmaslarını yalvararak mütezellilane değil, belki müftehirane ve müstağniyane satar.

Onlar ne kadar büyük olursa olsun, o âdi hizmetkâra, vazife başında iken tekebbür edemezler.

Ve o hizmetkâr dahi, onların ona müracaatında, kendine medar-ı gurur bulamaz.. ve haddinden tecavüz etmez.

Eğer o hazine-i kudsiyenin müşterileri içinde bazıları, o bîçare hizmetkâra velayet nazarıyla baksalar ve büyük tanısalar;

certainly it is the mark of the Qur'anic truth's sacred compassion to send them assistance, succour, and enlightenment from the divine treasury, without the servant being aware of it or intervening, so that he should not be ashamed.

Second Point: Imam Rabbani, the Regenerator of the Second Millennium, Ahmad Faruqi (May God be pleased with him), said:

"In my opinion, the unfolding and clarification of a single of the truths of belief is preferable to thousands of illuminations and instances of wonder-working.

Moreover, the aim and result of all the Sufi paths are the unfolding and clarification of the truths of faith."

Since a champion of Sufism like Imam-i Rabbani made such a pronouncement,

surely the Words, which expound the truths of faith with perfect clarity and proceed from the mysteries of the Qur'an, may yield the results sought from sainthood.

Third Point: Thirty years ago dreadful blows descended on the heedless head of the Old Said and he pondered over the assertion "Death is a reality."

He saw himself in a muddy swamp. He sought help, searched for a way, tried to find a saviour. He saw that the ways were many; he was hesitant.

He took an omen from the book Futūh al-Ghayb of Gawth al-A'zam, Shaikh Gilani (May God be pleased with him). It opened at these lines:

"You are in the Dar al-Hikma, so find a doctor who will heal your heart."

It is strange, but at that time I was a member of the Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye.

I was as though a doctor trying to heal the wounds of the people of Islam, but was sicker than they.

A sick person should look firstly to himself, then to others.

The Shaikh was saying to me: "You yourself are sick; find a doctor for yourself." So I said: "You be my doctor!"

I took him as my doctor and read the book as though it were addressing me. But it was most severe. It smashed my pride in truly fearsome manner.

#410

It carried out drastic surgery on my soul. I could not stand it. I read half of it as though it were addressing me,

but did not have the strength and endurance to finish it. I put the book back on the shelf.

elbette hakikat-ı Kur'anîyenin merhamet-i kudsiyesi şanındandır ki, o hizmetkârını mahcub etmemek için, hazine-i hassa-i İlahiyeden, o hizmetkârın hiç haberi ve medhali olmadan, onlara meded versin ve himmet ederek feyizdar etsin.

İkinci Nokta: İmam-ı Rabbânî ve Müceddid-i Elf-i Sâni Ahmed-i Farukî (R.A.) demiş:

"Hakaik-i imaniyeden bir tek mes'elenin inkişafı ve vuzuhu, benim indimde binler ezvak ve keramata müreccahtır.

Hem bütün tarikatların gayesi ve neticesi, hakaik-i imaniyenin inkişafı ve vuzuhudur."

Madem şöyle bir tarikat kahramanı böyle hükmediyor;

elbette hakaik-i imaniyeyi kemal-i vuzuh ile beyan eden ve esrar-ı Kur'anîyeden tereşşuh eden Sözler, velayetten matlub olan neticeleri verebilirler.

Üçüncü Nokta: Bundan otuz sene evvel, Eski Said'in gafil kafasına müdhiş tokatlar indi, "El-mevtû hakkun" kaziyesini düşündü.

Kendini bataklık çamurunda gördü. Meded istedi, bir yol aradı, bir halaskâr taharri etti. Gördü ki, yollar muhtelif; tereddüde kaldı.

Gavs-ı A'zam olan Şeyh-i Geylanî Radiyallahü Anh'ın "Fütuh-ul Gayb" namındaki kitabıyla tefe'ül etti. Tefe'ülde şu çıktı:

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ

Acıbdır ki; o vakit ben, Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye âzası idim.

Güya ehl-i İslâmın yaralarını tedaviye çalışan bir hekim idim. Halbuki en ziyade hasta ben idim.

Hasta evvelâ kendine bakmalı, sonra hastalara bakabilir.

İşte Hazret-i Şeyh bana der ki: "Sen kendin hastasın, kendine bir tabib ara!" Ben dedim: "Sen tabibim ol!"

Tuttum, kendimi ona muhatab addederek, o kitabı bana hitab ediyor gibi okudum. Fakat kitabı çok şiddetli idi. Gururumu dehşetli kırıyordu.

Nefsimde şiddetli ameliyat-ı cerrahiye yaptı.

Dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatab ederek okudum;

bitirmeye tahammülüm kalmadı. O kitabı dolaba koydum.

Then a week later the pain of that curative operation subsided and I felt pleasure instead.

I again opened the book and read it right through; I benefited a lot from it, that book of my first master. I listened to his prayers and supplications, and profited abundantly.

Then I saw Maktubat (Letters) of Imam Rabbani and took it up. I opened it purely to take an omen.

It is strange, but in the whole of Maktubat the word Bediuzzaman appears only twice and those two letters fell open for me at once.

I saw that written at the head of them was: "Letter to Mirza Bediuzzaman," and my father's name was Mirza.

"Glory be to God!" I exclaimed, "these letters are addressing me." At that time the Old Said was also known as Bediuzzaman.

Apart from Bediuzzaman Hamadani, I knew of no one in the last three hundred years famous with the name.

Whereas in the Imam's time there was such a person and he wrote him these two letters. His condition must have been similar to mine, for I found that these letters were the cure for my ills.

Only, the Imam persistently recommended in many of his letters what he wrote in these two, which was: "Make your qibla one."

That is, take one person as your master and follow him; do not concern yourself with anyone else.

This most important recommendation did not seem fitting for my disposition and mental state. However much I pondered over which of them to follow, I remained perplexed and confused.

They all had different qualities that drew me; one was not enough.

While thus bewildered, it was imparted to my heart by God's mercy: "The All-Wise Qur'an is the head of these various ways and the source of these streams and the sun of these planets;

the true single qibla is to be found in it. In which case, it is also the most elevated guide and holy master."

So I clasped it with both hands and clung on to it. Of course with my deficient, wretched abilities I could not absorb the effulgence - like the water of life - of that true guide as was its due,

but still, through it, we can show that effulgence, that water of life, according to the degree of those who receive it, those who perceive the truth through their hearts and attain to certain spiritual states.

Fakat sonra, ameliyat-ı şifakâraneden gelen acılar gitti, lezzet geldi.

O birinci üstadımın kitabını tamam okudum ve çok istifade ettim. Ve onun virdini ve münacatını dinledim, çok istifaza ettim.

Sonra İmam-ı Rabbanî'nin Mektubat kitabını gördüm, elime aldım. Hâlis bir tefe'ül ederek açtım.

Acaibdendir ki, bütün Mektubatında yalnız iki yerde "Bediüzzaman" lafzı var. O iki mektub bana birden açıldı.

Pederimin ismi Mirza olduğundan, o mektubların başında "Mirza Bediüzzaman'a Mektub" diye yazılı olarak gördüm.

Fesühbanallah dedim, bu bana hitab ediyor. O zaman Eski Said'in bir lâkabı, "Bediüzzaman"dı.

Halbuki hicretin üçyüz senesinde, Bediüzzaman-ı Hemedanî'den başka o lâkabla iştihar etmiş zâtları bilmiyordum.

Halbuki İmamın zamanında dahi öyle bir adam vardı ki, ona o iki mektubu yazmış. O zâtın hali, benim halime benziyormuş ki, o iki mektubu kendi derdime deva buldum.

Yalnız İmam, o mektublarında tavsiye ettiği gibi çok mektublarında musırrane şunu tavsiye ediyor: "Tevhid-i kible et."

Yani: Birini üstad tut, arkasından git, başkasıyla meşgul olma.

Şu en mühim tavsiyesi, benim istidadıma ve ahval-i ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm: "Bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi, yoksa daha ötekinin mi arkasından gideyim?" tahayyürde kaldım.

Herbirinde ayrı ayrı cazibedar hasiyetler var. Biriyle iktifa edemiyordum.

O tahayyürde iken, Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle kalbime geldi ki: "Bu muhtelif turukların başı ve bu cedvellerin menbaı ve şu seyyarelerin güneşi, Kur'an-ı Hakîm'dir.

Hakikî tevhid-i kible bunda olur. Öyle ise, en a'lâ mürşid de ve en mukaddes üstad da odur.

Ona yapıştım. Nâkıs ve perişan istidadım elbette lâyıkiyle o Mürşid-i Hakikî'nin âb-ı hayat hükmündeki feyzini massedip alamıyor;

fakat ehl-i kalb ve sahib-i halin derecatına göre o feyzi, o âb-ı hayatı yine onun feyziyle gösterebiliriz.

That is to say, the Words and those lights, which proceed from the Qur'an, are not only scholarly matters that address the intellect, they are matters of faith that look to the heart, the spirit, and spiritual states. They resemble most elevated, valuable knowledge of God.

Fourth Point: All the subtle inner faculties of those of the Companions and of the following two generations who possessed the very highest degree of the greater sainthood received their share from the Qur'an itself, and for them, the Qur'an was a true guide and sufficient for them.

Demek Kur'andan gelen o Sözlere ve o Nurlar, yalnız aklî mesail-i ilmiye değil; belki kalbî, ruhî, hâlî mesail-i imaniyedir ve pek yüksek ve kıymetdar maarif-i İlâhiye hükmündedirler.

Dördüncü Nokta: Sahabelerden ve Tâbiîn ve Tebe-i Tâbiînden en yüksek mertebeli velayet-i kübra sahibi olan zâtlar, nefs-i Kur'andan bütün letaiflerinin hisselerini aldıklarından ve Kur'an onlar için hakikî ve kâfi bir mürşid olduğundan gösteriyor ki:

www.risaleglobal.com

This shows that just as the All-Wise Qur'an states realities, so it emanates the effulgences of the greater sainthood to those capable of receiving them.

Yes, there are two ways of passing from the apparent to reality:

One is to enter the intermediate realm of Sufism, and to reach reality by traversing the degrees through spiritual journeying.

The Second Way is, through divine favour, to pass directly to reality without entering the intermediate realm of the Sufi way.

This is the elevated, direct way particular to the Companions and those who succeeded them.

That is to say, the lights which issue from the truths of the Qur'an, and the Words, which interpret those lights, may possess those characteristics, and do possess them.

Fifth Point: We shall demonstrate through five small examples that the Words both instruct in the realities, and perform the duty of guide.

First Example: I myself have formed the conviction through experiencing, not ten or a hundred times but thousands of times, that

just as the lights proceeding from the Words and the Qur'an give instruction to my mind,

so do they induce a state of belief in my heart and produce the pleasure of belief in my spirit, and so on.

The same goes for worldly matters: just as the follower of a wonder-working shaikh awaits saintly assistance from him to answer his needs;

so I have awaited from the wondrous mysteries of the All-Wise Qur'an that they answer my needs, and this has been achieved for me on numerous occasions in ways I had not hoped or anticipated.

The following are only two minor examples:

The First: As is described in detail in the Sixteenth Letter,

a large loaf of bread appeared in an extraordinary way to a guest of mine called Süleyman, at the top of a cedar tree. For two days the two of us fed off that gift from the Unseen.

The Second Example: I shall recount a very insignificant yet gratifying incident that occurred recently. It was this:

Before dawn the thought came to me that some things had been said about me in a way that would cast suspicion into a certain person's heart.

Her vakit Kur'an-ı Hakîm, hakikatları ifade ettiği gibi, velayet-i kübra feyizlerini dahi ehil olanlara ifaza eder.

Evet zahirden hakikata geçmek iki suretledir:

Biri: Tarikat berzahına girip, seyr ü sülûk ile kat'-ı meratib ederek hakikata geçmektir.

İkinci Suret: Doğrudan doğruya, tarikat berzahına uğramadan, lütf-u İlahî ile hakikata geçmektir ki,

Sahabeye ve Tâbiîne has ve yüksek ve kısa tarîk şudur.

Demek hakaik-i Kur'aniyeden tereşşuh eden Nurlar ve o Nurlara tercümanlık eden Sözler, o hâssaya mâlik olabilirler ve mâliktirler.

Beşinci Nokta: Beş cüz'î misal ile göstereceğiz ki; Sözler talim-i hakaik ettikleri gibi, irşad vazifesini de görüyorlar.

Birinci Misal: Ben kendim on değil, yüz değil, binler defa müteaddid tecrübâtımla kanaatım gelmiş ki:

Sözler ve Kur'andan gelen Nurlar; aklıma ders verdiği gibi,

kalbime de iman hali telkin ediyor, ruhuma iman zevki veriyor ve hâkeza...

Hattâ dünyevî işlerimde; keramet sahibi bir şeyhin bir müridi, nasıl şeyhinden hacatına dair meded ve himmet bekliyor;

ben de Kur'an-ı Hakîm'in kerametli esrarından o hacatımı beklerken, ümid etmediğim ve ummadığım bir tarzda bana çok defa hasıl oluyor.

Yalnız cüz'iyattan iki küçük misal:

Biri: Onaltıncı Mektub'da izahı ve tafsili geçen;

Süleyman isminde bir misafirime, katran ağacı başında koca bir ekmek hârika bir tarzda gösterilmiş. İki gün ikimiz, o hediyeye-i gaybîden yedik.

İkinci Misal: Gayet küçük ve latif, bugünlerde vaki' olan mes'eleyi söyleyeceğim. Şöyle ki:

Fecirden evvel hatırıma geldi ki; bir zâtın kalbine vesvese verecek bir tarzda tarafımdan sözler söylenilmişti;

I said to myself: "If only I had seen him and had dispelled the disquiet from his heart."

At that moment, I needed part of one of my books which had been sent to Nis, and I said to myself: "If only I had got it back."

Then after the morning prayer I sat down and lo and behold!, that same person entered the room with that very part of the book in his hand.

#412

I said to him: "What is it you are holding?" He answered: "I don't know. Someone gave it to me outside my house saying that it had come from Nis; so I brought it to you."

"Glory be to God!" I exclaimed, "it does not look like chance this man coming from his house at this time of day and this part of the Words arriving from Nis."

And thinking: "It was surely the All-Wise Qur'an's saintly influence that gave a man such as this a piece of paper such as that at the same moment and sent it to me," I exclaimed: "All praise be to God!"

One who knows the smallest, most secret, least significant desire of my heart, will certainly have compassion on me and protect me; in which case, I owe the world nothing whatsoever!"

Second Example: My nephew, the late Abdurrahman, had a much higher opinion of me personally than was my due, despite his having parted from me eight years previously and having been tainted by the heedlessness and worries of the world.

He wanted such help and assistance from me as I did not have and could not give. But the All-Wise Qur'an's saintly influence came to his assistance:

The Tenth Word about the resurrection of the dead came into his possession three months before his death. It cleansed him of his spiritual dirt and doubts and heedlessness.

Quite simply as though he had risen to the degree of sainthood, he displayed three clear instances of wonder-working in the letter he wrote me before he died. It is included among the pieces of the Twenty-Seventh Letter and may be referred to.

Third Example: I had a brother of the hereafter and student who was one of those who approach reality with their hearts, called Hasan Efendi from Burdur.

He had an excessively good opinion of me, far better than I deserved, and expected assistance from my wretched person as though awaiting the grace and influence of a great saint.

Suddenly, in completely unrelated fashion, I gave the Thirty-Second Word to someone to study who lived in one of the villages of Burdur.

keşki dedim onu görseydim, kalbindeki dağdağayı izale etseydim.

Aynı dakikada, Nis'e gitmiş bir parça kitabım bana lâzım idi; keşki elime geçseydi dedim.

Sabah namazından sonra oturdum; baktım aynı zât, o kitab parçası elinde olduğu halde içeri girdi.

Ona dedim: "Senin elindeki nedir?" Dedi: "Bilmiyorum, kapının önünde Nis'ten gelmiş diye birisi bana verdi; ben de size getirdim."

"Fesühbanallah" dedim; böyle bir vakitte bu adamın evinden çıkıp gelmesi ve şu Söz'ün Nis'den gelmesi, hiç tesadüfe benzemiyor.

Ve böyle bir adama şöyle bir parça kitabı aynı dakikada eline verip bana gönderen, elbette Kur'an-ı Hakîm'in himmetidir diyerek, "Elhamdülillah" dedim;

"Benim en küçük, ehemmiyetsiz, hafî arzu-yu kalbimi bilen birisi, elbette bana merhamet ediyor, beni himaye ediyor; öyle ise dünyanın minnetini beş paraya almam."

İkinci Misal: Biraderzadem merhum Abdurrahman, sekiz seneden beri benden ayrılıp dünyanın gaflet ve evhamlarına bulaştığı halde, şahsıma karşı haddimden çok fazla hüsn-ü zannı varmış.

Bende olmayan ve elimden gelmeyen himmeti istiyor ve meded bekliyordu. Kur'an-ı Hakîm'in himmeti imdadına yetiştii.

Haşre dair olan Onuncu Söz'ü, vefatından üç ay evvel eline yetiştirdi. O Söz onu manevî kirlerinden ve evham ve gafletten temizlemekle beraber;

âdeta mertebe-i velayete çıkmış gibi, vefatından evvel yazdığı mektubunda üç zahir keramet izhar etmiş. Yirmiyedinci Mektub'un fıkraları içinde dercedilmiş, müracaat olunsun.

Üçüncü Misal: Burdur'lu Hasan Efendi isminde ehl-i kalb bir âhiret kardeşim ve talebem vardı.

Bana karşı haddimden çok fazla hüsn-ü zan ederek, büyük bir veliden himmet beklemek gibi bîçare benden meded bekliyordu.

Birdenbire hiç münasebet yokken, Otuzikinci Söz'ü Burdur köylerinde oturan birisine mütalaa etmek üzere verdim.

Later I remembered Hasan Efendi and I said: "If you go to Burdur, give it to Hasan Efendi, and let him peruse it for five or six days."

The man went and gave it to him straight away. It was only a month of so till Hasan Efendi died.

He cast himself on the Thirty-Second Word just like a man suffering a terrible thirst casts himself on the sweet water of Kawthar if he happens upon it.

He studied it continuously and received its effulgence, especially the discussion on the love of God in the Third Stopping-Place, till he was completely cured of his ills.

He found in it the enlightenment he would have expected from the greatest spiritual pole. He went to the mosque in good health, performed the prayer, and there surrendered his spirit to the Most Merciful (May God have mercy on him).

#413

Forth Example: As is testified to by Hulusi Bey's piece in the Twenty-Seventh Letter, he found in the light-filled Words, which interpret the mysteries of the Qur'an, assistance and succour, effulgence and light greater than in the Naqshi way, which is the most important and influential Sufi order.

Fifth Example: My brother Abdülmecid suffered terribly at the death of Abdurrahman (May God have mercy on him) and at other grievous events.

He also awaited from me assistance and influence I was unable to give. I was not corresponding with him.

Suddenly I sent him some of the main parts of the Words. After studying them, he wrote to me and said: "Praise be to God, I have been saved! I would have gone mad.

Each of those Words has become like a spiritual guide for me. I had parted from one guide, but I suddenly found lots of them all at once and was saved!"

I realized that truly Abdülmecid had embarked on a good way and had been saved from his previous difficulties.

There are numerous examples like these five which show that

if the sciences of belief are experienced directly as cures from the mysteries of the All-Wise Qur'an in consequence of need and as healing for wounds,

those sciences and spiritual cures are sufficient for those who perceive their need and make use of them with earnest sincerity.

Whatever the chemist and herald is like who sells and announces them - be he commonplace, or bankrupt, or rich, or a person of rank, or a servant - it does not make much difference.

Sonra Hasan Efendi hatırıma geldi, dedim: "Şayet Burdur'a gidersen Hasan Efendi'ye ver, beş-altı gün mütalaa etsin."

O adam gitmiş, doğrudan doğruya Hasan Efendi'ye vermiş. Hasan Efendi'nin eceli otuz-kırk gün kalmıştı.

Gayet susamış bir adamın, âb-ı kevser gibi tatlı suya rastgelirken yapışması gibi; öyle de Otuzikinci Söz'e yapışmış,

mütemadiyen mütalaa yapa yapa ve tefeyyüz ede ede, hususan Üçüncü Mevkıfındaki muhabbetullah bahsinde, tamamıyla derdine deva bulmuş

ve bir kutb-u a'zamdan beklediği feyzi onda bulmuş. Sağlam olarak câmiye gitmiş, namaz kılmış, orada ruhunu Rahman'a teslim eylemiş (Rahmetullahi Aleyh).

Dördüncü Misal: Hulusi Bey'in Yirmiyedinci Mektub'daki fıkralarının şهادetiyle; en mühim ve müessir tarikat olan Nakşî tarikatından ziyade himmet ve meded, feyiz ve nuru; esrar-ı Kur'aniyenin tercümanı olan nurlu Sözler'de bulmuştur.

Beşinci Misal: Kardeşim Abdülmecid, biraderzadem Abdurrahman'ın (Rahmetullahi Aleyh) vefatı üzerine ve daha sair elîm ahvalât içinde bir perişaniyet hissetmişti.

Hem elimden gelmeyen manevî himmet ve meded bekliyordu. Ben onunla muhabere etmiyordum.

Birdenbire mühim birkaç Söz'ü ona gönderdim. O da mütalaa ettikten sonra yazıyor ki: "Elhamdülillah kurtuldum! Çıldıracaktım.

Bu Sözler'in herbiri birer mürşid hükmüne geçti. Çendan bir mürşidden ayrıldım, fakat çok mürşidleri birden buldum, kurtuldum." diye yazıyordu.

Ben baktım ki, hakikaten Abdülmecid güzel bir mesleğe girip o eski vaziyetlerinden kurtulmuş.

Daha bu beş misal gibi pek çok misaller var. Onlar gösteriyorlar ki:

Ulûm-u imaniye, hususan doğrudan doğruya ihtiyaca binaen ve yaralarına devaen Kur'an-ı Hakîm'in esrarından manevî ilâçlar alınsa ve tecrübe edilse;

elbette o ulûm-u imaniye ve o edviye-i ruhaniye, ihtiyacını hissedenlere ve ciddî ihlas ile istimal edenlere yeter, kâfi gelir.

Onları satan ve gösteren eczacı ve dellâl ne halde bulunursa bulunsun; âdi olsun, müflis olsun, zengin olsun, makam sahibi olsun, hizmetkâr olsun çok fark yoktur.

There is no need to have recourse to candlelight while the sun shines. Since I am showing the sun, it is meaningless and unnecessary to seek candlelight from me, especially since I have none.

Others should rather assist me with prayers, spiritual assistance, and even saintly influence.

It is my right to seek help and assistance from them, while it is incumbent on them to be content with the effulgence they receive from the lights of the Risale-i Nur.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise!(2:32)

O God, grant blessings to our master Muhammad that will be pleasing to You and fulfilment of his truth, and to his Family and Companions, and grant them peace.

*_*_*

Evet Güneş varken mumların ışığı altına girmeye ihtiyaç yok. Madem Güneşi gösteriyorum, benden mum ışığı - bhusus bende bulunmazsa- istemek manasızdır, lüzumsuzdur.

Belki onların bana dua ile, manevî yardım ile, hattâ himmet ile muavenet etmeleri lâzımdır.

Ve ben onlardan istimdad etmem ve meded istemem, benim hakkımdır. Onlar, Nurlardan aldıkları feyze kanaat etmek, onların üstünde hakıdır.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُوْنُ لَكَ رِضًا وَ
لِحَقِّهِ اَدَاءً وَ عَلٰى اٰلِهٖ وَ صَحْبِهٖ وَسَلِّمْ

*_*_*

#414

[A short, private letter that may be added as a supplement to the Third Matter of the Twenty-Eighth Letter.]

My Brothers of the Hereafter and Hard-Working Students, Husrev Efendi and Re'fet Bey!

We perceived three instances of Qur'anic wonder-working in the lights of the Qur'an known as the Words.

Now through your effort and enthusiasm, you have caused a fourth to be added. The three I know are these:

The First is the extraordinary ease and speed in their writing.

The Nineteenth Letter was written in two or three days working for three or four hours each day making a total of twelve hours, without any other book, in the mountains and orchards.

The Thirtieth Word was written in five or six hours at a time of illness.

The Twenty-Eighth Word, the discussion on Paradise, was written in one or two hours in Süleyman's garden in the valley.

Tevfik, Süleyman and I were astonished at this speed. And so on.

And just as there is this wonder of the Qur'an in their composition...

The Second, ... so too in their being written out and copied there is an extraordinary facility, enthusiasm, and lack of boredom.

[Yirmisekizinci Mektub'un Üçüncü Mes'elesinin tetimmesi olabilir küçük ve hususî bir mektubdur.]

Âhiret kardeşlerim ve çalışkan talebelerim Hüsrev Efendi ve Re'fet Bey,

Sözler namındaki envâr-ı Kur'aniyede üç keramet-i Kur'aniyeyi hissediyorduk.

Sizler dahi, gayret ve şevkinizle bir dördüncüsünü ilâve ettirdiniz. Bildiğimiz üç ise:

Birincisi: Te'lifinde fevkalâde sühulet ve sür'attir.

Hattâ beş parça olan Ondokuzuncu Mektub iki-üç günde ve her günde üç-dört saat zarfında -mecmuu oniki saat eder- kitabsız, dağda, bağda te'lif edildi.

Otuzuncu Söz hastalıklı bir zamanda, beş-altı saatte te'lif edildi.

Yirmisekizinci Söz olan Cennet bahsi bir veya iki saatte, Süleyman'ın dere bahçesinde te'lif edildi.

Ben ve Tevfik ile Süleyman, bu sür'ate hayrette kaldık. Ve hâkeza...

Te'lifinde bu keramet-i Kur'aniye olduğu gibi...

İkincisi: Yazmasında dahi fevkalâde bir sühulet, bir iştîyak ve usanmamak var.

One of these Words appears, and suddenly, although there are many things at this time to weary the mind and spirit, people in many places start to write it out with total enthusiasm.

They prefer it to anything else despite other pressing occupations. And so on.

The Third Qur'anic Wonder: The reading of the Words does not cause boredom either.

Especially when one feels the need for them; the more one reads them, the more pleasure one receives, feeling no weariness.

Now you have proved a fourth Qur'anic wonder. A brother like Husrev who was lazy and although for five years he had heard about the Words, did not start writing them seriously,

in one month wrote out fourteen books beautifully and carefully, which was doubtless the fourth wonder of the Qur'an's mysteries.

He perfectly appreciated the value of the Thirty-Three Windows in particular, the Thirty-Third Letter, since it was written out most beautifully and carefully.

Yes, it is a most powerful, brilliant piece for gaining knowledge of God and belief in God.

Only, the first Windows are very concise and abbreviated, while the subsequent ones gradually unfold and shine more brilliantly.

Contrarily to other writings, most of the Words start off concisely and gradually expand and illuminate.

#415

The Fourth Matter, Which Is The Fourth Part

*In His Name!
And there is nothing but it glorifies Him with
praise.* (17:44)

[The answer written for my brothers to a question about a minor, though alerting, incident.]

You ask: On the arrival of a blessed guest, your mosque was raided on the night before Friday. What really happened? Why did they bother you?

The Answer: I shall explain four points, necessarily in the tongue of the Old Said. Perhaps it will be a way of alerting my brothers, and you too will receive your answer.

Şu zamanda ruhlara, akıllara usanç veren çok esbab içinde, bu Sözlerden biri çıkar, birden çok yerlerde kemal-i iştîyakla yazılmaya başlanıyor.

Mühim meşgaleler içinde, onlar her şeye tercih ediliyor. Ve hâkeza...

Üçüncü Keramet-i Kur'aniye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor.

Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.

İşte siz dahi, "Dördüncü bir Keramet-i Kur'aniye"yi isbat ettiniz. Hüsrev gibi, kendine tenbel diyen ve beş senedir Sözler'i iştîği halde yazmaya cidden tenbellik edip başlamayan

bir kardeşimiz, bir ayda ondört kitabı güzel ve dikkatli yazması, şübhesiz dördüncü bir keramet-i esrar-ı Kur'aniyedir.

Hususan Otuzüçüncü Mektub olan otuzüç pencerelerin kıymeti tamamen takdir edilmiş ki, gayet dikkatle ve güzel yazılmış.

Evet o risale, marifetullah ve İman-ı Billah için en kuvvetli ve en parlak bir risaledir.

Yalnız baştaki pencereler gayet icmal ve ihtisar ile gidilmiştir. Fakat gittikçe inkişaf eder, daha ziyade parlar.

Zâten sair te'lifata muhalif olarak ekser Sözler'in başları mücmel başlar, gittikçe genişlenir, tenevvür eder.

Dördüncü Risale Olan Dördüncü Mes'ele

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

[İhvanlarıma medar-ı intibah bir hâdis-e-i cüz'iyeye dair bir suale cevabdır.]

Aziz kardeşlerim!

Sual ediyorsunuz ki: Câmî-i şerifinize, Cum'a gecesinde sebepsiz olarak, mübarek bir misafirin gelmesiyle tecavüz edilmiş. Bu hâdisenin mahiyeti nedir? Neden sana ilâşiyorlar?

Elcevab: Dört noktayı, bilmeceburiye Eski Said lisanıyla beyan edeceğim. Belki ihvanlarıma medar-ı intibah olur, siz de cevabınızı alırsınız.

First Point: In reality the incident was *a satanic plot* and an act of aggression carried out by dissemblers on account of atheism in a way that was a violation of the law and purely arbitrary, in order to alarm us on the eve of Friday, destroy the congregation's enthusiasm, and prevent me from meeting with people.

It was strange, but that day, that is, Thursday, I had gone some where to take some air.

When returning, a long black snake that looked like two snakes joined together appeared from my left, and passed between me and the friend who was with me.

Meaning to ask my friend if he had been terrified at the snake, I asked him:

"Did you see it?"

He replied: "What?"

I said: "That terrible snake."

He said: "No, I didn't see it and I can't see it."

"Glory be to God!", I exclaimed, "Such a huge snake passes between us and you didn't see it! How is that?"

At the time nothing occurred to me. Then later this was imparted to my heart: "It was a sign for you. Watch out!"

I thought it was like one of the snakes I used to see at night. That is, whenever an official visited me with a malicious intention, I would see him in the form of a snake.

#416

In fact, one time I said to the District Officer: "Whenever you come intending evil, I see you as a snake. Be careful!"

I saw his predecessor many times like that. It means that the snake I saw clearly was a sign that

their treachery would not only remain intentional but would take the form of actual aggression.

For sure, this time their aggression was apparently minor and they wanted to minimize it,

but encouraged and joined by an unscrupulous teacher, the District Officer ordered the gendarmes: "Bring the visitors here!" We were reciting the tesbihat following the prayers in the mosque.

Anyway their intention was to make me angry so that I would react in the vein of the Old Said and drive them out in the face of such unlawful, purely arbitrary treatment.

But the wretch did not know that Said would not defend himself with the broken piece of wood in his hand while on his tongue

he had a diamond sword from the workbench of the Qur'an, indeed, he would have used the sword like that.

Birinci Nokta: O hâdisenin mahiyeti; hilaf-ı kanun ve sırf keyfî ve zındıka hesabına, Cum'a gecesinde kalbimize telaş vermek ve cemaata fütur getirmek ve beni misafirlerle görüştürmemek için, bir *desise-i şeytaniye* ve münafıkane bir taarruzdur.

Garaibdendir ki, o geceden evvel olan perşembe günü tenezzüh için bir tarafa gitmiştim.

Avdetimde güya iki yılan birbirine eklenmiş gibi uzunca siyah bir yılan sol tarafımdan geldi, benim ile arkadaşımın ortasından geçti.

Arkadaşıma, o yılandan dehşet alıp korktun mu diye sordum:

-Gördün mü?

O dedi: Neyi?

Dedim: Bu dehşetli yılanı!

Dedi: Yok, görmedim ve göremiyorum.

"Fesühbanallah!" dedim. "Bu kadar büyük bir yılan, ikimizin ortasından geçtiği halde nasıl görmedin?"

O vakit hatırıma bir şey gelmedi. Fakat sonra kalbime geldi ki: "Bu sana işarettir, dikkat et!"

Düşündüm ki, gecelerde gördüğüm yılanlar nev'indendir. Yani: Gecelerde gördüğüm yılanlar ise; hıyanet niyetiyle her ne vakit bir memur yanıma gelse, onu yılan suretinde görüyordum.

Hattâ bir defa müdüre söylemiştim: "Fena niyetle geldiğin vakit seni yılan suretinde görüyorum, dikkat et!" demiştim.

Zâten selefini çok vakit öyle görüyordum. Demek şu zahiren gördüğüm yılan ise işarettir ki,

hıyanetleri bu defa yalnız niyette kalmayacak, belki bilfiil bir tecavüz suretini alacak.

Bu defaki tecavüz -çendan- zahiren küçük imiş ve küçültülmek isteniliyor;

fakat vicdansız bir muallimin teşvikiyle ve iştirakiyle o memurun verdiği emir; câmi' içinde, namazın tesbihatında iken, "O misafirleri getiriniz!" diye jandarmalara emretmiş.

Maksad da beni kızdırmak. Eski Said damarıyla bu fevkalkanun, sırf keyfî muameleye karşı kovmak ile mukabele etmekte.

Halbuki o bedbaht bilmedi ki; Said'in lisanında Kur'anın tezgâhından gelen bir elmas kılınc varken,

elindeki kırık odun parçasıyla müdafaa etmez; belki o kılıncı böyle istimal edecektir.

But the gendarmes were sensible, and since no state, no government at all, disturbs people in the mosque during prayer while performing their religious duties, they waited till the prayers and tesbihat were finished.

The Officer was angry at this and sent the rural watchman after them saying: "The gendarmes don't pay any attention to me." But Almighty God did not force me to struggle with them.

So I make this recommendation to my brothers: so long as there is no absolute necessity, don't bother yourselves with them.

In keeping with the saying : "The best answer for the stupid is silence," do not stoop to speak with them.

But watch out, for like showing weakness before a savage animal emboldens its attack,

to show weakness by being sycophantic towards those with the consciences of beasts, encourages them to be aggressive.

Friends must be alert so that the supporters of atheism do not take advantage of other friends' indifference and heedlessness.

Second Point: The verse: *And incline not towards those who do wrong, or the Fire will seize you,* (11:113)

threatens in awesome and severe fashion not only those who support and are the tools of tyranny, but also those who have the slightest inclination towards it.

For like consenting to unbelief is unbelief, so is consenting to tyranny and wrongdoing, tyranny and wrong.

One of the people of attainment perfectly interpreted as follows one of the many jewels of the above verse:

One who assists tyranny is the world's most despicable being; He is a dog, who receives pleasure from serving the unjust.

#417

Yes, some of them are snakes, some are dogs.

The one who spied on us on that blessed night when, with a blessed guest we were reciting blessed prayers, and informed on us as though we were committing some crime, and raided us, certainly deserves the blow dealt by the above poem.

Third Point: Question: Since you rely on the Qur'an's saintly influence and its effulgence and light to reform and guide the most obstinate of the godless, and you actually do this,

Fakat jandarmaların akılları başlarında olduğu için, hiçbir devlet, hiçbir hükûmet namazda, câmi'de, vazife-i diniye bitmeden ilişmediği için, namaz ve tesbihatın hitamına kadar beklediler.

Memur bundan kızmış; "Jandarmalar beni dinlemiyorlar." diye kırbekçisini arkasından göndermiş. Fakat Cenab-ı Hak beni böyle yılanlarla uğraşmaya mecbur etmiyor.

İhvanlarıma da tavsiyem budur ki: Zaruret-i kat'iyye olmadan, bunlarla uğraşmayınız.

"Cevab-ül ahmakı essükût" nev'inden, tenezzül edip onlarla konuşmayınız.

Fakat buna dikkat ediniz ki: Canavar bir hayvana karşı kendini zaîf göstermek, onu hücumla teşci' ettiği gibi;

canavar vicdanı taşıyanlara karşı dahi dalkavukluk etmekle za'f göstermek, onları tecavüze sevkeder.

Öyle ise dostlar müteyakkız davranmalı, tâ dostların lâkaydlıklarından ve gafletlerinden, zındıka taraftarları istifade etmesinler.

İkinci Nokta: وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ

النَّارِ âyet-i kerimesi fermanıyla:

Zulme değil yalnız âlet olanı ve tarafdar olanı, belki edna bir meyledenleri dahi, dehşetle ve şiddetle tehdid ediyor.

Çünkü rıza-yı küfür, küfür olduğu gibi; zulme rıza da zulümdür.

İşte bir ehl-i kemal, kâmilane, şu âyetin çok cevahirinden bir cevherini şöyle tabir etmiştir:

Muin-i zalimîn dünyada erbab-ı denaettir Köpektir zevk alan, sayyad-ı bîinsafa hizmetten.

Evet; bazıları yılanlık ediyor, bazıları köpeklik ediyor.

Böyle mübarek bir gecede, mübarek bir misafirin, mübarek bir duada iken, hafiyelik edip, güya cinayet yapıyormuşuz gibi ihbar eden ve taarruz eden, elbette bu şiirin mealindeki tokada müstehaktır.

Üçüncü Nokta: Sual: Madem Kur'an-ı Hakîm'in feyziyle ve nuruyla en mütemerrid ve müteannid dinsizleri ıslah ve irşad etmeye Kur'anın himmetine güveniyorsun.

why do you not call to religion those aggressive people that are around you, and guide them?

The Answer: An important principle of the Shari'a is *"The person who knowingly consents to harm should not be condoned."*

Relying on the strength of the Qur'an, I say that

on condition even the most obdurate irreligious person is not utterly vile and does not enjoy spreading the poison of misguidance like a snake, if I do not convince him in a few hours, I am ready to try.

However, to speak of truth and reality to a conscience that has fallen to the very lowest degree of baseness, to snakes in human form that have reached such a degree of hypocrisy that they knowingly sell religion for the world and knowingly exchange the diamonds of reality for vile and harmful fragments of glass, would be disrespectful towards those truths.

It would be like the proverb *"Casting pearls before swine."* For those who do these things have several times heard the truth from the Risale-i Nur,

and they knowingly try to refute its truths before the misguidance of atheism. Such people receive pleasure from poison, like snakes.

Fourth Point: The treatment I have received this seven years has been purely arbitrary and outside the law.

For the laws concerning exiles and captives and those in prison are clear. By law, they can meet with their relatives and they should not be prevented from mixing with people.

In every country, with every people, worship and prayer are immune from interference.

Others like me stayed together with their friends and relations in towns.

They were prevented neither from mixing with others, nor from communicating, nor from moving about freely. I was prevented.

And my mosque and my worship even were raided. And while it is Sunna according to the Shafi'i School to repeat the words, "There is no god but God" in the prayers following the prescribed prayers, they tried to make me give them up.

Even, one of the old exiles in Burdur, an illiterate called Şebab, and his mother-in-law, came here for a change of air. They visited me because we come from the same place.

Hem bilfiil de yapıyorsun. Neden senin yakınında bulunan bu mütecevizleri çağırıp irşad etmiyorsun?

Elcevab: Usûl-ü şeriatın kaide-i mühimmesindendir: *الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ* Yani: "Bilerek zarara razı olana şefkat edip lehinde bakılmaz."

İşte ben çendan Kur'an-ı Hakîm'in kuvvetine istinaden dava ediyorum ki:

"Çok alçak olmamak ve yılan gibi dalalet zehirini serpmekle telezzüz etmemek şartıyla, en mütemerrid bir dinsizi, birkaç saat zarfında ikna etmezsem de, ilzam etmeye hazırım."

Fakat nihayet derecede alçaklığa düşmüş bir vicdan ki, bilerek dinini dünyaya satar ve bilerek hakikat elmaslarını pis, muzır şişe parçalarına mübadele eder derecede münafıklığa girmiş insan suretindeki yılanlara hakaiki söylemek; hakaike karşı bir hürmetsizliktir.

كَتْعُ لِقِ الدَّرَرِ فِي أَعْنَاقِ الْبَقَرِ darb-ı meseli gibi oluyor. Çünkü bu işleri yapanlar, kaç defa hakikatı Risale-i Nur'dan işittiler.

Ve bilerek, hakikatları zındıka dalaletlerine karşı çürütmek istiyorlar. Böyleler, yılan gibi zehirden lezzet alıyorlar.

Dördüncü Nokta: Bana karşı bu yedi senedeki muameleler, sırf keyfî ve fevkalkanundur.

Çünkü menfilerin ve esirlerin ve zindandakilerin kanunları meydandadır. Onlar kanunen akrabasıyla görüşürler, ihtilattan men olunmazlar.

Her millet ve devlette ibadet ü taat, tecavüzden masundur.

Benim emsallerim, şehirlerde akrabalarıyla ve ahibablarıyla beraber kaldılar.

Ne ihtilattan, ne muhabereden ve ne de gezmekten men olunmadılar. Ben men olundum.

Ve hattâ câmiime ve ibadetime tecavüz edildi. Şafiîlerce, tesbihat içinde kelime-i tevhidin tekrarı sünnet iken, bana terkettirilmeye çalışıldı.

Hattâ Burdur'da eski muhacirlerden Şebab isminde ümmî bir zât, kayınvâidesiyle beraber tebdil-i hava için buraya gelmiş. Hemşehrilik itibarıyla benim yanıma geldi.

They were summoned from the mosque by three armed gendarmes. The official then tried to hide that he had made a mistake and acted unlawfully, and apologized, saying: "Don't be angry, it was my duty." Then he gave them permission and told them to go.

#418

Comparing other things and treatment with that incident, it is understood that the treatment accorded to me is purely arbitrary, and that they inflict vipers and curs on me.

But I don't condescend to bother with them. I refer it to Almighty God to ward off their evil.

In fact, those who instigated the event that was the cause of the exile are now back in their own lands, and powerful chiefs are back at the heads of their tribes. Everyone has been discharged.

They made me and two other people exceptions, although I have no connection with their world; may it be the end of them!

But one of those two was appointed Mufti somewhere and can travel everywhere outside his own region, including to Ankara.

And the other was left in Istanbul in the midst of forty thousand people from his native region, and he can meet with everyone.

Moreover, those two persons are not alone and with no one, like me; they are very influential, with God's permission. And so on and so forth.

But they put me in a village and set those with the least conscience on me. I have only been able to go to another village twenty minutes away twice in six years,

and they did not give me permission to go there for a few days' change of air, crushing me even more under their tyranny.

Whereas whatever form a government takes the law is the same for all. There cannot be different laws for villages and for different individuals.

That is to say, the law as far as I am concerned is unlawfulness. The officials here utilize government influence for their own personal grudges.

But I offer a hundred thousand thanks to Almighty God, and by way of making known His bounties, I say this:

All this oppression and tyranny of theirs is like pieces of wood for the fire of ardour and endeavour which illuminates the lights of the Qur'an; it makes them flare up and shine.

Üç müsellaah jandarma ile câmiden istenildi. O memur, hilaf-ı kanun yaptığı hatayı setretmeye çalışıp: "Afvedersiniz gücenmeyiniz, vazifedir." demiş. Sonra, "Haydi git" diyerek ruhsat vermiş.

Bu vakiya sair şeyler ve muameleler kıyas edilse anlaşılır ki: Bana karşı sırf keyfî muameledir ki; yılanları, köpekleri bana musallat ediyorlar.

Ben de tenezzül etmiyorum ki, onlarla uğraşayım. O muzırların şerlerini def' etmek için, Cenab-ı Hakk'a havale ediyorum.

Zâten sebep-i tehcir olan hâdiseyi çıkaranlar, şimdi memleketlerindedirler. Ve kuvvetli rüesalar, aşairlerin başındadırlar. Herkes terhis edildi.

Başlarını yesin dünyalarıyla alâkam olmadığı halde, beni ve iki zât-ı âheri müstesna bıraktılar. Buna da peki dedim.

Fakat o zâtlardan birisi, bir yere müftü nasbolunmuş; memleketinden başka her tarafı geziyor ve Ankara'ya da gidiyor.

Diğeri İstanbul'da kırk binler hemşehrileri içinde ve herkesle görüşebilir bir vaziyette bırakılmış.

Halbuki bu iki zât; benim gibi kimsesiz, yalnız değiller.. mâşâallah büyük nüfuzları var. Hem... Hem...

Halbuki beni bir köye sokmuşlar, en vicdansız insanlarla beni sıkıştırmışlar. Yirmi dakikalık bir köye altı senede iki defa gidebildiğim gibi,

o köye gitmek ve birkaç gün tebdil-i hava için ruhsat verilmediği bir derecede, beni muzaaf bir istibdad altında ediyorlar.

Halbuki bir hükûmet ne şekilde olursa olsun, kanunu bir olur. Köyler ve şahıslara göre ayrı ayrı kanun olmaz.

Demek hakkımdaki kanun, kanunsuzluktur. Buradaki memurlar; nüfuz-u hükûmeti, ağraz-ı şahsiyede istimal ediyorlar.

Fakat Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e yüzbinler şükür ediyorum ve tahdis-i nimet suretinde derim ki:

"Bütün onların bu tazyikat ve istibdadları; envâr-ı Kur'aniyeyi ışıklandıran gayret ve himmet ateşine, odun parçaları hükmüne geçiyor; iş'al ediyor, parlatıyor.

And those lights of the Qur'an, which have suffered this persecution of theirs and have spread with the heat of endeavour, have made this province, indeed, most of the country, into a medrese in place of Barla.

They supposed me to a prisoner in a village. On the contrary, in spite of the atheists, Barla has become the teaching desk, and many places, like Isparta, have become the medrese.

All praise be to God, this is a bounty from my Lord and Sustainer .

*_*_*

Ve o tazyikleri gören ve gayretin hararetiyle inbisat eden o envâr-ı Kur'aniye; Barla yerine bu vilayeti, belki ekser memleketi bir medrese hükmüne getirdi.

Onlar, beni bir köyde mahpus zannediyor. Zındıkların rağmına olarak, bilakis Barla kürsî-i ders olup, Isparta gibi çok yerler medrese hükmüne geçti..."

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

*_*_*

#419

The Fifth Matter Which Is The Fifth Part

[On Thanks]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate. And there is nothing but it glorifies Him with praise.

*Will they not then give thanks? (36:35,73) * Will they not then give thanks? * And we shall surely reward those who give thanks. (3:145)* If you give thanks, I shall increase [my favours] to you. (14:7) * Worship God and be of those who give thanks. (39:66) By repeating verses like these, the Qur'an of Miraculous Exposition shows that*

thanks is what the Most Merciful Creator wants most from His servants.

The Qur'an, the All-Wise Distinguisher between Truth and Falsehood, calls on men to offer thanks, giving it the greatest importance.

It shows ingratitude to be a denial of bounties and in Sura al-Rahman utters a fearsomely severe threat thirty-three times with the verse, *So which of the favours of your Sustainer do you deny?* (55:13, etc.)

It shows ingratitude to be denial and negation.

Indeed, just as the All-Wise Qur'an shows thanks to be the result of creation;

so the universe, which is a mighty Qur'an, shows the most important result of the world's creation to be thanks.

For if the universe is observed carefully, it is seen from the way it is arranged that everything results in thanks; each looks to thanks to an extent and is turned towards it.

Beşinci Risale Olan Beşinci Mes'ele

[Şükür Risalesi]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, tekrar ile

أَفَلَا يَشْكُرُونَ أَفَلَا يَشْكُرُونَ * وَسَجَّزَى الشَّاكِرِينَ
لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ * بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ

gibi âyetlerle gösteriyor ki:

Hâlık-ı Rahman'ın ibadından istediği en mühim iş, şükürdür.

Furkan-ı Hakîm'de gayet ehemmiyetle şükre davet eder.

Ve şükür etmemekliği, nimetleri tekzip ve inkâr suretinde gösterip **فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ** fermanıyla, Sure-i Rahman'da şiddetli ve dehşetli bir surette otuzbir defa şu âyetle tehdid ediyor.

Şükürsüzlüğün, bir tekzip ve inkâr olduğunu gösteriyor.

Evet Kur'an-ı Hakîm nasıl ki şükür netice-i hilkat gösteriyor;

öyle de Kur'an-ı Kebir olan şu kâinat dahi gösteriyor ki: Netice-i hilkat-i âlemin en mühimmi, şükürdür.

Çünkü kâinata dikkat edilse görünüyor ki: Kâinatın teşkilâtı şükür intac edecek bir surette herbir şey, bir derece şükre bakıyor ve ona müteveccih oluyor.

It is as though thanks is the most important fruit of the tree of creation,

and gratitude is the most elevated product of the factory of the universe.

The reason for this is as follows: We see in the creation of the world that its beings are arranged as though in a circle with life as its central point.

All beings look to life, and serve life, and produce the necessities of life.

That is to say, the One who created the universe chose life from it, giving it preference.

#420

Then we see that He created the world of living beings in the form of a circle and placed man at its centre.

Simply, He centred the aims intended from animate beings on man,

gathering all living creatures around him and subjugating them to him. He made them serve him and him dominant over them.

That is to say, the Glorious Creator chose man from among living beings, and willed and decreed this position for him in the world.

Then we see that the world of man, and the animal world too, are disposed like circles with sustenance placed at their centre.

He has made mankind and the animals enamoured of sustenance, has subjugated them to it, and made them serve it. What rules them is sustenance.

And He has made sustenance such a vast, rich treasury that it embraces all His innumerable bounties.

Even, with the faculty called the sense of taste, He has placed on the tongue sensitive scales to the number of foods so that they can recognize the tastes of the many varieties of sustenance.

That is to say, the strangest, richest, most wonderful, most agreeable, most comprehensive, and most marvellous truth in the universe lies in sustenance.

Now we see that just as everything has been gathered around sustenance and looks to it,

so does sustenance in all its varieties subsist through thanks, both material and immaterial and that offered by word and by state; it exists through thanks, it produces thanks, it shows thanks.

For appetite and desire for sustenance are a sort of innate or instinctive thanks.

Enjoyment and pleasure also are a sort of unconscious thanks, offered by all animals.

Güya şu şecere-i hilkatin en mühim meyvesi, şükürdür.

Ve şu kâinat fabrikasının çıkardığı mahsulâtın en a'lâsı, şükürdür.

Çünkü hilkat-i âlemde görüyoruz ki; mevcudat-ı âlem bir daire tarzında teşkil edilip, içinde nokta-i merkeziye olarak hayat halkedilmiş.

Bütün mevcudat hayata bakar, hayata hizmet eder, hayatın levazimatını yetiştirir.

Demek kâinatı halkeden zât, ondan o hayatı intihab ediyor.

Sonra görüyoruz ki; zîhayat âlemlerini bir daire suretinde icad edip, insanı nokta-i merkeziyede bırakıyor.

Âdeta zîhayatlardan maksud olan gayeler onda temerküz ediyor;

bütün zîhayatı onun etrafına toplayıp, ona hizmetkâr ve müsahhar ediyor, onu onlara hâkim ediyor.

Demek Hâlık-ı Zülcelal, zîhayatlar içinde insanı intihab ediyor, âlemde onu irade ve ihtiyar ediyor.

Sonra görüyoruz ki; âlem-i insaniyet de, belki hayvan âlemi de bir daire hükmünde teşkil olunuyor ve nokta-i merkeziyede rızık vaz'edilmiş.

Bütün nev'-i insanı ve hattâ hayvanatı rızka âdeta taaşşuk ettirip, onları umumen rızka hâdim ve müsahhar etmiş. Onlara hükmeden rızıktır.

Rızkı da o kadar geniş ve zengin bir hazine yapmış ki, hadsiz nimetleri câmi'dir.

Hattâ rızkın çok enva'ından yalnız bir nev'inin tatlarını tanımak için, lisanda kuvve-i zaika namında bir cihaz ile, mat'umat adedince manevî ince ince mizancıklar konulmuştur.

Demek kâinat içinde en acib, en zengin, en garib, en şirin, en câmi', en bedi' hakikat rızıktadır.

Şimdi görüyoruz ki: Her şey nasıl ki rızkın etrafında toplanmış, ona bakıyor;

öyle de rızık dahi bütün enva'ıyla manen ve maddeten, halen ve kalen şükür ile kaimdir, şükür ile oluyor, şükür yetiştiriyor, şükür gösteriyor.

Çünkü rızka iştiha ve iştiyak, bir nevi şükür-ü fitrîdir.

Ve telezzüz ve zevk dahi gayr-ı şuurî bir şükürdür ki, bütün hayvanatta bu şükür vardır.

It is only man who changes the nature of that innate thanks through misguidance and unbelief; he deviates from thanks and associates partners with God.

Furthermore, the exquisitely adorned forms, the fragrant smells, the wonderfully delicious tastes in the bounties that are sustenance invite thanks;

they awake an eagerness in animate beings, and through eagerness urge a sort of appreciation and respect, and prompt thanks of a sort.

They attract the attention of conscious beings and engender admiration.

They encourage them to respect the bounties; through this, they lead them to offer thanks verbally and by act, and to be grateful;

they cause them to experience the highest, sweetest pleasure and enjoyment within thanks.

That is, they show that, as well as a brief and temporary superficial pleasure, through thanks, these delicious foods and bounties gain the favours of the Most Merciful One, which provide a permanent, true, boundless pleasure.

They cause conscious beings to ponder over the infinite, pleasurable favours of the All-Generous Owner of the treasures of mercy, and in effect to taste the everlasting delights of Paradise while still in this world.

Thus, although by means of thanks sustenance becomes such a valuable, rich, all-embracing treasury, through ingratitude it becomes utterly valueless.

Yalnız insan, dalalet ve küfür ile o fitrî şükrün mahiyetini değiştiriyor; şükürden, şirke gidiyor.

Hem rızık olan nimetlerde gayet güzel süslü suretler, gayet güzel kokular, gayet güzel tatmaklar; şükrün davetçileridir,

zihayatı şevke davet eder ve şevk ile bir nevi istihsan ve ihtirama sevkeder, bir şükr-ü manevî ettirir.

Ve zîşuurun nazarını dikkate celbeder, istihsana tergeb eder.

Nimetleri ihtirama onu teşvik eder; onun ile kalen ve fiilen şükre irşad eder ve şükür ettirir

ve şükür içinde en âlî ve tatlı lezzeti ve zevki ona tattırır.

Yani gösterir ki: Şu lezzetli rızık ve nimet, kısa ve muvakkat bir lezzet-i zahiriyesiyle beraber daimî, hakikî, hadsiz bir lezzeti ve zevki taşıyan iltifat-ı Rahmanîyi şükür ile kazandırır.

Yani, rahmet hazinelerinin Mâlik-i Kerim'inin hadsiz lezzetli olan iltifatını düşündürüp, şu dünyada dahi Cennet'in bâki bir zevkini manen tattırır.

İşte rızık, şükür vasıtasıyla o kadar kıymetdar ve zengin bir hazine-i câmia olduğu halde, şükürsüzlük ile nihayet derecede sukut eder.

As is explained in the Sixth Word, when the sense of taste in the tongue is turned towards sustenance for the sake of Almighty God, that is, when it performs its spiritual duty of thanks,

it becomes like a grateful inspector of the numberless kitchens of infinite divine mercy and a highly-esteemed supervisor full of praise.

If it is turned towards it for the sake of the soul, that is, without thinking of giving thanks to the One who has bestowed the sustenance,

the sense of taste is demoted from being a highly-esteemed supervisor to the rank of a watchman of the factory of the stomach and a doorkeeper of the stable of the belly.

Just as through ingratitude these servants of sustenance descend to such a level,

so does the nature of sustenance and its other servants fall;

they fail from the highest rank to the lowest;

they sink to a state opposed to the Creator of the universe's wisdom.

The measure of thanks is contentment, frugality, and being satisfied and grateful.

While the measure of ingratitude is greed, wastefulness and extravagance; it is disrespect; it is eating whatever one comes across, whether lawful or unlawful.

As well as being ingratitude, greed causes both loss and degradation.

For example, it is as though because of greed that the blessed ant even with its social life is crushed underfoot.

For although a few grains of wheat would suffice it for a year, it is not contented with this and collects thousands if it can.

But the blessed honey-bee flies overhead due to its contentment, and at a divine command bestows honey on human beings for them to eat.

The name All-Merciful -the greatest name after the name Allah, which signifies the divine essence and is the greatest name of the Most Pure and Holy One- looks to sustenance, and is attained to through the thanks provoked by sustenance.

Also, the most obvious meaning of All-Merciful is Provider.

Moreover, there are different varieties of thanks,

the most comprehensive of which are the prescribed prayers. The prescribed prayers are a universal index of the sorts of thanks.

Altıncı Söz'de beyan edildiği gibi: Lisandaki kuvve-i zaika Cenab-ı Hak hesabına, yani manevî vazife-i şükranıye ile rızka müteveccih olduğu vakit,

o dildeki kuvve-i zaika, rahmet-i bînihaye-i İlahiyenin hadsiz matbahlarına şâkir bir müfettiş, hâmid bir nâzır-ı âlîkadr hükmündedir.

Eğer nefis hesabına olsa, yani rızkı in'am edenin şükrünü düşünmeyerek müteveccih olsa;

o dildeki kuvve-i zaika, bir nâzır-ı âlîkadr makamından, batn fabrikasının yasakçısı ve mide tavlâsının bir kapıcısı derecesine sukut eder.

Nasıl rızkın şu hizmetkârı şükürsüzlük ile bu dereceye sukut eder,

öyle de rızkın mahiyeti ve sair hademeleri dahi sukut ediyorlar.

En yüksek makamdan, en edna makama inerler.

Kâinat Hâlık'ının hikmetine zıd ve muhalif bir vaziyete düşerler.

Şükrün mikyası; kanaattır ve iktisaddır ve rızadır ve memnuniyettir.

Şükürsüzlüğün mizanı; hırstır ve israftır, hürmetsizliktir, haram helâl demeyip rast geleni yemektir.

Evet hırs; şükürsüzlük olduğu gibi, hem sebab-i mahrumiyettir, hem vasıta-i zilletir.

Hattâ hayat-ı içtimaiyeye sahip olan mübarek karınca dahi, güya hırs vasıtasıyla ayaklar altında kalmış ezilir.

Çünkü kanaat etmeyip, senede birkaç tane buğday kâfi gelirken, elinden gelse binler taneyi toplar.

Güya mübarek arı, kanaatından dolayı başlar üstünde uçar. Kanaat ettiğinden, balı insanlara emr-i İlahî ile ihsan eder, yedirir.

Evet Zât-ı Akdes'in alem-i zâtîsi ve en a'zamî ismi olan Lafzullah'tan sonra en a'zam ismi olan Rahman rızka bakar ve rızıktaki şükür ile ona yetiştir.

Hem Rahman'ın en zahir manası Rezzak'tır.

Hem şükrün enva'ı var.

O nevilerin en câmii ve fihriste-i umumiyesi, namazdır.

Furthermore, thanks comprises pure belief and a sincere affirmation of God's unity.

For a person who eats an apple and utters, "Praise be to God!" is proclaiming through his thanks:

"This apple is a souvenir bestowed directly by the hand of power, a gift directly from the treasury of mercy."

By saying this and believing it, he is ascribing everything, particular and universal, to the hand of power.

He recognizes the manifestation of mercy in everything.

He announces through thanks, his true belief and sincere affirmation of divine unity.

#422

The heedless man incurs serious loss through ingratitude for bounties. We shall describe only one of its many aspects. It is as follows:

If someone eats a delicious bounty and gives thanks, by virtue of his thanks the bounty becomes a light and a fruit of Paradise in the hereafter.

If, because of the pleasure, he thinks of it as the work of Almighty God's favour and mercy, it yields a true, lasting delight and enjoyment.

He sends kernels and essences of its meanings and immaterial substances like these to the abodes above,

while the material husk-like residue, that is, the matter that has completed its duty and now is unnecessary, becomes excreta and goes to be transformed into its original substances, that is, into the elements.

If he fails to give thanks, the temporary pleasure leaves a pain and sorrow at its passing, and itself becomes waste.

Bounty, which is as precious as diamonds, is transformed into coal.

Through thanks, ephemeral sustenance produces enduring pleasures, everlasting fruits.

While bounty that is met with ingratitude is turned from the very best of forms into the most distasteful.

For according to the heedless person, after producing a fleeting pleasure, sustenance ends up as waste-matter.

Sustenance is indeed in a form worthy of love, and this form is to be seen through thanks.

However, the passion of the misguided and heedless for sustenance is animality.

You can make further comparisons in this way and see what a loss the heedless and misguided suffer.

Among animate species, man is the most needy for all the varieties of sustenance.

Hem şükür içinde, safi bir iman var, hâlis bir tevhid bulunur.

Çünkü bir elmayı yiyen ve "Elhamdülillah" diyen adam, o şükür ile ilân eder ki:

"O elma doğrudan doğruya dest-i kudretin yadigârı ve doğrudan doğruya hazine-i rahmetin hediyesidir"

demesi ile ve itikad etmesi ile, her şeyi -cüz'î olsun, küllî olsun- onun dest-i kudretine teslim ediyor.

Ve her şeyde rahmetin cilvesini bilir.

Hakikî bir imanı ve hâlis bir tevhidi, şükür ile beyan ediyor.

İnsan-ı gafil, küfran-ı nimet ile ne derece hasarete düştüğünü, çok cihetlerden yalnız bir vechini söyleyeceğiz. Şöyle ki:

Lezzetli bir nimeti insan yese, eğer şükür etse; o yediği nimet o şükür vasıtasıyla bir nur olur, uhrevî bir meyve-i Cennet olur.

Verdiği lezzet ile, Cenab-ı Hakk'ın iltifat-ı rahmetinin eseri olduğunu düşünmekle, büyük ve daimî bir lezzet ve zevk veriyor.

Bu gibi manevî lübleri ve hülâsaları ve manevî maddeleri ulvî makamlara gönderip,

maddî ve süflî (posa) ve kışrî, yani vazifesini bitiren ve lüzumsuz kalan maddeleri füzulât olup aslına, yani anasına inkılab etmeğe gidiyor.

Eğer şükür etmezse; o muvakkat lezzet, zeval ile bir elem ve teessüf bırakır ve kendisi dahi kazurat olur.

Elmas mahiyetindeki nimet, kömüre kalbolur.

Şükür ile, zâil rızıklar; daimî lezzetler, bâki meyveler verir.

Şükürsüz nimet, en güzel bir suretten, çirkin bir surete döner.

Çünkü o gafile göre rızkın akibeti, muvakkat bir lezzetten sonra füzulâttır.

Evet rızkın aşka lâıyk bir sureti var; o da, şükür ile o suret görünür.

Yoksa ehl-i gaflet ve dalaletin rızka aşkları bir hayvanlıktır.

Daha buna göre kıyas et ki, ehl-i dalalet ve gaflet ne derece hasaret ediyorlar.

Enva'-ı zîhayat içinde en ziyade rızkın enva'ına muhtaç, insandır.

Almighty God created man as a comprehensive mirror to all His names; as a miracle of power with the capacity to weigh up and recognize the contents of all His treasures of mercy; and as vicegerent of the earth possessing the faculties to draw to the scales and evaluate all the subtleties of His names' manifestations and arts.

He therefore made man utterly resourceless, rendering him needy for the endless varieties of sustenance, material and immaterial.

Thanks is the means of raising man to "the best of forms", which is the highest position in accordance with this comprehensiveness.

If he does not give thanks, he falls to "the lowest of the low", and perpetrates a great wrong.

In Short: Thanks is the most essential of the four fundamental principles of the way of worship and winning God's love, the highest and most elevated way. These four principles have been defined as follows:

"Four things are necessary on the way of the impotent, my friend:
Absolute impotence, absolute poverty, absolute fervour, and absolute thanks, my friend."

O God, through Your mercy, appoint us among those who give thanks, O Most Merciful of the Merciful!

#423

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise. (2:32)

O God, grant blessings and peace to our master Muhammad, master of those who offer thanks and praise, and to all his Family and Companions. Amen.

And the close of their cry will be, "All praise be to God, Sustainer of All the Worlds." (10:10)

*_*_*

The Sixth Matter, Which Is The Sixth Part

This was included in another collection and not included here.

*_*_*

#424

The Seventh Matter, Which Is The Seventh Part

Cenab-ı Hak insanı bütün esmasına câmi' bir âyine ve bütün rahmetinin hazinelerinin müddeharatını tartacak, tanıyacak cihazata mâlik bir mu'cize-i kudret ve bütün esmasının cilvelerinin ve san'atlarının inceliklerini mizana çekecek âletleri hâvi bir halife-i arz suretinde halk etmiştir.

Onun için hadsiz bir ihtiyaç verip, maddî ve manevî rızkın hadsiz enva'ına muhtaç etmiştir.

İnsanı, bu câmiyyete göre en a'lâ bir mevki olan ahsen-i takvime çıkarmak vasıtası, şükürdür.

Şükür olmazsa, esfel-i safiline düşer; bir zulm-ü azîmi irtikâb eder.

Elhasıl: En a'lâ ve en yüksek tarîk olan tarîk-ı ubudiyet ve mahbubiyetin dört esastan en büyük esası şükürdür ki; o dört esas şöyle tabir edilmiş:

"Der tarîk-ı acz-mendî lâzım âmed çâr çiz:
Acz-i mutlak, fakr-ı mutlak, şevk-i mutlak, şükür-ü mutlak ey aziz..."

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنَ الشَّاكِرِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الشَّاكِرِينَ وَ
الْحَامِدِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ آمِينَ

وَ اخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

*_*_*

Altıncı Risale Olan Altıncı Mes'ele

Teksir Mektubat mecmuasında neşredildiğinden buraya dercedilmedi.

*_*_*

Yedinci Risale Olan Yedinci Mes'ele

In the Name of God, the Merciful, the

Compassionate.

Say: "in the bounty of God, and in His mercy, in that let them rejoice;" that is better than the [wealth] they hoard. (10:58)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا
يُجْمَعُونَ

This matter consists of seven "Signs," but firstly, in order to recount a number of divine bounties, we shall explain seven "Reasons," which disclose the meanings of several divine favours.

First Reason: Before the Great War, or around the beginning of it, I had a true vision.

In it, I was under the famous mountain of Ağrı, known as Mount Ararat.

The mountain suddenly exploded with a terrible blast. Pieces the size of mountains were scattered all over the world.

I looked and saw that in that awful situation, my mother was beside me. I said to her: "Don't be frightened. This is happening at Almighty God's command, and He is All-Compassionate and All-Wise."

Suddenly, while in that situation, I saw that a person of importance was commanding me: "Expound the Qur'an's miraculousness!"

I awoke and I understood that there was going to be a great explosion and upheaval, and that following it the walls surrounding the Qur'an would be destroyed.

The Qur'an would then defend itself directly. It was going to be attacked and its miraculousness would be its steel armour.

And in a way surpassing his ability, someone like myself would be appointed at this time to reveal one sort of its miraculousness; I understood that I had been designated.

Since the Qur'an's miraculousness has been expounded to an extent in the Words,

to set forth the divine favours received in our service, which are sorts of blessings and emanations of its miraculousness, will surely assist it and pass to its account, and should therefore be set forth.

Second Reason: The All-Wise Qur'an is our guide, master, and leader, and shows us the way in all our conduct. So since it praises itself, following its instruction, we shall praise its commentary.

#425

Furthermore, since the Words that have been written are a sort of commentary on the Qur'an, and its treatises are the property of the Qur'an's truths and its realities;

Şu mes'ele "Yedi İşaret"tir. Evvelâ tahdis-i nimet suretinde birkaç sırr-ı inayeti izhar eden "Yedi Sebeb"i beyan ederiz:

Birinci Sebeb: Eski Harb-i Umumî'den evvel ve evâilinde, bir vakıa-i sadıkada görüyorum ki:

Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağı'nın altındayım.

Birden o dağ, müdhiş infilâk etti. Dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı.

O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır. Dedim: "Ana korkma! Cenab-ı Hakk'ın emridir; o Rahîm'dir ve Hakîm'dir."

Birden o halette iken, baktım ki mühim bir zât, bana âmirane diyor ki: "İ'caz-ı Kur'anı beyan et."

Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılabdan sonra, Kur'an etrafındaki surlar kırılacak.

Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendine müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek, i'cazı onun çelik bir zırhı olacak.

Ve şu i'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına, haddimin fevkinde olarak, benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.

Madem i'caz-ı Kur'anı bir derece beyan, Sözler'le oldu.

Elbette o i'cazın hesabına geçen ve onun reşehatı ve berekâtı nev'inden olan hizmetimizdeki inayati izhar etmek, i'caza yardımdır ve izhar etmek gerektir.

İkinci Sebeb: Madem Kur'an-ı Hakîm mürşidimizdir, üstadımızdır, imamımızdır, herbir âdâbda rehberimizdir; O, kendi kendini medhediyor. Biz de onun dersine ittibaan, onun tefsirini medhedeceğiz.

Hem madem yazılan Sözler onun bir nevi tefsiridir ve o risalelerdeki hakaik, Kur'anın malıdır ve hakikatlarıdır.

and since in most of its Suras, and particularly in the *Alif Lam. Ra.*'s and *Ha. Mim.*'s, the All-Wise Qur'an displays itself in all its magnificence, tells of its own perfections, and praises itself in a way of which it is worthy;

certainly we are charged with making known the flashes of the Qur'an's miraculousness that are reflected in the Words, and the dominical favours that are a sign of that service's acceptance.

For our master does this and teaches us to do it.

Third Reason: I do not say this about the Words out of modesty but in order to explain a truth, that

the truths and perfections in the Words are not mine; they are the Qur'an's and they have issued from the Qur'an.

The Tenth Word, for instance, consists of a few droplets filtered from hundreds of verses, and the rest of the treatises are all like that.

Since I know it is thus and since I am transient, I shall depart, of course something, a work, which is enduring should not, and must not, be tied to me.

And since it is the custom of the people of misguidance and rebellion to refute a work that does not suit their purposes by refuting its author,

the treatises, which are bound to the stars of the skies of the Qur'an, should not be bound to a rotten post like me who may be the object of criticism and disapproval, and may fall.

Also, it is generally the custom to search for the merits of a work in the qualities of its author, whom people suppose to be the work's source and origin.

To attribute those elevated truths and brilliant jewels to a bankrupt like me in keeping with that custom, and to my person, who could not produce one thousandth of them himself,

is a great injustice towards the truth. I am therefore compelled to proclaim that the treatises are not my property; they are the Qur'an's property, and issuing from the Qur'an, they manifest its virtues.

Yes, the qualities of delicious bunches of grapes should not be sought in their dry stalks. I resemble such a dry stalk.

Fourth Reason: Sometimes modesty suggests ingratitude for bounties, indeed, is ingratitude for bounties. Then sometimes recounting bounties is a cause of pride. Both are harmful.

Ve madem Kur'an-ı Hakîm ekser surelerde, hususan **الر**

larda **ح** lerde kendi kendini kemal-i haşmetle gösteriyor, kemalâtını söylüyor, lââyık olduğu medhi kendi kendine ediyor.

Elbette Sözler'de in'ikas etmiş Kur'an-ı Hakîm'in lemaat-ı i'caziyesinden ve o hizmetin makbuliyetine alâmet olan inayat-ı Rabbaniyenin izharına mükellefiz.

Çünkü o üstadımız öyle eder ve öyle ders verir.

Üçüncü Sebeb: Sözler hakkında tevazu suretinde demiyorum; belki bir hakikatı beyan etmek için derim ki:

Sözler'deki hakaik ve kemalât, benim değil Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir.

Hattâ Onuncu Söz, yüzer âyât-ı Kur'aniyeden süzülmüş bazı katarattır. Sair risaleler dahi umumen öyledir.

Madem ben öyle biliyorum ve madem ben fâniyim, gideceğim; elbette bâki olacak birşey ve bir eser, benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı.

Ve madem ehl-i dalalet ve tuğyan, işlerine gelmeyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir;

elbette sema-yı Kur'anın yıldızlarıyla bağlanan risaleler, benim gibi çok itirazata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı.

Hem madem örf-i nâsta, bir eserdeki mezaya, o eserin masdarı ve menba'ı zannettikleri müellifinin etvarında aranılıyor

ve bu örfe göre, o hakaik-i âliyeyi ve o cevahir-i galiyeyi kendim gibi bir müflise ve onların binde birini kendinde gösteremeyen şahsiyetime mal etmek,

hakikata karşı büyük bir haksızlık olduğu için risaleler kendi malım değil, Kur'anın malı olarak, Kur'anın reşehat-ı meziyatına mazhar olduklarını izhar etmeye mecburum.

Evet lezzetli üzüm salkımlarının hasiyetleri, kuru çubuğunda aranılmaz. İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim.

Dördüncü Sebeb: Bazan tevazu', küfran-ı nimeti istilzam ediyor; belki küfran-ı nimet olur. Bazan da tahdis-i nimet, iftihar olur. İkisi de zarardır.

The only solution is for it to be neither. To admit to virtues and perfections, but without claiming ownership of them, is to show them to be the works bestowed by the True Bestower.

For example, suppose someone were to dress you in a robe of honour embroidered and encrusted with jewels and you became very beautiful.

The people then said to you: "What wonders God has willed! How beautiful you are! How beautiful you have become!", but you modestly replied:

"God forbid! Don't say such a thing! What am I? This is nothing!" To do this would be ingratitude for the bounty and disrespectful towards skilful craftsman who had dressed you in the garment.

#426

While if you were to reply proudly: "Yes, I am very beautiful. Surely there is no one to compare with me!", that would be conceited pride.

In consequence, to avoid both conceit and ingratitude one should say: "Yes, I have grown beautiful. But the beauty springs from the robe and thus indirectly from the one who clothed me in it; it is not mine."

Like this, if my voice were strong enough, I would shout out to the whole earth:

"The Words are beautiful; they are truth, they are reality; but they are not mine. They are rays shining out from the truths of the Noble Qur'an."

In accordance with the principle of:

I cannot praise Muhammad with my words, rather my words become praiseworthy through Muhammad, I say:

I cannot praise the Qur'an with my words, rather my words become praiseworthy through the Qur'an.

That is to say, I did not beautify the truths of the Qur'an's miraculousness, I could not show them beautifully;

rather, the Qur'an's beautiful truths made my words beautiful and elevated them.

Since it is thus, it is acceptable to recount divine bounties and to make known in the name of the beauty of the Qur'an's truths, the beauties of its mirrors known as the Words, and the divine favours which comprise those mirrors.

Fifth Reason: A long time ago I heard from one of the people of sainthood that he had divined from the obscure allusions of the saints of old - received from the Unseen - that

Bunun çare-i yegânesi ki; ne küfran-ı nimet çıksın, ne de iftihar olsun. Meziyet ve kemalâtları ikrar edip, fakat temellük etmeyerek, Mün'im-i Hakikî'nin eser-i in'amı olarak göstermektir.

Meselâ: Nasıl ki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fahireyi biri sana giydirse ve onunla çok güzelleşsen,

halk sana dese: "Mâşâallah çok güzelsin, çok güzelleştin." Eğer sen tevazukârane desen:

"Hâşâ!.. Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik?" O vakit küfran-ı nimet olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur.

Eğer müftehirane desen: "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz." O vakit, mağrurane bir fahrdır.

İşte fahrden, küfrandan kurtulmak için demeli ki: "Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasıdır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, bütün Küre-i Arz'a bağırarak derim ki:

Sözler güzeldirler, hakikattırlar; fakat benim değildirler, Kur'an-ı Kerim'in hakaikinden telemmu' etmiş şualardır.

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي وَلَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي
بِمُحَمَّدٍ düsturuyla derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِي وَلَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِي
بِالْقُرْآنِ

yani: "Kur'anın hakaik-i i'cazını ben güzelleştiremedim, güzel gösteremedim;

belki Kur'anın güzel hakikatları, benim tabiratlarımı da güzelleştirdi, ulvileştirdi."

Madem böyledir; hakaik-i Kur'anın güzelliği namına, Sözler namındaki âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüb eden inayat-ı İlahiyeyi izhar etmek, makbul bir tahdis-i nimettir.

Beşinci Sebeb: Çok zaman evvel bir ehl-i velayetten işittim ki; o zât, eski velilerin gaybî işaretlerinden istihraç etmiş ve kanaati gelmiş ki:

a light would appear in the East that would scatter the darkness of innovation. [He was certain of this.](#)

I have long awaited the coming of the light, and I am awaiting it. But flowers appear in the spring and the ground has to be prepared for such sacred flowers.

I understood that with this service of ours we are preparing the ground for those luminous people.

So to proclaim the divine favours which pertain not to us but to the lights called the Words should lead not to pride or conceit but to praise and thanks, and to recounting the divine bounties.

Sixth Reason: Dominical favours, which are an immediate reward for our serving the Qur'an by means of the Words, and an encouragement, are a success granted by God.

And success should be made known. If they surpass success, they become a divine bestowal. To make known divine bestowal infers thanks.

If they surpass that too, they become wonders of the Qur'an with no interference on the part of our wills; we have merely manifested them.

It is harmless to make known wonders of this sort, which occur unheralded and without the intervention of will.

#427

If they surpass ordinary wonders, they become rays of the Qur'an's miraculousness.

And since miraculousness may be made known, the making known of what assists the miraculousness passes to the account of the miraculousness

and cannot be the cause of any pride or conceit; it should rather be the cause of praise and thanks.

Seventh Reason: Eighty per cent of people are not investigative scholars who can penetrate to reality, recognize reality as reality and accept it as such.

They rather accept matters by way of imitation, that they hear from acceptable and reliable people, in consequence of their good opinions of them.

In fact, they look on a powerful truth as weak when in the possession of a weak man, while if they see a worthless matter in the possession of a worthy man, they deem it valuable.

Because of this, in order not to reduce the value of the truths of faith and the Qur'an in the eyes of most people since they are in the hands of a weak and worthless wretch like myself, I am compelled to proclaim that

outside our knowledge and will, someone is employing us; we are not aware of it, but he is making us work. My evidence is this:

"Şark tarafından bir nur zuhur edecek, bid'alar zulûmatını dağıtacak."

Ben, böyle bir nurun zuhuruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle kudsi çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir.

Ve anladık ki, bu hizmetimizle o nuranî zâtlara zemin ihzar ediyoruz.

Madem kendimize ait değil, elbette Sözler namındaki nurlara ait olan inayat-ı İlahiyeyi beyan etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki medar-ı hamd ve şükür ve tahdis-i nimet olur.

Altıncı Sebeb: Sözler'in te'lifi vasıtasıyla Kur'an'a hizmetimize bir mükâfat-ı âcile ve bir vasıta-i teşvik olan inayat-ı Rabbaniye, bir muvaffakiyettir.

Muvaffakiyet ise, izhar edilir. Muvaffakiyetten geçse; olsa olsa bir ikram-ı İlahî olur. İkram-ı İlahî ise, izharı bir şükür-ü manevîdir.

Ondan dahi geçse, olsa olsa hiç ihtiyarımız karışmadan bir keramet-i Kur'aniye olur. Biz mazhar olmuşuz.

Bu nevi ihtiyarsız ve habersiz gelen bir kerametın izharı, zararsızdır.

Eğer âdi keramatin fevkine çıksa, o vakit olsa olsa Kur'anın i'caz-ı manevîsinin şu'leleri olur.

Madem i'caz izhar edilir, elbette i'caza yardım edenin dahi izharı i'caz hesabına geçer;

hiç medar-ı fahr u gurur olamaz, belki medar-ı hamd ü şükrandır.

Yedinci Sebeb: Nev'-i insanın yüzde sekseni ehl-i tahkik değildir ki, hakikata nüfuz etsin ve hakikatı hakikat tanıyıp kabul etsin.

Belki surete, hüsn-ü zanna binaen, makbul ve mutemed insanlardan işittikleri mesaili takliden kabul ederler.

Hattâ kuvvetli bir hakikatı, zaîf bir adamın elinde zaîf görür ve kıymetsiz bir mes'eleyi, kıymetdar bir adamın elinde görse, kıymetdar telakki eder.

İşte ona binaen, benim gibi zaîf ve kıymetsiz bir bîçarenin elindeki hakaik-i imaniye ve Kur'aniyenin kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için, bilmeceburiye ilân ediyorum ki:

İhtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor; biz bilmeyerek, bizi mühim işlerde çalıştırıyor. Delilimiz de şudur ki:

outside our wills and consciousness, we manifest certain favours and facilities. In which case, we are compelled to shout out and proclaim those favours.

In consequence of the above seven reasons, we shall point out several signs of universal dominical favours.

First Sign: Explained in the First Point of the Eighth Matter of the Twenty-Eighth Letter, are the 'coincidences' (tevfukat).

For example, in the Nineteenth Letter, about the miracles of Muhammad (UWBP), in a copy written by a scribe who was unaware of this factor, on sixty pages - with the exception of two - from the Third to the Eighteenth Signs,

more than two hundred instances of the phrase "God's Noble Messenger, Upon whom be blessings and peace" look to each other corresponding perfectly.

Anyone fair who looks at two pages would confirm that they are not the product of mere chance.

If many instances of the same word corresponded to each other on the same page, half would be chance and half coincidence; it would only be wholly coincidence if this occurred on more than one page.

So if two, three, four, or even more instances of the phrase "God's Noble Messenger, Upon whom be blessings and peace" correspond to each other perfectly on all the pages, it surely is not possible for it to be chance.

It shows too that a coincidence that eight different scribes have been unable to spoil is a powerful sign from the Unseen.

#428

Although the various degrees of eloquence are to be found in the books of the scholars of rhetoric and eloquence,

the eloquence of the All-Wise Qur'an has risen to the degree of miraculousness and it is in no one's power to reach it.

Similarly, the 'coincidences' in the Nineteenth Letter, which is a mirror of the Miracles of Muhammad (UWBP), and in the Twenty-Fifth Word, which is an interpreter of the miracles of the Qur'an, and in the various parts of the Risale-i Nur, which is a sort of commentary on the Qur'an,

demonstrate a degree of singularity surpassing all other books. It is understood from this that

it is a sort of wonder of the miraculousness of the Qur'an and the miracles of Muhammad (UWBP) which is manifested and represented in those mirrors.

Second Sign: The second of the dominical favours pertaining to the service of the Qur'an is this:

Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım inayata ve teshilâta mazhar oluyoruz. Öyle ise, o inayetleri bağırarak ilân etmeye mecburuz.

İşte geçmiş yedi esbaba binaen, küllî birkaç inayet-i Rabbaniyeye işaret edeceğiz.

Birinci İşaret: Yirmisekizinci Mektub'un Sekizinci Mes'elesinin Birinci Nüktesi'nde beyan edilmiştir ki, "tevfukat"tır.

Ezcümle: Mu'cizat-ı Ahmediye Mektubatında, Üçüncü İşaretinden tâ Onsekizinci İşaretine kadar altmış sahife; habersiz, bilmeyerek bir müstensihin nüshasında iki sahife müstesna olmak üzere mütebâki bütün sahifelerde

-kemal-i müvazenetle- ikiyüzden ziyade "Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm" kelimeleri birbirine bakıyorlar.

Kim insaf ile iki sahifeye dikkat etse, tesadüf olmadığını tasdik edecektir.

Halbuki tesadüf, olsa olsa bir sahifede kesretli emsal kelimeleri bulunsa, yarı yarıya tevafuk olur, ancak bir-iki sahifede tamamen tevafuk edebilir.

O halde böyle umum sahifelerde Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm kelimesi; iki olsun üç olsun, dört olsun veya daha ziyade olsun, kemal-i mizan ile birbirinin yüzüne baksa; elbette tesadüf olması mümkün değildir.

Hem sekiz ayrı ayrı müstensihin bozamadığı bir tevafukun, kuvvetli bir işaret-i gaybiye, içinde olduğunu gösterir.

Nasıl ki ehl-i belâgatın kitablarında, belâgatın derecatı bulunduğu halde;

Kur'an-ı Hakîm'deki belâgat, derece-i i'caza çıkmış. Kimsenin haddi değil ki ona yetişsin.

Öyle de; mu'cizat-ı Ahmediyenin bir âyinesi olan Ondokuzuncu Mektub ve mu'cizat-ı Kur'aniyenin bir tercümanı olan Yirmibeşinci Söz ve Kur'anın bir nevi tefsiri olan Risale-i Nur eczalarında tevafukat,

umum kitabların fevkinde bir derece-i garabet gösteriyor. Ve ondan anlaşılıyor ki;

mu'cizat-ı Kur'aniye ve mu'cizat-ı Ahmediye'nin bir nevi kerametidir ki, o âyinelerde tecelli ve temessül ediyor.

İkinci İşaret: Hizmet-i Kur'aniyeye ait inayat-ı Rabbaniyenin ikincisi şudur ki:

Almighty God bestowed on someone like me who has difficulty in writing, is semi-literate, alone, in exile, and barred from mixing with people,

brothers as helpers who are strong, earnest, sincere, enterprising, and self-sacrificing, and whose pens are each like diamond swords.

He placed on their powerful shoulders the Qur'anic duty that weighed heavily on my weak and powerless ones. Out of His perfect munificence, He lightened my load.

In Hulusi's words, that blessed community is like a collection of wireless and telegraph receivers,

and in Sabri's, like the machines producing the electricity of the light factory. With their different virtues and worthy qualities,

again in Sabri's words, manifesting a sort of coincidence proceeding from the Unseen, they spread the mysteries of the Qur'an and lights of faith all around reflecting each other's enthusiasm, effort, enterprise, and seriousness, making them reach everywhere.

At this time, that is, when the alphabet has been changed, and there are no printing presses, and everyone is in need of the lights of belief,

and there are numerous things to dispirit a person and destroy his enthusiasm,

their unflagging service and sheer fervour and endeavour are directly a wonder of the Qur'an and a clear divine favour.

Yes, just as sainthood has its wonders, so does a pure intention. So does sincerity.

Especially serious, sincere solidarity between brothers and brotherhood purely for God's sake - they produce numerous wonders.

In fact, the collective personality of such a community may achieve the perfection of a saint and manifest divine favours.

My brothers and my friends in the service of the Qur'an!

Just as it is unjust and wrong to give all the glory and all the booty to the sergeant of a company that conquers a citadel,

so you should not ascribe the divine favours in the victories won through the strength of your collective personality and your pens to an unfortunate like myself!

#429

In fact, there is another indication of the Unseen in such a blessed community, more powerful than the 'coincidences' proceeding from the Unseen and I can see it, but I may not point it out to everyone at large.

Cenab-ı Hak, benim gibi kalemsiz, yarım ümmi, diyar-ı gurbette, kimsesiz, ihtilattan men'edilmiş bir tarzda;

kuvvetli, ciddî, samimî, gayyur, fedakâr ve kalemleri birer elmas kılıncı olan kardeşleri bana muavin [ihسان etti](#).

Zaîf ve âciz omuzuma çok ağır gelen vazife-i Kur'aniyeyi, o kuvvetli omuzlara bindirdi. Kemal-i kereminden, yükümü hafifletirdi.

O mübarek cemaat ise; -Hulusi'nin tabiriyle- telsiz telgrafın âhizeleri hükmünde

ve -Sabri'nin tabiriyle- nur fabrikasının elektriklerini yetiştiren makineler hükmünde ayrı ayrı meziyetleri ve kıymetdar muhtelif hasiyetleriyle beraber,

-yine Sabri'nin tabiriyle- bir tevafukat-ı gaybiye nev'inden olarak, şevk ve sa'y ü gayret ve ciddiyette birbirine benzer bir surette esrar-ı Kur'aniyeyi ve envâr-ı imaniyeyi etrafa neşretmeleri ve her yere erişirmeleri

ve şu zamanda (yani hurufat değişmiş, matbaa yok, herkes envâr-ı imaniyeye muhtaç olduğu bir zamanda)

ve fütur verecek ve şevki kıracak çok esbab varken,

bunların fütursuz, kemal-i şevk ve gayretle bu hizmetleri, doğrudan doğruya bir keramet-i Kur'aniye ve zahir bir inayet-i İlahiyedir.

Evet velayetin kerameti olduğu gibi, niyet-i hâlisenin dahi kerameti vardır. Samimiyyetin dahi kerameti vardır.

Bahusus Lillah için olan bir uhuvvet dairesindeki kardeşlerin içinde ciddî, samimî tesanüdün çok kerametleri olabilir.

Hattâ şöyle bir cemaatin şahs-ı manevîsi bir veliyy-i kâmil hükmüne geçebilir, inayata mazhar olur.

İşte ey kardeşlerim ve ey hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım!

Bir kal'ayı fetheden bir bölüğün çavuşuna bütün şerefi ve bütün ganîmeti vermek nasıl zulümdür, bir hatadır;

öyle de şahs-ı manevînin kuvvetiyle ve kalemlerinizi ile hasıl olan fütuhattaki inayati benim gibi bir biçareye veremezsiniz.

Elbette böyle mübarek bir cemaatte, tevafukat-ı gaybiyeden daha ziyade kuvvetli bir işaret-i gaybiye var ve ben görüyorum; fakat herkese ve umuma gösteremiyorum.

Third Sign: The fact that the various parts of the Risale-i Nur prove the principal truths of belief and the Qur'an in brilliant fashion to even the most obdurate person is a powerful sign from the Unseen and divine favour.

For among those truths are some that Ibn Sina, who was considered the greatest genius, confessed his powerlessness to understand, saying: "Reason cannot solve these."

Whereas the Tenth Word explains what he could not achieve with his genius to ordinary people, or even to children.

And for example, a learned scholar like Sa'd al-Din Taftazani could only solve the mystery of divine determining and man's will in forty to fifty pages with the famous Muqaddimat-i Ithna 'Ashar in his work Talwihat.

Those same matters, which he set out for the elite alone, are explained completely in two pages in the Second Topic of the Twenty Sixth Word, which is about divine determining, in a way that everyone can understand; if that is not a mark of divine favour, what is?

There are also what are known as the mystery of world's creation and the riddle of the universe, which have perplexed everyone and no philosophy has been able to solve: through the miraculousness of the Qur'an of Mighty Stature, that abstruse talisman and astonishing riddle

are solved in the Twenty-Fourth Letter, and in the Allusive Point towards the end of the Twenty-Ninth Word, and in the six instances of wisdom in the transformations of minute particles explained in the Thirtieth Word.

They have disclosed and explained the mystery of the astonishing activity in the universe, and the riddle of the universe's creation and its end, and the meaning

and instances of wisdom in the motion and transformations of particles; they are there for all to see and may be referred to.

Furthermore, the Sixteenth and Thirty-Second Words explain with perfect clarity the partnerless unity of dominicality, through the mystery of divine oneness, together with the astonishing truths of infinite divine proximity and our infinite distance from God.

While the exposition of the phrase "*And He is Powerful over all things*" in the Twentieth Letter and its Addendum which contains three comparisons demonstrate self-evidently that minute particles and the planets are equal in relation to divine power, and that at the resurrection of the dead, the raising to life of all beings with spirits will be as easy for that power as the raising to life of a single soul, and that the intervention of any partner to God in the creation of the universe is so far from reason as to be impossible, thus disclosing a vast mystery of divine unity.

Üçüncü İşaret: Risale-i Nur eczaları, bütün mühim hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir surette isbatı, çok kuvvetli bir işaret-i gaybiye ve bir inayet-i İlahiyedir.

Çünkü hakaik-i imaniye ve Kur'aniye içinde öyleleri var ki; en büyük bir dâhî telakki edilen İbn-i Sina, fehminde aczini itiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz!" demiş.

Onuncu Söz Risalesi, o zâtın dehasıyla yetişemediği hakaiki; avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sırr-ı Kader ve cüz'-i ihtiyarının halli için, koca Sa'd-ı Taftazanî gibi bir allâme; kırk-elli sahifede, meşhur Mukaddemat-ı İsna Aşer namıyla telvih nam kitabında ancak hallettiği ve ancak havassa bildirdiği aynı mesaili,

kadere dair olan Yirmialtıncı Söz'de, İkinci Mebhasın iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, eser-i inayet olmazsa nedir?

Hem bütün ukûlü hayrette bırakan ve hiçbir felsefenin eliyle keşfedilemeyen ve sırr-ı hilkat-ı âlem ve tılsım-ı kâinat denilen ve Kur'an-ı Azîmüşşan'ın i'cazıyla keşfedilen o tılsım-ı müşkil-küşa ve o muamma-yı hayret-nüma,

Yirmidördüncü Mektub ve Yirmidokuzuncu Söz'ün âhirindeki remizli nüktede ve Otuzuncu Söz'ün tahavvülât-ı zerratin altı aded hikmetinde keşfedilmiştir.

Kâinattaki faaliyet-i hayret-nümanın tılsımını ve hilkat-i kâinatın ve akibetinin muammasını

ve tahavvülât-ı zerrattaki harekâtın sırr-ı hikmetini **keşf ve beyan etmişler**dir, meydandadır, bakılabilir.

Hem sırr-ı ehadiyet ile, şeriksiz vahdet-i rububiyeti; hem nihayetsiz kurbîyet-i İlahiye ile, nihayetsiz bu'diyetimiz olan hayretengiz hakikatları kemal-i vuzuh ile Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz beyan ettikleri gibi;

kudret-i İlahiyeye nisbeten zerrat ve seyýarat müsavî olduğunu ve haşr-i a'zamda umum zîruhun ihyası, bir nefsin ihyası kadar o kudrete kolay olduğunu ve şirkin hilkat-ı kâinatta müdahalesi imtina' derecesinde akıldan uzak olduğunu kemal-i vuzuh ile gösteren Yirminci

Mektub'daki **وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** kelimesi beyanında ve üç temsili hâvi onun zeyli, şu azîm sırr-ı vahdeti keşfetmiştir.

Furthermore, although in the truths of belief and the Qur'an there is such a breadth that the greatest human genius cannot comprehend them,

the fact that they appeared together with the great majority of their fine points through someone like me whose mind is confused, situation wretched, has no book to refer to, and who writes with difficulty and at speed,

is directly the work of the All-Wise Qur'an's miraculousness and a manifestation of dominical favour and a powerful sign from the Unseen.

Fourth Sign: Fifty to sixty treatises were bestowed in such a way that,

being works that could not be written through the efforts and exertions of great geniuses and exacting scholars, *let alone someone like me who thinks little, follows the apparent, and does not have the time for close study*, they demonstrate that they are directly the works of divine favour.

For in all these treatises, the most profound truths are taught by means of comparisons to the most ordinary and uneducated people.

Whereas leading scholars have said about most of those truths that they cannot be made comprehensible and have not taught them to the elite, let alone to the common people.

Thus, for these most distant truths to be taught to the most ordinary man in the closest way, with wondrous ease and clarity of expression, by someone like me *who has little Turkish, whose words are obscure and mostly incomprehensible*, and *for many years has been famous for complicating the clearest facts* and whose former works confirm this ill-fame,

is certainly and without any doubt a mark of divine favour and cannot be through his skill; it is a manifestation of the Noble Qur'an's miraculousness,

and a representation and reflection of the Qur'an's comparisons.

Fifth Sign: The fact that although generally speaking the treatises have been widely distributed, and classes and groups of people from the loftiest scholars to the uneducated,

and from great saints from among those who approach reality with their hearts to the most obdurate irreligious philosophers, have seen them and studied them

and have not criticized them, despite some of them receiving blows through them; and the fact that each group has benefited from them according to its degree;

is directly a mark of dominical favour and a wonder of the Qur'an.

Hem hakaik-i imaniye ve Kur'anîyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihata edemediği halde;

benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek kitab yokken, sıkıntılı ve sür'atle yazan bir adamda, o hakaikin ekseriyet-i mutlakaşı dekaikiyle zuhuru;

doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in i'caz-ı manevîsinin eseri ve inayet-i Rabbaniyenin bir cilvesi ve kuvvetli bir işaret-i gaybiyedir.

Dördüncü İşaret: Elli-altmış risaleler (*) öyle bir tarzda ihсан edilmiş ki; *{(*)}: Şimdi 130'dur}*

değil benim gibi az düşünen ve zuhurata tebaiyet eden ve tedkike vakit bulamayan bir insanın; belki büyük zekâlardan mürekkeb bir ehl-i tedkikin sa'y ü gayretiyle yapılmayan bir tarzda te'lifleri, doğrudan doğruya bir eser-i inayet olduklarını gösteriyor.

Çünkü bütün bu risalelerde, bütün derin hakaik, temsilât vasıtasıyla, en âmi ve ümmi olanlara kadar ders veriliyor.

Halbuki o hakaikin çoğunu büyük âlimler "tefhim edilmez" deyip, değil avama, belki havassa da bildiremiyorlar.

İşte en uzak hakikatları, en yakın bir tarzda, en âmi bir adama ders verecek derecede; benim gibi *Türkçesi az, sözleri muğlak, çoğu anlaşılmaz ve zahir hakikatları dahi müşkilleştiriyor diye eskiden beri iştihar bulmuş* ve eski eserleri o sû'-i iştiharı tasdik etmiş bir şahsın elinde bu hârika teshilât ve sühulet-i beyan;

elbette bilâşübhe bir eser-i inayettir ve onun hüneri olamaz ve Kur'an-ı Kerim'in i'caz-ı manevîsinin bir cilvesidir

ve temsilât-ı Kur'anîyenin bir temessülüdür ve in'ikasıdır.

Beşinci İşaret: Risaleler umumiyetle pek çok intişar ettiği halde, en büyük âlimden tut, tâ en âmi adama kadar

ve ehl-i kalb büyük bir veliden tut, tâ en muannid dinsiz bir feylesofa kadar olan tabakat-ı nâs ve taifeler o risaleleri gördükleri ve okudukları

ve bir kısmı tokatlarını yedikleri halde tenkid edilmemesi ve her taife derecesine göre istifade etmesi,

doğrudan doğruya bir eser-i inayet-i Rabbaniye ve bir keramet-i Kur'anîye olduğu gibi,

And although treatises of that sort are written only after much study and research,

these were written with extraordinary speed and at distressing times when my mind was contracted, confusing my thought and understanding, which is a mark of divine favour and a dominical bestowal.

çok tedkikat ve taharriyatın neticesiyle ancak husul bulan o çeşit risaleler,

fevkalâde bir sür'atle, hem idrakimi ve fikrimi müşevveş eden sıkıntılı inkıbaz vakitlerinde yazılması dahi, bir eser-i inayet ve bir ikram-ı Rabbanîdir.

www.risaleglobal.com

Yes, most of my brothers and all the friends who are with me and the scribes know that

the five parts of the Nineteenth Letter were written referring to no book at all in several days working for two or three hours each day making a total of twelve hours;

and the Fourth Part, which is the most important and displays a clear seal of prophethood in the phrase "God's Noble Messenger, Upon whom be blessings and peace,"

was written from memory in three or four hours in the rain in the mountains;

and that the important and profound treatise of the Thirtieth Word was written in six hours in an orchard;

and that as with the Twenty-Eighth Word, which was written finally in two hours in Süleyman's garden, most of them were written in such conditions;

my close friends know also that for many years, when I suffer difficulties and my mind is contracted, I cannot explain even the plainest facts, indeed, I do not even know them.

Then especially when illness aggravates the distress, it prevents me from teaching and writing even more.

Yet despite this, the most important of the Words and their treatises were written when I was suffering most difficulty and illness, and with the most speed.

If this was not a direct divine favour and dominical bounty and wonder of the Qur'an, what was it?

Furthermore, whatever book it may be, if it discusses the divine truths and realities of faith, it will certainly be harmful for some people,

and for this reason all the matters it contains should not be taught to everyone.

However, although I have asked many people, up to the present time these treatises have caused no harm to anyone; they have caused no ill effects or unfavourable reaction, nor have they disturbed anyone's mind.

It is absolutely certain in my opinion that this is a direct sign of the Unseen and dominical favour.

Sixth Sign: It has now become absolutely clear in my view that most of my life has been directed in such a way, outside my own will, ability, comprehension, and foresight, that

it might produce these treatises to serve the All-Wise Qur'an.

It is as if all my life as a scholar had been spent in preparation and preliminaries, the result of which was the exposition of the Qur'an's miraculousness through the Words.

Evet ekser kardeşlerim ve yanımdaki umum arkadaşlarım ve müstensihler biliyorlar ki;

Ondokuzuncu Mektub'un beş parçası, birkaç gün zarfında hergün iki-üç saatte ve mecmuu oniki saatte hiçbir kitaba müracaat edilmeden yazılması;

hattâ en mühim bir parça ve o parçada lafz-ı Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm kelimesinde zahir bir hâtem-i nübüvveti gösteren dördüncü cüz,

üç-dört saatte, dağda, yağmur altında ezber yazılmış;

ve Otuzuncu Söz gibi mühim ve dakik bir risale, altı saat içinde bir bağda yazılmış;

ve Yirmisekizinci Söz, Süleyman'ın bahçesinde bir, nihayet iki saat içinde yazılması gibi, ekser risaleler böyle olması;

ve eskiden beri sıkıntılı ve münkabız olduğum zaman, en zahir hakikatları dahi beyan edemediğimi, belki bilemediğimi yakın dostlarım biliyorlar.

Hususan o sıkıntıya hastalık da ilâve edilse, daha ziyade beni dersten, te'liften men'etmekle beraber;

en mühim Sözler ve risaleler, en sıkıntılı ve hastalıklı zamanımda, en sür'atli bir tarzda yazılması;

doğrudan doğruya bir inayet-i İlahiye ve bir ikram-ı Rabbanî ve bir keramet-i Kur'aniye olmazsa nedir?

Hem hangi kitab olursa olsun, böyle hakaik-i İlahiyeden ve imaniyeden bahsetmiş ise, alâküllihal bir kısım mesaili, bir kısım insanlara zarar verir

ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş.

Halbuki şu risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, - çoklardan sorduğum halde- sû'-i tesir ve aks-ül amel ve tahdiş-i ezhan gibi bir zarar vermedikleri,

doğrudan doğruya bir işaret-i gaybiye ve bir inayet-i Rabbanîye olduğu bizce muhakkaktır.

Altıncı İşaret: Şimdi bence kat'iyet peyda etmiştir ki; ekser hayatım ihtiyar ve iktidarımın, şuur ve tedbirimin haricinde öyle bir tarzda geçmiş ve öyle garib bir surette ona cereyan verilmiş;

tâ Kur'an-ı Hakîm'e hizmet edecek olan bu nevi risaleleri netice versin.

Âdeta bütün hayat-ı ilmiyem, mukaddemat-ı ihzariye hükmüne geçmiş. Ve Sözler ile i'caz-ı Kur'anın izharı, onun neticesi olacak bir surette olmuştur.

I have no doubt even that these seven years of exile, and the situation imposed on me whereby I have been isolated for no reason and against my wish, living a solitary life in a village in a way opposed to my temperament,

and my feeling disgust at and abandoning many of the ties and rules of social life to which I had long grown accustomed,

#432

was in order to make me carry out this duty to serve the Qur'an directly and in purely sincere fashion.

I am of the opinion that the illtreatment was very often visited on me by a hand of favour under the veil of unjust oppression, compassionately, in order to focus my thought on the mysteries of the Qur'an and restrict it and not allow my mind to be distracted.

And being prevented from studying all other books, despite formerly having great desire to study, I felt an aloofness towards them in my spirit.

I understood that I had been made to give up studying, which would have been a solace and familiar in my exile, so that the verses of the Qur'an should be my absolute master directly.

Furthermore, the great majority of the works that have been written, the treatises, have been bestowed instantaneously and suddenly in consequence of some need arising from my spirit, not from any outside cause.

Then when afterwards I have shown them to friends, they have said that they are the remedy for the wounds of the present time.

And having been disseminated, I have understood from most of my brothers that they meet the needs of the times exactly and are like a cure for every ill.

I have no doubt therefore that the above-mentioned points and the course of my life and my involuntarily studying fields of learning opposed to normal practice, outside my own will and awareness,

were a powerful divine favour and dominical bounty bestowed to yield sacred results such as these.

Seventh Sign: In the course of our work over the past five to six years, without exaggeration we have seen with our own eyes a hundred instances of divine bestowal and dominical favour and wonders of the Qur'an.

We have pointed out some of them in the Sixteenth Letter, and others we have described in the various matters of the Fourth Topic of the Twenty-Sixth Letter, and in the Third Matter of the Twenty -Eighth Letter.

Hattâ şu yedi sene nefyimde ve gurbetimde ve sebebsiz ve arzumun hilafında tecerrüdüm ve meşrebime muhalif yalnız bir köyde imrar-ı hayat etmekteyim;

ve eskiden beri ülfet ettiğim hayat-ı içtimaiyenin çok rabıtalardan ve kaidelerinden nefret edip terketmekteyim;

doğrudan doğruya bu hizmet-i Kur'anıyeyi hâlis, sâfi bir surette yaptırmak için bu vaziyet verildiğine şübhem kalmamıştır.

Hattâ çok defa bana verilen sıkıntı ve zulmen bana karşı olan tazyikat perdesi altında, bir dest-i inayet tarafından merhametkârane, Kur'anın esrarına hasr-ı fikr ettirmek ve nazarı dağıtmamak için yapılmıştır kanaatindeyim.

Hattâ eskiden mütalaaya çok müştak olduğum halde; bütün bütün sair kitapların mütalaasından bir men', bir mücanebet ruhuma verilmişti.

Böyle gurbette medar-ı teselli ve ünsiyet olan mütalaayı bana terkettiren, anladım ki, doğrudan doğruya âyât-ı Kur'anîyenin üstad-ı mutlak olmaları içindir.

Hem yazılan eserler, risaleler, -ekseriyet-i mutlakası- hariçten hiçbir sebep gelmeyerek, ruhumdan tevellüd eden bir hacete binaen, âni ve def'î olarak ihsan edilmiş.

Sonra bazı dostlarıma gösterdiğim vakit, demişler: "Şu zamanın yaralarına devadır."

İntişar ettikten sonra ekser kardeşlerimden anladım ki, tam şu zamandaki ihtiyaca muvafık ve derde lâıyk bir ilâç hükmüne geçiyor.

İşte ihtiyar ve şuurumun dairesi haricinde, mezkûr haletler ve sergüzeşt-i hayatım ve ulûmların enva'larındaki hilaf-ı âdet ihtiyarsız tettebbuatım;

böyle bir netice-i kudsiyeye müncer olmak için, kuvvetli bir inayet-i İlahiye ve bir ikram-ı Rabbanî olduğuna **bende şübhe bırakmamıştır.**

Yedinci İşaret: Bu hizmetimiz zamanında, beş-altı sene zarfında, bilâmbalağa yüz eser-i ikram-ı İlahî ve inayet-i Rabbanîye ve keramet-i Kur'anıyeyi gözümüzle gördük.

Bir kısmını, Onaltıncı Mektub'da işaret ettik; bir kısmını, Yirmialtıncı Mektub'un Dördüncü Mebhası'nın mesail-i müteferrikasında; bir kısmını, Yirmisekizinci Mektub'un Üçüncü Mes'elesinde beyan ettik.

My close friends know these, and Süleyman Efendi, my constant friend, knows many of them.

We experience an extraordinary and wondrous ease in spreading the Words in particular and other treatises, and in correcting them, and putting them in order, and in the rough and final drafts.

I have no doubt that this is a wonder of the Qur' an. There have been hundreds of instances of it.

Furthermore, we are nurtured with great tenderness in our daily lives with the Gracious One who employs us bestowing on us the least desires of our hearts in ways entirely outside the ordinary in order to gratify us. And so on.

#433

This situation is a truly powerful sign from the Unseen that we are being employed; we are being made to serve the Qur'an both within the sphere of divine pleasure, and through divine favour.

All praise be to God, this is a bounty from my Lord and Sustainer!

All Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise!(2:32)

O God! Grant blessings to our master Muhammad that will be pleasing to You and fulfilment of his truth, and to his Family and Companions, and grant them peace. Amen.

#434

The Answer To A Confidential Question

[This instance of divine favour was written some time ago confidentially and was added to the end of the Fourteenth Word.

However, most of the scribes have forgotten it and not written it. That is to say, the appropriate place for it must have been here, since it remained unknown.]

You ask me: "How is it that in the Words you have written from the Qur'an are a power and effectiveness rarely to be found in the words of Qur'anic commentators and those with knowledge of God?

Sometimes a single line is as powerful as a page, and one page as effective as a book?"

The Answer: A good answer: since the honour belongs to the Qur'an's miraculousness and not to me, I say fearlessly:

It is mostly like that for the following reason:

Benim yakın arkadaşlarım bunu biliyorlar. Daimî arkadaşım Süleyman Efendi çoklarını biliyor.

Hususan Sözler'in ve risalelerin neşrinde ve tashihatında ve yerlerine yerleştirmekte ve tesvid ve tebyizinde, fevkalme'mul kerametskârane bir teshilâta mazhar oluyoruz.

Keramet-i Kur'aniye olduğuna şübhemiz kalmıyor. Bunun misalleri yüzlerdir.

Hem maişet hususunda o kadar şefkatle besleniyoruz ki; en küçük bir arzu-yu kalbimizi, bizi istihdam eden sahib-i inayet tatmin etmek için; fevkalme'mul bir surette ihsan ediyor. Ve hâkeza...

İşte bu hal gayet kuvvetli bir işaret-i gaybiyedir ki, biz istihdam olunuyoruz. Hem rıza dairesinde, hem inayet altında bize hizmet-i Kur'aniye yaptırılıyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَ لِحَقِّهِ آدَاءً وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا آمِينَ

Mahrem Bir Suale Cevabdır

[Şu sır-ı inayet eskiden mahremce yazılmış, Ondördüncü Söz'ün âhirine ilhak edilmişti.

Her nasılsa ekser müstensihler unutup yazmamışlardı. Demek münasib ve lâıyk mevkii burası imiş ki, gizli kalmış.]

Benden sual ediyorsun: "Neden senin Kur'andan yazdığın Sözler'de bir kuvvet, bir tesir var ki, müfessirlerin ve âriflerin sözlerinde nâdiren bulunur.

Bazan bir satırda, bir sahife kadar kuvvet var; bir sahifede, bir kitab kadar tesir bulunuyor?"

Elcevab: -Güzel bir cevabdır- Şeref, i'caz-ı Kur'ana ait olduğundan ve bana ait olmadığından, bilâ-perva derim:

Ekseriyet itibariyle öyledir. Çünkü:

The Words that have been written are not supposition, they are affirmation;

they are not submission, they are belief;

they are not intuitive knowledge (marifet), they are a testifying and witnessing;

they are not imitating, they are verification;

they are not taking the part of something, they are comprehension of it;

they are not Sufism, they are reality (hakikat);

they are not a claim, they are the proof within the claim. The wisdom in this is as follows:

Formerly, the fundamentals of belief were protected, submission was strong.

Even if the intuitive knowledge of those with knowledge of God lacked proof, their expositions were acceptable and sufficient.

But at this time, since the misguidance of science has stretched out its hand to the fundamentals and pillars [of belief],

the All-Wise and Compassionate One of Glory, who bestows a remedy for every ill,

in consequence of my impotence and weakness, want and need, mercifully bestowed in these writings of mine which serve the Qur'an a single ray from the comparisons of that Noble Qur'an, which are a most brilliant manifestation of its miraculousness.

All praise be to God, distant truths were brought close through the telescope of the mystery of comparisons.

Through the aspect of unity of the mystery of comparisons, truly disparate matters were collected together.

Through the stairs of the mystery of comparisons, the highest truths were easily reached.

#435

Through the window of the mystery of comparisons, a certainty of belief in the truths of the Unseen and fundamentals of Islam was obtained close to the degree of witnessing (şuhud).

The intellect, as well as the imagination and fancy, and the soul and caprice, were compelled to submit, and Satan too was compelled to surrender his weapons.

In Short: Whatever beauty and effectiveness are found in my writings, they are only flashes of the Qur'anic comparisons.

My share is only my intense need and my seeking, and my extreme impotence and my beseech is mine, and the cure, the Qur'an's.

#436

Yazılan Sözler tasavvur değil tasdiktir;

teslim değil, imandır;

marifet değil, şehadettir, şuhuddur;

taklid değil tahkiktir;

iltizam değil, iz'andır;

tasavvuf değil hakikattir;

dava değil, dava içinde bürhandır. Şu sırrın hikmeti budur ki:

Eski zamanda, esasat-ı imaniye mahfuzdu, teslim kavî idi.

Teferruatta, âriflerin marifetleri delilsiz de olsa, beyanatları makbul idi, kâfi idi.

Fakat şu zamanda dalalet-i fenniye, elini esasata ve erkâna uzatmış olduğundan,

her derde lââyık devayı ihsan eden Hakîm-i Rahîm olan Zât-ı Zülcelal,

Kur'an-ı Kerim'in en parlak mazhar-ı i'cazından olan temsilâtından bir şu'lesini; acz u za'fıma, fakr u ihtiyacıma merhameten hizmet-i Kur'ana ait yazılarıma ihsan etti.

Felillahilhamd sırr-ı temsil dûrbîniyle, en uzak hakikatlar gayet yakın gösterildi.

Hem sırr-ı temsil cihet-ül vahdetiyle, en dağınık mes'eleler toplattırıldı.

Hem sırr-ı temsil merdiveniyle, en yüksek hakaike kolaylıkla yetiştirildi.

Hem sırr-ı temsil penceresiyle; hakaik-i gaybiyeye, esasat-ı İslâmiyeye şuhuda yakın bir yakîn-i imaniye hasıl oldu.

Akıl ile beraber vehim ve hayal, hattâ nefis ve heva teslime mecbur olduğu gibi, şeytan dahi teslim-i silâha mecbur oldu.

Elhasıl: Yazılarımda ne kadar güzellik ve tesir bulunsa, ancak temsilât-ı Kur'aniyenin lemaatındandır.

Benim hissem; yalnız şiddet-i ihtiyacımla talebdir ve gayet aczimle tazarruumdur. Derd benimdir, deva Kur'anındır.

The Conclusion Of The Seventh Matter

[This is to banish any doubts that have arisen or may arise concerning the signs from the Unseen apparent in the form of the above eight divine favours, and describes a further divine favour and its mighty mystery .]

This conclusion consists of four points.

First Point: We claimed in the Seventh Matter of the Twenty-Eighth Letter that we saw a sign from the Unseen, called the Eighth Favour, which we perceived in the seven or eight universal, immaterial divine favours, and a manifestation of that sign in the embroideries known as the coincidences (tefafukat).

And we claim that those seven or eight universal divine favours are so powerful and certain that each on its own proves those signs from the Unseen.

If, to suppose the impossible, some appear weak, or are denied even, it will not damage the certainty of that sign from the Unseen.

A person who cannot deny the divine favours, cannot deny the signs.

But because people differ in respect of their level, and because the most numerous level, the mass of people, rely mostly on what they see,

since the coincidences are not the most powerful but the most apparent of the eight divine favours - certainly the others are more powerful but since this is more general -

I have been compelled to expound a truth by way of comparing them, with the intention of dispelling those doubts. It is like this:

We said concerning the apparent divine favour that so many coincidences appeared in the word "Qur'an" and the phrase "God's Noble Messenger, Upon whom be blessings and peace" in the treatise we had written that

no doubt remained that they had been ordered intentionally and given mutually corresponding positions.

Our evidence that the will and intention is not ours is that we became aware of them only three or four years later.

In which case, as a work of divine favour, the will and intention pertain to the Unseen.

This singular situation was bestowed solely to corroborate the miraculousness of the Qur'an and of Muhammad (UWBP), and in the form of the coincidences involving those two words.

In addition to the blessedness of these two words being a ratifying stamp of the Qur'an's miraculousness and the miracles of Muhammad (UWBP),

Yedinci Mes'elenin Hâtimesidir

[Sekiz inayet-i İlahiye suretinde gelen işaret-ı gaybiyeye dair gelen veya gelmek ihtimali olan evhamı izale etmek ve bir sırr-ı azîm-i inayeti beyan etmeye dairdir.]

Şu Hâtime "Dört Nükte"dir:

Birinci Nükte: Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesinde yedi-sekiz küllî ve manevî inayat-ı İlahiyeden hissettiğimiz bir işaret-i gaybiyeyi, "Sekizinci İnayet" namıyla "tefafukat" tabiri altındaki nakışta o işaretin cilvesini gördüğümüzü iddia etmiştik.

Ve iddia ediyoruz ki: Bu yedi-sekiz küllî inayatlar, o derece kuvvetli ve kat'îdirler ki, herbirisi tek başıyla o işaret-ı gaybiyeyi isbat eder.

Farz-ı muhal olarak bir kısmı zaîf görülse, hattâ inkâr edilse; o işaret-ı gaybiyenin kat'iyyetine hâlel vermez.

O sekiz inayati inkâr edemeyen, o işaret-i inkâr edemez.

Fakat tabakat-ı nâs muhtelif olduğu, hem kesretli tabaka olan tabaka-i avam gözüne daha ziyade itimad ettiği için;

o sekiz inayatin içinde en kuvvetlisi değil, belki en zahîrîsi tefafukat olduğundan; -çendan ötekiler daha kuvvetli, fakat bu daha umumî olduğu için-

ona gelen evhamı def'etmek maksadıyla, bir müvazene nev'inden, bir hakikatı beyan etmeye mecbur kaldım. Şöyle ki:

O zahîrî inayet hakkında demiştik: Yazdığımız risalelerde, Kur'an kelimesi ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm kelimesinde öyle bir derece tefafukat görünüyor..

hiçbir şübhe bırakmıyor ki, bir kasd ile tanzim edilip, müvazi bir vaziyet verilir.

Kasd ve irade ise, bizlerin olmadığına delilimiz: Üç-dört sene sonra muttali' olduğumuzdur.

Öyle ise bu kasd ve irade, bir inayet eseri olarak gaybîdir.

Sırf i'caz-ı Kur'an ve i'caz-ı Ahmediyeyi teyid suretinde o iki kelimedede tefafuk suretinde o garîb vaziyet verilmiştir.

Bu iki kelimenin mübarekiyeti, i'caz-ı Kur'an ve i'caz-ı Ahmediyeye bir hâtem-i tasdik olmakla beraber;

the great majority of similar phrases manifest coincidences,

but they appear only on a single page, while the two above phrases appear throughout the two treatises and in most of the others.

We have said repeatedly that essentially coincidences may be found in other books, but not to this extraordinary extent, which demonstrates an elevated will and intention.

Now, although it is not possible to refute what we claim, there are one or two ways that it might appear to be thus if glanced at superficially.

One is that they may say: "You had these coincidences in mind and brought them about in this way. It would be easy to do that intentionally."

In reply we say this: in any matter two truthful witnesses are sufficient, but in this case a hundred truthful witnesses may be found who will testify that our will and intention played no part and that we became aware of it only three or four years later.

I want to say in this connection that this wonder of the Qur'an proceeding from its miraculousness is not similar in kind to its miraculous eloquence, or equal in degree.

For that is beyond human power. But this wonder of its miraculousness could not occur through human power either; human power could not intervene in such a matter. If it did, it would be artificial and spoil it.*

*{In one copy, on a page of the Eighteenth Sign of the Nineteenth Letter, the word "Qur'an" coincided nine times in this way. We drew a line through these and the word "Muhammad" appeared.

Then on the opposite the page, the word "Qur'an" appeared eight times, and from all these the name of "Allah" emerged.

Many wondrous things like these have been observed in the coincidences. We saw this with our own eyes. Signed: Bekir, Tevfik, Süleyman, Galib, Said.}

Third Point: In connection with particular signs and general signs, we shall indicate a fine point of dominicality and mercifulness:

One of my brothers said something very good; I shall make it the subject here. What he said was this: one day I showed him a clear example of a coincidence and he said:

"That's good! In fact all truths and realities are good, but the coincidences in the Words and its success are even better."

"Yes," I said, "everything is in reality good, or in itself good, or good in respect of its results.

sair misil kelimeleri dahi, ekseriyet-i azîme ile tevafuka mazhar etmişler.

Fakat onlar, birer sahifeye mahsus. Şu iki kelime, bir-iki risalenin umumunda ve ekser risalelerde görünüyor.

Fakat mükerrer demişiz: Bu tevafukun aslı, sair kitaplarda da çok bulunabilir; amma kasd ve irade-i âliyyeyi gösterecek bu derece garabette değildir.

Şimdi bu davamızı çürütmek kabil olmadığı halde, zahir nazarlarda çürümüş gibi görmekte bir-iki cihet olabilir:

Birisi: "Sizler düşünüp, öyle bir tevafuku rast getirmişsiniz." diyebilirler. "Böyle bir şey yapmak kasd ile olsa, rahat ve kolay bir şeydir."

Buna karşı deriz ki: Bir davada iki şahid-i sadık kâfidir. Bu davamızdaki kasd ve irademiz taalluk etmeyerek, üç-dört sene sonra muttali' olduğumuza yüz şahid-i sadık bulunabilir.

Bu münasebetle bir nokta söyleyeceğim: Bu keramet-i i'caziye, Kur'an-ı Hakîm belâgat cihetinde derece-i i'cazda olduğu nev'inden değildir.

Çünkü i'caz-ı Kur'anda, kudret-i beşer o yolda giderek o dereceye yetişemiyor. Şu keramet-i i'caziye ise, kudret-i beşerle olamıyor; kudret, o işe karışmıyor. Karışsa sun'î olur, bozulur. (Haşiye)

{(Haşiye): Ondokuzuncu Mektub'un Onsekizinci İşaretinde; bir nüshada, bir sahifede dokuz Kur'an tevafuk suretinde bulunduğu halde birbirine hat çektik, mecmuunda Muhammed lafzı çıktı.

O sahifenin mukabilindeki sahifede sekiz Kur'an tevafukla beraber, mecmuunda Lafzullah çıktı.

Tevafukatta böyle bedi' şeyler çok var. Bu haşiyenin mealini gözümüzle gördük. Bekir, Tevfik, Süleyman, Galib, Said}

Üçüncü Nükte: İşaret-i hâssa, işaret-i âmme münasebetiyle bir sır-ı dakik-i rububiyet ve Rahmaniyete işaret edeceğiz:

Bir kardeşimin güzel bir sözü var. O sözü, bu mes'eleye mevzu edeceğim. Sözü de şudur ki: Bir gün güzel bir tevafukatı ona gösterdim, dedi:

"Güzel! Zâten her hakikat güzeldir. Fakat bu Sözler'deki tevafukat ve muvaffakiyet daha güzeldir."

Ben de dedim: Evet her şey ya hakikaten güzeldir, ya bizzât güzeldir veya neticeleri itibariyle güzeldir.

And this goodness looks to general dominicality, all-embracing mercy, and universal manifestation.

Like you said, the sign from the Unseen in this success is even better.

This is because it takes the form of a particular mercy and particular dominicality and particular manifestation."

We shall make this easier to understand with a comparison. It is like this:

#438

Through his universal sovereignty and law, a king may encompass all the members of his nation with his royal mercy.

Each receives the king's favour and is subject to his rule directly. The members all have numerous particular connections within the universality.

The second aspect are the king's particular bounties and particular orders: above the law, he bestows favours on persons and gives his orders.

Like this comparison, everything receives a share of the general dominicality and all-encompassing mercy of the Necessarily Existent One, the All-Wise and Compassionate Creator.

He has disposal over everything through His power, will, and all-embracing knowledge; He intervenes in the most insignificant matters of all things; His dominicality embraces them.

Everything is in need of Him in every respect. All of their works are performed and ordered through His knowledge and wisdom.

Neither nature has the ability to hide within the sphere of disposal of His dominicality, or have any effect or intervene,

nor can chance interfere in the works of His wisdom and its fine balance.

We have refuted chance and nature in twenty places in the Risale-i Nur with decisive proofs, executing them with the sword of the Qur'an; we have demonstrated their interference to be impossible.

But the people of neglect have called "chance," matters they do not know the wisdom of and reason for in the sphere of apparent causes within universal dominicality.

They have been unable to see some of the laws of the divine acts concealed beneath the veil of nature, the wisdom and purposes of which they do not comprehend, and they have recourse to nature.

The second is His particular dominicality and particular favours and merciful succour,

through which the names Merciful and Compassionate come to the aid of individuals unable to bear the constraints of the general laws;

Ve bu güzellik, rububiyet-i âmmeye ve şümül-ü rahmete ve tecelli-i âmmeye bakar.

Dediğin gibi, bu muvaffakiyetteki işaret-i gaybiye daha güzeldir.

Çünkü bu, rahmet-i hâssaya ve rububiyet-i hâssaya ve tecelli-i hâssaya bakar bir surettedir.

Bunu bir temsil ile fehme takrib edeceğiz. Şöyle ki:

Bir padişahın umumî saltanatı ve kanunu ile, merhamet-i şahanesi umum efrad-ı millete teşmil edilebilir.

Her ferd, doğrudan doğruya o padişahın lütfuna, saltanatına mazhardır. O suret-i umumiyyede, efradın çok münasebat-ı hususiyesi vardır.

İkinci cihet, padişahın ihsanat-ı hususiyesidir ve evamir-i hâssasıdır ki; umumî kanunun fevkinde, bir ferde ihsan eder, iltifat eder, emir verir.

İşte bu temsil gibi; Zât-ı Vâcib-ül Vücut ve Hâlık-ı Hakîm ve Rahîm'in umumî rububiyet ve şümül-ü rahmeti noktasında her şey hissedardır. Her şeyin hissesine isabet eden cihette, hususî onunla münasebetdardır.

Hem kudret ve irade ve ilm-i muhitiyle her şeye tasarrufatı, her şeyin en cüz'î işlerine müdahalesi, rububiyeti vardır.

Her şey, her şe'ninde ona muhtaçtır. Onun ilim ve hikmetiyle işleri görülür, tanzim edilir.

Ne tabiatın haddi var ki, o daire-i tasarruf-u rububiyetinde saklansın ve tesir sahibi olup müdahale etsin

ve ne de tesadüfün hakkı var ki, o hassas mizan-ı hikmet dairesindeki işlerine karışsın.

Risalelerde yirmi yerde kat'î hüccetlerle tesadüf ve tabiatı nefyetmişiz ve Kur'anın kılınıyla i'dam etmişiz, müdahalelerini muhal göstermişiz.

Fakat rububiyet-i âmmedeki daire-i esbab-ı zahiriyyede, ehl-i gafletin nazarında hikmeti ve sebebi bilinmeyen işlerde, tesadüf namını vermişler.

Ve hikmetleri ihata edilmeyen bazı ef'al-i İlahiyenin kanunlarını -tabiat perdesi altında gizlenmiş- görememişler, tabiata müracaat etmişler.

İkincisi, hususî rububiyetidir ve has iltifat ve imdad-ı Rahmanîsidir ki,

umumî kanunların tazyikatı altında tahammül edemeyen ferdlerin imdadına Rahman-ür Rahîm isimleri imdada yetişirler.

they assist them in particular fashion and save them from those crushing constraints.

Therefore, all living beings and especially man may seek help from Him at all times, and receive succour.

Thus, the favours in this particular dominicality cannot be hidden under chance by the people of neglect, nor be ascribed to nature.

It is in consequence of this that we have considered and believed the signs from the Unseen in The Miraculousness of the Qur'an and The Miracles of Muhammad to be particular signs,

certain that they are a particular succour and particular divine favour showing themselves against the obdurate deniers.

So we have proclaimed them purely for God's sake. If we were mistaken in doing so, may God forgive us. Amen.

O our Sustainer, do not take us to task if we forget or do wrong.

(2:286)

#439

The Eighth Matter, Which Is The Eighth Part

[This matter consists of six questions comprising eight points.]

First Point: We have perceived many signs from the Unseen suggesting that we are being employed in the service of the Qur'an by a hand of favour, and some of these we have pointed out.

Now, a new sign is this: most of the Words contain coincidences from the Unseen (tevfukat-ı gaybiye).*

**{Coincidences indicate mutual correspondence, and mutual correspondence indicates agreement, and agreement is a sign of unity,*

and unity shows unification, that is, the affirmation of divine unity (tawhid), which is the greatest of the Qur'an's four aims.}

In short, it indicates that a sort of manifestation of miraculousness is embodied in the words "God's Most Noble Messenger," the phrase, "Upon whom be blessings and peace," and in the blessed word "Qur'an."

However hidden and slight signs from the Unseen are, they indicate the acceptability of our service and rightness of the matters, and so in my opinion hold great importance and power.

Furthermore, they break my pride and have demonstrated to me categorically that I am merely an interpreter. They leave nothing to cause me pride; they only show up things that prompt thanks.

Hususî bir surette muavenet ederler, o tazyikattan kurtarırlar.

Onun için her zîhayat, hususan insan, her anda ondan istimdad eder ve meded alabilir.

İşte bu hususî rububiyetindeki ihsanatı, ehl-i gaflete karşı da tesadüf altına gizlenmez ve tabiata havale edilmez.

İşte bu sırra binaendir ki; İ'caz-ı Kur'an ve Mu'cizat-ı Ahmediye'deki işaret-ı gaybiyeyi, hususî bir işaret telakki ve itikad etmişiz.

Ve bir imdad-ı hususî ve muannidlere karşı kendini gösterecek bir inayet-i hâssa olduğunu yakîn ettik.

Ve sırf lillah için ilân ettik. Kusur etmişsek Allah afvetsin. Âmin.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

Sekizinci Risale Olan Sekizinci Mes'ele

[Şu Mes'ele altı سوالin cevabı olup "Sekiz Nükte"dir.]

Birinci Nükte: Bir dest-i inayet altında hizmet-i Kur'aniyede istihdam edildiğimize dair çok enva'-ı işaret-ı gaybiyeyi hissettik ve bazılarını gösterdik.

Şimdi o işaretin bir yenisi daha şudur ki: Ekser Sözlere tevafukat-ı gaybiye var. (Haşiye)

{(Haşiye): Tevafukat ise, ittifaka işarettir; ittifak ise, ittihadı emareddir, vahdete alâmettir;

vahdet ise, tevhidi gösterir; tevhid ise, Kur'anın dört esasından en büyük esasıdır.}

Ezcümle: Resul-i Ekrem kelimesinde ve Aleyhissalâtu Vesselâm ibaresinde ve Kur'an lafz-ı mübarekesinde, bir nevi cilde-i i'caz temessül ettiğine bir işaret var.

İşarat-ı gaybiye ne kadar gizli ve zaîf de olsa, hizmetin makbuliyetine ve mes'elelerin hakkaniyetine delalet ettiği için bence çok ehemmiyetlidir ve çok kuvvetlidir.

Hem gururumu kırar ve sırf bir tercüman olduğumu kat'iyyen bana gösterdi. Hem hiç medar-ı iftihar benim için birşey bırakmıyor, yalnız medar-ı şükran olan şeyleri gösteriyor.

Since they pertain to the Qur'an and pass to the account of its miraculousness; and since our wills definitely do not interfere;

and since they encourage those who are lazy in their service, and afford the conviction that the treatises are true;

and since they are a form of divine bestowal to us, and to make them known is to make known a divine bounty,

and to do so reduces to silence those obdurate people who understand only what they see; it is surely necessary to make them known; God willing, it causes no harm.

One of the signs from the Unseen is this: out of His perfect mercy and munificence, in order to encourage us in our service of the Qur'an and faith and put our hearts at rest,

Almighty God bestowed a subtle dominical favour on us and a divine gift in all the treatises we have written, and particularly in The Miracles of Muhammad, The Miraculousness of the Qur'an, and Thirty-Three Windows, in the form of a sign from the Unseen indicating the acceptability of our service and that what we have written is the truth.

#440

That is, He causes the same words on a page to face one another. In this is a sign from the Unseen that they are ordered by an unseen will which says:

"Don't rely on your own wills and comprehension. Without your knowing or being aware of it, wondrous embroideries and arrangements are being made."

The words "God's Most Noble Messenger" and "Upon whom be blessings and peace" in The Miracles of Muhammad in particular are like mirrors showing clearly the signs of those coincidences from the Unseen.

In a copy written by a new, inexperienced scribe, on all the pages other than five, more than two hundred "Upon whom be blessings and peace"s face one another in lines.

These coincidences are not the work of chance, which might unconsciously give rise to one or two out of ten,

neither do they spring from the thought of an unfortunate like myself, who is unskilled in art, and, concentrating only on the meaning, dictates thirty to forty pages at great speed in one hour, not writing himself but getting others to write.

I became aware of them only after six years through the guidance of the Qur'an and the coinciding of nine instances of the pronoun "inna" in the Qur'anic commentary, Isharat al-I'jaz (Signs of Miraculousness).

The copyists were astounded when they heard about them from me.

Hem madem Kur'ana aittir ve i'caz-ı Kur'an hesabına geçiyor ve kat'iyyen cüz'i ihtiyarımız karışmıyor

ve hizmette tenbellik edenleri teşvik ediyor ve risalenin hak olduğuna kanaat veriyor

ve bizlere bir nevi' ikram-ı İlahîdir ve izharı tahdis-i nimettir

ve akli gözüne inmiş mütemerridleri iskât ediyor; elbette izharı lâzımdır, inşaallah zararsızdır.

İşte şu işaret-ı gaybiyenin birisi de şudur ki: **Cenab-ı Hak** kemal-i rahmet ve kereminden, Kur'ana ve imana hizmet ile meşgul olan bizleri teşvik ve kulübümüzü tatmin için;

bir ikram-ı Rabbanî ve bir ihsan-ı İlahî suretinde hizmetimizin makbuliyetine alâmet ve yazdığımız hak olduğuna işaret-i gaybiye nev'inden, bütün risalelerimizde ve bilhassa Mu'cizat-ı Ahmediye ve İcaz-ı Kur'an ve Pencerele Risalelerinde, tevafukat-ı gaybiye nev'inden bir letafet ihsan etmiştir.

Yani, bir sahifede, misil olarak gelen kelimeleri birbirine baktırıyor. Bunda bir işaret-i gaybiye veriliyor ki: "Bir irade-i gaybî ile tanzim edilir.

İhtiyarınıza ve şuuruza güvenmeyiniz. İhtiyarınızın haberi olmadan ve şuurunuz yetişmeden, hârîka nakışlar ve intizamlar yapılıyor."

Bahusus Mu'cizat-ı Ahmediye Risalesinde lafz-ı Resul-i Ekrem ve lafz-ı Salavat bir âyine hükmüne geçip, o tevafukat-ı gaybiye işaretini sarîh gösteriyor.

Yeni, acemî bir müstensih'in yazısında, beş sahife müstesna, mütebâki ikiyüzden fazla salavat-ı şerife birbirine müvazi olarak bakıyorlar.

Şu tevafukat ise; şuursuz yalnız on adedde bir-iki tevafuka sebep olabilen tesadüfün işi olmadığı gibi,

san'atta meharetsiz, yalnız manaya hasr-ı nazar ederek gayet sür'atle bir-iki saatte otuz-kırk sahifeyi te'lif eden ve kendi yazmayan ve yazdıran benim gibi bir biçarenin düşüncüsü dahi elbette değildir.

İşte altı sene sonra, yine Kur'anın irşadıyla ve İşarat-ül İcaz olan tefsirin dokuz **إِنَّا** nın tevafuk suretiyle gelen irşadıyla sonra muttali' olmuşum.

Müstensihler ise benden işittikleri vakit, hayret içinde hayrette kaldılar.

The words "God's Noble Messenger" and "Upon whom be blessings and peace" in the Nineteenth Letter were like a small mirror reflecting one of Muhammad's (UWBP) miracles.

Similarly, the word "Qur'an" in the Twenty-Fifth Word, The Miraculousness of the Qur'an, and in the Eighteenth Sign of the Nineteenth Letter,

manifested a sort of miracle: of the forty classes of humanity, a kind of the Qur'an's miraculousness was manifested before the class of people [who rely on what they see with their eyes](#), in all the treatises in the form of coincidences from the Unseen, which is only one sort of the forty sorts of that kind of miraculousness. And of its forty types, it was manifested through the word "Qur'an." It was as follows:

The word "Qur'an" was repeated a hundred times in the Twenty-Fifth Word and in the Eighteenth Sign of the Nineteenth Letter;

it did not conform only rarely, once or twice; all the rest look to each other.

For example, on page forty-three in the Second Ray, the word "Qur'an" appears seven times and they all face each other.

On page fifty-six, eight instances of it face each other; only the ninth is an exception.

The five instances of the word on page sixty-nine, now open before me, face each other. And so on.

On all the pages the instances of the word "Qur'an" correspond. Out of five or six only rarely does one remain outside the pattern.

Nasıl ki lafz-ı Resul-i Ekrem ve lafz-ı salavat; Ondokuzuncu Mektub'da, mu'cizat-ı Ahmediye'nin bir nev'inin, bir nevi küçük âyinesi hükmüne geçti.

Öyle de: Yirmibeşinci Söz olan i'caz-ı Kur'anda ve Ondokuzuncu Mektub'un Onsekizinci İşaretinde lafz-ı Kur'an dahi;

kırk tabakadan, [yalnız gözüne itimad eden](#) tabakasına karşı, bir nevi mu'cizat-ı Kur'anîyenin, o nev'in kırk cüz'ünden bir cüz'ü, tevafukat-ı gaybiye suretinde bütün risalelerde tecelli etmekle beraber, o cüz'ün kırk cüz'ünden bir cüz'ü, lafz-ı Kur'an içinde tezahür etmiş. Şöyle ki:

Yirmibeşinci Söz'de ve Ondokuzuncu Mektub'un Onsekizinci İşaretinde; yüz defa Kur'an lafzı tekrür etmiş;

pek nâdir olarak bir-iki kelime hariç kalmış, mütebâkisi bütün birbirine bakıyor.

İşte meselâ: İkinci Şua'nın kırküçüncü sahifesinde yedi "Kur'an" lafzı var, birbirine bakıyor.

Ve sahife ellialtıda sekizi birbirine bakıyor, yalnız dokuzuncu müstesna kalmış.

İşte şu -şimdi gözümüzün önünde- altmışdokuzuncu sahifedeki beş lafz-ı Kur'an, birbirine bakıyor. Ve hâkeza...

Bütün sahifelerde gelen mükerrer lafz-ı Kur'an, birbirine bakıyor. Pek nâdir olarak, beş-altı taneden bir tane hariç kalıyor.

As for other words, on page thirty-three - now open in front of me - the word "am" (or) is repeated fifteen times and fourteen of them face each other.

And on this page there are nine instances of the word "iman" (faith or belief); they face each other. Only, because the scribe left a large space, one of them has deviated a little.

On the page now open before me, the word "mahbüb" (beloved) is repeated twice; one on the third line and one on the fifteenth; they look to each other in perfectly balanced fashion.

Between them, four instances of the word "aşk" (love) have been arranged looking to each other. Other coincidences from the Unseen may be compared to these.

Whoever the scribe, and whatever form their lines and pages take, these coincidences are bound to occur to such an extent that

it cannot be doubted that they are neither the work of chance nor the creation of the author and scribes.

However, they are more striking when written by some of them.

This means there is a handwriting that fits these treatises. Some of the scribes approach it.

It is strange, it appears most not with the most skilful of them but with the most inexperienced.

It is understood from this that the art, grace, and virtues of the Words, which are a sort of commentary on the Qur'an, are not anybody's;

the garments of the harmonious, well-ordered style, which fit the blessed stature of the orderly, beautiful Qur'anic truths, are not measured and cut out voluntarily and consciously by anyone.

It is that their stature requires them to be thus; it is an unseen hand that measures them and cuts them according to the stature, and clothes it in them. As for myself (lit. us), I am an interpreter among them, a servant.

Fourth Point: In your first question, you ask five or six questions: "What will the Great Gathering and Last Judgement be like? Will everyone be naked?"

How shall we find our friends there, and how shall we find God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) in order to avail ourselves of his intercession? How will innumerable people meet with a single person?

What will the garments of the people of Paradise and those of Hell be like? And who will show us the way?"

Sair tevafukat ise, -işte gözümüzün önünde- sahife otuzüçte, onbeş aded **آم** lafzı var; ondördü birbirine bakıyor.

Hem gözümüzün önünde şu sahifede dokuz iman lafzı var, birbirine bakıyor; yalnız birisi, müstensih'in fasıla vermesiyle az inhiraf etmiş.

Hem şu -gözümüzün önündeki- sahifede iki "mahbub" var, -biri üçüncü satırda, biri onbeşinci satırdadır- kemal-i mizanla birbirine bakıyor.

Onların ortasında dört "aşk" dizilmiş, birbirine bakıyorlar. Daha sair tevafukat-ı gaybiye bunlara kıyas edilsin.

Hangi müstensih olursa olsun; satırları, sahifeleri ne şekilde olursa olsun alâküllihi bu tevafukat-ı gaybiye öyle bir derecede var ki;

şübhe bırakmıyor ki, ne tesadüfün işi ve ne de müellifin ve müstensihlerin düşüncüdür.

Fakat bazı hatta daha ziyade tevafukat göze çarpıyor.

Demek, şu risalelere mahsus bir hatt-ı hakikî vardır. Bazıları, o hatta yakınlaşıyor.

Garaibdendir ki, en mahir müstensihlerin değil, belki acemîlerin yazılarında daha ziyade görülür.

Bundan anlaşılıyor ki; Kur'anın bir nevi tefsiri olan Sözlər'deki hüner ve zarafet ve meziyet kimsenin değil;

belki muntazam, güzel hakaik-i Kur'aniyenin mübarek kametlerine yakışacak mevzun, muntazam üslûb libasları, kimsenin ihtiyar ve şuuruyla biçilmez ve kesilmez;

belki onların vücududur ki, öyle ister ve bir dest-i gaybîdir ki, o kamete göre keser, biçer, giydirir. Biz ise içinde bir tercüman, bir hizmetkârız.

Dördüncü Nükte: Beş altı suali tazammun eden birinci sualinizde: "Meydan-ı haşre cem' ve keyfiyet nasıl ve üryan mı olacak?"

Ve dostlarla görüşmek için ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ı şefa'at için nasıl bulacağız? Hadsiz insanlarla bir tek zât nasıl görüşecek?

Ehl-i Cennet ve Cehennem'in libasları nasıl olacak? Ve bize kim yol gösterecek?" diyorsunuz.

The Answer: The answers to these questions are given most clearly and explicitly in the books of Hadith.

Here we shall mention only one or two points related to our way and method. As follows:

Firstly: It is explained in a letter* that the field of the resurrection is within the earth's annual orbit.

Just as it now sends its immaterial produce to the tablets of that field,

#442

so with its annual rotation it defines a circle, and through the produce of that existent circle is a source for the formation of the field of the resurrection.

The Lesser Hell at the centre of this dominical ship known as the earth will be emptied into the Greater Hell, so too its inhabitants will be emptied into the field of the resurrection.

Secondly: The occurrence of the resurrection, as well as the existence of the field where it will take place, have been proved decisively chiefly in the Tenth and Twenty-Ninth Words, and in others of the Words.

Thirdly: As for meeting with people, it is proved conclusively in the Sixteenth, Thirty-First, and Thirty-Second Words that

through the mystery of luminosity a person may be present in thousands of places at the same instant, and may meet with millions of people.

Fourthly: It is required by the name of All-Wise that at the Great Gathering and resurrection of the dead, having been stripped of artificial clothes, Almighty God will clothe men in natural garments, just as He now clothes beings with spirits, other than man, in natural garments.

In this world, the wisdom in artificial clothes is not restricted to protection against heat and cold, adornment, and covering the private parts;

another important instance of wisdom is their resembling an index or list indicating man's power of disposal over the other species of beings, and his relationship with them, and commandership over them.

He might otherwise have been clothed in cheap and easy natural dress.

For if it had not been for this wisdom, man would have draped himself in various rags,

becoming the laughing-stock of conscious animals and a buffoon in their eyes; he would have made them laugh.

At the resurrection of the dead this relation will not be present, nor will the instance of wisdom, so neither should the list be present.

Fifthly: When it comes to having someone to show the way, for those like yourself who have entered under the light of the Qur'an, it will be the Qur'an.

Elcevab: Şu sualin cevabı, gayet mükemmel ve vâzih olarak, kütüb-ü ehadîsiyede vardır.

Meşreb ve mesleğimize ait yalnız bir-iki nükteyi söyleyeceğiz. Şöyle ki:

Evvelâ: Bir mektubda; meydan-ı haşır, Küre-i Arz'ın medar-ı senevîsinde olduğunu

ve Küre-i Arz şimdiden manevî mahsulâtını o meydanın elvahlara gönderdiği gibi;

senevî hareketiyle, bir daire-i vücudun temessül ve o daire-i vücudun mahsulâtıyla bir meydan-ı haşırın teşekkülüne bir mebde' olduğu

ve Küre-i Arz denilen şu sefine-i Rabbaniyenin merkezindeki Cehennem-i Suğra'yı Cehennem-i Kübra'ya boşalttığı gibi, sekenesini de meydan-ı haşre boşaltacağı beyan edilmiştir.

Sâniyen: Onuncu ve Yirmidokuzuncu Sözler başta olarak sair Sözler'de, gayet kat'î bir surette o haşırın meydanı ile beraber vücudu kat'î olarak isbat edilmiştir.

Sâlisen: Görüşmek ise, Onaltıncı Söz'de ve Otuzbir ve Otuziki'de kat'iyyen isbat edilmiştir ki;

bir zât nuraniyet sırrıyla, bir dakikada binler yerde bulunup, milyonlar adamlarla görüşebilir.

Râbian: Cenab-ı Hak, insandan başka zîruh mahlukatına fitrî birer libas giydirdiği gibi; meydan-ı haşırda sun'î libaslardan üryan olarak, fakat fitrî bir libas giydirmesi, ism-i Hakîm muktezasıdır.

Dünyada sun'î libasın hikmeti, yalnız soğuk ve sıcaktan muhafaza ve zînet ve setr-i avrete münhasır değildir;

belki mühim bir hikmeti, insanın sair nevilerdeki tasarruf ve münasebetine ve kumandanlığına işaret eden bir fihriste ve bir liste hükmündedir.

Yoksa kolay ve ucuz, fitrî bir libas giydirebilirdi.

Çünkü bu hikmet olmazsa; muhtelif paçavraları vücuduna sarıp giyen insan,

şuurlu hayvanatın nazarında ve onlara nisbeten bir maskara olur, manen onları güldürür.

Meydan-ı haşırda, o hikmet ve münasebet yok. O liste de olmaması lâzım gelir.

Hâmisen: Rehber ise, senin gibi Kur'anın nuru altına girenlere, Kur'andır.

Look at the start of the Suras which begin *Alif. Lam. Mim.*, and *Alif. Lam. Ra.*, and *Ha. Mim.*: you will see and understand how acceptable an intercessor is the Qur'an, how true a guide, how sacred a light!

Sixthly: As for the garments of the people of Paradise and the people of Hell, the principle in the Twenty-Eighth Word explaining why the houris wear seventy dresses is applicable here too. It is as follows:

A person of Paradise will of course want to benefit continuously from all the varieties of beings there. The good things of Paradise will vary greatly.

He will all the time communicate with all the varieties of its beings. In which case, he will clothe himself and his houris in samples, in small amount, of the good things of Paradise, and they will each become like small Paradises.

#443

For example, a person collects together in his garden samples of the flower species dispersed throughout the country, making it a miniature specimen of it;

and a shopkeeper collects samples of all his wares in a list;

and a man makes for himself a garment and everything necessary for his house from samples of all the species of creatures in the world, which he governs, has disposal over, and with which he is connected.

Similarly, a person whose abode is Paradise - especially if he used all his senses and non-physical faculties in worship and has gained the right to experience the pleasures of Paradise -

will himself and his houris be clothed by divine mercy in a sort of garment that will show every one of all the varieties of the wonders of Paradise, so as to gratify all his senses, please all his members, and delight all his subtle faculties.

Evidence that those numerous garments will not all be of the same kind or sort is the Hadith:

"The houris will be dressed in seventy garments, yet the marrow in their leg bones will still be visible."*

**{Bukhari, Bad' al-Khalq, 8; Tirmidhi, Qiyama, 60; Janna, 5; Darimi, Riqaq, 108; Musnad, ii, 345; iii, 16.}*

That is to say, from the top garment to the innermost one, there will be degrees gratifying and delighting all the senses and members with different subtle wonders in different ways.

As for the people of Hell, since they committed sins in this world with their eyes, their ears, their hearts, their hands, and their minds, and so on,

الم lerin الر larin حم lerin başlarına bak, anla ki; Kur'an ne kadar makbul bir şefaathı, ne kadar doğru bir rehber, ne kadar kudsî bir nur olduğunu gör!

Sâdisen: Ehl-i Cennet ve Ehl-i Cehennem'in libasları ise, Yirmisekizinci Söz'de hurilerin yetmiş hulle giymesine dair beyan edilen düstur burada da câridir. Şöyle ki:

Ehl-i Cennet olan bir insan, Cennet'in her nev'inden her vakit istifade etmek, elbette arzu eder. Cennet'in gayet muhtelif enva'-ı mehasini var.

Her vakit bütün Cennet'in enva'ıyla mübaşeret eder. Öyle ise Cennet'in mehasininin nümunelerini, küçük bir mikyasta kendine ve hurilerine giydirebilir. Kendisi ve hurileri birer küçük Cennet hükmüne geçer.

Nasıl ki bir insan, bir memlekette münteşir bulunan çiçekler enva'ını, nümunegâh küçük bir bahçesinde cem'eder

ve bir dükkâncı, bütün mallarındaki nümuneleri bir listede cem'eder

ve bir insan, tasarruf ettiği ve hükmettiği ve münasebetdar olduğu enva'-ı mahlukatın nümunelerini, kendine bir elbise ve bir levazımat-ı beytiye yapıyor,

öyle de: Ehl-i Cennet olan bir insan, hususan bütün duygularıyla ve cihazat-ı maneviyesiyle ubudiyet etmiş ve Cennet'in lezaizine istihkak kesbetmiş ise;

herbir duygusunu memnun edecek, herbir cihazatını okşayacak, herbir letaifini zevklendirecek bir tarzda; Cennet'in herbir nev'inden birer mehasini gösterecek bir tarz-ı libası, kendilerine ve hurilerine rahmet-i İlahiye tarafından giydirilecek.

Ve o müteaddid hulleler bir cinsten, bir neviden olmadığına delil, şu mealdeki hadîstir ki:

"Huriler yetmiş hulle giydikleri halde, bacaklarındaki ilikleri görünür, setretmiyor."

Demek en üstündeki hulleden, tâ en alttaki hulleye kadar ayrı ayrı mehasinle, ayrı ayrı tarzda, hissiyatı ve duyguları zevklendirecek, memnun edecek mertebeler var.

Ehl-i Cehennem ise; nasıl ki dünyada gözüyle, kulağıyla, kalbiyle, eliyle, aklıyla ve hâkeza bütün cihazatıyla günahlar işlemiş;

it does not seem contrary to wisdom and justice that in Hell they will be made to wear a garment made up of various pieces that will be a small Hell, and will cause them torment and pain in accordance with their sins.

Fifth Point: You ask if in that period between prophets the forefathers of the God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) belonged to a religion and were religious.

The Answer: There are narrations stating that they were religious, adhering to the vestiges of the religion of Abraham (Upon whom be peace)*, which, under the veils of heedlessness and spiritual darkness, persisted in certain special people. { Nabhani, Hujjat Allah'ala'l-'Alamin, 414. }

Certainly, the persons who formed the luminous chain stretching from Abraham (Upon whom be peace) and concluding in the Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) were not indifferent towards the light of the true religion and were not defeated by the darkness of unbelief.

#444

But in accordance with the verse, *Nor would We visit with Our wrath until We had sent a prophet [to give warning]*, (17:15) people who live at a time between prophets will be saved.

It has been stated unanimously that they will not be punished for their mistakes in secondary matters.

According to Imam Shafi'i and Imam Ash'ari, even if they are deniers and do not believe in the fundamentals of belief, they will still be saved.

For accountability to God is established with the sending of prophets, and when prophets are sent people become accountable by knowing about their mission.

Since heedlessness and the passage of time had obscured the religions of the former prophets, they could not provide the proof for the people of that time.

If the people obeyed the former religion, they will receive reward; if they did not, they will not be punished. For since it was hidden, it could not be a proof.

Sixth Point: You ask: "Were there any prophets among the forefathers of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace)?"

The Answer: There is no certain narration that there were any after Isma'il (Upon whom be peace). Only two prophets appeared, called Khalid b. Sinan* and Hanzala**, who were not his ancestors.

*{Ibn Sa'd, al-Tabaqat al-Kubra, i, 296; Ibn Hajar, al-Isaba, i, 466; Ibn Athir, Asd al-Ghaba, ii, 99}

**{Ibn Kathir, al-Bidaya, i, 212-3; Zirikli, al-'Alam, ii, 286}

elbette Cehennem'de onlara göre elem verecek, azab çektirecek ve küçük bir Cehennem hükmüne gelecek muhtelif-ül cins parçalardan yapılmış elbise giydirilmek, hikmete ve adalete münafî görünmüyor.

Beşinci Nükte: Sual ediyorsunuz ki: Zaman-ı fetrette, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ecdadı bir din ile mütedeyyin mi idiler?

Elcevab: Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'ın, bilâhere gaflet ve manevî zulûmat perdeleri altında kalan ve hususî bazı insanlarda cereyan eden bâkiye-i dini ile mütedeyyin olduğuna rivayat vardır.

Elbette Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm'dan gelen ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı netice veren bir silsile-i nuraniyeyi teşkil eden efrad, elbette din-i hak nurundan lâkayd kalmamışlar ve zulûmat-ı küfre mağlub olmamışlar.

Fakat zaman-ı fetrette وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا sırıyla; ehl-i fetret, ehl-i necattırlar.

Bil'ittifak, teferruattaki hatiatlarından muahazeleri yoktur.

İmam-ı Şafiî ve İmam-ı Eş'arîce; küfre de girse, usûl-i imanîde bulunmazsa, yine ehl-i necattır.

Çünkü teklif-i İlahî irsal ile olur ve irsal dahi, ıttıla' ile teklif takarrur eder.

Madem gaflet ve mürur-u zaman, enbiya-i salifenin dinlerini setretmiş; o ehl-i fetret zamanına hüccet olamaz.

İtaat etse sevab görür, etmezse azab görmez. Çünkü mahfî kaldığı için hüccet olamaz.

Altıncı Nükte: Dersiniz ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ecdadlarından nebi gelmiş midir?

Elcevab: Hazret-i İsmail Aleyhisselâm'dan sonra bir nass-ı kat'î yoktur. Ecdadlarından olmayan, yalnız Hâlid İbn-i Sinan ve Hanzele namında iki nebi gelmiştir.

But one of his forefathers, Ka'b b. Lu'ayy, composed the following famous and explicit poem, as though quoting scripture:

*"The Prophet Muhammad will suddenly appear;
Giving tidings most true,"** which resembles prophetic and miraculous utterance.

**{Abu Nu'aym, Dala'il al-Nubuwwa, i, 90; Ibn Kathir, al-Bidaya, ii, 227.}*

Relying on both evidence and illumination, Imam-i Rabbani said: "Numerous prophets appeared in India,

but some of them had no followers or only a few people, so they did not become well-known or were not called prophets."

According to this principle of the Imam, it is possible there were prophets of this kind among the Prophet's (UWBP) forefathers.

Seventh Point: You ask: "Which of the narrations mentioning the faith of the Messenger's (Upon whom be blessings and peace) parents, and that of his grandfather 'Abd al-Muttalib, is the most authentic and sound?"

The Answer: For ten years the New Said has had no book with him other than the Qur'an, which he says is sufficient for him.

#445

I do not have the time to study all the books of Hadith about secondary matters such as that, and write which is the soundest and most authentic.

I will only say this much, that the Noble Messenger's (Upon whom be blessings and peace) parents were believers and will be saved and go to Paradise.*

**{Nabhani, Hujjat Allah'ala'l-'Alamin, 412-4; Suyuti, al-Rasa'il al-Tis'a (al-Ta'zim wa'l-Minna f' Anna Abaway Rasul Allah (SAW) fi'l-Janna) ed. 'Izzuddên al-Sa'idi (Beirut: 1988), 133-89.}*

Surely Almighty God would not wound His Noble Beloved's blessed heart with its filial tenderness.

If it is asked: "Seeing that it is thus, why weren't they able to believe in God's Messenger (Upon whom be blessings and peace)? Why didn't they live to see his mission?"

The Answer: Out of His munificence, in order to gratify the Messenger's (Upon whom be blessings and peace) filial sentiments, Almighty God did not put his parents under any obligation to him.

Fakat ecdad-ı Nebi'den, Kâ'b İbn-i Lüeyy'in meşhur ve sarîh ve tansis tarzındaki bu şiiri ki:

عَلَى غَفْلَةٍ يَأْتِي النَّبِيُّ مُحَمَّدٌ فَيُخْبِرُ أَخْبَارًا صَدُوقًا

خَيْرُهَا demesi, mu'cizekârane ve nübüvvetdarane bir söze benzer.

İmam-ı Rabbânî hem delile, hem keşfe istinaden demiş ki: Hindistan'da çok nebiler gelmiştir.

Fakat bazılarının ya hiç ümmeti olmamış veyahut mahdud birkaç adama münhasır kaldığı için iştihar bulmamışlar veyahut nebi ismi verilmemiş.

İşte İmam'ın bu düsturuna binaen, ecdad-ı Nebi'den bu nevi nebilerin bulunması mümkün.

Yedinci Nükte: Diyorsunuz ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın peder ve vâlideleri ve ceddi Abdülmuttalib'in imanları hakkında akva ve esahh olan haber hangisidir?

Elcevab: Yeni Said on senedir yanında başka kitablari bulundurmuyor, bana Kur'an yeter diyor.

Böyle teferruat mesailinde, bütün kütüb-ü ehâdisi tedkik edip, en akvasını yazmağa vaktim müsaade etmiyor.

Yalnız bu kadar derim ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın peder ve vâlideleri ehl-i necattır ve ehl-i Cennet'tir ve ehl-i imandır.

Cenab-ı Hak, Habib-i Ekreminin mübarek kalbini ve o kalbin taşıdığı ferzendane şefkatini, elbette rencide etmez.

Eğer denilse: Madem öyledir; neden onlar Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a imana muvaffak olamadılar? Neden bi'setine yetişemediler?

Elcevab: Cenab-ı Hak, Habib-i Ekreminin peder ve vâlidesini, kendi keremiyle, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ferzendane hissini memnun etmek için, vâlideynini minnet altında bulundurmuyor.

His mercy required that to make them happy and to please His Noble Beloved, He did not take them from the rank of parenthood and put them in that of spiritual offspring; He did not place his parents and grandfather among his outward community.

However, He bestowed on them the merit, virtues, and happiness of his community.

If an exalted field marshal's father, who has the rank of captain, entered his son's presence, he would be overwhelmed by two opposing emotions.

So, compassionately, the king does not post the father to the retinue of his elevated lieutenant, the field marshal.

Eighth Point: You ask: "What is the most authentic narration concerning the faith of his uncle, Abu Talib?"

The Answer: The Shi'a agree that he believed, while most of the Sunnis do not agree. But what occurs to my heart is this:

Abu Talib loved most earnestly, not the Most Noble Messenger's (Upon whom be blessings and peace) messengership, but his person and his self.

That most earnest personal love and tenderness surely will not go for nothing.

Yes, Abu Talib loved Almighty God's Noble Beloved sincerely and protected and supported him; it was because of feelings like shame and tribal solidarity that he did not believe in him in acceptable fashion, not out of denial and obduracy. If due to this he goes to Hell,

God Almighty may create a sort of particular Paradise for him, in reward for his good actions.

#446

As He sometimes creates the spring during winter, and for people in prison by means of sleep transforms the prison into a palace, so too He may turn a particular Hell into a sort of particular Paradise.

The knowledge of it is with God alone. None knows the Unseen save God.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise. (2:32)

#447

The Twenty- Ninth Letter

[The Twenty-Ninth Letter consists of nine sections. This, the First Section, contains nine points.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

Vâlideynlik mertebesinden, manevî evlâd mertebesine getirmemek için; hâlis kendi minnet-i rububiyeti altına alıp, onları mes'ud etmek ve Habîb-i Ekremine de memnun etmekteği rahmeti iktiza etmiş ki, vâlideynini ve ceddini, ona zahîrî ümmet etmemiş.

Fakat ümmetin meziyetini, faziletini, saadetini onlara ihsan etmiştir.

Evet âlî bir müşirin, yüzbaşı rütbesinde olan pederi huzuruna girmesi; birbirine zıd iki hissin taht-ı tesirinde bulunur.

Padişah o müşir olan Yaver-i Ekremine merhameten, pederini onun maiyetine vermiyor.

Sekizinci Nükte: Diyorsunuz ki: Amcası Ebu Talib'in imanı hakkında esahh nedir?

Elcevab: Ehl-i Teşeyyu', imanına kail; Ehl-i Sünnet'in ekserisi, imanına kail değiller. Fakat benim kalbime gelen budur ki:

Ebu Talib, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın risaletini değil; şahsını, zâtını gayet ciddî severdi.

Onun o gayet ciddî o şahsî şefkati ve muhabbeti, elbette zayie gitmeyecektir.

Evet ciddî bir surette Cenab-ı Hakk'ın Habîb-i Ekremine sevmiş ve himaye etmiş ve tarafdarlık göstermiş olan Ebu Talib'in; inkâra ve inada değil, belki hicab ve asabiyet-i kavmiye gibi hissiyata binaen, makbul bir iman getirmemesi üzerine Cehennem'e gitse de;

yine Cehennem içinde bir nevi hususî Cennet'i, onun hasenatına mükâfaten halkedebilir.

Kışta bazı yerde baharı halkettiği ve zindanda -uyku vasıtasıyla- bazı adamlara zindanı saraya çevirdiği gibi, hususî Cehennem'i, hususî bir nevi Cennet'e çevirebilir...

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ * لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ

الْحَكِيمُ

Yirmidokuzuncu Mektub

[Yirmidokuzuncu Mektub "Dokuz Kısım"dır. Bu kısım, Birinci Kısımdır;"Dokuz Nükte"dir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

And there is nothing but it glorifies Him with praise!(17:44)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

My Dear, Loyal Brother and True Friend in the Service of the Qur'an!

Aziz, sıddık kardeşim ve hizmet-i Kur'aniyede pek ciddî bir arkadaşım!

This time in your letter you want an answer to an important question which neither my time nor my state of mind permit me to answer.

Bu defaki mektubunda, vaktim ve halim müsaade etmediği mühim bir mes'eleye dair cevap istiyorsun.

My brother! Praise be to God, this year the numbers of those writing out the treatises have grown considerably.

Kardeşim, bu sene elhamdülillah risaleleri yazanlar pek çoğalmış. İkinci tashih bana geliyor.

The copies come to me for the second correction and I am busy doing them speedily from morning to evening.

Sabahtan akşama kadar sür'atli bir tarzda meşgul oluyorum.

Other important jobs remain undone but I consider this duty to be far more important.

Çok mühim işlerim de geri kalıyor ve bu vazifeyi daha azîm görüyorum.

The heat predominates over the reason in the months of Sha'ban and Ramadan in particular, and the spirit becomes animated.

Hususan şaban ve ramazanda, akıldan ziyade kalb hissedardır, ruh hareket eder.

So I shall postpone this important matter to another time and write to you about it gradually whenever my heart is inspired by Almighty God's mercy.

Şu mes'ele-i azîmeyi başka vakte ta'lik edip, ne vakit Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden kalbe sünuhât gelse, tedricen size yazılır.

For now I shall explain three points.*

*{The nine Points were finally completed.}

Şimdilik "Üç Nükte"yi (Haşiye) beyan edeceğim:

{(Haşiye): Bilâhere dokuz nükteye tamamlanmıştır.}

First Point: The idea expressed as: "The All-Wise Qur'an's mysteries are not known; the Qur'anic commentators have not understood its reality" has two aspects, and there are two groups of people who say it:

Birinci Nükte: "Kur'an-ı Hakîm'in esrarı bilinmiyor, müfessirler hakikatını anlamamışlar." diye beyan olunan fikrin iki yüzü var ve onu diyen, iki taifedir.

The First are the people of truth and the exacting scholars. They say: "The Qur'an is an unending, inexhaustible treasury.

Birincisi: Ehl-i hak ve ehl-i tedkiktir. Derler ki: "Kur'an, bitmez ve tükenmez bir hazinedir.

Every era both submits to and accepts its established, incontestible matters,

Her asır nusus ve muhkematını teslim ve kabul ile beraber,

and receives its share of its hidden truths as a sort of supplement; it cannot trespass on the shares of other ages which are concealed."

tetimmat kabilinden hakaik-i hafiyesinden dahi hissesini alır; başkasının gizli kalmış hissesine ilişmez."

#448

Yes, that is to say, as time passes the All-Wise Qur'an's truths are increasingly disclosed.

Evet zaman geçtikçe, Kur'an-ı Hakîm'in daha ziyade hakaiki inkişaf eder demektir.

But not, God forbid! so as to cause doubt concerning the self-evident Qur'anic truths that previous generations have expounded.

Yoksa hâşâ ve kellâ selef-i sâlihînin beyan ettikleri hakaik-i zahiriye-i Kur'anîyeye şübhe getirmek değil.

For belief in them is obligatory; they are established, definite, fundamental, and basic. The verse, "*A perspicuous Arabic Qur'an*" (16:103) states that its meaning is clear.

Çünkü onlara iman lâzımdır. Onlar nasstır, kat'îdir, esastırlar, temeldirler. Kur'an **عَرَبِيٌّ مُبِينٌ** fermanıyla manası vazîh olduğunu bildirir.

From beginning to end, the divine address revolves around those meanings, corroborating them and making them clear.

Baştan başa hitab-ı İlahî, o manalar üzerine döner, takviye eder, bedahet derecesine getirir.

Not to accept those authoritative meanings suggests, God forbid!, denying Almighty God and insulting the Messenger's (UWBP) understanding.

That is to say, those authoritative meanings have been taken successively from the source of Messengership.

Ibn Jarir al-Tabari wrote his great commentary relating all the meanings of the Qur'an through chains of authentic transmission to the source of Messengership.

The Second Group are either foolish friends who cause harm and make matters worse,

or they are diabolically cunning enemies who want to oppose the rulings of Islam and truths of belief.

They want to find a way into the fortified Suras of the All-Wise Qur'an, which, in your words, are each like steel strongholds.

People like that spread about ideas like the above in order, God forbid!, to excite doubts about the truths of belief and the Qur'an.

Second Point: Almighty God swears by many things in the Qur'an. The Qur'anic oaths contain numerous mysteries and significant points.

For example, the oath in "*By the Sun and its [glorious] splendour*" (91:1) forms the basis of the splendid comparison in the Eleventh Word; it depicts the universe as a palace and a city.

The oath of "*Ya. Sin. By the Qur'an full of wisdom*" (36:12) calls attention to the sacredness of the Qur'an's miraculousness, and indicates that it is so worthy of veneration it can be sworn by.

The oaths in "*By the star when its goes down,*" (53:1) and "*Furthermore I call to witness the setting of the stars; And that is indeed a mighty adjuration if you but knew*"(56:75-6)

indicate that falling stars are a sign that jinns and devils have been prevented from receiving news from the Unseen so that they cannot cause doubts about revelation.

They also point to the vast power and perfect wisdom in the awesomely vast stars being set in their places in perfect order and in the planets being made to revolve in wondrous manner.

With the oaths, "*By the [winds] that scatter and broadcast ;*" (51:1) "*By the [winds] sent forth,*" (71:1)

it attracts attention to the angels appointed to the winds, in order to call to mind the significant instances of wisdom in the disposal of the air and its movement in waves.

O mensus manaları kabul etmemekten, hâşâ sümme hâşâ, Cenab-ı Hakk'ı tekzib ve Hazret-i Risalet'in fehmini tezyif etmek çıkar.

Demek maânî-i mensusa, müteselsilen menba'-ı Risaletten alınmıştır.

Hattâ İbn-i Cerir-i Taberî bütün maânî-i Kur'anı muan'an sened ile müteselsilen menba'-ı Risalette îsal etmiş ve o tarzda, mühim ve büyük tefsirini yazmış.

İkinci Taife: Ya akılsız bir dosttur, kaş yapayım derken göz çıkarıyor

veya şeytan akıllı bir düşmandır ki, ahkâm-ı İslâmiye ve hakaik-i imaniyeye karşı gelmek istiyor.

Kur'an-ı Hakîm'in -senin tabirinle- birer polat kal'ası hükmünde olan surlu sureleri içinde yol bulmak istiyor.

Böyleler, hâşâ hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye şübhe îras etmek için bu nevi sözleri işaa ediyorlar.

İkinci Nükte: Cenab-ı Hak, Kur'anda çok şeylere kasem etmiş. Kasemat-ı Kur'aniyede çok büyük nükteler var, çok sırlar var.

Meselâ: وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا da kasem, Onbirinci

Söz'deki muhteşem temsilin esasına işaret eder. Kâinatı bir saray ve bir şehir suretinde gösterir.

Hem يَسْ * وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ deki kasem ile, i'cazat-ı Kur'aniyenin kudsiyetini ve ona kasem edilecek bir derece-i hürmette olduğunu ihtar eder.

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى * فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ * وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ deki kasem;

yıldızların sukutuyla vahye şübhe îras etmemek için cinn ve şeytanların gaybî haberlerden kesilmelerine alâmet olduğuna işaret etmekle beraber;

yıldızları dehşetli azametleriyle ve kemal-i intizam ile yerlerine yerleştirmek ve seyyaratları hayret-engiz bir surette döndürmekteki azamet-i kudret ve kemal-i hikmeti, o kasem ile ihtar ediyor.

وَالذَّارِيَّاتِ * وَالْمُرْسَلَاتِ daki kasemde;

havanın temevvücatı ve tasrifatı içinde mühim hikmetleri ihtar etmek için, rüzgârlara memur melaikelere kasem ile nazar-ı dikkati celbediyor ki,

For the elements, which are supposed to be governed by chance, perform important duties for most subtle purposes; and so on.

All the oaths and their positions contain different points and different purposes.

For now, since the time is inconvenient, I shall indicate briefly only one fine point out of many in the oath, "*By the fig and the olive*,"(95:1) as follows:

By swearing by the fig and the olive, Almighty God calls to mind the immensity of His power and the perfection of His mercy and His extensive bounties,

in order to redirect those people who are heading for the lowest of the low, showing that they may progress spiritually, through thanks, reflection, belief, and good works as far as the highest of the high.

The reason for specifying the fig and the olive is that as fruits they are most blessed and beneficial, and their creation comprises many notable things and bounties.

For the olive is utilized for illumination and food, and is a basic commodity in social and commercial life.

The fig is the same; it displays in its creation a miracle of power by encapsulating in its miniscule seed all the members of the huge fig-tree,

and is a divine bounty both in its being a food, and its uses, and contrary to other fruits its continuity, and many other advantages. It calls all this to mind with the oath

and instructs man to draw lessons from them so as to believe and perform good works, and not to fall to the lowest of the low.

Third Point: The disjointed letters at the start of some Suras are a divine cipher.

Almighty God makes allusion to matters of the Unseen with them for His special servant. The key to the cipher is with that servant, and with his heirs.

The All-Wise Qur'an addresses all eras and all the groups of mankind. It contains numerous different aspects and meanings that comprise the share of every class in every age.

The purest share was that of the righteous first generations of Islam, and they expounded it.

The people of sainthood and the verifiers of reality have found in their writings numerous allusions to the matters of the Unseen pertaining to spiritual journeying.

We have discussed them to a small extent from the point of view of the miraculousness of the Qur'an's eloquence in the commentary called Isharat all'jaz (Signs of Miraculousness), at the start of Sura al-Baqara; it may be referred to.

tesadüfî zannolunan unsurlar, çok nazik hikmetleri ve ehemmiyetli vazifeleri görüyorlar. Ve hâkeza...

Herbir mevkiin, ayrı ayrı nüktesi ve faidesi vardır.

Vakit müsaid olmadığı için, yalnız icmalen وَالتِّينِ وَ

الزَّيْتُونِ kasemindeki çok nüktelerinden bir nükteye işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Cenab-ı Hak, tîn ve zeytin ile kasem vasıtasıyla, azamet-i kudretini ve kemal-i rahmetini ve büyük nimetlerini ihtar ederek,

esfel-i safilîn tarafına giden insanın yüzünü o taraftan çevirip, şükür ve fikir ve iman ve amel-i sâlih ile tâ a'lâ-yı illiyyîne kadar terakkiyat-ı maneviyeye mazhar olabilmesine işaret ediyor.

Nimetler içinde tîn ve zeytinin tahsisinin sebebi; o iki meyvenin çok mübarek ve nâfi' olması ve hilkatlerinde de, medar-ı dikkat ve nimet çok şeyler bulunmasıdır.

Çünkü hayat-ı içtimaiye ve ticariye ve tenviriyeye ve gıda-yı insaniye için zeytin en büyük bir esas teşkil ettiği gibi;

incirin hilkatı, zerre gibi bir çekirdekte koca incir ağacının cihazatını saklayıp dercetmek gibi, bir hârika mu'cize-i kudreti gösterdiği gibi;

taamında, menfaatinde ve ekser meyvelere muhalif olarak devamında ve daha sair menafi'indeki nimet-i İlahiyeyle kasem ile hatıra getiriyor.

Buna mukabil, insanı iman ve amel-i sâlihe çıkarmak ve esfel-i safilîne düşürmemek için bir ders veriyor.

Üçüncü Nükte: Surelerin başlarındaki huruf-u mukattaa İlahî bir şifredir.

Has abdine, onlarla bazı işaret-i gaybiye veriyor. O şifrenin miftahı, o abd-i hastadır, hem onun veresindedir.

Kur'an-ı Hakîm madem her zaman ve her taifeye hitab ediyor; her asrın her tabakasının hissesini câmi' çok mütenevvi' vücuhları, manaları olabilir.

Selefi Sâlihîn ise, en hâlis parça onlarıdır ki, beyan etmişler.

Ehl-i velayet ve tahkik, seyr ü sülûk-u ruhaniyeye ait çok muamelât-ı gaybiye işaretini onlarda bulmuşlar.

İşarat-ül İ'caz Tefsirinde, "El-Bakara" Suresinin başında, i'caz-ı belâgat noktasında bir nebze onlardan bahsetmişiz; müracaat edilsin.

Fourth Point: The Twenty-Fifth Word has proved that a true translation of the All Wise Qur'an is not possible.

Also, the elevated style of its miraculousness cannot be translated.

#450

It would be extremely difficult to express and make understood the pleasure and reality arising from the elevated style in the miraculousness of its meanings (manevi i'caz).

However, we shall allude to one or two aspects of it in order to show the way, as follows:

*And among His signs is the creation of the heavens and the earth, and the variations in your languages and your colours. (30:22) * And the heavens will be rolled up in His right hand. (39:67) * He creates you in the wombs of your mothers in stages, one after another, in three veils of darkness. (39:6) * Who created the heavens and the earth in six days. (7:54, etc.) * Comes in between a man and his heart. (8:24) * From whom is not hidden the least little atom. (34:3) * He merges night into day, and He merges day into night; and He has full knowledge of the secrets of [all] hearts. (57:6)*

Through verses like these, with a wondrously elevated style and miraculous comprehensiveness, the Qur'an of Miraculous Exposition depicts the reality of creativity for the imagination, indicating the following:

"With whichever hammer the universe's builder, who is the Maker of the world, fastened the sun and moon in their places,

with the same hammer and at the same instant He fixes atoms in their places, for example in the pupils of living creatures' eyes.

And with whichever measure, whichever immaterial instrument, He arranged the heavens and unfolded them,

at the same instant and with the same arrangement, He opens up the eye removing its veils ; He makes it, orders it, and situates it.

And with whichever immaterial hammer of His power, the All-Glorious Maker fastens the stars to the skies,

with that same hammer He fastens man's innumerable distinguishing marks on his countenance and his external and inner senses in their places."

Dördüncü Nükte: Kur'an-ı Hakîm'in hakikî tercümesi kabil olmadığını Yirmibeşinci Söz isbat etmiştir.

Hem manevî i'cazındaki ulviyet-i üslûb ise, tercümeye gelmez.

Manevî i'cazında olan ulviyet-i üslûb cihetinden gelen zevk ve hakikatı beyan ve ifham etmek pek müşkil.

Fakat yolu göstermek için bir-iki cihete işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَانِكُمْ * وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ
* يُخَلِّقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ * خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
* يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ * لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ *
يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ
بِدَاتِ الصُّدُورِ

gibi âyetlerle, o derece hârika bir ulviyet-i üslûb ve i'cazkârane bir cem'iyet içinde hallakiyetin hakikatını hayale tasvir ediyor, gösteriyor ki:

"Sâni'-i Âlem olan şu kâinatın ustası, iş başında olarak Şems ve Kamer'i hangi çekiç ile yerlerine çakıyorsa;

aynı çekiç ile, aynı anda zerreleri yerlerine -meselâ zîhayatların gözbebeklerinde- yerleştiriyor.

Semavatı hangi ölçü ile, hangi manevî âlet ile tertib edip açıyorsa;

aynı anda, aynı tertib ile gözün perdelerini açar, yapar, tanzim eder, yerleştirir.

Hem Sâni'-i Zülcelal manevî kudretin hangi manevî çekici ile yıldızları göklere çakıyorsa,

aynı o manevî çekiç ile, beşerin sîmasındaki hadsiz alâmet-i farika noktalarını ve zahîrî ve bâtînî duygularını yerlerine nakşediyor" diye ifade eder.

That is to say, in order to show His works to both the eye and the ear while He is at work, the All-Glorious Maker strikes a hammer on an atom with the verses of the Qur'an,

and with another word of the same verse strikes the hammer on the sun; with an elevated style as though striking it right in the centre,

[He demonstrates](#) His unity within His oneness, and His infinite glory within His infinite beauty,

and His infinite tremendousness within His infinite concealedness, and His infinite breadth within His infinite precision,

and His infinite majesty within His infinite mercy, and His infinite distance within His infinite proximity.

The Qur'an expresses the ultimate degree of the combining of opposites, which is considered to be impossible, in a way that is necessary; it proves this and demonstrates it.

Thus, it is this sort of exposition and style that causes the most wondrous literary genius to prostrate before its eloquence.

Demek o Sâni'-i Zülcelal iş başında... İşlerini hem göze, hem kulağa göstermek için, âyât-ı Kur'aniye ile, bir çekici zerreye vuruyor;

aynı âyetin diğer kelimesiyle, o çekici Şems'e vuruyor; merkezine çakar gibi ulvî üslûb ile

vahdaniyeti ayn-ı ehadiyet içinde ve nihayet celali nihayet cemal içinde

ve nihayet azameti nihayet hafâ içinde ve nihayet vüs'ati nihayet dikkat içinde

ve nihayet haşmeti nihayet rahmet içinde ve nihayet bu'diyeti nihayet kurbiyet içinde [gösterir](#).

Muhal telakki edilen cem'-i ezdadın en uzak mertebesini, vâcib derecesindeki bir suretini ifade eder, isbat edip gösterir.

İşte bu tarz ifadesi ve üslûbudur ki; en hârika edîbleri, belâgatına secde ettiriyor.

And for example, through the verse,

And among His signs is this, that heaven and earth stand by His command; then when He calls you, by a single call, from the earth, behold, you [straight away] come forth, (30:25)

Almighty God shows the magnificence of the sovereignty of His dominicality in the following elevated manner:

At a single command or a signal like a bugle, the beings in the heavens and earth, which are like two obedient barracks or two orderly army headquarters,

will spring up with alacrity and perfect obedience from their sleep in the veils of transience and non-existence. Declaring: "At your service!", they will assemble on the field of the resurrection and last judgement.

With what miraculous and elevated style it describes the resurrection of the dead and Great Gathering! It points to the following convincing proof contained in its assertion:

observedly, seeds concealed as though dead in the darkness of the earth

and drops of water hidden and dispersed, nonexistent, in the atmosphere

are raised to life swiftly and with perfect order every spring. They emerge onto the field of trial and examination, perpetual examples of resurrection.

At the supreme resurrection, beings will emerge with same ease. Since you observe the one here, you cannot deny the other. And so on.

You can compare the degree of eloquence in other verses with this one. Would it be possible to do a true translation of this sort of verse? Surely it would not!

At best it would be an abbreviated meaning, or an interpretation, with five or six lines for each phrase.

Fifth Point: For example, "All praise be to God" (alhamdulillah) is a Qur'anic phrase. Its briefest meaning, required by the rules of grammar and rhetoric, is this:

...

"Each individual instance of all the sorts of praise that has been offered by whatever to whatever since pre-eternity and will be offered to post-eternity is particular to and due to the Necessarily Existent One alone, who is named Allah."

Hem meselâ

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

âyetiyle, şöyle bir üslûb-u âlî ile saltanat-ı rububiyetindeki haşmeti gösterir. Şöyle ki:

"Gökler ve zemin; iki muti' kışla hükmünde ve iki muntazam ordu merkezi suretinde tek bir emirle veya boru gibi bir işaretle,

o iki kışlada fena ve adem perdesinde yatan mevcudat, o emre kemal-i sür'atle ve itaatle "Lebbeyk!" deyip, meydan-ı haşir ve imtihana çıkarlar."

İşte haşir ve kıyameti ne kadar mu'cizane bir üslûb-u âlî ile ifade edip ve o davanın içinde bir delil-i iknaîye işaret ediyor ki:

Bilmüşahede nasıl ki zeminin cevfinde saklanmış ve ölmüş hükmündeki tohumlar

ve cevvi semada, ademde ve küre-i havaide dağılmış, saklanmış katreler;

nasıl kemal-i intizam ve sür'atle haşrolup her baharda meydan-ı tecrübe ve imtihana çıkıyorlar; zeminde hububat, semada katarat her vakit bir mahşer-nümun suretini alırlar;

öyle de, haşr-i ekber dahi öyle kolay zuhur eder. Madem bunu görüyorsunuz, onu dahi inkâr edemezsiniz. Ve hâkeza...

Şu âyetlere, sair âyâtta ki derece-i belâgatı kıyas edebilirsiniz. Acaba, şu tarzda ki âyâtın hakikî tercümesi mümkün müdür? Elbette değildir!

Olsa olsa, ya kısa bir meal-i icmalî veya âyetin her cümlesi için beş-altı satır tefsir yazmak lâzım gelir.

Beşinci Nükte: Meselâ "Elhamdülillah" bir cümle-i Kur'aniyedir. Bunun en kısa manası, ilm-i Nahiv ve Beyan kaidelerinin iktiza ettiği şudur:

كُلُّ فَرْدٍ مِنْ أَفْرَادِ الْحَمْدِ مِنْ آيِّ حَامِدٍ صَدَرَ وَعَلَى آيِّ مُحَمَّدٍ وَقَعَ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ خَاصٌّ وَ مُسْتَحَقٌّ لِلذَّاتِ الْوَاجِبِ الْوُجُودِ الْمُسَمَّى بِاللَّهِ

Yani: "Ne kadar hamd ve medh varsa, kimden gelse, kime karşı da olsa, ezelden ebede kadar hastr ve lâyıktır o Zât-ı Vâcib-ül Vücud'a ki, Allah denilir."

It is as follows: "Each individual instance of all the sorts of praise" is the consequence of the definite article "al" in "al-hamd."

As for the qualification of "that has been offered by whatever," since "praise" (hamd) is the verbal noun and the active participle has been omitted, it expresses generality in that sense.

By omitting the passive participle it again expresses universality and generality, and therefore expresses the qualification "to whatever."

As for the qualification of "from pre-eternity to post-eternity," it expresses this meaning because the rule of transposing from a verbal clause to a noun clause indicates continuity.

#452

The prepositional "lam" in "lillah" [to God], expresses the meaning of sole possession and worthiness.

As for the qualification of "the Necessarily Existent One, who is named Allah,"

since necessary existence is the necessary requisite of the Godhead and a term signifying the All-Glorious Essence;

comprising all the divine names and attributes and being the greatest name, the name of "Allah" necessarily indicates both the necessary existence and the title of "Necessarily Existent one."

If the shortest apparent meaning of the phrase "All praise be to God" on which all the scholars of Arabic are agreed is thus,

how could it be translated into another language with the same miraculousness and power?

Furthermore, among all the languages of the world, there is only one that can compare with Arabic in being the language of grammar, and that can never achieve the comprehensiveness of Arabic.

Is it possible for translations into other composite and inflectional languages by people whose understanding is partial, comprehension short, ideas confused, and hearts dark, to take the place of the sacred words of the Qur'an, [which have emerged in miraculous fashion in that comprehensive and wondrous grammatical language through an all-encompassing knowledge that knows all its aspects at once and wills them.](#)

I can even say, and perhaps prove, that all the Qur'an's words are like treasuries of truths, with sometimes a single letter teaching a page of truths.

Sixth Point: I shall recount a luminous experience and true vision I had for the purpose of elucidating the above. It was as follows:

İşte "ne kadar hamd varsa", "el-i istiğrak"tan çıkıyor.

"Her kimden gelse" kaydı ise, "hamd" masdar olup fâilî terk edildiğinden, böyle makamda umumiyeti ifade eder.

Hem mefulün terkinde, yine makam-ı hitabîde külliyyet ve umumiyeti ifade ettiği için, "her kime karşı olsa" kaydını ifade ediyor.

"Ezelden ebede kadar" kaydı ise; fi'lî cümlesinden ismî cümlesine intikal kaidesi, sebat ve devamı delalet ettiği için, o manayı ifade ediyor.

"Has ve müstehak" manasını "Lillah"taki "lâm-ı cer" ifade ediyor. Çünkü o "lâm", ihtisas ve istihkak içindir.

"Zât-ı Vâcib-ül Vücud" kaydı ise;

vücub-u vücud, uluhiyyetin lâzım-ı zarurîsi ve Zât-ı Zülcelal'e karşı bir ünvan-ı mülâhaza olduğundan,

"Lafzullah" sair esma ve sıfâta câmiyyeti ve ism-i a'zam olduğu itibariyle, delalet-i iltizamiye ile delalet ettiği gibi; Vâcib-ül Vücud ünvanına dahi, o delalet-i iltizamiye ile delalet ediyor.

İşte, "Elhamdülillah" cümlesinin en kısa ve ülema-yı Arabiyece müttetek-un aleyh bir mana-yı zahirîsi şöyle olursa,

başka bir lisana o i'caz ve kuvvetle nasıl tercüme edilebilir?

Hem elsine-i âlem içinde lisan-ı nahvî Arabî'den başka bir tek lisan var; o da hiçbir vakit Arab lisanının câmiyyetine yetişemez.

[Acaba o câmi' ve i'cazdarane olan lisan-ı nahvî ile mu'cizekârane bir surette ve her ciheti birden bilir, irade eder bir ilm-i muhit içinde zuhur eden kelimat-ı](#)

Kur'aniye; sair elsine-i terkibiye ve tasrifiye vasıtasıyla, zihni cüz'î, şuuru kısa, fikri müşevveş, kalbi karanlıklı bazı insanların kelimat-ı tercümiyesi nasıl o mukaddes kelimat yerini tutabilir?

Hattâ diyebilirim ve belki isbat edebilirim ki: Her bir harf-i Kur'an, bir hakaik hazinesi hükmüne geçer; bazan bir tek harf, bir sahife kadar hakikatları ders verir.

Altıncı Nükte: Bu manayı tenvir için, kendi başımdan geçmiş nurlu bir hali ve hakikatlı bir hayali söylüyorum. Şöyle ki:

One time, I was pondering over the use of the first person plural in the verse *"You alone do we worship and from You alone do we seek help,"* (1:4)

and my heart was seeking the reason for the first person singular being transposed into the first person plural of "we worship"(na'budu).

Suddenly from that "Nün" the mystery and virtues of performing the prayers in congregation were unfolded to me.

I saw that my participating in the congregation in Bayezid Mosque, where I was performing the prayer, made each member of the congregation a sort of intercessor for me who testified to and affirmed each of the statements I pronounced while reciting the prayers.

In the midst of the great, multiple worship of the congregation, I felt the courage to offer my deficient worship to the divine court.

Then a further veil was lifted. That is, all the mosques of Istanbul were added. The city became like Beyazid Mosque.

Suddenly I felt as though I were receiving their prayers and affirmation. Then within that, I saw myself in the mosque of the face of the earth, in the circular rows around the Ka'ba.

#453

I declared: *"All praise be to God, the Sustainer of All the Worlds!"* I have intercessors to this great number; they are all reciting exactly the same words as I am saying, confirming me."

As this veil was raised by my imagination, the Noble Ka'ba appeared to be the mihrab. Seizing the opportunity,

I called on the ranks of the congregation to testify and entrusted to the Black Stone the interpreter of faith, that is, *"I testify that there is no god but God, and I testify that Muhammad is the Messenger of God."*

While pronouncing this, a further situation was laid open before me: I saw that the congregation of which I was apart was divided into three circles:

The First Circle was the vast congregation of believers and those who affirm divine unity on the face of the earth.

The Second Circle: I looked and saw that I was part of a congregation consisting of all beings, all of which, performing prayers and glorification, were occupied with the benedictions and glorification particular to its group and species.

Their worship consists of the activities we observe, called "the functions of things."

Bir vakit *إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ* deki nun-u mütekellim-i maalgayrı düşündüm

ve mütekellim-i vahde sîgasından "Na'büdü" sîgasına intikalin sebebini kalbim aradı.

Birden, namazdaki cemaatin fazileti ve sırrı, o nun'dan inkişaf etti.

Gördüm ki: Namaz kıldığım o Bayezid Câmiindeki cemaatle iştirakimi ve herbiri benim bir nevi şefaatçim hükmüne ve kıraatımda izhar ettiğim hükümlere ve davalara birer şahid ve birer müeyyid gördüm.

Nâkıs ubudiyetimi, o cemaatin büyük ve kesretli ibadâtı içinde dergâh-ı İlahiyeye takdime cesaret geldi.

Birden bir perde daha inkişaf etti: Yani İstanbul'un bütün mescidleri ittisal peyda etti. O şehir, o Bayezid Câmiî hükmüne geçti.

Birden, onların dualarına ve tasdiklerine manen bir nevi mazhariyet hissettim. Onda dahi; rûy-i zemin mescidinde, Kâ'be-i Mükerrerme etrafında dairevî saflar içinde kendimi gördüm.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ dedim. Benim bu kadar şefaatçilerim var; benim namazda söylediğim herbir sözü aynen söylüyorlar, tasdik ediyorlar.

Madem hayalen bu perde açıldı; Kâ'be-i Mükerrerme mihrab hükmüne geçti. Ben bu fırsattan istifade ederek

o safları işhad edip, tahiyyatta getirdiğim, *أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ* olan imanın tercümanını mübarek Hacer-ül Esved'e tevdi' edip emanet bırakıyorum

derken, birden bir vaziyet daha açıldı. Gördüm ki: Dâhil olduğum cemaat üç daireye ayrıldı:

Birinci Daire: Rûy-i zeminde mü'minler ve muvahhidindeki cemaat-ı uzma.

İkinci Daire: Baktım, umum mevcudat, bir salât-ı kübrada, bir tesbihat-ı uzmada, her taife kendine mahsus salavat ve tesbihat ile meşgul bir cemaat içindeyim.

"Vezaif-i Eşya" tabir edilen hidemat-ı meşhude, onların ubudiyetlerinin ünvanlarıdır.

Declaring: "God is Most Great!" before this, I bowed my head in wonderment, and looked at myself:

Within a Third Circle I saw an astonishing microcosm which was apparently and qualitatively small, but in reality, number, and duties, great.

This, from the particles of my being to my external senses was a congregation in which every group was preoccupied with duties of worship and thanks.

In this circle, the dominical inner faculty in my heart was declaring: *"You alone do we worship and from You alone do we seek help"* in the name of the congregation.

Just as in the two former congregations my tongue had said it, having formed the intention to say it in their names.

In Short: The "Nün" of "na'budu" indicates these three congregations.

While pondering over this, the collective personality of God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace), the Interpreter and Herald of the All-Wise Qur'an, was suddenly embodied in all its majesty in his immaterial pulpit in Medina.

Like everyone, I as though heard his address of *"O you people! Worship your Sustainer,"*(2:21) and everyone in those three congregations responded like me, saying, *"You alone do we worship."*

In accordance with the rule, *"If something is established, it is established together with the things that necessitate it,"* the following truth was imparted to my mind:

Taking mankind as His addressee, the Sustainer of All the Worlds speaks with all beings,

and His Messenger (Upon whom be blessings and peace) conveys that lofty address to mankind, indeed, to all beings with spirits and consciousness.

All the past and the future have become like the present; the address is being delivered to mankind, all of which is in a single gathering, in the form of a congregation the rows of which all differ.

#454

I then saw that each Qur'anic verse possesses an elevated power, eloquence, and beauty which it had received from the grandeur and compass of its station, its extremely numerous, various, and significant addressees, from the Pre-Eternal Speaker, the One of infinite glory and grandeur, and from its exalted Interpreter, who is at the rank of God's beloved; I saw each verse bathed in a brilliant, truly brilliant, light of miraculousness.

O halde "Allahü Ekber" deyip hayretten başımı eğdim, nefsim baktım:

Üçüncü bir daire içinde, hayret-engiz zahiren ve keyfiyeten küçük, hakikaten ve vazifeten ve kemmiyeten büyük, bir küçük âlemi gördüm ki

zerrat-ı vücudiyemden tâ havass-ı zahiriye kadar, taife taife vazife-i ubudiyetle ve şükranıye ile meşgul bir cemaat gördüm.

Bu dairede, kalbimdeki latife-i Rabbaniyem, **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ** **إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ** o cemaat namına diyor.

Nasıl, evvelki iki cemaatte de lisanım, o iki cemaat-ı uzmayı niyet ederek demişti.

Elhasıl: "Na'büdü" nun'u, şu üç cemaate işaret ediyor.

İşte bu halette iken birden Kur'an-ı Hakîm'in tercümanı ve mübelliği olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın, Medine-i Münevvere denilen manevî minberinde, şahsiyet-i maneviyesi, haşmetiyle temessül ederek,

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ hitabını, manen herkes gibi ben de işitip; o üç cemaatte herkes benim gibi **إِيَّاكَ** ile mukabele ediyor tahayyül ettim.

إِذَا ثَبَتَ الشَّيْءُ ثَبَتَ بِلَوَازِمِهِ kaidesince, şöyle bir hakikat fikre göründü ki:

Madem bütün âlemlerin Rabbi, insanları muhatab ittihaz edip, umum mevcudatla konuşur

ve şu Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, o hitab-ı izzeti, nev'-i beşere belki umum zîruha ve zîşuura tebliğ ediyor.

İşte bütün mazi ve müstakbel, zaman-ı hazır hükmüne geçti; bütün nev'-i beşer bir mecliste, safları muhtelif bir cemaat şeklinde olarak; o hitab, o suretle onlara ediliyor.

O vakit her bir âyât-ı Kur'aniye; gayet haşmetli ve vüs'atlı bir makamdan, gayet kesretli ve muhtelif ve ehemmiyetli muhatabından, nihayetsiz azamet ve celal sahibi Mütakellim-i Ezelî'den ve makam-ı mahbubiyet-i uzma sahibi Tercüman-ı Âlîşanından aldığı bir kuvvet-i ulviyet, cezalet ve belâgat içinde; parlak, hem pek parlak bir nur-u i'cazı içinde gördüm.

Then, not the whole Qur'an, or a Sura, or a verse, but all its words seemed to be miracles.

"All praise be to God for the light of belief and the Qur'an," I declared. I emerged from my imagining, which was pure reality, the same as I had entered the "Nün" of "na'budu," and I understood that

not only the Qur'an's verses and words, but some of its letters, like the "Nün" of "na'budu," are luminous keys to important truths.

After my heart and imagination had emerged from the "Nün" of "na'budu," my mind came forward and said:

I want my share too. I cannot fly like you; my feet are evidences and proofs.

The way leading to the Creator, the Worshipped One and One from whom help is sought, has to be pointed out in the same "*na'budu*" and "*nasta'in*" ("You alone do we worship and from You alone do we seek help"), so that I can accompany you.

It then occurred to my heart to say the following to my bewildered mind:

Consider all the beings in the universe; whether living or inanimate, in perfect order and obedience they all have their worship which is in the form of duties.

Although some of them lack feelings and intelligence, they perform their duties in conscious, orderly, and worshipful fashion.

This means there is a True object of Worship, an Absolute Commander, who impels them to worship and employs them.

Now consider too the beings and particularly the living ones; while each has extremely numerous and various needs, which have to be met for its continued existence,

its hands cannot reach the smallest of them; its power is insufficient. Yet they all receive their innumerable needs regularly, from unexpected places, at the appropriate time; this is clearly to be seen.

Thus, these boundless needs and this boundless want of beings and that extraordinary assistance from the Unseen and merciful succour selfevidently demonstrate that

the beings have a Protector and Provider who possesses absolute riches, is Absolutely Generous and Absolutely Powerful; it is from Him that everything and all living beings seek help and await succour,

in effect saying: "*From You alone do we seek help.*" So then my mind declared: "We believe in this and assent to it!"

O vakit, değil umum Kur'an; ya bir sure, yahut bir âyet, belki her bir kelimesi birer mu'cize hükmüne geçti:

"Elhamdülillahi alâ nûr-il iman ve-l Kur'an" dedim. O ayn-ı hakikat olan hayalden "Na'büdü" nun'una girdiğim gibi çıktım ve anladım ki:

Kur'anın değil âyetleri, kelimeleri, belki Nun-u Na'büdü gibi bazı harfleri dahi mühim hakikatların nurlu anahtarlarıdır.

Kalb ve hayal, o Nun-u Na'büdü'den çıktıktan sonra, akıl karşılına çıktı, dedi:

"Ben de hisse isterim. Sizin gibi uçamam. Ayaklarım delildir, hüccettir.

Aynı **نَسْتَعِينُ** ve **نَعْبُدُ** de, Mabud ve Müstean olan Hâlık'a giden yolu göstermek lâzımdır ki, sizin ile gelebileyim."

O vakit kalbe şöyle geldi ki: De o mütehayyir akla:

Bak kâinattaki bütün mevcudata; zîhayat olsun, camid olsun, kemal-i itaat ve intizam ile vazife suretinde ubudiyetleri var.

Bir kısmı şuursuz, hissiz oldukları halde, gayet şuurkârane, intizamperverane ve ubudiyetkârane vazife görüyorlar.

Demek bir Mabud-u Bilhak ve bir Âmir-i Mutlak vardır ki, bunları ibadete sevkedip istihdam ediyor.

Hem bak, bütün mevcudata, hususan zîhayat olanlara.. herbirinin gayet kesretli ve gayet mütelevvi' ihtiyacı var ve vücud ve bekasına lâzım pek kesretli, muhtelif matlubları var;

en küçüğüne elleri ulaşmaz, kudretleri yetişmez. Halbuki o hadsiz matlubları, ummadığı yerden, vakt-i münasibde, muntazaman onların ellerine veriliyor ve bilmüşahede görünüyor.

İşte şu mevcudatın bu hadsiz fakr u ihtiyacı ve bu fevkalâde ianat-ı gaybiye ve imdadat-ı Rahmaniye bilbedahe gösterir ki:

Bir Ganiyy-i Mutlak ve Kerim-i Mutlak ve Kadîr-i Mutlak olan bir hâmi ve râzıkları vardır ki, her şey ve her zîhayat ondan istiane eder, meded bekliyor.

Manen **إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ** der. O vakit akıl, "Âmennâ ve saddaknâ" dedi.

Seventh Point: Then, when I said:

Guide us to the Straight Path; The path of those on whom You have bestowed Your bounty, (1:5-6)

I saw among the convoys of mankind that were travelling towards the past, was the luminous, radiant caravan of the prophets, the veracious ones, the martyrs, the saints, and the righteous.

They were scattering the darkness of the future and travelling the road to post-eternity on a straight way, a direct highway.

The phrase was showing me the way to join the caravan, indeed, it was joining me to it.

Suddenly I exclaimed: "Glory be to God! Anyone with an iota of intelligence must know what a loss it is not to join that long, light-scattering caravan which is illuminating the future and travelling in perfect safety.

Where can one who deviates from it by creating innovations find a light; which road can he take?"

Our guide, God's Most Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace) decreed: *"All innovations are misguidance, and all misguidance is in Hell-fire."* *

**[Muslim, Jum'a 43; Abu Da'ud, Sunna 5; Nasa'i, 'Idayn 22; Ibn Maja, Muqaddima 6-7; Darimi, Muqaddima 16, 23; Musnad iii, 310, 371; iv, 126-7]*

What advantage do those wretches worthy of the epithet "corrupt religious scholars" find in the face of this certain statement?

What fatwa do they issue so that unnecessarily and harmfully they oppose the clear matters of the marks of Islam (şair-i İslamiye), and deem it possible to change them?

It must be that a temporary awakening caused by a fleeting manifestation of meaning deceived those corrupt scholars.

For example, if an animal or fruit is stripped of its skin, it briefly appears to be fresh,

but quickly the delicate flesh and delicious fruit go black and rot, with their skins now estranged, withered, thick, and extraneous.

In exactly the same way, the prophetic and divine phrases of the marks of Islam are like a living, meritorious skin.

On being stripped away, the luminosity of the meanings is temporarily naked and somewhat visible. But like a fruit that has been peeled of its skin,

the spirit of those blessed meanings flies away leaving behind the human skin in darkened hearts and minds. The light flies away; just the smoke lingers. However ...

Yedinci Nükte: Sonra o halde **إِهْدِنَا الصِّرَاطَ**

الدِّينَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ dediğim vakit,

baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kabile-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, sıddıkîn, şüheda, evliya, sâlihîn kabilelerini gördüm ki,

istikbal zulûmatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar.

Bu kelime beni o kabileye iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor.

Birden, fesûbhanallah dedim. Zulûmat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kabile-i uzmaya iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım.

Acaba bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: **كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ**

Acaba bu ferman-ı kat'îye karşı ülema-üs sû' tabirine lâayık bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar,

hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar?

Olsa olsa, muvakkat bir cilve-i manadan gelen bir intibah-ı muvakkat, o ülema-i sû'u aldatmıştır.

Meselâ: Nasıl ki bir hayvanın veyahut bir meyvenin derisi soyulsa, muvakkat bir zarafet gösterir;

fakat az bir zamanda o zarif et ve o güzel meyve, o yabanî ve paslı ve kesif ve ârızî deri altında siyahlanır, taaffün eder.

Öyle de şair-i İslâmiyedeki tabirat-ı Nebeviye ve İlâhiye, hayatdar ve sevabdar bir cild, bir deri hükmündedir.

Onların soyulmasıyla, maânideki bir nuraniyet, muvakkaten çıplak -bir derece- görünür; fakat cildten cüda olmuş bir meyve gibi,

o mübarek manaların ruhları uçar, zulmetli kalb ve kafalarda beşerî postunu bırakıp gider.. nur uçar, dumanı kalır. Her ne ise...

Eighth Point: A principle concerning reality needs to be explained, which is related to this. It is as follows:

Just as there are two sort of rights, personal rights and general rights, which are held to be God's rights of a sort;

#456

so too among the matters of the Shari'a, some concern individual persons and others, with regard to generality, concern the public. These latter are called "the marks of Islam."

These marks concern everyone and everyone participates in them. To interfere in them without the consent of the public is an infringement of the public's rights.

The most minor of those marks (one which has the status of Sunna) is equal in importance to the greatest matter. They concern the whole world of Islam directly.

Those who are trying to break the luminous chain to which all the great figures of Islam since the Era of the Prophet till now have been bound, and to destroy it and corrupt it, and those who assist them,

should dwell on what a ghastly error they are making. If they possess the smallest grain of intelligence, they should tremble!

Ninth Point: Some matters of the Shari'a, concerning worship, are not linked to rational thinking; they are performed because they are commanded. The reason for them is the command.

There are others, the reason for which can be understood rationally. That is, they comprise some wisdom or benefit due to which they have been incorporated into the Shari'a.

But that is not the true reason or cause; the true reason is divine command or prohibition.

Instances of wisdom or benefits cannot change the marks of Islam related to worship; the aspect of them related to worship preponderates and they may not be touched. They may not be changed, even for a thousand benefits.

Similarly, it is not right to claim that the uses of the marks of Islam are limited to their well-known purposes. It is a false idea.

Such purposes are only one out of many. For instance, someone may say:

"The wisdom in and purpose of the call to prayer is to summon Muslims to prayer; in which case, it would be enough just to fire a rifle."

However, the foolish person does not know that the summons is only one purpose out of the thousands. Even if the sound of a rifle shot serves the purpose,

Sekizinci Nükte: Buna dair bir düstur-u hakikati beyan etmek lâzım. Şöyle ki:

Nasıl "hukuk-u şahsiye" ve bir nevi hukukullah sayılan "hukuk-u umumiye" namıyla iki nevi hukuk var;

öyle de: Mesail-i şer'iyede bir kısım mesail, eşhasa taalluk eder; bir kısım, umuma, umumiyet itibariyle taalluk eder ki; onlara "Şeair-i İslâmiye" tabir edilir.

Bu şeairin umuma taalluku cihetiyle umum onda hissedardır. Umumun rızası olmazsa onlara ilişmek, umumun hukukuna tecavüzdür.

O şeairin en cüz'isi (sünnet kabilinden bir mes'elesi) en büyük bir mes'ele hükmünde nazar-ı ehemmiyettedir. Doğrudan doğruya umum âlem-i İslâma taalluk ettiği gibi;

Asr-ı Saadetten şimdiye kadar bütün eazım-ı İslâmın bağlandığı o nuranî zincirleri koparmaya, tahrib ve tahrif etmeye çalışanlar ve yardım edenler

düşünsünler ki, ne kadar dehşetli bir hataya düşüyorlar. Ve zerre miktar şuurları varsa, titresinler!..

Dokuzuncu Nükte: Mesail-i şeriattan bir kısmına "taabbüdî" denilir; aklın muhakemesine bağlı değildir; emrolduğu için yapılır. İleti, emirdir.

Bir kısmına "Makul-ül mana" tabir edilir. Yani: Bir hikmet ve bir maslahatı var ki, o hükmün teşriine müreccih olmuş;

fakat sebep ve illet değil. Çünkü hakikî illet, emir ve nehy-i İlahîdir.

Şeairin taabbüdî kısmı; hikmet ve maslahat onu tağyir edemez, taabbüdîlik ciheti tereccuh ediyor, ona ilişilmez. Yüzbin maslahat gelse onu tağyir edemez.

Öyle de: "Şeairin faidesi, yalnız malûm mesalihtir" denilmez ve öyle bilmek hatadır.

Belki o maslahatlar ise, çok hikmetlerinden bir faidesi olabilir. Meselâ biri dese:

"Ezanın hikmeti, müslümanları namaza çağırmaktır; şu halde bir tüfenk atmak kâfidir."

Halbuki o divane bilmez ki, binler maslahat-ı ezaniye içinde o bir maslahattır. Tüfenk sesi, o maslahatı verse;

how, in the name of mankind, or in the name of the people of the town, can it substitute the call to prayer, which is a means of proclaiming worship before divine dominicality and heralding divine unity, the supreme results of the creation of the universe and of mankind?

In Short: Hell is not unnecessary; there are many things which cry out "Long live Hell!" with all their strength. Paradise is not cheap, either; it demands a high price.

Not equal are the Companions of the Fire and the Companions of the Garden; it is the Companions of the Garden who will achieve felicity.. . (To the end of the verse.)(59:20)

#457

The Second Section, Which Is The Second Treatise

On the Month of Ramadan

[There having been a brief discussion of 'the marks of Islam' at the end of the First Section,

the most brilliant and splendid of **the marks**, Ramadan the Noble, is discussed in this Second Section.

This Section consists of Nine Points, which explain nine of the numerous instances of wisdom in the month of Ramadan.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

It was the month of Ramadan in which the Qur'an was bestowed from on high as a guidance unto man and a self-evident proof of that guidance, and as the standard to discern true from false.

[*]: Qur'an, 2: 185.]

First Point

The **fast** of Ramadan is one of **the five pillars** of Islam, and it is one of the greatest of **the marks and observances** of Islam.

There are many purposes and instances of wisdom in the fast of Ramadan

which look to both God Almighty's dominicality,

and to man's social life, his personal life

and **the training** of his instinctual soul, and to his gratitude for Divine bounties.

One of the many instances of wisdom in fasting from the point of view of God Almighty's **dominicality** is as follows:

acaba nev'-i beşer namına, yahut o şehir ahalisi namına, hilkat-ı kâinatın netice-i uzması ve nev'-i beşerin netice-i hilkatı olan ilân-ı tevhid ve rububiyet-i İlahiyyeye karşı izhar-ı ubudiyete vasıta olan ezanın yerini nasıl tutacak?

Elhasıl: Cehennem lüzumsuz değil; çok işler var ki, bütün kuvvetiyle "Yaşasın Cehennem!" der. Cennet dahi ucuz değildir, mühim fiat ister.

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ilh...

İkinci Risale Olan İkinci Kısım

Ramazan-ı Şerife dairdir

[Birinci kısmın âhirinde şair-i İslâmiyeden bir nebze bahsedildiğinden

şairin içinde en parlak ve muhteşem olan Ramazan-ı Şerife dair olan bu ikinci kısımda, bir kısım hikmetleri zikredilecektir.

Bu İkinci Kısım, Ramazan-ı Şerifin pek çok hikmetlerinden dokuz hikmeti beyan eden "Dokuz Nükte"dir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ
بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

Birinci Nükte:

Ramazan-ı Şerifteki **savm**, İslâmiyetin **erkân-ı hamsesinin** birincilerindendir. Hem **şair-i** İslâmiyenin a'zamlarındandır.

İşte Ramazan-ı Şerifteki orucun çok hikmetleri;

hem Cenab-ı Hakk'ın rububiyetine,

hem insanın hayat-ı içtimaiyesine, hem hayat-ı şahsiyesine,

hem nefsin **terbiyesine**, hem niam-ı İlahiyyenin şükrüne bakar hikmetleri var.

Cenab-ı Hakk'ın **rububiyeti** noktasında orucun çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

God Almighty created the face of the earth in the form of
a table laden with bounties,

and arranged on the table every sort of bounty in a form
of
From whence he does not expect,

{[*]: Qur'an, 65:3.}

in this way stating the perfection of His dominicality and
His mercifulness and compassionateness.

Human beings are unable to discern clearly the reality of
this situation while in the sphere of causes, under the veil
of heedlessness, and they sometimes forget it.

However, during the month of Ramadan, the people of
belief suddenly become like a well drawn-up army.

As sunset approaches, they display a worshipful attitude
as though, having been invited to the Pre-Eternal
Monarch's banquet, they are awaiting the command of
"Fall to and help yourselves!"

#458

They are responding to that compassionate, illustrious,
and universal mercy

with comprehensive, exalted, and orderly worship.

Do you think those who do not participate in such
elevated worship and noble bounties are worthy to be
called human beings?

Second Point

One of the many instances of wisdom in the fast of the
blessed month of Ramadan with respect to
thankfulness for God Almighty's bounties is as follows:

As is stated in the First Word, a price is required for the
foods a tray-bearer brings from a royal kitchen.

But, to give a tip to the tray-bearer, and to suppose
those priceless bounties to be valueless

and not to recognize the one who bestowed them would
be the greatest foolishness.

God Almighty has spread innumerable sorts of bounties
over the face of the earth for mankind,

in return for which He wishes thanks, as the price of
those bounties.

The apparent causes and possessors of the bounties are
like tray-bearers.

We pay a certain price to them and are indebted to
them,

Cenab-ı Hak zemin yüzünü bir sofra-i nimet suretinde
halkettiği

ve bütün enva'-ı nimeti o sofrada

مِنْ حَيْثُ لَا يُحْتَسِبُ

bir tarzda o sofraya dizdiği cihetle,

kemal-i rububiyetini ve rahmaniyet ve rahîmiyetini o
vaziyetle ifade ediyor.

İnsanlar gaflet perdesi altında ve esbab dairesinde o
vaziyetin ifade ettiği hakikatı tam göremiyor, bazan
unutuyor.

Ramazan-ı Şerifte ise, ehl-i iman birden muntazam bir
ordu hükmüne geçer.

Sultan-ı Ezelî'nin ziyafetine davet edilmiş bir surette
akşama yakın "Buyurunuz" emrini bekliyorlar gibi bir
tavr-ı ubudiyetkârane göstermeleri,

o şefkatli ve haşmetli ve külliyetli rahmaniyete karşı,

vüs'atli ve azametli ve intizamlı bir ubudiyetle mukabele
ediyorlar.

Acaba böyle ulvî ubudiyete ve şeref-i keramete iştirak
etmeyen insanlar insan ismine lâıyk mıdır?

İkinci Nükte:

Ramazan-ı Mübareğin savmı, Cenab-ı Hakk'ın
nimetlerinin şükrüne baktığı cihetle, çok hikmetlerinden
bir hikmeti şudur ki:

Birinci Söz'de denildiği gibi, bir padişahın matbahından
bir tablacının getirdiği taamlar bir fiat ister.

Tablacıya bahşış verildiği halde, çok kıymetdar olan o
nimetleri kıymetsiz zannedip

onu in'am edeni tanımamak nihayet derecede bir belâhet
olduğu gibi,

Cenab-ı Hak hadsiz enva'-ı nimetini nev'-i beşere zemin
yüzünde neşretmiş.

Ona mukabil, o nimetlerin fiyatı olarak, şükür istiyor.

O nimetlerin zahirî esbabı ve ashabı, tablacı
hükmündedirler.

O tablacılara bir fiat veriyoruz, onlara minnettar oluyoruz;

and even though they do not merit it, are **over-respectful** and grateful to them.

Whereas the **True Bestower of Bounties** is infinitely more **deserving** of thanks than those causes which are merely the means for the bounty.

To thank Him, then, is to recognize that the bounties come **directly** from Him;

it is **to appreciate** their worth and to perceive one's own need for them.

Fasting in Ramadan, then, is the key to a true, **sincere**, extensive, and universal **thankfulness**.

For at other times of the year, most of those who are not in difficult circumstances

do not realize the value of many bounties since they do not experience **real hunger**.

Those whose stomachs are full and especially if they are rich, do not understand the degree of bounty there is in a piece of dry bread.

But when it is **time to break the fast**, **the sense of taste** testifies that the dry bread is a most valuable Divine bounty in the eyes of a believer.

During Ramadan, everyone from **the monarch** to the destitute, manifests a sort of gratitude through understanding **the value** of those bounties.

Furthermore, since eating is **prohibited** during the day, they will say:

"Those bounties **do not belong to me**. I am not free to eat them, for they are another's **property** and gift. I await his command."

They will **recognize** the bounty to be bounty and so will be giving thanks.

Thus, fasting in this way is in many respects like a key to **gratitude**; gratitude being man's **fundamental duty**.

Third Point

One of the many instances of wisdom in fasting from the point of view of man's **social life** is as follows:

#459

Human beings have been created differently with regard to their **livelihoods**.

As a consequence of the difference, God Almighty invites the rich **to assist** the poor,

so that through **the hunger** experienced in fasting, the rich can truly understand the pains and hunger which the poor suffer.

If there was no fasting, there would be many **self-indulgent** rich

hattâ müstahak olmadıkları pek **çok fazla hürmet** ve teşekkürü ediyoruz.

Halbuki **Mün'im-i Hakikî**, o esbabdan hadsiz derecede o nimet vasıtasıyla şükre **layıktır**.

İşte ona teşekkür etmek; o nimetleri **doğrudan doğruya** ondan bilmek,

o nimetlerin kıymetini **takdir etmek** ve o nimetlere kendi ihtiyacını hissetmekle olur.

İşte Ramazan-ı Şerif'teki oruç, hakikî ve **hâlis**, azametli ve umumî bir **şükürün** anahtarıdır.

Çünkü sair vakitlerde mecburiyet tahtında olmayan insanların çoğu,

hakikî açlık hissetmedikleri zaman, çok nimetlerin kıymetini **derk edemiyor**.

Kuru bir parça ekmek, **tok olan adamlara**, hususan zengin olsa, ondaki derece-i nimet anlaşılmıyor.

Halbuki **iftar vaktinde** o kuru ekmek, bir mü'minin nazarında çok kıymetdar bir nimet-i İlahiye olduğuna **kuvve-i zaikası** şahadet eder.

Padişahtan tâ en fukaraya kadar herkes, Ramazan-ı Şerifte o nimetlerin **kıymetlerini** anlamakla bir şükür-ü manevîye mazhar olur.

Hem gündüzdeki yemekten **memnuiyeti** cihetiyle;

"O nimetler **benim mülküm değil**. Ben bunların tenavülünde hür değilim; demek başkasının **malıdır** ve in'amıdır. Onun emrini bekliyorum."

diye nimeti nimet **bilir**; bir şükür-ü manevî eder.

İşte bu suretle oruç, çok cihetlerle **hakikî vazife-i insaniye** olan **şükürün** anahtarı hükmüne geçer.

Üçüncü Nükte:

Oruç, **hayat-ı içtimaiye-i insaniyeye** baktığı cihetle çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

İnsanlar, **maîşet** cihetinde muhtelif bir surette halledilmişler.

Cenab-ı Hak o ihtilafa binaen, zenginleri fukaraların **muavenetine** davet ediyor.

Halbuki zenginler, fukaranın acınacak acı hallerini ve açlıklarını, oruçtaki **açlıkla** tam hissedebilirler.

Eğer oruç olmazsa, **nefisperest** çok zenginler bulunabilir ki,

unable to perceive just how grievous is hunger and **poverty** and how **needy of compassion** are those who suffer them.

Compassion for one's fellow men is **an essential** of true thankfulness.

Whoever a person is, there will always be someone poorer than himself in some respect. He is enjoined **to be compassionate** towards that person.

If he was not himself **compelled to** suffer hunger, he would be unable give the person-by means of compassion-the help and assistance which he is **obliged to** offer.

And even if he was able, it would be deficient, for he would **not** have truly **experienced** the state of hunger himself.

Fourth Point

One instance of wisdom in fasting in Ramadan with respect to **training** the instinctual soul is as follows:

The instinctual soul wants to be free and **independent**, and considers itself to be thus.

According to the dictates of its nature, it even desires an **imaginary** dominicality and to act **as it pleases**.

It does not want to admit that it is **being sustained and trained** through innumerable bounties.

Especially if it possesses **wealth** and power in this world, and if **heedlessness** also encourages it,

it will devour God's bounties like a usurping, **thieving** animal.

Thus, in the month of Ramadan, **the instinctual soul** of everyone, from the richest to the poorest, may understand that

it does not own itself, but is totally **owned**; that it is not free, but is a **slave**.

It understands that if it receives no command, it is unable to do the simplest and easiest thing, it cannot even **stretch out its hand** towards water.

Its **imaginary** dominicality is therefore shattered; it performs its worship and begins to offer thanks, its true duty.

Fifth Point

One of the many instances of wisdom in fasting in Ramadan from the point of view of **improving the conduct** of the instinctual soul and giving up its rebellious habits is as follows:

The human soul forgets itself through **heedlessness**. It cannot see the utter **powerlessness**, want, and **deficiency** within itself and it does not wish to see them.

açlık ve **fakirlik** ne kadar elîm ve onlar **şefkate** ne kadar **muhtaç** olduğunu idrak edemez.

Bu cihette insaniyetteki hemcinsine şefkat ise, şükr-ü hakikînin bir **esas**ıdır.

Hangi ferd olursa olsun, kendinden bir cihette daha fakiri bulabilir. Ona karşı **şefkate** mükelleftir.

Eğer nefesine açlık çektirmek **mecburiyeti** olmazsa, şefkat vasıtasıyla muavenete **mükellef** olduğu ihsanı ve yardımı yapamaz;

yapsa da tam olamaz. Çünkü hakikî o haleti kendi nefsinde **hissetmiyor**.

Dördüncü Nükte:

Ramazan-ı Şerifteki oruç, nefsin **terbiyesine** baktığı cihetindeki çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

Nefis, kendini hür ve **serbest** ister ve öyle telakki eder.

Hattâ **mevhum** bir rububiyet ve **keyfemayeşa** hareketi, fitrî olarak arzu eder.

Hadsiz nimetlerle **terbiye olunduğunu** düşünmek istemiyor.

Hususan dünyada **servet** ve iktidarı da varsa, **gaflet** dahi yardım etmiş ise;

bütün bütün gasıbane, **hırsızcasına** nimet-i İlahiyeyi hayvan gibi yutar.

İşte Ramazan-ı Şerifte en zenginden en fakire kadar herkesin **nefsi** anlar ki:

Kendisi mâlik değil, **memluktur**; hür değil, **abddir**.

Emir olunmazsa en âdi ve en rahat şeyi de yapamaz, **elini** suya **uzatamaz** diye

mevhum rububiyeti kırılır, ubudiyeti takınır, hakikî vazifesi olan şükre girer.

Beşinci Nükte:

Ramazan-ı Şerifin orucu, nefsin **tehzib-i ahlâkına** ve serkeşane muamelelerinden vazgeçmesi cihetine baktığı noktasındaki çok hikmetlerinden birisi şudur ki:

Nefs-i insaniye **gaflet**le kendini unutuyor. Mahiyetindeki hadsiz **aczi**, nihaysiz fakrı, gayet derecedeki **kusurunu** göremez ve görmek istemez.

And it does not think of just how weak it is, and how subject to **transience** and to **disasters**, nor of the fact that it consists merely of flesh and bones, which **quickly decline** and are dispersed.

#460

Simply, it **assaults** the world as though it possessed a body **made of steel** and imagined itself to be undying and eternal.

It hurls itself onto the world with intense **greed** and voracity and passionate **attachment** and love.

It is captivated by anything that gives its pleasure or that **benefits it**.

Moreover, it forgets its Creator Who **sustains** it with perfect compassion,

and it does not think of the results of its life and its life in the hereafter. Indeed, it wallows in **dissipation and misconduct**.

However, fasting in the month of Ramadan awakens even the most heedless and **obstinate** to their weakness, impotence, and **want**.

By means of hunger, they think of their stomachs; they understand the need therein.

They realize how **unsound** are their weak bodies,

and **perceive** how needy they are for kindness and compassion.

So they abandon the soul's **pharaoh-like despotism**, and through recognizing their utter impotence and want, perceive a desire **to take refuge** at the **Divine Court**.

And they **prepare themselves to knock** at the door of mercy with the hands of thankfulness. So long as heedlessness has not destroyed their hearts, that is.

Sixth Point

One of the many instances of wisdom in fasting in Ramadan from the point of view of **the revelation** of the All-Wise Qur'an,

and with respect to the fact that the month of Ramadan was the most important time in its revelation, is as follows:

Since the All-Wise Qur'an was revealed in the month of Ramadan,

to shun the lower demands of the soul and **trivialities** and to resemble **the angelic state** by abstaining from food and drink in order to greet that **heavenly address** in the best manner, is to attain to a holy state.

And to read and listen to the Qur'an **as though** it was **just revealed**,

Hem ne kadar zaîf ve **zevâle** maruz ve **musibetlere** hedef bulunduğunu ve **çabuk bozulur** dağılır et ve kemikten ibaret olduğunu düşünmez.

Âdeta **polattan** bir vücudu var gibi, lâyemutane kendini ebedî tahayyül eder gibi dünyaya **saldırır**.

Şedid bir **hırs** ve tama' ile ve şiddetli **alâka** ve muhabbet ile dünyaya atılır.

Her lezzetli ve **menfaatli** şeylere bağlanır.

Hem kendini kemal-i şefkatle **terbiye eden** Hâlıkını unuttur.

Hem netice-i hayatını ve hayat-ı uhreviyesini düşünmez; **ahlâk-ı seyyie** içinde yuvarlanır.

İşte Ramazan-ı Şerifteki oruç; en gafillere ve **mütemerridlere**, za'fını ve aczini ve **fakrını** ihsas ediyor.

Açlık **vasıtasıyla** midesini düşünüyor. Midesindeki ihtiyacını anlar.

Zaîf vücudu, ne derece **çürük** olduğunu hatırlıyor.

Ne derece merhamete ve şefkate muhtaç olduğunu **derk eder**.

Nefsin **firavunluğunu** bırakıp, kemal-i acz ve fakr ile **dergâh-ı İlahiyeye ilticaya** bir arzu hisseder

ve bir şükr-ü manevî eliyle rahmet kapısını **çalmağa hazırlanır**. Eğer gaflet kalbini bozmamış ise...

Altıncı Nükte:

Ramazan-ı Şerifin sıyamı, Kur'an-ı Hakîm'in **nüzulüne** baktığı cihetle

ve Ramazan-ı Şerif, Kur'an-ı Hakîm'in en mühim zaman-ı nüzulü olduğu cihetindeki çok hikmetlerinden birisi şudur ki:

Kur'an-ı Hakîm, madem Şehr-i Ramazan'da nüzul etmiş;

o Kur'anın zaman-ı nüzulünü istihzar ile o **semavî hitabı** hüsn-ü istikbal etmek için Ramazan-ı Şerifte nefsin hâcat-ı süfliyesinden ve **malayaniyat** hâlattan tecerrüd ve ekl ve şürbün terkiyle **melekiyet vaziyetine** benzemek

ve bir surette o Kur'anı **yeni nâzil** oluyor **gibi** okumak ve dinlemek

to listen to the **Divine address** in it as if it was being revealed that very instant,

to listen to that address as though hearing it from God's Noble Messenger (Upon whom be blessings and peace),

indeed, from the Angel Gabriel, or from the Pre-Eternal Speaker Himself, is to attain to that same *holy state*.

To act in this way is to act as *an interpreter* and *to cause others to listen* to it and in some degree to demonstrate the wisdom in the Qur'an's revelation.

Indeed, it is as if the world of Islam becomes a mosque during the month of Ramadan.

In every corner of that mighty mosque millions of those *who know the whole Qur'an by heart* cause the dwellers on the earth to hear the heavenly address.

Each Ramadan displays the verse *It was the month of Ramadan in which the Qur'an was bestowed from on high* in luminous shining manner. It proves that Ramadan is the month of the Qur'an.

Some of the members of the vast *congregation* listen to the reciters with reverence, while others read it themselves.

ve ondaki **hitabat-ı İlahiyeyi** gūya geldiği ân-ı nüzulünde dinlemek

ve o hitabı Resul-i Ekrem (A.S.M.)dan işitiyor gibi dinlemek,

belki Hazret-i Cebrail'den, belki Mütakellim-i Ezeli'den dinliyor gibi bir *kudsî halete* mazhar olur.

Ve kendisi *tercümanlık* edip *başkasına dinlettirmek* ve Kur'anın hikmet-i nüzulünü bir derece göstermektir.

Evet Ramazan-ı Şerifte gūya âlem-i İslâm bir mescid hükmüne geçiyor; öyle bir mescid ki,

milyonlarla *hâfızlar*, o mescid-i ekberin kûşelerinde o Kur'anı, o hitab-ı semavîyi Arzlılara işittiriyorlar.

Her Ramazan

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ

âyetini, nuranî parlak bir tarzda gösteriyor. Ramazan, Kur'an ayı olduğunu isbat ediyor.

O *cemaat*-i uzmanın sair efradları, bazıları huşu' ile o hâfızları dinlerler. Diğerleri, kendi kendine okurlar.

Following **the appetites** of the base instinctual soul while in a sacred mosque that is such,

and **quitting** that luminous condition through eating and drinking, is truly loathsome

and makes such a person the **target** of the aversion and disgust of the congregation in the mosque.

In the same way, people who **oppose** those who fast during Ramadan are to the same extent the target of **the aversion** and disgust of the whole world of Islam.

Seventh Point

One of the many instances of wisdom in the fast of Ramadan with respect to mankind's gain and profit, who comes to this world in order to cultivate and **trade** for the hereafter, is as follows:

The reward for actions in the month of Ramadan is a **thousandfold**.

According to Hadith, each word of the All-Wise Qur'an has ten **merits**; each is counted as ten merits and will yield ten fruits in Paradise.

While during Ramadan, each word bears not ten fruits but a thousand, and verses like Ayat al-Kursi thousands for each word, and on Fridays in Ramadan it is even more. And on the Night of Power, each word is **counted** as thirty thousand merits.

{[*]: Qur'an, 2:255.}

Indeed, the All-Wise Qur'an, each of whose words yield thirty thousand eternal fruits, is like a luminous Tree of Tuba that **gains** for believers in Ramadan millions of those eternal fruits.

So, come and look at this sacred, eternal **profitable** trade, then consider it

and understand the infinite **loss** of those **who do not appreciate** the value of those words.

To put it simply, the month of Ramadan is an extremely profitable display and **market** for the trade of the hereafter.

It is an extremely **fertile** piece of land for **the crops** of the hereafter. For the growth and flourishing of actions it is like April showers in the spring.

It is like a brilliant holy **festival** for **the parade** of mankind's worship in the face of **the sovereignty** of Divine dominicality.

Since it is thus, mankind has been **charged with** fasting in order not to heedlessly indulge **the animal needs** of the instinctual soul like eating and drinking, nor to indulge **the appetites** lustfully and in trivialities.

Şöyle bir vaziyetteki bir mescid-i mukaddeste, nefs-i süflînin **hevesatına** tâbi' olup,

yemek içmek ile o vaziyet-i nuranîden **çıkma** ne kadar çirkin ise

ve o mesciddeki cemaatın manevî nefretine ne kadar **hedef** ise;

öyle de Ramazan-ı Şerifte ehl-i sıyama **muhalefet** edenler de, o derece umum o âlem-i İslâmın manevî **nefretine** ve tahkirine hedeftir.

Yedinci Nükte:

Ramazanın sıyama, dünyada âhiret için ziraat ve **ticaret** etmeğe gelen nev'-i insanın kazancına baktığı cihetteki çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

Ramazan-ı Şerifte sevab-ı a'mal, **bire bindir**.

Kur'an-ı Hakîm'in nass-ı hadîs ile herbir harfinin on **sevabı** var; on hasene sayılır, on meyve-i Cennet getirir.

Ramazan-ı Şerifte herbir harfin, on değil bin ve Âyetü'l-Kürsî gibi âyetlerin herbir harfi binler ve Ramazan-ı Şerifin Cum'alarında daha ziyadedir. Ve Leyle-i Kadir'de otuzbin hasene **sayılır**.

Evet herbir harfi otuzbin bâki meyveler veren Kur'an-ı Hakîm, öyle bir nuranî şecere-i tûbâ hükmüne geçiyor ki; milyonlarla o bâki meyveleri, Ramazan-ı Şerif'te mü'minlere **kazandırır**.

İşte gel, bu kudsî, ebedî, **kârlı** ticarete bak, seyret ve düşün ki:

Bu hurufatın kıymetini **takdir etmeyenler** ne derece hadsiz bir **hasarete** olduğunu anla!

İşte Ramazan-ı Şerif âdeta bir âhiret ticareti için gayet kârlı bir meşher, bir **pazardır**.

Ve uhrevî **hasılat** için, gayet **münbit** bir zemindir. Ve neşvünema-i a'mal için, bahardaki mâh-ı Nisandır.

Saltanat-ı rububiyet-i İlâhiyeye karşı ubudiyet-i beşeriyenin **resm-i geçit** yapmasına en parlak, kudsî bir **bayram** hükmündedir.

Ve öyle olduğundan, yemek-içmek gibi nefsin gafletle **hayvanî hâcatına** ve malayani ve hevaperestane **müştehiyata** girmemek için oruçla **mükellef olmuş**.

For, by **temporarily** rising above animality and quitting the calls of this world, man approaches the angelic state and enters upon **the trade of the hereafter**.

And by fasting, he approaches the state of the hereafter and that of a spirit appearing **in bodily form**.

It is as if man then becomes a sort of **mirror** reflecting the Eternally Besought One.

Indeed, the month of Ramadan comprises and gains a **permanent and eternal** life in this fleeting world and brief transient life.

Certainly, a single Ramadan can produce **fruits** equal to that of a lifetime of eighty years.

The fact that, according to the Qur'an, the Night of Power is more **auspicious** than a thousand months is **a decisive proof** of this.

#462

For example, a monarch may declare certain days to be **festivals during his reign**, or perhaps once a year. Either on his accession to the throne or on some other days which reflect a glittering manifestation of his sovereignty.

On those days, he favours **his subjects**, not within the general sphere of the law, but with his special bounties and favours, with **his presence without veil**

and his wondrous activities. And he favours with his especial regard and attention those of his nation who are completely **loyal** and worthy.

In the same way, the All-Glorious **Monarch** of eighteen thousand worlds, Who is the Sovereign of Pre-Eternity and Post-Eternity,

revealed in Ramadan the illustrious **decree** of the All-Wise Qur'an, which looks to the eighteen thousand worlds.

It is a **requirement** of wisdom, then, that Ramadan should be like special Divine festival, a dominical display, and a **spiritual gathering**.

Since Ramadan is such festival, God has commanded man to fast, in order **to disengage** him to a degree from base and animal **activities**.

The most excellent fasting is to make the human senses and organs, like the eyes, ears, heart, and thoughts, fast together with the stomach.

That is, to withdraw them from all **unlawful things** and from trivia, and to urge each of them to their particular worship.

For example, to ban the tongue from lying, **back-biting**, and obscene language and to make it fast.

Güya **muvaakkaten** hayvaniyetten çıkıp melekîyet vaziyetine veyahut **âhiret ticaretine** girdiği için, dünyevî hâcatını muvaakkaten bırakmakla, uhrevî bir adam

ve **tecessüden** tezahür etmiş bir ruh vaziyetine girerek; savmı ile,

Samediyete bir nevi **âyinedarlık** etmektir.

Evet Ramazan-ı Şerif; bu fânî dünyada, fânî ömür içinde ve kısa bir hayatta **bâki** bir ömür ve uzun bir hayat-ı bâkiyeyi tazammun eder, kazandırır.

Evet bir tek Ramazan, seksen sene bir ömür **semeratını** kazandırabilir.

Leyle-i Kadir ise, nass-ı Kur'an ile bin aydan daha **hayırlı** olduğu bu sırta **bir hüccet-i kâtiadır**.

Evet nasilki bir padişah, **müddet-i saltanatında** belki her senede, ya cülûs-u hümayûn namıyla veyahut başka bir şaşaalı cilve-i saltanatına mazhar bazı günleri **bayram** yapar.

Raiyetini, o günde umumî kanunlar dairesinde değil; belki hususî ihsanatına ve **perdesiz huzuruna**

ve has iltifatına ve fevkalâde icraatına ve doğrudan doğruya lâıyk ve **sadık** milletini, has teveccühüne mazhar eder.

Öyle de: Ezel ve Ebed Sultanı olan on sekiz bin âlemin **Padişah-ı Zülcelal'i**;

o on sekiz bin âleme bakan, teveccüh eden **ferman-ı** âlişanı olan Kur'an-ı Hakîm'i Ramazan-ı Şerifte **inzal** eylemiş.

Elbette o Ramazan, mahsus bir bayram-ı İlahî ve bir meşher-i Rabbanî ve bir **meclis-i ruhanî** hükmüne geçmek, **mukteza**-yı hikmettir.

Madem Ramazan o bayramdır; elbette bir derece, süflî ve hayvanî **meşagilden** insanları **çekmek** için oruca emredilecek.

Ve o orucun **ekmeli** ise: Mide gibi bütün duyguları; gözü, kulağı, kalbi, hayali, fikri gibi cihazat-ı insaniyeye dahi bir nevi oruç tutturmaktadır.

Yani: **Muharremattan**, malayaniyattan çekmek ve her birisine mahsus ubudiyyete sevkettir.

Meselâ: Dilini yalandan, **gıybetten** ve galiz tabirlerden ayırmakla ona oruç tutturmak.

And to busy it with activities like **reciting the Qur'an**, praying, **glorifying** God's Names, asking for God's blessings on the Prophet Muhammad (Upon whom be blessings and peace), and seeking forgiveness for sins.

And for example, **to prevent** the eyes looking at members of the opposite sex outside the stipulated degrees of kinship, and the ears from hearing harmful things,

and to use the eyes **to take lessons** and the ears to listen to the truth and to the Qur'an, is to make other organs fast too.

As a matter of fact, since the stomach is the largest factory, if it has an enforced **holiday from work** through fasting, the other small workshops will be made to follow it easily.

Eighth Point

One of the many instances of wisdom in Ramadan from the point of view of man's personal life is as follows:

It is a healing **physical** and **spiritual** diet of the most important kind.

When man's instinctual soul eats and drinks **just as it pleases**, it is both harmful for man's physical life from the medical point of view,

and when it hurls itself on everything it encounters without considering whether it is **licit or illicit**, it quite simply **poisons** his spiritual life.

Further, it is difficult for such a soul **to obey** the heart and the spirit. It wilfully takes the reins into its own hands, and then man cannot ride it, it rather **rides** man.

#463

But by means of fasting in Ramadan, it becomes accustomed to a sort of diet. It tries **to discipline itself** and learns to listen to commands.

Furthermore, it will **not be attracting** illness to that miserable, weak stomach by cramming it with food before the previous consignment has been **digested**.

And by **abandoning** even licit actions as it is commanded, it will acquire the ability to listen to the commands of the Shari'a and the reason, and so **to avoid illicit** actions. It will try not to destroy his spiritual life.

Moreover, the great **majority** of mankind frequently suffer from hunger. Man, therefore, needs hunger and discipline, which are training for **patience** and **endurance**.

Fasting in Ramadan is patient endurance of a period of hunger that continues for fifteen hours, or for twenty-four if **the pre-dawn meal** is not eaten, and it is a discipline and a **training**.

Ve o lisani, **tilavet-i Kur'an** ve zikir ve **tesbih** ve salavat ve istiğfar gibi şeylerle meşgul etmek...

Meselâ: Gözünü nâmahreme bakmaktan ve kulağını fena şeyleri işitmekten **men'edip**,

gözünü **ibrete** ve kulağını hak söz ve Kur'an dinlemeğe sarfetmek gibi sair cihazata da bir nevi oruç tutturmaştır.

Zâten mide en büyük bir fabrika olduğu için, oruç ile ona **ta'til-i eşgal** ettirilse, başka küçük tezgâhlar kolayca ona ittiba ettirilebilir.

Sekizinci Nükte:

Ramazan-ı Şerif, insanın hayat-ı şahsiyesine baktığı cihetindeki çok hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

İnsana en mühim bir ilâç nev'inden **maddî** ve **manevî** bir perhizdir ve tıbben bir hımyedir ki:

İnsanın nefsi, yemek içmek hususunda **keyfemayeşa** hareket ettikçe, hem şahsın maddî hayatına tıbben zarar verdiği gibi;

hem **helâl-haram** demeyip rast gelen şeye saldırmak, âdeta manevî hayatını da **zehirler**.

Daha kalbe ve ruha **itaat etmek**, o nefse güç gelir. Serkeşane dizginini eline alır. Daha insan ona binemez, o insana **biner**.

Ramazan-ı Şerifte oruç vasıtasıyla bir nevi perhize alışır; **riyazete** çalışır ve emir dinlemeyi öğrenir.

Bîçare zaîf mideye de, **hazımdan** evvel yemek yemek üzerine doldurmak ile hastalıkları **celbetmez**.

Ve emir vasıtasıyla helâli **terkettiği** cihetle, **haramdan çekinmek** için akıl ve şeriattan gelen emri dinlemeğe kabiliyet peyda eder. Hayat-ı maneviyeyi bozmamağa çalışır.

Hem insanın **ekseriyet-i mutlakası** açlığa çok defa mübtela olur. **Sabır** ve **tahammül** için bir idman veren açlık, riyazete muhtaçtır.

Ramazan-ı Şerifteki oruç onbeş saat, **sahursuz** ise yirmidört saat devam eden bir müddet-i açlığa sabır ve tahammül ve bir riyazettir ve bir **idmandır**.

That is to say, fasting is also a **cure** for **impatience** and lack of endurance, which double man's afflictions.

Futhermore, the factory of the stomach has many workers. And many of the human organs are **connected** to it.

If the instinctual soul does not have a **rest from activity** during the day for a month, it makes the factory's workers and those organs forget their particular duties. It **makes them busy** with itself so that they remain under its tyranny.

Also, it **confuses** the rest of the organs in the human body with the clangour and steam of the factory's machinery. It continuously attracts their **attention** to itself, making them temporarily forget their exalted duties.

It is because of this that for centuries those closest to God have **accustomed** themselves to discipline and to eating and drinking little in order **to be perfected**.

However, through fasting in Ramadan the factory's workers understand that they were not created for the factory only.

While the rest of the organs, instead of delighting in the lowly **amusements** of the factory, take pleasure in angelic and **spiritual** amusements, and fix their gazes on them.

It is for this reason that in Ramadan the believers experience **enlightenment**, fruitfulness, and **spiritual joys** which differ according to their degrees.

Their subtle faculties, such as the heart, spirit, and intellect, make great **progress** and advancement in that blessed month by means of fasting. They laugh with innocent joy inspite of the stomach's **weeping**.

Ninth Point

One of the instances of wisdom in fasting in Ramadan with regard to shattering the instinctual soul's imaginary dominicality and making known its worship through pointing out its **impotence** is as follows:

The instinctual soul does not want **to recognize** its Sustainer; it wants its own lordship, **like Pharaoh**.

#464

However much torment it suffers, that **character** remains in it. It is however destroyed through hunger.

And so, fasting in Ramadan **strikes** direct **blows** at the soul's pharaoh-like front, shattering it. It demonstrates its impotence, **weakness**, and want. It makes it realize that it is a slave.

Among the **narrations** of Hadith is the following: "God Almighty said to the instinctual soul: 'What am I and what are you?' The soul replied: 'I am myself and You are Yourself.'

Demek, beşerin musibetini ikileştiren **sabırsızlığın** ve tahammülsüzlüğün bir **ilâcı** da oruçtur.

Hem o mide fabrikasının çok hademeleri var. Hem onunla **alâkadar** çok cihazat-ı insaniye var.

Nefis, eğer muvakkat bir ayın gündüz zamanında **ta'til-i eşgal** etmezse; o fabrikanın hademelerinin ve o cihazatın hususî ibadetlerini onlara unutturur, kendiyile **meşgul eder**, tahakkümü altında bırakır.

O sair cihazat-ı insaniyeyi de, o manevî fabrika çarklarının gürültüsü ve dumanlarıyla **müşevveş eder**. **Nazar-ı dikkatlerini** daima kendine celbeder. Ulvî vazifelerini muvakkaten unutturur.

Ondandır ki; eskiden beri çok ehl-i velayet, **tekemmül** için riyazete, az yemek ve içmeğe kendilerini **alıştırmışlar**.

Fakat Ramazan-ı Şerif orucuyla o fabrikanın hademeleri anlarlar ki; sırf o fabrika için yaratılmamışlar.

Ve sair cihazat, o fabrikanın süflî **eğlencelerine** bedel, Ramazan-ı Şerifte melekî ve **ruhanî** eğlencelerde telezüz ederler, nazarlarını onlara dikerler.

Onun içindir ki; Ramazan-ı Şerifte mü'minler, derecatına göre ayrı ayrı **nurlara**, feyizlere, **manevî sürurlara** mazhar oluyorlar.

Kalb ve ruh, akıl, sır gibi letaifin o mübarek ayda oruç vasıtasıyla çok **terakkiyat** ve tefeyyüzleri vardır. Midenin **ağlamasına** rağmen, onlar masumane gülüyorlar.

Dokuzuncu Nükte:

Ramazan-ı Şerifin orucu, doğrudan doğruya nefsin mevhum rububiyetini kırmak ve **aczini** göstermekle ubudiyetini bildirmek cihetindeki hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki:

Nefis Rabbisini **tanımak** istemiyor, **firavunane** kendi rububiyet istiyor.

Ne kadar azablar çektilirse, o **damar** onda kalır. Fakat açlıkla o damarı kırılır.

İşte Ramazan-ı Şerifteki oruç doğrudan doğruya nefsin firavunluk cephesine **darbe vurur**, kırar. Aczini, **zaafını**, fakrını gösterir. Abd olduğunu bildirir.

Hadîsin **rivayetlerinde** vardır ki: Cenab-ı Hak nefse demiş ki: "Ben neyim, sen nesen?" Nefis demiş: "Ben benim, sen sensin!"

So He punished it and cast it into Hell, then asked it again. Again it replied: 'I am myself and You are Yourself.' However He punished it, it did not give up its **egoism**.

Finally He **punished** it with hunger. That is, He left it hungry. Then again He asked it: 'Who am I and who are you?' And the soul replied:

'You are my Compassionate Sustainer and I am your impotent slave.'"

O God! Grant blessings and peace to our master Muhammad, that will be pleasing to You and fulfilment of his truth to the number of the merits of the words of the Qur'an in the month of Ramadan, and to his Family and Companions, and grant them peace.

*Limitless in His glory is your Sustainer, the Lord of Almightyness, [exalted] above anything that men may devise by way of definition! * And peace be upon all His message-bearers. * And all praise is due to God alone, the Sustainer of All the Worlds!*

APOLOGY: This Second Section was written at speed when both myself and the rough-copy scribe were ill; it is bound therefore.

#465

The Third Section, Which Is The Third Treatise

[I wrote this section in order to present an important intention of mine to my brothers of the hereafter for their consideration. It concerns the writing of a Qur'an in a way that will show one of the two hundred sorts of the Qur'an of Miraculous Exposition's miraculousness - a sort pertaining to its patterns - with the pages specified in accordance with the style of Hafız Osman and taking the Mudayana Verse (2:282) as the measure, and taking Sura al-Ikhlâs as the standard for the lines.

This Third Section, which I wrote to consult them concerning this matter and to learn their ideas, and also as a reminder to myself, consists of nine matters.]

First Matter: It is established with proofs in the Twenty-Fifth Word, called The Miraculousness of the Qur'an, that the varieties of the Qur'an of Mighty Stature's miraculousness number forty.

Some of these are demonstrated in detail, and some briefly, so as to convince even the obdurate.

Azab vermiş, Cehennem'e atmış, yine sormuş. Yine demiş: "ENE ENE, ENTE ENTE." Hangi nevi azabı vermiş, **enaniyetten** vazgeçmemiş.

Sonra açlık ile **azab vermiş**, yani aç bırakmış. Yine sormuş: "MEN ENE VEMA ENTE?" Nefis demiş:

أَنْتَ رَبِّي الرَّحِيمُ وَأَنَا عَبْدُكَ الْعَاجِزُ

Yani: "Sen benim Rabb-i Rahîm'imsin, ben senin âciz bir abdinim."

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَلِحَقِّهِ آدَاءً بَعْدَ ثَوَابِ قِرَاءَةِ حُرُوفِ الْقُرْآنِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

İTİZAR: Şu ikinci kısım, kırk dakikada sür'atle yazılmasından, ben ve müsvedde yazan kâtib ikimiz de hasta olduğumuzdan, elbette içinde müşevveşiyet ve kusur bulunacaktır. Nazar-ı müsamaha ile bakmalarını ihvanlarımızdan bekleriz. Münasib gördüklerini tashih edebilirler.

Üçüncü Risale Olan Üçüncü Kısım

[Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın ikiyüz aksam-ı i'caziyesinden nakşî bir kısmını gösterecek bir tarzda, Kur'an-ı Azîmüşşan'ı, Hâfız Osman hattıyla taayyün eden ve Âyet-i Müdayene mikyas tutulan sahifeleri ve Sure-i İhlâs vâhid-i kıyasî tutulan satırları muhafaza etmekle beraber, o nakş-ı i'cazı göstermek tarzında bir Kur'an yazmağa dair mühim bir niyetimi; hizmet-i Kur'andaki kardeşlerimin nazarlarına arz edip

meşveret etmek ve onların fikirlerini istimzac etmek ve beni ikaz etmek için şu kısmı yazdım, onlara müracaat ediyorum. Şu üçüncü kısım "Dokuz Mes'ele"dir.]

Birinci Mes'ele: Kur'an-ı Azîmüşşan'ın enva'-ı i'cazı kırka balığ olduğu, İ'caz-ı Kur'an namındaki Yirmibeşinci Söz'de bürhanlarıyla isbat edilmiş.

Bazı enva'ı tafsilen, bir kısmı icmalen muannidlere karşı dahi gösterilmiş.

Also, the different sorts of miraculousness the Qur'an shows to each of forty of the classes of humanity were explained in the Eighteenth Sign of the Nineteenth Letter,

and the shares received by ten of those groups were proved.

The remaining thirty classes consist of the followers of all the different ways of sainthood and the scholars of all the various sciences, who demonstrated their certain, verified belief to the degrees of knowledge of certainty, vision of certainty, and absolute certainty that the Qur'an is the true Word of God.

That is to say, each of them discerned a different aspect of its miraculousness in a different way.

Yes, just as the miraculousness a saint who seeks knowledge of God understands will not be the same as the beauty of the miraculousness a saint who is a lover of God witnesses, so the manifestations of the beauty of its miraculousness vary according to the different ways and paths.

And the aspect of miraculousness a profound scholar of the principles of religion sees will not be the same as that seen by an authoritative interpreter of the secondary matters of the Shari'a sees; and so on.

I am not able to show in detail all these different aspects; my comprehension cannot encompass them; my view falls short of them.

#466

For this reason only ten classes were explained and the rest were alluded to briefly.

Now, of those, two that were inadequately described in The Miracles of Muhammad although they needed to be elucidated, were the following:

The First Class is the uneducated mass of people, whom we call "the listening class;" they only listen to the Qur'an, understanding its miraculousness by means of their ears.

They say: "The Qur'an, which I hear, does not resemble any other books, so it must either be inferior to all of them, or superior.

No one could say that it is inferior, nor have they said it, nor could the Devil even say it. So it must be superior to all of them."

It was written briefly like this in the Eighteenth Sign

and is further explained in the First Topic of the Twenty-Sixth Letter, called A Dispute with the Devil, which illustrates and proves that class's understanding of the miraculousness.

Hem Kur'anın i'cazı, tabakat-ı insaniyede kırk tabakaya karşı ayrı ayrı i'cazını gösterdiği, Ondokuzuncu Mektub'un Onsekizinci İşaretinde beyan edilmiş

ve o tabakatın on kısmının ayrı ayrı hisse-i i'caziyelerini isbat etmiş.

Sair otuz tabaka-i âher, ehl-i velayetin muhtelif meşrebler ashabına ve ulûm-u mütenevvianın ayrı ayrı ashablarına ayrı ayrı i'cazını gösterdiğini, onların ilmelyakîn, aynelyakîn, hakkalyakîn derecesinde Kur'an hak Kelâmullah olduğunu, iman-ı tahkikîleri göstermişler.

Demek herbiri, ayrı ayrı bir tarzda bir vech-i i'cazını görmüşler.

Evet ehl-i marifet bir velinin fehmettiği i'caz ile, ehl-i aşk bir velinin müşahade ettiği cemal-i i'caz bir olmadığı gibi; muhtelif meşaribe göre cemal-i i'cazın cilveleri değişir.

Bir İlm-i Usûl-üd Din allâmesinin ve bir imamının gördüğü vech-i i'caz ile fûruat-ı şeriattaki bir müçtehidin gördüğü vech-i i'caz bir değil ve hâkeza...

Bunların tafsilen ayrı ayrı vücuh-u i'cazını göstermek elimden gelmiyor. Havsalam dardır, ihata edemiyor; nazarım kısıdır, göremiyor.

Onun için yalnız on tabaka beyan edilmiş, mütebâkisi icmalen işaret edilmiş.

Şimdi o tabakalardan iki tabaka, Mu'cizat-ı Ahmediye Risalesinde çok izaha muhtaç iken, o vakit pek noksan kalmıştı.

Birinci Tabaka: "Kulaklı tabaka" tabir ettiğimiz âmî avam; yalnız kulak ile Kur'anı dinler, kulak vasıtasıyla i'cazını anlar.

Yani der: "Bu işittiğim Kur'an, başka kitablara benzemez. Ya bütününün altında olacak veya bütününün fevkinde olacak.

Umumunun altındaki şık ise kimse diyemez ve dememiş, şeytan dahi diyemez. Öyle ise, umumun fevkindedir."

İşte bu kadar icmal ile Onsekizinci İşaret'te yazılmıştı.

Sonra onu izah için Yirmialtıncı Mektub'un "Hüccet-ül Kur'an Alâ Hizb-iş Şeytan" namındaki Birinci Mebhası, o tabakanın i'cazdaki fehmini tasvir ve isbat eder.

The Second Class is "the seeing class." That is to say, it is claimed in the Eighteenth Sign that an aspect of the Qur'an's miraculousness which may be seen with the eyes looks to the uneducated common people or to materialists whose minds see no further than their eyes.

This claim needs much explanation in order to elucidate and prove it. It was not explained there due to an important instance of dominical wisdom which only now we understand.

Only a few very minor particulars were pointed out. The wisdom in in this is now understood and we are certain its postponement was preferable.

In order to facilitate this class's understanding, we had a Qur'an written that shows this observable aspect, one of the forty aspects of its miraculousness.

[The remaining matters of this Third Section together with the Fourth Section are about coincidences (tefavukat). They have been included in the index and not repeated here. Included here are only a reminder concerning the Fourth Section and its Third Point.]

Reminder: One hundred and sixty verses were written in explanation of the important point concerning the word "Messenger."

In addition to these verses having a glorious quality, they form a Qur'anic supplication for those who want to memorize or recite different verses, since they prove and complete one another with regard to the meaning and their meanings are very profound.

In degree, the eloquence and beauty of the sixty-nine verses in the explanation of the sublime point concerning the word "Qur'an" is also most wondrous and elevated.

This may be recommended to our brothers as a second Qur'anic supplication.

#467

In regard to the word "Qur'an," it was present in the seven lines of the word, which included all of them with the exception of two,

and since these latter had the meaning of qira'at, their remaining outside the pattern strengthened the point.

As for the word "Messenger," since the Suras most connected with the word are Sura Muhammad and Sura al-Fath, and since we limited it to the lines of the word appearing in those two Suras,

the instances of the word outside those have not been included. If time permits, the mysteries these hold will be explained, God willing.

The Third Point consists of four points.

First Point: The word "Allah" is mentioned two thousand eight hundred and six times.

İkinci Tabaka: Gözlü tabakasıdır. Yani: Âmi avamdan veyahut aklı gözüne inmiş maddiyyunlar tabakasına karşı, Kur'anın göz ile görünecek bir işaret-i i'caziyesi bulunduğu, Onsekizinci İşaret'te dava edilmiş.

Ve o davayı tenvir ve isbat etmek için, çok izaha lüzum vardı. Şimdi anladığımız mühim bir hikmet-i Rabbaniye cihetiyle o izah verilmedi.

Pek cüz'î birkaç cüz'iyatına işaret edilmişti. Şimdi o hikmetin sırrı anlaşıldı ve te'hiri daha evlâ olduğuna kat'î kanaatımız geldi.

Şimdi o tabakanın fehmini ve zevkini teshil etmek için; kırk vücut-u i'cazdan göz ile görülen bir vechini, bir Kur'anı yazdırdık ki o yüzü gösterebilir.

[Bu üçüncü kısmın mütebâki mes'eleleri ile Dördüncü Kısımtetavukata dair olduğu için; tetavukata dair olan fihriste ile iktifa edilerek, burada yazılmamışlardır. Yalnız Dördüncü Kısma ait bir ihtar ile Üçüncü Nükte yazılmıştır.]

İhtar: Lafz-ı Resuldeki nükte-i azîmenin beyanında yüzaltmış âyet yazıldı.

İşbu âyetlerin hasiyeti pek azîm olmakla beraber; mana cihetiyle birbirini isbat ve tekmil ettiğinden, çok manidar olduğu için, muhtelif âyâtı hıfz etmek veya okumak arzusunda bulunanlara bir hizb-i Kur'anî olduğu gibi;

Kur'an kelimesindeki nükte-i azîmenin beyanında, altmışdokuz âyât-ı azîmenin derece-i belâgatı pek fevkalâde ve kuvvet-i cezaleti pek ulvîdir.

Bu da ikinci bir hizb-i Kur'anî olarak ihvana tavsiye edilir.

Yalnız Kur'an kelimesi, yedi silsile-i Kur'anda mevcut olup, umum o kelimeyi tutmuş, hariç iki kalmış.

O iki de kıraet manasında olduğundan; o huruc, nükteye kuvvet vermiştir.

Resul lafzı ise o kelime ile en ziyade münasebetdar sureler içinde Sure-i Muhammed ile Sure-i Fetih olduğundan, o iki sureden çıkan silsilelere hasrettiğimizden,

hariç kalan Resul lafzı şimdilik dercedilmemiştir. Vakit müsaade etse, bundaki esrar yazılacaktır inşâallah.

Üçüncü Nükte: "Dört Nükte"dir.

Birinci Nükte: Lafzullah, mecmu'-u Kur'anda ikibin sekizyüz altı defa zikredilmiştir.

Including in the Bismillah's (In the Name of God's), the word "Merciful (Rahman)" one hundred and fifty-nine; "Compassionate (Rahim)," two hundred and twenty;

"Forgiving (Ghafür)," sixty-one; "Sustainer (Rabb)," eight hundred and forty-six; "Wise (hakım)," eighty-six; "Knowing ('Alim)," one hundred and twenty-six; "Powerful (Qadir)," thirty-one;

the "He (Hü)" in "There is no god but He," twenty-six times.*

*{An important mystery is indicated by the total number of the Qur'an's verses being six thousand six hundred and sixty-six, and on the eighty-ninth page here the above-mentioned number of divine names being connected with the number six, but it has been left aside for now.}

The number of times the word "Allah" is repeated contains many mysteries and subtle points.

For instance, the number of times "Merciful," "Compassionate," "Forgiving," and "Wise," which are the most mentioned after "Allah" and "Sustainer," are repeated together with the word "Allah," is equal to half the number of the Qur'an's verses.

And repetitions of "Allah," together with "Sustainer," which is mentioned instead of the word "Allah," again equal half the number of the Qur'an's verses.

The word "Sustainer" is mentioned eight hundred and forty-six times, but if these are studied carefully, it will be seen that around five hundred of them are mentioned in place of the word "Allah," while around two hundred are not.

Also, repetitions of "Allah" together with "Merciful," "Compassionate," "Knowing," and the "He" of the phrase "There is no god but He" are again equal in number to half of the verses; the difference is only four.

And together with "All-Powerful" instead of "He," they again equal half the number of verses; the difference here is nine.

There are numerous subtle points in the total number of time the word "Allah," but for now we deem this point to be sufficient.

#468

Second Point: This is in respect of the Suras, and it too contains many subtle points. It contains coincidences (tevafukat) in a way that points to an order, intention, and will.

In Sura al-Baqara, the number of instances of the word "Allah" and the number of the verses is the same. There is a difference of four, but four "He's" replace the word "Allah," like the "He" in "There is no god but He" and they correspond exactly.

Bismillah'takilerle beraber Lafz-ı Rahman, yüz ellidokuz defa; Lafz-ı Rahîm, ikiyüz yirmi;

Lafz-ı Gafur, altmışbir; Lafz-ı Rab, sekizyüz kırkaltı; Lafz-ı Hakîm, seksenaltı; Lafz-ı Alîm, yüzyirmialtı; Lafz-ı Kadîr, otuzbir;

Lâ İlahe İllâ Hu'daki Hu, yirmialtı defa zikredilmiştir. (Haşiye)

{(Haşiye): Kur'andaki âyâtın mecmu'-u adedi 6666 olması ve şu geçen 89. sahifede mezkûr esma-i hüsnanın adedi, 6 rakamıyla alâkadar bulunması; ehemmiyetli bir sırâ işaret ediyor. Şimdilik mühmel kaldı.}

Lafzullah adedinde çok esrar ve nükteler var.

Ezcümle: Lafzullah ve Rab'dan sonra en ziyade zikredilen Rahman, Rahîm, Gafur ve Hakîm ile beraber Lafzullah, Kur'an âyetlerinin nısfıdır.

Hem Lafzullah ve Allah lafzı yerinde zikredilen Lafz-ı Rab ile beraber, yine nısfıdır.

Çendan Rab lafzı sekizyüz kırkaltı defa zikredilmiş, fakat dikkat edilse, beşyüz küsuru Allah lafzı yerinde zikredilmiş, ikiyüz küsuru öyle değildir.

Hem Allah, Rahman, Rahîm, Alîm ve Lâ İlahe İllâ Hu'daki Hu adediyle beraber yine nısfıdır. Fark yalnız dördttür.

Ve Hu yerinde Kadîr ile beraber, yine mecmu'-u âyâtın nısfıdır. Fark dokuzdur.

Lafz-ı Celal'in mecmuundaki nükteler çoktur. Yalnız şimdilik bu nükte ile iktifa ediyoruz.

İkinci Nükte: Sureler itibariyledir. Onun dahi çok nükteleri var. Bir intizam, bir kasd ve bir iradeyi gösterir bir tarzda tevafukatı vardır.

Sure-i Bakara'da, âyâtın adediyle Lafz-ı Celal'in adedi birdir. Fark dördttür ki, Allah lafzı yerinde dört Hu lafzı var. Meselâ: Lâ İlahe İllâ Hu'daki Hu gibi. Onunla muvafakat tamam olur.

In Sura Al-i 'Imran, again the word "Allah" and the number of verses coincide and are equal. Only, "Allah" is mentioned two hundred and nine times and there are two hundred verses, making a difference of nine.

But small differences do not mar the fine points of eloquence and literary merits such as these; an approximate coincidence is enough.

The total number of verses of Suras al-Nisa, al-Ma'ida, and al An'am coincides with the total number of instances of the word "Allah:"

the number of verses is four hundred and sixty-four, and the number of instances of the word "Allah" four hundred and sixty-one; with the "Allah" of the Bismillahs , it coincides exactly.

And for example, the number of instances of the word "Allah" in the first five Suras is twice the number of the word in Suras al-A'raf, al-Anfal, al-Tawba, Yunus, and Hud. That is, the second five are half the first five.

Then the number of instances of the word in the following suras, Yusuf, al Ra'd, Ibrahim, al-Hijr, and al-Nahl , is half that, and in the following Suras, al-Isra, al-Kahf, Maryam, Ta. Ha., al-Anbiya, and al-Hajj, it is again halved .*

*{A mystery was unfolded through this division into fives. With not one of us being aware of it, six Suras were written here. We have no doubt that outside our wills, and from the Unseen, the sixth was added here so that the important mystery concerning these halves should not be lost.}

And so it continues to decrease in approximately the same ratio in the following groups of five Suras. There are, however, some differences and deficiencies but they cause no harm in such stations of address.

For example, some are one hundred and twenty-one, others are one hundred and twenty -five, others are one hundred and fifty-four, and yet others are one hundred and fifty-nine.

Then, the five Suras which begin with Sura al Zukhruf decrease to an eighth.

And in the five beginning with Sura al Najm, it is a sixty-fourth, but this is approximate. Differences arising from small errors do not harm stations of address such as these.

The subsequent three groups of five short Suras contain only three instances each of the word "Allah." And this shows that

chance has not interfered at all in the number of the word; the numbers of it have been specified in accordance with wisdom and order.

Âl-i İmran'da yine âyâtıyla Lafz-ı Celal tevafuktadır, müsavidirler. Yalnız Lafz-ı Celal, ikiyüz dokuzdur, âyet ikiyüzdür. Fark dokuzdur.

Böyle meziyat-ı kelâmiyede ve belâgat nüktelerinde küçük farklar zarar vermez, takribî tevafukat kâfidir.

Sure-i Nisa, Maide, En'am üçünün mecmu'-u âyetleri, mecmuundaki Lafz-ı Celal'in adedine tevafuktadır.

Âyetlerin adedi dört yüz altmışdört, Lafz-ı Celal'in adedi dört yüz altmışbir; Bismillah'taki Lafzullah ile beraber tam tevafuktadır.

Hem meselâ: Baştaki beş surenin Lafz-ı Celal adedi; Sure-i A'raf, Enfal, Tevbe, Yunus, Hud'daki Lafz-ı Celal adedinin iki mislidir. Demek bu âhirdeki beş, evvelki beşin nisfidir.

Sonra gelen Sure-i Yusuf, Ra'd, İbrahim, Hicr, Nahl surelerindeki Lafz-ı Celal adedi, o nisfin nisfidir. Sonra Sure-i İsra, Kehf, Meryem, Tâhâ, Enbiya, Hacc; (Haşiye) o nisfin nisfinin nisfidir.

{(Haşiye): Bu beşer taksimat üzere bir sır inkişaf etmişti. Hiçbirimizin haberi olmadan şuradaki altı sure kaydolmuş. Şübhemiz kalmadı ki; gaibden, ihtiyarımızın haricinde altıncısı girmiş; tâ bu nisfiyet sırr-ı mühimmi kaybolmasın.}

Sonra gelen beşer beşer, takriben o nisbetle gidiyor; yalnız bazı küsuratla fark var. Öyle farklar, böyle makam-ı hitabîde zarar vermez.

Meselâ: Bir kısım yüz yirmibir, bir kısmı yüz yirmibeş, bir kısmı yüz ellidört, bir kısmı yüz ellidokuzdur.

Sonra Sure-i Zuhruftan başlayan beş sure; o nisf-ı nisf-ı nisfin nisfina iniyor.

Sure-i Necm'den başlayan beş; o nisf-ı nisf-ı nisf-ı nisfin nisfidir; fakat takribîdir. Küçük küsuratın farkları, böyle makamat-ı hitabiyede zarar vermez.

Sonra gelen küçük beşler içinde, üç beşlerin yalnız üçer aded Lafz-ı Celal'i var. İşte bu vaziyet gösteriyor ki:

Lafz-ı Celal'in adedine tesadüf karışmamış, bir hikmet ve intizam ile adedleri tayin edilmiş.

The number of instances of the word on one page looks to that page's reverse side, and that page sometimes looks to its facing page, and sometimes to the left-hand facing page and to the reverse face of the facing page.

I studied a coincidence in my own copy of the Qur'an and observed what was generally a very fine numerical relationship.

I marked them in my copy. Very often they are equal, and sometimes they are a half or a third. Their positioning tells of a wisdom, purpose, and order.

Fourth Point: This concerns coincidences on a single page. My brothers and I compared three or four different copies and we came to the conclusion that the coincidences were intended in all of them.

However, since copyists for printed copies had different aims in view, the coincidences lost their order to a degree.

But if they were set in order, coincidences would become apparent to the number of the two thousand eight hundred and six instances of the word Allah in the whole Qur'an with only rare exceptions.

A light of miraculousness shines in this, because the human mind could not encompass a page as extensive as this and interfere in it.

And the hand of chance could not reach up to such a situation, so full of meaning and wisdom.

We are having a new Qur'an written in order to demonstrate this Fourth Point to a degree, which together with preserving the pages and lines of the most widely used copies of the Qur'an, will set in order the places that have lost their order due to the slackness of calligraphers, and will display the true order of the coincidences, God willing. Indeed, it was displayed.

O God! O Revealer of the Qur'an! For the sake of the Qur'an, allow us to understand its mysteries so long as the spheres revolve. And grant blessings and peace to the one to whom You revealed the Qur'an, and to all his Family and Companions. Amen.

Bir sahifede olan Lafz-ı Celal adedi, o sahifenin sağ yüzü ve o yüze karşıki sahifeye ve bazan soldaki karşıki sahife ve karşının arka yüzüne bakar.

Ben kendi nüsha-i Kur'aniyemde bu tevafuku tedkik ettim. Ekseriyetle gayet güzel bir nisbet-i adediye ile bir tevafuk gördüm.

Nüşama da işaretler koydum. Çok defa müsavi olur. Bazan nısıf veyahud sülüs oluyor. Bir hikmet ve intizamı ihsas eden bir vaziyeti vardır.

Dördüncü Nükte: Sahife-i vâhiddeki tevafukattır. Kardeşlerimle üç-dört ayrı ayrı nüshaları mukabele ettik. Umumunda tevafukat matlub olduğuna kanaatımız geldi.

Yalnız, matbaa müstensihleri başka maksadları takib ettiklerinden, bir derece tevafukatta intizamsızlık düşmüş.

Tanzim edilse, pek nadir istisna ile, mecmu'-u Kur'anda ikibin sekizyüz altı Lafz-ı Celal'in adedinde tevafukat görünecektir.

Ve bunda bir şu'le-i i'caz parlıyor. Çünkü fikr-i beşer, bu pek geniş sahifeyi ihata edemez ve karışamaz.

Tesadüfün ise, bu manidar ve hikmetdar vaziyete eli ulaşamaz.

Dördüncü Nükte'yi bir derece göstermek için, yeni bir Mushaf yazdırıyoruz ki; en münteşir Mushafların aynı sahife, aynı satırlarını muhafaza etmekle beraber, san'atkârların lâkaydlığı tesiriyle adem-i intizama maruz kalan yerleri tanzim edip, tevafukatın hakikî intizamı inşaallah gösterilecektir.. ve gösterildi.

اللَّهُمَّ يَا مُنْزِلَ الْقُرْآنِ بِحَقِّ الْقُرْآنِ فَهَمْنَا أَسْرَارَ الْقُرْآنِ
مَادَارَ الْقَمَرَانِ وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أَنْزَلْتَ عَلَيْهِ
الْقُرْآنَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ آمِينَ

#470

The Fifth Section, Which Is The Fifth Treatise

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate. God is the Light of the heavens and the earth. (24:35)

While in a spiritual state during the month of Ramadan, I perceived one light of the many luminous mysteries of this light-filled verse; I saw it as though from a far. It was like this:

Beşinci Risale Olan Beşinci Kısım

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

... âyet-i pür-envârının çok envâr-ı esrarından bir nurunu, Ramazan-ı Şerif'te bir halet-i ruhaniyede hissettim, hayal-meyal gördüm. Şöyle ki:

I had a vision of the heart and imagination which afforded me the conviction that, as in the famous supplication of Uways al-Qarani,
O God! You are our Sustainer, for we are mere slaves; we are powerless to sustain and raise ourselves. That is to say, the One who sustains us is You! And it is You who is the Creator, for we are creatures, we are being made! And it is You who is the Provider, for we are in need of provision, we have no power!,

all living creatures are offering supplications to Almighty God, and that a divine name illuminates each of the eighteen thousand worlds. It was like this:

I saw that within this world are thousands of worlds enwrapped in veil after veil, one within the other like a rose-bud with numerous petals.

As each veil was unfolded I saw another world.

It was like that depicted by the verse following the Light Verse:

Or [the unbelievers' state] is like the depths of darkness in a vast deep ocean, overwhelmed with billow topped with billow, topped by [dark] clouds; depths of darkness, one above the other; if a man stretches out his hand, he can hardly see it; for any to whom God gives not light, there is no light;(24:40) it appeared to me in darkness, desolation, and terrible blackness.

Suddenly, the manifestation of a divine name appeared like a refulgent light, illuminating it.

Whichever veil was folded back another world appeared before my mind. But while appearing dark due to heedlessness,

a divine name would be manifested like the sun, filling that world with light from top to bottom. And so on.

This journey of the heart and imagination continued for a long time. In short:

Üveys-i Karanî'nin:

إِلَهِى أَنْتَ رَبِّى وَأَنَا الْعَبْدُ وَأَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ

وَأَنْتَ الرَّزَّاقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ الْخ...

münacat-ı meşhuresi nev'inden,

bütün mevcudat-ı zevilhayat, Cenab-ı Hakk'a karşı aynı münacatı ettiklerini ve onsekiz bin âlemin herbirinin ışığı, birer ism-i İlahî **olduğunu bana kanaat verecek bir vakıa-ı kalbiye-i hayaliyeyi gördüm**. Şöyle ki:

Birbirine sarılı çok yapraklı bir gül goncası gibi, şu âlem binler perde perde içinde sarılı, birbiri altında saklı âlemleri bu âlem içinde gördüm.

Herbir perde açıldıkça, diğer bir âlemi görüyordum.

O âlem ise, âyet-i Nur'un arkasındaki

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بُحْرِ لُجِّي يَغْشِيهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكْذِبْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يُجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ
âyeti tasvir ettiği gibi; bir zulümat, bir vahşet, bir dehşet karanlığı içinde bana görünüyordu.

Birden bir ism-i İlahînin cilvesi, bir nur-u azîm gibi görünüp ışıklandırıyor.

Hangi perde akla karşı açılmışsa, hayale karşı başka bir âlem fakat gafletle karanlıklı bir âlem görünüyorken,

güneş gibi bir ism-i İlahî tecelli eder, baştan başa o âlemi tenvir eder ve hâkeza...

Bu seyr-i kalbî ve seyahat-ı hayaliye çok devam etti. Ezcümle:

When I saw the animal world it appeared to me as truly dark and grievous due to the animals' endless needs and acute hunger, and their weakness and impotence.

Then suddenly the name of Most Merciful rose like the shining sun in the sign of (that is, meaning) Provider, gilding that world from top to bottom with the radiance of its mercy.

Then within the animal world I beheld another world in which young and offspring were struggling in their weakness, helplessness, and need within a grievous darkness that would fill anyone with pity.

Suddenly the name of All-Compassionate rose in the sign of clemency, illuminating that world in so beautiful and sweet a fashion that

it transformed the complaint, pity, and tears of sorrow into joy, happiness, and tears of pleasurable thanks.

Then a further veil was lifted, as though revealing a cinema screen, and the world of man appeared to me. But it appeared to be so dark, so oppressive, so terrible that in anguish I cried out "Alas!"

For I saw that men had desires and hopes that stretched to eternity, and thoughts and imaginings that encompassed the universe,

and a disposition and abilities that most earnestly yearned for eternity and everlasting happiness and Paradise,

and wants and needs that were directed towards endless goals and aims.

Yet they were weak and impotent, and exposed to the attacks of innumerable calamities and enemies;

they lived tumultuous lives for a brief span in the greatest hardship and difficulties.

Amid the continuous tribulations of decline and separation, a most grievous state for the heart,

they were looking towards the grave, which for the heedless and neglectful is the door to everlasting darkness;

singly and in groups, they were being cast into that dark well.

The moment I saw this world in the midst of the darkness, my heart, spirit, and mind, and all my human faculties, indeed, all the particles of my being, were ready to weep and cry out in pain.

But suddenly Almighty God's name of All-Just rose in the sign of All-Wise, the name of Most Merciful rose in the sign of Munificent,

the name of All-Compassionate rose in the sign of (that is, meaning) All-Forgiving, the name of Resurrector in the sign of Inheritor,

Hayvanat âlemini gördüğüm vakit, hadsiz ihtiyacat ve şiddetli açlıklarıyla beraber za'f ve aczleri, o âlemi bana çok karanlıklı ve hazîn gösterdi.

Birden Rahman ismi, Rezzak burcunda (yani manasında) bir şems-i tâban gibi tulû' etti; o âlemi baştan başa rahmet ziyasıyla yaldızladı.

Sonra o âlem-i hayvanat içinde, etfal ve yavruların za'f ve acz ve ihtiyaç içinde çırpındıkları, hazîn ve herkesi rikkate getirecek bir karanlık içinde diğer bir âlemi gördüm.

Birden Rahîm ismi şefkat burcunda tulû' etti, o kadar güzel ve şirin bir surette o âlemi ışıktırdı ki;

şekva ve rikkat ve hüzünden gelen yaş damlalarını, ferah ve sürura ve şükrün lezzetinden gelen damlalara çevirdi.

Sonra sinema perdesi gibi bir perde daha açıldı, âlem-i insanî bana göründü. O âlemi o kadar karanlıklı, o kadar zulûmatlı, dehşetli gördüm ki; dehşetimden feryad ettim, "Eyvah!" dedim.

Çünkü gördüm ki: İnsanlardaki ebede uzanıp giden arzuları, emelleri ve kâinatı ihata eden tasavvurat ve efkârları

ve ebedî beka ve saadet-i ebediyeyi ve Cennet'i gayet ciddî isteyen himmetleri ve istidadları

ve hadsiz makasda ve metalibe müteveccih fakr u ihtiyacatları ve za'f u acziyle beraber,

hücuma maruz kaldıkları hadsiz musibet ve a'dâlarıyla beraber;

gayet kısa bir ömür, gayet dağdağalı bir hayat, gayet perişan bir maişet içinde,

kalbe en elîm ve en müdhiş halet olan mütemadî zeval ve firak belası içinde,

ehl-i gaflet için zulûmat-ı ebedî kapısı suretinde görülen kabre ve mezaristana bakıyorlar,

birer birer ve taife taife o zulûmat kuyusuna atılıyorlar.

İşte bu âlemi bu zulûmat içinde gördüğüm anda, kalb ve ruh ve aklımla beraber bütün letaif-i insaniyem, belki bütün zerrat-ı vücudum feryad ile ağlamaya hazır iken;

birden Cenab-ı Hakk'ın Âdil ismi Hakîm burcunda, Rahman ismi Kerim burcunda,

Rahîm ismi Gafur burcunda (yani manasında), Bâis ismi Vâris burcunda,

the name of Giver of Life rose in the sign of Bountiful, and the name of Sustainer rose in the sign of Owner.

They gilded and filled with light many worlds within the world of humanity.

Opening up windows onto the luminous world of the hereafter, they scattered lights over the dark human world.

Then another, vast, veil was folded back and the world of the earth appeared.

Philosophy's dark laws of science showed a terrifying world to the imagination.

#472

The situation appeared to me of [wretched humankind](#) journeying through infinite space on the aged earth, which covers in one year a distance of twenty-five thousand years moving seventy times faster than a cannon-ball, and whose inside is in a state of upheaval ever ready to split up and disintegrate. My head started spinning and my eyes darkened.

Then suddenly the names of Creator of the Heavens and the Earth, All Powerful, All-Knowing , Sustainer, Allah, Sustainer of the Heavens and the Earth, and Subduer of the Sun and Moon rose in the signs of Mercy, Tremendousness, and dominicality.

They illuminated that world so that I saw the globe of the earth to be a safe liner, well-ordered, subjugated, perfect, and agreeable, all decked out for voyages of pleasure and trade.

In Short: Each of the thousand and one divine names turned towards the universe appeared like a sun, illuminating a world and the worlds within that world, and with respect to divine oneness (ehadiyet), within the manifestation of each of them the manifestations of the rest of the names appeared to a degree.

Then my heart espied a different light behind all the darknesses and felt an appetite for travel. It wanted to mount the imagination and rise to the heavens.

At that point, a further, most extensive, veil was folded back, and my heart entered the world of the heavens. It saw that

the stars larger than the earth, which appeared as twinkling smiles, were spinning and journeying faster than the earth one within the other.

If any of them confused its motion it would clash with another causing such a blast the universe would explode causing the whole world to fall apart.

They were scattering fire, not light, and were regarding me not with smiles, but with savagery.

I saw the heavens within endless, all-enveloping, empty, awesome, terrifying darkness. I was sorry a thousand times over that I had come.

Muhyî ismi Muhsin burcunda, Rab ismi Mâlik burcunda tulû' ettiler.

O âlem-i insanî içindeki çok âlemleri tenvir ettiler, ışıklandırdılar

ve nuranî âhiret âleminden pencereler açıp, o karanlıklı insan dünyasına nurlar serptiler.

Sonra muazzam bir perde daha açıldı, âlem-i Arz göründü.

Felsefenin karanlıklı kavanin-i ilmiyeleri, hayale dehşetli bir âlem gösterdi.

Yetmiş defa top güllesinden daha sür'atli bir hareketle, yirmibeşbin sene mesafeyi bir senede devreden ve her vakit dağılmağa ve parçalanmağa müstaid ve içi zelzeleli, ihtiyar ve çok yaşlı Küre-i Arz içinde, âlemin hadsiz fezasında seyahat eden [bîçare nev'-i insan](#) vaziyeti, bana vahşetli bir karanlık içinde göründü. Başım döndü, gözüm karardı.

Birden Hâlık-ı Arz ve Semavat'ın Kadîr, Alîm, Rab, Allah ve Rabb-üs Semavati Vel-Arz ve Müsahhir-üş Şemsi Vel-Kamer isimleri; rahmet, azamet, rububiyet burcunda tulû' ettiler.

O âlemi öyle nurlandırdılar ki; o halette bana Küre-i Arz gayet muntazam, müsahhar, mükemmel, hoş, emniyetli bir seyahat gemisi tenezzüh ve keyf ve ticaret için müheyya edilmiş bir şekilde gördüm.

Elhasıl: Binbir ism-i İlahînin, kâinata müteveccih olan o esmadan herbiri bir âlemi ve o âlem içindeki âlemleri tenvir eden bir güneş hükmünde ve sırr-ı ehadiyet cihetiyle, herbir ismin cilvesi içinde sair isimlerin cilveleri dahi bir derece görünüyordu.

Sonra kalb, her zulûmat arkasında ayrı ayrı bir nuru gördüğü için, seyahata iştihası açılıyordu. Hayale binip, semaya çıkmak istedi.

O vakit, gayet geniş bir perde daha açıldı. Kalb, semavat âlemine girdi gördü ki:

O nuranî tebessüm eden suretinde görülen yıldızlar, Küre-i Arz'dan daha büyük ve ondan daha sür'atli bir surette birbiri içinde geziyorlar, dönüyorlar.

Bir dakika birisi yolunu şaşırsa, başkasıyla müsademe edecek, öyle bir patlak verecek ki, kâinatın ödü patlayıp âlemi dağıtacak.

Nur değil, ateş saçarlar; tebessümle değil, vahşetle bana baktılar.

Hadsiz büyük, geniş hâlî, boş, dehşet, hayret zulûmatı içinde semavatı gördüm. Geldiğime bin pişman oldum.

Suddenly the names of *Lord of the Heavens and the Earth* and *Sustainer of the Angels and Spirits* appeared with their manifestations in the sign of "*He has subjected the sun and the moon,*" (13:2, etc.) and, "*And We adorned the lower heaven with lights.*" (41:12)

The stars, which in accordance with the former meaning had collapsed into darkness, each received a flash from that mighty light and lit up that world of the heavens like shining electric lamps.

The heavens too, which had seemed empty and uninhabited, filled with angels and spirit beings.

I saw that the suns and moons, which were in motion like an army of the Monarch of Pre-Eternity and Post-Eternity - one of His innumerable armies - were with their lofty manoeuvres displaying the majesty and magnificent dominicality of that All-Glorious Sultan.

I declared with all my strength, and had it been possible with all the particles of my being, and if they had listened to me with the tongues of all creatures:

#473

God is the Light of the heavens and the earth. The parable of His Light is as if there were a niche and within it a lamp; the lamp enclosed by glass; the glass as it were a brilliant star; lit from a blessed tree, an olive, neither of the East nor of the West, whose oil is well-nigh luminous, though fire scarce touched it; Light upon Light! God guides to His Light whom He will. (24:35)

I recited this verse in the name of all creatures. Then I returned, descended to the earth, and awoke. "All praise be to God for the light of belief and the Qur'an," I exclaimed.

#474

The Sixth Section, Which Is The Sixth Treatise

[This was written to warn students and servants of the All Wise Qur'an, so that they should not be deceived.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate. And incline not towards those who do wrong, or the Fire will seize you. (11:113)

God willing, this Sixth Section will confound six stratagems of satans among jinn and men, and block up six of their ways of attack.

ربُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ * رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ
وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا un esma-i hüsnası, الرُّوح
بِمَصَابِيحٍ * وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ burcunda
civveleriyle zuhur ettiler.

O mana cihetiyle, karanlık üstüne çökmüş olan yıldızlar, o envâr-ı azîmeden birer lem'a alıp, yıldızlar adedince elektrik lâmbaları yakılmış gibi, o âlem-i semavat nurlandı.

O boş ve hâlî tevehhüm edilen semavat dahi melaikelerle, ruhanîlerle doldu, şenlendi.

Sultan-ı Ezel ve Ebed'in hadsiz ordularından bir ordu hükmünde hareket eden güneşler ve yıldızlar, bir manevra-i ulvî yapıyorlar tarzında, o Sultan-ı Zülcelal'in haşmetini ve şaşaa-i rububiyetini gösteriyorlar gibi gördüm.

Bütün kuvvetimle ve mümkün olsaydı bütün zerratımla ve beni dinleselerdi bütün mahlukatın lisanlarıyla diyecektim, **hem umum onların namına dedim:**

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيُّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى
نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ

âyetini okudum; döndüm, indim, ayıldım; "Elhamdülillahi alâ nur-il iman ve-l Kur'an" dedim.

Altıncı Risale Olan Altıncı Kısım

[Kur'an-ı Hakîm'in tilmizlerini ve hâdimlerini ikaz etmek ve aldanmamak için yazılmıştır.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ

Şu Altıncı Kısım, ins ü cinn şeytanlarının altı desiselerini inşâallah akîm bırakır ve hücum yollarının altısını seddeder.

First Stratagem:

In consequence of the instruction they have received from satans among the jinn, human satans want to deceive, by exciting **the desire for rank and position**, the self-sacrificing servants of the party of the Qur'an,

and to make them give up their sacred service and elevated jihad of the word. It is as follows:

Present in most people is a hypocritical desire to be seen by people and hold a position in the public view, which is ambition for fame and acclaim, and self-advertisement; it is present to a lesser or greater extent in all those who seek this world.

The desire to accomplish this ambition will drive a person to sacrifice his life even.

Such ambition is exceedingly dangerous for those who seek the hereafter, and even for those who seek this world it is a rough road.

It is also the source of many bad morals and is man's greatest weakness.

A person only has to gratify this ambition to gain control over someone and draw him to himself; it ties the man to him, and he is overcome.

My greatest fear for my brothers is that the atheists may take advantage of this weak vein of theirs. It has caused me much thought.

For they did attract in this way some unfortunates who were not truly friends, drawing them into a dangerous situation.*

*{Those unfortunates think: "Our hearts are together with Ustad," and suppose themselves to be in no danger.

But someone who gives support to the atheists' movement and is carried away by their propaganda, and perhaps unknowingly is used in spying activities, says: "My heart is pure and loyal to Ustad's way," resembles the following example:

while performing the obligatory prayers, a person cannot hold his wind and expels it, and his prayer is invalidated. When he is told that his prayers are invalid, he replies: "Why should they be? My heart is pure."}

#475

My brothers and friends in the service of the Qur'an!

Say the following to the secret agents of the cunning 'worldly,' or the propagandists of the people of misguidance, or the students of Satan, for they all try to deceive you by exciting the desire for rank:

"Firstly, divine pleasure, the favours of the Merciful One, and dominical acceptance are a position so high that beside them the attention and admiration of men are worth virtually nothing.

Birinci Desise:

Şeytan-ı ins, şeytan-ı cinnîden aldığı derse binaen; hizb-ül Kur'anın fedakâr hâdimlerini **hubb-u câh** vasıtasıyla aldatmak ve o kudsî hizmetten

ve o manevî ulvî cihaddan vazgeçirmek istiyorlar. Şöyle ki:

İnsanda, ekseriyet itibariyle hubb-u câh denilen hırs-ı şöhret ve hodfüruşluk ve şan ü şeref denilen riyakârane halklara görünmek ve nazar-ı âmmeye mevki sahibi olmağa, ehl-i dünyanın her ferdinde cüz'î-küllî arzu vardır.

Hattâ o arzu için, hayatını feda eder derecesinde şöhratperestlik hissi onu sevkeder.

Ehl-i âhiret için bu his gayet tehlikelidir, ehl-i dünya için de gayet dağdağalıdır;

çok ahlâk-ı seyyienin de menşeidir ve insanların da en zaîf damarıdır.

Yani: Bir insanı yakalamak ve kendine çekmek; onun o hissini okşamakla kendine bağlar, hem onun ile onu mağlub eder.

Kardeşlerim hakkında en ziyade korktuğum, bunların bu zaîf damarından ehl-i ilhadın istifade etmek ihtimalidir.

Bu hal beni çok düşündürüyor. Hakikî olmayan bazı bîçare dostlarımı o suretle çektiler, manen onları tehlikeye attılar.(Haşiye)

{(Haşiye): O bîçareler, "Kalbimiz Üstad ile beraberdir" fikriyle kendilerini tehlikesiz zannederler.

Halbuki ehl-i ilhadın cereyanına kuvvet veren ve propagandalarına kapılan, belki bilmeyerek hafiyelikte istimal edilmek tehlikesi bulunan bir adamın, "Kalbim safidir. Üstadımın mesleğine sadıktır." demesi, bu misale benzer ki:

Birisi namaz kılarken karnındaki yeli tutamıyor, çıkıyor; hades vuku buluyor. Ona "Namazın bozuldu" denildiği vakit, o diyor: "Neden namazım bozulsun, kalbim safidir."}

Ey kardeşlerim ve ey hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım!

Bu hubb-u câh cihetinden gelen derras ehl-i dünyanın hafiyelerine veya ehl-i dalaletin propagandacılarına veya şeytanın şakirdlerine deyiniz ki:

"Evvelâ rıza-yı İlahî ve iltifat-ı Rahmanî ve kabul-ü Rabbanî öyle bir makamdır ki; insanların teveccühü ve istihsanı, ona nisbeten bir zerre hükmündedir.

To receive divine mercy is sufficient. The regard of men is acceptable in that it is the reflection and shadow of the regard of divine mercy; otherwise it is not desirable.

For it is extinguished at the door of the grave, so is worth nothing!"

If the desire for rank: and position cannot be silenced and eliminated, it should be directed towards something else: as in the following comparison,

the emotion may have a licit side; if it is for reward in the hereafter, or with the intention of being prayed for, or for making one's work effective.

For example, at a time Aya Sophia Mosque is filled with eminent and blessed people, virtuous and excellent,

one or two idle youths and immoral loafers are hanging around the entrance, while next to the windows a few Europeans are watching for amusement.

A man enters the mosque and joins the congregation, then recites a passage from the Qur'an beautifully in a fine voice;

the gazes of thousands of the people of truth are turned on him and they gain reward for him through their regard and prayers.

This does not please the idle youths and heretic loafers and the one or two Europeans.

If when the man had entered the blessed mosque and joined the huge congregation, he had shouted out lewd songs, and danced and jumped around,

it would have made the idle youths laugh, have pleased the dissolute loafers since it encouraged immorality, and made the Europeans smile mockingly, since they are gratified at seeing any faults in Islam.

But it would have attracted looks of disgust and contempt from the vast and blessed congregation; in its view, the man would have fallen to the very lowest of the low.

Exactly like this example, the World of Islam and Asia is a huge mosque, and the people of belief and truth within it are the respected congregation in the mosque.

The idle youths are the childish sycophants. The dissolute loafers are those villains who follow Europe and have no nation or religion. While the European spectators are the journalists who spread the ideas of the Europeans.

#476

All Muslims, especially the virtuous and perfected ones, have a place in the mosque according to their degree; they are seen and attention is paid to them.

Eğer teveccüh-ü rahmet varsa, yeter. İnsanların teveccühü; o teveccüh-ü rahmetin in'ikası ve gölgesi olmak cihetiyle makbuldür, yoksa arzu edilecek bir şey değildir..

Çünkü kabir kapısında söner, beş para etmez!"

Hubb-u câh hissi eğer susturulmazsa ve izale edilmezse, yüzünü başka cihete çevirmek lâzımdır. Şöyle ki:

Sevab-ı uhrevî için, dualarını kazanmak niyetiyle ve hizmetin hüsn-ü tesiri noktasında gelecek temsildeki sırra binaen, belki o hissin meşru bir ciheti bulunur.

Meselâ: Ayasofya Câmii, ehl-i fazl u kemalden mübarek ve muhterem zâtlarla dolu olduğu bir zamanda,

tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup câmiin pencerelerinin üstünde ve yakınında ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulursa,

bir adam o câmi içine girip ve o cemaat içine dâhil olsa; eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir aşır okusa,

o vakit binler ehl-i hakikatın nazarları ona döner, hüsn-ü teveccühle, manevî bir dua ile, o adama bir sevab kazandırır.

Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidler ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek.

Eğer o mübarek câmiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit, süflî ve edebisizce fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırса, rakedip zıplasa;

o vakit o haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslâmiyetin kusurunu görmekle mütelezzi olan ecnebilerin istihzakârane tebessümlerini celbedecek.

Fakat umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından, bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i safilîne sukut derecesinde nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misal gibi; âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir câmidir. Ve içinde ehl-i iman ve ehl-i hakikat, o câmideki muhterem cemaattir.

O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; firenkmeşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyircileri ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecilerdir.

Herbir müslüman, hususan ehl-i fazl u kemal ise; bu câmide derecesine göre bir mevkii olur, görünür, nazar-ı dikkat ona çevrilir.

If they perform actions and works as taught by the injunctions and sacred truths the All-Wise Qur'an in accordance with the sincerity and divine pleasure which are a fundamental of Islam, and if through the tongue of disposition they recite Qur'anic verses,

they will then be included in the prayer: *"O God, grant forgiveness to all believing men and to all believing women,"* which is constantly uttered by everyone in the World of Islam. They will have a share of it and will become connected to all the others in brotherly fashion.

However, the value of this will not be apparent to some of the people of misguidance who are like harmful beasts and to some idiots who are like bearded children.

If a man disowns all his forefathers, the source of honour, and all the past, the cause of pride, and abandons in the spirit the luminous highway of his righteous predecessors, which they considered to be their point of support,

and if he follows his own whims and passions hypocritically seeking fame and following innovations,

he will fall to the very lowest position in the view of all the people of truth and belief.

In accordance with: *"Beware the insight of the believer, for he sees with the light of God ,"**

**{Tirmidhi, Tafsir Sura, 156; Abu Nu'aym, Hilyat al-Awliya, iv, 94; al-Haythami, Majma' al-Zawa'id, x, 268; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', i, 42.}*

however common and ignorant a believer may be, even if his mind does not realize it, his heart looks coldly and in disgust on such boastful, selfish men.

And so, the man carried away by love of position and rank and obsessed by the desire for fame - the second man, descends to the very lowest of the low in the view of that numberless congregation.

And he gains a temporary, inauspicious position in the view of a few insignificant, mocking, raving loafers.

In accordance with the verse, *Friends on that Day will be foes, one to another - except the righteous,* (43:67)

he will find a few false friends who will be harmful in this world, torment in the Intermediate Realm, and enemies in the hereafter.

As for the first man, even if he does not expunge the desire for position from his heart, on condition he takes sincerity and divine pleasure as his guiding principles and does not make rank and position his goal,

he will attain a sort of spiritual rank, and a glorious one at that, which will perfectly satisfy that desire of his.

Eğer İslâmiyetin bir sır-ı esası olan ihlas ve rıza-yı İlahî cihetinde, Kur'an-ı Hakîm'in ders verdiği ahkâm ve hakaik-i kudsiyeye dair harekât ve a'mal ondan sudûr etse, lisan-ı hali manen âyât-ı Kur'aniyeyi okusa;

o vakit manen âlem-i İslâmın herbir ferдинin vird-i zebanı olan *اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ* duasında dâhil olup hissedar olur ve umumu ile uhuvvetkârane alâkadar olur.

Yalnız hayvanat-ı muzırır nev'inden bazı ehl-i dalaletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez.

Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-i istinad telakki ettiği selef-i sâlihînin cadde-i nuranîlerini terkedip

heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhretperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtta bulunsa;

manen bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer.

اِتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ sırrına göre;

ehl-i iman ne kadar âmi ve cahil de olsa, aklı derketmediği halde, kalbi öyle hoddüruş adamları görse; soğuk görür, manen nefret eder.

İşte hubb-u câha meftun ve şöhretperestliğe mübtela adam -ikinci adam-, hadsiz bir cemaatin nazarında esfel-i safilîne düşer.

Ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında, muvakkat ve menhus bir mevki kazanır.

اَلْاٰخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقِيْنَ sırrına göre; dünyada zarar, berzahta azab, âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

Birinci suretteki adam, faraza hubb-u câhı kalbinden çıkarmazsa, fakat ihlası ve rıza-yı İlahîyi esas tutmak ve hubb-u câhı hedef ittihaz etmemek şartıyla;

bir nevi meşru makam-ı manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki, o hubb-u câh damarını kemaliyle tatmin eder.

The man will lose something insignificant, very insignificant, and find in place of it many, very many, valuable and harmless things.

#477

Indeed, he will chase away a few snakes and find numerous blessed creatures; he will become close friends with them.

Or he will ward off stinging wild hornets and attract blessed bees, the sherbert-sellers of mercy.

He will eat honey at their hand, and through their prayers find friends from all parts of the Islamic world through whom his spirit will receive effulgences like the water of Kawthar, and these will pass to his book of good deeds.

At one time, when through perpetrating a great wrong due to the desire for fame, a little man who was occupying a high worldly position became a laughing-stock in the eyes of the World of Islam,

I spoke to him teaching him the meaning of the above comparison; I hit him over the head with it. He was badly shaken, but because I myself had not been saved from the desire for rank and position, my warning did not arouse him.

Second Stratagem:

One of the strongest and most basic emotions in man is **the sense of fear**. Scheming oppressors profit greatly from the vein of fear.

They restrain the pusillanimous with it. The agents of the worldly and propagandists of the people of misguidance take advantage of this vein of the common people and of the religious scholars in particular.

They frighten them and excite their groundless fears. For example, in order to scare a coward who is on a roof and put him in danger, a scheming man shows him something which he supposes is harmful;

he excites his fear and draws him gradually towards the edge of the roof; then he makes him fall and break his neck.

In exactly the same way, they make people sacrifice most important things due to most unimportant fears. Trying to avoid a mosquito bite, they flee into the dragon's mouth.

One time, an eminent person - May God have mercy on him - was frightened of climbing into a rowing-boat. One evening, we walked together to the Bridge in Istanbul.

We had to board a boat; there was no carriage and we were going to Eyüp Sultan. I insisted. He said: 'I am frightened. Perhaps it'll sink!'

I said to him: "How many boats do you reckon there are, here on the Golden Horn?" He replied: "Perhaps a thousand."

Bu adam az, hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil, çok hem pek çok kıymetdar, zararsız şeyleri bulur.

Belki birkaç yılanı kendinden kaçıır; ona bedel, çok mübarek mahlukları arkadaş bulur, onlarla ünsiyet eder.

Veya ısırcı yabani eşek arılarını kaçırp, mübarek rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celbeder.

Onların ellerinden bal yer gibi, öyle dostlar bulur ki; daima dualarıyla âb-ı kevser gibi feyizler, âlem-i İslâmın etrafından onun ruhuna içirilir ve defter-i a'maline geçirilir.

Bir zaman, dünyanın bir büyük makamını işgal eden küçük bir insan, şöhretperestlik yolunda büyük bir kabahat işlemekle, âlem-i İslâmın nazarında maskara olduğu vakit,

geçen temsilin mealini ona ders verdim; başına vurdum. İyi sarstı, fakat kendimi hubb-u câhtan kurtaramadığım için, o ikazım dahi onu uyandırmadı.

İkinci Desise:

İnsanda en mühim ve esaslı bir his, **hiss-i havftır**. Dessas zalimler, bu korku damarından çok istifade etmektedirler.

Onunla, korkakları gemlendiriyorlar. Ehl-i dünyanın hafiyeleri ve ehl-i dalaletin propagandacıları, avamın ve bilhassa ülemanın bu damarından çok istifade ediyorlar.

Korkutuyorlar, evhamlarını tahrik ediyorlar. Meselâ: Nasıl ki damda bir adamı tehlikeye atmak için, bir dessas adam, o evhamlının nazarında zararlı görünen bir şey'i gösterip,

vehmini tahrik edip, kova kova tâ damın kenarına gelir, baş aşağı düşürür, boynu kırılır.

Aynen onun gibi; çok ehemmiyetsiz evham ile, çok ehemmiyetli şeyleri feda ettiriyorlar. Hattâ bir sinek beni ısırmasın diyerek, yılanın ağzına girer.

Bir zaman -Allah rahmet etsin- mühim bir zât kayığa binmekten korkuyordu. Onun ile beraber bir akşam vakti, İstanbul'dan köprüye geldik.

Kayığa binmek lâzım geldi. Araba yok. Sultan Eyyüb'e gitmeğe mecburuz. Israr ettim. Dedi: "Korkuyorum, belki batacağız!"

Ona dedim: "Bu Haliç'te tahminen kaç kayık var?" Dedi: "Belki bin var."

So I asked him: "How many boats sink in a year?" He said: "One or two. Perhaps none at all."

I asked him: "How many days are there in a year?" "Three hundred and sixty," he replied. So

I said to him: "The possibility of sinking, which provokes these groundless fears and makes you anxious, is one in three hundred and sixty thousand,

Someone who is frightened at such a possibility is not a human being, he couldn't even be an animal!"

Then I asked him: "How long do you reckon you will live?" He replied: "I am old; perhaps I'll live another ten years."

#478

So I said to him: "The appointed hour of death is secret, so we could die any day. In which case, you might die on any day of the three thousand six hundred.

You see, there is a one in three thousand possibility that you might die today rather than one in three hundred thousand like the boat; so tremble and weep, and write your will!"

He came to his senses, and I got him, trembling, to board the boat. When on board, I told him:

"Almighty God gave the sense of fear to preserve life, not to destroy it! He did not give life so that it would be burdensome, difficult, painful, and torment.

If fear is caused by a possibility of one in two, three, or four, or even one in five or six, it is a precautionary fear and may be licit.

But to fear a possibility of one in twenty, thirty, or forty, is groundless, and makes life torture!"

My brothers! If those who toady to the atheists attack you by frightening you into giving up your sacred jihad of the word, say to them:

"We are the party of the Qur'an. According to the verse, *We have, without doubt, sent down the Message; and We will assuredly guard it*, (15:9) we are in the citadel of the Qur'an.

The verse,
Far us God suffices, and He is the Best Disposer of Affairs (3: 173)
is a firm bastion surrounding us.

Utilizing fear at a one in thousands possibility of some minor harm coming to our fleeting transient lives here,

you cannot drive us through our own wills down a way on which there is a hundred per cent possibility of its causing thousand-fold harm to our eternal lives!"

Dedim: "Senede kaç kayık garkolur." Dedi: "Bir-iki tane, bazı sene de hiç batmaz."

Dedim: "Sene kaç gündür?" Dedi: "Üçyüzaltmış gündür."

Dedim: "Senin vehmine ilişen ve korkuna dokunan batmak ihtimali, üçyüz altmış bin ihtimalden bir tek ihtimaldir.

Böyle bir ihtimalden korkan; insan değil, hayvan da olamaz!"

Hem ona dedim: "Acaba kaç sene yaşamayı tahmin ediyorsun?" Dedi: "Ben ihtiyarım, belki on sene daha yaşamam ihtimali vardır."

Dedim: "Ecel gizli olduğundan, herbir günde ölmek ihtimali var; öyle ise üçbin altıyüz günde hergün vefatın muhtemel.

İşte kayık gibi üçyüzbinden bir ihtimal değil, belki üçbinden bir ihtimal ile bugün ölümün muhtemeldir, titre ve ağla, vasiyet et!" dedim.

Aklı başına geldi, titreyerek kayığa bindirdim. Kayık içinde ona dedim:

"Cenab-ı Hak havf damarını hıfz-ı hayat için vermiş, hayatı tahrib için değil! Ve hayatı ağır ve müşkil ve elim ve azab yapmak için vermemiştir.

Havf iki, üç, dört ihtimalden bir olsa.. hattâ beş-altı ihtimalden bir olsa, ihtiyatkârane bir havf meşru olabilir.

Fakat yirmi, otuz, kırk ihtimalden bir ihtimal ile havf etmek evhamdır, hayatı azaba çevirir."

İşte ey kardeşlerim! Eğer ehl-i ilhadın dalkavukları, sizi korkutmak ile kudsî cihad-ı manevînizden vazgeçirmek için size hücum etseler; onlara deyiniz:

"Biz hizb-ül Kur'anız.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

sırrıyla, Kur'anın kal'asındayız.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ etrafımızda çevrilmiş muhkem bir surdur.

Binler ihtimalden bir ihtimal ile, şu kısa hayat-ı fânîyeye küçük bir zarar gelmesi korkusundan,

hayat-ı ebediyemize yüzde yüz binler zarar verecek bir yola, bizi ihtiyarımızla sevkedemezsiniz!"

And say too: "Is there anyone who has suffered harm due to Said Nursi, our friend in the service of the Qur'an and Master and foreman in running this sacred work, or from people of truth like us who are his companions on the way of truth?"

Is there anyone who has been caused any trouble at the hand of his close students, that we might be caused it too? So should we be anxious at the possibility of suffering it?

This brother of ours has thousands of friends and brothers of the hereafter.

Although for twenty to thirty years he played an influential role in the social life of this world, we have not heard that a single of his brothers suffered harm because of him,

and at that time he was brandishing the club of politics. Now he holds the light of reality rather than the club.

For sure, long ago they mixed him up in the Thirty-First of March Incident and they crushed some of his friends, but it later became clear that others had instigated the affair.

His friends suffered misfortune, not because of him but because of his enemies. Moreover, at that time he saved very many of his friends.

#479

So satans like you shouldn't get it into their minds to make us throw away an eternal treasury out of fear at a danger the possibility of which is not one in a thousand but in thousands."

You should say that and hit those toadies of the people of misguidance in the mouth, and drive them away! And tell them this:

"And if the possibility of death is not one in hundreds of thousands but a hundred per cent probability, if we have a jot of sense, we will not be frightened and abandon him and flee!"

For it has been seen through repeated experiences, and it is seen, that the calamity which is visited on those who betray their elder brother or their Master in times of danger, strikes them first.

And they are punished mercilessly and they are looked down upon contemptuously. Both physically dead and their spirits abased, they are in effect dead.

Those who torment them feel no pity for them, for they say: "Since they betrayed their Master who was loyal and kind to them, they must be completely despicable and deserve contempt, not pity!"

Yes, the reality is this. Also, if a tyrannical, unscrupulous man throws someone to the ground and stands over him certain to crush his head with his foot,

Ve deyiniz: "Acaba hizmet-i Kur'aniyede arkadaşımız ve o hizmet-i kudsiyenin tedbirinde üstadımız ve ustabaşımız olan Said Nursî'nin yüzünden, bizim gibi hak yolunda ona dost olan ehl-i haktan kim zarar görmüş?"

Ve onun has talebelerinden kim bela görmüş ki, biz de göreceğiz ve o görmek ihtimali ile telaş edeceğiz?

Bu kardeşimizin binler uhrevî dostları ve kardeşleri var.

Yirmi otuz senedir dünya hayat-ı içtimaiyesine tesirli bir surette karıştığı halde, onun yüzünden bir kardeşinin zarar gördüğünü işitmedik.

Hususan o zaman elinde siyaset topuzu vardı. Şimdi o topuz yerine nur-u hakikat var.

Eskiden 31 Mart hâdisesinde çendan onu da karıştırdılar, bazı dostlarını da ezdiler. Fakat sonra tebeyyün etti ki, mes'ele başkaları tarafından çıkmış.

Onun dostları, onun yüzünden değil, onun düşmanları yüzünden bela gördüler. Hem o zaman çok dostlarını da kurtardı.

Buna binaen; bin değil, binler ihtimalden bir tek ihtimal-i tehlike korkusuyla, bir hazine-i ebediyeyi elimizden kaçırmak, sizin gibi şeytanların hatırına gelmemeli!"

deyip ehl-i dalaletin dalkavuklarının ağzına vurup taretmelisiniz. Hem o dalkavuklara deyiniz ki:

"Yüzbinler ihtimalden bir ihtimal değil, yüzden yüz ihtimal ile bir helâket gelse; zerre kadar aklımız varsa, korkup, onu bırakıp kaçmayacağız!"

Çünkü mükerrer tecrübelerle görülmüş ve görülüyor ki: Büyük kardeşine veyahut üstadına tehlike zamanında ihanet edenlerin, gelen bela en evvel onların başında patlar.

Hem merhametsizcesine onlara ceza verilmiş ve alçak nazarıyla bakılmış. Hem cesedi ölmüş, hem ruhu zillet içinde manen ölmüş.

Onlara ceza verenler, kalblerinde bir merhamet hissetmezler. Çünkü derler: "Bunlar madem kendilerine sadık ve müşfik üstadlarına hain çıktılar; elbette çok alçaktırlar, merhamete değil tahkire lâyıktırlar."

Madem hakikat budur. Hem madem bir zalim ve vicdansız bir adam, birisini yere atıp ayağıyla onun başını kat'î ezecek bir surette davransa,

and the man on the ground kisses that savage oppressor's foot, due to his abasement his heart will be crushed before his head, and his spirit will die before his body.

He will lose his head, and his self-respect and pride will be destroyed. By displaying weakness before the savage tyrant without conscience, he encourages him to crush him.

But if the oppressed man spits in the tyrant's face, he will save his heart and his spirit, and his body will be a wronged martyr. Yes, spit in the shameless faces of the oppressors!

One time when the British had destroyed the guns on the Bosphorus and occupied Istanbul,

the head clergyman of the Anglican Church, the main religious establishment of that country, asked six questions of the Shaikh al-Islam's Office.

I was a member of the Darü'l-Hikmeti'l-Islamiye at the time. They asked me to answer them, saying that they wanted a sixhundred-word reply to their six questions.

But I told them: "I'll answer them not with six hundred words, or even with six words, or even a single word, but with a mouthful of spit!"

For you can see that government; the moment it set foot on our Bosphorus, its clergyman arrogantly asked us six questions. Faced with this, we should spit in his face. So spit in the pitiless faces of those tyrants!"

And now I say:
My brothers! At a time a tyrannical government like the British had occupied us the protection of the Qur'an was enough for me, although it was a hundred per cent certain that harm would come to me from confronting them in this way through the tongue of the press,

#480

so it is definitely a hundred times more sufficient for you in the face of the harm that may come to you at the hand of these insignificant bullies, which is only a one in a hundred possibility .

Furthermore, my brothers! Most of you have done your military service. Any who haven't, have certainly heard this. And any who haven't heard it, let them hear it now from me:

"The people who receive most wounds are those who abandon their trenches and run away. While the people who receive fewest wounds are those who persevere in their trenches!"

The allusive meaning of the verse,
Say: "The death from which you flee will truly overtake you" (62:8)
shows that those who run away are more likely to meet death through their flight!

o yerdeki adam eğer o vahşi zalimin ayağını öpse; o zillet vasıtasıyla kalbi başından evvel ezilir, ruhu cesedinden evvel ölür.

Hem başı gider, hem izzet ve haysiyeti mahvolur. Hem o canavar vicdansız zalime karşı za'f göstermekle, kendisini ezdirmeye teşci' eder.

Eğer ayağı altındaki mazlum adam, o zalimin yüzüne tükürse; kalbini ve ruhunu kurtarır, cesedi bir şehid-i mazlum olur. Evet tükürün zalimlerin hayâsız yüzlerine!..

Bir zaman İngiliz Devleti, İstanbul Boğazı'nın topraklarını tahrib ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmda;

o devletin en büyük daire-i diniyesi olan Anglikan Kilisesi'nin başpapazı tarafından Meşihat-ı İslâmiyeden dinî altı sual soruldu.

Ben de o zaman Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'nin âzası idim. Bana dediler: "Bir cevap ver." Onlar altı suallerine, altı yüz kelime ile cevap istiyorlar.

Ben dedim: "Altıyüz kelime ile değil, altı kelime ile de değil, hattâ bir kelime ile dahi değil; belki bir tükürük ile cevap veriyorum!"

Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz; ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurane üstümüzde sual sormasına karşı, yüzüne tükürmek lâzım geliyor. Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.." demiştim.

Şimdi diyorum:
Ey kardeşlerim! İngiliz gibi cebbar bir hükûmetin istilâ ettiği bir zamanda, bu tarzda matbaa lisanıyla onlara mukabele etmek, tehlike yüzde yüz iken, hıfz-ı Kur'anî bana kâfi geldiği halde;

size de, yüzde bir ihtimal ile, ehemmiyetsiz zalimlerin elinden gelen zararlara karşı, elbette yüz derece daha kâfidir.

Hem ey kardeşlerim! Çoğunuz askerlik etmişsiniz. Etmeyenler de elbette işitmişlerdir. İşitmeyenler de benden işitsinler ki:

"En ziyade yaralananlar, siperini bırakıp kaçanlardır. En az yara alanlar, siperinde sebat edenlerdir!.."

فُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ mana-yı
işârîsiyle gösteriyor ki: "Fırar edenler, kaçmalarıyla ölümü daha ziyade karşıyorlar!"

They hunt many people through greed.

We have proved in many treatises with certain proofs that have issued forth from the clear verses of the All-Wise Qur'an that

licit sustenance comes not in accordance with power and will, but proportionately to powerlessness and want.

There are numerous signs, indications, and evidences demonstrating this truth. For instance:

Trees, which are animate beings of a sort and in need of sustenance, remain in their places and their sustenance comes hastening to them.

While since animals chase after it greedily, they are not nurtured as perfectly as trees.

Also, although fishes are the most stupid and powerless of the animals and are found in sand, their being the best nourished and generally appearing fat

while intelligent and capable animals like the monkey and fox are weak and thin from their scanty sustenance, shows that [need is the means of sustenance, not power.](#)

Also, the fine sustenance of all young, whether human or animal, and milk, the delicate gift of the treasury of mercy,

being bestowed on them in an unexpected way out of compassion for their weakness and impotence,

and the difficult circumstances of wild animals, show that [impotence and want are the means of licit sustenance rather than intelligence and power.](#)

Also, among the nations of the world there are some that pursue sustenance more than others and are notorious for their greed.

But these nations have suffered more than any from poor livelihoods, degradation and poverty. Even the rich among them live in lowly fashion.

In any event, the possessions they have acquired by such illicit means as usury do not comprise licit sustenance that it might refute our discussion here.

Tama' yüzünden çoklarını avlıyorlar.

Kur'an-ı Hakîm'in âyât u beyyinatından istifaza ettiğimiz kat'î bürhanlarla çok risalelerde isbat etmişiz ki:

"Meşru rızık, iktidar ve ihtiyarın derecesine göre değil; belki acz ve iftikarın nisbetinde geliyor."

Bu hakikatı gösteren hadsiz işaretler, emareler, deliller vardır. Ezcümle:

Bir nevi zîhayat ve rızka muhtaç olan eşcar yerinde durup, onların rızıkları onlara koşup geliyor.

Hayvanat hırs ile rızıklarının peşinde koştuklarından, ağaçlar gibi mükemmel beslenmiyorlar.

Hem hayvanat nev'inden balıkların en aptal, iktidarsız ve kum içinde bulunduğu halde mükemmel beslenmesi ve umumiyetle semiz olarak görünmesi;

maymun ve tilki gibi zeki ve muktedir hayvanat, sû'-i maişetinden alîz ve zaîf olması, gösteriyor ki: [Vasita-i rızık; iktidar değil, iftikardır.](#)

Hem insanî olsun hayvanî olsun bütün yavruların hüsn-ü maişeti ve süt gibi hazine-i rahmetin en latif bir hediyesi,

umulmadık bir tarzda onlara za'f u aczlerine şefkaten ihsan edilmesi

ve vahşi canavarların dîk-ı maişetleri dahi gösteriyor ki: [Vesile-i rızık-ı helâl; acz ve iftikardır, zekâ ve iktidar değildir.](#)

Hem dünyada, milletler içinde şiddet-i hırs ile meşhur olan Yahudi Milletinden daha ziyade rızık peşinde koşan olmuyor.

Halbuki zillet ve sefalet içinde en ziyade sû'-i maişete onlar maruz oluyorlar. Onların zenginleri dahi süflî yaşıyorlar.

Zâten riba gibi gayr-ı meşru yollarla kazandıkları mal, rızık-ı helâl değil ki mes'elemizi cerhetsin.

Also, the poverty of many literary figures and scholars, and the wealth and riches of many stupid people show that **the means of attracting sustenance is not intelligence and power, but impotence and want; it is submitting to God while relying on Him, and supplication by word, state, and deed.**

The verse,

Far God is He Who gives [all] sustenance, Lord of Power, and Steadfast [for ever], (51:58)

proclaims this truth, and is a powerful, firm proof of this assertion of ours, which all plants and animals and young recite.

Every group of creature that seeks sustenance recites this verse through the tongue of disposition.

Since sustenance is appointed and bestowed and it is Almighty God who gives it, and since He is both All-Compassionate and Munificent,

those who degrade themselves by making illicit gains in such a way as to cast aspersions on His mercy and insult His munificence, and give their consciences and even certain sacred matters as bribes and accept things which are unlawful and inauspicious –

they should ponder over just what compounded lunacy this is.

Yes, 'the worldly' and especially the people of misguidance do not give away their money cheaply; they sell it at a high price.

Sometimes something which may help a little towards a year of worldly life is the means of destroying infinite eternal life.

And with that vile greed, the person draws divine wrath on himself and tries to attract the pleasure of the people of misguidance.

Yes, my brothers! If those who toady to 'the worldly' and the dissemblers among the misguided lay hold of you due to this weak vein in human nature,

think of the above truth and take this poor brother of yours as an example. I assure you with all my strength that

contentment and frugality ensure your life and sustenance more than does a salary.

As for any unlawful money that is given you, they will want a price a thousand times higher in return.

It may also hinder your service of the Qur'an, which may open for you an everlasting treasury, or it may make you slack in that service.

And that would be such a loss and emptiness that even if they gave you a thousand salaries every month, they could not fill its place.

Hem çok ediblerin ve çok ülemanın fakr-ı hali ve çok aptalların servet ve gınası dahi gösteriyor ki: **Celb-i rızkın medarı, zekâ ve iktidar değildir; belki acz ve iftikardır, tevekkülvari bir teslimdir ve lisan-ı kal ve lisan-ı hal ve lisan-ı fiil ile bir duadır.**

İşte bu hakikatı ilân eden **إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ**

الْمَتِينِ âyeti, bu devamıza o kadar kavî ve metin bir bürhandır ki; bütün nebatat ve hayvanat ve etfal lisaniyla okunuyor.

Ve rızık isteyen her taife, şu âyeti lisan-ı hal ile okuyor.

Madem rızık mukadderdir ve ihsan ediliyor ve veren de Cenab-ı Hak'tır; o hem Rahîm, hem Kerim'dir.

Onun rahmetini ittiham etmek derecesinde ve keremini istihfaf eder bir surette gayr-ı meşru bir tarzda yüz suyu dökmekle; vicdanını belki bazı mukaddesatını rüşvet verip, menhus, bereketsiz bir mal-i haramı kabul eden

düşünsün ki, ne kadar muzaaf bir divaneliktir.

Evet ehl-i dünya, hususan ehl-i dalalet; parasını ucuz vermez, pek pahalı satar.

Bir senelik hayat-ı dünyeviyeye bir derece yardım edecek bir mala mukabil, hadsiz bir hayat-ı ebediyeyi tahrib etmeye bazan vesile olur.

O pis hırs ile gazab-ı İlahîyi kendine celbeder ve ehl-i dalaletin rızasını celbe çalışır.

Ey kardeşlerim! Eğer ehl-i dünyanın dalkavukları ve ehl-i dalaletin münafıkları, sizi insaniyetin şu zaîf damarı olan tama' yüzünden yakalasalar;

geçen hakikatı düşünüp, bu fakir kardeşinizi nümune-i imtisal ediniz. Sizi bütün kuvvetimle temin ederim ki:

Kanaat ve iktisad; maaştan ziyade sizin hayatınızı idame ve rızkınızı temin eder.

Bahusus size verilen o gayr-ı meşru para, sizden ona mukabil bin kat fazla fiat isteyecek.

Hem her saati size ebedî bir hazineyi açabilir olan hizmet-i Kur'aniyeye sed çekebilir veya fütur verir.

Bu öyle bir zarar ve boşluktur ki; her ay binler maaş verilse, yerini dolduramaz.

Warning: The people of misguidance are not able to defend themselves and reply to the truths of belief and the Qur'an which we take from the All Wise Qur'an and disseminate,

therefore, through intrigue and dissembling they employ snares of deception and wile.

They want to deceive my friends through the desire for position, greed, and fear, and to refute me by ascribing certain things to me.

#482

We always act positively in our sacred service, but unfortunately, sometimes the duty of removing the obstacles in the way of some good matter impels us to act negatively.

It is because of this that I am warning my brothers concerning the above-mentioned three points, in the face of the cunning propaganda of the dissemblers. I am trying to rebuff the attacks that are levelled at them.

The most significant attack now is at my person. They say: "Said is a Kurd. Why do you show him so much respect, and follow him?"

So I am forced to mention the fourth satanic stratagem in the language of the Old Said although I do not want to, in order to silence such villains.

Fourth Satanic Stratagem:

In order to deceive my brothers and excite their nationalist feelings, certain irreligious people who occupy high positions attack me with their propaganda. At the promptings of Satan and suggestions of the people of misguidance, they say:

"You are Turks. Thanks be to God, among the Turks are religious scholars and people of perfection of every sort.

Said is a Kurd. To work along with someone who does not share your nationality is unpatriotic."

The Answer: You miserable person without religion! All praise be to God, I am a Muslim. At all times there are three hundred and fifty million members of my sacred nation.

[I seek refuge with God a hundred thousand times](#) from sacrificing for the idea of racialism and negative nationalism three hundred and fifty million brothers who enjoy an eternal brotherhood and who help me with their prayers and among whom are the vast majority of Kurds.

And I seek refuge with God from gaining in place of those innumerable blessed brothers a few who have embarked on a way that is without religion or belongs to no school of law, who bear the name of Kurd and are reckoned to belong to the Kurdish people.

İhtar: Ehl-i dalalet, Kur'an-ı Hakîm'den alıp neşrettiğimiz hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye karşı müdafaa ve mukabele elinden gelmediği için,

münafıkane ve desisekârane iğfal ve hile dâmını (tuzağını) istimal ediyor.

Dostlarımı hubb-u câh, tama' ve havf ile aldatmak ve beni bazı isnadat ile çürütmek istiyorlar.

Biz, kudsi hizmetimizde daima müsbet hareket ediyoruz. Fakat maatteessüf herbir emr-i hayırda bulunan manileri defetmek vazifesi, bizi bazan menfi harekete sevk ediyor.

İşte bunun içindir ki, ehl-i nifakın hilekârane propagandasına karşı, kardeşlerimi sâbık üç nokta ile ikaz ediyorum. Onlara gelen hücumu def'e çalışıyorum.

Şimdi en mühim bir hücum benim şahsımadır. Diyorlar ki: "Said Kürddür, neden bu kadar ona hürmet ediyorsunuz, arkasına düşüyorsunuz?"

İşte bilmeceburiye böyle herifleri susturmak için, Dördüncü Desise-i Şeytaniyeyi, istemeyerek Eski Said lisanıyla zikredeceğim.

Dördüncü Desise-i Şeytaniye:

Şeytanın telkini ile ve ehl-i dalaletin ilkaatıyla, bana karşı propaganda ile hücum eden ve mühim mevkileri işgal eden bazı mülhidler, kardeşlerimi aldatmak ve asabiyet-i milliyelerini tahrik etmek için diyorlar ki:

"Siz Türksünüz. Mâşâallah Türklerde her nevi ülema ve ehl-i kemal vardır.

Said bir Kürddür. Milliyetinizden olmayan birisiyle teşrik-i mesaî etmek hamiyet-i milliyeye münafıdır?"

Elcevab: Ey bedbaht mülhid! Ben Felillahilhamd müslümanım. Her zamanda, kudsi milletimin üçyüz elli milyon efradı vardır.

Böyle ebedî bir uhuvveti tesis eden ve dualarıyla bana yardım eden ve içinde Kürdlerin ekseriyet-i mutlakası bulunan üçyüz elli milyon kardeşi, unsuriyet ve menfi milliyet fikrine feda etmek

ve o mübarek hadsiz kardeşlere bedel, Kürd namını taşıyan ve Kürd unsurundan addedilen mahdud birkaç dinsiz veya mezhebsiz bir mesleğe girenleri kazanmaktan [yüzbin defa istiaze ediyorum!](#)..

O you without religion! There would have to have been some idiots like you who would abandon the everlasting brotherhood of a luminous beneficial community of three hundred and fifty million true brothers, to gain the brotherhood - which even in this world is without benefit - of a handful of Hungarian infidels or Europeanized Turks who have lost their religion.

Since, in the Third Matter of the Twenty -Sixth Letter we have shown together with the evidences the nature of negative nationalism and its harms, we refer you to that,

and here only explain a truth which was mentioned briefly at the end of the Third Matter. It is as follows:

I say to those pseudo-patriotic irreligious deviants who hide under the veil of Turkism and in reality are enemies of the Turks:

"I am closely and truly connected by means of an eternal, true brotherhood with the nation of Islam, with the believers of this country who are called Turks.

#483

On account of Islam, I have a proud and partial love for the sons of this land who for close on a thousand years victoriously carried the banner of the Qur'an to every comer of the world.

As for you, you pseudo-patriotic imposters! You possess in a way that will make you forget the true national pride of the Turks, a metaphorical, racial, temporary, and hateful brotherhood.

I ask you: does the Turkish nation consist only of heedless and lustful youths between the ages of twenty and forty?

And is what is beneficial for them and will serve them - as demanded by nationalist patriotism - an European education which will only increase their heedlessness, accustom them to immorality, and encourage them in what is forbidden?

Is it to amuse them temporarily and so make them weep in old age?

If nationalist patriotism consists of this, and this is progress and the happiness of life, yes, if you are a Turkist and nationalist like that,

I flee from such Turkism, and you can flee from me, too!

If you have even a jot of patriotism, intelligence, and fairness, consider the following divisions of society and give me an answer. It is like this:

The sons of this land known as the Turkish nation consist of six parts.

The first part are the righteous and the pious.

The second are the sick and those stricken by disaster.

The third are the elderly.

Ey mülhid! Senin gibi ahmaklar lâzım ki, Macar kâfirleri veyahut dinsiz olmuş ve firenkleşmiş birkaç Türkleri muvakkaten, dünyaca dahi faidesiz uhuvvetini kazanmak için; üçyüz elli milyon hakikî, nuranî menfaatdar bir cemaatin bâkî uhuvvetlerini terketsin.

Yirmialtıncı Mektub'un Üçüncü Mes'elesinde, delilleriyle menfî milliyetin mahiyetini ve zararlarını gösterdiğimizden ona havale edip,

yalnız o Üçüncü Mes'elenin âhirinde icmal edilen bir hakikatı burada bir derece izah edeceğiz. Şöyle ki:

O Türkçülük perdesi altına giren ve hakikaten Türk düşmanı olan hamiyet-fürüş mülhidlere derim ki:

Din-i İslâmiyet milletiyle ebedî ve hakikî bir uhuvvet ile, Türk denilen bu vatan ehl-i imanıyla şiddetli ve pek hakikî alâkadarım.

Ve bin seneye yakın, Kur'anın bayrağını cihanın cihat-ı sittesinin etrafında galibane gezdiren bu vatan evlâdlarına, İslâmiyet hesabına müftehirane ve tarafdarane muhabbetdarım.

Sen ise ey hamiyet-fürüş sahtekâr! Türk'ün mefahir-i hakikiye-i milliyesini unutturacak bir surette mecazî ve unsurî ve muvakkat ve garazkârane bir uhuvvetin var.

Senden soruyorum: Türk Milleti, yalnız yirmi ile kırk yaş ortasındaki gafil ve heveskâr gençlerden ibaret midir?

Hem onların menfaati ve onların hakkında hamiyet-i milliyenin iktiza ettiği hizmet, yalnız onların gafletini ziyadeleştiren ve ahlâksızlıklara alıştırır ve menhiyata teşci eden firenk-meşrebane terbiyede midir?

Ve ihtiyarlıkta onları ağılattırarak olan muvakkat bir güldürmekte midir?

Eğer hamiyet-i milliyet bunlardan ibaret ise ve terakki ve saadet-i hayatiye bu ise; evet sen böyle Türkçü isen ve böyle milliyetperver isen;

ben o Türkçülüğten kaçıyorum, sen de benden kaçabilirsin!

Eğer zerre miktar hamiyet ve şuurun ve insafın varsa, şimdiki taksimata bak, cevap ver. Şöyle ki:

Türk Milleti denilen şu vatan evlâdı altı kısımdır.

Birinci kısmı, ehl-i salâhat ve takvadır.

İkinci kısmı, musibetzedeler ve hastalar taifesidir.

Üçüncü kısmı, ihtiyarlar sınıfıdır.

The fourth are the children.

The fifth are the poor and the weak.

And the sixth are the young.

Are the first five groups not Turks? Do they have no share of nationalist patriotism?

Is it nationalist patriotism to vex those five groups, spoil their pleasure in life, and destroy those things that console them in order to give drunken enjoyment to the sixth group? Or is it enmity towards the nation?

According to the rule "The word is with the majority," that which harms the majority is inimical, not friendly!

I ask you, is the greatest benefit of the believers and the pious, the first group, to be found in a European-type civilization?

Or is it to be found in thinking of eternal happiness through the truths of belief, in travelling the way of truth, for which they are most desirous, and in finding a true solace?

The way the misguided and bogus patriots like you have taken extinguishes the spiritual lights of the pious people of belief, destroys their true consolation,

and shows death to be eternal nothingness and the grave to be the door to everlasting separation.

Are the benefits of the disaster-stricken, the sick, and those who have despaired of life, who form the second group, to be found in the way of a European-type, irreligious civilization?

For those unfortunates want a light, a solace. They want a reward in return for the calamities they have suffered.

They want to take their revenge on those who have oppressed them. They want to repulse the terrors at the door of the grave, which they are approaching.

#484

Through their false patriotism, people like you plunge a needle into the hearts of those unhappy victims of disaster who are much in need of compassion, soothing, and healing, and deserving of them.

You hit them over the head! You mercilessly destroy all their hopes! You cast them into absolute despair!

Is this nationalist patriotism? Is that how you provide benefits for the nation?

The elderly, the third group, forms a third. They are approaching the grave, drawing close to death, growing distant from the world, coming close to the hereafter.

Are their benefits, lights, and consolation to be found in listening to the cruel adventures of tyrants like Hulagu and Jenghiz?

Dördüncü kısmı, çocuklar taifesidir.

Beşinci kısmı, fakirler ve zaîfler taifesidir.

Altıncı kısmı, gençlerdir.

Acaba bütün evvelki beş taife Türk değiller mi? Hamiyet-i milliyeden hisseleri yok mu?

Acaba altıncı taifeye sarhoşcasına bir keyf vermek yolunda, o beş taifeyi incitmek, keyfini kaçırmak, tesellilerini kırmak; hamiyet-i milliye midir, yoksa o millete düşmanlık mıdır?

"El-hükmü lil'ekser" sırrınca, eksere zarar dokunduran düşmandır; dost değildir!

Senden soruyorum: Birinci kısım olan ehl-i iman ve ehl-i takvanın en büyük menfaati, firenk-meşrebane bir medeniyette midir?

Yoksa hakaik-i imaniyenin nurlarıyla saadet-i ebediyeyi düşünüp, müştak ve âşık oldukları tarîk-i hakta sülûk etmek ve hakikî teselli bulmakta mıdır?

Senin gibi dalalet-pişe hamiyet-füruşların tuttuğu meslek; müttaki ehl-i imanın manevî nurlarını söndürüyor ve hakikî tesellilerini bozuyor

ve ölümü i'dam-ı ebedî ve kabri daimî bir firak-ı lâyezalî kapısı olduğunu gösteriyor.

İkinci kısım olan musibetzedede ve hastaların ve hayatından me'yus olanların menfaati; firenk-meşrebane, dinsizcesine medeniyet terbiyesinde midir?

Halbuki o bîçareler bir nur isterler, bir teselli isterler. Musibetlerine karşı bir mükâfat isterler.

Ve onlara zulmedenlerden intikamlarını almak isterler. Ve yakınlaştıkları kabir kapısındaki dehşeti def'etmek istiyorlar.

Sizin gibilerin sahtekâr hamiyetiyle, pek çok şefkate ve okşamaya ve tımar etmeye çok lâayık ve muhtaç o bîçare musibetzedelerin kalblerine iğne sokuyorsunuz,

başlarına tokmak vuruyorsunuz! Merhametsizcesine ümidlerini kırıyorsunuz, ye's-i mutlaka düşürüyorsunuz!

Hamiyet-i milliye bu mudur? Böyle mi millete menfaat dokunduruyorsunuz?

Üçüncü taife olan ihtiyarlar, bir sülûs teşkil ediyor. Bunlar kabre yakınlaşıyorlar, ölüme yaklaşıyorlar, dünyadan uzaklaşıyorlar, âhirete yanaşıyorlar.

Böylelerin menfaati ve nuru ve tesellisi, Hülâgu ve Cengiz gibi zalimlerin gaddarane sergüzeştlerini dinlemesinde midir?

Do they have a place in your modern-type movements which make the hereafter forgotten, bind a person to the world, are without result, and have the meaning of decline while being superficially progress?

Is the light of the hereafter to be found in the cinema? Is true solace to be found in the theatre?

If nationalist patriotism is in effect to slaughter them with an immaterial knife, and give them the idea that "you are being impelled towards everlasting nothingness," and to transform the grave, which they consider to be the gate of mercy, into the dragon's mouth, and to breathe in their ears: "You too will enter there!" - if, while these unhappy elderly people want respect from patriotism, this is what it consists of,

I seek refuge with God a hundred thousand times from such patriotism!

The fourth group are the children. They want kindness from nationalist patriotism; they await compassion.

Also, in respect of their weakness, impotence, and powerlessness, their spirits may expand through knowing a compassionate and powerful Creator; their abilities may unfold in a happy manner.

If instilled with the reliance on God that springs from belief and with the submission of Islam that may withstand the awesome fears and worldly situations of the future, these innocents may look eagerly to life.

Will this be achieved by teaching them things about the progress of civilization, with which they have little connection, and the principles of lightless materialist philosophy, which destroys their morale and extinguishes their spirits?

If man consisted only of an animal body and he had no mind in his head,

perhaps these European principles which you fancifully call civilized education and national education could have afforded these innocent children some worldly benefit in the form of temporary childish amusement.

Since they will be cast onto the surging tumult of life, and since they are human beings, they will certainly have far-reaching desires in their small hearts and large goals will be born in their little heads.

Since the reality is thus, compassion requires that in the face of their infinite want and impotence an extremely powerful support and inexhaustible place of recourse are placed in their hearts, and these are belief in God and belief in the hereafter.

#485

This is kindness and compassion for them. It otherwise means slaughtering those wretched innocents with the drunkenness of nationalist patriotism, like a crazy mother slaughtering her child with a knife.

Ve âhireti unutturacak, dünyaya bağlandıracak, neticesiz, manen sukut, zahiren terakki denilen şimdiki nevi hareketinizde midir?

Ve uhrevî nur, sinemada mıdır? Ve hakikî teselli, tiyatrodada mıdır?

Bu bıçare ihtiyarlar hamiyetten hürmet isterlerken, manevî bıçakla o bıçareleri kesmek hükmünde ve "i'dam-i ebedîye sevk ediliyorsunuz" fikrini vermek ve rahmet kapısı tasavvur ettikleri kabir kapısını ejderha ağzına çevirmek, "Sen oraya gideceksin" diye manevî kulağına üflemek; hamiyet-i milliye ise,

böyle hamiyetten yüzbin defa el'iyazü billah!..

Dördüncü taife ki, çocuklardır. Bunlar, hamiyet-i milliyeden merhamet isterler, şefkat beklerler.

Bunlar da za'f u acz ve iktidarsızlık noktasında; merhametkâr, kudretli bir Hâlîkı bilmekle ruhları inbisat edebilir, istidadları mes'udane inkişaf edebilir.

İleride, dünyadaki müdhiş ehval ve ahvale karşı gelebilecek bir tevekkül-ü imanî ve teslim-i İslâmî telkinatıyla o masumlar hayata müştakane bakabilirler.

Acaba alâkaları pek az olduğu terakkiyat-ı medeniye dersleri ve onların kuvve-i maneviyesini kıracak ve ruhlarını söndürecek, nursuz sırf maddî felsefî düsturların taliminde midir?

Eğer insan bir cesed-i hayvanîden ibaret olsaydı ve kafasında akıl olmasaydı;

belki bu masum çocukları muvakkaten eğlendirecek terbiye-i medeniye tabir ettiğiniz ve terbiye-i milliye süsü verdiğiniz bu firengî usûl, onlara çocukçasına bir oyuncak olarak, dünyevî bir menfaati verebilirdi.

Madem ki o masumlar hayatın dağdağalarına atılacaklar, madem ki insandırlar; elbette küçük kalblerinde çok uzun arzuları olacak ve küçük kafalarında büyük maksadlar tevellüd edecek.

Madem hakikat böyledir; onlara şefkatin muktezası, gayet derecede fakr u aczinde, gayet kuvvetli bir nokta-i istinad ve tükenmez bir nokta-i istimdad; kalblerinde iman-ı billah ve iman-ı bil-âhiret suretiyle yerleştirmek lâzımdır.

Onlara şefkat ve merhamet bununla olur. Yoksa, divane bir vâlidenin, veledini bıçakla kesmesi gibi, hamiyet-i milliye sarhoşluğuyla, o bıçare masumları manen boğazlamaktır.

It is a savage cruelty and wrong, like pulling out their brains and hearts and making them eat them to nourish their bodies.

The fifth group are the poor and the weak. The poor, who, because of their poverty, suffer greatly at the heavy burdens of life, and the weak, who are grieved at life's awesome upheavals - do they receive no share from nationalist patriotism?

Is it to be found in the movements you have instituted under the name of European-style, unveiled, Pharaoh-like civilization, which only increase their despair and suffering?

The salve for the wound of indigence may be found in the sacred pharmacy of Islam, not in the idea of racialism.

The weak receive no strength and resistance from the philosophy of naturalism, which is dark, lacks consciousness, and is bound to chance; they may receive them from Islamic zeal and the sacred nationhood of Islam!

The sixth group is the youth. If the youth of these young people had been perpetual, the wine you have given them to drink through negative nationalism would have had some temporary benefit and use.

But when they painfully come to their senses as they advance in years, when they awaken from that sweet sleep in the morning of old age,

their distress at the pleasurable drunkenness of youth will make them weep, and the passing of their pleasant dream will cause them much grief.

It will make them exclaim: "Alas! Both my youth has gone and my life has departed, and I am approaching the grave bankrupt; if only I had used my head!"

Is the share of nationalist patriotism for this group to enjoy themselves briefly and temporarily, and to be made to weep regretfully for a very long time?

Or is their worldly happiness and pleasure in life to be found in making their fleeting youth permanent through worship and by spending that fine, sweet bounty, not on the way of dissipation but on the straight path in the form of offering thanks so as to gain eternal youth in the Realm of Bliss? You say, if you possess even a grain of intelligence!

In Short: If the Turkish nation consisted only of young people, and if their youth was perpetual, and they had no place other than this world,

your European-style movement under the screen of Turkism might have been counted as nationalist patriotism.

Cesedini beslemek için, beynini ve kalbini çıkarıp ona yedirmek nev'inden, vahşiyane bir gadirdir, bir zulümdür.

Beşinci taife, fakirler ve zaîfler taifesidir. Acaba, hayatın ağır tekâlifini fakirlik vasıtasıyla elîm bir tarzda çeken fakirlerin ve hayatın müdhiş dağdağalarına karşı çok müteessir olan zaîflerin, hamiyet-i milliyeden hisseleri yok mudur?

Bu bîçarelerin ye'sini ve elemiini artıran ve sefih bir kısım zenginlerin mel'abe-i hevesatı ve zalim bir kısım kavîlerin vesile-i şöhret ve şekaveti olan firenk-meşrebane ve perde-birunane ve firavunane medeniyetperverlik namı altında yaptığınız harekâtta mıdır?

Bu bîçare fukaraların fakirlik yarasına merhem ise; unsuriyet fikrinden değil, belki İslâmiyetin eczahane-i kudsiyesinden çıkabilir.

Zaîflerin kuvveti ve mukavemeti, karanlık ve tesadüfe bağlı, şuursuz, tabîi felsefeden alınmaz; belki hamiyet-i İslâmiye ve kudsî İslâmiyet milliyetinden alınır!..

Altıncı taife gençlerdir. Bu gençlerin gençlikleri eğer daimî olsaydı; menfî milliyetle onlara içirdiğiniz şarabın muvakkat bir menfaati, bir faidesi olurdu.

Fakat o gençliğin lezzetli sarhoşluğu; ihtiyarlıkla elemle ayılması ve o tatlı uykunun ihtiyarlık sabahında esefle uyanmasıyla,

o şarabın humarı ve sıkıntısı onu çok ağlattırarak ve o lezzetli rû'yanın zevalindeki elem, ona çok hazîn teessüf ettirecek.

"Eyvah! Hem gençlik gitti, hem ömür gitti, hem müflis olarak kabre gidiyorum; keşki aklımı başıma alsaydım." dedirecek.

Acaba bu taifenin hamiyet-i milliyeden hissesi, az bir zamanda muvakkat bir keyf görmek için, pek uzun bir zamanda teessüfle ağlattırmak mıdır?

Yoksa onların saadet-i dünyeviyeleri ve lezzet-i hayatiyeleri; o güzel, şirin gençlik nimetinin şükrünü vermek suretinde, o nimeti sefahet yolunda değil, belki istikamet yolunda sarfetmekle; o fânî gençliği, ibadetle manen ibka etmek ve o gençliğin istikametiyle Dâr-ı Saadette ebedî bir gençlik kazanmakta mıdır? Zerre miktar şuurun varsa söyle!..

Elhasıl: Eğer Türk Milleti, yalnız altıncı taife olan gençlerden ibaret olsa ve gençlikleri daimî kalsa ve dünyadan başka yerleri bulunmasa,

sizin Türkçülük perdesi altındaki firenk-meşrebane harekâtınız, hamiyet-i milliyeden sayılabilirdi.

You might have been able to say about me as someone who attaches little importance to the life of this world, considers racialism to be "the European disease," tries to prevent young people pursuing illicit amusements and vices, and came into the world in another country: "He is a Kurd. Don't follow him!" Perhaps you would have been right to say it.

#486

But since, as explained above, the sons of this land, who go under the name of Turks, consist of six groups,

to cause harm to five of the groups and spoil their pleasure in life, and to afford a temporary, worldly pleasure the consequences of which are bad, to only one group, rather, to intoxicate them,

is scarcely friendship to the Turkish nation; it is enmity.

Yes, according to race, I am not counted as a Turk but I have worked with all my strength, with complete eagerness, in compassionate and brotherly fashion, for the groups among the Turks of the God-fearing, the disaster-stricken, the elderly, the children, and the weak and the poor.

I have worked for the young people as well, who are the sixth group; I want them to give up any unlawful acts that will poison their worldly life, destroy their lives in the hereafter, and for one hour's laughter, produce a year of weeping.

The works I have taken from the Qur'an and published in the Turkish language - not only these six or seven years, but for twenty years - are there for everyone to see.

Yes, praise be to God, through these works derived from the All-Wise Qur'an's mine of lights, the light is shown which the group of the elderly wants more than anything;

the most efficacious remedies for the disaster-stricken and the sick are pointed out in the sacred pharmacy of the Qur'an;

the door of the grave, which causes more thought to the elderly than anything else, is shown to be the door of mercy, not the door leading to execution.

A truly powerful point of support in the face of the calamities and harmful things confronting the sensitive hearts of children, and a place of recourse to meet all their hopes and desires,

have been extracted from the mine of the All-Wise Qur'an, and they have been demonstrated and profited from in fact.

And the heavy obligations of life, which crush most the poor and weak, have been alleviated by the truths of belief of the All-Wise Qur'an.

Thus, these five groups are five out of the six parts of the Turkish nation, and we are working for their benefit.

Benim gibi hayat-ı dünyeviyeye az ehemmiyet veren ve unsuriyet fikrini firengî illeti gibi bir maraz telakki eden ve gençleri nâmeşru keyf ü hevesattan men'e çalışan ve başka memlekette dünyaya gelen bir adama, "O Kürddür, arkasına düşmeyiniz." diyebilirdiniz ve demeye bir hak kazanabilirdiniz.

Fakat mademki Türk namı altında olan şu vatan evlâdı, sâbıkan beyan edildiği gibi altı kısımdır.

Beş kısma zarar vermek ve keyflerini kaçırmak, yalnız bir tek kısma muvakkat ve dünyevî ve akibeti meş'um bir keyf vermek, belki sarhoş etmek;

elbette o Türk Milletine dostluk değil, düşmanlıktır.

Evet ben unsurca Türk sayılmıyorum; fakat Türklerin ehl-i takva taifesine ve musibetzedeler kısmına ve ihtiyarlar sınıfına ve çocuklar taifesine ve zaîfler ve fakirler zümresine bütün kuvvetimle ve kemal-i iştiaqla müşfikane ve uhuvvetkârane çalışmışım ve çalışıyorum.

Altıncı taife olan gençleri dahi, hayat-ı dünyeviyesini zehirlettirecek ve hayat-ı uhreviyesini mahvedecek ve bir saat gülmeye bedel, bir sene ağlamayı netice veren harekât-ı nâmeşruadan vazgeçirmek istiyorum.

Yalnız bu altı-yedi sene değil, belki yirmi senedir Kur'andan ahzedip Türkçe lisanıyla neşrettiğim âsâr meydandadır.

Evet Lillahilhamd, Kur'an-ı Hakîm'in maden-i envârından iktibas edilen âsâr ile, ihtiyar taifesinin en ziyade istedikleri nur gösteriliyor.

Musibetzedelerin ve hastaların tiryak gibi en nâfi' ilâçları, eczahane-i kudsiye-i Kur'aniyede gösteriliyor.

Ve ihtiyarları en ziyade düşündüren kabir kapısı, rahmet kapısı olduğu ve i'dam kapısı olmadığı, o envâr-ı Kur'aniye ile gösterildi.

Ve çocukların nazik kalblerinde hadsiz mesaib ve muzır eşyaya karşı gayet kuvvetli bir nokta-i istinad ve hadsiz âmâl ve arzularına medar bir nokta-i istimdad

Kur'an-ı Hakîm'in madeninden çıkarıldı ve gösterildi ve bilfiil istifade ettirildi.

Ve fukaralar ve zuafalar kısmını en ziyade ezen ve müteessir eden hayatın ağır tekâlifi, Kur'an-ı Hakîm'in hakaik-i imaniyesiyle hafifleştirildi.

İşte bu beş taife ki, Türk Milletinin altı kısmından beş kısmıdır; menfaatlerine çalışıyoruz.

The sixth group are the young people. We feel a powerful brotherhood with the good ones from among them. But between those like you who have deviated from the straight path, and us, there is no friendship at all!

Because we do not recognize as Turks those who embrace misguidance and want to abandon Islamic nationhood, which holds all the true causes of pride of the Turks.

We consider them to be Europeans hiding behind the screen of Turkishness! Because even if they claim to be Turkists a hundred thousand times over, they could not deceive the people of truth. For their actions and works would give the lie to what they claim.

#487

O you who follow European ways! And you deviants who with your propaganda try to make my true brothers look coldly on me!

How do you benefit this nation? You extinguish the lights of the first group, the pious and the righteous.

You scatter poison on the wounds of the second group, who deserve kindness and care.

You destroy the solace of the third group, who are most worthy of respect, and you cast them into despair.

You destroy completely the morale of the fourth group, who are truly in need of compassion, and you extinguish their true humanity.

You make fruitless the hopes and calls for help of the fifth group, who are most needy for assistance, help, and solace, and in their eyes, you turn life into something more ghastly than death.

And to the sixth group, who need to be warned and to come to their senses, you give such a heady wine to drink in the sleep of youth that its hangover is truly grievous and terrible.

Is this your nationalist patriotism for the sake of which you sacrifice so many sacred things? Is this what Turkism has to offer the Turks? I seek refuge with God from it a hundred thousand times!

Sirs! I know that when you are defeated in the face of truth, you have recourse to force.

In accordance with the fact that power lies in the truth, not in force, you can set fire to the world around my head, but this head, which has been sacrificed for the truth of the Qur'an, will not bow before you.

And I tell you this, that not a limited number of people like you who are in effect despised by the nation, but if thousands like you were physically hostile to me,

Altıncı kısım ki, gençlerdir. Onların iyilerine karşı ciddi uhuvvetimiz var. Senin gibi mülhidlere karşı hiçbir cihetle dostluğumuz yok!

Çünkü ilhada giren ve Türk'ün hakikî bütün mefahir-i milliyesini taşıyan İslâmiyet milliyetinden çıkmak isteyen adamları Türk bilmiyoruz,

Türk perdesi altına girmiş firenk telakki ediyoruz! Çünkü yüzbin defa Türkçüyüz deyip dava etseler, ehl-i hakikatı kandıramazlar. Zira fiilleri, harekâtları, onların davalarını tekzip ediyor.

İşte ey firenk-meşrebler ve propagandanızla hakikî kardeşlerimi benden soğutmaya çalışan mülhidler!

Bu millete menfaatiniz nedir? Birinci taife olan ehl-i takva ve salâhatın nurunu söndürüyorsunuz.

Merhamete ve tımar etmeye şâyan ikinci taifesinin yaralarına zehir serpiyorsunuz.

Ve hürmete çok lâıyk olan üçüncü taifenin tesellisini kırılıyorsunuz, ye's-i mutlaka atılıyorsunuz.

Ve şefkate çok muhtaç olan dördüncü taifenin bütün bütün kuvve-i maneviyesini kırılıyorsunuz ve hakikî insaniyetini söndürüyorsunuz.

Ve muavenet ve yardıma ve teselliye çok muhtaç olan beşinci taifenin ümidlerini, istimdadlarını akım bırakıp, onların nazarında hayatı, mevtten daha ziyade dehşetli bir surete çeviriliyorsunuz.

İkaza ve ayılmağa çok muhtaç olan altıncı taifesine, gençlik uykusu içinde öyle bir şarab içiriliyorsunuz ki; o şarabın humarı pek elîm, pek dehşetlidir.

Acaba bu mudur hamiyet-i milliyeniz ki, o hamiyet-i milliyeye uğrunda çok mukaddesatı feda ediliyorsunuz. O Türkçülük menfaati, Türklere bu suretle midir? Yüz bin defa el'iyazü billah.

Ey efendiler! Bilirim ki, hak noktasında mağlûb olduğunuz zaman, kuvvete müracaat edersiniz.

Kuvvet hakta olduğu, hak kuvvette olmadığı sırrıyla; dünyayı başıma ateş yapsanız, hakikat-ı Kur'aniyeye feda olan bu baş size eğilmeyecektir.

Hem size bunu da haber veriyorum ki: Değil sizler gibi mahdud, manen millet nazarında menfur bir kısım adamlar, belki binler sizler gibi bana maddî düşmanlık etseler,

I would pay them no attention, attaching no more value to them than to injurious animals. Because what can you do to me?

All you can do is to either bring my life to an end, or spoil my work and service. I am attached to nothing in the world apart from these.

As for the appointed hour which befalls life, I believe as certainly as witnessing it that it does not change, it is determined.

Since this is so, if I die as a martyr on the way of truth, I do not hang back from it, I await it longingly.

Moreover, I am old and I find it hard to believe that I shall live for more than another year.

To transform one year's apparent life into everlasting eternal life through martyrdom is an exalted aim for people like me.

As for my work and service, through His mercy, Almighty God has given such brothers in the service of belief and the Qur'an that

through my death it will be carried out in numerous centres instead of one.

If my tongue is silenced by death, powerful tongues will speak in its place, continuing my work.

I can even say that just as a single seed produces the life of a shoot by entering the earth and dying, and a hundred seeds perform their duties in place of one,

so I nourish the hope that my death will be the means to service greater than was my life!

#488

Fifth Satanic Stratagem:

Profiting from egotism, the supporters of the people of misguidance want to draw my brothers away from me.

Truly, egotism man's most dangerous vein. It is his weakest vein, too. They can make people do terrible things by encouraging it.

My brothers! Beware, do not let them strike you with egotism, do not let them hunt you with it!

You should know that this century the people of misguidance have mounted the ego and are galloping through the valleys of misguidance.

The people of truth have to give it up if they are to serve the truth.

Even if a person is justified in making use of the ego, since he will resemble the others and they too will suppose he is selfseeking like them, it will be an injustice to the service of the truth.

ehemmiyet vermeyeceğim ve bir kısım muzır hayvanattan fazla kıymet vermeyeceğim. Çünkü bana karşı ne yapacaksınız?

Yapacağınız iş, ya hayatıma hâtime çekmekle veya hizmetimi bozmak suretiyle olur. Bu iki şeyden başka dünyada alâkam yok.

Hayatın başına gelen ecel ise, şuhud derecesinde kat'i iman etmişim ki; tegayyür etmiyor, mukadderdir.

Madem böyledir; Hak yolunda şehadet ile ölsem, çekinmek değil, iştihak ile bekliyorum.

Bahusus ben ihtiyar oldum, bir seneden fazla yaşamayı zor düşünüyorum.

Zahirî bir sene ömrü, şehadet vasıtasıyla kazanılan hadsiz bir ömr-ü bâkiye tebdil etmek; benim gibilerin en âli bir maksadı, bir gayesi olur.

Amma hizmet ise, felillahilhamd hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede Cenab-ı Hak rahmetiyle öyle kardeşleri bana vermiş ki;

vefatım ile, o hizmet bir merkezde yapıldığına bedel, çok merkezlerde yapılacak.

Benim dilim ölüm ile susturulsa; pek çok kuvvetli diller benim dilime bedel konuşacaklar, o hizmeti idame ederler.

Hattâ diyebilirim: Nasıl ki bir tane tohum toprak altına girip ölmesiyle bir sünbül hayatını netice verir; bir taneye bedel, yüz tane vazife başına geçer.

Öyle de; mevtim, hayatımdan fazla o hizmete vasıta olur ümidini besliyorum!..

Beşinci Desise-i Şeytaniye:

Ehl-i dalaletin tarafgirleri, enaniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar.

Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enaniyettir ve en zâif damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler.

Ey kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizi enaniyette vurmasınlar, onunla sizi avlamasınlar.

Hem biliniz ki: Şu asırda ehl-i dalalet eneye binmiş, dalalet vâdilerinde koşuyor.

Ehl-i hak, bilmeceburiye eneyi terketmekle hakka hizmet edebilir.

Ene'nin istimalinde haklı dahi olsa; madem ki ötekilere benzer ve onlar da onları kendileri gibi nefisperest zannederler, hakkın hizmetine karşı bir haksızlıktır.

In any event, the service of the Qur'an around which we are gathered does not accept the 'I', it requires the 'we.' It says: "Don't say 'I' , say 'we.'"

Of course, you have realized that this poor brother of yours did not set out with the 'I'. And he did not make you serve it.

Indeed, he showed himself to you as an ego-free servant of the Qur'an. He does not care for himself and has made it his practice not to take the part of his ego.

In any case, he has proved to you with decisive evidence that

the works that have been presented for general benefit are common property; that is, they have issued from the All-Wise Qur'an.

Nobody can claim ownership of them egotistically. Even if, to suppose the impossible, I did claim them as my own because of my ego, as one of my brothers said:

since this door of Qur'anic truth has been opened, the scholars and those seeking perfection should not look at my defects and insignificance and hold back from following me; they should not deem themselves self-sufficient.

For sure, the works of the former righteous and exacting religious scholars are a huge treasury sufficient for every ill,

but it sometimes happens that a key holds more importance than the treasury. For the treasury is dosed and a key may open lots of treasures .

I reckon that those who are excessively egotistical in regard to their learning have understood that

the published Words are each keys to the truths of the Qur'an and diamonds swords smiting those who try to deny those truths.

The people of virtue and perfection and those who are strongly egotistical in regard to their learning should know that the students are students not of me but of the All-Wise Qur'an, and that I study along with them.

If, to suppose the impossible, I claimed to be the master, since we have a way of saving all the classes of the people of belief - from the common people to the elite - from the doubts and scepticism to which they are exposed,

#489

then let those scholars either find an easier solution, or let them take the part of our solution and teach it and support it.

The corrupt religious scholars are faced with a grave threat; religious scholars have to be especially careful at this time.

So suppose, like my enemies, that I perform a service like this for the sake of egotism.

Bununla beraber etrafına toplandığımız hizmet-i Kur'aniye, ene'yi kabul etmiyor. "Nahnü" istiyor. "Ben demeyiniz, biz deyiniz" diyor.

Elbette kanaatınız gelmiş ki, bu fakir kardeşiniz ene ile meydana çıkmamış. Sizi enesine hâdim yapmıyor.

Belki, enesiz bir hâdim-i Kur'anî olarak kendini size göstermiş. Ve kendini beğenmemeyi ve enesine tarafdar olmamayı meslek ittihaz etmiş.

Bununla beraber, kat'î deliller ile sizlere isbat etmiştir ki:

Meydan-ı istifadeye vaz'edilen eserler, mîrî malıdır; yani Kur'an-ı Hakîm'in tereşsuhatıdır.

Hiç kimse, enesiyle onlara temellük edemez! Haydi farz-ı muhal olarak ben enemle o eserlere sahib çıkıyorum, benim bir kardeşimin dediği gibi:

Madem bu Kur'anî hakikat kapısı açıldı, benim noksanıyetime ve ehemmiyetsizliğime bakılmayarak, ehl-i ilim ve kemal arkamda bulunmaktan çekinmemeli ve istiğna etmemelidirler.

Selef-i sâlihînin ve muhakkikîn-i ülemanın âsârları, çendan her derde kâfi ve vâfi bir hazine-i azîmedir;

fakat bazı zaman olur ki, bir anahtar bir hazineden ziyade ehemmiyetli olur. Çünkü hazine kapalıdır; fakat bir anahtar, çok hazineleri açabilir.

Zannederim ki, o enaniyet-i ilmiyeyi fazla taşıyan zâtlar da anladılar ki:

Neşrolunan Sözler, hakaik-i Kur'aniyenin birer anahtarı ve o hakaiki inkâr etmeye çalışanların başlarına inen birer elmas kılıncıdır.

O ehl-i fazl u kemal ve kuvvetli enaniyet-i ilmiyeyi taşıyan zâtlar bilsinler ki; bana değil, Kur'an-ı Hakîm'e talebe ve şakird oluyolar. Ben de onların bir ders arkadaşıyım.

Haydi farz-ı muhal olarak ben üstadlık dava etsem, madem şimdi ehl-i imanın tabakatını, avamdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehattan kurtarmak çaresini bulduk;

o ülema ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, tarafdar olsunlar.

Ülema-üs sû' hakkında bir tehdid-i azîm var. Bu zamanda ehl-i ilim ziyade dikkat etmeli.

Haydi farzetseniz ki, düşmanlarımızın zannı gibi ben, benlik hesabına böyle bir hizmette bulunuyorum.

Since a large number of people give up their egotism and gather around a Pharaoh-like man with complete loyalty for some worldly and national aim and carry out their work in complete solidarity,

does this brother of yours not have the right to ask for your solidarity around the truths of belief and the Qur'an by giving up egotism, like those corporals of that worldly society, so long as he conceals his egotism?

If even the greatest of the scholars among you were not to agree, wouldn't they be in the wrong?

My brothers! The most dangerous aspect of egotism in our work is jealousy. If it is not purely for God's sake, jealousy interferes and spoils it.

Just as one of a person's hands cannot be jealous of the other, and his eye cannot envy his ear, and his heart cannot compete with his reason,

so each of you resembles a sense, a member, of the collective personality of the body we constitute.

Your essential duty springing from the conscience is not to compete with one another, but to take pride and pleasure in each other's good qualities.

One other thing remains and it is the most dangerous: for yourselves and your friends to be jealous this poor brother of yours.

There are scholars of standing among you, and some scholars are egotistical when it comes to their learning.

In that respect they egotistical even if they themselves are modest. They cannot easily give it up.

Whatever their hearts and minds may do, their evil-commanding souls seek pre-eminence and to sell themselves, and even to dispute the treatises that have been written.

Although their hearts love the treatises and their minds appreciate them and recognize their worth,

out of jealousy arising from the egotism of learning, their souls want to decry the value of the Words, as though nurturing implicit enmity towards them,

for then the products of their own thought can compete with them and be sold like them. But I have to tell them this:

Even if the members of this circle of Qur'anic teaching are leading scholars and authorities on the Law,

their duties in respect of the sciences of belief are only to make explanations and elucidations of the Words that have been written, or to set them in order.

For I have understood through many signs that we have been charged with the duty of issuing fatwas concerning these sciences of belief.

Acaba dünyevî ve millî bir maksad için, çok zâtlar enaniyeti terkedip, firavun-meşreb bir adamın kemal-i sadakatla etrafına toplanıp, şiddetli bir tesanüdle iş gördükleri halde;

acaba bu kardeşiniz, hakikat-ı Kur'aniye ve hakaik-i imaniye etrafında, kendi enaniyetini setretmekle beraber, o dünyevî komitenin onbaşıları gibi, terk-i enaniyetle hakaik-i Kur'aniye etrafında bir tesanüdü sizden istemeye hakkı yok mudur?

Sizin en büyük âlimleriniz de, ona "Lebbeyk" dememesinde haksız değil midirler?

Kardeşlerim, enaniyetin işimizde en tehlikeli ciheti, kıskançlıktır. Eğer sırf lillah için olmazsa, kıskançlık müdahale eder, bozar.

Nasıl ki bir insanın bir eli, bir elini kıskanmaz ve gözü, kulağına hased etmez ve kalbi aklına rekabet etmez.

Öyle de: Bu heyetimizin şahs-ı manevîsinde herbiriniz bir duygu, bir âza hükmündesiniz.

Birbirinize karşı rekabet değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelevviz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir.

Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki: İçinizde ve ahabınızda, bu fakir kardeşinize karşı bir kıskançlık damarı bulunmak, en tehlikelidir.

Sizlerde mühim ehl-i ilim de var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur.

Kendi mütevazî de olsa, o cihette enaniyetlidir. Çabuk enaniyetini bırakmaz.

Kalbi, akli ne kadar yapışsa da; nefsi, o ilmî enaniyeti cihetinde imtiyaz ister, kendini satmak ister, hattâ yazılan risalelere karşı muaraza ister.

Kalbi risaleleri sevdiği ve akli istihsan ettiği ve yüksek bulduğu halde;

nefsi ise, enaniyet-i ilmiyeden gelen kıskançlık cihetinde zımnî bir adavet besler gibi, Sözlere'nin kıymetlerinin tenzilini arzu eder

tâ ki kendi mahsulât-ı fikriyesi onlara yetişsin, onlar gibi satılsın. Halbuki bilmeceburiye bunu haber veriyorum ki:

"Bu dürrüs-u Kur'aniyenin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehidler de olsalar;

vazifeleri -ulûm-u imaniye cihetinde- yalnız yazılan şu Sözlere'nin şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir.

Çünkü çok emarelerle anlamışız ki: Bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tavzif edilmişiz.

If someone within our circle writes anything more than this due to a feeling in his soul arising from the egotism of learning,

it will be like a cold dispute or a deficient plagiarism. For it has been established through numerous evidences and signs that

#490

the parts of the Risale-i Nur have issued from the Qur'an. In accordance with the rule of the division of labour, each of us has undertaken a duty,

and we convey those distillations of the water of life to those who are in need of them!

Sixth Satanic Stratagem:

It is this: they take advantage of the human traits of laziness, the desire for physical comfort, and attachment to other duties.

Yes, satans among jinn and men attack from every angle.

When they see those of our friends whose hearts are stout, intentions pure, loyalty strong, and enterprise, elevated, they attack from other sides. As follows:

In order to put a stop to our work and discourage from our service, they profit from those friends' laziness, desire for physical comfort, and attachment to other duties.

They keep people from the service of the Qur'an with every kind of trick so that

without their being aware of it, more work is found for some of them. Then they cannot find the time to serve the Qur'an.

And to others, they show the enticing things of this world so that arousing their desires, they become slack in their service; and so on.

These ways of attack are numerous, so cutting them short, we refer them to your perspicacious understanding.

My brothers, take great care! Your duty is sacred and your service, elevated.

Every hour of your time may be as valuable as a day's worship. Be aware of this and don't waste any of them!

O you who believe! Persevere in patience and constancy; vie in such perseverance, strengthen each other; and fear God, that you may prosper. (3:200)

And sell not My signs for a miserable price. (5:44)

Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enaniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, şerh ve izah haricinde birşey yazsa;

soğuk bir muaraza veya nâkıs bir taklidcilik hükmüne geçer. Çünkü çok delillerle ve emarelerle tahakkuk etmiş ki:

Risale-i Nur eczaları, Kur'anın tereşsuhatıdır; bizler, taksim-ül a'mal kaidesiyle, herbirimiz bir vazife deruhde edip,

o âb-ı hayat tereşsuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!.."

Altıncı Desise-i Şeytaniye

şudur ki: İnsandaki tenbellik ve tenperverlik ve vazifedarlık damarından istifade eder.

Evet şeytan-ı ins ve cinnî her cihette hücum ederler.

Arkadaşlarımızdan metin kalbli, sadakatı kuvvetli, niyeti ihlaslı, himmeti âlî gördükleri vakit başka noktalardan hücum ederler. Şöyle ki:

İşimize sekte ve hizmetimize fütur vermek için, onların tenbelliklerinden ve tenperverliklerinden ve vazifedarlıklarından istifade ederler.

Onlar, öyle desiselerle onları hizmet-i Kur'anîyeden alıkoyuyorlar ki;

haberleri olmadan bir kısmına fazla iş buluyorlar, tâ ki hizmet-i Kur'anîyeye vakit bulmasın.

Bir kısmına da, dünyanın cazibedar şeylerini gösteriyorlar ki; hevesi uyanıp, hizmete karşı bir gaflet gelsin ve hâkeza...

Bu hücum yolları uzun çeker. Bu uzunlukta kısa keserek, dikkatli fehminize havale ederiz.

Ey kardeşlerim! Dikkat ediniz: Vazifeniz kudsiyedir, hizmetiniz ulvîdir.

Herbir saatiniz, bir gün ibadet hükmüne geçebilecek bir kıymettedir. Biliniz ki, elinizden kaçmasın!...

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا

Glory to your Sustainer, the Lord of Honour and Power! [He is free] from what they ascribe [to Him]! * And peace be on the prophets! * And praise be to God, the Sustainer of All the Worlds .(37:180-2)

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All Knowing, All-Wise!(2:32)

O God! Grant blessings and peace to our master Muhammad, the Beloved Unlettered Prophet, of Mighty Stature and Exalted Rank, and to his Family and Companions. Amen.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيْبِ
اَلْعَالِي الْقَدْرِ الْعَظِيْمِ الْجَاهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ
اٰمِيْنَ

www.risaleglobal.com

A Sacred Date

The date a significant mystery of the All-Wise Qur'an became clear was again contained in the word "Qur'an." It was like this:

According to the abjad system the numerical value of the word "Qur'an" is three hundred and fifty-one. It contains two alifs; if the concealed alif is read alfun, it is alfun with the value of a thousand.*

{According to the rules of grammar, failun is read fa'lun, like katifun is read katfun. Therefore, alifun is read alfun. Then it becomes one thousand three hundred and fifty one.}

That is to say, the year one thousand three hundred and fifty-one may be called the Year of the Qur'an, for during it the strange mystery of the 'coincidences' in the word "Qur'an" became apparent in the parts of the Risale-i Nur, which is the Qur'an's commentary.

The miraculous mystery of the coincidences of the word "Allah" in the Qur'an appeared the same year.

A Qur'an showing the miraculous patterns, arranged in a new way, was written the same year.

That year students of the Qur'an endeavoured to preserve the Qur'anic script with all their strength in the face of its being changed.

Important aspects of the Qur'an's miraculousness became apparent that same year.

And the same year numerous events occurred which were related to the Qur'an, and it seems they will continue to occur.

Addendum To The Sixth Section, Which Is The Sixth Treatise

Six Questions

[This addendum was written in order to avoid the disgust and insults that will levelled at us in the future.

That is to say, it was written so that when it is said: "Look at the spineless people of that age!", their spit should not hit us in the face, or else to wipe it off.

Let the ears ring of the leaders of Europe, savage beneath their humanitarian masks!

And let this be thrust in the unseeing eyes of those unjust oppressors who inflicted these unscrupulous tyrants on us!

It is a petition with which to hit over the head the followers of modern low civilization, who this century have a hundred thousand times over necessitated the existence of Hell.]

Kudsî Bir Tarihçe

Kur'an-ı Hakîm'in mühim bir sırr-ı i'cazîsinin zuhur ettiği senenin tarihi, yine lafz-ı Kur'andadır. Şöyle ki:

Kur'an kelimesi, ebced hesabıyla üçyüz ellibirdir. İçinde iki elif var; mahfî elif "Elfün" okunsa, bin manasındaki "Elfün"dür. (Haşiye)

{(Haşiye): İlmi Sarf kaidesine; feilün, fe'lün okunur. Ketifün, kettün okunması gibi. Buna binaen elifün, elfün okunur. O halde, 1351 olur.}

Demek 1351 senesine, Sene-i Kur'aniye tabir edilebilir. Çünkü Lafz-ı Kur'andaki tevafukatın sırr-ı acibi, Kur'anın tefsiri olan Risale-i Nur eczalarında o sene görüldü.

Ve Kur'andaki Lafz-ı Celal'in i'caz-kârane sırr-ı tevafuku, aynı senede tezahür etti.

Ve bir nakş-ı i'cazîyi gösterecek bir Kur'anın yeni bir tarzda yazılması, aynı senede oluyor.

Ve hatt-ı Kur'anın tebdiline karşı, Kur'an şakirdlerinin bütün kuvvetleriyle hatt-ı Kur'anîyi muhafazaya çalışması aynı senededir.

Ve Kur'anın mühim ezvak-ı i'caziyesi, aynı senede tezahür ediyor.

Hem aynı senede Kur'an ile çok münasebetdar hâdisat olmuş ve olacak gibi...

Altıncı Risale Olan Altıncı Kısımın Zeyli

Es'ile-i Sitte

[İstikbalde gelecek nefret ve tahkirden sakınmak için, şu mahrem zeyil yazılmıştır.

Yani "Tuh o asrın gayretsiz adamlarına!" denildiği zaman, yüzümüze tükürükleri gelmemek için veyahud silmek için yazılmıştır.

Avrupa'nın insaniyetperver maskesi altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!..

Ve bu vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun!

Ve bu asırda, yüzbin cihette "Yaşasın Cehennem" dedirten mimsiz medeniyetperestlerin başlarına vurulmak için yazılmış bir arzuhalidir.]

No reason have we why we should not put our trust on God. Indeed He has guided us to the way we [follow]. We shall certainly bear with patience all the hurt you may cause us. For those who put their trust should put their trust on God.(14: 12)

Recently the concealed aggression of the irreligious has taken on a most ugly form;

tyrannical aggression against the unfortunate people of belief and against religion.

Our private and unofficial call to prayer and iqama1 was interrupted during the private worship of myself and one or two brothers in the mosque I myself repaired.

**[Iqama (Ar .) (T. kamet): formulas recited by the muezzin, signalling the commencement of the salat (T. namaz) or prescribed prayers.]*

"Why are you reciting the iqama in Arabic and making the call to prayer secretly?" they asked. My patience is exhausted by keeping silent,

so I say, not to those unscrupulous vile men who are not worth addressing, but to the heads of the Pharaoh-like society who with arbitrary despotism play with the fate of this nation:

#493

O you people of innovation who have deviated from the straight path of religion, I want the answer to six questions.

The First: Every government in the world, every people which rules, and even cannibals or the chief of a band of brigands, have some principle, some law, by which they rule.

So according to which principle do you carry out this extraordinary aggression? Show your law!

Or do you accept as the law the arbitrary whims of a handful of contemptible officials? Because no law can interrupt private worship in that way; there cannot be such a law!

The Second: On what force do you rely that you are so bold as to violate the principle of freedom of conscience, which governs almost everywhere in mankind, especially in this age of freedom and in civilized circles, and to treat it lightly and so indirectly to insult mankind and dismiss their objections?

What power do you have that you attack religion and the people of religion in this way as though you had taken irreligion as a religion for yourselves in bigoted fashion, *although by calling yourselves secular you proclaim that you will interfere with neither religion nor irreligion?* Such a thing will not remain secret!

وَمَا لَنَا إِلَّا أَنْتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

Bu yakınlarda ehl-i ilhadın perde altında tecavüzleri gayet çirkin bir suret aldığından;

çok bıçare ehl-i imana ettikleri zalimane ve dinsizcesine tecavüz nev'inden;

bana, hususî ve gayr-ı resmî, kendim tamir ettiğim bir mabedimde, hususî bir-iki kardeşimle hususî ibadetimde, gizli ezan ve kametime müdahale edildi.

"Ne için Arabca kamet ediyorsunuz ve gizli ezan okuyorsunuz?" denildi. Sükûtta sabrım tükendi.

Kabil-i hitab olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfi istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki:

Ey ehl-i bid'a ve ilhad!.. Altı sualıma cevap isterim.

Birincisi: Dünyada hükûmet süren, hükmeden her kavmin, hattâ insan eti yiyen yamyamların, hattâ vahşi canavar bir çete reisinin bir usûlü var, bir düstur ile hükmeder.

Siz hangi usûlle bu acib tecavüzü yapıyorsunuz? Kanununuzu ibraz ediniz!

Yoksa bazı alçak memurların keyiflerini, kanun mu kabul ediyorsunuz? Çünkü böyle hususî ibadatta kanun yapılmaz ve kanun olamaz!

İkincisi: Nev'-i beşerde, hususan bu asr-ı hürriyette ve bilhassa medeniyet dairesinde hemen umumiyetle hüküm-ferma "hürriyet-i vicdan" düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev'-i beşeri istihkar etmek ve itirazını hiçe saymak kadar cür'etinizle, hangi kuvvete dayanıyorsunuz?

Hangi kuvvetiniz var ki, *siz kendinize "lâdinî" ismi vermekle, ne dine ne dinsizliğe ilişmemeyi ilân ettiğiniz halde;* dinsizliği mutaassıbane kendine bir din ittihaz etmek tarzında, dine ve ehl-i dine böyle tecavüz, elbette saklı kalmayacak!

You will have to answer for it! So what answer will you give? Although you could not hold out against the objections of the smallest of twenty governments,

you try to violate by force freedom of conscience, as though you completely disregard the objections of twenty governments.

The Third: According to what principle do you propose to people like me who follow the Shafi'i school of law, the Hanafi school, in a way opposed to the elevatedness and purity of that school, due to the false fatwas of certain corrupt religious scholars who have sold their consciences to gain the world?

If, after abrogating the Shafi'i school, which has millions of followers, and making them all follow the Hanafi school, it is forcibly proposed to me in tyrannical fashion,

it may perhaps be said that it is a principle of irreligious people like you. Otherwise it is arbitrary and despicable, and we do not follow the whims of people such as that, and we do not recognize them!

The Fourth: In accordance with which principle do you propose through a corrupt, innovating fatwa, to "[perform the iqama in Turkish](#)" in a way completely contrary to Turkish nationalism, which is sincerely religious and sincerely respectful towards religion and has since early times blended and united with Islam, in the name of Turkism, which has the meaning of Europeanism, to those like me who belong to another nation?

#494

Yes, although I have friendly and brotherly relations with true Turks, I have in no respect any relation with the Turkism of imitators of Europe like you.

How can you propose such a thing to me? Through which law?

Perhaps, if you abolish the nationhood of the Kurds, of whom there are millions and who for thousands of years have not forgotten their nationhood and language, and are the true fellow-citizens and companions in jihad of the Turks, and make them forget their language,

then perhaps your proposal to those like me who are reckoned to be of a different race would be in accordance with some sort of savage principle. Otherwise it is purely arbitrary.

The arbitrary whims of individuals may not be followed, and we do not follow them!

The Fifth: A government may apply all laws to its citizens and to those it accepts as its citizens, but it cannot apply its laws to those it does not accept.

For they are able to say: "Since we are not citizens, you are not our government!"

Sizden sorulacak!.. Ne cevap vereceksiniz? Yirmi hükûmetin en küçüğünün itirazına karşı dayanamadığınız halde,

nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını hiçe sayar gibi, hürriyet-i vicdaniyeyi cebrî bir surette bozmağa çalışıyorsunuz.

Üçüncüsü: Mezheb-i Hanefî'nin ulviyetine ve safiyetine münafî bir surette, vicdanını dünyaya satan bir kısım ülema-üs sû'un yanlış fetvalarıyla, benim gibi Şafi-ül Mezheb adamlara, hangi usûl ile teklif ediyorsunuz?

Bu meslekte milyonlar etbai bulunan Şafiî Mezhebini kaldırıp, bütün Şafiîleri Hanefileştirdikten sonra, bana zulüm suretinde cebren teklif edilse,

sizi gibi dinsizlerin bir usûlüdür denilebilir. Yoksa, keyfî bir alçaklıktır! Öylelerin keyfine tabi değiliz ve tanımıyoruz!

Dördüncüsü: İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddî dindar ve dinine samimî hürmetkâr Türklük milliyetine bütün bütün zıd bir surette, firenklik manasında Türkçülük namıyla, tahrifdarane ve bid'akârane bir fetva ile "[Türkçe kamet et!](#)" diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûldür?

Evet hakikî Türklere pek hakikî dostane ve uhuvvetkârane münasebetdar olduğum halde, böyle sizin gibi firenk-meşreblerin Türkçülüğü ile hiçbir cihette münasebetim yoktur.

Nasıl bana teklif ediyorsunuz? Hangi kanun ile?

Eğer milyonlarla efradı bulunan ve binler seneden beri milliyetini ve lisanını unutmayan ve Türklerin hakikî bir vatandaşı ve eskiden beri cihad arkadaşı olan Kürdlerin milliyetini kaldırıp, onların dilini onlara unutturduktan sonra;

belki bizim gibi ayrı unsurdan sayılanlara teklifiniz, bir nevi usûl-ü vahşiyane olur.

Yoksa sırf keyfidir. Eşhasın keyfine tebaiyet edilmez ve etmeyiz!

Beşincisi: Bir hükûmet, kendi raiyetine ve raiyet kabul ettiği adamlara herbir kanununu tatbik etse de; raiyet kabul etmediği adamlara, kanununu tatbik edemez.

Çünkü onlar diyebilirler ki: "Madem biz raiyetiniz değiliz, siz de bizim hükûmetimiz değilsiniz!"

Furthermore, no government can inflict two penalties at the same time. It either imprisons a murderer, or it executes him.

To punish by both imprisonment and capital punishment is a principle nowhere!

However, despite the fact that I have caused no harm whatsoever to this country and nation,

for eight years you have held me in captivity in a way not inflicted on even a criminal belonging to the wildest and most foreign nation.

Although you have pardoned criminals, you have negated my freedom and deprived me of all civil rights. You have not said: "He too is a son of this land,"

so in accordance with what principle and law do you propose, contrary to the wishes of your nation, these freedom-destroying principles to someone like me who is a foreigner to you in every respect?

Since in the Great War you have counted as nothing all the heroic deeds to which this person was the means and were testified to by the army's commanders, and considered his self-sacrificing struggles for the sake of this country to be crimes;

and since you deemed his preserving the good morality of this unfortunate nation and his serious and effective work to secure its happiness in this world and the next to be treason;

and since you have punished for eight years (and now the punishment has been for twenty-eight years) someone who does not for himself accept your injurious, dangerous, arbitrary principles, which in reality are without benefit and spring from unbelief and from Europe;

the punishment is the same. I did not accept its application so you made me suffer it. So according to what principle is it to enforce a second punishment?

#495

The Sixth: In view of the treatment you have meted out to me, according to your belief, I oppose you in general fashion.

You are sacrificing your religion and life in the hereafter for the sake of your lives in this world.

According to you, due to the opposition between us and contrary to you, we are all the time ready to sacrifice our life in this world for our religion and for the hereafter.

To sacrifice two or three years of humiliating life under your domination in order to gain sacred martyrdom, is like the water of Kawthar for us.

However, in order to make you tremble, relying on the effulgence and indications of the All-Wise Qur'an, I tell you this with certainty:

Hem hiçbir hükûmet, iki cezayı birden vermez. Bir katili, ya hapse atar veyahud i'dam eder.

Hem hapisle ceza, hem i'damla ceza bir yerde vermek, hiçbir usûlde yoktur!

İşte madem vatana ve millete hiçbir zararım dokunmadığı halde; beni sekiz senedir,

en yabani ve hariç bir milletten cani bir adama dahi yapılmayan bir esaret altına aldınız.

Canileri afvettiğiniz halde, hürriyetimi selbedip, hukuk-u medeniyeden iskat ederek muamele ettiniz. "Bu da vatan evlâdıdır." demediğiniz halde;

hangi usûl ile, hangi kanun ile bîçare milletinize rızaları hilafına olarak tatbik ettiğiniz bu hürriyet-şiken usûlünüzü, benim gibi her cihetle size yabancı bir adama teklif ediyorsunuz?

Madem Harb-i Umumî'de ordu kumandanlarının şehadetiyle, vasıta olduğumuz çok fedakârlıkları ve vatan uğrunda cansiperane mücahedeleri cinayet saydınız.

Ve bîçare milletin hüsn-ü ahlâkını muhafaza ve saadet-i dünyeviye ve uhreviyelerinin teminine pek ciddî ve tesirli çalışmayı hıyanet saydınız.

Ve manen menfaatsiz, zararlı, hatarlı, keyfî, küfrî firenk usûlünü kendinde kabul etmeyen bir adama sekiz sene ceza verdiniz. (Şimdi ceza yirmisekiz sene oldu.)

Ceza bir olur. Tatbikini kabul etmedim, cezayı çektirdiniz. İkinci bir cezayı cebren tatbik etmek, hangi usûl iledir?

Altıncısı: Madem sizlerle, itikadınızca ve bana edilen muameleye nazaran, küllî bir muhalefetimiz var.

Siz dininizi ve âhiretinizi, dünyanız uğrunda feda ediyorsunuz.

Elbette mabeynimizde -tahmininizce- bulunan muhalefet sırrıyla, biz dahi hilafınıza olarak; dünyamızı, dinimiz uğrunda ve âhiretimize her vakit feda etmeye hazırız.

Sizin zalimane ve vahşiyane hükmünüz altında bir-iki sene zelilane geçecek hayatımızı, kudsî bir şehadeti kazanmak için feda etmek; bize âb-ı kevser hükmüne geçer.

Fakat Kur'an-ı Hakîm'in feyzine ve işaretine istinaden, sizi titretmek için, size kat'î haber veriyorum ki:

You shall not live after killing me! You shall be driven out of the world, your paradise and your beloved, by an irresistible hand, and swiftly cast into everlasting darkness.

Behind me, your Nimrod-like chiefs will be quickly killed and sent to me.

In the divine presence I shall grasp hold of them by their collars, and on divine justice casting them down to the lowest of the low, I shall take my revenge!

O you miserable wretches who sell religion and your lives in the hereafter for this world! If you want to live, do not interfere with me!

I hope from divine mercy that my death will serve religion more than my life and will explode over your heads like a bomb, scattering you!

Cause me trouble if you have the courage! If you do anything, you shall see! With all my strength I proclaim this verse in the face of all your threats:

Men said to them: "A great army is gathering against you;" and frightened them; but it only increased their faith. they said: "For us God suffices, and He is the Best Disposer of Affairs." (3:173)

Beni öldürdükten sonra yaşayamayacaksınız! Kahhar bir el ile, cennetiniz ve mahbubunuz olan dünyadan tardedilip ebedî zulûmata çabuk atılacaksınız!

Arkamdan, pek çabuk sizin Nemrudlaşmış reisleriniz gebertilecek, yanıma gönderilecek.

Ben de huzur-u İlahîde yakalarını tutacağım. Adalet-i İlahiye, onları esfel-i safilîne atmakla intikamımı alacağım!

Ey din ve âhiretini dünyaya satan bedbahtlar! Yaşamanızı isterseniz, bana ilişmeyiniz! İlişseniz, intikamım muzaaf bir surette sizden alınacağını biliniz, titreyiniz!

Ben rahmet-i İlahîden ümid ederim ki: Mevtim, hayatımdan ziyade dine hizmet edecek ve ölümüm başınızda bomba gibi patlayıp başınızı dağıtacak!

Cesaretiniz varsa ilişkiniz! Yapacağınız varsa, göreceğiniz de var! Ben bütün tehdidatınıza karşı, bütün kuvvetimle bu âyeti okuyorum:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

#496

Seventh Section The Seven Signs

[These seven signs are the answers to three questions. The first question consists of four signs.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

*So believe in God and His Apostle, the unlettered Prophet, who believes in God and His Words; follow him that [so] you may be guided. (7:158) * Fain would they extinguish God's Light with their mouths, but God will not allow but that His Light should be perfected, even though the unbelievers may detest [it]. (9:32)*

First Sign:

Like all the bad things they do, the arguments which those people who are attempting to change the marks of Islam cite to support themselves spring from their blind imitation of Europe. They say:

"In Landon, Europeans who have embraced Islam translate many things like the call to prayer and iqama into their own languages in their own country.

Yedinci Kısım İşarat-ı Seb'a

[Üç sualin cevabı olarak "Yedi İşaret"tir. Birinci sual, dört işarettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ * يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

Birinci İşaret:

Şeair-i İslâmiyeyi tağyire teşebbüs edenlerin senedleri ve hüccetleri, yine her fena şeylerde olduğu gibi, ecnebileri körükörüne taklidcilik yüzünden geliyor. Diyorlar ki:

"Londra'da ihtida edenler ve ecnebilerden imana gelenler; memleketlerinde ezan ve kamet gibi çok şeyleri kendi lisanlarına tercüme ediyorlar, yapıyorlar.

The World of Islam says nothing in the face of this and does not object. That must mean it is permissible according to the Shari'a, since they are silent?"

The Answer: There is such a glaring difference here that no conscious being could make such a comparison and imitate them.

For the European lands are called the Abode of War in the terminology of the Shari'a, and there are numerous things that are permissible in the Abode of War that are not lawful in the Abode of Islam.

Furthermore, the lands of Europe are the realm of Christendom.

They are not an environment that communicates and instils the meanings of the terms of the Shari' a and concepts of the sacred words,

so necessarily the sacred meanings have been preferred to the sacred words; the words have been abandoned for the meaning; the lesser of two evils has been chosen.

In the Abode of Islam, however, the very environment teaches the people of Islam the abbreviated meanings of those sacred words.

#497

The conversations of Muslims about Islamic traditions and Islamic history and the marks of Islam and the pillars of Islam,

all continuously instil in them the concise meanings of those blessed words.

In this country, besides the mosques and the medreses, even the gravestones in the graveyards inculcate those sacred meanings in believers like teachers and recall them to them.

If for some worldly advantage, someone who calls himself a Muslim learns fifty words a day from a French dictionary,

and then in fifty years does not learn the sacred phrases "Glory be to God," "All praise be to God," "There is no god but God," and "God is Most Great," which are repeated fifty times daily,

does he not fall lower than an animal? These sacred words cannot be translated and corrupted and deported for such beasts!

To change and deport them means erasing all the gravestones;

it means turning all the dead in the graveyards against them, trembling at such an insult.

In order to deceive the nation, corrupt religious scholars who have been misled by the irreligious, say that contrary to the other Imams, Imam-i A'zam said:

Âlem-i İslâm onlara karşı sükût ediyor, itiraz etmiyor. Demek bir cevaz-ı şer'î var ki, sükût ediliyor?"

Elcevab: Bu kıyasın o kadar zahir bir farkı var ki, hiçbir cihette onlara kıyas etmek ve onları taklid etmek zışuurun kârı değildir.

Çünkü ecnebi diyarına, lisan-ı şeriatta "Dâr-ı Harb" denilir. Dâr-ı Harbde çok şeylere cevaz olabilir ki, "Diyar-ı İslâm"da mesağ olamaz.

Hem Firengistan diyarı, Hristiyan şevketi dairesidir.

İstilahat-ı şer'iyyenin maânîsini ve kelimat-ı mukaddesenin mefahimini lisan-ı hal ile telkin edecek ve ihsas edecek bir muhit olmadığından;

bilmeceburiye kudsi maânî, mukaddes elfaza tercih edilmiş; maânî için elfaz terkedilmiş, ehvenüşşer ihtiyar edilmiş.

Diyar-ı İslâm'da ise; muhit, o kelimat-ı mukaddesenin meal-i icmalîsini ehl-i İslâma lisan-ı hal ile ders veriyor.

An'ane-i İslâmiye ve İslâmî tarih ve umum şair-i İslâmiye ve umum erkân-ı İslâmiyete ait muhaverat-ı ehl-i İslâm,

o kelimat-ı mukaddesenin mücmel meallerini, mütemadiyen ehl-i imana telkin ediyorlar.

Hattâ şu memleketin maabid ve medaris-i diniyesinden başka makberistanın mezar taşları dahi, birer telkin edici, birer muallim hükmündedir ki; o maânî-i mukaddeseyi, ehl-i imana ihtar ediyorlar.

Acaba kendine müslüman diyen bir adam, dünyanın bir menfaati için, bir günde elli kelime Firengî lûgatından taallüm ettiği halde;

elli senede ve her günde elli defa tekrar ettiği Sübhanallah, Elhamdülillah ve Lâ ilahe İllallah ve Allahü Ekber gibi mukaddes kelimeleri öğrenmezse,

elli defa hayvandan daha aşağı düşmez mi? Böyle hayvanlar için, bu kelimat-ı mukaddese tercüme ve tahrir edilmez ve tehcir edilmezler!

Onları tehcir ve tağyir etmek, bütün mezar taşlarını hâkktetmektir;

bu tahkire karşı titreyen mezaristandaki ehl-i kuburu aleyhlerine döndürmektir.

Ehl-i ilhada kapılan ülema-üs sû', milleti aldatmak için diyorlar ki: İmam-ı A'zam, sair imamlara muhalif olarak demiş ki:

"If the need arises in distant countries, it is permissible for those who know no Arabic at all to recite the Fatiha in Persian."* We are in need of this, so can we recite it in Turkish?

**{Sarakhsi, al-Mabsut, i, 37, 234; Kashani, Bada'i al-Sana'i, i, 112}*

The Answer: The most important of the leading authorities as well as the other twelve leading mujtahids have given fatwas opposing this fatwa of Imam-i A'zam.

The great highway of the World of Islam is their highway; the Muslim community may follow it.

Those who drive the community towards another, special and narrow, way are leading it astray. Imam-i A' zam's* fatwa is particular in five respects:

Firstly: It addresses people who are far from the centre of Islam.

Secondly: It is in consequence of real need.

Thirdly: According to one narration, it refers only to translations into Persian, which is supposed to be a language of the people of Paradise.

Fourthly: The ruling is limited to the Fatiha, so that those who do not know it will not give up performing the obligatory prayers.

Fifthly: Permission was given so that the sacred meanings could be understood by the ordinary people whose Islamic zeal arose from their powerful belief.

But to translate them and discard the Arabic original due to weakness of belief, negative nationalism, and hatred for the Arabic language, driven by a destructive urge, will cause people to renounce religion.

**{Imam-i A'zam: Abü Hanîf a Nu'man b. Thabit (80/699-150/767), the founder of the Hanafi school of law. The founders (Imams) of the other three main Sunni schools of law were Abu 'Abdullah Malik b. Anas (94/716-179/795; Ahmad b. Muhammad b. Hanbal (164/780-241/855); and Muhammad b. Idris al-Shafi'i (150/767-205/820).}*

#498

Second Sign:

The people of innovation who have changed the marks of Islam first of all sought fatwas from corrupt religious scholars.

They had previously pointed out that the fatwa we explained was particular in five respects.

Secondly, the people of innovation adopted the following inauspicious idea from the European reformists:

being dissatisfied with the Catholic Church foremost the revolutionaries, reformists, and philosophers, who were innovators according to the Church,

"İhtiyaç olsa, diyar-ı baidede, Arabî hiç bilmeyenlere, ihtiyaç derecesine göre; Fatiha yerine Farisî tercümesi cevazı var." Öyle ise, biz de muhtacız, Türkçe okuyabiliriz?

Elcevab: İmam-ı A'zam'ın bu fetvasına karşı, başta a'zamî imamların en mühimleri ve sair oniki eimme-i müctehidîn, o fetvanın aksine fetva veriyorlar.

Âlem-i İslâmın cadde-i kübrası, o umum eimmenin caddesidir. Mu'zam-ı Ümmet, cadde-i kübrada gidebilir.

Başka hususî ve dar caddeye sevkedenler, idlâl ediyorlar. İmam-ı A'zam'ın fetvası, beş cihette hususîdir:

Birincisi: Merkez-i İslâmiyetten uzak diyar-ı âherde bulunanlara aittir.

İkincisi: İhtiyaç-ı hakikiye binaendir.

Üçüncüsü: Bir rivayette, lisan-ı ehl-i Cennet'ten sayılan Farisî lisanıyla tercümeğe mahsustur.

Dördüncüsü: Fatiha'ya mahsus olarak cevaz verilmiş, tâ Fatiha'yı bilmeyen namazı terketmesin.

Beşincisi: Kuvvet-i imandan gelen bir hamiyet-i İslâmiye ile, maânî-i mukaddesenin, avamın tefehhümüne medar olmak için cevaz gösterilmiş.

Halbuki za'f-ı imandan gelen ve menfî fikr-i milliyetten çıkan ve lisan-ı Arabîye karşı nefret ve za'f-ı imandan tevellüd eden meyl-i tahrib saikasıyla tercüme edip Arabî aslını terketmek, dini terk ettirmektir!

İkinci İşaret:

Şeair-i İslâmiyeyi tağyir eden ehl-i bid'a, evvelâ ülema-üs sû'dan fetva istediler.

Sâbıkan beş vecihle hususî olduğunu gösterdiğimiz fetvayı gösterdiler.

Sâniyen: Ehl-i bid'a, ecnebi inkılabçılarından böyle meş'um bir fikir aldılar ki:

Avrupa, Katolik Mezhebini beğenmeyerek başta ihtilalciler, inkılabçılar ve feylesoflar olarak -

favoured Protestantism, which was considered to Mu'tazilite,

and taking advantage of the French Revolution they partially destroyed the Catholic Church and proclaimed Protestantism.

Then the pseudo-patriots here, who are accustomed to imitating blindly, said:

"A revolution like that came about in the Christian religion. At first the revolutionaries were called apostates,

then later they were again accepted as Christians. So why shouldn't there be a similar religious revolution in Islam?"

The Answer: The difference here is even greater than in the false comparison in the First Sign.

Because in the religion of Jesus (Upon whom be peace), only the fundamentals of religion were taken from him.

Most of the injunctions relating to social life and the secondary matters of the law were formulated by the disciples and other spiritual leaders.

The greater part were taken from former holy scriptures.

Since Jesus (Upon whom be peace) was not a worldly ruler and sovereign, and since he was not the source of general social laws,

the fundamentals of his religion were as though clothed with the garment of common laws and civil rules taken from outside, having been given a different form and called the Christian law.

If this form is changed and the garment transformed, the fundamental religion of Jesus (Upon whom be peace) may persist. it does not infer denying or giving the lie to Jesus himself (Upon whom be peace).

However, the Glory of the World (Upon whom be blessings and peace) was the founder of the religion and Shari' a of Islam. He was the sovereign of this world and the next,

and the East and West and Andalusia and India were his seat of rule.

He himself therefore both taught the fundamentals of the religion of Islam,

and brought its secondary matters and other injunctions, including even minor matters of conduct; he himself taught them; he commanded them.

That is to say, the secondary matters of Islam are not like a garment capable of change, so that if they are changed, the essential religion will persist.

They are rather a sort body for the fundamentals of religion, or at least a skin. They have blended and combined with it and cannot be separated.

Katolik mezhebine göre ehl-i bid'a ve Mu'tezile telakki edilen Protestanlık Mezhebini iltizam edip,

Fransızların İhtilal-i Kebirinden istifade ederek, Katolik Mezhebini kısmen tahrib edip, Protestanlığı ilân ettiler.

İşte körükörüne taklidciliğe alışan buradaki hamiyet-füruşlar diyorlar ki:

"Madem Hristiyan dininde böyle bir inkılab oldu; bidayette inkılabcılara mürted denildi,

sonra Hristiyan olarak yine kabul edildi. Öyle ise, İslâmiyette de böyle dinî bir inkılab olabilir?"

Elcevab: Bu kıyasın, Birinci İşaret'teki kıyastan daha ziyade farkı zahirdir.

Çünkü Din-i İsevî'de yalnız esasat-ı diniye Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan alındı.

Hayat-ı içtimaiyeye ve fûruat-ı şer'iyeye dair ekser ahkâmlar, Havariyyun ve sair rüesa-yı ruhaniye tarafından teşkil edildi.

Kısm-ı a'zamı, kütüb-ü sâbika-i mukaddeseden alındı.

Hazret-i İsa Aleyhisselâm, dünyaca hâkim ve sultan olmadığından ve kavanin-i umumiye-i içtimaiyeye merci' olmadığından;

esasat-ı diniyesi, hariçten bir libas giydirilmiş gibi, şeriat-ı Hristiyanîye namına örfî kanunlar, medenî düsturlar alınmış, başka bir suret verilmiş.

Bu suret tebdil edilse, o libas değiştirilse, yine Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın esas dini bâki kalabilir. Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ı inkâr ve tekzib çıkmaz.

Halbuki din ve şeriat-ı İslâmiyenin sahibi olan Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm iki cihanın sultanı,

şark ve garb ve Endülüs ve Hind, birer taht-ı saltanatı olduğundan;

Din-i İslâm'ın esasatını bizzât kendisi gösterdiği gibi,

o dinin teferruatını ve sair ahkâmını, hattâ en cüz'î âdâbını dahi bizzât o getiriyor, o haber veriyor, o emir veriyor.

Demek fûruat-ı İslâmiye, değişmeye kabil bir libas hükmünde değil ki; onlar tebdil edilse, esas-ı din bâki kalabilsin.

Belki esas-ı dine bir ceseddir, lâakal bir cildidir. Onunla imtiyaz ve iltihâm etmiş; kabil-i tefrik değildir.

To change them infers direct denial and contradiction of the one who brought the Shari'a.

#499

As for the differences in the schools of law, this has arisen from differences in ways of understanding the theoretical principles shown by the Shari'a's owner.

Principles called "the essentials of religion," which are not open to interpretation, and those called "incontrovertible"

cannot be changed in any way and may not be interpreted. Anyone who does change them quits the religion

and is included under the rule: *"They renounce religion as the arrow flies from the bow."**

**{Bukhari, Anbiya', 6; Manaqib, 25; Maghazi, 61; Fada'il al-Qur'an, 36}*

The people of innovation have found the following pretext for their irreligion and deviation from the straight path.

They say: "The French Revolution was the cause of a sequence of events in the world of humanity;

the clergy and spiritual leaders and the Catholic Church, which was their Church, were attacked and eliminated.

Later the Revolution was condoned by a lot of people; also, the French made greater progress. Is this not so?"

The Answer: Like with the previous comparisons, the differences here are clear.

For in France, the Christian religion and particularly the Catholic Church had for a long time been a means of domination and despotism in the hands of the upper and ruling classes.

It was the means by which they perpetuated their hold over the ordinary people.

And since it was through the Catholic Church that the patriots were oppressed, who among the common people were awakened and were called "Jacobins," and the freedomseeking thinkers were persecuted, who attacked the despotism of the upper class tyrants;

and since for nearly four hundred years the Catholic Church had been an imputed cause, through revolutions in Europe, of overturning the stability of social life,

it had been attacked, not in the name of irreligion, but by the other Christian sects.

A feeling of indignation and enmity arose among the common people and the philosophers as a result of which the above-mentioned historical event took place.

Onları tebdil etmek, doğrudan doğruya sahib-i şeriati inkâr ve tekzib etmek çıkar.

Mezahibin ihtilafı ise: Sahib-i şeriatin gösterdiği nazarı düsturların tarz-ı tefehhümünden ileri gelmiştir.

"Zaruriyat-ı Diniye" denilen ve kabil-i tevil olmayan ve "Muhkemat" denilen düsturları ise,

hiç bir cihette kabil-i tebdil değildir ve medar-ı içtihad olamaz. Onları tebdil eden, başını dinden çıkarıyor;

يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الْقَوْسِ

kaidesine dâhil oluyor.

Ehl-i bid'a, dinsizliklerine ve ilhadlarına şöyle bir bahane buluyorlar.

Diyorlar ki: "Âlem-i insaniyetin müteselsil hâdisatına sebep olan Fransız İhtilal-i Kebirinde,

papazlara ve rüesa-yı ruhaniyeye ve onların mezheb-i hâssı olan Katolik mezhebine hücum edildi ve tahrib edildi.

Sonra çokları tarafından tasvib edildi. Firenkler dahi, ondan sonra daha ziyade terakki ettiler?"

Elcevab: Bu kıyasın dahi, evvelki kıyaslar gibi farkı zahirdir.

Çünkü Fransızlarda, havas ve hükûmet adamları elinde çok zaman Din-i Hristiyanî, bahusus Katolik Mezhebi; bir vasıta-i tahakküm ve istibdad olmuştu.

Havas, o vasıta ile nüfuzlarını avam üzerinde idame ediyorlardı.

Ve "serseri" tabir ettikleri avam tabakasında intibaha gelen hamiyetperverlerini ve havas zalimlerin istibdadına karşı hücum eden hürriyetperverlerin mütefekkir kısımlarını ezmeye vasıta olduğundan

ve dört yüz seneye yakın Firengistanda ihtilaller ile istirahat-ı beşeriye bozmağa ve hayat-ı içtimaiye zîr ü zeber etmeye bir sebep telakki edildiğinden;

o mezhebe, dinsizlik namına değil, belki Hristiyanlığın diğer bir mezhebi namına hücum edildi.

Ve tabaka-i avamda ve feylesoflarda bir küsmek, bir adavet hasıl olmuştu ki; malûm hâdise-i tarihiye vukua gelmiştir.

However, no oppressed person and no thinker has the right to complain about the religion of Muhammad (UWBP) and the Shari'a of Islam.

For it does not injure them, it protects them. Islamic history is there for all to see. Apart from one or two incidents, no internal wars of religion have occurred.

Whereas the Catholic Church caused four hundred years of internal revolutions.

Furthermore, Islam has been the stronghold of the common people rather than of the upper classes.

Through enjoining the payment of zakat and prohibiting usury and interest, it has made the upper classes not despots over the common people but servants in a way!

#500

It says: "*The master of a people is its servant.*"* And, "*The best of people is the one most useful to people.*"**

*{al-Maghribi, Jami' al-Shaml, i, 450, no: 1668; al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', ii, 463}
**{al-'Ajluni, Kashf al-Khafa', ii, 463; al-Manawi, Fayd al-Qadir, iii, 481, no: 4044}

Also, through sacred phrases like, *So will they not think?* (6:50) * *So will they not reflect on it?* (4:82) * *So will they not reason?* (2:44), the All-Wise Qur'an calls on the intellect to testify; it warns, refers to the reason, it urges investigation.

Through this, it accords scholars and the people of reason a position; it gives them importance.

It does not dismiss the reason like the Catholic Church; it does not silence thinkers, or require blind imitation of them.

Since the fundamentals of, not true Christianity, but the present-day Christian religion and the fundamentals of Islam have parted on another important point,

they go their separate ways in many respects like the above-mentioned differences . The important point is this:

Islam is the religion of the true affirmation of divine unity (tevhid-i hakiki) so that it dismisses intermediaries and causes.

It breaks egotism and establishes sincere worship . It cuts at the root every sort of false dominicality, starting from that of the soul, and rebuffs it.

It is because of this that if a person of high position from the upper class is going to be completely religious, he will have to give up his egotism.

If he does not give up egotism, he will lose his strength of religion and to an extent give up his religion.

Halbuki Din-i Muhammedî (A.S.M.) ve şariat-ı İslâmiyeye karşı; hiçbir mazlumun, hiçbir mütefekkirin hakkı yoktur ki, ondan şekva etsin.

Çünkü onları küstürmüyor, onları himaye ediyor. Tarih-i İslâm meydandadır. İslâmlar içinde bir-iki vukuattan başka dâhilî muharebe-i diniye olmamış.

Katolik Mezhebi ise, dört yüz sene ihtilalat-ı dâhiliyeye sebep olmuş.

Hem İslâmiyet, havastan ziyade avamın tahassüngâhı olmuştur.

Vücub-u zekat ve hurmet-i riba ile; havassı, avamın üstünde müstebid yapmak değil, bir cihette hâdim yapıyor.

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ * خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ diyor.

Hem Kur'an-ı Hakîm lisanıyla أَفَلَا تَعْقِلُونَ * أَفَلَا

يَتَذَكَّرُونَ * أَفَلَا يَتَفَكَّرُونَ

gibi kudsi havaleler ile, akli istişhad ediyor ve ikaz ediyor ve akla havale ediyor, tahkike sevk ediyor.

Onun ile, ehl-i ilim ve ashab-ı akla din namına makam veriyor, ehemmiyet veriyor.

Katolik mezhebi gibi akli azletmiyor, ehl-i tefekkürü susturmuyor, körükörüne taklid istemiyor.

Hakikî Hristiyanlık değil, belki şimdiki Hristiyan dininin esasıyla İslâmiyetin esası mühim bir noktadan ayrıldığından;

sâbık farklar gibi çok cihetlerle ayrı ayrı gidiyorlar. O mühim nokta şudur:

İslâmiyet, tevhid-i hakikî dinidir ki; vasıtaları, esbabları iskat ediyor.

Enaniyeti kırıyor, ubudiyet-i hâlisâ tesis ediyor. Nefsin rububiyetinden tut, tâ her nevi rububiyet-i bâtilâyı kat'ediyor, reddediyor.

Bu sır içindir ki; havastan bir büyük insan tam dindâr olsa, enaniyeti terketmeye mecbur olur.

Enaniyeti terketmeyen, salabet-i diniyeyi ve kısmen de dinini terkeder.

As for the Christian religion of the present day, since it has accepted the belief of Jesus (Upon whom be peace) being the Son of God, it ascribes an actual effect to causes and intermediaries.

It cannot break egotism in the name of religion. Rather, saying that egotism is a holy deputy of Jesus (Upon whom be peace), it ascribes it a sacredness.

For this reason, members of the Christian upper classes who occupy the highest worldly positions may be completely religious.

In fact, there are many like the former American President, Wilson, and the former British Prime Minister, Lloyd George, who were as religious as bigoted priests.

But any Muslims who rise to those positions rarely remain completely religious and firm in their religion, for they cannot give up their pride and egotism.

And true taqwa cannot be combined with pride and egotism.

Yes, just as the religious bigotry of the Christian upper class and slackness in religion of the Muslim upper class demonstrate an important difference,

so the fact that the philosophers who emerged from Christianity were indifferent towards religion or else opposed it,

Şimdiki Hristiyanlık dini ise; "Velediyet Akidesi"ni kabul ettiği için vesait ve esbaba tesir-i hakikî verir.

Din namına enaniyeti kırmaz, belki Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın bir mukaddes vekili diye o enaniyete bir kudsiyet verir.

Onun için, dünyaca en büyük makam işgal eden Hristiyan havasları, tam dindar olabilirler.

Hattâ Amerika'nın esbak Reis-i Cumhuru Wilson ve İngiliz'in esbak Reis-i Vükelası Loid George gibi çoklar var ki, mutaassıb birer papaz hükmünde dindar oldular.

Müslümanlarda ise öyle makamlara girenler, nâdiren tam dindar ve salabetli kalırlar. Çünkü gururu ve enaniyeti bırakamıyorlar.

Takva-yı hakikî ise, gurur ve enaniyetle içtima edemiyor.

Evet nasıl ki Hristiyan havassının taassubu, müslüman havaslarının adem-i salabeti mühim bir farkı gösteriyor;

öyle de: Hristiyandan çıkan feylesoflar, dinlerine karşı lâkayd veya muarız vaziyeti alması

while the great majority of those who emerged from Islam constructed their philosophy on Islamic fundamentals, demonstrates yet another important difference.

Furthermore, generally, ordinary Christians who have fallen on hard times or are sent to prison cannot expect assistance from religion. Formerly, most of them became irreligious.

In fact, the revolutionaries famous in history who instigated the French Revolution and were called "irreligious Jacobins," were mostly disaster-stricken common people.

Whereas in Islam, the great majority of those who suffer disaster or imprisonment await succour from religion and they become religious.

This situation too, demonstrates an important difference.

Third Sign:

The people of innovation say: "Religious bigotry made us backward. Living this age necessitates giving up bigotry.

Europe advanced when it abandoned it. Isn't this so?"

The Answer: You are wrong and you have been deceived! Or else you are deceiving, for Europe is bigoted in religion.

Tell an ordinary Bulgar or an English soldier or a French Jacobin: "Wear this turban, or else you'll be thrown into prison!",

and their bigotry will force them to reply: "Not prison, if you kill me even, I won't insult my religion and nation in that way!"

Also, history testifies that whenever the people of Islam have adhered to their religion, they have advanced in relation to the strength of their adherence.

And whenever they have become less firm in their religion, they have declined. Whereas with Christianity, it is the opposite. This too arises from an essential difference.

Also, Islam cannot be compared with other religions; if a Muslim abandons Islam and gives up his religion, he will not accept any other prophet;

indeed, he will not acknowledge Almighty God either nor probably recognize anything sacred.

He will have no conscience that will allow him moral and spiritual attainment; it will be corrupted.

Therefore, in the view of Islam, in wartime, an unbeliever has the right to life. His life is protected according to Islam if he is outside the country and makes peace, or if he is inside the country and pays the head-tax.

ve İslâmdan çıkan hükemaların kısm-ı a'zamı, hikmetlerini esasat-ı İslâmiyeye bina etmesi; yine mühim bir farkı gösteriyor.

Hem ekseriyetle zindanlara ve musibetlere düşen âmi Hristiyanlar, dinden meded beklemiyorlar. Eskiden çoğu dinsiz oluyordular.

Hattâ Fransa'nın İhtilal-i Kebirini çıkaran ve "Serseri Dinsiz" tabir edilen tarihçe meşhur inkılabcılar, o musibettede avam kısmıdır.

İslâmiyette ise, ekseriyet-i mutlaka ile hapse ve musibete düşenler, dinden meded beklerler ve dindar oluyorlar.

İşte bu hal dahi mühim bir farkı gösteriyor.

Üçüncü İşaret:

Ehl-i bid'a diyorlar ki: "Bu taassub-u dinî, bizi geri bıraktı. Bu asırda yaşamak, taassubu bırakmakla olur.

Avrupa, taassubu bıraktıktan sonra terakki etti?"

Elcevab: Yanlışınsınız ve aldanmışsınız veya aldatıyorsunuz. Çünkü Avrupa, dinine mutaassıbdır.

Hattâ bir âdi Bulgar'a veya bir nefer-i İngiliz'e veya bir serseri Fransız'a "Sarık sar. Sarmazsan hapse atılacaksın!" denilse,

taassubları muktezasınca diyecek: "Hapse değil, öldürseniz bile, dinime ve milliyetime bu hakareti yapmayacağım!"

Hem tarih şahiddir ki: Ehl-i İslâm ne vakit dinine tam temessük etmiş ise, o zamana nisbeten terakki etmiş.

Ne vakit salabeti terketmişse, tedenni etmiş. Hristiyanlık ise, bilakistir. Bu da, mühim bir fark-ı esasîden neş'et etmiş.

Hem İslâmiyet, sair dinlere kıyas edilmez. Bir müslüman İslâmiyetten çıksa ve dinini terketse, daha hiçbir peygamberi kabul edemez;

belki Cenab-ı Hakk'ı dahi ikrar edemez ve belki hiçbir mukaddes şeyi tanımaz;

belki kendinde kemalâta medar olacak bir vicdan bulunmaz, tefessüh eder.

Onun için İslâmiyet nazarında, harbî kâfirin hakk-ı hayatı var. Hariçte olsa musalaha etse, dâhilde olsa cizye verse; İslâmiyetçe hayatı mahfuzdur.

But an apostate does not have the right to life. For his conscience is corrupted and he becomes like poison in the life of society.

But a Christian may still contribute to society, even if he is irreligious.

He may accept some sacred matters and may believe in some of the prophets, and may assent to Almighty God in some respects.

I wonder, what advantage do these innovators, or more accurately deviants or heretics, find in this irreligion? If they are thinking of government and public order,

#502

to govern ten irreligious anarchists who do not know God and to repulse their evils is much more difficult than governing a thousand people with religion.

If they are thinking of progress, such irreligious people are an obstacle to progress, just as they are harmful for the administration and government.

They destroy security and public order, which are the basis of progress and commerce. In truth, they are destructive due to the very way they have taken.

The biggest fool in the world is one who expects progress, prosperity, and happiness from irreligious anarchists like them.

One of those fools who occupied a high position, said: "We said 'Allah! Allah!' and remained backward. Europe said 'Guns and cannons,' and advanced."

According to the rule, "A fool should be answered with silence," the answer for such people is silence.

But because behind certain fools there are inauspicious clever people, we say this:

O you wretches! This world is a guesthouse. Every day thirty thousand witnesses put their signature with their corpses to the decree "Death is a reality" and they testify to it.

Can you kill death? Can you contradict those witnesses? Since you can't, death makes people say: "Allah! Allah!"

Which of your guns and cannons can illuminate the everlasting darkness confronting someone in the throes of death in place of "Allah! Allah!", and transform his absolute despair into absolute hope?

Since there is death and we shall enter the grave, and this life departs and an eternal life comes, if guns and cannons are said once, "Allah! Allah!" should be said a thousand times.

And if it is in Allah's way, the gun also says "Allah!", and the cannon booms "Allahu Akbar!" It breaks the fast with "Allah", and starts it.

Fakat mürtedin hakk-ı hayatı yoktur. Çünkü vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer.

Halbuki Hristiyanın bir dinsizi, yine hayat-ı içtimaiyeye nâfi' bir vaziyette kalabilir.

Bazı mukaddesatı kabul eder ve bazı peygamberlere inanabilir ve Cenab-ı Hakk'ı bir cihette tasdik edebilir.

Acaba bu ehl-i bid'a ve doğrusu ehl-i ilhad, bu dinsizlikte hangi menfaati buluyorlar? Eğer idare ve asayışı düşünüyorlarsa;

Allah'ı bilmeyen dinsiz on serserinin idaresi ve şerlerini defetmesi, bin ehl-i diyanetin idaresinden daha müşkildir.

Eğer terakkiyi düşünüyorlarsa; öyle dinsizler idare-i hükûmete muzır oldukları gibi, terakkiye dahi manidirler.

Terakki ve ticaretin esası olan emniyet ve asayışı kırıyorlar. Doğrusu onlar, meslekçe tahribatçıdır.

Dünyada en büyük ahmak odur ki, böyle dinsiz serserilerden terakki ve saadet-i hayatiyeyi beklesin.

Böyle ahmaklardan mühim bir mevki işgal eden birisi demiş ki: "Biz, Allah Allah diye diye geri kaldık. Avrupa, top tüfek diye diye ileri gitti."

"Cevab-ül ahmak-is sükût" kaidesince, böylelere karşı cevap sükûttur.

Fakat bazı ahmakların arkasında bedbaht âkıl bulundugundan deriz ki:

Ey biçareler! Bu dünya bir misafirhanedir. Her günde otuzbin şahid, cenazeleriyle "El-mevtü hak" hükmünü imza ediyorlar ve o davaya şehadet ediyorlar.

Ölümü öldürebilir misiniz? Bu şahidleri tekzip edebilir misiniz? Madem edemiyorsunuz; mevt, Allah Allah dedirtir.

Sekeratta Allah Allah yerine; hangi topunuz, hangi tüfeğiniz, zulûmat-ı ebedîyi o sekerattakinin önünde ışıklandırır, ye's-i mutlakını ümid-i mutlaka çevirebilir?

Madem ölüm var, kabre girilecek; bu hayat gidiyor, bâki bir hayat geliyor. Bir defa top tüfek denilse; bin defa Allah Allah demek lâzım gelir.

Hem Allah yolunda olsa; tüfek de Allah der, top da Allahü Ekber diye bağırır, Allah ile iftar eder, imsak eder.

Fourth Sign:

The destructive innovators are of two kinds:

The First Kind say as though on account of religion and out of loyalty to Islam, as though to strengthen religion with nationalism:

"We want to plant the luminous tree of religion, which has grown weak, in the earth of nationalism, in order to strengthen it." They appear to be supporting religion.

The Second Sort say in the name of the nation and on account of nationalism, in order to strengthen racialism,

say: "We want to graft Islam onto the nation," thus creating innovations.

To the First Sort, we say: O unhappy, corrupt scholars of religion who confirm the saying "loyal fools," or ecstatic, unthinking, ignorant Sufis!

The Tuba-tree of Islam, whose roots are founded in the reality of the universe and whose branches spread through the truths of the universe,

#503

cannot be planted in the earth of imaginary, temporary, partial, particular, negative, indeed, baseless, rancorous, tyrannical, and dark racialism!

To try to do so is to attempt something foolish, destructive, and innovative.

To the Second Sort of nationalists, we say this: O you drunken pseudo-patriots!

Perhaps the previous century could have been the age of nationalism. This century is not the age of racialism!

Communism and socialism pervade everything, destroying the idea of racialism. The age of racialism is passing.

Eternal, permanent Islamic nationalism cannot be bound onto temporary unstable racialism and grafted onto it.

And even if it were to be, it would corrupt the Islamic nation, but it would not reform racist nationalism.

Yes, there appears to be a pleasure and temporary strength in a temporary graft, but it is very temporary and the consequences are dangerous.

Furthermore, it would open up a split in the Turkish people that could not be healed in all eternity.

Then the nation's strength would be reduced to nothing, since one section would have broken the power of the other.

If two mountains are placed in the two pans of some scales, a few pounds weight can move the two, raising one, and lowering the other.

The Second Question consists of two signs:

Dördüncü İşaret:

Tahribatçı ehl-i bid'a iki kısımdır.

Bir kısmı -güya din hesabına, İslâmiyete sadakat namına-güya dini milliyetle takviye etmek için,

"Za'fa düşmüş din şecere-i nuraniyesini, milliyet toprağında dikmek, kuvvetleştirmek istiyoruz." diye, dine taraftar vaziyeti gösteriyorlar.

İkinci kısım; millet namına, milliyet hesabına, unsuriyete kuvvet vermek fikrine binaen,

"Milleti, İslâmiyetle aşılama istiyoruz." diye, bid'aları icad ediyorlar.

Birinci kısma deriz ki: Ey "sadık ahmak" ıtlakına mâsadak bîçare ülema-üs sû' veya meczub, akılsız, cahil sofiler!

Hakikat-ı kâinat içinde kökü yerleşmiş ve hakaik-i kâinata kökler salmış olan Şecere-i Tûbâ-i İslâmiyet;

mevhum, muvakkat, cüz'î, hususî, menfî, belki esassız, garazkâr, zulümkâr, zulmanî unsuriyet toprağına dikilmez!

Onu oraya dikmeye çalışmak, ahmakane ve tahribkârane, bid'akârane bir teşebbüstür.

İkinci kısım milliyetçilere deriz ki: Ey sarhoş hamiyet-füruşlar!

Bir asır evvel milliyet asrı olabilirdi. Şu asır unsuriyet asrı değil!

Bolşevizm, sosyalizm mes'eleleri istilâ ediyor; unsuriyet fikrini kırıyor, unsuriyet asrı geçiyor.

Ebedî ve daimî olan İslâmiyet milliyeti; muvakkat, dağdağalı unsuriyetle bağlanmaz ve aşılınmaz.

Ve aşılama olsa da; İslâm milletini ifsad ettiği gibi, unsuriyet milliyetini dahi ıslah edemez, ibka edemez.

Evet muvakkat aşılama bir zevk ve bir muvakkat kuvvet görünüyor, fakat pek muvakkat ve akibeti hatarlıdır.

Hem Türk unsurunda ebedî kabil-i iltiyam olmamak suretinde bir inşıkak çıkacak.

O vakit milletin kuvveti, bir şık, bir şıkkın kuvvetini kırdığı için, hiçe inecek.

İki dağ birbirine karşı bir mizanın iki gözünde bulunsun; bir batman kuvvet, o iki kuvvet ile oynayabilir; yukarı kaldırır, aşağı indirir.

İkinci Sual, iki işarettir:

The First is the **Fifth Sign**, and is a very brief answer to an important question:

Question: There are numerous authentic narrations about the appearance of the Mahdi at the end of time and his putting the world to rights, which will have been corrupted.

However, the present time is the time of the group or social collectivity, not of the individual.

However great a genius an individual person is, even a hundredfold genius,

if he is not the representative of a group and if he does not represent a group's collective personality,

he will be defeated in the face of the collective personality of an opposing group.

At this time, however exalted the power of his sainthood, how can he reform the world amid the widespread corruption of a human group such as that?

If all the Mahdi's works are wondrous, it would be contrary to the divine wisdom and laws in the world.

We want to understand the reality of this matter of the Mahdi. How can we?

The Answer: Out of His perfect mercy, every time the Muslim community has been corrupted, Almighty God has sent a reformer, or a regenerator, or a vicegerent of high standing, or a supreme spiritual pole, or a perfect guide, or blessed persons resembling a Mahdi, [as a mark of His protecting the Shari'a of Islam until eternity](#);

they have removed the corruption, reformed the nation, and preserved Muhammad's (UWBP) religion.

#504

Since His custom has always been thus, certainly at the time of greatest corruption at the end of time

He will send a luminous person as both the greatest interpreter of the Law, and the supreme renewer, and ruler, and Mahdi, and guide, and spiritual pole, and that person will be from the Prophet's (UWBP) Family.

Almighty God fills and empties the world between the heavens and earth with clouds, and in an instant stills the storms of the sea, and in an hour in spring creates samples of the summer and in an hour in summer creates a winter storm.

Such an [All-Powerful One of Glory](#) can also scatter the darkness covering the World of Islam by means of the Mahdi. He has promised this and certainly He will carry out His promise.

If considered from the point of view of divine power, it is most easy. And if thought of from the point of view of causes and divine wisdom,

Birinci İşaret ki: "**Beşinci İşaret**"tır. Mühim bir soru için gayet muhtasar bir cevabıdır.

Sual: Âhırzamanda Hazret-i Mehdi geleceğine ve fesada girmiş âlemi ıslah edeceğine dair müteaddid rivayat-ı sahiha var.

Halbuki şu zaman, cemaat zamanıdır; şahıs zamanı değil!

Şahıs ne kadar dâhî ve hattâ yüz dâhî derecesinde olsa,

bir cemaatin mümessili olmazsa, bir cemaatin şahs-ı manevîsini temsil etmezse;

muhalif bir cemaatin şahs-ı manevîsine karşı mağlûbdur.

Şu zamanda -kuvvet-i velayeti ne kadar yüksek olursa olsun- böyle bir cemaat-ı beşeriyenin ifsadat-ı azîmesi içinde nasıl ıslah eder?

Eğer Mehdi'nin bütün işleri hârika olsa, şu dünyadaki hikmet-i İlahiye ve kavanin-i âdetullaha muhalif düşer.

Bu Mehdi mes'elesinin sırrını anlamak istiyoruz?

Elcevab: Cenab-ı Hak kemal-i rahmetinden, [şariat-ı İslâmiyenin ebediyetine bir eser-i himayet olarak](#), herbir fesad-ı ümmet zamanında bir muslih veya bir müceddid veya bir halife-i zîşan veya bir kutb-u a'zam veya bir mürşid-i ekmel veyahud bir nevi Mehdi hükmünde mübarek zâtları göndermiş;

fesadı izale edip, milleti ıslah etmiş; Din-i Ahmedîyi (A.S.M.) muhafaza etmiş.

Madem âdeti öyle cereyan ediyor, âhırzamanın en büyük fesadı zamanında;

elbette en büyük bir müçtehid, hem en büyük bir müceddid, hem hâkim, hem mehdi, hem mürşid, hem kutb-u a'zam olarak bir zât-ı nuranîyi gönderecek ve o zât da Ehl-i Beyt-i Nebvîden olacaktır.

Cenab-ı Hak bir dakika zarfında beyn-es sema vel-arz âlemini bulutlarla doldurup boşalttığı gibi, bir saniyede denizin fırtınalarını teskin eder ve bahar içinde bir saatte yaz mevsiminin nümunesini ve yazda bir saatte kış fırtınasını icad eden [Kadîr-i Zülcelal](#);

Mehdi ile de âlem-i İslâmın zulûmatını dağıtabilir. Ve va'detmiştir, va'dini elbette yapacaktır.

Kudret-i İlahiye noktasında bakılsa, gayet kolaydır. Eğer daire-i esbab ve hikmet-i Rabbaniye noktasında düşünülse,

it is again so reasonable and necessary that thinkers have asserted that even if it had not been narrated from the Bringer of Sure News (UWBP), it still should be thus. And it will be.

It is like this: All praise be to God, the prayer, *"O God, grant blessings to our master Muhammad and to the Family of our master Muhammad, as you granted blessings to Abraham and to the Family of Abraham, in all the world; indeed You are worthy of all praise, exalted!"*, which is repeated by the Muslim community five times every day in all the obligatory prayers, has self-evidently been accepted.

For like the Family of Abraham (Upon whom be peace), the members of Muhammad's (Upon whom be blessings and peace) Family stand as commanders at the heads of all blessed chains of spiritual authorities in the assemblies of all the regions of the world in all centuries. *

*{Just one of them is Sayyid Ahmad al-Sanusi, who commands millions of followers. Another is Sayyid Idris, who commands more than one hundred thousand. Another Sayyid, Sayyid Yahya, commands hundreds of thousands of men. And so on.

Just as among the members of this tribe of Sayyids there are numerous outward commanders, so too there are the champions of spiritual heroes, like Sayyid 'Abd al-Qadir Gilani, Sayyid Abu'l-Hasan al-Shazali, and Sayyid Ahmad Badawi.}

They are so numerous that together they form a mighty army.

If they took on physical form and with their solidarity were formed into a division,

if they awakened the religion of Islam and bound it together in unity and established a sort of sacred nationhood,

the army of no other nation could withstand them.

Thus, that numerous, powerful army is the Family of the Muhammad (Upon whom be blessings and peace), the Mahdi's most select army.

Yes, today in the world there is no family distinguished by such high honour and elevated qualities and nobility in its descendants, in unbroken succession and well-documented genealogy,

which is as powerful and important as the line of Sayyids of the Family of the Prophet (UWBP).

#505

Since early times it is they who have been at the heads of all the groups of the people of truth, and they who have been the renowned leaders of the people of perfection.

yine o kadar makul ve vukua lâyıktır ki; eğer Muhibir-i Sadık'tan rivayet olmazsa dahi, herhalde öyle olmak lâzım gelir ve olacaktır diye ehl-i tefekkür hükmeder.

Şöyle ki: Felillahilhamd

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ سَيِّدٌ مُجِيدٌ

duası -umum ümmet, umum namazında, günde beş defa tekrar ettikleri bu dua- bilmüşahede kabul olmuştur ki;

Âl-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm, Âl-i İbrahim Aleyhisselâm gibi öyle bir vaziyet almış ki; umum mübarek silsilelerin başında, umum aktar ve a'sarın mecmu'larında o nuranî zâtlar kumandanlık ediyorlar. (Haşiye)

{(Haşiye): Hattâ onlardan bir tanesi olan Seyyid Ahmed-üs Sünuşî, milyonlar müride kumandanlık ediyor. Seyyid İdris gibi diğer bir zât, yüzbinden fazla müslümanlara kumandanlık ediyor. Seyyid Yahya gibi bir başka seyid, yüzbinler adamlara emirlik ediyor ve hâkeza...

Bu seyidler kabilesinin efradlarında böyle zahirî kahramanlar çok olduğu gibi; Seyyid Abdülkadir-i Geylanî, Seyyid Ebulhasen-i Şazeli, Seyyid Ahmed-i Bedevi gibi manevî kahramanların kahramanları dahi varlarmış.}

Ve öyle bir kesrettedirler ki; o kumandanların mecmu'u, muazzam bir ordu teşkil ediyorlar.

Eğer maddî şekle girse ve bir tesanüd ile bir fırka vaziyetini alsalar,

İslâmiyet dinini milliyet-i mukaddese hükmünde rabîta-i ittifak ve intibah yapsalar,

hiçbir milletin ordusu onlara karşı dayanamaz!

İşte o pek kesretli o muktedir ordu, Âl-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır ve Hazret-i Mehdi'nin en has ordusudur.

Evet bugün tarih-i âlemde hiçbir nesil, şecere ile ve senedlerle ve an'ane ile birbirine muttasıl ve en yüksek şeref ve âlî haseb ve asil neseb ile mümtaz hiçbir nesil yoktur ki,

Âl-i Beyt'ten gelen seyidler nesli kadar kuvvetli ve ehemmiyetli bulunsun.

Eski zamandan beri bütün ehl-i hakikatın fırkaları başında onlar ve ehl-i kemalin namdar reisleri yine onlardır.

Now it is a blessed line numbering millions. Vigilant and circumspect, their hearts full of belief and love of the Prophet (UWBP), they are distinguished by the honour of their world-renowned lineage.

Momentous events shall occur which will awaken and arouse that sacred force within the vast community.

Certainly, the elevated ardour in that huge force will surge up and the Mahdi shall come to lead it, guiding it to the way of truth and reality.

We await from the divine law and divine mercy that it should be such, and its being such, like we await the coming of spring after winter; and we are right to await it.

The Second Sign, that is, the **Sixth Sign**
The Mahdi' s luminous community will repair the destruction of the innovative regime of the secret society of the Sufyan, and will restore the Prophet's (UWBP) glorious Sunna.

That is to say, the secret society of the Sufyan will try to destroy the Shari'a of Muhammad (UWBP) in the World of Islam with the intention of denying his messengership,

and will be killed and routed by the miraculous immaterial sword of the Mahdi's community.

Moreover, in the world of humanity, the secret society of the Dajjal will overturn civilization and subvert all mankind' s sacred matters, with the intention of denying the Godhead.

A zealous, self-sacrificing community known as a Christian community but worthy of being called "Muslim Christians," will work to unite the true religion of Jesus (Upon whom be peace) with the reality of Islam

and will kill and rout that society of the Dajjal under the leadership of Jesus (UWP), thus saving humanity from atheism.

This important mystery is very lengthy. Since we have discussed it briefly in other places, here we make do with this indication.

Seventh Sign: That is, the Third Question. They say: "Your former refutations and strivings in the way of Islam were not in your present style.

Also you do not defend Islam against Europe in the manner of the philosophers and thinkers.

Why have you changed the style of the Old Said? Why do you not act in the same way as those who strive for the cause of Islam by non physical means?

The Answer: The Old Said and certain thinkers in part accepted the principles of human and European philosophy,

Şimdi de, kemmiyeten milyonları geçen bir nesl-i mübarektir. Mütenebbih ve kalbleri imanlı ve muhabbet-i Nebvî ile dolu ve cihandeğer şeref-i intisabıyla serfirazdırlar.

Böyle bir cemaat-ı azîme içindeki mukaddes kuvveti tehyc edecek ve uyandıracak hâdisat-ı azîme vücuda geliyor.

Elbette o kuvvet-i azîmedeki bir hamiyet-i âliye feveran edecek ve Hazret-i Mehdi başına geçip, tarîk-ı hak ve hakikata sevkedecek.

Böyle olmak ve böyle olmasını; bu kıştan sonra baharın gelmesi gibi, âdetullahtan ve rahmet-i İlahiyeden bekleriz ve beklemekte haklıyız.

İkinci İşaret, yani **Altıncı İşaret:** Hazret-i Mehdi'nin cem'iyet-i nuraniyesi, Süfyan komitesinin tahribatçı rejim-i bid'akâranesini tamir edecek, Sünnet-i Seniye'yi ihya edecek;

yani âlem-i İslâmiyette risalet-i Ahmediyeyi (A.S.M.) inkâr niyetiyle şariat-ı Ahmediyeyi (A.S.M.) tahribe çalışan Süfyan komitesi,

Hazret-i Mehdi cem'iyetinin mu'cizekâr manevî kılıncıyla öldürülecek ve dağıtılacak.

Hem âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini,

Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikîsini İslâmiyetin hakikatıyla birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaatı namı altında ve "Müslüman İsevîleri" ünvanına lâayık bir cem'iyet,

o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, inkâr-ı uluhiyetten kurtaracak.

Şu mühim sır pek uzundur. Başka yerlerde bir nebze bahsettiğimizden burada bu kısa işaretle iktifa ediyoruz.

Yedinci İşaret yani Üçüncü Soru: Diyolar ki: "Senin eski zamandaki müdafaatın ve İslâmiyet hakkındaki mücahedatın, şimdiki tarzda değil.

Hem Avrupa'ya karşı İslâmiyet'i müdafaa eden mütefekkirin tarzında gitmiyorsun.

Neden Eski Said vaziyetini değiştirdin? Neden manevî mücahidîn-i İslâmiye tarzında hareket etmiyorsun?

Elcevab: Eski Said ile mütefekkirin kısmı, felsefe-i beşeriyenin ve hikmet-i Avrupaiyenin düsturlarını kısmen kabul edip,

and contested them with their own weapons; they accepted them to a degree.

#506

They submitted unshakeably to some of their principles in the form of the physical sciences, and therefore could not demonstrate the true worth of Islam.

It was quite simply as though they were grafting Islam with the branches of philosophy, the roots of which they supposed to be very deep; as though strengthening it.

But since this method produced few victories and it reduced Islam's worth to a degree, I gave it up,

and I showed in fact that Islam's principles are so profound that the deepest principles of philosophy cannot reach them; indeed, they remain superficial beside them.

The Thirtieth Word, Twenty-Fourth Letter, and Twenty-Ninth Word have demonstrated this truth with proofs.

In the former way, philosophy was supposed to be profound and the matters of Islam, external; it was supposed that by binding it with the branches of philosophy, Islam would be preserved and made to endure.

As if the principles of philosophy could in any way reach the matters of Islam!

Glory be unto You! We have no knowledge save that which you have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise!(2:32)

And they shall say: "Praise be to God, Who has guided us to this [felicity]; never could we have found guidance, had it not been for the guidance of God; indeed, it was the truth that the prophets of our Sustainer brought to us!"(7:43)

O God! Grant blessings to our master Muhammad and to the Family of our master Muhammad, as you granted blessings to our master Abraham and to the Family of Abraham, in all the worlds; indeed, You are worthy of all praise, exalted.

The Eight Symbols, Which Is The Eighth Section

This treatise consists of eight symbols, that is, eight short treatises.

The basis of these symbols is coincidence (tevaful), which is an important principle of the science of jafr, and a valuable key to the esoteric sciences, and to some of the Qur'an's mysteries pertaining to the Unseen.

It has not been included here since it is to be published in another collection.

onların silâhlarıyla onlarla mübareze ediyorlar; bir derece onları kabul ediyorlar.

Bir kısım düsturlarını, fûnun-u müsbete suretinde lâ-yetezelzel teslim ediyorlar, o suretle İslâmiyetin hakikî kıymetini gösteremiyorlar.

Âdeta kökleri çok derin zannettikleri hikmetin dallarıyla İslâmiyeti aşıyorlar, güya takviye ediyorlar.

Bu tarzda galebe az olduğundan ve İslâmiyetin kıymetini bir derece tenzil etmek olduğundan, o mesleği terkettim.

Hem bilfiil gösterdim ki: İslâmiyetin esasları o kadar derindir ki; felsefenin en derin esasları onlara yetişmez, belki sathî kalır.

Otuzuncu Söz, Yirmidördüncü Mektub, Yirmidokuzuncu Söz bu hakikatı bürhanlarıyla isbat ederek göstermiştir.

Eski meslekte, felsefeyi derin zannedip, ahkâm-ı İslâmiyeyi zahîrî telakki edip felsefenin dallarıyla bağlamakla durutmak ve muhafaza edilmek zannediliyordu.

Halbuki felsefenin düsturlarının ne haddi var ki, onlara yetişsin?

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ
هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا
صَلَّيْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي
الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Sekizinci Kısım Olan Rumuzat-ı Semaniye

"Sekiz Remiz"dir, yani sekiz küçük risaledir.

Şu remizlerin esası, İlm-i Cifr'in mühim bir düsturu ve ulûm-u hafiyenin mühim bir anahtarı ve bir kısım esrar-ı gaybiye-i Kur'aniyenin mühim bir miftahı olan tevafuldur.

İleride müstakillen neşredileceğinden buraya dercedilmedi.

The Ninth Section

Nine Allusions

[This section is about the paths of sainthood, and consists of nine allusions.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

Behold! Verily on the friends of God there is no fear, nor shall they grieve. (10:62)

First Allusion:

Underlying the terms Sufism, path, sainthood, and spiritual journeying is an agreeable, luminous, joyful, and spiritual sacred truth.

This truth has been proclaimed, taught, and described in thousands of books written by authoritative scholars among the people of illumination and unveiling, who have told the Muslim community and us about it.

May God reward them abundantly! Now, because of some compelling circumstances at this time, we shall point out a few droplets, like sprinklings, from that vast ocean.

Question: What is the Sufi path?

The Answer: The aim and goal of the Sufi path is - knowledge of God and the unfolding of the truths of faith-

through a spiritual journeying with the feet of the heart under the shadow of the Ascension of Muhammad (UWBP),

to manifest the truths of faith and the Qur'an through tasting and certain enhanced states, and to an extent through direct vision;

it is an elevated human mystery and perfection called the Sufi path or Sufism.

Yes, since man is a comprehensive index of the universe, his heart resembles a map of thousands of worlds.

For innumerable human sciences and fields of knowledge show that man's brain in his head is a sort of centre of the universe, like a telephone and telegraph exchange for innumerable lines.

Similarly, the millions of light-scattering books written by incalculable saints show man's heart in his essential being to be the place of manifestation of innumerable cosmic truths, and to be their pivot, and seed.

Since the human heart and brain are thus central, and comprise the members of a mighty tree in the form of a seed,

Dokuzuncu Kısım

Telvihat-ı Tis'a

[Şu kısım, turuk-u velayet hakkında olup "Dokuz Telvih"tir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

Birinci Telvih:

"Tasavvuf", "tarikat", "velayet", "seyr ü sülûk" namları altında şirin, nuranî, neş'eli, ruhanî bir hakikat-ı kudsiye vardır ki;

o hakikat-ı kudsiyeyi ilân eden, ders veren, tavsif eden binler cild kitab ehl-i zevk ve keşfin muhakkikleri yazmışlar, o hakikatı ümmete ve bize söylemişler.

جَزَاهُمْ اللَّهُ خَيْرًا كَثِيرًا Biz, o muhit denizinden birkaç katre hükmünde birkaç reşhalarını şu zamanın bazı ilcaatına binaen göstereceğiz.

Sual: Tarikat nedir?

Elcevab: Tarikatın gaye-i maksadı, marifet ve inkişaf-ı hakaik-i imaniye olarak,

Mi'rac-ı Ahmedî'nin (A.S.M.) gölgesinde ve sayesi altında kalb ayağıyla bir seyr ü sülûk-u ruhanî neticesinde,

zevkî, halî ve bir derece şuhudî hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeye mazhariyet;

"tarikat", "tasavvuf" namıyla ulvî bir sırr-ı insanî ve bir kemal-i beşerîdir.

Evet şu kâinatta insan bir fihriste-i câmia olduğundan, insanın kalbi binler âlemin harita-i maneviyesi hükmündedir.

Evet insanın kafasındaki dimağı, hadsiz telsiz telgraf ve telefonların santral denilen merkezi misillü, kâinatın bir nevi merkez-i manevîsi olduğunu gösteren hadsiz fûnun ve ulûm-u beşeriye olduğu gibi,

insanın mahiyetindeki kalbi dahi, hadsiz hakaik-i kâinatın mazharı, medarı, çekirdeği olduğunu; hadd ü hesaba gelmeyen ehl-i velayetin yazdıkları milyonlarla nuranî kitablar gösteriyorlar.

İşte madem kalb ve dimağ-ı insanî bu merkezdedir; çekirdek haletinde bir şecere-i azîmenin cihazatını tazammun eder

and within them are encapsulated the parts and components of an eternal, majestic machine pertaining to the hereafter,

certainly the heart's Creator willed that it should be worked and brought out from the potential to the actual, and developed, and put into action, for that is what He did.

Since He willed it, the heart will certainly work like the mind.

And the most effective means of working it is to be turned towards the truths of faith on the Sufi path through the remembrance of God in the degrees of sainthood.

Second Allusion:

The keys and means of this journeying of the heart and spiritual progress are remembrance of God and reflective thought.

Their virtues are too numerous to be described. Apart from uncountable benefits in the here after and human attainments and perfections,

a minor benefit pertaining to this tumultuous worldly life is as follows:

everyone wants a solace and seeks enjoyment in order to be saved a little from the upheavals of life and its heavy burdens, and to take a breather;

everyone searches out something friendly to banish the loneliness.

For one or two people out of ten, the social gatherings in civilized life offer a temporary, but heedless and drunken familiarity, intimacy, and solace.

But eighty percent live solitary lives in mountains or valleys, or are driven to distant places in search of a livelihood,

or due to such agencies as calamities or old age which recall the hereafter, they are deprived of the companionship of human groups and societies.

Their circumstances allow them no familiarity, friendliness, or consolation.

For such a person, true solace, intimacy, and sweet pleasure are to be found in addressing his own heart in those distant places and desolate mountains and distressing valleys, in working it through remembrance of God and reflection.

Calling on God Almighty, he may become intimate with Him in his heart, and by virtue of that intimacy think of the things around him, which were regarding him savagely, as smiling on him familiarly.

ve ebedî, uhrevî, haşmetli bir makinenin âletleri ve çarkları içinde dercedilmiştir.

Elbette ve her halde o kalbin Fâtır'ı, o kalbi işlettiğini ve bilkuvve tavırdan bilfiil vaziyetine çıkarmasını ve inkişafını ve hareketini irade etmiş ki, öyle yapmış.

Madem irade etmiş, elbette o kalb dahi akıl gibi işleyecek.

Ve kalbi işletmek için en büyük vasıta, velayet meratibinde zikr-i İlahî ile tarikat yolunda hakaik-i imaniyeye teveccüh etmektir.

İkinci Telvih:

Bu seyr ü sülûk-u kalbînin ve hareket-i ruhaniyenin miftahları ve vesileleri, zikr-i İlahî ve tefekkürdür.

Bu zikir ve fikrin mehasini, ta'dad ile bitmez. Hadsiz fevaid-i uhreviyeden ve kemalât-ı insaniyeden kat-ı nazar,

yalnız şu dağdağalı hayat-ı dünyeviyeye ait cüz'î bir faidesi şudur ki:

Her insan, hayatın dağdağasından ve ağır tekâlifinden bir derece kurtulmak ve teneffüs etmek için;

herhalde bir teselli ister, bir zevki arar ve vahşeti izale edecek bir ünsiyeti taharri eder.

Medeniyet-i insaniye neticesindeki içtimaat-ı ünsiyetkârane, on insanda bir ikisine muvakkat olarak, belki gafletkârane ve sarhoşçasına bir ünsiyet ve bir ülfet ve bir teselli verir.

Fakat yüzde sekseni ya dağlarda, derelerde münferid yaşıyor, ya derd-i maişet onu hücre köşelerine sevk ediyor,

ya musibetler ve ihtiyarlık gibi âhireti düşündüren vasıtalar cihetiyle insanların cemaatlerinden gelen ünsiyetten mahrumdurlar.

O hal onlara ünsiyet verip teselli etmez.

İşte böylelerin hakikî tesellisi ve ciddî ünsiyeti ve tatlı zevki; zikir ve fikir vasıtasıyla kalbi işletmek, o hücre köşelerinde, o vahşetli dağ ve sıkıntılı derelerde kalbine müteveccih olup

"Allah!" diyerek kalbi ile ünsiyet edip, o ünsiyet ile, etrafında vahşetle ona bakan eşyayı ünsiyetkârane tebessüm vaziyetinde düşünüp,

He will say: "My Creator, whom I am recollecting, has innumerable servants here in my place of solitude, just as He has everywhere. I am not alone; loneliness has no meaning."

Thanks to his faith, he receives pleasure from that sense of familiarity. He grasps the meaning of life's happiness, and he offers thanks to God.

Third Allusion:

Sainthood is a proof of divine messengership; the Sufi path is a proof of the Shari'a.

For the truths of belief which messengership preaches, sainthood sees and confirms with a sort of direct vision with the heart and tasting with the spirit at the degree of the vision of certainty.

#509

Its confirmation is a certain proof of the veracity of messengership.

Through the experiential knowledge of the Sufi path and its unveilings, and through its benefits and effulgences, it is a clear proof of the truths and the matters which the Shari'a teaches; it demonstrates that they are the truth and that they come from the truth.

Yes, just as sainthood and the Sufi path are evidence and proof of divine messengership and the Shari'a,

so they are a perfection of Islam and a means of attaining to its lights,

and through Islam, a source of humanity's progress and moral enlightenment.

Although this vast mystery holds such importance, certain deviant sects have tended to deny it.

They have been deprived of those lights and they have caused others to be deprived. The most regrettable thing is that

making a pretext of abuses and faults they have seen committed by the followers of the Sufi path, some literalist Sunni scholars and some neglectful politicians who are also Sunnis

are trying to close up that supreme treasury, indeed, to destroy it, and to dry up that source of Kawthar which distributes a sort of water of life.

However, there are few things and ways and paths that are without fault and are good in every respect. They are bound to contain some faults and abuses.

For if the uninitiated embark on something, they are sure to misuse it.

But as with the accounting of deeds in the hereafter, Almighty God demonstrates His dominical justice through the weighing up of good deeds and bad deeds.

"Zikrettiğim Hâlıkımın hadsiz ibadî her tarafta bulunduğu gibi, bu vahşetgâhımda da çokturlar. Ben yalnız değilim, tevahhuş manasızdır." diyerek,

imanlı bir hayattan ünsiyetli bir zevk alır. Saadet-i hayatiye manasını anlar, Allah'a şükreder.

Üçüncü Telvih:

Velayet, bir hüccet-i risalettir; tarikat, bir bürhan-ı şeriattır.

Çünkü risaletin tebliğ ettiği hakaik-i imaniyeyi, velayet bir nevi şuhud-u kalbî ve zevk-i ruhanî ile aynelyakîn derecesinde görür, tasdik eder.

Onun tasdiki, risaletin hakkaniyetine kat'î bir hüccettir.

Şeriat ders verdiği ahkâmın hakaikini, tarikat zevkiyle, keşfiyle ve ondan istifadesiyle ve istifazasıyla o ahkâm-ı şeriatın hak olduğuna ve Hak'tan geldiğine bir bürhan-ı bahirdir.

Evet nasıl ki velayet ve tarikat, risalet ve şeriatın hücceti ve delilidir;

öyle de İslâmiyetin bir sırr-ı kemali ve medar-ı envârı

ve insaniyetin İslâmiyet sırrıyla bir maden-i terakkiyatı ve bir menba-ı tefeyyüzatıdır.

İşte bu sırr-ı azîmin bu derece ehemmiyetiyle beraber, bazı fırak-ı dâlle onun inkârı tarafına gitmişler.

Kendileri mahrum kaldıkları o envârdan, başkalarının mahrumiyetine sebep olmuşlar. En ziyade medar-ı teessüf şudur ki:

Ehl-i Sünnet ve Cemaatin bir kısım zahirî üleması ve Ehl-i Sünnet ve Cemaate mensub bir kısım ehl-i siyaset gafil insanlar; ehl-i tarikatın içinde gördükleri bazı sû'-i istimalâtı ve bir kısım hatiatı bahane ederek,

o hazine-i uzmayı kapatmak, belki tahrib etmek ve bir nevi âb-ı hayatı dağıtan o kevser menba'ını kurutmak için çalışıyorlar.

Halbuki eşyada, kusursuz ve her ciheti hayırlı şeyler, meşrebler, meslekler az bulunur. Alâküllihal bazı kusurlar ve sû'-i istimalât olacak.

Çünkü ehil olmayanlar bir işe girseler, elbette sû'-i istimal ederler.

Fakat Cenab-ı Hak âhirette muhasebe-i a'mal düsturuyla, adalet-i Rabbaniyesini, hasenat ve seyyiatın müvazenesiyle gösteriyor.

That is to say, if good deeds preponderate and weigh heavier, He accepts them and grants reward; whereas if evil deeds preponderate, he punishes for them and rejects them.

The balancing of good and evil deeds looks to quality rather than quantity. It sometimes happens that a single good deed will weigh heavier than a thousand evils, and cause them to be forgiven.

Divine justice judges thus and reality too considers it right.

Thus, the evidence that the good deeds of the Sufi path - that is, paths within the bounds of the Prophet's (UWBP) practices - definitely preponderate over their evils is that

those who follow them preserve their belief when attacked by the people of misguidance.

A sincere ordinary follower of the Sufi path preserves himself better than a superficial, apparent Muslim with a modern, scientific background.

Through the illumination of the Sufi path and the love of the saints, he saves his faith.

If he commits grievous sins, he becomes a sinner but not an unbeliever; he is not easily drawn into atheism.

No power at all can refute the chain of shaikhs he accepts, with a strong love and firm belief, to be spiritual poles.

And because no power can refute it, his confidence in them cannot be shaken. And so long as his confidence is not shaken, he will not accept atheism.

#510

In the face of the atheists' stratagems at the present time, it has become difficult for a person unconnected with the Sufi path, whose heart has not been brought to action, to preserve himself completely, even if he is a learned scholar.

There is another thing; the Sufi path should not be condemned because of the evils of some orders that have adopted practices outside the bounds of taqwa, and even of Islam, and have wrongfully called themselves Sufi paths.

Quite apart from the elevated religious and spiritual fruits of the Sufi path and those that look to the hereafter,

Sufi orders were the first, and most effective and ardent, means of spreading and strengthening brotherhood, the sacred bond of the Islamic world.

They were also one of the three unassailable strongholds of Islam, which held out against the awesome attacks of the world of unbelief and the politics of Christendom.

What preserved Istanbul, the centre of the Caliphate for five hundred and fifty years against the whole Christian world,

Yani hasenat racih ve ağır gelse, mükâfatlandırır, kabul eder; seyyiat racih gelse cezalandırır, reddeder.

Hasenat ve seyyiatın müvazenesi, kemmiyete bakmaz, keyfiyete bakar. Bazı olur, bir tek hasene bin seyyiata tereccuh eder, afvettirir.

Madem adalet-i İlahiye böyle hükmeder ve hakikat dahi bunu hak görür;

tarikat, yani Sünnet-i Seniye dairesinde tarikatın hasenatı, seyyiatına kat'iyen müreccah olduğuna delil:

Ehl-i tarikat, ehl-i dalaletin hücumu zamanında imanlarını muhafaza etmesidir.

Âdi bir samimî ehl-i tarikat; surî, zahirî bir mütefenninden daha ziyade kendini muhafaza eder.

O zevk-i tarikat vasıtasıyla ve o muhabbet-i evliya cihetiyle imanını kurtarır.

Kebairle fâsık olur, fakat kâfir olmaz; kolaylıkla zındıkaya sokulmaz.

Şedid bir muhabbet ve metin bir itikad ile akta kabul ettiği bir silsile-i meşayih, onun nazarında hiçbir kuvvet çürütemez.

Çürütmediği için, onlardan itimadını kesemez. Onlardan itimadı kesilmezse, zındıkaya giremez.

Tarıkatta hissesi olmayan ve kalbi harekete gelmeyen, bir muhakkik âlim zât da olsa, şimdiki zındıkların desiselerine karşı kendini tam muhafaza etmesi müşkilleştir.

Bir şey daha var ki: Daire-i takvadan hariç, belki daire-i İslâmiyetten hariç bir suret almış bazı meşreplerin ve tarikat namını haksız olarak kendine takanların seyyiatıyla, tarikat mahkûm olamaz.

Tarikatın dinî ve uhrevî ve ruhanî çok mühim ve ulvî neticelerinden sarf-ı nazar,

yalnız âlem-i İslâm içindeki kudsi bir rabita olan uhuvvetin inkişafına ve inbisatına en birinci, tesirli ve hararetili vasıta tarikatlar olduğu gibi;

âlem-i küfrün ve siyaset-i Hristiyanînin, nur-u İslâmiyeti söndürmek için müdhiş hücumlarına karşı dahi, üç mühim ve sarsılmaz kal'a-i İslâmiyeden bir kal'asıdır.

Merkez-i Hilafet olan İstanbul'u beşyüz elli sene bütün âlem-i Hristiyanînin karşısında muhafaza ettiren,

were the lights of belief that poured out of five hundred places in Istanbul and the powerful faith of those who recited "Allah! Allah!" in the tekkes behind the big mosques, which were a firm source of support for the people of belief in that centre of Islam,

and their spiritual love arising from knowledge of God, and their fervent murmurings.

O you unreasoning pseudo-patriots and false nationalists!

What evils are there in the Sufi paths that can negate all this good in the life of your society? You say!

Fourth Allusion:

Together with being very easy , the way of sainthood is very difficult. Together with being very short, it is very long.

In addition to being most valuable, it is very dangerous. And together with being very broad, it is very narrow.

It is because of these points that some of those who take the path drown, others become harmful, and yet others return and lead other people astray.

In Short: There are two ways on the Sufi path, known by the terms of inner journeying and outer journeying.

The Inner Way starts from the self, and drawing the eyes away from the outer world, looks to the heart.

It pierces egotism, opens up a way from the heart, and finds reality. Then it enters the outer world. The outer world then looks luminous.

The journey is completed quickly on this way. The reality seen in the inner world, is seen on a large scale in the outer world.

Most of the paths that practise silent recollection take this way. Its essential principles are breaking the ego, renouncing the desires of the flesh, and killing the evil-commanding soul.

İstanbul'da beşyüz yerde fıskıran envâr-ı tevhid ve o merkez-i İslâmiyedeki ehl-i imanın mühim bir nokta-i istinadı, o büyük câmilerin arkalarındaki tekyelerde "Allah Allah!" diyenlerin kuvvet-i imaniyeleri

ve marifet-i İlahiyeden gelen bir muhabbet-i ruhanî ile cûş u huruşlarıdır.

İşte ey akılsız hamiyet-füruşlar ve sahtekâr milliyetperverler!

Tarîkatın, hayat-ı içtimaiyenizde bu hasenesini çürütecek hangi seyyiatlardır, söyleyiniz?

Dördüncü Telvih:

Meslek-i velayet çok kolay olmakla beraber çok müşkilâtlıdır, çok kısa olmakla beraber çok uzundur,

çok kıymetdar olmakla beraber çok hatarlıdır, çok geniş olmakla beraber çok dardır.

İşte bu sırlar içindir ki; o yolda sülûk edenler bazan boğulur, bazan zararlı düşer, bazan döner başkalarını yoldan çıkarır.

Ezcümle: Tarîkatta "seyr-i enfüsî" ve "seyr-i âfâkî" tabirleri altında iki meşreb var.

Birinci meşreb, enfüsî meşrebidir; nefisten başlar, hariçten gözünü çeker, kalbe bakar,

enaniyeti deler geçer, kalbinden yol açar, hakikatı bulur. Sonra âfâka girer. O vakit âfâkî nuranî görür.

Çabuk o seyri bitirir. Enfüsî dairesinde gördüğü hakikatı, büyük bir mikyasta onda da görür.

Turuk-u hafiyenin çoğu bu yol ile gidiyor. Bunun da en mühim esası; enaniyeti kırmak, hevayı terketmek, nefsi öldürmektir.

The Second Way starts from the outer world; it gazes on the reflections of the divine names and attributes in their places of manifestation in the greater sphere, then it enters the inner world.

It observes their lights on a small scale in the sphere of the heart and opens up the shortest way within them.

It sees that the heart is a mirror to the Eternally Besought One, and is united with the goal it is seeking.

If people who travel the first way are unsuccessful in killing the evil commanding soul, and if they cannot give up the desires of the flesh and break the ego,

they fall from the rank of thanks to that of pride, then descend from pride to conceit.

If such a person feels the captivation of love and becomes intoxicated by it,

he will make high-flown claims far exceeding his mark, called ecstatic utterances. This is harmful both for himself and for others.

For example, if a lieutenant becomes conceited out of pleasure at his position of command, he will suppose himself to be a field marshal and will confuse his small sphere with the universal one.

He will confuse a sun that appears in a small mirror with the sun whose manifestation appears in all its splendour on the surface of the sea, due to their similarity in one respect.

In just the same way, there are many people of sainthood who, resembling the difference between a fly and a peacock,

see themselves as greater than those who in reality are greater than them to the same degree; that is how they see it and they think they are right.

I myself even saw someone whose heart had just been awakened and had faintly perceived in himself the mystery of sainthood;

he supposed himself to be the supreme spiritual pole and assumed airs accordingly. I said to him:

"My brother, just as the law of sovereignty has particular and universal manifestations from the office of Prime Minister down to that of District Officer,

so sainthood and the rank of spiritual pole have varying spheres and manifestations. Each station has many shades and shadows.

You have evidently seen the manifestation of the rank of supreme spiritual pole, the equivalent of Prime Minister, in your own sphere, which is like that of a District Officer, and you have been deceived.

İkinci meşreb; âfâktan başlar, o daire-i kübranın mezahirinde cilve-i esma ve sıfâtı seyredip, sonra daire-i enfüsiyeye girer.

Küçük bir mikyasta, daire-i kalbinde o envârı müşahede edip, onda en yakın yolu açar.

Kalb, âyine-i Samed olduğunu görür, aradığı maksada vâsıl olur.

İşte birinci meşrebde sülûk eden insanlar nefis-i emmareyi öldürmeye muvaffak olamazsa, hevayı terkedip enaniyeti kırmazsa;

şükür makamından, fahr makamına düşer.. fahrden gurura sukut eder.

Eğer muhabbetten gelen bir incizab ve incizabdan gelen bir nevi sekir beraber bulunsa,

"şatahat" namıyla haddinden çok fazla davalar ondan sudûr eder. Hem kendi zarar eder, hem başkasının zararına sebep olur.

Meselâ: Nasıl ki bir mülazım, kendinde bulunan kumandanlık zevkiyle ve neş'esiyle gururlansa, kendini bir müşir zanneder. Küçücük dairesini, o küllî daire ile iltibas eder.

Ve bir küçük âyinede görünen bir Güneşi, denizin yüzünde haşmetiyle cilvesi görünen Güneşle bir cihet-i müşabehetle iltibasa sebep olur;

öyle de: Çok ehl-i velayet var ki; bir sineğin bir tavus kuşuna nisbeti gibi,

kendinden o derece büyük olanlardan kendini büyük görür ve öyle de müşahede ediyor, kendini haklı buluyor.

Hattâ ben gördüm ki: Yalnız kalbi intibaha gelmiş uzaktan uzağa velayetin sırrını kendinde hissetmiş,

kendini kutb-u a'zam telakki edip o tavrı takınıyordu. Ben dedim:

"Kardeşim! Nasıl ki kanun-u saltanatın, sadrazam dairesinden tâ nahiye müdürü dairesine kadar bir tarzda cüz'î-küllî cilveleri var;

öyle de velayetin ve kutbiyetin dahi, öyle muhtelif daire ve cilveleri var. Herbir makamın çok zilleri ve gölgeleri var.

Sen, sadrazam-misal kutbiyetin a'zam cilvesini, bir müdür dairesi hükmünde olan kendi dairende o cilveyi görmüşsün, aldanmışsın.

What you saw was right, but your judgement of it was wrong. To a fly, a cup of water is a small sea."

The person came to his senses, God willing, as a result of this answer of mine, and was saved from the abyss.

I have also seen many people who thought themselves to be Mahdis of a sort, and they proclaimed their Mahdiship.

Such people are not liars and deceivers, they are deceived. They suppose what they see to be reality.

As the divine names have manifestations from the sphere of the Sublime Throne down to an atom, and their places of manifestation differ to the same degree;

#512

so the degrees of sainthood, which consist of manifesting the names, differ in the same way . The most important reason for the confusion is this:

In some of the stations of the saints, the characteristics of the Mahdi's function may be observed, or a special relation may be formed with the Supreme Spiritual Pole, or with Khidr; certain stations are connected with certain famous persons.

In fact, the stations are called the station of Khidr, the station of Uways, or the station of the Mahdi.

Because of this, people who attain to these stations or to minor samples or shadows of them, suppose themselves to be the famous persons connected with them.

They suppose themselves to be Khidr, or the Mahdi, or the Supreme Spiritual Pole. If such a person's ego does not seek rank and position, he is not condemned to the state.

His excessively high-flown claims are deemed ecstatic utterances for which he is probably not responsible.

But if his ego is secretly set on acquiring rank and position, and if he defeated by it and leaves off thanks and becomes proud,

from there he will gradually fall into arrogance, or descend to the depths of madness, or deviate from the path of truth.

For he reckons the great saints to be like himself and his good opinion of them is spoiled, for however arrogant a soul is, it still perceives its own faults.

Comparing those great saints with himself, he imagines them to be at fault. His respect towards the prophets diminishes, even.

Those suffering from this should hold fast to the balance of the Shari'a, and adopt the rules of the scholars of the principles of religion, and take as their guides the instructions of such authoritative scholars from among the saints as Imam Ghazali and Imam-i Rabbani.

Gördüğün doğrudur, fakat hükmün yanlıştır. Bir sineğe bir kap su, bir küçük denizdir."

O zât şu cevabımdan inşâallah ayıldı ve o vartadan kurtuldu.

Hem ben müteaddid insanları gördüm ki, bir nevi Mehdi kendilerini biliyorlardı ve "Mehdi olacağım" diyorlardı.

Bu zâtlar yalancı ve aldatıcı değiller, belki aldaniyorlar. Gördüklerini, hakikat zannediyorlar.

Esmâ-i İlahînin nasıl ki tecelliyatı, Arş-ı A'zam dairesinden tâ bir zerreye kadar cilveleri var ve o esmaya mazhariyet de, o nisbette tefavüt eder.

Öyle de mazhariyet-i esmadan ibaret olan meratib-i velayet dahi öyle mütefavittir. Şu iltibasın en mühim sebebi şudur:

Makamat-ı evliyadan bazı makamlarda Mehdi vazifesinin hususiyeti bulunduğu ve kutb-u a'zama has bir nisbeti görüldüğü ve Hazret-i Hızır'ın bir münasebet-i hâssası olduğu gibi,

bazı meşahirle münasebetdar bazı makamat var. Hattâ o makamlara "Makam-ı Hızır", "Makam-ı Üveys", "Makam-ı Mehdiyet" tabir edilir.

İşte bu sırâ binaen, o makama ve o makamın cüz'î bir nümunesine veya bir gölgesine girenler, kendilerini o makamla has münasebetdar meşhur zâtlar zannediyorlar.

Kendini Hızır telakki eder veya Mehdi itikad eder veya kutb-u a'zam tahayyül eder. Eğer hubb-u câha talib enaniyeti yoksa, o halde mahkûm olmaz.

Onun haddinden fazla davaları, şatahat sayılır. Onunla belki mes'ul olmaz.

Eğer enaniyeti perde ardında hubb-u câha müteveccih ise; o zât enaniyete mağlub olup, şükrü bırakıp fahre girse,

fahrden git gide gurura sukut eder. Ya divanelik derecesine sukut eder veyahut tarîk-ı haktan sapar.

Çünkü büyük evliyayı, kendi gibi telakki eder, haklarındaki hüsn-ü zannı kırılır. Zira nefis ne kadar mağrur da olsa, kendisi kendi kusurunu derkeder.

O büyükleri de kendine kıyas edip, kusurlu tevehhüm eder. Hattâ enbiyalar hakkında da hürmeti noksanlaşır.

İşte bu hale giriftar olanlar, mizan-ı şeriatı elde tutmak ve Usûl-üd Din ülemasının düsturlarını kendine ölçü ittihaz etmek ve İmam-ı Gazalî ve İmam-ı Rabbanî gibi muhakkikîn-i evliyanın talimatlarını rehber etmek gerektir.

They should constantly accuse their own souls, and attribute nothing to themselves other than fault, impotence, and want.

Ecstatic utterances made by followers of this way arise from love of self, for love-filled eyes see no faults.

Because of his self-love, such a person supposes a faulty, unworthy fragment of glass to be a brilliant or a diamond.

The most dangerous of all these faults is that he imagines the partial meanings which occur to his heart in the form of inspiration to be "God's Word," and he calls them "verses (ayat)."

This infers disrespect towards divine revelation, which is at the most holy and exalted degree.

Yes, all inspirations from the inspirations of bees and animals to those of ordinary people and the elite among men, and from the inspirations of ordinary angels to those of the sublime cherubim, are divine words of a sort.

But they are dominical speech in conformity with the capacity of the places of manifestation and their stations; they are the varying manifestations of dominical address shining through seventy thousand veils.

#513

However, it is absolutely wrong to use the proper nouns "revelation" and "divine speech" for such inspirations, and the word "verse," which is a noun proper to the stars of the Qur'an - the most evident exemplification of God's Word.

As is explained and proved in the Twelfth, Twenty-Fifth, and Thirty-First Words,

the relation between the inspiration in the hearts of those making the above claims and the verses of the sun of the Qur'an, which is divine speech directly, resembles the relation between the tiny, dim, obscure image of the sun appearing in the coloured mirror in your hand and the sun in the sky.

Yes, if it is said that the sun's reflected images appearing in all mirrors are the sun's and are related to it, it would be right,

but the globe of the earth cannot be attached to the suns in those tiny mirrors, nor be bound by their attraction.

Fifth Allusion:

An extremely important way within Sufism is the Unity of Witnessing, which is another name for the Unity of Existence.

This restricts the gaze to the existence of the Necessarily Existent, and sees other beings to be so weak and shadow-like in relation to Him that

Ve daima nefsinı ittiham etmektir. Ve kusurdan, acz ve fakırdan başka nefsin eline vermemektir.

Bu meşrebdeki şatahat, hubb-u nefisten neş'et ediyor. Çünkü muhabbet gözü, kusuru görmez.

Nefsine muhabbeti için, o kusurlu ve liyakatsız bir cam parçası gibi nefsinı, bir pırlanta, bir elmas zanneder.

Bu nevi içindeki en tehlikeli bir hata şudur ki; kalbine ilhamî bir tarzda gelen cüz'î manaları "Kelâmullah" tahayyül edip, âyet tabir etmeleridir.

Ve onunla, vahyin mertebe-i ulya-yı akdesine bir hürmetsizlik gelir.

Evet bal arısının ve hayvanatın ilhamatından tut, tâ avam-ı nâsın ve havass-ı beşeriyenin ilhamatına kadar ve avam-ı melaikenin ilhamatından, tâ havass-ı kerrûbiyyunun ilhamatına kadar bütün ilhamat, bir nevi kelimat-ı Rabbaniyedir.

Fakat mazharların ve makamların kabiliyetine göre kelâm-ı Rabbanî; yetmiş bin perdede telemmu' eden ayrı ayrı cilve-i hitab-ı Rabbanîdir.

Amma vahiy ve kelâmullahın ism-i hassı ve onun en bahir misal-i müşahhası olan Kur'anın necimlerine ism-i has olan "âyet" namı öyle ilhamata verilmesi, hata-yı mahzdır.

Onikinci ve Yirmibeşinci ve Otuzbirinci Sözlerde beyan ve isbat edildiği gibi,

elimizdeki boyalı âyinede görünen küçük ve sönük ve perdeli Güneşin misali, semadaki Güneşe ne nisbeti varsa; öyle de o müddeilerin kalbindeki ilham dahi, doğrudan doğruya kelâm-ı İlahî olan Kur'an Güneşinin âyetlerine nisbeti, o derecededir.

Evet herbir âyinede görünen güneşin misalleri, güneşindir ve onunla münasebetdardır denilse, haktır;

fakat o Güneşçiklerin âyinesine Küre-i Arz takılmaz ve onun cazibesıyla bağlanmaz!

Beşinci Telvih:

Tarîkatın gayet mühim bir meşrebi olan "Vahdet-ül Vücud" namı altındaki Vahdet-üş Şuhud,

yani Vâcib-ül Vücud'un vücuduna hasr-ı nazar edip, sair mevcudatı, o vücud-u Vâcib'e nisbeten o kadar zaîf ve gölge görür ki,

it declares that they do not deserve the name of existence. It envelops them in veils of imagination, and in the station of abandoning all things other than God, counts them as nothing.

It even imagines them to be non-existent, and goes so far as to belittle the manifestations of the divine names, saying they are mere imaginary mirrors.

A significant fact about this way is that due to the powerful faith it inculcates and the elevated sainthood of those on it advancing to the degree of absolute certainty,

the existence of contingent beings is so diminished that nothing remains in its view other than imagination and non-existence;

it is as though it denies the universe on account of the Necessarily Existent One.

But this way holds dangers, the first of which is this: there are six pillars of faith, and such pillars as belief in the Last Day and belief in God

require the existence of contingent beings. These firmly-founded pillars of belief cannot be constructed on imagination!

For this reason, when a person following this way re-enters the world of sobriety from the worlds of ecstasy and intoxication,

he should not bring them with him, nor should he act in accordance with them.

Furthermore, he should not convert this way, which pertains to the heart and to illuminations and certain states, into a form that pertains to the reason, knowledge, and words.

For the laws and principles related to reason, knowledge, and speech, which proceed from the Qur'an and the practices of the Prophet (UWBP), cannot sustain that way and are inapplicable to it.

#514

For this reason, the four Rightly-Guided Caliphs, and the leading authorities and interpreters of the law, and the authorities of the first generations of Islam were not seen to practise it.

This means that it is not the most elevated way. It may be elevated, but it is also deficient. It is very important, but it is also very perilous and difficult. Yet, it is still very pleasurable.

Those who embark on it for the pleasure, do not want to leave it, and because of their self-centredness, they suppose it to be the highest degree.

We have explained the basis and nature of this way to an extent in the treatise called Nokta Risalesi, and in some of the Words and Letters, and shall suffice with them.

vücut ismine lâayık olmadığını hükmedip, hayal perdesine sarıp, terk-i masiva makamında onları hiç saymak,

hattâ madum tasavvur etmek, yalnız cilve-i esma-i İlâhiyeye hayalî bir âyine vaziyeti vermek kadar ileri gider.

İşte bu meşrebin ehemmiyetli bir hakikatı var ki: Vâcib-ül Vücut'un vücutu, iman kuvvetiyle ve yüksek bir velayetin hakkalyakîn derecesinde inkişafıyla,

vücut-u mümkinat o derece aşağıya düşer ki, hayal ve ademden başka onun nazarında makamları kalmaz;

âdetâ Vâcib-ül Vücut'un hesabına kâinatı inkâr eder.

Fakat bu meşrebin tehlikeleri var. En birincisi şudur ki: Erkân-ı imaniye altıdır. İman-ı billahtan başka, iman-ı bilyevmil'âhir gibi rükünler var.

Bu rükünler ise, mümkinatın vücutlarını ister. O muhkem erkân-ı imaniye, hayal üstünde bina edilmez!

Onun için, o meşreb sahibi, âlem-i istiğrak ve sekirden âlem-i sahve girdiği vakit,

o meşrebi beraber almamak gerektir ve o meşrebin muktezasıyla amel etmemek lâzımdır.

Hem kalbî ve halî ve zevkî olan bu meşrebi, aklî ve kavli ve ilmî suretine çevirmemektir.

Çünkü Kitab ve Sünnetten gelen desatir-i akliye ve kavanin-i ilmiye ve usûl-ü kelâmîye o meşrebi kaldıramıyor; kabil-i tatbik olamıyor.

Onun için, Hulefa-yı Raşidînden ve Eimme-i Müçtehidînden ve selef-i sâlihînin büyüklerinden, o meşreb sarihan görünmüyor.

Demek, en âlî meşreb değil. Belki yüksek, fakat nâkıs. Çok ehemmiyetli, fakat çok hatarlı. Çok ağır, fakat çok zevklidir.

O zevk için ona girenler, ondan çıkmak istemiyorlar, hodgâmlık ile en yüksek mertebe zannediyorlar.

Bu meşrebin esasını ve mahiyetini, Nokta Risalesinde ve bir kısım Sözlerde ve Mektubatta bir derece beyan ettiğimizden, onlara iktifaen,

Here, we shall describe one of the serious hazards on that important way. It is as follows:

For the highest of the elite, who pass beyond the sphere of causes and renouncing everything other than God, sever their attachment to contingent beings and enter a state of complete absorption in God, this way is a righteous way.

But, to present it in terms of intellectual knowledge to those who are submerged in causes, are enamoured of the world, and are plunged into materialist philosophy and nature,

will drown them in nature and materiality and distance them from the reality of Islam.

For those who love the world and are attached to the sphere of causes want to ascribe a sort of permanence to this transitory world.

They do not want to lose their beloved. On the pretext of the Unity of Existence, they imagine it to have permanent existence.

On account of the world, their beloved, and by ascribing permanence and eternity to it, they make it an object of worship; and, I seek refuge with God, this paves the way to the abyss of denying God.

This century, materialism is so widespread, materiality is thought to be the source of everything.

If in such an age, the elite believers consider materiality to be so unimportant as to be non-existent, thus furthering the way of the Unity of Existence,

the materialists will lay claim to it, saying: "We say the same thing."

Whereas, among all the ways in the world, the one furthest from that of the materialists and nature-worshippers, is the way of the Unity of Existence.

For the followers of the Unity of Existence attach such importance, due to their belief, to the divine existence that they deny the universe and beings.

Whereas the materialists attach so much importance to beings that on account of the universe they deny God. How can the two come together or be compared?

#515

Sixth Allusion:

This consists of three points.

First Point: *Among the ways of sainthood, the finest, straightest, richest, and most brilliant is following the practices (Sunna) of the Prophet (UWBP).*

That is, to think of the practices in one's actions and deeds, and to follow and imitate them.

In conduct and dealings with others, it is to think of the rulings of the Shari'a and take them as one's guide.

Şurada o mühim meşrebin ehemmiyetli bir vartasını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

O meşreb, daire-i esbabdan geçip, terk-i masiva sırrıyla mümkünattan alâkasını kesen ehass-ı havassın istiğrak-ı mutlak haletinde mazhar olduğu sâlih bir meşrebirdir.

Şu meşrebi, esbab içinde boğulanların ve dünyaya âşık olanların ve felsefe-i maddiye ile tabiata saplananların nazarına ilmî bir surette telkin etmek,

tabiat ve maddede onları boğdurmak ve hakikat-ı İslâmiyeden uzaklaştırmaktır.

Çünkü dünyaya âşık ve daire-i esbaba bağlı bir nazar, bu fânî dünyaya bir nevi beka vermek ister.

O dünya mahbubunu elinden kaçırmak istemiyor; vahdet-ül vücud bahanesiyle ona bir bâki vücud tevehhüm eder,

o mahbubu olan dünya hesabına ve beka ve ebediyeti ona tam mal etmesine binaen, bir mabudiyet derecesine çıkarır. -Neûzü billah- Allah'ı inkâr etmek vartasına yol açar.

Şu asırda maddiyyunluk fikri o derece istilâ etmiş ki, maddiyatı her şeye merci' biliyorlar.

Böyle bir asırda has ehl-i iman, maddiyatı i'dam eder derecesinde ehemmiyetsiz gördüklerinden; Vahdet-ül Vücud meşrebi ortaya atılsa

belki maddiyyunlar sahib çıkacaklar, "Biz de böyle diyoruz" diyecekler.

Halbuki dünyada meşarib içinde, maddiyyunların ve tabiatperestlerin mesleğinden en uzak meşreb, Vahdet-ül Vücud meşrebidir.

Çünkü ehl-i Vahdet-ül Vücud, o kadar vücud-u ilâhiye kuvvet-i iman ile ehemmiyet veriyorlar ki, kâinatı ve mevcudatı inkâr ediyorlar.

Maddiyyunlar ise, o kadar mevcudata ehemmiyet veriyorlar ki; kâinat hesabına, Allah'ı inkâr ediyorlar. İşte bunlar nerede? Ötekiler nerede?

Altıncı Telvih:

"Üç Nokta"dır.

Birinci Nokta: *Velayet yolları içinde en güzeli, en müstakimi, en parlağı, en zengini; Sünnet-i Seniyeye ittiba'dır.*

Yani: A'mal ve harekâtında Sünnet-i Seniye'yi düşünüp ona tabi olmak ve taklid etmek

ve muamelât ve ef'alinde ahkâm-ı şer'iyeyi düşünüp rehber ittihaz etmektir.

When followed in this way, daily conduct, dealings, and habitual acts become worship,

and thinking of the practices and Shari'a in one's actions, recalls the injunctions of the Shari'a.

This causes a person to think of the Shari'a's owner. By thinking of him, it brings to mind Almighty God, and that induces a sort of sense of His presence.

This may transform all the moments of the person's life into worship in the divine presence.

This great highway is the highway of the Companions and the righteous of the first generations of Islam, who received the legacy of prophethood, the greater sainthood.

Second Point: *Sincerity is the basis of the ways of sainthood and of the branches of the Sufi path,*

for through sincerity a person may be saved from implicitly associating partners with God. One who does not obtain sincerity cannot travel those ways.

The most powerful force of those ways is love.

Yes, love does not seek pretexts for its beloved and does not wish to see the beloved's faults.

It looks on frail signs of its beloved's perfection as powerful proofs, and always takes the part of its beloved.

It is because of this that those who are turned towards knowledge of God with the feet of love, do not give ear to doubts and objections; they are easily saved.

Even a thousand satans can not negate a hint of their true beloved's perfection.

If they do not possess such love, they would struggle desperately in the face of their souls and Satan and the objections of the outside devils.

They would have to have heroic fortitude and strength of belief and an attentive gaze in order to save themselves.

It is because of this that in all the degrees of sainthood, the chief leaven and elixir is the love arising from knowledge of God.

But love leads to an abyss, which is this: it jumps from beseeching and self-effacement, which are the essence of worship, to complaint and claims and to imbalanced actions.

When regarding things other than God, a person ceases to see how they point to their Maker and starts to see them as signifying themselves alone, so while being the cure, love becomes poison.

İşte bu ittiba ve iktida vasıtasıyla, âdi ahvali ve örfi muameleleri ve fitrî hareketleri ibadet şekline girmekle beraber;

herbir ameli, sünneti ve şer'i o ittiba' noktasında düşündürmekle, bir tahattur-u hükm-ü şer'i veriyor.

O tahattur ise, sahib-i şeriatı düşündürüyor. O düşünmek ise, Cenab-ı Hakk'ı hatıra getiriyor. O hatıra, bir nevi huzur veriyor.

O halde mütemadiyen ömür dakikaları, huzur içinde bir ibadet hükmüne getirilebilir.

İşte bu cadde-i kübra, velayet-i kübra olan ehl-i veraset-i nübüvvet olan sahabe ve selef-i sâlihîn caddesidir.

İkinci Nokta: *Velayet yollarının ve tarikat şubelerinin en mühim esası, ihlastır.*

Çünkü ihlas ile hafî şirklerden halas olur. İhlası kazanmayan, o yollarda gezemez.

Ve o yolların en keskin kuvveti, muhabbettir.

Evet muhabbet, mahbubunda bahaneler aramaz ve kusurlarını görmek istemez.

Ve kemaline delalet eden zaîf emareleri, kavî hüccetler hükmünde görür. Daima mahbubuna tarafdardır.

İşte bu sırra binaendir ki, muhabbet ayağıyla marifetullahı teveccüh eden zâtlar; şübehata ve itirazata kulak vermezler, ucuz kurtulurlar.

Binler şeytan toplansa, onların mahbub-u hakikîsinin kemaline işaret eden bir emareyi, onların nazarında ibtal edemez.

Eğer muhabbet olmazsa, o vakit kendi nefsi ve şeytanı ve haricî şeytanların ettikleri itirazat içinde çok çırpınacak.

Kahramancasına bir metanet ve kuvvet-i iman ve dikkat-i nazar lâzımdır ki, kendisini kurtarsın.

İşte bu sırra binaendir ki; umum meratib-i velayette marifetullahtan gelen muhabbet, en mühim maye ve iksirdir.

Fakat muhabbetin bir vartası var ki: Ubudiyetin sırrı olan niyazdan, mahviyetten naza ve davaya atlar, mizansız hareket eder.

Masiva-yı İlahiyeye teveccühü hengâmında, mana-yı harfiden mana-yı ismîye geçmesiyle; tiryak iken zehir olur.

That is to say, although when loving things other than God, the person should fix his heart on them for God's sake and in His name and because they are mirrors reflecting His names,

#516

sometimes he loves them for themselves and on account of their personal perfections and own beauty.

He loves them with no thought for God and His Messenger (UWBP). Such love does not lead to love of God; it obscures it.

Whereas if the person loves those things as signifying their Maker, it leads to love of God; indeed, such love may be said to be its manifestation.

Third Point: *This world is the realm of wisdom, the realm of service; it is not the realm of reward and recompense.*

The wage for deeds and acts of service here is given in the Intermediate Realm and the hereafter. Acts here produce fruits there.

This being the truth of the matter, the results of actions that look to the hereafter should not be sought in this world.

If they are given, they should be received not gratefully, but regretfully.

For in Paradise, the more fruits are picked the more they grow.

So it is hardly sensible to consume in this world in fleeting fashion the fruits of actions that pertain to the hereafter, which are lasting.

It is like exchanging a permanent lamp for one that will last a minute and then flicker out.

It is because of this that the people of sainthood look on service, difficulty, misfortune, and hardship as agreeable.

They do not complain and lament, but say: "All praise be to God for all situations!"

When illuminations and wonders, unfoldings and lights are bestowed on them, they accept them as divine favours, and try to conceal them.

They do not become proud, but offer more thanks and worship.

Many of them have wanted those states to be concealed or to cease, lest they spoil the sincerity of their actions.

Yes, the highest divine favour for an acceptable person is not to make him realize the favour,

so that he does not give up beseeching and offering thanks, or become complacent and start complaining.

Yani; gayrullahı sevdiği vakit, Cenab-ı Hak hesabına ve onun namına, onun bir âyine-i esması olmak cihetiyle rabt-ı kalb etmek lâzımken;

bazan o zâtı, o zât hesabına, kendi kemalât-ı şahsiyesi ve cemal-i zâtîsi namına düşünüp, mana-yı ismiyle sever.

Allah'ı ve peygamberi düşünmeden yine onları sevebilir. Bu muhabbet, muhabbetullahı vesile değil, perde oluyor.

Mana-yı harfî ile olsa, muhabbetullahı vesile olur, belki cilvesidir denilebilir.

Üçüncü Nokta: *Bu dünya, dâr-ül hikmettir, dâr-ül hizmettir; dâr-ül ücret ve mükâfat değil.*

Buradaki a'mal ve hizmetlerin ücretleri berzahta ve âhirettedir. Buradaki a'mal, berzahta ve âhirette meyve verir.

Madem hakikat budur, a'mal-i uhreviyeğe ait neticeleri dünyada istememek gerektir.

Verilse de memnunane değil, mahzunane kabul etmek lâzımdır.

Çünkü Cennet'in meyveleri gibi, kopardıkça yerine aynı gelmek sırrıyla,

bâki hükmünde olan amel-i uhrevî meyvesini, bu dünyada fâni bir surette yemek, kâr-ı akıl değildir.

Bâki bir lâmbayı, bir dakika yaşayacak ve sönecek bir lâmba ile mübadele etmek gibidir.

İşte bu sırra binaen; ehl-i velayet, hizmet ve meşakkat ve musibet ve külfeti hoş görüyorlar, nazlanmıyorlar,

şekva etmiyorlar. "Elhamdülillahi alâküllihal" diyorlar.

Keşf ü keramet, ezvak u envâr verildiği vakit, bir iltifat-ı İlahî nev'inden kabul edip setrine çalışıyorlar.

Fahre değil, belki şükre, ubudiyeğe daha ziyade giriyorlar.

Çokları o ahvalin istitar ve inkıtânı istemişler, tâ ki amellerindeki ihlas zedelenmesin.

Evet makbul bir insan hakkında en mühim bir ihsan-ı İlahî, ihsanını ona ihsas etmemektir;

tâ niyazdan naza ve şükürden fahre girmesin.

It is because of this truth that if those who seek sainthood and follow the Sufi path do so for illuminations and wonders, which are some of the emanations of sainthood,

and they are turned towards those and receive pleasure from them,

they as though consume in transient fashion in this transient world the enduring fruits of the hereafter.

This too opens up the way to loss of sincerity, the leaven of sainthood, and to sainthood eluding them.

Seventh Allusion:

This consists of four points.

First Point: The Shari'a is directly, without shadow or veil, the result of the divine address, through the mystery of divine oneness in respect of absolute dominicality.

The highest degrees of the Sufi path and of reality are like parts of the Shari'a. Or they are always like its means, introduction, and servant.

#517

Their results are the incontrovertible matters of the Shari'a. That is to say, the ways of the Sufi orders and of reality are like means, servants, and steps for reaching the truths of the Shari'a,

till at the highest level they are transformed into the meaning of reality and essence of the Sufi way, which are at the heart of the Shari'a.

So then they become parts of the Greater Shari' a. It is not right to think of the Shari' a as an outer shell and reality as its inner part and result and aim, as some Sufis do.

Yes, the Shari'a unfolds according to the levels of men.

It is wrong to suppose that what the mass of people imagine is the external aspect of the Shari'a is its reality, and to give the names of reality and Sufi path to the degrees of the Shari'a that are disclosed to the elite. The Shari'a has degrees which look to all classes.

It is in consequence of this that the further the Sufis and those who seek reality advance, their longing for the truths of the Shari' a increases, as does their captivation by them and their following them.

They consider the most minor aspect of the Prophet's (UWBP) practices to be their greatest aim, and strive to follow them and imitate them.

For however higher divine revelation is than inspiration, the conduct of the Shari' a, which is the fruit of revelation, is higher to the same degree than the conduct of the Sufi path, the fruit of inspiration.

Therefore, following the Prophet' s (UWBP) practices is the basis and principal element of the Sufi path.

İşte bu hakikata binaendir ki, velayeti ve tarikatı isteyenler; eğer velayetin bazı tereşşuhatı olan ezvak ve keramatı isterlerse

ve onlara müteveccih ise ve onlardan hoşlansa;

bâki uhrevî meyveleri, fânî dünyada, fânî bir surette yemek kabilinden olmakla beraber;

velayetin mayesi olan ihlası kaybedip, velayetin kaçmasına meydan açar.

Yedinci Telvih:

"Dört Nükte"dir.

Birinci Nükte: Şeriat doğrudan doğruya, gölgesiz, perdesiz, sırr-ı ehadiyet ile rububiyet-i mutlaka noktasında hitab-ı İlahînin neticesidir.

Tarîkatın ve hakikatın en yüksek mertebeleri, şeriatın cüzleri hükmüne geçer. Yoksa daima vesile ve mukaddime ve hâdim hükmündedirler.

Neticeleri, şeriatın muhkematıdır. Yani: Hakaik-i şeriata yetişmek için, tarikat ve hakikat meslekleri, vesile ve hâdim ve basamaklar hükmündedir.

Git gide en yüksek mertebede, nefis-i şeriatta bulunan mana-yı hakikat ve sırr-ı tarîkata inkılab ederler.

O vakit, şeriat-ı kübranın cüzleri oluyorlar. Yoksa bazı ehl-i tasavvufun zannettikleri gibi, şeriati zahirî bir kışır, hakikatı onun içi ve neticesi ve gayesi tasavvur etmek doğru değildir.

Evet şeriatın, tabakat-ı nâsa göre inkişafatı ayrı ayrıdır.

Avam-ı nâsa göre zahir-i şeriati, hakikat-ı şeriat zannedip, havassa münkeşif olan şeriatın mertebesine "hakikat ve tarikat" namı vermek yanlıştır. Şeriatın umum tabakata bakacak meratibi var.

İşte bu sırra binaendir ki: Ehl-i tarikat ve ashab-ı hakikat ileri gittikçe, hakaik-i şeriata karşı incizabları, iştiaqları, ittibaları ziyadeleşiyor.

En küçük bir Sünnet-i Seniye'yi, en büyük bir maksad gibi telakki edip, onun ittibasına çalışıyorlar, onu taklid ediyorlar.

Çünkü vahiy ne kadar ilhamdan yüksek ise; semere-i vahiy olan âdâb-ı şer'iye, o derece semere-i ilham olan âdâb-ı tarîkattan yüksek ve ehemmiyetlidir.

Onun için, tarîkatın en mühim esası, Sünnet-i Seniye'ye ittiba' etmektir.

Second Point: The Sufi path and way of reality should not exceed being means. If they are made the ultimate aim,

the incontrovertible teachings and actions of the Shari'a and following the practices of the Prophet (UWBP) become merely a matter of form, while the heart looks beyond them.

That is to say, such a person thinks of his circle for the remembrance of God rather than the obligatory prayers;

he is drawn more to his recitations and supplications than to his religious obligations;

he is more concerned with avoiding offending against his order's rules of behaviour than with avoiding grievous sins.

Whereas the recitations of the Sufi path cannot be the equivalent of the obligatory acts that constitute the incontestable matters of the Shari'a; they cannot take their place.

The etiquette of the Sufi path and its invocations should be a solace and a way of obtaining true pleasure from the obligatory acts; they should not themselves be the source.

That is, the tekke should lead a person to perform the five daily prayers assiduously in the mosque.

If he performs them there hurriedly as a formality, thinking that he will find true pleasure and perfection in the tekke, he is drawing away from reality.

Third Point: It is sometimes asked: "Can there be any Sufi path outside the practices of the Prophet (UWBP) and matters of the Shari'a?"

#518

The Answer: There are some such paths, and there are not. There are, because some of the highest saints were executed by the sword of the Shari'a.

And there are not, because the authoritative scholars among the saints have agreed on this rule of Sa'di-i Shirazi:

"It is impossible, Sa'di, to be victorious on the way of felicity, except by following the Chosen One."

That is, it is impossible for one outside the highway of God's Messenger (Upon whom be blessings and peace), who does not follow him, to attain the true lights of reality.

The meaning of this is as follows: God's Messenger (Peace and blessings be upon him) was the Seal of the Prophets and the addressee of God in the name of all mankind;

İkinci Nükte: Tarikat ve hakikat, vesilelikten çıkmamak gerektir. Eğer maksud-u bizzât hükmüne geçseler;

o vakit şeriatın muhkematı ve ameliyatı ve Sünnet-i Seniye'ye ittiba', resmî hükmünde kalır; kalb öteki tarafa müteveccih olur.

Yani: Namazdan ziyade halka-i zikri düşünür;

feraizden ziyade, evradına müncezib olur;

kebairden kaçmaktan ziyade, âdâb-ı tarikatın muhalefetinden kaçır.

Halbuki muhkemat-ı şeriat olan farzların bir tanesine, evrad-ı tarikat mukabil gelemmez; yerini dolduramaz.

Âdâb-ı tarikat ve evrad-ı tasavvuf, o feraizin içindeki hakikî zevke medar-ı teselli olmalı, menşe olmamalı.

Yani: Tekyesi, câmideki namazın zevkine ve ta'dil-i erkânına vesile olmalı;

yoksa câmideki namazı çabuk resmî kılıp, hakikî zevkini ve kemalini tekyede bulmayı düşünen, hakikattan uzaklaşıyor.

Üçüncü Nükte: "Sünnet-i Seniye ve ahkâm-ı şeriat haricinde tarikat olabilir mi?" diye soruluyor.

Elcevab: Hem var, hem yok. Vardır, çünkü bazı evliya-yı kâmilîn, şeriat kılıncıyla i'dam edilmişler.

Hem yoktur, çünkü muhakkikîn-i evliya, Sa'dî-i Şirazî'nin bu düsturunda ittifak etmişler:

مَحَالْسَتْ سَعْدِي بَرَاهِ صَفَا ظَفَر بُرْدَنْ جُزْ دَرِي
مُصْطَفَى

Yani: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın caddesinden hariç ve onun arkasından gitmeyen muhaldır ki; hakikî envâr-ı hakikata vâsıl olabilsin."

Bu mes'elenin sırrı şudur ki: Madem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Hâtem-ül Enbiya'dır ve umum nev'-i beşer namına muhatab-ı İlahîdir;

mankind, therefore, cannot advance outside his highway; it is essential to be under his banner.

But since ecstasies and those immersed in divine contemplation are not responsible for their opposition;

and since man possesses certain subtle faculties that are not held accountable, and when such faculties dominate a person, he cannot be held responsible for opposing the obligations of the Shari'a;

and since man possesses subtle faculties that just as they are not accountable, so they are not under the jurisdiction of the will

and cannot be controlled by the mind, for they do not heed the heart or the mind;

certainly, when those faculties dominate in a person, - but only at that time - he does not fall from the rank of sainthood by opposing the Shari'a, he is held excused .

On condition, however, that he does not deny or insult the truths of the Shari'a and rules of belief, or display contempt towards them.

Even if he does not carry out the injunctions, he has to acknowledge that they are right.

But if he is overcome by that state and assumes a position, I seek refuge with God, which infers denial and giving the lie to those incontestible truths, it is the sign that he has deviated from the path!

In Short: There are two groups that follow the Sufi path outside the bounds of the Shari'a.

One group: As described above, these people are either overwhelmed by their mental state, immersion, or ecstasy or intoxication,

or they are dominated by some of their subtle faculties that do not heed the injunctions of religion nor listen to the will; they therefore transgress the bounds of the Shari' a.

But this is not due to their disliking its rulings or not wanting to follow them; they are rather compelled to, involuntarily.

Among this group are people of sainthood some of whom have even been temporary saints of high rank.

But the authoritative scholars from among the saints have ruled that of these some have been not only outside the bounds of the Shari' a, but outside the bounds of Islam.

But they are considered to be people of sainthood on condition they have not denied any of the injunctions brought by Muhammad (Peace and blessings be upon him).

elbette nev'-i beşer, onun caddesi haricinde gidemez ve bayrağı altında bulunmak zarurîdir.

Ve madem ehl-i cezbe ve ehl-i istiğrak, muhalefetlerinden mes'ul olamazlar;

ve madem insanda bazı letaif var ki, teklif altına giremez; o latife hâkim olduğu vakit, tekâlif-i şer'iyeye muhalefetiyle mes'ul tutulmaz;

ve madem insanda bazı letaif var ki, teklif altına girmedigi gibi, ihtiyar altına da girmez;

hattâ aklın tedbiri altına da girmez, o latife, kalbi ve akli dinlemez;

elbette o latife bir insanda hâkim olduğu zaman -fakat o zamana mahsus olarak- o zât, şeriata muhalefette velayet derecesinden sukut etmez, mazur sayılır.

Fakat bir şartla ki, hakaik-i şeriata ve kavaid-i imaniyeye karşı bir inkâr, bir tezyif, bir istihfaf olmasın.

Ahkâmı yapmasa da, ahkâmı hak bilmek gerektir.

Yoksa o hale mağlub olup, neûzü billah, o hakaik-ı muhkemeye karşı inkâr ve tekzibi işmam edecek bir vaziyet, alâmet-i sukuttur!

Elhasıl: Daire-i şeriatin haricinde bulunan ehl-i tarikat iki kısımdır:

Bir kısmı: -Sâbikan geçtiği gibi- ya hale, istiğraka, cezbe ve sekre mağlub olup

veya teklifi dinlemeyen veya ihtiyarı işitmeyen latifelerin mahkûmu olup, daire-i şeriatin haricine çıkıyor.

Fakat o çıkmak, ahkâm-ı şeriati beğenmemekten veya istememekten değil; belki mecburiyetle ihtiyarsız terk ediyor.

Bu kısım ehl-i velayet var. Hem mühim veliler, bunların içinde muvakkaten bulunmuş.

Hattâ bu neviden; değil yalnız daire-i şeriattan, belki daire-i İslâmiyet haricinde bulunduğunu bazı muhakkikîn-i evliya hükmetmişler.

Fakat bir şartla: Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın getirdiği ahkâmın hiçbirini tekzib etmemektir.

It is that they do not think of them, or cannot keep them in view, or are not aware of them. They cannot not accept them if they are aware of them.

As for the Second Group, they are carried away by the brilliant pleasures of the Sufi path and way of reality,

and since they cannot attain to the pleasures of the truths of the Shari'a, which are far more elevated,

they suppose them to be dull formalities and are indifferent towards them.

They gradually accept the idea that the Shari'a is an external shell, and that the reality they have found is the essential goal.

They say: "I have found it; it is enough for me," and act in a way contrary to the injunctions of the Shari'a.

Any in this group who are in their right minds are responsible; they stray from the path, indeed, become the playthings of Satan to an extent.

Fourth Point: Some persons who belong to the divisions of the people of misguidance and innovation are found acceptable by the Muslim community,

while others, just like them and not apparently different, are rejected. I always used to wonder about this.

For example, although someone like Zamakhshari was one of the most bigoted members of the Mu'tazilite sect,

the authoritative Sunni scholars did not pronounce him an unbeliever or misguided, despite his severe objections; they rather searched for a way to exonerate him.

But then they held that Mu'tazilite authorities like Abu 'Ali Jubba'i, who was far less bigoted than Zamakhshari, should be rejected and refuted. I was curious about this for a long time.

Then through divine grace I understood that Zamakhshari's objections about the Sunnis arose from his love of his way, which he looked on as right.

That is to say, for example, in his view God could be truly declared free of all fault and defect by saying that animals create their own actions.

It was out of love for declaring God free of all fault that he did not accept the Sunnis' principles concerning the creation of actions.

Whereas the other Mu'tazilite authorities were [rejected](#) because their inadequate intelligences could not aspire to the elevated principles of the Sunnis and they could not fit the Sunnis' extensive laws within their own narrow ideas, and so denied them.

In the same way that the Mu'tazilites opposed the Sunnis in theology, so the opposition of some followers of the Sufi path outside the Prophet's (UWBP) practices is of two kinds:

Belki, ya düşünmüyor veya mütevecch olamıyor veyahut bilemiyor ve bilmiyor. Bilse, kabul etmese olmaz!

İkinci kısım ise: Tarikat ve hakikatın parlak ezvaklarına kapılıp,

mezâkıdan çok yüksek olan hakaik-i şeriatın derece-i zevkine yetişemediği için;

zevksiz, resmî birşey telakki edip, ona karşı lâkayd kalır.

Gitgide, şeriatı zahirî bir kışır zanneder. Bulduğu hakikatı, esas ve maksud telakki eder.

"Ben onu buldum, o bana yeter." der, ahkâm-ı şeriata muhalif hareket eder.

Bu kısımdan akli başında olanlar mes'uldürler, sukut ediyorlar, belki kısmen şeytana maskara oluyorlar.

Dördüncü Nükte: Ehl-i dalalet ve bid'at fırkalarından bir kısım zâtlar, ümmet nazarında makbul oluyorlar.

Aynen onlar gibi zâtlar var; zahirî hiçbir fark yokken, ümmet reddediyor. Bunda hayret ediyordum.

Meselâ: Mu'tezile mezhebinde Zemaşşerî gibi, İtizal'de en mutaassıb bir ferd olduğu halde,

muhakkikîn-i Ehl-i Sünnet, onun o şedid itirazatına karşı onu tekfir ve tadel etmiyorlar, belki bir râh-ı necat onun için arıyorlar.

Zemaşşerî'nin derece-i şiddetinden çok aşağı Ebu Ali Cübbaî gibi mu'tezile imamlarını, merdud ve matrud sayıyorlar. Çok zaman bu sır benim merakıma dokunuyordu.

Sonra lütf-u İlahî ile anladım ki: Zemaşşerî'nin Ehl-i Sünnet'e itirazatı, hak zannettiği mesleğindeki muhabbet-i haktan ileri geliyordu.

Yani, meselâ: Tenzih-i hakikî; onun nazarında, hayvanlar kendi e'faline hâlık olmasıyla oluyor.

Onun için Cenab-ı Hakk'ı tenzih muhabbetinden, Ehl-i Sünnet'in halk-ı ef'al mes'elesinde düsturunu kabul etmiyor.

Merdud olan sair Mu'tezile imamları muhabbet-i haktan ziyade, Ehl-i Sünnet'in yüksek düsturlarına kısa akılları yetişemediğinden ve geniş kavanin-i Ehl-i Sünnet, onların dar fikirlerine yerleşmediğinden, inkâr ettiklerinden [merdud](#)durlar.

Aynen bu İlm-i Kelâm'daki Ehl-i İtizal'in Ehl-i Sünnet ve Cemaat'a muhalefeti olduğu gibi, Sünnet-i Seniye haricindeki bir kısım ehl-i tarikatın muhalefeti dahi iki cihettir:

The first: Like Zamakhshari, out of love for their way or state, they remain somewhat indifferent towards the conduct of the Shari' a, because through it they cannot obtain the same degree of pleasure.

As for the other kind: God forbid! They think the conduct of the Shari'a is unimportant relatively to the principles of the Sufi path.

For their narrow understandings cannot comprehend those broad pleasures, and their short stations cannot attain to that elevated conduct.

Biri: Zemahşerî gibi; haline, meşrebine meftuniyet cihetinde daha derece-i zevkine yetişemediği âdâb-ı şeriata karşı bir derece lâkayd kalır.

Diğer kısmı ise: Hâşâ âdâb-ı şeriata, desatir-i tarîkata nisbeten ehemmiyetsiz bakar.

Çünkü dar havsalası, o geniş ezvakı ihata edemiyor ve kısa makamı, o yüksek âdâba yetişemiyor.

#520

Eighth Allusion:

This describes eight abysses.

The First: Some people who embark on spiritual journeying do not conform completely to the Prophet's (UWBP) practices, and fall into the abyss of preferring sainthood to prophethood.

It is proved in the Twenty Fourth and Thirty-First Words how elevated is prophethood, and how dull sainthood is in relation to it.

The Second: Some of followers of the Sufi path fall into the abyss of preferring extremist saints to the Prophet's (UWBP) Companions and even of believing those saints to be prophets.

It is proved decisively in the Twelfth and Twenty-Seventh Words and in the Addendum on the Companions, that

the Companions acquired such qualities through conversation with the Prophet (UWBP) that

cannot be attained through sainthood, and that the Companions cannot be surpassed, and that the saints can never reach the degree of the Companions.

The Third: Some of those who are excessively bigoted concerning the Sufi path oppose the practices of the Prophet (UWBP) and give them up because of their preference for the customs, conduct, and recitations of the Sufi way, which they never give up.

In this way, they become slack in practising the conduct of the Shari' a, and fall into that abyss.

As is proved in many of the Words, and as veracious authorities of the Sufi path like Imam Ghazali and Imam-i Rabbani said:

"The degree of acceptance gained by following a single of the Prophet's (UWBP) practices cannot be won through a hundred personal practices and supererogatory acts of worship.

And just as a single obligatory act is superior to a thousand acts taken from the Prophet's practices, so a single of those practices is superior to a thousand practices of Sufism."

Sekizinci Telvih:

Sekiz vartayı beyan eder:

Birincisi: Sünnet-i Seniye'ye tamam ittibai riayet etmeyen bir kısım ehl-i sülûk; velayeti, nübüvvete tercih etmekle vartaya düşer.

Yirmidördüncü ve Otuzbirinci Sözler'de, nübüvvet ne kadar yüksek olduğu ve velayet ona nisbeten ne kadar sönük olduğu isbat edilmiştir.

İkincisi: Ehl-i tarikatın bir kısım müfrit evliyasını Sahabeye tercih, hattâ Enbiya derecesinde görmekle vartaya düşer.

Onikinci ve Yirmiyedinci Sözler'de ve Sahabeler hakkındaki zeylinde kat'î isbat edilmiştir ki:

Sahabelerde öyle bir hâssa-i sohbet var ki,

velayet ile yetişilmez ve Sahabelere tefevvuk edilmez ve Enbiyaya hiçbir vakit evliya yetişmez.

Üçüncüsü: İfrat ile tarikat taassubu taşıyanların bir kısmı, âdâb ve evrad-ı tarikatı Sünnet-i Seniye'ye tercih etmekle Sünnete muhalefet edip, Sünneti terkeder, fakat virdini bırakmaz.

O suretle âdâb-ı şer'iyeye bir lâkaydlık vaziyeti gelir, vartaya düşer.

Çok Sözlerde isbat edildiği gibi ve İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbanî gibi muhakkikîn-i ehl-i tarikat derler ki:

"Bir tek Sünnet-i Seniye'ye ittiba' noktasında hasıl olan makbuliyet, yüz âdâb ve nevafile hususiyeden gelemes.

Bir farz, bin Sünnete müreccah olduğu gibi; bir Sünnet-i Seniye dahi, bin âdâb-ı tasavvufa müreccaktır." demişler.

The Fourth: Some extremist Sufis suppose inspiration to be like divine revelation and of similar kind to revelation, and fall into an abyss.

It has been proved most definitely in the Twelfth Word and in the Twenty -Fifth Word about the miraculousness of the Qur'an, how elevated, universal, and sacred is divine revelation, and how insignificant and dull inspirations are in comparison.

The Fifth: Some Sufis who do not understand the essence of the Sufi path,

in order to strengthen the weak, encourage the slack, and to lighten the hardships and weariness arising from strenuous service, find the lights, illuminations, and wonders, which are not sought but given, to be pleasurable, and they become captivated by them

and fall into the abyss of preferring them to worship, acts of service, and recitation of supplications.

Dördüncüsü: Müfrit bir kısım ehl-i tasavvuf; ilhamı, vahiy gibi zanneder ve ilhamı, vahiy nev'inden telakki eder, vartaya düşer.

Vahyin derecesi ne kadar yüksek ve küllî ve kudsî olduğu ve ilhamat ona nisbeten ne derece cüz'î ve sönük olduğu, Onikinci Söz'de ve i'caz-ı Kur'ana dair Yirmibeşinci Söz'de ve sair risalelerde gayet kat'î isbat edilmiştir.

Beşincisi: Sırr-ı tarîkatı anlamayan bir kısım mutasavvife,

zaîfleri takviye etmek ve gevşekleri teşci' etmek ve şiddet-i hizmetten gelen usanç ve meşakkatî tahfif etmek için, istenilmeyerek verilen ezvak ve envâr ve keramatı hoş görüp meftun olur;

ibadata, hidemata ve evrada tercih etmekle vartaya düşer.

www.risaleglobal.com

It is mentioned briefly in the Third Point of the Sixth Allusion in the present treatise and proved decisively in others of the Words that

this world is the realm of service and not the realm of reward.

People who seek their recompense here, both transform enduring, perpetual fruits into a transitory, temporary form,

and find permanence in this world pleasing, so they do not yearn for the Intermediate Realm. Quite simply, they love the life of this world in one respect, since they find a sort of hereafter within it.

The Sixth: Some of those who embark on spiritual journeying fall into an abyss by confusing the shades and shadows and partial samples of the stations of sainthood with its fundamental, universal stations.

As is proved clearly in the Second Branch of the Twenty-Fourth Word and in others of the Words,

the sun becomes numerous by means of mirrors and thousands of its similitudes possess light and heat like the sun itself, despite their paltriness in relation to the actual sun.

In exactly the same way, the stations of the prophets and the great saints possess shades and shadows.

Those who journey with the spirit enter these, and see themselves as greater than those great saints, or even to have advanced further than the prophets, and so fall into an abyss.

However, the way to avoid this is to always take the principles of belief and fundamentals of the Shari'a as one's basis and guide,

and to look on one's illuminations and visions as opposed to them.

The Seventh: Some of the people of illumination and ecstasy fall into an abyss in their spiritual journeyings by preferring pride, complaint, ecstatic utterances, public regard, and being referred to, to offering thanks and supplication, beseeching Almighty God, and self-sufficiency.

Whereas the highest degree is Muhammadan worship, which is termed "belovedness."

The basis and essence of worship is to manifest the perfection of that reality by supplicating and beseeching Almighty God, showing deep humility before Him, offering thanks, and through impotence and want, and by displaying self-sufficiency in the face of others.

Some of the great saints have involuntarily and temporarily become proud and made complaints and ecstatic utterances,

Şu risalenin Altıncı Telvihinin Üçüncü Noktasında icmalen beyan olunduğu ve sair Sözlerde kat'iyyen isbat edilmiştir ki:

Bu dâr-ı dünya, dâr-ül hizmettir, dâr-ül ücret değil!

Burada ücretini isteyenler; bâki, daimî meyveleri, fânî ve muvakkat bir surete çevirmekle beraber,

dünyadaki beka hoşuna geliyor, müştakane berzaha bakamıyor; âdeta bir cihette dünya hayatını sever, çünkü içinde bir nevi âhireti bulur.

Altıncısı: Ehl-i hakikat olmayan bir kısım ehl-i sülûk, makamat-ı velayetin gölgelerini ve zillerini ve cüz'î nûmunelerini, makamat-ı asliye-i külliye ile iltibas etmekle vartaya düşer.

Yirmidördüncü Söz'ün İkinci Dalı'nda ve sair Sözlerde kat'iyyen isbat edilmiştir ki:

Nasıl Güneş, âyineler vasıtasıyla taaddüd ediyor; binler misalî Güneş, aynı Güneş gibi ziya ve hararet sahibi olur. Fakat o misalî Güneşler, hakikî Güneşe nisbeten çok zaîftirler.

Aynen onun gibi: Makamat-ı Enbiya ve eazım-ı evliyanın makamâtının bazı gölgeleri ve zilleri var.

Ehl-i sülûk onlara girer; kendini, o evliya-yı azîmeden daha azîm görür; belki Enbiyadan ileri geçtiğini zanneder, vartaya düşer.

Fakat bu geçmiş umum vartalardan zarar görmemek için, usûl-ü imaniyeyi ve esasat-ı şeriati daima rehber ve esas tutmak

ve meşhudunu ve zevkini onlara karşı muhalefetinde ittiham etmektedir.

Yedincisi: Bir kısım ehl-i zevk ve şevk, sülûkünde fahrî, nazî, şatahatı, teveccüh-ü nâsî ve merciyeti; şükre, niyaza, tazarruata ve nâstan istiğnaya tercih etmekle vartaya düşer.

Halbuki en yüksek mertebe ise, ubudiyet-i Muhammediyedir ki, "Mahbubiyet" ünvanıyla tabir edilir.

Ubudiyetin ise sırr-ı esası; niyaz, şükür, tazarru', huşu', acz, fakr, halktan istiğna cihetiyle o hakikatın kemaline mazhar olur.

Bazı evliya-yı azîme, fahr ve naz ve şatahata muvakkaten, ihtiyarsız girmişler; fakat

but they should not be followed voluntarily on such points; they are rightly-guided but not the guide; their way may not be taken!

The Eighth Abyss: Some of those who journey spiritually are selfcentred and precipitate and want to consume in this world the fruits of sainthood, which will be given in the hereafter; they fall into an abyss by seeking them on their spiritual journeyings.

But, as such verses as,

"The life of this world is but goods and chattels"(3:185)

proclaim, and as is proved decisively in many of the Words,

#522

a single fruit in the realm of eternity is superior to a thousand gardens in this fleeting world.

For this reason, those blessed fruits should not be consumed here.

If without being sought they are given to eat here, they should be thanked for, and deemed divine favours bestowed, not as reward, but for encouragement.

Ninth Allusion:

Here we shall describe briefly nine out of the truly numerous fruits and benefits of the Sufi path.

The First is the unfolding and clarification, by means of the Sufi paths that are on the straight way, of the truths of faith, which are the keys, sources, and springs of the eternal treasures of everlasting happiness; it is their manifestation at the degree of the vision of certainty.

The Second: Since the Sufi path is a means of working the heart, the mainspring of the human machine,

and of causing it to stir the other subtle faculties into motion, it drives them to fulfill the purposes of their creation and thus makes a person into a true human being.

The Third: On the journey to the Intermediate Realm and the hereafter, it is to join one of the lines of the Sufi orders, and become a member of its luminous caravan on the road to eternity.

The person is thus saved from loneliness and finds the friendship of the other members in this world and in the Intermediate Realm;

and relying on their consensus and accord in the face of the attacks of doubts and fears,

and seeing each of their masters as a powerful support and proof, he repulses through them those doubts and instances of misguidance.

o noktada, ihtiyaren onlara iktida edilmez; hâdîdirler, mühdî değillerdir; arkalarından gidilmez!

Sekizinci Varta: Hodgâm, aceleci bir kısım ehl-i sülûk; âhirette alınacak ve koparılacak velayet meyvelerini, dünyada yemesini ister ve sülûkunda onları istemekle vartaya düşer.

Halbuki وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ gibi âyetlerle ilân edildiği gibi, çok Sözlerde kat'ıyyen isbat edilmiştir ki:

Âlem-i bekada bir tek meyve, fâni dünyanın bin bahçesine müreccahtır.

Onun için, o mübarek meyveleri burada yememeli.

Eğer istenilmeyerek yedirilse şükredilmeli; mükâfat için değil, belki teşvik için bir ihsan-ı İlahî olarak telakki edilmeli.

Dokuzuncu Telvih:

Tarîkatın pek çok semeratından ve faidelerinden yalnız burada "Dokuz Adedi"ni icmalen beyan edeceğiz:

Birincisi: İstikametli tarîkat vasıtasıyla, saadet-i ebediyedeki ebedî hazinelerin anahtarları ve menşe'leri ve madenleri olan hakaik-i imaniyenin inkişafı ve vuzuhi ve aynelyakîn derecesinde zuhurlarıdır.

İkincisi: Makine-i insaniyenin merkezi ve zenbereği olan kalbi, tarîkat vasıta olup işletmesiyle ve o işletmekle,

sair letaif-i insaniyeyi harekete getirip, netice-i fitratlarına sevk ederek hakikî insan olmaktır.

Üçüncüsü: Âlem-i berzah ve âhiret seferinde, tarîkat silsilelerinden bir silsileye iltihak edip ve o kafiye-i nuraniye ile ebed-ül âbâd yolunda arkadaş olmak

ve yalnızlık vahşetinden kurtulmak ve onlarla, dünyada ve berzahta manen ünsiyet etmek

ve evham ve şübehatın hücumlarına karşı, onların icmana ve ittifakına istinad edip,

herbir üstadını kavî bir sened ve kuvvetli bir bürhan derecesinde görüp, onlarla o hatıra gelen dalalet ve şübehatı def'etmektir.

The Fourth is to understand by means of the pure Sufi way the knowledge of God to be found in belief in God, and the pleasure of love of God within the knowledge of God,

and by so understanding, to be saved from the desolation of this world and man's exile in the universe.

We have proved in many of the Words that the happiness of both worlds, and painfree pleasure, and intimacy untainted by loneliness, and true delight, and untroubled happiness are all to be found in faith and the reality of Islam.

As is explained in the Second Word, faith produces the seed of a Tuba-tree of Paradise. It is through the training and nurturing of the Sufi path that the seed grows and develops.

The Fifth is to perceive through an awakening of the heart elicited by the Sufi path and remembrance of God, the subtle truths contained in the obligations of the Shari'a, and to appreciate them.

Then the person obeys and performs his worship, not under compulsion, but with longing.

#523

The Sixth is to rise to the station of reliance on God and the rank of submission to Him and winning His pleasure, which are the means of obtaining true delight, real solace, painfree pleasure, and friendship untainted by loneliness.

The Seventh is, through sincerity, which is the essential precondition for travelling the Sufi way and its most valuable result, to be delivered from base qualities like implicitly associating partners with God, hypocrisy, and artificiality.

It is also to be saved, through purifying the soul, which is like the surgical operation of the Sufi path, from the dangers of the evil-commanding soul and the perils of egotism.

The Eighth: Through the regard, sense of the divine presence, and powerful intentions of the Sufi path, gained by recalling God with the heart and reflecting on Him with the mind,

this is to transform customary actions into worship and make mundane dealings into actions benefiting the hereafter.

Utilizing the capital of life, it is to make all its minutes into seeds that will produce the shoots of eternal happiness.

The Ninth is to struggle to be a perfect human being through journeying with the heart and striving with the spirit and spiritual progress;

that is to say, to be a true believer and total Muslim; that is, to gain not superficial belief, but the reality of belief and the reality of Islam;

Dördüncüsü: İmandaki marifetullah ve o marifetteki muhabbetullahın zevkini, safi tarikat vasıtasıyla anlamak

ve o anlamakla dünyanın vahşet-i mutlakasından ve insanın kâinattaki gurbet-i mutlakasından kurtulmaktır.

Çok Sözlerde isbat etmişiz ki: Saadet-i dâreyn ve elemsiz lezzet ve vahşetsiz ünsiyet ve hakikî zevk ve ciddî saadet, iman ve İslâmiyetin hakikatındadır.

İkinci Söz'de beyan edildiği gibi: İman, şecere-i tûbâ-i Cennet'in bir çekirdeğini taşıyor. İşte tarikatın terbiyesiyle, o çekirdek neşvünema bulur, inkişaf eder.

Beşincisi: Tekâlif-i şer'iyedeki hakaik-i latifeyi, tarikattan ve zıkr-i İlahîden gelen bir intibah-ı kalbî vasıtasıyla hissetmek, takdir etmek...

O vakit taate, suhre gibi değil, belki iştiaqla itaat edip ubudiyeti îfa eder.

Altıncısı: Hakikî zevke ve ciddî teselliye ve kedersiz lezzete ve vahşetsiz ünsiyete, hakikî medar ve vasıta olan tevekkül makamını ve teslim rütbesini ve rıza derecesini kazanmaktır.

Yedincisi: Sülûk-u tarikatın en mühim şartı, en ehemmiyetli neticesi olan ihlas vasıtasıyla, şirk-i hafîden ve riya ve tasannu' gibi rezailden halâs olmak

ve tarikatın mahiyet-i ameliyesi olan tezkiye-i nefis vasıtasıyla, nefis-i emmarenin ve enaniyetin tehlikelerinden kurtulmaktır.

Sekizincisi: Tarikatta, zıkr-i kalbî ile ve tefekkür-ü aklî ile kazandığı teveccüh ve huzur ve kuvvetli niyetler vasıtasıyla,

âdetlerini ibadet hükmüne çevirmek ve muamelât-ı dünyeviyesini, a'mal-i uhreviye hükmüne getirip

sermaye-i ömrünü hüsn-ü istimal etmek cihetiyle, ömrünün dakikalarını hayat-ı ebediyenin sünbülllerini verecek çekirdekler hükmüne getirmektir.

Dokuzuncusu: Seyr-i sülûk-u kalbî ile ve mücahede-i ruhî ile ve terakkiyat-ı maneviye ile, insan-ı kâmil olmak için çalışmak;

yani hakikî mü'min ve tam bir müslüman olmak; yani yalnız surî değil, belki hakikat-ı imanı ve hakikat-ı İslâmı kazanmak;

that is, to be directly the bondsman of the Glorious Creator of the Universe, in the universe and in one respect as the universe's representative,

and to be His addressee, and friend, and beloved, and to be a mirror to Him;

and through showing man to be on the best of patterns, it is to prove man's superiority to the angels.

It is to fly through the lofty stations with the Shari'a's wings of faith and works,

and to behold eternal happiness in this world, and even to enter upon it.

Glory be unto You! We have no knowledge save that which You have taught us; indeed, You are All-Knowing, All-Wise (2:32)

O God! Grant blessings and peace to the Supreme Help in every age and the Sublime Spiritual Pole at all times, our master Muhammad, the magnificence of whose sainthood was manifested in his Ascension, as was the station of his being the beloved of God, and under the shadow of whose Ascension are included all sainthoods, and to all his Family and Companions. Amen. And all praise be to God, the Sustainer of All the Worlds.

#524

Addendum

[This short addendum has great importance; it is beneficial for everyone.]

In the Name of God, the Merciful, the Compassionate.

The ways leading to Almighty God are truly numerous. While all true ways are taken from the Qur'an, some are shorter, safer, and more general than others.

Of these ways taken from the Qur'an is that of impotence, poverty, compassion, and reflection, from which, with my defective understanding, have benefited.

Like ecstatic love, impotence is a path which, by way of worship, leads to winning God's love; but it is safer.

Poverty too leads to the divine name All-Merciful.

And, like ecstatic love, compassion leads to the name All-Compassionate, but it is a swifter and broader path.

Also like ecstatic love, reflection leads to the name All-Wise, but it is richer, broader, and more brilliant path.

yani şu kâinat içinde ve bir cihette kâinat mümessili olarak, doğrudan doğruya kâinatın Hâlık-ı Zülcelaline abd olmak

ve muhatab olmak ve dost olmak ve halil olmak ve âyine olmak

ve ahsen-i takvimde olduğunu göstermekle, benî-Âdemin melaikeye rüchaniyetini isbat etmek

ve şeriatın imanî ve amelî cenahlarıyla makamat-ı âliyede uçmak

ve bu dünyada saadet-i ebediyeye bakmak, belki de o saadete girmektir.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى الْغَوْثِ الْاَكْبَرِ فِي كُلِّ الْعُصُوْر وَ
الْقُطْبِ الْاَعْظَمِ فِي كُلِّ الدُّهُوْرِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِى
تَظَاهَرَتْ حِشْمَةُ وَلَايَتِهِ وَمَقَامُ مَحْبُوْبِيَّتِهِ فِي مِعْرَاجِهِ وَ
اِنْدَرَجَ كُلُّ الْوَلَايَاتِ فِي ظِلِّ مِعْرَاجِهِ وَعَلٰى اِلٰهِ وَصَحْبِهِ
اَجْمَعِيْنَ اٰمِيْنَ وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

Zeyl

[Bu küçük zeylin büyük bir ehemmiyeti var. Herkese menfaatlidir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Cenab-ı Hakk'a vâsıl olacak tarîkler pek çoktur. Bütün hak tarîkler Kur'andan alınmıştır. Fakat tarikatların bazıları, bazısından daha kısa, daha selâmetli, daha umumiyetli oluyor.

O tarîkler içinde, kasır fehminle Kur'andan istifade ettiğim "Acz ve fakr ve şefkat ve tefekkür" tarîkidir.

Evet acz dahi, aşk gibi belki daha eslem bir tarîktir ki; ubudiyet tarîkiyle mahbubiyete kadar gider.

Fakr dahi, Rahman ismine îsal eder.

Hem şefkat dahi aşk gibi, belki daha keskin ve daha geniş bir tarîktir ki, Rahîm ismine îsal eder.

Hem tefekkür dahi aşk gibi, belki daha zengin ve daha parlak bir tarîktir ki, Hakîm ismine îsal eder.

This path consists not of ten steps like the ten subtle faculties of some of the Sufi paths employing silent recollection, nor of seven stages like the seven souls of those practising public recitation, but of four steps.

It is reality (hakikat), rather than a Sufi way (tarikat). it is Shari'a.

However, let it not be misunderstood. It means to see one's impotence, poverty and faults before Almighty God, not to fabricate them or display them to people.

The method of this short path is to follow the practices of the Prophet (UWBP), perform the religious obligations and give up serious sins.

it is especially to perform the prescribed prayers correctly and with attention, and following them to say the tesbihat.

The verse, *"Therefore, do not justify yourselves,"*(53:32) points to the first step.

The verse, *"And be not like those who forget God, and He therefore makes them forget their own selves,"*(59:19) points to the second step.

The verse, *"Whatever good happens to you is from God, but whatever evil befalls you is from yourself,"*(4:79) points to the third step.

#525

The verse, *"Everything will perish save His countenance ,"*(28:88) points to the fourth step.

A brief explanation of these four steps is as follows:

First Step: As the verse, *"Therefore, do not justify yourselves"* suggests, it is to not purify the soul.

For on account of his nature and innate disposition, man loves himself. Indeed, he loves himself before anything else, and only himself.

He sacrifices everything other than himself to his own soul. He praises himself in a manner befitting some object worthy of worship. He absolves and exonerates himself from faults in the same way.

As far as he possibly can, he does not see faults as being appropriate for him, and does not accept them. He defends himself passionately as though worshipping himself.

Even, using on himself the members and faculties given him as part of his nature in order to praise and glorify the True Object of Worship,

Şu tarîk, hafî tarîkler misillü "Letaif-i Aşere" gibi on hatve değil ve tarîk-ı cehriye gibi "Nüfus-u Seb'a" yedi mertebeye atılan adımlar değil, belki "Dört Hatve"den ibarettir.

Tarîkattan ziyade hakikattir, şeriattır.

Yanlış anlaşılmasın: Acz ve fakr ve kusurunu, Cenab-ı Hakk'a karşı görmek demektir. Yoksa onları yapmak veya halka göstermek demek değildir.

Şu kısa tarîkın evradı: İttiba-ı sünnettir, feraizi işlemek, kebairi terketmektir.

Ve bilhassa namazı ta'dil-i erkân ile kılmak, namazın arkasındaki tesbihatı yapmaktır.

Birinci hatveye *فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ* âyeti işaret ediyor.

İkinci hatveye *وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ* âyeti işaret ediyor.

Üçüncü hatveye *مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ* âyeti işaret ediyor.

Dördüncü hatveye *كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ* âyeti işaret ediyor.

Şu dört hatvenin kısa bir izahı şudur ki:

Birinci Hatvede: *فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ* âyeti işaret ettiği gibi: Tezkiye-i nefis etmemek.

Zira insan, cıbilliyeti ve fitratı hasebiyle nefsinı sever. Belki, evvelâ ve bizzât yalnız zâtını sever, başka her şeyi nefsinı feda eder.

Mabud'a lâıık bir tarzda nefsinı medheder. Mabud'a lâıık bir tenzih ile nefsinı meayıbden tenzih ve tebrıe eder.

Elden geldiği kadar kusurları kendine lâıık görmez ve kabul etmez. Nefsinı perestış eder tarzında şiddetle müdafaa eder.

Hattâ fitratında tevdi' edilen ve Mabud-u Hakikî'nin hamd ve tesbihi için ona verilen cihazat ve istidadı, kendi nefsinı sarfederek

he displays the meaning of the verse,
Who takes as his god his own desires. (25:43; 45:23)
He considers himself, he relies on himself, he fancies himself.

Thus, his purification and cleansing at this stage, in this step, is to not purify himself; it is not to absolve himself.

Second Step: As the verse, *"And be not like those who forget God, and He therefore makes them forget their own selves"* teaches,

man is oblivious of himself and not aware of himself. If he thinks of death, it is in relation to others. If he sees transience and decline, he does not attribute them to himself.

His evil-commanding soul demands that when it comes to inconvenience and service of others, he forgets himself, but when it comes to receiving his recompense, and to benefits and enjoyment, he thinks of himself and takes his own part fervently.

His purification, cleansing, and training at this stage is the reverse of this. That is to say, when oblivious of himself, it is not to be oblivious.

That is, to forget himself when it comes to pleasure, and ambition and greed, and to think of himself when it comes to death and service of others.

Third Step: As the verse, *"Whatever good happens to you is from God, but whatever evil befalls you is from yourself"* teaches,

the nature of the evil commanding soul demands that it always considers goodness to be from itself and it becomes vain and conceited.

Thus, at this step, a person sees only faults, defects, impotence, and poverty in himself,

#526

and understands that all his good qualities and perfections are bounties bestowed on him by the All-Glorious Creator. He gives thanks instead of being conceited, and offers praise instead of boasting.

According to the meaning of the verse,
Truly he succeeds who purifies it, (91:9)
his purification at this stage is to know his perfection to lie in imperfection, his power in impotence, and his wealth in poverty.

Fourth Step: As the verse, *"Everything will perish save His countenance"* teaches,

the evil-commanding soul considers itself to be free and independent and to exist of itself. Because of this, man claims to possess a sort of dominicality.

مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوِيَهُ سِرِّينَا mazhar olur. Kendini görür, kendine güvenir, kendini beğenir.

İşte şu mertebede, şu hatvede tezkiyesi, tathiri: Onu tezkiye etmemek, tebrîe etmemektir.

İkinci Hatvede: وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ dersini verdiği gibi:

Kendini unutmuş, kendinden haberi yok. Mevte düşünse, başkasına verir. Fena ve zevali görse, kendine almaz

ve külfet ve hizmet makamında nefsinı unutmak, fakat ahz-ı ücret ve istifade-i huzuzat makamında nefsinı düşünmek, şiddetle iltizam etmek, nefs-i emmarenin muktezasıdır.

Şu makamda tezkiyesi, tathiri, terbiyesi; şu halin aksidir. Yani nisyan-ı nefis içinde nisyan etmemek.

Yani huzuzat ve ihtirasatta unutmak ve mevte ve hizmette düşünmek.

Üçüncü Hatvede: مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ dersini verdiği gibi;

nefsin muktezası, daima iyiliği kendinden bilip fahr ve ucbe girer.

Bu hatvede, nefsinde yalnız kusuru ve nakısı ve aczi ve fakrı görüp,

bütün mehasin ve kemalâtını, Fâtır-ı Zülcelal tarafından ona ihsan edilmiş nimetler olduğunu anlayıp, fahr yerinde şükür ve temeddüh yerinde hamdetmektir.

Şu mertebede tezkiyesi, قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيَهَا sırrıyla şudur ki: Kemalini kemalsizlikte, kudretini aczde, gınasını fakrda bilmektir.

Dördüncü Hatvede: كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ dersini verdiği gibi:

Nefs, kendini serbest ve müstakil ve bizzât mevcut bilir. Ondandır bir nevi rububiyet dava eder.

He harbours a hostile rebelliousness towards his True Object of Worship. Thus, through understanding the following fact, he is saved from this. The fact is this:

According to the apparent meaning of things, which looks to each thing itself, everything is transitory, wanting, accidental, non-existent.

But according to the meaning that signifies something other than itself and in respect of each thing being a mirror to the All-Glorious Maker's names and charged with various duties,

each is a witness, it is witnessed, and it is existent. The purification and cleansing of a person at this stage is as follows:

In his existence he is non-existent, and in his non-existence he has existence . That is to say, if he values himself and attributes existence to himself, he is in the darkness of non-existence as great as the universe.

That is, if he relies on his individual existence and is unmindful of the True Giver of Existence, he has an individual light of existence like that of a firefly and is submerged in an endless darkness of non-existence and separation.

But if he gives up egotism and sees that he is a mirror of the manifestations of the True Giver of Existence, he gains all beings and an infinite existence.

For he who finds the Necessary Existent, the manifestation of whose names all beings manifest, finds everything.

Conclusion

The four steps in this way of impotence, poverty, compassion, and reflection have been explained in the twenty-six Words so far written, which are concerned with knowledge of reality, the reality of the Shari'a, and the wisdom of the Qur'an.

So here, we shall allude briefly to only one or two points, as follows:

This path is shorter, because it consists of four steps.

#527

When impotence causes a person to give up the soul, it turns him directly to the All-Powerful One of Glory.

Whereas when a person on the way of ecstatic love, the swiftest way, gives up the soul, his way directs him to a temporary beloved.

Only when he discovers the beloved's impermanence does he turn to the True Beloved.

Also, this path is much safer, because the ravings and high-flown claims of the soul are not present on it.

Mabuduna karşı adavetkârane bir isyanı taşır. İşte gelecek şu hakikatı derketmekle ondan kurtulur. Hakikat şudur ki:

Her şey nefsinde mana-yı ismiyle fânidir, mefkuddur, hâdistir, madumdur.

Fakat mana-yı harfiyle ve Sâni'-i Zülcelal'in esmasına âyinedarlık cihetiyle ve vazifedarlık itibariyle şahiddir,

meşhuddur, vâciddir, mevcuddur. Şu makamda tezkiyesi ve tathiri şudur ki:

Vücudunda adem, ademinde vücudu vardır. Yani, kendini bilse, vücud verse; kâinat kadar bir zulûmat-ı adem içindedir.

Yani, vücud-u şahsîsine güvenip Mûcid-i Hakikî'den gaflet etse, yıldız böceği gibi bir şahsî ziya-yı vücudu; nihayetsiz zulûmat-ı adem ve firaklar içinde bulunur, boğulur.

Fakat enaniyeti bırakıp, bizzât nefsi hiç olduğunu ve Mûcid-i Hakikî'nin bir âyine-i tecellisi bulunduğunu gördüğü vakit, bütün mevcudatı ve nihayetsiz bir vücudu kazanır.

Zira bütün mevcudat, esmasının cilvelerine mazhar olan Zât-ı Vâcib-ül Vücud'u bulan bir kalb herşey'i bulur.

Hâtıme

Şu acz, fakr, şefkat, tefekkür tarîkındaki dört hatvenin izahatı; hakikatın ilmîne, şeriatın hakikatına, Kur'anın hikmetine dair olan yirmialtı aded Sözler'de geçmiştir.

Yalnız şurada bir iki noktaya kısa bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Evet şu tarîk daha kısadır. Çünkü dört hatvedir.

Acz, elini nefisten çekse, doğrudan doğruya Kadîr-i Zülcelal'e verir.

Halbuki en keskin tarîk olan aşk, nefsinden elini çeker, fakat maşuk-u mecazîye yapışır.

Onun zevalini bulduktan sonra Mahbub-u Hakikî'ye gider.

Hem şu tarîk daha eslemidir. Çünkü nefsin şatahat ve bâlâ-pervazane davaları bulunmaz.

For apart from impotence, poverty, and defect, the soul possesses nothing so that it oversteps its mark.

Also, this path is much broader and more universal.

For in order to attain to a constant awareness of God's presence, a person **is not compelled** to imagine the universe to be condemned to non-existence and to declare: "There is no existent but He," like those who believe in the Unity of Existence,

nor to suppose the universe to be condemned to imprisonment in absolute oblivion and to say, "There is nothing witnessed but He," like those who believe in the Unity of Witnessing.

Rather, since the Qur'an has most explicitly pardoned the universe and released it from execution and imprisonment,

the person on this path disregards the above, and dismissing beings from working on their own account

and employing them on account of the All-Glorious Creator, and in the duty of manifesting the Most Beautiful Names and being mirrors to them,

he considers them from the point of view of signifying something other than themselves; and being saved from absolute heedlessness,

he enters the divine presence permanently; he finds a way leading to the Almighty God in everything.

In Short: Dismissing beings from working on account of other beings, this way is to not look at them as signifying themselves.

#528

Seeds Of Reality

[This consists of aphorisms taken from a collection published thirty-five years ago called "Hakikat Çekirdekleri".]

Preface To The Original Edition:

For some time now, my uncle considers matters with the heart alone, rather than with the intellect.

If something is imparted to his heart clearly, he gets me to write it down. He says:

"Knowledge is that which settles in the heart. It is valueless if it is grasped with the intellect alone."

And he says: "These matters are not only scholarly rules; they are firm, heart-felt principles of mine that are rooted in my conscience."

Çünkü acz ve fakr ve kusurdan başka nefsinde bulmuyor ki, haddinden fazla geçsin.

Hem bu tarîk daha umumî ve cadde-i kübradır.

Çünkü kâinatı ehl-i vahdet-ül vücud gibi, huzur-u daimî kazanmak için i'dama mahkûm zannedip "Lâ mevcude illâ Hu" hükmetmeye

veyahut ehl-i vahdet-üş şuhud gibi, huzur-u daimî için kâinatı nisyan-ı mutlak hapsinde hapse mahkûm tahayyül edip "Lâ meşhude illâ Hu" demeye **mecbur olmuyor**.

Belki i'damdan ve hapisten gayet zahir olarak Kur'an afvettiğinden,

o da sarf-ı nazar edip ve mevcudatı kendileri hesabına hizmetten azlederek

Fâtır-ı Zülcelal hesabına istihdam edip esma-i hüsnasının mazhariyet ve âyinedarlık vazifesinde istimal ederek

mana-yı harfî nazarıyla onlara bakıp, mutlak gafletten kurtulup

huzur-u daimîye girmektir; her şeyde Cenab-ı Hakk'a bir yol bulmaktır.

Elhasıl: Mevcudatı mevcudat hesabına hizmetten azlederek, mana-yı ismiyle bakmamaktır.

Hakikat Çekirdekleri

[Otuzbeş sene evvel tab'edilen "Hakikat Çekirdekleri" namındaki risaleden vecizelerdir.]

İfade

Amcam Bediüzzaman bir müddetten beri akıl ile değil, sırf kalb ile mesele müteveccih oluyor.

Kalbine vâzıhan bir şey zuhûr etse, bana yazdırıyor ve diyor:

"İlim odur ki, kalbde yerleşsin. Yalnız akılda olsa insana malolmuyor."

Hem de diyor ki : "Şu mesail yalnız kavaid-i ilmiye değil, belki vicdanen esas itti haz ettiğim bazı desatir-i kalbiyyemdir."

He told me to choose those I wanted from these aphorisms, which are "inspirations of the heart," and I have shown the works from which they are selected:

Nokta Min Nuri Ma'rifeti'llah;
Isharat al-I'jaz;
Sunuhat;
Şua'at Ma'rifeti'n-Nebi;
Rumuz;
Tulu'at;
Muhakemat;
Münazarat;
İşarat;
Qızıl İjaz .*

Compiler, his nephew, Abdurrahman
(Istanbul 1336/1920)

**{These works were all written in Turkish with the exception of Isharat al-I'jaz and Qızıl İjaz, which were written in Arabic. The former was translated into Turkish in the 1950's by Bediuzzaman's brother Abdülmecid. (Tr.)}*

#529

*In the Name of God, the Merciful, the Compassionate
All praise be to God, the Sustainer of All the Worlds,
and blessings and peace be upon our master
Muhammad, and on all his Family and Companions.*

1- The prescription for a sick age, an ailing nation, an ill member, is to follow the Qur'an.

2- The prescription for a glorious though unfortunate continent, an illustrious though hapless state, a noble though ownerless people, is Islamic Unity.

3- Someone who lacks the strength to raise and turn the earth and all the stars and suns as though they were the beads of a tesbih

cannot lay claim to creating anything in the universe. For everything is tied to everything else.

4- The raising to life of all animate beings at the resurrection of the dead

Ve bana emretti: "Zuhûrat-ı kalbiyemden istediğini intihab et!" Ben de şu vecizeleri hangi âsarından intihab ettiğimi bervech-i âti işaretlerle gösteriyorum...

İşaretler:

ن Noktatun Min Nur-i Marifetillah

ت İşaratü'l-İ'caz

س Sunuhat

ش Şuâatü Marifeti'n-Nebi

ر Rumuz

ا İşarat

ل Lemaat

ق Kızıl İcâz

م Münazarat

ط Tulûat

م Muhakemat

Câmi'i Biraderzadesi Abdurrahman-ı Nursî

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

1- Marîz bir asrın, hasta bir unsurun, alîl bir uzvun reçetesi; ittiba'-ı Kur'andır.

2- Azametli bahtsız bir kıt'anın, şanlı tali'siz bir devletin, değerli sahibsiz bir kavmin reçetesi; ittihad-ı İslâmdır.

3- Arzı ve bütün nücüm ve şümusu tesbih taneleri gibi kaldıracak ve çevirecek kuvvetli bir ele mâlik olmayan kimse,

kâinatta dava-yı halk ve iddia-yı icad edemez. Zira her şey, her şeyle bağlıdır.

4- Haşirde bütün zevi-l ervahın ihyası;

can be no more difficult for divine power than restoring to life a fly in the spring, heavy with the death-stained sleep of winter.

For pre-eternal power is essential; it does not change; impotence cannot penetrate it; obstacles cannot intervene in it; there can be no degrees in it; everything is the same in relation to it.

5- Whoever created the mosquito's eye, created the sun.

6- Whoever ordered the flea's stomach, ordered the solar system.

7- There is such miraculousness in the universe's compilation that if to suppose the impossible all natural causes possessed will and the power to act,

they would still prostrate in utter impotence before such miraculousness, exclaiming: "Glory be unto You! We have no power; indeed You are the Mighty, the Wise!"

8- An actual effect has not been given to causes, for divine unity and glory require it to be thus.

Only, in the outer aspect of things, causes are a veil to the hand of power; and this, divine dignity and grandeur require,

so that in the superficial view the hand of power should not be seen to be directly in contact with lowly things.

9- The inner dimensions of things, where divine power has its connection, are transparent and pure.

10- The Manifest World is a lace veil strewn over the Worlds of the Unseen.

11- An infinite power sufficient to create all the universe is necessary to create a single point and set it in its place.

#530

For every letter of this mighty book of the universe, and particularly all its living letters, has a face looking to all the sentences and an eye that beholds them.

12- It is well-known: they all looked for the crescent moon of the 'Id, but no one could see it. An elderly man swore he had seen it.

But what he had seen was not the crescent moon; it was a curved white eyelash. What is an eyelash compared with the moon?

What is the motion of minute particles compared with the one who fashions all beings?

13- Nature resembles a printing-press, not the printer.

It is an embroidery, not the Embroiderer.

it is passive, not active.

it is a pattern, not a source.

mevt-âlûd bir nevm ile kışta uyuşmuş bir sineğin baharda ihya ve inşasından kudrete daha ağır olamaz.

Zira kudret-i ezeliye zâtîyedir; tegayyür edemez, acz tahallül edemez, avaiik tedahül edemez. Onda meratib olamaz, her şey ona nisbeten birdir.

5- Sivrisineğin gözünü halkeden, Güneş'i dahi o halketmiştir.

6- Pirenin midesini tanzim eden, Manzume-i Şemsiyeyi de o tanzim etmiştir.

7- Kâinatın te'lifinde öyle bir i'caz var ki; bütün esbab-ı tabiiye farz-ı muhal olarak muktedir birer fâil-i muhtar olsalar,

yine kemal-i acz ile o i'caza karşı secde ederek **سُبْحَانَكَ** **لَا قُدْرَةَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ** diyeceklerdir.

8- Esbaba tesir-i hakikî verilmemiş, vahdet ve celal öyle ister.

Lâkin mülk cihetinde esbab dest-i kudrete perde olmuştur, izzet ve azamet öyle ister.

Tâ nazar-ı zahirde, dest-i kudret mülk cihetindeki umûr-u hasise ile mübaşir görölmesin.

9- Mahall-i taalluk-u kudret olan her şeydeki melekûtiyet ciheti şeffaftır, nezihtir.

10- Âlem-i şهادet, avalim-ül guyub üstünde tenteneli bir perdedir.

11- Bir noktayı tam yerinde icad etmek için, bütün kâinatı icad edecek bir kudret-i gayr-ı mütenahî lâzımdır.

Zira şu kitab-ı kebir-i kâinatın herbir harfinin, bahusus zîhayat herbir harfinin, herbir cümlesine müteveccih birer yüzü, nâzır birer gözü vardır.

12- Meşhurdur ki: Hilâl-i îde bakarlardı. Kimse bir şey görmedi. İhtiyar bir zât yemin ederek "Hilâli gördüm." dedi.

Halbuki gördüğü hilâl değil, kirpiğinin tekavvüs etmiş beyaz bir kılı idi. O kıl nerede? Kamer nerede?

Harekât-ı zerrat nerede? Fâil-i teşkil-i enva' nerede?

13- Tabiat, misalî bir matbaadır, tâbi' değil;

nakıştır, nakkaş değil;

kabildir, fâil değil;

mistardır, masdar değil;

It is an order, and not the Orderer.

It is a law, not a power.

It is a code of laws proceeding from a will, not an external reality.

14- The lure and attraction in the conscience, which is the essential nature of conscious beings, is felt through the appeal of a drawing truth.

15- The essential nature of beings does not lie. The inclination to grow in a seed declares: "I shall sprout and produce fruit!" It speaks the truth.

An egg displays the desire for life; it says: "I shall be a hen!", and this comes about, with divine permission. It speaks the truth.

Owing to the inclination to freeze, a handful of water says: "I shall take up more space!", and unyielding iron cannot give it the lie; the rightness of its words splits the iron.

These inclinations are the manifestations of the creative commands proceeding from divine will.

16- Pre-eternal power, which does not leave ants without a prince or bees without a queen, certainly does not leave mankind without prophets.

As the Splitting of the Moon was a miracle of Muhammad (UWBP) for men in the Manifest World,

so his Ascension was a supreme miracle before the angels and spirit beings in the World of the Inner Dimensions of Things.

Through this clear wonder, the sainthood of his prophethood was proved, and like lightning or the moon, that shining Being scattered light through those inner worlds.

17- The two phrases of the confession of faith testify to each other.

The first is the proof of cause to effect of the second, while the second is the proof of effect to cause of the first.

18- Life is a sort of manifestation of unity within multiplicity, and there fore leads to unity. Life makes one thing the owner of everything.

19- Spirit is a law possessing external existence, a conscious law.

Like the stable and enduring laws of creation, spirit comes from the World of the Divine Command and the attribute of will.

Divine power clothes it an existence decked out with senses. He makes a subtle, flowing being the shell to that jewel.

nizamdır, nâzım değil;

kanundur, kudret değil;

şeriat-ı iradiyedir, hakikat-ı hariciye değil.

14- Fıtrat-ı zîşuur olan vicdandaki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir.

15- Fıtrat yalan söylemez. Bir çekirdekdeki meyan-ı nümuvv der: "Ben sünbülleneceğim, meyve vereceğim." Doğru söyler.

Yumurtada bir meyan-ı hayat var. Der: "Piliç olacağım." Biiznillah olur. Doğru söyler.

Bir avuç su, meyan-ı incimad ile der: "Fazla yer tutacağım." Metin demir onu yalan çıkaramaz; sözünün doğruluğu demiri parçalar.

Şu meyanlar, iradeden gelen evamir-i tekviniyenin tecellileridir, cilveleridir.

16- Karıncayı emirsiz, arıyı ya'subsuz bırakmayan kudret-i ezeliye; elbette beşeri nebisiz bırakmaz.

Âlem-i şهادetteki insanlara inşikak-ı Kamer, bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M.) olduğu gibi,

mi'rac dahi âlem-i melekûtta melaike ve ruhaniyata karşı bir mu'cize-i kübra-yı Ahmediyedir ki;

nübüvvetinin velayeti bu keramet-i bahire ile isbat edilmiştir ve o parlak zât, berk ve Kamer gibi melekûtta şu'le-feşan olmuştur.

17- Kelime-i şهادetin iki kelâmı birbirine şahiddir.

Birincisi ikincisine bürhan-ı limmîdir; ikincisi birincisine bürhan-ı innîdir.

18- Hayat, kesrette bir çeşit tecelli-i vahdettir. Onun için ittihadı sevkeder. Hayat, bir şeyi her şeye mâlik eder.

19- Ruh, bir kanun-u zîvücud-u haricîdir, bir namus-u zîşuurdur.

Sabit ve daim fitrî kanunlar gibi, ruh dahi âlem-i emirden, sıfat-ı iradeden gelmiş,

kudret ona vücud-u hissî giydirmiştir. Bir seyyale-i latifeyi o cevhere sadef etmiştir.

Existent spirit is the brother of the conceivable law. Both are enduring and come from the World of the Divine Command.

If pre-eternal power had clothed the laws governing in the species of beings in external existence, they would have been spirits.

And if the spirit banishes consciousness, it still would be an undying law.

20- Beings are visible through light, and their existence is known through life. Both are revealers.

21- Christianity will either erupt, or being purified will lay down its arms before Islam.

It was split apart several times and Protestantism emerged. Then Protestantism was rent and approached the true affirmation of divine unity.

It is preparing to be rent again. It will either erupt and be extinguished, or it will see before it the truths of Islam, which encompass the basis of true Christianity, and it will lay down its arms.

The Prophet Muhammad (Upon whom be blessings and peace) alluded to this great mystery when he said:

"Jesus will come having descended from the skies; he will be of my community and will act in accordance with my Shari'a."

**{Bukhari, Anbiya', 49; Muslim, Iman, 242-7; Tirmidhi, Fitan, 62; Musnad, iv, 226}*

22- It is the sacredness of the authority more than proof that drives the mass of the people to comply with it.

23- The essentials and incontestable matters of religion, which form ninety-nine per cent, are each diamond pillars,

while the controversial matters which are open to interpretation form only ten per cent. Ninety diamond pillars may not be put under the protection of ten gold pillars.

Books and interpretations should be telescopes for observing the Qur'an; they should be mirrors; not shadows or deputies!

24- Anyone who is capable may make interpretations of the law for his own self; but he cannot make the law.

25- Calling others to accept an idea is dependent on acceptance by the 'ulama; otherwise it is innovation, and should be rejected.

26- Since by nature man is noble, he seeks the truth. Sometimes he encounters the false, but supposing it to be the truth preserves it in his heart.

Mevcut ruh, makul kanunun kardeşidir. İkisi hem daimî, hem âlem-i emirden gelmişlerdir.

Şayet nevilerdeki kanunlara kudret-i ezeliye bir vücud-u haricî giydirseydi, ruh olurdu.

Eğer ruh, vücudu çıkarsa, şuuru başından indirse, yine lâyemut bir kanun olurdu.

20- Ziya ile mevcudat görünür, hayat ile mevcudatın varlığı bilinir. Herbirisini birer keşşaktır.

21- Nasraniyet, ya intifa veya ıstifa edip İslâmiyet'e karşı terk-i silâh edecektir.

Nasraniyet birkaç defa yırtıldı, protestanlığa geldi. Protestanlık da yırtıldı, tevhide yaklaştı.

Tekrar yırtılmağa hazırlanıyor. Ya intifa bulup sönecek veya hakikî Nasraniyetin esasını câmi' olan hakaik-i İslâmiyeyi karşısında görecektir, teslim olacaktır.

İşte bu sır-ı azîme, Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm işaret etmiştir ki:

"Hazret-i İsa nâzil olup gelecek, ümmetimden olacak, şeriatımla amel edecektir."

22- Cumhur-u avamı, bürhandan ziyade, me'hazdaki kudsiyet imtisale sevkeder.

23- Şeriatın yüzde doksanı -zaruriyat ve müsellemaat-ı diniye- birer elmas sütundur.

Mesail-i içtihadiye-i hilafiye, yüzde ondur. Doksan elmas sütun, on altunun himayesine verilmez.

Kitablar ve içtihadlar Kur'ana dûrbîn olmalı, âyine olmalı; gölge ve vekil olmamalı!

24- Her müstaid; nefsi için içtihad edebilir, teşri' edemez.

25- Bir fikre davet, cumhur-u ülemanın kabulüne vâbestedir. Yoksa davet bid'attır, reddedilir.

26- İnsan fitraten mükerrerrem olduğundan, hakkı arıyor. Bazan bâtil eline gelir; hak zannederek koynunda saklar.

Then, when delving into reality, without his willing it misguidance strikes him on the head; supposing it to be reality, he plunges his head into it.	Hakikatı kazarken, ihtiyarsız dalalet başına düşer; hakikat zannederek kafasına giydireyor.
27- Divine power has many mirrors, each more subtle and transparent than the last;	27- Birbirinden eşeff ve eltaf, kudretin çok âyineleri vardır;
#532	
they vary from water to air, and air to ether, and ether to the World of Similitudes; from the World of Similitudes to the World of Spirits, and even to time, and to thought.	sudan havaya, havadan esîre, esîrden âlem-i misale, âlem-i misalden âlem-i ervaha, hattâ zamana, fikre tenevvü' ediyor.
A single word in the mirror of the air becomes millions of words .	Hava âyinesinde bir kelime milyonlar kelimat olur.
The Pen of Power writes this mystery of reproduction in truly wondrous manner.	Kalem-i kudret, şu sır-ı tenasülü pek acib istinsah ediyor.
The reflection contains either its identity or its identity together with its nature. The images of dense beings are moving but dead.	În'ikas, ya hüviyeti veya hüviyetle mahiyeti tutar. Kesifin timsalleri birer meyyit-i müteharriktir.
While the images of a luminous spirit in their own mirrors are living and linked with it; even if they are not identical, they are not other than it.	Bir ruh-u nuranînin kendi âyinelerinde olan timsalleri, birer hayy-ı murtabıttır; aynı olmasa da, gayrı da değildir.
28- Since the sun shakes itself in its axial rotation, its fruits do not fall; whereas if it did not shake itself, the planets would fall and be scattered.	28- Şems hareket-i mihveriyesiyle silkinse, meyveleri düşmez; silkinmezse, yemişleri olan seyyarat düşüp dağılacaktır.
29- If the light of thought is not illuminated with the light of the heart and blended with it, it is darkness and breeds tyranny.	29- Nur-u fikir, ziya-yı kalb ile ışıklanıp mezcolmazsa, zulmettir, zulüm fışkırır.
If the white of the eye, which resembles day, were not together with its black pupil, which resembles night, the eye would not be the eye; it would be unseeing.	Gözün muzlim nehar-ı ebyazı, muzii (Haşiye) leyle-i süveyda ile mezcolmazsa basarsız olduğu gibi,
Similarly, if the black core of the heart is not present in white thought, it lacks insight.	fikret-i beyzada süveyda-i kalb bulunmazsa, basiretsizdir.
...	*{(Haşiye): Meali: Gözün gündüze benzeyen beyazı, geceye benzeyen siyahlığıyla beraber olmazsa; göz, göz olmaz.}
30- If knowledge lacks the insight of the heart, it is ignorance. Taking the part of something is one thing, belief is something else.	30- İlimde iz'an-ı kalb olmazsa, cehildir. İltizam başka, itikad başkadır.
31- Embroidering meaningless things is for misleading simple minds .	31- Bâtıl şeyleri iyice tasvir, safi zihinleri idlâldir.
32- A learned guide should be a sheep, not a bird. A sheep gives its lamb milk, while a bird gives its chick regurgitated food.	32- Âlim-i mürşid, koyun olmalı; kuş olmamalı. Koyun, kuzusuna süt; kuş, yavrusuna kay verir.
33- The existence of something is dependent on the existence of all its parts. As for non-existence, since it occurs though non-existence of one part,	33- Bir şey'in vücudu, bütün eczasının vücuduna vâbestedir. Ademi ise, bir cüz'ünün ademiyle olduğundan;
a weak man supports destruction in order to demonstrate his power; he acts negatively instead of positively.	zaîf adam, iktidarını göstermek için tahrib taraftarı oluyor, müsbet yerine menfice hareket ediyor.

34- If the laws of government are not combined with the principles of wisdom, and the bonds of force not combined with the laws of truth, they will not be fruitful among the mass of the people.

35- Tyranny has donned the hat of justice; treachery has clothed itself in the garment of patriotism; jihad has been given the name of rebellion; captivity has been called freedom! Opposites have exchanged forms!

36- Politics which revolves around benefit is savagery.

37- To show friendliness towards a hungry beast excites not its compassion but its hunger.

Both its fangs and its claws will want their rent!

38- Time has shown that Paradise is not cheap, nor Hell unnecessary.

#533

39- While the qualities of those known by the world as the upper classes should be the cause of modesty and humility, they have led to oppression and arrogance.

And while the poverty and powerlessness of the poor and common people should be the cause of compassion and bounty, they have resulted in servitude and enthrallment.

40- So long as honour and good things are to be obtained from something, they offer it to the upper classes, but if it is something bad, they divide it among the ordinary people.

41- If a person lacks an imagined goal, or if he forgets it or pretends to forget it, his thoughts will perpetually revolve around his 'I'.

42- The origin of all revolutions and corruption, and the spur and source of all bad morals are just two sayings:

The First Saying: "So long as I'm full, what is it to me if others die of hunger?"

The Second Saying: "You suffer hardship so that I can live in ease; you work so that I can eat."

There is only one remedy for extirpating the first saying, and that is the obligatory payment of zakat.

While the remedy for the second is the prohibition of usury and interest.

Qur'anic justice stands at the door of the world and says to usury and interest: "No entry! It is forbidden! You don't have the right to enter here!"

Mankind did not heed the command, and received a severe blow. So it must heed it before it receives one even more severe!

43- War between nations and states is relinquishing its place to war between the classes of mankind.

34- Desatir-i hikmet, nevamis-i hükûmetle; kavanin-i hak, revabit-ı kuvvetle imtizac etmezse cumhur-u avamda müsmir olamaz.

35- Zulüm, başına adalet külâhını geçirmiş; hıyanet, hamiyet libasını giymiş; cihada bagy ismi takılmış, esarete hürriyet namı verilmiş. Ezdad, suretlerini mübadele etmişler.

36- Menfaat üzerine dönen siyaset, canavardır.

37- Aç canavara karşı tahabbüb; merhametini değil, iştihasını açar.

Hem de diş ve tırnağının kirasını da ister.

38- Zaman gösterdi ki: Cennet ucuz değil, Cehennem dahi lüzumsuz değil.

39- Dünyaca havas tanınan insanlardaki meziyet, sebeb-i tevazu' ve mahviyet iken; tahakküm ve tekebbüre sebep olmuştur.

Fukaranın aczi, avamın fakrı sebeb-i merhamet ve ihsan iken; esaret ve mahkûmiyetlerine müncer olmuştur.

40- Bir şeyde mehasin ve şeref hasıl oldukça, havassa peşkeş ederler; seyyiat olsa, avama taksim ederler.

41- Gaye-i hayal olmazsa veyahut nisyan veya tenasi edilse; ezhan enelere dönüp etrafında gezerler.

42- Bütün ihtilalat ve fesadın asıl madeni ve bütün ahlâk-ı rezilenin muharrik ve menba'ı tek iki kelimedir:

Birinci Kelime: "Ben tok olsam, başkası açlıktan ölse bana ne!"

İkinci Kelime: "İstirahatım için zahmet çek; sen çalış, ben yiyeyim."

Birinci kelimenin ırkını kesecek tek bir devası var ki, o da vücub-u zekattır.

İkinci kelimenin devası, hurmet-i ribadır.

Adalet-i Kur'aniye âlem kapısında durup, ribaya "Yasaktır, girmeye hakkın yoktur" der.

Beşer bu emri dinlemedi, büyük bir sille yedi. Daha müdhişini yemeden, dinlemeli!..

43- Devletler, milletler muharebesi; tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor.

For just as man does not want to be a slave, so he does not want to be a labourer.

44- The person who pursues his goal by illicit means is usually punished by receiving the opposite of what he intended.

The recompense for illicit love, like love for Europe, is the beloved's cruel enmity.

45- The past and calamities should be considered in the light of divine determining (kader), while the future and sins from the point of view of responsibility before God. The Jabriyya and Mu'tazila are reconciled on this point.

46- Impotence should not be resorted to when a solution may be found, and when there is no solution, punishment should not be resorted to.

47- Life's wounds may be healed, but Islamic pride and honour, and national pride, their wounds are extremely deep.

#534

48- It sometimes happens that a single word causes an army to perish, and one bullet leads to the annihilation of thirty million.*

*{A single bullet fired by a Serbian soldier at the Austrian crown-prince set off the Great War, and was the cause of thirty million souls being lost.}

Some conditions are such that a small act raises man to the highest of the high, while in others a small action relegates him to the lowest of the low.

49- One grain of truth consumes a stack of lies. One grain of reality is superior to a stack of illusions.

Everything you say should be true, but it is not right to say everything true.

50- A person who sees the good in things has good thoughts. And he who has good thoughts receives pleasure from life.

51- What gives life to people is hope; what kills them is despair.

52- Since early days, this Islamic state took on itself the upholding of the Word of God, the maintenance of independence, and jihad for Islam, an obligation which if undertaken by part of the community, released the rest; it considered itself to be charged with sacrificing itself for Islam, which was united, and carrying the banner of the Caliphate. The misfortune it now suffers

will therefore be made up for by the future prosperity and freedom of the Islamic World.

For this calamity has speeded up in wondrous fashion the growth of Islamic brotherhood, the leaven of our lives.

Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecîr olmak da istemez.

44- Tarîk-ı gayr-ı meşru ile bir maksadı takib eden, galiben maksudunun zıddıyla ceza görür,

Avrupa muhabbeti gibi gayr-ı meşru muhabbetin akibetinin mükâfatı, mahbubun gaddarane adavetidir.

45- Maziye, mesaibe kader nazarıyla ve müstakbele, maasiye teklif noktasında bakmak lâzımdır. Cebr ve İtizal, burada barışırlar.

46- Çaresi bulunan şeyde acze, çaresi bulunmayan şeyde ceza'a iltica etmemek gerektir.

47- Hayatın yarası iltiyam bulur. İzzet-i İslâmiyenin ve namusun ve izzet-i milliye'nin yaraları pek derindir.

48- Öyle zaman olur ki; bir kelime bir orduyu batırır, bir gülle otuz milyonun mahvına sebep olur. (Haşiye)

{(Haşiye): Sırp bir neferin Avusturya Veliâhdine attığı bir tek gülle; eski harb-i umumîyi patlattırdı, otuz milyon nüfusun mahvına sebep oldu.}

Öyle şerait tahtında olur ki; küçük bir hareket, insanı a'lâ-yı illiyyîne çıkarır ve öyle hal olur ki; küçük bir fiil, insanı esfel-i safilîne indirir.

49- Bir tane sıdk, bir harman yalanları yakar. Bir tane hakikat, bir harman hayalata müreccaktır.

لَا يَلْزَمُ مَنْ لَزِمَ صِدْقِ كُلِّ قَوْلٍ قَوْلُ كُلِّ صِدْقٍ

Her sözün doğru olmalı; fakat her doğruyu söylemek, doğru değil.

50- Güzel gören, güzel düşünür. Güzel düşünen, hayatından lezzet alır.

51- İnsanları canlandıran emeldir; öldüren ye'stir.

52- Eskiden beri i'la-yı kelimetullah ve beka-yı istiklaliyet-i İslâm için farz-ı kifaye-i cihadı deruhde ile kendini, yek-vücut olan âlem-i İslâm'a fedaya vazifedar ve hilafete bayrakdar görmüş olan bu devlet-i İslâmiyenin felâketi;

âlem-i İslâmın saadet ve hürriyet-i müstakbelesiyile telafi edilecektir.

Zira şu musibet, maye-i hayatımız olan uhuvvet-i İslâmiyenin inkişafını hârikulâde ta'cil etti.

53- To attribute to Christianity the virtues of civilization, which are not its property,	53- Hristiyanlığın malı olmayan mehasin-i medeniyeti ona mal etmek
and to show retrogression, the enemy of İslam, to be its friend, is to suggest that the firmament is revolving in the opposite direction.	ve İslâmiyetin düşmanı olan tedenniye ona dost göstermek, feleğin ters dönmesine delildir.
54- A tarnished, matchless diamond is always superior to a piece of glistening glass.	54- Paslanmış bîhemta bir elmas, daima mücella cama müreccahtır.
55- Those who seek everything in materiality know only what their eyes see, and such eyes are blind in spiritual matters.	55- Her şeyi maddede arayanların akılları gözlerindedir, göz ise maneviyatta kördür.
56- If metaphors fall from the hands of learning into those of ignorance, they are transformed into their literal meanings, opening the door to superstition.	56- Mecaz, ilmin elinden cehlin eline düşse, hakikata inkılab eder; hurafata kapı açar.
57- Favour greater than divine favour is not favour. Everything has to be described as it is.	57- İhsan-ı İlahîden fazla ihsan, ihsan değildir. Her şeyi, olduğu gibi tavsif etmek gerektir.
58- Fame ascribes to man what is not his.	58- Şöhret, insanın malı olmayanı dahi insana maledir.
59- Hadiths are the source of life and inspirer of reality.	59- Hadîs, maden-i hayat ve mülhim-i hakikattır.
60- The revival of religion is the revival of the nation. The life of religion is the light of life.	60- İhya-yı din, ihya-yı millettir. Hayat-ı din, nur-u hayattır.

#535

61- The Qur'an, which is a mercy for mankind, only accepts a civilization that allows for the happiness of all, or at least of the majority.	61- Nev'-i beşere rahmet olan Kur'an; ancak umurun, lâakal ekseriyetin saadetini tazammun eden bir medeniyeti kabul eder.
Modern civilization has been founded on five negative principles:	Medeniyet-i hazıra, beş menfi esas üzerine teessüs etmiştir:
1) Its point of support is force, the mark of which is aggression.	1) Nokta-i istinadı, kuvvettir. O ise, şe'ni tecavüzdür.
2) Its aim and goal is benefit, the mark of which is jostling and tussling.	2) Hedef-i kasdı menfaattır. O ise, şe'ni tezahümdür.
3) Its principle in life is conflict, the mark of which is strife.	3) Hayatta düsturu, cıdaldır. O ise, şe'ni, tenazu'dur.
4) The bond between the masses is racialism and negative national ism, which are nourished through devouring others; their mark is collision.	4) Kitleler mabeynindeki rabıtası, âheri yutmakla beslenen unsuriyet ve menfi milliyettir. O ise, şe'ni müdhiş tesadümdür.
5) Its enticing service is inciting lust and passion and gratifying the appetites. But lust transforms man into a beast.	5) Cazibedar hizmeti, heva ve hevesi teşci' ve arzularını tatmindir. O heva ise, insanın mesh-i manevîsine sebebdir.
As for the civilization the Shari'a of Muhammad (UWBP) comprises and commands, it is as follows:	Şeriat-ı Ahmediyenin (A.S.M.) tazammun ettiği ve emrettiği medeniyet ise:
Its point of support is truth instead of force, the mark of which is justice and harmony.	Nokta-i istinadı, kuvvete bedel haktır ki; şe'ni, adalet ve tevazümdür.
Its goal is virtue in place of benefit, the mark of which is love and attraction.	Hedefi de, menfaat yerine fazilettir ki; şe'ni, muhabbet ve tecazübdür.
Its means of unity are the ties of religion, country, and class, in place of racialism and nationalism,	Cihet-ül vahdet de, unsuriyet ve milliyet yerine, rabıta-i dinî ve vatanî ve sınıfidir ki;

and the mark of these is sincere brotherhood, peace, and only defence against external aggression.

In life its principle is mutual assistance instead of conflict, the mark of which is accord and solidarity.

And it offers guidance instead of lust, the mark of which is human progress and spiritual advancement.

Do not loosen your hands from Islam, the preserver of our existence; cling onto it with all your strength or you shall be lost!

62- A general disaster results from the error of the majority. Disaster is the result of crime and the introduction to reward.

63- A martyr supposes himself to be alive. He did not suffer the pangs of death, so he thinks the life he sacrificed is perpetual and has not been severed. But he finds it purer.

64- The pure justice of the Qur'an does not spill the life-blood of an innocent, even for the whole of humanity.

The two are equal in the view of both divine power, and justice.

Self-interest, however, makes man such that he will destroy anything that impedes his ambition, even the world if he can, and mankind.

#536

65- Fear and weakness invite outside influences.

66- Definite benefits should not be sacrificed for imaginary harms.

67- Istanbul politics at the present time are as sick as Spanish 'flu.

68- Tell a bad man, "You are good, you are good," and it is not unheard of that he will become good. And tell a good man "You are bad, you are bad," and it is not rare for him to become bad.

69- So long as the enemy of an enemy remains his enemy, he is a friend; and so long as the friend of an enemy remains his friend, he is an enemy.

70- Obduracy is this: if Satan assists someone, he calls him an angel and calls down blessings on him.

But if among his opponents he encounters an angel, he calls him a Satan in other clothes and curses him.

71- The remedy for one ill may be poison for another. An excessive dose is the cause of ills.

şe'ni samimî uhuvvet ve müsâlemet ve haricin tecavüzüne karşı, yalnız tedafü'dür.

Hayatta, düstur-u cidal yerine düstur-u teavündür ki; şe'ni, ittihad ve tesanüddür.

Heva yerine hüdadır ki; şe'ni, insaniyeten terakki ve ruhen tekâmüldür.

Mevcudiyetimizin hâmisi olan İslâmiyetten elini gevşetme, dört el ile sarıl; yoksa mahvolursun.

62- Musibet-i âmme, ekseriyetin hatasından terettüb eder. Musibet; cinayetin neticesi, mükâfatın mukaddemesidir.

63- Şehid kendini hayy bilir. Feda ettiği hayatı, sekeratı tatmadığından, gayr-ı münkatı' ve bâki görüyor. Yalnız daha nezih olarak buluyor.

64- Adalet-i mahza-i Kur'aniye; bir masumun hayatını ve kanını, hattâ umum beşer için de olsa, heder etmez.

İkisi nazar-ı kudrette bir olduğu gibi, nazar-ı adalette de birdir.

Hodgâmlık ile, öyle insan olur ki; ihtirasına mani her şeyi, hattâ elinden gelirse dünyayı harab ve nev'-i beşeri mahvetmek ister.

65- Havf ve za'f, tesirat-ı hariciyeyi teşci' eder.

66- Muhakkak maslahat, mevhum mazarrata feda edilmez.

67- Şimdilik İstanbul siyaseti, İspanyol hastalığı gibi bir hastalıktır.

68- Deli adama "iyisin, iyisin" denilse iyileşmesi, iyi adama "fenasın, fenasın" denilse fenalaşması nâdir değildir.

69- Düşmanın düşmanı, düşman kaldıkça dosttur; düşmanın dostu, dost kaldıkça düşmandır.

70- İnadin işi: Şeytan birisine yardım etse; "Melektir" der, rahmet okur;

muhalifinde melek görse, "libasını değiştirmiş şeytandır." der, lanet eder.

71- Bir derdin dermanı, başka bir derde zehir olabilir. Bir derman, haddinden geçse, dert getirir.

الْجُمُعِيَّةُ الَّتِي فِيهَا التَّسَانُدُ إِلَهُ خُلِقَتْ لِتَحْرِيكِ
السَّكَنَاتِ
وَالْجَمَاعَةُ الَّتِي فِيهَا التَّحَاسُدُ إِلَهُ خُلِقَتْ لِتَسْكِينِ
الْحَرَكَاتِ

72- Solidarity in a society results in harmony in all its activities, while mutual envy causes all its activities to come to a standstill.

73- If the community is not one and a whole, undivided number, addition makes smaller, like multiplying fractions.*

*{It is well-known that in arithmetic, multiplication and addition increase : four times four makes sixteen,

while in fractions , on the contrary multiplication and addition make smaller: a third multiplied by a third makes a ninth.

In just the same way, if there is not integral wholeness, correctness, and unity among people, by multiplying they become smaller, spoilt, and valueless.}

74- Non-acceptance is confused with the acceptance of non-being. The evidence for non-acceptance is the absence of established proof.

The acceptance of non-being requires proof of non-being. One is doubt while the other is denial.

75- If doubt in the questions of belief destroys one, or even a hundred, evidences, it does not harm what is posited; for there are hundreds of evidences.

76- The majority of Muslims should be followed.

For when they followed the majority the Umayyads, who were slack in religion, finally entered the Sunni community.

As for the Shi'a, who were firm in religion but remained in the minority as regards their practices, finally only a part of them followed the Rafida.

77- If unanimity concerning good leads to conflict concerning what is better, then sometimes good is better than the better; right is truer than what is truer.

#537

Everyone should say about his own way that "It is right," he should not say "it is the only right way." Or he should say, "It is good," but he should not say "It is the only good way."

78- If Paradise did not exist, Hell would not be torment.

79- As time grows older, the Qur'an grows younger; its signs become apparent.

Just as light sometimes appears to be fire, so sometimes intense eloquence appears to be exaggeration.

73- Cemaatte vâhid-i sahih olmazsa; cem' ve zamm, kesir darbı gibi küçültür. (Haşiye)

{(Haşiye): Hesabda malûmdur ki; darb ve cem', ziyadeleştirir. Dört kerre dört, onaltı olur.

Fakat kesirlerde darb ve cem', bilakis küçültür. Sülüs sülüs ile darbetmek, tûsü' olur; yani, dokuzda bir olur.

Aynen onun gibi, insanlarda sıhhat ve istikamet ile vahdet olmazsa; ziyadeleşmekle küçülür, bozuk olur, kıymetsiz olur.}

74- Adem-i kabul, kabul-ü ademle iltibas olunur. Adem-i kabul; adem-i delil-i sübut, onun delilidir.

Kabul-ü adem, delil-i adem ister. Biri şek, biri inkârdır.

75- İmanî mes'elelerde şübhe, bir delili, hattâ yüz delili atsa da; medlûle îras-ı zarar edemez. Çünkü binler delil var.

76- Sevad-ı a'zama ittiba edilmeli.

Ekseriyete ve sevad-ı a'zama dayandığı zaman, lâkayd Emevîlik, en nihayet Ehl-i Sünnet cemaatine girdi.

Adedce ekalliyette kalan salabetli Alevîlik, en nihayet az bir kısmı Râfızîliğe dayandı.

77- Hakta ittifak, ehakta ihtilaf olduğundan; bazan hak, ehaktan ehaktır; hasen, ahsenden ahsendir.

Herkes kendi mesleğine "Hüve hak" demeli, "Hüve-l hak" dememeli. Veyahut "Hüve hasen" demeli, "Hüve-l hasen" dememeli.

78- Cennet olmazsa, Cehennem tazib etmez.

79- Zaman ihtiyarlandıkça, Kur'an gençleşiyor; rumuzu tavazzuh ediyor.

Nur, nâr görüldüğü gibi; bazan şiddet-i belâgat dahi, mübalağa görünür.

80- Degrees in heat occur through the intervention of cold; the degrees of beauty occur through the intervention of ugliness.

Pre-eternal power is essential, necessary, and inherent.

Impotence cannot penetrate it; there can be no degrees in it; everything is equal in relation to it.

81- The sun's image, which is the effulgence of its manifestation, displays the same identity on the surface of the sea and in all its droplets.

82- Life is a manifestation of unity; unity is also its consequence.

83- So long as it remains unknown who are the saints among men, which moment prayers are accepted on Fridays, which night in Ramadan is the Night of Power, and which among the divine names is the greatest name,

other things retain their value and importance is given to them. Twenty years of doubtful life is preferable to a thousand years' life the end of which is specified.

84- The consequence of sin in this world is evidence for its punishment in the next.

85- In the view of power, sustenance is as important as life.

Power brings into existence, divine determining clothes in form, divine favour nurtures.

Life is a summary, a specified product and is apparent. Sustenance is not a summary; it is gradual and widespread, and provokes thought.

No one dies from hunger, for death occurs before the food stored up in the body in the form of fat is exhausted.

That is to say, illness resulting from the giving up of habit kills, not lack of sustenance.

86- The licit sustenance of carnivorous wild animals are the innumerable remains of dead animals;

they both cleanse the face of the earth, and they find their food.

87- Before entering the mouth and disappearing down the throat, a mouthful worth one kurush and one worth ten are the same.

There is only a few seconds' difference in the mouth.

To raise the price from one to ten in order to gratify the sense of taste, which is like an inspector and doorkeeper, is most prodigal and wasteful.

88- When pleasure calls, a person should say: "It is as though I ate it." (Sanki yedim.)

80- Hararetteki meratib, bürûdetin tahallülü ileidir; hüsündeki derecat, kubhun tedahülü ileidir.

Kudret-i ezeliye zâtiyedir, lâzımedir, zaruriyedir;

acz tahallül edemez, meratib olamaz, her şey ona nisbeten müsavidir.

81- Şemsin feyz-i tecellisi olan timsali, denizin sathında ve denizin katresinde aynı hüviyeti gösteriyor.

82- Hayat, cilve-i tevhiddendir, müntehası da vahdet kesbediyor.

83- İnsanlarda veli, Cum'ada dakika-i icabe, Ramazanda Leyle-i Kadir, Esma-i Hüsnada İsm-i A'zam, ömürde eccl meçhul kaldıkça;

sair efrad dahi kıymetdar kalır, ehemmiyet verilir. Yirmi sene mübhem bir ömür, nihayeti muayyen bin sene ömre müreccahtır.

84- Dünyada masiyetin akibeti, ikab-ı uhrevîye delildir.

85- Rızık, hayat kadar kudret nazarında ehemmiyetlidir.

Kudret çıkarıyor, kader giydiliyor, inayet besliyor.

Hayat; muhassal-ı mazbuttur, görünür. Rızık; gayr-ı muhassal, tedricî münteşirdir, düşündürür.

Açlıktan ölmek yoktur. Zira bedende şahm ve saire suretinde iddihar olunan gıda bitmeden evvel ölüyor.

Demek, terk-i âdetten neş'et eden maraz öldürür; rıziksızlık değil.

86- Âkil-ül lahm vahşilerin helâl rızıkları, hayvanatın hadsiz cenazeleridir;

hem rûy-i zemini temizliyorlar, hem rızıklarını buluyorlar.

87- Bir lokma kırk paraya, diğer bir lokma on kuruşa. Ağza girmeden ve boğazdan geçtikten sonra birdirler.

Yalnız, birkaç saniye ağızda bir fark var.

Müfettiş ve kapıcı olan kuvve-i zaikeyi taltif ve memnun etmek için birden ona gitmek, israfın en sefihidir.

88- Lezaiz çağırdıkça, "sanki yedim" demeli.

For a person who took it as his guiding principle, could have eaten a mosque called "Sanki Yedim," but he didn't.*

**{That is, the person put aside the money saved through his abstinence, and built the mosque with the proceeds. It is in the Fatih district of Istanbul. (Tr.)}*

89- Formerly, most Muslims did not go hungry; they desired a comfortable life. Now they are hungry, and they have no wish for pleasure.

90- Temporary pains rather than temporary pleasure should be greeted with smiles and welcomed.

For past pleasures make one say: "Alas!", and "Alas!" is an expression of concealed pain.

While past pains make one say: "Oh!", and "Oh!" tells of permanent pleasure and bounty.

91- Forgetfulness is also a bounty; it allows one to suffer the pains of only one day and causes the rest to be forgotten.

92- Every calamity holds a degree of bounty, like a degree of heat. One should think of greater calamities and should note the degree of bounty in the small one, and thank God.

For if the calamity is blown up, it will grow; and if it is worried over, it will double; the image, the imagining, in the heart will be transformed into reality; and they will pound the heart as well.

93- In society as a whole, everyone has a window, known as rank, through which to see and be seen.

If the window is higher than a person's stature, he will grow taller through arrogance,

but if it is lower, he will bow down out of modesty to see and be seen at that level.

The measure of greatness in man is smallness, that is, modesty. The scale of smallness is bigness; that is, arrogance.

94- The dignity of the weak: before the strong becomes arrogance in the strong;

while the modesty of the strong before the weak: becomes abasement in the weak .

The seriousness of someone in authority in their office is dignity, and his humility is abasement.

While his seriousness in his house is haughtiness, and his humility, modesty.

If an individual is on his own, then his tolerance and self-sacrifice are good acts.

But if he is more than one and attached to others, they are treachery and inauspicious .

Sanki yedimi düstur yapan; "Sanki yedim" namındaki bir mescidi yiye bilirdi, yemedi.

89- Eskiden ekser İslâm aç değildi, tereffühe ihtiyar vardı. Şimdi açtır, telezzüze ihtiyar yoktur.

90- Muvakkat lezzetten ziyade, muvakkat eleme tebessüm etmeli; hoş geldin demeli.

Geçmiş lezaiz, ah vah dedirtir. "Ah!" müstetir bir elemin tercümanıdır.

Geçmiş âlâm, "Oh!" dedirtir. O "Oh" muzmer bir lezzet ve nimetin muhbiridir.

91- Nisyan dahi bir nimettir. Yalnız her günün âlâmını çektirir, müterakimi unutturur.

92- Derece-i hararet gibi, her musibette bir derece-i nimet vardır. Daha büyüğünü düşünüp, küçüktteki derece-i nimeti görüp, Allah'a şükretmeli.

Yoksa isti'zam ile üflense, şişer; merak edilse, ikileşir; kalbdeki misali, hayali, hakikata inkılab eder.. o da kalbi döver.

93- Her adam için, heyet-i içtimaiyede görmek ve görünmek için mertebe denilen bir penceresi vardır.

O pencere kamet-i kıymetinden yüksek ise, tekebbür ile tetavül edecek;

eğer kamet-i kıymetinden aşağı ise, tevazu' ile tekavvüs edecek ve eğilecek.. tâ o seviyede görsün ve görünsün.

İnsanda büyüklüğün mikyası; küçüklüktür, yani tevazu'dur. Küçüklüğün mizanı; büyüklüktür, yani tekebbürdür.

94- Zaîfin kavîye karşı izzet-i nefsi, kavîde tekebbür olur;

kavînin zaîfe karşı tevazu'u, zaîfte tezellül olur.

Bir ulü-l emrin makamındaki ciddiyeti, vakardır; mahviyeti, zillettir..

hanesindeki ciddiyeti, kibirdir; mahviyeti tevazu'dur.

Ferd mütekellim-i vahde olsa, müsamahası ve fedakârlığı amel-i sâlihtir;

mütekellim-i maalgayr olsa, hıyanettir, amel-i talihtir.

Someone should swallow his pride in his own name and not be boastful, but he may boast in the name of his nation and should not swallow his pride.

95- To leave it to others in planning the preliminaries of a matter is laziness,

while in awaiting the outcome it is reliance on God.

Resignation with the fruits of one's labour and with fate is contentment, and strengthens the wish to strive.

Whereas making do with what exists is to lack enterprise.

#539

96- Just as there are obedience and rebellion in the face of the commands of the Shari'a, so there are obedience and rebellion in the face of the creative commands in the universe.

With regard to the first, the reward and punishment are mostly in the hereafter, while with the second, they are mostly in this world.

For example, the reward for patience is victory; the punishment for idleness is poverty;

the reward for effort is wealth, and the reward for constancy, triumph.

Justice without equality is not justice.

97- Mutual resemblance is the cause of contradiction;

congruity is the basis of solidarity;

smallness of character is the source of arrogance;

weakness is the source of pride;

impotence is the source of opposition;

and curiosity is the teacher of knowledge.

98- Through need, and especially through hunger, the Creator's power has reined in foremost man, and all the animals, and put them in order.

Also, He saved the world from anarchy, and making need the master of civilization, ensured progress.

99- Distress teaches vice; despair is the source of misguidance; and darkness of heart, the source of spiritual distress.

100- When men become amiable through following their fancies, women become masculine by being impudent.

A beautiful woman entering a gathering of brothers awakens hypocrisy, rivalry, and envy.

That is to say, the unveiling of women led to the unveiling of bad morals in civilized man.

101- The represented forms of little smiling corpses have played a large role in making the evil-polluted perverse spirit of modern man what it is.

Bir şahıs, kendi namına hazm-ı nefis eder, tefahur edemez; millet namına tefahur eder, hazm-ı nefis edemez.

95- Tertib-i mukaddematta "tefviz" tenbelliktir,

terettüb-ü neticede tevekküldür.

Semere-i sa'yine ve kısmetine rıza; kanaattır, meyl-i sa'yi kuvvetlendirir.

Mevcudat iktifa, dûn-himmetliktir.

96- Evamir-i şer'iyeye karşı itaat ve isyan olduğu gibi, evamir-i tekviniyeye karşı da itaat ve isyan vardır.

Birincisinde mükâfat ve mücazatın ekseri âhirette; ikincisinde, ağılebi dünyada olur.

Meselâ: Sabrın mükâfatı zaferdir, ataletin mücazâtı sefalettir,

sa'yin sevabı servettir, sebatın mükâfatı galebedir.

Müsavatsız adalet, adalet değildir.

97- Temasül tezaadın sebebidir,

tenasüb tesanüdün esasıdır,

sıgar-ı nefis tekebbürün menba'idır,

za'f gururun madenidir,

aciz muhalefetin menşeidir,

merak ilmin hocasıdır.

98- Kudret-i Fâtıra ihtiyaç ile, hususan açlık ihtiyacıyla; başta insan bütün hayvanatı gemplendirip, nizama sokmuş.

Hem âlemi herc ü merceden halas edip, hem ihtiyacı medeniyete üstad ederek, terakkiyatı temin etmiştir.

99- Sıkıntı, sefaletin muallimidir. Ye's, dalalet-i fikrin; zulmet-i kalb, ruh sıkıntısının menba'idır.

100- إِذَا تَأَنَّتِ الرِّجَالُ بِالتَّهَوُّسِ تَرَجَّلَ النِّسَاءُ بِالتَّوَفُّجِ

Bir meclis-i ihvana güzel bir karı girdikçe; riya, rekabet, hased damarı intibah eder.

Demek inkişaf-ı nisvandandır, medenî beşerde ahlâk-ı seyyie inkişaf eder.

101- Beşerin şimdiki seyyiat-âlûd hırçın ruhunda, mütebessim küçük cenazeler olan suretlerin rolü ehemmiyetlidir.

102- The prohibited statue is either petrified tyranny, or embodied lust, or personified hypocrisy.

103- For someone who has truly entered into the bounds of Islam by conforming precisely to its incontestable matters,

the desire to expand is the desire to be perfected.

But for someone deemed outside those bounds due to slackness, the desire to expand is the desire to destroy.

In time of storm and earthquake, it is advisable to not open the door of ijtihad, and to close the windows too.

The overly free and easy should not be indulged with dispensations, but determinedly and severely warned.

104- Unfortunate truths become worthless in worthless hands.

105- Our globe resembles a living being; it displays the signs of life.

#540

Would it not become a sort of animal if it were reduced to the size of an egg?

Or if a microbe were to be enlarged to the size of the globe, would it not resemble it?

If it has life, it has a spirit too.

If the world were reduced to the size of man, and the stars made the particles and substance of his being, would it not also be a living conscious being?

God has many such animals.

106- There are two Shari'as:

The First is the Shari'a that we know which orders the actions and conduct of man, the microcosm, and proceeds from the attribute of speech.

The Second is the Supreme Shari'a of Creation, which orders the motion and rest of the world, the macroanthropos, proceeds from the attribute of will, and is sometimes wrongly called nature.

The angels are a vast community; they are the bearers, representatives, and personifications of the creative commands which proceed from the attribute of will and are the Shari' a of Creation.

107- If you weigh the senses of a microscopic organism against man's senses, you will observe a strange mystery: man is in the form of Ya. Sin., inscribed in him is the Sura Ya. Sin.

102- Memnu' heykel; ya bir zulm-ü mütehaccir, ya bir heves-i mütecessim veya bir riya-yı mütecessiddir.

103- İslâmiyetin müsellemaatını tamamen imtisal ettiği cihetle bihakkın daire-i dâhiline girmiş zâtta;

meyl-üt tevsi' meyl-üt tekemmüldür.

Lâkaydlık ile haricde sayılan zâtta meyl-üt tevsi', meyl-üt tahribdir.

Fırtına ve zelzele zamanında; değil içtihad kapısını açmak, belki pencerelerini de kapatmak maslahattır.

Lâûbaliler ruhsatlarla okşanılmaz; azimetlerle, şiddetle ikaz edilir.

104- Bîçare hakikatlar, kıymetsiz ellerde kıymetsiz olur.

105- Küremiz hayvana benziyor, âsâr-ı hayat gösteriyor.

Acaba yumurta kadar küçülse, bir nevi hayvan olmayacak mıdır?

Veya bir mikrop küremiz kadar büyüse, ona benzemeyecek midir?

Hayatı varsa, ruhu da vardır.

Âlem, insan kadar küçülse, yıldızları zerrat ve cevahir-i ferdiye hükmüne geçse; o da bir hayvan-ı zîşuur olmayacak mıdır?

Allah'ın böyle çok hayvanları var.

106- Şeriat ikidir:

Birincisi: Âlem-i asgar olan insanın ef'al ve ahvalini tanzim eden ve sıfat-ı kelâmdan gelen bildiğimiz şeriattır.

İkincisi: İnsan-ı ekber olan âlemin harekât ve sekenatını tanzim eden, sıfat-ı iradedden gelen şeriat-ı kübra-yı fitriyedir ki; bazan yanlış olarak tabiat tesmiye edilir.

Melaike bir ümmet-i azîmedir ki, sıfat-ı iradedden gelen ve şeriat-ı fitriye denilen evamir-i tekviniyesinin hamelesi ve mümessili ve mütemessilleridirler.

107-

إِذَا وَازَنْتَ بَيْنَ حَوَاسٍ حَوِينَةٍ خُرْدِيْنِيَّةٍ وَحَوَاسٍ
الْإِنْسَانِ تَرَى سِرًّا عَجِيْبًا إِنَّ الْإِنْسَانَ كَصُوْرَةِ يَس
كُتِبَ فِيْهَا سُوْرَةُ يَس

108- Materialism is a spiritual plague that has infected man with a terrible fever, causing him to be visited by divine wrath.

The more the ability to inculcate and criticize expands, so does that plague spread.

109- The most wretched, distressed, and suffering of men is the man with no work, for idleness is the cousin of non-existence.

Labour, however, is the life of existence and the waking state of life.

110- Profiting from banks, the doors of usury and interest, is for the infidels, who are the worst of men, and for the most tyrannous of the former, and for the most degenerate of the latter.

Banks cause absolute harm to the Islamic world, so mankind's affluence should not be taken into consideration.

For if the infidels are warmongers and aggressive, so they are disrespectful and dishonourable.

111- The purpose of the khutba during the Friday Prayers is to mention the essentials and incontestable matters of religion, not to instruct in theoretical matters. The Arabic terms recall the essentials best.

When Hadiths and Qur'anic verses are balanced, it is clear that even the most eloquent of men cannot attain to the verses' eloquence nor resemble them.

Said Nursi

108- Maddiyyunluk manevî taundur ki, beşere şu müdhîş sıtmayı tutturdu, gazab-ı İlahîye çarptırdı.

Telkin ve tenkid kabiliyeti tevessü' ettikçe, o taun da tevessü' eder.

109- En bedbaht, en muzdarib, en sıkıntılı; işsiz adamdır. Zira atalet ademin biraderzadesidir;

sa'y, vücudun hayatı ve hayatın yakazasıdır.

110- Ribanın kap ve kapıları olan bankaların nef'i; beşerin fenası olan gâvurlara ve onların en zalimlerine ve bunların en sefihlerinedir.

Âlem-i İslâma zarar-ı mutlakdır; mutlak beşerin refahı nazara alınmaz.

Zira gâvur harbî ve mütecaviz ise, hürmetsiz ve ismetsizdir.

111- Cum'ada hutbe; zaruriyat ve müsellema-ı tezkirdir, nazariyatı talim değildir. İbare-i Arabiye daha ulvî ihtar eder.

Hadis ile âyet müvazene edilse, görünür ki; beşerin en beligi dahi, âyetin belâgatına yetişemez, ona benzemez.

Said Nursî

O God! O Most Merciful! O Most Compassionate!

O Single One! O Ever-Living One! O Self-Subsistent One! O Sapient One! O All-Just One! O Most Holy!

For the sake of Your Greatest Name, and in veneration of the Qur'an of Miraculous Exposition, and in honour of Your Most Noble Messenger, Upon whom be blessings and peace,

bestow everlasting happiness in Paradise on the publishers of this book, the Letters of Bediuzzaman Said Nursi, and on all those who assist them. Amen!

And grant them unending success in the service of belief and the Qur'an. Amen!

And for each word of the Letters write a thousand merits in the books of their good deeds. Amen!

And bestow on them perseverance, constancy, and sincerity in publishing the Risale-i Nur.

Amen! O Most Merciful of the Merciful! Grant happiness in this world and the next to all the Students of the Risale-i Nur. Amen!

Preserve them from the evil of satans among jinn and men. Amen!

And forgive the faults of this powerless and wretched Said. Amen!

In the name of all the Students of the Risale-i Nur, Said Nursi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَرْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ
يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ

İsm-i A'zam'ın hakkına ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hürmetine ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın şerefine,

bu Mektubat'ı bastırانları ve mübarek yardımcılarını ve Risale-i Nur talebelerini Cennet-ül Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin...

Ve hizmet-i imaniye ve Kur'aniyede daima muvaffak eyle. Âmin...

Ve defter-i hasenatlarına Mektubat Mecmuasının herbir harfine mukabil bin hasene yazdır. Âmin...

Ve Nurların neşrinde sebat ve devam ve ihlas ihsan eyle. Âmin.

Ya Erhamerrâhimîn!.. Umum Risale-i Nur şakirdlerini iki cihanda mes'ud eyle. Âmin...

İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle. Âmin...

Ve bu âciz ve bîçare Said'in kusuratını affeyle. Âmin...

Umum Nur Şakirdleri namına
Said Nursî